Rostocker Dokumentenserver
Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.
Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Daid ben Shelomoh Gans

Tsema Daid ... fun dem loshen ha-oydesh tsum ayshn iber zets

Frankfurt am Main: Hanau, 1698

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710

Druck Freier Zugang PUBLIC DOMAIN



Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn824435710/phys_0001
DFG



צמח דוד

דיזיז ספר צמח דוד אוזט

פון דעם לשון הקודש לום טייטשן איבר
זעלט וזארדין דא איט דז ווייבר אונ' אאנין
קענין דרויז לעזין אונ' דען פר שטאנד דא
פון האבין קן זיא עז פון אר שאפונג דער
זעלט ביז דאטי פור אלחאות פאר זיין
גאנגין וזארינן בגדיפן איזט וזאז פאסירט
איזט זינט הער אלז דר לרפת אין אשכנז
קואין איזט · אונ' וזיא הש"י ב"ה ברוב
רחאיז וחסדיז אונז דען שלום גישיקט
האט ׃

נדפס בדפוס המשובח בקק ורנקפורט
דפיין ע"י כהרר זלמן הענא בשנת
צמח דוד מהרה תצמיח לפק ׃

צמח דוד

הנעלה הרר זלמן הענא תושב קהלתינו יצו בא לפני והציע דבריו איך ששלמים וכן רבים בקשו ממנו להדפיס ספר צמח דוד כל שון אשכנז והועלת הספר הזה נזכר בספר צמח דוד אשר נדפס בלשון הקודש גם היא תכלית גדול לידע גדולי הדור אשר היו בדורות הראשונים שלפנינו וגם כמה ניסים ונפלאות אשר עשה ה' לנו בגלות הזאת בבן מלאתי את בקשתו ונתתי לו רשות והרמונא להדפיס ספר הנ"ל בלשון אשכנז למען יקראו ויבינו המוני עם אשר אין השגתם להבין בלשון הקודש: וגם הנשים ידעו ויבינו גם כן כל הנ"ל: ותוקף גזירתי מהיום בחרם חמור: שלא יעלה על לב שום אדם בעולם להדפיס ספר ההוא בלשון אשכנז הן כולה או מקצתה תוך משך חמשה שנים מיום שיוגמר ספר הנ"ל מבית הדפוס בלי שום ערמה ומרמה בעולם לריאי באתי על החתים היום יום ה' שבט תנ"ח לפק נאם הק' יוסף שמואל מקראקא חונה פה ק"ק ורנקפורט דמין:

דעם נאך די דייטי מפר לאח דור נאך ביי דמטי ניט אהלוש מגדרשט גיטרוקקט מיט וומרדין מוז מויך זשן הקודש מוז' קיין גיאייגר אמן דער ניט מיסן זשן הקדש דר פמרין מיט גיוזעגין · וויא מויך די וויבר קייני גינגי מוז' וואו גיפמולט דא פון המבין קענין · מוז' דייטי מפר ווער קאשפיר מיט מוז' יעדרי אמן ז מן מוז' ז גוט קואט · וויא זיא זענהן וועדין דש דרינן פמר אעלדיט וועדט מוי דורש פון מר שמפונג דער וועלט ביי דמטי · מויך מוי דגמיסן מוז' מאורמיסן מוז' רבניסן מוי מורדדליך נאך מגנדר · מויך מוי קינגן מוז' קיימר וויא זיא נאך מגנדר רעגירט המבין מוז' וויא זמנג דש מרויט מיין גרוטי מלוכי זאך דש פון קואט · די מן זיך פר טטין קמן מויך היירן קעפא וואו קיין יאר זמל דרויך טטיט · מוז' זונטטין פיל מרלויט מרגעלונג דרינן גיפונדן וועדין פון אלחאות מוז' מוירליוויט היטטאריין · מוזו המבי מיך פמר גוט ביפונדן דייטי מפר פון דער זשן הקודש נוסף טייטשן מיבר זעלין זמין דש איט דש זיך מיין מידדר אענט וועטירן קמן מוז' דייטי מפר מוי ז ליימן וויבר מוז וומל מוג די אמנין · מוזו וועדין זיא דרינן ביפינדן גמוגשוק קולן זויל מוז' וועטיקייט מוז' זמכן גיוומהר וועדין וואו זיא נאך ניט אהלוש גיוזיטט המבן · מוז' נאך קיין אמל קיין זולכט טין מלויך מפר מויך טייטט ז טרוק גיבראכט מיט וומרדין · וויא מויך מרזינו אורינו ורבינו הגאון האופלג מבר"ורא' א"ק הלתינו זייני הטכאה דרויך גענבן המט מוז' גוזר בח"רס הגדול מיט דש זולכט מפר ניט נאך גיטרוקקט זמל וועדין מהני וויטן מוז' וויל דעס פמר זמג הערין ביי נאך פיל יאר דש דייטי מפר מוי דער טרוק רייט פמר פערטיגט מיט · דערי מוענגן וויבט מוז' קויבט דייטי קעטטליך מוז' ליבליך מפר מוז' וויטט פלייטיג דרינן · מוזו וועדט מיר גינוגסום מרגעלונג דש פון המבין די דיא ליב המבין מיר געלט ניט גרייטן וועדט · די וועדק וועדט דען איינטטר ריהאן המב נאך עטליכי זמכן מוסיך דרויך גיוועגין וומו מין דער לייט פמסידט מיט וויא דיא ליב המבין ז זענהן המבין:

Bibliotheca Academiae Rostochiensis

פארותהלה

אתן לאלו תשובים קטנים וגדולים פרנסי' ומכניסי הקהלה ק"ק וקהקפודט ה"ה יחמת
לאכמים : וזרצי" לכדיכים" : אחר משולם מנחי עם המה : מכמים והכוכים : קוריס
וענגים וקרובי' לאלכות ומלייהון משתמעין כתקד מן כסדרים : ה"ה יורדי המכות ה"ק ין המרומס וכמר מלכים דלכמשטע ז"ל
ואלה המה הקציני יורדי מלכים לפ"ל : ה"ה לוקחי בכותיו הקטן כ"ו המרומס המכות ב"ם כסה"ר זלמן ז"ל והאר הגדול
ביארצל טפסר זכניה פ"ן ושתלן כ"ם בכבל"ר אהרן חופהיים ז"ל והנגיד ורשפסר יחתלן הגדול ומנהיג הקהלה כ"ם במר
יעקב קן ז"ל וקטלן וכניה ושתלן הגדול ומנהיג הקהלה כ"ם כמ"ה דרמשטע כן במכות כמ"ה מלכים ז"ל :
למלדיקים כלנים המתבדבים בעם ומלמן לכם לנכות בית הכניסה בית המקדש מעט זמית הוצר לקכמים כי היכן שיתפללו
כיכי העמודים היכן דנלכי ונקרוב כבודי דליבצע קריין ועטרת מלכם מרקים לאור מיכאל הקציני סה"ל ומן שמיא קמוקי
ליה כדי לקדד התלמידים : זכולם מתיירין המה שותים : ה"ה החריף והנקי מנגיחורים כלף"י : כהכיר לכה בישרא
המוכתר נכתר הלמידים כהוגה ומלכות : מלכי רבנן : ויש לו מכה לחת לפיים : בחזרה דנגדולה נכנלה ונכנסתר :
בקריפות זנקיפות : דייקא הוא ונקות לעמוקת דליבת ומלכתת כוותה דשמואל בקיבת : הרב המפלג מאור הגדול פלר
ישראל פ"ה ע"ם ר"מ זצ"ל : בקורלי שמו מוהר"ר שמואל נר"ו בן יח : והקציני הס"ל מחזיקים ומסייעים לכולם עם
התלמידים : ולמען נדקם יעמד תורה ויאדיר : זצ"ל שהקליטו כנר מזרח למעלה נספר ה"ה לאור הועתק מספר למקדוש
הכולם כנר נימים קדמונים בליפצג קדיש : יצתה כדמם על לחון תשבבו : ת"ח בתשבו וחת עזר בפעם בשכיל הנר שתדם
בו : כי למעלה לת פרטו בשמותיהן מי ומי מתנדבים : לכן זש"ה תקקדו לת שמיהן וזש לחנותיהן בספר למען ידעו
לדורות מי ומי המ' מתנדבים : מכותם וזכות אבותיהם : יעמדו להם נפת נחותיהם : ויקדם מכל לוביהם ומכוסה
בעה זשקן בקללים : ויתריכו שמיהם ושנותיהם : שה יש"ו בקשן מחיצוחיהם לחן :

היר

איש מיוט לו פרינן מול לו ריהאן לו דייטן נאך פאלגינטיגי חט ביטן מוז "פרטיט ואנהיגיט פון ק"ק
זרמקפורט זועלכי גמר פאר גנאי חכמיט מול גריבט זיין : דז אן חלי לייטן המט זויטן
פון מיהנן לו זחגן זועגן מיהנן גוט היטן מול מעטיט טוביט : דיט חכמיט מול שתהליט : מול קריבט
זועלכי גיוויינט זיין דיט יורטיט פון דעט האוזט הקנין הארוטט כאי אמיט דראשטט ז"ל :
מול דיני זיין דיט יורטיט פון אמיט דיט נאך פאלגינטי קליטן דיט טאלטיר אויבר זועלכיר דער ערשט הקנין
פרנס ואנהיג הדרוטן האוזט בהר"ר זוזן ז"ל : והשר הגדול ביטרמל טפסר וגיד פרנס ואנהיג זשתדלן הגדול
כ"ט כהר"ר אהרן חופהיים ט"ל והנגיד והטפסר ושתדלן הגדול ואנהיג הקהלה כ"ט כאר ליב בן האוז כאי אמיט דמרושטט
והנגיד ושתדלן הגדול ואנהיג הקהלה ופרנס ואנהיג הוידיה כ"ט כאר ליב בן האוז כאי אמיט דמרושטט
ז"ל : דיט דז נדקות פרביט המבין גיטטן מול זיך פאר גימוין מול זיך בראכט זו בוין מיין שול אוז אן
טוין קמן גן מול מין קויט זו זוערגין דרינן דיט בשוריט מול זוריט דז אן זיט אבטל מיזון מיהרן
זוערגין דז זיט קענין טוין גן זוערן זיט זי זוערן זוט אן פיגדט מין דער גאוט דז גאר גוט מיט זוען אן תפלה
טוט זוט אן זוערגט : מול המבין מיך מין המט ישיבה מול חב"ר מוין מיהרי קמטטן מוין גימוין דמ אוט
דיט בחוטיט אן זו המלטן מול אהרג זיין מול אוהב הדרך זו זיין מול טיעוריט זו זחגן מין קומקי מול
השגרה אעוה מוין זו המבין מול אוכבין תורה ביטרמל זיין : מול דיוי רחט ישיבה מול חב"ר דיט מבין
דאמור הגדול אוסת הדורו"ר פה ע"ה ה"ג אב"ד כאוהב"ר טאוטל טמטי כן יח : מול דיוי קליני דיט מבין
גיאעלטי

ניטעלט געבן דיזם חב"ר זיין שכר הרפיתי מול זיין מוך אפ פיק דיזן בחורים אעריך מול מחזיק מליץ
להמקה ומרות לאחר להם ושארי נרכי הב"ה והקדוש ועמלכיט ומול ון ריהאן מיז מול דיזן טוליג קייט איט
ריך ברענגט מין טרוק ון ברענגן דצן עז מיין דבר גדול מיזט מול זער מין דז גענוט זויפט מול מוז בוילוי
ברייוה מיהן פֿאר טאפֿט ווערט מול קייני אחנגיו מיהן לאזט מין קיינלייזן זאך • מול דיזי קליניט פֿאר
מוריזחקן דז גרושי ווארים מוז גישטעלט ווערן מין דיזם בית האורט • מול מאש דיזן מחקן דז מן ארבין
תורה בישראל מיזט • ון ווהר דיזן קלוז מיזט שון נאך אחל פֿאר אעלדיט מין דיזם מפֿר • זונדרליז גאר ואר
דעקט מול מור דרך העברה בעלאח גישריבן מול קיין קינן גיאענלט ווער דיזן אתעסקיט ברבר אלזה ז זייז
זויל איר דיזם מפֿר פֿון דעם זטון הקודש פֿון טייטשן מיבר זעלט החבין מול דרינן חלוז בישריבן פֿון דורי
דורות הער מלז אוזין איר מך טרייבן וואט מין מורים דור פֿמזירט מיזט • דצן מז מיין דבר גדול גישיכט ניט
מלז טוג ובפרט בקהלה קדושה ק"ק ורמ"קפֿורט דז דיזן בתים גאר קמשפיר מול מן גיענט זיין מיזט עז
אער חידוש מיין זולן בזין אפֿוהר בית ה' ווער חכאים ון בויען דערי ווענן החבין איר זולט לוט טרוק
לאזן ברענגן מול דיני קליניט ואר אעלריט רז איט דז דורי דורות זולן זוין ווישן רז פֿון ון וואגן • מול ווילן דיזי
גיניטן • מול מיהרי זכות זולי מיהן בייט טטן בעתרתם • ויקוק אכז מוביהם • וישכוו בטח ושמן
באהליהם • ויתריכו יאיהם ושנות יהם ער יעז • לזין אוטיעיהם מאן •

אחרי

מצר הריש ה' לתקרן ישראל ויפֿל טוטר מנוע מוצא לוטבהייט ומיי זמם מזרע דוך לאבר מכייהו מלכי • מאן
מלכי רבנן ונאוני ארן ומכייהו אפֿרכי קליניט ופרנסים ומכהנים ושתלכים ולא עדו מכהון שולטן •
ורברבין ולא יעדו מבהון עד ביזות מעזיקו לזין • ועתה נאמו לספר בשבחו של הקדוש הלו מגוע קוסבהייט ה"ה הרוש
והקדין ס"ו אר ובניד ביזראל ותהלן הגדול כ"ש פֿהר"ר שמואל הייליבזרג זי' מחסדות מיוחדות ביזראל מפֿחות לוסבהייט
אבר מלא לבו לעשות שובות עם כל בני ישראל ומפֿתו טוהן לאביונים וחונן לדלים ובזבת בנורות שלא כמה וכמה ענלות
פוצים ברוחם וכל טוב ושמלות אל כמה וכמה קהלות קדושי' לחלק לעניים כדי להמלט נפשם ממזי העני שלא תבי' בהם
בפוקי כפגאי • וגם שמלות לכסות את עורם להגיל מבנה וקור ולזן בודקין למזונות ולבכסות ומתוך הצרקה הלז קלטו נפשם
מחות • ומותן מזי' לכמה וכמה בני אדם בתת להם לחם ושמלה ולהלוות להם בעת דוחקם ובבר להם הוטיב ליסידים
ולבבים הן בדיבור והן במעשה וכמה וכמה מלות שבוים פדה ממחוכו ומכיסו ומכיסו ובל המקיים נפש אחת מיזראל בלזג
קיים בל העולם ומב"ם כמה נפשות אהבולו מלות בפשם ופדיון שבוים מבוה רבה היה כי שני כולם לזיקבהו בהו ובבל שבוי
ושבוי כתן קליפות שמלות ומתנות הטובות וסבכם אות לבשביום וכחיריתם • ומה כתבן ומה נלבב ומה נכפר בנדול
מעשי והקסדים שעשה בבר ומה שעדיין בהימבותים קיים"א ורזו בעוי' על לחיבו בני ישראל ומספיק לבמה וכמה בני לוס
וכפי מקבוסם יתן להם • ומספיק ומזוין ידי לומדי תורה ולפיבך הקדים ונולן לישבר • לך ודע לברם מעשיו ולבתוב בספר
וגדול שבר המעשה ומחוק לותם יותר מן הלומד תורה ולפיבך הקדים ונולן לישבר • לך ודע לברם מעשיו ולבתוב בספר
בפרשות בל הצדקות שעשה בבר ומה שעדיין מתזיק ידי עניי' ולקיומים ק"ק לעלות על תייר בי שפתו לא בלה והוא ע"ה מחל
דומה למלך שמלבין לותו שיבול לך וכך מקבולות של בסף ויש לו לבני בך מקבולות של זהב • ומבני שבי דפרים אין נמזרין
עליו את הבלל טעם לאחד כי המברך את העבו בקול בדול בבוקר ובו' ושוד טעם לאחר בידוע למבין דבר ו' אך ורק שלא
להזכיר בלל ק"ל בתם"ה לם תזבח וגו' תזבח ימיבי ולבללין יותר מדאי ג"ב ק"ל מפֿחת השעירים הב"ל • לבן נו"ב בתבבו
בדרך בלל בקברה ופֿחת המוצע תבחת • וכתבבו ואת למען יוקרט שמו בשבר ולא ישבח אפי זרעיבו וזרע זרעיבו עד
עולם בי זה דבר חדש הוא לא שמע לזן מעולם • לית אבר מלאו ה' לו רוקו תכמה ובינה ודעת ולהמול מחסנות בטוחות
ולעזור את בני עמיבו בפיוע בית בן תמך הן בשתלנות והן בנבורות הזו' ונביותו לתוך לרווחה בניתו של ק"ל לבלא מבזן
והמך בניתו של ק"ל מעיילא לית ליה ומפקי לית ליה בי כל פתחים לרבה ולשבר עייל בהאי פתחא לתחא ונפקי בפתח תחיבא בבל בותו של
הקדין הב"ל מעיילא לית ליה ומפקי לית ליה בי כל פתחים לרבה ולשבר עייל בהאי פתחא לתחא ונפקי בפתח תחיבא בבל בותו של

שתוך דוב תענוגי׳ ורילוי לבריס וחיזו מתבוננים עם התורים כדרך שבעים הרשעון מתכילין לותו תרגומים מתכלך
ולילך פותח והולך לך כוזו כתחיל הו וכל העתים שוין למעוכה כמעלכים עוכים ויין מעוכה כי תרעים לבקר בלוי. וכלל
התורה החדש הוה יום הרשעון וכולם ליוונים נשכיל התורה החדש כי ק"ו קנאה לתת תעל מעשוה וחיכם זוין מסם על
מיתון להם נתה לדרך וכאית בקיה כי כל ישראל רצוי לחותו לעשלה. ואכי כניו יוצלי׳ יכוו שבי קבי המנורה הטהורה
ובנותיו ולוקחי כנותיו לחם חותיו ולוקחי כפרי פלח לחלב טובים והלכים בעקבי לבותיהם וחבי לבותיהם ובנותם
שכות לבותיהם יעמוד להם ויחריך ימיהם ושנותיהם וכשבח טובה יכלו ימיהם ויומתך מלכותם ורומתותם כמעיין המתגבר
בעד ולדור דורים לעך.

וויול מין דיזם ספר ביטרייבן ווערדין חלי רבנים מוג׳ גמוינם מוג׳ נדיבים דיא פֿין גוטם גיטהן המבין מן
עניים ומביונים דם איט דז מיהרי נמאין ן גוטים גירחמט זולי ווערין מוג׳ ניט פֿמר געטין זו ווערדין
מיהר נרקות מוג׳ אעטים טובים ן דורי דורות. מן מיזט מיך ביוך ן ריהאן מוג׳ ן פריין מוג׳ ן ביטרייבן
דיא אעטים טובים מוג׳ נרקות דז גישטהן מיזט מוג׳ מך טמג גישיטט בייא דיזם נדיב וחטוב ה"ה
הטפטר והנגיד והשתדלן פרנס ואהיג כ"ט כהר"ר שמואל היידבורג מיט מופתהיים וועלכיר מיזט פֿון מין
זולכיר הולי אשפחה דז מוי ליים מונטיר זייני אשפחה נעבן המט רבנים מוג׳ פרנסים ואהיגים מוג׳ שתדלני׳
מוג׳ חטובים מוג׳ ניז אמוש אחנגידם מודר נתך ן גומין. מוג׳ מוז זולי עז מיך בייא מיהני פֿמר בויבן מוג׳ מיאר
ן פֿמר אעהרין בוי דא וועלט קומין מוניר גוחן נרך: מן ווי מיך מן פֿחנגין ן ביטרייבן פֿוס טויל פֿון זייני
אעטים טובים מביר דז ווינגטט דעז זיין גמלר רוהם מיזט ניט מפטר ן ביטרייבן. מוג׳ מוך דיזר חטוב
קיין גינגן מודר עמוג׳ גיפֿמלין דרמן המט וופֿן מן מיהן פֿון דיהאט דעז זייני אעטים זיין לטש טאיש מוג׳
ניט מויטן מיך רוהם ווינ מיך מן ניכט מן מלי זייני וועלקין דז ער גאר מן טיכטיק מיזט מוג׳ רייך מוג׳ מריק
גוטי ביטייר פֿון מיהם מר ומגט. זונדרלין מוגרי טוג׳קייט ברעגט עז איט זיך דז מן מיהן גירענקן זו
מן דיזם ספר דם איט דז קינדר קינדר ווינן דר פֿון ן זמגן. דעז מן דיזם ספר וועדריט ביטרייבן פֿון פֿון
הונדרט יחר הער מוז אוזין איר מיך ביטרייבן ומט מן מוגרי לייטן פמטירט מיזט דז דיזר גיאעלטיר חטוב
מוג׳ נדיב זיך ומר גינאמן המט מוג׳ פֿון ברמכט גוטט ן טון מאש איט כל ישראל. ערשטליך מן זיינם הוי
וועדרט גישפיזט טעגליך חיאר פֿמרט ן נוחלינג דרייסיג פמרטמן ויותר זיא קריגן מיהרי אתנה מוג׳
אלבושים ביעבן מיהרלוט מכילה ומתי מוג׳ מן היישט קיינם חב ריין. זונדרלין זיא זיהן זעלבשטן דיא
גילעגנהייט מן דז זיא מיהן חב שיין נעמין. זיא מיך מן דער טייטרוג המט ער גאר פֿון אעז מן קויפֿן
לאון מוג׳ הירוט גישיקט מן קהולת מוק ן טיילן זאלטטן וועדין פֿון הונגיר גיטטרבן. מוך פֿון קויידוג
מרוק גישיקט דם איט דיט לייט זיך דיא קעלט מר וועהרט המבין מוג׳ ניט דר פֿרחרין זיין. מוך המט ער
פֿמר זיין קרמשין מוג׳ זיין נעלט ן אמות מוי גיוט שבוש מיך מיבר גמק דיא פֿעטטוג מוג׳ מוך מוג׳ מנדרי
פֿעטטוג מן טירקייא מוג׳ זיא מן דער טביה. מ׳ טחבט המט מכילה ומתיה מוג׳ אלבושים מוג׳ מוך ויא
ער זיא ביפֿרייחט המט מוג׳ חב גיקויפֿט המט פֿון דעז יעגירחלן מוג׳ מיבר זיינם טיט פֿון גיהמלטן. מן
מיזט דחך ומוג׳ ביומחטט ומח פֿמר מין טכר דז דער אעטם המט דער מר מין נפט דר המלט פֿון ישרחל אכו
שכן דער מוז פֿון אמות דר המלטן המט פֿון ישרחל מוג׳ המט זיא מך גיקויידר מוג׳ נמך טיני אתנה דר ן
נעבן. מוך המט ער גרושי הלומת מן קהולת גיטמן דם איט דז זיא זיך המבין מוג׳ ניט מיהר מוג׳ מוך מיזט
דוט ער מויוש טובות. ערשטליך אמכט ער דז דיר לייטן קובע עתים להתרה זיינן. מוג׳ מוז דיזר מרוחך טטיט זבון פֿמר
ער דיא ומידם מוז המט ער אמש מן טבר מוז דער נמלן זעלבטן. דעז מוז דיזר מרוחך טטיט זבון פֿמר גיאמכט דז
פֿמר ישטכר איל זבון גיהמדלט המט מוג׳ המט דעז ריזת איט ישטכר גישיילט מוג׳ המט גיאמכט דז

ישטכר

ישׁשפּר חט קענען זאָגן׃ דערבי וועגען חט ער זי חטיבות גיהמט זי ער פֿאר ישׁשכר גישטאנדען חט
חונ׳ זונטען וחט ער פֿאר גוטט טוט זי מיט וחמ׳ ביקאנט חונ׳ מידער וחוי׳ זי׃ ער פֿיל אחות דר חלש
איט זייער נדקה ועלי נאחר עשה נדקה בכל עת׃׃ אן קען ניט חלי ביטרייבן דען אן דוט מיהם מיין
פחיתות דר איט וועלן אן פֿיל טרייבט׃ דען דער לעזר וועלט איינן דא לאחט מיט׳ אין טבח חונ׳ העט ניט
אער אעלה טובות חלי וויא גיאעלט מיט׃ מביר דער מיית מיט זי׃ דאו ערטט זי׃ הונדרטט חלק מיט פֿון
זייני אעטיק טובים חונ׳ וויא וויגר חלי אן טרייבט יע אער חלק כבוד׃ אן דיזם קלין מיט׃ מיט מיין אשׁ
חלי וועלן אן מין אלך ריהאט זי ער חזו מין לייבטוק חונ׳ קוואנטידטט פֿון זילבר גישאיד העטי זי׃ ביטטעניט
מיט גיוויבט חזו פֿיל נעטניר חונ׳ דיזר אלך העטי חזו פֿיל׃ ע׳טניר גאלר חלי וועלי דיזם אלך דער ריהם מיין
פחיתות׃ חזו מוך מיט עזבייט דיזם קלין׃ חונ׳ חזך זייני זין חונ׳ טעבטיר חונ׳ מיידאר חונ׳ עניקליך חונ׳
דאו עניקליך מיהר אעזיר רעגירן זיך חלי חזך פֿאלגן חלי מיהרן פֿאטיר חונ׳ העלפֿן חזך חונ׳ מידער
ביפֿלייטט זיך חלי׃ אער נדקה זו טוך חלי דער מנדיר׃ חלו זולן זיא מיהרי זכות גיזיגען זיא חונ׳ מיהרי קינדר
חונ׳ קינדר קינדר לדורי דורות חט״י ב״ה זולי מיהן אוטיך זיין חוין מיהרי ואר ויאלח ה״ כל אשׁמלות בֶּטַח
טובה זיאריבו יאיא עלי ואל כתם ויוטיך להם כח ואגשלה וחוט טל חמדיהי׳ עלי פניהם ויהו חן וחסד
בעיני האלהים ושריק ביאיהם העשע ישרמל ויעשהו לבטח מאן׃

ספר

אם

ערשטין יאר פון אר שאפונג דער וועלט האט גאט ביישאפן אין דען וועקט טעג יאי
הבראשית היאו אוב' ערד אוב' אוז וואו דריק מיוט אוב' אס וועקטטין טאג מיוט מרדכי
הרחשון ביישטעפן וואדרין: היר נאך פאלגיט דש מנדר דור הייש (טת) וועלכיד
גיבאהרין מיוט וואדרין מיקדעט הונדרט אוב' דרייסיגשטן יאר דש מרדכי גילעבט
האט: דש דריטן דור הייש מאט מיוט גיבאהרין וואדרין בשנת ת"ל הונדרט אוב'
פינף יאר דש טת מיוט אלט גיוועזט: דש פירדט דור הייש קין מיוט מאט ניינליג
יאר אלט גיוועזט ז' זיינן גיבוהרט: דש פינפט דור מיוט אהלאו מיוט קין זיבנליג יאר אלט גיוועזט ז' זיינן
גיבוהרט: דש וועקטט דור הייש ירד מיוט אהלאו וועקט אוב' זעכליג יאר אלט גיוועזין ז' זיינן גיבוהרט:
דש זיבנט דור הייש חנוך מיוט ירד ז' זיינן גיבוהרט אלט גיוועזין הונדרט אוב' לוויה אוב' זעכליג יאר: דאס
מכטי דור הייש אשותלח אלט מיוט חנוך אלט גיוועזין מכט אוב' זעכליג יאר: דש נייגטי דור הייש לאך מיוט
לוויה וויבר גימאין האט:

אדם הרחשון מיוט אלט וואדרין ניין הונדרט אוב' דרייסיג יאר אוב' דער האט פאר איך גיוועהן דיא מובין
גיאולטי מכט דורות: חנוך האט מין גאט פר אלעכטיגר ז' איך גימאין אוב' מיוט אלט וואדרין מיך
דיוך וועלט דרייא הונדרט אוב' מכט אוב' זעכליג יאר היא איט ביישלאט די ערשטי טויזינד יאר ז' ביישפוס דער
וועלט: שת פטערבט מין דעם לוויה אוב' פירליגשטן יאר מין דעם מנדרן טויזינד פון אר שאפונג די וועלט
אוב' מיוט אלט וואדרין ניין הונדרט אוב' לוויה יאר אוב' האט פאר איך גיוועהן זיבן דורות. וויא מובין שטיין דיא
זיבן דורות: נח מיוט דש לעהטי דור גיוועזין מיוט גיבאהרין וואדרין מין דעם וועקט אוב' פופליגשטן יאר מין
דעם מנדרין טויזינד אוב' מין דעם הונדרט אוב' לוויה אוב' מכליגשטן יאר פון אלך. אוב' דא מיוט פופליגשטן יאר
לעהן דורות פון מרם ביז נח: מאט מיוט גישטארבן מין דעם הונדרט אוב' פירליגשטן יאר מין דעם מנדרין
טויזינד אוב' מיוט אלט וואדרין ניין הונדרט אוב' מיוט אלט וואדרין מיך פינף יאר: קין מיוט גישטארבן מין דעם לוויה הונדרטטן
אוב' פינף אוב' דרייסיגשטן יאר אוב' מיוט אלט וואדרין ניין הונדרט אוב' לעהן יאר: אהלאו מיוט גישטארבן
אוב' לוויה אוב' זעכליג יאר: אוב' מיוט אלט וואדרין מכט הונדרט אוב' מכט אוב' נייליג: ירד
מין דעם יאר לוויה הונדרט אוב' נייליג. אוב' מיוט אלט וואדרין מכט הונדרט אוב' מיוט אלט וואדרין ניין הונדרט
מיוט גישטארבן מין דעם פיר הונדרטטן אוב' לוויה אוב' זעכליגשטן יאר אוב' מיוט אלט וואדרין ניין הונדרט
אוב' לוויה אוב' זעכליג יאר: מיך יאר פון פינף הונדרט אוב' וועקט אוב' דרייסיגשטן יאר האט הק"בה גיזאגט
אז ירדן רוחי באדם לעולם והיו ימיו מאה ועשרים שנה אוב' דיא האבן מן גיהאבן פון דעם פינף הונדרט אוב'
וועקט אוב' דרייסיגשטן יאר ביז נוח וועקט אוב' הונדרט אוב' פופליגשטן יאר. אוב' נח מיט זון זעכליג נייט
אוב' גיוועזין פיר הונדרט אוב' מכליג יאר. נח מיוט אלט גיוועזין פינף הונדרט יאר מין דעם יאר מוי
מיוט גיוועזין פינף הונדרט אוב' וועקט אוב' פופליגיג אוב' האט אוב' חם אוב' יפת: שם דער זון פון
נח מיוט גיבאהרין וואדרין מין דעם יאר פינף הונדרט אוב' מכט אוב' פופליגיג לוויה יאר נאך זיינם ברודר יפת:
לאך מיוט גישטארבן דיא וויל זיין פאטר נאך גילעבט האט מין דעם יאר וועקט הונדרט אוב' מיין אוב' פופליגיג
אוב' מיוט אלט וואדרין זיבן הונדרט אוב' לוויה אוב' זעכליג יאר: אטותלח מיוט גישטארבן מין דעם וועקט
פאטר דורות דיא וועלט זיין אלט גיוועזין הונדרט אוב' מיוט אלט וואדרין ניין הונדרט אוב' לוויה אוב' זעכליג יאר: דיוך
מיוט גיוועזין דש וועקטט הונדרט אוב' פופליגשטן יאר מין דעם מנדרין טויזינד אוב' מין דעם הונדרט אוב' לוויה
יאר מיוט גיוועזין ז' זיינן עלטר. אוב' נאך זיינם טוט מיוט דש אבוך קומין אוב' אלי דיוך

יחזק

ער זיך האט נאהן איין אל זיין. אול נאך דעם פטוטה פסוק נאך מיט מרוב דעם זעלביגן איין פאר קערט ווערדן
גזעהערדן מיט זעקס אול פירליגשטען יאר אול, אברהם מיט זיר זעלביגן לייט אלט גיוועזען נייליג אול, ניין יאר ווען
מיט אלט גיוועזען חלק פירליגשטען יאר אול, זעקס הגר ישמעאל גיוועזן החט: אברהם אול, ישמעאל זיין יאראו
גענן מירי דינשט אתר הגר ישמעאל מיט זיר אול, דרייסיגשטען יאר מיט גיבאהרן אול, אברהם: ישמעאל מיט
גיוועזען דש אברהם אול, שרה איט מנגדר מן דער מי גיוועזען זיין מיט דריוה אול, דרייסיגשטען יאר החט שרה
טוויינד. אול, מיט אלט גיוועזען לוויין הונדרט אול, ניין אול, דרייסיג יאר: ווען נעהן יאר פאר פלאסען מיט
אויגשלאגשטען יאר מיט דריטן טוויינד: רעז מיט אלט, זעקס אול, גיוועזען יאר מיט דרייסיגשטען יאר מיט זעקס אול, זיבהונדרט
בין הבתרים מיט גיוועזען מיט יאר לוויין טוויינד אול, פלענהן יאר זו מי שפנוג דיז זעלט:
ברית אברהם מיט אול, זיבהונדרט מיט יאר לוויין טוויינד אול, פלענהן יאר זו מי שפנוג דיז זעלט:
טש מרפטר שלח עבר פלג רעו שרוג נחור תרח אברהם:

נח מיט גישטארבן מיק זעקסטן יאר מיק דריטן טויינד אול, מיט אלט וועדן ניין הונדרט אול, פונפציג
יאר אול, ווען: ח גישטארבן מיט מיט אברהם אלט גיוועזען אול, פונפציג יאר אול, דער סיין מיט
דרוך כאשר את נח הי' מבראשית בן ק"ח: דז מיט ווען נח גישטארבן מיט דש זעלביג אול מיט אברהם אלט
גיוועזען מלא מאה שנה ויולד אברהם את אברם את נחור ואת הרן: אלו החט נח גיזעהן נעהן דורות בייא אינם נעבן ווען פעהניר קומן ווערט
טש מרפטר שלח עבר פלג רעו שרוג נחור תרח אברהם:

חלק השלישי

ניין הונדרטשטן אול, זיבן אול, נייליגשטען יאר אול, מיט אלט וועדן קאח' יאר:

אלף השלישי

נח מיט גישטארבן מיק זעקסטן יאר מיק דריטן טויינד אול, מיט אלט וועדן ניין הונדרט אול, פונפציג
יאר אול, ווען: ח גישטארבן מיט מיט אברהם אלט גיוועזען אול, פונפציג יאר אול, דער סיין מיט
דרוך כאשר את נח הי' מבראשית בן ק"ח: דז מיט ווען נח גישטארבן מיט דש זעלביג אול מיט אברהם אלט
גיוועזען מלא מאה שנה ויולד אברהם את אברם את נחור ואת הרן: אלו החט נח גיזעהן נעהן דורות בייא אינם נעבן ווען פעהניר קומן ווערט
טש מרפטר שלח עבר פלג רעו שרוג נחור תרח אברהם:

ברית בין הבתרים מיט גיוועזען מיק יאר לוויין טויינד אול, פלענהן יאר זו מי שפנוג דיז זעלט:
אברהם מיט אול, זיבהונדרט מיט יאר לוויין טויינד אול, פלענהן יאר זו מי שפנוג דיז זעלט:
גאנליגשטען יאר מיק דריטן טויינד: רעז מיט גישטארבן מיק זעקס אול, לוויין הונדרט אול, זיבנליגשטען יאר מיק דריטן
טויינד. אול, מיט אלט גיוועזען לוויין הונדרט אול, ניין אול, דרייסיג יאר: ווען נעהן יאר פאר פלאסען מיט
גיוועזען דש אברהם אול, שרה איט מנגדר מן דער מי גיוועזען זיין מיט דריוה אול, דרייסיגשטען יאר החט שרה
גענן מירי דינשט אתר הגר ישמעאל מיט זיר אול, דרייסיגשטען יאר מיט גיבאהרן אול, אברהם: ישמעאל מיט
מיט אלט גיוועזען חלק פירליגשטען יאר מיט זעקס הגר ישמעאל גיוועזען החט: אברהם אול, ישמעאל זיין יאראו
גזעהערדן מיק זעקס אול, פירליגשטען יאר אול, אברהם מיט זיר זעלביגן לייט אלט גיוועזען נייליג אול, ניין יאר ווען
ער זיך האט נאהן איין אל זיין. אול נאך דעם פטוטה פסוק נאך מיט מרוב דעם זעלביגן איין פאר קערט ווערדן:
יחזק

ישמעאל מיט גישטארבן מיט הונדרט מול מיין מול זיבנציגשטן יאר מול מיט מלט וואלדן הונדרט
מול זיבן מול דרייסיג יאר מאל מלט גרויסין דורות וויא זיא מיר אועדיט זיינן מין
חיי שרה · מול יעקב מיט דש זועלביג אאל מלט גרויסין דרייא מול זעכציג יאר · מול נאך רש"י נאך מיט ער מין
דעם זועלבין יאר גיבמרן וואלדן יעקב מול דאט מלט גרויסין דרייא מול זעכציג יאר · מול נאך רש"י נאך מיט ער נאך חרן גילאגן מיט טרעפט פילנהן יאר מן
וויא קריגג מיט מאלק מיט הונדרט מול מיין מול זיבנציג ביז הונדרט מול פינף מול מכציג יאר פילנהן יאר
מול נאך מיט ער פאר במדבר גרויסין מן דעם בית האדרת פון טאג ועבר מול מאט תורה גילערנט : יעקב
מיט נאך חרן קומין מיט הונדרט מול פינף מול מכציגשטן יאר מול יעקב מיט מלט גרויסין זיבן מול זיבנציג יאר :
עבר מיט גישטארבן מיט הונדרט מול זיבן מול מכציגשטן יאר מול מיט מלט גרויסין פיר הונדרט מול פיר
מול זעכציג יאר · מול האט גיזהן מלט דורות וויא מבן גיאעלט : יעקב האט גימאין מיט יאר
הונדרט מול זעכציג יאר מול מכציג יאר : דאבון האט גיפונדן פיינאכיר מיט מלט גרויסין דרייא יאר מול מיך דש היכלט
פינף מול ניינציגשטן יאר : דנה מיט גיבמרן וואלדן פון נאך דעם מאל יעקב מיט יעקב זיינן גיבמרן וואלדן יעקב
פיר יאר בשנת קלו מו קלו : וו דער דיטן זון יעקב מיט גיבמרן וואלדן דרייא יאר מול מיך דש היכלט
אאל מלט גרויסין פיר מול מכציג יאר : רחבון האט גיפונדן פיינאכיר מיט מלט גרויסין דרייא יאר מול מיך דש היכלט
פינף מול ניינציגשטן יאר : דנה מיט גיבמרן וואלדן פון נאך דעם מאל יעקב מיט זיינן גיבמרן וואלדן יעקב
גרויסין זיבן מאל דרייסיג יאר מול נאך רשי' נאך מיט מן דעם זועלבין יאר דיא עקידה גרויסין : יצחק מיט מלט
גרויסין פילנהן יאר וויא ער רבקה גימאין האט מאט מכט מול מכציגשטן יאר · מול רש"י מאכט רבקה מיט
זועלבין אאל מלט גרויסין דרייא יאר : מרפכטר מיט גישטארבן מיט פיר הונדרט מול מכט מול דרייסיגשטן
יאר זוייא עלטיר מיט יעקב מול ניינציגשטן יאר : יעקב מול עטו זיינן גיבמרן וואלדן מיט הונדרט מול
פינף יאר מאל יצחק מיט זעכציג יאר דש זועלבין אאל מלט גרויסין : מברהם מיט גישטארבן וויא ער מלט
מיט גרויסין הונדרט מאל פינף מול זיבנציג יאר דעם מלין גילט הונדרט מול דרייא מול זעכציג : שלח
מיט גישטארבן מיט הונדרט מול יעקב מול זעכציג יאר מול מיט מלט זעכציגשטן יאר מול וואלדן הונדרט מול דרייא
דרייסיג יאר מול האט פאר איך גיזהן ניין דורות וויא גיאעלט וועלן עבר פון טרוג נאחור תרח מברהם
יצחק יעקב : עשו מיט פילנהן יאר מלט גרויסין האט ער יהודית זו מיינט וויב גימאין מיט יאר דש מן גילט
הונדרט מול פינף מול פילנהן : שם נח זיין מן מיט גישטארבן מיט הונדרט מול מכט מול פונפציגשטן יאר
מול מיט מלט וואלדן יעקב הונדרט יאר מול מיילן דורות פאר איך גיזהן נעאלט מן מרפכטר טלח עבר פון
דעו טרוג נאחור תרח מברהם יצחק יעקב · מול יעקב מיט זועלבין אאל מלט גרויסין פונפציגיאר · מלו מיט
דרויי זו פאר נעאן דש דרייא לייטן הבין פאר איך גיזהן לויפיג מול מין לויפיג דורות מן לויפיג טויזינד מול הונדרט
מול יעקב מול פונפציגיאר · מול דו זיינן דיא דרייא מרפ אטות לח ושם :

הונדרט מול׳ זיבן יאר: בניאן מיט גיבאריין ווחרדין מיט לר כענן לוישן ביא מן מול׳ מפרוש׳ מול׳ מאך מר
ווייזוג דיא פסוקים מיט ער גיבאחן ווחרדין תכל מאך דעם אטטה פון רנה: יוסף מיט מחר קיבלט ווחרדין
טרעגט גיזוענין לוישן לוויימ הונדרט מול׳ זעכלעהן מורד מיט לוויימ הונדרט מול׳ זיבן מול׳ לוומלניגט יאר:
ילחק מיט גיטטארבין ווא ער הונדרט מול׳ מכלניג יאר מיט יאר לוויימ הונדרט מול׳ פיהל מול׳ לוומלניג׳ לוועלך
יאר מאך אכירה יוסף: יוסף מיט דרייסיג יאר מול׳ גיוועזין ווא אן מן מחר פרעה גיבראכט החט מיט יאר
לוויימ הונדרט מול׳ ניין מול׳ לוומלניג: מול׳ יוסף מיט גיוואנן ווחרדין לוויימ זן מי הונגר מיט גיווחרדין מיט יאר
רלה׳: מול׳ עז ווחר פולעגדיט דיא זיבן יאחי יאר מול׳ הובין מן דיא זיבן יאר הונגיר מיט יאר לוויימ הונדרט
מול׳ זעקב מול׳ דרייסיג: יעקב מול׳ זייני קינדר זיינן גיווחרדט מן אלריך מיט יאר רלח׳ לעהן יאר מאך דעם מול׳
יחלק גיטטארבין מיט׳ מלו מיט פון דעם אחל מן מלו יוסף מיט מחר קיבלט ווחרדין ביא מוגרי עלטרין מן
אלריך זיין גיווחרדט מיט לוויימ מול׳ לוומלניג יאר׳ מול׳ יעקב מיט דא זעלביג אחל מלט גיוועזין הונדרט מול׳
דרייסיג יאר׳ מז ווא מיט פסוק טטיט יאי מגורי אחא ושלשים טנה: מול׳ לו מיט דא זעלביג אחל מלט
גיוועזין דרייא מול׳ פיהלניג יאר׳ מול׳ פון דחטי מן מול׳ וויטר ווערט גילט יליחת אלריך לוויימ הונדרט מול׳
לעהן יאר׳ מול׳ לו ווישן דא פון מרטחפוק דער ועלט ביז דיזי לייט ווחו איר מילנדרט טרייבן פון מיט לוויימ
טוויזנד מול׳ לוויימ הונדרט מול׳ מכט יאר׳ מול׳ מלו מיט איר ביא מילנדרט גישרייבן החבן מיט מלו מר ווייזן מיט
פסוקים מול׳ מיט קיין לוויא טפחלט דר לוישן׳ זונדרליין מן דרייא מורטן ווא וויטר קומן ווערט׳ מיט
עטוואח טישפחטירליך מול׳ מוגרי חכאים חיין טייל ניט הבן ועלין ווא דיא מגרי חכאים מלו נעאליך
דא ערשט מיט שיעבוד אלריך ועלין מין טייל ניט זחגן דא זיא מר הונדרט מול׳ לעהן יאר מיט גלוח זיין
גיוועזין: יעקב מוגר פחטר מיט גישטארבין לו הונדרט מול׳ פיר מול׳ פילניג יאר מיט יאר דא ליט רנה׳
מיט גיוועזין דא זיבלעהנטי יאר דא ער מן אלריך גיווחרדט מיט: יוסף מיט גישטארבין מיט הונדרט
מול׳ לעהן יאר מלט ווחרדין מיט יאר דא ליט לוויימ הונדרט מול׳ ניין: מלו מיט דח פון לו ביגריפן דא ער
מיט הונדרט מול׳ זיבן מכלניג יאר רעגירט החט מן אלריך: לוי מיט גישטארבין דא ליט טוב׳ מיט הונדרט מול׳ זיבן
מול׳ דרייסיג יאר מלט ווחרדין מז ווא ער פסוק מיט ווייט׳ לו טטיט ושני חיי לוי שבע ושלשים טנה ואחת
טנה: מול׳ ער החט גילעבט מן אלריך פיר מול׳ נייגניג יאר: מול׳ פון ער לייט מן ביא יליחת אלריך מיט מר
הונדרט מול׳ יעקב יאר לכל היותר: מז לך החט דער טיעבוד ווא מיט פסוק טטיט ויאת יוסף וכל
מחיו וכל הדור ההוח ויקח אלך חדש: איר גיפינדין דא דער טיעבוד ניט יעגיר החט גיוועזט מז קיין יאר
מהרן מיט גיבאחן ווחרדין מן דעם יאר דא ליט טטה׳: יהושע בן נון מיט גיבאחן ווחרדין מן דעם יאר דא ליט תו׳ ווא ווייטר
יאר דא ליט החט טטה׳: מול׳ אטה רבינו מיט גיבאחן ווחרדין מן דעם יאר דא ליט טטה׳: מול׳ ניט מיגר קען גיוועזט החבין מלו מכלניג יעקב יאר׳ מול׳ דא מיט פון דעם יאר טטה׳ ביא תאח׳
לו פינדין מיט: כלב בן יפונה מיט גיבאחן ווחרדין מיט יאר פיר הונדרט מול׳ דרייסיג יאר׳

דיא קינדר ישראל זיין מיט אלריך מרוט גמגן ווא פחר בייא זיין גיוועזין פיר הונדרט מול׳ דרייסיג יאר׳
מול׳ זיין מיהן חלי דיא ניסיט גישעהן׳ דא יא מיט לו טפחלטין מול׳ דיא אלחאה פון עמלק מול׳ דער
אן מיט מן גיוידט חלי דיא היות׳ מול׳ מלי די מרליוג ווא דא טטיט
גישרייבן מיט שאול מיט חלי מיט ערטטין יאר פון דעם מוט גמגן פון אלריך מיט׳ מיט גיוועזין מול׳ מיט מנדרן יאר דא ליט החט לוויימ הונדרט מול׳ מכט יאר׳ פיהלניג לו מרטחפוק דיא ועלט
מלו מיט גמגן אלריך מיט יאר דא ליט החט׳ מיט חוגל דער נחל ישראל מן אחכן פסח מול׳ אחמוניט מול׳
מן החת כהניט מול׳ זוכט ווא דא טטיט מיט חוגל דער נחל ישראל מן אחכן פסח מול׳ אחמוניט מול׳
קבוצה התחוה מול׳ אלגוים קרח מיט מלו גיוועזין מיט מנדרן יאר פון גמגן פון אלריך׳ פון דעם מנדרן
יאר פון מוט גמגן אלריך ביא זיא סיחון ועוג החבן בילומוגן זיינן מכט מול׳ דרייסיג יאר ווא דא טטיט מן מלו
הדבריח והיאיש חטר הלכו אקרט ברעע עד חטר עברנו נחל זרד שאניט ושלשים טנה: מיט פילניגטן
מול׳

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0014
DFG

אונ׳ דיא אלחאה פֿון מיחון ועוג אונ׳ בלעם אונ׳ בלק · אונ׳ דש אעשה פֿון פנחס אונ׳ די אלחאה פֿון אדינים
אונ׳ אליז וויא אין אשנה תורה שטיט · אונ׳ וויא אשה רבינו גישטארבין איזט · זולכֿט איזט אליז גיוועזין
אים פֿירליהנטן יאר פֿון אויז גאנג אויז אלרים · דש זעלביג איזט לווייא טויזינד אונ׳ פֿיר הונדרט אונ׳ אכֿט אונ׳
אכֿליג יאר : יהושע האט ישראל אין ארץ ישראל אניין גיבראכֿט אין איין אונ׳ פֿירליגשטן יאר פֿון אויז גנג ישראל
אויז אלרים אים יאר פֿיר הונדרט אונ׳ ניין אונ׳ אכֿליגשטין יאר פֿון אויז גנג פֿון אלרים · דען דיא לילונג פֿון דיא
יארין היבט אן אן לו לילן פֿון ניסן אונ׳ אין יהושע שטיט מי׳ ד׳ והעם עלו אן הירדן בעשר לחדש הראשון ·
אונ׳ יהושע איזט דער אנדר דעם אן איבר ענטפֿרט האט דיא תורה וויא אין דיא פרקים שטיט · אשה
האט דיא תורה אקבל גיוועזט אונ׳ האט זיא איבר ענטפֿרט לו יהושע אונ׳ וויא לאנג אז יהושע זיין נשיאות
גיווערט האט גיפֿינדן איר ניט אים פסוק · אביר אין מפֿר אחורעניס פֿינדן איר דז ער גיריכֿט ישראל אכֿט
אונ׳ לוואנליג יאר תכל נאך אשה זיין טוט פֿון תח׳ אן ביז תפיו׳ אונ׳ דש האבין איר בקבלה :

דיא זיבן יאר אז ארץ ישראל איזט אין גינואן ווארדין איזט גיוועזין אים יאר תלו׳ אונ׳ איזט איין ראי׳
אויז דעם פסוק וויא כלב גיזאגט האט נאך דעם ער ארץ ישראל בילוואנגין האט כלב גיזאגט בן
ארבעים שנה אנכֿי בשלח אשה עבד ה׳ אותי · אונ׳ דער נאך האט ער גיזאגט נון האט איך גאט לאזין לעבין
וויא ער גיזאגט האט · דש איזט נון פֿינך אונ׳ פֿירליג יאר וויא דא שטיט אין יהושע מי׳ יד׳ נון נעם פֿון דיא
פֿינך אונ׳ פֿירליג יאר אכֿט אונ׳ דריימיג · דען אים אכֿט אונ׳ דריימיגשטן יאר דהיינו : אים לווייא אונ׳
פֿירליגשטן יאר זיינן דיא ארגלים גישיקט ווארדין · דען דיא שיקן פֿון דיא ארגלים איזט גיוועזין לווייא יאר
נאך אויז גין פֿון אלרים · נון ווען איך דיא לווייא יאר אוועק נעם בלייבן נאך איבר אכֿט אונ׳ דריימיג אונ׳ זיבן
דר לו איזט לוא זאאין פֿינך אונ׳ פֿירליג · אזו האט אך גיווערט דש איין נעאין ארץ ישראל זיבן יאר : דש
אשכן איזט גיוועזין אין גלגל אין דער לייט אלז אן ארץ ישראל האט איין גינואין · אונ׳ אין דער לייט דש אן ארץ
ישראל גיטיילט האט איזט לו אזאאין פֿירלעהן יאר נאך איינר דעה נאך : אביר נאך איין דעה איזט דאז
אשכן שילה ערשט אן גיהאבין האט נאך דען פֿירלעהן יאר פֿון איין נעאין אונ׳ אויז טיילן דש לנד · דען
אים פסוק שטיט אין יהושע מי׳ יח׳ ויקהילו כל עדת בני ישראל שילה וישכינו שם את אהל אועד והארץ ·
נכבשה לפניהם · דארויז איזט לו פֿר נעאין דש נאך אלים איזט דש אשכן ערשט גיוועזין : ענתיאל בן קנז
איזט דער אנדר שופֿט גיוועזין האט גיריכֿט ישראל לו דעם יאר תקיו׳ פֿירליג יאר · וואורינן בגריפֿן איזט
אכֿט יאר פֿון שיעב ד כושן רשעתים פסל איכֿה ופלגש בגבעה · נאך אנדרי חכֿאים לום טייל זיינן דיא לווייא
אעשים אלי אין טעגין כושן רשעתים אין דער לייט פֿון ענתיאל קנז גיוועזין : דש פסל איכה האט
גישטאנדין אין ארץ ישראל ביז לדקיה אז וויא אים פסוק שטיט ויקואו להם בני דן את הפסל · אונ׳ האט
גישאאנדין ביז דען חורבן אביר [illegible] רדק וויל עז ניט אז האבין דש עז אז לאנג האט איין קיום גיהאט דען
דוד האלך איזט אז פֿרום גיוועזין האט אליז גיטאן וואז גאט ליב איזט גיוועזין אונ׳ האט ניט אב גיקערט פֿון
גאטם ווארט אליז וואז אים פֿון גאט איז גיבאטין גיוועזין · אונ׳ אמא איזט אך איין פֿרואר אלך גיוועזין אונ׳
האט אלי עבודה זרות אבער גיוועזין :

אהוד בן גרא דער דריט שופֿט אונ׳ דער דריט אקבל נאך דער איינונג רבי ילחק אברבנאל האט ישראל
גיריכֿט פֿון דעם יאר דש אן לילט פֿינך הונדרט אונ׳ זעקס אונ׳ פֿונפֿליג · אכֿליג יאר אונ׳ דרינן
זיינן ביגריפֿן דיא אכֿט לעהן יאר פֿון דעם שיעבוד פֿון עוגלון דער קיניג פֿון אואב : שאגר דער זון פֿון ענת
איזט דער פֿירט שופֿט גיוועזין ער האט גיריכֿט ישראל אין טעגין אהוד בן גרא דרום אך זיינן זיין יאר ביגריפֿן
אין דען יאר פֿון אהוד · דרום האט דער ר׳ ילחק אברבנאל ניט גירעכֿנט דען שאגר אונטיר דען אקבלים ·
דבורה נביאה אונ׳ ברק בן אבי נועם דער פֿינפֿט שופֿט האבין גיריכֿט ישראל פֿון דעם יאר דש אן הטט גילילט
זעקס הונדרט אונ׳ זעקס אונ׳ דריימיג · פֿירליג יאר זיינן דרינן ביגריפֿן לוואנליג יאר פֿון שיעבוד יבין דער קיניג
פֿון חליר אונ׳ דז איזט דיא פֿינפֿט קבלה נאך דער איינונג פֿון דעם אברבנאל : גדעון דער זון פֿון יואש פֿון דעם
גישלעכֿט אנשה דער זעקסט שופֿט האט גיריכֿט ישראל פֿון דעם אאל דש אן האט גילילט זעקס הונדרט
אונ זעקס אונ׳ זיבנליג פֿירליג יאר אונ׳ דיא ערד איזט גישטילט גיוועזין אונ׳ קיין אלחאה גיוועזט · אונ׳ איין

מיט דונקלן פרעגט מיט ויך די רחמנטר מיז ביגריפן זיך יתר פון גלות אדין: מביאולך דער זון דעמ שופט
גדעון מיט דער זיבנט שופט גיוועזן. דאס מוסן רמז לעבן גיבראכט זיבנליג ברידר מול' האט גירילט ישראל
פון דעמ אמל מן די הוט גילילט זיבן הורדרט מול' ועכלעהן דרייס יתר מוך ריד שופט וועגן ווייי ביזי רמטן
ברענגט מיהן ניט דער חכם ילחק מברבמל מיט נמל פון די אקבולים: תולע דער זון פון פומה דר מכט שופט
האט גירילט ישראל פון דעמ יתר דש אן גילילט זיבן הונדרט מול' ניין נעהן כג יתר מול' ער מיזט דער זיבנט
אקבל גיוועזן פון אשה רבינו עוזיה השלום: יאיר הגלעדי מיזט דער ניינט שופט גיוועזן האט גירילט
ישראל פון דעמ אמל דש אן האט גילילט זיבן הונדרט מול' לוויים מול' פירילג לוויים מול' לשאלינג יתר ביז זיבן
הונדרט מול' פיר מול' ועכלעג יתר דעך דש יתר פון זיבן הונדרט מול' לוויים מול' פירילגשטי יתר ניט הין מול'
הער. עז וועדרט גירעכנט זו תולע מול' זו יאיר מול' ער מיזט דער מכט אקבל גיוועזן: דש גלות פון עמון
האט מן גיהאבן נאך דעמ דש יאיר גישטארבן מיזט גיוועזט מול' האט מן גיהאבן מיט יתר דש אן האט
גילילט זיבן הונדרט מול' פיר מול' ועכלעג מכלעהן יתר ביז דש מנדר יתר פון יפתח: יפתח הגלעדי פון
גישולעכט אטשה דער מיזט דער נעהנט שופט גיוועזן האט גירילט ישראל פון דעמ אמל מן דש אן האט
גילילט זיבן הונדרט מול' מיין מול' מכלעג יתר דעמ דער דעה פון דעמ מברבמל מיזט דער דער ניינט
אקבל גיוועזן: מבצן פון בית לחם מיזט דער מיילפט שופט גיוועזן האט גירילט ישראל פון דעמ יתר דש
אן האט גילילט זיבן הונדרט מול' זיבן מול' מכלעג ביז אן האט גילילט זיבן הונדרט מול' דרייס מול' נייניג דעך
דש זיבן הונדרט מול' זיבן מול' מכלעגטי יתר ניט הין מול' הער זו יפתח מול' זו מבצן מול' דער מבצן האט
גיהאט דרייסיג זין מול' דרייסיג טעלטר מול' מיינר לייט מיזט גיוועזן דש אטשה פון רות' מול' ריח גארח וואס
דער מבצן מיזט גיוועזן בונו דעך מוז דעמ וועדרק פון בונו וועדרט מרקלערט דש ער מיין שופט מיזט גיוועזן
מול' מיזט גיוועזן פון בית לחם מול' איר גיפינדן ניט מונטיר מלי שופטיט דו ער וולט זיין גיוועזן פון בית לחם
זונדרליין מבצן מלו מיזט דרוי זו ואר שטין דש דער מבצן מיזט גיוועזן בונו מול' מבצן מיזט דער נעהנט אקבל
גיוועזן: מילון הזבולוני מיזט דער נועלפט שופט גיוועזן האט גירילט ישראל פון דעמ אמל מן מלו אן האט
גילילט זיבן הונדרט מול' דרייס מול' ניינליג נעהן יתר מול' ער מיזט דער מיילפט אקבל גיוועזן: עבדון בן הלל
פרעתוני מיז דער דרייסלעהנט שופט גיוועזן האט גירילט ישראל פון דעמ דו אן האט גילילט מכט הונדרט
מול' סונכליג מכט יתר מול' ער מיזט דער נועלפט אקבל גיוועזן מול' מוז דעמ סמוק מיזט זו מרוצהן דש ער
שיריליג זין האט גיהאט מול' דרייסיג עניקליך: טאשטן הגבור פון גישלעכט דן מיזט דער פירלעהנט שופט
גיוועזן האט גירילט ישראל פון דעמ אמל מן דש אן האט גילילט מכט הונדרט מול' מיילף נומליג יתר ביז מכט
הונדרט מול' מיין מול' דרייסיג. ביז גירילט האט עלי מול' ער מיזט דער דרייס נעהנט אקבל גיוועזן: חביר
דער רר"ק אמכט זו וועדרן פיל יתר גיוועזן לוויטן טאשטן מול' עלי מול' מין דער זעלבינ לייט מיזט דש סמל
איבה מול' פוגט בגבעה גיוועזן מול' מין טעמ מיזט וויל דש טטיט דרייס אמל ביאיט ההסך מין אלך בישראל
מיט היטר בעזט יעטשה. מול דוכט איך זו ויין דש מיך ליבר ומגן וואלט דש דיס לוויים אפטיט ויין גיוועזן
לוויטן דען יאיר הגלעדי מול' לוויטן דען יתר פון יפתח מין דער לייט פון גלות עאוורש גישטארבן האט מכט
נעהן יתר. דען איר גיפינדן דש זולכי יתר איט ביגרבן ויין מין דען יתר פון דען שופטיט: מביר לוויטן
דיס יתר פון טאשטן מול' עלי גיפינדן איר ניט דש דר לוויטן לידר וועד גיוועזן דש קיין שופט זולט רמגירט
החבן: עלי הכהן מיזט דער סונכליגשטי שופט גיוועזן ער האט גירילט ישראל מיזט חלש גיוועזן מכט
מול' סונכליג יתר מין טטמט טילה פון מנחיג דש יתר מכט הונדרט מול' מיין מול' דרייסיג פירילג יתר רעגירט
מול' מין דעמ זעלבינ יתר מיזט גיוועזן דש אטשה פון חנה דעד וויב פון מלקנה מול' עלי מיזט דער ערשט
כהן גדול גיוועזן פון דעמ זאגן מידאר מול' מן טלאה מין לייט מיזט דיס כהונה ווידר קומן זו לרוק פון אחין
מליעזר מול' נאך דער מיינוג אחיטוב פון דעמ מברבמל מיזט עלי גיוועזן דער פירלעהנט אקבל פון אטשה רבינו
מן מול' דער נועלפט פון עתיה דש מיזט דער ערשט שופט גיוועזן נאך יהושע:

דוד דער זון ישי פון בית לחמי מיזט גיבמרין ווארדין מין דעמ יתר דש אן האט גילילט מכט הונדרט מול'
פיר מול' סונכליג. דש אטשן פון גוב האט מן גיהאבן פון דעמ אמל מן מ עלי גישטארבן מיזט

מיט יאר די אין המט גילולט מבט הונדרט מול׳ יין מול׳ מבט מול׳ נייליג יאר מיט עלי מלט גיוועזין
ווית ער גיטטאדבין מיט ווית ווחל דער מרן גיוועזין מיזט מן קריית יערים המט אן דאך אקריב גיוועזין מן
מב דריית יאר בי טאג גיטטאדבן מיזט : שאחל הגביה הראתי מיזט דער ס׳ נפלעהנט טופט
גיוועזין ער המט גירעכט יש׳חל מך פלי זיין טוט מויזיג פֿין דעמ יאר מן דש אן המט גילולט מבט הונדרט
מ׳ מיין מול׳ זיבנליג מ׳ פֿאר דער לייט המט ער מך גירעכט ישראל בייט עלי זיין לעבן . מי ווית דית פסוקים
מוי ווייזן מין טופטים . מ׳ איר המבן אקבֿה די עי מיילך יאר המט מן גיטאדבֿין :

שאול מיזט דער ערשט אלך גיוועזין זו יט חל מיזט זיין אלבֿה גיוועזין מן גלגל מ׳ המט גיזעסין מן
גבעון מן דעמ יאר די אן גילולט מבט הונדרט מול׳ לוויית מ׳ מבֿליג : מך מיין טייל אפרטיים מך
המט ער דית אלבֿה ניט לענגיר גיהמט מן לוויית יאר . חביר דער רבֿ אמבט מן שאחל סיזן יג׳ דש עי ניט
שמ׳ל זיין קמן די ער ניט לענגיר זולט רעגירט המבן מן לוויית יאר מן דית גהמט די ער פֿאר ריכט המט .
מוקד׳ ישעי׳ אמבט דאדטי מן זיינם פירוש די עי ניט איגליך מיזט די מן זייני וועדק פון שאחל זולטן מר גיוועזין
זיין מיינהלב לוויית יאר . מ׳ איר גיפֿינדן מך מן דעמ פסוק פון שאחל שיר׳ וילחם סביב בכל מויבי באחב
ובבני עמון ובאדם ובאולפי לבה ובפלשתים ובכל אטר יפנה ירשיע וינצ חיל ויך את עמלק . מול׳ מוך
המט ער מך גימבט מך דוד בעהולם ביולדה מ׳ קעילה . באדבר זיך באדבר עין גרי בגבעת החביל
מהן ווית ער גיוועסין המט מן פעלד פלשתים מך דעמ רבֿ מך מיזט ער גיוועזין מיין יאר מול׳ פֿיר חדשי׳
אמבט דער רבֿ עי מיזט מין יאר מול׳ פֿיר חדשים מי וועזין מין טייל מז זמגן די מך לוויית יאר המט ער
זיך בחר גיוועזין דית שלשת אלפים מ׳ ווייט מיזט זיין אלבֿה פֿאר ניקט גירעכֿנט גיוועזין דען עי מיזט
מוי׳ל מב בעזאין זמגן חביר דער מאה בוייבט המט ער ניט לענגיר אלך גיוועזין מז לוויית יאר . ווית איר
מיך הייבט חטבן פינדן ווית פֿיל יאר מיזט קומן פון ליחית אלריים מן בית דחז בית האקדש גיבויט מיזט
וואדרין מיזט אלבֿה דרוי מרקוערט די ניט מדרשט זיין קמן : אשבֿ גבעון המט מן גיהחבין מך שאול
זיין טוט ווית מב מיזט חרב ג וואדרן מול׳ מיזט גיוועזין מיך פאולט פון דען טעגין פון שאול מיך יאר די אן
גילולט מבט הונדרט מול׳ פֿיר מול׳ מבֿליג המבן ווית די אשבן גימאין מן מב מול׳ המבן עי גיברמבֿט מך גבעון
דען גבעון מיזט גאר מיין גרוסי שטאט גיוועזין מול׳ דית רייזידעט מול׳ פאר גינאשטי שטאט גיוועזין פון דעמ
גאנץ ואחד . מי ווית מן די המבן שט שטיט מי׳ ט׳ כי עיר גדולה גבעון כאחת ערי אמלכה . מול׳ המבן זיין
דמרטין מין גבעון אקריב קריבת גיוועזין מי ווית דש שטיט מן דברי היאים בימי׳ כמ׳ זונדרליין אן זול ווישן
זוטן אן טון דמרטין המט ע זוית מ׳ : בחיים אקריב גיוועזין מין גבעון . חביר דמך מיזט דער מרן ה׳ ניט
דמרטין גיוועזין מי ווית דש שטיט מין דברי היאים ב׳ מי׳ מ׳ וילכו שלשה וכל הקהל לבאה חשר בגבעון כי
שם די מוהל מועד המלהים מט עטה אשה עבד ה׳ באדבר מבו מרן מלהים העלה דוד אקריה יערים
כהכין ו דוד כי נטה ה׳ . מהל בירי טופ : מול׳ המוי׳ שבן המט גישטאנדין מין גבעון פוסליך יאר בי
שלשה המט זיר פירטיגט מול׳ מוך ער ביבחבֿט דש בנין הבית די ניאלט וועדט בייט מיגדי חכמים בית
עולמים : דוד האלך המט מן חברון רחמלט חביר זיין שבט מיזט מר מלט גיוועזין דרייסיג יאר פון דעמ
יאר מן די אן המט גילולט מבט הונדרט מול׳ פֿיר מול׳ מבֿליג בי מבט הובין יאר מי ווית מין שאחל שטיט
שאחל ב׳ מי׳ כא׳ מול׳ פון זייגם בית דין מיזט גיוועזין דר החוזי מול׳ נתן הגביה מול׳ גיה המבן אקבל
גיוועזין פון ט שאחל . מול׳ די מיזט דית מגדר קבלה זו דען בימים מול׳ דית יעבֿלעהנט קבלה פון סיני מול׳
מין מיהרם דר מיזט גיוועזין מביתר הכהן ה דל . דוד האלך מיזט אלך גיוועזין מין חברון ווית גיאלט
מול׳ מן ירושלים חביר כי ישראל מיך יאר די אן גילולט המט מבט הונדרט מול׳ לוויית מול׳ נייליג מך דעמ
ער אלך מיזט גיוועזין מין חברון זיבן יאר מול׳ ועקט חדשים מול׳ די זעלבי אחל המט ער מוך גיברמבֿט דען
מרן אקריה יערים מך דעמ מלט ער דמרטין גיוועזין מי׳ זוחנליג יאר ווית מין שאחל מ׳ שטיט מי׳ ג׳ המט
דוד גיקיניגט מין ירושלים מך דרייסיג מול׳ דרייסיג יאר . מול׳ דער פסוק טרייבט מר מן חביר מלי פירליג
יאר דען אן דעמבט ניט מז גיווית די אן דית יעקט חדשים זולט חך מן טרייבן : פנחס דער זון מלעזר
הכהן מיזט חך מן דוד זיין לייט גיוועזין ווית מוך דער רבֿ טרייבט מין אולים מוך דען פסוק ויאמר מלי

התשבי מג' אויך מין שופטים סי' ר' מין דעם פסוק וישלח הבדיה מוג' מל' שרייבט מך דער ר' יצחק מברבנא[illegible]
מין דער הקדמה פון ויינט ספר נחלת מבות מג' ברענגט מין רמי' דרויך מוזן דבר היאיסט סי' ט' מז דער
פסוק זמגט על שוארי הבית מין טעגין דוד האוך ופנחס בן אלעזר גיבו היה עליהם מוג' מך מירי ריד מך
מיזט מרוז ון מ"קוערין ד"ז פנחס מין דען זעלבין יתרן גיזוגין מהנהט ון פיר הונדרט מוג' פירליג יתר · ון
זוער וון אפלפ זיין איט וולכי גדול ישראל : אטטה מאמן מוג' תאר הובט איך ון זיין מוין דעם חשבון פון
דען פסוקים ון רוק מז מיזט גיזוגין מיט ניין הונדרטן מוג' דריזיג לעהנטן יתר ויהי לשותייט יאי ויהיו גוזוין
מבטלוט מוג' דמרטין מיזט מאמן נהרג גיזוחרדין מיט ניין הונדרטן מוג' פופצעהנטן יתר מוג' מבטלוט מיזט
מוזט גיזמפן מך גטוט מוג' מיזט דמרטין בויבן דרייזיג יתר ביז אן דאט גילילט ניין הונדרט מוג' מפלעהן יתר
דך מך מיזט מבטלוט ווידר קוארן מך ירושליט צוויזיג יתר ביז אן דאט גילילט ניין הונדרט מוג' לוזמליג · מוג'
דעם יתר דר מך דאט ער אורד גיזוגין מן דעם פאטיר מוג' דאט איט גיזוחלט זוגלין אוך זיין ווין וויטר
טוין ווערט : מבטלוט דער זון דוד דאט גיקיניגט מין דעם יתר די אן גילילט דאט ניין הונדרט מוג' מין מוג'
לוזמליג · מז ווין מיך פסוק טוין ויהי אקן מרבעים טנה · מוג' די מיזט גיזוגין מן דער זעלבין לייט מז
זיז מין אוך פאר זמגט גלן זמהנט פאר דור זיין טוערבן : טואה דער זון דוד דאט גיזעסין מוך דעם
פאטרט טוזל מוג' די אלכוה מיזט מן בירייט גיזוגין מין זיינר הנט מין דעם יתר די אן גילילט דאט ניין הונדרט
מוג' פיר מוג' לוזמליג מוג' מיזט אוך גיזוגין פירליג יתר : מחרי השלוני מוג' זיין ב"ד ווין גיאטלט ערז
החוזה ושאעיה הנביא ומחיק על כהן גדול · מוג' נאך מיך מיזט גיזוגין עזריה מוג' מזרחי חבאי ישרמ מוג'
זיז החבין אקבל גיזוגין פון דוד מוג' זיין בית דין · מוג' די מיזט זיז דריט קבוה גיזוגט ון דען בזיימיך מוג'
די זיבן לעהנט פון סיני : טואה האט דאז בית האקדש גיבויט מין דעם יתר די אן גילילט האט ניין
הונדרט מוג' פיר מוג' לוזמליג ווין דז טוזט מין אולפיך סי' ד' ויהי בשמוך טנה ומרבעומות טנה לאמת
בני ישרמ מאלריט בשנה הרביעי בחדש זיו הוא חדש השני ובן בית ל"ה : טואה האט פוזנדר דען
בוין פון דעם בית האקדש מין דעם מילפטן יתר ון זיינר אוכה ווין מין אולפיך טוזט סי' ו' בשנה השתי
עשרה בירח בול הוא החדש בשאיני כלה הבית · מוג' דער פסוק זמגט די ער זיבן יתר דרמן גיבויט ווין
זוזל וזגן אן דען פסוקים נאך גיט מאז בייזיר זיך די עז זעקס חדשים אער מיזט מבר דער מיזט מז דט
דער פסוק מיזט ניט אדק דך מוך דיז מיינליגי חדשים : חירם דער קיניג פון צור האט טואה געבן
לזם בית האקדש דענין בעם מוג' בוקם בוים מוג' הונדרט מוג' לוזמליג לענטיר זילבר : מוג' טואה האט
חירום געבן לוזמליג טוזט מין זר גזלן מוג' חירם האט טואה געבן לוזמליג טוזט מין ויינם זר · ווין
מין אולפיך מ' טוזט סי' ט' מוג' מין דברי היאיסט ב' סי' חי' מוג' דער פסוק זמגט עז מיזט גיזוגין מיט עזד
פון דען לוזמליג יתר די שלמה האט גיבויט דיז לוויזט בתיכ מוג' דאז מיזט גיזוגין מז אן גילילט ניין הונדרט
מוג' מבט מוג' פירליג : דאז זעלביגי אמל מיזט שלמה גמזגן נאך עלין גבר · מז דובט איך ון זיין מין דיזר
אויסט לייט זיינן שלמה זיין טיל מוג' חירם איט מרייר גמזגן נאך מיזפירה ון ברענגן גמזר · מז
שרייבט ר' מבראהם פריזול מין דעם ספר מורחות עולם די דאז זער מיזט היז פיר מיזט ווערט ווייטר ביטיידן ווערט
נאכי אינדו · מוג' ווז דיז מיין ווערט מיזט מוג' ווז פאר בישמכין הייט האט ווערט ווייטר ביטיידן ווערדין :
מוג' הנביא התשבי פון זיינם בית דין מיזט גיזוגין עזריה בן עזרי מוג' חנניה הרומה מוג' יהוא זיין זון מוג'
עובדי' מוג' יחזיאל דער זון עזי זכרי' פון דיז קינדר פון יוסף מוג' אליהו דער זון יואש זיינן מיטיל נביאים
גיזוגין · מוג' יהורם מיזט מין כהן גדול גיזוגין מוג' נאך מיז מיזט גיזוגין יהורם ווין המבין אקבל גיזוגין
פון מחי' השלוני מוג' זיין בית דין מוג' דאז מיזט דאז פירט קבוה גיזוגין ון דען נביאים מוג' דאז מלעהנטי
פון מיני נאך דער אייגנג נאך פון דעם מברבנאל :

רחבעם דער זון פון טואה מיזט אוך גיזוגין מיר טבט יהורה מיזט אוט גיזוגין מין מוג' פירליג יתר
מין דעם יתר די אן גילילט האט ניין הונדרט מוג' פיר מוג' זעלביג זיין אוכה האט גיזוערט זוויזן מין דעם יתר די אן גילילט
דער זון נבט דער קעגלט פון טואה מיזט אוך גיזוגין מיר לעהן טבטיט מיזט מוך מין דעם יתר די אן גילילט
האט גיהאט ניין הונדרט מוג' פיר מוג' זעלביג מוג' זיין אוכה האט גיזוערט זוויזן מוג' לוזמליג יתר : מיט

פיגבטן

פֿינפֿטן יאר פֿון רחבעם דער קיניג פֿון יהודה אים יאר דז אן גילילט האט ניין הונדרט אונ׳ ניין אונ׳ זעכֿליג איזט
אויך גנגין ששק דער קיניג פֿון אלרים אויך ירושלים אונ׳ חאט גינואן אלי דיא אולרות דיא זיינן גיוועזין אים בית
האקדש אונ׳ אלי דיא אולרות פֿון דעם אלך וויא אין אלכֿים א׳ שטיט מי׳ יד׳ : אביה דער זון פֿון רחבעם
איזט אלך גיוועזין איבר יהודה אין דיזם יאר דז אן גילילט ניין הונדרט אונ׳ איין אונ׳ אכֿליג אונ׳ דיא טעגין אז אביה
איזט אלך גיוועזין דרייא יאר אונ׳ איזט שטעטיגליך אלחאה גיוועזט לוויטן אביה אונ׳ רחבעם : אמא דער
זון פֿון אביה האט גיקינגט איבר יהודה אין דעם לוואנליגשטן יאר פֿון ירבעם פֿון דעם אאל אן דז אן גילילט האט
ניין הונדרט אונ׳ דרייא אונ׳ אכֿליג איין אונ׳ פֿירליג יאר : נדב דער זון פֿון ירבעם דער קיניג פֿון ישראל האט
גיקיניגט אים לוויטן יאר פֿון אמא דז איזט וויא אן גילילט האט ניין הונדרט אונ׳ פֿינף אונ׳ אכֿליג אונ׳ האט נור
לוויא יאר גיקיניגט אונ׳ ניט פֿול קואנטליך · דען אים דריטן יאר פֿון אמא האט איהן בעשא גיטיט : בעשא
דער זון פֿון אחיה פֿון יששכר האט אים גיבראכֿט דען אלך נדב דער זון פֿון ירבעם אים אנדרין יאר פֿון ציינר
ראגירונג אים דריטן יאר פֿון דעם אלכֿות אמא וויא אן גילילט האט ניין הונדרט אונ׳ זעקס אונ׳ פֿונפֿליג אונ׳ ער
איזט אן זיין שטאט אלך גיוועזין · אונ׳ דיזיז יאר ווערט הין אונ׳ הער גילילט עז ווערט גירעכֿנט לו נדב אונ׳ לו
בעשא אונ׳ האט אים גיבראכֿט דז גנלי שטאם הויז פֿון ירבעם אונ׳ איזט אלך גיוועזין פֿיר אונ׳ לוואנליג יאר ביז
דז ניינטן יאר אים פֿירטן טויזינד דז איזט דז זיבן אונ׳ לוואנליגשטי יאר לו אמא : אין אמא זיין לייט איזט קיין
אלחאה גיוועזין אונ׳ גאנץ גירואט דז לאנד גיוועזין לעהן יאר ביז אן דעם יאר דז אן גילילט האט ניין הונדרט אונ׳
דרייא אונ׳ ניינליג יאר · אונ׳ פֿון דאנין אן אונ׳ ווייטר איזט איאר אלחאה גיוועזין לוויטן אמא אונ׳ בעשא אלי אירי
טאג : זרח הכושר איזט אויז גיגאנגין קיגן אמא דער קיניג פֿון יהודה אים פֿונפֿלעהנטן יאר לום קיניגרייך
פֿון אמא דאז זעלביג איזט אים יאר דז אן לילט האט ניין הונדרט אונ׳ אכֿט אונ׳ ניינליג אונ׳ האט איט גיבראכֿט
איין גרוש חיל פֿון פֿיל טויזינד אזו האט גאט ב״ה געבין דז דיא כושי׳ זיינן גושלאגין ווארדין פֿון אמא איין זולכֿש
גרויזים פֿאלק דאז ער בייא זיך גיהאט האט פֿינדן איר ווייטר ניאניטן :

דען אן פֿאנג פֿון דעם פֿירטן טויזינד :

אלה דער זון פֿון בעשא האט גיקינגט איבר ישראל אים זעקס אונ׳ לוואנליגשטן יאר פֿון אמא קיניג יהודה · דש
זעלביג איזט דז ניינט יאר אים פֿירדן טויזינד אונ׳ דער פֿסוק שרייבט אז ער גיקיניגט האט אין תרלה לוויא יאר
אונ׳ ניט פֿול קואליך לוויא יאר דען דער פֿסוק שרייבט אן ער האט גיקיניגט אים זעקס אונ׳ לוואנליגשטן יאר
פֿון אמא אונ׳ אמא האט איהן אום גיבראכֿט אים זיבן אונ׳ לוואנליגשטן יאר פֿון אמא : זארי דער קנעכֿט פֿון
אלה דער קיניג פֿון ישראל איזט אויך גישטאנדין אויך זיין הערין אן דעם אנדרן יאר פֿון זיינם קינגרייך אונ׳ האט
איהן טוט גישלאגן אם זיבן אונ׳ לוואנליגשטן יאר פֿון אמא אונ׳ דז איזט דאז לעהנטי יאר גיוועזין פֿון דעם פֿירטן
טויזינד · אונ׳ ער איזט אן זיינר שטאט אלך גיוועזין אונ׳ האט דז גנץ הויז גיזינד פֿון בעשא אום גיבראכֿט אונ׳
ער איזט אלך גיוועזין אין תרלה דער זארי זיבן טג : עארי דער הויבטאן פֿון אלה דער קיניג פֿון ישראל
דען זעלביגן הויבט אן האבין ישראל פֿאר איין אלך אן גינואין · אלזו איזט דער עארי קואן איבר זארי אונ׳ האט
פֿאר ברענט זארי דעם אלך זיין הויז אין פֿייאר · דער נאך איזט לו טיילט ווארדין לו לוויא טייל איין טייל האבן
וועלין האבן תבני בן גינת אין לו איינם אלך לו אאכֿן · אונ׳ דז אנדר טייל האבן עארי פֿור איין אלך הבן וועלין :
אים איין אונ׳ דריימיגשטן יאר אמא דער קיניג פֿון יהודה דז איז דז פֿירלעהנטי יאר אין דעם קלייני פֿרט האט
גיקיניגט עארי איבר ישראל פֿעליגליך נאך זיבן יאר ביז לו דעם יאר דז אן גילילט האט לו אמא לה׳ אביר אין
פֿאר־גי פֿינף יאר דז ער גיקיניגט האט נאך זארי איזט דז קיניגרייך ניט פֿעלגליך גיוועזין · דען דז הלבי טייל פֿון
דעם פֿאלק זיינן גאנגין נאך תבני וויא אזבן גיאעלט אזו איזט עז אליז לו אזאאין גיוועזין לוועלך יאר : דער
קיניג עארי נאך דעם ער קיניגט האט זעקס יאר אין תרלה האט ער גיבויאט דען בערג אונ׳ האט עז לאזין
היישן שארון וויל השי׳ ב״ה האט גיהיט דען בערג : אחאב דער זון פֿון עארי האט גיקיניגט איבר
ישראל אן דעם אכֿט אונ׳ דריימיגשטן יאר פֿון אמא דז איזט דז איין אונ׳ לוואנליגשטי יאר גיוועזין לו דעם קליינן
פֿרט · אונ׳ דער טעט אליז ביז אין אלז אלי דיא פֿאר אים גיוועזין זיין · אונ׳ ער נעאט איזבל דיא טאכֿטיר פֿון
דעם אלך לדון לו איינם ווייב אונ׳ ער דינט דיא עבורה זרה · אונ׳ ער איזט אלך גיוועזין לוויא אונ׳ לוואנליג יאר
אונ׳ איזט דר שלאגין ווארדין אין דער אלחאה ראת גלעד : אמא דער קיניג אין יהודה איזט קראנק ווארדין

אחזי׳ דער זון פון יהורם האט גיקיניגט איבער יהודה אכט יאר האט גיהערשט אין ירושלים אכט יאר: (כ״ח)
איז חולים געווארן אין זיינע גידערער זיינען אים מרויגגעגאנגען ווי מען דברי הימים שטייט מי׳ כ״ח:

דער זון פון יהורם האט גיקיניגט איבער יהודה אכט יאר האט גיהערשט אין ירושלים אכט יאר אונ׳ זיין מוטער
זיבעליג יאר גיטען אונ׳ זיין יאר יאר איז ער אלט גיוועזען ווען ער דיא אלכה מיין גיטרעטען האט אונ׳ מען בי
גיטען אונ׳ מיין יאר מיט ער אלך גיוועזען. אונ׳ האט מין אונ׳ זיין לעבען גיבראכט יהוא דער זון פון יהורם
דא שטייט מין אלכים ב׳ מי׳ י״ה. מיט עי׳ די לוועלכטי מיבר ישראל מכט אונ׳ לוועליג יאר: יהוא דער
זון נאשי האט גיקיניגט איבער ישראל מין שארון אונ׳ האט אונ׳ גיבראכט דען יורק בן מחאב זעכצעט
קיניג פון מחאב אונ׳ אלי זיין היוז גיזיצט האט גאר מיקט איבער גילוזען אויך פון יהודה האט עי
אויך איט דעם מוטער גיבראכט. אויך דיא בריידר פון מחזי׳ לוועלכי אונ׳ פירליג אמן האט ער גישעלט
דיא שטייט מין אלכים ב׳ מי׳ י׳. אונ׳ מיט אלך גיוועזען מיבר ישראל מכט אונ׳ לוועליג יאר: יהודע דער
זון יהוא האט אקבל גיוועזען פון מישע אונ׳ ביז דין מיט פירצען טויזיגד אונ׳ פיר אונ׳ פופציג: יוה
בן מחזיהו דער קיניג פון יהודה איז אויך גוט אייגיגט נאך מין דער נייט פון מישע אונ׳ מין דער נייט
פון יהוא בן נאשי אונ׳ ער האט גיזאלבט זו מיינע אלך: עתליה דיא אטר פון מחזיהו דיא טאכטיר
דעם אלך מחאב דיא האט אכט קיניג יהודה דען זון פון יהושפט מיט זו מיט גיוואלט אונ׳ מרדרין זו מיינע
מיט טויך גישטנדיגט נאך מיהר וונט מחזי׳ טוט מין דעם יאר זיבן אונ׳ פופציג אונ׳ האט אכט יאר
דיא טשטאק פון דען קיניגן אונ׳ דען זון פון יהושפט מיט זו מיר גיוואלט אונ׳ מרדרין זו מיינע אלך מחאב דעם
מחזי׳ מין קיניג דער קיניג דער זון יהורם איז ער דעם שווערט מוקט גיבראכט אונ׳ האט אכט יאר:
מחאב דען זון פון יהושפט האט גיקיניגט נאך דעם זיין ברודר מחזי׳ גישטארבן מיט גיוועזען מיר דעם יאר זו יהושפט דער
קיניג יהודה אונ׳ האט גיקיניגט לוועלך יאר טשטיר מין אלכים ב׳ מי׳ ג׳: יהורם דער זון פון יהושפט האט
גיקיניגט מיבר יהודה מיט מלט גיוועזען לוויה אונ׳ דרייסיג יאר פון דעם זון יבן אונ׳ לוועליג יאר: דער
מבן גיאעלטיר יהורם דער קיניג פון יהודה האט זיין מיינגן ברודר איט דעם שווערט מוקט גיבראכט אונ׳ מיט
מחאב זייני זועג נאך גיפאלגט. דען ער האט מחאב זיין טאכטיר זו מיינע וויב גיהאט. אונ׳ האט גיטען
ווען האט ב״ה קיין וואל גיפאלען פון האט פון בייב קואין פון אי׳ מיט מיט מיין בייב קואין פון אי׳
מין אלכים ב׳ מי׳ ה׳. אונ׳ מין דברי הימים בח׳. אונ׳ נאך דער איינוג נאך דעם בעל סדר עולם מיט דער
בייב קואין פון אי׳ זיבן יאר דר נאך די אי׳ מיט נגד גיוועזען. אונ׳ די מיט די פונפצעטי יאר מין דעם
פירצען טויזיגד. אונ׳ מיט דריטן יאר זו זייער רעגירונג אונ׳ מיט מכטן יאר פון איין אלכה מיט ער גיטארבן

אחזי׳ דער זון פון יהורם האט גיקיניגט איבער יהודה אכט יאר אונ׳ זיבן יאר אונ׳ לוועליג יאר
לוועלג יאר מיט ער אלך גיוועזען ווען ער דיא אלכה מין גיטרעטען האט אונ׳ מען בי
גיטען אונ׳ מין יאר מיט ער אלך גיוועזען. אונ׳ האט מין אונ׳ זיין לעבען גיבראכט יהוא דער זון פון יהורם
דא שטייט מין אלכים ב׳ מי׳ י״ה. מיט עי׳ די לוועלכטי מיבר ישראל מכט אונ׳ לוועליג יאר: יהוא דער
זון נאשי האט גיקיניגט איבער ישראל מין שארון אונ׳ האט אונ׳ גיבראכט דען יורק בן מחאב זעכצעט
קיניג פון מחאב אונ׳ אלי זיין היוז גיזיצט האט גאר מיקט איבער גילוזען אויך פון יהודה האט עי
אויך איט דעם מוטער גיבראכט. אויך דיא בריידר פון מחזי׳ לוועלכי אונ׳ פירליג אמן האט ער גישעלט
דיא שטייט מין אלכים ב׳ מי׳ י׳. אונ׳ מיט אלך גיוועזען מיבר ישראל מכט אונ׳ לוועליג יאר: יהודע דער
זון יהוא האט אקבל גיוועזען פון מישע אונ׳ ביז דין מיט פירצען טויזיגד אונ׳ פיר אונ׳ פופציג: יוה
בן מחזיהו דער קיניג פון יהודה איז אויך גוט אייגיגט נאך מין דער נייט פון מישע אונ׳ מין דער נייט
פון יהוא בן נאשי אונ׳ ער האט גיזאלבט זו מיינע אלך: עתליה דיא אטר פון מחזיהו דיא טאכטיר
דעם אלך מחאב דיא האט אכט קיניג יהודה דען זון פון יהושפט מיט זו מיר גיוואלט אונ׳ מרדרין זו מיינע
מיט טויך גישטנדיגט נאך מיהר וונט מחזי׳ טוט מין דעם יאר זיבן אונ׳ פופציג אונ׳ האט אכט יאר
דיא טשטאק פון דען קיניגן אונ׳ דען זון פון יהושפט מיט זו מיר גיוואלט אונ׳ מרדרין זו מיינע אלך מחאב דעם
מחזי׳ מין קיניג

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0020
DFG

פון מיינע יאר חלט . דען דיזע חלישבע דעמ אלך יהורק זיין טאבטיר דז וויב פון יהודע האט חיהן גישטאלן
חול' מין זאמ במרגן ועקב יאר . חול' האט גיקינגט ועקב יאר חול' מיזט דר שלחן וואכדין : יהודה
זון מחוי' דער קינג פון יהודה מיזט זיבן יאר חלט גיוועזין ח"נ האט גיקינגט דען דעמ מין חול' ועכלינגטען
יאר פירליג יאר : זכרי' דער כהן גדול שרייבט דער בעל מפר יוחסין דז ערש אקבל גיוועזין פון זיינע פאטר
יהודע מיט זיבעליגטען יאר . מבי דער רבי יצחק מברבנאל העכט דען ניט מונטיר דיזע אקבליע : דער
קינג יהואש האט מיז גיבעטרט דז בית האקדש מיט דריזיג חול' צוואליגטען יאר זו זיינר אלובה . חול' דז
מיזט דש פיר חול' מכליגטע יאר . חול' זיין הנדרט חול' פינף ח"נ פונפליג יאר ווי שואה דאז ב"ה גיבויט
האט ביז חלי יהואש מיז גיבעטרט האט טעיט מין דברי היומים טרר עולם : יהואחז דער זון פון
יהואש מיבר ישראל גיקינגט מיט דריזיג חול' צוואליגטען יאר זו יהואש דער קינג פון יהודה . חול' מיזט
דז דרייזיג חול' מכליגטע יאר צוואהר דז דאז דרייזיג חול' צוואליגטע יאר זו יהואש מיזט ניט פולענר ביז דאז פיר
חול' מכליגטע יאר . חלי אוז אן אזא זאגען דש ערשט יאר ס"ן יהואחז מיין טייל דז מיזט גיוועזין דאז
דרייזיג חול' צוואליגטע יאר פון יהואש חול' מיין טייל פון דעמ מיזט גיוועזין דש צוויין ח"נ צוואליגטע
יאר זו מיט : הושע בן במרי דער נביא דער נביאות גיבגט מין טעגען עזיה יותם אחז חזקיה . חול'
מין טעגען ירבעם דער זן פון יואש דז פון מלכות מיט מלכות פון זיינע מפר : יואש דער זון יהואחז
דער קינג מיבר ישראל מיט זיבן ח"נ דרייסיגטען יאר פון יהואש מיט מבט חול' צוויליגטען יאר חול' האט
גיקינגט מיבר יהואחז יאר : זכריהו דער זון פון יהודע כהן גדול ח"נ נביא מיזט דר שלחן וואכדין מיט פאר
הוך דעמ בית ה' מיט ניין חול' דרייסיגטען יאר זיינע אלובה חול' דז מיזט דז הונדרט יאר גיוועזין
חול' מיבר מין פירטל יאר מיזט זיין בלוט גירעכט וואכדין דען דער אלך מיזט מיט מיך זיין לעבן קוין
זייני קינבט : מאליה דער זון יהואש דער קינג מיבר יהודה מיזט פינף חול' צוואליג יאר חלט גיוועזין
מיט צוויטען יאר פון יואש דער קינג פון ישראל חול' דז הונדרטשטי יאר חול' האט גיקינגט ניין חול' צוואליג יאר
ח"נ מיזט חול' זיין לעבן קוארן :

אלישע דער נביא מיזט גישטארבין מיט לעהנטן יאר פון יואש דער קינג מיבר ישראל . נאוט מיזט
זיין הער מיבר מיר פון שטאט תקוע פון הויז נביאות גיזאגט חלייג חון טעגען עזיה חול' דרייסיג יאר :
ישראל צוויי יאר פור דעמ דז דיזע היזל האבן גישטוראט ווי מ זי פירליך שטיט פחדינן מין נאוט :
דער אלך מיזט האט מהט גישלאגן מין גיא אלך לעהן טויזינד אלפים ב' מי' יד' חול' דחרטין שטיט מיז
פירליך מין אלפים ב' מיאן יד' חול' מיזט מיט צואלפטין יאר פון זיינע אלובה חול' דז מיזט גיוועזין דז הונדרטשט
חול' צוועלפטי יאר : עזי' חלי מין מפר אלפים וועלט גיהייטן מזריה דער מיזט דער זן פון מאליה האט
גיקינגט מיז צוועלפטען יאר חלט גיוועזין פון דעמ יאר דז אן גילילט האט הונדרט חול' פון צוועלפטען יאר צוויי
פונפליג דרמן גינן חב פונפלעהנטן יאר דז ער גיקינגט האט בייא זיינע פחטיר זיין לעבן : ירבעם דער זון
פון קינג יואש גיקינגט חיבר ישראל אך מין דעמ הונדרט חול' פונפלעהנטן יאר . חול' דער עסוק זחגט
איר דז עזי מין דעמ פונפלעהנטין יאר זו מאליה . חול' ווייל מאליה האט גיקינגט מיט צוויטען יאר פון יואש
חול' יואש האט גיקינגט פונפלעהן יאר חזז וועלטי חוך חן היבן דיז אלובה פון ירבעם מיט פירלעהנטן יאר
פון מאליה . זונדרליין איך דונקט זו זיין דז דאז ערשטי יאר פון ירבעם מיין טייל דז פון גיוועזין מיט
פירלעהנטן יאר פון מאלי' חול' מיין טייל דז פון מיט לעהנטן יאר פון מאלי' חול' דער ירבעם מיזט אלך
גיוועזין מין שארון מיין חול' פירליג יאר : דער קינג מאלי' מיזט גיוועזין נאך יואש דער קינג פון ישראל
פונפלעהנטן יאר ווי מין אלפים ב' שטיט סי' יד' חול' דז האט חן גיהאבן פון הונדרט חול' פיר חן ביז הונדרט
חול' ניין חול' צוואליג . חול' דיז פונפלעהנטן יאר מיז ער מין שטאט (לכיש) גיוועזין . חול' חן לייט נאך דיזי
פונפלעהנטן יאר האט זיין זון גיקינגט בייא זיינע לעבן . חול' דער אלך מאלי' מיזט גישטארבין מיט ניין חול'
צוואליגטען יאר לוט מין פחל זיין אלובה . חול' מיזט מיט פירלעהנטן יאר גיוועזין פון אלובה ירבעם חול'
חול' דז הונדרט חול' ניין צוואליגטי יאר נאך דעמ דז זיין זון עזי' האט גיקינגט בייא זיינע לעבן חול'
מיזט דז הונדרט יאר זיין חול' צוואליגטי יאר נאך האט גיקינגט מלייניג גיקינגט נאך זיבן חול' דרייסיג יאר .

אמיר רש"י זיין פירוש נאך : ישעי' דער זון מאזן האט אך נביאות גיזאגט מין טעגן עני' יתום אתא
יחזקיהו . מוז' זיין מן פאמיליע פון זיין נביאות גיוועזין נאך דעם נביאות פון עמוס מיט דעם וויז רש"י
אומכט מין ישעי' מיט מן פאמיליע . מוז' מן טעגן מיט גיוועזין הוטשיהו . מוז' ער האט אקבל גיוועזין
פון עמוס . מוז' נאך דעם מברכתו נאך מיט ער האט גיוועזין פון דען נביאים מוז' דער זויט מוז'
זמוז'נליגשט אקבל פון מיני : מיט זיבן מוז' זמוז'נליגשטן יחר זו יבעטן קינג ישרא"ל האט גיקינגט עזרי'
דער זון מאלי' מוז' רש מיט גיוועזין די הונדרט מוז' זויין מוז' פירליגשטי יחר : זכרי' דער זון ירבעם
האט גיקינגט מיבר ישרא"ל מיט מכט מוז' דרייסיגשטן יחר זו עזי' אלפים מי' טו' : שלום דער זון
יבט מיט מוז' גישטאנדין מוז' דען אלך זכרי' נאך דעם רש ער זעקס חדשים מיט אלך גיוועזין מוז' האט
מן גישלאגן מוז' מיט מן זיין שטאט אלך גיוועזין מין חורש : מנחם דער זון פון גדי האט גיקינגט
מוז' ישרא"ל השורן מיט ניין מוז' דרייסיגשטן יחר זו עזרי' דער קינג יהודה מוז' מיט נעהן יחר אלך
גיוועזין פון דעם יחר הונדרט מוז' פיר מוז' פונפציג בי מן הונדרט מוז' פיר מוז' זעבציג : איבה האורטבי
האט נביא גיזאגט מין טעגן יתום מתא יחזקיהו וויז רש טשיט מין זיינע מסר . מוז' מן זייט טעגן
מיט כהן גדול גיוועזין שלום מוז' ער האט אקבל גיוועזין פון ישעי' . מוז' נאך דעם מברכתו נאך מיט ער
דער ניינט אקבל גיוועזין זו דען נביאים מוז' דער דריט מוז' זמוז'נליגשט פון מיני . מוז' דיט פיר נביאים
הוטש עמוס ישעי' איבה וען שון זיט מין אלפים ב' מי' טו' מין טעגן פון דעם מנדרין נאך גלייך וואו זיינן זיט מין
מיינר לייט גיוועזין : פקחיה דער זון פון מנחם האט גיקינגט מיבר ישרא"ל מיט פונפציגשטן יחר זו
עזרי' קינג יהודה מוז' מיט די הונדרט מוז' פיר מוז' זעבציגשטי מוז' פינף מוז' זעבציגשטי יחר . דען די ערשט
יחר פון אלפות פקחי' וואין איר זמגן דש מין טייל דש פון מיט גיוועזין מט ניין מוז' פירליגשטן יחר פון
עזי' מוז' מין טייל דש פון מיט גיוועזין מט פונפציגשטן יחר פון עזי' מוז' האט גיקינגט זוויין יחר האט
מיהן גישלאגן פקח דער זון ראליה זיין גיוועזטיגר מוז' האט מן זיין שטאט : פקח דער
יהודה מיט גיוועזין דש הונדרט מוז' זיבן מוז' זעבציגשטן . מוז' דער פקח דער זון ראליה האט דר שלאגן
מין יהודה הונדרט מוז' מין מוז' זמוז'נליג מיטן העדי . מוז' דיט גיפאנגין מוז' ער האט זויין אמז הונדרט
טויזינד וויז דש טשיט מין דברי היאים טי' כח' מוז' האט דיט אלפה גיהלטן זמוז'נליג יחר דער נאך האט
מין מוט דו זעבן גיברמכט הושע דער זון מלה :

יותם דער זון פון עזי' מוז' זעבציגשטן יחר זעבציגשטן יחר פון דעם הונדרט מוז' זיבן מוז' זעבציגשטן יחר פון עזי' מוז' גיוועזין מיט האט גיקינגט מיבר יהודה מוז' מלט מוז' זמוז'נליג יחר פון דעם
ניין יחר דר פאר דש ער אלך מיט גיוועזין מיבר ישרא"ל . מוז' מאז מיט מיזלך יחר מלט גיוועזין וויז זיין
יחזקיהו מיט גיבמרין וויז היזטן טשיט : מאז דער זון יותם מיט אלך זומרין מיט זיבנציגשטן יחר
ז פקח דער זון ראליה דאז מיט דש הונדרט מוז' דרייא מוז' מכציגשטי יחר מוז' מיט מלט גיוועזין זמוז'נליג
יחר מוז' זעבציגשטן יחר אלך גיוועזין מיט ער מיט אלפים ב' מי' טו' : מין טעגן פקח בן ראליה מין זיינע יעטשטן זייט וויז מין אלפים ב' מי' טו' מיט מבל בית אפרי' מוז' מיט
ישרא"ל מיט קוראן תגלת פלאסר דער קינג מוז' האט מוטק גימאן עזן מוז' מבל בית אפרי' מוז' מיט
גיוועזין מיט יחר זיינע תגלת פלאסר דער קינג מוז' מכציגשטן יחר מיט מלט גימאן עזן מוז' מבל בית אפרי' מוז' מיט עז נאך דער
מיינע נאך פון ר' נחמני מן דער פתיחתא מיכה . מביר רש"י אמכט רמז דז גלות פון דיט דריט החלבי
שבטים

טבטיק מיט גיוועזן פון דעם זוועלפטן יאר פֿון מחז: מן טעגן הושע דער זון מוה שיא עד החט אורך גיוועזן מן דעם אלך משור דז עיזט דז הונדרטי מונ' פֿיגל מונ' נייליגשטי יאר: מביר איך רופֿט זי זיין נאך דעם רו"ג זייער איינוג ווית מון גיאעלט מיט דען דער פסוק זאגט מן דברי היאים מ' מי' ה' מונ' מוניר הער גאט מרוועקיט דען רוח פון קיג פון סוד קיג משור מונ' תולת בלמער קיג משור מונ' החבן פֿר טריבן דז טבט רחבון מונ' גר מונ' דש המלב טבט אטה מונ' החבין ויז גיברחבט זחלח והבר מונ' דען בעך גוין מונ' דמרטן טטיט ניט מן וועלכיר נייט גיוועזן מיט: זונדרליך ווייל גלייכי פֿמרשמקן גיאעלט זיינן דען דש טטיט ווער ויז פֿמר טריבן המט סוד מונ' תולת קיג משור מונ' דמרטן טטיט מך פֿגלת בלמער אטתאח אוז עז מלין מיינט זיין: מונ' נאך מיינט מיט עז דרויז זו פֿמר טטין ווייל דער פסוק זאגט דש הושע המט אורך גיוועזן מן שואמר דער קיג פון משור מונ' ניט מן דש דגלת בלמער: אוז מיט נאך דעם נאך דז גלות מצלמהן יאר דר פֿמר גיוועזן מי דיא מנדרי נעהן טבטיק פֿמר טריבן זיינן וואנדרן: הושע דער זון מוה דער זעטטט אלך פון ישראל מי זיא מן גלות זיינן קוינן המט דען פקח דער זון ראויה אוך דאז לעבן גיברחבט מונ' מיט מן זיין טטיטט אלך גיוועזן מיט יאר דז אן גילט הונדרט מונ' זיבן מונ' מצליג: מונ' דער פסוק זאגט מן אלפים מי' ט' דש טר עד המט גיקיגט מיט נוחליגשטן פון יאר פון יהוסף: מונ' אן הנט וואהן קענן מן טריבן מיט פֿירטן יאר פון דען נאך יהוסף המט ניט זעגיר דיא אלפה גיהמט מלין זעצלהן יאר: מיט דער תירוח דז אן ווין ליבר גיל נאך מיט פֿירטן יאר נוף קיגיגט יאר נוחליגשטן מיט מוה מחז וועלן עד טון לעבט דען מחז מיט מיין דשט גיוועזן: מונ' הושע מיט אלך גיוועזן ביז מן יזרעטלען יאר פון יחזקי' דז מיט מצלהן יאר: מביר נאך דעם רובג נאך מיט זיין אלפה ניטגלך גיוועזן: זונדרליך מיט מר גיוועזן מלין מיין טובט מיר טטמט המלטיר דז מן דער אלך משור גיוועלט המט ביז עד המט אורך מן מיט גיוועזן: מונ' מז מיט איין איינוג מלך: יואל

הושע דער זון מוה המט אורך גיוועזן מן דעם אלך שואמר מונ' המט זיך ואר נאזין מיך מוה דער קיג פון אלריק: מיט נאזלפטן יאר פון מחז דער קיג יהודה דאז מיט דאז הונדרט מונ' פֿיגל מונ' נייליגשטי יאר: ווית וואהן דז מיט דאז מצלהן יאר גיוועזן נוף מן פֿמך פון הושע נאך גוייך וואהן דעלפט דער פסוק מן יין מן פֿמך פון זיינם אלפה ווית דש טטיט מין אלפים ב' מי' ו' מיט זוועלפטן יאר פון מחז המט הושע דיא אלפה גיפירט נין יאר: מונ' דיא ערשטי מצלהן זיך דיא פֿמרגי מיט ער מר גיוועזן ווית מין שופֿט: יחזקי' דער זון מחז המט גיקיגט מיר יאר הונדרט מונ' נין מונ' נייליג מונ' המט גיקיגט נין יזן מלה מיט דריטן יאר זו זיינם וויבר שפעניגן מיט יאר הונדרט מונ' נין מונ' נייליג מונ' המט גיקיגט נין מונ' זוועליג יאר: מונ' פֿיגל מונ' זוועלפטן יאר מיט ער מלט גיוועזן ווית ער אלך מיט גיוועזן: מלה מיט ער גיבמרן יחזקי' מיט יאר דז אן המט גילט הונדרט מונ' פֿיר מונ' זיבליג יאר נין יאר מי מחז מיט אלך גיוועזן: מלה מיט מנדרן: מונ' דער פסוק זאגט ווית מחז מיט אלך גיוועזן מיט ער מלט גיוועזן זוועליג יאר: מלה מיט דאזרוזיה זו ביגרייפֿן דז ווית יחזקי' מיט גיבמרן וואנדרן מיט זיין פֿמטיר מיילך יאר מלט גיוועזן: מונ' ווית עז הונדרט מונ' פֿירטן יאר נוף קיגיגן יחזקי' דז מיט דז זיבט יאר זו הושע דער זון מוה מיט יאר דז אן גילט המט ווית טטמט בילוחונגן מיט ענר דרייט יאר: עטרת השבטיק מיר גלות מיט מיך גנגן שואמר מיך המט מן גיפֿמנגן מיט זעקטטן יאר פון יחזקי' דאז מיט דז נייגט מיט מנר מיט מדר דרייט מיט מיך: מביר נאך דעם רובג מונ' פֿיגל מונ' מיט בילוחונגן מאדרן שאמן: מוז המט שואמר דער אלך פֿמר טריב ישראל

נאך חשורה אוך האט גיפירט זיא אז אזך לחזה אוך' חבר דיא בעך גזון אוך' דיא שטעט אדי שטיט אין אלפיק מי' יח' אוך' וויל זיא גאר וויט קיין זייט אזן ניט ווזה מיר טן אוך' לחזי מיזט גיוועזן: חביר אין דען מפר חורח עולם אוך' דער בעל אמור עני שרייבט ווינ דר פון חביר ניט גימוקסום אז דא ניט אחריך זיין: מיט פירלענטן יחר זו יחזקי: דז מיזט גיוועזן דז לוויית הונדרט אוך' דרייא נעהונטי מיזט אוך גגזי מחרב אוך' שטעט יהודה אוך' האט גיפאנגי גימאכט ווזה דא שטיט אין אלפיק ב' מי' יח' מיז דעמ זעלביגן יחר מיזט אין אלפ זו גאנ גגזן אוך' האט גישלאגי אין דער שאר חשור הונדרט אוך' פיהל אוך' אלפיק טויזינד ווזה שטיט אין אלפיק ב' מי' יט': מיט מרר עולם שטיט: חבט יחר מיזט לוויט דעמ ערשטי גלות אוך' לוויטן דעמ מזדרין: אוך' חבט יחר לוויטן דעמ מזדרן גלות אוך' דריטן: אוך' דר נאך האט עז נאך אן גישטאנדן אוך' מיזט יחר עד אוך' גמגן אוך' יהודה: דען דז ערשט גלות מיזט גיוועזן דז אן האט גילילט הונדרט אוך' גיבן אוך' חבט: אוך' נאך חבט יחר דר נאך דז זיא אורך החבן גיוועזן מיט יחר דז אן גילילט האט הונדרט אוך' פיהל אוך' נייניג: אוך' נאך חבט יחר דר נאך דז אן האט גילילט לוויית הונדרט אוך' דרייא אוך' מיט לוויית הונדרט אוך' פיפטן יחר מיזט עז אין גימאן אוך' מזדרין: אוך' נאך חבט יחר דר נאך ביז אין דעמ יחר דז אן האט גילילט לוויית הונדרט אוך' דרייאנעהן: דן אוך' חשבן הער מיזט לוויטן אין גלות פון מזדרין האט אן גיטרפן חבט יחר:

אין דען זעלביגן טג מיזט יחזקי קרחק גיוועזן אוך' האט וועלן שטערבן אוך' וועגן זיין גהזי תפילה האט אן אוך אן אזך גיוועזן אוך' זייני יחר יחר אלפיק ב' מי' כ' מיזט חוץ לוויית הונדרט אוך' דרייאנעהנטן יחר אזך פיפלענטן יחר אלפיק ב' מי' כ' מיזט חוץ גיוועזן אזך פון מחאין דען וואן דוא זו מחאין ניין אוך' לוואנגיג יחר אוך' חז לאנג האט זיין אלפה גיוועזן דוא דא פיפלענטן אוך' דרייאנעהנטן יחר אזך פון אלפיק ב' מי' יח' אוך' אזך פון אלפיק מדר עולם שטיט אין אלפיק ב' מי' יח' שטיט אין אלפה פון דריטן טאג זייער קרחקהייט מיזט דיא אלפה גיוועזן מחברב: אנטשה הער זון יחזקי: מיזט אזך גיוועזן פיהל אוך' אלפיק ב' מי' יח' אין האט גילילט לוויית הונדרט אוך' חבט אוך' לוואנגיג אוך' מיזט אזך גיוועזן פיהל אוך' פיפלענטן יחר:

נחום החלקיהו האט גיהיאזט גיזאגט אזך דא דא האט נבואה גיזאגט האט דריך יונה בן אמתי אוך' הער פון פוק זאגט אזך ניט אין אלפיק זוי אז הר גיזאגט האט גיזאגט הער נחום: מיזט אוך' הער אין האבן מאר אעלט דז נחום אוך' חבט אוך' לוואנגיג אוך' אין גילילט האט הונדרט אוך' פיהל אוך' נייניג: אנטשה דער הער גיזאגט אזך דז אוך' מיזט אזך גיוועזן פיהל אוך' נייניג יחר אז דא דא הער נבואה גיזאגט האט דריך יונה בן אמתי אוך' הער פון פוק זאגט אזך ניט אין אלפיק זוי אז הר גיזאגט האט גיזאגט הער נחום: חבקוק הער אין דור הער גיוועזן מיזט אוך' הער גיוועזן נביאה גיזאגט זו זאגן מיזט כשכדעלר אוך' פרא אוך' אדי: וואז פאר מיין דור הער גיוועזן מיזט אוך' הער גיזאגט נביאה האבן אוך' טעגן אין טעגן אנטשה: אוך' נאך דעמ יחסין פאר אעלדיט דז זיא גיזאגט האבן אוך' אין גילילט האט הונדרט אוך' פיר אוך' פיפלענטן: נפניה בן כושי אזך אקבו גיוועזן פון אנטש החלקיהו אין יחר לוויית הונדרט אוך' פיר אוך' פיפלענטן: זאגט הער פאמוק דז הער האט נביאה גיזאגט דעמ אזך יחשיה אוך' אין ס' יחסין שטיט דז הער אזך אקבו גיוועזן פון חבקוק הער נביאה אין אלפיק אוך' לוויית הונדרט אוך' אכט: אוך' דיני דריית נביאה נחום חבקוק אוך' נפני דיא זיא הערדן ניט גיאעלט מונטיר דען אקבו' נאך איינמג דעמ אב בנאו:

אמון הער זון פון אנטשה האט גיקינגט זו לוויית אוך' אין לוואנגיג יחר אזך לוויית הונדרט אוך' דרייא אוך' אלפיק ב' מי' כ' אוך' אוך' אזך גיוועזן יחר אוך' לוויית אוך' מיזט אוך' גיטון מאן האט אזך גיוועזן אזך ביז אין מיזן גמזן אוך': יחשיהו הער זון מאן אזך מיזט לוויית אוך' אזך גיוועזן פון דעמ יחר דז ער אזך מיזט גיוועזן האט ער אן גיהאבן זו גאנט דוד זיין אבין בדעמ הער הינקטיגר קינג קינג פרעה וויא ער אין אוך' דרייסיג יחר אזך מיזט גיוועזן: יחשיהו הער זון מאן אזך אזך גיוועזן פון דעמ יחר דז ער אזך מיזט גיוועזן האט ער אן גיהאבן זו גאנט דוד זיין אבין בדעמ הער הינקטיגר קינג קינג פרעה וויא ער אין אוך' דרייסיג יחר אזך מיזט גיוועזן:

פֿאטיר רבי היאיש במי' לר' מול' דז מיט יאר גיוועזן דז אן גילילט צוויישן האנדרט מול' דרייא מול' נייליג מול'
מיט צוועלפֿטען יאר נ' זיינט יאריק דז אן גילילט המט צוויי האנדרט מול' זיבן מול' נייליג יאר המט ער אן
גיהאבען נ' דייזיגן יהודה מול' יהושוע • דז שטיט אך אין דבר היאיש ווי' ער מי' שטיט אבען : יראיה
דער זון חלקיהו הגביה המט גביאות גיזאגט מיט דריי'הונטערט יאר נוס קיניג יאשיהו ווי' פֿארזין אין זיינט
פֿאר שטיט מול' מיט גיוועזן דז צווישן האנדרט מול' מבט מול' נייליגשטי יאר פֿילזיג יאר פֿאר דעם חורבן בית
האקדש • מול' המט גביאות גיזאגט בזי מיין יאר נ' כורש ווי' דא שטיט הינטן אין דבר היאיש מול' דער
מברבנאל טרייבט דז פֿון בית דין מיט גיוועזן בפֿניה מול' מורי' דיא גביאיש מול' חלקיהו כהן גדול מול' נאך
מיט מיט גיוועזן עזרי' מול' דיא האבן אקבל גיוועזן פֿון יואל דער בן דעם גדוליה מול' מיט דער מיילפֿט
גיוועזן נ' דער קבלה נ' דען גביאים מול' דיא פֿיר מול' נוואנליגשטי פֿון סיני : מיט מבטלענטן יאר נוס
קיניג יאשיה דז מיט גיוועזן מיט דריי'הונדרט מול' דרייא המט דער אלך גישיקט נ' ביפֿעטשטיגן דז הוי' פֿון
גאט שטיט אין אלפֿיק ב' מי' כב' מול' אין דברי היאיש ב' מי' לר' : חולדה דיא גביאה המט גביאות
גיזאגט מיך שטיט אין אלפֿיק ב' מי' כב' מול' אין דברי היאיש ב' מי' לר' : חולדה דיא גביאה המט גביאות
גיזאגט מיך פֿון אלפֿיק ב' שטיט אבען מי' כג' מול' דז מיט גיוועזן אין דעם גיאענטן חורבן יאר • מול' דא וועלטשטיגן דריי'
מול' אין דברי היאיש ב' מי' לר' מול' דז מיט גיוועזן אין דעם גיאענטן יאר • מול' דא וועלטשטיגן דריי'
גביאים דיא גביאות המבן גיזאגט אין טעגן יאשיהו מול' זיינן דיא יראי' נביאי חולדה • מול' דער ברק טרייבט
יראי' המט גביאות גיזאגט מיך דעם ארק מול' נביאי המט גביאות גיזאגט אין דיא שוון מול' חולדה ביים דען
וויבען :

יהואחז דער זון פֿון אלך יאשיהו המט דיא אלטה ביקומען נאך דעם פֿאטיר דז מיהן פֿרעה המט זיין
אחות זיינ מיט יאר דז אן המט גילילט דריי'הונדרט מול' זעבלפֿהן • מול' זאגט דער פֿסוק וז
המבן מיהן קיניג פֿאלן דז פֿולק פֿון דעם לאנד דהיים נ' זאגן דיא המבן וז ניט גיאפֿאלט ווי' דער מדה
עולם מיט דען זיין ברודר יהוקם מיט עלטער גיוועזן נוואיר יאר דען דיא נוואיר ברידר המבן אין מיינם יאר
רמגירט מול' יהואחז מיט נ' זיינר אלטה מלט גיוועזן דריי'הונדרט מול' נוואנליג יאר מול' זיין ברודר יהוקם מיט מלט
גיוועזן פֿינף מול' נוואנליג יאר • מול' זאגן מוזרי חכמים ווייל יהואחז המט אאלא אקום מבוזה גיוועזן אין מלז
יהוקם מלז המט זייני אלטה ניט אין גיוועזט מלז עקט חרטיש מלז מיט ער גיפֿאנגן וואלטן פֿון פֿרעה
דען היניקטיגן מול' מיט קומען נאך אלריא מול' מיט גישטארבן בחרטין : יהוקם המט נאך מיר
גיקיקט מוך מן דיא גיאענטן יאר מול' זיין אלטה המט גיוועזט מיילך יאר • מן דעם ערשטען יאר
פֿון זיינר אלטה המט יראי' מוך מיהן גביאות גיזאגט מול' מורי' מול' דער אלך יהוקם המט דר שלאגן דען
גביא יראי' איט דעם טוועזט : שטיט מן יראי' מי' כו' : נבוכדנלר דער קיניג פֿון בבל מיט פֿירטן יאר
פֿון זיינר אלטה פֿון יהוקם דז מיט דז ערשט יאר פֿון נבוכדנלר • ווי' וואול מוז דעם פֿסוק מוז דניאל מיט ז'
פֿאר שטיט דז עז מיט דריטן יאר • מוז קאן אן מוז זאגן דז עז נוס טייל פֿון דעם יאר מיט מיט גיוועזן מיט דריטן
יאר פֿון יהוקם מול' מין טייל דא פֿון מיט פֿירטן יאר פֿון יהוקם • מול' ווי' נאך מז נבוכדנלר אלך מיט גיוועזן
שטיט מיט סדר העולם וואן עז שוין ניט ביטיידיק מיט פֿסוק שטיט קן אן עז דאך מרקלערן פֿון מן פֿאגן זיין
מוזן אראוך דז ער המט גיקיקט מן דעם ניבן יאר מול' דרייפֿיגשטן יאר פֿון גלות יהוכן ווי' דא שטיט מן
אלפֿיק • מול' יהוכן מיט פֿאר טריבן וואלדין מיט מבטלן יאר פֿון נבוכדנלר • מן דעלבן נ' מואחיו נ' מול' מבט
מיט נ' מואחיו פֿאלך מול' פֿירלנג : מיט זעלבען גידאבט יחזקן דז אן גילילט המט דריי'הונדרט מול' נייליגשטן
המט נבוכדנלר יהושיע בילוואנגן מול' בילוואנגן ווי' מן אלפֿיק שטיט מי' מ' מיט דריטן יאר פֿון דעם דז
דא המט גיקיקט מיט יהוקם קוקן מוך יהושיע מול' בילוואנגן מול' יהוקם נאך פֿירט נאך בבל • מול'
מך חנניה מול' איטאל מול' עזרי' ווי' המרטין שטיט • נאך דעם המט ער אלך פֿון בבל גיוועלט יהוקי נאך
ירושלים מול' טרייפֿלך גיוועזן יאר ווי' מך מיט פֿסוק שטיט ויהי ו יהוקים עבד שלש שנים : מול'
מיט פֿירטן יאר מיט גיוועזן מן דריי'הונדרט מול' נוואנליגשטי יאר המט יראי' מוהיר גיוועזן מוך דען
חורבן ווי' מן יראי' שטיט מי' ו' : יראי' הגביה המט ישראל גישטראפֿט מול' המט גביאות גיזאגט

יאר

יאר זו יאשיהו ביז מלהער דריימ מול זוחאלץ יאר • מיט פּינפֿצען יאר פֿון יהוקם האבן ויז מן גיפֿאנגען
פֿאטטען מול ברוך האט גלייכאנט מן מפֿר ירמי • דאו האבן מוזרי חלאיק טטיט מן ירמי טי' ו' מול די מיט גיוועזען מפֿר אגלת
מיכה האט דער אולך יהוקם פֿאר ברענט מיל דעמ פֿייאר טטיט מן ירמי טי' ו' מול די מיט גיוועזען דאז
דריימ הונדרט מול מין מזל זוחאלץטטי יאר :

יהוקם מיט אונטיר פֿינצוג גיוועזען זו נבוכדנלר דריימ יאר מול פֿירדן יאר די אן גילולט האט דריימ
הונדרט מול דריימ מול זוחאלץ מיט דאז זיבצטן יאר גיוועזט זו אלצוט יהוקם האט ער וזידר
שפֿענגט זיך מנדרן אחל ויז מיט מפֿוק טטיט ויטב ויאדוד בו די מיט טייטש די מיט די מנדיר אחל גיוועזען
די ער האט אורד גיוועזען מול מיט רחבעוים בויבן ביז מיט יאר די אן האט גילולט דריימ הונדרט מול זיבן :
מיט מיילפֿטן יאר פֿון יהוקם די מיט מיט יאר דריימ הונדרט מול זיבן האט השם ברוך הוא מן מיהן מין
גיריילט דיא שמרין פֿון כשדים מול ויא האבן בילוחוגן מיהן מול מיט גישטארבן מיל דעמ וועג מול זיין
נבוה מיט גילעגן מיל דעמ פֿפֿלר זיר הין בייא דעמ טאג מול קעלט בייא ער נאכט ויא דא פֿראפֿעטליגע
האט ירמי מיט מי' ו' : יהוכן דער זן פֿון יהוקם מול מפֿט אחלט וועדט ער גיאולט יכני' ער האט
גיקיגט נאך דעמ פֿאטיר מיט חלט גיוועזען אכלעהן יאר • ויא וואול מין דברי היימיש טטיט די ער חלט
גיוועזען מיט נאכט יאר • אוז אן זאגן בייא דעמ פֿאטיר זיין לעבין מיט ער לעהן יאר אולך גיוועזען מול נאך
זיינם טוט מיט ער נאך דריימ חרטיש אולך גיוועזען מיט נבוכדנלר קוינן מין דעמ יאר די אן גילולט האט
דריימ הונדרט מול נאכט מול זוחאלץ יאר מיט נבוכדנלר קוינן : נדקי' דער זן פֿון אולך יהוקי' דען זעלבין
האט נבוכדנלר פֿאר מיין אולך גיאמאכט מן טטאטזויין ברודר יהוכן מין דעמ זעלבין יאר די אן גילולט האט
דריימ הונדרט מול זיבן יאר מול זוחאלץ מול מיין מול זוחאלץ יאר מיט ער חלט גיוועזען ויא ער אולך מיט גיוומדרין
מול מיט זיבן יאר אולך גיוועזען ביז די בית המקדש חרב מיט ומדרין : ירמי' האט נבימות גיזאגט מיל
חורבן בבל ויא מין זיינם מפֿר טטיט מול מיט מין דעמ פֿירדן יאר גיוועזען פֿון נדקי' :

יחזקאל דער זן כוזי דער כהן הוט נבימות גיזאגט מיט פֿינפֿצען יאר פֿון יהוכן ויא טטיט
פֿאדרין מין זיין מפֿר מול מיט גיוועזען מיט דריימ הונדרט מול זוחאלץטטי יאר
מול דער מברבנאל האט דען נבית יחזקאל גילולט פֿאר מין נבית מול האט הויטן גילחזן ברוך בן נרי' מול ער
שרייבט די פֿון זיינם ב"ד מיט ברוך בן נרי' מול יהוידק מבי מדרש כהן גדול מול ויא האבן עז אקבל גיוועזען פֿון
ירמי' מול די מיט ויא זועפֿטי קבלה גיוועזען פֿון דען נבימים מול די זעקס מול זוחאלץטטי פֿון מיט
יחזקאל האט נבימות גיזאגט מול ירושלים מיט מיינטן יאר פֿון דעמ קיניג נדקי' ויא מין זיינם מפֿר טטיט מי'
כד' מול מיט גיוועזען מיט יאר דריימ הונדרט מול זעקס מול דריימיג פֿון דעמ מיינטן יאר מול ווייטר נאך מין
יאר האט מן דיא טטאט בילעגרט ביז מן דעמ מיילפֿטן יאר פֿון דעמ אולך נדקי' אלפֿי' מי כה : דיא זאך
מיט גיוועזען זו ירמי' פֿון השם יתברך מיט מעהנטן יאר פֿון נדקי' יראי' ב' מין דעמ זעלבין יאר האט יהוקם
נבימות גיזאגט מול אלדיי מיט מין זיין מפֿר טטיט מי'כט' : חורבן בית ראשון מיט גיוועזען
מיילפֿטן יאר פֿון דעמ אולך נבוכדנלר דאז זעלביג אחל מיט ירושלים בילוחוגן ומדרין מול מיט מיינעהנטן יאר
פֿון נבוכדנלר די זעלבין אחל מיט ירושלים מין גימואן ומדרין מול האט דען אולך נדקי' גיפֿאנגין גימאן • מול
האבן זיין קינדר פֿאר זיין מוגן גישעחט מול דיא הערין פֿון יהודה האבן ויא גישעחט מין רבותה • מול דיא
מוגן פֿון נדקי' האבן ויא פֿאר בלינדט • מול האבן מין גיפֿאנגין גימאן איט מייזי קעטטן מול האבן די היבן
פֿאר ברענט מול דעמ אולך זיין הויז מול האבן יהודה פֿאר טריבן פֿון מירצם לנ : גדליה דער זן פֿון אחיקם
מיט דר שולחן ומדרין איט דען יהודים מין אלפֿה מיט יאר די אן גילולט האט דריימ הונדרט מול זיין מול
דריימיג מול מיט רחט חטיה מיט גדליה מול זיין לעבין קוינן • מו האט מן גזר תמית גיוועזען שען רחט
השיה מיו מיו • מביר מין דעמ מדר עולם טטיט די עז מיט גיוועזען מין דריימ טאג מין תשרי זוויימ מיל
פֿופֿציג טאג נאך דעמ חורבן בית המקדש מו זיינן דיא זוויימ מול פֿופֿציג טאג מיו גיוועזען יאשט מין דריימ טג
מין תשרי דען מין ירמי' טטיט בחרט החאטה בעטר לחרט וישרפו בית ה' מן בויבן נאך מיבר פֿון חב
זוחאלץ טאג דען נעהען מול זוחאלץ מיט דריימיג • מול זיין מול זוחאלץ טאג פֿון חלון מול דריימ טאג פֿון תשרי

דוט ס מיזאין זוויית מוך סונסליג טאג: מיט זוויטין יאר פון אלפות נבוכדנצר המט מיט גיטריאט מיין טרייט
מוך זיין גיאיאט קלאבט מין מיט מוך די מיזט גיוועזין ווית אן גילילט המט דרייית הונדרט מוך פירליג יראי' מי' נב' מוז פון
דרייית מוך זומאליגסטן יאר הוט נבוזר מרן קמר טריבן זיבן הונדרט מוך פינף מוך פירליג יראי' מי' נב' מוז פון
קמרטאיין קמר טריבן: מוך מיט מרר עולם טטיט גאט הוט דיך ביאלטי קמרטאיין מיבר עטטוואדט מין
נבוזר מרן זיין הנט מוז המט ער די גלילט דרייית הונדרט מוך זעקס מוך פירליג מיזט ווארדין מיבר עטטוואדט אלריט
פון מרן ישראל זיין גיוועזין מיט יאר די אן גילילט דרייית הונדרט מוך פינף מוך פירליג: מיט זיבן מוך זומאליגסטן יאר פון נבוכדנצר
די מיזט גיוועזין מיט יאר די אן גילילט דרייית הונדרט מוך זעקס מוך פירליג מיזט ווארדין מיבר עטטוואדט אלריט
מין זיין הנט מוז המט ער די גלילט גימאכט מוך זיטטין מלי בייטי גימאכט ווית נביאות המט גיוואקט יחזקאל
מיט מי' כט' מוך המט קמר טריבן ברוך מוך יראי' מן בבל:

ברוך בן נרי' ער המט אקבל גיוועזין פון יראי' הנביא: מוך מיט מפר יחסין טטיט מליי דיך פון זיין
קבלה מיזט גיוועזין מיט יאר די אן גילילט המט דרייית הונדרט מוך פונפליג זועלך יאר נאך דעם
חורבן דער ברוך בן נרי' מיזט מן בבל גיטטארבין מוך מיזט דארטין ביגראבין ווארדין: מיט פינף מוך
זומאליגסטן יאר פון מונארכין גלות די זעלביג מיזט גלות יהויכין פירליגהן יאר דר נאך די דיך טטט מיזט גיטלאנט
ווארדין די מיזט גיוועזין מיט יאר די אן המט גילילט דרייית הונדרט מוך זעקס מוך פונפליג טטיט ווייטר מין
יחזקאל טי' א': מוך ארוך דער זון נבוכדנצר קיניג בבל נאך זיין קמרטארט טוט מיט יאר די אן המט גילילט
דרייית הונדרט מוך פיר מוך זעלביג מיט יאר מיט זיבן מוך דרייסיגסטן יאר פון גלות יהויבן הוטבן הוט דר
היבט דער קיניג מויל ארוך דען הויבט פון יהויכין מויז דער תפיסה מוך המט איט מיט גירעט גוטי ריד מוך
הוט זיין טטול גענן מיבר מלי טטיל דען אלפים ווית רח טטיט מין אלפים מוך מיט עגד פון יהואי' מוך ווית
זאג מויל ארוך די ער אלך מיזט גיוועזין טטיט מין מרר עולם ער אלך מיזט גיוועזין דרייית הונדרט מוך זעקס מוך מבלג יאר
בלטר המט גיקיקט מין בבל מיט יאר די אן המט גילילט דרייית הונדרט מוך זעקס מוך מבלג יאר מיט
ערשטן יאר פון דעם קיניג בלטר דער קיניג פון בבל המט דיניל מין חלום גיהאט ווית מין דניאל טטיט מי'
כ' מוך מיזט בלטר אלך גיוועזין ניט פון דרייית יאר מין מרר עולם טטיט:

דריוש דער ערטט דער ון מחטרוט פון זמאין ארי דער גיאלט מיזט מין דניאל מיזט גיוועזין מיט
יאר די אן המט גילילט דרייית הונדרט מוך זיבן מוך מבלג מיזט אלך גיוועזין מיבר כטריין די
מיזט די אלפות בבל נאך בלטר זיין טוט: מיט דרייית הונדרט מוך זיין מוך מבלג מיזט מלט
גיוועזין מב' יאר ווית מין דניאל טטיט מי' ו' מוך דריוש פון ארי המט די אלפות מנטפאמן מיזט מלט גיוועזין
זעלך מוך אנליג יאר: מוך ווערט דריוש מר קלערט די דריוש גיבארין מיזט ווארדין מיט פיליפטן יאר פון
יהויכין מיט יאר די אן המט גילילט דרייית הונדרט מוך זיבן מוך מבלג יאר ווית רח טטיט מין מרר עולם מן
דעם ראשן טאג מז נבוכדנצר מיזט גמאכן מין דען היכל מין טעגן יהויכין: מיזט גיבארין ווארדין דער
(טטן) פון יהופין מוך די מיזט דריוש: מוך ווית זמך די דריוש מיזט אלך גיוועזין טטיט מין מרר עולם
בטנה מחת דריוש בן מחטרוט אחרט אדי מז גיפינדן איר קיין יאר נ' ארי טריפטליך מר דיזי יאר:
כורש דער קיניג פרס מיט יאר די אן המט גילילט דרייית הונדרט מוך זיבנליג מוך" די מיזט דער ערטט אלך
גיוועזין מן פרס: מוך מיט זעלביגן יאר זיין ווית זיבנליג יאר פון גלות דניאל פון דעם אמלן מן די נבוכדנצר
אלך מיזט גיוועזין די ער ביללוחצר יהוקם: מוך דער כורש מיזט מין פייזה אלך גיוועזין מוך מוהב ישראל
מוך מיזט גיהייטן ווארדין אשית ווית מן ישעיה טטיט מי' אח' מוך מן ערשטן יאר פון זיינם אלפות הוט
מיזט מוכיר גמט מרוועקט זיין גיאיט די ער זאל בויאן די ב"ה מוך מיזט גהבבו גמען נאך יהושלים מוך זייני
פמר טריבני איט מיט: ווית דר נאך ניקט דריוש מיזט ווארדין המט זיך דניאל פמר ווארדין מוך המט גיוואקט
מיך טטטארין מוז ווערט די ביית האקדש ווידר גיבויט ווערין מוז המט מיט דער אלך אשיב גיוועזין
חורבות יהושלים מוז ווערט די ביית האקדש ווידר גיבויט ווערין מוז המט מיט דער אלך אשיב גיוועזין
דיך המב פמר טטטארין מוז דיך טפריט דען נאז פון דען יתרין זומן זיבנליג יאר ווערין פמר בויט זיין פון
דז דמז ביית האקדש מיזט חרב ווארדין: מיט דרייית הונדרט מוך זיין מוך מבלג יאר פון דריטן יאר פון

כורש דער קינג פרס איז אין אלטע צייטן אויפגעטבאהרט ווארדן פון דניאל ווי מען דניאל טטיט טי' יוד' דער קינג כורש איז דריטן יאר פון זיינע אלטע איז ער שוין ווידר פון דעם אלך טטיט ווי דא טטיט איז חלק שני : מחשורוש פון מטתר איז קיקינגט נאך כורש איז דריא הונדרט אול' נייניג אול' ניינליג . אול' איז אן פאנג זיין אלטע האט ער גיהיגדרט דו ב"ה ו' בויאן ווי אין עזרא טטיט טי' ד' אול' איז ער דורך בטל גיוואדרן דו ב"ה ו' בויאן דו אן גיפאנגען איז גיוועזין אהליבטטט פון כורש ביז איז איז מגדרן יאר פון דריוש : איז יאר דו האט גילילט דריא הונדרט אול' פיקל אול' נייניג אוך דריטן יאר פון זיינע אלטע האט ער איין מעורה גיואלט ו' אלי זייני קינעכט אול' הערין : אול' איז ווארט גיפירט אוך איז יאר זיבנטן אול' דא איז גיוועזין איז יאר דריא הונדרט אול' ניין אול' נייניג : האן האט גורו גיוואדרן איז לוועלטטן יאר פון אלטע אחשורוש . אול' דו איז גיוועזין איז יאר דא אן גילילט האט פיר הונדרט אול' פיר . אול' האט אסתר ניט גיזאגט איר אשפחה ביז איז פיפטן אודר זעקטטן יאר פון איר אלטע : דריטן זון אחשורוש דער מגדר האט גיקיקגט איר פרס איז יאר האנדרט אול' זעקטן יאר : אול' אול' דא איז גיוועזין : **חגי** הנביא הוט נביאות גיזאגט אין דעם יאר דו אן האט גילילט פיר הונדרט אול' אכט אול' ווען דא טטיט פמרין אין חגי ספר איז פון דריטן יאר פון דריוש אול' איז זיבנליגטט יאר גיוועזין פון דעם חורבן בית ראשון . דען דא זעבניג אמו זיין דיא זיבנליג יאר פון חורבן פון דעם אלטע אחשורוש איז פאנג אול' ווען דא חגי קומט איז אין דעם היגדרט אחשורוש אמר בית המקדש איז חגי קומט אין פאנג אין דעם אלטע אחשורוש איז ער אין דעם יאר פון דריוש דו בויאן ווען ער אנפאנג בית המקדש ווידר צו בויען אין ירושלים . אול' ווען ער ווידר אנפאנג בית המקדש צו בויען אין ירושלים . אול' זכריה בן ברכיה בן עדו הנביא . אול' איז אין דעם יאר פון דריוש דו דריוש רמגירט האט אול' נאך דעם זעקטן יאר פון חורבן בית ראשון . אול' דר נאך דעם אלטע אחשורוש איז ער אין דעם יאר פון דריוש דו ער אנפאנג אין ירושלים . אול' זכריה איז אויסגין פון ירושלים . אול' זכריה איז ווידרום אין בבל גמגגן אול' איז דאדטן גישטארבן :

אנשי

אנשי הפעמת הגדולה דיא וואו ביוואוסטין אחין דיא מיט סטוק פאר אעלדיט זיין נאך דעם מברבמאל נאך וויא ער מין דער הקדאה טרייבט פון דען פרקים זיין עי לוועלך מול דיין זיין זיא ווייטר שטין וועלן חגי זכרי אלכי זרובבל אדרכי בלטן עזרא הכהן הסופר יהושוע בן יהוצדק שריה רעלי אמפרגט רחוק בעגה נחמי בן חכליה · מול דער ראב"ק טרייבט נאך דר לו חגגיא אשאל ועזרי מביר דער מברבמאל וויל זולט ניט לו געבן : מול לו דיין פאר אעלטי חכאים האבן זיך נאך אער דר לו גיוואלט ביו זיא זיין גיוואדרן הונדרט מול לוויליג · מול זיא האבן פון דיא ביימיק אקבל גיוועזין · דיא מיטי כמות הגדולה האבן מוט מוזרי תפילה אתקן גיוועזין וויא רא שטיט מן הקורא את האגילה · מול רש אייגטטי פון דיא מיטי הכמות הגדולה זיין מן מיינ לייט גיוועזין · מביר ניט נאך מנדיר קוקן וויא דיא וקניק מול דיא נביאים · מול דער זעטטט דרוטטיר מיזט גיוועזין שאעזן הלריק כהן גדול וויא זיא האבן גיוחגט מן דער אשה מן מבוה מול זיא האבן אקבל גיוועזין פון יחזקאל בן כוזי נאך דער איינוג נאך דעם מברבמאל : מיט לוועלכטטין יאר פון מרתחטטתא מיזט גיבויט וואדרן דיא אויכן פון ירושלים וויא מן נחמי שטיט מי"ב · מול רש מיזט גיוועזין מן דעם יאר פיר הונדרט מול ועקא מול לוועלכליג מבלעהן יאר נאך דעם רש אן החט מן גיהובן זו בוין רש בית האקדש וויא שטיט מן תומפת ר"ה :

אלישיב החט גיבויט דיא לשכה זו טובי מול נחמי החט גיוואדרן כלי טובי מוז דער לשכה מרוי וויא רא שטיט מן נחמי מי' יג · מול רש מיזט גיוועזין נאך דעם לוויית מול דרייטיגטטין יאר זו מרתחטטתא מול רש מיזט גיוועזין מיט פיר הונדרט מול מבט מול דרייטיגטטין יאר :

אלכסנדר אוקדון מיזט אלך גיוואדרן זו נייגעהן יאר מיבר דיא יוניט מן נאך אוקדון מיט יאר פיר הונדרט לוויית מול פירליג · מול הוט ביללוואנגן לייב קינגן מהכטי מול אייטי · מיט

מול פירליג · מביר מיך החב גישטעלט מיהרי שטערבין נאך דעם סדר עולם זוטא טטיט מיט לוויית זכרי · מול אלכי מול עזרא הסופר זיין גישטארבין מיט יאר זו גילויט החט פיר הונדרט מול מבט גיטינט מיין מוך הערוג דער וויא זאגוג פון ישראל מביר דער רא"ב שרייבט רש חגי מול גישטעלט מיין מוך הערוג דער וויא זאגוג פון ישראל מביר דער רא"ב שרייבט רש חגי מול זכרי · מול אלכי זיין גישטארבין מיט יאר זו גילויט החט פיר הונדרט מול מבט מול דרייטיגטטין יאר זו מרתחטטתא מול רש מיזט גיוועזין מיט פיר הונדרט מול מבט מול דרייטיגטטין יאר :

אלכסנדרם

פירן מיך ירושלמי פון שקלים מוז מן אגלות תעניות מוז׳ מין יומא : מוז׳ רש מיוט גיזוגען מין דעמ יתר
די מן ליט פיר הונדרט מוז׳ חכט מוז׳ פירליג :

אך מין דיזן יתר מין יתר פיר הונדרט מוז׳ חכט מוז׳ פירליג ווית רש קוקין מיוט מלכמדרוש מין מרן ישרחל
האט ער גיפונדן פיל כותיים מוז׳ מיר רשת הוט גיהיישן מעבלט החורני דער גיאעלט מיוט מין עזרא :
דית האבן גיבויאט איט מרויבטטום מלכמדרוש מיין אקדש מויך דעמ בערג גרימיט מוז׳ האבן אקריב
גיוזעזין עולות מוז׳ ובחיים מויר הלב די בית האקדש מוז׳ האט גיאאכט זו מיינן כהן זיין מיידן אנטה דער
בחזר פון שאעון הלדיק זו מיינן כהן גדול רמרטן . די מיוט דער אנשה די דית כהניט דית חפידים מין
ירושלים האבן פאר טריבן מיהן ווייל ער זיין וויב ניט האט ווילן (גט) גיבן דית נכריה מוז׳ דית תקנה פון
כורח מוין ווייטט . מוז׳ די ה מט מראו גיוזעזין איט זיינן ומרטן מין דעמ ענד זיין מפר טטיט ואבני יודע בן
חלישיב הכהן גדול חתן למבלט החורני ומבריהי הי אעלי והכת הזה תקקו חקיק ואשפטיט מטר ברו
איבק והיה האקדש ההוא ומבן נגד ולפר ארטול כי מי יחוק חלי העמ אחרי שאעון הלדיק ומיעתו והחלי
אחר מבלט וחותמו ולדוק וטיתט נעשו להם ורחט . די מיוט דרוש זו פאר טטין די לוויים כתות זיין גיוזעזין
מין טייל האבן גיהאלטן איט שאעון הלדיק מוז׳ זיינן זו גיהער . מוז׳ מין טייל האבן זו גיהאלטן איט
פובלט מוז׳ זיין מיידם מוז׳ דש בית האקדש האט גישטאנדין אער מן לוויים הונדרט יאר ביז מן דער לייט פון
יוחנן בן שאעון דער האט גיהייישן הורקנם דער מיוט מויך גישטאנדין מוז׳ האט עז חרבגיאאכט ווית ווייטר
טטין ווערט מיך זעקס הונדרט מוז׳ לוויים מוז׳ פירליג :

צו ווישן זו טון די לוט ערטטין האבן ישרחל גילילט מיהרי יתר נמך יליחת אלריק מוז׳ דר נמך האט אן
גילילט נמך דען אלזיך ווית דוש פירדטט מין בזיחים ראשוני מוז׳ בזיחים מחרונים . ביז לוט יתר פון
מלכמדרם אוקרון הוט אן מן גיהאבן זו לילן מוז׳ האט גישריבן מוי מיהרי טטרות פון זיינר לייט מן ווית דית
גיארת זחקט מין עבודה זרה ווימרב כ"חאן זחקט די מין דער גזלה לילט אן ניט מנדרטטיר מוז׳ פון אלזות יוליק
מלייניג . מוז׳ ניט מלין ווייל אושו מיבר מוז׳ זיינן פון טלוק אלזות מעגין זומרלין וועז שון די עול פון מוניריק
החלן בלייבט דאך דער אנהג בייא מוז׳ אער מוז׳ טוזיזיד יתר דען דער אנהג פון נמל פון דען יתר פון
טטת יאי ברחטית מיוט זיגדר מוז׳ זחזוק דית גארת ניט אער מהג :

ישוע בן סירך מוזר בן סירח דער גיענט ווערט בן סירח מין טייל לייט זחקן דש ער מיוט גיוזעזין דש
עזיקליין פון יהושע דער זון יהולדק דער כהן גדול דער גיאעלט מיוט מין עזרא טי"ג . מוז׳ מין
מלכמה פון חגי ווית מיהן חך ברענגיט שלאה וילני פאחרן מין זיינן מפר שבט יהודה . דער ישוע האט
אחבר גיוזעזין דש מפר בן סירח די גינענט ווערט מונטיר רואיר מקלים יאמטיקום מיוט דרוז לוטר טטרחך
מוז׳ חכאות זו נעאן . מביר מוגרי חכאים ווערן עז ניט האבן דש מוז׳ דעמ מפר בן סירח לייחן זחל ווית
דש טטיט מין חלק די אן דחרך ניט לייחן מין מפריק חלוגים . מוז זחקט דחרטן רב יוסף דש אן זו חוך ניט
לייחן מין מפר בן סירח . מבר רבי יוסף זחקט דית גוטי דית דרינן זיין זו אן יתי דרטן ווית חוך דש
מפר מונטיר טירלך גיאעלט מיוט מין דער גארת מין חגיגה מיך מנדרין פרק . מוז׳ דער ראבן שרייבט מין
זיינר הקדאה טטיט מין מפר בן סירח מיך מנדרן פרק ווחט דיר פאר הוץ מיוט זולטטו ניט פחרטן . מוז׳
מין יבאות זחקט אן דחרטן פיל זיינן גיוזעזין דית דייני פריר פחרטן טטיט חך מין דיזן מפר מוז׳ מין בבא
קאח מין החובל טטיט כל עוך לאיני ישכון ובן מחק דואה ו . מוז׳ טרייבט דחרטן תוספי דען פטוק
פינדן איר נערגט ניט זומרלין מין בן סירח טטיט ווית חך דער מאת מיוט דש זו טטיט מין בן סירח מיך
דרייאלעהטן פרק מוז׳ זוטטן ווערט דש מפר מחבט גיאעלט מין פיל מורטן . מיין טייל ווייט ווילן זחקן
דש מפר בן סירח דש דש גיאעלדיט מיוט מין מיהרח לשון מקלים יאמטריקום מיוט גיוזעזין נמך דית לקוטי אהרין
מיינוק נמך מיוט גיוזעזין דער זון יהואי מוז׳ מיוט טרחקדן ווחרדין מיך במד . מביר נמך מיינן ואר טטחך
נמך מיוט עז ניט ווחהר . דען מיך החב ניט גיפונדן מיך תלאור מוז׳ פון מייני לייט ווחרדין נמך דעמ בעל אטשה העולם
מוז׳ מין מיין מגדה טטיט מוז׳ דער בן סירח ווישן איר ניט ווייני לייט ווחרדין נמך דעמ בעל אטשה העולם
מיוט בן סירח גיוזעזין מין טעגין שאעון הלדיק מוז׳ דער לילט פון וויינן טבח דש ער ישלחו מיוט גיוזעזין

מו"ל ווייטער אין ליבט דש דש לייבט מול' המט גורמ גיוועזען פיל חלוקות מול' המט גיאמהרט אין עהר פון הט"י
מול' מיט יוסטפין פרק ג' מפר טו' מול' זחקט ער מיט גיוועזען יהושע בן סי"ך מיט מיט אין טר' מול' מיין
חשוב גיוועזען מיבר יהורים • מבויר מיך מיט ווען דש מין בן מירם טטיט מול' דיין בן מירם מורר מיך
מיין מנדרן • מול' מין מ' יוחמן דך קוח' טטיט דש מיין מנדרר מיזט גיוועזען מיט תקיט מיבר הונקיט איך
מוך ניט ון זיין דען מיך מיין מהר דש ערר זיין ענקליין גיוועזען מיזט ערר הייטט מך בן מירם המט
אטוינ גיוועזען מול' דיין חיבור פון זיינ הערלין נוס ענר גיברחפט דש וועדט גיהייטן מקליט קטטיקט
הגובר' ון איך וויייטר מין מיט פירדן מלך :

אלכסנדרוס אוקדון המט אכבר מול' גילייבט ישרחל ניט מלייגן מיבר ירושלים מין דער לייט
פון טאטון הלדיק ווען מול' דיין מנדרי דיין מורטיט יהודית דיין מוטיר
זיינ קוואנדי גיוועמען זיינ מול' פיל נאך גילוזין וויין טטיט מין יואח מול' מיט מנדרין חלק טטיט : מול'
דער מלכסנדרוס מיזט מיין זעבן גיברחפט וומדרין דורך זיינ אוט טטונק מיט יחר דש מין לילט פיר
הונדרט מול' פיר מול' פוסליג • מיזט מין מול' דרייסיג יחר מלט גיוועזען מיט לוועלפטין פון מין פחג זיינ
אלזוי הכולי דו מיזט דש זעקטטין יחר גיוועזען פון זיינ אלזוי • מול' נאך זיינ טוט מיזט גיטיילט וומדרין
זיינ אלזוי פיר טייל • וויו דש טטיט מין דער נביחה פון דניחל דרינן טטיט דש ון ברחכן וועדט זיינ
אלזוי מול' וועדט זיינ ון פיר זייטן דען היאל מול' דיין פיר זייטן וועדטט מוי פירוך גיפינדן מיט
מנדרין חלק :

אנטיגנוס מיט מוי המט אקבו גיוועזען פון טאטון הלדיק מול' מר מיזט דער מכט מול' לוואליגטט
אקבו גיוועזען • מול' ר' מברהם בעל מפר יוחמן דש מלי דיין זוגט דיין גיאמלט זיינ מיזט מיינר מין נטיט דר פון
הון הזקן • מול' טרייבט מוך מן מפר יוחמן דש מלי דיין זוגט דיין גיאמלט זיינ מיזט מיינר מין נטיט דר פון
אקבו גיוועזען • מול' ר' מברהם בעל מפר יוחמן טרייבט מוך דעם דל טו' מלי מר הוט
דאטטה לייט וועך ווען דיין החבין אקבו גיוועזען • מבויר מיך ווייו ניט וואו מרט הער הט וועך מרט בקבוה
החט ואלין אירט מהר גוט מן נעמין : רבי מלינזר בן חרסום מיזט מיט דור פון מנטיגנט גיוועזען
מול' הוט גיהחט טוייזנד טטיט דער יבטה מול' טוייזנד טיל מוך דעם יט מול' החט אטאיט גיוועזען
בבהוה גדולה מיילן יחר וויו דש טטיט מיט ערטטין פרק פון יואח : לדוק מול' בייתט זיינ מלי בייתן
דיין תלוידט פון מנטיגנט גיוועזען מול' זיי החבין איך טוטה גיוועזען מן דיין דיר פון מיהרט רבי • וויל מר
גיזחקט החט אן זו ניט זיינ מלי מיין קינדט רבי דיין דען הערין דען דש ער וויל זהן החבין : החט מיינר
דעם מנדרן גיזחקט דער רבי זחקט מופטוליך דש דער בן מדק החט קיין מהר טוטט מול' קיין מהר דינטט
וויל זיינ זיי מרוי גמנגן מוי דעם כול מול' החבין גיקריגט מוך דיין קבוה וויו מנדרי חכאיט גיזחקט
מול' החבין גילייקט מן תורה טבעל פה מול' מן דעם גאול פון עולם הבא מול' דש קיין טוטט ניט מיזט •
מול' החבין איך קונטרחריט גיהחולטן וז מיט פסוק טטיט עו פי התורה אטר יהוך דש מיזט טייטט
זו דיין חכאיט פחלגן מול' זיי החבין עו ניט גיטטן • מול' דיין זיינ דיין רחטטין פון דיין אינט גיוועזען •
וויו דש מוי ליגט דער דאבק דער מבק מוי פירוך מן דיין פרקיט • מבויר נאך דעם דאבק רטבק
נאך דוכט מיין ון זיין דש ליגט מול' החבין פוקר גיאנגען מן דיין דיר פון חכאיט • טטיט נאך
מיזט נאך מן מלי מיהרי דיר קיין מאט מול' החבין פוקר גיאנגען מן דיין דיר פון חכאיט • טטיט נאך
גילייקט מן דיין דיר פון חכאיט מול' החבין גיזחקט מוי וועדט מלי דש מין דיין דיר קיין מאט מיזט מוי
דיין מוזיר ערר גחט מול' מיר וועדט קיין טכר החבין דש מיט החבין איך טוטה גיוועזען מול' החבין
אחכט מן בבח בתרח מן יט נוחלן דל טו' מול' דיין תלוידט הבין איך טוטה גיוועזען • מיט החבין גיאיינר
מול' דיין מנדרי ערר גחט מול' מיר וועדט קיין טכר החבין דש מיט החבין איך טוטה גיוועזען מול' החבין
גילייקט מן דיין דיר פון חכאיט מול' החבין גיזחקט מוי וועדט מלי דש מין דיין דיר קיין מאט מיזט מוי
מיזט נאך מן מלי מיהרי דיר קיין מאט מול' החבין פוקר גיאנגען מן דיין דיר פון חכאיט • טטיט נאך
זיין וויייטר אך ניט מלי מב טרייבן :

יוסי בן יועזר ויוסי בן יוחנן אקבו החבין מיכטיגטט פון מנטיגנט מיל' נאך דעם מפר היוחמן נאך מיזט
עו גיוועזען מין דעם פינף הונדרטן פינף מול' מיט מול' דו מיזט דיין מול' לוואליגטטי אקבו גיוועזען פון
מול' מול' דיין דיין מן פחג גיוועזען פון דיין מהר וויייט מול' וויייטר מלי זחקט גיאנגען פינף דורות הירנאך ביז

מול'

מאי מייר מיין מב ביתֿ דין מון רמט ישיבה מון מון שרייבט מיך רבי ילחק מברבנאל מון נטיש איט דעם נמאן
גיוועזין מון קיין נטיש אטשחה מיוויט דיט נטיאק ביתֿ דור · זונדרליין מי ווייט הון מון ייייי נאך
קוואלינג דיט פֿיגל גיוועזטי זונות החבין ניט גיהייטן ניט נאך מיהרט רבי נאך מון ווייט החבין אך ניט גיהייטן
רבי · זונדרליין מר איט מיהרט נאמן מון דט מיוט גיוועזין מיר גרוט חטיבות מון ניט איגליך מיהן
מיין גרעטערי דיטן גענבן מון ווון מון דען מיימים קיין נאמן קטן גענבן · מון דיט חכאיט דיט ניט
מון חטיב זיין גיוועזין דיט החבין מיי ביט נאמן מן הייטט דיט רבן מון דיט נאך קיינגר זיין הייטט מן רבי
ווט דער ראבן שרייבט מין זייער הקראה פון סדר זרועים מון מיין מיין מיוט דרוך דער דיטן פון רבן מיוט
היכר מון רבי מון דער היכטט דיטן מיוט זיין נאמן מוויניג :

ויסי בן יעזר דער מבן גיוועזט החט גחר נאנג גיוועבט ביי ימי אוכח מון מיוט דר שוחגן ווחדין פֿון דיט
יוסף ווט מין מפר יוחסין טטיט · דחרטן שטיט פֿיל פון מיהרט שבח מון מין מיהרן טעגן
מיוט רבי מלעזר כהן גדול הוט גישיקט צוויט מון ציבנליג זקנים זו תלמי האולן ווט שייטר שטן ווערט :
תלמי האולן אלריק החט גיבחטן מן זו חב קופיימן מולך דיט שרחך מן דיט גחלן תורה דורך צוויט מון ציבנליג
זקנים מיט יחר דו מן הוט גילוט פֿיגל הונדרט מון גופֿענהן · מון שייטר ווערטט פֿינדן מוזן פֿילך דו
אעטה : יהושה בן פרחי׳ ונתאי הארבלי החבין אקבי גיוועזין פון יוסי בן יועזר מ׳ יוסי בן יוחנן
דיט זיין גיוועזין מיט יחר דו מן גילוט פֿיגל הונדרט מון ציבנליג מון דט מיוט דיט דרייסיגסטי קבלה מון פון
מיהרט דיט חברים פון מיהן נאך דעם ראב״ם נאך מיוט גיוועזין יוחנן דער מן אתתי׳ כהן גדול · מון דו
מיוט דער יהושע דער גיוועבן מיוט נאך מלכמדריא פון אלריק מן טעגן מלכמדר דער החט גיהייטן יחי
מיוט דער יהושע דער גיוועבן מיוט נאך מלכמדריא פון אלריק מן טעגן מלכמדר דער החט גיהייטן יחי
דער קינג חטאומי ווט ער מון דיט חכאיט החט זאין דר שוחגן מון דט חט חרטן זאך גיועבט ביי מן
גילוט החט זיבן הונדרט מון פֿיר מון מיך יחר מיך מפר יחוד עולם טטיט דו מין זיין טעגן מיוט גיוועזין יטו הגולי
ער מיוט דער תלמיד גיוועזין פון יהושע בן פרח :

אים מפר אחור עניק מיך פרק גֿ, מון מוך מיך פרק ו׳ דט דער מברבנאל שרייבט דט רחו ענר פון
דעם אלטות יוניק מון דער מן פֿאנג פון אלטות חטאומי מין מ׳ן ישרחל מיוט גיוועזין מיך יחר
פון דען יוניק מיר נאן הונדרט מון מכט מון פֿוגליג · מון וווּ טטיט מך מיך ערשטן בוך פון דען
חטאומיק מיך ערשטן פרק דט מנטיוכט מפיפוט החט מן גיהובן ישרחל אילך ו׳ זיין מיך יחר דט מן
גילוט החט הונדרט מון דרייט מון פֿירליג פון אלטות יוניק מון החט זיך אעטיג החרט גיהילטן איט
נתיוט פאר ווישטוק מיך אקדט מיך יחר הונדרט מון פֿיגל מון פֿירליג מ׳ן דרייט יחר הירנאך מיך יחר
הונדרט מון מכט מון פֿירליג החט הט״ ב״ה גיוועזן מן פיין זייער פאלק מון: החט מיהן פאר טריבן מון
מיוט פון ווט מוועק גחגגן מן למדן מ׳ מין יחר דר נאך מיוט ער גישטחרבן מן חלמיד רעניק דאו ניט ו׳
דר שרייבן מיוט מון מיך בין מך אסכים דט איט :

אנטיוכס הרשע דער הייטט חפיפוט קיינ ין החט גיקינגט מיבי מרק מיך יחר ועקט הונדרט
מון נעהן מון מיוט אוך מיבר מרק גיוועזין מיילן יחר מון מיך ועקטטין יחר פון זייער
אלטות מיוט ער מוך גחגגן מן יר.טוניק מון דט ביתֿ המקדט חרב גישאכט מון החט מיין פֿלק מן היכל
גישטעלט מון החט גחר פֿיל ביי גירות גוזר גיוועזין מן החט ניט רחפֿין טבת המלטין מון קיין יוסף טוב
מון מן החט ניט בחרפֿן קיין קינד אל זיין מון החט דר שוחגן חמה מיר ווֹבן זין מון מלעזר כהן גדול מיוט
מון מן החט ניט בחרפֿן קיין קינד אל זיין מון החט דר שוחגן חמה מיר ווֹבן זין מון מלעזר כהן גדול מיוט
מון גיוועזין ניליג יחר · מון החט ישרחל אילך גיוועזין אער מון מלי ליידיגר מון פֿיגל מון ישלחו החבין
גישטחנדין מין מיין גרושי נרה פֿיגל יחר ביי מן דעם מיילטן יחר פון זייער אלטות דט מיוט מיך יחר דו א
גילוט החט ועקט הונדרט מון מיין מון: מון דט פוגדיאעטע אעטה פון מלטיוכס ווערטט פֿינדן
מיך יוסמון : יהודה בן טבחי מון שמעון בן טטח זיין דיט מון הרייסיגסטי מקבלט גיוועזין מן
דעם חשבון פון יוחנן מברבנאל מון נאך דער מיוטן פון דעם בעל מפר יוחסין מון: מיין מון לוואליג מון מין מיהרי לייט מיוט גיוועזין
גיוועזין מיך יחר דו מן גילוט החט ועקט הונדרט מון: מיין מון לוואליג מון מין מיהרי לייט מיוט גיוועזין
חוני המעגל :

בתתי בן יוחנן כהן גדול חשאומי מ' איינ קינדר החבין אויך גיוועזין מן מיטיבכם הרשע מ' החבין
פון זיך אב'גיגעט דש יאך פון דיא יונעק מ' החבין מיהרי קינדר מ' גיוועזין דיא גיבאהרן זיין
שוארין מונטיר יהודי' מ' החבין מיין גרושי אכה מוי גיטיילט מן דעם פאוק אוקרון · מן מיוט דר בייא קוין
דיא לייט דש אתתי' החט זון שטערבן · מוז החט ער ביפולן זייני קינד מ' מ' החט דיא גיטטארקט
ביפעסטיגט דש דיא זון דעם קאה פון החט דש הוא ברוך מ' החט גימאין מיין קריגון מ' מ' הוט
עז גיגאסטן מיך קאפא בני יהודה מ' החט דיא גימאבט מ' מיינע הערין מ' מ' מיינע איטוא אוחאה · מ'
החבין גישאוט דש פאוק מיין גרושי שמוגג מ' כ' החבין גיבוהטן איט מיינע טופר מ' החבין גיזאגט דער
הער זאל לעבן דער אשוח זאל לעבן · מוז מיוט יהודה נאך זיינע פאטירש טוט דער הער גיוועזין מיבר
ישראל · מ' מ' זיין פאטיר החט מיט לעבנדיר גיוועזין נאך דעם ער דיא אוקרינע גישוחגן החט מר מיין יאר מ'
דר נאך מיוט ער גישטארבן מ' מ' זיין זון זיין שטארט קוינ מ' מ' אולך · מ' מ' וואהר דש רחז מפר היוחמין ניט
גישטאן זוא דש אתתי' אולך מיוט גיהייסן וואהרן · איז אין מיך חביר גיפוגרן החב מין מפרי' דש אן מיהן פאר
מיין אולך גירעכנט החט · מוז שרייב מיך מיהן פאר מיין אולך · וואו דא שטיט דש רחז אלבות זין החט גיוועזט
הונדרט מ' מכלינ יאר פון דעם יאר דש אן גיזולט החט פיר הונדרט מ' מ' זיינ מ' פירציג בי אן גילולט החט
ענקט ה נדרט מ' מ' לאוזיינ מ' מ' נאוזלינ ·

יהודה בן אתתי' כהן גדול הער הער מוזיר דער מוזיר אולך פון חשאומי הוט גיקינגט נאך זיינע פאטיר
מיך יאר דש אן גילולט החט ענקט הונדרט מ' מ' לאוזיינ מ' מ' נאוזלינ · מ' מ' הער החט גיהייטן
יהודה אכבאי וועגן זייני שטארקייט דען אכבאי מיוט מיך דעם לשון פון דיא יונעק גבור מ' מיין בעז
אולאה · מ' מ' מיין טייל וועגן יהודה אכבי מ' מ' החט גישטאנדן מ' מ' זיין באיר דש מיוט רחמי תיבות
א"י כ"אוך בחלק ה' שיא וואו דש דען מיין אכבי גיפיגט אן מן אמען דיא גיוועזין זיינ מי דיא לייט פון
דיא חשאומים מבית וויל דיך מו שיקט מו קן דש מיוט זיין · דער קינג יהודה אכבי מן פאנג זיין אלבות
הוט ער בישיין דיא גבורים פון מיין פרחפאטי טטיק דען זיינ קוין מיין ן בילוזיגן החט ער מוט גיברחבט
פיגל טוזינד מ' מ' לאוזיינ הונדרט איין · מ' מ' נאך דעם החט ער מוט גיברחבט מיפילמוט דער הויבט מוברטטיר
פון זיינע הער מיהן מ' מ' זיין פאלק מוט גיברחבט מ' מ' החט מיט זיין שוועדט צימאן מ' מ' החט איט גישטרייטן
אלי זייני טאג · מ' מ' מוז הוט ערט מיך גיאחבט ן דעם מוברטטין פון מרין · אך הוט ער גישטרייטן איט
ניקור מ' מ' הוט דר שוחגן פון זיינע גיבוריט זיין טוזינד · מ' מ' מיוט מיטוחפן · מ' מ' דער הויבט אחן
פילפט מ' מ' מיוט מוועק גיוחפן מ' מ' החט זיך גיאולט מין מיין מנדיר הוז מ' מ' הוט עך דש הוז פאר בעטט מ'
מיהן אוט · מוז מטוכבט גיהערט הוט זולבי ריה הוט ער מיין גיחאוט מלי זיין פאוק גר מיין גראזיפ
פאוק דש ניט ן לזן מיוט מ' מ' החבין גחגן מיוך ירושלים מ' מ' הוט עי וועלן חרב מחבן דעם פונטי אעט
מ' מ' זיינ יסרחל גיוועזין מן מיין גרושי לרה מ' מ' החבין גישריבן ן גחט מ' מ' הוט השם ב"ה מיבר זיי אלחם
גיוועזין מ' מ' הוט גישוחגן מנטיכט איט דעם בינ קרינט מ' מ' איט דעם דורך זוך · מ' מיוט ער פון זיינר
קוטט היהוה גיפאלן מ' מ' הוט זיינ בחן ן ברחבן · מ' מ' גחט הוט נחך אין מן גישוחגן מ' מ' דער קרינט הוט
ן גיהובן ן טטוקן מ' מ' זיי מיין גבילה · מ' מ' החבין מן דיא קנעבט מוך מיינר ענפפט גישטרחגן מוך דער
מקטל וויל ער ניט אין דייטן הוט קנעבט מוועק גיוועזין מ' מ' החבין מיהן פאלן ניט מ' מ' מ' מ' מ'
קנעבט · מ' מ' הוט ער גישרוחן ן גחט חביר הט"י ב"ה הוט זיין תפילה ניט מן גינומן מ' מ' מיוט מוך דעם וועג
גישטארבן גיט שחנד מ' מ' שפחט · מ' מ' מטוכבט מ' מ' אין מיוט מן זיין טטחט אולך גיוועזין ·
דער הער מ' מ' קינג יהודה כהן גדול מ' מ' זיין פאלק זיינ קוין נאך ירושלים מ' מ' גיוועזין מ' מ' החבין
גיבונדן מר מיין קריגלכן איט רין מיל וואו דש חוזט ן דעם כהן גדולה הוט דרוך גישטארבן מ' מ' דרמן
העטין זיי מר גינוג גיהחט מין טאג ן ברענן מיוט מין נפ גישטהן מ' מ' החבין גינג דרמן גיהחט מבט טאג

ווי מן דער גאנצ פון טבת שטיט מ"ל ווייל מ"ז גרוב נס גישעהן מיזט מן דער ערשטן נייט די ווי הט"ב"ה
מוי דעמ פיטטרן פון ליכט גילאזן הוט מוי דעמ גלות מ"ז החבין זיא גיאחטם פון זוערן דעמ נס חנוכה
מכט טחג דש אן זו לבן זיא מ"ל מיהרי קינדר בי מיביג • מן אגילת תעניה־פרעגט אן מין קטיה זומרש
הוט אן גיאחטם מכט טחג חנוכה • געבן זיא מין תירוץ אייל דיא חשמונאים החבין מכט טחג איט מוס
גמכן • מביר מיך אייהן דש די דער טעמ מיזט ווייל ניט זאגן דער פחר החבין זיא סוכות ניט החלטין קענין
מ"ל החבין אוין מוזעק לויבן מ"ל הבין זיך פחר במרגן אודן מוך דיא בערגי מ"ל אידרות פון אעבגן מיהלי
טומים דרום החבין זיא דר קיגן גיאחטם מכט טחג חנוכה :

יהודית מטת חיל פון יהודית הוט דר טלחגן דען הויבט אחן חלפורנא ווייל ער ביים זיר גילעגן מיזט
מז החט זיא מיט דען קאפח חב גישטיטן • מ"ל דש דרך מיזט מין גרושי הלך מ"ל מיז זיזוג
גיוועזין ז' ישרחל ווי מין פפר יהודים טטיט • וועהן דש גיוועזין מיזט פינדן איר מין דעמ יומיבון מט חביר
מיט יהר פון חנוכה פינף איר דש עז גיוועזין מיזט מן טעגן חשמונאים • מ"ל מין טייל זאגן עז ווער
גיוועזין מן טעגן דעמ זן פון כורש הוט גיהיישן קאכיטה מאיל ווער דש אעטה פון יהודית גיוועזין
ווייט מדר דריים הונדרט יחר פחר דעמ נס פון חנוכה • חביר חלר וועגן חלי חכחי החבין אסכיפ גיוועזין
דש אן די נס זו גידענקן איט דעמ נס חנוכה : דער אלך יהודה אכבי דער מובן גיאחלט מיזט דער מי
מוך גגגן מוך זאך מדוק קינן קריגוים מ"ל הוט פון זיינם פחלק גישלחגן טוזיזנד אחן מ"ל החט בילוחנן
דש זאך מדוק מ"ל זיא החבין מיק אוין אט געבן • נאך דעמ מיזט קינן מיק גגגן תאיתיזם איט הונדרט
מ"ל לוחנליג טוזיזנד אחן מ"ל החט גישלחגן יהוד פון זיינם פחלק לוחנליג טוזיזנד מ"ל פינף הונדרט אחן
דש יבביג אחן הוט גשיקט מנטיכם חופיטר דען לימיח איט חכלנג טוזיזנד רייטר מ"ל חכלנג העלי פחנטן
מז הוט גישלחגן יהודה פון דיא מיילך טוזיזנד פוס עגגיר מ"ל דרייחנדרט רייטר • חביר דער מזיזנד דעמ
אלך זיין ברודר מיזט מן דער אלחאה טוט בליבן מיזט מין העלן פחנט מוך מיהן גיפחלן • זיא דער
מנטיכם דש גיזיהן הוט מז הוט ער טלוק איט יהוד' גיאחלט מ"ל החבין בריידליך כערת בריית איט מנגדיך
גיוועזין • נאך דעמ מיזט דער אלך יהודה אכבי גחגן מן דיא אדבר ערב מ"ל החט חלי מיזוחזיר מונטר
טענג גיאחלט מונטיר מיהן דש זיא החבין אוין מיק אט געבן • מ"ל מן דעמ חיל תאתיזם החט ער פוק
מנדרן אחן מוק די לעבן גיבראכט נעהן טוזיזנד אחן מ"ל ווידר דרייסיג טוזיזנד אחן • מ"ל דען תאתיזם
מהייט גישיקט מז הוט ער ווייטר יהודים קין ניט גיטען דען ער הוט יהודה גישוחרן דש ער וון
טוק המלטן :

אן דעמ פחלק פון אוקדון הוט יהודה מיט גיבראכט פינף מ"ל לוחנליג טוזיזנד גיבורים • מ"ל מן עפרן
לוחנליג טוזיזנד מך דען ניקנור דער הויבט אחן פון דיאיטרים הוט ער מוק גיבראכט פוס פחלק
דרייסיג טוזיזנד אחן מ"ל החט ער גיהנגן מיט טחר דרוק הוט די טחר גיהיישן טעך ניקנור • מיט
מוך פון זיין טעגן פון דעמ אלך יהודה מיזט מוין בקומן דער הויבט אחן פון דיא אוקדיים מ"ל נאך
דעמ די יהודה פון זיא גישלחגן הוט פופצעהן טוזיזנד דען טחג דר נאך מיזט יהודה מך מן דער זעבנ
אלחאה גיפחלן מ"ל גישטרבן מיק ענקמטין יחר פון זיינם אלטות מז החבין ישרחל ווער גיוועזט פיל טעג
מ"ל מיזט מין עת נרה גיוועזין ז' יהודים די דערי גלייכן ניט גיוועזין מיזט מ"ל הוט גישוחרט פיר חרטיק
בי יהודית מיזט אלך גיוועזין : יונתן דער זן פון מאתי' כהן הגדול דער ברודר פון יהודה אכבי דער
דריטן אלך ז' הוי חשמונאים הוט גיקיגט נאך זיינם ברודר מיק יחר די אלהוט גילוט ענקט הונדרט מ"ל מכט
מ"ל לוחנליג נאך דעמ די ער גישלחגן הוט איט בקריט איט טמרך דעמ טוועדט מז מיזט מוך מיהן קוין
מנטיכם מיזוט זיחרט טאיען דער זן מתתי' כהן גדול מ"ל זין זין החבין מ"ל זין פחלק גישלחגן מ"ל מנטיכם
מ"ל לוחנליג נאך דעמ די ער גישלחגן הוט איט בקריט איט טמרך דעמ טוועדט מז מיזט מוך מיהן קוין
מנטיכם מיזוט זיחרט טאיען דער זן מתתי' כהן גדול מ"ל זין זין החבין מ"ל זין פחלק גישלחגן מ"ל מנטיכם
מ"ל לוחנליג מיזט מנטיכם איט לויח רייטר • מז החבין ישרחל איט רוח גיזעמן מז זחגן מז יונתן גיועבט הוט
מ"ל יונתן מיזט גישטרבן זקן מ"ל זחט טגן מיק ענקמטין יחר פון זיין מלכות :

שמעון בן אחת׳ דער כהן גדול חשמונאי מיט דער פירט אוך גיוועזין א׳ ער ה׳ מט גיקיקגט נאך זיינע
ברודר יונתן מיט יאר די אין ה׳ מט גילילט ענקט הונדרט אוך פיר אוך דרייסיג אוך מיט חבט יאר
אלך גיוואנן · דער אלך שמעון ה׳ מט זיך אחתרן גיוועזין מיט תלואי דער קינג פון אלריך דער מיט גיענט וואנדרן
בטולאמיום מבירגטום אוך ה׳ מט דער אלך שמעון געבן זיין טחבטיר ן תלואי האלך ן מיינר פרום · נאך דענט
ה׳ מט תלואי האלך זיין שווער שמעון אוך די נעבן גיברחבט מיבר זיין אחן נייט אוך טרונק איט ביפעלך מנטויכט
דידי״ט קינג אוך אוך ן יון אוך · ניין פרויה דיא אלבה די ווייב פון שמעון אוך ׳זיין נוויא אין הוט ער איט זיך גיפחגן
גיפחגן איט זיילר נאך אלריך דער עלטסט זון ה׳ מט גיהיישן הורקנום מיט מיין שטחלקיר העלר גיוועזין הוט
ער איט דענט שוועגרט אוך גיברחבט · אוך דער קיינן יוחנ׳ מיט אוך דער תפיסה גילחבן אוך ה׳ מט זיין ווייב
מרעט : יוחנן בן שמעון בן אחת׳ כהן גדול דער אלך דער פיפטי ן הוי ה׳ מט חשמונאי מיט אלך גיוועזין נאך
זיינע פחטיר אוך יאר די אין הוט גילילט ענקט הונדרט אוך ׳זוייא אוך ׳פירציג אוך מיט גיהיישן גיוועזין אוך ריד
מונדי חבאיש הורקנום אוך יאי אלך · אוך דיין אלך מיט גחנגן תלואי דער קינג פון אלריך · אוך ה׳ מט גחט
גיאחרט תלואי אוך ׳זיין ניינט פון זיינע פחלן גיפחלן דר טוחנגי פחר דיא קינדר ישראל אוך תלואי מיט גילחבן מן דיא
טטחט דנן · אוך ה׳ מט ער יוחנן דיא טטחט ביהחרט אוך ה׳ מט גיבחטן תלואי האלך אן זו אוך ברענגן דיא
אוטיר פון הורקנום אוך דיא אויחר אוך ; זו דיא טוחנגן איט רוטן פחר אוך מירפן יוחנן אוך ה׳ מט מיר זון דר בחרחט
איבר זיין אוטיר אוך מיט אוך ה׳ מט גילחנגן פון דער טטחט דפן הוט ניט ן זענען קענין די אויך זיין אוטיר אוך מיל ער
נאך גלייך וואן ה׳ מט ער דיא אוטר פון דענט אלך אוך מיט גיפחלחנגן נאך אלריך : מיט
פירטן יאר לוק אלך יוחנן די זעלביג אחן ה׳ מט גילילט ענקט הונדרט אוך ענקט אוך פירלינג מיט אוך גחנגן
אטיוכט פיאום אוך ירושלים אוך נאך דער גרוטי אלחאה החבין זיין אוך שוק גיוועזן · אוך ה׳ מט דער אלך
מיטיוכט גישיקט אוך דענט לחגיר מן די אקדט מין גיאעטטין חוקמן ן מיינט עולה אוך ה׳ מט דיא הערניר
בידענקט איט אוך גחלד אוך ׳שיני מידן גישטין אוך ׳זילברן אוך גחלדנן כלים אוך גיפילט איט אוי בעטטי בט״איט
אוך ן אנחה ן גחט נבחות אוך מיט איט מטקדגן גחנגן דער אלך הורקנום אוך ה׳ מט שוק גיאחבט
אוך החבין אלי ביידן כורח ברית גיוועזין איט מנדיר · אוך דער אלך מיטיוכט ה׳ מט דענט אוך מיט זיינע אוך
דרייסיג הונדרט נפנטציר גחלד אוך ה׳ מט דיא אקדוש גיוועזין נוק ב״ה נאך דענט ה׳ מט דער אלך הורקנום גרוטי
אלחאות גיהחלטן אוך איט אלי אלריך ן וועזין אוך ישראל החבין זיכרלינ גיוועפין מן טענגן דענט אלך הורקנום
איט ה׳ מט ה׳ מט תחת תאום ואיט ישראל החבין זיך גישטחרקט אוך גיאעהרט ער א׳ ער : נאך דענט
איט דער אלך יוחנן דער גיענט ווערט הורקנום אוך גחנגן ח׳ ן ה׳ מט חרב גיאחבט די אקדט פון דענן כותיי׳ דו
זיין החבין גיהחט אוך דענט בערג גרייזן איט אלויבטנום אלקדון דער חבין גיאעלט איט אוך דו
די אן ה׳ מט גילילט פיר הונדרט אוך חבט אוך פירלינג · אוך ו״ח ער וויידרבשוק איט דיא קיון ה׳ מט ער מין
גרוטי טעורה גיאחבט ן דענן חבאיש איט לוישן זיין גיוועזין זיין רשע מין טוטה ה׳ מט איט נחאין גיהיישן
אליעזר בן פיעורח ער ה׳ מט גיאחבט נוק אלך הורקנום עי איט גיגוג ן דיר די כתר אלטת דענן כתר כהונה גיהפרט
ן דענט ארט אהרן · אוך החבין זיך מין גירויאט די דער אלך מין חלן ווער דיא אוטיר ווער גיפחגן גיוועזין בהר
האודיעות · איט דער אלך גר ברוך גיוואנדרן איט מיינר פן נרוקיקן דיא גיוועזין אוך ה׳ מט דענט אלך גיחגט
די דיא חבאיש דענט מין גיהיישן זולבשרידן דיא מובין גיאעלטי דיר · ן אחרגטט ה׳ מט דער אלך נחן מיט לוסן
מין אלי זיינט אלטת די אן זו זיך נאך פירן ווייא דער אהנג איט נין נרוק אוך ביידט אוך הורקנום ה׳ מט נחן אוך
די ן עבן בהענגן פון דיא פרואן פיל פחלק אוך דענן רשע מליעזר ה׳ מט ער נחן פחר ברענין אוך דער אלך איט אוך
וואנדרן אוך נאך דענט אי ער אשאט ה׳ מט גיוועזין בכהונה גדולה פירלינג יאר איט ער דר נאך ועבטטן מין אן
גיוואנדרן אוך ׳זיין איט פחר גחנגן אוך איט מין גיטטן וואנדרן ן זיינט פחלק אוך דיא טעג די ער אלך איט גיוועזין
דער יוחנן יעקט אוך ׳זוואנליג יאר אוך יוסטן טטיט מיין אוך ׳דרייסיג יאר : איט מן פחנג פון דער אחשה
פון דען רואי ישראל איבר ישראל איט גיוועזן איט יאר יעקט הונדרט אוך חבט אוך פירלינג דענן אי החבין אוכרי
גיזחגט מין שבת אוך מן עבודה זרה די הונדרט אוך חבלינגטטי יאר פחר דענט בית האקדש ה׳ מט גישפרייט
די אלבות פון דיא אויא ישראל איבר ישראל אוך פחבט פ״די וואנדרט פטטה איט ן טייטט גיוועלטיגן :

אריסטובלום דער ון יוחנן דער יעקטט קינג פון הוי ה׳ מט חשמונאי הוט גיקיקגט מן טטחט ווינע

אלכסנדר

ער הוט אויטן גיוועזין מין גאנץ אויב מדום אוחב נעמן פוישתים אוך מיט אויב ערב אוך טשטארקי טשטע
אוך דעמטשי מיט איט כורת ברית גיוועזין אוך דען איך אין אן זיין • אוך דער אויך מיזט דעמ
קדחת גישטארבן מיט מכלעהטן יאר פון זיינם אלטות אוך מיט יומפין טשטיט די ער זיבן אוך גוואלניג יאר
מיזט אוך גישעזין :

אלכסנדריאה די וויב פון דעמ אוך יאר מלכמנדר די מכטי אלטות פון הוי חשאנאי הוט דיא
אלכה גיפירט מיט יאר זעקס הונדרט אוך מכט אוך חכליג • דיא מיזט מין

אעכטיגי חכאה גיוועזין אוך מיט גאט פארכטיג גיוועזין אוך הוט זיך גיהאט דיא פרואי ייט אוך
מיזן אשטה גענן מיבר דיא אינם די איט מיזן טון זאלן ווא עי וואל גיפאלט מין מיהרגי מיזן • אוך זיא
הוט גיהאט זוויא זין • דער עלטשט האט גישהייטן הירקנוס דער דריטי הוט זיך גיהאט דיא פרואן אוך דיא
אלכה הוט דעמ גרעטשטן דיא כהונה גענן • אוך דער מנדיר הוט גיהייטן מריאתובום דער האט דיא
אינם זיך גיהאט דען האט דיא גיאפט יעניחאל מיבר דיא אינם אוך הוט זיא גישיקט אוך דיא דער
שטאט ירושלים זו וואזן מין מנדרי שטעט פון דער אדינה • אוך דיא מלכמנדריאה הוט דיא אלכה גיפירט
גאנץ אנפוק אוך איט רוח אוך האט קייני וויבר וועדדיקייט גיהאט מין מיהרי טאגן אוך זיא מיזט גישטארבן
דא מיזט זיא אלט גיוועזין זיבן אוך דרייסיג יאר מיט יינטין יאר פון מיהרם אלכות : שטיט מיט יוספין
מיט דעמ פון דער אלכה מלכמנדריאה מיזט גיוועזין מיט יאר זעקס הונדרט אוך זיבן זעלניג חכבן זיא
מיניימרט דיא יוועלים פון רואי דען ברית דא זיא גיהאט חכבן איט טריט פון יהודה אוך חכבן גישריבן
איט מיינר מיזיג דעדיר אוך זוויא טאבלן דא מין טאבלן זו שטין אוך דיא מנדיר מין רוס :
מריאתובום דער מנדיר דער זין פון אלך מלכמנדר אוך דער זין דער אלכה מלכמנדריא דער נייט אלך זוא
חשאנאי הוט איט גיוועזין גיקינגט מי דיא אוטיר גישטארבן מיט יאר יעקב הונדרט אוך זיבן אוך נייניג
אוך מיזט אוך גאנגן אוך זיין ברודר הורקנוס נאך דעמ שן דריי חדטיט אלך מיזט גיוועזין •
אוך הוט גיבומט מין נאך זיין מיבר גאנלי יהודה אוך ישראל אוך הורקנוס זו כהן גדול זיין מיט ה' אוך
מריאתובום זו אלך זיין מיבר גאנלי יהודה אוך ישראל אוך הורקנוס זו כהן גדול זיין מיט ה' אוך חכבן
זיא מיר בייבי איט מנדיר כורת ברית גיוועזין אוך חכבן זו מיזן גישטארן מין ברודר זו מנדרן :

אנטיפטר מיזט מין טשטארקי העלד גיוועזין אוך אעכט קלוג אוך טשטענדיג גיוועזין אוך הוט
גיזעמט מיט יאר זיין מיבר גאנלי יהודה אוך ישראל אוך הורקנוס זו כהן גדול זיין מיט ה' אוך חכבן
מריאתובום מנדיר כורת ברית גיוועזין אוך חכבן זו מיזן גישטארן מין ברודר זו מנדרן :
זיא מיר בייבי איט מנדיר כורת ברית גיוועזין אוך חכבן זו מיזן גישטארן מין ברודר זו מנדרן :
אנטיפטר מיזט מין טשטארקי העלד גיוועזין אוך אעכט קלוג אוך טשטענדיג גיוועזין אוך הוט
גיזעמט מיט יאר זיין מיבר גאנלי יהודה אוך ישראל אוך הורקנוס זו כהן גדול זיין מיט ה' אוך חכבן
מריאתובום מנדיר כורת ברית גיוועזין אוך חכבן זו מיזן גישטארן מין ברודר זו מנדרן :
זיא מיר בייבי איט מנדיר כורת ברית גיוועזין אוך חכבן זו מיזן גישטארן מין ברודר זו מנדרן :

דיא לייט דו: מן ביפֿאלן גיוועזין מיט דר בתריאט חיבר מיהן. חול' החבין מיין מנדרין מן זיין שטחט גיהענקט
נאך דער לייט ווית דער מריסתובולום מיט גאנצן קיגן פוראבזיכט מין ביפֿעליך דעם קיסר יוליוס. חול' החבין דיא
לייט פֿון ירושלים פֿאר גוט מן גיזאגן דא איש דט כלו יהודה קיין גוירה זולן החבין. החבין זיא מיט מין
מם האוט זו טרינקן געבן:

הורקנוס דער דריטי דער ברוהר פֿון דעם אולך מריסתובולום דער לעהנטי אולך זו הוזי חשאמים
וועלכי פוראבזיכט הוט אאולך גיוועזין מיט יאר זיבן הונדרט דער מיט גיוועזין מין לייך וחמיד
חול' ער הוט גיטאן חמר חול' היולך זו דעם אולך הורקנוס מלי זייני לעבן טאג: מין דעם זעלבין טאגן הוט
אורד גיוועזין מלכמדר דער זון פֿון מריסתובולום מן דיא רואיי' חול' מיט גאנצן קיגן דעם אולך פֿרם מיט ער
קומען נאך ירושלים חול' הוט גימאין מלי דו: גאלט מיט מיא הוזי גאטט אער מלי מבֿט הונדרט לענטיר
גאלט. חול' נאך יוספֿין נאך לוויא טוזיזד לענטיר ברוך גאלד חול' גאנצי כליא אער מלי לוויא טוזיזד לענטיר
גאלד פֿיין גאלד. חול' זאל דירט קיין חידוש זיין מלי: מז פֿיל גאלד זיך גיפֿומדן הוט מיא בית שני. מז זאגט דער
בעל אחור עניא דו: מלי דיא קיגן פֿון דעם זאגד החבין גרושי אנחות גישיקט יערליך מין דו בית האקדש מיין
חול' דער גיאוועטיר גיוועטיגר פֿון רואי דער איט מלכמדר גאנגן מיט חול' דו גאלד גימאין הוט דאך קיין
הדלחה איט דעם גאלד גיהאט דו: פֿר גימאין הוט מיט דעם הוזי גאטט. דען מן דער אלחאה פֿון פֿרם הוט
מן פֿון מיא מלי: ביזד גיאאבֿט חול' ער חול' מלי זיין פֿאלק זיין הויפֿן וויי גיפֿומדן פֿאר דען פרסיים מז זולן
פֿאר לאדן ווערדן מלי דיא פֿיגד פֿון גאט:

יוליוס מיט מין קיסר מן חסֿ גיוואלדן מיא יאר זיבן הונדרט חול' נאולך ער הוט אטיב גיוועזין
איט הורקנוס איט מלי גיפֿאלן מין דער וועלט. חול' מבֿיל' זייני שלוחים חול' חב גיזאגט הוט ער
בכבוד גרוז גיהאלטן חול' החבין מיבר זייני טאביל געטין אכו שכן דו ער דען אולך הורקנוס זעלבטן מלי ערהר
מר לייגט הוט חול' מיט גיוועזין מין ברית חול' גרושי מהבה לויטן יהודים חול' דיא רואיי' חול' מלי דיא לאנד
שחפֿ דיא מאפיום מר חוברט הוט פֿון דען קיגן יהודה הוט יוליוס דער קיסר וודרום מיבר ליפֿרט דעם
הורקנוס האולך. חול' דער יוליוס קיסר הוט ביפֿעליך געבין דו: מן זו אס געבין מין דען היכל פֿון הש"י יערליך
דיא מיט יוספֿין טטיט: רבי יוחנן בן זכאי מיט גימחרין וואדרין מיט יאר דו: מן ליט זיבן הונדרט חול'
דרייא נעהן חול' הוט גיולעבט הונדרט חול' לוזוליגיך יאר ווית אטה רבינו ע"ה ביז מיט יאר מבֿט הונדרט חול'
דרייא נעהן פֿיגל יאר נאך דעם חורבן:

אנטיגנוס מריסתובולום דער מנדיר דער מיילפֿט אולך זו הוזי חשאמאי הוט מיך גיברחבֿט דען אולך
פֿגירוס דער קיגך פֿון פֿרם מיך ירושלים מיט יאר זיבן הונדרט חול' מין חול' לוזוליגיך חול'
דיא טטחט מר מברד חול' החט בילזוזגן דען אולך הורקנוס חול' החט אאולך גיוועזין מנטיגנוס מן זיין טטחט
חול' מנטיגנוס החט זייגך חוזקיא הורקנוס לאזין מין מהר חב טמיידן כדי דו: ער מיהן וויל פֿמון פֿון דער כהונה.
חול' דער אולך פֿרם הוט דען הורקנוס גיבֿונדן חול' גיפֿענקליכֿר וויי איט זיך גיפֿירט נאך בבל: שאני'
חבטולין זייגך גריך גיוועזין דען דען מניקיך פֿון מנחרב חול' דיא החבין אקבל גיוועזין פֿון יהודה בן טבחי חול'
פֿון שאמון בן שטח נאך דעם יוחמן נאך מיזר ער גיוועזין: בן הונדרט חול' לוויא חול' לוזוליגיך חול' דו מיזר
דיא לוויא מ' דרייטיגשטי גיוועזין פֿון טיני. חול' מן דער זעלביגן לייט מיזר אך גיוועזין מן הלל חול' חול' שאמי
לייטן עקביא בן ההלל. ונען נו מן חול' מיזר יהודה בן טבחי חול' שאמון בן שטך הבין לאנג גיולעבט
ביא מיהרי רעגירונג פֿון דעם אחל מן חו: דיא החבין אקבל גישעזין ביז דיא נו: וודר חיבר געבין החבין אער חו:
הונדרט יאר חול' שאני' חבטולין החבין נאך זייגר אייזוג ניט זעגיר מיר רעגיאאנט גיפֿיהרט מר: עקם יאר
ביז זיבן הונדרט חול' מבֿט חול' לוזוליגשטי יאר: רבי יהודה בן בתירא מיזר מן דער חבורתה גיוועזין
פֿון שאני' וחבטולין חול' ער הוט גיולעבט נאך דעם חורבן מין לאנגי לייט מן דער לייטפֿון דען עשרה הרוגי
האלכות דיא מן יוחסין שטיט מז הוט ער זעגיר מז הונדרט חול' פֿונפֿציג יאר חלט וחמדין:

אנטיגנוס בן מרימתבום דער מבין גיאולט האט ניט וואנ גילעבט מין זייר אולכה דען מגוטטום
דער קיסר פון רום וואנ' מנטיגנום איט דער המכאה פון דיא עולטי פון חוס החבין

אויך גיוועזין הורדום וואו מיוט הורדום וואנ' בייא טטאמט כיטיאו דער היובט הער פון דיא רוואי'
וויך ירושלים וואנ' מיוט מיין גרוסי אולחאה לוויטן וויא גיוועזין ביא זיך גיטטארקט דיא גיוועזט פון הורדום
וואנ' האט דיא טטאמט מיבר מובדט וואנ' מנטיגנום האט ער איט דעם טוועדט וואנ' גיבראכט מיט דריטן יאר
פון זיינם אולכות מיט זיבן הונדרט וואנ' פיר וואנ' לוומלינגטטן יאר האט הורדום דיא אולכות מין גיטרעטען וואנ'
מיוט דיא אולכות מב גישניטן וומרדין פון הוא חטאונאיט נאך דעם איר אולכות גיטטאנדין האט הונדרט וואנ'
דרייא יאר נאך דעם ר' יוסי נאך איט דרייטיגטטן פרק פון דעם סדר עולם :

אולכות בית הורדום :

הורדום דער ערטטי דער גיוועזט ווערט הורדום טטקלני דיא מיוט דער מן גיוועזין פון מנטיפטר דער
מוהב פם דעם אולך וואנ' זיין אטרטאלק · דער

הורדום מיוט גיוועזט דער קיעבפט פון דעם אולך הורקנום דיא מיוט גיוועזין דער אעבט דיא מיהן דער אולך
הורקנום האט אליל גיוועזין פון דעם אידת בית דין פון שאחי דיא מן מיהן ניט וואנ ברענגין זוא פון וועגין דיא
בוזט חוקי, וויא איט יומפין טטיט וואנ האט גימאין דער הורדום זו מיינט וויוב אריאי דיא טאבטיר פון
מלכטנדר בן מריסתבום וואנ' דיא עליקליין פון הורקנום · חיין וויל דר נאך האט גיוואגט דער פיגרום קיגג פון
פרט וואנ' האט מיהן מרויזט פון דער תפיסה וואנ' האט מיהן דר היבט וואנ' מיהן גיאאבט דיא ער חיין רחט זוא
זיין מיבר מלי דיא פאר טריבני פון ישראל דיא מן זיינט אולכות וויינן האט ער גישיקט נאך דעם אולך
הורקנום וואנ' האט גוטי ריד איט מיט גירעט · מביר מן זיינט אוואבה האט ער מלי ביא מיהן גירעבט
וואו האט גיוועטט דען הורקנום זו זעהן דיא הייליגי טטאטט ירושלים וואנ' דיא האקדש וואנ' האט גיגלויבט זו
ריד פון הורדום · וויא מן דער אולך הורקנום ווידר קערט מיוט מיט פולק פאלק דיא הורדום מנטקיגן גמגין
וואנ' האט מיהן גיקומט וואנ' גיהולפן · מביר האט ניט וואנ גיוועזט דיא ליבטטבם ביא וו ער זיך גיוועלגירט
האט וואנ' מיוט מיוך גיפאלין גיהולפן וואנ' האט מיהן דר טוואגן · נאך דעם האט מן אולטנט גיטריבן מיבר זיין
וויב מריאי · וואו בראכט ער זיא מיוך פוק דש דעבין זיא וואנ' דיא חטאונאי וואנ' האט גאר
ניקט מיבר גיוואגן · וואנ' זייני מייגני לוויין קינדר דיא ער איט זיינט וויב מריאי גיהאט האט מיוך דיא זעלביגן
האט אן מיך אולטנט גיטריבן וואנ' האט ער ביפולין אן זו זיא העגין מיוך דעם גמגין · וואנ' מיט ערטטן מן
פאגן זיין אולכות האט ער דיא יהודים ואטנה גיוועזין ביא זיא גיטוואלן המבין וואנ' המבין מיהן מיוך גימאין
אנהאב וזו מיוט אנהאב גמגין פון אלך זיין דינטט איט מכלינ אטין דיא איט זויטר גאלך גיקלייד זיין גיוועזין ·
דער גיאעלטיר הלל דער חייטט הלל הזקן דער נטיא ער מיוט מיוך גמגין פון בבל מין ירושלים וואנ' האט ער
דרטטן גיסנדין בן בתירא פאר וואנ' מין מיוך גימאין נאך דאס וואנ' מבטלין וואנ' מיינט נטיא וואנ' זיין מן פאנ פון
גיוועזין · וזו המבין זיא דו נטיאות פאר וואנ' המבין מיהן וואנ' מיוך נטיא וואנ' זיין מן פאנ פון
זיין נטיאות מיוט גיוועזין הונדרט יאר פאר דעם חורבן וויא דו טטיט מין טבת הלל וואנ' וואטען זיין מן וואנ'
רבי גאולתו הזקן מ"ג רבי טאטען בן גאולתו דיא פיר המבין מיר נטיאות גיסנדין הונדרט יאר פאר דעם חורבן
הבית · דען דער אנהב מיוט גיוועזין מין טטגין דו דא רעגירט המבין דיא חטאונאיט וואנ' דר נאך וזו
הורדום דיא אולכה גיפירט האט דער סדר גיוועזין דו מן מיאר גימאין האט מיין נטיא פון דוד דען דער אולך
האט דיא אאטלה גיהאט וואנ' דיא אולחאה גיפירט מביר מלי וויו מן גילמגיט האט תורה וואנ' חקיק
ואטפטיט מיוט גיוועזין דורך דען כהן גדול וואנ' דער נטיא האט פון בית דוד זיין גיאאבט וואנ' הלל מיוט
גיוועזין פון בית דוד פון טפטיה בן מביטל וויא מין כתובות טטיט וואנ' האט גילעבט הונדרט וואנ' לוומלינג
יאר וויא ער מלט מיוט גיוועזין פירליג יאר מיוט ער מיוך גמגין פון בבל פירליג יאר האט ער מראט גילערט

וואנ'

מול פֿירלינג יאר מיט מיט מר פֿרמט גיוועזן פֿון דעמ פֿאלק מול קיין חכמה החט מר היטר לאזן וואו מר ניט
גילערנט החט · מול החט גיהאט פֿיל טויזנד תלמידים מול מכלינג תלמידים החט מר גיהאט מיטל גרוסי
חטובים מול דער היכלט מיט גיוועזן יוחנן בן עזאי · הלל הזקן מיט גיוועזן דער רמט פֿון אטפחות
לשמי מול דער יחוס החט זיך גילאזן לעהן דורות נאך מיר ביז הלל הנשיא דער מיט מין מאורע גיוועזן מז
זיין נאהן גיאענלט ווערט מיר חלק החאטי :

דער גיאענלטי יוחנן בן עזאי החט תרגים גיאהאלט מול פֿירלינג מול החט גילאבט גאר נאך · מול מן
מיהרם דור מיט גיוועזט ר' נחוניה בן הקנה דער זי ספר הבהיר גיאהאלט החט מול קבלה מול
בבא בן בוטא מול ר' יהודה בן בתירה מול ר' פנחס בן יאיר מן בגבג זו' יוחנן החזקי וחנני בן חזקי' מול
מנדרי אן · מן טעגן הלל ושאמי מיט מיינר פֿין זייני תלמידים דער החט גיהייטן ר' יהושע בן פרחיה מול
ער מיט דער רבי גיוועזן פֿון דעמ גליל : מיר זיבנטן יאר פֿון אלכות הורדוס מיר יאר זיבן הונדרט
מול מיין מול דרייסיג מיט מין גרוסר רעמ מין מרן ישראל גיוועזן מול זייט גלייכט ניט גיוועזן מיט פֿון
טעגן עזרי' אלך יהודה מול זיין גישטארבן מין יהושפט זו זעלביג אחל לעהן טויזנד אחן מהן וואו גישטארבן
מיט מין שטאט יהודה : מיר דרייט לעהנטן יאר לוס אלכות הורדוס מיר יאר זו אן גילילט החט זיך
הונדרט מול זיבן מול דרייסיג מיט מין גרוסר רעב גיוועזן מול שטארק מן מלי לעגדיר · מזו החט מלכמה
מיו גילאגן זילבר מול גאלד מיו זייט מלר גינג מול החט זיין גיבראכט גאר פֿיל מול החט הורדוס גישפייזט
גאנץ לאנד יהודה מול החט גרוסי חסר גישען דען עגיפט מול זיו מלטי לייט מול זיו קרחנקי לייט מז החבין
זו פאלק פֿון יהודה זיב גיהאט הורדוס פֿון דמטי מן מול וויטר מול החבין פאר געסען מלי זיו רעות וואו ער
חיהן זו פאר גישען החט : מיר מכלינגטן יאר פֿון דעמ אלכות הורדוס החט אן גילילט זיבן הונדרט
מול לוויים מול פֿירלינג החט ער מן גיהחבין זו בית האקדש זו בויען · מול ער החט מן גיהחבין איט זייר
מייגני המאד זיו יסורות פֿון דעמ בית האקדש זו אפֿנען מול החבין נאך גיפֿאלגט מלי טרינ מול הערלינג מול
מלי זקניס מול חכמים מול דער אלך החט גימרבייט זו וויו מין טאג ועניר מול מז החבין חך גישען מלי
טרינ מול הערלינג מול זיו חשובים זיו מן יהודה מול יהושפט · מול זיו אולכה מיו לוס ענד גאנגן וויו
מכט יאר לוס ענד מיט גאנגן מול מן דער לייט נאנג זו אן גיבויאט החט החט עז ניט גירעגניט מן יהושפט
מר בייו נאכט זיו איט ניט סר היערט זאל ווערדן דער בויו פֿון דעמ היכל · מול ער החט מר נייאערט דעמ
בין בית האקדש איט טין הייט אער מול זו ב"ה פֿון טואה ווין מוערי חכמים החבין גיוואגט ווער ניט גיזהן
החט דען בין פֿון הורדוס דער החט זיין זעבן טאג קיין היפטן בניין גיוועזן :

יוספין בן גורין דער כהן דער דען יוספוס גיאהאלט החט מיט גיבמרן וואדרין מיט יאר זיבן הונדרט
מול זיבן מול פֿונפֿציג זו דרייט מודר פֿירט יאר פֿאר דעמ חורבן מיט ער מול גיוועזן זיבן מול
אפֿציג יאר · דען ער שרייבט זו ער גיבמרן מיט וואדרין מיט הונדרט מול פֿיר מול דרייסיגטן פֿון
מיטפרוס מול מיט הונדרט מול זוויין מול מכלינגטן יאר זו מיטפירוס מיט יוליוס קיסר גיבמרן וואדרין ·
יוסף בן גורין הכהן דער הייסט יוספין מיט דער ברודר גיוועזן פֿון קדיאן בן גורין דער גיאענלט
מיט מין תעניית מול מיט מייר פֿון דיר דרייט דייבי זייט גיוועזן מול יהושפט וויו מן ניקין
טטיט :

עקיבא בן יוסף מיט גיבמרן וואדרין מיט יאר זיבן הונדרט מול פֿירלינג מול מיט מיין גר לנדר גיוואדרין
מול · מיט פֿון דיר עניקליך גיוועזן פֿון טיטרם זו זיין נאהן מיט קונטביר גיוועזן מיט
גאנלין עוסק מול החט גילבט הונדרט מול זוואנציג יאר וויו אטה רבינו מול הלל מול רבי יוחנן בן זכאי מול
זיין גיוועזן מן לייטן דט בית האקדש מול פֿירלינג יאר מאר נאך מול מיט מול גיוועזן מיט יאר מכט
הונדרט מול פֿירלינג מול מכט הונדרט מול מכלינג : דער קיע הורדוס מיט מיט ערשטן
מן פֿאנק פֿון זייאר אלכות מין בוט ביגיגער מול שחק המבטיגר אענט גיוועזן · מול החט גערין
לשון הרע מן גימאלן וויו זיך מיט גיוויזן החט רחז ער ריין בוט פֿאר גאסן החט · זונדרליין
החט דר נאך חרטה מוך זייני אעטיק הרעיק גיהאט מול החט חלו גוטט זייטר גיטען מול החט

הורדוס מיטיפטור מוז׳ מיין טייל הייטן מין טומרקי מיוט דער זון הורדס דער ערשטי מוז׳ דער ברודר פון מרקיוס מוז׳ די מיוט דער דריט אלך גיוועזט פון הורדוס׳ ער מיוט מוין רשע
ווען

ארקילס דער מנדיר אלך נאך הוי׳ הורדוס האט דיוי אולכה גיפירט נאך דעו פאטרט טוט מיך יאר
די אן האט גילילט זיבן הונדרט מוז׳ מיין מוז׳ אנגליג׳ מוז׳ דער אלך מיוט גיוועזען מיין רשע
מיין מכבר מוז׳ מיוט אטחי׳ מיך ערשטין מן פאנג אולכה האט ער ביפוין זייי חילה מוז׳ האט ואיזן דר טוזאן
מאך פמוה מיך היבן טויזינד נפשות׳ דער קיסר מגוסטו האט אאלך גיוועזען דען מרקיוס מן שטאט
זיין פאטיר הורדוס חבר האט מיך דיוי קרון נאך ניט דען האט גיוואנט וויל פאר ז׳ זעהן ווי ער זיך
פירן ווערט מין זייגן אולכה׳ דער אלך מרקיוס מיוט מין זייגן רשעות פאר בליבן פון פאנג ביי לוק ענד
מוז׳ האבן פון דער מרזיך וועגען דר ז׳ גיבראכט מז מוזך קוירן מיוט מיין גרוס חיל פון רומי׳ מוז׳ האבן מיהן
בילוומנגן מוז׳ האבן גיפאנגיר הייט נאך דוס גיטיקט גיבונדן מוז׳ גיזייילט מוז׳ מיוט דאטרטין גישטאדבן מיך
זייגטין יאר פון זייגן אולכה מוז׳ האט אאלך גיוועזען מן זיין שטאט דען ברודר מנטיפטר מוז׳ האט מיך מיין
נאאין געבן הורדוס׳

רבי שאמן דער זון הוי׳ הזקן האט אקבל גיוועזען פון זייגן פאטיר מוז׳ מיוט גיזעלט אחדרין ז׳ מיגן
נשיא נאך זייגן פאטיר׳ מוז׳ זיין נשיאות האט אין מיהן גיהאבין פינדן איר ניט מיוו פירלך׳ זונדרליין
דרמן קאן אן עז׳ אב נעאין ווייל ער מיוט פרנס גיוועזען פירלין יאר׳ מוז׳ דער מן פאנג מיוט גיוועזין הונדרט
יאר פאר תורבן הבית מיך יאר די אן גילילט האט זיבן הונדרט מוז׳ פינף מוז׳ זעהנליג מוז׳ זיין זיוו לוק ענד
גמנגין מיך יאר זיבן הונדרט מוז׳ מכט מוז׳ זעכליג מוז׳ מיוט זיין מן פאנג ז׳ דיר לייט מוז׳ ווען מאנג זיין נשיאות
גיווערט האט׳ מביר איך דוכט ז׳ זיין די ער ניט נאך גילעבט האט איטי׳ אולכה דרוס מוך זיין זייי יאר
ביגריפן מין דיוי יאר פון ר׳ גמליאל הזקן דען ער האט נאך גילעבט דרוס הייטט ער רבי גמליאל הזקן׃ רבן

מיוט נאך מיין היכר נאאין אער מוז׳ רבי מוז׳ ר׳ טאמן בן הוי׳ די מיוט דער ערשט גיוועזין דער רמ
מיוט גיהייטן וואנדרין מן נאאין זיין רבי מוז׳ מיך יוחמין שטיט די דער דיטל פון רבן האט קיינר גיהאט
זונדרליין דיוי נשיאים מלייניג מוז׳ דער יחום האט גיווערט ביו ר׳ טאמן בן רבי מוז׳ ר׳ יוחנן בן זכאי ווייל ער
נשיא מיוט גיוועזין מן שטאמ ר׳ גמליאל ווען ווייטר שטין ווערט דיוי האבין רבן גהייטן וונשטין קיינר אער׃
ר׳ יוחנן בן זכאי האט אך אקבל גיוועזין פון הוי׳ מוז׳ טאמי מוז שטיט מין מבוא׃ ר׳ חנינא בן
דוסא מיוט גיוועזין מן טעגין ר׳ יוחנן בן זכאי מוז׳ ר׳ טאמן בן הוי׳ מיוט ר׳ חנינא די מוך מיך מיוט מ׳ יגמ׳ען
מיין בת קול דיוי גמליי ווערט גישפייוט פון ווענין חנינא איין זון מוז׳ מין פמחיך שטיט אן האט מוז
גרופין מוך מיהן מיך היאל ייט גיוואנט מן חנינא איין זון מוז׳ ער האט תורה גילערנט איט ר׳ יוחנן בן
זכאי ווען מין ברכות שטיט׃ ר׳ גמליאל הזקן האט אקבל גיוועזין פון זייגן פאטיר ר׳ טאמן בן
הוי׳ דער חבר פון ר׳ יוחנן בן זכאי מוז׳ דער ר׳ גמליאל האט ניט אקבל גיוועזין פון ר׳ יוחנן בן זכאי זונדרליין
מיוט גיוועזין מי ווען מיין חבר ז׳ מיך מי ווען זיין פאטיר׃ מוז׳ ר׳ גמליאל הזקן האט ביפוין פאר זייגן טוט
די אן מיהן מין ליין קוירד ליגן וו׳ דען דער פאר האט אן דיוי אתיך זיידי קלייד גיאחבט׃ מוז׳ האבין דיוי
קרוביט פון דען אתיך פיל גילט אוין ועבין מיז מיהן ווייטר גיוועזין דיוי אלבוטיק ז׳ קיפן אער מי מיהן די
שטיפרבין ניטין האט׃

ומיט אשחית גיזונטע קיל פון חכמי ישראל החט ער איט דעם שווערט מוק גיבראכט חול גימאכן זיין ברודרט וויב קיינמוס נו מיינק וויב היט זיין ער נאך גילעבט החט נו מיינק וויב: חול יוחנן כהן הגדול וויל ער מיהן גיטטרמבט החט החט ער מיהן חוק ברמבט נאך איט קיל חכמי ישראל טיבורט גיהערט החט זייני אטשיק הרעניק החט ער מיהן חויז דעם נאך גיטריבן חול מיט גילחבן מן זועלט נאכד: חול טשיט גישריבן די ער גמלן טפרי מיין גימאכן החט חול קמרטיגט וויל דער אלך טפרי זיין ברודרט וויב גימאכן החט: חול דער הורדוס מנטיפטר מיט גישטמרבן מן טפרי מוק מיילפשין יאר קון זיין אלכות מוק יאר זיבן הונדרט חול מיין חול מגריפט זיין נון מיט אלך וומרדין מן זיין טטמט:

אנריפס בן מריטתובלום התלה דער נון קון הורדום דער ערטטי מיט דער קיניטי אלך גיאטעין נו הוי הורדום מיט אלך גיוומרדין מן טטמט זייק קמטיר מוק יאר זיבן הונדרט חול מיין חול מכלינג חול החט דריים חול מכט מכט הונדרט חול קיי: מנהדרין זייני קמר טריבן וומרדין נאך יבנה קירלינג יאר קמר דעם חורבן הבית מוק יאר די נון גילילט החט זיבן הונדרט חול מכט חול מכלינג: חול דמרטין החט שאול אתקן גיוועזין ברכת המינים קמר ר' גמליאל היקן וויז מין סנהדרין טטיט די מן דער זעלביגן לייט זיין חוק זיין קון דעם היכל קון זיך זעלבט מוז החט גישריבן ר' יוחנן וויז דו טטיט מין יואח חול קון דיט זעלביגי לייט מן החט ר' לזוק מן גיהחבן נו קמטטין קירלינג יאר מין מיינק טטיק חול מיט מוז אחגיר גיוומרדין בני ר' יוחנן בן זכאי החט גיבעטין דש דיט רופמיט זולן היילן מיהן חול זיט החבן גיהיילט מיהן זיט דו טטיט מין היקן: ר' יוחנן בן זכאי החבן איר קמר דש קון גירעט מוק יאר די מן ליולט זיבן הונדרט חול מכט חול זעלביגי חול זיין ישיבה החט מן גיקמנגין מן טענגין ר' גמליאל היקן חול ר' גמליאל מיט מין טטיט מין טטיק חול יוחנן: חול בן זכאי מיט רחט ישיבה גיוועזין חול מיט גיוועזין מוק טרעגט מוק יאר זיבן הונדרט חול דריים חול גיליגג נאך דעם ר' יוחנן בן זכאי מין הנדלט אתן גיוומרדין מיט חול קירלינג יאר איט מוחרה מוק גמנגין מיט: חול נאך דעם ער דר קמר החט גילערנט קירלינג יאר מילנדרט החט ער גילערנט נו מלי חכמי ישראל נאך קירלינג יאר חול החט זיט גירילכט: דעם ער החט נו מיתאין גילעבט הונדרט חול לזוחליג יאר זי זיט אטה רביט חול הלז חול מיט גיוועזין מן לייט דעם חורבן חול דער קיסר מספסיט ס חול דיט קינדר קון טיטוט החבן מוק חמד נו גיטיילט חול החט ער החלטן קון דיט שטמט יבנה חול דיט חכמיק חול דעם יחוס חול מן המנג קון ר' גמליאל חול דעם טאקטיר קון ר' לזוק דער חובן גיאעלט מיט חול קינך דיט קמר נעאטטי דיט גרעטטי חטוביק דיט לייטר גיאעלט זיין מן דיט פרקיק דיט לייטר טטיק:

אנריפס דער מדיר דער מיט דער זון גיוועזין קון דעם ערטטין מגריפט דער קיבפט אלך קון הוי הורדום החט גיקינגט מוק יאר יעקט האהרט חול חו לחנג ער אלך מיט גיוועזין החבן ישראל קיין אמתה גיהחט קמר דעם רואיי חול לזוחליג יאר החט מגריפט מלי גילובט חול גימאכן מיו לחנר מרוק חול יהודה: חול לזוק ערטטין מיט דער מגריפט מין אלך חמר גיוועזין החט זייק קמלק מלי גוטט גיטטן חול גיעטע גיוועזין מוק לייטטין זיין קמלק בני די דיט קרליק החבן מוק זיין זולן ניט גיטטן אובט האלך חול הילכי האובה דיט גיאעלט זיין מין יואח אובי האלך החט גיאחלט מלי החנר קמט קון דיט כוק קון י"ה מייטל גמלך אחלט רט"י די ער גיאחלט החט מין גילדני אטרה חוק דער טיר קון דעם היכל חול גיט החט לחזין אחלן מין טחבין קון מייטל גמלך זוחרחוק דיט קרטה קון דער טוטה הרוק גיטטחדין החט: חול מין דעם ירושלי קון קמה טטיט ער קמר אעלט דרינן: חול מן בבא בתרא טטיט מיליאטה די אובי האלך החט קמר טטעגטירט חול חוי גיטיילט מלי זייני חולרות חול דיט חולרות קון זייק קמטיר זיט קינדר קון תלמי האלך גיוועזין זיין: חבר מוק סבר אחר עני טטיט זיט זוערן ניט גיוועזין אובי חול זיין גמר ניט גיוועזין חול אובי גיעטע דש הוגיר מיט גיוועזין: חול מוק אדרט טטיט מך דר ליולט דחי אטשה קון אובט חול טטיט די עי דיט מיזט דער זון מגריפט גיוועזין:

רבי שאנון דער אבדיר דער זון פון ר' גאולות היקן מיט גיוועזען מיין נשיא מוז' רשת ישיבה מיט יחר די אין גילילו האט מכט הונדרט מוז' נעהן מכטנעהן יחר פאר דעם חורבן ווען מיט ספר היוחסין שטיט מוז' נאך ילחק מברבינאל נאך מיט ער דער נעהנטע אקבל גיוועזען פון דיזה חכאי האטנה מוז' דער זעקס מוז' דריימיגשט פון מיני: ר' שאנון מיט אך גיוועזט דער חבר פון ר' יוחנן בן זכאי ער מיט גיוועזען מוז' ר' יוחנן בן זכאי רשת ישיבה מוז קומט איך די ר' יוחנן בן זכאי מיט גיוועזט מין שטעגן ר' שאנון בן הלל מוז' מין טעגן ר' שאנון בן גמליאל הזקן: דער ר' שאנון מיט מוז מוז די נעבין קומן מין שטעגן דעם חורבן מוז' ער מיט דער ערשט גיוועזען פון דיזה עטרה הרוגי האלכות ווען ווייטר שטין ווערט: מוז' מין ספר היוחסין וועלשטו פינדן דריימיר"גמליאל מוז' פיר ר' שאנון ווען ווייטר מוז' קינדר נאך מנדיר גיוועזען נאך דעם סדר נאך וו"ח ווען גיסדרת ווען:

אים יחר יצחק הונדרט מוז' זעכצעהן מיט גישטארבן קלידיג דער קיסר פון רום מיט דער אלך מגריפט ווען מוהב גיוועזען מוז' נאך מיט מיט גיוועזט ווען קיסר מן זיין שטאט מוז האט ער גישיקט פילום איך מברשטין מיבר זיין פחלק נאך ירושלים מוז' ער האט ביטוערט זיין יחר מיבר מוז' מוז' האט פיל ריין בלוט פחר גמטן מוז' האט גיגוזט מוז' גירויבט. מוז' האט גיפייניגט וויבר מוז' אטכלר מוז האבען זיך מיבר גיאחכט מליעזר בן ענני מוז' זייני חבירים מוז' האבן גישלאגן מלי זיין פחלק איט דעם שוועדט ווען מיט יוסטן שטיט: מין דער זעלבין נייט מיט דער מנדר מגריפט האלך פון יהודים פון רומי מוז' דיזה טריף פון רוח איט מיט זוידר קערט. מוז' האט מגריפט מן גיהאבען מיט הערן פון ווייטן פוסק פחלק מוז' האט גיהאבען מן טריימן מוז' פון ווען ענני דער כהן גדול מוז' מלי דיזה וקניט מוז' דיזה חכאיט דיזה איט מיט זיין גיוועזען: מביר מליעזר בן הכהן הגדול ענני מוז' זייני חבירים זיין מיט גישטאנדין מוז' האבען גיהרגט דיזה הערן פון רום דיזה איט דעם אלך מגריפט זיין קומן מוז' דער אלך מגריפט מוז' דיזה עלטטי פון יהודה מוז' מלי דיזה חכאים מוז' חסידים זיין גילאפען פון ירושלים מוז' האבן בילוומקן די גיהעלפן זיין מוז' האבן גישטאריטן דיזה פרילים איט דעם אלך מוז' דיזה חכאיט יבן טמג. מוז' מגריפט האט דיזה מוביר האט ביקומין. מוז זיין מיין גישטאנדין דיזה פרילים מוז' האבן פחר ברענט די הוזי פון דעם אלך מגריפט מין ירושלים מוז' מלי דיזה מולרות פון זיין בייהעלטום מוז' זיין פחטרט מולרות האבן זיין מלי גימומין. מוז מיט דער אלך גאגען נאך רומי מוז' האט דעם נירון גיחאגט ווען עס דא מיט לו גחגען. מוז האט דער קיסר גישיקט כסדתיתי איט מיינן מוברשטיר איט מיינן גרושים פיל פחלק מוז' האבן מין גרושי חורבה גיאחכט מין דעם היילגן ואט. מוז האבן גישיקט דער אלך מגריפט מוז' דער מוברשטיר כסדתיתי לו מליעזר בן ענני דער כהן גדול דער מוברשטי פון דען פרילים די ער וחז שוסט אחכין. מוז האט ער מיהן ניט ועלין ין הערן מוז מיט מין גרושי אלחאה לוישן מיהן גיוועזען מוז' דיזה פרילים האבן דיזה מוביר האנט ביקומין גישיקט כסדתיתי מיט מיינן מוברשטיר ווען מיהן גיוועזען מוז' דער מוברשטיר כסדתיתי לו רוק נאך רוק קומין:

אים זואלניגשטן יחר פון דעם אלך מגריפט דער מנדר מיט יחר די אין האט גילילו מכט הונדרט מוז' פיר מוז' זואלניג האט דער נירן קיסר גישיקט נאך ירושלים מין שטיר לו מיינן עזה היפט גיקריגט גיוועזט איט מין קרון גאלד מיין גרושי קרון מוז' דיזה הערניר זיין איט גאלד מיבר נאגן גיוועזען מוז' מין דעק מיך מיט גיהאט איט פירדל וואהל מוז' ביזעלט גיוועזט איט מבניט טובות. מביר דער מליעזר מוז' דיזה פרילים האבן עס ניט וועלן מן נעמן מוז' זיין דיזה חוך גישטאנדין חוך ביאאבטן פון רום מוז' האבן דיזה מוז' דיזה ועבן גיברחכט מוז האט דער מגריפט פליטה גיאחכט מוז' האט מי דעם נירן קיסר גיאחגט מלי דיזה מוז' לו גאגען האט. מוז האט דער קיסר וידר מיט גישיקט פוסק מנדרן אחל זיין מוברשטין כסדתיתי איט מיינן גרושים פיל פחלק מביר האבן מיהן ניקט טון קענן מוז' זיין פון מיהן גיפחלן פיל דר שלאגי די דיזה פרילים דיזה גישלאגן האבן מוז' דיזה זיין פוסק מנדרן אחל קומין בחרבה נאך רום נאך דעם האט דער נירן קיסר גישיקט מיבר דיזה נען מוברשטין מסמטיזט מוז' זיין זון טיטוס דיזה דיזה

ביבמגען האבן אלח זיין אוי מירם זידר קונבט רא פון מגלוט ונקט רז זיא האבן נקאה וועלן טון פון וועגן
דיא ראשי' אוי' האבן מין גרויסם פחלק איט יך גיבראכט רז ניט פון ניט • אוי' מגריפם האט רען ראשי'
בייא גישטאנדין אוי מיט גיזאלבט ג אהרן יסך בן גרי' הכהן פו מיינק אשוה אלחאה אוי האבן זיא מן דיא
ראשי' גישלאגן מין גרושי אכא רז זיין לעבנטאג נאך אוי מין אכא אוי גישילט האבן • בין נאך לאנגי לייט
דר נאך האט יך דיא אלחאה גיוועגט האבן דיא ראשי' גישלאגן אוי זיין פחלק איט דעם שאערט פו טוט
אוי' דען יסך הכהן האבן זיי גיבונדיר הייט גיפענקליכר ווייז גישיקט נאך רום • אך מגריפם אוי' זיין זן
אוכ: האט מפסמים איט גישיקט וויא ער פון ירושלים נאך רום אוי גילאגן רז ער האט וועלן רז קימריוס
מן טרעטין האט ער דען מגריפם אוי' זיין זן איט יך גימאלן דען האט אורא גיהאט ער מגריפם וואלט זיין
ברידר ישראל פו פחלן אוי' בייא שטאן אוי' וועלט מן זיא אורד זיין • וויא ער מן אוי קימר גיוואנדין דער
מפסמים אוי ער ברוגו איבר מגריפם ואנדרין דען עז אוי מין אלשינה איבר מגריפם האלף מן געבין
אנדרין אוי ער האט וועלן פעלשין מן איט אי' ניט טרייאלך איט אוי מן איינט • אוי' העט אך בריב
גישריבין נאך ירושלים רעי וועגן • אוי האט מיהן זאלן מפסמים אוי בערגגן זאבט זיין זן אוכ:
איט דעם טוערט אוי' אי אוי גיוועלן דריט החלב יאר פאר דעם חורבן אוי' אי אוי גיוועלן מן דעם יאר
דו אן גילילט מכט הונדרט אוי' פיל אוי' צוואלציג :

אים יאר מכט הונדרט אוי' מכט אוי' צוואלציג האט דער קימר דער האבן דען יוסף הכהן אוי
דער תפיסה הירוש אוי' האט גימאלט אר לייגט ווא אי מפסמין שטיט • נאך דעם ווא
דא וגיוועלן זיינן דיא דריין פרילין יוחנן הגדולי אלישבע בן עמי אוי' שאטן הפרין האט חיינר דען
אונדרין אוי' רש לעבן גיבראכט ניט מלינג אן דער שטאט • זונדרלין אך אן דען היכל ה' אוי אי
גרושר הריגה גיוועלן לוטן אי מיהן אך אן דער לייט אי דער כהן גדול האט אקריב גיוועלן עלות
אוי' זבחים • אוי אי אי אר איטש וואנדרן דש דא פון דען רשעים אונטיר דיא נדיקים אוי' דעם קרינגן
זיין בלוט אונטיר דעם גיהרטן אוי' טאא בלוט אונטיר טהור דא • אוי אי אי דש דא אי היכל
גיוועלן אי ווא אין אך וואשיר • אוי' אך אי אי זיין גאנגן אין דער שטאט וואנדרן דיא
פרילין אוי'אך דרען גיהאט החבן • אוי' האט רוב אדם אר ברענט ביז עז אי קוען אן דיא
אלנות אוי' האט דש פייאר אר ברענט דש זיבוגי אוי' פירלהן הונדרט גיוועלבין איט אולנות
אייטל פרחפיאט דרין גיוועלן איט וועגן דיא בילאגרוג • אוי האבן דיא זקנים אוי' אי' אי אוכה
אטער גיוועלן דיא אן ירושלים גיוועלן דיין אוי פיל פרחפיאט אר לוויא אוי' הונדרט טויזינד אטן
גינוג גיהאט העטען דרען לאאלנג יאר דש אי אי אר ברענט וואנדרן אבר דיא אלחאה פון דיא
פרילין וויא אי אי אטן דער גארט פון גיטון • אוי אי אן דער זעלבין לייט אן
ירושלים גיוועלן רבר אוי' חרב אוי' רעב אוי' שלפה • אא' נאך גלייך וואוי' זיין דיא פרילין ניט אונטיר
שטניג וואנדרן אוי' האבן אלי נאך אדגירי אטשיא הרעים גיטאן : שאטן הפריך האט דרייא בני אאיתי
הכהן החטיד אר אירפא פאטיר אוי' דער נאך האט ער דען פאטיר אך אוי דש דען יעבן גיבראכט • אך
חנויא כהן גדול האט ער אך ביפולן אוי' ברענגן אן דער זעלבין טאג אוי' האבן גיוואנדין
דיא קירפיל אוי'ל דיא קירפל פון אאיתי אוי' זייני קינדר אך דען סופר אדסטיוס זאאבט נעהן נדיקים
פון זיינר אשפחה אוי' אבט אוי' צוואלציג אבאים • אהני אין האט שאטן ביפולן דען זעלבין טאג
אוי' אי אי

ירושלים

חורבן

יוסף

ביטרייבונג מוז מוגרי חכמים ריר ז מזמאן קוביטגירן דז זיח איט מגדיר גליך קוזין מוז ניקט ז וירדן מיזט
אמג וייטר ניט אמריך זיין : הין פערניר וערריט פאר אעלרט וזיח דיח תמיכ נאך מכדיר גמנגן זיין וויל
אביר עז ז לאגג וויל נעאט מוז מיך דען לעזיר קייני גיניג דח פון החבין אלזו החבין וירט ניט אעתיק גיוועזין
מיך טייטט אביר דער כוז דח פון מיזט דז דער ראבם מוז דער רחב"ד מוז דער בעל פפסק כריתות מוז דער
בעל הליכות עולם מוז דער בעל היוחסין מוז דער מברכמ מין יעדרר מיך מגדרי אחיכר יעלט . מוז
אמג מיך ניט אמריך זיין דח איט :

דיח חברותה מוז דז ערשט דור נאך דעם חורבן זיין וויח פמלגיט :

רבן יוחנן בן זכאי איר החבין ש"ן דר פאר גירעט וזיח ער מיזט נט"ח גיוואהרן נאך דעם ר' שאעזן בן גמליאל
מיזט מוז קוזין מוז ער מיזט גמנגן נאך דעם חורבן פון ירושלים נאך יבנה מוז החט דאזרטן אתקן
גיוועזין פיל מייגות ז דער תורה מוז זיין נשיאות גיפירט ביז ער גיטטארבן מיזט : רבן גמליאל
דער מגדר דעם זן פון ר' שאעזן דער נהרג מיזט גיוואהרדין דאז עניקליין פון ר' גמליאל היקן מוז דער ערלין
פון ר' יהודה הנשיא מוז ער וועדט גינענט ר' גמליאל דיבנה מוז ער מיזט גילזו גיוואהרדין פון טיטוס מוז ער
מיזט מיין נשיא גיוואהרדין נאך ר' יוחנן בן זכאי פיגלך יאר נאך דעם חורבן מיט יאר דז אן גילילט החט תכט
הונדרט מוז דרייזיג מוז ער החט עז אקבל גיוועזין פון זיינם פאטיר ר' שאעזן בן גמליאל דער
נהרג מיזט גיוואהרדין : ר' מליעזר הגדול דער זן הורקנוס דז מיזט דער ר' מליעזר בתם דער מין דער
גאדט שטיט מוז' זיין וויב החט גיהייטן מראם שלום דיח טוועמטר פון דעם מיזדרין ר' גמליאל דער דז מפר
פרקי ר' מליעזר גיאחבט החט מוז ער החט עז אקבל גיוועזין פון זיינם רבי ר' יוחנן בן זכאי מוז ר' גמליאל
החט עז אקבל גיוועזין פון זיינם פאטיר ר' שאעזן מוז' וועדט מוז' פאר מין קבלה גירעבנט מוז' נאך דעם
חברמז נאך מיזט עז דז חבט מוז' דרייסיגשטי קבלה גיוועזין :

ר' יהושע בן חנניה מיזט דער חבר פון ר' מליעזר הגדול גיוועזין מיזט גיוועזין חב בית דין מוז' אשרר
מן דוכן גיוועזין מוז' וזח מתפ ר' יהושע מן דער אשה טטיט מיזט ר' יהושע בן חנניה
מוז' מיזט חשוב ביים דעם קיסר גיוושין דער החט גיהייטן טרימוס מוז' החט מיט רשות געבין זו ביזין ד
בית המקדש וזיח דח שטיט מיט אדרת רבות פרשת פ"ר . מוז' ווייל ער מין קלר גיוועזין מיזט מוז' מוז
גיזהן טוזמלן וזיח מין קוין ברעזיר החט דעם קיסר זיין טחבטר זו מיט גיזחגט דיח תורה מיזט מוז ביזיטט
מן מיזט זולן אעזט דער אתוב מיזט מוז החט ער אשיב גיוועזין דער זיין החזט איך מן קיין זילבר מזהר
גאלדי כלי גזרדלין מן מרדני כוזם . מוז' דער החט מזיז גילזו ר' ישאעזן בן מלישע מוז' דער תפיסה וזיח
מן גיטזן שטיט : ר' מליעזר בן עזריה מיזט מיין כהן מוז גרוטר עזטר גיוועזין מוז' דז נעהגט דור פון
עזרא מוז' ער מיזט גיוואהרדין מרוזיט זו מיינט רחט מן ר' גמליאל זיין שטחט דר נאך החבין זיח מלי ביידי דז
נשיאות גיפיהרט החט ר' גמליאל גידרשט זוויח שבתות מוז' ר' מליעזר עזריה מיין שבת : ר' מליעזר
האודעי דעז אלך מזיבח החט מיהן לחין הרגן מן ביתר וויל אן אלטימת מוזך מיהן גיטרייבן החט מוז' החט
גיזחגט דז ער הבט וועלן שלום אחבן איט מדרימוס קיסר וזיח מין מפר יוחמן שטיט דז ער
יעקב דז זייני הלכות זיין גיוועזין קלין מוז' ריין מיז מך מין דעם דור גיוועזין מוז' מיט ט' יוחמן שטיט דז ער
חוגט החט אגלה גיוועזין דעז עזר פון עולם הבח אן מלין דיח חבאיט וזיח ער גיזחגט החט מין דעם
פרק בן זואח דז עולם הזה מיזט גיגלילן קיגן עולם הבח מז וזיח מין פאר הויז פאר מיינם פאלוש מוז' מיזט מין
אופן גיוועזין מן מלי חבאות האדרת מוז' דורך מיהן מיז גיאחבט וואדרין אמכת אדות מוז' החט גאר נחג
גילעבט ביז מן דז דריט דור פון דעם חורבן :

ר' אליעזר הקליר מיזט מיינר פון דיח תמיכ גיוועזין מוז' דערי ווענגן החט ער קיין פיוטים אין
גיאחבט ער מוך מין טאג פון יום טוב מז וזיח דער אנהג מיזט מן מרן ישראל דיח
החבין נור מין טאג יום טוב גיאחבט ניט וזיח אן מין חון לחרן נוויח טאג אחבט פון מפק וועגן : מוז' מין
טייל זאגן דז ר' מליעזר הקליר מיז מך מין דעם דור גיוועזין זונדרליין איר וויסן ניט מלי מיז מבז ר' מליעזר הגדול
בן הורקנוס מוזר ר' מליעזר בן ערך מוזר ר' מליעזר בן יעקב מוז' טייל זאגן דז עז גיוועזין מיזט ר' מליעזר ברבי

שאנן בן יוחאי וייא עז ערוזין מיט מוי תוספת מן חגיגה : ר' יהודה בן תרח דער ווערט מן גירעכנט
ז' ריזק דור מול' מיט דער חבר גיזעצין פון ריזקן זכאי מול' מיט גיזעצין מן דער לייטן פון דעם בית חב'
מן דערלייט פון דיא הרוגי אלכת מול' המט לאָ גילעבט ביז דאז דריט דור נאָך דעם תורבן מול' מן דער גאנצ
פון מנהדרן מטיט דז ער גיזעצין מיט פון דען ערקלוך פון דען אתיא דז יחזקיאל המט לעבן גיאמכט דיא
מובן גיאמלטי חכאים זיין דיא ערשטי חבורה גיזעצין נאָך דעם תורבן מול' מוי איז מנדיר החבין דען תורבן
פאר זיך גיזעהן מול' מנדרי חכאים דיא מן זייני שג גיזעצין זיין טטיגן מיט ראשם מן דער הקדוה פון סדר
זרעים :

דיא מנדר חבורה מיט גיזעצין ר' עקיבא בן יוסף דער חשוב פון דיא חכאים מיט מין גר נדק גיזעצט
פון מיטרח שר לבא זיין ערקלוך מיט רשט גיזעמדרין נאָך ר' גמליאל זיבנא מול' פירליג יאר מיט ער
רשט ישיבה גיזעצין מול' מיט מלט גיזעצין מכלינג יאר ווא ער מיט וועמדרין רשט ישיבה מול' דער נאָך ווא ער
פירליג גיזעצין מיט מז מיט ער חוק קוארן מול' פון זייא חטיבות מיט ניט מז זי דר ליין : פיר' מול'
גזוכליג טויזיגר תלאדיא הוט ר' עקיבא גיהמט ווא מיא רבות טטיט מוך דעם פסוק ויסך חברהם מול' מלי
זייני גיטטמרבן לוישן פסח מול' עלרי ווייל ווא זיך ניט החבן מהג כבודן מנדר גיזעצין : ר' עקיבא המט
גימאן מז מיינם ווייב דיא טמכטיר פון כלבא טבוע מול' נאָך מיר המט ער גמאן דז ווייב פון טוריא רופס
הרשע דער גימקרט המט מוך דעם פולן ווא דער היבל גיטטמנדן המט זיא מיט גר טין גיזעצין מול' מין
גרטי עטער גיהמט מז המט ער זיא מגייר גיזעצין מול' המט זיא גימאן מול' זייני חבירם זיין גיזעצין ווא
ווייטר פאלגיט : ר' טרפון הכהן דער עטיר מיט דער רבי פון ר' עקיבא גיזעצין מול' מין טייל וועלן
אפגן מוז ער זיין חבר גיזעצין מיט מול' זיין חכאה מול' זייני ענינים ווערן דער ז' ביטריבן מן דעם מפר בעל
היוחסים דז ר' עקיבא זיין תלאור חָבר מיט גיזעצין . דער ר' ישמעאל דז דא טטיט ר' ישמעאל מואר
בטלט עטרה אחות נדרטא מיט מופאנג פון תורת כהנים דער מיט מך דער חבר פון ר' עקיבא גיזעצין מול'
דר בעל היוחסים זאגט מוך מז מול' ניט ווא דער ראכא טרייבט דז ער דער תלאיד פון ר' עקיבא גיזעצין
מיט : ר' יהושע בן קרחה מיט רבינו הקדיש מול' המט מוך לאָ גילעבט מי ווא דא טטיט ר' עקיבה מול' נאָך דעם
בעל הויכות עולם נאָך מיט ער דער זון פאָוך' עקיב' דער זון המט גיהייטן קרח ווא דא טטיט מיכבכרות כל עולם
מיט מז ווא קאמבלך טילט קיגן מיא תביר תוסס' טרינגט עז דז עז קן ניט זיין דאז עז ר' עקיבה זיין זן גיזעצין
מיט זונדלך מן מנדר אחן המט גיהייטן קרחה זיך מן מן יוחטן . ר' מויעזר בן דומאי מול' ר'
יוחנן דער זן פון גודגדא זיינן גרוטי חכאי' גיזעצין מן ליפר מול' מן תבוה מול' דיא זיין מך גיזעצין מן ר'
עקיבא לייטן מול' זיא החבן גיזויטט אטער זיין ווא פון טרחפן מיא יפ זיינן : יהודה דער זן תיאה
דער דא זחגט אן זאל מז טטמרק זיין מז ווא מין לעפמרט מיט מך מן זיינן טעגן גיזעצין מול' זייני גוטי
דמטי ווערט גיאלט מן פסחים דז ער גיחגט המט אפך דיין שבת ז' ווחך דא איט דז דא ווייט ניט
ברדכטט מול' ער מיט מייער גיזעצין פון דיא הרוגי אלכות מול' דיא מנדרי הרוגי אלכות זיא מן דייני טגן
גיזעצין זיין דיא זיינן מיט ביטריבן מול' איט נחאן גיאלט :

אונקלס תגר הוט דען תרגומחויך דיא תורה גיאמכט מן טעגן ר' עקיבא ווא מן אגילה טטיט
דורך ר' מויעזר מול' ר' יהושע מול' הוט לאָ גילעבט דען דער זהר טרייבט מוך דען פסוק
אטפטי תעטו דז דער מונקלם הוט זיך מגייר גיזעצין מן טעגן הז מול' שאמי מול' ער המט פאר זיך גיזהן
יונתן בן עזיאל דער מוך נביאי גיאמכט מול' איך גיפינדן מך דז ער מן ר' גמליאל הזקן זיין לייטן גיזעצין ווא
דא טטיט דז ער מן זיין גרוט נער גיטרייבן המט ווא ר' גמליאל גיטטמרבן מיט מול' דער ר' גמליאל המט דאך
דען תורבן ניט פאר זיך גיזהן זוערליין מיט גיטטמרבן מכלינהן יאר פור דעם תורבן דערי ווערן אז אין
ווישן דז דער חבן גיאלטיר מונקלם דער זיין מונקלם טיטלט איט כישוף מוך גיברמכט מיט קיין טפק דרמן
דז ער ניט מיט דער מונקלם דער מבן גיאלט מיט דען מונקלם המט זיך ניט מגייר גיזעצין דאך דעם טוט
פולטיטלם דער דז בית האקדוש המט תרב גיאמכט דען מיך דער גאנא טטיט ווא ער זיך דעט וועלן מגייר זיין
המט ער מוך גיברמכט טיטלם איט כישוף דער מונקלם דז איר דא פון דיין מישט דער תנאי פון דער ברייתא

מן האוכר הפילות: עקיבם הגר החט מך מין תרגום מוך דער תורה גיוואלט שמה מ' מליעזר מול' ל'
יהושע ווען מיך ירושלאו שטיט מן אגילה עז זמגט ר' חייא עקיבם הגר החט דיא תורה ביט שייבן שמה ר'
מליעזר מול' ר' יהושע מול' זיא המבין מיהן גילובט מול' המבין גיוואקט מיט פיות אבני מרקם: מול' נאך דעם בעז
אמור עניא נאך החט עקיבם הגר דיא תורה ביט שייבן מוך לשון יון: מול' דמרטין ווערט מר עזין דש עקיבם
מול' מוקבם זיין גוויארליא פארשמין גיוועזט מול' ניט מז מין טייל המבין שעלן דש עז מלז מין מאן
גיוועזן מיט וועלן שון גוויארליא נעמין העבין: דען עז קמן ניט זיין דען מוקבם החט זיך מגייר גיוועזן
מן טעגן ר' גמליאל הזקן מול' עקיבם החט זיך ניט מגייר גיוועזן ביז נאכגי לייט נאך דעם חורבן: דען מיט
ארבע אשפטים שטיט דז עקיבם החט גיוואגט זו מרדימם קיסר מיך וול איך מגייר ווין מול' מוך מן דעם
כוכבא דען עד החט גירדשת דש מוך מיך גיוואגט וועדן דך כוכב מיעקב: מול' ר' עקיבא זעלבסטן
ווען עד מיהן גיזעהן החט מז החט עד מוך מיהן גיוואגט דיזר מיט דער אלך האטיה ווען מן אדרש מיכח
שטיט: מול' דיא יהודים דיא מן ביתר המבין מיהן גיוואלבט מול' גיקריגט זו מיינן אלך מול' המבין דען
עול בין דיא רואיי חב גילוגט בין מיהרק גהושי הרוגת גיטאן מן דיא רואיי מול' מן דיא
יומים דיא מן מבריקא אנבעטיג בין אלדים המבין ווא מך דער טאגן מן דיא רואיי נאך דעם בעז אחור עני נאך
מן זילך בין מלכסנדרים בין אלדים המבין ווא מך דער טאגן מן דיא רואיי נאך דעם בעז אחור עני נאך אחר
מול' זוייא אמן הונדרט טוייזיד אמן: מול' דיא יהודים מן גברי דש מיט ליפרן המבין ווא מך דר טאגן מלי
גוים מליגאך ניקט מיבר מיט בליבן: ביז דש דער קיסר טיטוס החט גישיקט ווינק עלוך הויבט אמן
וועלכיר דער שוועסטר זן בין מנדרים מיט גיוועזן מול' החט מן גרושי הרג רב גיטאן דש דערי גליכן ניט
גיוועזן מיט ניט מן נבוד מדן לייטן מול' ניט מן טיטוס לייטן: מול' מן גיטון מיט מן יגר מלוך בין דעם
הרג רב דש ער יעלבין לייט גישהן מיט: ווא עז מך מן בסוק גשטהלוט המבין הקו קול יעקב דש מיט
דער מספסיום קיסר דער החט מן ביתר דר טאגן מיא הונדרט נעהן טוייזיד: מול' מן טייל וועלן
זאגן פיר טוייזיד אמן נעהן טוייזיד: וזען טון דער חורבן בין ביתר לפחות לויוח מול' בוכבא יאר נאך דעם
חורבן בין מספסיום גיוועזן מול' פיר קיסריום המבין רמגירט נאך מספסיום מי ביתר מיט חרב
גיוומרדן: נאך גלייך ווען פינדן איר מן עטליכן מורטן דש דיא מלכים מ' ל קיסריום ווערן גיאולט נאך דען
פמריגן קיסריום ווא ווייטר שטין ווערט מיט דעם ווא מך מן מרקוערין בין דעם ירושלאי מול' נאך
מונטר טיטוס בן מספסיום גיוועזן: דער פמר גיאולט ר' עקיבא נאך דעם ער גיולבט החט גיהחט הונדרט מול' נחמיה
יאר מיט ער נהרג גיאמרדן מול' מיט לוויוח מול' בוכבא יאר בין דעם חורבן מול' דא החט אן גילילו
מבט הונדרט מול' מבלג מול' ער מיט מיינר גיוועזן בין דיא הרוגי מלכות מול' ער מיט דער עיקור דען אן
זמגט יוח ר' עקיבא מול' נייני חבירים מול' דער רחב"ד טרייבט דיזר פמר לוין מיט מלז גיוועזן מן
דער דעגירוג בין מ:דרימם בין דעם רוגז בין בוכבא: מול' אן החט איט מייני קעם ניין בייט מוז
גיקלאפט מול' מיט גיטטהרבן מול' דיא נשמה מיט מיט מוז גמגן איט דעם ער דש ווערט מחר גירעט
החט: ווייל בן דש מייטטי בין דען הרוגי מלכות ניין מוך קוין ווא ר' עקיבא מיט מוך קוין ווא
זומל איר המבין מובן גיאולט דרייא דיא מוך קוין ניין מיך מבט הונדרט מול' מבט מול' נוחניה רמך
גידענקט אן זיא מי איט מנדיר מוך דיזר מוך:

דער ערשט מיט ר' שאטן בן גמליאל הזקן מיט נשיא מיבר ישראל גיוועזן מיט נהרג גיוומרדן מן
בייט דעם חורבן דער מיט דער ערשט גיוועזן בין דען הרוגי מלכות: דער
מנדיר מיט גיוועזן תנניא מגן הכהניא מיט מך נהרג גיוומרדן מן בייט דעם חורבן איט ר' שאטן בן גמליאל:
דער בייט מיט גיוועזן ר' ישמעאל בן אלישע דער מיט נהרג גיוומרדן נאך דעם חורבן ווא דיא מוברשטן:
דער בירט מיט גיוועזן ר"עקיבא ווא גמליאל מוך מייא מול' בוכבא יאר נאך דעם חורבן: דער

גיאונים מיט גיאונים ר' יהודה בן בבא דער האט אמאך גיאונים דיא תבואות לויטן חומש מוז' שפרעכ מוז' אן
האט גיאמאכט ויין גאנצן לייב איט לעבר מז זויא מיין ניפא איט דרייא הונדרט פפיילין ווייא דא שטיט מין מנהדרין:
דער ועקטא מיט גיאונים ר' חנניה בן תרדיון מיט פאר ברענט ווארדין ער מוז' זין מפר תורה איט מיט:
דער זיבנט מיט גיאונים ר' חולפית האתורגמן: דער מכם מיט גיאונים ר' ישבב המופר דען האט מן
פאר כלים גיואפן מוז' אן האט מיהן ניט אספיד גיאונים מוז' האט מיהן ניט קבורה גיטאן: דער
זיבנט מיט גיאונים ר' מלעזר בן שאוע מוז' איך רוכט לו זיין דו ער מיט נהרג גיוואדין מיין נאכגי לייט נאך רבי
עקיבא דען מיט מרוחך מן דעם טאג מו ר' עקיבא מיט גיבאהרין ווארדין מיט רבינו קדוש גיבאהרין ווארדין.
מוז' ר' מלעזר בן שאוע מיט דער רבי גיאונים פון רבינו הקדש: דער לעהנט ווז' דער בעל מפר יוחסין
דרען לוייבלן מוב עו גיאונים מיט יהודה בן תיאח מדר ר' מלעזר בן ראח מוז' דער מברבמו טרייבט דש
ר' יהודה בן תיאח האט גיהיישן בן ראח: ר' יהודה השיאח מוז' מיין טייל אפלטין מיהן רבי מתפ מוז'
ווערט מוך גיהייטן רבינו הקדוש דער מיט גיבאהרין ווארדין מן דעם טאג דו ר' עקיבא גיטאהרבן מיט מוז'
מוך מיהן האט אן דען פמוק גיאמגט ווהו השאט ובא השאט: דאהרוו מיט ון פאר שטין מיין ניא ליבט מיט
גיבאהרין ווארדין מוז' מיין ליבט מיט מוכטיר גאנגין:

אויך מין איטן דער לייט מיט הרג רב גיונעין מן מלכמדרוש של אלריא דש ויין לפבין טאג מוז
קיין גרושי הרוגה מוז דר הערט מיט ווארדין. מוז' מן דעם פרק הנקין ווערט דיוך פמוק דרוך
גיבראכט הקול קול יעקב הקול דש מיט מדרישום קיסר האט מן מלכמדרוש של אלריא דר שלאגן זעלבע
אחל לעהן טויזינד לוייט אחל מוז פיל מו מוז אלריא ויין גאנגין. מוז' מיט ירושלאי ון דעם פרק ה"חלין
שטיט דיוי שלאבן ון גיאטמין דעם קיסר טורימם. מוז' מן מוכרי גארט ווערט ווא ון גיאטמין דעם
מלכמדריט אוקדן. מוז' דער אחור עניט ווייל עיקרבטן אחבן מוז' זאגט דש ווארט פון אוקדן ווער פאר שרייבן
מוז' גיהערט נאר ון טטין מלכמדרוש מוז' ניט אוקדן. מוז' דער מלכמדרוש מיט דער הויבט פעלר הער
גיונעין פון דעם קיסר טריומם מוז קואט עו ון גלייבן מוז מוז' קיין זווא שפאלט. מוז' מן קען מוך זאגין
פון דיזם מלכמדרוש פעלר הער דש איר פון דיין מיט חוז דעם זאגט שחבט אוקדן גיונעין מוז ברייבט מן
אוקדן מוך ניט מון דעבט זאבן מוז' מיט דער הרג רב גיונעין מן דעם עגדש פון דעם קיסר טריומם דורך
שיי זווייט פעלר הערין מדרישום מוז' מלכמדרוש מיט זווייט מוז' פלגלגיטטין יאר פון דעם חורבן הבית דש
מיט דש מבט הונדרט מוז' מיין מאל מלגיטטי יאר דיא חבורה מוז' דש דרייט דור פון דיא תאמיא נאך
דעם חורבן:

ר' שמעון דער דריטי דער זון פון ר' גאליאל דער מדר דער מיט גיונעין מן מושר מוז' שפרעכ מוז'
מיט דער פאטיר פון ר' יהודה הנשיא גיונעין מוז' דש מיט דער ר' טאטן בן גאליאל דער
גיאעלט מיט מן דער אטנה דש דיא הלכה מיט חלוק ווערן מו פר אונדרייין מן גיונעין מרטין מוז' ענדין
מוז' ער מיט נשיא גיונעין נאך ר' עקיבא זיין טוט מוך טרענט מיך יאר מבט הונדרט מוז' מיין מוז' מלגיג מוז'
נאך דעם מברבמו נאך מיט ער דער לוועבט דור גיונעין ון דען חבט האטנה מוז' דער ניין מוז' דרייטי טטי
אקבל גיונעין פון טיני: ר' אמיר דש דיא טרעם אטנה גלייך מיט ווא ער מיט דער תלמוד פון רבי
עקיבא גיאעלט נאר מיט מין גר לנרק גיונעין מו ווא ר' עקיבא זיין רבי מוז' ער מיט גיונעין פון דען עניקלך
פון דעם ניהן קיסר ווא מן הנקן טטיט. מוז' דער ר' אמיר מיט גיועלט ווארדין איט דעם גיאעלטן רבי
שמעון ון מיינק רמש ישיבה מן טענין ר' עקיבא מוז' האט ר' עקיבא גיזמגט ר' אמיר זאל מן דעם ערטטן
ניין: מוז' ר' אמיר היישט מין דער גארט מחריק מוז' שרייבט ר' שמעון אקיטן ווייל ער האט גיזמגט זאבן
מוז' ענין ווינק רבי מלישע דער היישט מחר האט מן מוך מיט מחריק מוארק ווא ווזל דער
ר' אמיר פון דער חבורה גיונעיט מיט נאך דעם חורבן. מוז' פינדן איר מיהן מך גיאעלט מין דער ערשט
חבורה מוז מיט ער גאר מלט ווארדין דען ער האט מלי פיר דורות נאך דעם חורבן דר לעבט: ברוריה
דיא שאפטיר פון ר' חנינא בן תרדיון דיא ווייב פון ר' אמיר מיט מין גרושי חמשה גיונעין מוז' ווא מיט
גיאעלט

גיאעלט מין דער תוטסתא פון כ"ק מו"ח דזיא מיין שם ווי"ת תנצ"ב מו"ח מין תאיר פ"ע דן איז איר דז איא גילערנט
הוט דרייא הונדרט הלכות פון דרייא הונדרט רביים :

ר' אליעזר בן טאוב דער מיזט ר' יהודה הנשיא זין רבי גיוועזן מו"ח ער מיזט מיימ גיוועזן פון ריא
הרוגי האלכות ווא מובן גיאעלט ר' יהודה בר מלאי מיזט מין גהוטר חשיר גיוועזן מו"
מיין בירעטיר אמן גיוועזן ביא דעמ קיסר ווא דא טטיט מין דעמ פרק באה אדליקן מו"ח ווא דא מתמ
טטיט גיאעלט ר' יהודה דז איינט אן דר איט ר' יהודה בר מלאי מו"ח מיזט מוין מתמ סבירא דז מיזט תורת
כהנים ווא דא טטיט מין ספר יוחסין . ר' שאמן בן יוחאי ער מו"ז זיין פון ר' מלייר זיין גיוועזן מין
דער היל זועלך יאר ווא דא טטיט מין דעמ פרק באה אדליקן מו"ח ער הוט מן גיהאבן דעמ והרל"ן איחס"ן
מו"ח זיינית נאידיק נאך מיט הבין עז פמ"ג פון ברא"ט מו"ח מיזט גיאחט מ"ג אן טרייבט מיט ספר היוחסין
דז דר ר' אבא מו"ח דער דא"ט נאך ניט גיוועהן האבן דעמ והר דעמ מין מיהרן לייטן נאך ניט גיוועזן מיזט
מו"ח ר' פנחס בן יאיר מיזט מטטלעדיר זיין שוער מאיר זיין מיידק גיוועזן פון ר' שאמן בן יוחאי : ר' יוסי
דליסורי דער זון פון חלפתא מיזט מיין גהוטר חסיד גיוועזן מו"ח דיא הלכה מיזט ווא ער גיזאגט האט מו"
מיזט מיין מרבי גיוועזט מו"ח דיא איינשטי פון מוגדי חכמים האבן האמר ווערק גיטרייבן מו"ח ווא מתמ ר' יוסי
שטיט איינט אן דיזן איט מו"ח האט מבט קינדר גיהאט מו"ח מייטן גהוטי חכמים מו"ח ווידיק מו"ח ער מיזט
מוין מיין רבי גיוועזט פון רבינו הקדוש מו"ח דער ר' יוסי ווערט גיהייטן בר רבי נאך מיין גדול הדור נאך :

ר' נתן הבבלי הוט אחבר גיוועזן מבות ר' נתן

ר' אליעזר דער זון פון ר' יוסי הגלילי הוט גיאחבט ב"ב אדות התורה מו"ח נאך דעמ בעל היוחסין
נאך מיזט זיין פחיטר אך מין דעמ דור גיוועזן . מין טעגין ר' אמיר החבין דיא כותבי
גיפונדן מין גישטאלט פון מיינר טוב מוין דעמ בערג גרזים מו"ח ער הוט גוזר גיוועזן דז אן זיא זאל החלטן
ווא דיא מנדרי גוים מו"ח מלז דא טטיט מין טעגין שאמן הלדיק זיין דיא כותבי' דר שלתן ווחרדן מו"ח מיר
בית המקדש בטל גיוואחרין גיבט הערבי טבא מיין תירוש דיא כותבי' זיין גירי מריות גיוועזן מו"ח מין טעגין
שאמן הלדיק זיין זיא כטר גיאחבט ואחרן מו"ח מין טעגין ר' אמיר זיין דיא זורד ז מיהרט במרגן מיזט
קומן מו"ח גיפסלות ווחרין ווא טטיט מיט מפר אחור עני' . חבורה מו"ח דז פירד דור פון דיא תנחיס דיא
נאך דעמ חורבן גיוועזן זיין :

ר' יהודה הנשיא דער דא הייטט רבינו הקדוש מו"ח ווערט מיך מחבט גיאעלט רבי מתמ דער מיזט
דער זון גיוועזן פון ר' גמליאל דער ווייטר גיאעלט ווערט ווערן מו"ח מיזט דער זיבנט
גיוועזן פון הלל אורט אלוכה פון שבטיה בן מבוטל אחת דור האוך עלין השלום מו"ח ער מיזט דער פילגשט
אקבל גיוועזט מו"ח ער מיזט גיוועזן מין נטיא מו"ח רחט ישיבה איט ויבנלע מהדרין מו"ח אן קמן מיגנטלין
מיט שרייבן ווען זיין נשיאות מן גיהאבן הוט ווחרליין אייל מיך גיפונדן האב דז דער קיסר מנטינוס זיין ליב
האביר האט אלוכה גיפירט מיך יאר ניין הונדרט מין לייט לנ' דרייא מו"ח ווא פעריר גיאעלט
ווערט מלז האבן איר מיהן גישטעלט מן איטי זייני יאהרן מיך יאר ניין הונדרט מו"ח לפהן מו"ח דז זעלביג אחל
מיזט רבי דריטיג יאר מלט גיוועזן מו"ח אעלות פון רבי זיין ניט ז דר לילן . ער מיזט אושלט גיוועזן
מן מי אעלות מו"ח ארות מו"ח שעגין זיין פיל קדושה מו"ח זיין עניות הוט עה גיהיישן רבינו הקדוש מו"ח ווא
דא טטיט מין דיא סרקיט דיא שוהייט מו"ח טטמרקייט מו"ח עושר מו"ח כבוד מו"ח חכמה מו"ח וקנה מו"ח שבה
מו"ח קיסר מיזט היפט דער לריקיק מו"ח היפט ז דעמ עולם דאז מיזט מלז מן רבי גיוועזן מיזט מין גדולה
מעבטיגר לאדן גיוועזן מו"ח הוט גדול יהוט גיהאט פון אשתרת נטימי' ווא ווייטר טטין ווערט מין עושר
מעבטיגר לאדן גיוועזן מו"ח הוט גדול יהוט גיהאט פון אשתרת נטימי' ווא איר זאגן דאז פון אטה רבינו מן ביז מן רבי האבן איר ניט
אומלג מו"ל ביקאמט ביים דעמ אלכות גיוועזט ווא איר זאגן דאז פון אטה רבינו מן ביז מן רבי האבן איר ניט
גיפונדן תורה מו"ח גדולה ביים מיינט פרשתן מלז ביים דיין ביאעלטן מו"ל חלייט קיסריות זיין מין ווינר
מלז האבן איר גוד טאר גיוועזן מוך דיא מלריק ווא ווייטר טטין ווערט מו"ח האבן חסד גיניגט ז רבינו

ר' אושעי

רבי יהודה הנשיא דער רבן גמליאל מיט ער גיזעגנט האט רש"י אין מגלה גלוסת חול' איז ווי תוספתות ר' חיים חול' ר' מושעי' חול' ר' שמעון החבין איז בריידות אחבר גיוועזן:

רבן גמליאל דער דריט חול' ר' שמעון דער פירט איינן פון ר' יהודה הנשיא רבן גמליאל האט זיין נשיאות מיט גיטרעטן נאך בייא זיינע זיינע פאטיר זיין זעבן: חול' האט מן דער אשינה גיוועזט מיט נאמן רבן חול' ר' שמעון האט ער מיבר געבן דיא סדרי חכמה חול' רש מיבריג מיט מן מלן ישראל גיבליבן איט ר' חיים ר' מושעי' ר' חנינא חול' ר' יוחנן דיא וויטער גיאמט ווערן: ר' בן חיים רבה פירוט הגדול רש מיט מוז פון ו פאר שטין רש ער מין גרוטר חשוב מיט גיוועזן חול' ווערט חוק מפט גיאמט ר' חיים בר רבי דו מיט דיא מורחק רש ער גיענגט ווערט נאך מיינע גדול שברור נאך דיא חבון שטיט בייא ר' יומי חול' איר זאגן מן דער גאנצ גרוט חול' אטפטיג זיינן דיא אטשיק פון חיים חול' ער מיט דער תלוי גיוועזט פון הבינו הקדוש: נאך דעם ספר יוחסין נאך מיז ער מין טייל מין תנא גיוועזט חול' פון טייל מין מאורא חול' דיא תלוידים פון רב זיינן דר גלייכן גיוועזן חול' דער ר' חיים האט דיא תוספתות גיטריבן חול' האט ביישיידן דיא עניני' פון דער אשה ער חול' ר' מושעי' רבה חוז שטיט מן דער הקדמה פון מדר זרעי' פון דעם ראב"ן חול' ספר היוחסין חול' דער מברבאן דיא שרייבן חלי דש ר' חיים האט דיא תוספתות אחבר גיוועזן: חול' חוז שטיט אך מן דעם ספר בריידות חול' בדעגט מין רבי חוי' דער גארנ קבלת האט תוספתות אחבר גיוועזן חול' ר' חיים חול' ר' מושעי' חול' ר' שמעון החבין דיא בריידות אחבר גיוועזן:

ר' אושעי' רבה דער מובן גיאעלט מיט האט אחבר גיזוגען ברמשי' רבה מוז מיט דער ברמשית רבה דש ר' יחאי' האט אחבר גיזוגען דער זייטר גיאעלט וועלט מין העם מלך החאישי' מוז מן מ' יחמין שטיט דש מפר ברמשית דש ר' מושעי' גיאחבט האט מיט דריק גיאחבט זור מוז ליגוג מוז ביישידוג דיא דיך פון דער אשה: מוז מין הגזל שטיט דש רבינו תם זאגט דש דיא אטניות זיין גיוועזען פאר רבי זונדלין רבי האט זיא ז"ל דעמט אטדר גיוועזען: אבער דיא בריתות דש זיין תלואי ר' חיים גילערנט האט מיט וואו ער אומקומ' האט גיוועזען מיך דיא אשניות: דיא אכילות שטיט מין דער קבוה פון דעם רחב"ה דש ר' תיים מוז ר' מושעי' מוז ר' שאמן האבען דיא גישריבן: מוז מין מפר יחמין שטיט מוזך בן עזאי מיט דיין ווארטן מוז עה האט גיאחבט פון מפר שאות מן ביז מוז שלום פון דער תורה דש הייסט אכילתאי: מוז מיך האב גיוועהן אכילתא דר' ישמעאל פון החדש הוה ביז מן לא תבערו מוז מיט מיך ז' גישריבן מיז ווי ער טפרי ר' שאמן בן יוחאי מיט נאך גישריבן: מוז דער לרה דרך שרייבט דש רב האט דיא אכילות גיאחבט מוז מפרש מוז מפרי:

רב מוז שאמל מוז בייד זיין דיא תלואים פון רבים הקדש גיוועזען מוז רב הייסט ר' חבא ווייל מען נדה שטיט מרובה דער תלואי פון רבים הקדש מוך דער תלואי פון ר' חייא רבה: מוז זיין ברודר מוז טוועטערש זון פון ר' חייא דהוה ברודר זון פון פחטר זיין מוז שוועסטר זון פון אוטיר זייט מוז דש מיט דער ועטשט פון דיא תמיד גיוועזען מוז דעך ערשט פון דיא מאורמיך מוז רב מיט מין בבל מיין גיידערט נאך דעם דש שמואל מיין גיידערט מיט מיך עבד פון רבינו הקדש זייני יתרין מיך יאר ניין הונדרט מוז ניין מוז זיבנליג: מוז שרייבט דער רחב"ה מין זיינם מפר קבוה מוז רב שרירה מין זייער תשובה מוז נאך מילהן שרייבן האב"ך דיזיי גישטט מיך יאר ניין הונדרט מוז ניין מוז זיבנליג: מבירוט מוז מיך מפר יחמין שטיט דש עם גיוועזען וועלט מיך ניין הונדרט מוז ניין פיר ליגשטן יאר: זונדלין וויא גיאעלט דש מיט גיוועזען וויא רבי זייט יתרין נוסך עבד אחקין זיין: מוז רבי האט גיועבט הונדרט יאר: דיזר גיאעלטי רב האט מין בבל מן גישטארבן פון ר' טילום מוז האט ער מט פאר אחקט מ' זיין רחט ישיבה מוז זאגט דש ר' טילום גילעבט האט: מוז האט אך ניט ביגערט מ' זיין רחט מין נהדעי מן שוואל זיין שטאט וונדרלין מיט גאזאגט האט: מוז מיט גישטמרבן מיך יאר ניין הונדרט מוז פיהל מוז ניילג וואו מן מין דיא שטרות שרייבט דש מיך ז' רעבנין פיר טויזוד מוז: דרויא מ' מר שמואל דפר עולם מוז החבן אתאיד גיוועזען מין דער ישיבה פון מורה מוז פואברידט ביז מן טעגן רב האר גאן דש מיט מהלט מ' מכט הונדרט מוז זיבנליג יאר: מפרש מוז מפרי דיי זוויא מפרים וועלדן רב אך גיענט מוז שרייבט דער ראשם מין זייער הקדוה פון מדר זרעים מוך דער מברכות מין זייר הקדוה פון דעם מפר נחלות חבות: מוז ער זאגט דש רב האט אחבר גיוועזט מפרש מוז מפרי מוז מוז שרייבט אך דער בעל שבילי מאזה איז חובן גיאעלט מיט יאר מכט הונדרט מוז מיין מוז מכליג דש ר' יהודה בר מלעאי מיט מפרש מוז מפרי ר' יהודה מוז מיין מוז מכליג דש ר' יהודה בר מלעאי מיט מפרש מוז שטיט מפרי ר' שאמן בן יוחאי דש זיין דיא מפרים וועטשטין נאך ויקרא דש מיט תורת כהנים מוז' מין דער גאנצ וועלט מי גיאעלט שאר מפרי דרב: מוז נאך איינם וואול דוקין נאך האט מי רב אחבר גיוועזען מין ר' יהודה בר מלעאי זיין נאמן מוז ווי רבי האט מפרש דיא אשניות גיוועזען נאך ר' אחיי נאך ר' יהושע בן לוי דער מיט גיוועזען מין טעגן רב ושמואל: מיין טייל זיין מין מיט דיא תמיך מוז' מין טייל זיין מיהן מיט דען מאורמיך מוז' דער מיט בייט ועבטיגין לייב מין דש גן ערן גמיגן ווייל דש שטיט מין דעם פרק האדיר מוז ער מיט דער רבי גיוועזען פון רבי יוחנן דער דען תלואי יהושע האט אחבר גיוועזען:

ר' חנינא מיט גיוועזען מיין רחט ישיבה מין מ"י נאך דעם דש רבינו הקדש מיט חב גמיגן: דען ער האט דו לווחה גיטמן פאר זיינם טוט מוז שרייבט דער רחב"ה מוז מיט גיוועזען מיך טרעט מוז זיין הונדרט מוז זיבנליגש יאר: מוז זייני חבירין זיין גיוועזען דיא קירזר פון רבינו הקדוש ר' גמליאל

ר' גאזולאי מוה"ר שאמעון דיין מוכן גיאנוט מוה"ר מושעיה בר חיים מוה' ר' מרדכי הקר מוה' ר' חייא מוה' רב מוה'
בר קפרא מוה' לוי מוה' הער פחטיר פון שאולא מוה' ר' מפס מוה' מן מפר יוחפון שטיט דער ר' מפס מיט מיין
גרעטער חשוב גיוועזען מוהר' חיננה דהיינו מיט עלטיר גיוועזען לויית יתר מוה' מין הלב מוה' ר' מפס מיט רחט
ישיבה גיוועזען מיך רבי איין טוט · מוה' מיך זיינע טוט מיט ר' חיננה גיוועהרען מיך איינע דעם בעל החפוין
מוה' החט לעהן יתר רחגירט בית מיך יתר הו אן החט גילילט ניין הונדרט מוה' נייליג : ר' יוחנן מיט
רחט ישיבה גיוועהרען מין מרן ישראל מיך ר' חיננה זיין טוט מיט טרעגט מיך יתר ניין הונדרט מוה' נייליג מוה'
החט אחבר גיוועזט דען תלואד יהושלאי מוה' פיך פהריין · דען איך גיפינדן ניט בען תלואד גיטר טהרה
ניימרט מין אסכת נדה מוה' מיט דער חבת מוה' שוחגיר גיוועזט פון ריש לקיש מוה' מיט גיוועזען רחט ישיבה
מין מרן ישראל מבלינ יתר מי יוסף מיט גיוועזען מין אלריך · ווען ער מיך גיחגט החט מיך קמץ פון ערט יוסף
הער מוה' מיט גמר היפט גיוועזען מוה' החט גיוועזען בטערי טבילה מוה' חלי ווייני קינדר זיין מיט בייח ווייסן
לעבן גישטארבן ב"א מוה' ער החט גיחגט דש מיט בייח פון דעם לעהנטן דען ער החט לעהן יתר
גיהחט זיין מיט ניין גישטארבן בייח ווייב לעבן מוה' דער לעהנטן מיט מין מיך הייטן קעטל איט
שחשיר גיפאלן מוה החט ער מיך פיקר פון מיט גימאלן הח איט החט ער אחחט מבילם גיוועזען · מוה' ווייב
תלואדיק זיין גיוועזען רב מאי מוה' רב חסי מוה' ר' מליפור בן טרפה מוה' ר' שאמעל בר נחמני · זיך פערניר מין

מין ספר יוחסין דען מן פחזג פון דעם מוך החאטה :

שמואל ירחמי מיט דער חבר פון רב גיוועזען מוה' מיט גיוועזען דער רחט מין נהרדעי מי ער מין בבל
מיט גירידט ווי מבין גיאמלט מיט מוה' מיט גיוועזען מיין שטערין ונהר מוה' אעבטיגר
חכם גיוועזט מין חכמה יונית נמך מיבר זיין לאדנות מוה' החט גידייטן מריך דש מיי מה פיל לו זחגן מי אוך
מוה' דיש הלכה מיי ווש ער גיחגט החט מוה' ווערט מך גידייטן טביר אלכה מיט מה פיל לו זחגן מי אוך פרט
מוה' מיך זיין ביקאנט גיוועזען דיש שטעג פון דעם היאל מלי ווש דיש ווען מוה' שטעג מין נהדעי · מוה' מיט
מך מין אעבטיגר רופא גיוועזט מוה' החט רבי גידייט · זיך מיין מין דעם מפר יוחסין דך קך' · מוה' ווש רב
גישטארבן מיט גיוועזען מין סורא מיך יתר דריית טויזינד מוה' תדייח זיין בני ישיבה קוין לו שאמעל מוה'
רב מוה' שאמעל זיין דש ערשט דור גיוועזען פון דען מאורתיק מוה' שאמעל מיט גישטארבן מיך יתר פיר טויזינד

מוה' לעהנן מוה' ווש זיין מלי גיאמלט איט מאין מיך מפר קבלת הרחבר :

רב מדש בר מהבה מיט מין גרושר חכם גיוועזט מין חכמת התבונה מוה' מיך חשבון תקופות ווש פיל
מוך מיך ערות זחגן דש ער קורעקטיר מיט גיוועזען איט זיינע חשבון מלי: שאמעל מלי מעמלוק דער
האב"ד מוה' ר' אשה אקולי מוה' ר' דוד מבורדהם מוה' ונשטין מך אער מוה' דיש גרוש חכמה פון רב מרח בר
מהבה מין דען תקופות מיט דש פרמעקט שטיק פון מיך גיוועזען דש דיש שנה מוה' פיר הונדרט מוה' פיפ
מוה' מכיגשט חלק פון דער שנה דיש מין מידרש אחזור מיבר בויבט נמך איינע דעם שאמעל ווש
בחוושט מיט מלי דיש דש ער עברונות קענין · מוה החט ער ווש הורך דעם ליפר מוה' דורך דעכמנג פו דעכט
גיבראכט מוה' פו טיילט ווש פיל מלי מוך יעדרי הקופה קומט פון דעם אחזור : רב מרח מיט גיוועזען
מין טעגין רב ושאמעל מוה' פון זיין תלואדי' פון רב מיט ער מיינר גיוועזען · מוה' מיך טהג דש רבי גישטארבן
מיט רב מרח גיבחרין וואהרין ווש מיך רבות שטיט מין דער פרטה חט שרה מוה' מוה' אחבט חך רש"י מיך
פרק עשרה יוחנן מוה' החט מוה' נחג גילעבט דש ער נמך מין טעגין רבה מוה' רב נחמן לייטן מביר דער בעל

היוחסין טריגט דש עו פוויש רב מרח זיין גיוועזט :

זו מגדר דר פון דיש מאורחיק :

רבי יהודה בר יחקאל מיט גיוועהרען מיין רחט ון מוחחיתא מוה' ער מיט דער תלואד אופחק גיאמעין
פון שאמעל ווש רש טהג דש רבינו הקדוש מיט גישטארבן מיט בחרין וואהרין ר' יהודה
בר יחקאל ווש רש שטיט מין עשרה יוחסין : רב הונא החט רחגירט מין סורא מוה' מיט דער ערשט
רחט ישיבה גיוועזט מין סורא מוה' מיט מיך גרושר חכם גיוועזט מוה' מיט קרוב לאלפיה גיוועזט מוה' מיין
אופלן גיוועזט מוך זיין גמלי דוה : מפיון רב מאי מוה' רב חסי כהנא דיש זיינן דיש חשובים פון מרן

ישראל

ישראל גיועזען נאך גלייך נאכדעם וויבען זיין מאן מיטטערטעניג גיועזעט איז, רב נתן מיט דעם ישיבה גיועזען
מען נהרדעי איז, די מיט גיועזען מיט לעהנטי יאר מיט פיפטי טויזינד איז, חלי דריים המבן המגירת ביי
מיט ועכליגסטי יאר איז, מיהרית תלמידיו זיין גיועזען ר' יוסף איז, רבי אחא בר יעקב איז, רבי יוחנן בר
הונא איז, בר האונא מיט מכטלעהנטי יא- מיט אלן החאשיטי מיט רב פפי קואן דאן נאך איז, הוט חרב
גיאכט נהרדעי • ר' יוחנן דער דען תלמוד ירושלמי גיאכט מיט זיין איז, דרייסיגסטי יאר מיט אלן
החאשי מיט ער גישטארבן איז שרייבט דער ראבד, מן זיין מפר קבלה מיט מיהרי דור פון דיא מאורמיט איז,
שטיט אך מיט מפר היוחסין זוהדרוין דא איז ווישן די פון טיל גילילו הבן מן דיא חשבן ווי ר' יוחנן
מיט רחש ישיבה גיועזען מן מרן ישראל אלנג יאר ווא דער ראבד שרייבט איז, פאר מיט מיט גיועזען ר'
חנינא מן מרן ישראל לעהנין יאר מלא ועצן אלך ביהמפט אלנג יאר פון ר' יוחנן איז, לעהן יאר פון ר' חנינא
איז, ווארפשט עז אויך דריים טויזינד איז, זיין הומדרט איז, מן איז, זיבעליגסטי איז, דיא ענד פון רבינו הקדוש
זיין יאר ווערט מרוב קואן פיר טויזינד איז, זיבעליג איז, ווא ר' מפט מיט רחש ישיבה דער פאר גיועזען
ווערטט זיין חשבון רעכט פינדן :

די דריט דור פון דיא מאורמיט

רבה בר נחמני מיט גיוועדען מיינט רחש נאך דער איינוג נאך פון דעם בעל היוחסין מן פוארבירת
נאך ר' יהודה זיין טוט מיט ועכליגסטען יאר איז, די ועלביג אחל אלנעהן יאר איז, גיועזען איז,
דער רחבד, שרייבט דער דען ברחשית רבה הוט אחבר גיועזען איז, דען מגדרי רבת איז, שרייבט אך
דער בעלזה דרך מן זיינר הקדאה איז, רשי אחבט מן פרשת אקן ואקלה מחיו וקח חאשה די דר ברחשית
רבה מיט איין בריב פון מרן ישראל איז, ר' יוסף דעם בן ווידר מיו אוזען זחגן דאז דער רבה בר נחמני ווען ער
שון מיט רחש ישיבה מיט גיועזען מן גלות מוז ער מיו דיא בריבן פון מרן ישראל בן מזחאן גיזאגט איז, מיו
דיא מגדות איז, החט כמדר גישרייבן • איז, רב חמרה הוט גיהאט נוצעלך טויזינד תלמידי איז, החט
רחגרט נוחיא איז, גוחאנגיאר איז, מיט דר נאך מוענק גיואכטן מיך מיין איז, חצגן אלשיות איז, מיט רחרטן
גישטארבן מיט נוחיא איז, מכליכטי יאר מיט ועכליכטי יאר מיט מיין רחש גיוואדרין נאך דעם דרב הונא
גישטארבן מיט סארא אך מיט ועכליכטי יאר מיט ער גיועזען איז, מיט מן עושר גיוואדרין איז,
רב הונא הוט גיאכט דיין מאן מיט חמרחי איז, דיין דיר זיין מיך מיישן חמר איז, הוט לא גילעבט איז, ז
פון לעהן יאר הוט ער וויב גימאן : רב אחי איז, רב חמי כהני איז, חשובים פון מרן ישראל זיין מיך
גימאן וואדרין נו רחש ישיבה מן מרן ישראל נאך ר' יוחנן זיין טוט איז, מיט דר נאך גיועזען מן טבריא איז, דאז
מיט גיועזען מיט ועכליגסטן יאר מיט אלן החאשה • ר' יהודה נשיאה מאורחי מיט אך גיועזען מיט
טרעגט מן דער ניט איז, ער מיט גחזעגן דער זן פון ר' גמליאל דער זן פון ר' יהודה הנשיא איז, דיר ר'
יהודה מיט גיועזען דער פחטיר פון הון הנשיא דער הוט אתקן גיועזעט דען צבער ווא וייטר לוזען מיט
איז, הוט גר לא גילעבט איז, מיט גיועזען מן לייטר ר' יוחנן איז, ר' שלקים איז, מן לייטן רב אחי איז, רב חסי
ווא מן מפר היוחסין שטיט • רב יוסף הוא גיועזען מיך ויינט חבר רבה בר נחמני זיין שטוך מן סורא
מיט נוא איז, מכליכטי יאר איז, הוט רגירט טריט הלבי יאר איז, דיא מיט גיועזען דער רבי יוסף סגי נהור איז,
הוט גיהייטן טיי ווייל ער מיט בקי מן אשיות גיועזען דיא מיט גענבן פון זוארדין טטיט איז, רבה זיין חבר הוט
גיהייטן עוקר הייסט דען מיט גר מיין גרוטר חרוך גיועזען ווא מן הוריות טטיט איז, רב יוסף מיו גישטארבן
מיט יאר פיר טויזינד פינף איז, מכליג איז, מירי תלמידיק זיין גיועזען חבי איז, רבה איז, דער ערשט רבינו
רב כהנא דער אנדר איז, שטין מגדרין זוגדר דיזי גיאכלטי :

דיא פירדי דור פון דיא מאורמיט :

אביי מיין טייל וואגן דאז מיט זיין דעפטיר נאן מיט גיועזען נחמני איז, ער מיט מיין יתום גיבוירן
פון פחטיר איז, אויטיר איז, מקק זיין פחטיר רבה בר נחמני הוט מיט זיין פחטיר זיין נאן מיט מיך פחר
ווען הייסן נחמני פון סבוד ועגן זיין פחטיר די זיין נאן מיט ווא זיין פחטיר זיין נאן החט מיט פחר

ווקטלם

רבי יין לייטן בין ווייני לייטן אוז אלי יאר גילערט לוויית אסכרות אוז החט הו גהאלן שטה סדרים אוז גילערט אין דרייטיג יאר · אוז אז החט ערש נאך אין אחל אויז גילערט אין דער ביאוועלטי לייט דאן ער החט דאגירט אעבלייג יאר בי אים יאר הונדרט אוז זיבן אוז אכטציג · אוז שטיט אין התשובת רב טרירא גאון הו רב חסי החט אחבר גיוועזין גאהלן שטה סדרים הו אים טרעטט אעבלייג אסכרות זעלן טון דרייא דריבר קוואט אוז אן ניט אוז הרוך אקביר זיין · מביר דער ראבש אין זייער הקדאה סון סדר זרעים טרייבט ניט אוז :

רב זביר אויז רחט ישיבה גיוואדרן אין סוראבריתא אים יאר הונדרט אוז לוויית אוז דרייסיג אוז החט דאגירט אז ניט יאר סון הונדרט אוז אויט גישטארבן אים יאר הונדרט אוז דרייא אוז פילליג : רב דיאי החט דאגירט דרייא יאר סון הונדרט אוז פילליג בי הונדרט אוז דרייא אוז פילליג : רפרם בר פפא אויט אין רחט ישיבה גיוואדרן אים יאר הונדרט אוז דרייא אוז פילליג אוז אויבעז אים יאר גישטארבן · אוז החט אים אעבלייג יאר אין גילט עטין זו דאגירן רב כהנא דער אדדר אוז החט עז אר החולטין אבט אוז לוואנציג יאר בי הונדרט אוז זיבנציג יאר : אר זוטרא החט נאך דער אייזוג נאך סון דעם בעל היוחסין לוויטן רב כהנא אוז רב אחא סון הונדרט אוז לוויית אוז אעבלייג יאר בי לוויית אוז זיבנציג דאגירט אבט יאר : רב אחא דער זן סון רבא אויט רחט ישיבה גיוואדרן אים יאר הונדרט אוז זיבנציג אייט לוויית יאר דאגירט בי זן דעם הונדרט אוז דרייא אוז זיבנציג דאגירט נאך רב אחא אויט ער גישטארבן : רב יאשי אויט רחט ישיבה גיוואדרן אים יאר הונדרט אוז דרייא אוז זיבנציג אייט לוויית אוז דרייא יאר · אוז החט עז זיבן יאר גדאגירט בי זן דעם יאר הונדרט אוז אבט נאך דער אייזוג נאך סון דעם בעל היוחסין אוז נאך דער אייזוג נאך סון דעם רחב"ד זיין זיבן גיאעלטי רחט ישיבה · אוז זיבן גישטארבן אין טעגן רב אחי אוז נעאולך רב פפא רב האמא רב זביד רב דיאי רפרם רב כהנא רב אחא אוז נאך דעם בעל היוחסין נאך דער טרייבט נאך לוויית אער אוז אז אוך דער דיי אוז וועלן דיי זיין גישטארבן אין רב אחי זיין לייטן : רב אחי אויט גישטארבן אים יאר הונדרט אוז זיבן אוז אכטציג אוז החט גילילט הונדרט אוז זיבן אוז אכטציג אוז עד החט אז ניט אעלטער בי זייני תלמידי הבן עז פחליג זוסן ענד גיבראכט אוז החט נאך אן גישטארבן דרייא אוז זיבנציג יאר נאך זיינן טוט ווען וויטר טטין וועלט :

דזוביבט הר סון דיא מאורא סון :

מרימר אויט אין רחט ישיבה גיוואדרן אין סורא נאך דעם אז רב אחי גישטארבן אויט סון בעם יאר אן דיאן גילילט החט הונדרט אוז זיבן אוז אכטציג סיין יאר נאך דעם רחב"ד יאר נאך זייני איינוג דער אריאר אוז ארבירב אחי אוז זייני תבירם החבין עוסק גאוזעזין זו אויז זו אחלן דעם תלאור בבואי אוז נאך אויט עז ניט לאם ענד גיבראכט וואדרין בי אן גילילט החט לוויית הונדרט אוז אעבלייג · מביר דער בעל מסר יוחסין טרייבט דו אב אכא דער גאדא סון אויר קטן רחדטן אויט אשאט דו רב הונא אויט גיוואדרין רחט ישיבה נאך רב אחי · אוז אין דער תשובה סון רב טרירא גאון אויט ער מיהן אוכיר נאך בר חבין אוז אעלט גאר ניט רב הונא אוז אך ניט אריאר : רבגביהה ס"ן בי כתיי אויט זוך וואדרין רחט ישיבה אין דער זעלבינן גייט אין סוראבריתא אים יאר הונדרט אוז זיבן אוז אכטציג אוז החט עז ביהאבט זגקאט יאר : רב אחא בר מרתא בר מבין דער אדדר אויט רחט ישיבה גיוואדרין אין סורא אים יאר הונדרט אוז לוויית אוז ניינליג נאך דעם אריאר גישטארבן אויט אוז החט לוואנציג יאר דאגירט אוז אויט גישטארבן אים יאר דו אן גילילט הונדרט אוז אויט גיוואדרין סון דעם בעל היוחסין אוז אויט אוז החט לוויית אוז דרייא : רב ריחומי אויט רחט ישיבה גיוואדרין אין סוראבריתא אים יאר דו אן החט גילילט לוויית הונדרט אוז דרייא אוז דרייאלעהן יאר בי אן גילילט החט לוויית הונדרט אוז אעלעהן : רב נחמן בר הונא אויט רחט ישיבה גיוואדרין אין סורא סון דעם אחל אן דו אן גילילט החט לוויית הונדרט אוז לוואנציג דרייא יאר דאגירט אוז אויט גישטארבן אים יאר לוויית הונדרט אוז פונפלעהן :

רב טובייאי דו אויט ארבירב אחי החט אויך זיין קוען אין שטוילין אים יאר פונפלעהן דרייאלעהן יאר אוז · אין זייני לייט זיין וויטר אחאל אן דו אן גילילט החט לוויית הונדרט אוז פונפלעהן דרייאלעהן יאר אוז · אין זייני לייט זיין וויטר

גוטי טהג גיזועזין ון ישׂראל דרוס האט אן מיהן גיהייסין טביואי אוג' מיזט גישטאדבין מיס יאר די אן גילילט
הונדרט אוג' אנדערהאלבן הונדרט יאר האגירט אוג' מיזט גישטאדבין מיס יאר דש אן האט גילילט לוויית
אוג' אנקא אוג' דרייסיג :

רבה תומפאה מיזט האט ישיבה גיוועזין מין סורא נאך רב טביואי זיין טוט פון דעם יאר דש אן האט
גילילט לוויית הונדרט אוג' מבט אוג' זוואנציג יאר האגירט אוג' מיזט גישטאדבין מיס יאר דש אן האט
גילילט לוויית הונדרט אוג' אין דרייסיג : רב חבינא דער גיועזענ ווערט רבינא מיזט האט ישיבה
גיוועזין מיס יאר דש אן האט גילילט לוויית הונדרט אוג' אין דרייסיג אוג' נאך איינוג דעם רחב"ד
מיזט ער מיס זעלביגן יהר גישטאדבין מביר נאך רב שרירא גאון זייני איינוג מיזט רבינא ערשט גישטאדבין
וויא דער תלאוד פון ענד מיזט גיבראכט ווארדין מיס יאר לוויית הונדרט אוג' זעכציג אוג' רבינא מיזט דער
הינדרשט גיוועזין פון דיא מאורמיכן אוג' דער בעל הליכות עולם אוג' דער בעל היוחסין גענבינמין מיזן דרויך
מבינה אחריתא דש מיזט אוג' פיל זו זאגן ר' בינא מיזט דער ערשטש : מין דעם זעלביגן יאר האט דער אלף
פרש זאהן הרגן מאיאר בר יוקף בר אי זוטרא דעם חבר פון רב חסי אוג' רב אשי אוג' אר הונא בר רב חסי
חסי גלות אוג' האט גיפאנגין דיא יונגן קינדר פון ישׂי אוג' מיזט זיא אוליא אן הכלגיוועזין אוג' ישׂראל זיינן
די זעלביגי איאל מין זיין גרושי נרה גיוועזין מיס יאר די אן גילילט האט לוויית הונדרט אוג' פיר אוג' דרייסיג
אוג' שטיט עו מין תשובת רב שרירא גאון :

דען סדר פון רבנן סבוראי :

רבנן סבוראי זיינן גיוועזין נאך שלוט דעם תלאוד אוג' דיזיהאבן ניקט לו גיזעצט אוג' אך ניקט מבגיבראכן
פון דעם תלאוד נאך גלייך ווי פיל פיידן איר מירי ריד מין דעם תלאוד די זיא האבין פאר אנהרט
אוך דען חיבור פון רב חסי מיס מן פאנג פון דער אסכתת קדושין אוג' מן מנדרי מורטין רב אחאי אוג' רבי
חבהו ווערין גיאזעט מין דער גאנרא : אוג' דיזי זיינן פון דען רבנן סבוראי מיז שריבט ר' טאשון מיס
מפר כריתות : אוג' ווייל זיא ניט זו טרעפין זו מיאמין מיהרי איינוג דער רב שרירא גאון אוג' דער חסיד
הרח"ב ווא מן דיזי רבנן סבוראי נאך מנדיר אסדר זו זיין מיז ווייא אוך ניט דעם אוך נאך שריבן זו : זונדרליין
איין דער רב שרירא גאון ז"ל מיזט נאהנטיר מין מיהרי לייטן גיוועזט אוג' דער רחב"ד אוג' ווייא ער נאך גידוקין
אוך בעשיר אוך סדר : אוג' ווערי אוך מיהאי נאך מחלוגין נאך רב שרירא הגאון : חביר ווא דיזר רב שרירא גאון
ניט גימגמוס טוט אוג' אוך דיזר שרייבט דיא לייטן אוג' נעם אוך אופט מיט טייל פון רב שרירא גאון אוג'
מין טייל פון דעם רחב"ד אוג' זיא זו קוניעבירן אוג' זו גלייך קומין : אוג' אך זו דעם שרייבט דער רב שרירא
אלי ווייי לייטן נאך דען לייטן פון שטאדט אוג' דיא האבי אוך ער רחב"ד גישטעלט נאך אר שמחלוג דען עולם
ווא איר אוי לייט מילונדרט שרייבן :

רבי יוסי מיזט דער האט פון דען רבנן סבוראי גיוועזין מיזט האט ישיבה גיוועזין מיס יאר די אן גילילט
לוויית הונדרט אוג' זעכציג אוג' דרייסיג אוג' נאך דעם האט ער רחב"ד נאך האט מבט אוג' דרייסיג
פיר אוג' הונדרט אוג' זעכציג יאר : תלאוד בבלי מיזט פון ענד גיאזעט מיס יאר
יאר בין מיס יאר לוויית הונדרט אוג' פיר אוג' זיבנציג יאר : רבי יוסי דער חובן גיאזעט מיס דריא
טויזינד אוג' לוויית הונדרט אוג' זעכציג מין טעגין דיזר ר' יוסי דער חובן גיאזעט מיס דריא טויזינד אוג'
זוואנציגשטן יאר פון זיינם אלוכה אודר גדולה דריא אוג' זיבנציג יאר נאך רב חסי זיין טוט : אוג' דר נאך האט
איך פאר שפרייכט מונטר כי ישׂראל אוג' זיא האבין עז גיהאלטין אוג' אוך אקבל גיוועזין אוג' אסכים דרויך
גיוועזט כי ישׂראל אוג' אייטר מיזט ניקט דרויך זו אנהרין מודר זו אינרן אוג' נאך דעם רחב"ד נאך מיזט לוויית
דער לייט פון דעם אחל מן מז דיזי אשניות זיינן זוא ענד גאהאבט ווארדין בין דער תלאוד מיזט ווארדין
טרעפט זו מן דריא הונדרט אוג' מילך יאר : רבינא דער חובן גיאזעט מיזט מיס יאר לוויית
פיר אוג' דרייסיג מיזט גישטאדבין מין דער לייט די דער תלאוד מיזי גיאזעט מיזט ווארדין מיס יאר לוויית
הונדרט

הונדרט מול׳ זעכליג מוז שרייבט רב שרירא גאון מיין זייער תשובה : רב משה בר יהודה מיזט מיך גיוואלדין
לו מיינט ראש ישיבה מיך יאר דו מיזט גילט החט לוויין הונדרט מול׳ זעכליג מול׳ החט דרייא יאר רחגירט מול׳
מיזט גישטארבין מיך יאר לוויין הונדרט מול׳ דרייא מול׳ זעכליג · מוז טיטיט מך מין דער תשובה רב שרירא
גאון : רב משה בר רב הונא מיזט מיין ראש ישיבה גיוואלדין מיך יאר לוויין הונדרט מול׳ דרייא מול׳ זעכליג
מול׳ החט לוויין יאר רחגירט מול׳ מיזט גישטארבין מול׳ רב שמואל בר יהודה ורבינו בר משלם מיך יאר לוויין
הונדרט מול׳ פינף מול׳ זעכליג : רב הונא רוש גלותא החט רחגירט מיך יאר לוויין הונדרט מול׳ פינף מול׳
זעכליג לוויין יאר : רב משה ברייה דרבה בר מבוה החט רחגירט פון דעם יאר דו מין החט גילט לוויין
הונדרט מול׳ זיבן מול׳ זעכליג דרייא יאר : רב תחנא מול׳ אר שטרא החבין רחגירט פון פיר מול׳ זיבנליג מין
פיר יאר : רב יוסף מיזט ראש ישיבה גיוואלדין מיך יאר דו מין גילט לוויין הונדרט מול׳ פיר מול׳ זיבנליג ·
מול׳ החט רחגירט פיר יאר : רבי מיאושע מול׳ רב עינא זיינן ראש ישיבות גיוואלדין מיך יאר דו מין גילט לוויין
הונדרט מול׳ נין מול׳ זיבנליג · רב עינא מין סורח מול׳ רבי מיאושע מין סוראיתא מול׳ נאך אייניג דעם רחב״ד
החט ר׳ מיאושע רחגירט מיין מול׳ לוואנליג יאר ביז מין גילט החט דרייא הונדרט : נאך דעם טוט פון רבי
מיאושע זיינן דיא ישיבות בפל גיוואלדין וועגין דיא טחה פון אלפוס פרס מול׳ וועגין מיהרי גירות פונפליג יאר
ביז מיך יאר דרייא הונדרט מול׳ נין מול׳ פיריליג מוז שרייבט דער רחב״ד מול׳ רב שרירא גאון אעליט רב רבאי
אחוב מיזט ראש ישיבה גיוואלדין נאך רבי מיאושע מול׳ אעליט ניט דיא יאר :
סדר פון דיא גאונים נאך רב שרירא גאון זיין תשבון נאך :

רב חנן אחושקא מיזט ראש גיוואלדין מין סוראיתא מיך יאר דרייא הונדרט מול׳ נין מול׳ פיריליג מול׳ דער
רחב״ד דעליט נוך דריטן דור דען רבנן סבוראי מבויר רב שרירא דעליט מיהן נוך גאון מול׳ איר החבין
מובין גיאעלט דו רב שרירא ביקאנט ביז מין מנדר · דערי וועגן וועלן איר זייער מורדיניג נאך לעבין מול׳ שטעלן דיין ביאעלטין
ר׳ חנן אחושקא פאר דען פון פאנג גאנומין מול׳ החט רחגירט פיר מול׳ זוואליג יאר ביז דו יאר דרייא
הונדרט מול׳ דרייא מול׳ זיבנליג יאר : רב אחי בריה דרב דיאי סורכח מיזט מיין ראש ישיבה גיוואלדין מין
סוראיתא מיך יאר דרייא הונדרט מול׳ דרייא מול׳ זיבנליג נאך דער איינוג נאך פון רב שרירא גאון מול׳ ער
שרייבט דער רב אחי דו מיזט זיין שטאפ פון זיין עלטרין מול׳ זיין בית האדרת מיזט גיוועזין מין שבור מול׳
שטיט ניט ווא נאך ער רחגירט החט מול׳ מין זייני טאגין מיזט ראש ישיבה גיוועזין מין סורח רב אחי בר רב
הונא : רב חיננא גאון נהוראי מיזט ראש גיוועזין מין נעהרדעי מיך יאר דו מין גילט החט דרייא הונדרט
מול׳ פיר מול׳ זיבנליג : אחאר מיזט אלך גיוועזין זו דען טירקן מול׳ דיא נביחי החבין מן גיהחבין זייני זחלין
זו רעפיראירן מין דיזר לייט · מוז שרייבט דער רחב״ד מין זיין מפר קבלה : רב חנא מיזט מיין גאון גיוועזט
מין סוראיתא נאך רב אחי מוך טרעט מיך יאר דרייא הונדרט מול׳ נייניג : פנחס בן קטף דו עניקלין פון
דעם אחאר החט ירושלים בילוואנגן מול׳ דען מלריך מב גימואן מול׳ החט ביפאלן אן זחו דו בית א׳ ווירוסק
בוזן מוך זיינ מלטין מורט מול׳ דו מיזט גיוועזין מיך יאר דרייא הונדרט מול׳ זיבן מול׳ נייניג : ר׳ יצחק גאון
מיזט ראש ישיבה גיוועזין מין סוראיתא נאהיט מיך יאר פיר הונדרט מול׳ פונפליג · דייר ר׳ יצחק מיזט
גיוועזט מין פנזי וויא בילוואנגן החט דער אלך יטיעאל דען פרס מיזט ר׳ יצחק מיך מינטקינן גמנגן מול׳
דער אלך החט מיהן אכבר גיוועזין מ׳ החט מיהן דר היבט · מין דער זעלבינן לייט החט דער אלך עלי געבין
דעם אלך פארס זיין טאפטיר מיין יונגפר זו ר׳ בימיהי ראש גלות דייר טביה מוז החט ער ווא אגייר גיוועזט
מול׳ החט ווא פאר מיין זוייב גיהחלטן · מול׳ דו מיזט גיוועזין מיך יאר פיר הונדרט מול׳ זוואליג : רבא גאון
מיזט ראש ישיבה גיוועזין מין סוראיתא מוך טרעט מיך יאר פיר הונדרט מול׳ דרייטיג ורב טיננא אשרשיבי
בר חלפתי החט רחגירט מין סורח פון זו מין גילט החט תל׳ ביז נין נעהן יאר דר נאך ביז פיר הונדרט מול׳
נין מול׳ פיריליג : רב בוסתנאי גאון מיזט ראש ישיבה גיוועזין מין סוראיתא מיך טרעט מיך יאר פיר
הונדרט מול׳ פיריליג : רב הונא אחי בן רב יוסף מיזט ראש ישיבה גיוועזט מין סוראיתא פון דעם אחו מן
דו מין גילט החט פיר טויזינד פיר הונדרט מול׳ חכט מול׳ פיריליג · מול׳ זו ווינט פון רב הונא בר אחי ביז רב אנטא

הלוי האט רב שרירא גערעכנט די עז׳ן טרעפֿט הונדרט יאר : חול׳ פֿון רב אשה ביז מן רב חנאי בה׳ האט
הונדרט יאר חול׳ ער שרייבט פֿון דעם יאר מן חול׳ ווייטר דהיינו פֿון קיין הונדרט חול׳ מכּט חול׳ קיריגיג חול׳
ווייטר מן מלי דיא חשבונות פֿון דיא גאונים זיינן חלי קורעקט מהני לויכּן : רב חיננאי גאון פֿון נהר
פקוד מיט ישיבה גיוועט מן סורא מן טרעפֿט יאר פֿון תאחר ארי קיין יאר פֿון ביז תקי׳ חול׳ דער רב
חיננאי די מיט דער זון רב׳ האט מיהן גירעכנט די דעם ערשט יאר פֿון דור פֿון דעם גאונים : חול׳ נאך מיט
מיט וועלכּן האט ישיבה מן סורא רבי היליאי הוי פֿון גרש חול׳ האט מכּט חול׳ דער רחגירט בי מיט יאר די
אן גיליט האט סיר הונדרט חול׳ יין חול׳ זיבנציג : רב חיננאי פֿון אושין מיט ישיבה גיוועזן מן
פֿואברירת נאך רב הונא מיט טרעפֿט מיט יאר סיר הונדרט חול׳ זעכּציג : חול׳ נאך מיט מיט גיוועזן רבה
חול׳ דער גאון רב שרירא אעלטיט דיא יאר מיט :

רבי נטרונאי בר רב נחמי׳ מיט האט ישיבה גיוועזן מן פֿואברירת חוק טרעפֿט מיט יאר סיר הונדרט חול׳
זיבנציג : ר׳ יעקב פֿון נהר פקוד מיט האט ישיבה גיוועזן מכּלנהן יאר פֿון דעם יאר סיר
הונדרט חול׳ מן חול׳ זיבנציג ביז סיר הונדרט חול׳ יין חול׳ מכּציג . חול׳ זיין דעכּלנט דער רחב׳ה פֿאר די מדרי
דור פֿון דיא גאונים : ר׳ יהודה גאון מיט האט ישיבה גיוועזן מן פֿואברירת חוק טרעפֿט מיט יאר סיר
הונדרט חול׳ מכּציג חול׳ האט רחגירט מכּלנהן יאר ביז מיט יאר סיר הונדרט חול׳ מכּט חול׳ נייניג : רב
שאולן פֿון דעלן עניקליך פֿון אריאר חול׳ די עניקליין פֿון רבה גאון דער חובן גיאעלט מיט האט ישיב׳
וועזן מן פֿואברירת מן סורא מיט זיבנעהן יאר פֿון יאר תל׳ ביז תקי׳ : רב יוסף מיט האט ישיבה גיוועזן מן פֿואברירת
פֿון יאר סיר הונדרט חול׳ מכּט חול׳ נייניג ביז סיר הונדרט חול׳ יעקב בי״ט קיין הונדרט חול׳ : ר׳ שאולן
קיירת האט אחבר גיוועזן דיא הלכות גדולות מיט יאר די אן גיליט האט סיר הונדרט חול׳ מיט מיט נאך
גיוועזן מן מיינט גאון : חול׳ שרייבט דער רחב׳ה מן זיינט טעם קבלה מן דעם מנדרין דור פֿון דיא גאונים
חול׳ דער רב רביט אשה פֿון קולי שרייבט מן זיינט סעם הקדמה פֿון זיינט סעם האוסת. די ר׳ יהודה הגאון האט
גיאמכּט דיא הלכות : חביר מן דער הקדמה פֿון דעם הלכות גדולי מיט מיט זיין די ר׳ יהודה מיט
גיאמכּט האט חבר עז אחג עז גיאמכּט החבין ועד דא אין מיט מיט מיט קומט מיט פֿון אשה רבינו הענ׳
רב אחא אשבטחא מיט מין גרושר (אדן גיוועזן מין האט אחבר גיוועזן מין סעם פֿון חלי אלפא דיא מין דער
תורה שטיין מ״ט די סעם הייסט שתות׳ת דרב אחא חול׳ מיט מיט פֿואחגירט זומרן די מיינט גאון וועזן
פֿאמה פֿון דיא רחטי גדולת דיא מין דעם יעלביגן דור זיינן גיוועזן דיא מיהן פֿיינד גיהאט החבין נאך דעם טוט
פֿון רב שאולן בר ארי החבין זיא דעלן שיט פֿון רב אחא פֿראואחגירט די מיינט גאון מיט רב אחא ברוגי גיוועזן
חול׳ מיט מיט בבל מן מרן ישראל גאגין חול׳ מיט רחלטין גיטטחלבן חול׳ יין שאט האט גיהייטן רב שרונאי
חלוי מיט דער רב נטרונאי רחלטין גיוועזן מין רחט נאך דעם רחב׳ה יין מיט גיוועזן די ער רחגירט האט דריא
פֿעהן יאר . חול׳ נאך מיט מיט וועזן מין גרושר לוט רחט ישיבה ר׳ מבריהם כהן נאך דעם חשבון נאך פֿון רב שרירא
גאון חלי דיא יאר די מזאחאין פֿון רב חול׳ שאולן חול׳ רב נטרונאי חול׳ רבי חבריהם הכהן האט חלוי די מזאחאין מיט
אין מן גיטרחפֿן חול׳ דריי״ן פֿעהן יאר :

רב אחי הכהן פֿון נהר פקוד מיט האט ישיבה גיוועזן מן סורא מיט פֿינל נאך חול׳ מכּטן יאר חול׳
נאך מיט רב אחא מין החלב יאר : רב יהודה רב נחמן מיט האט ישיבה גיוועזן מן סורא פֿון
דעם יאר מן פֿינל הונדרט חול׳ פֿונפֿצעהן פֿירט החלב יאר חול׳ ער האט דיא הלכות פסוקו אחבר גיוועזן
חול׳ האט מיט מרויס גיהולט חוץ דעם הלכות גדולו חול׳ מיט מין סגי נהור גיוועזט חול׳ מן זייני טמגין מיט
גיוועזן עגן חול׳ ווייל ער עטוואז ביגמגין האט מיט ער מיט נאך גיוועזן מן מיינט גאון חול׳ מיט דר מ׳ מין
גרושר תלואר חכם גיוועזן : רבי יהודה בר רב אחאבי הכהן מיט האט ישיבה גיוועזן מן סורא מיט
יאר פֿינל הונדרט חול׳ זיבנעהן חול׳ האט רחגירט פֿינל יאר ביז פֿינל הונדרט חול׳ פֿיר חול׳ מוזנציג : רב
דורמי גאון דער ברודר פֿון רבי יהודה מיט האט ישיבה גיוועזן מן פֿואברירת מיט פֿינל הונדרט חול׳
זוזנציג : רבי חנניה בן בר אשרטיא מיט האט ישיבה גיוועזן מן פֿואברירת פֿון דעם יאר מן פֿינל
הונדרט חול׳ דרייא חול׳ זוזנציג גיבן יאר . חול׳ מן זייני טמגין מיט האט ישיבה גיוועזט מן סורא רב אחי הלוי

דרייא יאר ביז פֿינף הונדרט חוֹג׳ זיבן מאל׳ נאינציג חוֹג׳ נאך מיהם מיזט גיוואדרן מין פורת רב ביבי הלוי בר רב
רבה פֿון נהר פקוד לעהן יאר חוֹג׳ מיין החובט פֿון תקנ׳ מין ביז תקלח׳ חוֹג׳ רב טריימט טרייבט די רב ביבי
החט רחגירט מין לייטן דער גמיסק רב היזם חוֹג׳ מיזט מך נאך טיין גילוט מין זיינק חשבן :
רב אלכא ברב מחט מיזט רחט ישיבה גיוואדרן מין פואברידתא מיק יאר פֿינף הונדרט חוֹג׳ דרייסיג חוֹג׳ החט
עז גיפֿירט לוייט יאר : רב רבה גחון דער זון פֿון רב רודמי מיזט רחט ישיבה וואדרן מין פואברידתא פֿון דעסק
יאר פֿינף הונדרט לוייט חוֹג׳ דרייסיג גיוואדרן יאר חוֹג׳ מין זייני לייטן מיזט מין פורת גיוועזן רב היזלי בר אדי מיק
יאר תקו׳ חוֹג׳ החט רחגירט ניין יאר : רב חנינא גחון הכהן ברר׳ מחבהסק מיזט רחט ישיבה גיוואדרן מין
פואברידתא פֿון דעסק יאר מן פֿינף הונדרט חוֹג׳ פֿירלינג דרייא יאר : רב הונא בר יצחק הלוי מיזט
רחט ישיבה וואדרן מין פואברידתא פֿון דעסק יאר תקיה מין ביז דרייא יאר דסמך : חוֹג׳ מין זייני טעגן מיזט
מין פורת גיוועזט הביזמי פֿון דעסק יאר תקנ׳ ביז תקנ׳ מֹבט יאר : רב אושעיה מיזט רחט ישיבה גיוואדרן
מין פואברידתא פֿון דעסק יאר פֿינף הונדרט חוֹג׳ מֹבט חוֹג׳ פֿירלינג חוֹג׳ מן מיק זיינן דרייא הונדרט יאר מיזט גיוועזט
פֿון דער לייט מן פֿון רב הונא ארי זיין מיזט גיאעלט חוֹג׳ החט עז דר רב אושעיה גיפֿירט מֹבט יאר : חוֹג׳ מין
זיינן טעגן מיזט גיוועזן מין פורת רב ברוך בר רב משי לוייט יאר פֿון דעסק יאר תקנ׳ מן : רבי ישעי׳ זון גחון
מיזט רחט ישיב גיוואדרן מין פואברידתא פֿון דעסק יאר תקנה׳ מן לוייט יאר חוֹג׳ מין זייני טעגן מיק יאר תקמ׳
מיזט רחט ישיב גיוואדרן מין פורת ר׳ הילי בן חנינא דרייא חוֹג׳ מין החוֹבט יאר :

ר׳ יוסף בר טיל׳ אושלחי מיזט רחט ישיבה וואדרן מין פואברידתא מיק יאר פֿינף הונדרט חוֹג׳ זיבן חוֹג׳
פֿינפֿציג החט רחגירט ונקט יאר : חוֹג׳ מין זייני לייטן מיזט גיוואדרן פֿון רחט ישיבה מין פורת
רב קאוה פֿון יאר תקנ׳ דרייא יאר חוֹג׳ מין החובט : רב כהנא בר חנינא מיזט רחט ישיבה וואדרן מין
פואברידתא פֿון יאר תקנ׳ מן ונקט יאר : מין דעסק זעלבין יאר מיזט רחט ישיבה גיוואדרן רב
אחטשי בר יעקב הכהן פֿון יאר תקנב ביז תקנג ביז פֿון יאר תקנב ביז תקנד ניין יאר : רב מביומר בר שרירא
מיזט מין זייני לייטן רחט ישיבה גיוואדרן מין פואברידתא פֿון דעסק יאר תקטז׳ מן ונקט יאר : חוֹג׳ מין זייני לייטן זיינן
זיין מין פורת גיוועזן לוייט יאר מהרי רחט ישיבה פֿון דעסק יאר תקנב׳ מן ביז דריי יאר תקנד׳ חוֹג׳ דר נאך מיזט
מין פורת וואדרן רב כהן צדק דער זון פֿון רב מבומאי פֿון דעסק יאר תקנו׳ חוֹג׳ מין החובן ביז מן
דעסק יאר תקפה׳ : רב מברהם בר שרירא דער ברוך פֿון רב מב מאי מיזט רחט ישיבה וואדרן מין
פואברידתא פֿון דעסק יאר תקנה גוזען יאר : רב יוסף בר חייא מיזט רחט ישיבה וואדרן מין פואברידתא
פֿון דעסק יאר תקנה׳ לעהן יאר : חוֹג׳ מין זייני לייטן מיזט מין פורת רב שלום בר
אהרכי פֿון דעסק יאר מן תקפה׳ לעהן יאר חוֹג׳ מין החובן ביז מן דעסק יאר מן תקנב׳ : רבי יצחק בר חנניא
מיזט רחט ישיבה גיוואדרן מין פואברידתא פֿון דעסק יאר מן תקפז׳ לעהן יאר : חוֹג׳ מין זייני לייטן מיזט
וואדרן רחט ישיבה מין פורת ר׳ נטרונאי בן רב חיזלי בר רב אדי פֿון דעסק יאר מן תקנו׳ לעהן יאר ביז תרו׳ :

רב יוסף בר אהרכי מיזט רחט ישיבה גיוואדרן מין פואברידתא פֿון דעסק יאר מן תקנו׳ דרייא יאר :
רב בלטוי בר מבי מיזט רחט ישיבה גיוואדרן מין פואברידתא פֿון דעסק יאר מן תר׳ זעלעהן יאר
חוֹג׳ מין זייני לייטן מיזט גיוועזן מין פורת רב עוקא פֿון דעסק יאר תרו׳ אלעהן יאר ביז לו דעסק יאר תרכד׳
די מיזט דער רב עוקא דער זיהן פֿון דיזן תפֿילות גישיקט האט מין וועלט לאנד : רב אחאי דער זון פֿון רב יוסף בר חייא גאון מיזט
גיוועזן מין פואברידתא רחט ישיבה ונקט יאר : רב אחא דער זון פֿון רב חייא גאון מיזט
גיוואדרן רחט ישיבה מין פואברידתא מיק יאר תרח׳ חוֹג׳ מין דעסק זעלבין יאר מיזט דרטרין גיוואדרן מין
פואברידתא רחט ישיבה ר׳ אחתי׳ : חוֹג׳ החט זיך מין נאך מר החבן לוישן זיא חוֹג׳ רב אחא
רחגירט לוייט יאר חוֹג׳ מיזט גישטארבן מין דעסק יאר די אן החט גילוט תריט׳ : רבי אחתי׳ החט נאך
רב אחא זיין טוט מין פואברידתא מוייך רחגירט מיק יאר תריט׳ לעהן יאר : חוֹג׳ מין זייני לייטן מין
פורת גיוועזן רב נחשון בר נדוק פֿון דעסק יאר תרכד׳ מן ביז פֿינף יאר תרלב׳ חבט
יאר :

ר׳ אבא בר רב מאי מיזט מין פואברידת׳א גיוועזין רב פון דעם יאר תרכט׳ גוויין יאר : רב נאח בר
רב פלטי גמון מיזט רמט ישיבה גיוועזט מין פואברידת׳א פון דעם יאר מן תרלח פוּן־אַנְעַנְדען יאר חוג׳
מין זייני לייטן מיזט גיוועזין מין מורח רב נאח בר חייס פון דעם יאר מן תרלב פיר יאר ביז תרלט׳ חוג׳ מיט יאר
תרלט׳ מיזט גיוועזין מין מורח רב המי בר זון פון רב נחטון נעהן יאר ביז נוט יאר תשט׳ : רב המי בר דוד
מיזט רמט ישיבה וואהרין מין פואברידת׳א פון דעם יאר תרמח׳ מן מבט החלב יאר : חוג׳ מין זייני לייטן מיזט
מין מורח גיוועזין רב חיזא בר רב נטרונאי גמון חוג׳ המט רמגירט מיט יאר תראט׳ ביז תרנו מבט יאר :
רב קאזי בר רב מחמי מיזט רמט ישיבה וואהרין מין פואברידת׳א מיט יאר תרנה׳ חוג׳ המט רמגירט ניין יאר חוג׳
מין הלבן ביז דו יאר תרסה׳ מין זייני לייטן מיזט מין מורח גיוועזין רב שו׳ בר רב איטחל חוג׳ המט רמגירט
פון דעם יאר תרנו׳ מן זיבן יאר ביז תרסב׳ חוג׳ נאך מיט מיזט מין מורח גיוועזין ר׳ יעקב בר רב נטרונאי חוג׳
המט רמגירט פון תרסד מן ביז תרנז׳ דריימלעהן יאר : ר׳ יהודה בר שאול מיזט דער הערלין גיוועזין פון
רב טרירח גמון מיזט רמט ישיבה גיוומרדין מין פואברידת׳א מיט יאר תרמה׳ חוג׳ המט רמגירט מיילך יאר חוג׳
מיזט מב גמגין מיט יאר תרנו׳ : דוד בן זכאי פון שטאמ דוד מיזט אורפ אוכה גיוועזין מיזט רמט גלות
גיוועזין מן ר׳ יהודה גמון זיין לייטן : רב אבטר הכהן מיזט מוך גיריבט וואהרין פון דיזה רבנן מין פואברית׳
לו מיינק רמט ישיבה : חוג׳ דוד בן זכאי רמט גלות המט רב כהן נדק מר וויט מוז מיזט גרשי אוקי׳ דריבר
גיוועזין ווית דא שטיט מין יוחסין חוג׳ מין איטן דער לייט פון מיהרס אחלוקי׳ המט גיוועזרט פיל יאר פון תרנו׳
מן ביז תרפח׳ מיט ניינטן יאר פון זיינר רמגירנג : מיט יאר תרנו׳ מיזט ר׳ יעקב בר רב נטרונאי מב גמגין
דער רמט ישיבה מין מורח גמון חוג׳ מיזט קיינר דא גיוועזין דער רמו׳ מיזט גיוועזין דיזי שטעט לו ביטרעטין חוג׳ דוד
בן זכאי רמט גלות המט גימואין מין ווערבי איט מאיין יוק מיב מיזט מין רמט גיוועזין נעהן יאר ביז תרפו׳ :
רב כהן נדק מיזט רמט ישיבה גיוומרדין מין פואברידת׳א מלייניג נאך דעם טוט פון רב אבטר חוג׳ המט רמגירט
נאך מיט נאך נעהן יאר :

רב מערי׳ גמון מיזט גישטעלט וואהרין לו מיינק רמט ישיבה מין מורח מין לייטן רב כהן נדק מיט יאר תרפו׳
ווית מן פאר מן דיזר ווערבי נעהן יאר שן רמגירט המט חוז׳ דער דוד בן זכאי גיוועהן דו דית ישיבה פון
מורח לו גרונד גיט חוז׳ המט ער גישיקט נאך חוג׳ המט זאזן ברענגן דען רב מערי׳ גמון נוט רמט ישיבה
מין מורח מיט יאר תרסו׳ לוזיין יאר : דר נאך מיזט מיין גרושר נאכט מיין גיפאלין לוזיין דוד בן זכאי רמט גלות
חוג׳ לוזיין רב מערי׳ גמון חוג׳ דוד בן זכאי מיזט קרוב אוכה גיוועזין : דען פון זענגן דית ישראעליט המט מן
ניט גיוועלט נוט רמט גלות וועמ עז גיבידרט המט זונדרלין מן המט עז פון דען אוכים גיקומפט וואהרין ווית
מיין אוכסן : חוז׳ המט דוד בן זכאי גיוועלט לו מיינק רב יוסף מיזט גמר יונג איט ניין יחירין גיוועזט חוג׳
קריג מיט ערבין גיוועזין קיגן רב מערי׳ חוג׳ מיזט נשיא דאזלטהן גיוועזט פירלעהן יאר : חוז׳ המט דער דוד
בן זכאי וועלין מוט זאזן ברענגן דען רב מערי׳ חוז׳ מיזט ער מוזנק גיוואקן חוג׳ מיזט פמר בארגן בלייבן זיבן יאר
חוג׳ מין דער איטלעט דער לייט המט ער מיין ווייל זייני מפריק אחבר גיוועזין : דר נאך המבן ווית איט שוס איט
מנגדיר גיוואקט מיזט רב מערי׳ נאך דוד בן זכאי גישטארבין מיט יאר פיר טויזינד זיבן הונדרט חוג׳ לוזיין :
רב נחמן גמון בר רב כפמי מיזט רמט ישיבה גיוומרדין מין פואברידת׳א פון דעם יאר תרלח׳ מן דריט הוב יאר :
רב חנינא בר יהודה גמון דער פמחיך פון רב טרירח מיזט רמט ישיבה גיוומרדין מין פואברידת׳א מיט יאר תרלח׳
חוג׳ המט דריזה יאר רמגירט חוג׳ מיין הוב חוג׳ מיזט חב גמגין מיט יאר תשב׳ : מהרן הכהן מיזט מיין
מחבר גיוועזט חוג׳ אבה זיין רמגירט המט אן מיינק רמט ישיבה גיזעטט אין פואברידת׳א : אונדרלין
מיין טייל פון דען מן וואמיר החבין מיר זין גיהמט מיזך רב נחמי׳ חוג׳ דער רב מהרן הכהן המט רמגירט פון
יאר תשב׳ מן זיבנלעהן יאר חוג׳ מיזט גישטארבין מיט יאר תשיט׳ :

רב נחמי׳ בר רב כהן נדק מיזט רמט ישיבה גיוומרדין מין פואברידת׳א מלייניג חוג׳ מהרן הכהן זיין טוט
המט רמגירט פון יאר תשיט׳ נאך מבט יאר : רב שרירח מיזט פרמאידירט וואהרין לו מיינק
גמון מיט יאר פיר טויזינד זיבן הונדרט חוג׳ לוזיין יאר : נאך מיזט מיין גרושר נאכט מיין גיפאלין
דער רמט ישיבה גיוומרדין מין דער טטחט פרוס טבור מין דעם גבול פון נהרדעי בייח בבל דריין זיין גיוועזין

מיינלינ טויטיר יהודים מון׳ נאך דעם ראבד׳ נאך הוט ער דאכטין ראגירט דרייסיג יאר ביז אן גילוט האט תטנ׳
דר נאך הוט ער זעלבשטין אב גיזאגט מון׳ זיין זון מין דיא שטעלן גיזעלט ויט מאזין רב האי : דערי וועגין
האבין איר אמדר גיוועזין דיא גאוניס נאך דעם תשובי׳ רב שרירא גאון • מון׳ זון דאני וויטר מן וועלין איר
ווידר זו דעם קבלת הראבד׳ גין מון׳ נאך פאלגין ביז זיינ זיינ זיטן : מין ערליטן רב טרירא גאון מיזט
די אעטה גיוועזט איט ר׳ אטה מון׳ זיין זון רבה חתוך די זיא גיפאנגין זיין גיוועזין לויטן גוים מון׳ דיא אמן
טאפט קרדובה מין וועלשמר האבין דיא מיז גילויבט מון׳ דיא אזין מין מפיד זיין ניט בקי גיוועזין מין דעם
תלאוד מיזט רבי אטה גגין מון׳ הוט זיך גיזעלט מין דעם בית האדרש איט מיין סק מן גיטלן דא איט דא: דיא
לייט : אולקאיין ער וועד מיין עם תאן מביך ער הוט מיהן אפרש גיוועזין דיא הלכה מון׳ אלי דיא מפקות מון׳
וומ: זיא פון מיא פארזאגט האבין אלז האט גיזאגט ר׳ נתן דער רמט מון׳ דיין מיזט גיוועזין מן קרטובה מיך
בין קיין זידרליין דער דעם סק מן האט מון׳ מיך ווין פון דמטי מן זיין תלאיד זיין אלז האבין קהו דעם ר׳
אטה מר ווילט זו מיינ דיין מון׳ האבין מיא גרוטן טיפטאט גיאאבט אלז האט דער גיוועלט דער מיהן זו
זיין האט געבין וועלין חרטה ביקומן אלז הוט זו דער אלך ניט לוידן וועלין דעם דער אלך הוט גר מין גרוש
שאחה גיהאט ווין זיינ יהודים קיין מנדרי לייט גיבדויבט האבין זו פרמגן דעם ער מר פאחרין מיזט גיוועזט

מין אלי חכיות מון׳ קבלת הרמבד׳ מון׳ מיא מפר היוחסין טטיט די אעטה בחריבת :

רב המי גאון מיזט רמט ישיבה גיוועזרדין בייא זיין פאטיר זיין לעבין רב טרירא נאך דעם די ער זיין מאבט
מב גיאאבט האט מיא יאר תטנ מון׳ ניין מון׳ לוומליג יאר מיזט ער מלט גיוועזין ווא ער די מאבט
מן גיטרעטין האט • מון׳ האט זו פירליג יאר גיפירט מון׳ האט אדבין תורה גיוועזין אער אלי: אלי דיא
גאוניס מון׳ פון זייר תורה האבין גיאמסין אלי דיא זואדיס מזו ווייט מז דיא זון טייט מון׳ זייט גלייכן מיזט
זייט גיוועזין מוטיר אלי דיא גאוניס מון׳ ער מיזט דער זעטטט פון דיא גאוניס גיוועזין : מין דער זעלבין
לייט האבין דיא פרילים פון יהודים מין אלשיות מן גיבראכט מיבר רב טרירא מון׳ רבהאי מזו הוט זיא ער
אלך ישאעמל תפוס גיטואין מון׳ האט מיהן אלי די מיהרג מוזעק גומין מון׳ מיזט לאך גיוומרדין מן מייר האמר
מון׳ מיזט אלט גיוומרדין הומדרט יאר מון׳ מיזט מדין גאון גיבליבן :

אין לייטן דעם רב המי גאון מיזט ר׳ יוסף בן שט׳מש דער תלאוד פון דעם ר׳ אטה דער גיפאנגן מיזט
גיוומרדין מון׳ האט מיזי גילויבט גאלן ששה סדרים אוך ערבי לשון זו דעם מוח׳כים אלך
ישאעמל מון׳ פון וועגן זיין גדולה האט ער דען זון פון ר׳ אטה זיין רבי זועלבין גיהייטן האט ר׳ חנוך ניקט
גיאאבט מון׳ דער רבי חנוך מיזט מן זיין פאטרש טטאט גיזעמין מז מיזט מיין גרוש אחזקת מוטיר קהל
גיוועזין מון׳ אלי טג זיינ דיא מיז גגין פון קרטובה די מיך מפרד ליגט זיבן הומדרט מן פון ישרחל האבין גיפארין
מן לויטר קטטן מון׳ מן בגדי אלכות מון׳ האבין אלי טלמאנין מוך גיהאט ווא דיא שריט פון ישאעמלי גיכתוב
אלי האבין דעם רב בייא גישטאנדין מון׳ זיא האבין דיא מוביר הנט ביקומן מון׳ האבין אחריק גיוועזין דען בייא
שטאנד מון׳ ווא ער גיקלאגט האט בייא דעם אוך מז האט דער אוך גיזאגט וועז דיא ישאעמלים העטין מן
איר בועט גיוועזין אלי דיר דיא יהודים גיטאן האבין מז ווער מיך מוועק גילאפין • מז אאך די זו מוך מון׳
לוך מוועק מון׳ מז האט ערש מך גיאאבט מון׳ ווא זייר בגאנגן האט גיפיזיר אן מן דעם קבלת
הרמבד׳ מון׳ מן דעם מפר יוחסין דל קמו : דער רב ר׳ חנוך דער מובין גיאעלט מיזט גישטאדבין מיט
יאר זיבן הומדרט מון׳ פיגל מון׳ זיבנליג : רב שאומל זוי מיזט מופר מון׳ יוסף גיוומרדין בייא דעם אוך
חבוט מן גירמטי מן מיינ לייט לנג זיבן יאר מון׳ נאך דער לייט מן יאר זיבן הומדרט מון׳ זיבן מון׳ מכליג מיזט
פרמאיפירט ווארדן זו דיזט דיינט זו מיינט הערין פון דעם אוך זיין זון חבוט מון׳ הוט ישרחל גרושי טובות
גיטאן מון׳ הוט אסתיק גיוועזין דיא זואדי תורה דיא מן מפריקא מן זנד אלריס מון׳ מן מרן לביבי מן דיא
ישיבה פון בבל :

ר׳ שמואל הכהן בר חפני גאון הוט אחבר גיוועזין הומפר אקח ואאכר מון׳ דו מפר אלרמת מון׳
זוטטין עטויפי מפרים מון׳ מיזט גישטארבין מיט יאר זיבן הומדרט מון׳ פיר מון׳ נייליג
פיר יאר דר מפר מלי רב המי גאון גישטארבין מיזט : רב המי גאון דער גיאעלטר מיזט גישטארבין

יחזקי בן הור זכאי מיט רחש גלות גיוואנדערן נאך רב המי גמון איין טוט מיט יאר איבן הונדערט חונ' מייט
חונ' נאך לוריא יאר הוט מיהן דער אולך התפט גימאכן חונ' הוט זיין גלי גישפחה גיזעסן חונ'
הוט קיין מיבר גילאכן חונ' זיין לוויזין זיין מוענק גילאכט מן ספרט חונ' החט מוענק גימאכן דיא גלי ישיבה
פון בבל: רביו חננאל ורביו ניסים דיא רביים פון רביו גרשום חונ' רב נתן בעל הערוך זיין גישטארבן
מיט יאר ה'תי'. דער רב שאוחל הלוי דער חובר גיאולט מיט גישטארבן מן גוטר עלטיה מיט יאר
התט"ו. ד' ח'. ג'. ער איט זייני חבירים רב חננאל חונ' רביניו' וז ער שטי דיא מיט רבינו נאך דיא גחונים.
דיא רב שאוחל הלוי לייטן זיין מן מפרד גיוועזן פינף גמוני' חונ' החבן חלי יצחק גיהייסן חונ' זיא ווערן
ביי שריבן מן דעם מפר קבלה.

רבי הוטל הגדיר הלוי דער זון פון רב שאוחל הלוי דער גיאולטר דער מיט מן דעם פחטיר זיין טטנ
קוארטן דער שטחט גירחטי דיא ליגט מן מפרדגין יאר פון דעם יאר התתנ' בי מיט יאר התתנ'
חונ' החט פיל תלואדי' חונ' גישטעלט חונ' מיט מן חוט גחנגן מן דעם פחטיר זיין ווען זונדר זיין קיין אנדי
מיט ער גיוועזן מז ווי דער פחטיר חונ' מיט עטוואס הוך אוטיג גיוועזן ווען זיין גרוטי עושר מזון החבן
זיך דיא פלטתי' זן מיט אקנא גיוועזן חונ' החבן גיהרגט מן חונ' דיגמנ קהל גרוטי חט שבת זיין טגמן
מב מיט נייטי יאר פון זיין נשיאת מיט יאר התכד' רביו גרטוט אזרה הגדולה לרפתי בעל התקומה
חונ' ר' יעקב בר יקיר חונ' דער חכם דער איטורה ר' טואה בן גבירול חונ' דיא זיין דזא
רביט פון רשיגיוועזן זיין חוי גישטארבן מיט יאר מכט הונדרט חונ' דרייטיג חונ' מן מיהרי לייטן מיט
גיוועזן ר' אטה הדרשן איגרבוני חונ' ר' יהודה בר ברזילי דער אחבר החט גיוועזן דז ספר העתים חונ' רב
יומן טוב בעל דער גיאולט ווערט מן חוי פוסקים חונ' רב יחזקי' בעל האשור חונ' זונטטן מזדרו גדולים דיא
גיאולדיט ווערן איט נחאין מן דעם ספר היוחסין חונ' תשובות אחדר טואה אימטטרא שרייבט דז דער
רביו גרטוט מיוט גישטארבן מיט יאר מכט הונדרט ר' אטה מבן עזרא אטורחבט גדול דער החט
אחבר גיוועזן דז ספר ערוך הבוטט מיוט גישטארבן מיט יאר התתנ' רבי יצחק בן גאות הוט פיל
מפרים אחבר גיוועזן מיוט גישטארבן מיט יאר התתנ חונ' טטיט מיט ספר היוחסין דז מן זייני לייטן מיוט
גיוועזן רבי יהודה הלוי בעל הכוזר חונ' דער בעל טלטלת הקבלה מיוט דער זוהר חונ' אמט דער רבי יהודה
מיוט דער הערלין גיוועזן פון דעם בעל הכוזרי ווא ווייטר טטן ווערט מיט יאר התתק' ר' יצחק בר
ברוך אקרטובח החט דז ספר קופתה רוכלים גיאמכט חונ' מיוט גישטארבן מיט יאר מכט הונדרט חונ' פיר
חונ' פופציג גירוט התתנ.

אים יאר התטו' החבן זיך מיין גיאולט דיא מלריק פון מטכה מייטלו לרפת ספרה חונ' מגלו טירה אער
חלוי יעקב אחונ הונדרט טויזיד ווחונ ביוועלטי לייד מייטל ביזר לייד חונ' החבן חלי אסכים גיוועזן
מוך ירושלים לו גרן חונ' החבן זיך חט לוט גיאמכט חוין קלוידר פאר מיין ווחרט לייבן ווא וייטר
טטן ווערט מן דעם יעבוגן יאר החבן יהודים גיהחט גרוטי לרפת דעם חוין זיין גישטארבן זיין דיא מלריק
דז גחנ החבן ווחוין מיין נקאת פון וועגן מיהרקט אטיח חונ' גיחנגט קואט איר וועלן דיא פאר איינדן אין לוזיין
מיין פאוק חונ' זחנ ניט אין גיחנגט ווערן דער אחזין פון ישראל אין חלו מיוט מן דעם יעבוגן יאר בעוה'
גיוועזן גרוטי גירות חונ' שאלות מן גלן משכט חונ' נרמט חנחלטיה מיטלו מיהט חוגרן גילות דז זחנ
גלייבן ניט גיה ערט מיוט ווחרין חוו מרג חונ' זיין גישחט ווחרין חונ' גיהערגט ווחרין עו קדוטת הט"ן
האיהוה ווא פון טויזיד חא לעהן אחל טויזיד חונ' פון החבן זיך יעבוגן אאות גיוועזן מיינר זיין מיוק

ברורי מוֹ' זיין גיזעלן זיין זין מוֹ' טעלטיר מוֹ' זיין וויב יוֹנג מוֹ' בתולות תתניח מוֹ' כלות מיזט בייח ריזק
גרושן חרון אף שאט ניקט חיבר בליבן מיימרט ווינג אחן שחקט מוֹ' מין דעק יוסטין ווערט גמר פיל פון ריזק
גזירה ביטריבן מוֹ' גיבט עטוזמי מיין מיאן דרוך כ"ו ה' יחד כ"ו גם כ"ו ווערט כ"ו טרעפט מן זעקט מוֹ'
סומפליג די זיין ריח מייליגי מוֹ' נעהנטי נאל פון תת"מ מוֹ' ריח סליחה ריח מן פחגט ברית כרותה טטיט
מין דער סליחה נאך דעק אהנג פון פרחג מיזט חך דרוך גירייט מוך גזירת תת"מ ווח ן זיעהן דריין מיזט
מוך פיזטיק מוֹ' מגרי קינות מוֹ' ווחי וויטטין פמר גזירות פחפירט זיין מוֹ' שאדות תוך די היילג פחוק
הבי חיך ניט אטגן ן פפייחר זעלן זוטגן מייני גיוועטי טעק

רב מלפט מ זיט דער חשוב רב גיוועזיט רבי יצחק מלפמי הפט פיל תוארי' מוזי גיטטעלט מוֹ' זיין איזן
מיזט מוזי גמגן מין רער גמגי זעלט מוֹ' פון רב המי גמון מחיזט זייט גלייבט ניט גיוועזט מוֹ' ער
הפט אחבר גיוועזט די מפר רב מלפט מוֹ' מיזט נייליג יחר מלט ווערדן מוֹ' דר נחך מיזט ער גיטטמרבן מיק
יחר רעטנג' מוֹ' מוֹ טטיט מיק מוזי זחוק די מפר רב מלפט מי מיזט פמר בחרגן גיוחרדן מן דעק שרון
הקודש דער חשוב רב רחט גזות מריחו רבינו יצחק מלפמי חק טבת חיזך טחג מיק חדש מייר מן דער
שטחט מלוסינה מיק יחר פיר טויזינד מכט הונדרט דריזח מוֹ' זעלגיג ן ביטטמפוג דער עולפ מוֹ' מוֹ מיזט מוזי
גיהויזן ווחרן דיזי ריזק חוך זייער אלבה ווייל עי מיק טייטטן ן זחג ווערט החבי חיכט חונטיר ווענגן גזחן
חב ן קופיין׃ ר' טאפון הגדול מוֹ' ר' מלעזר הגדול זיין מיבירן גיוועזין מין אטלן מין לייטן רב מלפט מוֹ'
רב נתן בעל הערוך מוֹ טטיט עי מין דער תטובה פון מוזט פון פיזך מוֹ' דרייטיג יחר בי ן זעק יחר תתקפ' מוֹ'
ריח שטעל ביטרעטן פון דעק רב מלפט פון דעק תתסג' מן פיזך מוֹ' דרייטיג יחר בי ן זעק יחר תתקפ' מוֹ'
דח החט אחכין מ- לייטן דיח מוזיק פון ישרחל איט זייעק בירוח רבינו טלוחה בר יצחק אטרוס נרפת מיזט
גיטטחרבן ער מוֹ' זיין תלוידי ר' טלוחה דער אחבר החט גיוועזט די אחזור ויטרי מיק יחר תתסח' מוֹ' רטי
מיזט מלט ווחרדן פיזך מוֹ' זיבנליג יחר מיזט טטיט מיק מפר יוחסין מוֹ' מוזי טרייבט חדר טלוחה זוריחה מין זייער
תטובה׃ חביר דפר טלטות הקבלה ווי עי ניט מוזי החבין מוֹ' זחגט די רט"י מין דעק ראב"ן זיין לייט ווער
גיוועזין׃ ר' חברהם בר חייח מיזט מיין בעל תבונה גיוועזין מיזט חך גיטטחרבן מין דעק יחר תתסח' מוֹ'
מיין טייל זחגן די מין זיין לייטן מיזט גיוועזין ר' יוסף טוב עלם׃ ר' חברהם הנשיח מיזט חך מיין חעלטיגר
בעל תבונה גיוועזין החט אחבר גיוועזין די מפר העיבר מיזט חוך גיוועזין מין דעק חובן גיחעלטן יחר חוז
טטיט מין דעק מפר חאור עניק פרק כג׃ ר' נתן בעל הערוך מיזט רחט ישיבה מין רוסק גיוועזין מוֹ' מיזט
מיין גרושר חכם מוֹ' זחרן גיוועזיט מין מלין חכחות מוֹ' מיז גיטטחרבן מין דעק יחר תתסו מוז טטיט מוק
מפר היוחסין׃ ר' יוסף הריין מיזט מין גרושר זחרן מוֹ' טייטן גיוועזין מיזט ווחרדן חוך גיזחן מין קרטיבת
מיק יחר תתעג' מוֹ' החט רחגירט מיילך יחר׃

ר' יהודה חבן תבן מיזט חוק טרעהט מיק יחר תתע' גיוועזין מוֹ' זיין ן ר' טאזחל מיזט מין דעק ראבק
זיין לייטן גיוועזין זיח חויז מיהרי גיטרוקטי בריבן ן מר אזהן מיזט זועלכיט פחר טפרייט זיין
מיזטר כל ישרחל׃ בעל סדר עולפ זוטח ווייז חיך זיין לייט מוֹ' מין דעק חן פחגט פון דעק סדר עולפ זוטח
טטיט פון דעק אחל מן די רט ביח מי חברא' ווחרדן ביזח גומרט מיזט טויזינד מוֹ' דרייח הונדרט מוֹ' פוליגיג
מוז מיזט עי מיק כוֹ פיר טויזינד מוֹ' מכט הונדרט מוֹ' מייק ן ביטטמפוג דעק עולפ׃ דוד מלדיד החט איך
זעלבטן גיחכט דעק מייק חטיח חוֹ' החט דיח החכט חוך גיהחבן חוך דעק חלך מוֹ' החט פיל ווחזרר מוֹ'
לייכן גיחכט דעק יהודים מוֹ' חך דעק חלך פרט ובסוף החט ער מיק דעק קחפחלחין חבהחקים מוֹ' ריח יהודי
החבין חוין קינ גבען הונדרט לעטניר גחוֹ מוֹ' מיק חגדת הראב"ן טטיט ער חלך החט ביגחרט פון מיק
מיין לייכן מוז החט ער גיוחגט חן זחז מיק זיין קחפחב חט החקים חוז ווערט ער ווידר טעבנדיג ווערדן מוֹ' רב החט
ער דרוק גיטען דעק ער החט זחרייג גידחט חין ווערט מיק גרטי יסורים מן טון מוֹ' די מיזט גיוועזין מיק טרעפט
תתלח' מיזטטיט מיק מפר טבט יהור דן כב' מוֹ' ריח טטיט די חעטה מיזי פיזלוך׃ ר' יהודה הלוי מיזט מין
חכם חופג גיוועזין מן מלי חכחות מוֹ' ער החט דעק כוזרי חחבר גיוועזין מיז מין חעלטיג מפר מוֹ' פיל חכחי

דריין ביגריפן מוז מען מסר אזוי ענין טשטיט די מירדר יהוד' דער וואר החסטיג מן זייגן איבערקייט אויט אוז' הוט עז מזוזל ער מיהן (ערגן מוז' ז'אנהן די מיהן זייני קינדר מוז' תלמידים זולן זיך מוין דעם לב ז'ו שרייבן מוז' ברענגט מין פסוק דרויך השאר לך בן תעזוב את הלוי די אויט מוז פיל ז'ו זאגן אן וול ניט סמך לאוך וואט דערר' יהודה הלוי סמך מין מסר גיאמבט האט מוז' ער מיט גיזוזען מין דער לייטן פון דעם מבן עזר מוז' ער ברענגט מין מך מן יתרו עז האט איך גיפרעגט' יהודה הלוי מיין טייל וזולן וזאגן ער וזער גיזוזען דען מבן עזר שוער מוז טשטיט מן דעם מסר אזוי ענין מוז' מין טייל זאגן אויט זיין שוועטטיר קינד גיזוזען מוז טשטיט מיט מסר היוחסין מ' איך רוכט ז'ו זיין די עז גיזוזען אויט מיט יאר ניין הונדרט דען מוז טשטיט מין זייגן מסר כוזרי מוז' דער בעל אזוי ענין ברענגט מוז' זייני זוטטין מוטטיר טידליכן איינוג דרמן איר האבן דען קוזלין ביגרין גימוין : ר' יוסף בר אחיה הלוי מבן איגט אויט דער תלמיד פון דעם רב מלפס גיזוזען מוז' דער רבי פון דעם ראבם' מוז' דער ראבר' שרייבט די אן מוך מיהן ערות הזה גיאמבט דאז אפילו מין דעם דור פון אשה רבינו זייגן גליכפם ניט גיפרדרן מיט ואפרדן מוז' ער הזה מין פירוש מוך פיל אסכתות גיאמבט מוז' דער ראבם ריהאט מיהן גר זער איט זייני אעלות מין דער הקדמה דיא ער גיאמבט האט מוך סדר זרעים מוז' מיט גישטארבן מיט יאר תתקמ' :

הרב בן תאורת מיט מן עולם גיקומן מין יאר תתקב' מוז' הוט וזולן דר שולחן מוז' סמך טולגן מוז' דיא יהודים מוז היט גיזאגט איר וזולן גן מוז' וזולן סמך איידן פון ז'ו זיין פחוק מוז' ז'ו ניט אן גידאכט וזערדין דער נאמן ישראל אער טשטיט מיט מסר קבלת הרמבר' מוז' מיט שבט יהודה טשטיט דאז מין דער זעלביגי לייט מיט דער ראבם גילאסן נאך ז'ו ען מן אנריט מוז' מיט דאטטין דעם סולטן זיין בחקטיק גיוזעזין : מוז' מין דער זעלביגי לייט מיט מוך גיוזעזין דיא דיא הערטין די דערי גלייבן ניט גיוזעזין מיט מוז' זיין דר שולחן אומדרין פון ישראל הונדרט מ' ל' זוואלניג קהלות וויא מן מיט שבט יהודה פונקט דז אעטשה במריבות : ר' זרחי הלוי האט איטר גיוזעזין די מסר התאור מין זעל מיט יאר תתקי' מוז' הוט עטוליכי זיאבן גיפרעגט מיט דעם רב מלפס טשטיט מיט מסר היוחסין דן קום :

דער ערשט ראבר' מיזר' מבראהם בר דיאור מוז' מן מיין טייל מסרי' טשטיט בר דוד' מיט מיין טעות וועז דער סמך האט דיאור גיהייטן מוז' ער האט אחבר גיוזעזין זיין מסר קבלה מיט יאר תתקבח ווי דז טשטיט מין זיינט מסר מן דעם ערשטין דור פון דען רבנן סבורמי מוז' מוז' זאזוק זיין מסר אעדיט עה דען ראבע' מוז' ביז מן תתקנ' ראיבט זיין סדר קבלה מוז' פון דמטי מן זוערין דיא מגדלי הרמ גישריבן נאך דעם מסר היוחסין מוז' גר ווען מוז' מגדלי מסרים : רבינו בחיי הזקן הוט אחבר גיוזעזין די מסר חובות הלבבות אויך ערבי זשון מוז' ר' יהודה חבן תבן הוט ער אעתיק גיוזעזין אויך זשון הקודש מוז' די מיט אויך גיוזעזין מין דער לייט : דער ראבם שרייבט די ער האט אחבר גיוזעזין די פירוש אויך אשטיות ווי ער דרייט מוז' זוואלניג יאר מיט מלט גיוזעזין מוז' הוט ער פולמדיט מן אלריט מיט זיבטי יאר מיט ער זעקס מוז' דרייטיג יאר מלט גיוזעזין מיט יאר תתקנ' : רבינו תם מוז' די מיט ר' יעקב תם מיין פון היטבעלי תוספט הוט אחבר גיוזעזין מסר היטר מוז' דער מיט די ענקלין גיוזעזין פון רשי' פון דער טאכטיר הער מוז' מי גישטארבן מין נרפת מין דער אדינה ראיבט דרייט איין פון אירוסט מיט יאר תתקו' מוז שטיט מין דעם מסר היוחסין דך קום : דער ראבם הוט אחבר גיוזעזין די מסרי' החזקה מיט יאר תתקו' מוז' דאז מיט די מנדר יאר גיוזעזין פון דעם אחזור רמ' מוז החב מיך גיפונדן גישריבן מיט זייטען פרק פון דעם הלכות קידוש החודש חבין מי מיז איגליך די ערש ניט מוז גיאמבט האט ביז מיט יאר תתקלט' די מיז זוועלך יאר נאך דעם פירוש האטה נאך דעם מסר היוחסין איינוג נאך :

אים יאר ניין הונדרט מוז' דריטיג זיינן ישראל גרוסי נחת זו קומן מוז' איט גיוואר גשטשט זיינן ריא ניט גיזומדין : רבי בניאן בריזה פון טורילמדער בעל האטעות מיט מוז גאגזן מוז' דער מרינה נבמרא מוז' מיט גילאגן מוז' גישוועבט מין דריין טייל פון דעם פולם מיברו' בי מפריקא מוז' מסיחה מוז' מיר וועגן וואו ער הין מיט קומן האט ער אויך גישריבן מלי זאכן וואש ער גיזעהן מוז' גידערט האט פון וואהר החסטיגי לייט מוז' הוש עז אויך מין מסר גישריבן מוז' אויך דריין גיאמבט עפליכי זאכן פון גרוים פון מוז' פון

מפר יהודי ועלבט גיאלט ווערט אטעות בייאן חול מיוט מיין גרוטר חכם חול' אבין גיוועזט חול' מין זיינע
ון רוק קומפט פון זייער רייז מיוט ער גישטארבן מיט יאר תתקלג': מבן עזרא מיוט מיין גרוטר אפטיגר
לאדן אפון גיוועזין ווערט גיאלט ר' אברהם בר אחיר דער החט מיין פירוט גיאחבט מיוך די פטרים ומרבע
חול' מיוט מלי חכמות ומחול ביקאנט גיוועזין חול' החט פיל טפרים גיאחבט מין דער רעבין קומט חול' מין
תבונה חול' סוך טאות שרייבט ער די ערץ פון ברחבט החט מיט יאר ניין הונדרט חול' דרייטנהן חול' מין לויטן
שרייבט ער מין תתקיד' חול' מיוט גישטארבן מין קלהורח מיוט פיוך חול' זיבנציג יאר חוט ווחרדין חול' דער
בעל טלטות הקבלה גיבט מיין מיוען דרוך אברהם בן עזה' טיוט בנאתו אחרן אך העולם הזה די מיוט דרוי
ון אערקין די ער פון דייט ביון פולק חב גישייבן מיוט מיט פיוך חול' זיבנציגטן יאר זיינט לעבן חול' מיוט ון
קבורה קוין מין מרן ישראל מיט יאר תתקלה חול' דער טפר יוחסין זול מין מנדרי לייט החבן מבית דיר
לייט מיוט עיקר:

רבי בעל תוספות דער גיאלט ווערט ר' יצחק היזקן דער שוועטיר ון פון רבינו תם די דיט בעלי לרפת
דיט רבינט ביינגן מיוך מיהן די פאר מיט גיוערט החבן זיבנציג רבינט חול' מיודר החט מיין אסכתה
גיקענט חול' החבן מיוטן ווינ גיוערט חול' החבן מיהן גיברחבט פון מייער גאורא ון דער מחדר חול' ער מיוט
גישטארבן מיט יאר תתקוי': דער תשבה ווערט גיאלט ר' טאוען אטלן חול' דער רשב"ם די ון פון
רש"י זיין טאלטיר החט מיין פירוט גיאחבט מיוך בבח בתרא חול' ערבי פסחים זיינן חוך מין דייט גיאלטן
יאר גישטארבן ווא מין יוחטן טטיט. חול' מין מיהרי לייטן מיוט דער רילב"ח חוך מייער פון דיט בעלי
התוספי' גיוועזין חול' ר' הבחור. חול' מיוך החב גיפונדין מין תוספוט פון ע"ז די: מיין טייל בעלי תוספוט
זיינן גיוועזין מיט זוועלטין יאר פון דעם חול' השטי': דער רחב"ד דער ערשט די מיוט רבי אברהם בר
מיוחר דער חובן גיאלט טטיט דער החט אחבר גיוועזין מפר הקבלה די הייטט קבלת הרחב"ד חול' החט
מיוך מיין הטוב טפר גיאחבט מוך עיקר דיט מאוה חול' החט נוך מיין מפר גיאחבט מוך חכמות התבונה
חול' זוטטין פיל מפרים ער החט איך זעלבטין אקדט גיוועזין מוך דען יחוד מין טולטולת מיט יאר תתקמ ווא
מין יוחטן טטיט הן קלב: ר' יצחק בעל העיטור החט זיין מפר אחבר גיוועזין מיט יאר תתקוב':
רב מלפט דער מיוך בעל הטערים די עניקלין פון רבי מלפט הגדול מיוט מוך מיט טרענט מין דער זעלביגן
לייט גיוועזין: רב טאומל דער פחטיר פון רבי יהודה חסיד דער מיוט מך מיט טרענט גיוועזט מין דיגר
לייט חול' ער החט די מפר חסידים גיאחבט חז טטיט מיט טלטלת הקבלה: דער ראבח החט זיין מפר
אורה נבוכים מיוך גיאחבט מיט יאר תתקאר': מיט יאר תתקוי' מיוט מין גרוטר גירוש מין לרפת גיוועזין
זיינן מלי דיא יהודים גיפאנגין ווערדין חול' מן החט מיהרי מלי מיר כמך והב גימוין חול' זיינן לוט לאנד מיוך
גיטרייבן ווערדין חול' פיל דא פון החבן זיך אויר גיוועזין חול' די מיוט גיוועזט מיט יאר תתקאו': ר' דוד
קאחי החט זייני חבירים ון החל גיברחבט מיט יאר תתקל' חול' זיין ברוכר ר' אטה קאחי החט די מפר
הדקדוק גיאחבט די מן הייטט דען אהלך טביבי הרעת:

רמ"בן די מיוט דער גרוט חטיב ווערט גיאלט ר' אטה בר נחמן ז"ל זיין הייגי בלוט החט גיבויחט מיט
זיין הונדרט חול' פיר חול' פופציגטן יאר: מיט יאר תתקי' החט מן הירוי גיברחבט
פון דיא אלבי' זיין"ן פיר חול' לוחציג מפרים דיא ר' הלל גישריבן החט חול' החרוי החט מן אויה גיוועזט מלי
דיא מפרים חול' דער בעל יוחטן שרייבט די ער מיין חלק דר פון גיוענהן החט חול' מיוט זיין הונדרט יאר חלט
גיוועזין די עי גישריבן מיוט ווחרדין: דער רחב"ד דער מחבר בעל ההשגות מיוט מיוך חבר ניט דער רחב"ר
דער בעל מפר קבלה זונדרלין ווערט גיאלט ר' אברהם בר דוד פון פסקירה ער החט גיאחבט דיא חידושי'
חול' דיא גאוחות חול' החט דיא השגות גיאחבט מוך דעם ראבח"ם ז"ל נוך בייא זיינן לעבן חול' החט אחבר
גיוועזין די מפר בעל נפש מיין גרוטי חיבור מין דיזיגט חול' מן החט מוך מיהן גיוחגט די דער רזה הקורט
גישייבט החט מין זיינט בית הוחרש. מיין טייל זחגין די ער גישטארבן מיוט מיט תתקיח' חול' מין דער
זעלביגן לייט מיוט גיוועזין ר' אטה הכהן: מיט יאר תתקיח' החט זיך ביוגנט חול' רשות גענבן דער
פוסוט אוך נרפת דען יהודים מהני מיר ון שן חול' זיין דעם גיאיי בעבין וונדרלין מיהני ון ווידרן די ווידן זחלין

ומזון מן פרי אבל המט ניט נאך גידיאדט מוז נעם אנדרן אמל פאר שטוטן ווערדן מן מיין אנדר נאד:
דער ראבם דז איז דער חשוב רב רבינו אשה בר אייאה עלה חז מלהי' מן אלריק מיך נוייט מוז נואלגיגשטן
טאג מן טבת מוז המט אמכן דר לייכטן דיא מוגן פון דיא בני גולה זיבנציג יאר ווינגר דרייא מוז מבלינ טאג
מוז איז ביגרמבן ווערדן מן מרן ישרחל מוז איז דער דעמט זאן מוז המט פיל מפרים גיאמכט מבאר איר
החבין זיא ניט: דער ראב"ן המט זיין מפרים מן גיהמבן ז' אמכן מיך יאר ניין הונדרט מוז זיבנציג מוז זייני
חביריק דיא מוז קונטבאר זיין דז איז זיין פירוש מוך דיא תורה מוז פירוש מוך עטליכי אסכתות מוז
תורת המדק שלחן מרבע מוז מפר הבטחון מוז מפר אלחאות מוז מפר ההשגות מוז חיבושים מוך גאדות
מוז מן זייני לייטן גיוועזן איז ר' מבראהם דער זון פון ראבן חין גרושר חכם מוז חמיד מוז המט אחבר
גיוועזן טמלות ותשובות: ר' יהודה חמיד פון פרים דער המט דיא נוחות גיאמכט מיז דער תלאיד פון ר'
יהודי הזקן גיוועזן מוז דער רבי דעם מאג מוז איז גישטארבן מיך יאר תתקנ"ו: ר' ברוך פון גראייטש
המט דז מפר התרואה גיאמכט מיך יאר ניין הונדרט זעקם מוז נייניג ווינ דת שטיט מיך יוחסין: ר' מליעזר
פון גראייזא בעל מפר הרוקח ור' מליעזר אזיל זיינן גיוועזן מיך יאר תתקי': ר' יצחק פון קורבל בעל המא"ק
איז גישטארבן מיך טויזינד יאר:

חן פחנג פון דעם זעקסטן טויזינד:

רבינו אשה אקלי בעל המאג איז גיוועזן מיך חן פחנג דז זעקסטן טויזינד ווינ ז' זעהן איז דער
הקדאה פון זיינם מפר מוז איז גיוועזן דער תלאיד פון ר' שאשון מוז ר' יהודה החמיד מוז חן
זייני לייטן זיינן גיוועזן מיך טלטלוך אער מלי מוזלך טויזינד יהודי: ר' יצחק פון זון דער המט דעם מוז זהוע
גיאמכט מוז'ער איז דער חן לייטן גיוועזן פון רבינו אשה אקלי דעם ער איז חך דער תלאיד גיוועזן פון ר' יהודה
החמיד מוז דז איז דער רבי יצחק דער פון ר' אמיר ארטאבורג. זיך איז מיך מפר טלטלוך דל"ו: רבי
מאזן דער אקדש השק המט גיוועזן ברביק מוז המט איסר גיוועזן דעם ונתנה תוקף דיא תפילה דז אן מך
ר"ה מוז הם כפור זמגט. מוז דז אעשה טשיט חן דיא אחזורים איט פירוש ער איז מוך חן דייך דור גיוועזן
מוז אן זמגט מוך דז עז דיא תחנה תת שאש גיאמכט המט ז' דעם מסכניק דז אן זמגט חיין טג פאר ערב יום
כפור: ר' פרץ הכה דער תלאיד פון דעם בעל המא"ג דער הייטט ר' פרץ דער אחבר המט גיוועזן דז מפר
מערכות אלהות דז דר נאך ר' יהודה החייט המט מיך פירוש גיאמכט מוך דייזי מפר דער איז מך גיוועזן חן
דייר נייט מיך מוך השטי: ר' אמיר אר טידרום דער שטערן דער דת לייכט דיא קרן דיא היילג איז גיוועזן חן
טלטלוך מוז פון הלאידיק מוז גישטאלט מוז המט פירוש גיאמכט מוך דיא תורה איט גרושיק דייך
מוז איט גרושיק פאבול מוז שטארק. מוז אהבי דז המט ער פיל מפרים אחבר גיוועזן חן דייגיק פון דער
תורה מוז מיזט גישטארבן מיך יאר פיר טויזינד מוז פיל מיך: ר' יצחק מבן מיר המט אחבר גיוועזן ונחת
התבונה אחלפומי אלך פורטיגאל מיך יאר מיך מיל מיך זעקסטן טויזינד מוז איז מוך זייני נאמן מיזט
גיהיישן ווערדן אחי אלפונסי בי מוז דיין טאג: חן דער זעלביגן לייט מיך נוועלפטן מיך זעקסטן
טויזינד זיינן חן טייל בעל תוספו' גיוועזן: רבינו יחיאל אפריז מיזט גיוועזן מיך יאר פיר טויזינד מוז
אכטצהן. דז גלות מגנאז טיטרא דז וועלט גינענט מוך טייטש עקזילאך דז זיין רייזדעצט שטאט מיזט זוכה
מיזט מיך מוזנגיגשטן מיך מוך השטי: רבינו יחיאל דער פאטיר פון דעם רחש ז"ל מוז רבינו הניסים בעל
הנרשות דער תלאיד פון דעם ראבן חבר דער מיזט ניט דער רבינו ניסים דער פירוש מוך דעם מוסמי
גיאמכט המט מוז מך ר' יצחק בר שלאה דער אחבר המט גיאוועזן דעם אשו הקדאוני זיינן חן גישטארבן מיך
אכט מוז נוזנגיגשטן יאר ז' דעם קיין פרט שטיט חן יוחסין: מיך זעלביגן יאר המט דער ראבן גיקומט
מוך ירושלים ווינ דת שטיט מיך מוך פון דער תורה דז דער המט אחבר גיוועזן: ר' אשה חבן תבון המט
חב קופייחט דז מפר מקוים פון שון ערבי מוך זיין הקודש מיך יאר תתיסיג מוז דרייסיג שטיט מיך
שלשלת הקבלה מוז דרינן מיזט אלדיט נאך זיין מפרים דז דר המט אחבר גיוועזן חבר ווערט ניט
גיזעהן בייא מיר מוז ניט ז' זייכט קומן: חבר מיך המט גיזעהן דיא קופייח פון דעם מפר מקוים מוז דעם
דז דר גיין קופייח פון בידאכט המט מיך יאר תרייסיג מיך מוך השטי נאך איינוג דעם בעל שלשלת הקבלה:

ערר רשב"א מיט ר' שלמה בן אחרת מיט ערר תלמיד פון דעם ראבן גיוועזן ערר האט אחבר גיוועזן דעם
תורת הבית המרוך מאן' הקלר מאן' האט מך אחבר גיוועזט שאלות ותשובות מאן' חידושים מויך דיא גארא מאן'
מפר עבודת הקדש מאן' ער האט זיין נשיאות גיפירט מיט יאר ה' חלפים מאן' פירליג שטיט מך מיט
טלשלת הקבלה מאן' ערר רבי ידעי' ערר בעל אביהר הפניני מיט מך מין דעם הור גיוועזט: ר' אחיר פון
רוטבורג האט אחבר גיוועזט דיא הגהות פון דעם אייזיאי מאן' מיט ערר רבי פון דעם ראש גיוועזן מיט מין
ערר תפיסה גישטארבן מאן' מיז גיוועזן מיט יאר זעקס מאן' פירליג מאן האב מך מין דיא לקוטים מיט לפטשטן
בלאט פון מפר היוחסין גיפונדן מאן' די מיז ערר מאת נאך אייער דעה מך מביר ניט וויא מין יוחסין שטיט די ער
מיוש גיוועזן יאר מה' מך האב מיך גיהערט פון דעם גאון אהורר חייט כהן די ער האט גיוועהן מין מיינם מלטן
מפר פון דעם מלטי מפרים פוך' פנחט החזיון פון קרמקא דיא מבה מן קוארן מיט די אהרם מין דיא תפיסה
קוארן מיז מאן' מיז גיוועזן מין די קיסר רחזלפום ערר ער שטיז זיין לייטן מאן' מאן שרייבט מך ערר שלשלת הקבלה
מאן' דיא יאר פון דיזם קיסר טרעפן ישטיאנט זו זו דעם יאר פר' ווא דוח פינדן וועדשט מין ערר מגרען חלק
ר' אחזק רקנטי האט אחבר גיוועזן די מפר רקנט מאן' מפר טעאי האלט מך שאלות ותשובות מאן' מיט
גישטארבן מיט פונפציגשטן יאר: רבינו בחיי בר משר האט אחבר גיוועזן די מפר בחיי מיט יאר נח' מאן
פינדט זיך מין זיינם מפר מיט פרשת ברחשית מאן' האט מך מין מפר מויך דרשות גיאחבט היישט כך הקאח:
רבינו שם טוב פון לינן האט אחבר גיוועזן מפר האשקו מאן' די מפר אשכן הערות מיזט גישטארבן מיט יאר
נג': רבי יעקב בר רש"י מפרדי מיזט מין גרושר חכם גיוועזן מין ערר תורה מאן' האט פון תלמידים מיז
גישטעלט מאן' מיזט מין אעבטיגר פייטן גיוועזן מיזט זיינט גלייבט ניט גיוועזן מין זיינם דור מאן' ער האט
אחבר גיוועזן די מפר הברתט די גינענט וועדט בחיימת עולם מאן' ער מיזט גיוועזן מין ברלוני מיט יאר נח'
מין ערר קהילה ברלוני האבן זיא גזר גיוועזן די אן זאלן ניט לערנן חכמות יונית בין די ערר לערניר מיזט מלט
גיוואנן מבט מאן' לומניג יאר מאן' די מיזט ג' וועזן מיט מה' מז שטיט עז מיט השובות הרשבא מי' תשו'
מין פרושר גירוש מיזט גיוועזן מין לרפת מאן' זיינן מפר לחרן ומרדין לוויא אחל מז פון מז מויז אלריך זיינן מרוז
גאנגן מין דבר מאן' חרב מאן' רעב מאן' ערר ר"ב אעזריט דעם גירוש מין זיינם פירוש מין פרשת בחקותי מין
דעם פסוק ואברתם בגיים מאן' האבן מיהן מלי מיר געלט גימאן מאן' האבן מיהן ניקש מיבר גילאזן מר מיהרי
אלביטש מז שטיט מין יוחסין מאן' ערר שבט יהודה גיבט מיין מיאן דרויך מויך די יאר ויגרשיהו ויולך מך דיא
יהודית דיא מין משכט: זיינן גיוועזן מיזט מך ערר לחרן מוז גאנגן פון האט יתברך מאן' האבן פון נפשות פמר
ברעגט פון ישראל מין דעם זעלביגן יאר: ר' יצחק ישרמלי מיזט מין גרושר לאדן גיוועזן מאן' מיין בעל תבונה
ערר האט אחבר גיוועזן די גיוואלטיג מפר די היישט יסוד עולם מאן' האט עז גיאחבט מין טוליטלה עהר זיינם
רבי רחט: מיט יאר ה' חלפים ושבעים נו מר שחפונג דיא וועלט: מאן' ער האט מך אחבר גיוועזן דעם שער
השאיפ מאן' מפר האלוחים מאן' ער האט מך גישריבן די מפר אחור ענים מאן' ערר יוחסין שרייבט די עז מיזט
גיוועזן מיט יאר לוויא מאן' זיבניג: אברהם בר הלל מיזט ערר תלמיד גיוועזט פון ר' אשה בעל הסמ"ג דער
האט אחבר גיוועזן די מפר האגרלכי ערר מיז נהרג גיוואנדן על קידוש השם מין נירנבורג מיט יאר ע' מין דעם
זעקסטן טויזנד מאן' ר' אחיר בן ברוך ערר דיא תשובה גיאחבט האט מיזט מך גישטארבן מין דעם גיאלטן
יאר: ר' שאשון פון קיון ערר דיא האט אחבר גיוועזט די מפר הכריתות מיזט גישטארבן מיט יאר זיבניג
מויז מאן' רשאשון בר נדוך ערר דען תש"בץ גיאחבט האט די אחבט תשובות שאשון בר נדוך: ר' שאשון
הגרשן ערר דען יקוט גיאחבט האט דא וויז מיך זיין לייט ניט מביר מיך האב גיפונדן מין דעם מפר אחור ענים
די ערר האט עטוואז מב גישריבן פון דעם יקוט פון ר' שאשון זיין מיינן האט ארטען שטיט מיט יאר זיבניג מיט
מלך השטי: ר' יהודה האט אחבר גיוועזן די מפר תניה מין מיטלח מיט יאר ער' מאן' ער מיזט גיוועזן זו
דען מיטלח מיר מהר אורה נדק: מיט יאר פת' זיינן מפר ברענט ומרדין פינל טויזינד נפשות מויך קידוש השם
מאן' זיינן גיבליבן מויך מירי מאוזה: ר' עבדי' האט מין פירוש גיאחבט מויך דעם קדוש פון דעם ראבם מיט
יאר פה' ערר רמ"ט די מיז די גרוש אעבטיג ליבט רבינו משר מיזט מויז משכט גינאנגן מיט גרוש ערפת ערר
מובן גיאעלט מיזט מ' מיזט קוארן מך טוליטלה מאן' האט ארטען מחבר גיוועזט דעם משרי מויך דיא גארא מאן'
מך שאלות ותשובות די היישט תשובות הרמב מאן' האט גיהאבט מבט זין מאן' זיינן מייסל גדולי עולם גיוועזן
מאן' מיז גישטארבן נמך אייניג דעם מפר יוחסין מיט יאר פת': ג כ אין

אין דיסע יאר זיינן מוזן מר שטאנדן דיא גיאיינע בעביל פון דעם זאמר פאלק פרא נאמטן מוז החבין זעלן פאר טילגן מיט דיא יודן מיט קינגרייך מחמרי גיפונדן ווערן מוז' החבין פון זיא מוס גיבראכט מיט טרעגט זעקס טויזינד יודן מוז שרייבט דער בעל הדרך מן דער הקדאה פון זיינע מפר : מפר מגורה מיוס גיאמלט וואדרן פון דיא תלואידים פון דעם רמט : מיין טייל וואלן זאגן זיא החבין זו מוזאין גילעזין מיהרט רבי זיין ריב מוז' החבין זו מוזאין גישריבן מוז' החבין עז גיהיישן מגורה די מפר : רבי ירוחם החט אטדר גיוועזן די מפר מדש וחוה מוז' מפר אשריט בשלר מוז' מן דיזר לייט מיוס גיאמלט וואדרן די מפר מורחת חיים החרוך איט דעם יורה דעה החרוך מההן הכהן טטיט מן דעם מפר היוחסין דר קלג' : ר' יצחק אזורא דער החט אחבר גיוועזן די מפר מיסור והיתה די הייטט שערי דורא מיוס חויך מיט טרעגט מן דער יעלביגן לייט גיוועזן : דער רלב"ג החט מיוס גיאמלט זיין פירוש מפר שואל מיט יאר לח' מוז טטיט מיט ענד דער זיינט פירוש חויך מפר שואל : רבינו יעקב דער זון פון דעם רמט החט אחבר גיוועזט דיא מרבע טורי' מיט יאר הונדרט נוא חלק השטי ויא מיט טור מורח חיים טטיט מיט חויז זאגן הלכות רמט חדש מיט מיאן תכו' מיט יעלביגן זיינן בילוחוגן וואדרן חלי דיא יהודים דיא מן קאמטיליא מוז החבין זיא זיך מיוז גיליזט איט מיהרט געלר : ר' דוד מבורהם החט אחבר גיוועזן זיין מפר די מיוט פירוש התפילי' מוז' מרר העיב ר מיט יאר הונדרט חגי' ויוט דא טטיט מן זיינט מרר העיבור : מין שוערי דבר מיוט גיוועזן מוז וויט חלי דיא זן שיינט מיט יאר די אן ליוט הונדרט מוז' חבט מוז מן מין זאך די זיין לעבנטאג דער גלייכן ניט גיפונדן מיוט וואדרן דיא חלי דיא זועלט מר טאפן מיוט גיוואדרן · חוז' מיוט די אטער ניט מיבר בליבן פון פאלק דעם חלי מין שוערי דבר בר אן מיוט גיוועזן מוז' פון דיא יהודים זיינן נר ווינ גישטארבן חלי פון דעי מורחך וועגן החבין דיא מלריט גיאמט דיא מן מפרד מוז' דיא מן גרפת מוז' דיא מן מטכוז גיאמט מוז' דיא מיהן עלילות לו גיוואדפן דעם יהודים מוז' החבין גיאמט זיא הטעטן מט גיוואדפן מן דיא ברוך מוז' מן דיא בעך מוז' זיינ גיהרגט וואדרן מוז' זיינן גישחטט וואדרן פון יהודים לו טויזינד מוז' לו לעהן טויזינד פון דעם גיאיינע מלריט מוז' דיא שרוה זיינן ניט מן איינשטר גיוועזן לו שטייחרן מוזר לו וועהרן דעם גיאיינע בעביל דעם עז מיוט מן הטאיט גיוועזן :

אין גרושר ווען מיוט גיוועזן לוישן דיא יהודי' מוז' לוישן דעם אואר יהושע הד"ק פאר דעם מפיפיאר ויא דא טטיט מיט מפר שבט יהודה במריכות רביט ניטיט דער פירוש חויך דעם מופטי גיאמלט מיוט חויך מיט טרעגט גיוועזן מיט יאר הונדרט מוז' לוישלינג : ר' אמיר חבן מלרבי החט אחבר גיוועזן די מפר שבילי מאזנה מיט יאר קל' דער רלב"ג מיוט מין גרושר אטטיגר זאך גיוועזן החט גיהיישן ר' לוי בן גרשון דער החט אחבר גיוועזן מין פירוש חויך דיא פיר מוז' לוחלינג מפרי הקדושים מוז' מפר אלחאות ה' מוז' טטיט מן מפר יוחסין די זיינ מפרים דיא ער גיאמלט החט זיינן ניט לו דר ליין מוז' ער מיוט גיוועזן דעם ראבט זיין טאלטרט זן מוז' מיוט גישטארבן מיט יאר הונדרט מוז' דרייטיג : מיט זעלבין גיאיעטן יאר מיוט מין גרושי עהלרה גיוועזן מן טילוטלה מוז' מן חלי קהות קטטיליה' מוז' זיינ גישטארבן כח' חלפים מיוט חויך ועגן אחלוקת מיוט בריוך מוז' פון דעם רמט זיינ ירע מיוט ניקט מיבר בליבן אחרי מיין ר' יהודה בעל הטורים דער מיוט ניט איט זיינט פחטיר מן מפרד גילאגן מיוט מן מטכוז בליבן טטיט מיט מפר יוחסין דר קלג' : ר"בט די מיוט דער חט ב רב דער ליכט פון דער תורה מוז' אומלג מן זיינט דור החט גיהיישן ר' יצחק בר טטת דער דורך זיינט גרושן עלפיל החט ער גיאמלט שאלות ותטיובות דיא גיענט וועדרט תשיבת בר טטת מיוט גיוועזן מיט טרעגט מיט יאר קלר' : ר' אחטן חבן זרח דער אחבר החט גיוועזן די מפר לדה זרך מיוט דער תלואיד פון ר' יהודה פון זיין גן גיוועזן מיוט גישטארבן מיט יאר קלו' מוז טטיט מיט מפר היוחסין מ' מוז' דער הקדאה פון זיינט מיוט מיוט מפר מיוט זו ואר טטין די ער מוט מיוט וואדרן זעקס מוז' מלליג יאר מוז' דער רבי פון דעם ר' אחטן מיוט גיוועזן ר' יהושע חבן טוב מוז דטין מן דעם הקדאה פון דעם לדה זרך ר' אכיר בעל מבקטרוכ מיוט מך מן זיינ לייטן גיוועזן : דער ריט"בח דער מיוט ר' יוסף טוב בר מבר הם דער דען אגדול עז גיאמלט החט מוז' דעם מיוט מיוט מוז' דעם ראבט מיוט

מיט מין דער זעלביגן לייט גיוועזין : ר' יצחק שפארט דער זון מבן בוחן גיאמבט האט מיוט מיך מין דער זעלביגן לייט גיוועזין : רב חסדאי דער בעל מפר חור ה' מיוט גיט שטמרבין מיט יאר קמ' דו לעטשט גלות פון לרפת מיוט גיוועזין מיט יאר קמ' :

אין דער שטאט פרמגא המבן זיך מין גיאמלט לייכט פערטיגי לייט מיט מסרו חג פון פסח מיט יאר ה' מלפים קאט' מול' זיינן מיוך גמכגן מיוך גמטט פמלק איט שווערטן מול' המקן איט מקטטין מול' המבן זיט מיוך דער גמט נידר גישלמגן מול' מיהרי הייזר המבן זיט מין דיט מטין גילגט · מול' המבן דיט טוטין מיוז מיהרן קבריט מאיז גילמגן · זיך מיין מין דיט מלוחות דו גיאמבט האט ר' מבנגדור קרא דיט מין היבט חת כל התלמה מיאן קמר' מיט טרר פון ק"ק פרמגא : ר' טאטן זורמן דו עניקלין פון דער רב"ג מיוט קוין מין דיט שטעטין מפריקא מול' האט פיל כופריט מאבר גיוועזין מיוט מפר איגן מבות מול' טאוות ותטובות תט"ב בן תשבוית טאטן בר נאח דיט מירוט מול' מיוט גיוועזין מיט יאר קנא : מין דער זעלביגן לייט מיוט טאיר מול' גרוטי הרוגה גיוועזין מין מפרר מול' אין מז גיויזין אמל הונדרט טויזינד יהודים המבן זיך מיאר גיוועזין מול' דער מיאן פון דיזען יאר מיוט מ"ו קנא' : מין גרוטי אגבה מיוט גיוועזין מיט יאר הונדרט מול' זעכציג מין גמלן מטכט פרובינלן מיטוימה דו זולבי אגבה מיוט דער זעהן מול' ניט גיהערט מיוט וומדרן ווייל דער עולם גישטמנדין מיוט מיז גיהאלטן דיט אגבה מין רוס · מול' פון יהודים מיוט קיינר גישטארבן קין מייליגר דערי ווטגן המבן זיט עלוות גיוומרפן מוך דיט יהודים מול' המבן גיזמגט דו זיט מיין טס מין דיט בעל גיוומרפן המבן מול' זיך דערי ווטגן גרוטי גזירות מין דו מלן מר ווטקט מין מטכט מול' פרובינלן מול' מיוט מיין גרוטי נרה גיוועזין מוך יהודים דו דערי גלייכן ניט גיוועזין מיוט מול' מזיר ווטגן מין מטכט זיינן זיט גיבלבן מין קדושת השם מול' זיך ניט מיאר גיוועזין דער חשוב רב דון מחיר רופא דער גיוועזין מיוט מין קטטילוימה האט מב קופיוימט דו מפר האורה פון מדיטטמטלוט מיך לשון הקודש מול' דו מיוט גיוועזין מיט יאר קמר' : מיוט טאר מול' גרוטי הריגה גיוועזין מיט יאר קעב' מין קטטילוימה פון מייגן גלח מול' המבן פיל מין גלובן פמר ווטקטלט אמר מול' לזויין אמל הונדרט טויזינד יהודים : ר' יוסל מלבו מיוט מין פילוסל גיוועזין האט אחבר גיוועזין דו מפר העיקרים מיט יאר קפה' :

מהר"ל מיוט דער חשוב רב דער גרוט חסידר' יעקב אוילן מג"ו דער ווערט גיאעדיט אהר"ן מול' מיוט דער תלמיד גיוועזט פון אהור"ר שלום פון ווין דער הייסט אה"רט דייר אהרין האט ארבין תורה גיוועזין מונטיר ישרחל מול' האט פיל תלמידים מויז גיטטעלט מול' האבר גיוועזט שלות ותשובות מול' דער נמך מיוט ער גיפחדרט וומדרן ביטיבה של אעלה מיט יאר קמ' ווין דו שטיט פמרין מין הלכות פסח מין דיט אנהגי אהר"ן · מול' מן אז ווילן דו דער אהר"ן מג' ווין רבי אהרר שאומל מול' אהרח"ק ווין דיט ערשטי דיט מיך גיפמדין האב דיט אהרח גיוועזט ווערן דעז דו מיוט ערשט בייט דיט מטכניט מר נייחרט וומדרן דו מן מיין אוריגו הייסט דח פון האט מן פמר נייטן ניקט דח פון גיוועזט · מול' ער שרייבט דון ילחק מברבנאל מין דעם זעלביגן פרק פון דיט פרקים מין דער אטצע הייסט ר' עקיבח שטיט מוז פמר וומהר נמך איין קוין מין מיטוימה האב מיך גיזעהן דו זיט זיך מן מנדריר אטאיך ווין מול' דיט מטכניט זיינן דיט ערשטי גיוועזין דיט זיך רבי מול' אורימ מן מנדיר גיהויטן המבן · מביר מיך וויז ווטו מיהן דער היתר הער קאט מט לא עז קוטט מיהן פון דעם ערליט הער דו מן הייסט מיין דוקטיר מוז המבן זיט דען אנטג נמך גיזמגט · מק ר' זו מבן חביב האט מק פיל דח פון גיטרייבן מין זייער תשובה · מביל מיך האב גיהערט פון דעם גמון רבי מיוי בר בלוחו דו זיט דח פון הער קוטט דו מן אריגח מויז גיטיילט האט פון ווטגן דיזר מרוטך וויל דיט גיטול מול' קידושין המבן געבן ווער סון ניט מין דיט דיוסך ביהויתן מיוט גיוועזין דערי ווטגן המבן דיט מטכניט אריגח מויז גיטיילט מול' ווער דיט אוריגו ניט גיהאט האט הער האט ניט דמרפן קידושין גענבן מודר גיטן : רבי טס טובבן טס מיוט גישטארבן מיט יאר הונדרט מול' נייליג מול' דו מיוט גיוועזין ר' יוסל האט מב קונקרטמיוט פון שון ומטיין מוך לשון הקודש מול' דו מיוט גיוועזין מיט יאר קנח' דיט מן דער הקדמה שטיט פון זיינם טפר :

מהרר ישראל בר׳ מיכה גיוועגין מיכ יאר ריב׳ מוז שטיט מן זייער תשובה ר׳ יוסף בעל הלחן הוט זיין
ספר אחבר גיוועגין מיכ יאר ריט׳ וויז דאס שטיט מן זייער הקדאה : ר׳ ישראל משכני
ווערט גינעמט ר׳ מיבר׳ דער האט די ספר תרואו הדשן גיאמבט מוז שמועת מוז תשוב׳ ער האט אקבל
גיוועגין פון זייני רביהם מיכ יאר ך מז שטיט מך מן שטותה קבוה : ר׳ יעקב זייל דער זיא תשובה
גיאמבט האט דער מיזט מך גיוועגין מן דער נייט פון דעם רבי ר׳ מיטרו׳ ר׳ מויזיק טיריזאדער זיא אגהיכ
גיאמבט האט דער האט אקבל גיוועגין פון ר׳ מבראהם קליוזער מיזט מך מן דער נייטן גיוועגין פון ר׳ מיסרל מוז
האב מיך גיפונדן מיכ היירשטן בוהט די מן דעם ספר היוחזין שטיט רבי יטוע דער בעל הלכות עולם האט
אחבר גיוועגין זיין ספר מיכ יאר רכו׳ וויז שטיט מן זייער הקדאה מוך מיכ טרעט מן דער זעלביגי נייט
מיזט גיוועגין ר׳ דוד ויטאל מיז אעלטיגר אשור גיוועגין מוז׳ האט גיאמבט די ספר אכתם דוד : ר׳
יצחק מבוהב הוט אחבר גיוועגין די ספר אמרת האשר מוך מיז ביטיידוט מוך דען פירוש פון דעם ראבן
מוז׳ מיזט מך מיכ טרעט מן דער זעלביגי נייט גיוועגין פון דעם יאר רי׳ מוז׳ מיזט גישטארבן מן פורטיגאל
מיכ יאר רבג׳ זיבן חדשים נאך דעם פירוש מן ספרט מיזט מוט גיוועדרן זעלליג יאר : ר׳ יוסף קלן דער
דיא תשובה גיאמבט האט מיזט גישטארבן מן מיטוויך מן דער שטאט בחביהה מיכ יאר רע׳ חוז׳ מן דיזט
יאר האט ר׳ יעקב לנדא אחבר גיוועגין די ספר מגוד : ר׳ שלמה אחרבינה הוט אחבר גיוועגין די ספר
מוהלאטר מיכ יאר ראג׳ וויז שטיט מן זייער הקדאה :

רבי שם טוב האט אחבר גיוועגין דיא דרשות מוך דיא תורה מיכ יאר האט׳ מוז׳ מן זייכ לייט מיזט
גיוועגין ר׳ מבראהם בעל דרך חאונה מוז׳ ר׳ מבראהם בעל נזה שלום מוז׳ ער מיזט גישטארבן מיכ
יאר רנב׳: ר׳ מוי אזירה דער מיזט מן גרוטר אעלטיגר רב גיוועגין דר האט אחבר גיוועגין דען גרוטן ביאור מוך
רטי׳ מך האט ער אחבר גיוועגין שמועות ותשובות מך האט ער אחרט גיוועגין די ספר האספר דר מיזט גיוועגין
האט ישיבה מן דער גרוטי קיהלה קדשטטריני מיכ יאר׳ן : דער גירוט דער מן ספרט מיזט גיוועגין מיזט
מיכ יאר רנב׳ גיוועגין מוז׳ דער מיזן מיזט דרוך׳ רבינ בני הטוואה מוז׳ זיז החבן רמרטין שמר טריבן מין גרוט
אעלטיג שמלק די טויזיגר מוז׳ ער זיא פון מהני מוז׳ בין דא פון מהני זיך איאר גיוועגין מוז׳ דיא נרות
די דען יהוריס די מ זט קוזין זייכ די בין דרלין זיך מן מיכ טבטיהודה בדך ח׳ו׳ט׳ ר׳ יצחק בן עראמה דער
מיזט מיינר דא פון גיוועגין דיא מיזט מן ספרד גגן זיין מיזט מן גרוטר לאדן גיוועגין אוסלג מן דער תורה מוז׳ מן
מגדרי חכמות גיוועגין מוז׳ ער האט אחבר גיוועגין די אעלטיג ספר עקדת יצחק מוז׳ מוך דיא אפתחות
קשות מוז׳ וושטין מגדרי מספרים : ר׳ יעקב מבן חביב מיזט עוך מיינר פון דיא שמר טריבי פון מספרד
גיוועגין מוז׳ ער הוט אחבר גיוועגין דען עין יעקב מוז׳ בית יעקב מוז׳ מן זייני לייטן מיזט גיהעגין ר׳ יוסף
בעל שערי תורה מוז׳ מן מיהרי לייטן מיזט גיוועגין ר׳ מבראהם בעל דרך החאונה : ר׳ טאמא מרמא הוט
גיאמבט מיין פירוש מוך דיא תורה די ספר היישט ויקר חיים מן פירוש מוך דען מבן עזרא מוז׳ הוט מך
אחרב גיוועגין די טפר אכלו יפי מיזט מיך מיכ טרעט מוז דיא זעלביגי לייט גיוועגין וויא דא שטיט מיכ
ספר יוחסין דך קוט מיכ יאר רבו׳ הבין גיבחטין די פמלק דיא מן וועמר מן ויזליא די אן מיקעלזלין הוט טרמגין
מוז׳ מוז טרייבט דוך דער בעל דקדוקים מוי זייכ ספר תשבי מיין מיין מוך די יאר כ׳ רמי הם יכירו רמוהם
האט מוז גיל מן דער מוי רבינ הוט אזיט מוז גיל מן דער מוי מוז׳ די לשון כרנוס די מיזט טייטש
אחברן דען דער הוט מיזט געלגיוועגין וויא אחברן : דיגלות טון פורטיגאל מיזט גיוועגין מיכ יאר רנח זעקס
יאר נאך דעם גלות ספרד מוזטרייבט ר׳ יוסף קלן דירען ער מיזט מך מיינר גיוועגין פון דיא שמר טריבי פון
ספרד מן דער הקדאה פון דעם ספר תולדות יצחק :

ר׳ לעמלין מיזט מין אבטר גיוועגין די טיט קוי טיכ יאר רכ״ מוז׳ מן גלן תפוצות ישראל החבין
דיא זייני דיד גיגלויבט מוז׳ מוך דען גוים מיזט די קוי גאנצן מוז׳ גיל פון דיא גוים
החבין מוך גיגלויבט זייני וואר טין מוז׳ איין הערלין זעלי מן מקנה האט יין מבן וואו ער אלות ווערט מפלעגן
מבמקין זו טשומען דען מן האט מיהן אבטיה גיוועגין דיא מיבר מין יאר אלות ווערט בחקין מן מרן ישראל
דיא דיבר האט ער דען מבן זו שלמן מוז׳ מוך דיא מיכ יאר מין אלות ווערט אוריני ורבינ אהורר מלינער טרייבט

מבד דק"ק ורנקפורט וז"ע קיין ענדי זאך מיט גיוועזן מיט עטוואס דרען גיוועזן דען האט אות ואופת
געבן מוז מפשר המבין עז מוגדי עבירות עז ען רוק גיהאלטן : ר' מברהם דבית בעל מפר יוחסין האט
גיוועזן דש ער זיין מפר האט אחבר גיוועזן מיט יחר רמב' דען מיט דך זה' ען דעם זיינט מפר
שרייבט ער דש ען דער צייט ען דעם חיבור ען דעם מפר מלאניטשי בין זיין צייט מיט טויזינד מוז' דרייה
הונדרט מוז' זיבנציג יחר מוז' דש מפר מלאניטשי מיט גיאמבט וואדרען מיט יחר דרייה טויזינד מבט הונדרט
מוז' זוויה מוז' ניינציג . ען דעמבן ען מזמאן טויזינד מוז' דרייה הונדרט מוז' זיבנציג ען דרייה טויזינד מוז' מבט
הונדרט מוז' זוויה מוז' ניינציג דוד ען ען מזמאן ציקל טויזינד זוויה הונדרט מוז' זוויה מוז' זעבנציג : דען
ילחק מברבנאל דער גיוועזטיג אחבר דער וזמו ביקאנט מיט דער מיט מוך מיינר גיוועזן ען דיא ציט
טרייבי ען טפרד וויא גיאועזט מיט מן זיינט מפר מיט מוך גימאן וואדרען מן דיא חשוב ישיבה מן פאדוא
מיט יחר רמט' מוז' דער בעל טשלשלת שרייבט מלי דיא ער גיאמבט האט . ערטטליך מין פירוש מוך גמץ
חומש מוז' עטריק ומרבע מרכבת האטנה אענייני היטוזה אשויע ישועה אשויט אטרת זקיק
רמט מאנה זבח פמח נחלת מבות טאיק חדטיק אפענות מלהי' נדך עולאיק לקחת נביאים : מוז' מן
זייני ליטן מיט גיוועזן ר"י בעל עקידת יצחק ר"י מבן חביב ר' יוסף קמחי בעל תולדות יצחק ר' מלי' אזרחי
ר' בניאן זהב ר' יוסף בעל שערי נדך ר' יהודה חייט ר' מברהם בעל מפר יוחסין ר' מברהם רבלאיט בעל
אקנה מברהם ר' מברהם בעל נזר האור ר' עובדי' מברטורא דער דש פירוש מוך דש אשניות גיאמבט
האט ר' יעקב פחלק ר' דוד בעל שן אורים . ר' ישוע בעל הליכות עולם ר' יצחק מבוהב . ר' טם טוב בעל
הרטות תהח נפטח נהורה בלהר החייט . דש מיר גלייכמ מן זולבי חכמיט מוז' אזרים זיין מיט
גיזעהן ומרדען :

דפוס הרמטן דז מיזט זיין זאך דש דער טרוק מיזט מוך קומען דש מן מזהרי מפרים קרושים גיטרוקט
האט דורך דניאל בומברג מן ויניליא מיט יחר לוויה הונדרט מוז' מין מוז' זיבנציג : מוז' דער
בעל דיקדוק האט אחבר גיוועזן דז מפר בחור מן רום מיט יחר רעז' מוז' אמורת הזמורת האט ער גיאמבט
מיט יחר רלח' : מיין גרוס נם מוז' מיין הלוח מיז גיוועזן ז' דען מן וואנר מן אליריק מיט זיבן מוז' זוחנציגטטן
טאג מיט חודש מדר מיט יחר רפר' מוז' המבין מוך זיך אקבל גיוועזן מוז' מוך מיהרי נאך קומטי קינדר דש
זיא דיזר טאג זולי אן גאטטדינסט מוז' אזא זייט ז' המלטן מוז' לוטטיג ז' אמכן טטיט מיט שבט יהוד' דל או' :
ר' עובדי' מברטורא האט אחבר גיוועזן דש פירוש מוך דש אשניות מן זיינט גיבוהרט אחר מן מיטליא מוז'
האט ען נוס ענד גיברמבט מן מרן ישרמל מוז' מיזט המרטן גיטטמרבן : ר' יעקב פחלק דש מיזט מיין
אעבטיגר רב גיוועזן דש אן מון מיט האט וויטן ז' זמגן אטוך עולם ועד מופו ער מיזט רמט יטיבה מוז' מב"ר
דער ר' יעקב פחלק מיזט דער ערטט גיוועזן דער דש מר טרמבט מוז' מוך גיברמבט האט דיא תוקיק דורך
זיין גרוס חריפות וויא מן מ' גזנדרט מן חייטר מוך דיא ישיבות פפלטגיט ז' זמגן דש איט דיא תלוידים ז'
טמרטן מון זיינר לייט מן ביז מן מילונדרט מלי' פחרט מוז' פחרט . ז' וואהר מלי' ניט מלי' לוודיקגוט הייטן
מוז' פ"ל מון דיא רמטי הגולה דיא גרוטי חטובים מיר דעה ניט דר ז' ביוועגט מוז' קייני גיניגי מזדר וזמו גיפחלן
דש מון המבין : ר' טלמה מולכי מיזט מיין פרופר גר גיוועזן מון דיא מוכמים מיז פורטיגזל מיזט דעם מלך
זיין מיקרטמריב גיוועזן מוז' האט זיך ויגייר גיוועזן מן גיהייסן מוז' האט זיך אחבר גיוועזן ז' דור רחובני
דער דש קומן מיזט מון דער מדינות פון דיא עטרת השבטי' דורך וואך טטיריהה דש נאך גאר וויט מיז פון
דער במך גוזן מוז' דער גיאפלטיר ר' טלמה וויא וזמו ער פון יוגנט מוך פ"ל מן תורת משה גיקענט האט
נאך גלייך וזמו מיזט ער מיין גרוטר אופלג מן דער תורה גיזומרדען מוז' האט גירטנת מן מיטליא מוז' זוכטן
מורטן מוז' עגדן . מוז' האט אחבר גיוועזן מיין מפר קבלה מוז' מיך זעלבטטן האבן זיין מפר גיזעהן דען
העתק פון זיינט מפר מן העגדן דעם גאנן אייגט פרייד איין גישווימטר קינד אהורר נתן פון
הורדנן . דיזר ר' טלמה מוז' זיין חבר דוד הרמובני המבין מיהני ז' גיאוט דש זיא מאנתי הדות מן
נרמת מוז' איט דעם קיסר קארלים דער פינפט מוז' המבין מיהני ז' גיאוט דש זיא מאנתי הדות מן

טרעטין אוך דו מוך דערי וועגין דער ר' שלמה סאר מורטילט מיט ווערדין דו אן מיהן זאל סאר ביינען מן רבי שטאט אנטבאה מיט יאר רלג' מוג' החבין מיט מוך מין זיין אויל גיאחבט דו ער החט ניקט רידן גיקענט מוג' החבין מיהן סאר ברענט מוג' דען רחוביני החט דער קיטר גיטואמנר הייט גיפירט נאך מסרך : מוג' נאך דעם גישפרעך נאך מיט ער דעם טיט ביפרייחט ווערדן : ר' ביניאן זאב החט אחבר גיוועזט דו טפר שאלות ותשובות מוג' החט עז פון ברחבט מיט יאר רלד' ווען מין זיינר הקדאח שטייט : ר' לוי חבן חביב מין אחן פון ירושלים בעז התשובות מיט מין גרוש אחלוקות גיוועזין לוישן מיט מוג' לוישן דיח תכאי נפת מיט יאר רלח' ווען מן זיינר תשובה גיוועזט מיט : דון שאחו חבבחאל מיט מוג' נאבחם מרוש גאנגן איט מיינט גרטטן עשטר אער מן לוייח אחל האדרט טויזיד פיקנט : מוג' מן זייני לייטן מיט עשטר גיוועזרדין ר' חלחזן מין בלגיוא מוג' מיט מוך מין דיני מואח גיריבט שטייט מיט שלשלת הקבלה :

אויך מין דיזט גיאעלטן יאר החט דער מולטחן מלייטחן מיין ביפעלך לאזין מוג' גן דו אן זאל בייחן דיח אויחרן פון ירושלים מוג' אן זאל דיח ברוגן מוג' קוחלין וואטר מן דיח שטאט ברענגן שטייט המרטין מוך מיט שלשלת הקבלה דך מה' : ושוטי טרימות מ"ג' פ"ל זיינן גיוועזין מן אדימות פיהסן מיט יאר ט"ח מוג' אן החט ניט גיוועזט וואר עז מן גילונדין החט מוג' החבין דיח אוט אחמרינ גיהאט מוך דיח הערטרן פון דיח בהאות מוג' מוך דיח יהודיח מוג' החבין גיוחגט מיר החבט דיני ביני זאך גיטאן מוג' החבין זיח אעזה גיוועזין מוז החבן זיח אודה גיוועזין ומוז זיח מיר לעבין טאג ניט דרוך גידאבט החבין : מוג' פ"ל זיינן סאר ברענט ווערדין על קידוש השם דו דערי וועגין דער קיטר סאדרינאנדוס אוך מן פיהסן אגרט החט גיוועזין מלי דיח יהודיח מן אלבות פיהסן נייארט מן פרחג החט עד מיבר גילומין לעהן יהודיח מוך מין קלייני לייט לאנג : חביב נאך מיינר קולן לייט מי דו יאר לוס ענד מיט גאנגן מיט חוסן במרט ווערדין מוג' מוך דיח קריסטלכי ווארה הייט קוזין מיט מוג' וועטשטין דעם גיהייני סחלק סון וועם דיני חיבן טאט גישעהן מיט מוג' דו ויח דען יודן זולכי סיין ן מוערבטום מן גיטאן החבין : מלזו החבן זיח וידרוך מלי גוטט מוך יהודיח גירעט מוג' החבין מיהן פריינדליך ן גירעט מוג' זיח וידרוך מן מיהרי מורטין מוג' ענדין גיוועזט וואו זיח סאר מוך גיוועזין החבין : ר' מבראהם סון פרחג גאר מיז מוך החשוב מוג' אופלג בתורה ער החט גיאחבט מיין ביטיידוט רש"י מוג' החט אגיהה גיוועזין דען טור מורה חייט אוט הגהות אופלוחות מוג' החט פ"ל תלאידיך מיט גישטעלט מוג' מיט בקי גיוועזין מן חי שבע חכאות מוג' מיט רחט ישיבה גיוועזט מן פרחג מוג' מיט מר סאדרט ווערדין ן הט"ו ב"ה מיפ יאר טג' :

אין מלזיקי זיינן סאר ברענט ווערדין ה' מלפים הייזר מן זעקט טעות נאך טטיט מוך טשלשלת קבלה דך קי' : ר' עובדי' יספרוני החט אחבר גיוועזין פירוש התורה מוג' מפר מור ה' מוג' מיט גיטטארבן מוך יאר שי' : מוך יאר דרייח הונדרט מוג' פירצעהן זיינן מלי דיח גאנות סאר ברענט ווערדין דיח אן גילונדין החט מן מיטליח : רבי שבחי מיט ערר תשובר רב רחט גלות מוריחן מיט מין אופלג גיוועזט מיבר מלי זייני אחנין סון זיינר חר מוג' סון מוך החט אן זוכן ן זאגן מוז זוייט מז דיח זן טייט מוג' מיט גיוועזין מיינר סון סאר ענד טטי תלאידיך סון ר' יעקב בולאק מוג' מיז גיוועזין רחט ישיבה מוג' מב"ר מן ק"ק לובלין מוג' דמרטרן מיט ערגיטטארבן מוך יאר טיז' : מוג' מן זיינר לייט החט מן ארבין תורה בישרחל גיוועזין מוג' זייני גיוועזט רחטי ישיבות גדולי עולם מוג' נאך החסטיגי לייט מן פוזן מוג' מן דייטן ר' קלונן וירחש ר"י אק"ק לובב דו גיענט ווערט לעאבורג : ר' קלונן החבר קחטטן ר' בק"ק לובב ומוסטרח ר' יהודה קרחטוזלן ר"י בק"ק לעאבורג : רחטה שטאדך ר"י בק"ק קרחקא ר' יעקלי ר"י בקט פרחג רחט ישיבה מוג' מב"ר גיוועזט מיבר גאלן גרוש פוזן מוג' מיט דר סאר גיוועזט רחט ישיבה מוג' מב"ר ן הי פרחג מוג' מוג' וועטטין נאך אער מהני דיני גיאעלטי : מלי דיח מפרי קודש דיח מן מוערי קהלה פרחג גיוועזין דיני זיינן מלי גימואן ווערדין מין ביפעלך ער מדרה ווייל זיח החבן מוג' עלילות ן גיוואדפן דו מוערי תפלות ווחט איר אתפלל זיינן דחט מיט מיהן ן ווידרן מוג' סון ווערדין דיני מלי תפלות גיבעבן . מוערי טפריט זיינן גישיקט ווערדין נאך וון מכלינ זעטטיר טפריט דו מלי דיני בעלי הבתיט החבין אוזין מיטן וויכ מהרין מוג' החבן קיין תפלה גיהאט אין דרוין ן מהרין . ביז מר קלערט מיט ווערדין דו זיח מון רעבט גיטאן החבן מוג' מייטל טקר מיט

מז החבן איר דיא מצריק ווירדט ביקומן וואס זיא מוט גיטון ח"ג: די מיט גיועזין מיט יאר טיט: מין דער זעלביגן לייט מיט מין ליימר מוז גמח גמח מוג זיין קמר ברענט ווארדן נוויא מוג' ביבליג הייזר מן דער יהן גמח מט שבעה עטר בתאנו:

אים יאר טיט' מיט מין גרוטר גריס זאלן גמנגן פון דעם קיסר וירדיזאנדט מוך מלי דיא יהודים דיא ציין גיוועזין מן מרוג מז דערי ווענן מיט דער גמח בימעלך מוז גמנגן דש מלי דיא יהודים ומלן מין גירוט החבן מן זיינם גמנגן אלבות: זונדרלין מן מרוג ציין מיר בליבן לוזלך בעלי בתיס זונדרלין החט גיט נאך מן גיטטאנדן החבן זיא גינמר מר נאכט בייא דעם קיסר מוג' החט זיא דר בחראיט מוג' החט זיא מודיענלן נעבן מוג' גוטי ביטיר נעבן די זיא זיך זאלן ווילדוט ביזענלן מן מירי נאנד זיא נוס ערשטן מוג' ציין בלבן ביא דען הויטיגן טאג: ער ומגט דער טרוקיר שלוה בן הר' אדרבי זו דער גיענט ווערט אדרבי נאח: מ"ג מיט זוא ביזומשט די גרוטי שיתדלות מוג' דיא גרוטי הילך מלי איך ואטיר עה' ומר רייכט החט ווענן דעם גירוט ער מיט דער מיבראט שתדלן גיוועזין ביא דעם קיסר מוג' הכמי' מוג' טריק די ער החט אומר נפט גיוועזין מוג' מיט גמנגן דורך מיטלוי ביז נאך רוס מוג' החט גוטי ביך ברחבט פון דעם מפיזיר לו דעם קיסר מוג' די ער מיט זיין נדר החט אתיר גיוועזין די איש גינמר גמטט החבן זייני וומרטן מוג' דיזן גוטי ווערקונג גיטען די דער קיסר החט גיפאלגיט מוג' זיין דיזן נאך קומן מוג' החט זיך דר בחראיט מיבר מוג' מוג' החט מוט גרוטי גינמר מוג' גירעטטיקייט נעבן: ווא פון דר פון לי טרייבן זונדרלין אמג ניט אתריך זיין: ר' אמיר פון במדוח דער מיא ט דער חטוב רב דער חסיד דיט מוקן פון דער גולה דער החט גיאפבט שתות ותשובות מוג' החט אגיה גיוועזין די ספר אייאי מוג' ער מיט ז גמט גימון וומרדן מוג' מיט גישטארבן מיט יאר דריא הומדרט מוג' מבלגנהן מוג' החט היטר זיך גילמין מין דער זיין טטעלי החט ביטרעטן החט גיהייסן ר' יהודה דער מוברשט דיך שפרעכיר גיענט ווערט מוי ווענן מיט רחט ישיבה מוג' מב"ד גיוועזין מין ויגילים: ר' מליעזר טריוט דער זן פון איהור ר' הילן טריוט דער גרוט אקבל מיט גיוועזין מין מב"ד מן ק"ק ורקפורט מט איין מוייט מוג' נומנלגיגיאר מוג' מיט מן גוטיר עלטר גישטארבן מיט יאר דריא הומדרט מוג' דריא מוג' נומנלגיג מוג' מיט ז"ג מבלגן יאר מוט וומרדן:

ר' יעקב פון וירמט די מיט דער גיוועלטיגר הב מיבר מלי דיא רבנים מן מטכט דער מיט מוך זן זיינם גיוועטט פון דיזי פערניר גיאעלטי פיר ברידר גרוטי גמוגם מוג' חשובים מוג' ער מיט מיר פחטרט ברודר מוג' זיינן מלי רחטי ישיבות מוג' גמוני עולם גיוועזין: מוג' דיזי ציין דיא אהור"ר חיים פון פרידברוג אהורר ליב אהורר מיכי אהורר טאטן מלי גרטי גמוגם גיוועזין ווא וויטר גיאעלט ווערט: ר' אטה קהרדיוחרי מיט מב"ד מוג' רחט ישיבה גיוועזין מן ספר' דער מיט מיין גרוט ליבט גיוועזין דיא קרן פון ישרחל די נאך זיינם ליבט גיען נאך מלי דיא פעלקי מוג' זייני הערוג גיט דורך דיא גמנגי ווענט מוג' החט דר ליבט דיא מוגן רן ישרחל איט זיינם ספר מ ריק מיט מין פירוש מוך דען זוהר מוג' ספר מור נערב מוג' החט פון תלוידים מוג' גישטענט מוג' מיט פון דיזר ווענט קומן מיט יאר דריא הומדרט מוג' דרייסיג מוג' מיינר פון זייני תלוידים ר' יוסף מוטליג מיט גיוועזין ר' מבלהם גלמנטי דער החט אחבר גיוועזין די ספר ירח יקר מוג' קול בוכים: מיט רחט ישיבה גיוועזין מן ק"ק קריאנא מיט מין גרוטר חשוב גישטען מוג' זאלן מין דער תורה דער מיט מוך מב גמנגן מיט יאר דריא הומדרט מוג' דרייסיג:

איין גרוטן רעט בא' מיט גיוועזין מן פירדח מיט גיוועזין מיכיאיר שלח' מוג' די רעבט אנטה ווערטט וויטר גיפינדן: ר' יצחק זוריח דער מיט די גרוט. ליבט מיט ניאון ווחרדן מוך מלי הנביח זיין טוט ווח וחוו ביוחשט מיט מוג' זיינ ווערקונג ווחט מר גיטטן החט ווערטט פינדן מוי פירליך מן דעם ספר תעלומת חכמה מוג' מן דעם ספר מקור חכמה מוג' מיר פון דיזר עולט קומן מן מבט מוג' דרייסיג יאר פון זיינר עלטר מיט יאר טוב': ר' חיים ויטאל ער מיט מיינר פון דיח תלוידים פון ר' יצחק גיוועזין דער החט אחבר גיוועזין די ספר עץ חיים מוג' עץ חיים מוג' דרך עץ חיים מוג' מוגדות חיים מוג' נאך פון זיין ווחט ער החט אקבל גיוועזין פון זיינם רבי מוג' זיין רבי החט עז אקבל גיוועזין פון מלי: ז"ל:

ר׳משה מלשיך מיזט מב״ד מול׳ רחט ישיבה גיזועזין מן ק״ק נפת דער רחט אחבר גיזועזין מיין פירוש
גר חשוב מול׳ בישיט מויך תורה מ״ו נביאי מול׳ כתוביט מז וועלן עז אשה העט פון מיי
גיבראכט העטי מין דיזר לייט מיז גיזועזין דער רב האופלג אהורר ומלך כהן דער דר לייבט רחט דיזם מיזגן פון
ישראל איט זייגן מפר אחירת עניט מול׳ דש מפר דישה ופריטה מויך פיר טוריט מול׳ רחט פיל תלוידיט
מיזו גישטעלט: רבי בניאין מ׳ לעבן דער מעלטיגר רב דער אחבר רחט גיזועזין דז מפר אשחת בניאן מול׳ זייי
מעלטיגי שלוחת ותשובות מול׳ רט פיל תלוידיט מיזו גישטעלט: רבי חייקטו״ר דער מיין מעלטיגר חשוב מפר
גיאחבט דש היישט תורת חייט מויך ניין אסכרות מול׳ רחט פיל תלוידיט מיזו גישטעלט: ר׳ אשה
מימרלש דער מיזט דער מעלטיגר חמיר גיזועזין מיזט דער דען מעלטיגן חיבור גיאחבט רחט מול׳ דר לייבט
דיזם מויגן פון כל ישראל איט זייגן מפרייט איט תורת העולה מול׳ תורת החניחת מול׳ שלחן ערוך מול׳ רחט
פיל תלוידיט מיזו גישטעלט מול׳ רחט ארבין תורה גיזועזין מונטיר ישראל מן ק״ק קרקוא מן גיפנלג
יאר מול׳ דר נאך רחט ער מב טייד גינאמן פון דיזם עולם מיט יאר שלב: ר׳ שלמה זוריהה פון מוסטרא דער
מיזט דיזם קרן מול׳ לייבט פון ישראל רט נאך זייגן לייבט גיז נאך מלי פעלקיר מול׳ פון זייגן וואטר דש איינט מן
זייני תורה טרינקן כל ישראל מול׳ זייני הערזג ביט מיט גמנזן עולם מול׳ רחט פיל תלוידיט מיזו גישטעלט מול׳
מין גרושר אופלג גיזועזין מן זייגן דור מול׳ רחט מיין מפר גיאחבט מויך גמנן שיטת התלאור: עז רחט קיין
ערך זיין גדולה פון זייגן חריפות מול׳ רחט עז גיהיישן יט טל שלמה אביר איר רחט עז נאך ניט זוכה גיזועזין
לז זעהן: מך רחט ער גיאחבט שלות ותשובות מול׳ רחט דר נאך פון דיזר וועלט חב שייד גינאמן מיט יאר שלג
מול׳ מין זייגר לייט רחט אן ארבין תורה ביטראל גיזועזין מן פולן מין רייטן גדולי עולם מול׳ נאך התאטיגי לייט
יצחק בר בלזאל רחט ישיבה מין אחראיר ר׳ הירש מין לובאוא ר׳ ישראל בן ר׳ שבתי רחט ישיבה מין לובלן ר׳
הירלקי רחט ישיבה מין לעמבורג: ר׳ מויזעז רחט ישיבה מין פיטק ר׳ יצחק כהן מיזט רחט ישיבה גיזועזין
מין קרעמניץ ר׳ בניאין מיזט רחט ישיבה גיזועזין מין גינטן: ר׳אברהם רייז ר״י מין פריסק מול׳ ר׳שמעון מיזט
מויך גיזועזין מין העולם רחט ישיבה: מך ר׳ זלמן רחט ישיבה מין העלם: ר׳ אברהם זינגר רחט ישיבה מין
קרקוא ר׳ אברהם אשה עלט מיזט רחט ישיבה גיזועזין מין אחרי מות אשחרן:

איון גרושי זרה מיזט גיזועזין זו יהודים מין אשהרין מול׳ פיל נפשות פון ישראל זיין פאר ברענט ווארדין
מיבר קידוש השם ביז דער קיסר אמקסמיליאן החט זיך דר בחראיט מיבר מוז מול׳ החט מוז אלי
גיזועזין: מול׳ זיך שוייטר מיין מיט מזדרין חלק: ר׳ יוסף קמחי מיזט מיין מפרד גיזועזין דער רחט אחבר
גיזועזיךדעלגרושן חבור דש מפר בית יוסף שלחן ערוך מול׳ דש מפר כמל אשה מול׳ מיזט מר פחדרט ווארדין
מויך יעניי עולם מין דעם הייליגן זוהר מין נפת מיט יאר שלה: מול׳ מין זייני יאר החט מן ארבין תורה
גיזועזין מין נפת מך דער רבי ר׳ שאול זיין זון דער מיזט מיין מעלטיגר חמיר גיזועזין מול׳ החט מויך מר לייבט דיזם
הערזנה איין מונקיל ר׳ שאול זיין זון דער מיזט מיין מעלטיגר חמיר גיזועזין מול׳ החט מויך מר לייבט דיזם
מויגן פון ישראל איט זייגן פירוש מויך רש״י מול׳ מיזט מר פחדרט ווארדין מויך יעניי עולם מיט יאר שלז מול׳
החט היינטר זאון מיין ברכה היינטר זיך לוייזן זין גרושי גדולים מין דער תורה: ר׳ יצחק מיזט רחט ישיבה
גיזועזין בק״ק קמבלא מול׳ ר׳ ישטכר מיזט רחט ישיבה גיזועזיט מן ק״ק פינלגא מול׳ מין דער לייט מיזט ער
רחט ישיבה אחרדין מן ק״ק ווראיישא: ר׳ יצחק אפליג דער החט ארבין תורה גיזועזין מונטיר ישראל
מול׳ תאיר מיזט ער גיזועזין מיינר פון דיזם רחטי ישיבות מול׳ חב״ד הירלס ק״ק פרעג דרייטיג יאר מול׳ מיזט
מויך יעניי עולם גמנגן מיט יאר שאג מול׳ החט היינטר זאון מיין זון דער החט זיין שטעל קענן ביטרעטן
החט גיהיישן אהור״ר חייט דער החט ארבין תורה מונטיר ישראל גיזועזין מול׳ מיזט רחט ישיבה גיזועזין
מין דער ק״ק מויסטרלין מול׳ החט פיל תלוידיט מויזגישטעלט מול׳ מין דער לייט דש איר דש מפר החבין
מויגיאחבט מיזט ער וועדרוס לז מונ קומן מיינר פון מיזט מול׳ מיזט מיינר פון מונזרין חסוביט דייניט גיזועזין: ר׳ יצחק
מיזט דער חשוב רב גיזועזין דש זיין נאמין מיזט מויז גמנגן מין גמנן תפלות ישראל דער החט פיל תלוידיט
מויז גישטעלט מול׳ החט ארבין תורה מונטר ישראל גיזועזין מול׳ החט אחבר גיזועזין דש מפר פחד יצחק
מול׳ שיח יצחק מול׳ מפר פני יצחק מול׳ זיין גרוש מרר קרית מרבע מול׳ זונטטין חבוריט מהני דת ער מיז
קומן היח הער נאך פרשג מיט יאר דרייט הונדרט מול׳ פיר מול׳ פירלינג מול׳ מיזט היר רחט ישיבה מול׳ חב״ד
גיזועזין

גיוועזין דריין יאר אול' ועקט חדשים : שאמען גינאבורג מיט מין אענטיגר חכם אול' נבון אול' לאדן אלע חמיד אול' עניו אול' מיט דר ס מיין גרוסר עושר גיוועזין פון עטליכי אחל הונדרט טויזינד גילדן מ איין עשירות זיינש גליכש ניט מין מונדרים דור מיט גיוועזין פון מונדרין פחות מכמויות : מיך מיט מוח ניט דר ניל ווחרדין פון מונדרי פאר עלטרין מאל ער מיט פון דער וועלט גישיידן דש ער אלט גיוועזין אול' וחט פון טאגין מחמנט אלניג יאר אלט ווחרין מיס יאר שאו' אול' החט הינטר זיך גילחזין מין ברכה מין קינד דש זיין שטענדיגי לייט : החט קענין ביטרעטין וואהר החפטיגי לייט מאל חכמים נדיבים אול' פאר שטענדיגי לייט :

ר' אליעזר משכנזי דער זער אול' וייט בריהאט מיט דער אחבר החט גיוועזט דש ספר יזכר אול' ספר אעשה ה' מיט גיוועזין חב"ד מין פוזנא אול' מיט פון דער וועלט חב גישיידן מין קרחקא מיס טרענט מיס יאר שאו' מדר שאו' איר החבין מין לייטוג פאר מאין דש ווית דוט דעס אחן דש זייני מהרין זולפט הערט דש גחטש שלוק מיט גיוועזין מין דער קהלה קדושה פוזנא אז דש פייאר מיט גחגין מיט אול' החט פאר ברענט מלי דית יהודים הייזר דית דש זייך גיוועזין מיט מן דעס למרין פון גחט קיין מילך נאך רוט גיוועזין דש אן דאז פייאר החט ואהר גיטחן איט לעטין דען דית יהודים זייך זער ז מיהרך גרוש שחרין דר טרחקין גיוועזין אול' זיך גיפערבט פאר דען ערליך ביז מין יעדריר אחן זיין פחרטיל מוז גיוועהן החט זיך ז אלפירין דען דש החבין פאר מאין דית דיר פון דעס האון הטעם דש זית ווילהנט החבין דית יהודים מו

רבי אורכי יבה זו מיט ער גרוס חטוב רב אופוג בחכאה ער רח החט גיטרחגן זו במיחר פן ער
טמר יטרחל דער החט אחבר גיוועין דען גרוטי היכור מפר זבט אלזות המרין ווערן ביגריפן מלי
דיח דיניק פון דער גארח מול פון דיח פוסקיק · מול החט חך גיאחבט מיין ביחר מוך דיח תורה פון דרט ח
מול החט מיין פירוש גיאחבט מוך אורה נבוכים מול מוך הלכות קדוש התודש פן דעם ראבם מוך מיין
פירוש מוך דען רקנט · מול פאר מיט ער גיוועדרן רחט ישיבה מול חב"ד גוחאניג יחר מין ק"ק הורדח מג
מין ק"ק לובלין מול מין ק"ק קרעאבן מול החט פיל חלאירים מיט גיטטעלט מול ער מיט ער עיקר גיוועט
מול דער רחט פון דיח חטובים רחטי ישיבות מול דיין פון טוש מרלות ער מיט הער קוחין מיק חורט טיר
טאב מול נחך ווחנט ער נחך בייח חנג היינט היר מין ק"ק פרחג הט"י זו! יין טטול היכלן : ארדכי אייג
מייר פון דיח ווענט חול זיילן פון דעם בית האדרש דער רחט פון דיח נדיבים מול דער פחטיר פון דיח
מבוחים די זייני חטיבי אטטיק אוז אן לוק טייל אזכיר זיי מיק חיי לחזוק פון אייק טפר ווערט מלי ארימה
וויי מול טטעט וויל מול אטפחה וויי מול זייני גידעלטעט זאל ניט ווערן מיין גיטמן פון מיגרק זרפ
מוך מלי טובות מול נרקות די ער איט חוט גיטמן החט מן דער ק"ק פרחג ער החט גיבויחט חוי זייק גענט
די בית הכנסת די הוק די בית האקדש אעט ן עהר מול ן טוהביל חך הח ט ער אחנדב גיוועדן ווית פיל
מפרי תורת איט כלי קודש פון כמך מול נהב מייטל אויטטר ווערק מיין טייל דח פון ן מוגרי קהלה מול
מין טייל דח פון מן ארימה פולן מול מיין טייל דח פון מן יקטליק ער הקודש · חך החט ער גיבויחט דט
בית האדרן מול החט מוך גיבויחט דט בית האקדש פאר דיח מראי לייט · חך החט ער גיאחבט גיזחמט
ערטריך איט טטיין גיפלחטטרט דורך דיח גחנצי יהודים גמט חלי חוי זייק גענט מול החט חך דיח אקוה
גיבויחט · מול נחך מייק חיבר חלי החט ער לחזן בויחן דיח גרוט טול חלי חיר גליבליט ניט חיזט מן היפט
קייט מן גחנץ תפולת ישרחל החט זיח גיטטעלט מוך לוחנגיג זיילן פון גיהויחני טטיין · מול ווח חיך ד
פפר לוק ענד גיבראכט החב חיפ דייר בויח מוך פון ברחכט וומרדן מול דיח בויח אייגטטר ן דייק בויח זייק
גיוועין דער חוברטט בויח אייגטטר כא' יוסף וומל מול הילן גחלר טאיט דיח החבין חיר רעכמנג חיבר גענן
חז החבין זיח מן דייק בויח קחטטין חוי גענבן אער חלי נעהן טוייזיר רייבט טלייר · דיני זחלן זייי לויטר
הויבט זחלן דיח חובן גיאעלט זייק חביר דיח חנדרי זחלן זייי ן פיל ן ביטרייבן דען אן קחן ניט טרייבן וואט
ער חלי טחג גיטמן החט · ער החט אחויק גיוועין דיח לואדי תורה מול אכבר גיוועין דיח תלאידי
חכמי איט אתנות מול איט אחוות ודח מיק פטוק טטיט ער החט דעם הוקגריגן גענבן ברוט מן מייק ערב
יום טוב החט ער דיח ער עייק גענבן חלוי ליח טאחלן אנל מול חנדרי זחלן וואז זיח ברויכן מול החט דען עגייק
גענט גיועט ן מיהרי אתי' מן דעם פאר גחנגני חוכה החט ער חוך מיין אחל חוי גיועט מכט הוגדרט
רייבטטויר החט אלבוש ערואיק גיוועין פיל עגייק פון חנדרי טטחט חלי תן מין פחנב · חלי יאר החט
ער לוייח בתולות חוי גענבן על פי הגורל · מול נחך מייט ווי חיך ביטרייבן מיין הויבט בוטען וואט ער גיטמן
החט מול דר נחך ווי חיבט בישלימן · מין דער לייט לוייח יאר לחגן החט ער חוי גענבן דער קלין ארדכי אייג
איט דיח טול בויחן מול דיח נדוניות דיח ער חוי גיליט החט ן זייק ברידרט טעלטיר טרעפט זייי הולחה
מן מן דיני לוייח יאר אער חלי גוחנגיג טויזיר רייבטטויר · חביר חב ניך מייר מיין בילן וועלט דו ווער מיין
מוך טטיט חרבה חיך החב נחך ן ווינג גיטרייבן מול חלי זייי אטטיק טוליק החב חיך דו ווינגטט דח פון
גיטרייבן מול וואט חיך מול במרלך חיט ברויכט אן ניט פיל דח פון ן טרייבן חודיך חמי ן ברענגן דען עז
החב חיט חלי חאת מול ניך ן חוב פיל זייק גלייבט גיפודרן ווערט מול זיין נרקות ווחנט חיך דח גיטרייבן
מיבק מול חיאר :

אויך ן גוטיק זאל גידחבט ווערדן איט חיק זייני לוייח וויבר דיח טון גיטטחרבן זיינן אחת חוה ז"ן
חיט חילן גיוועין החט פרואט גיהייטן וויל זיח חו גחטט פערבטיג חיט גיוועין ווערט מול זיין נרקות זאל חיק בייח טטין ן
חיט חיט חיילי אטטכלת גיוועין מול גאר פרוק גחטט פערבטיג מול חיט חן חיר גיוועין חלי אעלות
ואדות טובות איט עגוזה מול חכאה בעלת נרקה מול תוכחה חיט חירק גענט · חך זיין חנדר וויב חיט חיין
חטת חיל גיוועין החט פרואט גיהייטן וויל זיח חו גחטט פערבטיג חיט גיוועין ווערט זיח גיריהאט · זיח
חיט

ואיטו גינייגט גיוועזין דיא הונגריגי לייט זאט זו אמבין מוז' תאיד האט מיהר מיך אלץ זו גידענט מוז' גישטארקט
דש זיא זאל מיהרי גוטי הנהגות פארט פירן השם יתברך זאלי מיהן נאלין נאך מיהרי גוטי וועדקוג מוז' מיהרי
זכות זאל מיהן מוז' מיט בייש שטין מוז' טאג : ר' עקיבא פון ורנקפורט האט גוט גידרשנת מין דיר קהלה
מוז' מיט דער מיידל גיוועזין פון דעם קלין שאטן גילן בורג דער מובין גיאיעלט מיט מוז' מיט מוז' גישטארבין מיט
יאר ט"ק טו"ב די האט מין דער נאהן דרייא הונדרט מוז' זעקס מוז' פונצלינג : מוז' פון מיט מוז' ווייטר מין
האבין דיא קוסות מן גיהאבין : ר' אשה גומפטי מיט מב"ד מוז' האט ישיבה גיוועזין מין דער קהלה נפת
ער האט אחבר גיוועזין שאלות ותשובות מוז' זיין זון ר' יהידי האט עז מין דיא טרוק איט דיא חדושי הלכות
מוז' יבאות גיטון פ"ז בבא קאמא בבא אליעזר בילה מוז' דר נאך מיט ער גישטארבין מיט יאר דרייא הונדרט מוז'
אבל מוז' זעלינג : ר' ישעיה הורוויץ דער גרוסר חסיד דער דר לייבט האט דיא מוזגן פון דער גוטה איט
זיינע גיוואלטיגן טפר שני לחות הברית די ער האט אחבר גיוועזין מין מרק ישראל מוז' האט עז זייני קינדר
גישיקט ברוך לוחה הידוש מין חולה ומרפא מוז' האט ארבין תורה גיוועזין מין פיל קהלות קדושות מוז' בטוך
יאו מיט ער מוך גיוואן פאר מין נשיא מין מרק ישראל מוז' זיין זון הגאון אהור"ר שעפטיל ז"ל דער האט
זיין שטעל קעגין ביטרעטין דער האט אחבר גיוועזין די מפר חוי עאדים מוז' פון זיין גרוס עניות ווענגין מוז'
לכבוד זיין פאטר ז"ל האט ער זיין מפר גיואלט מז זוא מיין הקדאה זו דעם מפר שני לוחות הברית מוז' האט
ארבין תורה גיוועזין מין ורנקפורט מוז' פוזנא מוז' ווין :

ר' יעקב

יעקב גילן מורג אבד' מוז' רמט ישיבה מין פריידברג הוט פיל תלאודי' מויז גישטעלט הגאון
אהורר ליפמן תוספות יום טוב מוז' דעלרב אהורר מו' בעל שם דער אבד' מיט גיוועזין מין
זוירמז מוז' דעלרב אהורר אשה בירגל אבד' מין פריידברג מוז' דער ר' זופמן אבד' מין קק' פולדא : ר'
אחיר אבד' מוז' רמט ישיבה מין לובלין האט אחבר גיוועזין שאלות ותשובות מוז' מפר אחיר עיני חכאם מוך
שטא מדרים מוז' ארבין תורה מוגטיר ישראל גיוועזין מוז' מיט פון דעם מוזק אב גישיידן מיט יאר
שנה : ר' שאזל מידלט דער האט ווידר דיא קרין מוך דעלן דעלן ערשטין שטאזט גיבראכט איט זיינע
חריפות מוז' בקיאות מוז' הוט אחבר גיוועזיט די מפר חדושי הלכות מוז' חדושי מגרות מוך שטא מדרים מוז'
האט פיל תלאודים מויז גישטעלט : ר' חייט כהן חריך מוז' בקי מין גלן שטא מדרים מוז' פסוקים מוז'
האט ארבין תורה גיוועזין מין ק"ק ורנקפורט מוז' פון ראטין מיט ער מוך גימואן ווערדין פאר מין רב מין
פעגוא : ר' נתן שפירא רמט ישיבה מוז' אבד' מין ק"ק קראקא די מיט די גרוסי לייבט גיאיעזין דער דא דר
לייבט האט דיא מוך פון דער גוטה איט זיינע חבור מפר אגודה עאוקות מוך ותתחזק מוז' פוסקים מוז' פיל מז
רב' זל' מין דער נאל האט מך פיל חבוריט דיא נאך ניט גיטרוקט זיינע מוז' אין האט מוך מיהן גימאכט די זיך מלי
הגביה זו מיט מרלייגט האט מוז' מיט גישטארבין מיט יאר שלג' : ר' טיעזן שאטלט אבד' מוז' רמט
ישיבה גיוועזיט מין הילדטהם מוז' פון ראטין מיט ער גילמגן נאך ורנקפורט מוז' מיט פירמט ואתחנן מוז'
מיינר פון דיא זייני הישיבה מוז' ה האט גרוסי חדושי גיאמבט מוך דעלן תלאוד מוז' פוסקים דיא נאך ניט
גיטרוקט זיינן : ר' אחיר שיך בן הישוש והזקן והקמה חכאם אוהרר יוקב שיך כהן דער האט אחבן דר
לייבטן דיא מוגין פון דיא חכאים איט זיינע חריפו' מוז' בקיאות מיט תלאוד מוז' פוסקים מוז' הוט גרוסי
חדושים גיאמבט מוך גלי טשה מדרים מוז' מוך מרבע טוריס זיין מביר נאך ניט גיטרוקט גיוואדרין מוז'
ער מיט אבד' מוז' רמט ישיבה גיוועזין מין קק' פולדא מוז' מלי הגביה הוט זיך זו מיט אגילה גיוועזין · ר"
ר' ליב אבד' פון ק"ק אנגלן מוז' מיט מיינר גיוועזין פון דיא דייטין פון ק"ק ורנקפורט מוז' האט פיל תלאודים מויז
גישטעלט מוז' מיז מוך גימואן ווערדין זו מיינע אבד' נאך קק' אין : ר' יוסף יוסמא המן דער חסיד גדול
האט אחבר גיוועזין די מפר יוסף מואן מוך דיינע חיים מוז' מיט מוזר פון דייני ישיבה
גיוועזין פון ק"ק ורנקפורט מוז' האט פיל תלאודים מויז גישטעלט : ר' יחזי מירקש אבד' מוז' רמט ישיבה
פון קק' קראקא דער האט ישראל אחבן דר לייבטן איט זיינע חבור פון זיינע מפר ביה חדש מוך מרבע טורי'
מוז' האט מך מיין פירוש גיאמבט מוך אגלת רות מוז' האט פיל תלאודים מויז גישטעלט מוז' מיט פון דעם
עולם אב גישיידן מין דעם יאר הונדרט מוז' מיינט : ר' יושיע אבד' מוז' רמט ישיבה פון קראקא

מיט ניט ו׳ דר לינן פֿון זייגע חריפות׳ האט גיאחבט מיין חיבור אגן שואה גיענט מיט אתרלן מוי הטגות הי
תוספות מוך רשי פרעגט : ר׳ טאטן מבר׳ מוי רמח ישיבה פֿון ווראט הוט דר לייבט דיח מוגן פֿון
ישרחל איט זייגע מפר חוט השני מוי הוט פֿיל תלוידים מוי גישטעלט :

ר׳ משה מבר׳ מוי רמח ישיבה מין ק״ק פריסק דוישטח מוי הוט דר לייבט דיח מוגן פֿון ישרחל איט זייגע
מפר חלקת מחוקק מוך דען מבן עזר מוי האט פֿיל תלוידים מוי גישטעלט : ר׳ ליפמן
תוספות יום טוב מבר׳ פֿון ק״ק קרמקח האט אחבן מר לייבטן דיח מוגן פֿון דער גולה איט זיינע חבור מין
זייגע מפר תוספות יום טוב מיין פירוש מוך דיח אשניות מוי דש מפר לחם חמודות מוי, אעדני אלך מיוש
גאר מיין גרוטר חריך גיוועזין מוי האט מך פֿיל תלוידים מוי גישטעלט מוי, מיוט מב גישיידן פֿון דעמ עולם
מיט יאר תיט׳ : ר׳ דוד מב״ד מוי׳ רמח ישיבה מין ק״ק לאמבורג האט אחבר גיוועזין דש אעבֿטיג מפר מוך
דען שולחן ערוך הערה הישט טורי זהב מוי׳ נמך מיט מיוט קוזין דער רב ר׳ שבתי כהן וגו׳ האט גיאחבט
מיין פירוש מוך דען שולחן ערוך יורה דעה מוי׳ מפר נקודות הכסף השגות מוך דען טורי זהב מוי׳ האט מך
אחבר גיוועזין דו מפר תקפו כהן דו ביגריפֿט מלי דיח זיינע פֿון תפיסה : ר׳ העשיל מיוט מב״ד מוי׳ רמח
ישיבה גיוועזין מו קרמקח מיין חריך מוי׳ מיין בקי מוי׳ מיין דרטן : אן האט פֿון מיט הערן יחגין מין דעמ
גחגלן עולם מוי׳ האט פֿיל תלוידים מוי גישטעלט : ר׳ יוסה האוואיט פֿון פראג מיוט מב״ד מוי׳ רמח ישיבה
גיוועזין מו ק״ק איל האט מיין חיבור גיאחבט מוך עטליכי אסכתות הי מפר הייטט קיקיון דיוסה מוי׳ האט
מך פֿיל תלוידים מוי גישטעלט : ר׳ אעזרלן פֿאם מיוט מב״ד מוי׳ רמח ישיבה גיוועזין מו ק״ק ורמקפורט
מן דיוך מיוט מלי גיוועזין מיין אעזע מן אקרא מוי׳ אשה מוי׳ תלואר מוי׳ מין פסוקים מוי׳ מיין גרוטר
גיוועלטיגר חבֿם גיוועזין : מוך מיהן מיוט גיאחבט ומערדין דער פסוק ויחבֿם אכל האדם הי מיוט זו מחגן ער
מיוט קלגיר גיוועזין מלי מלי דיח אעזעין מיט עולם מוי׳ מיט מוך פֿון זיינע רבנות מיוט ער מוך גימואין ומערדין
זו מיינע מב״ד מוי׳ רמח ישיבה זו פוזנא מוי׳ מיוט גישטארבן מיט יאר תכו׳ : ר׳ אעזרלי קרוכאמל מב״ד
מוי׳ רמח ישיבה גיוועזין זו ניקלשפורג דער האט דר לייבט איט זיינע מפר נאח נדך דיח מוגן פֿון ישרחל מיוט
שחוטות ותשובות גאר אעבֿטיג חשוב מוי׳ פֿיל תלוידים מוי גישטעלט : ר׳ שמואל קוידניבי מב״ד מוי׳ רמח
ישיבה מין ורמקפורט האט מיין מפר גיאחבט הייטט ברכות היבח מוך מרר קדשים מוי׳ מפר מאזנת שמואל
מוי׳ מפר ברכת שמואל מוי׳ מיט מוך וייני יחרן מיוט ער מוך גימואין ומערדין זו מיינע מב״ד מוי׳ מיוט
מב גישיידן פֿון דעמ עולם מיט יאר פֿיר הונדרט מוי׳ ניין מוי׳ דרייסיג :

ר׳ מאיר טטערין מב״ד מוי׳ רמח ישיבה גיוועזין זו פֿולדח פֿאר דעמ גירוש דער מיוט גיוועזין דש
גרוש לייבט דער בעל יכרין הי זייגע גלייכן מיוט ניט גיוועזין מין דער גמגן ועלט מוי׳ מן מיט
מיוט גיוועזין מלי דיח גילוטטיקייט פֿון ישרחל מין מקרא מוי׳ אשה מוי׳ תלואר מוי׳ פסוקים מוי׳ דקדוק מוי׳
פילוסופיא מוי׳ מיין אופֿלג גיוועזין מין קבֿלה מוי׳ מך דעמ גירוש פֿון פֿולדח מיוט ער מוך גימואין ומערדין זו
מיינע מב״ד מוי׳ רמח ישיבה זו מאשטרדם מוי׳ ובמוך מיוט ער מוך גימואין ומערדין נמך קרמקח מוי׳ זו זיינע
חב רייגן פֿון מאשטרדם מיוט ער מוך דעמ וועג גישטארבן מוי׳ מיוט זו קבורה קומין מין ק״ק ניידר ווינ מיט
יאר פֿיר הונדרט מוי׳ פֿירציג : ר׳ שלמה דער גיענט וועדט אהורר׳ זאין מיינר פֿון דען מגורשים פֿון ווינ
מוי׳ מיט יאר תנב׳ מיוט ער חב״ד גיוועזין מין ק״ק האמבורג מוי׳ מלמוד מוי׳ פֿון דחרטין מיוט ער מוך גימואין
ומערדין מין ק״ק זחלקוי מוי׳ נמך ק״ק טוקטין חביר מיוט ניט גילאגן מוי׳ ער מיוט מיין חריך מוי׳ בקי מין
תלואר מוי׳ פסוקים מוי׳ ער ביטטיט נמך מין זיינע חריפות מין תלואר מוי׳ ביו דחטי וילט ער נמך מוך זיינע
ערטטן רבנות מוי׳ דיוט הט״ו״ה מוי׳ גמט יתברך זולי מיט דר לעגן זייני יחר ביו זו חיבקייט מאן :
אוהרר׳ טאטן מב״ד מוי׳ רמח ישיבה זו פראג דער האט נעהן הוקיקן מין דעמ תלואר מוי׳ פסוקים מוי׳ האט
פֿיל תלוידים מוי גישטעלט מוי׳ מיוט מב גיפֿחרט ומערדין מין דער ישיבה טל אעזה מיט יאר פֿיר הונדרט
מוי׳ פֿירציג :

ר' הירש מב"ד מוה' רחט ישיבה ת"ו ווילטן דער החט אפֿגן דר לייכטן דינ אויגן פֿון ישרחל איט זיינע חריפות מוה' בקיאות מוה' מיזט מוזיק גימוין וומרדין פֿמר מין מב"ד מוה' רחט ישיבה נחך ומקפֿורט מוה' מיזט מב גישיידן פֿון דעמ עולם מיט ימר תאב"ד : ר' פֿילוק מב"ד מוה' רחט ישיבה מן ק"ק פֿוגם מיזט מין גרוטר אקובו גיוועזן מוה' אופֿלג בחמידות גיוועזן מוה' החט פֿיל תלוידים מוז גישטעלט מוה' מיזט גיפֿמרט וומרדן ישיבה של אעלה מיט ימר פֿיר הונדרט מוה' לזוים מוה' פֿירליג :

ר' ליב פֿון מב"ד מוה' רחט ישיבה ת"ו פֿירטשיך מיזט מין חרוך מוה' בקי גיוועזן מיט תלואר מוה' פֿומקים מוה' החט פֿיל תלוידים מוז גישטעלט מוה' מיזט מב גיפֿמרט וומרדן מין ישיבה של אעלה מיט ימר פֿיר הונדרט מוה' לזוים מוה' פֿירליג ימר : ר' מברכ שטערן דער ברוד פֿון דער גמון אהורר אחיר שטערן דער חובן גיאפֿלט מיזט דער מיזט מב"ד מוה' רחט ישיבה גיוועזן מין אריגות אעהדין מוה' מיזט מיינר פֿון דיא דייני ישיבה גיוועזן מין ומקפֿורט מוה' מיזט מין גרוטר זאכן גיוועזן מוה' מיזט פֿון דעמ עולם מב גישיידן מיט ימר פֿיר הונדרט מוה' פֿינל פֿירליג : ר' מרדכי גינל בורג מב"ד מוה' רחט ישיבה מן ק"ק פֿרימק דליטה מוה' החט דר לייכט דינ מויגן פֿון ישרחל איט זיינע חריפות מוה' בקיאות מוה' החט פֿיל תלוידים מוז גישטעלט מוה' מיזט פֿון דעמ עולם מב גישיידן מיט ימר תא"ה :

ר' ישעי' הורוויץ סגל מב"ד מוה' רחט ישיבה ת"ו ומקפֿורט גיוועזן דער זון דעמ דער דא החט אחמר גיוועזן דו ספֿר זוי האודים מיזט בקי גיוועזן מיט תלואר מוה' פֿומקים מוה' מיזט מוזיק גימוין וומרדין ת"ו מייגט מב"ד מוה' רחט ישיבה ת"ו ומקפֿורט גיוועזן דער זון דעמ דער דא החט אחמר גירחט וחל דעמ זון דעמ פֿרנט ואהיג הקהילה אהורר זעלקי גירחט וחל מב"ד מוה' רחט ישיבה מן אריגות קלוך מוה' מן אריגות טריר מוה' דחרט גיהעריגי מורטן מיזט מין גרוטר חרוך מוה' בקי גיוועזט מן מילי חדרי התורה מיט תלואר מוה' פֿומקים מוה' מפֿרי מוה' מפֿרט מוה' וויא פֿיל אחל דמז אר מוה פֿר דמרגיט החט גחלן ששה סדרים איט רשי' מוה' תוספות משרי מוה' מלי פֿומקים מוה' מוך מיהן מיזט גימגט וומרדין נח גלייכן מיינט ניט דער דא זערנט מן פֿרק הונדרט מוה' מין אחל ת"ו דעמ דער דא מר זערנט דען פֿרק הונדרט אחל מוה' דר נחך מיזט ער מוך גימוין וומרדין פֿמר מין רחט ישיבה מן מין קרליר ליט מוך גיידכט מיזט וומרדין מן דער ק"ק ומקפֿורט וחו איט דו מן מר נייטרט החט דיא דעמ פֿון דעמ עולם מיט ימר תנ"א מח מוה' גרוט מיזט מוך מוך גימוין וומרדין מן אדיגות אעלן מיט גוט העלפֿן מוה' מיזט מב גגגן פֿון דעמ עולם מיט ימר תנ"א מח מוה' גרוט .

ר' חנוך העניך מב"ד מוה' רחט ישיבה ת"ו העגא מוה' ת"ו גיהעריגי מורטן החט פֿירליג ימר תעניית גיהחט טג פֿמר טג מוה' החט אחבר גיוועזן שחלות ותשובות חביר זיין נחך ניט גיטרוקט מוה' מיזט מוך גימוין וומרדין ת"ו מייגט רחט ישיבה מוה' מב"ד מן ק"ק לחדיר מוה' מיזט פֿון דיינ עולם מב גישיידן מיט ימר תנמ' . ר' גרטן מוך דער מיזט מב"ד מוה' רחט ישיבה מן ניקו טשורג מוה' מין מוה' נחך דעמ גירוט מיזט מר מוך גימוין וומרדין נחך אין .

מוהר" שאול חיים ישעי' מב"ד מוה' רחט ישיבה ת"ו ומקפֿורט זיין פֿון קרקא פֿון זיינר תורה אלו שיין מוה' לייכטן ת"ו מיביג מוה' הט"י ב"ה זאלו זיין שטול מין ביריטן ת"ו זיגן מוטיר עלטיר מוה' זו גיהחלפֿן וועדין יהודי מוה' ישרחל מן זייני טמגן מוה' מן מוכיני טגן מחן וכן יהי רצון : ר' מיכל שפֿייחר מין מעבֿטיגר זאדן מוה' מין גיוומלטיגר הכסך גיוועזן מוה' חסיד מוה' עניו גיוועזן מיזט פֿרנט ואהיג גיוועזן מן ומקפֿורט אער מיזט דרייטיג ימר מוה' מיזט מוך גימוין וומרדין נחך ק"ק העגא מוה' פֿון וועגן זיינ עניות החט ער קיין נסיעות מן מעהין מעלן מן מיינט רב מוה' גישטמרבין בשם טוב מיט מכֿט מוימר מן דער מכֿט מט דמרטטג ק"ק

שבט תנ"ב אונ' אם דאנורשטג לו קבורה קואין כבוד גדול אונ' קיינר פון אנדרי קהילה ורנקפורט הלב
קיין אשה ואתן טרייבן דארפין ביז דיזר אדם חשוב גדול פאר לו קבורה איזט גיוועזין אונ' ער איזט אלט
וואדרין דרייא אונ' זעכליג יאר אונ' הש"י ב"ה זול זיין חרון אף פון אונז אב טון אונ' פון כל ישראל ביז אשיח
ווערט קואין באהרה ביאינו אמן וכן יהי רלון :

ומהרר זימקינד אב"ד אונ' ראש ישיבה פון ק"ק הוראדני אונ' אילונדרט איזט ער אויך גינואין
וואדרין לו איינם אב"ד אונ' ראש ישיבה נאך לולבלין הש"י ב"ה זול אים דער לענגרין זיין
לעבן ער ביאת הגואל אמן וכן יהי רלון :

ר' וואלף טרויב אבד' אונ' ראש ישיבה פון ק"ק אעלן אונ' פון דארטין איזט ער אויך גינואין
וואדרין פאר איינם אב"ד אונ' אדינות העמין הש"י ב"ה זולי אים זיין לעבן ארלענגין ביז
אשיח קואט אמן וכן יהי רלון :





Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0083
DFG

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0084
DFG

היר מיין וועלדען מיר ליבט מיט גישיכטעס דיא גישעהן זיין מיין ליבטן דיא מרבע אלבות דיא גיוועלטיגר מיל' העלדן מיין קייסר מיל' קינגן קירכעדערטטין מיל' העלדן העלינגן גרעסטן מיל' מילדיגן פחרשאלן מיל' העלדן • מיל' פון בויטונג שטעטע מיל' פעטשיר מיל' פחליש • מיל' פון דיא רחמירונג דיא פעטטונג • גרויסע וואכדרליכי מאכט מיל' בחראהעלינקייט מוגדיק גחט דער מיכט היגל • וועלן איר טון מיל' ריכטט זיין איט פיל טויזנד פחיל גיהאלטטי לייט מיל' פחליר • איט שלידרן מיל' שפיטן ב וועלט מיט גחט דער בריגט פון מוזרן מבות דיא דריגע שטערקן העלדן • מיל' החט מיך גיט גילחזן זיין מיין פחר לוקונג זי מיהרן לין דיא שחרפן מיל' מיזט מיך גילייכט נחך דען מיין גילידן ואגרט פון מר שחבונג דיא וועלט איט פיאיגק :

היר מיין מיין דיזר הקראה ואגרט הר לילט מיל' ביטריבן וואזרזיז דיזו מיז גילחגן מיזט מיל' דיזר בעל האחבר זיין התגלות טוט ואזו זי בעלות מיזט פון דיזק פפר ואיל אביר עז זי לאנג וויל נאיאט מיל' דיא אמיר דיא הקראה ניט מב אפתוק גיוועזן מיל' גליך פחלש דען פחר גיאחבט מהני הקראה • אביר דיזו מיזט זי פחטיאפנט הר פון אפתוק גיוועזן מיל' גליך פחלש דען פחר גיאחבט מהני הקראה • אביר דיזו מיזט זי פחטיאפנט הר פון

קנין

דער זון פון מאש מיט גישטאדבין מיט יאר רלה' מיט מדרן טויזיד שטיט מיט
ישמעל מיט מדרן מאר פרק יא' חול' מיך מין סדר יוחסין די מלכי־דרום אוקהן
האט גיפונדן מיך מייר מיט אעלטיגי אשה לייטן חול' מין דער מיט מיט
ביגראבן גיוועזן מיין אלך קדמון האט גיהייסן קין חול' שרייבט פיל דא פון:
שרייבט דער אגוסטיר קאשיום מין זיינע מפר פי' ח' די מיט יאר ועקט האדרט
חול' ועקט חול' פונדיג די מיט די אבול גיוועזן די מיט גיוועזן די אזו דגים מין דער
ביז אערכה חול' זיין גיוועהן ומדרן דיה אולות פון דעמ היאל חול' מיך שטערן
האט זיך מר נייסרט חול' האט חוט מוס ריגלט די גל ולגל פון דיה אולות מין מיין גאנצין חדש חול' די האט גיוועזן
מוך כלין בא' די דער גאנצ עולם זו פאר לאדן ומדרדין: שט דער זון פון נח האט מיין אדינה גיבויט נאך
דעמ אבול די מיט דיה אדינה הייסט מיבי"טא דיה זיין מוך דעמ יפ הקלה דיה קרעגין דיה אב שיידט לויטן
קאשטילא חול' מפריקא חול' האדרטן מיט די יפ מיט ברייטר מלן דרייה איין ועקט ברייט חול' די מיט דיה אדינה
די מיך יאר קעה' מיך מלך השטי האט בילומוקן דער אלך פארטיגאל ווית דא שטיט מיט מפר יחסין
דל קלד:

אשבנז דער זון פון גאר דער זון פון יפת דער זון נח דער דא גיואלדיט מיט מין דער פרטה פון
נח האט מוך מין גישריבן לדיקאוט שפאנגין בורג מין זיינע מפר מי' ר' דל ז' דער מיט דער
ערשט אלך גיוועזן מין משכנ מיט גיהייסן גיוועזן נאך דעמ מבי"טא חול' סוטילאן חול' טטרו"בא דער מיט
דער גיואלדיט משכנ בן גואר חול' ווערדיט גיהייסן לויטן דיה משכנזיק טויזיקן די מוך זיינע נאמין ווערט
גיזעגט דיה ואאד שמפט ביז דען הייטיגן טאג זונדרליך דיה שומה זיין מין ווינג פאר לוקט חול' פאר זעליט
דיה זאגן טויטט ואאד חול' ער מיט גיבמרן ומדרדין נאך מיהרי מיינונג נאך מיט אלך תשפו' זיבן האדרט חול'
דרייסיג לוק לעבן נח: חול' דיה שרייבן די דיה די זעלביגי אחל החבין דיה גיבריבט טר פונפצהן לעטרי
שט טות כתב יוסף גלייך חול' נאך איינונג דיזע שפאנגלוג זיין פיל שטעט מין משכנ דיה גיהייסן
ווערדן מוך זיינע נאמין משקן בורג משקונים משקיט"ו ליבן מין אדינה זאקטן חלוי מין דער זעלביגן לייט מיין
ווינג פאר לוקט ווערדן חול' זאגן משקרשלבן: חול' מוך זיינע לו נאמין טויזיגן ווערט גיואלט דיה שטאט
טויסבורג מן דעמ ריין חול' מוך דיה שטאט דייטשבורג חול' מוך דיין פאר דער שטאט קעלן: חול' משכנ
מיט גישטארבן מיט טויזיד מין האדרט פיר חול' זעכליג לו מרשפצן דער ועלט האדרט חול' מלט חול'
זיבנליג לו זיינע אולות חול' ומדרטן שטיט מוך אין דיה פון מיט ווייטר מיר אולכה מין משכנ גיפיהרט האבן
דעו דער זון פון פלג מיט גיבמרן ומדרדין מיט יאר זיבן האדרט חול' זעקט חול' מלכליג מין זיין לייטן האט מן
גיפונדן די ערשט אולות פון פיהם חול' דיה ערשט רעזידענט שטאט האט גיהייסן פרתג מוו שטיט מין
פסר היחסין דל קלה: מאדר דער זון פון כוש דער זון פון נח מיט אלך גיוועזן מיבר בבל
מו ווית מיט פסוק שטיט ותהי ראשית ממלכתו בבל חול' די מיט דער ערשטי אלך גיוועזן דען איר גיפינדן
מיט פסוק חול' שרייבט ואחרעלן בוסטיט די זייני ערשטי רמגירוג מן בבל מיט גיוועזן מיט יאר זיבן האדרט
מיט פסוק חול' מלכליג לוק מדרדין טויזיד לוויה האדרט חול' מלט יאר מאר דעמ די דיה שומה זיין מאר אישט
ומדרדין חול' דיה שטאט האט דאך בבל גיהייסן ווית ווחל די דיה שטאט דאך גיהייסן האט פון ווערן די דיה
שומה זיין מאר אישט ומדרדין ווית מיט פסוק שטיט כי שם כלל ה' וגו' דיה ווייל אשה דיה תורה האט געבן
חול' האט ער מן דער זיין דער שטאט מין נאמין גבבן די אן דיה גיקעגט ווית דיה קונטבאר מיט גיוועזן מן
זיינר זיין חול' נאך דעמ בעל אחור עניט פרק נו' מן נאמין כרימו דער כשדי האט אימר גיואלדן נאדור דיזי שטט
בבל חול' דען וומנדלכי שרין האדרט חול' מין חול' דרייסיג יאר נאך דעמ אבול מיט גיוועזן מיט יאר

תשנ"ח. חול' נאך מיהרי מייטג נאך מיזט מארוד חך אולך גיוועזין ן נימה מ מיזן דער סמוק מן שרייבט וען
מת נימה זיך מן מיזן ראבן חול' נימה מיזט ווייט גיוועזין פון בבל נאך איינוג נאך דעמ בי"טג חלוי דרייסיג
מונדריגי איין. חול' מארוד מיזט אולך גיוועזט זיבן חול' פירליג יאר חול' מיזט גישטארבין חול' בבל חול' נימה מיזט
מיין אולכה גיוועזין. מיין טייל אולכיק המבן מיהרי דעזידעגט גיהמט ן בבל מג' מיין טייל ן נימה מביר מיזט
חלי ליט מיין אולך גיוועזין מן ליט נאך טויזינד טלו' יחרין ביז גיוועלטיגט המט נפל דז זעלבע אחל מיזט חיז
בבל חול' נימה לוויה אלכות גיאמבט זוחרדין ווית פערניר שטין ווערט חול' מיר אלכות המט גישטארבן
טויזינד חול' ועקב הונדרט חול' מיין יאר ביז בלשלר מיזט חוק דז לעבין קומין מיזט מיך יאר ג' חלפיק טפט
חול' דער נאך פון דען אולכיק פון מארוד ביז בלשלר זיין מיין חול' פונפליג חול' זיין חלי איט נאיין גיאמלט ווייטר:
ביזוס יובים חודיר ביזוס יפיטט דער מנדר אולך ן בבל המט רחגידט פון יאר מן מבט הונדרט חול' פיר חול'
פירליג לוויה חול' פירליג יאר חול' דער אולך מיזט גיוועזין מן לייטן נחור דער ואטיר פון תרח. חול' מיך מפר
יוחמן שטיט דז מן טחגן נחור מיזט גיוועזט ווחרדין היטפ"ניט סאלטיגז ומרגן:

ניסו דער דריטי קינג מן בבל מיזט אולך גיוועזין פון ניין הונדרט חול' ועקב יאר מן לוויה חול' פונפליג
יאר. מיין טייל וועלין זחגן דז ער דיז שטחט נימה גיבויט המט חול' דיז שטחט המט נאך
זיינט נאיין גיהייטן חול' חוך מיך מיזט גיזחגט ווחרדין חול' ער בויט נימה חול' מיזט גיוועזין מיך יאר מבט
הונדרט חול' פיר: מן טעגן דעמ אולך נימה מיזט מברהם מבוי גיבחרן ווחרדין חול' טרייבט דער בעל
התבונה דער אמלג מיבר זוינט דור פיטר מפיחני דער רבי פון אהר"ר ישראל תשוס ג"ל דז מברהם מבוי
מיזט דער ערשט גיוועזט דער ווילן טחבט גיהמט המט מן חכמה האפבר חול' טטערין ועהר חוז מיזט
גיפונדרן ווחרדין מן דיר מנדרי חכמי': פיאירמאיט האלכה דז וויב פון דעמ אולך ניסו המט דיז אולכה
גיפירט מן בבל בייט דז אחנט זיין לעבין מיך יאר ניין הונדרט חול' מבט חול' פונפליג מיך לוויה חול' פונפליגטטן
יאר ן דעמ אולך ניסו חול' דז מיזט דז נעהנטי יאר גיוועזין דז מברהם מיזט גיבחרן ווחרדין. דיזי גיאעלטי
אולכה המט דען אולך מיהרן אחן לחזין מן דיז תפיסה זעלן גישלחטן חול' וז המט דיז אולכה גיפירט מליליג
לוויה חול' פירליג יאר חול' המט מיין גרישי נאיין גיהמט חול' מיזט גירייהאט ווחרדין בייט חלי אולכיק מיך לחזי
חול' וז המט מיך אולכות חר וייטרט חול' המט מיין אויחר מוק בבל גיאמבט חול' המט אעלטיגי בייניק
גיבויט ווחונדר ן זעהן. חך המט וז מיין בריק אמבל לחזין מיבר דען בחך חול' המט מיין ווינגרט אמבלן לחזי
חוך מיין גיוועזב דש ווינט גלייבט ניט גיזעהן מיזט ווחרדין חול' מיזט מייט חוטר דען זיבן בייניק גיוועזין
דיז גירייהאט ווייל מיך עמוק. חול' פחר מיין ווחפין המט וז גיפירט מיין טוב חול' דז ווחפין גיבליבן
פחר חלי דיז אולכיק פון מטור. חול' דז מחויך המט ירחי גיזחגט אפני חרון היוה. חול' מיך מי' חול'
שטיט אפני חרב היוה. חול' מן קיל קרחניקוס ריהאט פון דיר אולכה מיהרי אעטיק חול' מיך
אולכות ווערט מיר ן גירעכנט ביז פולעגד דיז לוויה חול' פירליג יאר חול' דר נאך ווערט עז ן גירעכנט ן אולכות
בבל. נאך דיר לייט מיזט חוך גישטחרין בן בטנה דהיזן דער מיקען זן פון מיהרן בוך דער ניסו חול'
המט וז איט דעמ שווערט נוט טוט גירייבט. חול' טפחגן בורג טרייבט חוך דעמ דך יג' מי' ר' מביקטי
מיין זיינר לייטן מיזט אולך מן משכנ גיוועזין דער אולך אחן דז ער דער זן פון משכנ חול' דער המט זוראט
גיוועזט מיזט דער ביז בלשלר מיזט חוק דז ער דיז לטומת זיין אבובן גיוחרדין חול' דיז אטוה נאל
כיליג מיזט דער בין דעמ פון טורין גיוועזין זיין חבובן חול' דז דיז לטומת חול' דיז אטוה נאל
נאך חונדרי הכאיט נאך זיבניג דהייזן מיזט מז ן דעכנין פירליהן יאר ן יפת חול' דרייסיג ן חט זעקב חול'
גוחנליג ן שט דוט ן מיזאין זיבניג דז זיין דיז זיבניג חואות חול' מיהרי מופיק ליין מן דער ברטה חטור
חול' פוטיפיק פחר חוויה חואות מז מיזט חוק עז מיזט חול' זיבניג. חול' דוח זאלטי חול' דז מן דיז
שבעיק לטומת זיין פיל זאלט פון דעמ לבין מיבר בויט הקודט לטן דיז חואות חול' דיז מיבר בויט זיין
מהנטי בייט דען מרטן דז דיז לטומת זיין אבובן גיוחרדין חלי דיז מיך חול' ערב מיר לטן קואט מזט בייט
לטן דעמ לטן הקודט חול' דיז ווייט זיין פון דיזי חלי דיז מטכנייק חול' רואחיר דיז קואין ניט לוט לטן
הקודט. חול' ר' אלי' האדקיק שרייבט מן זיינ מפר אתורגין חלי ווערן גיפינדט אן פיל ווערטיר חיך

שיטטן דיא נאהנט בייא נוס לשון הקודש קומן מ: מיא גן ערן היישן דיא פרדייס. קאמט מיט דעם לשון הקודש הירזיא פרדסדריאוגיא מול' מין זייג מס היישן דיא מס מיך מיא דעם לשון הקודש מס זייג אוטרטק היישן דיא מיך מול' אוטשטין פיל דערי גלייכן מיג גיט אריך זיין מול' דיא עניגיס פון דעם טארין מול' דיא שטמט בבל ווא מול' אמן דו עו גיוועזין מיט וועלכיר מיא פירליך בישריבן מין דער מר גילוג פון דיא קינגי מין פרט נמך דרייא טויזינד דרייא הונדרט מול' נייניג מס ענדי מונדי ריין:

סאמיאוס דער גינענט וועלט נימם דער פיגפטי קינג מין בבל דער הוט גיקינגט נמך דיר הפלגה מיס טויזינדי יאר מיס מגדרי טויזינד ו"ח יסרין. דער המט מיין נוס גישטעלט מין דיא שטמט דימה מול' פיל פון דעם נאמן פחלק הבן איך דיר נמך גיוועזדיט. מול' זיא שרייבן דו מיט גיוועזין מארפל דער קינג שינער מול' מין מגדרי גילעדטי דער פינדן איר דו דער מארפל מיט גיוועזין מרוד דען דער גיאייני זייטן מיט דו דיא קינגן נמך דעם ערשטן שטמט גיאעלדיט ומגדרן מי וויא פרעה קינג פון אלדים זיין מלי מיט אלכיס פרעה גיאעלדיט עגדרן מול' מביאלך זו פלשתים מול' מלי דיא אעלכיס מין פרט המבן דריט דיא אלכיס פרעה גיאעלדיט עגדרן מול' מביאלך זו פלשתים מול' מלי דיא אעלכיס מין פרט המבן דריט גיהיישן מנטיגוס זו מרמ מול' דערי גלייכן מול' מיך מס' דען יסרין ווא זיא גילעבט המבן קואט עו בייא נארוד דער ערשט מיט גיוועזין דו דריט דר זו מ מול' מיט פמר מבראהם גיוועזין דו זעלביג מיט דמ נעהנטי דור גיוועזין:

תחילת אלף השלישי

נח מיט גישטארבן מיס זעקסטן יאר מיס דריטן טויזינד ווא דו שטיט מיס ערשטן חלק. מול' שרייבט קאסיוס מיס נמן כרום הכט דו נח מיין גיוועלטיגר חכם מין תכיכה מיט גיוועזין מול' המט זיינס דר גיוועזט ווחט היינט נמך גישטהן ווערט דוס המבן ווא מין גיהיישן מול' באיה ורס"ח דו מיט זו זמגן היאל מול' ון: מריום דער זעקסט קינג מין בבל המט גיקינגט מיס זעקס מול' דרייסיגטטי יאר מול' הוט רמגירט מין מול' דרייסיג יאר מול' שרייבט קאסיוס מיס דריטן מיאן דו ער גיפונדן המט מין דיא פפרי' פון דיא שטערן אנהר דו מוס גיפערט מין דיזר ליידן גיוועהן ווארן מין דעם אול טלה דיא המבן פיל גיו בידייטן דו ערשטן דען הונגיר מין מברהם זיין לייטן דו מדיר אוחאות כרהעואר דו דריטן דיא פפר קערונג מין סדום: מין טעגין דעם קינג מריום דער קינג מיגפען דער דריט קינג מין משכט ער הוט זיין קינגלידי שטול גיהאבט מין דעם נוד שמפט זעקס מול' דרייסיג יאר מול' שרייבט שפגן מיס מפט מול' נוחאלטי מיאן: מיך מין דער זעלביגי לייטן המבן זיך מין גיוחאליט פיל וויבר חלו מוס גיפערט דריא טויזינד מול' המבן זיך ביוועהרט ווא דיא העלדן מול' הבין חלי פעטטינג ביאעלטיגט מול' הבין חרוב גיאחפט דאו איינטטיטיי פון מיבר"פי מול' מיך מין גרוס טיל אחסיא ווערדיט מא"ו אח"ן מול' המט מיהן קיין מן ביטטאנד טון קענין מול' המבן מיהרי פינדן מוס מרוס ביאעלטיגט מיט ניט נמטירליך גיוועזין דיא פיקטאריא דו זיא גיהאבט המבן מול' שרייבט שפגן מיא ה' מיס נאהין די מ"ורדיחול' היפוקרט מול' מגדרי מוסריס: דיא וויבר פון דערי נוד שמפט מאי"גן הבן מיך פין אחל דיא מוביר הנט ביקוארן מין טעגין מלכמדתם אוקדן ווא מיס יוסמן טטיט מיס מגדרן מפר פרק יב: מריום דער גיבנט קינג מין בבל הוט גיקינגט מיס מפט מול' זעלניגטטי יאר מול' המט גיקינגט פירליג יאר מול' מין זיינר לייטן מיט אוך מין מטכט גיוועזין דער פירטי אוך מישטי"בן מול' הוט אוחאה גיפירט קין דיא גיאעלטי וויבר מול' קינג דיא ריין מול' מיט פירליג יאר אוך גיוועזט שפגן די' ה': גיסירפי דער מפט אוך מין בבל הוט רמגירט מיס יאר ק"ה מול' מין דיין יאר מיט יעקב גיבארן ווחרדין מול' עשו מול' הוט רמגירט דריימיג יאר מין זיין לייטן מיט אוך גיוועזט מין מטכט דער פינפט אוך קינג הערון מול' זיין קינגלידי טטול מיט גיוועזין מפט אחהוט מין פיהם מוס דער טוענינגי איימן זמקטן מו שרייבט שפגי פי יוד דל ט"ו: דריימיגטי יאר גיוועזין ו יעקב חבירו מול' הוט רמגירט מפט מול' פינף מול' דריימיג ומד: ביי"ח דער ערשט דער

בלשצר

מטיטום

אשקאטרים דער מלעהנט אוך מן בבל דער המט דיא אוכה גיפירט ווירט יהר תלה' דרייא לעהן יהר פאר ליחת אפריק מול' המט גיקינגט פירליג יתרי' מן זייני לייטן מיט גיוועזן תלוה דער קינג פון אפריק מול' רט מיט דער פרעה דער רט גיטוחגן מיט וועדרין איט לעהן אכות: עז טרייבט קמעטיט מן נאזן פוגיט מיט מדרין טפר מי' כה' מול' מן נאזן יחקפת אויך די מיט טרעפט ביזי לייטן המט זיך מן אפריק זעהן זאזן מין רוטיר שטערין פיהר פאר די המט ביזיטן מוך פיל מול' ברעקט עז בייא איט פיל רחוקה: מול' די קן מפטר דער פטוק איט איין רחו כי רעה נגד פניך: די מיט טייטט דער ביז שטערין דער רת היישט רעה מיט קינג מוך: ווית רט' אפט: במיה מיט מן משכנ אלך גיוועזן מן טעגן דעם אלך מטקחריט אהנטו לו דער לייט טוס יהר תנה' מול' מיט מין טעטיגר הטלה גיוועזן מין גהוזט גבור מול' מין בעל אלחאה מול' המט פיל מין גימאין מול' המט מין גוט נוך גיביזמט מול' המט מיט מין מאין גבען בייא מרן מז ווית זיין נאזן מוך המט ער מין גרוזט שטאט גיביזמט מן דער טוזן מול' המט עז גיהייישן מוך זיין מאין בייא טוזין דז מיט עבין דיא שטאט דז דר נאך מיט גיהייישן וועדרין פטח ביז דען הייטיגן טאגן: מוך המט דער אלך בחיי ער חובבט דגוט פייזט זאך גרוט מול' וויט מול' המט מיט מין נאזן גבען בייהס זין זייני מאין ביזי דען הייט גן טאגן: מוך אייזן מן דער אדינה בייהס המט ער מין גרוט אקוט גיבזמט מול' המט עז מוך זייני מאין זאזן הייזן בייהס: מוך זייני מאין דז מיט דיא אדינה שטאט דז דר נאך פאר ווארדן מיט וועדרין מול' המט דעם אקוט מין מאין גבען פרמג: מז טרייבט פון דער קרמניקי וונדלין פטמגן בוק מיט כי' ב' נמ'

וועג וועדרט דיא גידהלט מן וועג מוכרט

עז זאגט דיזר בעל האחבר וויל איך דז מן בייהס המוטן מול' מיך זייני וואוניג דרין המב מול' מין יערדר מן ליבט זייני זאזן בטחפט מז וויל מיך עטוואז קוטט מול' ווישן זאזן די מוזרי פאלאי' החבן גיפונדן מין חכמה הי טוין וועג דז אז מריה מיט מן מין גוטי ערכה דז בייזיי מוך ביזי אדינה אלי גוטט מול' דיזיג מיט לז טרחלטן וועג בי קוטרט מיט מז בוזיי עז מוך ניקט גוטט מלו מיט דחרוי לז בוחבחלטן דז ביזי אדינה טטיט מוטיר דעם אל מרי' דערי וועגן פיזן דז עם מן ביזר אדינה מוך מיהרס פאלין מין פום פון מייט לזבן ביז דען הייטיגן טאג. מול' שרייבן מוך דז ביזי לייט מן ביזר אדינה בוהס זייג דרום מז טטחרקי לייט מול' מוטי אלחאה מול' בילבן זיך אין מן אל דיא לייט מן מדרי אדינה מוז ביזר מוראוך: מוך זייג זיא וועלין ומובמיט גוליט מול' מ טיזיאיט מול' מוך פאר הוחבט חלו וזיא מין לוב דער רת דר ניהר רייטט מין בהאה מול' עמטו זיא מול' גיבט קיגיזוטי וחרטן מוזי:

פראג דיא גרוט טטחט דיא גאר פאלק רייך מיט דיא דיזי דעם טטחט פון דעם אחר דיא מיט איטן מן דער אדינה מול' המט רוטי מרוק מוך מלי זייטן פון דער טטחט ביז ענר דז אחר מיט טרעפט פוגיפלעהן איל אחר טאפט: דיזי אדינה מיט מין וואוז גיבזמטי אדינה מול' איוטב פון פלעקן מול' דרבייר גרוזיין פיל איט גרוטי טטחט מול' פאוחטי פעטטוק פיל מול' מין: דיזי אחר טאפט מיט גיוענגיט איט דער זענגיג גאטט איט קמרין מול' מין מול' ביהה מול' דערי גלייכן דז דיא מוך ליגטיגי מורטן מירי מחזיג מול' לעבט איטי דחרוי זוכין דיא מוך ליגטי אחרטאפטן: מול' זיזן מוך פיל גהוטי וחרטן מין דיר אדינה מול' וויחרן פיט דער אנג מין אחר טאפט אחי גוטי וחרט אחר טאפט וויזן: החלן גינג מז מין אחר דען טטין דז מוז דען טטין היזם פון מיין מול' בערג היזם אן קופיר חך לין פיזר אן מין דיר אדינה דז מוך דיא מביבה הירוס מיט פון טאקיוזוך החט קין טחוגיט מוך בליזם מול' קוטיג זילבר החט קין מול' מוך מין זילבר גרוב: בייזיי מ רטן

אלאים טאל מאל קוטין בארג מאל אומטין מין פיל מארטין : מאל מיבר מלו איט מאנדיר ווא אן דו גאלד פיר מין
אקוק מילח דרייא איין פון פרמג · מוך מין פיל בעך וועדרן גיפונדן קערניר גאלד מאל בערלך · מוך גיפינד
אן מיין מאריק בתר פון דיא דאי טבריה מיט קמרלין בתר מאל מין טיפלין דו מין מונדי טאגן ניט גיהערט
החבן פון קייני ואנדרש לייט דו זיא בעטיר זו ביקומן זיין · מוך וועדרן דרינן גיפונדן מלר ליין מידל
גישטיין דיואמאטין מאיטישטן קראנטין מלי גימג דו גתר ניקט אומקילט מין דיר אדינה :

אמינום דער ניילעהנט אלך מין בבל מיט אלך גיוועזן פון יתר פיר הונדרט מאל פינל מאל זיבנליג מן
פינל מאל פירלנג יתר · מין זייני ליטן מין דיזק תב גיואנלטין יתרן מן דרייא יתר לייטר דו
מיט דו דרייטיגשטי יתר פון מיט גתג מיט אנריק מיט מרקום דער גרט בעל הבונה מאל זייני קינדר דיא
היישן סרב"ן מאל קרוס"יגי דו נתך זיין מתן גיהייטן וועדרן דיא מינו בייא יעניזוא מאו שטיט מין יתמן דל
קול' : טרוזוא דו מיט דיא גרושי ששתט דיא ביקתנט מיט דיא מיט גיבויתט וועדרן מיק יתר פיר הונדרט
מאל' זעקט מאל' מכליג מו החבן זיא מין אלך מיבר זיך גינומן איט נתאן דתרדיטט זיא לייטר פון מיק גישריבן
אערט זוערן פון דיזר שטתט : מוך מין ליטן דעק אלך אעטוטט מיק יתר פינל הונדרט מאל' אעלעהן מיט
אלך גיוועזן הערן דער דרייטלעהנט אלך מין מסכני מאל' החט מין גרוטי שתתט גיבויתט בייא פלום טינא
מאל' החט מיר מין נתאן נעבין הערואוניק מוך זיינק נתאן דו מיט דיא שתתט דיא מילונדרט גיטעלט אערט
דעגן שבורג : בילחוט דערדריטן דער לוזאלגיגשט אלך מין בבל החט אלזה גיפירט מיק יתר פינל הונדרט
מאל' לוזאלגיג יתר דו מיט דו פירטי יתר גיוועזן פון ערטיזאל בן קמ מאל' החט דיא אלזה גיפירט מכט מאל' לוזאלגיג
יתר : בילפרט דער מין מאל' לוזאלגיגשט אלך מין בבל החט דיא אלזה גיפירט מיק יתר תקאה' מאל' דו מיט
דו נין מאל' לוזאלגיגשטי יתר גיוועזן פון ערטיזאל בן קמ מאל' החט דרייטיג יתר דיא אלזה גיפירט · מין זייני
ליטן מיט אלך גיוועזט מדעלגיר דער פירלנגשט אלך מין מסכני מאל' מיט נין מאל' פירלנגיג יתר אלך גיוועזט ·
מין ליטן דעק אלך בילפום מיט מוך גמנגן ארפיזא דער אלך מיט מיזק פמוק דו אן גתרי נתך מטוט מין
אלחאה : פינל הונדרט מאל' פינל מאל' זיבנליגשטי יתר נתך אלך בוסדרום דער לוזאל מאל' לוזאלגיגשטי אלך מין
בבל החט מין דיזק יתר נין אלך מן גיהבן זו רוגירן מאל' מיט דו נייגלעהנטי יתר גיוועזן זו שאוען בן גרט מאל'
מיט לוזאל מאל' פירלנג יתר אלך גיוועזן :

מאסרים דער דרייא מאל' לוזאלגיגשט אלך מין בבל החט דיא אלזה גיפירט מיק יתר זעקט הונדרט מאל'
זעקט מאל' דו מיט דו מין מאל' פונפלגיגשטי יתר גיוועזן זו מחזור בן גרט מאל' החט דרייטיג
יתר דיא אלזה גיפירט · מאל' מין זייני ליטן מיט אלך גיוועזן מין מסכני יתרן מאל' מיט דער פונפלעהנטי
אלך גיוועזן מין מסכני מאל' מיט מין אעטיגר העלר גיוועזן מאל' החט פיל דרינן גתר טילגט מאל' מיט אלך
גיוועזן פונפלגיג יתר מו שרייבט שמחגי מי"ט · לאסחרום דער פיר מאל' לוזאלגיגשט אלך מין בבל החט
דיא אלזה גיפירט מיק יתר זעקט הונדרט מאל' זיבן מאל' דרייטיג מאל' דו מיט דו מנדיר יתר גיוועזן פון דבורה
הנביאה מאל' החט דרייטיג יתר דיא אלזה גיפירט · מאל' מיק ספר היוחסין שטיט דו מין דבורה ליטן הוט
ער טראכט ארקוריזה דיא חכמה פון דער אומיקה : פחיזאס דער פינל מאל' לוזאלגיגשטי אלך מין בבל
החט דיא אלזה גיפירט מיק יתר זעקט הונדרט מאל' זעקט מאל' אעלגיג דו נין מאל' לוזאלגיגשטי יתר זו דבורה
הנביאה מאל' החט דיא אלזה גיפירט פינל מאל' פירלנג יתר : מין ליטן דעק אלך פתיזט מין אלך
מין מסכני גיוועזן דער גיוועלטיגר איט נתאן מילונדיג דער פונפלעהנט אלך · מין טיל זעגן דו נתך זיינק נתאן
נתך מיט גיהייטן וועדרן דיא שתתט מילונג בורג מאל' זיין ריידענט מאל' פתחט מיט גיוועזן זו וורפיש מאל'
מין דיר ליטן החבן דיא מסכניק שלום גיאחלט איט דעק אלך טרוזוא :

אויך מין זייני ליטן מיט דער קנאפיר מוך גילנגן איט פיל פתוק פון דעק דעמיארק מאל' מרחביע מאל'
החבן ביאעלטיגט מלי דיא שתתט וואו דיא פתוק פון סיהם זיינן מאל' קיינר החט קיין ביתשתט טון
קנעין אביר וויא דיא מין סיהם קוין זיינן מלו דו פתוק פון סיהם החבן זיך מן גיטהן מין טטרייט מאל' שלחט גילפרט מאו זיינן דיא
העלדן מאל' זיינן מיהן מיט קיגן גתנגן מאל' החבן איט מיהן מין טטרייט מאל' שלחט גילפרט מאו זיינן דיא
קנאפרי גיפתלן הויבן וויא פתר דיא סיהאר דו שטיט מין דעק ספר טפתגי מי' ר' : סיפרתאים דער

זעקם אונ׳ לוזאנליגשטי אלך אין בבל האט גיקיגט אין טעגין דעם שופט גדעון אים יאר זיבן הונדרט אונ׳ לוזעלך
אונ׳ האט דיא אלוכה גיפיהרט ניינלעהן יאר אונ׳ אין זייני לייטן איזט איין אלך אין אשכנז גיוזעזין דער אלך
ברענר זעקם אונ׳ דריימיג יאר : איטריאזם דער זיבן אונ׳ לוזאנליגשטי אלך אין בבל איזט אלך גיוזעזין אין
טעגין דעם שופט תולע אונ׳ האט אאליך גיוזעזין אים יאר זיבן הונדרט אונ׳ איין אונ׳ דריימיג אכט אונ׳ לוזאנליג
יאר : טנסיזם דער אכט אונ׳ לוזאנליגשטי אלך אין בבל האט דיא אלוכה גיפיהרט אין טעגין דעם שופט
יאיר פון דעם יאר דז אן לילט זיבן הונדרט אונ׳ אכט אונ׳ פונפליג לוזייא אונ׳ דריימיג יאר . אונ׳ אין זייני לייטן
איזט אלך אין אשכנז גיוזעזין דער אלך העקטיר דער זון פון דעם אלך ברעניר אונ׳ האט דיא אלוכה גיפיהרט
איין אונ׳ דריימיג יאר :

פון אלחאת טרויאה :

אין טעגין דעם אלך טנסיזם אים טרענט אים יאר זיבן הונדרט אונ׳ פינף אונ׳ זיבנליג איזט אן גילאגין
קואין פארם דער זון פון הריאאזם אלך טרויאה דיא היפש הליני דיא אלוכה פון איגולי דער אין
שפארטי אלך איזט גיוזעזין איט גיוזאלט אונ׳ האט זיא אין זיין לאנד גיפיהרט אין דז לאנד שאפט יון נאך
טרויאה דיא ריזדענט אונ׳ זעגין דיזי אוראך האט זיך איין גרושי אלחאה אר זעקט אין דיזר הויבט שטאט
טרויאה אונ׳ לעהן גישלאגני יאר האט דיא אלחאה גיוזעהרט אליז יע לענגיר יע שטארקיר ביז דז אין דיזר לאנגי
לייט אונ׳ שוזערי אלחאה איזט דיא שטאט טרויאה איין גינואין זאורדין אונ׳ איין גרושי הריגה דרינן גישעהן
דז זיינט גלייכנט איזט ניט גיהערט זאורדין זינדר דער עולם גישטאנדין האט ביז דען הייטיגן טאג . אונ׳ דיא
קראניקי שרייבט דז אויך ביידן זייטן גיבליבן זיינן אין אלז לעהן אאל הונדרט טויזינד אונ׳ איין טייל זעלין לוזייא
אאל אזו פיל דא פון אאכין שטיט אין דעם מפר שפנגי בורג מי׳ כב׳ אונ׳ אין בשטים דך עא׳ : אונ׳ דיא
שטאט טרויאה איזט איין גינואין זאורדין אים יאר זיבן הונדרט פינף אונ׳ זעכליג אין טעגין דעם שופט אבלן
אונ׳ איזט חרב זאורדין אויז דעם פונטיאענט הירויז : סיבי טיאזם דער ניין אונ׳ לוזאנליגשטי אלך אין בבל
איזט אלך גיוזעזין אין טעגין יפתח הגלעדי פון דעם יאר זיבן הונדרט אונ׳ ניינליג ביז לום לאל ניין אונ׳ לוזאנליג
יאר אונ׳ לום טייל זעלין זיא זאגין פירליג יאר :

אין דער זעלביגן לייט זיינן דיא עניקליך קואין פון פריאאט דער אלך פון טרויאה דער אובין גיאעלט איזט
דיא זיינן פאר טריבן גיוזעזין אויז איהרם לאזר אונ׳ זייני גאנגין איט איין גרויזם פאלק פון אמיאה אין
ארופי איין טייל האבין זיך גיזעלט אין איטליאה איין טייל זיינן גאנגין נאך רום לום טייל האבין זיך ביזעלט אין
דעם לאנד שאפט מיקאאברי זואז דיא טונא אין דז ים פאלט אונ׳ האבין דארטין גיוזאזנט אום טרענט זעקם
הונדרט יאר ביז איבר זיא קואין איזט דער גודין זיא דא פון קואין זערט אזו שרייבט הובער טום גלייס :
אין טעגין דעם אלך טוביטיאזם איזט שאשון הגבור גיוזעזט אונ׳ שרייבט יוחן קאמינאי אים זעקסטין פרק דז
אין טעגין שאשון זיינן גיפונדין זאורדין לוזישן דיא אואות דרייא אעכטיגי שטארקי העלדין אילייאה אין לאנד
שאפט יון דער גבור . אויך אקילו דער חכם אונ׳ גבור דען האט ליב גיהאט דער טרויאה זונדרליין זיין פאלק
האט איהן איט לישטן אום גיבראכט . אויך הירזקלום דער גרוש ריז אונ׳ שטארקיר אענט דז אין זייני טאגין
האט אן זער גיריהאט פון אים זואז ער פאר גרושי דאטי אונ׳ זאוזר גיטאן האט איט זייר גבורה דז דערי
גלייכן ניט דר הערט איזט זאורדין . אונ׳ זיין זואוניג איזט גיוזעזין אין ענדט דער אדינה ספרד אונ׳ דארטין
זיינן גרושן שטיין קליפן אונ׳ פעלזין גיוזעזין דז לוזישן לוזייא פעלזין דז ים הגדול זיינן איין גאנג האט דז גינענט
זערט ים אוקינום אונ׳ דיזי לוזייא פעלזין זערין ביז דען הייטיגן טאג גינענט עאודי הירזקולם אונ׳ שרייבט
שפאנגי בורג אים מי׳ כב׳ דז אין לייטן שאשון איזט אלך אין אשכנז גיוזעזין זאלך מיקלד אונ׳ אן ריהאט פיל
פון זייני אעטים . אונ׳ ער שרייבט אויך דז פון שאשון אן ביז אן חורבן בית שני גיפינדט אן ניט אין קיינר
קראניקי אודר גישיכט בוך קייני בישרייבונג זעדיר פון איינם אלך אודר גיזעלטיגר אודר זונשטין פון גישיכנום
אונ׳ דז איזט גלייך זאזל אער אלז פינף הונדרט יאר דאריבר איזט לו זאר זאונדרין דז אין דער לייט לאנג קייני
קראניקי גיהאלטין איזט זאורדין זאז אין אשכנז פאסירט איזט אין דיזר פאר פלאמני לייט : טוניאזם דער
דריימיגשט אלך אין בבל האט דיא אלוכה גיפיהרט אין טעגין שאשון פון דעם יאר אכט הונדרט אונ׳ דריימיג

ון דרייטיג יאר : רילוסם דער מין מוֹ דרייטיגשטי אוֹך דער האט דיא אוֹבה גיפֿירט מין טעגין עוֹי הכהן
סון דעסֿ יאר מכט הונדרט מוֹ זעכֿציג מן פֿיהיג יאר : דיא שטאט מטיני דיא מובין גיאעלט מיט קלוגי
שטאט מיט יאר תוג מיט דיא גיבויאט מוֹ מר נייטרט וואכדין נאהנט סוֹ יאר תתצב מוֹ מיט יאר תתנו
מיט דיא גרוס שטאט קרטיגין גיבויאט וואכדין מוֹ דיא שטאט קרטיגין די מיט תרשיטי : חיפוס דער
לוויה מוֹ דרייטיגשטי אוֹך זו בבל האט דיא אוֹבה גיפֿירט מין טעגין דור האוֹך ע"ה סוֹס יאר תתק' לה' יאר :
ליאו טיניט דער דרייא מוֹ דרייטיגשטי אוֹך מן בבל האט דיא אוֹבה גיפֿירט מין טעגין שואה האוֹך ע"ה
פֿיהיג מוֹ פֿירציג יאר : פירי איסוס דער פֿיר מוֹ דרייטיגשטי אוֹך האט דיא אוֹבה גיפֿירט מין טעגין חמס
אוֹך יהורם מיט יאר ניין הונדרט מוֹ דרייא מוֹ מכֿציג :

דען מן סמס סון דעסֿ מוֹ החויטי :

דיא ביטרייבונג סון רוס ונען דיא גיבויאט מיט וואכדין ויינן סיך מרויא אייונג הוֹ האבין אירט מונטוֹל
ונעגין גילוזין מוֹ גאר ניט גישרייבן : חופרי גאלט דער זעקס מוֹ דרייטיגשטי אוֹך מין בבל האט
דיא אוֹבה גיפֿירט מין טעגין יהושפט אוֹך יהורם סון דעסֿ דרייא מוֹ דרייטיגשטן יאר מן סונפֿציג יאר :
מיט טרעטט פֿילציג יאר האט דיא אוֹבה גיפֿירט דער אוֹך טיביריו דער לעהנט מין לחטיני דיא קלוגי שטאט די
מיט דער טיביריו מי נאך זיינס נאמין נאך וועלט גיהיישן די וואטשיר סון רוס טיבר בי דען הייטיגן טאג :
מסקסוס דער זעקס מוֹ דרייטיגשטי אוֹך מן בבל האט דיא אוֹבה גיפֿירט מיך טעגין יואש אוֹך יהורם סון יאר
פֿג מן סונפֿציג יאר : מין דער יעלבינן לייט מיט גיוועזין דער וויט בריהאט פייטן דער חכם דער גיועט
וועלט האוֹירים דער מיט גיוועזין מין לעטסטי טאגן סון חיזקי' הנביא מוֹ טרייבט ביטסטוס דך ג' ;
מרדכפֿים דער חכם מוֹ דרייטיגשטי אוֹך מן בבל האט דיא אוֹבה גיפֿירט מיט יאר קנה' מן לייטן עוזיה
אוֹך יהורם מיט סונפֿציג יאר סון זייער אוֹבה האט גישריבן די יאר קא' החבן בעקטירט זייני זוויי יעניכט
וועלט גיועט בילו"ה מוֹ מרבליוס מוֹ זייני מיך גאנגן איט פֿיל סמוך : ווען דער אוֹך מרדכפֿים די
גיאערקט האט מי דיא רעה מיבר מידן מוֹ מיט גן האט עך בדעט אמוט מוֹ זיין מזר מן גילומין זיין מיגני
סחוים די מן נימה גיועזין מיט מוֹ האט עך סאר ברעט זאבט זייני גיאחלין מוֹ מנד יונגפֿרין מוֹ האט
מוֹיז סאר ברעט מוֹ זיך זעלבסט מוֹך דם איט : היר מך מיט זיין אוֹבות זו טיילט מחרדין אוֹבות מטור די
מיט גיבוכן מיר אוֹבות סון דעסֿ יאר תשסח טוזיהר מוֹ זיבן מוֹ דרייטיג יאר : בילו"ה מיט אוֹך גיוועזין
מיבר בבל מוֹ נימה מוֹ מיבר דיא גאנצי לאנד שאפֿט מוֹך מערב וייטן : מוֹ מרבליוס מיט אוֹך גיוועדרין מיבר
פרס מוֹ אדי מוֹ מיט מבגוטיירן גיועזין בי דיסיט האט דיא אוֹבה ביקומין מיך יאר דרייא טוזינד
דרייא הונדרט ניין מוֹ מכֿציג : מוֹ מיר וועדרין וויטר ניקט ניין ג דענקין מן אוֹבות בבל מוֹ מטור מוֹ דיא
אוֹבה דיא מיבר אוֹבה גיפֿירט החבן מיבר פרס מוֹ אדי ווען ומ"ל את ויין מוֹך גירעכט סוֹס אוֹבות בבל
מוֹ אעולין איר זיא דאך ניט מין מנזרין טפר :

פילביל אחו דער ניין מוֹ דרייטיגשטי אוֹך מן בבל האט דיא אוֹבה גיפֿירט מין לייטן עוזיה אוֹך
יהוד סון דעסֿ יאר מן מז מן טרייבט קק' זוחנליג יאר די מיט סור אוֹך מטור דמז
בילוחנגן האט אנתם קינג ישרחל מוֹ החבין מיך אוין אס גענבן : זו וואהר מיט מי דיא אוֹבה גינעט
וועדרין אוֹבי מטור מיט מיז דיי מורחך ווייל מי מיהר דיידעט מיט גיועזין מין נימה מין אוֹבות מטור
ווייז דמ טטיט בייא סנחריב ויטב בנינוה : חביר מיר וועגין מיט מין אוֹך מיבר זיא גיועזין ווייז סמרין גיאעלט
מיט : מוֹך דמז אוֹבות מטור מוֹ כשדים זיינן נאהנט בייא מזאחין גיועזין ווייז ביקומט מיט מי חכאי
קוטאיגרמפֿי די זיינן וועלט ביטרייבר : מחוליו מיט אוֹך מין רואי גיועזין מיך יאר קנק' די מיט די מכֿט
מוֹ דרייטיגשטי יאר גיועזין זו עוזיה אוֹך יהורה מוֹ האט זיינן גרויטי ברורר אגרט גיועזין מוֹ זיין בירדק
טאכֿטר האט אוזה גיועזין מוֹ האט גיוואהנן רואם מוֹ ראוֹס מוֹ דער אוֹך האט בייפֿוהלן מן זהֹ דיא אוטר
מן סך די ועבין בריענגן מוֹ דיא מוייא קינדר זהֹ מן די וואטשיר וועדרין : מוֹ דער טויא האט רחאזיה
גיהאט מיבר דיא קינדר מוֹ האט דיוי מוייא קינדר בייא דיא בוך גילוגט מוֹ ניט מן די וואטשר גיוואהנן מוֹ החבין זיא מיהרן
מין זועלבן קואין מוֹ האט חידן זו טרינקן גענבן מוֹ רה נמך זיא זיא גרוס זיינן וואהרין מוֹ החבין זיא מיהרן

חונקי

חונקיל חוק דז לעבן גיברויכט דען מחולו חול' זיה החבין דז אלטות מן גיטרעטען פון מיהרם הערלין
פילמהר דער פירליגטט אלך מן בבל החט דיה אלזה גיפירדט מיט יחר הונדרט חול' ועכליגטען יחר חול' דז
מיזט חין חול' דרייסיגטטי יחר לוס אלך עזוי' חול' דז מיזט תגלות פלמהר דער קינג מן חשור דער גינעמט
מיזט חין חול' דרייסיגטטי יחר לוס אלך עזוי' חול' דז מיזט תגלות פלמהר דער קינג מן חשור דער גינעמט
מיזט חין אלפים מי' א' חול' מן דברי הימים מי' ד' חול' החט גיקינגט ניין חול' לוחנליג יחר : מיט יחר
הונדרט חול' פינף חול' מכליג דז מיזט דז מכלעהנטי יחר לו יתום אלך יהוד' החט רחוילום אלך גיזוגטין חיבר רום
חול' החט גיקינגט פינף חול' דרייסיג יחר : חול' נחך מיט החבין מן רום נחך זעקט אלפים רחגירט בי
טרקינום דז זיין נחחין נחך ווייטר ווערדיט גחאלדיט ווערט מיט יחר תלח' חוו החבי חיך גיפונדן מן חין
טייל קרחטיקי :

שלמנסר דער חין חול' פירליגטט אלך מן בבל החט רחגירט מיט יחר הונדרט חול' ניין חול' מכליגטטי
יחר דז פונפלעהנטי יחר לו מחז אלך יהוד' חול' החט לעהן יחר רחגירט : חול' דער אלך
החט שמר טריבן דיה עטרת הטבטים נחלו וחבר ווח מן אלפים ב' מי' יד' חול' מן מיחן יח' שטיט :
מיט יומפון שטיט מיט מן פמנג דז זעקטטי מפר חול' דער רחב"ד טרייבט עז חוך מיט זעקטטן יחר לו חזקי'
חלך יהוד' חול' דז מיזט דז לוויה הונדרט חול' זעקטטי יחר לוס פירדי טויזינד מיזט גיבויחט וחחרדן רוס דורך
לוויה בריידן יזיט חול' חייחה : חול' מן דער זעבירגן לייט החבין דיה יוניע לו טיילט דז יחר לו מכט חרטיק
חול' דיין לוויה החבין נחך לוויה חרטיק דר לו פמר חעהרט חול' זיין וחחרדן גיהייטן נחך מיהרם נחחין בי
דען הייטיגן טמג : חול' דיה לוויה בריידר ווערן חוך גיהייטן רחחילום חול' רחחילחוט חול' נחך מיהרן נחחין נחך
מיזט גיהייטן וחחרדן דיה טטחט רחחי : חול' חזו מיזט עז חוך חר ווין מיזט דעמ מפר בעז חחור ענים מיט
פרק זה' עה שרייבט מיט לוחנליגטטן יחר לו רחחילום דער קינג חשור חול' דז ערטט יחר לו מחב"קן קינג
חלדים מיזט גיוועזט דז זעקטטי יחר לו חזקי' חלך יהוד' חול' דז הינטרטט יחר פון הוטע בן חלה : מחחרב
דער לוויה חול' פירליגטטי חלך מן בבל החט גיקינגט מיט יחר לוויה הונדרט חול' ניין חול' מיזט גיוועזין מיט
דרייטן יחר פון יהזקי' חלך יהודה חול' מיזט גיוועזין מן ניטה דז מן זחנד חטור מיין חלך זיבן יחר דר נחך ווח
דער חלך מן זיינר טחר החט פון זיינם פמלק גישלחגן הונדרט חול' פינף חול' מכליג טויזינד חחן מיזט ער חוך
חוק דז לעבן קוען דורך זיין לוויה זן ווח דח טטיט מן חלפים מי' יט' : טוביה הלדיק מיזט חוך גיוועזין
מיט טרעטט מן דיזר לייט מן טגן חזקי' חלך יהוד' חוז טטיט מן מפר יוחמין דך קו' : חול' חן זחל ווטן
דז דיה חוחן טטעלין דז מפר טובי' ו כתובי' חול' נחך עטליכי ווח חיך חייר לייגן זוח' : דז ערטטי מיזט חכחת
שלחה : דז מ' דר מפר טובי' דז דריט מיזט מפר ברוך בן נירי' דז פירד מיזט מפר בילי דז יחוט ו דיזחל : דז
פינפט מיזט מפר יהודית : דז זעקטט מיזט מפר בן סירח : דז זיבנט מיזט נחך לוויה חלקים ו עזרח : דז
חכט מיזט חפלות חסתר : דז נייט מיזט לוויה מפרים מן חשחמים : חול' דיזי גיזעלטט מפרים ווח חזוך
חיר זיח חוך החבין נחך גלייך ווחל זיין זיח מיהן חער מן גינעמ חול' חוגט : חול' חוך חוז חן ווטן דז רחז
מפר טובי' דז חיר החבין חוך עברי מיזט חב קפייטט ווחרדן מיזט דעמ נחטיין חוך עברי דורך טעפעטטיין
חוגטט מן טטחט בחיל מיזט טון הונדרט יחר ווח חן חן זיכט מן דעמ נטן מן דיזר מפר דז ע' גחר מיין
זעלפט נטן מיזט דז זיך מיין מידראן הלחן חערקין קמן דז דיזר חחבר מיזט קיין יהודח ניט גיוועזין חול' דז
גישיכט דז דרוך דר גילט ווערדיט מיזט נחך חייר דעה נחך ניט קוחר דערי ווענן המוטין חיר ניקט דרוך
חוק דיזר מפרים :

אסר חרן דער זון מחרב דער דריית חול' פירליגטטי חלך החט רחגירט מיט יחר לוויה הונדרט חול'
פונפלעהן יחר דחז ניטטי יחר לו חזקי' חלך יהוד' ווח דח טטיט מן חלפים מי' כ' חול' החט
לעהן יחר רחגירט : מיין טייזחגן דז מיזט דער חרוך בלחן בן בלחן דער מן חלפים גיחלט מיזט
חול' חן זהגט דז ווחט דן מיזט דייטט לוויה טחות פמר מיין חלך : מן טעגן דעמ חלך
חמר חרן מיזט חיין גרושר טטרייט בייט גיפחלן לויטן דיה כטדי' חול' לוויה דיה משורי' ריח חחנין
פון נימה תיבר דיה טטחט הייזר בי דיה כטדי' החבין ויח חלח גיוועזין : חול' דחז טטחט הוי

מיט גיבליבן מן בבל ווי עהוֹל די דער אוֹך בבל האט מיך גיקיגט מיבר ניכה ווי מן ערשטן מיך גליק ואוֹל
מיט חב גמנגן הער מחאן מן דעם טשטאם היו ניכה חול׳ וערה בבל מליניג דער דיטל נגטיטלט :
ארוֹדך בוֹמה הער מנדרך דער מיך פֿירליגטשט אוֹך מן בבל מוֹל די מיט די ועקט מוֹל נוֹמ׳ ליגטשטי יאר פֿון
חזקי׳ אוֹך יהוד׳ חול׳ האט דיא אוֹבֿה גיפֿירט פֿירליג יאר מיך דעם יומיפֿון מיך מיט די אטשה פֿון טירקים
גיוונען מיט טרענט מן דיזר לייט : מהכנה לו דיזר לייט מן לייטן אטה אוֹך יהוד׳ מיט גיבוימט ווהדרן
אונטריית מל׳ מיך דיזר לייט אפר חול׳ טויזיזר יאר מיבר ניימרט דער קיסר קומטטיטם חול׳ האט דיא

טטאט גיהיטן מיך זיונק נמען ביי דען הייטיגן טאג ווייט טטון ווערט :

דער זון פֿון אלודר דער פֿיך חול׳ פֿירליגטשט אוֹך מן בבל האט דיא אוֹבֿה גיפֿירט מיט יאר נוזיא הונדרט
חול׳ ועקט חול׳ ועבליגטשט יאר : די מיט די פֿוֹפֿעלנטשט יאר גיוונען לו אטה אוֹך יהוד׳ חול׳ מיט אוֹך
גיוונען מין חול׳ נוֹמ׳ניג יאר : נבוכדנלר הער ערשט דער ועקט חול׳ פֿירליגטשט אוֹך מן בבל האט גיקיגט
מיט יאר רפת׳ די מיט די ערשט יאר לו מטהיהו אוֹך יהודה חול׳ האט דיא אוֹבֿה גיפֿירט פֿיך חול׳ דריימיג
יאר : חול׳ דער אוֹך וועדרוט ניט ביטטידליך גיוועלט מן דעם פטוק : מין טייל זוגן די דער נב כדנלר הער
ערשט די מיט דער דען יהוקי׳ גיוואן האט לו זיך פֿאר מין עבד חול׳ דער דען היקטיגן סרטה האט אוֹלח
גיוונען : חול׳ דער האט פֿאר טריבן והוכן חול׳ העה די בית ההקדש האט חרבגיאמֿבט די מיט הער מלוך
נבוכדנלר : חפלטן דער פֿיולמֿבי מיט גיוונען מן לייטן יראל הבֿיא מיך טרענט מיט יאר ט׳ חול׳ מוֹ טטיט
מיך טלטות הקבוֹה : נבוכדנלר הער מנדיך דער זיבן חול׳ פֿירליגטשט אוֹך מן בבל מיך יאר דריימ הונדרט
חול׳ ניינצהן די מיט מן דעם פֿירטן יאר לו יהוקי׳ אוֹך יהוד׳ דער דת גיאוֹדיט ווערט מן מוֹי קרמניק
דער אעבֿטיג נבוכדנלר דען ער האט גרוטט ראטט ביוזון חול׳ האט דיא אוֹבֿה גיפֿירט אה טניט : מין
אטה פֿון טוטה דיא טחבֿטיר פֿון חלקי׳ די וויב פֿון יהוקי׳ הכהן החבן ועלין לויא טוֹפֿטיג ביא מיר
לגן חול׳ גיא האט ניט גיוומט : מוֹ האבן ויא מיר מין בלבול־לו גיוומרפֿן יא העט ביא מיינט יגנין קמבן
גילעגן חול׳ החבן עבות הרוך גיאמֿבט חול׳ דיא דיינט החבן ועלין מין פטוק חוי גבן די אן זיא אוא
זיין : חול׳ דניאל ווערן גרוטן חבֿאה האט ער זיא אליל גיוונען ווערן מר זיא חלי׳ חוי גיפֿרמֿבט האט דת
דרך מיוט מן טמֿג קוֹאן דיא ווהדהייט ווייל חוי ערות ניט לו גיטרמֿבן האט לו מיאוֹן ווא דת טטיט מיט
סֿפֿר טושנה די מיהן מן גינעמ מיוט חול׳ חוי יהודים ניט : חול׳ מין טייל פֿון דעם אטשה טטיט מיט מֿפֿר
יוחנן חול׳ נוֹך איינוג דעם מֿפֿר יוחנן מיוט די : אטשה גיוונען מן לייטן לרקי׳ אוֹך יהוהה מיט יאר ט׳ :
חורבן פֿון דעם בית האטון מיוט גיוונען דורך נבוכדנלר מיט יאר טטיט מיט ערשטן חלק חול׳
מן דעם טלטות הקבוֹה טטיט טפי״רי דער אוֹך מן מֿפֿר האט פֿאר טריבן דיא איינטי יהוידי׳ : חול׳
מוך דיין אוֹך האט דער נביא גיאמֿבט וגלות יהושלי׳ חטר בטפרה חול׳ דיא איינטי איוחטי׳ זיין גמנגן מן
טטאט טולטיון ווערן מיהרן גרוטי טולטולי׳ חול׳ דיא מיבר בלובני יהוידים האט נבוכדנלר פֿאלג פֿאר טריבן
נאך בבל חול׳ אדי חול׳ פֿרט :

אין דער זעלבֿיגן לייט מיט טרענט מיט יאר דען חורבן זיין גמנגן איט דיא משכניט מן מיטליא חול׳
מיהר פֿיהרר מיוט גיוונען וחלויזן חול׳ החבן פֿיל טטענט גיביוט׳ מין טייל דת פֿון איין אוך בערן
טריגט : מוֹ טרייבט טאמנגן בוהג סו׳ כה׳ חול׳ פֿון פֿיך האמֿבט יאר הער ביא האט טטיט מן קייני קהמניק
ניקט פֿון דיא משכניט ווא אוך חבן טוֹן גיאמֿבט החבן מובן מיט יאר מכט הונדרט חול׳ מיולך נוֹס דריטן
טויזיגר : מוך מן דער זעלבֿיגן לייט החבן זיך לו מיאוֹן גיאמֿבט דיא מן זוהיה פֿון דעם נוֹך חול׳ זיין
גמנגן מן דו נוֹך ביהם חול׳ ביימרן חול׳ החבן דיא מן זוהיה פֿאר טריבן חול׳ זיא זיין זיין בובן מן מיהרי
טטאט . חול׳ דיא בעהאין חול׳ דיא ביימרן זיין גמנגן מן מיטליא חול׳ החבן גיביוט במטיענן חול׳ גוטטין
נאך פֿיל טטענט מהני דיא חול׳ החבן זיך דמרטן ביוענט :

אויל ארוֹדך דער מכט חול׳ פֿירליגטשט אוֹך מן בבל האט דיא אוֹבֿה גיפֿירט מיט יאר דריימ הונדרט חול׳
פֿיר חול׳ ועבליג די מיוט גיוונען ועקט חול׳ מוזליג יאר נאך דעם חורבן בית רחטן חול׳ גיקיגט
לוויא חול׳ נוֹמ׳ניג יאר : בלטאר דער ניין חול׳ פֿירליגטשט אוֹך מן בבל האט דיא אוֹבֿה גיפֿירט פֿון יאר טפו׳

מן מול׳ מיט דריטן יאר ל׳ זיינ אלכות מיט פר נעהרג גיוואלדן מיבר דער אול נייט ווית וויטר טטין וועלט־
דריוש זון מחשורוש פון מדנ ארי דער גיאעלט וועלט חן מפר דניחל׳ מיט מי׳ "הוט זיך מיין קטר גימחבט איט
זיינט מיידט כורש אוך פרט מול׳ החבין אורד גיוועזן חן בלשלר דער קינג בבל מול׳ החבין מיט מיין אלחאה חן
גיוחבט · מו זיינ פיל גיפחלן פון דית אחלן פון ארי מול׳ פרט פחר דית כשדי׳ מול׳ דית מיבריגי
החבין דית פולבט גענבן מו החט זיך דער אוך בלשלר זער אשאח גיוועזן מל׳ החט מיין
אעלטיגי מעורה גיאחבט · מול׳ הוט די כלי קודש מזיך גישטעלט · מו החט הטי"
ב"ה גיפרייפט מול׳ מיט נחרניג לייבי ווחרדין מו החט ער מיין אולח גישיקט מול׳ החט גישחיבן פחר
אוי לייטן חן דית שחדר מול׳ מו הוט ער גישריבן ואח תקל ופרסין מול׳ דניחל הוט עי דעמ אוך ביטיידן די
ווחרט אחא בידייט גחט הוט גילילט זיין אולכות מול׳ תקל מיט לייטט החט גיוואגן זיין אולכות ופרטין מיט
דייטט החט גיבירעבט מול׳ החט דיך דיין אולכות מוועק גיוואגן דעמ דיין לייט פון דיינר אולכה מיט נום ערד
מול׳ מיט ווחרדין גיגעבן לו ארי מול׳ פרט ווית מין דניחל שטיט מין דער זעובינ גחבט בלשלר מוק גיקוארן מול׳
מיק יומפין שטיט די מיינר פון ווייני דינר מיט גיקוארן מול׳ החט מיהן מוק זיין לעבן גיברחבט מול׳ החט מיק
ווייני קחמח חב גישניטן מול׳ החט מיהן גיברחבט לו דריוש מול׳ כורש דית קינגן פון אחדי מול׳ פרט ווית כורש מול׳
דריוש דית ווחרדין פחר מאין החבין הבין זית זיך גינייגט מול׳ גיבוקט לו גחט מול׳ כורש הוט מיין נדר גיטחן לו
בויחן דעמ הית לינג טנאפין מין ירושל׳ מול׳ לו טיקן דית פחר טריבן פון בבל · מול׳ זית זיין מוך גישטחנדן
מול׳ החבין פחר דערביט גלן לר כטדי׳ מול׳ החבין גישטריטן מוך בבל מול׳ החבין עי בילוחוגן · מול׳ החבין
מוין דר נידר גיאחבט פון אחן מול׳ פרוש יוגן מול׳ זיינגטיגי קינדר יוגי גיועלן מול׳ יוגי פחרן מול׳ החבין
גישטרחפט דית שריט איט דער טפ׳ דית אלטי איט זיילן דית טרחגטיגי וויבר החבין זית מוך גישניטן מול׳
דית קינקר עירוי גיוטין מול׳ מוך מיינ־ טשטיק פעלוין לו שאעדרט מול׳ החט מיין נקאה גיטחן חן בבל מול׳
גירעכניט די בוט פון זיין קינעלטין דפחר גחסן מיו וחדרין מוק זוחבט מול׳ דיך לניית אולכות החבין בילוחגן
מלי דית אולכות מונטיר זיך גילחגן מול׳ החבן פחר טטערפ די אולכות בבל מול׳ ווית לנג מיהר אולכות גיוועלט
החט פח נאדור חן ביו חן בלשלר זעפעלהן הונדרט יאר מול׳ דער נחהל דית אולכיט זיין ניין מול׳ פירליג יאר
מודיר מיין מול׳ פולבניג יאר מול׳ דר נאך החט חן גיהחבן די אולכות פרט · דיר גיאעלטר דריוש גיפינדן איר
ניט די ער לנג גילעבט החט מוך זיינ קינג רייך מו ווית איר גיפינדן מיק אחזר עניפ מיק ערטטין יאר לוק
דריוש זון מחשורוש פון מדנ ארי מחו גיפינדן איר חן קייזר קרחקי אין מלי דייוויאחר דערי וועגן מלי דית ווועלט
ביטרייבר טטעלין ארי מול׳ פרטן מחחאן מול׳ ווערדיפ גענעלט ער נאך חיט מול׳ די מיזט די מחנדרי אולכות פון דית
פיר אולכות ווית וויטר טטין ווערט :

אולכת פרט

מיט דעמ אולכי פרט מיזט מין גרושר נוויית טפחלט זיין מונדרי חכאיק מיין טייל וועלן החבין די עז מר
פיר זיינן גיוועזן מול׳ מין ט יין וועלן החבין אפר וויל חביר מוק דעמ דיטטין גר פיל לנג וויליג לו
שרייבן מיט מול׳ דית וועזיר וויג גיניגן דת פון החבן מלו החבין אירט ניט אתיק גיוועזן : כורש דער אוך די
מיזט דער ערטט גיוועזן חן אולכות פרט דער החט דית אולכה גיפירט נאך דריוש האידי מיק יאר דריית
הונדרט אול׳ נייניג · חביר אן אוז זיך ניט מיין יעלין דת פחר כורש קין אוך מין פרפ מיזט גיוועזן זונדרליין די
מיזט דער ערטט אוך גיוועזן די בבל מוך חטונטיר מיק גישטחנדן מיזט מו ווית פרט מול׳ אדי חול׳ מוך לו טיטן די
גיפונדן מיזט וחדרין מן דית וועלט ביטרייבוג די כורש הוט דית אולפה גיהחט מזן פרפ דרייטיג יאר מו טטיט
אך מיק יוטפין זונדרליין די ער זולט חיבר מלי אולך זיין גיוועזן מיזט ערטט דר לו גילחגיט מיק זפקט חול׳
לוחלניפטר יאר פון זיינ אולכת מול׳ אנדרט מיק לו גירעכניט מיק פמוק חול׳ מין דער קרחקי נום ערטטין
יאר : דיטלו מיזט חאודות החט אפטו גיוועזן איט זיינר חכאה דית עי" בו חול׳ החט דען אולך דריבר
גישטרחפט די מלי־וקט וועלר טיט דת טטיט מין מיהרט טפר בו די זט דרוך פיל החלטין חביר איר ניט :
איט דריטן יאר לו אולכות כורש די ער מלי מולטיר זיך גיהחט החט מיק יאר דרייט הונדרט חול׳ דרייט חול׳
זיינלינ מיוט ער מוך גגלן לוטטרייטן מן דית אלאירוט אלכה פון טטיט די מיזט מהחט גיוועזט לו דעמ

גלגל ווייטריאה חוץ לפון ווייטן חול' החט חין הער אולחאה חוסן גיבראכט חיהרן זון יהודה חין הערי אולחאה : ווייט
זון דער אולך כורט וועדהוסן חין ווייסן לו רוק ווערן גיזוענען חול' ווייט גיוויזיגע די עך עטוואט לו פערבאטען
העט וויטער פון וועגען דעם שוגה חז החט זיך גיקלאגט חול' עלוה גיהולטען היה חיולה בעלוחיהם חיהרי
תחבולות חול' ערואה חול' החט חיהם חולך גלוחיהרט חולך דעם וועג חול' ווייט חורם גלאגען חולך היא
שחר פון כורט חול' הזוט פון גיט חיהם גיזוחגען לוחנגליג טוידיד אחן חול' נאך דעם יוסיפען נאך לוויזה אחל הוערט
טוידיד פון היה גיבוריס חין פרט' חול' דער אולך כורש ווייט חולך חין דייד אולחאה גיבלוכן : חול ווייט היה
אולכה קוחין חיבר דען טוטען כורט חזוויה חין היה הערה חול' החט זיך וועלן וקסן זיין חן חיהם וועגן חיהר
זון חול' הוט חיהם חיט חיהרי הערה דען קחסח חב גישיניען חול' החט דען קחסח גיטון חין חיין בעקן ווייט דם
פון דען דר טוחגען חול' החט גיוחגט זעטיג זיך פון דעם בלוט היה ביטט בלוט דחרטיג גיוועגן חן החטטו
בלוט גיטרונקן חן ביטט זחט בלוט חול' דיין חרטט גילעטט : קחביטי דער חן פון דעם אולך כורש הוט
היה אולכה גיהיהרט נאך זיינם פחטיה חיהם יחר שלב' חול' די חיוט הער חגדי אולך גיוועזט לו פרט : נאך דער
חיינוג נאך דער ביטרייבר חול' זיה טרייבן דחז חיוט חרת חטטרח דר ערטט דר גיאולט וועהט חין עזחה
אר' דער דח החט אבטל גיוועזן די בגילבות האקדש דען דעך נחין חרת טטרח די חיוט דער נחיין חול' דיה
אולכיק פון חדי חול' פרט חז וזיה פרעה חין חלהיהן וזיה חיה פחהין גישרייבן הבן חיהם ערטטן חולך חיהם יחר
ג'חלפים תא"ח : חול' טטיט חיהם יוסיפן הער קוביטי הוט זיך גילעגט וועגן זייט פחטרט ועגן חול'
החט חיין גימוין די גחנץ זגד טטיהן חול' דיה אולכה ת'וחידה החט ער איט דעם טוערד דר טוחגן חול' פון
חיהרי גחנץ חטטפחה החט ער ניקט מיבר גילחזן :

יהודית היה מטת חון פון יודן מיהרים ועטה איט חלי'ורי שרייבן ויה די חיוט גיוועגן חין טטטגען דעם
אולך קאב"יט ווייט חיבט חן טוי גיטחן החבן חיהם ערטטי חולך פן חיוט מפר די חיוט חיהם יחר
זעקט הונדרט חול' חין חול' נוחליג פון פירדן טוידיד חול' זיה שרייבן דחז חיוט חולך חיהר גיוועזן די דחז
ביה האקדש לו רוק גיהולטען חיוט ווחרדן פון לו בויזן : איט דעם די לו פחר חיוט בטיל ווחרדן חן טעגן
כורש חול' חחט חיהם מפר יהודי' טטיט די דחז חעטה חיוט גיוועזן חין נבוכד' נלר לייטן חז חוי חן יחגן די חלהי
היה אולכיק כבוכד נלר גיהייטן החט חז ווייט פרעה אולך אלריק חול' חביאולך לו פלישתי' חול' חולך דעם די היה
חולכי פרט רחגירט החבן זייגן זיט דחך גיהייטן ווחרדן חול' היין נחזין : חין לייטן דעם אולך קאביטי חיוט
חיין טופט גיוועזן הוט גיהייטן טאטען חול' חיוט חולך חיהן חן טו גיבראכט ווחרדן די ער דורך טוחב החט
פחוט טופט גענבן החט דער אולך גיבחטן דחז חן חיהם זיין היט חז חבליהן חול' הוט היה חיוט גענבן זוהם
גחרביר חויז לו ביריטן חול' הוט רחטיט דען טטול חיבר נחגן ווחרוך חיזן זילט דרוך אטפט לו גענבן חול' החט
גיחחבט זוהם טופט זיין חיטח לו חיינם עקטאפי חול' ווחרנוג :

דער אולך קוחכימי חיוט חין דשט גיוועזן ביר חעטה חול' חין חטתיה גיוועטיזיין ברודר דער נריק
ויטר החט ער דר טוחגן חז חיט לו זיקלן ניהן די גלן חולכות חוין זיינה טוועטטיר וועגן חיהרי גרוטי
וויי די זיה חז חין ליער גיטרייבן החט ווייל ער חיהרן ברודר החט חוסן גיבראכט חז חיוט ער חוין גיטטחנדן
חיט זיינן גריק נחרן חול' החט זיה חוין זיך דר טוחגן חול' החט זיך ניט דר בחדויט חיבר חז חול' חיבר קיר
די זיה בייה זיך חיט חבטרת. חיוט גיוועזן דער אולך חיוט גיפחלן חוין זיין טטטט אולך גיחחרדן
טוערט חול' חיוט גיטטחרבן חיט זעקטטן יחר פון זיינם אולכות חול' חיוט חין זיין טטטט אולך גיחחרדן
דריוט אחנה דער דריט אולך לו אולך פרט חול' החט חין היה אולכה גיפירט חול' חיוט גיטטחרבן דריוט
חיקחידקוס דער פירד אולך לו פרט . חיין טויל וועלן זחגן הז חיז חרת חטטרח דער חניד דער פחר
גידחכט חין נחאי'סי"ג חול' זיה טרייבן די ער חין נדר גיטחן החט לו גחט וזען עך אולך וועדט די ער וון
רשוה גענבן לו בויזן די בית האקדש וזיה ער חוין גדר גיטחן החט חיט חנדרן יחר פון זיינם אולכות חול' חיוט
פוועגדיט גיוועחדן חיט זעקטטן יחר פון זיינם אולכה : עי שרייבט קחטיוט די חין טעגן דעם אולך דריוט
חיקחידקוס החט גיוועזן חיט זעקטטן יחר פון זיינם אולכה גיפירט חול' חיוט חין בייך עך חיט חיט טג החט חן דיט טטטערן גיזיהן חול' חיוט חין בייך חיין חן דעם עולם . חז החט עגיט לוג דר

אויך מיט עולם רו: זיך דיא הייטי פון דעם אעטשן גישילט המט אי וויא גוויבל טילט מול מיזט פאר פוימלט רו: פלייט פון מיהרם לייב ב"א מול מיזט טשטינקטיג גיוומרדן מול' דין פיל לייט גישטארבן: מול' פיל זיינן אטוגט גיוומרדן: מול' פון וועגן גרושי חאיות זיינן וויא גילחבן צום ומשיר מול' ברוין מול' המבין זיך דר טרעפקיט: מול' פון לייט זיינן ניט זוידר נו מיהרם שבל קוין וויא וויא זיך פרשטין גיהמט המבין: מול' דרך המט זיך ואר מורמובט מיין גרוש דבר ב"א: מול' דיין רבר אעדיט מיך ער מפיקרט דער רופט דער מיזט מיך גיוועזן מין דער אבלביגי לייטן: מול' שרייבט קמטיזם מיט מי' ט" דער אלך דריזט מיקסערקט מיט גאנגן חוך דיא טשטט בבל מול' דער גרושי אלחאה המבן וויא ביאעלטיגט דיא טשט בבל מול' הוט דר טלחגן מלי ומט דריין גיוועזן מיזט מול' המט דיא אוימרן מין גילינגט מול' הוט מלי דיא בייזיק נידר גידיכן מול' הוט דיא טשטט מיז דעם פוגריאעטע חרב גיאמבט: די ער גיאמבט המט זל ניט זוידר קערט זוערדן בי: דען היטייגן טאג זוין דער גירוסט וועברן בי: ן גיבירד מול' גיבירט: בבל זויל איר דא פון טרייבן וועלן איר עטוואט זאגן וזוא דא: זיין מורט מיזט ניט היר ן שרייבן: דיזי שטאט שרייבט בודיק די זיא ליגט חוך דער זייטן פון אחבית נבוני פון ירושלים מי הונדרט מול' זיבנציג איל מוזרט אחדט מול' שרייבט מין נאן שטרי"בם דא דיא זאמט פון דער שטאר דיא מואריגלט דיזט שטאט מיזט אחג זוועלך איל מוזרי איל: די מיט מלכסון מן טרעפט פיר איל: מול' ער שרייבט די דריין מיזט מיין פיר עקיטיגר מיא דער מז אחג מיזט מי בריוט זוין חוך דיא קיך מיזט יעברט חוק הונדרט מול' פיל מול' מואריג שריט: מול' שרייבט מין דיזט בנין ליגט ביגרמבן דער אלך בילוט הער זון נאדוב: מול' קמן דיזי די דיזיי דער יסוד מיזט פון דעם טורין פון דיא הפלגה: זונדרלין מיזט המרטין נאך מין בנין רוגריג די דער ביגרין הירוק מן טרעפט מין הלבן איל: ועד קמן זון זוישן וועלכיס דער פוגטיאעטע מיזט גיוועזן קוייני טשטט דיא מיזט גיבוימט פון דען טשטין פון דער חלטי טשטט מול' ועברט גיהמשן ון דיר לייט מעלינע מין דעם טשטט פון דעם טורין זיין עקפירן מול' טאגן דיא דייא קעבמט המבין מול' דו פמוק הייטן דיא עגלה מול' פון דיזר מוראחל ועגן מיזט עי: ניט ביזוחנט מול' קמן קיין אעטש המרטין הין גן זונדרלין וועלן עי: גאלט מול' פון דעם מלטן בבל: די חלטי ועברט חך גיהיישן בגדוד די מיזט דיא טשטט דיא ערדיך בעי אעלריט גיין איל פון דעם מלטן בבל: די חלטי ועברט חך גיהיישן בגדוד די מיזט דיא טשטט דיא ערדיך בעי אעלריט מין ברחטית די החבי חיך גיפונדן מן דער ביטרייבונג פון בויטיג:

דער אלך דריזט מיקסירקט מיזט מיין אלך מיזי גיוועלטיגר גיוועזט מול' מין אעבטיגר אלך מול' שרייבט בויטט די ער מול' מין אחל ניזחאיגן גיבראכט המט פעהן אחל הונדרט טויזיגר אחן מול' רבר אלך מיקסירקט מיזט מיין אחל ניזחאיגן גיבראכט המט פעהן אחל הונדרט טויזיגר אחן מול' רבר אלך מיזט מול' זיין ועבין קוין פון זיינט אחג

אלכסנדרוס

אלכסנדרוס אזקרן מיזט גיבמרין ווחרדן מיט יחר פיר הונדרט מול רמיית מול נוחמליג מול מין
דער זעלבין לייט מיזט מיט היזולגיזעהן ווחרדן מין אעכטיגר ווחרדיגר טטטפרין
מז מיזט מין ערט לייטרוג גיוועזין מול ייני בון מול הונטיר גיוועזין מול גרוטי קעלט מין אזקרוניע רי דיח מין
ווחויר דר גלייבן ניח אול גיזעהן המבן : דען היכל רען גיוועלטיגן דער גיבויעט מיזט ווחרדין דורך רען
אוך ריזוו מין דער טטטט מיטזוס רי דרמן גיהולפין המבן מוי ריח מין ווחויר מין מסיח מול המבן דרמן
גיבויעט נוייח הונדרט מול נוחמליג יחר מין מיינט טטיק מול מי מיזט מין היובט טטיק בויח גיוועזין מייט
מנוטיר דיח זיבן במוי ריח גחר קחטביר מול ווחונדרליך ייען גיוועזין מיט עולם דער מיזט פחר ברענט ווחרדין
מיט יחר תכב' : מין גדויסט פחלק רי גיזעגט ווערט נחטן מין ווחהויר מין מחטכט מין מחולחנד מול מיר
שברחך מיזט חוך לשון מטכטע גיוועזין : חיח זיח מן ניפרוכט בחרט מול גיוערט החבן מול ייען מחייכט
גיוולטיגן פחלק גיוועזרדן טטטרק מול ער פיל חוז מיזט מיהן חיר לחנד טחפט ניט גרוט גינוג גיוועזין רי זיח
בויח מנוניר העטען ייל קעטין : חוז ייען זיח מיזט מיהרח לחנד הירויז גחנגן בייטן לן מהכין מול לן רויבן : מול
ייען קוחין בי מן ריח חדיקה מיקט"בי חיט חלי מיהרי מין ווחויר ריח חדיקה מיזט טין חובין גיחעלט מיט יחר
זיבן הונדרט מול עייליג מול החבן דיח מין ווחויר רי לחנד פחר טריבן מול החבן זיך מן ריח טטטט גיוועלט
מול דער חלך מיזט מוועק גיוחפין חיט זיינט פחלק מול ייען פחלק פון דעם ריען מין דעם גרייז רי
גיזעגט ווערט געלין מול החבן דעם לחנד חך מיין נחיין טיקט"בי מין נחיין חיר לחנד טחפט ווחו זיח
הירויט גחנגן מול פחר טריבן ין ווחרדן : מול החבן דחרטן מין גוטיר רוח גיזעמין מול החבן לחרטן מיין
טטטט גיבויעט מול החבן חיר מיין נחיין געבן נייח חגן מיזט חז פיל ז' וחגין נייחן ליב החביר בי דעם
הייטיגן טחג : חיח זן דער חלך וכלך רחגירט החט חז החט זיך דער נחיין וחר ווחנדרליט מול מיזט גיהייטן
ווחרדין ורגלי ווח ז' ייטר טטטין ווערט מיט יחר זיבן הונדרט חז טטיט גחולפין דל כד' :

טרקונים דער חלך רוח רי מיזט דער זיבטי חלך ז' רויליט דער רח חובין גיחעלט מיזט מיט יחר קפה'
דער החט יער חכביר גיוועזין חויל ייני מזוטיר טחניר דיזי מין ווחויר פון רוח בי מיהן
זעלבשטין חיחלט מיזט ווחרדין פחר מיהרן זעבן : חויך החט ער חחנט גיוועזין חיין מי ווים ריח מיין חחן
החט נחך גיהחט מ"ל ווח ער ייני בין דחטי חיט חיר פחר ברחבט החט גיהחט מיזט ריח מהייטן גחנגן מול
החט בי מיהרח חחן גיחנגט מול ריזי פרוח החט גיהייטן חיט נחיין לוקריית מיזט חולך חלופה גיוועזין מול
זויח ריח ריזי מיהרח חחן מול ריב החביר גיחנגט החט חז החט זיח זיך גחר ער חלער גיוועזין חיבר רי חעטח
רע רי חיר גישעהן מיזט מול מיזט דריבר חשוגע גוווחרדן מול החט זיך זעלבט חיין חעטיר חין חיר הערן
גישטחבן מול החט זיך זעלבט טין חבט גיבראבט : דעבי ווענן החבן זיך ריח חין ווחהויר פון רוחי חיין
גיוחולט מול החבן דין חלך חב גיזעלט : מול נחך דעם יסיפון זיין חייוג נחך החבן ריח מיהן גחר מוס ריין
זעבן גיבראבט מול החבן חוי גישטוחרן מול חוך זיך גיוחין רי ריח מול מיהרי קינדר קינדר וייטר קיין חלך
החבן ווענן חין רוח חיט ג' מול חיחר : דיזי מיזט פחסירט חיט יחר דוח" פון פירטחטויגר : חוז החבר
זיך גיפונדן חין ליל סבריך מול ז' ריזר חייוגן בי ווענן זיך חויך דער בעל היוחטן מול שרייבט רי דחז חפטה
מיזט גיוועזין חין טענין חגי זכרי : טיבי"ל ריח מיזט חיין כביחה גיוועזט חוטיר ריח חוחוח חין רוח חין
ייטן דעם חלך חרקיוס מול החט נביחות גיחנגט ליל חרייח חכלן וווחונדרליכי וווז דען רחויין ז' קוחין ווערט
פון דחטי מול וויטר חן :

אלכסנדרוס אזקרן מיזט חלך גיוווחרדין ז' ניילעהן יחר חין דעם יחר חיחב' מול מיזט גיוועזין ז'
פיר מול דריי וחבי גשטי יחר ז' בוין ז' בית האזקרט מול החט חוטיר טעניג גיוחפט
מליח ריח חלכין ז' זיח מלי חוטיר מיח ייען גיוועזין : מול זיינר ז' הט"ב"ה החט ריח ווענט ביטחפק מיזט
ניט דר הערט ווחרדין ז' מייער חולי גרוטין דחטן ביוחן החט חין חין חז קורלי ליט חז זיח חלבחרוס מול
גירידט החט ייען פורכט מול מגטט חי גיוועזין חיבר חלי ריח חין זיך פון דער ווענט : מול חירהחבן חיין ווח
חון חיהחן חיר ז' ליך ווחן חן טון חין חונדרליכי סבר חיח שרייבט קעטט חן ניט חלוי ז' שרייבן :
ווערט בי גחר ז' לך ווחן חן טון חין חונדרליכי סבר חיח שרייבט קעטט חן ניט חלוי ז' שרייבן :

אפיקורס דו מוך זייַן (מאַן זוערן דיא אייַנע גיהייסן מוך לאטיין מוז מוך מוטרי חכמים זאַגן מיך אפיקורוס · עז טרייבט בייטיוים מיך דך ג' דו ער מיוז גיוועזין מן ליימן דרייט דער

גאוז עולם הבא · מוז ר' מלי טרייבט מן זייַנע ספר תשבי דו אין מוז אפקורוס זייַן לוויַיז לייט גיוועזין דא

לעטטט מיך טרעגט מיך יאר פיר האדרת מוז פיר מוז פילליג · מוז ער האט פאר לייקט מן דעם תשלוק

החבין מלי בייַדן ניקט מוך דעם גיהאלטן דערי וועגן הייטט אן אינע מוז אפק רסים : אשולם

דער אלך קאריז מיוט גישטארבן מיך יאר תוז' מוז' זיין וויַיב מרטיאיוז החבין זיוז מיך גיבוזט מיין הייזכן

מוך זיין קבר מיין אנטגין בנין דו זיין גלייכט ניט מיוט גיוועזין מוז' דו מיוט גיוועזין מייער פון דען זיבן

שוטטי בויטיט דיא מיך עולם זייַנן גיוועזין מוז טרייבט בייטיוים דך קיק' דיא אלזה מרטיאיוז האט אנטגי

רמוזות קינטטליכי מוז' וואונדרליכי פאר ריכט איט מיינן קריט דו אנדריט גינעמט בייַנוט מוז' האט גיוואגט

דו עז קאטפריך מוז' בעטיר מיוט אין מלי מיוט קרייטען מוז' אן האט עז גיהייטן מרטיאיוז נאך מיהרק נאזין

נאך מוז' נאך ביז מוך דען הייטיגן טאג וועדט עז גיהייטן חוך לאטיין בחסיטיקן מוז טטיט מיך קרייטר בוך :

נאהנט ז' דיזר לייט לוט מן פאג דו אלזה ין מיוט מין חכם גיוועזט מן מי"טוגה דיא מוז' טטאט מוז' מיין

טייל זאגן מן רוב מוז' האט גיבראדינגט פאר מלי דו אן דען הוט זאל תב טין וועלן זיא מיהרן דיטבט טוגן · מוז'

דו מיוט דער טעם לוט ערטטין מיוט דעאוטיג קייט ביטטאנדין דו אן בחסיטיק גאגגן מיוט גאגגן זיא דא טטיט

האההולך יחל · מוז האט דער ביטר חכם דו דער קאפח מיוט נאך עהרליכר מז דיא פיט · מוז אוז אן מוך דיא

דעאוטיקייט מר זייַנן איט דעם תב ליהן דען הוט דו דער קאפח בלוז מיוט דו מיוט בעטיר מלו וועלן אן איט דיא

פיא בלוז גיט·מוז' דא פון מיוט דער אהנג הער קומן דו וועלן מיין שולבטיר מיוט מוד גליך דעם מנדרין מיוט

מוז ליהט ער דען הוט פאר דעם מנדרין תב · חביר דיך אהנג גיט ניט וויטר מלו ביא דען נולדוט חביר ביא

מנדרין מנחליכן ניט :

דו דריטי אלזה פון דיא פיר אלזה מיוט אלכות :

אלכנסדרוס אוקדן דער פרשט אלך ז' דען אלכות יוניט מיוט מוך גמגגן מוך דריוט אלך מרט

מיך זעקטטין יאר ז' זייַנט אלזה דו מיוט גיוועזין מיך יאר תאח' מוז' האט מיך זיין

גאלן מוך מוזעק גיוואגן מוז' דער אלך דריוט מיוט נהרג גיוומרדין : מיך זיבנטן יאר פון זייַנט אלכות דו

מיוט טנת תאט' האט דער אלך מלכסנדרוס דיא טטאט מוזן אפא מיבר נייַט גיבויט מוז' מיר מיין נאזין

געבין מלכסנדר נאך זייַנט נאזין נאך מוז' ביז דען הייטיגן טאג הייטט זיא נאך מז דו מוז' דו מיוט דיא טטאט דו

טטיט אזא מאן מוז' דו מיוט גרוט טטאט מלכסנדריא מז אאלט מך רש"י חוז' דער דרק מוז' מיך ספר

יוחסין דו נאהנט מרוט מוך דיא זעלביגי לייט פירמרי גיבויאט שנדרין

אלכסנדרוס אוקדן מיוט מיין גרוטר פילטוך גיוועזין מוז' מין זייַנר לייטן זייַני חכאיט גיוואגן מן

ער האט ליב גיהאט דיא חכאיט מוז' האט זיא מיוט גיהאלטן · מיוט מיין רחאן גיוועזין מיבר זיין פאוק ער

האט ליב גיהאט מאת מוז' אטפט מוז' האט גליבט מוז' אכבר גיוועזין ישראל זוא דא טטיט מיך יוסטן ז'

דיא רואיי' מרק ה' ספר יח' מוז' דיזר אלך מיוט מוך זיין לעבין קומן דורך מין פוא האות פון זייַנט אונט טענק

מיך יאר תנד' מוז' מיוט ניט אין מלו זוויַיז מוז' דרייטיג יאר מלט וומרדין מיך זוועלפטן יאר פון זייַנט אלזה

מוז' זיין אלכות מיוט גיטיילט וומרדין ז' פיר חלקים וואו מי מוך מר זוין מיוט מין דעם נבוזה פון דניאל דו ער

גיוואגט האט ובעבורו תשבר אלכותו ותחלק לרבע רוחות השמים מוז' דיא פיר דא מיוט אלריך מרט מטיוט

אוקדן · מוז' מלי זיין וומרדין גיהייטן מין דעם נאמן פון יון וויא אן מיהן גיהייטן האט מלכסנדר אלך יון

ביז מיך יאר תטו' דא מיוט דיזי פיר אדיזי · דרוק מונטיר מייני אאטוה קוקן מונטיר רוק וויא וויטר טטין

וועדט מוז' דיין זיין דיא פיר טייל :

בטולמיאוס דו מיוט דער פרשט אלך דער אלך מיוט גיוומרדין נאך מלכסנדר מוך אלריך מיך יאר

תנד' דעם וועדיט גינעמט פון מאזי חכאיט תלאי מוז' דו מיוט דער תלאי דער זו

פון

פון אמו מורר רער זון פון חוגלה די מוטר זיין מאטן מיט גיהייסן וואדרין די טאכטר פון דיא קינגן מין אלריך
בשולאיחה מוג' תלאי מוג' ער האט גיבאטין אן אחז מן היבן אב לן קאפיחין דיא תורה · חביר מיט מיט נאך
זייער אייגנ ניט נאך גאנגן מוג' מיין אלך נור היהודים גיוועזין מוג' האט פאר טריבן אער אלי טיוינד יהודים
מין אלריך מוג' מיט דריימיג יאר אלך גיוועזין בין מן די יאר פיר הונדרט פיר מוג' מבלג : פילימוס מיט
אלך גיוואדרין מיבר די מנדיר חלק פון דעם אלטות מלכמדרו אוקדין מיך פון דעם יאר תנד' מן זיבן
יאר מוג' מיין טייל וועלן זאגן די דיר פילימוס מיט גאר ניט אלך גיוועזין · זוהרלין מין שר מוג' ארטחלק לן
דער אלזה רושאן דיא טאכטר פון דעם אלך דריט דיא מלאה פון דעם אלך מלכמדר מוג' זיא האט מיך זון
גיוואזן נאך דעם אלך זיין טוט מז האט זיא מיך מיין נאמן גבען מלכמדר נאך דעם וואטיר נאך מוג' דיא אלזה
האט דיא אלזה גיפיהרט מיבר אוקדן זיא מיך יוסמן טוט מפר ג' פרק יד' : מוג' זיא מן פילימוס
גיטטארבן מיט מיט קאמנדר קוין מן ניהן דען ער מיט מיך מייער פון דעם אלך מלכמדרו יעליק
דיא וועריא מוג' כניק האבן מיהן עטליך מ מ דו זעבן גיבראכט איט דעם טוועדט מוג' דיא אלזה ביטאמן זאמבט
אחז בבמול מיט מיך פלייב מוג' ביין מאן טייב פאר פוילוס מוג' זיין וועריא מן מיהן גירחטן מוג' כניק מוג'
מיהרי לוויא טעלטיר האט ער איט מיינט טאן אחזת גיוועזין מוג' מיט ער קאמנדר אלך גיוועזין ניין לעהן
גיוועזין מוג' האט דעם אלך זיין זון מוג' דו זעבן גיבראכט איט דעם טוועדט מוג' דיא אלזה ביטאמן זאמבט
דיא וועריא מוג' כניק האבן מיהן עטליך מ מ דו זעבן גיבראכט · מוג' נאך מיהן האבן נאך רחוגידט לעהן
אלפיא נאך מאנדיר אמג ניט אחריך זיין · אך קיגי פון מרא האבן גיקיגט מיבר אוקדן ביו בילוחנגן מיט
וואדרין דורך לילואה ער גיוועלטיגר פון רוא דיא אייטר טטין וועדט :

אנטיגנוס מיט אלך גיוועזט מיבר די דריט חלק פון דעם אלטות · מלכמדרו מיבר קלין אטיא
מיט יאר תנח מיט פירטן יאר פון בטולאיחה מ מוג' מיט מין פראואר אלך גיוועזט מוג'
האט דיא אלזה גיפירט פונפצעהן יאר · מוג' נאך מיהן מיט יאר תעג' מיט אלך גיוואדרין מיבר אטיא
ריאיטר מוג' האט דיא אלזה גיפיהרט זעקס מוג' לוחנליג יאר דר נאך מיט עז גילחנגן וואדרין לן דעם אלטות
פון רוא דיא אייטר טטין וועדט מיט יאר תק' : מיט טרעטט פון דיזר לייט זיין גיטלאנגן וואדרין אבן טון דעם
דיא רחאחיר מוג' האבן אלחאה איט מיהן גיהאלטן מבר דיא מלכמני זיין גיטלאנגן וואדרין אבן טון דעם
רחט פון דיא רואי' גיטטארבן מיט איט לוחנליג טויזינד אחן :

סיליקוס ניקטר מוג' מין טייל נעגין מיהן פוליבקו מוג' דער יוסמן הייטט מיהן סיליקוס דער
יעגירחל פון דעם מלכמדרו אוקדן דער מיט אלך גיוועזין מבר די פירטי חלק פון אלטות
מלכמדר מיט אלך גיוועזין מיב־ מרא מוזיר ין מיט דריין נעהנטי יאר פון דעם אלך בטולאיחה מוג' מיט
גיוועזין מיט יאר תסו' מוג' מין טייל וועלן זאגן מין דעם אלך בפטולאיחה מוג' דריימיג יאר מוג'
זיך דר טטרעקט זיין אלטות נאך בבל מוג' פרס מוג' ארי · מוג' מיט אלך גיוועזין הייטט מוג' דריימיג יאר מוג'
מיט מין דער אלחאה מיט קוין מיט יאר פיהל הונדרט מוג' מיט יוסיפון טטיט די דער אלך פיליקוס מיט
מין יערליכר זיין מין אחזה־גישיקט מין דען היכל מו זאק ער גילעבט האט מוג' מיט דריין פרינלי־אוטט פוליסטס
יאר אלך גיוועזין : מרימטוטיס דער רבי פון מלכמדרו אוקדן די מיט דער מיר פרינלי־אוטט פוליסטס
גיוועזין מוג' מיט דער תלאי גישאזין פון סוקרטס מיט גיטטארבן מיט יאר תער' :

בטולמיאוס דער אנדיר דער וועדט גינענט פילוחלפוי דער ערטטי דטלואח זיין זון מיט אלך מין
אלריך גיוועזין מיט יאר תפר' מוג' מיט מין אפוג גיוועזט מין מלי תכואת האט ניב
גידאט דיא חלאיק האט זיא אכבר גיוועזין מוג' אמפיק גיוועזין מוג' זיין הוי מיט גיוועזין מין לן מוחאן קונפט
לן דען חלאיק מין שטאט מלכמדרי פון אלריך מוג' האט גיבויט דען טארן פחרן דער מיט גבול מיט פון
מיך פאר יחמן טטיט די ער גידאט האט דריין אחל הונדרט טויזינד טפרין פון חלאות
מוג'

אונ׳ אים מפר אחור ענים שטיט דז ער אין אלז זיבן אחל הונדרט טויזינד מפרים פון אלי חכאות אונ׳ פון אלזר
לייא לשונות פון פיר עקין דער וועלט אלז לאנגי לייט אין דער אלחאה פון יוליום אונ׳ פואפיום זיינן אלי פר ברענט
וזארדין פון דיא הויבט לייט אהני וזיטן אונ׳ וזילן דעם קימר : אים איין אונ׳ דריימיגשטן יאר פון זיינם
אלכות האט ער גיבאטין אן זאל דיא תורה אב קופיימן דורך אליעזר כהן גדול דער אין ירושלים דער האט לו
אים גישיקט לוזייא אונ׳ זיבנליג זקנים דיא עז אב קופיימט האבן אויך לשון יוני : אונ׳ אין דעם מפר יוחסין
שטיט דז דער תלאד איזט גיוזעזין איין חסיד : דז אויז דיזי אורזאך האט ער שביים אויז גילאזין אער אליז
הונדרט אונ׳ לוזאנליג טויזינד אלז ער גיקויפט האבן זייני קנעכט אונ׳ אויז גיליזט האבן אונ׳ ער דז געלט אליז
אויז זיינם אולר גינואין לו דיזן גיפאנגני אהני דיא אנחה דיא ער גישיקט האט אין דען היכל הנניין איין גאלדני
טיש פון דעם אליר פיינשטין גאלד זופיר פיין אהני דיא אתנות דז ער לוהן האט אויז געבן אונ׳ וזאט ער פאר
אתנות געבן האט דעם כהן גדול אונ׳ וזאז ער דען זקנים האט געבן גאט זאל עז גידענקין אים לטובה : שטיט
אך אים יומיפון אים דריטן פרק דך יד׳ : אונ׳ אים אן פאנג אים מפר אחירת ענים אים חלק דז גינענט
ווערט הדרת זקנים ווערשטו גיפינדן דז אעשה רעכט וזיא דער חכם רימטיריא האט עלות געבן לו תלאי
אויך דז אב קופיימן אונ׳ דז העתק פון דעם כתב לו דען יהודים : אונ׳ דען העתק פון דעם כתב פון דעם
אלך לום כהן הגדול אונ׳ דיא תשובה פון דעם כהן גדול אונ׳ דז אויז פירליך אעשה פון דען אתנות אונ׳ אנחות
דז דער אלך האט גישיקט נאך ירושלים וזאנדרליכי זאכין דז דאז גלייכן איזט ניט גיוזעזין אונ׳ וזיא זיך דער אלך
גיבוקט האט לו דער תורה אונ׳ לו דען זקנים : אונ׳ וזיא ער שבח והודי געבן האט לו דען זקנים אונ׳ וזיא ער
האט אקבל גיוזעזין דיא זקנים בשאחה אונ׳ האט זיא אכבד גיוזעזין אונ׳ האט זיא זעלין לאזין : אונ׳ האט זיא
גיפרעגט לוזייא אונ׳ זיבנליג שאלות אונ׳ וזיא אן זיא איינליג גיזעלט האט איין אייל פון אלכסנדריא אונ׳ וזאז פאר
איין מדר אז זיא האבין אב אעתיק גיוזעזין אונ׳ וזיא זיא דען זקנים האבין אתנות געבן אונ׳ דעם כהן הגדול דז
פינדיט אן אליז אויז פירליך אין דעם אובין גיאעלטין מפר : דער דאזיג אלך איזט איין חסיד גיוזעזין אונ׳ האט
אשפט ליב גיהאט אונ׳ לדקה אונ׳ איזט גישטארבין אים יאר תכב׳ אים פיר אונ׳ דריימיגשטן יאר לו זיינם
אלכות :

אנטיוכס מאמר דער אנדרי אלך לו ארם אודר לו יון ער האט דיא אלוכה גיפירט נאך מילוקום נקנור
דער אובין גיאעלט איזט אים יאר תק׳ אונ׳ איזט אים פונפלעהנטן יאר גיוזעזט בטולאיאום
פילידולפם אין טעגין יומי בן יועזר אונ׳ האט דיא אלוכה גיפירט ניינלעהן יאר : אונ׳ נאך זיינם נאמין נאך זיינן
אלי דיא אלכים גיהיישן וזארדין אן האט זיא אלי אנטיוכם גיהיישן : אין דעם פינך הונדרשטן יאר האבין דיא
רואניר כובט גיוזעזין דז קליין אסיא א נ׳ האבין עז אין אירי קונטרבאליאן גיבראכט : דיא קופייא פון דער
תורה דורך אליעזר כהן הגדול וזיא גיאעלט אים יאר תפד׳ איזט גיוזעזין אין יומי בן יועזר לייטן אים יאר
תקטו׳ דז איזט דז איין אונ׳ דריימיגשטי יאר לו אבטולאום פילודולפום אונ׳ דז יאר דז איזט ה׳ אלפים ש״נב דז
איזט אלך תתלו׳ לו דיזם אעשה : אנטיוכם טיאום איזט דער דריט אלך גיוזעזין לו ארם איזט אלך גיוזעזט
אים יאר פינך הונדרט אונ׳ ניינלעהן : בטולאיאום דער דריטי ווערט גינענט אוריניטום דער ערשט איזט
אלך גיוזעזין איבר אלרים אים יאר פינך הונדרט אונ׳ לוזאנליג ער איז גיוזעזט דער זון פון בטולאיאום בילוקילפום
דער ווייטר שטין ווערט אונ׳ איזט איין פרואר אלך גיוזעזין אונ׳ איין אוהב ישראל אונ׳ האט לו קיינר עבודה
זרה אקרב גיוזעזט אין קיינם אורט זונדרליין אין ירושלים לו הש״י ב״ה אונ׳ דארטין האט ער פיל קרבנות
אתנדב גיוזעזין דז דיא כהנים האבין אקריב גיוזעזין נאך דעם רעכטין נאך וזיא אונזרי תורה אויז ווייזט אונ׳
דער אלך האט ראגירט זעקס אונ׳ לוזאנליג יאר אונ׳ איזט גיטטארבין : אונ׳ דז אעשה פון יומן דעם זון טובי
וזיא ער גינאד גיהאט האט אונ׳ אן גינעם גיוזעזין בייא דעם אלך דז שטיט אליז אין מפר יוחסין דך קלו׳ אין
טעגין דעם אלך בטולאיאום איבריניטום וזיא עז גאנגין איזט אין זיינם פאטרש וזעג אונ׳ האט וועלן איין זאמלין
אלי דיא מפרי חכאות אונ׳ האט ליב גיהאט דיא חכאים אונ׳ האט זיא אכבד גיוזעזט אונ׳ זיא אויז גיהאלטן אז
אויז דיזר אורזאך דער בן סירא דער אנדיר איזט גינידרט אין אלרים אונ׳ האט פאליג אויז גיאאכט דז מפר פון
זיינם הערלין ישאע בן סירא וזיא דא שטיט אין דער הקדאה פון דעם מפר בן סירא דז מפר ווערט גינענט אין

בטולמיאוס

בטולמיאוס

מוז פֿירלעך מן דעם ערד פֿון דער אמכתת פֿון אחות • מול' מיך אזוי ענין שטיט די ריח מוז רער
שטיט טאראן ריח דא החבין מיין באה גיבויזט מיך דען בערג גריזי' מן טעגן מלכא דרוס אוקרן זיין
קיאן מול' החבין גיטעטע פֿאר דעם אלך בטולאיהם פילואיטרה מול' החבין גיאמט ריח קדושה פֿון דעם
בעריג גריזם ווער אער מלי ריח קדושה פֿון דעם ביא חביר רער קול דער פֿון מיוט גיוועזין ריח הן מז אאלך
הבן גיוועזין זיין מז ווידרין כלבים גימכט גיוועזין מול' מיר קעפמ זיין מן טוידיג גיוועזרן לן דעם אלך : מן
לייט ריזם מב גיאעלטין אלך זיין ריח ראואי גר קאשטיר גיוועזין מול' טג לן טג מלי הערלכר מול' אעלטיגר
ווערן מול' החבין כובש גיוועזין לילוע מול' מוך פֿיל טשטעטי מן מפריקא מול' מסיע מול' מך ריח טפרדי'
החבין זיח כובש גיוועזין מול' החבין מיהן אוזין אט גענבן :

סלויקס פֿיליפי דער זיבעט אלך לן מרק הוט ריח אלוכה גיפֿיהרט מיך יאר תקנ"ד מול' הוט וועלן די
בית האקדש חרב אחכן מול' פֿוס היאל מיוט עז לן רוק גיהאלטן ווערן מז טשטיט מיך טפר
חשאונאי מי"ג" מול' רער אלך הוט ריח אלוכה גיפֿיהרט לואנליג יאר מול' מיוט גישטארבן : מוך מיך יאר
תקנ"ד מיוט מיין ליקי פֿון ריח ליכטר גיוועזין מול' זיין גיוועהן ווערן לייכן מיך היאל גרושי וואנדרליכי זיכן
מול' מוך החט זיך מר נייארט מיין טטערן מיין גרושר אעלטיגר וואנדרליכר טטערן מול' ריח פֿאר טטיק
מוך די היאלט ווילן היישן מן טטערן • מול' נאך מיהרן חשבון נאך מיוט עז מהנט גיוועזין מן לייט
מנטיפֿיגט מול' זיך מן מיך ערשטין חוק מיך יאר תקנ"ד וליייח רער גיוועלטיגר פֿון רוק מיוט מוך גאנגן
לך אוקרן מול' החט בילואנגן דען אלך פירטאט מול' החט ביאעלטיגט די גאנלן לך אוקרן מונטיר ריח
גיוואלט פֿון ריח רואי' מול' רמז מיוט גיוועזין מיך יאר תר"ט : מנטיפֿט הרשע רער גיענט ווערט
מופֿיגיט רער מכטי אלך לן מרק הוט ריח אלוכה גיפֿיהרט פֿון דעם יאר תר"י נאך רבי יוסי זיני איינוג
מול' החט ריח אלוכה גיפֿיהרט מיילן יאר מן זיין לייטן מיוט מין טטערן גיאהן ווערן מיך מטונה מיך
אז טלה מן מיין לייט לן מכלעהן חדשים נאך מנדיר • מוך מיוט גיאהן ווערן מן לופֿטן פֿירלינ טג נאך
מנדיר פֿיאריגי רייטר איט גמלדי המרגיט מול' סאלירין מול' שפיסן מן מהרן הענדין איט מהרי ווחונדליכי
מנדיר פֿיאריגי רייטר איט גמלדי המרגיט מול' סאלירין מול' שפיסן מן מהרן הענדין איט מהרי ווחונדליכי
זאכן דער ריח טטיט מן פֿאנג פֿון דעם מפר אכבי מול' מיוט מין גרושי עת לרה גיוועזין לן יעקב : דעם רער
מנטיפֿגט הרשה מיוט מוך גאנגן מיך זיקטטין יאר פֿון זיין אלוכה מוך ירושלים מול' החט האדטין דר
טאנגן מלי יהודיך פֿון יוך ביז מוט בחורים בתולות מול' קליין גיזינד וויבר מול' זיגרדיגי קינדר מול' זיין מלי דר
טאנגן ווערן מן זיין לייט לן פֿון דריין טג מלנין טזיזיגד גטטות מול' מלנין טזיזיגד זיין פֿאר קויפֿט
ווערן מול' פֿירלינ טזיזיגד זיין גיפֿעלליכר וויזיגיפֿיהרט ווערן מן אכבי טטיט מפר ב"מ ה' מול' הוט
ישראל גיוועזין מלי ריח ליידיגר מול' פֿיינטן פֿון ישראל מן לייט לן פֿיל יאר ביז הט"ו ב"ה הוט מין
נקאה גיטן וועגן זיין פֿאלק ישראל ווין דע טטיט מיך טרשטין חלק :

עז שרייבט קאמיוט מיך מ"כ ב"ה מן דער זעלביגי לייטן מוך טרעט מיך יאר תרי"ו מיוט מין ליקי
פֿון ריח ליכטר גיוועזין מיוט מין טטערן גיהאהן ווערן די נאך דעם גיאייני בעבין מיוט מז גרוש
גיוועזין מז ווין ריח ון מז גרוש מלי ריח ערשיגליין מיוט נימאער דר הערט ווערן מיך עוק ביז מן דיזי לייטן
מול' החט גישטארבן זיין ריח ליכטר מיוט מין החבין פֿיאר טטערן זעהר דרזי יריליגד טג מז החט בידייטן החט
פֿיל ביז ווין זיך מוך מין גיוועזין החט ניט מיוט מן דעם מין ווערן לך הויליגן לך ווערן מיך מן מהרי ענדיר :
גרושי טטיט קרטינין מיוט מין פֿייאר פֿאר ברענט ווערן מול' רמטירט ווערן מיוט דעם פֿונדיאנט • מוך
מן דער זעלביגי לייט כאעט מלי ריח פֿעטטיג מיין גימאין מול' ווערן ריח מן לרטשטפֿט מן גיוועזין זיין :
בטולאיהם דער אבנטר דער גיענט ווערט מיבריגיטם דער מנדר מיוט אלך גיוועזין מיבר אליין מיך יאר
תר"ך מין מול' זוועגיג יאר די מיוט דער אלך גוועזין דער זיך החט אתחתן גיוועזין איט דעם אלך שאטן מול'
דעגאך החט ער מיהן מול' די זעבן גיבראכט ווין דע טטיט מיך טרשטין חלק :

אנטיוכם מופיטר דער ניינטי אלך לן מרק מיוט אלך גיוועזין מיך יאר תרל"ג מנאך זיינן ואטיר מנטיפֿגט
הרשע מביר הוט ניט אוטן גיוועזין מיבר מרן ישראל מלי ריח מנדרי אלכים מן זון מול'
דען

דען עס האבן נאך מיטוויסט הרשע לעהן מנדרי אולכים רחגודט בי זיא קובט האט גיוועזן דער גיוועזענע
פון רום פיאסיוס וויא וויטער קומען ווערט מיט יחר תשד' מול' דער אוך מיזט נהרג גיוואהרדן פון זיינע מונקין
דיאיטיריומוס דער זון פון מילקיאוס מיט זעקסטין יחר פון זיינע אולכות מול' מיזט מין לייטן גיוועזען פון
מאטן בן טטח :

אניבאל קיג מיט מפריקא מיזט זייני רעזידענט גיוועזען מין דער גרושי טטחט קארטיניגא די מיזט
תרטיט מול' מיזט מיין גרושי טטחט גינענט גיוועזען פון הטח ב"ה מול' דיא מזיר היפטטי
פאליט מול' רעזידענט גיוועזען פון מזי דיא אולכים פון מפריקא : מול' דיא גרוז פון דער טטחט מיזט גיוועזען
נאך דעם יוסיפון זיין איינוג נאך פיר מול' גוואנציג איאר מול' דרייא הונדרט מול' זעחציג שוה : מיבחל דער אלך
הטח זיא כובט גיוועזען מול' מונטיר זייני גיאמדי פיל אולכים גיברחפט פיל טטחרקי אולכים : מול' מיזט פון
מפריקא גמקגן איא מיינק גרויזיק פחלק מול' מיזט מיבר די קולן יק מיבר גמקגן אנפיבט מונטיר טיירט דיא
זוייא קרעניי לוויטן מפריקא מול' טפרד די מיזט דער מיין גמקג מן דיזק הגדול פין דעם יק מקיפט מול' וואו
דער הין קומען מיזט הטח מיק קייזר קיין ביטטחט טון קענין : מול' ער הטח מוטר טעזיג גיאחבט פיל פעלקר
מול' מיזט גמקגן מן מישליח מול' הטח אלחאה גיהחט איז דיא רוויייק לעהן יחר לחג די נאך דעם יוסיפון זיין
איינוג נאך הטבין ניא מן דיזר גיהחבטין לייט לחג מכטלעהן שחראוילי מול' טלחכטין מן מנדר גילפרט מול'
דיא רוויי' הטבין ניט מייני גיוואהן מול' ניט טטחנד הפטזיג גיבליבן מזו הטח דער אלך מיבחל גיטטריטן מולך
דיא טטחט רוק נאך זיבן יחר מול' הטח מלי לייט זיך איינטר גיטפילט : מול' מיק מכטלעהנטן יחר הטבן דיא
רוויי' דיא מיבר הטח ביקוין דורך דען גיוועלטיגר דען יעניזחל פעלר הער סיפיחי מול' הטח זיין פחלק איז
דעם טוועזט מוק גיברחכט : מיל' דיזר גיאיעלטיר מיבחל הטח זיך זעלבזט מוק גיברחכט מיט מיינק טם
האות מול' דיא רוויי' הטבין ביאכטיגט זו גחלן אולכות מפריקא מול' זייני מלי לייט זיך גיטטעדקיט מול'
אכטיגר זוחרדין : מול' דיא רוויי' הטבין כהת ברית גיוועזן איז דען יהודין מול' הטבן מיר ווחרט גיהחלטן
מול' נאך דעם יוסיפון נאך מיזט דיזי גיוועזן מן דעם יחר זעקס הונדרט מול' מין מול' גוחנציג מול' מיזט
גיוועזן מן לייטן יהודה בן אהתי' :

רימיטריאוס דער לעהנטי אולך פון מרם מיזט דעם אולך מלוקט זיין זן גיוועזן מול' דער מונקין פון
מיטיוסם מוסי"טר הטח דיא אולכה גיפירט מיק יחר תרכה' דיזר אולך הטח גישיקט
זין פעלר הערן נקנור מיבר יהודין מבין דער אולך יהודה אכבי הטח מיהן גישלחגן זחאבט דרייסיג טויזינד
אמן איז דעם טוועזט דר נידר גיהויפן : נאך דיזם הטח דער אולך ריאיטריומוס גרושי כבוד מן גיטמן דעם בית
א' מול' טעגן דעם אולך יונתן בן חשאונאי : מול' הטח דען יהודין נאך גילחגן מיהר גיוועלטי יערליכי אט ווחז
זיא הטבין בפלגן זו בעבין הטח מן גיטרחבן לעהן טויזינד גולדן מול' נאך מין אנהרש הטח ער מין פריוגנט
יפרליך גישיקט הטח מן גיטרחבן פוגפלעהן טויזינד גולדן מן גוטי זחרטי בעלט פון גילבר אינל מול' פון גחלרי
אינן די דא פחר קיבנות זו קויפן : מול' ווער מין די אקרט גילחגן מיזט הטח אן ניקט טון דחרפן מול' ניט
גיפחגן דחרפן נעאין ווען ער טון דעם אלך חייב מיזט גיוועזן : מול' ווען עטוואט זו אחבן מיזט גיוועזן מן
דעם אקרט הטח ער ווען דיא ער וויל דיא מונקחטן מיזגעבן מיזי ניינק בייטן : מזו טטיט חלמין דעם
מפר אחור עניע מול' מיק יוסיפון : מול' מיזט אלך גיוועזן זחגן די ער אפרט מיזט ווחרדין מיק לעהנטן יחר פון ניינק אולכות פון
מיינר איינוג נאך : מבינר מין טייל ווען זחגן די ער אפרט מיזט ווחרדין מיק לעהנטן יחר פון ניינק אולכות פון
דעם אלך מלכטרדי דער גלייק היר נאך טטין ווערט : איטרי דמטי פון דעם אלך מטיני דיא קלוגי מול' וויי
טטחט מיזט מין גיוועלטיגר הכם גיוועזן מול' אלחאר גיוועזן מן חכחאות הרפוחות די דער מריפט' זום הטח
אפיר מוך מ הן גיוועזן די מיק קיין פפ האות הטח ניקט גיטען גיין לעבן טחג מול' ער הטח מר טרחבט דיא
טרימקוט דחי קואט פון דעם איטרחדמטי מול' ווערט נאך גיהיישן איטרחמטי ביז היינטיגן טחג מול' מיזט
גיטטחרבן מיק יחר ועקס הונדרט מול' דרייסיג : מול' קחמטוס טרייבט מיק מי' יג' דחי מיזט גיוועזן
מיק יחר תרכח' : מלכטרדר דער מיילפט אולך זו מרם מיזט אולך גיוועזן מיק יחר תרלח' מול'
מיזט אולך גיוועזן פון מיטיוסם הרשע די מוא דיזר מוזיחך דער בטוואוט דער זיבנטי הטח מיק זין
הי דער דער זן מיזט גיוועזן פון מיטיוסם הרשע די מוא דיזר מוזיחך דער בטוואוט דער זיבנטי הטח מיק זין

טריפון דער פֿירלענטי אלך זי מרס מיזט אלך גיזומרדין מיט יחר תראה' דיזר אלך החט חוס די לעבן גיבראכט דען אלך יונתן בן אחתי' חול' דח פֿחלט מין פוימט חול' פֿעויר מין דיזר רעפֿונג חול' ניט זי גלייך מיבר מן קומט איט דער רעפֿונג קיגן דיח חשמונחים ווח דח טטיט מיט ערשטין חלק חול' דער אלך טריפון החט רחגירט דרייח יחר חול' מיזט דר נחך גישטחרבן: בטולאימוס דער חכט דער גיזעצט ווערט מיזט אלך גיזוצין פֿון דעם יחר תראט' יעפֿענהן יחר חול' מיזט מין גרוטר רעט גיזוצין החט מין מיינט טחג זחין חוס די לעבן ברענגן דרייסיג טויזינד יהודים חול' פֿיל פֿחלק זיין גיפֿחנגין גחנגן חול' החט דיח גיפֿחנגני גרוטי יסורים מן גיטחן חול' זחין הוקיר ליידן ביז זיח החבן געטען פֿון פֿלייש דען הרוגין. חוז טרייבט קיסיטוס טי' רכר' מין טחגן דיין אלך מיזט מין גרוטר רעט גיזוצין ביז די גילימרט החט דער יסור פֿון דער וועלט חול' זייני דר נחך גרוטי אלחאות. דר נחך מר פֿחלגיט מכטיבם פיזוס דער פֿונפֿצעהנט אלך מן מרס מיזט אלך גיזוצין. מיט יחר תרמ"ח דער החט ירושלים בילעגרט מן טעגן דעם אלך יוחנן דער גיענט ווערט הורקנוס דער ערשט. חול' החבן מקורטירט חול' החבן טוט גיחכט לוזטן זיח חול' דער אלך מכטיבם גיטיקט פוזה חול' חנחה זי הט"ב. ווח דח טטיט מיט ערשטין חלק חול' דיין הער'חמיזט גחנץ גיזומיזט איט הט"ב חול' איט ישרחל. חולך דיין אלך מכטיבם מיזט חולך מיהן קומין חרכטקח דער קינג פֿון פרט חוס החט מיהן חוס ברחכט מיט זוזעלפֿטין יחר זיינ חלטח. חול' נחך דעם יוסטן נחך מיזט עז חוס דיר מר חלך גיזוצין ווייל זייני ווחרטן ניט ביקרעפֿטיגט החט חול' דען ברית פֿחר גענטן החט דען ער חוס דיר מר חלך גיזוצין ווייל זייני ווחרטן ניט ביקרעפֿטיגט החט חול' דען ברית פֿחר גענטן החט דען ער גיחכט החט איט יוחנן דען זעלביגן ברית החט ער חיבר שרעטין חול' דען פֿייגדן גיזייגט גיזומיזט נחך דעם חלך מכטיבם פיזוס זיין טוט החט חן זוידרוק מיין גיזעלפֿט דען חלך ריחוטירים מיין חלטח חול' החט נחך פֿינל יחר די חלטח גיפֿיהרט: מיט טרעט פֿון דיר לייט פֿון דעם יחר תרס' זייני דיח לרפֿתים עטליכי חנח גרוטי חכוח גענן החבן נחך לייהן ערשטלך חולך חיטליח חוז וחול דיח חיטליחנים דיח לרפֿתים עטליכי חנח גרוטי חכוח גענן החבן נחך גלייך וחול החבן וזח די פֿחלק ניט גחר חוז דעם חנח החלטין קענין זונדרליך וזח זיין חוועק גילחנגן חול' וועדר קומין מיין חיבר לייט נחך רי' יחר:

יוליוס מיזט חלך מן רוק גיזוצין מיט יחר תרמב' נחך דער חוטיר חיר טוט דען וזח מיזט גחר שווער זי קינד גחנגן חול' מיזט גיטטחרבן חוז החט חן חיר דען בוך חולך גישיטן חול' די קינד לר זייט חריז גחנגן חול' וזח דיר חוריזך החט חן מיהן גיהיטן ליסר די מיזט חז פֿיל זי זחגן חולך דען רואיי חיר לטון חיין טטיק חול' חיר הייטן מיהן קיסר ביז דען הייטיגן טחג. חול' די מיזט גיוזצין חין ליטן דעם חלך יוחנן דער גיהיטן ווערט הורקנוס דער ערשט דער פֿיפֿפֿ חלך זי דען חטחוחים וזען טון חיר פֿינדן די ווערט קיטר לחג דר פֿחר חז דיר חלטח רחגירט החט חוז זחלטטו וויטן די דח חוטיר קיסר ווערט דרוף חז גיענט חיזט דער טייטט גיוועלטיגר חולך לטון ון חול' חן החט קיין ניט דיטטירט קיסר עז זייט דען די ער דיח גוחנדי גיהחט החט חיבר חלי דיח חלכיף חיט לחנד חול' חז טטיט חך חיט יוסטן: בטולאימוס דער ניינטן דער גיענט ווערט חכטכדר דער חלך מיזט גיוזצין חיבר חלכיף חיט לחנד חול' חז טטיט חך חיט יוס

קענען מדר זוערען מוז החט ער די אלבות היטער לאון נעהן יאר • מין זייני לייטן מיוז אוך מין מרק גיוועזין
מלכמדר דער פונקציאנטיר אוך מוז' החט דיוז אלבה גיפיהרט ווערין מוז' דר מרק גיטטארבן מוז'
דיוז אלבה החט מיך יאר תרפה' מן גיפתנגן : מוז' דר מרק מיוז אוך מין מרק גיוועזין מיטיפט גריפוט
דער אפציעהנטיר אוך זו מרק מוז' החט דיוז אלבה גיפיהרט פיר מוז' נוזמליג יאר :

בטולמיאוס דער נעהנט החט מוך לוטמריטום גיהייטין מיוז אוך גיוועזין מיך יאר זעקס הונדרט
מוז' זעקס מוז' זיבנליג איז זיינן ברודר בטולמיאוס מלכמדר נאך מיהרן אוטרט טוט
מלט יאר : זיני מיוז מיינר פון דיוז עלטטי מן רוק גיוועזין מוז' פון וועגין נאוך מיוז ער מוז ער דער טטאט
גילפפן מוז' החט זוינג טאג מן גיטטאנדין מיוז ער זוידרוק זו זיהן קומין איז מיינר אויוק פאלק מוך דיוז
טטאט רוק מהני פאר זעהן מורבולנליג מוז' החט מין גרוטי הרצה גיטטן מוז' דיוז איינטי עלטטי מוז'
ואר נאטטי החט ער איז דעם טוערט לאון קאפיטירן מוז' די מיוז גיוועזין מיך יאר זעקס הונדרט מוז' זיבן
מוז' זיבנליג • דר נאך החט עי ניט לאנג מן גיטטאנדין די מיהן זיין מיינן פאלק הין גירייט המבן קאמיוט מי'כת'
בטולמיאוס דער מיילפטין דער זוערט גיוועט מונטטוט מיוז אוך מיבר אולריך גיוועזין מיך יאר זעקס הונדרט
מוז' זיבנליג מוז' מאלג • מוז' נאך מיך החט רחגירט בטולמיאוס דער מוועלטי דער גיוועט זוערט ריטוטוט מוז'
החט דיוז אלבה גיפיהרט ביז לוק יאר תטל' די זעלביג אחל מיוז מין גינוחין זוחרדין די אלבות פון אלריך
מוז' לוק אלבות פון רוק זו גילאנגן זוחרדין זוין עי קומין זוערט מוך זיינר גיביהרטי טטעטיגי מורט •
דיוז רואיי מלי טטארקיר זוחרדין מוז' דיוז מראיי זיינן מלי טוזמיימ מוז' מראיר זוחרדין • מוז' דער אוך
מוליקטוטוט החט זיוז קענין אליל זיין מר החט ניט גיזוחט וויל זיוז מר זוילט המבן דען מיגרטני דער קינג
מראמניע מוז' מיוז מיר אוך גיוועזין ביז דו קומין מיוז פוביוט מוז' החט אבטל גיוועזט מיר אלבות זוין
זוייטר טטין זוערט מיך יאר תטר :

פומפיוס דער פעלד הער פון דיוז רואיי החט מין גינוחין דיוז טטאט ירוטלים מוז' מיוז גאנגן מין די
בית האקדש איז זיני הפלילר • מוז' וועגין די ער זיך גיפערבט החט פאר הט' ב'ה
מיוז ער זוידרוק זו רוק גאנגן מוז' החט קיין המט מן גילוגט וועדיר מן דעם בית האקדש מודיר מן דען כליק
מוז' מדרבה זו אטרגטיט דר נאך החט ער הורקנוט כהן גדול זוידרוק מוך זייך דינטט גיוועלט זוין זו פאר מין
דיוז לייטן זיין אפציגי בעטי מוז' היאלט לייכן גיוועהן זוחרדין מא' שרייבט קאמוט מיך מי' ט' מן מיינר
לייט לאנג ניין טאג מיוז די אזל דלי מן מיינר שלעכטי אערכה גיטטחדין מוז' מיבין בידייט עי מלי ביז מוך
טוטאי ישראל זוין מוך דער חכם רמ"בט שרייבט מן פרטת' כי תטא מוך דען פטוק נפלינו ונאך די מן דער
זעלביג לייט מיוט פוסיוט דער פעלד הער פון דיוז רואיי מיוט גיוועזין מן דאטק • מוז' וועגן נאוך דען מוין
ברידר מריטתוטלום מוז' הורקנוט מוי בייטר דען גיוועזין פיפיוט פון רוק פון לאנד מראי נאך ירוטלים
גיבראכט מוז' פון דאטי מן מוז' וויטר זיין זיין גיוועזין דען רואיי מוטיר טעניג מוז' מיהן אוין אט גענבן • זיך
מן דעם פירוש הרא"ב מוך דען פטוק יוליך ה' מיתך ואת אובך : מוז' מוך מובן מוך מיך ערטטין חוק
מיך יאר תרלו' :

פראנקי מיוט מין פורלאיר גיוועזין מן משכנו מיבר דיוז אדימה דיוז די זעלביגי אחל
גיענט מיוט גיוועזין מקאברי דיוז מובן גיאענט מיוט מיך יאר תנו' מיך פירדן מוך מוז' די
מיוט דיוז לאנד שהבט דו דער ריין מן די יך פחליט זוטלייט זו הייטיגי לייט גיענט זוערט געלרן מוז' די מיוט
נההנט דר בייה זוס יאר תט' מן שטאנט הורקנוט דער דריטי • מוז' דער אלך ורחוק מיוט מוי טאג זו טאג
מעלטיגר מוז' טטארקיר גיוזחרדין מוז' פיל טטנט ביאפנטיגט מוז' מין גימאין מוז' זיין אלבות גרעטיר
גיוחבט פון מיינר זייטן מוך גאנג לאנד לאנד גרפת מוז' החט די לאנד שהבט הייטין פרחקי מוזר פרחלי ביז דעם
הייטיגן טאג • פרחלי מיוט זו זאגן מוך יז לשון טטארק מוז' דיוז גידחבטי אדימה דיוז הייטין החט געלרן
מיוט דיוז רעזידענט פון מן פאנג זיין אלבות גיוועזין • מוז' דר נאך החט זיך דער נאמין פון געלרן פר זוחרליט
מוז' מזרטט הייטין מיוט זוחרדין דורך געלערוט זוין זוייטר טיטין זוערט • מוז' מוך דפר מזרדי ווייטן החט

ער אלין כובש גיווען אלי דיא מורטין דיא מן דעם ריין ליגן ביי שטרום ברג. מוז מיך פון דער שטאט אפען
האבן זיך מרוק גיווענט מוז זיין דען איימען ממיך גמגגן מוז האבן מיך אקוק גיבויאט מוז האבן עי גיהייטן
פרחקפורט דו מיזט פרנקפורט מכ איימן מוז' דר מך זיין דיא גמגגן מוז' מין מדינה מוז' הויבט שטאט
הערבי פחות אלי מיזדרט זו דער הילפי לייט גיהייטן וועלט ווערלבורג מוז' האבן דיא מדינה מין מאין
געבן פרחקי אמר ביי דען הייטיגן טאג. מוז' דיא שטאט וירלבורג מיזט לאנגי לייט דיא רעזידענט מוז' מן
פגנג מוז' מוברשט שטאט גיווענין זו דעם גמגגן אמר נרפת מוז' דא האט די אלטות מין הוך האלטונג גיהאט
אער אלי טויזינד יאר מוז' אלי שווערי זאכן מין פמדיו פגר גמגגן מיזט האט אן דעפידירט מוז' זו ווען
גיטען מך וירלבורג מוז' האבן טוהן עלה גיווענין איט דעני הער פון וירלבורג. מוז' שרייבט האיבערטוט
גליוזו דל כד' מוז' מיך בדל מ' מוז' איך וייטר מין תקט' מיך פיפטי טויזינד:

פומביום דער פעלד הער פון דיא ראמי המט ביאפטיגט מוז' מונטיר ווייי גומחדי גיברחכט זו דען
ראמי מונטיר טעניג נווייג מוז' גיחליג אלטות ווא גיאפלט מיזט מוז יומפין מוז' מיך יאר
תשד' מיזט ער גמגגן מיך זאנד מראי מוז' המט אלי פעטטיגט ביאפטיגט מוז' המט גמלן מונטיר גיברחכט
גמלן אלטות מראי מוז' ויבטל גיווענט מוז' אלי זו רוק גילמגן: יוליוס קיסר דער ח בן גיאפלט מיזט דער
מיזט מין גאר שטארקיר העלד גיווענין מוז' מין קריגט אן דו ווייט גוייכט ניט גיווענין מיזט ווידר דו הט"י
ב"ה דען עולם המט ביטחכן מוז' תכך קוייטר מוז' יונגר הייט ם"ן אוטר לייב מן מיזט ער דר ז גיווענט ווחדרן זו
אלי חכאות זו לערנין מוז' אלי ווחו ער מן גיפמגן המט דר זו המט מיך הט"י ב"ה הלוחה געבן מוז' מיזט
טאג זו טאג אפפטיגר מוז' היכר ווחדרן מין חטיבות ביי ער פעלד הער מיזט גיווחדרן זו דען ראוייך מוז'
המט ביאפטיגט דו גמלן יאר נרפת איט גרוטי אלחאות מוז' שולחטין מוז' המט ווא ניטר טעניג גיאחבט
דו ווא דען ראמי' החבן אוין אם געבן. דר מך מיזט ער גמגגן מין מטכני מוז' זולי גרויזאי אלחאות מוז'
שולחטין דו ער גיהולטין המט ווייך זו טוער זו דר ליגן. ער המט מין הריגה גיטען מן ווייי שוימיך דו ווין
געבן טאג ניט דר הערט מיזט ווחדרן מין חטיבות ביי ער פעלד ברחכט המט. מוז' ווערט ביטריבן דו
פומפיוש אחל המט דער יולוס אלחאה גיהולטן מוז' פעלד שולחטין מוז' המט מלאחל מין גרוטי טחיטה
גיטען מן ווייי שוימיך. מוז' דען נאל דו דייר יולוס אחן טאפט המט מוז גיברחכט שרייבט אן מן דיא אויגטי
קרחניקס דו ביטר עפט מיילל אחל הונדרט מוז' יולוס מוז' נייניג טויזינד מביר מיזט מילי מיזט מוז' המט מונטיר
שפרעכן טויזינד אחל טויזינד מוז' הונדרט מוז' יולוס מוז' נייניג טויזינד מביר מיזט מילי מיזט מוז' המט מונטיר
טעניג גיאחבט מלי דיא אלפיק דיא חוך אערב ווייט ואונין מן ליט לאנג פיר יאר. מוז' מן ווייט היים קומפט
בשלום מיז ער בכבוד גרוי מנטפמגגן ווחדרן מוז' החבן מיט מין גיאחדי געבן מיבר מילי דיא קיסר דען מוז
דיר מרוך המט דיא אלחאה מן גיהחבן לוישן דיא יולוס פעלד הער דיא רואי' יולוס מוז' פומפיוש דו
מין אלחאות ווייך דר שולחגן ווחדרן פיר אחל הונדרט טויזינד אחן ביי פומפיוש מיזט גילחגן מין אלינק מוז'
פון דחרטין המט דער אלך פון אלינק גישיקט דען קחמפ פון פומפיוש מין אהנה זו יולוס מז המט ער
גיקומגט דריבר מוז' ער ביטרוחרט דא המט די ערטט אלטות פון יולוס מן גיהחבן מיט יאר תשיב:
יאר תשטו' קרוב לסוף אלטות חשוומי מין טעגן יהודה בן טבחי מרר מין טעגן שוומי' וחבטלין מבט מוז'
פיר ניג יאר מי מיר מן פמנג פון מיהרם נחל דו דא ביאפטיגט המט ער קיסר יולוס מלכמדרי של אלינק המט
ער קיסר גיוערט דען חטבון פון דיא תקופות נאך איימוג נאך דעם חכם ער גינעט ווערט קיפה מוז'
שרייבט ער בעל אחור ענין מיט פירלינגטען פרק דא זר ועביגן לייט מין יולוס ליסחרי ווייך יהודים גאר
טטארק גיווענין מן מלכמדרי מוז' ויבליג גחודי קוטטן החבן דיא סהדרין גיהחט ווא מיט יולוי טטיט
פון סוכה. מיזט מהנה זו גויבן. דורך ביפעלך מוז' ועדרין דעם קיסר החבן ווא דו יאר גילילט זו טפה' טאג
מוז' פירטל דא איט זו מיבר החבן זו ווין דיא גרוטי דעפטוג פון ניפרן מוז' ברוך דעפטוג מוז' החט גיווערט
נחהגט זו לוויא הונדרט מוז' נייניג יאר ווא ווחל דו עי ניט דעפט זו טרעפט נאך גלייך ווחל לכבוד דעם קיסר
החבן ווא ווייי ער גיפחלגט מוז' פחרירט מוז' נאך קוין מן גלן מיאברוסה מוז' מן מנדרי אלטות רוק פון ווייר
ווייט מן טויזינד מוז' תרכח' יאר ביי ה' מלפים שוא' מיזט מוך גישטחנדין דער מפיסיר גרוטויוט מוז' דו המט

יאר

יאר גיוועלט נאהנט נאך דער אייזנע נאך דעם רב מהרא וויא איך פֿינדן וועלט אויך זייער מורט מיט יאר טויג, מיט
מלך השטיי: לכבוד דעם קיסר יוליום האט איך מיין חדש פֿאר עגדרט דער זו פֿאר אחל מיזט גיעגעט וועלדן
קוזיגטולי מזו האט אן מיהן גיהייטן יוליום נאך דעם קיסר נאך ביו דעגן הייטיגן טאג: דער קיסר יוליום מיזט
מיין אלך גיוועזען מיין אלי חכמות ובפרט מיט פֿיפֿר מוֹ' מין חכמות התבונה: ער האט אחֿן קליגן מוֹ' אלכיסֿ
דיא פֿאר מיט זייער גיוועזען מוֹ' דיא נאך מיט קוזיין זייער דיא פֿאר מיט מין רוק המגדלת וויא מיך דער יוסיפֿון
מוך מיהן עדות זאגט מיט דרייטן מפֿר מיט פֿרק ו' מוֹ' מיזט מיין מוהב ישראל גיוועזען מוֹ' האט ביפֿאלן אן
זאל שרייבן זיבהייט מוֹ' פֿריד ו' דעגן יהודים מיט לטון רואי' מוֹ' מוך לטון יוני מוֹ' האט עו מוזו גיהויטן מוך
קופֿפיר: מוֹ' דיא שוחטים דיא הורקוס אלך חטאותי גישיקט האט ו' דעגם קיסר האבן בייא דעגם קיסר
גיועסען בייא מיט מין זייגן ליאר: מוֹ' מוֹ' אב גיזאגטו פֿון מוֹ' דיא אלפֿיס פֿון גוט האבן מוֹ' אוזין מוך וואלטן
מוֹ' וואוין שטין מוֹ' מוֹ' דיא זעגדיר דיא אן מיהן אב גיזאגן האט דורך פֿואסיוט דיא האט דיר קיסר מיהני
מוֹ' וזידר ו' גישטעלט מוֹ' רוק געבן ו' מיביג קייט זור ערב שבת: מוך האט דער קיסר ביפֿולן דו אן זו
אס גענבן ו' גאטט היבֿן מן ירושלים יערליך אוזין אס גענבן יאר ו' יאר: מוֹ' ער האט גישטאן אשטט מוֹ' נרקה
מוֹ' האט מדרים גיאאבט מוֹ' האט גודר גדרים גיוועזען מוֹ' גוטי גיזעלן דעבט שחבני גיזעלן גיאאבט: מוֹ'
זיין מגבט מוֹ' פֿארבט מיזט גיוועזען מוך מוֹ' מין וואזיר דו זאגט מוֹ' מוך מוֹ' דיא אולפֿים לבטל וויא דער
קיסר גאר חשוב מיזט גיואלדן מוֹ' גאר הוך מיזט וואלדן מוֹ' האט ניט מהג כב דו גיוועזען מן דיא זקנים רוק
דו מוזו דיזר מוזוזוך מין אחֿזוזוא זיא מיך בית הועד גיועסען האבן מיז דער גיוועזען טיר פֿון רוק מוך גישטאנן
איט אבט מוֹ' זוואנציג גבורים מוֹ' האט גיוואבט מן מיך דרייט מוֹ' זוואנציג בייאלן מוֹ' וואלדן מיך ביפֿעלך דעם
זקנים: מוֹ' נאך דעם יוספון זיין איינע נאך האבן מיהן גישטוסדן דרייטיג שפיס בי זיא מיהן מוך זיין
לעבן גיברואבט האבן מוֹ' דו מיזט גיוועזען מיך יאר ג' מוֹ' מיט ות' טיח זברית העולם מוֹ' ער מיז מוֹ' גיוועזען
זעקט מוֹ' פֿונפֿציג יאר מיך זעקסטן יאר ו' זייגן קיסרות: מביר דער יוסיפֿון זול האבן דו ער נייגעהן יאר
מיזט מוֹ' גיוועזען זיא ער אלך מיזט וואלדן מיזט יאר מיזט ער קיסר גיוועזען מוֹ' מיך פֿירדן יאר מיזט ער
מוך זיין לעבן זיא גיאעסט מביר דו קען ניט וואו איגלוך זיין דעגן מוֹ' קרמיקיט ביפֿר אעלדן דו פֿר מזו גרוסי
דאטוק מוֹ' שוחבֿטן מר האלטן האט מין לרפת מוֹ' וונשטען מנדרי בעלעזן מוֹ' וועד מר לוויא מודר דרייא מוֹ'
זוואנציג יאר מוֹ' וואלדן מוֹ' דו זוא זו מיין טעות זיין דעגן עו מיזט ניט איגלוך מין מיין מזו קורלי נייט זולי דאטוף
זו מר זויין: מגוסטוס מוקטאביוס דער קיסר דעם ברודר פֿון דעם קיסר יוליום האט דיא אולכה
גיהרט מיך יאר דט"ו מוֹ' מיזט נייגעהן יאר מוֹ' גיוועזען מוֹ' מיזט מיין עניג גיוועזט מוֹ' גרוסר חכם מוֹ'
זער פֿאר טשטנדיג גיוועזען: מוֹ' עו שרייבט דער חכם דון יוסף מברבמוֹ' מין זייגן מפֿר נחלות מבות מין דער
אטנה אחור הוי שפֿרוח: מוֹ' שרייבט עו עו שטיט מין ביפֿר דעגן רואי' דו דער מוקטאביוס זו מר קיסר
דו קוזין זייגן מוֹ' דיא טרים מוֹ' דו פֿולק דו זיא מיהן החבין וועלן מוך זיין מוֹ' האבן מיט דיא קיסרלי
קרן וועלן מוך זייגן קמבט טון מוֹ' האט ער דיא קרן גיוואן מיט זוויא הענר מוֹ' האט מן גיהאבן ו' דידן
קרן קרן וועלן אן זוטי וושן דיא זייט וויא פֿאר גרות מוֹ' דר שרעקסט מוֹ' ורג דו מונטיר דער קרן טשטקט
וועלן אן דיך טון מוך דער גמט פֿינדט מוֹ' הינט אן דיך ניט מוך וועלן רוח שון זוושן דיא טשטיין ליגט: מוֹ'
דיך בין פֿאר מיין קנעבט קיסט וואלדן זו דינן דיא פֿולק מוֹ' זו פֿאר זעהן מיהרי דינטן
מוֹ' ניט זו מיינט הערן מוֹ' זו מיינט קיסר מוֹ' דיא קרן מיזט קיין זייכן לוט אלכות: זונדרלין דיך גיפֿולטי
זייער זו בינגן: מוֹ' וויא גאר שיני דיר זיין דיגט קיסר מוֹ' זייגט מוֹ' מיזט ניא גוועזען מוֹ' מיזט ניא גוועזען מונטיר מלי
דיא קיסריות פֿון הסן זיין גוייכט מין זוֹ' אעלות מוֹ' שלוחות: מוֹ' ער האט זוֹ' גיועבט מוך זייער אולכה
אין מזו דיא קיסריות: דער קיסר מגוסטוס האט איך מן גיגארט וויא מין בידראן דו ער זול רמֿבטשי זוֹ'
וועגן זייגט מוכן קיסר יוליום מוֹ' האט מן גיהובן זו שטרייגן איט דעם גיוועלטיגר פֿון רוק מוך איט נאן כיסחות
דער מובן גיאעלט מיזט איט הילך זייגט גיעגן מטוגוסט דער שטארקי העלד פֿון דיא רואי'. מוֹ' מיזט מיין
גרוסי אלחאה לוזין מיהן גיוועזען מוֹ' זייגן גיפֿולן מיך זעגבן טאג נאך דעם יוסטן אייגג מוֹ' הונדרט
טויזינד אחֿן מוֹ' מוך דער כימוהוס מיזט דאטן גיפֿולן מוֹ' טוט גיבובן מוֹ' דיא אחֿזן דיא דא האבן מיך

[illegible] :

מרקו מגריפיני דער מיידל פון דעם קיסר מגושטי האט מיין גרושי שטאט בייא דעם ריין אין יאר תשאה, פונקלעהן יאר פאר מיהרם זאהל. האט זיא נאך זיינע נאחמען מגריפיני נאך גיהייסן די מיט דיא גרוס שטאט די נאך דער האנט מיט זיא גיהייסן וואהרדן קולייא די מיט קעלין די שטיט אין מרר וויל גלן :

דוא אוסט וויטן די דער מן פאהג פון דעם אלבות רואיים מיט גיוועזען פון דעם יאר תשל, די מיט זעלביגן יאר מיט דער קיסר מגושטי מיט גמגיגיאים יאר דעם מוועפטן פון זיינם אלבות אוך זאהר אלריק וועגן מגושטינום זיין גיוען מיט רחבעליט מן מיט גיוואהרדן. מול האט זיין וויב דעם קיסרס שוועסטר מוענק גישיקט מיט זיינם היוס וויא מול האט גינואן דיא קלפטרים דיא היפט דיא אלבה פון אלריק זו מיינם וויב האט דער קיסר בילוואגן די גמלן זאהר אלריק. מול האט זיא מיט דא טשיט מיט זיקטען מפר פרק כב, מול האט זיא מיהן מן גיריילט זו ביזם וויא דא טשיט מיט זיקטען מפר פרק כב, מול האט דער קיסר בילוואגן די גמלן זאהר אלריק. מול האט זיא מיט וויב גיבהאבט אוקרן נאך זיינם טוט. מן זיין זיא דיא פיר אלבות דיא דא זיין גיטיילט וואהרדן מן טפגן מלכמנדרם אוקרן נאך זיינם טוט. זיא וואהר קואן מול איט מענדיר מוגטיר דיא קוואמנדי פון דען רואיי, מול מיט דער קיסר זיין נאהן גיהייסן וואהרדן מגושטי די מיט מו פיל זו זאגן מי הערשאפט מול, גרוס מול פון דאטי מן זיינם מול דיא אלבים גיוועזען מן מיינם קולייא. מול, מיט גרושי שטאט גיוועזען מול, מיין מידער אהן מוגטיר זיינם וויין שטאק גיוועסן זיא מיינם קולייא. מול, מוגטיר זיינם פייגן בוים מול, די מיט גיוועזען מן טפגן הלוטשאי: אן אוך וויטן דו דער נאהן קלפטרי מול, מוגטיר זיינם פייגן בוים מול, די מיט גיוועזען מן טפגן הלוטשאי: אן אוך וויטן דו דער נאהן קלפטרי די מיט מיין נאהן זו מול דיא די אלבות אן אלריק גיפידרט האבן. מוא זו אשל מביאולך זו פלשתי, מול דיא אלבים מן פלשתים האבן אוך גיהייטן וואהרדן מרחשטאט זו פרס. דערי וועפן זול דיך מיט וואהרדן די אן זיא פירט אלבות מפטירט מן מוגטיר שידליכן לייטן מיט הספן מול, מוגטינן מן מנדרי וועלט בישרייבונג :

אום זיבנטן יאר זו אלבות הורדום די מיט גיוועזען די יאר תשלח, מיט קיין שטארקי אלחאה גיוועזען זו ישראל קיגן דיא ערביים דיא זיין גיוועזען. מן דער זעלביגן לייט מיט מין גרושר רעש גיוועזען מן גאנץ קיגן דיא ערביים דיא זיין גיוועזען. מן דער זעלביגן לייט מיט מין גרושר רעש גיוועזען מן גאנץ יהודה. די דער גלייכן מיט ניט גישיעין זינטר טאגן עוזי, וויא מיך ערשטן חלק שטיט. זונדרלינג דיא יהוידע דיא זיא מכבן בעלי האלחאות זו דעם קיגן הורדום זיין ניט גישלאגן וואהרדן דען זיא זיין גיבליבן מול דעם שפלר. מ' נאך גלייך וואהל האבן זיא גיפערכט דען דער רעש מיט מין בין מן דייטוק דען בידייטט וויטר אבנה די מיט מין מיין די הט"י ב"ה ברוך מיט וויא איר שמרין גישמט האבן מול, וויטר מיך מיט זאגט דיזי מפר זוך מול השטי. דערי וועפן הורדום דפר אלך שעגן זייני ליבלי ריך האט ער מיהני זולפט זאגט דיזי מפר זוך מול השטי. דערי וועפן הורדום דפר אלך שעגן זייני ליבלי ריך האט ער מיהני זולפט מיט גרעטט די זיא דיא איא מיבר האבן זאהן זיין. מול שטיט מיך מפר אחר עניע מן נאהן דעם יומיפן זו דען רייאיי, מפר טו' פרק ה' טיבהם נירו מיט מיינם זוין מול חשבים פון דען זקנים מול רואי איט קידשן. מול מיר זן טיבורם וועלן געבן זיין וויב ליבי"ה דיא היפט זו דעם קיסר מגושטי זו מיינם וויב איט קידשן. מול מיר זן טיבורם דער זן טיבורים נרו האט ער גימואן פאר מין זן מול, האט מיך זיין טאטיר יולי געבן זו מיינם וויב מול, האט מיהן גיאכן גיוועטיגן מיבר דיזו זענדיר פון אערב מול, האט מיהן פאר מין פאלר העד גיאחבט מול, האט מיהן גישיקט אוחאה זו המלטין איט מפרד מול, בוקשן מול, בייחרן ובטוך האט פר מיהן גיאחבט איט קוט זענלן מול, הטכאה דיא עלטשטי פון רוח זו מיינם קיסר בייא זיינם זיינם נעבן נאך :

מיט מרר וויל גלן :

אים דיסק מב גיאעלטין יאר שאה דאז מיט דאז זיבן מול לוחמלינק טי יאר לן דעמקיסר מגושטין מול דער פעלר הער אלוים לן מטכנו מז המבן דיה רואי' דר שלחגן מבטלעהן טיזיהר אן פין אכט לייט מול וויבט לייט מול קליין גיזינד מבטלעהן טיזיהר • ווען די קוכט במר מיט וומרדין לן דעמקובין גיהמבטין קינג פרמוק מלו מיט ער לן היולך קוין אין אעבטיג פיל פחוק מול המט מין מהני למל פחוק פין רואי' דר נידר גיאמבט מבין מוגשטום הוט קין וומל גיפחלן דרמן גיהמט ווען אזול לן דעיקין מיט • דער קיסר מגושטי המט גישיקט ין פעלר הערין זיין שטיל אן • טרופט דער אן פין טיבורט מירו מן מטכנו מיין מיט מיינק גרוטן פחוק מהני למול המט מלי שטעט ביאעבטיגט ומוער הין קוין מיט מול מיט גמיגין מיבר דעו ריין מול זיין לוייט בריקן מיבר דעו גיאמבט וומרדין • מין בריק הוט גישטמדין בייה בן מול דיה מנדר פיט וויט פין קעלן מול מיט מלי פחרט אחרשירט מול המט מונטיר טעניג גיאמבט גמיג מטכנו מול נמק אט מן גילמגן לן דעמ קיסר מגושטי שוומפין זו ציבר מול גמלר אט געבן זמקסין מול וועטט פפחלן זולן פפערד געבן • ניידר לוד הבין אזין מוקסין מול הייט געבן • מול המט מיין גרוטי טטמט מן מטכנו גיבומט מול המט דיה גיהייטין קרומה אחגל"ם דו מיט מיגשפורג מול זונטטין נמך זעבליג טטעט ווה מן דיה אלחאה מן זיך מין ווינ גישטיולט המט מו המבן זיך אקטר גיוועזין דיה אקסין מול זייני פלוגליבר ווייזוין מיהן קוין מול המבן מיהן דר שלחגן מול המבן זיך מנטלערגיג פון דען רואי' מול מיר יאך פון מיהן מבגיטמן מול המט מיין זן גילחזין הוט גיהייטין קמראינום ווה זיין מאין נמך ווייטר גידמבט וועדרדין מיט גיוועזין מיט יאר תשכ"ד דו פינ' מול דרייטיגשט יאר נמק דעמ קיסר מגושטי טפנגי מי' כ"ח :

ישוע מלרי מיט גיבמרן וומרדין מין בת נחק יהודה מנטיר המלבי אייל פון ירושלים מיט יאר ג' מלפיק תשמח מיט נוויה מול פירלינגטי יאר נמק קיסר מגושטי מול נמק דיזר דעמגנג נמך מיט זיין דירה גיוועזין מין טעגן ר' שאולן בן הלל מול מין טעגיך יחנן בן זכאי מול פון דמטי מן היבן דיה מלריק מיהן לן גילן : קלוג דער זן פון דעמ אלך ורחמק מיט אלך מין מטכנו גיוועזין מול איט יאר תשמח פון דיה מלריק הוט ער זיין זן פריזר גיאמבט לן מיינק פירטטין מול הערין מיבר מלי דיה אדומה דיה לוישן וועטט פפחלן מול לוישן דעמ יט מול הוט דיזי לנד שמבט גיהייטין פרייזר נמך זייט זאגן נמך ביו דען הייטיגן טגן טטיט מין שפנגן מי ק"ט :

הרמינום דעמ הוכט פון זמקסין המט מיין גרוטי היולך גוטען לן זיינק פחוק מיט יאר תשט"ו דער נעהנטי פון דען מלריק מול הוט דיזי המבן גיהמלטין קינג דיה רואי' מין מלין מלי דיה פחר מיט גיוועזין זיינן מול זיינ ער אפלינ דיה גיטיבבטי שרייבר פון זיינ גרוטי דמטי דו ער מר זוין הוט לוישן דיה בעך ליט • ועאיז מין דער אדינה וועטט פפלין המט ער מיקקומטי הרוגה גיטען דיה רואי' ניט גיוומנט זיינן גיוועזין מו מיט קיין מיהר מול גיבריך גיוועזין מלי זייני טג מול המט זיך גמלן מב גישיידן מול מב גירימן פון דיה רואי' מול מיר יאך פון מיהן מב גיוומרפין זמאמט מלי דיה לנד שמבט דיה לוישן דעמ ריין מול עלב ליגן מין דער זעלביגי לייט המט מיין אלך מין מטכנו רמגירט איט נמאין מהרבמט מול ער מיט אלך גיאעזין מיבר פיהס מול שלעזיט ליינן בורג טיין המלן מול זייני רמירעגט שטמט מיט גיוועזין פייהיהייס דו מיט גיוועזין מיט דרייט מלך מול מיט פחר וומרדין דער נמאין מול מיט גיהייטין וומלדין מעבחרין דיה לן דיזר לייט היישט פרמג דיה רעזידעגט מול הויבט שטמט מין דעמ לנד פיהס מול זיה המבן איט מנדיר מיין מבוימלן מול פרידין שלוף איט מנדר גיאמבט לוישן מיט מול דעמ קיסר מגושטי מול מיך לוישן מיט מול פרידין שלוף איט מנדר גיאמבט לוישן

נאמן

טיבורוס

דער דריט קיסר איז קיסר גרומרדן אין רום נאך דעם זיין טוטער מגוסטי אב גאנגן איז אין דריית טיבעריוס קיסרי איז ער מלך געווארן אין יאר דריית טיבעריוס קיסרי אין דעם יאר איז ישוע המשיח נתלה אין ירושלים ביום ערב פסח ביום ו' בשבת ר"ג ניסן הקדן אום ג' שעה פון טאג אום איז ער אלט געווארן וויא יאר ער מלך איז ער ווארדן. מיין טייל וועלן זאגן די דייר קיסר מיט אלות רעות אין איר גיהאט האט. איז הוך אויטיג גיווען אום מיין גלד ומובא מיין נאמן אום מיין מכיר אום מיין אטחית אום אז טטיט אך איז יוסטפין פרק נב' די ער מיין רשע איטש גיווען אום האט זיין קונטרפיי גישיקט נאך ירושלים דורך זיין פעלד הער פילאטוס. אום די פרוק האט ער פאר איידט אין טטאט אינין זו קומין. אום אוי דייר מורזאך פון פון דיא אנטי ירושלים איז דעמ טווערט אוב בראבט. אום מיין טייל זאגן קונטרפיי די ער מיין חסיד אום מיין דעאיטיגר אפיט גיווען איז אום מיין פחאן. אום מיינן בורג שרייבט די אין דיא ערטפין פיהל יאר איטט ער אין רשע גיווען. אום נאך פאר פילאטי נייט האט ער זיך נוט גוטין גיווען. אום ער שרייבט מיהן די זיינייוועליט האבן אלי אסכים גיווען די אן זייני מונטיר טאיר איז גרוטי ביטווערטם ביוחטיגן אום אז האט ער לוי מטוומרט געבן מיין גיטרייאר הערט אוחט זיך גיניגן איז דער אחוז פון זייני טאפין אום ביגערט מיהני טיט דיא הויט חב ניהן. אום אז טטיט אך אוב מיר מאיר פון מאיין דעמ יוסיפין אום פון דיא רומי' די ער האט אכבר גיווען די אקדט הקודט אום ביגערט אן אז דיא עבודה טון מהנו חב ברעפיג עטווחט אום די קרייגטין אז אחוג זיין אלטוי גיווערט. אום אוב יוסיפין טטיט די ער אוב גיבראכט האט דייר קיסר דען כהן דער האט אטאט לו חב גיווען דיא פון אום האט דען אום זעביגן פחוחט לו בראכן אום, דיא לוחין אום האט איז גיומרדן פון דיא בחך טיבר:

גרמאניצי

מיט דער ברודר וון גיווען פון דעמ קיסר טיבורי דען האט דער קיסר גיטיקט פון חטכנו אום האט פיל טטטט ביאנפטיגט אוך פוליגיאיל אטגט זויט אוחג אום ברייט אום גרוטי הריגוט גיטון דעמ פוק פאר אוב מיר משכנו אין אוי דיא פאר אוב מיר גיווען זיין אום פון אוי זייני פיינדן דיא ער גירייבט האט האט ער ניקט פון מיהן חיבה גיווען אום אוי פאר פחוגט. אום זיין מגטט גיפחלן אוך אוי דיא פון אין זיך די ואוך. די זעלבין אום הערמיניקוס האט מיין גיחחלט אום לו זיך גיווען פון קוטפט אוך אוי דיא פון אין זיך אחקטין אום דעמ יוחט אום אוי דיא פאר דיא ואוך אום הערמיניקוס האט מיין גחגן אוך דיא רומי' אום דען החבן אוי אחוג זייני אוחטאלין קיגן מנדיר גיפירט. מיין אום החבן דיר במרטיא פיקטמריון דר החלטין אום די מנדרי אום מיט עי קונטרפ גחגן בי' נוך דעטטין האט גרמיניקוס דיא מוכר האט ביקוען אום דען

נאתן מוז זאך מוז פריינ דר החלטן מיבר מלי דיא רואיי, מוז החט זיך דער קיסר טיברוס מן מיט אקוסטיגיוועגין
מוז' גיטפרמכן פיל ליכט ווערט ער זיך דר היכן מוז' וווערט אלך ניין פאר איר מוז' ווערט גירלפן וועדרין דו ער
וידר זוקומין נאך דוס מוז' מיוט מן גיזאגין מוז' מנטפאפטיגין ווחדרין בכבוד גדול · דאז זעלביגי אחל החט זיך
גישטחרקיט העראמניקום מין זחקסין זונדרליין דער קיסר טוביריוס החט מוזך מיהן גידיגט מיין ניין
שריפט מוז' זייני ליב החביר פון דעם דוכט מוז' החט מיהן מוז דו זעבן גיברמכט :

אים יאר"תטפ' דו זוחנליגשטי זו דעז מלריט ניין קוין דיא אב גיזחנטי פון דיא רואיי, מין דיא אריוה
ירויוא מוז' החבין ווען מיר גיוויליך אס מורדרליך מיוך היבן חלו החבין זחדט פחלק אריק יר
גיוועזין מן דיא טלוחיט מוז' החבין מלי דיא רוק פון גיהחנגין מן דעז גחנגין מוז' החבין חב גיטחן דו
יאך פון דיא רואיק דיא מיהרן החלן · מוז החט זיך מרוועקיט גרוטי אלחאות מוז' טטחרקי טטרייט טטחקי
מי' וח' : קחיו קחליגחלו דער מן פון גראמיקום דער מבין גיאלט דעם ברודרט זן פון קיסר טוביוט דער
פירדי קיסר מיוט אלך גיוועדרין זו פיר מוז' זוחנליגיאר מיך יאר תשלט' מיוט מיין רשע מין מכזר מוז' מיין
אשחיט גיוועזין דער החט אחט גיוועזין זיין דריוה טוועטטרין · מוז' ניין זוויוח ברידר זחבט מין
שוועטטיר בישבין פיל עלטטטין פון רוק החט ער איט דעם טוועדט מוק ברחכט · מוק פיל פון דעז טטחט
זייטן החט ער זחין מן דחרטט טטטערבין מוז' פיל החט ער פאר דיא חיוה גיוועדרין מוז' דיא חיוה זחין
אוק עטען · מוז' פיל אחל החט ער גיזחגט ווער וועלט דחז אלי דו פחלק מן רוק נוד מין מיילין זבו ווער דח
איט דיער זיין זוטטין ביטן קטכט דו ער זיא מן מיוקבליק אלי איט אנדיר פאר פחלגיט מוז' מוק דו זעבין
ברעכט · מוק החט ער ביפחלן דו אן זיך פאר מיק נידר קיחן זולי מוז' זו בוקן פאר זייט זוק מוק דו עסט
זיין חב בילדוג מוז' גיטטחלט החט ער גישיקט נאך ירושלים · מוז' מן זייני לייטן החבין יהודים גרוטי גרוטי גרוה
גיהחט פון וועגין דיא אכזיק מוז' קחטט גטוטיר פון דיא פקידים פון רוק · זיך מיין מיק יוסעפין דרך קט' מוז'
מיק אחר עניק מי' יב' :

דער קיסר טיבירוס החט ניין בורג גיבויחט מוז' מוק רעגן שפוק מיק יאר תשלב' וב מלריט מוז' מיוט
מוק קוין פון זייט פרייוד קחו איט מייזק פט האוט מיוט מכט מוז' זיבליג יאר מוט וועדרין
מיק יאר תשלט' וט' זולריט מיק דריוה מוז' זוחנליגטטן יאר זו זייזק אלטוט : קחי"ו קחליגחלי דער זן פון
גחראיניקום דער ברודר זן פון קיסר טיבירי דער פירטי מיוט אלך גיוועדרין זו פיר מוז' זוחנליג יאר מיק יאר
תשלט' מוז' מיוט מיין דעכטיר רשע גוועזין מוז' מכזר מוז' מיט אשחית · מוז' מיוט מלי שן פאר
גיאלט :

אין דעז זעלביגן זייטן מיק טרעטט מיק יאר תת' א' זולריט מיוט אלך מן מטכט גיוועזין דער אלך פייבל
מוז' ניין הויבט טטוט מיוט גיוועזין מן פיהסק פילן היהודי דו דער יוסיפין מוז' מנדרי סופריט החבין
אפלק גיוועזין וועגין זייני גרוטי חכמה מוז' מיוט גיוועזין מן דער מובין גיאלטי זייט מוז' דיער מיוט
גישיקט אחדרין פון יהודים מן ירושלים זו דעם קיסר קחי"ו וועגין דעם זלק דו פר גישיקט החט נאך
ירושלים : דער קיסר קחיו מיוט מן זייזק רשעות ביטטערניג גיבליבן פון מן פחסט ביו פון ענדין ביו דש
זייני מוטי חיל מין קטר מיבר מיק גיאחכט החבין מוז' החבין מיהן דו זעבן גיברחכט · מוז' מיק יוסעפין
שטיט זיוו החבין מיהן שטיק וויו גיהחקט מוז' החבין מיהן ניט זו קבורה גיטטן אנדרליין החבין מיהן
דעז הוכט זיין פלייט דער גיוועדרין מוז' דיוו כלביק החבין זיין פלייט גטטיין · דו מיוט חחטירט מיק יאר ג' מלריק
תתנ"ג, זו דעז מלריט מיק פירטן זיין זייזק אלטוט · מוז' מיוט מלי אחדרין מכט מוז' זוחנליג יאר :

קלוידיא דער פינפטי קיסר דער זן פון טרוזיפוי מיוט אלך גיוועדרין איט הילף מגריפט דער אלך פון
יהודים מיק יאר תתו' מיוט נ' שנה מלי גיוועזין · דער קיסר החט דעז יהודי פילן וועדרוק
גחך ירושלים גישיקט בכבוד גדול מוז' ער החט זאך אטיב גיוועזין איט יהודים מוז' גרוטי טובות מיהן גיטזן
מוז' דער מגריפוט דער קיג פון יהודים מיק יאר תתנ' דער מישט אטכטיג גיהערט גיוועזין מן מיזן דעם
קיסר מלי זייני לעבן טוג · דיוד קיסר החט ביללוזוגין דעז מלריטירט דו מיוט עגיפטר מוכטיר דיא אשלג

פון רוס · נאך דעמ מיוט ער גאנגן מיך מטכה מוז מיוט מי זייני פאלק גישלאגן ווארדן מוז ער מיוט
מטולאפן מוז מיוט ווידר נאך רוס קומן בחרפה ובבושה גדולה :

חילני היט שלוכה פון התביבי מוז מירי לוייח זין אובה מוז מין מיטי החבן זיך אגייר גיוועזין מין טעגן
דעמ קימר קלוידיש · מוז שטיט מין יחתנו דך קומ מוז דש גאנץ אטשע מוז פירלך ווערטטו
פירדן מיט אזוי ערש פרק נב מוז התרטין מיוט מוז פירלך מר ווין מוז דעמ פרק נח מוז ווידר רש"י מוז
תוספות דש זיט ניט פון יהודים זיינן גיוועזין אונדרלין זיינן גרי לדק גיוועזין · זיך התרטן מין מוז איך
החבן עו מיט ערשטין חלק דש פון גישריבן דיט איינוג פון מוזרי חכמים · מין טעגן קימר קלוידיש
מיט יאר תתי' מיוט מיינר גאנגן פון דעמ הויבט ליטן פון דעמ רואי' פאר דעמ הוך פון בית האקדש מוז
החט זיין ערוה מיך גידעקט מוז החבן מיהן דיט יהודים מוט דש לעבן גיברחבט · מוז החבן זיך דיט
רואי' ז מאחין גיזאלט מוז החבן פון דיט יהודים מוט גיברחבט דרייסיג טויזינר אחן · שטיט מיט
האיבטרום דל ג' : מייטל דער אלך מין משכנ מיוט מוז מיט טרעטן פון דיר ניוט גיוועזין מוז מיוט מין
אלך חסיר גיוועזין · מוז מין דער זעלבין ליט החבן חב גילידיגט פון מירן החלן דיט זאקטין מוז דש פאלק
קחטין דש מיוט דש פאלק העמין דש יתך פון דיט רואיט מוז החבן זער פיל פון דיט רואיט דר שלאגן
דיט מן דער קימר קלוידיש דש גיוואהר החט וואהרן דש זיט ניט פוריאן ואלין זייני פרעמיר מוז מיהן ניקט
וועלין גענבן מוז החבן דיט רואי' אסכים גיוועזין דש אין דיט גן מוז אגין מוז מיהן ניקט אין מן פארדרן מוז
החבן טוט מיוט זיט גיאחבט מוז החבן מיהן נאך ביחלטוג געבן דש זיט מיהן העלפן יחלן ואגן מין
אלחיה מאל זיט קוט מיהן מ הילך מ קומן : דער קימר קלוידיש מיוט מין פיוחיר אפיט גיוועזין
מוז מין חלייני זאלן גאר לידלך גיוועזין מוז זער ליב גיהאט דיט תבות לבות חלי שלאגן מוז שלומן מוז
ואגן ער ביים חשובים גיוועמן החט מוז ביים מיהן גישפייוט החט מוז מיוט מיט מין טוט מן קומן מוז
אוין שלאגן מז מיוז דיזר מורזלך מיט פיל ביז מ קומן מיוט · מוז מיוט מין גרוטר רגין גיוועזין מוז גרוט גמה
גיהאט מן זיך מוז מין גרוטר מכזר גיוועזין פיל פון ליי יועלין מוז מך פינל מוז מזמנוג פון דעמ עלטטין
פון רוס החט ער איט יסורים אאית גיוועזין · נוס טייל החט ער דעמ חיות רעות דאר גיוואהלן מוז מיוט
מוז זיין לעבן קומן דורך מייט טש האות פון זייגן מיגן ווייב מגריפי מוט גיברחבט ווארדן ווייל ער ניט
גיוואלט החט דש מיר זון נידון זוז דיט אלוכה ביקומן נאך זייגן טוט · מיוט גישטהן מוט יאר ג' מלפים תתיו'
זעקט מוז פוגליג מ דעמ מלכים מיר נאהל מוט פירלעהטן יאר מן זייגן אלטין :

נירון הקימר דער זעקטי מיוט אלך גיוואהרן דורך תחבולות מוז ליטטן זיין אוטיר מגריפי מיוט
מכזר מוז מיט אטחיה · זיין אוטיר החט ער לאזן מוט ברענגן מוך זיין מיזן ווייב מוז ברידר מוז זיין
קרובים החט ער קאפירט איט דעמ שוערט מוז החט דיט שטחט רוס מן גישטעקט איט פייאר זעקט טחג
נאך מנדיר מוז ער החט דיט טריפה מ גיזעהן מוז זיך נאך ער אטאה גיוועזין · פיל פון דיט זקנים פון רוס
מוך זיין רבי מוז זיין הוך איינשטר החט ער ביפלין מוט מ ברענגן : דיט אחטחבט דיט מן זיך מוך דער
גרעסין פון פיהסט דיט גיוועלט וואהרן המרטיו מוז מוז דער זעלבין ליט החט זיך מיר אירזה גישטעקט
מוך דעמ גאנצין גלוך דו לוויטן דיט לוויט פון דער עלב מוז מן דער זעלבין ליט החט דו גלוך גיהייטן
איטלן זיט זיין מוך גאנגן מ שטרייטן איט דעמ פאלק פון אנד מוז פרידגאן ביו מן דיט גיזאלצין ברוגן דיט
מילוידרט זיין מן דער שטחט החלשוקטן · מוז מיוט דחרטן מין גרוטי פון גאנגן דו זיט פיל
גיזאלדרט זיין מן דער שטחט החלשוקטן · מוז מיוט דחרטן מין גרוטי פון גאנגן דו זיט פיל
גילאגן מן דער זעלבין ליט · מן דעמ זיין דיט מן זוואיר פון בידן דעמ פאלק גיוועזין טבוש בפערד מוז דיט רייטר
אנד גיוועזין מ מיהן מב גחט כוכב אחריט מוז החבן פון דעמ פאלק גיוועזין מיט יאר ת"תך מיט זעלבין יאר פון דיט
מוז החבן זיט אקריב גיוועזין פון עזוה מוז מיוט גיוועזין מיט יאר ת"תך מיט זעלבין יאר פון דיט
מלכים · טשגן מי' לט' מן דיט זעלבין טאגן מיוט מטפזיטים פעזר הער גיוועזין מוז החט מן מטכנ
גרוטי אלחאות גיהאלטן זיט וואנדרלין זו שרייבן מיוט מן טעגן דעמ קימר קלוידיש מוז ליטן דעמ קימר

נירון • מוז׳ דר ווייסיג שלאבטין המט ער גיפארט מוז׳ מקסט אחל הוש מר דען בוחן מר הלטין איט דיח
משכניים מוז׳ מקסט אחוש הבין דיח משכניים דען בוחן דר החלטין • מוז׳ ניין דר שלאגן ווערדין מין דער
זעלביגי נייט פון דיח משכניים גר פיל פחוק מלוי זאגר דאז אער דו ניט זו דר לוין זין פון ווענן פיל שבעגי פי׳ ו״ט
מוז׳ מין דערטעק לטון ה״קודש יוסיפון מיט פרק ט״ו ווערשטו גיפינדן עהות פון דער אוחאה פון מסטמוס מין
דער אדינה במרטוניח דיח ועגלר גינעזט ווערט מוז׳ מין זחקטין מוז׳ דחרטין המט אחן עז גיהיישן
זחקטוחה :

אים יאר תתי״ט ניין מוז׳ פונקליג פון נאל פון דיח מלריח ניין מוך גיטשחרדן דיח בערג נייט דו ניין דיח
ליכן בורגיר מוז׳ בראשאר מוז׳ ניין זו ליהן קוין מוך דאז פחוק המיזרדן דו מיט דיח אידנה המך
ווייטן מוז׳ הבן זיח פחר טריבן מוז׳ זיך מן דיח שטחט גיועלט מוז הבן זיך הומבחרן דיני אפורטיש הבן גיחגט
נו דעט פעלד הערן פון דיח ראוזי׳ גיבט מוז מיין אדינה ווחו איר זיך דר נערן קעגן • מוריך איר ווענן מוכט
מיך אדינה איט גיוחלט נעגאן ווען איר שון דריבר שטערבן זו טי׳ • מוז מיט מיהן מיר בקשה ניט חר ווערט
ווחרדן • מוז׳ מיז דיר מורוך ניין זיח גחגן פון מיינ פחוק זו דעט מדרן בי׳ דו פון טייל ניין מוק קוין מוז׳
פון טייל ניין גיפחגן ווחרדן בי׳ זיח זיך מיינליג ווי׳ פחר נחרן החבן מוז׳ חיר נחאן גר ניט אין גירחבט מיט
ווחרדן שפגי פי׳ ו״ח : דיח רואיח הבן מוק גיברחבט פון דעט פחוק פון נאל בריאאח דו גינעט ווערט עגיוך
מין מיינ טג מכליג טויזיד מיט יחר ת״תב״ב דו זוויח מוז׳ ועבגיבטי יחר פון נאל דען מוליח : מיט טרעט
תתנ״ר פיר מוז׳ ועבליג זו דעט מוליח פון דער קיסר נירון בי פחוק דו אן פחר פחוגן זחלי מלי דיח מחניחבן
דיח דען מוליח מיר גלייכן החבן מוז׳ הוט זיח מוק דו לובן גיברחבט איט אידות אטוטות פון טייל דח הוט
פון דען מוליח מיר גלייכן החבן מוז׳ הוט זיח מוק דו לובן גיברחבט איט אידות אטוטות פון טייל דח הוט
ער פחר דיח חיות גיוחרפן זו עטען • מין טייל הוט ער חיות הייט מן גיטון מוז׳ העט דיח הוט מן זיח
גיהעלט מוז׳ הבן זיח איט מיהן ין ריזן זו • מן דען קיסר נירון החבן זוורד גיוועזן מלי דיח מין
ווחוניר מוז׳ מוכטיר טאניר מן נרפת מוז׳ מפחד מוז׳ מוך מלי זחלחטי מוז׳ קריגט נייטן מוז׳ מוך מלי דיח מחניחבן
פון דוך זיין רחבעליש גיוחרדן מן מיך בי׳ מוז זייט קוין מיט דו ער החט ווזין פליטה אחבן מוז׳ מוך דעט
ווענ מיט מיך גיוחרדיט ווחרדן מיך יחר ג׳חלפי תת״ן מיך ביבליגטן יחר פון דיח מוליח מיך פיר לחהנטי
יחר פון דיינ אוכות • מוז׳ אחט דיח טבה פון זיינר אידה מיט גיוועזן פיר לין מונטיר טידליכן אייגוג • מיך
יוסיפון מיך זקקטטן מפר פרק ע״ה טטיט דו מין חט פוך היוא מחחב גיפחלן מיט ווח ער יחגן מיט
גירייטן איט זייר טריך מוז׳ מיט דח פון גישטחרבן מוז׳ מין טייל ווענן זחגן ווייל ער אחזו גרושי נרות חוש
גישטחדן מוז׳ גרושי נער מין גימוין החט ער זיך זעלבט חוק גיברחבט • מוז׳ מין טייל ווענן זחגן ניינ
טזמיך הבן מיך מקגיחגט מוז׳ הבן מיהן מר רייבט מוז׳ החבן מיהן חוק גיברחבט • מוז׳ מין טייל ווחלן
זחגן אן החט מיהן מוך דעט פעלד גיפינדן דחז דיח חיות פון מיך גענטן החבן מו קחן אן ניט ווישן מוב מיהן
דיח חיות החבן מוק גיברחבט מוריר מנדרי הבן מן מוק גיברחבט :

אוב פון פחגן דחרוך קטיות דען איר גיפינדן מין דער גאחח דו דער נירון קיסר מיט מוענ גיוחבן
מוז׳ החט זיך אגייר גיוועזן ווח קן ניין ניין זייל דיח רואוי׳ דו איח החבן מו גרוש שטחרקי אלחאי׳
גיהושפין החבן קיך דיח יהודי׳ מוז׳ מיהרי איט אחטיק מיט גיוועזן איח טבט מוז׳ אחבן מוז׳ דיח מונטיר
טעגיג זו אחבן ווח טייך דו דיח ווערן מן נעמן מדן זולפן קיסר דער זיך החט אגייר גיוועזן מוז׳ מיט מין
יהודה גיוחרדן : מביר נאך דער גירמח פון דער בעל פפר היוחסין ברעטט ברך א״ח דו דער
קיסר החט גישיקט זו נירון ניין אין דער הערן מוז׳ לעבט עז דייק ניט זו ווידרן מוז אוט אן ומגן דו דער נירון
מיט מוענ גיוועזן מוז׳ החט זיך אגייר גיוועזן מוז׳ מיט מיך פון מיט מוענ גחגן מוז׳ מוז טרייבט פר מוך
מיט מוענ גיוחבן דן ר׳ מוז׳ מוז טטיט דר״ אחיר מיט גיוועזן פון דעט ורע נירון דער חטוב פון דעט קיסר ווען
מין יוחטן דן ר׳ מוז׳ מוז טטיט דר״ אחיר מיט גיוועזן פון דעט ורע נירון דער חטוב פון דעט קיסר ווען
פון דעט מוז מיט נירון קיסר מין מדדר דער החט זיך ניט אגייר גיוועזן • מביר נאך מינוני גאחח
נאך קקטן ניט ווחוו מן גין דען פר טטיט דרין פר החט גישיקט דען נירון קיסר אוו פר מוך דער ניין • נון
אוו זחגן דו פר זיך מין גיהייסן החט אגייר גיוועזן ווח מוך קיסר נירון החט דער קיסר מנטוניוס מלי מיט דיח
מוך זיך • מיט פר ניט פון זיינ קיסרין קוין מיט דיח הבן אחר גיוועזן מוז׳ החבן מיהן

גיברמכט · מו מיזט עז מוך מיין טבה דר פון גיזעצין דז זיא החבן אזרך מן מיהם גיזעצין מוכ' החבן מיהן
מוך דז לעבן גיברמכט · מביר דער רבי מיניין גיבט מיין תירון ווייל איר פינדן דז מופט אחלט החבן לזויים
קיסריט רמגירט · זו אחל מו קמן עז מיך זיין דז לזויים קסריז החבן זו גלייך רמגירט מוכ' מיך גלייכן נמאין
גיהחט דיא מלי בייבן נירן גיהייטן החבן · מו זזער מיך דיא גארא רעכט ער החט גישיקט מיך זיא דנען נירן
קיסר דהיינו יעניר קיסר החט דיון קיסר גישיקט מיזט נמך פיל דרינן זו טון אחג ניט אחריך זיין :

גלבא דער זיבנטי קיסר החט דיא אולבה גיפיהרט מיט יחר ג' חלפים תל' ער מיזט מיינר גיזעצין פון
דיא חלוך פחר נעזיטט מוכ' הילטטן פון רוס פון דיא עלטטי מוכ' ער מיזט פחר גיאחבט ומחרן
זו מיינן פעלר הערן מוכ' יעניחל מיבר דיא מרחט פון דיא רזאחניר מוכ' החט מיהן גרוס שוץ מוכ' הילך
גילייטטט מוכ' מיזט מיין גרוסר חכט ובבן גיזעצין מוכ' מיין חלוחר גיזעצין מן מיהרי רעכטן · חוי דיר
מורוחך החבן דיא מיהן מר ווילט זו מיינם קיסר · דיזר קיסר מיזט דעם נעלט נחר ליב גיזעצין מוכ' מיין קחרגר
חענט גיזעצין מוכ' החט זייני פעלקרן מוכ' זחלרחטן מיהרי זולר ניט מורדרלין ווערן נמלן · חוי דיזר מורוחך
החבן זיא מיין גיבונט מיבר מיהן גיאחבט מוכ' דער נעלטטי דרונטיר מיזט גיזעצין מיינר פון דיא הוכי
חופיליירר איט נחאין חוטח מוכ' זיין מיך מיהן קוחין מוכ' החבן מיהן חוך דז לעבן גיברמכט מוך דעם פרייחן
חחרך מוכ' החבן זיין קחפח גיטטעקט מוך מיין טבזי מוכ' החבן מיהן מין רוס מרוס גיפיהרט מן חלי גחכטן
מוכ' זיין גוך מיזט גיזעצין מוך דער גחט לזויים טחג מוכ' נחכט מוכ' דיא מזדרי נחכט מיזט ער זו קבורה
קוחין מין זיינם הוך הייחליבר וזיי חיט יחר ג' חלפים תל'ח' מין מוכ' זיבנליג זוט נחל דיא מוזרים זיבן חרשיט
מוכ' זיבן טחג זו זיינם חולבה · מוכ' חוטח החט דר נחך דיא חולבה חיט גיזחוח מן גיטרעטן :

חוטא דער חבטי קיסר החט רחגירט חיט יחר ג' חלפים תל'ח' מיזט חבט מוכ' דרייסיג יחר חלט וזחרן
מן מן פחנג זיינר חולבה · מוכ' חכח זייני גרוסי הוך חוט דז ער קיינם קיין פרייטלין קייט חר
לייגט החט החבן דיא קיניגט לייטן מן חיך גיברמכן וזיא חוך דיא עלטטי פון רוס מוכ' החבן ואר חיט מוכ'
בייא זיינם לעבן חר וזילט פיטפלזם · חוי זיינן זוזין מיהן פיר הויבט חלחחח גיזעצין מן דיא דרייא ערטטי'
חלחחות החט דער קיסר חוטח פיקטחריט חר החלטן · חביר מן דער פירטן חלחחה החט דער פיטפלזם
דיא חביר הנט ביקוחן מוכ' זיך חיינטטר גישפילט מוכ' דעם חוטח זייני גחנלי חחבט דר ניהר גיחחבט וזיא ער
גיזעהן החט דז פר שפילט מיזט החט ער זיך זעלברט חיט גיברמבט מוכ' זיין גוך החבן זייני דיזר פחר ברענט
וזיא ער חוך ביפחלן החט פחר זיינם חב גן דח חיט זייני פיינר ניט זיינם לייב שיאפפן חודר שפחטן ·
דז מיזט גיטעהן חיט יחר תל'ח' חיט טחג זו זיינם חולבה :

פוטיליוס דער נייניטי קיסר החט חוך דיא חולבה גיפיהרט חיט יחר תל'ח' מיזט חקטם מוכ' פונציג
יחר חלט גיזעצין · דער גיחעלטיר קיסר מיזט גחנצן מן חלי זעצן פון דעם ניהן מוכ' קור
חג' קחולגי הערי וזעצן החבן דיא עלטטי פון חוט חר זילט בייא זיינם לעבן דנען קיסר חפפיזיחט דער
פעלר הער פון דנען רואי' מוכ' החבן נחך חיט גישיקט מן דעם דז ער ביגרייפן מיזט גיזעצין מן גישעלטן
דער בילחגרוב פון ירוטילים מזו מיזט ער זו רוקגחנגן מוכ' החט זיין זחך היטר לחין זיינם זו טיטום מן זיינם
שטעל דח זו בלייבן מוכ' זיין קוחין חיבר דנען קיסר פיטילים מוכ' החבן מיהן לעבדיגר הייט מן החפט גיזחוח
מוכ' החבן מיהן גיפיהרט נחך רוס מן חלי גחטן מוכ' חוך דעם חחרך חיט מיזין קעטען מוכ' החבן מיהן זו
טטיקרן גיהחקט חיט מיינר חקטט מוכ' החבן מיהן גיזחוחרן מן דיא בחך טיבר · מיזט גישעהן חיט יחר
דז חבן גיחעלט מיזט מיט חכטן חורט זו זיינם חולבה מוכ' חיט יוסמן טטיט עז חנדרשט :

אספסיאנוס דער זעהנטי קיסר מיזט חוך גיזחנדרן זו זעבליג יחר מוכ' דז מיזט חוך גיזעצין חיט
יחר תל'ח' חיט חנדרן יחר פון זיינם חולבה מיזט דער הורבן בית שני גיזעצין דורך
זיין טיטום · מוכ' נחך דיא רעבטיג פון דיא זעלט ביטרייבר מיזט דיזיי גיזעצין חיט יחר תל'ח' מוכ' דער
נחל פון דיא הרוגיט דיא חוט זיינן קוחין דורך טיטום מן חרץ ישרחל נעהן חחל הונדרט טויזינד חחן מוכ' חיט
יוסמן טטיט מיילן חחל הונדרט טויזינד · מוכ' דער נחל פון דיא שבויט ביטרייבר מן חוך נין חחל הונדרט
טויזינד מוכ' חיט יוסמן טטיט זעבנהן חחל הונדרט טויזינד החט ער איז זיך נחך רוס גימוחן · מוכ' דיא החט

טיטום חלק גיטתן חלו נתך בייא זיינע פאטער זיין לעבן נתך מיהרס חשבון נתך מיוט עס גיזונטין זיבן יאר מי
זיין פאטער לו קבורה קומין מיוט :

דאטירי פון גוט פרינק דער חובן גיזעלט מיוט דער אלק מן מטכנו חול מיוט גיזונטין אלק מין גיזעלטיגר-
חול טטארק חול זיין רייזדעטט פון זיינע אלטע מיוט גיזונטין מן מיקטיבערי די מיוט געלטן
מיוט מן דיוס מטכנוטס גיהערט החבן די ער קיסר מיוט וואדרין דער מטפסיומטס חול דען גרושי נלהין חול
גרושי הריגות די ער גיטתן החט דורך פיינט מן מין דעמ הייליגן נאד מיוט מיין גרושי אורס מיהן מן קומין חול
החבן גיוואנט מילוגדרט וועדט ער מין נקאה טון פון וועגן דיוס גרושי רעות די איר מיס גיטתן החבן וויוס
גיאעלט דערי שעגן החבן זיוס זיך מיין גיוואלט מיהרן לייב לו דעפיניטירן חוז החט דער אלק דאטירי מיין
ביטטיראטן לו מיוטין קומט מן גיטטעלט חול לו מיוטין קומין חלו דיוס מן דעמ ריין וחקטין חול
וועטט מפולן חול וטטין פון פאלק מהני דיוי גיאעלטי פעלקיר חול החבן די יחך פון רואיי פון מיהרס האלק
מב גיטתן חול דיוס מטכנוטס החבן זיכר גיוענין פאר דען רואיי נאד לאנג מטפסיומטס חול טיטום גילעבט החבן
שבנגי סי' א : דער קיסר מטפסיומטס מיוט מין מוהב ישראל גיוונין החט ר"יוחנן בן זכאי זער גיהחט
חול חלו חכאיס וואל פאר אעבט חול החט חויך חסד לי ר"יוחנן בן זכאי מר זיין חול חויך זיינע פאלק חלו חסד
מר לייגט חול מיוט חויך זיינע בעט גיטטארבן מיוט זיבנליג יאר חלט וואדרין חול מיוט מב גאנגין מיס יאר ג'
מופיס תתאת' מין חול מכליג לו דען מולרים לעהן יאר לו זיינע אלטע איר זעקס חדשים חול די מיוט דער
ערטטי קיסר גיוונין דער נאטירליך גישטארבן מיוט :

טיטום דער זון פון מטפסיומטס הקיסר מיוט חויך קיסר גיוואדרין לו מכט חול דריימיג יאר חול די מיוט
דער חייפט קיסר גיוונין מיס יאר ג' מופיס תתאת' נאך מיהרס חשבון נתך מיוט עס גיוונין
גיבן יאר נאך דעמ חורבן הבית : מין דער זעלבען לייט חוק טרעטט מיס יאר תתאב' מיוט מין פייאר חול
גאנגין חול די דעמ גרוטן בערג דער גיענט וועדט ויזיוס דער מיוט מין קוואניין די איינטטי גיהערט נאך
מטלום חול החט פאר ברענט חלו דיוס טטעטט דיוס מיס גלוי יין גיוונין חול מיוט חלו לו גרויר גאנגין חול פאר
וואדרין פון אעבט חול פיך גאר פיל : מך מין דעמ זעלביגן יאר מיוט מין גרושי טריפה מין רוס גיוונין
מין לייט לאנג דריוס טאג חול נאך דעמ מיוט מין שוועריר דבר גיוונין ב"א חלו דערי גליידן לו פאר אחלט ניט
גיוונין מיוט קחטיוס סי' יח : דער קיסר טיטום מיוט מין אופלג גיוונין מין חלי חכאות חול החט
פאריק גיאעבט חויך די ון שון חול חויך ושון רואי : חול אן טרייבט חויך די ער חרטה החט גיהחט
מיבר די פיל בלוט די ער פאר גאטען החט חול חוז לאנג חלו ער קיסר מיוט גיוונין החט ער גיטתן אשבט חול לנקה
לו חלי זיינע פאלק חול דער רח"בר שרייבט מין זיינע פאר קבוה חול חלי קרחניקוט שרייבן די ער גישטארבן
מיוט מן דעמ קדחת אשוה מיוט הונדרט יאר חלט וואדרין מיס יאר ג'מופיס תתאת' מיס פיר חול מכליגטטן
יאר לו דען מולרים חול לו זיינע אלטע מיוט גיוונין לוויוס יאר לאויוס חדשים חול לוואלג טאג : חול פון דעמ
אעבטה פון דער אוק טרייבן זיוס ניקט פון : חול מין טייל וועלן זאגן דיוס גישלפטן טרייבר החבן דייוי לו רוס
גיהחלטן חול ניט גישרייבן די אעבטה פון דעמ אוק דח איט די מיס ניט זאלי גירעכענט וואדרין פאר מין חטח
וואוט פר ישראל גיטתן החט : חול מין טייל וועלן זאגן דיוס אעבטה פון דער אוק מיוט ניט חון כפטוטה וויוס
דער גיאייני בעבין איינט חול החט נאך היאליכי בידייטוג חון וואול די מך ניט בפטוטה מיוט דיוס הגדה פון
וויוס פר מין בערג החט מיוי גדיסן פון דריוס איין חול חויך פון יער הגדה פון רבה בר חנה חול דערי גליידן
דיוס זאלן זיין חל פאר במרגי זאלן וויוס חויך דער רב רבי יצחק דער מב"ד לו פרוג מיוט שרייבט חויך
זייני איינוג חול בידייטוג פון דיוי הגדה מן זיינע פאר פרטין יצחק זיך דמרטין מין וועדטו גינוג החבן :
דיאטיטומס דער נוועלפטי קיסר דער מיוט דער ברודר פון טיטום גיוונין מיוט אלק גיוואדרין מיס יאר
ג' מופיס תתאת' חול מיוט מין רשע חול מין מיס אטחיה דיוי קיסר מיוט
גאנגין חויך דען קחטין די מיוט דאו פאלק העמין לו דער אלחאה חול דיוס רואי מיט קוואניין חול
היולי מיהרי חבירים דיוס זאקטין החבן זער פיל פאלק פון רואי חול די לעבן גיברחבט חול דער קיסר
מיוט וואדר מיט שאדט חל' שפאט אידרוק נתך רוס קומין חול מין דער זעלביגן לייט החבן דיוס רואייך

דען משכנותיק היפיטאט געבן די זיא זיך מן בירמדי המלטין זולן וועלן אין זיא בחיבט מול גאר ניט זו קומן מין

מיהרי לאנד זו ביזא מול גאר ניט מיבר דען ריין זו גן מזדר מיבר דיא טוען טפנגן מי' א' :

דער קיסר דיאיטיאטום האט ביפולן מוליך חנים מייער פון דען טלוחים פון דעם מלרי דו אן מיהן זולן מן
מיל זידן מול מלי דיא דא גלויבן מן דען מלרי האט עד פאר וויטט מול פאר פאלגיט מול מוק
גיבראכט איט איזות אטומת מול גרוטי יסורים מול מיר בעלט האט עד זו זיך מן ניין מולר גימאין . מ' ד' ט
מיזט גיוועזין מיק יאר התמ' די זעקס מול נייגליג טי פון דען מלרים מול די מיזט די מלרי אמל גיוועזין
דיא גירה זו דען מלרים . הובערטום גלויוט דל ו' מול מן ביסטיום דל קטג' מול מן קמעמיום מי' יב' :
דער קיסר ריאיטיאטום מיזט גאנגן איט מלי ניין מיזט קמינמיני' ניין האט פיינד גיהאט דיא חכאיק .
פיל פון דיא עלטטי פון רוק האט עד איט דעם טוזערט גיריכט . מול דיא גאלן אטפחות ביא דוד האט עד
ביפולן מוק זו ברענגן מול האט גרוטי ביטוערנים מוליך דיא יהודים גיוואלדיגן איט קאפט געלטיר . מוליך
מול דיא משכניות האט עד מוק זיין רוק מיא גילמין מול ביפולן זו פאר פאלגן מול זו מיא וואלין מוא ניינק
למד . מול מיזט מוק זיין לעבן קומן וויא עד פיל פיל מול פיידיג יאר מיזט מלט גיוועזין מיק יאר ג' מלפים
תתכח' חבט מול נייגליג זוק זאל דיא מולרים מיק פוסבלהגטן יאר פון ניינק מלפים :

נארבא דער דריא נעהגטי קיסר מיזט אלך וואדרין זו זעקס מול אנליג יאר מיק יאר ג' מלפים תתנח'
דער קיסר מיזט גילילט וואדרין זו לוזיטן דיא פרזאן קיסרי' מלי דיא אגוסטיק פון דעם קיסר
טיאיטיאטום האט עד וויד פאר מוק רוק גיבראכט מול האט מיהן לעבן גענט פון ניינק מלפים זוא האט מיהן גירופט
מיזט וואדרין מול האט גליבט דיא חכאיק מול דיא מראי לייט גיהאלפן מול האט מיהן אתות גענן . מול
האט יהודים ליב גיהאט מול האט מיהן נתינות נאך גילמין מול האט זיא מנטלידיגט פון דיא פקידי' פון
רוק : די פאלק פון דיא רואיק ניינק זו גיהן קומן מוליך דיא משכניות מול האט זיך דיא אלחאה גיטטרקט
מול מין גרוטי טלאבט לוזיטן זיא פאר גאנגן גאהנט זו במען בורג מול ניינק זו בידן ניינט גיבליבן מוז מין גרויזיק
פאלק די ניט זו גילן ניינק וועגן גאר פיל טפנגן מי' טו' : דער קיסר דער נאבא חמיד מיזט גיטטרבן זו
מלפים תתמ' מיק הונדרטטן יאר פון דיא מלרים יאר פון פאר גאנגן גאר ניט מיל ניינק
מלטת :

סרויאנוס דער פילגהגט קיסר מיזט גיקרינט וואדרין מן קעלן בייא דעם ריין פון דעם מנטי
חיל פון רוק מן ביפעלך דעם קיסר גרבא מול איט גוט היישוק מול הסכאה דיא עלטטי
מלפים תתמ' מיק יאר ג' מלפים תתכח' חבט מול נייגליג זוק זיין מיזט מלט גיוועזין דיא גרויזיק
דען משכניות היפיטאט געבן די זיא זיך מן בירמדי המלטין זולן וועלן אין זיא בחיבט מול גאר ניט זו קומן מין

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0118
DFG

גיפֿאלן אוֹ׳ מיט דאַרטן אוֹט קוּמען אַנטשן אוֹ׳ בהאוֹת גר פֿיל זוּנגען ריידט ערד לִיטראַט : ברכוכבאַ דער
גתענט וועלט בן כוזיבא הוט מן דיא רוּאיי׳ אוֹרד גישפּיין אוֹ׳ האַט זיך פֿאַר מיין אַטיאַ חוּיז גענבן
אוֹ׳ דיא יהודים האַבן פֿיל רוּאיי׳ דר שלחנן אוֹ׳ מיך פֿיל יוּעט גר פֿיל פֿאַלק פּחוּל היט . ביז דער
קיסר הוט מיבר זיא גישיקט זיין פֿעלד הערין אוֹ׳ מוברטטן זיין שוועטיר זן מדריאַנוס אוֹ׳ הוט כאַה
אלפים אוֹט גיבראַכט פֿון ישראל אוֹ׳ הוט זיא דר אוֹנטיר טעניג גיאַהבט אוֹט דו מיט גיוועזן מיט יאַר תת״ם
וויא עז חוּיז פֿירלִיך שטיט מיט פֿירדן חוֹק :

דער קיסר טריאַנוס האַט אוֹר זוֹיב גענבן מין טגן ר׳ יהושע בן חנניה דו אן זאַל דו בית האַקדש בויען
וויא גיאַעזט מיזט מן יוחמיקל ז״ר מיין נאַמין דען ברחשית רבה פרשה ס״ד . אוֹ׳ דיא קריאַיקוס
שרייבר מיזט עטוואַט מיין לוויין שפּאַלט אוֹנטער מיהנן איט ביטרייבונג זייני אטלות מיזט מיין רחוין אוֹ׳ עניי
גיוועזן אוֹ׳ מיזט גר שווער זו דר לירן גיוועזן אוֹ׳ בחלו וויטר גוט גיוועזן וזען ער טון ברוגז מיזט גיוועזן דו
אן נאַך דען אנהג מין רוֹס אוֹ׳ האַלט וזען מיין נייאַר קיסר וועלט חוּ גיבט׳ אן מיט דיזי ברכה יהי רצון דו ער זאַל
קליקלִיך זיין מלי וויא מגושטי אוֹ׳ זאַל זייני קיסרוס פֿירן מז וויא טריאַנוס אוֹ׳ מיזט אוֹט וואַרדן פֿיר אוֹ׳
זעבֿניג יאַר אוֹ׳ מיזט דר נאַך אַב גאַנגן מיט יאַר ג׳ אלפים תת״ל הונדרט אוֹ׳ לוואַנציג יאַר זוֹט זוֹן נאַל דיא
מלכים אוֹ׳ ניין לעהן יאַר פֿילִיך חדשים אוֹ׳ דרייא טג אוֹ׳ מיזט זו עט פֿאַר ברעט וואַרדן וויא אַיר אנהג מיזט
גיוועזן לוֹר זעלבֿיגן לייט . אוֹ׳ דיא עט האַט אן מין מין גאַולדן כלי גיטאַן אוֹ׳ עז גיפֿיהרט איט זייני קיסר
פֿייא נאַך רוֹס אוֹ׳ מיזט דאַרטן ביגראַבן וואַרדן אוֹ׳ קיסר מדריאַנוס דער נאַך מיט מיזט אוֹך וואַרדן האַט
גיבויאַט דרויך מין בין דער מיזט הוֹך גיוועזן הונדרט אוֹ׳ פֿירלִיג שוֹך אוֹ׳ שטיט נאַך מוֹך דען הייטיגן טג .

אדריאַנוס דער פֿוֹלגענדע קיסר האַט דיא אוֹכה מן גיטרעטן זוֹן לוויא אוֹ׳ פֿירלִיגשטי יאַר מיט
יאַר תת״ם מן דעם זעלבֿיגן יאַר וויא ער ווידר מיזט קוּמען פֿון דער אוֹפאַה פֿון דען
יהודים וויא גיוועזט . דיזר קיסר האַט מין שוועט גענבן מן הנט זייני אטרשוֹק אוֹ׳ האַט זו מיט גיזאַגט
איט דיזן שוועט זאַלשטו אוֹנטיר טעניג אַפֿן מוֹ אייני פֿיד אוֹ׳ זאַלשט מיר דיין לעבטאג איט גיוואַלטיגן אוֹ׳
וזען מיך זעלבֿט עטוואַט מוהן רעכט טון זוֹלט מזיר גיולט טון זוֹלט זו זוֹלטו גיגן איר גין איט טוועט
אוֹ׳ ער האַט שוֹט איט מוֹ אוֹכיה גיאַהבט וויא זיין מונקיל טריאַנוס גיטון הוט : מיט יאַר תת״ר דו
מיזט דו פֿירטי יאַר גיוועזן זו מדריאַנוס קיסר אוֹ׳ דו הונדרט אוֹ׳ פֿיר אוֹ׳ פֿוֹלגיגטי יאַר זו דען מלכים מיזט
עקיוס דער בייא מיהנן גיענט וועלט מקיוה פֿון מֹאַביטי מן דעם גוֹל פֿון מן דער מיין איך גיוועזן מיזט אוֹ׳
מיזט מיין גרוֹלק גיוואַרדן אוֹ׳ ער האַט דיא תורה מיבר זעלט מיך דו זוֹן פֿון מיזט טע״ר יאַר גיוועזן מך
דעם דו דיא זיבֿניג זקנים הבין דיא תורה ביטיידן וויא דא טטיט מיט מפֿר אחר עניא פֿרק א״ה : מין לייטן
דיזט קיסר מיט יאַר תת״ם הונדרט אוֹ׳ ניין אוֹ׳ לוואַנציג זו דעם נאַל דען מלכים מיזט מין הגאון מן רוֹס
גיוועזט איז אייני טילוסיפֿאַיים ער האַט דיא פֿאַטטיין אוֹ׳ מר בייא ברחַבט דו טטיט מין
בייטטוט דל קא״י :

בטילמיאוס דער זער בירוהאַטר אוֹ׳ אוֹך בקיטיר דער האַט אחבר גיוועזן דו מפֿר מואַיא״טי
מיט יאַר תת״לב הונדרט אוֹ׳ לוויא אוֹ׳ דרייסיג יאַר זו נאַל דען מלכים טטיט מיט
אחור עניא פרק מ״ו ואיך מין זייני לייטן גיוועזן גיגאַנגן הופֿא ער הוט מין פֿירוט גיאַהבט אוֹיך דיא פֿרקי׳
פֿון מציקרטא דער מיט גיוועזן מין טעגן אַרדכי ומרתי וויא אוֹבן טטיט מדריאַנוס קיסר האַט
ירושלים גיבוּאַט פֿון נייאַט אוֹ׳ טיט מין וט״יג אוֹיך דעם דל מ״א דאַ עז ניט גיאַייגט מיזט דו ערט גאַנץ
נייא אוֹיך גיבוּאַט האַט אוֹיך דעם ערטטן מאַלן מיין ער האַט עז גיבוּאַט זוֹם בערג זו אוֹ׳ זוֹם באַך
גיאַהן אוֹ׳ האַט דיזר טטיט מין מאַין גענבן נאַך זייני נאַמין נאַך מיל׳ דען ער האַט גיהייטן אוֹ׳ מדריאַנוס
אוֹ׳ האַט דיזר טטיט מין מאַין גענבן נאַך זייני נאַמין נאַך מיל׳ דען ער האַט גיהייטן אוֹ׳ מדריאַנוס
אוֹ׳ אן בטשריבט דו דיא טטיט נאַך דען נאַמין האַט מין דעם גיאייגן בעבו׳ . אוֹ׳ ער שרייבט דאַ דער
מדריאַנוס קיסר האַט זיין קונטרפייא גישטעלט מן דו בית האַקדש ניט האַט וט זוֹם זו מייר עבודה זרה זוֹנדרוין
זו מיינן גידענקט אוֹ׳ דיא הייר מיינט זו דעם טטערין דער הייטט נדק אוֹ׳ מיינט זו דעם טטערין דער הייטט מיה
אוֹ׳

מול זיין גישטאנדן אין לייט נאך ביז דעם קיסר זיין אויטיר קומטיגט ריח החט ויח חרוב גיאחבט : דער
קיסר מדריאנום די מיוט דער ערשט קיסר גיוועזען דער דען במרש החט ווחקטען נאחן מול החט חיהן ניט חב
שערין נאחן ווח גיוועזלך מיוט גיוועזען בייח ריח מנדרי קיסריום ריח סחר מיסן גיוועזען זיין · מול מן שטיט
מן יוחפין דך אב' מול דען מונטיר טייד קחן אן מחך מן זעהן מן דעם ברעהונג פון אילן ווערק ריח ריח ערשטי
קיסרים החבן נאחן מוין גן ווח חיך טרייבר פון דייסן מאר החבי פיל דר פון גיזהן חין רוס · חין לייטן
דיסן קיסר מיוט די אלכות רום גיוועזען חין דער היכשטי גירחר מול היכשטי אעלה · מול ער מול זיין מונקי
דער קיסר טריאנום ריח החבן דר וויטרט מול גיגרישט זיין אלכות מול חלין איט גוטי ווחרטן מול ניט איט
אוחאה זונדרליין איט ליבלוכי ריד מול היפליכי גישפרעך החט ער זו זיך גילחגן נחלן מטכט מול זונטען
אלכיות מונטיר זייני גיאחנדי · מול דער קיסר מדריאנום מיוט פון דער וועלט גישיידן מול מיוט מלט ווחרדן
לוזיח מול זעלליג יאר · דיוי מיוט פחסירט מיך יאר ג'חלפין תת"קהונדרט מול פירליג יאר זו נאל דען מולריח
מיך זומנליגשטן יאר זו זייך אלכות :

אנטונינום פיוס"פי דער קיסר חמיד דער זעלבשהנטי מיוט אלך ווחרדן לוק פונקשהנטי יאר זו
זיינר עלטיר מיך יאר תת"ק' מול די מיז דער מטוטינום דער ליב החביר פון רביוו הקדוש
דער גיאעלט ווערד חין דער גארח מול' מיוט דער מיידק גיוועזען פון מדריאנום הקיסר · מיוט מיין גרוטר חכם
ונבון גישעזען מול החט מוטיר טעניג גיאחבט מלי זייני פיינדן ריח מוח מיהן מרוק גיוועזען זיין מיוט חיין חיט
אולוח גיוועזען מול' מיוט מלי חיך טוק מוח גיוועזען מול' מיוט חין קייני אוחאה גחנקן עו זייח דען מוין
גרוטר טוט מול' זוחנג · דער החט פפלעגן זו זחגן עו מיוט איר ליבר די מייניר פון מייסק פחלק זו' ועבן די
טויזינד פון אייני שוחיק זחלי שטערבן : חין לייטן דיסק קיסר מיוט יאר תת"ק' הונדרט מול פיר מול'
פירליג יוק נאל ריח מולריח החט דער מפיעיר פיוס חיין תקנה גיאחבט די אן זחל פיימרן מיהן חסח דוקח
מוח זונטאג פון דער ווחכן בויטשטיט דך אח' : חיך חין זייר לייטן מיוט גיבחרן ווחרדן חיין זונגבר איט
לוויח קעסח מול' חיין פרויח החט זו אחל ביקוחין פיקל זין · מול' חלי זעגדיר מיוט דער דעב גיוועזען מול'
דר נאך מיוט דבר ב"א קוחין מול' פיל ליטרוס דער ערר מול' גרוטי טריפות גחר פיל · מול' גרוטי ווחטשי ווחלקן
ברוחך מול' די מיוט חלי גיוועזען מיך יאר תתקח' קמה' זו דען מולריח די טשיט חין קחטעטיוס טי' יר' :

זוכא דער אלך פרחנק מיוט חיין טשטרקיר אלך גיוועזען מול' טשטרקר העלר מול' חיין גיוועלטיגר מול'
אוטל גיוועזען פון דער אדינה סיקאבריח די מיוט געלרין ביז חן דען טאג פחארין · ער החט
גיבויחט חיין טשטאט בייח דען במרטן פון דעם פלוס מורר מול' החט גיהייטן ריח טשטאט חין נאחן זייר מול'
נאחין זיין עלטרן פרנקפורט ביז דען הייטיגן טאג · מול' די מיוט גיוועזען מיך יאר תתקח' קאו' זו דען מולריח
מול' ער החט נאך חיין טשטאט גיבויחט חין גרוטי בייח דעם במרטן פון דעם יא די גינעטי ווערט זיח מול'
החט חיהן גיהייטן נאך זיינר נאחין רוגח ביז דען הייטיגן טאג : דער קיסר מיטוטינום החט ביפעלך געבן
מול זו ברענגן מלי ריח די גוויבן חן דען חיוזה פון דעם מלר מול' מיוט חין גרוטי לרה זו דען מולריח גיוועזען
די דחו גלייכן נאך ניח אחלט גיוועזען · מול' די מיוט חיר פירטי לרה גיוועזען זו דען מולריח · מול' די מיוט גיוועזען
מיך יאר תתקח' קאט' זו דען מולריח בויטשטיט דך קמח' : מיך פונקשהנטן יאר זען קיסר מטוטינום
פיוס די מיוט די יאר תתקח' גיוועזען מול' הונדרט מול' פינף מול' פונקליגשטי יאר זו דען מולריח החט חין
אלטי גיטריבן חיך ריח מולריח מול' החבן גיאחבט בלוט מאר גינט מול' ווערן עו אקריב זו
חיהרן גחט · מול' חהני די החבן ריח נאך ער ביז חיך גירעט די מיז דיר מריאך דער קיסר מטוטינום
זען מדרין אחל בים פולק החט די זן זחל מוי רחטן מול' מאר טיזן מולריח מול' גחר ניקט פון חיהן חיבר
זו זחין מול' די מיוט די פינפטי לרה גיוועזען מאר ריח מולריח הובערטום גלחליוס דך ט' מול' טרייבט דער אחר
עניט פרק' די מיוט ריח מריאך גיוועזען די ער זיך החט אויר גיוועזען ווייל ער חין מלט מאר גיפונדן די
ריפט גיטרוקט מיוט גיוועזען מול' דריין גישטאנדן זיינן זחלן ריח זו וחדרן ריח עבודה ורות זיינן גיוועזען ווח דח
טשטיט מיך יהוטאי פון חגיולה מול' דערי ווענגן החט ער זיך חויר גיוועזען : חינלטטום דער הגאון חין רוס
החט חין תקנה גיאחבט מיך יאר תתקיט' קיט' זו דען מולריח די ריח גלחליוס מול' ריח חינלן זוח זיך חין בוחט

שערין מוך מיהרן קאפא ווא מוך נאך ביז האטי הער גיבריך מיזט חלי דיא זיך הענגילירן נאך דאס רעכט פון
דעם מפיסיור החבון ווא זיך חלוי דר נאך גיהאלטן ביז האטי :

דער קיסר מנטיגימס האט דען קורפיזיורט מר טרחבט דרין טטיגן חלי ריגיפ ווא זיא איט מיהרן
אטפטיק אלין פירן מוך פסקקן חלי נאך מוך דען הייטיגן טוג חלי ווען עי פון מיי גבבן ווער ·
זייני מרליהוג מיזט גאר גוט גיוועזט מיזט חלי גמנגן איט גלהייט מוך רעכט פערטיגקייט פון מן פחנג בי
פוס ענד · ער האט זיין אלטוי גריטר גיאחבט מבער ניט דורך אלחאה זונדרלין וועגן זיין גרוטי רעאוטיג
קייט מוך פרוס קייט החבון חלי אלפין מיט גיפחלגט א ר' זייני ריד נאך קוין חלי אלפין דיא נההנט בייא מיט
זיין גיוועזין מוך דיא וויטר פון מיהרן גיוועזין זיין · מוך מיזט חב גיטיידן פון דער וועלט וווא ער זיבנליג
יאר מיזט חלט גיוועזין מיט יאר תתכג' הונדרט מוך דרייא מוך זיבנליגטטי יאר זו דען נולדיט דרייא מוך
דיא אלפין מוך פרוס קייט החבון חלי אלפין מיט גיפחלגט א ר' זייני ריד נאך קוין חלי אלפין דיא נההנט בייא מיט
מיידאיר גיוועזין החבון זיין טעכטיר גיהאט פון דעם קיסר מנטיגימס פי"א מוך זיין חלי בייזן
מר וועלט וואדרן פון דעם קיסר מנטיגימס בייא זיינם לעבן איט הסכאה דיא עלטטי פון רוס מיט יאר תתכג'
מוך ד' מיזט ד' ערטט אחל גיוועזין ד' זוייא קיסריוס זו אחל רחגירט החבון · מוך דיא זוייא קיסריות החבון
גאר פרייגיביג מוך ליבליך איט מנגדיר גיועבט מהני קאחה מוך טנאה חלי מיר לעבן טוג · מוך מן מונגרי
היילגן ביכר פינדן איר ד' דער קיסר מנטיגימס האט מין גיהאט דער האט גיהיישן חסוירוס דער האט
וועלן נאך מיט אלך זיין מז וואט אן ניט וואט מוך מרחבוך נו ניט גישטהן מיזט מוב ער דיא יאר ניט מוך זיך גיהאט
האט מוריך וויל ער קיין רחטוט מר וויזן האט · דיא שרייבר פון דיא קרחניקוס החבון עטוואז הינטר האטן
זו שרייבן ד' דיר קיסר מיט מן פחנג זיין אלפוי מיזט ער גמנגן מוך ד' פחלן קאטן מוך פיל מן וועלר ד' זאנר
זיין פחר טריבן וואדרן מוי דעם זאנר מוך ניא זיין גמנגן מן הולאנר מוך ימאנר מוך דאדטן זיין ניא חלי
פחר פחלגוט וואדרן · ד' וועלביגי אחל החבון זיך זו מיזאן גיאחבט מיין טייל פון דיא מן וילר פון פחקטן מוך
החבון זיא ביאועטיגט דיי אדינה קאטן מוך החבון מיר מיין מנדרן נאחין געבן העטן ווא נאך זו הייטיגן
טאג נאך מזו הייטט טטיט מן טפחנגן מי' מא' :

אין זייטן דיין זוייא קיסריות דיא גיאועטי מיט טרעטט מיט יאר תתכח' זיין גרוטן בחריט ליטרוס
גיוועזין מוך מן פיל טטעט מן מיטוויא ד' פיל אפטטן מוך פיך גיפחלגן מיזט · מוך מן דעם וועלביגן
יאר מיזט גרוטי דבר ב"א גיוועזין מן חלי וערדיר מרוסי ד' פיל טטעט זיין וויטט גיוואדרן ד' קייזר אטר
דריגן גיוואוטט החט · מוך דער הייטן טרעק מיזט מן ד' זאנר קוין מוך החט חלי דיא תבוחה געטן פון דעם
זאנר · מוז החבון דיין זוייא קיסריוס גימגט ד' דער חטט החט גורק גיוועזין וויל זיא דיא מלריס מיט זאנר
גילוזין החבון דערי וטגן החבון זיא ביפעליך געבן ד' אן זיא פחר פחלגן זאלן מוך ד' מיזט ד' זעקטי נרה
גיוועזין זו דען נולדיט · מבער נאך דעם ד' פיל מוך מיר לעבן קוין זיין וועגן מיר גרוטי ביט מוך דעאוטיקייט
ד' זיא גיטהן החבון קיגן דעם קיסר חלו החט זיך דער קיסר ארקוס מיבר זיא דר במראט מוך החט זיא גילוזין
וויטר זיין · הואערטוס גלויוס דל א' מוך מיט יוספין · דער קיסר מורעליוס מיזט גחגן מוך דחט
פחלן טלעזיט מוך, מעהרן מוך דען גרוטי הריגוט דחט ער זיא מונטיר טעניג גיאחבט מונטיר זיך
קחעמיוס מי' טו' :

דז פחלן אחרקחאני דיא דא מילנדרט זילן מן פיהט מוך, מעהרן החבון זיא אורד גיוועזין מן דיא
רואיי' מוך, זיין גחגן נחך פחטינען וועלכיט מילנדרט פחר מוקדרן גירעכנט מיזט מוך, החבון
דחרטן גרוטי הריגוט גיטהן פחר רואיא רואיא מוך דען פעלר הערן מוך, יעגירחל פון דיא רואיא
וירי"וס החבון זיא איט דעם טווערט גידיבט מוך, החבון זיך מעכטיג פחר מעהרט מוך טחג זו טחג
זו גימואן מוך, פחר טטערקט · מוך, החבון זיך זו מיהני קחניחגירט מוך, בייא זיא קוין דא

איינטי פון דען פעלקר פון משכנ׳ ווען די פון גישעהן זאך זיינן דיזי לוויים קמריק גאנגן מין משכנ׳ איט
מיינן גרויסן פאלק חול׳ החבין ניט קענן בייא קוארן ווען גרוטן דבר די ב״א מונטיר דיא רואי׳ גיוואטן
מיזט אל׳ זאך פיל גישטארבן ׃ אבר דיזי אלזאה החט זיך זאך פאר ווייט חול׳ זאך חן גישטאנדן אוך טרעט
דרייא יאר חול׳ זיינן גישטארבן חול׳ אוך קוארן מין דער אלזאה מין גרויסן מהני נאל פאלק ׃ דבמול החבין דיא
לוויים קיטרי׳ דיא חובר החנט ביקוארן חול׳ החבין זיא מונטיר מיהני גיברחבט די זיא החבין מיהני אוזן אט
געבן זעלביגן נייט ׃ דער קיסר חוריעזיוט ורוא מיזט גאנגן חוך דיא הערליגן דיא דא זילן חוך דער בחך
פרת ווייל זיא מיהרסן בונט חול׳ מארלאן ניט גיהאלטן החבין וואט זיא איט מיהן גיהחט החבין חול׳ החט
ביאעבטיגט מיר גאנצי זאנד חול׳ החט זיא מונטיר טעניג גיאחבט חול׳ מין זיינן לו רוק קונבט בשלום וזיא דיא
לוויים קיסרזיום החבין חוך מיהרי קוטט בייא מזאחן גיזעמן החבן החט גחט גישיקט מין נגע מן דעם קיסר
מרעזיום וירזו חול׳ מיזט חוך דער קוטט גישטארבן חוא יאר תתקל׳ קנ׳ לו דען מזרים חוא חיל׳בטן יאר
לו זיינן אלזאה חול׳ די אלזאה מיזט גיבליבן מין ארקום מנטיניו חלייב ׃ חוך זעלביגן יאר תתקלו׳ מיזט מין
גרושר הרג רב גיוואזיט חול׳ פאר טיליוג מונטיר דיא מזרים מין חלי זיינן אלזאה נרפת בוישטיום דל קיזר׳ חביר
דיזיי וועדט ניט גילילט מונטיר דיא מזרי׳ נאל פון דען שארה ׃

סאטיר דער החט אתקן גיוזעזן חוא יאר תתקלו׳ קנו׳ לו דען מזרי׳ די אן זו קיין קדושן גאבן זונדרליין
דיא הגאוזיא חול׳ גלוהים חול׳ אינכן חול׳ חזו מיזט עז נאך ביז חוך דען הייטיגן טאג ׃ חוא
טרעטן חוא יאר תתקפ׳ קצ׳ לו דען מזרים מיר נאל מיזט דער קיסר חוך גאנגן חוך דעם פאלק קוזאמן דיא
דא זילן בייא דעם פלוט טוטן חוך מיהן החבן זיך לו חואזין גיאחבט דיא חשכנזיא חוך דען קיסר חו וזיא זאנד
די אער חול׳ החבן חוא רינגלט דיא רואי׳ חול׳ זיא החבן קיין וואטיר גיהחט לו טרינקן ביז זיא גיוואגט החבן
איט מיהרן חיגן אונד די מיר החפטנג פאר נאל מיזט ׃ די זעלביג אחל החט גחט נעבן דונדיר חול׳ בלוט חול׳
מיזט רעגן פון דעם היאל גיזירדט חו החבן זיא גיטרונקן חול׳ מיהרי פעערד ׃ חול׳ חוך דעם פאלק חשכנזי׳
החט גחט חוך זיא נאזן נידרן החגיל חול׳ זנריר חול׳ בלוט חו זיינן פיל פעלקיר גישטארבן חול׳ דיא חיבריגי זיינן
פאר שפרייט וואדרן חול׳ זיינן פון דיא רואיק חוועק גילופן ׃ שפאנגן מי׳ אא׳ ׃ חבריום קמיום מיזט
רעבעלט גיוואדרן חן דעם קיסר ארקום מנטיניום חן דעם זעלביגן יאר חול׳ זיין וויב פיומטינא החט מיהן
דר לו חיבר רעט דען זיא החט חוך חן גירעט דער קיסר וועד גישטארבן חול׳ ער זאל אוך זיין לבמול מיזט דיזר
חבדיום זיין קאפא גישיקט וואדרן לום קיסר פאר חין אתנה חו מיזט דעם אוך זיין רוגו גישטילט גיוועזן
שפאנגן טי׳ אא׳ חול׳ חוך מפר יוחסין דל קנ׳ שרייבט ער חו זיא רעבט זיינן מונטרי חבאוך מיהרי ריד די
זיא גיוואגט החבן די זיא העט אינה גיוועזן טטיט חן עבודה זרה ׃ חו שרייבן זיא חן מיהרי מפריק די דער
קיסר ארקו החט זיא חיבר ענטפרט וויל ער חוך זיא גיהחט החט חין גרוט אעשה רע ׃ חין אחל החט זיא
גיועהן בייא חיינן היפט מפר חו החט זיא לוטט דר לו ביקוארן ׃ חו החט דער קיסר ארקו ביפולן די
אן דיזן אחן שחטן זל חול׳ דען קחפא לו ברענן חן חיינן בעקן איט וואטר פור דיא אלזה ׃ דער קיסר
ארקום מנטיניום חיזט חין פיולל חול׳ חין גרוטר חבן גיוועזן חול׳ חין חטיד חול׳ עניו חול׳ חין רחמן חול׳
חיזט גאנגן חן חו שפאנגן פון מנטיניום פיזו זיין שוועטר חול׳ חיזט גישטארבן חול׳ דער שפאנ זגריבחני די
חיזט זון חן חיפוטרייך חוך חין חול׳ זעלבטן יאר פון זיינר עלטר חוך יאר תתקל׳ קבל׳ לו דען מזרים
לוואנציג יאר לו זיינן אלזאה ׃

בטולמיאוס דער גרוט טטערין זעהר דער וואל ביקאנט חיזט דער החט גיאחבט די מפר חלאיומטו
איט נאך אער מפרי חבאה ער חיזט גיוועזט חן לייטן דיזן דריין קיסרת דיא חובן
גיוואלט זיין חו נעאולך מדריאטוס חול׳ מנטיגיוטוס חול׳ ארקום חול׳ זיך חובן חין חין יאר תתכ׳ ׃ קוואדוס
דער זון פון קיסר ארקום חול׳ די עזיקלין פון דעם קיסר מנטיגיוטוס דער ניינצעהנטי אוך חיזט וואדרן זיין
לוואנציג יאר חוך יאר תתקאג׳ חול׳ חיזט ניט גאנגן חן דען גוטי וועג די זייני עלטרן גאנגן זיין זונדרליין אר
החט אר חוך יאר תתקאד׳ חול׳ זיא מיינן וויב חול׳ זיין החל איינטטר אל׳ פיל פון דען עלטטטן פון
רוס החט אר לאזן חוס ברענן ׃ גרוטי לייבן חול׳ פאר לאזוי היאוש לייבן החבן זיך חרליגיט חן דער טטאט

רום אים יאר תתקנה׳ דו אים זעלבינן יאר איזט איין פייאר פום היאל גיפאלין אונ׳ האט פאר ברענט דיא
פאלאשין אונ׳ איהר דינשט הייזר אין דער שטאט רום אונ׳ האט פאר ברענט זיא זאאבט נאך אער גרושי באיי
אונ׳ זואזרליכי פאלאשין זאאבט דיא ביבלעטעט דיא דארטין איזט גיזועזין · אונ׳ אזו איזט אויך דערי גלייכן
גיזועזין אין דער שטאט אלכמנדריא של אלרים · אונ׳ נאך דעם איזט איין רעש גיזועזין אין רום · אונ׳ נאך דעם
רעש איזט לום אנדרין אאל איין פייאר פום היאל גיפאלין אונ׳ האט פאר ברענט דו איינשטי פון דער שטאט
רום · נאך דעם איזט איין רעב קואין נאך דעם רעב האט איין אגפה ב״א ראגירט דו שטיט קאעטיום מי׳ יד׳
אונ׳ ער קניפט אונ׳ אאכט איין תיקון אים יאר תתקנה׳ קלה׳ לו דען נולרים ניט פייארן זולין איהרי חוגה פסח
אן קיינם אנדרין טאג אלז אן דעם זונטאג זען עז שון קואט אויך איין אנדרין טאג זול אן עז אב ליגן איך זונטאג
דר נאך אונזרין פסח קואט · אונ׳ דאריבר האט זיך איין גרושר שטרייט אר האבין לזוישן דיא הגאוניי׳ בוישטיום
דך קן׳ ודך קנא׳ : איין טייל זועלין זאגין דו אום טרענט דיזי לייט איזט גלינום הרופא גיזועזין אונ׳ עז איזט
אים יאר תקן׳ יאר נאך אפיקרוט דער רופא דער גיזועזין איזט אין טעגין אדרכי ואסתר אים יאר תא׳ זויא
אובין גיאעלט : דער קיסר קאאארום איזט שטאנד האפטיג בליבן אין זיינם רשעות פון אן פאנג ביז לום
ענדין אזו האבין זיך איבר אים גיאאכט זיין קריגש לייט איט המכאה דען עלטשטין פון רום אונ׳ האבין איהן
גיזוערקט אויך זיינם בעט אים לזוייא אונ׳ זעכליגשטן יאר אים יאר תתקנה׳ קלה׳ לו דען נולרים אים לזועלפטן
יאר פון זיינם אלכות :

אילואוס פרטוקום דער ניינלעהנטיר קיסר האט דיא אלוכה גיפיהרט אים יאר תתקנה׳ אים זיבן
אונ׳ זעכליגשטן יאר איזט איין חכם ונבון גיזועזין אונ׳ זואר האפטיגר אאן איין עניו אונ׳ אן
גינעם גיזועזין אין אויגן דער לייט · זונדרליין ער האט זער גיליבט דו געלד ביז ער איין האנדלשאפט אן
גיטרעטין האט אונ׳ איט מחורות גיהאנדלט אונ׳ האט זיך גאר גינויא גיהאלטין קיגן זייני זאלדאטין אונ׳
אופילירר איט איהרן מולט · דו אויז דיזר אורזאך האבין איין טייל פון זייני אופילירר איין בונט איבר איהן
גיאאכט אונ׳ האבין איהן אום ברמכט אונ׳ האבין זיין קאפא אויך איין שפיז גישטעקט אונ׳ האבין איהן
גיטראגין אין דען לאגיר · אונ׳ דיא עלטשטי פון רום זאאבט אנדרי גאטש פארכטי לייט האט איהן גאר זויא
גיטאן אונ׳ האבין איהן זער ביקלאגט אונ׳ איין הספד איבר איהן גיאאכט · דו איזט פאסירט אים יאר תתנה׳
תקלה׳ לו דען נולרים לזוייא חדשים לו זיינם אלכות אונ׳ פינף אונ׳ פונפליג טאג :

דידאוס יוליאנוס דער לזאנליגשטי קיסר איזט לו זעקס אונ׳ פונפליג יאר קיסר זאארדין דיזר קיסר איזט
איין אליך אונ׳ איין גרושיר באעט גיזועזין אונ׳ איין גרושר חכם גיזועזין אין איהרי רעכטין
אונ׳ אשפטים אונ׳ איזט גיזוילט זאארדין פון זייני אופילירר זוייל ער פאר שפראכין האט דו ער איין יעדרום
הוכי אופילירר זוייל געבן זעקס הונדרט אונ׳ פינף אונ׳ לזאנליגיגולדין · אביר זויא ער קיסר איזט זאארדין האט
ער לו רוק גילאגן אונ׳ זיין זוארט ניט האלטין זאלין דען ער האט אויך דו געלט זער גיליבט אויך האט ער גאר
פיל געלטיר אויז דעם אולר גינואין דערי זועגן זייני העלדין אונ׳ קריגש פארשאנין ראבעליש אן אים זאארדין
אונ׳ האט זיך איבר איהן גיאאכט מעפטע פיום איט קונטזענין אונ׳ אר לויבטנום דען עלטשטין פון רום אונ׳
האט איהן אום זיין לעבין גיבראכט אונ׳ ער האט זיין שטעל איטרעטין · דו איזט גישעהן אין דעם יאר ער
אלך איזט זאארדין לזוייא חדשים אונ׳ פינף יאר : אין דעם זעלבינן יאר איזט גיזעהן זאארדין אים היאל אלז
זויא דרייא זונין דהיינו אויך דיא לזוייא זייטן דער זון איזט נאך איין זון גיזעהן זאארדין אויך אידרי זייט אזו האבן
זיא עז אויז גיליגט עז בידייט אויך דיזי דרייא קיסריום דיא גיאעלטי דו שטיט אין קאעטיום מי׳ טז׳ :

סעפטעס פיום סיבירי דער איין אונ׳ לזאנליגשטי קיסר דער האט דיא אלוכה אן גיטרעטין אים יאר
תתקנה׳ אך אין דער זעלבינן לייט זייני אופילירר דיא אין דיא לענדיר פון אזרח גיזועזין
האבין זיך אויז אר זוילט לום יעניראל דען ניגעריום איין אעכטיגר חכם לדיק זישר אונ׳ גרושר גבור אונ׳ בעל
אלחאה אונ׳ שטארקיר העלד גיזועזין פון יוגנט אויך · אלז אויז דיזר אורזאך האט דיזר קיסר מעפטעס פיום
פאר גוט ביפונדין אונ׳ נאך קיסר אר זוילט נעבין אים זועגין גרושי אורא · דיזר אנדיר קיסר האט גיהיישן
אלבינוס אונ׳ דיזן לזוייא קיסריים האבין זואל איט אנדיר גילעבט אונ׳ גאר קיין שטרייט לזוישן איהן גיזועזין

מאל זו גלייך ראגירט מין פיהם : דער הויפט ברנד פון שטאמ דיא אלפים ורוקן דער גיזעטצן האט מין דער
אדיקות ארק האט דאלטין גיבויאט מיין שטאט מאל׳ האט מיר מיין נאמין געבן נאך זייגע נאמין נאך ברנדיבורג
דיא נייען ער מיזט גישטארבין מיט יאר התתקנ׳ מז׳ מן דיין יאר מוך גאנגין מוך מיהן דיא בערג זילל
פון פיהם מוך דעם פאלק ירקין דיא דאלטין גיזעצין זיין מאל׳ האבן ביאעמטיגט דיא היבט שטאט בראנדי
בורג מאל דיא גאנצי אדיקה מאל׳ האבן דיא מין זואויר די לאנד פר טריבן מאל׳ מוזעק גימאכט מאל׳ זיא האבן זיך
מן מיר שטאט גיזעצט מין דיזע מאל׳ גיביעלטין יאר שפאנגי סי׳ אב׳ שטיט דז׳ :

אים דריטן יאר דיזיז קיסריזם דז׳ מבין גיביעלט מיט יאר התתקנה מיזט דער קיסר מעפמט פיזם
מוין גאנגין מוך ניגערום איט מיינם גרוסן הויל מאל׳ נאך דער גרוסי אלחיה מיזט דער קיסר
ניגעריזם מוס זיין לעבין קומין מאל׳ דער קיסר מעאטנאפיזם מיזט זידרום לו רוק גאנגין מאל׳ בשלום מין זיין
לאנד קומין מיזט ער מון פאר זעהן מוך זיין חבר קיסר קומין מוך דען מוביזם מאל׳ האט מיהן מוס ברחבט
מאל׳ דיא אלכה מיזט מין זיינר האט מיינינג גיבליבן מ׳ ער חויינינג קיסר בליבן . דער קיסר דער מעאפיזם
מיזט מין בלוט פאר גיסר גיזוצט ער טון דיא דריזיא מובין גיאעלטי קיסריזם מוס די לעבין גיברחבט מאל׳
מיזט דיא דריזיא קיסריזם גיזוצט ער טון דיא דריזיא קיסריזם גימוין פון דריזיא קסריזם מאל׳ האט זיא מוי הין
גיריבט דיא וויבר מאל׳ קינדר מאל׳ קינדר מאל׳ מיר גאנצי אשפחה מאל׳ אלי דיא איט מיהן גיהאלטן האבין
מאל׳ האט זיא מוי מין דיא גרוב איט דם הריין ברחבט גלויוט דל יב׳ :

אים יאר התתקסד׳ דר׳ זו דען מלריזם האט דער קיסר מעפמטאפיזם מיין גרוסי הריגה גיטאן מן דיא
מלריזם מאל׳ די מיזט דען מלריזם מיר זיבנטי גזירה גיזעצין . די שטיט מין ביטטיוס דל קיב׳ : נאך
דעני גישעהני זיכין מיזט דער קיסר גאנגין מן דיא זאנדיר פון אזרח זייטן מ׳ האט דאלטין גרוסי הריגה
גיטאן מאל׳ האט ביזוואנגן פיל אלפים מ׳ אילה גיזוצין מאל׳ מיזט דען בוך פרת תיבר פאלין מ׳ האט
ביזוואנגן מרק נהריזם בייא בוך פרקל מאל׳ ווא ער וידר נוך מיזט קומין מיזט ער מטפפאנגין וואדרין
בכבוד גד״ו . מאל׳ פון דאטי מן מאל׳ וויטר האט ער גיטאן אשפט מאל׳ לדקה די מוך מין לאן דיין אלך מאטיר
דיא קסריזם דיא חפידיא זיינן גיזוצין . דיזר קיסר האט אתיר גיזוצין זיינן קריגט לייטן די זיא האבן אנגין
וויבר פרייאן מאל׳ נעאין וואט זיא זו פאר אאלט ניט האבן טון דערפין . דען זו פאר אאלט האבן דיא ראזי׳
ניט ליידן וזעלין די מין בעל אלחיה זאלזיך ביזעלין דא איט די ער ניט מיזן זו מוי דער אלחיה דא איט דש
ער נאהה וזעלט טון : דער קיסר זעפטאפיזם מיזט מוס גיברחבט וואדרין דורך מין סם האות מוס
פיזך מא׳ זעבליגשטן יאר מיט יאר התתקעג׳ רינ׳ זו דען מלריזם מיט מלזעהנטן יאר זו זיינר אלפים :
במסיום דער מכזור דעם קיסר זעפטאפיזם זיין זון דער גינעצט וועדט קרקסלו . מאל׳ מין טייל הייטן מיהן
מ רעליזם מנשוניזם דער לוויה מאל׳ לוזוליגשטי קיסר מיזט קיסר וואדרין זו זעקם מאל׳ דריין גיזיר מיט יאר
התתעג׳ וויא ער פירליהן יאר מיזט מלט גיזוצין מיזט ער נוך גאנגין מלרשעות מאל׳ מרגיר גיזוצין מלי מלי
דיא קיסריזם דיא פאר מיט גיזוצין זיינן . זיינן פרואן ברודר גי״טא דער מוך ער וילט מיזט וואדרין נאט קיסר
וויא ער מוך האט ער איט זיינר האט מוס דז׳ לעבין גיברחבט מאל׳ האט דיא אלחיה זו זיך גלמנין . מוך
זיין טוועסטר מאל׳ זין ברודר זון מאל׳ זין גאנצי אשפחה פון זיינם פאטיר מאל׳ פון דיא עלטסטי פון רוס מאל׳
דיא חטיבים פון רוס דיא זיך זו גיהאלטן האבן זו זיינם ברודר גי״טא האט ער איט דעם טוועסט גיריבט
רבי פיפיום מאל׳ וויא פיל טויזינד פון דיא מין וואויר פון מלכסנדרי האט ער איט דעם טוועסט דר טלמנין .
זיין וויב מיזט גיזוצין זיין פאטרט וויב זיינם ברודרט מיזטיר האט ער גימאין איט מירן וזעלן . מין זייני לייטן
האבן דיא גיפאנגין מין הערטן פון דיא טוך מין יונגיר הוט גיהייטן אקסיאזיום מין יונגיר איטש זיינם
הערלן מן מאל׳ מרוך זו מיזט ער לענגיר גיוצט מז׳ דיא גרעטטי לייט דיין מאל׳ מיזט שטארקיר גיוצט
מז׳ מי דיא לייט מין זיינם דור . מאל׳ מן ביטרייבט מיהן די ער מוך אאל לייט געטן האט לומנין פפוסר
פלייט מז׳ האט מן מיהן גיברחבט זו דעם קיסר מבחסיזם מאל׳ האט מוך גיומרט דיזם קיסר מאל׳ נאך דרייא
קיסריזם דיא נאך מיזם קומין זיינן מאל׳ זיין גדולה מאל׳ זיין חשיבות האט זיך מי מי לייט גיאעהרט מאל׳ מי׳ היכר
וואדרין מאל׳ מיזט פון דעם קיסר מלכסנדר זו מיינם יעניריאן גיאחבט וואדרין . וויא וויטר דא פון שטין

וועט מיט יאר תתקפ"ה ובשול החט פר זיין הערין דען קיסר אלכסנדר מוק גיבראכט מוג' מר מיזט מן זיינק
שטאט אחרדין וויא וייטר שטין וועט מיק יאר תתקנ"ח :

אים יאר תתקפ מיזט מוק' דען קיסר בסימום קוין מיין אעמע סון זייני ביידרלייטן מיין שטארקיר
העלד איט נאמין אלריגא מוג' הוט דיין קיסר מוק גיבראכט מוג' פר החט זיין שטעל ביטרעטען .
מוג' סון וועגין גרושי נער הוט זיינק גוך מיזט זיינק וויב זו גישיקט וואלן זו זיינק נאך מוטיליא . מוג' סון וועגין גרושי נער הוט
זיינק אלכות זו זיינק נעבין פיר מוג' נוואנציג זו זיין יאהרין מוז שרייבט יאקפא מיין בורג מוק בויטטיום מוג' מיין טייל
שרייבן דיזי עטוואט מוק מיין אדיר אמיאר .

מצרינא דער דריין מוג' נוואנציגטי קיסר הוט רעגירט מיק יאר תתק"ם מוג' מיזט דר וועלט אחרדין
סון זיני קריגק העלדין נאך דעם די פר מוק גיבראכט החט דען קיסר בסימום דען דיא
לייט הט פר מוז איט זו גיבראכט דא איט די פר שטרייטן וועל גענגין זייני פיינד מוק זיין סון אפעלויט מיזט קיסר
גיוואלדין בייא זיינק פאטיר זיין נעבן חביר פר החט ניט נאך גילעבט מוק זיינק אלכה דען די מיזט מיק
בילוט וואלדין וויא פרש פאר דיזט החט דען זיני קריגק לייטן החבן מיין בוך מיבר מיהן גיאחבט מיק יאר
תתקפ"ב רכ"ב זו דען מלריק מיין יאר מוג' נאיין חדשים זו זיינר אלכה : פרויס בסימני דער זון סון בסימום
פר מנר דער פיר מוג' נוואנציגטי קיסר מיזט אלך פאר גיטר מוג' וועלט גילילט מונטיר דיא קמרי . דיא רשעיק
שולקהאבטיגר פארשטן גיוועזין מוג' בלוט פאר גיטר מוג' וועלט גילילט מונטיר דיא קמרי .
זיינק גיוועזין :

דער קיסר ועריום החט מלי דרכיק מן זיך מן גימאין וויא זיין פאטיר כסימום מוג' אחלריא . דרוק
זיין זיינר הויבט לויטן איט וויטן שחבט דען עלטסטין סון דרוק גגן מוג' הבן מין דר טוחגן וויא פר
נייגעהן יאר חוט מיזט גיוועזין מוג' הבן מיהן איט זיין גישוועבט דורך מלי גאטין מוג' גישלייפט וויא מיין
גבילה מוג' הבן מיהן גיוואלדיגסטן מן דער פוט טיבור מוג' האבן ביפולין דיא הערין מוג' עלטסטן סון דרוק דא
ניט זו גידחבט וועלדין דער נאין דיזק קיסר אין מוג' וואו אן גיפיגר זיין קונטר פיא מורד זיין נאין מן
גישרייבן זו אן מוי קרחלין מוג' מוי אעקין . די מיזט פאמירט מיק יאר תתקפ"ו רל"ה זו דען מלריק מיק
פירדן יאר זו זיינק אלכות אלכסנדר דער פיקל מוג' נוואנציגטי קיסר דער זון סון בסימום דער מכזר
מיזט גיקריגט וואלדין זו סונפענהן יאר זיאבט זיין ברודר מורעלים מיזט מוט גיוועזין פירעהן יאר מיק יאר
תתקפ"ה . דיזר קיסר אלכסנדר החט ליב גיהאט דיא חכאי' מוג' החט גוא חטר גוועזין איט דען מראין .
הוט גר פליטיג גיוועזט מיזט מיין עניז גיוועזין מוג' גר נידריג גיאיט גיהאט גטגין מירדט אעטין איט מייטן
וויא סון פיבלי דיר הוט פר מוק גגין איט אלי לייטן . פר החט פפוגין זו זאגן מייר סון הונדרט פארשטיגלין
איינק ביפעלק נאך קוין . מוג' הונדרט זאלי פאר נעאין איין ליבלי דיר . מין אאל מיזט פאר גאגין די זייני
חויבט לייט החבן זואלן מוק ברעגין אלפיום מייר סון זייני יועלין . מוז מיזט דער קיסר גאגין מוג' הוט
קלידר מן גיטאן וויא דיר אלפיום מוג' החט גישריאן מוג' גיבעטן אן זו מיק ניקש טן מוג' הוט מיהן סון דעם
טוף מרעט :

דער קיסר מורעליום דער ברודר סון דעם קיסר אלכסנדר מיזט גגין מוג' דיא נאטאחר מן זיך גימאין וויא
זיין פאטיר בסימום גיפיהרט החט דער מכזר דערי וועגין החבן מיהן אאיא גיוועזין איט
ימורים קשיש מיק יאר תתקפ"ט רב"ט זו דעם מלריק מיק פירדן יאר זו זיינק אלכות . מוג' די אלכות
מיזט גיבויבן מין העגדין אלכסנדר דעם חסיד מליין . מין דער זעלביגי לייט הבין זיך זו מזאין גיאחבט
ועבלעהן הויבט לייט מיבר מין אקפיאנים דען שטארקין דער מבין גיאעטיר . מוז החט ער זיך מוק
פליטה גיאחבט דא סון . מוז דייר מור זאך החט מיהן דער קיסר גר חשוב גיאחבט מוג' לוק מוברטטין
יעגירפן גיאחבט מיבר מלי זיינר פעלקירן :

ארתחסרקוס מיט אויך גאנצן אויך זיין פֿעטערן מרטאבינום דער קיסר פֿון פּרט אוֹ' האט מיהן ביאונדיטיגט אוֹ' האט מיהן זעבנדיגר הייט גיפֿאנגן גימאכט האט מיהן קאפּניירט. וויא דער קיסר אוֹכסנדום דיזי בתט טאפֿט ביקומען האט מיזט ער זער ברוגי דריבר אחרדן אוֹ' מיך גאר וויא גיטטן מיבר דיזן מרתהסרקוס אוֹ' האט וועלן מיך נקאפּ טון וועגן דפֿט מרטיבתום דער אוֹ' מיזט קומן. זיין דיא פּרסי' קיגן מיהן גאנצן אוֹ' האט זיך מיך גרוטי אוֹחאה דא דאך גימיבט אוֹ' זיין הויפֿן וויא גיפֿאלן דיא פּרסי' פֿאר דען רואיי' אוֹ' האבן פֿון מיהן אר מיבריגט זיבנליג העפֿאנטן אוֹ' טויזינד וועגן בילדרן איט אלי גוטי זאכן פֿון אלך פּרט האבן זיא זעבנדיג גיפֿאנגן ביקומן אוֹ' האבן מיך וידר אוֹ מיך גיטעקט וויא פּרט דעפֿ מרטבנום גיוואלט האט אוֹ' האבן מיהן מך דיא גרוב גינידרט. די מיזט פּאמירט מיך יאר תתל' רל' אוֹ דען מוֹרין קאטיום טי'יח' אוֹ' מיך הובארטום רל טו':

פּאנטיאנום הגאון אוֹ' מפיסיר מיך רוק מיזט פֿון דאטטן ואר טריבן וואדרן מיך יאר תתקלד' רל' אוֹ דען מוֹרין בויטטוט רל קנד': דער קיסר אוֹכסנדר מיזט גיבליבן בייא זיין לרקות פֿון אן פֿאנג ביא נוך עגדן מיך טוֹל זיינ לאבן מיזט ער מיך אטלן אוֹ העלפֿן דעפֿ פֿאלק רואיין. וויא ער פֿון קוּאין מיזט איט זיינ גיהאדטטי לייט איט גרויזט פֿאלק האבן דיא רואיי' זיך זער גיפֿריכט אלי איט אנדיר אוֹ' האבן גידאכט זיא וועדדן דיא טשכטיט מיך טלינדן לעבנדיגר הייט אוֹ' גרוטי בייטן אוֹ אטלן. מביר וויל דער קיסר אוֹ' גאר פֿרוק מיזט אוֹחאלטן אוֹ' האט ער דען טשכטיט מן גיבטטן וועלן זיא קוטבירן וועלן אוֹ' טוֹט ער טוֹט איט זיא אטלן מיזט מיך גיטטן פֿאלק מיזט אוֹ' האט עז זיינ פֿאלק אוֹ' האבן מיזט. מיט דער גאנצן הויפֿט אוֹ' מיט גרוטי אוֹ' מיט אלי גוטי זאכן פֿון אלך פּרט האבן מיזט מיך יאר תתקנ' אוֹ' מיזט ער גאר בתנ גיטטן אוֹ' האבן זיא מן גרייט דען אקטיאניט דער גיאוֹט מיזט מיך יאר תתקנ' אוֹ' מיזט ער מיבר דען קיסר קוּאין אוֹ' האט מיהן אוֹ' האבן גיברחבט בייא דעפֿ ריין פֿאר דער טטטט אטלן מיהן אוֹ' זיין אוֹטיר אוֹ' פֿילפֿון זיינ גוטי פֿרייד. מיזט גישטהן מיך יאר ג' מופיק תתקלז' רל"ח' אוֹ דען מוֹרין בו זיינ אוֹלבות מיזט עז גיוועזן דריימלדהן יאר דריימלדהן הרשיק זיבן טאג:

מקסימנוס דער זעקט אוֹ' גוחנגיגטטי קיסר מיזט גאנצן מן דעפֿ וועג וויא אלי רשטיק דען ער האט זיין מיגגן הערן דען קיסר אוֹכסנדר אוֹ' דיא לעבן גיברחבט אוֹ' וועגן זיין גרוט חסיבות האבן זיא מיהן אר וויל דיא העלדן דיא קריגט דאטטן אוֹ אטלן אוֹ מיזט קיסר מיך יאר תתקלה' מן וויידר וועדדיג קייט דיא עלטטטן פֿון דען דען זיא האבן מיר טטטן ניט דר אוֹ געבן ער האט מך אזיט גיוועזן דיא גאנצי אשפחה פֿון אוֹכסנדר פֿון זוך ביא אוֹט: מך מן טשכט האט ער דען טוֹט גיברחבן דען דער אוֹכסנדר דער קיסר גיטטמן האט אוֹ' מיזט דאטטן הין קוּאין איט מיינ זולפֿן אוֹהן בחראיט ערליגט קאבן אוֹ' דר יונגפֿרן אוֹ' ער האט פֿאר וויטט אוֹ' פֿאר ברעט אוֹ' דיא טטטט וואו ער הין קוּאין מיזט אוֹ' האט ניקט מיבר גילוזן. מן דעפֿ זעלבן יאר מיך יאר תתקלה' רל"ח' אוֹ דען מוֹרין מיזט מין גרוטי גרויזט מן דיא מוֹרין אוֹ' דיא מיזט דיא מזט גזירה גיוועזן אוֹ דען מוֹרין בויטטוט רל קנה': מן דיא זעלבגי לייט זיינ דיא העלדן פֿון דאטטן אוֹ' גאדדימום דער יעניהאל אוֹ דען רואיי' דער מן מפֿריקא מיזט גיוועזן אוֹ' זיינ פֿאר זיין בעט קוּאין איט בולין שוועדטיר אוֹ' האבן אוֹ מיך גיזאגט נון נעפֿ דיר דיא וואהל מטוועדיר וויא מוזך הער קייזר מודיר דא אוטטו טטערבן פֿון מונדרן העגט. מיט האט דער גאדדימום דו קיסרוס מן גיואוֹ איט המכאה דיא עלטטטי פֿון דוק. מביר האט ניט לאג זיין אוֹלבה דיא קוטבירט אנדרלין מיזט מוך מיהן דער קיסר אקטיאניט איט מיינ גרוטן חיל אוֹ' האבן דעפֿ קיסר גיפֿיהרט אנדרלין מיזט מוך מיהן דער קיסר אקטיאניט איט מיינ גרוטן חיל אוֹ' האבן דעפֿ קיסר זיין פֿון מוֹ גיבראכט. אוֹ' דער גאדדינום האט גיזאגט לאזן אויי פֿיינ מיהר טבל ניט איט אויינ לייב האבן אוֹ' מיזט גאנצן אוֹ' האט זיך איט זיינ מיזט גערטיל גיוועפֿנט מן דער טטטט קרטילינו נאך דעפֿ ער מין יאר אוֹ' זעקט הרשיק אלך מיזט גיוועזן. מביר מר ניט גילוט מודיר גירעכנט מיך דו אוֹהן פֿון דיא מנדרי קסריק. הובארטום גלוים דל טו':

דען מן פֿאנג פון דעם פֿינפֿטי טויזינד

פיפינוס מין זון פון מיינם שוויגער פון רום מיט מין אנפֿטיגר שטארקיר השלרגיוועזען מול׳ ער מיט
מיינר גיוועזען פון דען גיוועלטיגר פון רום · מיהן הבן דיא עלטסטי פון רום ער וועלט פֿ מיינם
קיסר דו ער אלחאה זאל האלטן איט דעם מכיר קיסר אקסאיטום · מול׳ איט זייער חכאה המט ער חרוולט
נאך מיינם פון דיא איחחטיס פון דען אטפחות פון רום מול׳ נוס דריטן קיסר הבן חרוולט וועגן דעם גיאייני
בעבֿיל מיהרי רעדין דען גרדיום ערר זון דעם פון קיסר גרדיום דעם מוס קוין מיט זויל מז זיין גרוס אטטה
גישטהן מיט דו מוס קוין מיט דער קיסר גרדיום ׳מאבט זיין זון הוט דו פֿחוק זער גיאוראלט דריבר ווית דאז
אקסאיטום ואר נואן המט המט מיט ער ווית גיטול מול׳ ברוגי דריבר ווארדן מול׳ המט מן גיהחבן פֿ נאנקין
איט מיין טייל פון זייני שריט מול׳ גיוועלטיגר מול׳ המט ביפֿולן דו אן עטליכי דען קחסח זאל הירוטיר אחכן ·
זוגרדיין זיא הבן דיך גיריטט ווית דיא העלדין מיך זיין מיך גחנגן׳ פ מיך איט היולך דעם פֿעלק מול׳
החבן מיהן מוס זיין לעבן גיבראכט מין זיינם מיגן גילעלט ׳מאבט זיין זון יולום וירום דער מוך גיקריגט מיט
ווארדן בייא זיינם לעבן מול׳ החבן דען קחסח פון אקטאיאני גימען מול׳ החבן מיהן מוך מיין טפיי
גישטעקט מול׳ מיט גישיקט ווארדן ׳מאבט זיינם נאך רום מול׳ דאריטן הוט אן זיין קחסח פֿאר ברעגט מין
פייאר מול׳ זיין גוך הוט אן גיוואלפֿן מין דען פֿוס טיבור מיט יאר פיר טויזינד מול׳ מיינ פ מר שחפֿוג דער
אפֿלט רא״ח פ דען מלריס מיט דריטן יאר פון זיינם אלכות מז מיט גיוועזען גרוטי פֿרייד מול׳ וטטיקייט מין
רום וועגן דיזי גישיכטנוס די זעלביג אחל זיינדיא דריית קיסריום פיפינוס בלבינו מול׳ גחרדיום דער זון פון דעם
גרדיום דער מבין גיאפֿלט מיט מוך גחנגן נאך רום איט שטון מול׳ שאחה מול׳ הבן איט זיך גיבראכט פֿ
פֿחוק מול׳ פֿ ש ריס מול׳ חשוביג דא איט זוית די זיא מן גיוועזן החבן דיא רואיי׳ די דיא פֿרעאדין מז חטוב
זיינן גיוועזען בייא דעם קוסריום מול׳ מיהן פ ווידרן זיינן מז החבן זיא זיך מן דיא קמרי׳ אקנא גיוועזען מול׳ זיין
גחנגן מוך דיי קיריס מול׳ החבן זיא דר שלחגן ׳מאבט דיא שריס מן דיזם יאר מן דעם חדרן יאר פון מיהרן
אלכות מול׳ דיי דריית קיסריס ווערן ניט גילילט מוטיר דיא קסריום גחרדיום דער יבן מול׳ לוחליגטטי קיסר
מיזט אלקריוורין מיט יאר ה״חלפֿיס ואחר רא״ח פ דען מלריס מול׳ מן אז שלטן די דריית החבן קריישגחרדיום
דער פֿחטיר מול׳ מן מול׳ עניקלין מול׳ דער פֿחטיר מול׳ מן זייני גיטולגן ווארדן פ טוט ווית מובן גיאפֿלט מיזט
מז החבן דיא דש עניקלין חרוולט מיזט מר זעפֿלעהן יאר מלט גיוועזען ווית ער גיקריגט מיזט ווארדן דיזר קיסר
מיזט גירעכנט מוכטיר דיא פֿרואי מול׳ גוטי קיסריות מול׳ מיזט מין אלואר גיוועזט מן מלי מפֿרי חכאות מול׳
ביקליקט מן מלי אלחאות הוט כובט גיוועזען מן מסיא ארימת מול׳ פֿיל שטעט · מן טעגן דיזם קיסר מיזט
מין פֿחר דוקלוג גיוועזען ז דער זון מול׳ החט מז פיגטטר מול׳ דוקלן גישיניט דא׳ אן ווית טג הוט אוגן מין
ליבט מן ניגדן מול׳ אוגדר דעם זיינ פֿיל ניידן מיט היאל גיזהן ווארדן וואנדרליכי וחבן דו מן דער זעלביגי נייט
זייני פֿיל שטעט מוס גיפֿחלן וועגן דעם רעט מול׳ זיין מן דעם רעט גישטארבן פֿיל נייט · מול׳ די ווחטר
מיזט מן דער זעלביגי נייט גר גרוס ווארדן די גיוועזען זיין וחלקי ברוך די דר טרונקן זיינן אעטשן מול׳ בהאות
מול׳ גוט די קיין נחל היט · מול׳ חוך גרוטי דבר גיוועזען · מול׳ זיינן מן רום מן מין טגגישטארבן פֿינף
שוויגר אעטשן שטיט מן קחעסיום מי׳ יט דער קיסר גחרדיום מיזט גיוועזען מיין מיזט תט ויטר מול׳ מיזט מוס
זיין לעבן קוין דורך זיין קנעבט פילוסום מיזט מין אחר גיוועזען מיזט גישעהן מיט יאר׳ מלפֿיס מול׳ זיבן
רא״ח דען מלריס מיט ועקסטן יאר ז זיינם אלכות · מול׳ מיזט ביקלחגט ווארדן פֿון דיא עלטסטן פֿון רום
מול׳ החבן מיהן אסטיד גיוועזען · מול׳ הבן מן זייני שטעל מר ווילט סיבריט מול׳ דיזר הוט מך ניט לנג גילעבט
מול׳ מי סיברום מיזט קיסר ווארדן הוט אן אקוס גיוועזט ז מיינם קיסר נאך גחרדיום מול׳ תכך גישטארבן
איט מיינם געכרן טוט · מול׳ דר נאך מיזט סיברום ווארדן דער מיזט גישטארבן מיט תיר לאון מול׳ דר
נאך מיזט קיסר ווארדן פילוסום הכושי מול׳ דיזי דריית קיסריום ווערן מוך ניט גילילט איט דען מגדרי
קיסריום ׃

חלוים פֿילוסום דער זון פֿיל פון הכושי דער מבין גירחכט דער מכט מול׳ לוחליגטטי קיסר מיזט
אלך גיוועזען איט זיינם פֿחטיר מיט יאר פיר טויזינד מול׳ יבן מול׳ זיא וואול דו זיין דילוסום הכושי

איש מיט קיסר מיט גיוועזען מוז' פר מיט דער עיקור גיוועזען מוז' הוט די קיסריזם גיפיהרט ופקט יחר וויל
ער מביר מין רשע גיוועזען מיט מוז' הוט זיין הערן מוק גיבראכט מז הוט אן מיהן ניט שר קיסר
גירעכט מוז' אן ליגט מר זיין זון יוזיפוס פלויוס מוז' מין טייל ווען ליגט ביטריבר לין דיין קיסר נוק ערטטן קיסר

דער דא מן גיפאנגען נו גלויבן מן דען מלכי זוה וויפר טטין ווערט דר נאך מיט יחר י"ג :

אים מנדרין יחר זון זיינט אלכות מיט יחר ד' מלפים מוז' מבט רא"ה נו דען מלריט מז' גימוט טוויזיט יחר
די זיט טטאט רוק גיבויט מיט וומדרין מיט יחר זון דמק יובו גימעזין מוז' דח קומט דער אהג
הער די מן רוק מלי אמו מיק הומדרטין מודר מיק פופליגטין יחר די רוק מיט גיבויט וומדרין מחבן מין
יובו פעטט איט גרוטי אמו לייט מוז' וטטיקייט די מיט זון ווענן גידעבטט דען מן פמק ג די רוק גיבויט
מיט וומדרין . דערי ווענן הבן דיי לויין קיסריזם מוק גיבראכט מוק נעמיק דער קיסר יוזיפוס מוז' זיין
פמטיר רילופוס המבין גימאכט מוק דיין טג גרוטי קמאנדיזם מוז' וטטיקייט דמ דערי גלייכניט גידמכט זיין
וומדרין אמו לייטר מוז' גרוטי פרייד איט פוקן מוז' גיזן מוז' מלי עטטרוואטטי מוז' איט מלי אומגימטי מוז'
טפילר איט ליבן מוז' נעמפטין מוז' וטטין מנדרי חיות די זיט איט מנדיר אלחאה המבין גיהלטן מוז' גרוטי
הרייט גיטריבן דמ מיק אר ניט אחריק זיין דח פון : מן דער זעלביגי לייט מיט גיוועזין מן ויקוי חאה די זיט זון
מיט גמלן טוואלן גיוועזין דמ מן בייט העלפ ליכטן טג החט אן אוזין ליכטר מן ניגדן מוז' נמק דיר לוקי הטאט
מיט מין ערך ליטרטוס גיוועזין דמ זיט ערך גילידרט החט מוז' פון דעמ ערטטן מורט גידוקט די פין טטעט
זיין מוק גיפאלן מוז' דעמ פונדיאנט מרוט מוז' זיינן מן דעמ רעמ פון פמק גיטטרבן . מין גרוזט פמק
דיימ גינעמט ווערן גמטן ווח גיאטעלט מיט מיק יחר תנ"ו מיק פירטן טוויזיד זיין מוק גמנגן מן דער זעלביגי
לייט מוז' המבן פין ענדר ביוומוקן מן רוק ביי קומטטינט מוז' זיין גמנגן מוק פמוניען די מיפונדרט גינעמט
וומדרין מוקגרי מוז' דמרטן מין גרוטי חורבן גיאמבט . מוז' פון דמרטן זיינן זיט פמר דמרבן מוז' רמטירט
ביז מוז' דעמ פונדיאנט פמר דמרבן . מוז' פון דמרטן גיוומדרין פמר דיזק מובן גיאעלטי פמק גמטן :

גילייטרט מוז' זיין דר טרמקן גיוומדרין פמר דיזק מובן גיאעלטי פמק גמטן :

דיא לוויין קיסריזם פוליפוס הכוטי מוז' זיין זון יוזיפ המבן מיר מאוזה פמר וועקטלט מין מב גיפמלין מוז'
המבן דיזה מאוזה פון דיז מלריט מן גינומין מיק יחר דרייט נעהן רל"ג נו דען מלריט מוז' די זיין דיז
לוויין ערטטן קסריזם גיאעזין מין דיין גלויבן מן גינומין המבן מוז' וויל עי מיהן ניט נו גילומין מיט וומדרין דען
זיז המבן מיר נעבן אוזין לאזן דריבר דערי וועגן שרייבן עטליכי גיטיכטי שרייבר מוז' די אייניטי שרייבן נוק
ערטטן קיסר דער דיז מאוזה גיהלטן הוט דען קיסרקטנטינום וזה וויטר טטן וועלט מיק יחר ער :
דער לייט מיט רעבעלין וומדרין דער פמלט הער ארטינום קיגן דיין קיסריזם דיז גיאעלטי . דערי וועגן הבן
ביז גיטיקט מיהרן יעניריל ריליה"ם מוז' דער הוט גישלאגן דען ארטינום איט שמרפין שוועדר . וויא ער נן
וומדרוק נו רוק קומן מיט נמך רוק מיט מן מיק מנטקינן גמנגן מוז' החט מיהן מנטפפיגן בטאחה מוז' איט
גרוטים כבוד וזה נן דער ריליה"ם פמר מאין החט דמז דיז לוויין קיסריזם דער פמטיר מוז' זן המבן מב
גיפמלין פון מיהרן גלויבן מוז' המבן מיין מנדרן גלויבן מן גינומין מז החט עי מיק גר וזה גיטן מוז' ער
בחנ: דרייב וומדרין מוז' הוט גינומין דען קיסר פלויוס מוז' החט מיק דען קמפת מב גיהקט מוז' מיט קומן
זיגרוק מן דיז טטאט רוק זמאבט זיין פמק מ"ל החט ביקומן דען מנדרין קיסר מיק יוזיפוס מיק דען הגמון
דער דמרטן גיוועזין מיט מוז' מיק זיז מיק הין גירייט מוז' איט בוט פמר גיטוק מין דיז גרוב מזין טן
די מיט גישטהן מיק יחר פיר טויזיד מוז' דרייט נעהנטי יחר די"ב נו מהן דען מלריט מיק זקטטן פון
זיינט אלכות :

ריציאום טרויזמוסדער נין מוז' נוומלגיטי קיסר הוט דיז אלכה גיפיהרט איט זיינט זון הרומ"ם
מיק יחר פיר טויזיד מוז' דרייט נעהן דער מיט גילילט וומדרין נוטן דיז קסרי חסידי מיט
מיין עניג גיוועזין מוז' זער מן גינעמט גיוועזין בייט דעמ פמק פמק פון רוק : מיק מנדרין יחר זיינט אלכות
הוט דער ביפון זון ווער די גלויבט מן דער מלכה ג דען מלריט מוק פמק פמנגן מוז' זיז פמר מיהן הגמונים
דיז מן רוק זיין גיוועזין אמיל גיוועזין מוז' מיק דיז מן ירושלים מוז' החט ניט מיבר גילומין דען מלריט קיין

מיבר

מיבר בלייבונג דען ניין ביפעלך מיט גיוועזן דו אן זיין מוח וואלטן אל דא איט דו ניט גירמבט אל ועררין דען
נאחין פון דען מוסריק חוב: דו מיט דיא ניינט גירה גיוועזן זו דען מוסריק ביטשטיוט דך קמ' גלייפה דך כח':
דער קיסר דיליאום מיט זיינק זן איט גרושסן פיל מוך: דו פחוק גחטן דיא החבן חרב גיאחבט
מן דער זעלביגן לייט מיט אחד בחינטן דו מיט חיפגרן חוב: דיא חראש פון דען גחטן החט ביטטחנדן מן
דריים אחל הונדרט טויזינד אחן חביר דיא רואי' זיין היפן ווייגפולן שמר דיא דפחוק גחטחן חוב' דער קיסר
מיט מך דחרטן חוב זיין לעבן קוחן: דען ליר קיסר החט אוין דחרך גן חוב' מיט דר טרונקן ווחרין חוב'
ניט ווירד גיזעהן ווחרדן: חוב' דו מיט דער ערשט קיסר פון דיא רואי' דיא מן דעם פיינדש העגדן
חוב קוחן מיט: דו מיט גישעהן מיט יחר פיר טויזינד פוסגענהן רמ' זו דען מוסריק מיט דריטן יחר פון

זיינק אולפת:

גלום דער ניין חוב' נוחמגיגשטי קיסר החט דיא אולפה גיפיהרט איט זיינק זן פלעטחניפ מיט יחר פיר
טויזינד לעבענהן: דיא נוויין קמריק חוך שמר פחוגיט דיא רחמ גלויבן מן דען מוסרי: מן
דער זעלביגן לייט מיט אוך מן ביהפ גיוועזן החט גיהיישן אלקיחן חוב' החט מיין טחבטיר גיהחט החט
גיהייישן ביטרחט מיט גחר מיין היפטן יונגפיר גיוועזן דו מיר גלייבטש ניט גיוועזן מיט חוב' דער גלום החט
זיא ליב ביקומן: חוב' דער קיסר החט דעם אוך גענבן מיין חוק מן פון פחטנטינן חוב' מיין חוק מן בייחן ווייל
ער מיט זיין טחבטיר החט גענבן זו מיינר קוחטן טטיט מיין טטפגען מי' אג': דיינר קיסר החט דעם פחוק
גחטן דיא חבן גיאחלטן גענבן זוייטן הונדרט דרגחת גחלר זו זהן דו זיא טלוק איט מיט גיאחבט החבן חוב'
דו מיט דו ערטטי אחל גיוועזן דו דיא רואי' קונטרבירט החבן חוב' מוסרי אט החבן גענבן חוב' דו מיט מיהן
מיין גרושי חכפה גיוועזן: חביר דו פחוק גחטחן החבן מיר חקורט ניט גיהחלטן חוב' זיינק חוך גחטגן חוך
דיא זעגדיר דיא גילעגן החבן חוך חזרה ווינן חוב' החבן חרב גיאחבט חוב' החבן שמר ברענט חלי דיא
שטעט וואו זיא הין זיין קוחן: חוך זיינק זיא חביר דו פק הגדול גחטגן חוב' זיין קוחן נחך חטיא חוב' דחרטן
החבן זיא חוך ביאחבטיגט חוב' פיל חקוחטן דחרטן חרוב גיאחבט: דער קיסר גלום החט זיין יעמירח
גיטיקט איש נחחן חחילימום נחך חטיא חיבר דו פחוק גחטחן חוב' החט מיין גרושי אכה חונטיר זיא חוב
גיטיילט חוב' החט זיא ווידר חונטיר טטעיג גיאחבט חוב' חיט דער חילחמיום גרושי רוהם חוב' עהר בייח דעם
פחוק פון רום גיהחט: חוב' דו חיל דו איט פיק זו חטיא גיוועזן זיינק החבן חלי זו אחל איט הוביר שטיק
גירייסן עך זחל זעלבן חיגר דער קיסר חחילימום חוב' החבן חרטן פון קיסר גיאחבט: ווייל דו דער
חנדיר קיסר גלום דו שמר נחין החט חיט עה חיק חנטקיגן גחטגן חביר דער קיסר גלום יחבט זיינק זן זיינק
טוט גיבלייבן שמר דעם חחילימום: דו חיט גיוועזן חיק יחר פיר טויזינד חוב' זיבענהן רמ' זו דען מוסריק
חוך יחר חוב' חבט חרטיק זו זיינק אולפת: דיינר חחילימום החט זיין אולפת ניט לחק גיפיהרט דען ווייל
זחולטן החבן חיהן חוב' זיין לעבן גיברחבט חין דיינק יחר: דער ווערט חוך ניט גילילט חונטיר

דען קיסריק:

ועלעריאנום דער הייסיגטי קיסר דער החט דיא אולפה גיפיהרט חיק יחר פיר טויזינד חוב'
זיבענהן: דער קיסר חיק ערשטן יחר פון זיינק אולפת החט ער ביפולן זו שמר
שחלגן חוב' נישמר טילגן חלי דיא גחבן חן דען מוסרי: חוב' דו חיט דיא נעהטי גירה גיוועזן זו דען מוסריק
חוב' דו חיט גיוועזן חיק יחר ד' חלפיק יו' זו דען מוסריק רמ' חין דער זעלביגן לייט חיט זוירחק חן זו גיהען
קוחן דו פחוק גחטחן נחך חטיא חוב' החבן חיר חלטי סדר חן גיהחבן חוב' החבן חורבות גיאחבט חוב'
שריפות חן גישטעלט חוב' גיבוירט חוב' גירעבט: חוך חין דער זעלביגן לייט זיינק חיל גחטגן דיא חשכנזיק
חין חיטלית חוב' החבן חרב גיאחבט פילשטעט חוב' חזו החבן זיא זו גיאחבט חין לרפת חזו החבן זיך דיא
רואי' חוב' זיך חיק זוחלר גיהחלטן חוב' פון חיק חן חוב' וויטר החבן זיך דיא חן זידלר חן גיהחבן פון
דעם נוחמגיגשטן יחר רמ' זו דען מוסריק ביטשטיוט דך קנח':

ספאריס דער קיניג פון פרט מיוט גמנגן מיך דען קיסר ומלעניאמ דער מין מול' דרייטיגסטי קיסר מיט זעקסטן יאר פון זיינע אלטות מול' החבן מיהן לעבנדיג גיפמנגן ביקומן מול' החבן גיטטלכן. דר נאך החט ער ביפולן דז מן מיט דיוט זיהל מב ליהן פון דעמ זוירבל ביו מן דיוט פערט. דז קיסר אוגן מיך יאר פיר טויזינד מול' דרייוט מול' לוומנליג רכג' ו דען מלריט מיט זיבנטן יאר ו זיינע אלטות מיוט גיטעהן מיט יאר פיר טויזינד מול' לוומנליג רכג' ו דען מלריט מיט זיבנטן יאר ו זיינע אלטות מיוט גיטעהן מיט יאר פיר טויזינד מול' דרייוט

מוטיר דיא קאריוס :

אורליאנוס דער דרייטער מול' דרייסיגסטער קיסר החט דיא אלוכה גיהערט אין יחר פיר פויזינד מול' דרייא הונדערט יחר פיר פויזינד מול' אחן גיוועזין מול' מיין אעלטיגר שטאמקיר העלד גיוועזין מול' מיין בעל אלחאה גיוועזין . דער קיסר מיוט דער ערשט קיסר גיוועזין דז מן גיקרינט החט איט מיין קרון מול' מיט גחנגן איט קלייד איט זילברן בחמיאנטן גיפערדט מול' גחלדי בחמיאנט מול' איט מבניק טובות דז דערי גוייכן פחר ניט גישעהן מיוט בייא דען פחריגן קיסריוט דיא פחר אין גיוועזין זיינן . דער קיסר החט זיינק פחלק אחיר גיוועזין חויר ן עטוי וחט דר פחר מיוט חטוי גיוועזין . אין דער זעלביגן צייט זיינן דיא חשכניק גחנגן איט בייא שטחט דיא נרפתי' פחלק חוי פיל חוי וחנד החבן גיגוזט מול' גירויבט מול' החבן פיל שטעט תרוב גיאחבט מיין טייל החבן זיך פחר טפרייט אין וחנד גיטריבן מחכט מוזיק מלי זיין פחלק מול' מיוט קיגן ן ת דא פון החבן זיא איט פייאר פחר ברעט . אלזו החט דער קיסר מין גיאחלט מלי זיין פחלק מול' מיוט קיגן ן ת גילחגן מול' החט מיין גרושי אכה מונטיר זיא חוי גיטיילט מין דרייא טוחזנט נחך מנדיר מול' החט זיא מלי גיוחונען מול' החט זיא חוי דעט וחנד גיטריבן שטיט מין גלחלזוט דך כר : חוך וחר דער שטחט חעלן החט דער קיסר מיין אכה חוי גיטיילט מונטיר דיא נרפתי' מיין גרושי אכה מהני נחל . חול' פון דחרטין חיט עך גחנגן מין נרפת היניין חול' החט דחרטין מיין שטחט גיבוחט מול' החט מיר מיין נחחן גשבן זיא זיין נחחן מורליעט ביי פון הייטיגן טחג . חוך מיין גרושי שוערי אלחאה החט עך גיהחט איט דעט פחלק גחטחן מין פחניען דחז חיוט חוקגרן מול' החט מיין גרושי אכה מונטיר חיהן חוי גיטיילט מול' החט זיא מונטיר טעניג גיאחבט חול' חיוט זוירד נחך רוק קוחין איט טאחה חול' איט גרושיק כבור : דיוך קיסר החט וחר טילגט חול' פחלק גיחלגיט חלי דיא דז גלויבן חן דעט מלרי חול' החט זיא דר פון חב גיוועזט פון זולכיר חאוה חול' דז חיוט דיא חיילפטי גוירה גיוועזין ן דעט מלרים דז טטיט חן בייטטיוט דך קסח' : דער קיסר החט זיין חלטוט פון רוק גיוולייטרט מול' גרישר גיאחבט מול' חיוט גירהאט מול' גיפרייזט וחרדן חיבר חלי דיא חולכיק פון רוק . חיט דעט שוערט הין גירייט . חול' חוי דיוי חורזחך טיל פחלק חלטיוט פון דיוי יועלין החט עך חבר חיוט חיין גרושר חכיר גיוועזין חיבר זיין פחלק . זיין טוועטטירט זן חול' פיל פון זייני

מיט אויך גיוועזן מיין לעריק וישר • מוֹ' מוך ניין כוונה מיט גיוועזן די זייני בעלי אלחאת ניקט נעזען מוך • אנדרלין וואס זיא פון דעם פיינדזר מובטח • דערי וועגן החבן זיא מיהן פיינד ביקומן מוֹ' החבן בייא זייא זעבן מר וועלט נוֹך קיסר מיהרן יעניהלוש פאתש איט נאזין פרחבאט מוֹ' זיין מוך גאנגן מוך דען קיסר פלומריאנוס מוֹ' החבן וועלן מיהן מוֹך ברענגן מוֹ החט דער קיסר גיזאגט אייני שוזאיזן זולן מיר שפיל ניט איט איר החבן מוֹ החט ער זיך לזזייז מודרין גילאזן מוֹ' החט די בלוט לויפן לאזן בייא ער גישטארבן מיט מין דיזן פירליגשטן יאר מין דעם לוואליגשטן טאג מיט חודש מיך דריטן חודש זו זיינ אלפוס :

פראבוס דער יעקב מוֹ' דרייסיגשטי קיסר מיט גיוועזן דער יעניהל פון דיא רואיי' מוֹ' החט גילעגן מין מיגרן דער מיט מוך מין דיא אלפה גיטר עטין מין דעם יאר פיר טויזינד מוֹ' פירליג מין דער זעבינגן נייט זיינן דיא מטכניזן דחבעוט וואדרן מין דיא רואיי' מוֹ' זיין גאנגן מין נרפת מוֹ' החבן דמרטן גרושי הריגה גיטאן מוֹ' החבן גיבויזירט מוֹ' בייטן גיאחבט מוֹ' החבן זיבליג פעטוג ביאעבטיגט • מביר מין מיהרן זו רוק גן מיז דער קיסר פרחמט קוין מוך דיא מוֹ' החט פון דיא גישלאגן פירליג טויזינד אמן • דאך איט דיזר איכה החבן דיא זיך ניט בימגן לאזן מוֹ' החבן ניט קונטרבירן וואלן מז החבן דיא איט מיגדיר מקרטירט מוֹ' החבן פאר גולכן די דיא רואיי' וואלן מיהן טיפאטאט גענן יערליך הין קיגן וועלן זיא מין בירחדן שטין וואס אן זיא וועלט זו גיבריכין החבן די דיא קוין מוֹ' דען רואיי' זו הילף קוין קיגן מירי פיינדן • מוֹ' מיר מראש החט בישטאנדין מן הונדרט מוֹ' זעבליג טויזינד אמן מז החט דיא דער קיסר מוקטיר גישטוטן לוזין זיין פלוק מוֹ' מיט גאנגן זו שטרייטן מוך משכניזן מוֹ' החבן דיא משכניזן זעברט גיהולפן קיגן דיא מנדרי משכניזן אלחאה זו המולטן מוֹ' דער קיסר החט דא דורך זו וועגן גיברחבט די זיא מיך החבן מוזין קונטרבירן • מוֹ' דא מיט דיא נבואה פון ישעי' וואהר גיוואדרן די דער החבן דיא משכניזן זעברט גיהולפן דיז מנדרי משכניזן אלחאה זו המולטן מוֹ' דער קיסר החט דא דורך זו וועגן גיברחבט די זיא מיך החבן מוזין קונטרבירן • מוֹ' דא מיט דיא נבואה פון ישעי' וואהר גיוואדרן די דער גיזאגט החט דייני זו פיהרר מוֹ' דיא דא מין אדיה חרוב אחבן וועדט מוֹ' פון דיר זעברט מיז גן • דען דא מיט דיא רואיי' וואדרן מין דיא אלפה גיטר עטין מין מוֹ' דעם יאר פיר טויזינד מוֹ' פירליגשטן יאר רבט' נוֹך דער מוֹ' פריך מיך מנדרין יאר פון זיינ אלפוס • נוֹך דעם דיר קיסר קחרוס

מב גמ׳ גין מיט האבן איז ניין זן פוק אוך גיאמבט איט נאין מאירוט מוז׳ דיזר מיט מין גרוטר חבם ובן
גיוועזין מין באטע מוז׳ מין אופוג גיוועזין אין מוז׳ מלי דיא ליט מן זיינם הר׳ מביר האט מוך ניט זאג
דאגירט דען זיין מיגגר טוזער האט מיהן מ״ם גיברמבט דען ער פאר איינט האט דז׳ דיא אלוכה מיט מהייס
פאלן וועדט׳ מביר זיא צו קונטבאר וואדרין מיוט ן׳ דעם יעניגהל דיא קיקלוימיוט דער העלד מוז האט ערש
מיך ווידר מוז גוט גיאמבט מוז׳ מיהן מוך מיך זיין זעבן גיברמבט׳ מוז האבן זיא דען מוהדרין זן פוק קיסר
גיאמבט איט נאין קריאמוט מוז׳ ער האט איך דיא דרכיט מן גימואן וואס מלי דיא פאדגי קטריק דיא רשעים
זיינן גיוועזין מוז׳ האט גרוטי אפשטיא הרעיק גיטאן דז׳ אן ניט טון זאל׳ מוז׳ דיזר מוהיוך האבן מיהן דיא
מוקילירר בילאלו נאך זיינם פאר דיעט מוז׳ האבן מיהן מוק גיברמבט מין דעם זעלביגן יאר׳ מוך דין לוויא
קטריק וועדרן מוך ניט איט גילילו׳

ריאוקלענסיום דער מבט מוז׳ דרייסיגסטי קיסר האט דיא אלוכה מין גיטרעטן מיט יאר פיר
טויזינד מוז׳ ניין מוז׳ פירלינ דער מיזט גיבראכט מוז׳ מיזט גיוועזין מין חבם ובן מיין עבר מוז׳ טשחה
דיא פאר קיסט זיינן וואדרין מן דער אדינה דלאלימן מוז׳ מיזט גיוועזין מין חבם ובן מין טשחקיר העלד
מוז׳ מיין בעל אלוחה גיוועזין מוז׳ זיינר יוגנט מן מיזט ער מין ליב החביר גיוועזין דז׳ דרעבטי׳ מביר ער
האט וועזין החבן דז׳ זייני קענבטן זון פאר מיך מוך פאלן מוז׳ זון׳ מיך דיא קיין פאלן מוז׳ זון׳ פיס קיסן׳ דיזר
קיסר האט מיז מרוזלו דען אקטאיאי דער מנדיר מין מרחי אמיכ זן מין טאג וענדר דער יך זיינרליך דער
ענדין האט אוין זן מיינם קיסר בייא מיך מר וזלו׳ דיזר קיסר האט פאר פאלגיט מוז׳ פאר טילגיט מלי דיא
גלויבן מן דען טלרי מוז׳ וזען ער דר דאבט האט מין דרייא חלקי׳ דער וועלט דיא האט ער פון דיזר מאזה זן רוק
גיהולטן מוז׳ דר מידר גיאמבט האט ניאמבט מיבר גיוועזין מוז׳ האט זיא יסוריס קשיט מן גיטאן דיא ניט דר
הערט זיינן וואדרין׳ פון שטעט האט ער פאר ברענט זואבבט מלי טלריס דיא דרינן זיינן גיוועזין׳ פון האט
ער פאר דיא חיית גיוואדפן דז׳ דיא חיית זיא עטין זואלן׳ פון האט ער דיא מוזן גיטטאכן פון האט
ער אויא גיוועזט איט פייאר איט וואטיר איט הונגיר איט דאדשט׳ פון האט ער זאלן דיא הויט מבליהן מוז׳
איט זוטטן שוערי איזות מוק גיברמבט דיא ניט דר הערט זיינן וואדרין׳ מוז׳ נעהן יאר האט ער זואבט
זיין איט קונטמארטן אקטאיאוט מוז פאדט גיפאדרן האבן ניט נאך גילאזן זו פאר פאלגן׳ מוז׳ דז׳ מיזט דיא
מוקטאיטי גיוועזט גיזירה גיוועזין זו דען מלריס מוז׳ מלי דיא פאדגי גיזירה דיא דרינן זיינן גיוועזין׳ פון
מיט טרעטט מיט יאר פינל מוז׳ פאלגיג רלה׳ זו זאל דען מלריס זיינן פון אלריס רחבעליט גיוואדרן מן דיא
רואיים מן פיר עקן דער וועלט דערי וועגן האבן דיא זוויין קסריס זיך מר וזלו נאך מיין דריטן קיסר איט
נאין קומטטיטיא דער טאבטיר אחן פון אקטאיאוט מוז׳ נאך מיין פירדן קיסר האט גיהיטן גלעריא מוז׳ מיין
מידר האט אוחאה גיהולטן מוק מיינר ניט מוז׳ האבן מלי אנלא גיוועזין מיהרי פייאדן מוז׳ זיא מוטטיר
טצניג גיאמבט מוז׳ דיא פיר קסריס זיינן גיוועזין מלי איט מנדיר זיינן זיא זו מזאאן גוטי פרייגיר גיוועזין דיא
קסריס דז׳ דערי גלייכן זיינן זו ואר אאל ניט גיוועזין׳ דיא לוויא ערשטי קסריס רחוקלעטיוט מוז׳ אקטאיאוט
האבן גידאנקט מוז׳ מיבר געבן מיר קיסריוט מוז׳ האבן זו גילאזן מין המנדין דיא מנדרי לוויא קסריס
גיהאט דז׳ דיא קסריס וואו דיא קסריס גיאערקט האבן דז׳ דיא לוויא קיסריוט דער ערשטי חרטה האבן
האבן דיא לוויא קסריס עלא גיאמאן מוז׳ האבן מוק גיברמבט דען קיסר אקטאיאוט מוז׳ דער קיסר
ריאוקלענסיוט גיוועהן האט דז׳ דיא רעה מוך מיהן מיזט פאר זענדיט מוז׳ מיבר זיין האלן וועדט מוז גן מזו
האט ער זיך זעברט מוק גיברמבט מיט זיינם שוערט׳ דז׳ מיזט פאטמירט מיק יאר פיר טויזינד מוז׳ מבט מוז׳
זעבניג מש׳ זו דען מלריס מיק זוועבטן יאר פון זיינם אלוחה׳

קוסטנטיא דער מיין מוז׳ דרייסיגסטי קיסר מיק יאר פיר טויזינד מוז׳ מבט מוז׳ זעבניג מוז׳ חבן
האט גישטאדן דז׳ דער קיסר גלעריא מיזט מיט קיסר גיוועזין׳ מוז׳ דיא זוויין
קסריס החבן גיטיילט דז׳ אלוחה פון דער קיסר מיזט קואן מוך זיין חלק מרופי׳ דז׳ מיזט
מלי דיא זעגדיר פון מיט זוין מוקטטיטיא קסר רוק׳ זו דעם קוסטנטיא הקיסר מיזט קואן מוך זיין חלק מרופי׳ דז׳ מיזט

מול לו זיינע חבר קיסר מיט מוט מול זיין חלק קוראן מכניע מול, מצריקא מול, די מיט די ערשט אחז גיוועזען די רמז
אלבות פון רום מיט לו טייל גיווחרדען לו לוויית טייל:

דער קיסר קומטנטינא מיט מן משכנ׳ גמגן חביר זיין זעה גיבמלן פאר דיא משכנ׳ מול, גיאיכט מול, מיר חזקיהו מיין גיבימט מול דיר קיסר החט אזוין פליטה אמכן. מול החט ער זיך ווידרום פאר
טטחקיט מול, מיין גרוייסן פחלק פון לו מזוהרין גיימכט מול, מיט ווידרום מוך דיר משכנ׳ גמגן מול, פון זיא
מכ גיברמכט זעבליג טוויזיר מול החט איט מיהן מקורטירט מול, טוך גיאמכט בייא גרוטי שוחר מול, מיר
מול החט מוך גרוטי הריגה מן דיא מלרים גיטען טטיט מין טפאגן מי, אר: דיר קיסר קומטנטינא החט
דיא טטחט טפיימר גיבוימט מול החט זיין זון קומטנטינא גיאמכט לו מיינ קיסר מיבר זיין חלק בייא זעבדיגע
לייב מ׳ מיט גיטטחרבן מין מגאמטירא מיט יאר פיר טוויזיר לוויית מול, זיבעליג טיב, לו דען מלרים מיר חטבן
מיט פיר טען יאר פון זיינע אולה: זיין חבר קיסר גיוערים החט מוז גירחט מלי דיא רח גלויבן מן דען מלרי
מין מלי זייני זעגדיר מוך אזרח זיטען זייני לוויית זיין גיאמכט פאר קיסרים מוך זיין חלק בייא זיינע
זעבן. זבמול החט דיר קיסר מין מכה מן זיך ביקוראן מ׳ ל׳ דיא וועריכ דרין גיקימכן מול, גוי טטינקטיג

פלויט גיוועקטען מול, מיט מיך גיטטחרבן מין דיינ יאר פיר טוויזיר מול, לוויית מול, זיבעליגטטען יאר:

קוסטנטינוס אגוסט דער גרוס וויל ער גרוטי רחטוט גיטען החט דער זון פון דעם קיסר
קומטנטינ דער פיר לייגטט קיסר החט דיא אולה מן גיטרעטן ווען ער דרייסיג יאר
מלט מיט גיוועזען מיט יאר פיר טוויזיר מול, לוויית מול, זיבעליג. מוך מין דעם זיינ לו ואר אמלט גיאולט וואר דען
לוויית קסריס מין דען זעגדיר מוך אזרח זייטן דז דיא בייזיל קסריס המבן פאר פחלגיט מלי דיא מלרים דיא זיך
פיר מין ווחהיר מין דיין גיאולטי זע דרין ווען זיין פאר עלטרן מוך גיאמכט החבן: דיא
פרנקן מול, מגדרין פעלקיר פון מטכנ׳ם החבן מיהרן פרידן טלוט פאר געטן דען דיא גיאמכט החבן איט
קוסטנטינ דער קיסר מיט יאר סט׳ מול, זיין גמגן מוך אדיוטא לרפת מול, החבן גירובט מול, גיטטחלן מול,
החבן דחרטן מין גרוטי הריגה גיטען. מול, די החט פאר מורחכט דז מוך דיא גמגן מיט דער קיסר
קוסטנטינ מול, החט מין גרוטי הריגה גיטען מן דיא לוויית פון פעלקיר מיר מטכנ׳ם מול, דיין
לוויית מלרים מול, די מיט דער ערשט קיסר גיוועזען דער דיין מאזה גיהחט החט דען עז וועדט ניט גירעכנט
דער יוליום פיליפוס דער חבן גידחכט מיט יעקטען יאר מול, דיר קיסר החט עז אחזק גיוועזען מול, החט
מך עטוחט דר לו גיאמכט וזה טטיט מין יוחטן דך קאד׳. מול, מז טטיט חבן יחיים מיט טול פירוט
פון דיינ דער אולך קומטנטינ פון רום דער לו גיטרעטן החט מול, מן גימזן החט דיא מאזה פון דעם מלרי
החט דען קיסר גיהיליט פון זיין גרעטע מז החט דער קיסר דיא מאזה מן גימזן
מיעבמטיר החט דען קיסר גיהיליט פון זיין גרעטע מז החט דער קיסר דיא מאזה מן גימזן
דיא מלרים מול, די מיט דער ערשט קיסר גיוועזען דער דיין מאזה גיהחט החט דען עז וועדט ניט גירעכנט
דער יוליום פיליפוס דער חבן גידחכט מיט יעקטען יאר מול, דיר קיסר החט עז אחזק גיוועזען מול, החט
מך עטוחט דר לו גיאמכט וזה טטיט מין יוחטן דך קאד׳. מול, מז טטיט חבן יחיים מיט טול פירוט
פון דיינ דער אולך קומטנטינ פון רום דער לו גיטרעטן החט מול, מן גימזן החט דיא מאזה פון דעם מלרי
מין מלי זייני זעגדיר מוך אזרח זיטען זייני לוויית מול, זיין גמגן מוך אדיוטא לרפת מול, החבן גירובט מול,
החבן דחרטן מין גרוטי הריגה גיטען. מול, די החט פאר מורחכט דז מוך דיא גמגן מיט דער קיסר
קוסטנטינ מול, החט מין גרוטי הריגה גיטען מן דיא לוויית מול, זיין גמגן מוך אדיוטא לרפת מול,
החבן דחרטן מין גרוטי הריגה גיטען. מול, די החט פאר מורחכט דז מוך דיא גמגן מיט דער קיסר
קוסטנטינ דער קיסר מיט יאר סט׳ מול, זיין גמגן מוך אדיוטא לרפת מול, החבן גירובט מול, גיטטחלן מול,
גיטרעדיגט החט מוך דען זעגדיר מוך אזרח זיטען זייני לוויית מול, זיין גמגן מוך אדיוטא לרפת מול,
גרוטי אולהות מר החבן מין זיינ דור מול, מך מיט. מול, פון זיין קוראן זוערן זעגדיר דיר פרעדיג דז ער
גיטרעדיגט החט מוך דען זעגדיר מוך אזרח זיטען זייני לוויית מול, זיין גמגן מוך אדיוטא לרפת מול,
זיין דיא זיך ביליהן מך דיוט זיין מיינוג וועריז גיהייטן מרימר ביז דען הייטיגן טאג:

מאני

מאני דער מפיקורס דער מיט מיר אין דיזן לייטן מוז׳ האט גיזאגט די לוויים געטער וועלן מיך
גאט דער מיט גוטס וועלן ווערקיט מוז׳ ברעיגיט מיך דיזן וועלט מוז׳ מיינר רעגירט קונטרא בי זיך
חבר מיך גאט קען קיין גוטס מוז׳ בי זי גלייך ווערקן · מוז׳ בי׳ האבן זיך דר נאך גיקערט בי׳ ער קומן מיט
זי דעם קינג פון פרס איט פיר הונדרט תוזידיק זי מַטָּה אין מיט זי זיין מז׳ האט דער אוך בישטוק מוז
געבן די אן דיא פיר הונדרט תוזידיק זאל ענגן מוך דיא בעסע מיך דעם אוך זיין גמרטן · נאך דער טעדה
מיט דער אוך גמנגן איט אחי מוז׳ האט גיזאגט זי מיט זיך זי די האט מיט גיטאן דיין גאט דער מיט בי׳ שערקט
מן זיך זי זאל דיך דיין גוטער גאט אלין זיין פון איר מוז׳ האט מיהן דר נאך מוך גיהענקט מוך מיך גמלגן מיט יאר
פיך מוז׳ מכלין רכה׳ זי דען מלריק · זיך וויטר מיך מן עקדת ילחק מוז׳ מן פרשת ואתחנן מיט עד
אחרך פון דיזר אטשה · מוז׳ אלי׳ התשבי שרייבט מיך דיזר מפר די דערי וועלן ווערן דיא אינם גיענט נאך
דיזר זיין נאמן דער גיאיעטיר · מוז׳ זיך מובן מיך מיט יאר ג׳ מלפיק תשד׳ : מיט יאר פו׳ שמ׳ זי דען
מלריק מיט מיך גרוטי אלחאה גיוזען לוטין דיא מן ווחזיר מן טירגן מוז׳ מן ווחזיר מן טוחבן
מוז׳ דער פלוס איין האט איז גישיידן די איז ניט זי מוחאן החבן קענן קוטן · ווי מן דיא טוחבן דיא מובר
האנד ביקוטן החבן מז׳ החבן דיא מן ווחזיר מן טירגן מן גיהפלן דיא פרחנקן דיא נור זעלבין לייט בייא
דעם דיין זיך מוך גיהחלטן החבן ווי מובן שטיט מיט יאר ג׳ מלפיק תט׳ מוז׳ החבן מיהן געבן דען איין
שטראפ זי וואהן די זיא מיהן ביהילפיג זיין זולן מוז׳ ביקאנטיכן זולן פון מיהרן פיידן מוז׳ זיא מי ווי מין אויאר
זיין זולן לוזען מיהן מוז׳ לוזטן דיא טוחבן · מוז׳ דיא פרחנקן החבן די זאנד גיבויט מוז׳ ווי גיבעטרט
מוז׳ מר ווייטרט דיא אדינה מוז׳ החבן מיר מיין נאמן געבן נאך מיהן נאמן נאך פרחנקן זאנד בי דען
הייטיגן טאג · מוז׳ דען ערשטן דוכט דען זיא גיהאט החבן החט גיהייטן גיביבאלד מוז׳ החבן מלי מן דיזר
זאנד שאבן מיטן דוכטיק רחגירט פיר הונדרט מוז׳ דרייא מוז׳ לוזחליג יאר מוז׳ דר נאך מיט דיי אדינה מיינט
הגאון מיבר געבן זאנדרין זיא וויטר טטן וועלט מיט יאר תקס׳ שפחגי מי׳ אג׳ : מן דער שטאט גלילי
מיט מין עקטיוחאן מוז׳ מיין זי מוחאן קונפט גיהחלטן זאנדרין לוזטן דיא הגאוני׳ זי טישפחטירן קיגן דער
מאזה פון מריאנד די מובן גיאיעטי גלויבן מיט יאר ס׳ מוז׳ דחרטן בייא דער קולילוסק מיט שחט מר שחט זאנדרין
מוז׳ גיעלט זאנדרין די מן דען ערשטן טאג פון דער וואך מן שטאט שבת מיבגלוק מן · בויטטוט דל
קטו׳ : מיט יאר פיר טויזיר לוזיא מוז׳ נייניג׳ זי מר שחפוק דיא וועלט טוב׳ פוק נאל דיא מלריק החט דער
קיסר קוסטנטינא מר נייחרט דיא שטאט בילנטייט איט גרחשי וואנדרליכי בחיי מוז׳ האט שחר וואנדלט דען
ערשטן נאמן פון דיזר שטאט מוז׳ החט זיא קוסטנטינא הייטן נאמן בי׳ פוק הייטיגן טאג נאך ·
קיסר מיך וולט גיהאט זייני רעזידענט פון רוס מוזעק זי לייגן מוז׳ זייני רעגירונג מוז׳ רעזידענט זי קוסטנטינא
וויטרט זי האלטן החט דיזר קיסר דען מפיסיור סובעטרי דער חבן גיאיעטיר מי׳ מין שטאט העלטיר
גיזעלט מן דוס זאהבט מי׳ זי גיהערגי מ׳רטין מוז׳ ענדר מיטיין חשכנה נרבת מוז׳ ספרד איט וונטען מנדרין
ענדיר דיא דא לינן מוך דער אערב זייטן בי׳ מן די׳ יפ מוקי׳ מנוט מיהן מוז׳ זי מי׳ נאך קואנטי מפיסיור פון רוס
בי׳ דיזן הייטיגן טאג :

דן פאלק וונדלן דיא דא זילן בייא דעם במרטן פון דעם יפ פון לפון זייטן די זי דיזר לייט גיענט וועלן
שטאט אטקוטורג מוז׳ פיאלן מוז׳ דיזי׳ פאלק מיט מלריק מיט גלויבט דיא האט ער גיפיינט מוז׳
מוק גיברכט איט אירוה אשוה מוז׳ יסורים קשיק מן מרהמוט דיזר לייט מיר מן פאנג פון דיזר אלוה
גיוועלן · שפגי מי׳ אה׳ : גירה מוז׳ פאר פאלוג מוז׳ גרושי הריגה זיין גיוועלן מן דיא מלריק מן פרס
מיך יאר זי׳ שלו׳ זי דען מלריק פיסטוט פל קאז׳ : מיך יאר ניינליג מכט שח׳ זי דען מלריק מיזט מיין
ביטטיטיר טאג גיוועלן זי מיני זי מוחאן קונפט מן ירוט יפ דיא הייליג׳ שטאט מיזט בייא מיהן גיטאמן
וואלדן מוז׳ זיך גימוין דיא מלריק דיא דא גלויבן פון דען גלויבן מן מרימיר דו דער מלרי קיין שיתוך החט
זי מיינט מוהו זונדרלין פר וועל מיך נבית מוז׳ מז׳ החבן עו דיא מגרי׳ מוק גיאיינט · מוז׳ זעקס יאר דר נאך
מיזט מין גרושר זי מוחאן קונפט גיוועלן מן דער גרושי שטאט מנטיוכי מוז׳ דחרטן החבן זיא מוק דיזר
איינוק נאך גיפאלגט מוז׳ קונטרא קואן איט דען איינוק פון דיא הגאוני׳ דיא החבן מנדרי אייטק מרוח

ברא"ם מיט יאר ס"ח בויסטים דך קכ"ו : מין דער זעלביגי לייטן האט דיא פוסטע דעם קיסר קומטנטינא זייני גימאלין מין עזלה מן גיזוחרפן מוז' אלטומה גיטריבן מיבר קריסוס דעם קיסרס זון מוז' האט גיהאבט די ער דיא האט זעלין אמיס זיין מוז' בייא מיר ליגן זעלין · מוז האט דער קיסר מיט רוגי בימלין אן זמ זיין זן מוז דאס דאט זעבן ברענגן · זיא דער קיסר מבער מר קונטינט האט דאו ער איט ליגן בירייבט מיט זוחרדין האט ער וזידר בימלך מוי זעבן די אן זיא זו מוז ברענגן מן זידיג הייס וואטיר דאו טטיט מן גלוסוס דך ל"ב · מוך טעגן דיא קיסר מיט גיזוזעין פוליס הגאון מן דער טטאט גלוס דיא האט דיא גרוטי קלקין מר דאבט די אן זו לייטן וזעלן זיא זו מיהרן גיבעט גן זמלן דער קיסר קומטנטינס מיט מילגרוטר חכם גיוזעין מאל מין דעאהבטיגר הער גיוזעין האט ליב גיהאט דיא הכאיס מוז' האט · זיא אכבר גיוזעין מוז' זיא מוג מוך בימלך מוי זעבן די אן זיא זו מוז ברענגן מן זידיג הייס וואטיר דאו טטיט מן גלוסוס דך ל"ב · מוך טעגן דיא קיסר מיט גיזוזעין פוליס הגאון מן דער טטאט גלוס דיא האט גרוטי קלקין מר דאבט די אן זו לייטן וזעלן זיא זו מיהרן גיבעט גן זמלן דער קיסר קומטנטינס מיט מילגרוטר חכם גיוזעין מאל מין דעאהבטיגר הער גיוזעין האט ליב גיהאט דיא הכאיס מוז' האט · זיא אכבר גיוזעין מוז' זיא מוג

קומטנטיו

דער מין מוז' פירלגטטי קיסר דער זן פון קיסר קומטנטינס דער גרוט מיט אלך גיוזעין זו זעלבען יאר מיט יאר פיר טויזיד ק"ב מוז' זיין לויט בריבר קומטנטינס מוז' קומטנט האבן זיך מוך זו קיסרי' גימאבט מוז' האבן מיהן זעלן מב זוחרפן · מבער נאך גרוטי אלטומה האבן זיא מוי בייבי מיהר זעבן אזין זמין מוז' די אלטה מיט גיבלוסן מין דעם קיסרס קומטנטינ' מוזינג : די פאלק פרמנק זיין בגלן זמלך זו זאר פאלגן מזו מיט דער קיסר מנטקינן בגלן מוז' זיין גרוטי אלטומה לוטן מיהן גיוזעין זגי לייט בי די יאר ק"י זיין דיא פרנקן גיט זמלן זוחרדין פאר דיא רואי' מוז' מיר אלך דייטיר מיט דעך דמרטן בלבן · מזו זין זן דיטאייר דער דמרטן אלך מיט זוחרדין מן דעם פאטיר זיין טטאט האט מוך באלד דמרטן זיין זעבן גלמבן · מבער מיט דאך דאפפיר דרוך מן בגלן קיגן דיא רואי' זמאבט זיין אוטיר האטפלה מוז' הבן וזמלן דעפאטי זלין זוענן זיינס פאטיר מוז' האט מין גרוט חלק מין גימאלט מוז' האט לגי לייט דרוך רוח גיהאט · מבער פר מיט יט זער מן גינעפן גיוזעין בייא דעם גימאן פון לרפת · מוז' האט לגי לייט דרוך רוח גיהאט · מבער פר מיט יט זער מן גינעפן גיוזעין בייא דעם גימאן פון לרפת · מוז' האט לגי לייט דרוך רוח גיהאט · מבער פר מיט יט זער מן גינעפן גיוזעין בייא דעם

קומטנטינא גישיקט שפנגן מי' א"ה ·

ל בוריוס

דער מפיסיור מין רוס הוט בישערט דעם קיסר זייני מן אוטונג מוז' פאר לייקט זיין ערטטן גזובן מוז' דעך גזובן פון מרייזר מן גיטרעטן מיט יאר ש"ב טל"ב זו דעך מזריס · דער גימאלטיר מפיסיור ליבוריוס האט מוך גיברמבט פון ערטטן זיא דיא יוגפרן זו אן מבארטי מין מיין קוטטיר טון מוז' זולי קיין אמן נעמין זונדרלין מהני עה טטאנד מיהרליין זו זאר טליסן מוז' מיהרק גמט מוך זו זוחרטן זוא גיבריילוך מיט פון דיא אינקן מוז' אן הייטט עז נוטן קוטטיר בויסטוס דך קפ"ח : מבט אלכיס פון דיא אלכי מטכטן הבן זיך זו מזמין גימאבט קיגן דיא רואי' מוז' מיר פאבט מוז' מנגטט מיט גיפאלן מוך דעך קיסר מוז' מיט דיר מרזמך הוט דער קיסר גימאבט מוז' מיט זיין טוועמטיר פרייגר מוז' פעטרן איט נמין יוזמפ מוז' הוט מיהן מוך נוט קיסר גימאבט מוז' מיט זיין טוועמטיר גענבן זו מייגר גימאלן מוז' האט מיהן גישיקט מן מטכטן מוז' האט דמרטן גרוטי אלטאו מוז' גיטטמדן מוז' גרוטי שמראוז מוז' זיינן זו בייבי זייטן פיל גיבלוסן מין גרוטיק מהני מוז' פעלקרן · זמוך האט דער יוזמנט דיא מוברי הנט ביקומן מוז' זיך אייגטר גישפילט מוז' האט מין גרוט הרגה גיטמן מן דיא מטכטיק מוז' מיהרי זוויא אלכיס האט ער זעבטיג גימאבט ביקומן מוז' האט זיא גישיקט נאך קומטנטינא · שפנגן מי' א"ה מין ליין מין דער אדיגה סיקאברי דיא מוכן גימאבט מיט מיט יאר ג' מופיס ת"ט מוז' האט ביא בטיגט דיא גרוט שטאט מגריפונא בייא דעם ריין דיא זוי הילגר לייט קעלין גימאלט ווערט מוז' די מיט די ערשט אחז גיוזעין די דער פיינר מין מיר זו קומן מיט · מוז' האט מוך ליימט מין גימאן מוז' בין מנדרנך ביא אלן זוראש טפיימר שטרום בורג מוז' האט דיא שטאט מלי זו פעטטוג גיבויאט מז זיין דיא מטכטיק מלי איט מנדיר פאר

יולואנוס דער צווייט מול' פירלינגשט קיסר דער ברודרש זון פון דעם קיסר קוסטנטינום מול' המט דיש אוכה מן גיטרעטן וויש ער דרייסיג יאר מיט מוט גיוועזין מיש יאר קנה' דיזר קיסר המט ביפוליז די: אן פאר פאמר פאמליגן מול' פאר פאמליגש מוי מלי דיש רש גלויבן מן דעם מלרי די: אן וויש מוי: ומרלין מוי: מול' פאר המט דיש מיט מיש מוז קיין קיסר גיוועזין דער מז פאמליגש המט דיש מלריש מול' די: מיזט דיש דרייסלעהנטי גיורה גיוועזין מ דעם מלריש: דיזר קיסר המט ביפעלך מיזט גענבן די: אן מול' ביזת האקדש בוימן מ עהר מול' מ שוהדייט מול' מ רוהם המט ער נאך איט זיינש גלעט גיהמפן בוימן: מביר פון וועגן דיש מ בין גיאלטי גירוה מיזט דער בוש ניט פאמרט גיוועלט ומרדין מול' פון ער גיבראכט וומ־דין: מול' דיזר קיסר מיזט מוש גיקוראן מן דער אוכה פון פרש מיש יאר קנה' מ שהו מלריש מיש מרדין יאר פון זיינש אלטי בויטיג דל' כב' מול' קאנסטום מי' בר' מול' מיזט גיוועזין מן לייטן רבינש מול' רב מטי:

יאבניאנוס דער דרייש מול' פירלינגשט קיסר מיזט אלך גיומרדין מ מוייש מול' דרייסיג יאר מיש יאר הונדרט מול' מבט מול' נומלינגשטי יאר מול' מיזט מין פרוער קיסר גיוועזין מביר המט דיש אוכה ניט נאך גיפהרט דעם מן דעם יבנטן חודש פון זייני רעגירונג מיזט ער גמנגן יאנ' המט זיך מ זער דאר קעלט זיין לייב מז המט מן מיהן מן מין חדר גיבראכט די: נייש מיבר זוייטש מיזט ומרדין מיט קמוך: מז המט מן מין לייב מיזט שאיט קוין גיאמבט מן דיזי: נייש גיוועזיטש חדר מז המט די: חדר זער גידעמפט מוי: דעם וועגדין מול' פון דעם קוין מז זיינן מיש דיזי: טעמפל מן אוך גמנגן מול' מיזט דורטין גיטטמרבן מיש יאר הונדרט מול' מבט מול' נומלינגש טמח' מ דעם מלריש:

ווערדינגנוס דער פיר מול' פירלינגשטי קיסר דיש אוכה מן גיטרעטן מ דרייש מול' פירלינג יאר מיש יאר פיר טויזינד קבח' מול' מיזט מין אנטטיגר טשטרקיר העלד גיוועזין מול' מין פרואר אנטש מזו המט ער מ זיך מרזוילט פון איט קונטמרטי דער איט מיש קיסר זאל זיין דעם ומלינש זיין בודר: דער קיסר המט נאכן מיזי רופן מן זיינש גמנגן אלטש מול' המט מר נייטרט די: אן מ מ מ

גראטיאנוס

יתר פון זיינע אלבות :

טשפ' ז' דען נאהו פון דיזו נאלרוס איט פירלילגטטי קיסר האט רעגירט נאך זיינע ברודרט טוט אלייניג איט יתר קק' איט פאקטיזין אלבות איט יתר ערד וואקוק גיוועזין באלד ז' זיבן גאנצן עלפ זי פיל לייטן וואל גוט וואל גלעט וואל איט אנדיר איט דען אקאוות פאר טטערלט וואל ז' גרוב גאנצן זיינן : דיזר קיסר האט פאר פאנגט וואל דיא דא גלויבן מן דען מערי וואל וואלן פון דיזן גלויבן אב וועיזן וואל האט זיא איט אירות אשטות אוף ברחבט וואל וואט ער מן גיטרחפן האט קיזן מיבר גלוזין : איז אוא זיינ ז' איא גישיקט וואדרדן מבאפאסטאר פון דיא אלריא וזיא וואול די עי וויזר דיא אלפין אורדיניג זוסבט דאז גיבריכליך מיזט בייא קייסר וואל קיזן די אן קין מאבאסטאר אוריך אב גיזאטען עטוואט טון זו נאך גליך וואול האט ער זיא אלר זייבט אן דעא וואט : דיזר קיסר האט זעלבטטן פאר טעגליך אלחאה גיהאלטן איט דען והקין וואל האט ביאעלטיגט אלר דיא אירות פון קעלין אף דיין אן ביז טטרוסבורג וואל דאדטן ביז פריז אן גרפת : אן לייטן דעא קיסר וואלנט זיינ וואוך גיבראבן די פאלק האגען דיזא איר לאגיר האבן גיהאט וואוך דיא בערג פון כפין זייטן אין גרויוט טטארק פאלק פון נאטוואר וואל זיגר פיל אנלטאגי גרוטי האר לאבטאגי וואל טירלאטי לייט ווער זיא אן גיזעהן האט איזיט אן דר טראקן פאר טטערק : זיא וואגן איהרי גרוס טטערק : וואל דיזי פאלק איזיט וואוך גיבראבן וואל וואוך גילאגן פון איהרן נאך זאבט וואל איהרי גוט וואל אאוטאבט וואל זיינ גילאגן וואל ז' איבר וואבריין דיא נאך פאניזין די דאריזן גיוואוסט האבן דיא גוטן וזיא וואוך גיטעהן איזיט די זיא דיזי פאלק פאר טריבן האבן וואל וואל ז' טרייבט יאקאפ איין בורג די איך פון איהרן טטעל גיזעלט האבן וואל נאך זיין ביז דען הייטיגן טאג : וואל אי טרייבט יאקאפ איין בורג די איך זו פאראין גיאאבט האבן זוייט פוואוסט דיא בייא פאראין גיוואוסט האבן איט נאראין האן וואל ניאר וואל האבן די נאך פאניזין ביאעלטיגט וואל האבן די נאך גיהייטן נאך איהרן נאראין נאך האנאבן די איז זו נאך פאניזין ביאעלטיגט וואל האבן די נאך גיהייטן נאך איהרן נאראין נאך האנאבן די איז זו נאך דיזי לוייט וועלבר זו נאראין פון פון וואלט הון וואל נאך פון איז גיאאבט הרזו גיאאבט וואדרדן : דא זיינ דיזי פאלק גוטן דיא נאט פון איהרן נאך פאר טריבן זיין וואדרדן וואל זיינ גאנצן וואל טרלוזט וואל זיין קואן ביז קוטטינאפט : וזו איזט איהרן הער קיסר אנטקיגן גאנצן איט נאראין אלזעא וזו האבן די זיא אוראיט פאר אסרת וזו האט דער קיסר אנט וויזן אוזן וואל איזט קואין פון פון הערטן הוזי וזו האבן דיא גאנט אך גיאנגט וואל האבן די הערטן הוזי איט פיזיר פון גישטאקט וואל האבן די הייזון פאר ברענט זואבט דעא קיסר : איזט פון פונקליג יאר אלזו גיוועזין פיזט יאר פיר טוירינר קאיג טשג' נוט נאהו דיא אוריט פיזט דריזן יאר פון איזיט אלבות :

גראטיאנוס דער יונגסטר סון פֿירלינגסטר קיסר דעם קיסר ולטינוס זיין זון האט דיא אולטה אן
גיטרעטען אין קוסטנטינא זו דרייא סון לוזג: ליג יאר זו זיינר עלטר סיך יאר פֿיר טויזינד
קינג׳ דיזר קיסר סיזט אין קלוגר אתן גיזונדין סון׳ יזר פֿאר שטענדיג סון׳ קליק יעלליג גיזעזין אין דער אולחאה
ער האט דר יזדר גיאחבט פֿון דיא מטכניסט אין מיינסְ טאג דרייסיג טויזינד אתן סון׳ האט זיא מונטיר טעניג
גיאחבט דיזיא אט האבן אויך גענבן סיך ערשטין יאר פֿון זייגר אולבה: אויך האט ער אין גרוסי הריגה
גיטאן סון דעם פֿאלק גוטן סון׳ האט אין נקאה גיטאן ווענן זייגר סונקיל דער קיסר וואלענטים ווייל ער סיהן
פֿאר בדענט האט זיזא אבן גיאחלט סון׳ האט זיא מונטיר טעניג גיאחבט: סון׳ אויך אן דעם פֿאלק הין דיא
סיבר סובדט האבן די פֿאלק הונגרין גרוסי הריגה אן סיהן גיטאן סון׳ האבן זיא מונטיר טעניג
גיאחבט: מורטינוס דער גיענטע ווערט פֿירלינסוס מפיזיר אן דיזם האט אין מורדיניג גיאחבט די דיא
מנשאפֿט סון׳ אינגן זולן קיין ווייבר זור מי נעמן: די מיזט פֿאטירט סיך יאר קאזי׳ שבו׳ זו דען מולדיש בויסטוס
דל קנג׳: דער קיסר גרטיאנוס מיזט אין גלויבן האבֿט דער גיזעזין האט זיב גיהאט לדקה סון׳ אטבט
זיינר אולבה:

טיאודוסיא דער זיבן סון׳ פֿירלינגסטר קיסר דער טאֿטיר אתן פֿון דעם קיסר ולנטינוס האט דיא
אולבה אן גיטרעטען אין קוסטנטינא זו זיין סון׳ פֿירלינג יאר סיך יאר קאזי׳ סון׳ האט איא
זיך סיך גראטיאנוס ולנטינוס דען זון דעם קיסר ולנטינוס דיא גרוסי האט דיא הילפֿ יוסטינא דיא
מבן גיאחלט: אין זיינר לייט מיזט גיטיילט ווערדן די פֿאלק גוטן זו לוזיא מ׳אא׳ אין מראא מיזט ליגן בלבן
אין טרליא ווא זיא אין בלוי לייט גיליגן האבן סון׳ דיא מנדר מראא האט זיך גירוקט אין לנדר אויך אערב זייטן
מזל די מיזט פֿאר מרזאחלט די דיא רואיי׳ אין דיא ירידה קוזין זיין: דיזר קיסר טיאודוסיס מיזט גמנגן אין אתר
אוקרן מזל׳ דאַרטין מיזט אוך קוזין פֿון דיא אין גילי דיזיי זאתר זיין ליבטטר יועלן דען דער קיסר מז זיב גיהאט
מלי זיין מייגן זיב מז האט דער קיסר סיך רוג׳ ביפֿאלן אוך זו בדענקן פֿיר טויזינד אתן אין סיינר טאג׳
נתך דעם האט עד תרטה ביקוזין דער קיסר דיזיי אולטה הרע די עד גיטאן האט מז׳ האט רייזן גיהאט
מזל זיינר זינד מז׳ האט תשובה גיטאן מז׳ האט מזל זיך גימזין די עד קין נקאה טן ווין פֿון קיינר אענטין
מענגן בי דרייסיג טאג פֿאר בייא זיינן רוג׳: די ומלך ורנקן איין רחבעזם גימדרדן מן דעם קיסר
ולנטינוס ומענגן סיר גיזעלטי אט דערי ומענגן האבן זיך גרוסי אולחאה מרזעקט מז׳ סיזט סין גרוס בלוט
פֿאר גימזנג גיזעזין פֿאר אעלן מז׳ פֿאר טריר בי דיזר קיסר זיך איינטטר גיטפֿילט האט מז׳ האט דיא ורנקן
מידרום מן קוסטרמליון גיזעלט דיזיא: דער קיסר טיאודוסיס האט אויך געבן

ארקאריוס דעם קיסר טיאודוסיס דער מבֿט מז׳ פֿירלינגסט קיסר סיזט אלך גיזעזין אין קוסטנטינא
מז׳ סיבר מלי דיא לענדיר פֿון אזרא זיינן סיך יאר פֿיר טויזינד קנט׳ מז׳ מפֿלנהן יאר
סיזט ער זו זיינר אולבה מלט גיזעזין:

הוגרוס דער ניין ו׳ פֿירלינגסטר קיסר דער סיזט אויך דעם קיסר טיאודוסיס זיין זון גיזעזין סיזט אלך
מן רוס גיזעזין מז׳ סיבר מלי דיא לענדיר פֿון אערב זייטן סיך יאר קנט׳ מן לייטן דיא זוויא
קיסריוס זיינן אעבֿטיגי לייב סיך היאן גיהאלן ומרדן מז׳ סיזט מן קוסטנטינא גיהאלן ומרדן סיך דעם פֿון
דעם היאן זו זוא מיין בלוי טוערט איט בלוט גיפֿארבט גמלן רוט מז׳ דיא טטרמלן האבן גירייבֿט בי אויך
דיא ערד מלי זוער עז גיזעלן האט דעם זיינן דיא תר קיגן בערג גיטטנדן די סיזט די גלייבֿט ניט גיזעלן
ומרדן זיין לבן טאג מז׳ האט מן עז סיזט גיזקט די דיא רואיי׳ זוערן מן דיא ירידה קוזין זוא סיך גישלהן
סיזט טטילי דער יעזירל פֿון דעם קיסר הוגרוס האט זו זיך גימזין דיא

מין וואהניר פון באראנדא מול' אויך דיא לרפתים מול' דיא פאר נעמטי דז פחלק אנדרן דיא מבין גיאולטי מיט
יאר לב' מול' זיין גמנגן מוך דז פחלק ורמנקן איט דיא מול' הונדרט טויזינד אתן ווייל זיא מיהרן מקורט ניט
גיהחלטן המבין מול' המבין דען רואייק מיר יתך פון זיך מב גיטתן פון מיהרן המז מול' המבין מין גרושי
הרינה מונטיר זיא גיטתן ביז דז זיא וידר מוטיר טעניג זיין אנדרן מול' המבין מיהן אם גענבן · מוז המבין זיא
וויטיר מב גילאזן פון זיא מול' הבין מיר לאנד ניט אנ דאבין הביר דר קרמקוט דער אולך פון פחלק וואנדלין
המט דיוי טטטט הרוב גיאחלט אעלן טפייאר וירא טט טריר אעלן מול' המט זיא מוך דען מב גרונד פר ברענט
מול' וונטטין פיל טטטט מהני דיוי גיאולטי · ביז דז זיך דז פחלק דז לאנד זיך מיין גיאחלט המבין מול' המבין
אוחאה איט זיא גיהחלטן מול' המבין דען אולך לעבטיג גיפחנגן ביקואן מול' המבין מיהן איט זיך גיפיהרט
ון טיאפל מול' שאנד מול' המבין מיהן גיפיהרט מן מלי דיא אקואות דיא ער חרוב המט גיאחלט מול' המבין
מיהן אענה גיוועזין איט גרושי יסורים ביז זיא מיהן מוך זיין לעבין גיברחלט המבין · דז פחלק וואנדלין המבין
מיבר זיך ון מייגן אולך גיאחלט מין מנדרן אולך מול' זיין גילאזן דורך לרפת מול' המבין דיא אולה גיפיהרט
דאדטין פונפצהן יאר ביז זיך מין גיאולטי המבין מיבר זיא דז פחלק דז לאנדט מול' המבין זיא מוז דעם לאנד
גיטריבן · דר נאך מיוט דיוי פחלק וואנדלין גמנגן מוז לרפת מול' מיוט גמנגן מין מפרד מול' המבין דאדטין
מלי פטטטטוג מין גיטואן מול' המבין גיבלונדרט מול' גירובט מול' המבין דיא אולה מין מפרד גיפיהרט נאר
מין לאנגי לייט : דודחגרימוס דער אולך מן ברבריאה מיוט מין מכיר מול' מיט אטחית גיוועזין מיוט מוז
זיין גמנגן נאהנט דר בייא מיט יאר הונדרט מול' לוויא מול' וועבניג תיב' ז לאז דיא מלרים · מוז המבין
זיך מין גיואולט פון דעם פחלק גאטן דיא מולך אערב וייטן זיין מול' מיר אתן טאפט המט זיך ביטטרעקט מין
לוויא אתן הונדרט טויזינד אתן מול' המבין פיל טטטט חרב גיאחלט מול' איט טוועדט מול' פייאר ביוואוגן
מול' חרוב גיאחלט · מולך המבין זיא מין לאגיר גיבויט מול' טאנזין מול' המבין ביולגרט דיא טטטט רוק מול'
המבין זיא מין גינואן מול' המבין מלי מוז גיבלונדרט מול' גאנזן מיטליא מוז גיבלונדרט מוז זיין מיבר זיא קואן
דז פחלק דז לאנד מול' המבין מין שואפט איט זיא גיהחלטן מול' מין גרושי אכה מונטיר זיא מיז גיטיילט מול'
המבין פון זיא גיפחנגן ביקואן אער מוז הונדרט טויזינד אתן דיא איינטי פון דיא אתנין פון גאטן מול' אן
המט זיא וואפיין פאר קייפט · עטליכי מוך מין טוגאטן מול' המט זיא אאט קייזר קיפין וועלן בסוך מיוט
דער דבר ב"א מונטיר זיא קואן : מוריקוס דער קינג פון דיא גאטן דיא מוך אנדרן מיוט זיין גיוועזן המבין מין
פרליא מיוט מוך ון ניהן קואן איט מיין גרויזיק אענינליך פחלק מז זיא המיי שרעק מוז פיל מהני למל מול' זיין
גמנגן מוך מיטליא מול' דער קיסר הונדרט וועגן גרושי אורא מול' מגטט מלי מיט מן קואן מיוט המט ער מיהן
גוט וויגר וויי גישטענקט גאלן לרפת מול' מפרד דז זיין מיינגטוט זיין ון לז מיאר מול' מיבג דז איט זיא מוז זיין
ון טאנן · מוז זיא ון דער מוריקוס מול' זיין פחלק גאטן זיין אתרטירט דוך לרפת מיוט מיבר זיא
קואן טטילי דער יעניראל פון דעם קיסר הונדרט מוך דעם וועג מול' המט מין גרושי אכה מונטיר זיא מוז
גיטיילט · מוז מיוט דז פחלק גאטן וודרוק ון רוק גמנגן מוך מנדר מיטליא מול' המט מלי דיא טטטט מין
גינואן וואו ער הן קואן מיוט מוז מין דיא עט גילגט מול' זיין קואן ביז מן דיא טטטט רוק מול' המט
דיא טטטט רוק פחגרט מול' ביולגרט מול' המט מוז לאנג גיוועהרט דז גרושי הוגיר מיוט גיוואנדרן מין רוק
דז דיא וויבר מיהרי מיגי קינדר גיקחלט המבין דיא טון לאנג גישטאנבן זיין גיוועזן פון וועגן הוגיר דז מן
וולט אנדרקין מול' גישיבטטוט ניט פינדט מין קיינר קרמניקי וונדרלין מין ירושלים מיוט וולט מוך גישטענ
מול' דיוי טטטט מיוט מין גינואן וואנדרן מיך יאר טויזינד קסג' תיג' ז דען מלרים מיר לאז מיך פייאר לוק
אלטות דען קמרים · מוריקוס דער אולך דעם מבן גיהחלטן פחלק גאטן מיוט גמנגן מוך דז לאנד
לרפת מין דער יעבניגן לייט מול' דיא טטטט ביולוועגן מלי דיא טטטט וואו ער הן קואן מיוט · מול' פון המט
מיוט ער גמנגן מין מפרד מול' המט דז לאנד מוז ז מוך גילאזן מול' מיוט המט אולך גיוועזין מול' דז פחלק וונדרלין
מיוט יאר קנט, מין טייל דז פון המט אן מוז גירמט מול' מוז דעם לאנד גיטריבן מול' מין טייל המבין זיא מיך
לאנד גילאזן מול' המט מין מוז לאנד מין דעם קרעניץ מול' המבין אוזין אם גענבן · מול' דער אולך
מוריקוס הט דיא אולה גיפיהרט מין מפרד דרייא יאר מול' מיוט פון מיוט פחלק מוך זיין דעבן קיקואן מול' זיין
מוטולפוס

מוטוליסום האט זיין שטעל ביטערעשין מאל אלך מן זיין שטחט ווארדין : מיטוליסום ערר אלך מיט מוך רוק גמגין מאל האט זיא בילווגן מאל האט דיא שטחט מיט ברעטר פר בערגט מאל דיא פלחניריאם דיא טוועמטר פון דעמ קימרוס האט ער איט גרוחלט גימאין זי מיינם ווייב מאל זי מיינר קוחלין : פרוחנדוס ערר רוכט מיין פרחנקין מיט גמגין מוך דיא אדינה גליא דיא מיט לרפת מאל האט מלי פעטטוגט ביאעפטיגט מאל גרושי האט מאל דיא רואיי גיטוטן מן דיא רואיי גיטוטן מאל מוך דען פעלקרין גמטן ברגוטי ווארדין שוחבין מאל האט גרושי פריי מאל רוחסן דא פון גיהחט מן מלי דען ענדר אער מלי מלי קיגן די מנדר : מאל אן אוא ווטן די מיין טיין גישיכטן שרייבר דיא טריבן פראוגדוס פאר דען ערשטן אלך מן לרפת . חביר מיין דעלן דען מן פאר פון דיא אלכיס פון דעמ אלך אריביאוס די זיין נחחן פעריר גידחכט זוערט מן דיין מ פר : ער קימר מורקריוס מיט חב גמגין מיט יחר הונדרט מאל זיבנליג תיב' ו דען מלריס מיט דריין מיט דעמ קימרוס האט זיין פרחנקין מאל דען מלריס מיט יחר טיירעטן ביטרעטן דעד גיהיישן האט מרקוריוס מן קומטטיניא מיט יחר פיר טויזינד קעב' מאל די מיז די דריין נעהנט יחר גיוועזן ו דעמ קימר הונדרט קימר מן רוק מאל מיט מיין יחר גיוועזן ווען ער דיא אלכה מן גיטרעטן האט . מאל ער פרט אלך מיט זיין מחטרופט גיוועזן דיר קימר האט זיך פפלנגן ו חתאן מוך כתבי' ווען ער שן מיט גיוועזט האט ווען דירן טטיט . מין אחן האט זיין שוועטר מיט מין כתב גישיקט דירן האט גישטחנדין די דער קימר העט מין שבועה גיטון די ער זיין וייב ווי טייבן זיין מיט מאל מיט מאל מאת האט ער דיזי וייב מי זיין מיין הערן מיט ליב . מאל מן דיזי מיט פון דיזי בריף האט גישטחנדין די ער זיא ווי פון מיט אגרט זיין מיהרי אלכה מאל ו מיינם מנדרן פאלק קיפ פאר פון דיזי מיט גיברחכט ווארדין מאל דען מנדרי בריפן מי האט ער זיא מי גיחתאת זיא זיין מדה גיוועזן מיט מהני גיוועזן . מאל דעמ מיט זיין שוועטר זי מיט קוין ו גן איט מאל מיט טריק מאל ווייב מאל זיין שבועה המלטן מאל זאל זיין מוא דער אדינה מיט ער אעפטיג ברוגג מיט ביגערט די ער זאל זיין ווייב אגרט זיין מוא דער אדינה מיט ער אעפטיג ברוגג גיוועזן מיבר ווי ו מוטוג מי מאל החבן זיא מיט זיין חתאה גיוועזן . פון דעמ אחל מאל ווייטר מן החט ער ניקט גיחתאת ביי ער גיוועזט האט ווא דירן טטיט מוריר האט עי פחרטן גילייגט ווחט עי מיט : מהנט מרוק ו דיר לייט מי אן גילט הונדרט מאל מיליג תק' פון מאל מלריס זיין אגרט ווארדין מלי דיא יהודים מן מוכמדריס של אלריס . מאל מוא דיי מוריחך החבן זיך פיל אלחאות מוך גיוועזן מאל פון בלוט פאר גימוג . מוך מן דער יעבינגן לייט החבן די פחלק גחטן ווארדין מאל די גרושי מין חיטן מאל מין מספרד מאל מן לרפת טטיט מן קחטעטיס מי' זי' : ויחרחמיס דער אלך פרט האט גוד גרושי גיוועזן מאל גרושי הריגות מן דיא מלריס גיטי ביפעלך מיט גיוועזן די אן זו פאר פחלגן מאל מיט מין חיטן ווארדין מאל דיא מלריס מיט יחר קפו' תנו' ו מאל דיא מלריס דיא טוי מוריחבט גרושי אלחאות לוטין דיא רואיי מאל לוטין דיא פרטי' קחטיס מי' זי' : דער קימר ו מנדריס מיט גיטטרבן מיט יחר פיר טויזינד קפו' תנו' ו דען מלריס מיין מאל לוחלין גיוועז

גיוועט

בילוגען פֿיל אידעמ מול, פֿיל שטעט מיט זוך דעם אוגרח זייטן. נאך דעם האט ער זיין פּניט מרוב
הט"ב מיט מיר מיר זייגט זוך גאנגען מוז מוגרען איט פֿיל אמו הונדרט טויזינד אן מול, הוט מיבר מובערט מול,
מוגרען גיוועלט זיין מיט טירקען גיוועלט אוך פֿיל בלוט פאר גאסט מול, אן הוט מיהן גיהייסען היט רוט פֿון
שטאט זאגן בויגדרן שפּנגן מי, דל"נ. * מטולא מיט דער אלך גיוועלט מיבר די פֿאלק פֿון היט יונגק היט מן
בוגערט פֿון אידעמ מול, פֿיל שטעט מיט זוך דעם אוגרח זייטן. נאך דעם האט ער זיין פּניט מרוב
בוגערט מול, מיר אלבות האט גיטוידרט הייט הונדרט מול, דרייט יאר בין דער פּיפּטער היט אוסה מן גיטרעטן
יאר דטו' מול, מיר אלבות האט גיטוידרט הייט הונדרט מול, דרייט יאר בין דער פּיפּטער היט אוסה מן גיטרעטן
האט זוין וויטער דא פֿון קוגן וועלט מיט יאר תקיח' תשמ"ח מן דעם מולריק. דער אלך אוריבימוס דער מובן
גיאפּעלטיר האט זיין אלבות מר וויטרט מול, מיט קוגן בין היט אדינה טירקען מול, מיט גילמגן מוך היט
טשטט אמרקבורג מול, האט זיט מיך רעכט גיבוימט מול, האט זיט רעכט גיבוימט מול, ביפּעטשטיגט איט אויהן מול,
גרעבן. וויט דיזיו פּאטירט מיט מז זייגן היט מן וואהניר מן טירקען מיהן מר וויט מן מיינק אלך. מול, ער
האט מיין פֿעטשטוק גיבוימט מן טירקען מול, האט מיר מין נאגן גרעבן אערוויגטבורג נאך זייגק נאגן נאך
דו מיט היט טשטט ערפֿורט. ער האט מוך היט טשטט מרט היזן גיבוימט דו טשטיט מן שפּנגי טי' אט':

מוך ער היט טשטט ערפֿורט דו מיט עגלוגוט האבן גיבוסן מן היזן דו פֿאלק עגאהן דו זייגי היט מן וואוניר
היט מן וואהניר פֿון בריטוניא דו מיט עגלוגוט האבן גיבוסן מן היזן דו פֿאלק עגאהן דו זייגי היט מן וואוניר
נאך נאך מיהרט נאגן גיהייטן עגלוגוט בין דעם היינטיגן טאג. מול, דו מיט גיוועלט מיט יאר פֿיר
מוך מיט וואנדרליכי וועלטיר פֿון וואס מקטען בריטוניא מול, ומו בין דעם היינטיגן טאג: שפּנגי טי' אט':

דא היבט מן היט מן קונפֿט פֿון דעם פֿאלק וועגדן:

דאן פֿאלק קולאבן היט גיענט וועלן וועגדן היט דא זיין מן דעם וואהר פֿוט וויסן מן דער אדינה היט
מוריניר מול, דט' תאט' ו' דעם מוליק מיר נאהן. מול, פֿון דאטי מן מיט דיזיו וואס מיהר וואנדלט וואנדרן פֿון דעם
נאך גיהייטן וועלט בין דעם מוליק מיר נאהן. מול, פֿון דאטי מן מיט דיזיו וואס מיהר וואנדלט וואנדרן פֿון דעם
מוריניר מול, דט' תאט' ו' דעם מוליק מיר נאהן. מול, פֿון דאטי מן מיט דיזיו וואס מיהר וואנדלט וואנדרן פֿון דעם
נאך נאך מיהרט נאגן גיהייטן עגלוגוט בין דעם היינטיגן טאג. מול, דו מיט גיוועלט מיט יאר פֿיר
מוך מיט וואנדרליכי וועלטיר פֿון וואס מקטען בריטוניא מול, ומו בין דעם היינטיגן טאג: שפּנגי טי' אט':

דא היבט מן היט מן קונפֿט פֿון דעם פֿאלק וועגדן:

דאן פֿאלק קולאבן היט גיענט וועלן וועגדן היט דא זיין מן דעם וואהר פֿוט וויסן מן דער אדינה היט
מוריניר מול, טפּרין מן דער אדינה ארק מול, האבן זאר טריבן היט מיר זיגלי דיזיו נאך מול, היט האבן-זיך מן מיר
טשטט גיוועלט מול, האבן מוי היט אקוואט בייאלטיגט היט מן דער אדינה ארק זיין גיוועגן מול, האבן
דאדטן זיכרליך גיוועטן מול, האבן מיר אדינה גריטר גיאלטט מול, האבן מוך מויער זייט בילוגען מוי היט
זענדר באהרן מול, מעקלבורג מול, מוך היט מנדרי זייטי האבן זיך פֿאר שפּרייט בין מן היט אדינה אייסן
היט דא ליגן מוישן היט עלב וואל מול, מוי היט נאך שטאט טיריגן מול, האבן מיר אילר דו נאך פֿאר טריבן
מול, האבן זיט זיך מן מיר טשטט גיוועלט. מול, האבן בילוגען היט טשטט וואו היט גיוועלי ברוגן היט גוט
דאדטן גיוועגן זיין מול, האבן זיט מין נאגן גרעבן דאבדי מוי דו מו פֿיל ו' זאגן גוט זאל דו מיט היט
טשטט היט ו' דיר לייט גיהייטן וועלט האבן ביקטן שפּנגן טי' נ': דער קיסר מיהרוסיא דער קיסר פֿון
קוסטנטינא מיט מין פֿרואר אלך גיוועגן וועלט ער זייי טוגאיא דעבנטיג גיפֿאנגן האט מו האבן זייי יוענין
דען היט דעבנטיג מוך ברענגן מול, מיט גיטטארבן וועלט ער מ"ט מיט גיוועגן מין מול, פֿאנגיג יאר מט
קדחת פֿיל יאר פֿיר טויזינד רי"ד תנ"ד ו' דעם מוליק מין זוייט מא, פֿיר זיין טשטט מול, ו' זייט אלבות דאו,
זיבנטן יאר ו' דעם קיסר מוסקוביא דעם קיסר פֿון רוסלאנד:

טרטינם דער זוייט מא, פֿוגיגיטט קיסר מיט אלך גיוועגן מן קונסטנטינא מיט יאר פֿיר טויזינד
רי"ד ער מיט גיוועגן דער יעגירן ו' דעם קיסר טיטורסיא מול, ו' פֿאר האט ער מיט ער זיין
טוועטער גבען ו' מייק מול, זוייב מול, מוי דיר מוריך מיט ער קיסר גיוועלט. מיט מרטטן יאר ו' זייט
אלבות דו מיט דו זוייב פֿון דעם קיסר טרטינם מוך היט טשטט רוס מול, הוט דיט מיט טשטט מר מובערט מול, היט
בפֿעלך מורוקמיא דו זוייב פֿון דעם קיסר טרטינם מוך היט טשטט רוס מול, הוט דיט מיט טשטט מר מובערט מול, היט
טשטט זוין בויגדרן שפּנגן טי' דל"נ. * מטולא מיט דער אלך גיוועגן מיבר דו פֿאלק פֿון היט יונגק היט מן
בוגערט גיוועגן זיין מיט טירקען גיוועגן מיל בלוט פאר גאסט מול, אן הוט מיהן גיהייטן היט רוט פֿון

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0142
DFG

גיוועט אין משכנ: אוי מיט גאנצן הארצ מיטטרייך בויינען אוי החט אויגשפורג ביאעלטיגט אוי מיט אין
שוויל גנגן אוי: הוט עז מיבר אוברט אוי החט פיל שטעט חרוב גיאחלט מיט גאנצן מן דען וואסר פלום
דעמ ריין אוי: הוט מיין גיאוואן שטרומבורג שבייאר אופגן קעלין נייט אופגן אוי: וועלטין פיל שטעט אהני דיני
גיאעלטי אקוואט אוי: אלי דיא אקוואט וואו ער הין קוואן מיט דיא החט ער אלי מין עט גילויבט אוי: דיא אאנין
דא פון הוט ער אאיא גיוועזין איט יסורים קשיא מיין גרוטי ערגיה גיטון מין משכנ מז פיל פמלק דאז ניט זו
לילן מיט וועגן פיל • אוי: שפגי טרייבט מין מי' כ" וויא ער מיטליא הוט חרב גיאחלט אוי: גאנצן נרפת אוי:
הוט זיין ריין גיוואן דורך וואנדרן אוי: מיט וויידרוק קוואן נאך קעלין אפ ריין • הוט ער אאיא גיוועזין מורשלם
דעמ אלך זיין טאכטיר מין במרטיגיא מיט עגלונד זאמבט חיילך טויזינד יונקפרין מין מיינפ טג • אוי: מהפ
דא אעשה החבין דיא הוגרמן גרוטי מכוריות פאר טריבן מן דעמ פמלק דאז נר אוי: איא מוט גיברחאט איט
איזות קשות ורעות דז ניט דר הערט מיט וואנדרן אוי מיבו דאז מוז אולכר מורזאך גילטרט אוי: דר טרחקן
זיין גיוועזין אלי דיא זילר דאז נר •

אטליא דער אלך אוי מוז מוגדרן דער גיאעלטיר מיט גנגן מיט אלי זיין חילפ אוי? דען אלך טיאודריקוס
דער הבן •

אוי: הוט ער פון דיא גאטן מין מפרד אוי: הוט מיהן וועלן אוי: רחטן אוי: פאר טילגן • אוי:
זיך לו מיאאין גיזאאלט גר פיל פמלק גר נאהט אלי דיא מן זילר דז חלק מיבראכר לו הילך דיינ אלך גוטן אוי: הבין
מין בוך גיאחלט מיבר דז פמלק הובין דז מיט אוי: מוגדרן אוי: הבין זיך אוי? בידן פארטיילן מין גרוזינ פמלק לו
מאאין קואן אוי: דיא הייטרעקין וועגן גר פיל • אוי: מיט מין אלחאה אוי: מין גרוטי טאכט לוויטן מיהן
פאר גנגן אוי: גרוט בלוט פארגיטוק דז דאז נא אאל גיוועזין מיט אוי: זולכיר נאל • אוי: וויא וואל
דז דרייא גרוטי אעלטיגי גיוואלטיגי קינגט מיר לעבן הבין גילואין אוי: פאר דעמ פיינדן גיבליבן איט נאאין
טיא דריקוס דער קינג פון גאטן גוטיטר דער אלך בורגונד אוי: אערווינ דער קינג אוי: רמקין נאך
גלויך וואל הבין וויא זיך אייטער גישפרלט מיבר מוגדרן אוי: דיא מובר ביקואן אוי: דער אלך מיטליא
הוט אוין דיא פלוכט גענבן • אוי: ז וויטן דז מין מיינר שוכט זיינן גיבליבן מן אאטשאפט ז בויידזייטן מין
מיינפ טג הונדרט אוי: זיבנציג טויזינד אאן • וויא מן דיזר אלך מיטליא וירחט ז רוק מין זיין נר מוגדרן
מיט • הוט ער וירוק זיך מראש נפ מנדרי אאל גיאוטשטרט אוי: ז מאאין גילואין אוי: מיטאוין מיטליא
גנגן אוי: הוט ביאעלטיגט מקוויזיטאר אוי: החט קיין לעבנטיגי זיך הינן גילואין אוי: הבין דיא גיבלויבנדרט אוי:
דיזי גיאעלטי טשטט הוט ער מין דיא עט גילגט אוי: פעטיא וילעטיא אוי: אילנד אוי: פיל שטעט אהני
גיאעלטי • אוי: החט מיט וויהנט גיהאט אוי: ז גן מבר וועגן גרוטי ביט דעמ מפיפיר לאאין
דז ער דורך גרוטי ביט לורוק גיהלטן החט אוי: דיא איט רוא זיין לאאין אוי: וירוק מין זיך נדגנגן אוי: מיט מיט
זיאלבין יאר בישטמרבן מין זיינפ לן פון קונפט מין מוגדרן אוי: טרייבט קאמוט מי' ו"ט דאז דער נאל פון דיא
הרוגיפ דיא דז זיין מין דער לייט לן פון? זעקט יאר דז דיא אוואזיא ז וועלט החט מין מכוכז אוי: נרפת אוי:
מיטליא הוט ביטטאנדן ועד אלי פון? אאל הונדרט טויזינד אאל •

קלוידיום פרנקי מיט אמרירט אוי זיינר אדינה מיקברח דז ז דיר לייט ניעפנט שערט גענרל אוי: החט
ביאעלטיגט נא? לן נרפת פון דער לייט טשטט קאריך ביז מן פאדיז אוי: ביז מורליאל דז דאז
זעלבין חלק מיט מיבר בליבן ז דען רואי" אוי: מיט אלך גיוועזין דיר גיאעלטי אלך מיבר האז נאהל לן
נרפת אוי: דאז מיט גיוועזין מיט יאר ט" ו"ה ז דעמ נאל דיא נוליס • דז זעלביגי אאל מיט ואר וואלט
ווארדן דער נאאין פון לן גלויך דז מיט נרפת אוי" מין נאאין נעבן נאך זיינפ פמלק פראקרייך ביז דען הייטיגן
טג • דערי וועגן וויטן דאז דז נר זעלר ורנקין פראנקלין זיינ מלי מין פמלק וויא גיאעלט מיט מיט יאר
ג' מלפיק ת"ט • מין דער זעלביגי לייט החבן וויא אורד גיוועזין מן דיא רואי" דיא פיל פעלקרין פרנקין הבן מיר
אלכה גיפיהרט מין נרפת" דז פמלק הוגן הבין דיא אלכה גיפיהרט מין מוגדרן • דיא זקלן הבן רעגירט מין
עגלנד • דז פמלק גאטן הבין דיא אלכה גיפיהרט מין מפרט • דז פמלק וואנדרן הבן דיא אלכה גיפירט מין
הבן דז מלי מיט מנדיר הבן וויא אורד גיוועזין מן דיא רואי" אוי: דיא בייריסקריק הונדרט אוי: ארטינופ
מיריקי • אוי: מלי מיט מנדיר הבן וויא אורד גיוועזין מן דיא רואי" אוי: דיא בייריסקריק הונדרט אוי: ארטינופ
הבן דז מלי מיט אוין ז זעהן אוי: הבן ניט וועהרן קעגין • אוי: מיט פון רוק מוזק נאאין מיהרי שוהרייט.

אורצר

הולדריך דער אלק מוז ערקלערט ווערן פון זעקס אטעמ הויפ־מאנטיר טאגיר זער ביטשווערט אוכ בילמוקגן וויבערן אוכ זעקסערלין גם קיסר קוסטאטינא ביז מן דער ל"ב טעג גיטרוקט גם דער עהרדר גם גיטרוקט אוכ דער אלק מוז פינף טעג קיינע גאט ווערן אמט. אוכ מן פינף קיינע מיט דער עהרדר גם גיטרוקט הויפ דערי וועגן ווערן זיי מוך נאך גיאעלדט זעדרלין גם קיסר קוסטאטינא ביז מן דער ל"ב טעג חשוב ווירד דער חשוב ווירד דאס טיטיל מיט ירר תקבא"ת ה"ת ז"ת ן"ן דעם מלריך:

ליאול דער דריטע אוכ קיסר הויפ־מאנטיר גיפירט מן קוסטאטינא מיט יהר פיר טוזינד רכ"מ אוכ איין אלכות מיט גיבוטן ווירד דאס איין קרימוג זו מן מיהן גיקריגט הויפ איט דער קרן. מן זייני לייטן מיט מזדרין יהר פון זיינט אלכות מיט יהר רכ"ב מיט דער מזדרי דעט גיוועגן מן מנטוליא זו דער פאלט אוכ זו קיסר זיין וואונג מיט אוך דיא ערד גיפאלן דורך דיא ערד ליטרטוס אוכ זו מיט גיוועגן דריא הונדרט אוכ מכ"ט פיר לינ יהר נאך דעט ערשטן דעט מן מנטוליא דעט קיסר טרויטיט דיא מבען גיאעלט מיט יהר דריא טוזינד תתע"ד קי"ד זו נאכ דעם מלריך: המזריקי דער אלק מוז גרוסי דבר קוקן אוכ מיט גיוועגן מיט מיט ר"ו בסיוט סי"ט ת"ע פון נאכ דיא מלריך: מן מיט ב"א גרוסי דבר קוקן אוכ מיט גיוועגן מיט יהר ר"ו בסיוט סי"ט ת"ע פון נאכ דיא מלריך: מן מבען גיאעלט מיט דעט דעפיר מיט אחדי בורג אוכ הוברטטו אוכ מן דער גמנגן אוכ מיט דעם קלוק גמטען מוך איינע דער זעבליגן

אוריצר חכט סון ומקמין מיזט מין רמט גיזומרדין ליידעט פחוק הנון די זייך היה מוגדרן חול זייך גחגין חול מיטוליה חול המבן מין גימואן דיה שטחט טילינוס די מילונדרט גיאמלט ווערט בחבימה חול המבן דמרטין גרוטי הריגות גיטמן מי אחט פמרטחנין חול המבן גרוטי הריגות גיטמן די דערי גלייכן ניה גיזוטוין זיה פחר פחרין איט דיה מגדרי שטחט מין מיטוליה חול המבן גרוטי הריגות גיטמן די דערי גלייכן ניה גיזוטוין מיזט חא, מיזט חז וויט קוין די דיה מיבריגי מין וומוניר די זאנד דח איט די זיה מיהר זעבין מר רעט המבן המבן זיה הויו חול הוך לו רוק גילמזין חול זייך מוזיה דעט זאנד מוזעק גילחפן חול המבן זיך די פחוק הוין מן מיהרי שטחט גיזעלט חול דיזר מורחר מיזט נחך רוק גחגין חול המט דמרטין דיה רמחידטי שטחט וירדוק גיבויחט חול בכבוד גדול מן גימאין וומרדן חול פחר מיהרן אלך חוך גימואן וומרדן חול המט דמרטין דיה אלוכה מיהרן בויחן מיזט גיוזעין חיך יחר רלו, תעז, לוק לחן דיה מוניחק חול דיה מורוחק מיזט גיוזעין גיזומרדין חול רויב חול די מין דער זעלביגן לייט המט די מוגדרט פחוק מין גרוטי גיזחפט גיזחוק גיזחפט איט שריפות חול רויב חול גול חול גרוטי הריגות גיטמן מיטוליה מין מיטוליה. חלו חול דיזר מורוחק המבן זיך עטוליבידרליט לו מזחאין גיזחפט חול חוין גיקאטשפט מין וועדט חיך דעפ יפ מדריחטיקי חול המבן זיך דמרטין הייזר גיבויחט דח איט זיה חול חוין גיקאטשפט מין וועדט חיך דעפ יפ מדריחטיקי חול המבן זיך דמרטין הייזר גיבויחט דח איט זיה פריך המבן וחוין פון מיהרן פייזר דייזפ אקוק המבן מין מחאין געבן מין מחאין דעפ זאנד שחפט וינילין. חול פון טחג דעפ חן פחוק דיזיי אקוק לו בויחן די פון מיזזי לייטן מיזט עז מיכ יחר מילונדרט ליזך טוויזיר טעב, מיזט עז טוויזיר חול הונדרט חול פוניפלעהן יחר דר פחר גיבויחט וומרדין חול, מיזט ניה מין גימואן וומרדן חול ניט בילוחוקן וומרדן חול קין פייזר קוין דורך דיזיי טחר פון דעפ וחא חן די עז גיקרונט פעטטוגט מיזט חול ווערדין ביי פוכ הייטיגן טחג: דער קיסר ליחן מיזט גיטטחרבן חיכ יחר רלו, תעז, לו יחר דעז מוניח חיכ פוניפלעהנטן יחר לו זייכ אלוכה. חול נחך חיכ המט זיין עניקוין זיין טחפטרט זון דיה אלוכה חן גיטרעטן חביר המט דיה אלוכה ניט לחק גיהחבט דערי וועגן קוטט ער חוך ניט חין נחל פון דיה קטריכ:

ציניו דער קיסר דער פיר חול פוניפלעטטי פון דעפ קיסר ליחן דער חובן גיאפלטיר המט מיזט חוין היכר גיוומרדין חול המט כובט גיוועין חוי פעטטוגט חול דעפ קיסר חב גימואן חוי דיה פעטטוגט דיה אלוכה גיהיהרט חין דייכ יחר. חין זייי לייטן מיזט חודקיך אלך פון רוכ דער גיאפלטיר מיזט חוין היכר גיוומרדין חול המט כובט גיוועין חוי פעטטוגט חול דעפ קיסר חב גימואן חוי דיה פעטטוגט חול, זיין פחוק מיזט גיוועט די פחוק פון מוגדרן המבן חיין גרוטי חוכן גיאחפט חין מיטוליה איט גול חול טריפות חול גרוטי הריגות. חוי המבן זיה עז חיין לייט זאנד חן גיטרין חול המט חיהן קיין אנעט ניט העלפן קעגין: טיזוריקוס מיזט דער אלך גיוועגן פון דעפ וחלן פחוק גחטן חיין אנפטיגר גיוומלטיגר פורכטחר אלך גיוועין חול חין גרוטר בעל אלוחוה גיוועגין. דר מיזט גחגן חין מיטוליה איטגחר חיין גרויזיכ חפוק חי אזה דיה היית טרעקן חוי פון לו היל דעפקיסר ליניני די דר חיהן ביטערחין המט ועלן פון זייי גיינדן. דייר אלך מוקר חול זיין פחוק דיה מוגדרן חוי המט זיך לו גיטרחגן גרוטי אלוחוה לוזיטן דיה מוגדרן חול לוזיטן די פחוק גחטן דיה גחגי טטחט וירוע חול מוק דיזי טטחט המבן זיה גיאחפטן חול פיל בלוט פחר גיסוגלוזיטן חיהן גיוועין ביי די דער אלך טיחרוריקוס דיה חוביר המט פון פוכלט גימואן נחך רוביע טטחט וירוע חר חוברט חול, נחך פיל טטחט חין מיטוליה חול דייר חורחליר המט דיה פוכלט גימואן נחך רוביע חול טיחרוריקוס המט חיכ נחך גיזעלט ביי חן דיה טטחט חול המט דיזי טטחט פלחקירט חל גרוטי בחטריפן חול גיוומרדין חול המט לוזיט יחר דר פחר גיזעגין חול המט דיה טטחט חר חוברט חול דעלן אלך חודחלר המט חוך גיוומרדין ביקוין חול המט חיהן איט דעפ טוועדט לוק טחט גיליכט זחאבט זיזי טריכ חול, ער לעבטיג גיפחגן ביקוין חול המט חיהן איט דעפ טוועדט לוק טחט גיליכט זחאבט זיזי טריכ חול, המט דיזי אלוכה חן גיטרעטן חול המט דיה טטחט וירוע חר חוברט חול דעלן אלך חודחלר המט חוך גיוומרדין ביקוין חול המט חיהן איט דעפ טוועדט לוק טחט גיליכט זחאבט זיזי טריכ חול, גרוטי אנפטי בחי חול טוועטרין חול המט זיזי הוך חחלטיג דח הין גילחגן חול, וירוע פחר חיזי דעפקיסר טטחט גיהחלטן חול המט דער טטחט חוך זיין נחחין טיחרוריקוס וירוע חוך דייטט לו זחגן טיטרייכ בערן. חוך דער אלך זועבטטן חיזט פון דעפ גיאייזי בעבין גיהייטן וומרדן נחך דיזר טטחט נחך טיטרייך פון בערן. חול דיזי חיזט פחמירט חיכ יחר רן, תלי, לו דען מוניח:

דיטריך פון בערן דו מיט דיר אלך דו מוך מיהן פיל דיינע מוג' ליהר מיהם ו עהרן גיאהבט נען
וואהרדן דו נאך ו דיר נייט דו גיאיין פאלק נאך דו פון זיינע: איז וואהל דו זיך מן דיין ליהר פיל
ליגן הירן ביפינדט דען ווען דער טוד מיט דו אן מוסט אער שרייבט מוג' ריהאט דו ו ביהאפטן מוג' וואהר
ו אהבן מיט: דיר אלך האט טוט גיאהבט איט אלי זייני שכינע מוג' האט זיין טהבטיר גען ו דעם
גיוואלטיגן אלך קוהריפי דער זון פון דעם מבען גיאולטין הדרוך דער אלך מוז פרהלי מיפ ו מייר גאולין:
מוג' דער אלך דיטריך פון בערן מיט אלך גיוועלטין הן רוק מוג' הן וירגה דרייהט מוג' דרייטיג יהר: דו מיט דר
פיל וואהרדן דו גאנצי וחנד מיט איט דיפ פעלקרן הוהן מוג' גאהפן: וווו זיין דיפ שפרהכן וחר וואהרלט
וואהרדן דו לטן לטין מוג' זיין דרוטיר וחר איטש וואהרדן דו: לטן פון הוהן מוג' גאהטן ביו דען הייטיגן טאג:
דער קיסר ליפוי מיט גילופ לוישן דיפ קפרי' דיפ מכזרי' זיין גיוועלטין דערי וועלט זייני ביון דאטי מיט פר
מוג' גיבראכט וואהרדן פון זיינפ אלטן: יהר ו זיינפ אלטן:

אגוסטוס דער פיל מוג' פירליגטער קיסר האט רעגירט הין קיסטנטינ מיט הין מוג' זעלניג יהר
מלט גיוועלטין מוג' מיו וווו מרייהך דו: פר הין קיסר וואהרדן מיט ויל פר דעם קיסרש
מלאה גימאהן האט דער גיהייטן האט ליפוי נאך פיל טאג נאך דעם פחרי קיסר זיין טוט:
פיל אלחאות האט פר גיהאט קיגן דעם פחלק מלבן מוג' קיגן דעם אלך פופיום דער הין מדרנאפיל
רעזיניטיר האט: מוג' קיגן דיפ מרייי' מוג' זונטען נאך אנהרדש דו: דיני מלי החבן מיהן וועלן פון זיינפ
קיסריום אב טט טמין מוג' זיפ זיני טטעל ביטרעטן החבן וועלן: דו פחלק וואהלדן דו: הין מפריקא זיינ גיוועלין
זיינן מיבר דו יפ הגרוז גאנגן מוג' זיינ מוך מוך דען קיסר מגופטי גאר פיל אחל גאנגן מוג' החבן מיפ וויהר
גיטטן הין מוז מלי זיני פיינדן ביו דער קיסר מיהני קונטרבירט האט מוג' מיהן יערלוך אוזין אס גענבן: מוריך
דער אלך הן פיהפ מיט הין אנטיגר אלך גיוועלין מוג' הין גיוועלטיגר גיוועלין מוג' מין בעל אלחאה מוג'
מיט אלך גיוועלין מיבר פיהפ מוג' טוואבן טוינוה ווינ אנהרן. מוג' פיל אלחאות גיפיהרט קיגן דיפ מוגרן
מוג' גאנטן מוג' נאך הין החבן מיפ ווידר וועדרקייט גיטטן דו: פחלק וועלדן. דען דיפ פויהרן הין פיהפ החבן
מיר פעלדיר גיוועהט. מוז זיינן דיפ וואלדן גאנגן מוג' החבן דיפ הבוחה הין דער ערר אכלה גיוועלין מוג'
החפן גיגוות מוג' גירוהבט מיר דעם זאהר. דיפ מוגרן החבן מוך מיינר ווייט אכלה גיוועלין מוג' דיפ וועלדן
מוך דיפ מדרי זייטן מוג' דיפ גאנטן מוך דער דרימי ווייט בי: דיפ גאר ניט הין החבן קעלין אחיה זיין
מוג' החבן זיך אוזין פעדלטן מוך זייטן מוג' מיט הין אויפוט פאר מיהרן לעבין גיוועט. מז מוז דיר
מרוזך החט דער אלך מוריך זיין זאהר אוזין פאר זאהן. מוג' מיט איט וואבט זייפ פחלק גאנגן הין הין
מדיר זאהר טוחפט ו אלן מוג' מיט קוהן איט זייפ פחלק לוישן דען וואטר פלוט טוט מוג' לוישן דען ריין
הין דער אדינה דיפ וועדט ו דיר נייט גיהייטן וירטנבורג מוג' החבן זיך דרטטן הין גיוועלט מוג' החבן מיר
זאהר גרעטר גיאהבט ביו הן דען נעקיר ביו הן מלטאיל מוג' החבן זיך גיוועפט דרין. מוג' מיט גיוועלין נההפ
ו דיר נייט מיפ יהר רפ' תק' ו דען מלהיפ. מוז מיט דער מרוגר דער אלך מוי בייהרן מוג' זיין פחלק החבן
מוך מיר זאהר פחר זאהן וועגן דיפ גרוש פיין די: מיהן דיפ מוגרן הן גיטטן החבן מוג' החבן זיך ו דען
פיהאן ביגבן מוג' הן גיאיין שאבט איט מיהן גילעבט מוג' החבן כורת ברית איט מנדיר גיוועלין דיני זאהר
נייטן מוג' החבן פיל טטעט בילוואנן מוג' זיינ גאר טטארק גיוואהרדן מוג' מוז אעבטיג גיוואלדן מוז זיפ זיך
הין גיבידט החבן דו זיפ וועלן גן מוג' זיין מוך גאנגן מוך לרפת. מביר דער אעבטיג גיוואלטיגר אלך
קוהבביפ דער אלך פון לרפת מיפ גאנגן זיפ גאנגן מוג' האט מיין גרוטי קיגן זיפ גאנגן מוג' האט מיין גרוטי טחיטה גיטטן הן זיפ מוג' האט זיפ
מוטטיר טעניג גיאהבט מוג' זיפ החבן מיפ אוזין אס גענבן דו: טטיט הין שפגי. פון דעם אחל מוג' וויהר הן
גיפינדן איר ניקט אין פון דער אדינה קמפחרטיגלי מיפ פיהפ מיר נייט נאך פון פיהפ הונדרט מוג' פירליג יהר הן ביו הן דעם יהר
מלו הן נייט טט':

ניאוצאסריאה מיפ מיין גרוטי טטעט הין דער אדינה קמפחרטיגלי מיפ פחר דחרבן מוג' פחר
אנקין וואהרדן וועלן דער ערד ניטרוסט מוג' דו: יפ מיפ מיר גילחפן מוג' פיל טטעט
פחר

72

פאר פֿילט אנשטאט מול בהוואות היט קיין נאָל המבן מול מיט יאר ערד׳ תקל׳ נו דען נוצרים די
שטיט מין דעם מפר קאמטום מי׳ ום׳ : הורמיזרט דער מפיפיור פֿון רום הט פֿוסר מגומטעי גיטיקט
די ער זיין גלויבן פאר פֿולן מול נאָל דען גלויבן פֿון דען נוצרים מן נעמען : מול מיט דער קיסר יזר ברוג
דריבר וומרדין מול המט ביפֿולן אן זאל דיט טוחטים טון מין טיל מול זולי קיין שטייער אלן מוזיר רודריך
מיהן נאָין נו קואין . נאָך פֿיל ליטן וויט וויט פאר ערט זיין גיוועזין מו זיין דיט וידרום נאָך רום קואין מול
דעם יט איט גרויטר שאנד . מול דיזיו מיט פאמירט מיט יאר ערד׳ תקיי׳ נום יאר דען נוצרים די שטיט מין
גלויוט דל אב׳ : דער קיסר מגומטום המט מיהן דער המגיל פֿום היאל הירמב דר טאָגן וויט ער פֿיל מול
מכֿניג יאר מיט מו׳ גיוועזין מיט יאר ד׳ מופים רפא׳ תקכא׳ נום נאָל דען נוצרים מיט זעקס מא׳ נוומלניגטטן
יאר נו זיינט אלבות :

יוסטינים דער זעקס מול׳ פֿונפֿלניגטטי קיסר המט דיט אולבה גיפֿיהרט מין קוסטטינום מיט יאר ר׳
מופים מפא׳ דיזר יוסטינום מיט מן זיינר יוגנט מיין שווין הערט גיוועזין מול מין המלן
העקיר מיט מין אטבֿטיגר שטארקיר העלר גיוועזין מול גאר גרוט פון פארשטן מיט מלי אמל זיינר מקסוין
הירויו גמנגן מיבר די פֿולק וזען ער שון מוגטיר מין גמלני מראט המט גיטטמנדין מול מיט בעל אלהאה
גיוומרדין . מול מיט מול מיט מיינליג וויט היכר וומרדין ביו ער נו דיזר הוכי גדולה קואין מיט מול גאר קיסר
דר נאָך וומרדין מול מיט מלי מיינליג וויט היכר וומרדין ביו ער נו דיזר הוכי גדולה קואין מיט מול גאר קיסר
המט דיזר זיינר יעגירמל קיסרטיום מול מלי דיט יעגירר דיט מוך זיינר רייכטום קיין ענר גיוועזט
מול בייט דיט פֿיל גלעלט מול גוט גלבן די ער זיינט וועגן שטענטירן זול בייט דען יעגירמלן מול הויבט זיינר
מלי בייט דיט מנדרין הוכן הייפטר די דיט מיהן זלין זוילן נו מיינען קיסר חביר דער יוסטינום המט דיזן טוחר
מלי מוך זיך מן גיוועלט מול שארמל מוי גלבן די מן מיהן זול קיסר וזלן וויט מוך גיטטהן מיט .
קיסר יוסטינום המט ביפֿולן די מן מוס ברענגן זאל מלי דיט דען גלויבן המבן פֿון דען מוריומד מול דיט דת ניט
גלויבן מן דען נוצרי׳ זול מן מוך מוס די לעבן ברענגן . וויט די דער בורטיקוס דער אלך פֿון רום די מיט דער
דיטריך פֿון בערן מאָלט פאר מואן המט מיט ער ברוג דריבר וומרדין מול המט גיטיקט נום קיסר
נאָך קוסטטינום מול המט מיט ביפֿולן וזען דת פאר פארטט איט דיינט פֿולק מול מן וזוהניר מא
זאלטט וויזן מלי דיט נוצרים דיט דיך וועלרן זואן מן גאלן מיטלידיט דיט וול מיך מלי ריכטן זואן איט
דעם שוועדר . נאָך דעם ביפֿולך המט דער קיסר נאָך גיזואן . דאָך המט דער גיאלטיר דיטריך פֿון בערן
זואן אאיט זיין מן רום גאר פֿיל פֿון נוצרים . מול דען מפיפיור יוגיט המט ער מיהן הוקגיר זואן טטערק
די טטיט מין גלויוט דל אג׳ מול מן בוטטום דל קעט׳ : מיט יאר רפז׳ תקבי׳ נו דען נוצרים מיט מין ערד
ליטרוט גיוועזין נום דריין אאל דער טטאט מנטיכי מול דיט המלבי טטאט מיט מיבר מין הויפֿן גיפֿאלן מול
מין טטיין הויפֿן דריי גיוומרדין . מול מין גרוט חלק פֿון דער טטאט מיט פאר ברענט וומרדין דורך המגל
מול׳ בלין מ׳ פֿייער פֿון דעם היאל מול דאָך המבן דיט דיך ניקט הרמן גיקערט מול המבן דאָך נאָך מלי ביו
גיטאן מיט נו פאר די טרייבט מייזבורג : דער קיסר יוסטינום מערט גירעגט מוגטיר דען קיסרין
דיט פֿרוס ליין גיוועזין מול מיט גיטטארבן מיט יאר רפח׳ תקנח׳ נו דען נוצרים ליבן יאר מול מכֿט חרטיט
מול הריין מול נוומלניג טאג נו זיינט אלבות :

דער גרוט יוסטינום דער המט דערי זוהן דער גרוט זויל ער מין גרוטר חכֿט מיט גיוועזין
דער מיט דער זיבן מול פֿונפֿלניגטטר קיסר גיוועזין מיט דער טטעטטטינה זון גיוועזין פֿון דעם קיסר
יוסטינום מול ער מיט אלך גיוועזין מין קונטטטינה נו פֿיל מול דרייסיג יאר מיט יאר פֿיר טויזיר רפח׳ מול
פֿון מיט מן המט זיך מן גיהובן די אלבות פֿון רום וידרום מין היך נו גען . ער המט כובט גיוועזין דעם אלך
מיט פרס דורך זיינן יעגירמל קיסרטיום מול מלי דיט יעגירר דיט מוך זיינר רייכטום מיר ענר מלי מירר
מיט מנדרין זיין יעגירמל קיסרטיום מול מלי דיט יעגירר דיט מוך זיינר רייכטום מיר ענר מלי מירר
זיינר זיין גיוועלטיקייט פֿון רום נו מאָ גבען גילמן : מיט יאר רל׳ תקל׳ נו דען נוצרים מיט וידרום מיין
ענר מיהן זאל׳ במדיק ליטרוט גיוועזין נום פֿירטן אאל מין מנטוכי׳ מ׳ נ׳ דאָך המבן מיט ניט נאָך גילמן פֿון מיהן
ביזן וועדקן . דיזר קיסר המט בילומנן מפֿריקר מול דען וומרדין מב גיומאן מול המבן זולכֿ טון גיהאט
זעקס מול׳ נוילניג יאר . מוך הט ער דר מובר דיט גרוט טטאט קרטיגיג די מיט תרטיט מ׳ נ׳ דען אלך דרין המט

ער איט זיך גיפיהרט נאך קונטשטיטוציאן איוט זולכש פאמירט איש יאר נלח' פיהל הונדרט חול' מיין חול' דריימיג
פון נאל דען מלריש : מרטש דער גיוואלטיג אלך דער אוך מיין מגמלטירט די מיוט עקזעקוטירט אן דאס ווישן
פון מיר זו זאגן מין וויטען ערזיר פאשטש מין דער גאנצי אעלט האט מיין גרושן נלחון פאר ברוכט מן דיש רואי'
חול' מן דיש נרפתיש מיר יאר הלר' תקו' זו דען מלריש חיר נאל : די מיוט דער מרטוש די פיל זורך חול' רייך
חול' מיהן גיואכטן זיין אחרדן די נאך חול' דען הייטיגן טאג נאך פון מיר גיזוגן ווערט מין משכני אנגיש
טש' : דיוך קיסר האט נאפילום חול' ניליוש מן גימוין דורך זיין יעניראל קוליפירוש מיר יאר תקט' זו דען
מלריש חיר נאל : מיר יאר טר' טה' טו' זיין ערר ליטרטוש גיוועזן חול' שטורק גיוועזן זיין מין דעם גאנצן
רייכ פון דער אדונה מיטוויש די שטיט מין קאפיש מי' אי' חוך מין דער זעלביגי לייט מיוט מיין גרושר רעב
גיוועזט כאטש מין דעם גאנצן עולק חול' דיש לייט האבן וועגן רעב די גרוש פון דעם פעלד גטמין חול' מיו מין
דעם זעלבין רעב גישטארבן מיין גרויסן פאלק די ניט ו לילן מיו וועגן גרוסי אנג שפנגי סי' נד' : דער קיסר
האט גישיקט זיין יעניראל בילומיריוש חוך דען גיוואלטיגן אלך ויטיוש דער אלך פון גאטן דער רוק חול'
מיוט מורביליגוש מיבר מיהן קוין חול' דאס האט מיהן ביאעלטיגט חול' האט דיש שטאט רוק מין גימוין חול' דען
אלך האט נר לעבטיג גיפאנגן גימוין חול' האט בילוואנגן די נאנל מיטליש חול' האט מיבר דיש נאטן ניט
פאר טילגט זונדרליין האט זיש מן גילאנגן די זיש מיך האבן מיט געבן חול' האט זיש זילן לאזן מיך חאך -
היר נאך זיין זיש ראבעליש וונדרן מן דעם קיסר יומטיניט חול' האבן זיך מר ווילט ו מיינט קיסר דען
שטארקן טיטוש ו מיינט אלך חול' זיין אחרטירט חול' מן גאנגן חוך דעם קיסר זיין פאלק וועלטש
ביטטאנדן האט מן לוויש אחל הונדרט טויזינד אחן חול' האבן זיש גישלאגן חול' גאנל ו שחנדן גיואכט
חול' האבן רוק בילוואנגן חול' האבן דיש שטאט פאר בראנט חול' מלי דיש טעדרן חול' דיש אויסרן האבן זיש
נידר גיווארפן : די מיוט פאמירט מיש יאר פיר טויזינד חול' דרייש הונדרט חול' זיבן תקיז' ו נאל דען מלריש
מיש יאר אלך רנט' ו דער שטאט בויאנג חוך האט רוק גישטאנדן חול' חוך וושטען פיל שטעט מהני
רוק האבן זיש מין גימוין : חול' דיש שטאט אייש חוך האבן זיש חוך פאר בראנט חול' האבן פאר דארבן
מין מיטליש מן מיינר לייט חוך מלטעהן יאר קונטיביראלך : נאך דעם האט דער קיסר גישיקט זיין יעניראל
בילוואריאט דער חובן גיאעלטיר חול' האט מן גיהובן ווידרוק ו בויאן דיש שטאט רוק : חלו מיוט דער אלך
שטארוש ווידרוק חוך מיהן גיקוין חול' האט זיש דש פון גימוט חול' דער טאטילוש האט זיש ווידרוק מן
גיהאבן ו מר נייאן חול' ו בויאן : חוך מיש יאר טי' תקן' ו דען מלריש מיוט רעב גיוועזן כאטש מין דער
גאנצי ועלט חול' די פאלק האט די גרוש פון דעם פעלד גטמין חול' אייז חול' די פלויש פון דען טוטן
טיירינגן האבן מין בוטש איש מנדיר גיואכט חול' האבן זיך די יתך פון דיש ורמקין חב גיטאן חול' האבן מיהן קין
אט אער וועלן געבן : חלו האט דער לוטריש דער קינג מין ורמקין חוך ו מיהן קוין מיבר זיש איט מיינט
גרויסן פיל פאלק חול' האט חלי שטעט פאר בראנט וואו זיש הין קוין זיין חול' האט מיין גרושי הריגה גיטאן
מנוטיר זיש חול' האט זיש מונטיר טעניג גיואכט : מביר וויש דער אלך ו דרוק ו מיוט קוין מין זיין חוך
האבן זיש מיהן מקורט ניט אין גיהולפן חו זיין זיש פון מנדרן אחל וויבר קוין מן ו ליהן חוך זיש חול' נאך
דעם די חו מיין גרושי אלחאה לוישן זיש מיוט קוין זיש זיש מקטיין דיש חובן האבן דיש זיש מקטיין חו האט
דער אלך חוש ורמקין אוין מנטוליגן חול' די מיוט גיוועזן מיש טרעטש מיש יאר שטו' תקנה' פון נאל דיש
מלריש שטיט מין שפנגי סי' נח' : דיש יהודים דיש מן קיסרי גיוועזן זיין חוך גישטאנדן חול' מיין שטרייט
איט דיש מלריש גיהאבט מיש יאר שטו' תקמ' ו דען מלריש קאטיוש סי' או' : מהנטו פון יאר שך' תקט'
פון נאל דיש מלריש מיוט מיין ערר ליטרטוש גיוועזן מין מיינר לייט חוך זיין מיש חוך דיש מלריש
דיר נייט מיוט מין שוערין דבר גיוועזן מיש גאנגן חוך ביו די מין פיל חורטן מיוט גאנל ווישט גיוועזן חול'
פיאטש ביזנטין האט : חוך מין דער זעלבין לייט האבן דיש חובן חרב גיאכט טאר לין חול' חוך שאפט
מין קאטוש סי' אח' : מיש יאר שכד' תקמד' פון נאל דיש מלריש מיוט גישטארבן דער זוויוך דער אלך
מין לרפת חול' האט פיר זין הינטר לאזן : חול' ו זיינק זין זיינערש דעם מיוט ו זוי גיפאנגן די: ער דר זיוט מיוט
וואנדרן

וואנדערן מוז מיט אלץ גיוואנדערן ווערן מוז דען ס׳ גיהערטען מורטין דיא מן דער אויגל שטראס ליגן מוז מן
דעמ ריין ורחקין טיריגן העמין מוז מיזט מיין פֿרויאר אלץ גיזועזין : דער קיסר יושטינוס מיזט מיין
פֿרויאר אעמ גיזועזין החט גיטון גירעכטיקייט מוז החט ליב גיהאט דיא חצאיא מוז החט זיא
זיא גיהאלטן מוז מיזט מיהני גיזועזין זוס הילף מוז שוץ מוז מיזט גיזועזין ס׳ מיינט רוהם מוז לוב ס׳ דעמ
אלצה פון רוס מוז מיין גרוטן נאהן גיהאט אלי זיין ועבין טאג מוז נאך זיינט טוט החט מן זער פון מיט
גיריהאט נאך דיין הייטיגן טאג : דען ער החט גיהאט בייא מיר דריייא גרוטי חצאיא דיא דא גיוויטט החבן
אלי דיא רעכטן : מוז דער קיסר החט אוי מיהן עלטה גיהאלטן מוז החט גיאאכט מיין מצר מוז ווא מן
פֿולגנדרט החט דיא גולדי בוי מיזט גיאאכט מוזך דיינט ווא מן נאך פֿינדט מונטיר אלי דיא אלצין פון מדוק
מוז ואערט מוזך אויין גיהיינן יושט ליבוני מוז מיזט גישטאהבין ס׳ דריייא מוז׳ זיבעליג יאר מיט יאר פֿיר
שוויזינד שבו׳ תקמו׳ ס׳ דען מוניש מיט פֿינל מוז דרייטיגשטן יאר ס׳ מיינט אלצה : מין יוחסין טטיט דל קאר׳
דיא מן דעמ קיסר יושטינוס זיין לייטן החט דיא זון ניט גישוינט מוזך דיא ערד מיינט גאנצין יאר מן מין טטיק
זונדלוין גאנצי ווינג טאגן :

ווישטינוס דער מגדיר מיזט זיין טאכטיר זון גיוועזין פון דעמ קיסר יושטינוס מיזט דער חכט
מוז׳ פֿונפֿציגשטר קיסר גיוועזין החט דיא אולכה גיהיהרט מיט יאר פֿיר טוויזינד שכו׳ מוז׳
דיא דא החבן גיגלויבט מן דען מוניש מיט פֿאר טיגלט . דייר קיסר מיזט מין רשע מוז׳ מין מכזר
גיוועזט מיבר זיין פֿאלק מוז׳ החט מלי דיא גיוועלטיקייט מוז׳ יושטיליא מיבר נעבן זיינר פֿרויא דיא זיא זאל דיא
קיסרין׳ פֿיהרן איט נאהין מפיהה מוז׳ פון דייר פֿרויא מיזט פֿיל ביז דען רואיי׳ ס׳ קוין . דייר קיסר החט זיין
יעניראל נאהוס גיטיקט מן מיטליא מיבר דיא פֿאלק גאטן אלחאה איט מיהן ס׳ החולטן מוז׳ החט החרטן
גרוטי פֿיקטאריא גיהאט מוז׳ החט מוז גיבראכט פֿיל פֿאלק פון דעמ גאטן דיא קיין נאל ניט החט גיהאט .
מוז׳ מוך טוטיליא דער אלי פון רוס מיזט מוך מן דער אלחאה גיבליבן מוז׳ ער החט דיא פֿאלק גאטן ואר טריבן
מוז׳ דעמ נאך מיטליא מוז׳ זיינן וועדוס גאנגין מן מיהרי ערב נאך מן מפרד מוז׳ החרטן החבן זיא זיך
גיאערט מוז׳ גיאכטרט וואנדרן ביז פֿוס הייטיגן טאג . מוז׳ דיא נייט נאך דיא גאטן פֿאלק גאטן זיינן גיוועזין מן מיטליא
החבן זיא גיאאכט מיין חוכבן נאך דעמ מנדרן פון דעמ קיסר הונרוס מן ביז זיא מוז׳ דעמ נאך גיטריבן זיין
וואנדרן מיזט אער מוז׳ הונדרט מוז׳ זעכציג יאר גיוועזין . מוז׳ פון דעמ קיסר פֿיליפוס יוליוס מיזט עז זיער מוז
דרייא הונדרט יאר . מוז׳ וועלט ביטרייבר שרייבן מוז׳ מן דייר נייט נאך מוז׳ קוין זיינן אין מוז׳ הונדרט אאך
הונדרט טוויזינד . מין דער זעכציגן נייט וויא דייר יעניראל נאהוס מיזט גיוועזין דא מיזט דייר פֿרטאן זער
גיריהאט איט לויטר טטיכן דיא מוז׳ טאאך דיא מוז׳ החט מ׳ מיט גישיקט דיא ער זאל וויזרוס נאך קונטנטינ
מיט בגיגט איט לויטר טטיכן דיא מוז׳ טאאך דיא מוז׳ החט מ׳ מיט גישיקט דיא ער זאל וויזרוס נאך קונטנטינ
גן מוז׳ זאל החרטן מין הערט זיין דיא מוז׳ דייר מוניאך החט ער מ׳ וועגן גיבראכט דיא מין נייא פֿאלק מיזט
קוין מין מיטליא וויא וויטר טטין וופרט :

אין טעגן דיא מן גילילט החט דרייא הונדרט מוז׳ חכט מוז׳ זעמניג תקמה דען מוניש מיר זאל זיין
מוך גישטאנדן מין טיל פון דעמ פֿאלק הון דיא מוגדרן דיא זיא החבן וועלן גן מין מיטליא מוז׳
החבן זי זיך ק ניגירט מין טיל פון דעמ פֿאלק גאטן דיא פֿאר מן גיזעמט החבן מן דעמ רמפיר פון אחריבורג
זוא מובן טטיט מיט יאר רל׳ מוך החבן זיך מ׳ מיט גיזאמלט זייני קרובין דיא מ׳ דייר נייט גיהיינן ואערט
ואעטט פֿולן מוז׳ זיינן מן מיטליא גאנגן איט מין גרויזן פֿיל פֿאלק מוז׳ איט דעמ יעניראל נאהוס דער מובן
גיאאלט מיזט אין פֿלה דען ער מיזט רחבעליא גיוומרדן קיגן זיינט קיסר . מוז׳ זיא החבן איט זיך גיואן מיהרי
וויבין מוז׳ קינדרן ואאבט מלי מיהרי גוט מוז׳ החבן מין גיואן בערן איזאלאד פחביהה מוז׳ דיא איינטטי
פון דעמ נאך מיטליא מוז׳ החבן גרוטי הירגות גיטאן מן דען מן זואנד דיא מוז׳ החבן גיפייניגט דיא
מוניש מוז׳ מלי קיטטר מוז׳ מיהרי דייר זוא זיא החבן פֿולגן מיהרי גיבעט אב מ׳ זיגן דיא החבן
זיא פֿאר ברעט . מוז׳ דיא גלוזיט מוז׳ דיא אינכן החבן זיא מוך דען גאנגן גיהעגט . מוז׳
קיינר החט קין ביטטאנד קענן פֿאר מיהן החבן . מוז׳ החבן גירויבט מוז׳ גיבוינדרט
מין גאנץ מיטליא מ׳ פֿאטט דיא גאנץ נאך מיזט הרב וואנדרן דורך זיא . מוז׳ זיא החבן מין

טיבורוס דער מדיר דער ניין מול׳ פונקטיגקייט קיסר האט דיא אוכזה גיהיבט אין קונסטנטינא אויף דעם גאנצין רמפיר פון דעם ריין מול׳ האט זיך יין אוכזת אר שטרעקט אן דער פפאלץ העזין שוויין מאנט זיגוועדט דער ווין מול׳ אין ברסת מול׳ אין ורמאקן מיט אר וועלט וחערדן מול׳ האט אוכזה גיפיבט אין אענלן מול׳ אין מיטלט אין מיזיגער זר הילגער צייט גיענדט וועדט אינשטר טיטט אין שפעני מ׳ סה׳: היליזוערט דער וון פון גרושי טשטט גיבוחט אין מיהרן דעם זאנד מול׳ האט יין גיהייטן איינזאנד פון דעם זיין מאנן איינזאנד די אין גיטשרפקן מול׳ אן הייטש איט אוך פפולן בי׳ דעו פפולן טאג. די זעלביג אמל החבין זיין מיט גרושי טשטט גיבוחט אין מיהרן זאנד מול׳ החבין זיין מאנן איינזאנד די אין מיטלט אין מיזיגער זר הילגער צייט גיענדט וועדט אינשטר טיטט אין שפעני מ׳ סה׳: היליזוערט דער וון פון

דעם גאנצין רמפיר פון דעם ריין מול׳ האט זיך יין אוכזת אר שטרעקט אן דער פפאלץ העזין שוויין מאנט זיגוועדט דער ווין מול׳ אין ברסת מול׳ אין ורמאקן מיט אר וועלט וחערדן מול׳ האט אוכזה גיפיבט אין אענלן מול׳ אין מוי אלך דיא הין פאר מוריגיטיט מאין מלביטט מול׳ החבין מיט מוי אר וועלט מיין חוק אויגה מול׳ החבין דיא אינשטרוקציון ניבריחה מדר זוויבריחה בי דען הייטיגן טאג דיא דען מאין ביהאלטן מול׳ דיר אלך מלביגוט החט זיך מוי אר וועלט זו מייגר ריזידענט דיא שטחט ויהוט מול׳ האט זיין אוכזת אר וועלט מול׳ גרעטשיר גיאחכט בי׳ מן רוט. מול׳ נאך מהם זיין נאך נעהן אוכיק גיוועזין דיא רחגירט החבין. מול׳ תאיר זיין וי׳ זו וועדן וועזין דען אוכיק פון רוט חלי אר טאגין. מול׳ אר אוכזת החט גיטוחרט נוזיין הונדרט מול׳ מבט יאר בי׳ דער קחרחוט דער אעבטיג החט פאר טילגט אר אוכזת וויי וועלטר זא פון בישרייבן וועדט מיט יאר תהוג, תשעג, זו דען נאל דעם מלדין. מוך אין דער זעלביגן לייט מיט מוך גחגין קחקחטט דער אוך פון דעם נאל וחוך הון אוגדרין אר וועלט מול׳ יין גחגין בי׳ נאך זאר מול׳ יין גחגין טיריגן פאר וועטשט גיאחכט איט ברענן מול׳ יגגין בוליהרן מול׳ רויבן מול׳ הריגות גיטען מול׳ דיא זי׳ דיא טכיניק מול׳ נעמליך דיא זאקטן מול׳ העמן יין מיהן זו היל קוין מיהן גרושי הריגות גיטען מול׳ החבין מול׳ מיהרן דעם הון פאלק פאר דעם אן דעם גרושי מול׳ וועגן גרושי פאר בי׳ פון יין בריהרן מול׳ אלך קחקחטט החבין דיא זעבריג גיפאנגין ביקוין מול׳ פון

מיטיש בייאן טירינגן אייטן אוז' אונטשטין נאך פֿיל אדינגט. אוכ' מיזט איין פֿחאר אלך גיחמעין אוכ' מיזט שלוס
גיחמעין זוישן מיט אוכ' אלי זייני שכֿינים אוכ' מיזט איין שפעליחל גוטיר פֿרייגד גיחמעין לוס קיסר טיבירי אוכ' כֿי
דעמ קיסר אורין ובמול מיזט ער אוכ לוין זען לעבן קוימן דורך איין סמ האוזת מיט יאר דריים הונדרט אוכ' פֿילינ
תקפ' כֿי דען מלריס שפנגי סי' מג. דער קיסר טיבירום מיזט גישטארבן מיט יאר פֿיר טויזינד שאר' תקסר' כֿי
דען מלריס מיט זיבנטן יאר זיינ מלכות:

מורין דער זעלביגשט קיסר מיזט אלך גיחמעין אין קושטנטינה מיט יאר שאר' אין דער זעלביגן לייט היה
דיא ערד גילייפרט לוס זעקסטן אחל אין מכוסלים אין גרוסין רעש גמר גרויזיס אוכ' פֿורכֿטוס ווייל
זיא מיהרי ביא זיטן ניט נמך המבן גילמעין אוכ' זיינ אלי גרוסי במיי אין גיפֿחלין אוכ' זיינ אין דיזס רעש
גישטארבן אין אלי אפֿלינ טויזינד אחן אוכ' דיא שטחט מיזט חרוב גיוואדרן אוכ' דיא שלמנין המבן חיר
וומנינג דמרטין גיהחט אין דער זעלביגן לייט מיינן בורג. מוך אין זיינר לייטן זיינ גרוסי בערין ליטרוס
גיוועזין פֿחשט אין דער גמנלי חעלט אוכ' דז אקדם הגדול מיזט אין גיפֿחלין דז גיבויזט מיזט וומרדן אין חר
לויבטוס דעמ קיסר יוליחנום מיט יאר ד' מלפֿיס קכֿה' אוכ' דער קיסר אורלין המט גיטיקט פֿון יהודים
קוקוטנטינה נאך ירושלים אוכ' המבן אוזין בויזן וומט דרען לו ברחכֿן מיזט וומרדן. זיך אין מיט טפֿר
שלוטת הקבֿה מיט דל קט' : מוך אין דיזר לייט נחהנט דח בייא מיזט גיוועזין מיט לופֿט פֿון דעמ היאל
אין עיפוס ב"א אוכ' אין גיפֿט במלד אין גמנלי פֿוסק אוכ' ווען דער אעיט גיניטט המט מיזט ער תפֿל נידר
וויטר מיזט דער אחהג קוין מונטיר דיא לייטן דז זוען אין אעיט ניטט זחקט אן מיט מטירתא. אוכ' דער
חזקוני שרייבט פֿחרנין אין ויהי שרייבט ער דח פֿון עטוומט מנדרשט:
דער אן פֿחנג פֿון דיא ישראעליט מיר לילן:

פון דעמ יאר שנ' אן תקנ' כֿו דען מלריס אוכ' חוזיר יאר מיזט עז פֿיל טויזינד אוכ' טכֿב' מיזט מיט טרעטט
אין דיא טירקין מיר נאל ניין הונדרט אוכ' ניין נייניג: מיט טרעטט מיט יאר שמ' תר' כֿו דען
מלריס זיינ מיט היאל גיוועהן וומרדן גרוסי היאוט לייכֿן אוכ' מיט זעלביגן יאר המבן מונגרן גמר גרוסי
רויב אוכ' בלוטרונג אוכ' טריבֿיט גיטען אוכ' מוך פֿיל הריגט אין דיא לעגדיר פֿון אנדח זייטן אוכ' אין אערב
זייטן מוך פֿיל בלוט פֿמר גימוכ מיזט אין נרסת גיוועזין מין דער זעלביגן לייט אוכ' דר מוך המט דער הוגיר אן
גיהחבן כֿו רחגירן אוכ' אנדה ב"א קחימום סי' עב"ו נג: דער קיסר אורלין מיזט מיין דעאוטיגר הער גיוועזין
אוכ' פֿרוס אוכ' גחטט פֿערכֿטיג. אוכ' מיט לעטטטין פֿון זייני יחרין מיזגיהן וומרדן אין בחטטר אז ווען מיין
אחן אינ מיין דער גחטן פֿון קוסטנטינה אוכ' המט מיין בוז טוערט אין דער הוזר גיהחט אוכ' המט
גיוואגט מיר זאלט ווישן דז דער קיסר אורלין ווערט איט דעמ טוערט אוכ' זיין לעבן קוימן. אוכ' מוך דערי
גלייכֿן מיז דעמ קיסר מיט חלוס פֿמר קוימן. דז זעלביגי אחל מיז רחבעליט וומרדן קיגן מיט איט נחאין פחקו
אוכ' המט איך כֿו מיינם קיסר גיאחבט בייא זיינם לעבן אוכ' המט אוכ' גיברחכֿט פֿור דעמ קיסר זיין מוינן לוס
ערשטן אלי דעמ קיסר זייני קרובים הירנחך זיין ווייב אין אוכ' זייני דריים טעבטיר אוכ' זיין ווייב אוכ' אלי אחל
אנן אין מיינן המט אוכ' דז לעבן גיברחכֿט המט דער קיסר איט יפֿלין גיוואגט גחט חח ביטט גירעבט אוכ' דיין
אשטט מיזט אוך גירעבט. אוכ' אט חינטרשטין המט ער דען קיסר אך זאין אוכ' ברענגן. דז מיזטוגיטענהן
מיט יאר פֿיר טויזינד שטד' תר' כֿו דען מלריס אוכ' זעלביגשטן יאר כֿו זיינם לעבן אוכ' לעהנטן יאר
כֿו זיינ אלפֿית:

פאקו דער אין אוכ' זעלביגשטר קיסר המט דיא אלפֿה אן גיטרעטן אוכ' יאר פֿיר טויזינד אוכ' זעלביג אוכ' מיזט אין רשע גיוועזין מיזט ביא גיוועזין כֿו הש"י ב"ה אוכ' מיזט ביא גיוועזין כֿו
דען זייט מיזט אין מכזר גיוועזין אוכ' אין אטחיה אוכ' מיזט ביא מלי פֿייגד גיוועזין מיבר זייי רעבעליריא
מיזט דז אלפֿית פֿון רוס מלי פֿון אוכ' אין גמנלי פֿוסק אוכ' ווען דער אעיט גיניטט המט מיזט ער תפֿל נידר
וויטר מיזט דער אחהג קוין מונטיר וומרדן: קוסדרחי דער אלך פֿון דעמ קיסר אורלין דען רואי דז
גמנלן אוכ' מיזט אוכ' מיזט אוך גחנגן אוך ירושלים דז דיא ערלים כֿו פֿמר גיהחט המבן אוכ' המט בילחגרש
אחנגי

ישראל׃

הרוקלוס הער לוויית מול׳ אפיקורסים מיט יאר טויזינד שעב׳ מול׳ שעב׳ תריג׳ פון וואו איז מלכים מיט מלכין יאר פון איינר אלזה׃

ער האט גימאכט איין שוועסטערטאכטיר פון גרויסן ווערט וואס מול׳ האט מיט מיר פון גיזונט אין גיזונט איז נאכדעם קומט הרוקלוס מול׳ וו׳ איז אפיקורס גיווען ווי מיר זאגן אבער ער איז גיווען א גוטער מענטש ער האט גיהאלטן פיל פרעמדלינג׳ אין זיין הויז אפילו ווען זיי זיינען ארעמע לייט גיווען האט ער זיי גיגעבן עסן ווי אויך קליידער ווען זיי זיינען נאקעט גיווען׃ ער האט אויך גיהאלטן פיל ארעמע שילער וואס ער האט זיי לערנען לאזן אויף זיין קאסט׃ ער האט אויך גיהאלטן פיל ארעמע מענטשן וואס ער האט זיי גיגעבן עסן

ישראל אפילו אם אין החט ניט מיר נאטיר הגר נאך גיהייטן הונדערטן ניט קיינער פון הגר׳ . אזו מיוט מען דער
זעלביגן לייט גיוועזען מיין אמת מן ערבי מיין עטוואר אול׳ מין גרוסער חכם איט נאמען אחאד ווען זיוט זי גיוואר
החבן ווערן החבין זיוט זיך ביהעפט אול׳ החבין מיט אתמת גענן אול׳ מיוט נוס אלך פון מיהן גיאמכט
ווערדן . אול׳ תכל ואיר החבין זיוט מבגיפאדרט פון דיוט רואיי גאנץ נאר טאפט אלריק אול׳ מרביוט .
מיוט גיוועזען מיט יאר טער׳ תריד׳ נוס נאז דיוט מלריק . מלו מיוט דער קיסר הרקולוס גאנצן נאכט יין זין
אול׳ זי פאלק פון דיוט ישראעלים איט מין גרויסיק פאלק אול׳ זיין נאיטן גרוסי אלאזות גיוועזען גאר
אול׳ זי פאלק פון דיוט טירקן החבין איך איינטער גישפילט אול׳ דיוט מלריק זיין הויפן ווי פגרים גיפאלן פאר דיוט
טירקן אול׳ זיין מין מיינק טאג דר שלחן ווערדן הונדרט אול׳ פיפציג טויזיד מלריק . אול׳ דער קיסר אול׳ זיין
זין מוועק גיוואכן ביז מן זי קק״פי אול׳ זיין ווידר נאך קונסטנטינא קומי איט שיאפן אול׳ שאד אול׳ ריוב
אחאד החט מין גימוין דיוט גרוט שטאט מנטוביוט מיוט קין שטאט אין גיוועזען דיוט גרישר מיוט גיוועזען אול׳
גאנץ נאר מראמיוט אול׳ מראי אול׳ זי היילוג נאר אול׳ קליין מסיוט אול׳ מלריק דיוט מין דיוט אלכיות גיוועזען
זיין דיוט מיהרי גוליבן ניט מב גוליבן דיוט החט ער אוך גיברחפט אול׳ החט ניט מין מיליגן רח פון
מיבר גיוואזן . מיבר ירושלים מיוט נאך גיבוליבן מין דען רואיי מיר טוך אול׳ גיוואלט ביז זי דח קוזין מיוט עזאר
דער זין קטול ווען ווייטר שטין ווערט מיט יאר שנ׳ זי מיוט דער מן פאנק פון דעם גיוועלטיקייט פון דעם
אחאד מיר נביוט זי מיינט שטרויפליג אול׳ זי מיינט עק שטיין זי דען רואיי ביז נאך דען היינטיגן טאג
מין דער זעלביגן לייט החט דער אחאד פאר ווערלט אול׳ פאר עגדרט זיינט ואלק מיהרן נאזן אול׳ החט זיוט
היטן שריוט זי מיוט אזו פיל זי גאגן טרה זי ווייב מבר הם דיוט ווירטן אול׳ אן זו זיוט ניט מין היטן
הגריוט נאך דער דיוטש אחד נאך . מין דען דברי הימים פון ר׳ יוסף הכהן שטיט זי דער קיסר הרקולי החט
גיהיטן מין דער חכאה פון דיוט אלות זי דאז אלפות פון רוס ווערט מוסיר טעניג זיין זי אז מיינט פאלק דיוט
גירושה זיינן דיוט אילה מן זיך החבין אול׳ מוין דיוך מוזאך החט ער ביפעלן נאזן מוין גן ווענליר יוך דער זיין
גליבן ניט פאלק נאז דען נאז מן מ׳ זי לעבן ברעגן . אול׳ דיוט מיבן נאך החט דער אוך מין נרפת אול׳ נאך
גיפאלגט אול׳ מוך זי לבן ביפעלך נאזן מוין גן מבך זיוט החבין ניט גיוויטט זי ניט בידיטט מוך דיוט טירקן דיוט
החבין מוך דיוט אילה מן זיך ווילט אויר : מין גרוסי אלאזה מיוט גיוועזען ווילט דיוט נוויוט בריזדן דיוטוערט
אול׳ דיטריך דיוט אלפאס פון נרפת אול׳ ורמקן דיוט זין דעם אוך הולדוערט פאר דיוט שטאט קעלן אפ ריין
אול׳ דיזר דיטריך החט איך איינטער גישפילט אזו זי דיטוערט נאך קעלן גילפאן . אזו דער מזדר אוך בלאגירט
אול׳ מין גימוין . אזו החט ער דיוט שטאט פרייז געבן זי דען זאלדטן אול׳ זיין ברוזר דיטוואר החט ער אוך
ברחפט אול׳ דרייוט בריזרט זין החט ער איט זיך גיפיהרט זיפאנגן איט קעטין מין גישלאפן אול׳ החט זיוט
נאך אונן גיברחפט אול׳ דאדטן החט ער ביפעלן אוך קעפל הירונטיר אחפן : זי
מוין מיוט קוזין דוך אלטיות אול׳ דיוט עלה פון ברוהלט פון זיגורט דער מבן גיאוטיר אוך מיוט זיוט
יאר ט״ק מיוט פרעלי גיוועזען פון דיוט לוויוט אלפיק . אול׳ זונדר דיוט החט זיוט דורך מיר שוועזען אול׳ לישטן פון
אלחאות יאר אול׳ החט אול׳ דיוט אלכיות מיהרי פרייך מן מזאחן גיהענגט דען אלך מוין נרפת אול׳ דען אלך
פרחקן . אוך החט זיוט פעבן דעם החראה מיין נוס האות אול׳ החט פיל בלוט שפר גימוג זו ווענן גיברחפט
זו טויזינד אול׳ לעהן טויזינד מלו מוין דיוך מוזיוט מיוט זיוט זו ווירשט גיפאנגן ווערדן אז החט אלזיר העגרחט
פיט אז החטקט אול׳ אן החט זיוט מירי החר מן גיקיפט מן דען טוזוך פון דעם פפערד אול׳ החבן זיוט זאן
טוענפן דוך מלי גמסן דער שטאט בין זיוט מיהרן נשאה החט אוזן אוך פעבן אול׳ החט זיוט זו עט פר
ביעט מיט יאר טעה תריה׳ זו דען מלריק : ברטולום דער אלך מוין אקטן החט זיך אוך גיהחבן אול׳ מיוט
שטרייט בחר ווערדן איט דעם זוטיר דער אלך מוין נרפת אול׳ החט מיט ניט וועלן טיקן זיין יערליך אט ווען
פאר מרדירט מיוט גיוועזען . דערי וועגן מיוט דער אלך מין נרפת גמגן איט פאלק מין אקטן אול׳ מיוט זיין
גרוסי אלאזה גיוועזען לוזיוט דיוי אלכיק בייט דעם אחטר פלוס פון דער וועזיר אול׳ עגטלך דער אלך ברוהלוס
מיוט אוך זיין דעבן קוזין אול׳ דער אלך מוין נרפת החט גרוסי הרגות גיטען מן דיוט אזקטן ביזיוט שלוס החבן
זין פון ברטולום מן זיין דפאטרט שטאט אלך גיוועדרן מין אזקטן מיט יאר טל׳ תרל׳ זו דען מלריק . דיוי שטיט
מין שפגן מי׳ מו׳ :

עומר דער זון פון קטן איז עניקלין פון דעם אחאר מיט קוין מוך פ' ליהן איט איז גרויס אחלק חול' מיט גאנגן מוך ירושלים חול' המט דיזי טשטט דען מלרים איט גיומלט חב גימאין · חול' המט ביפלך געבן אן וול דו ביא האקדש בימן מוך דען ערשטן בולן חול' מן פאראחליזן וויא עי פון ערשטן גיועזין מיט · חול' המט ז' דעם אקדש הכיטות גיאחבט חול' ערבלך ביטטחלוג דר ל' פאר וויגט · דו מיט חול' מיט ירושלים מן דען מלרים · חול' מין טייל שרייבן מן מין מנדרי לייט · חול' מיט ירושלים מן דיא מואה מרבי' מיר העגדן אן חוי פיר הונדרט חול' פופלינ יאר ביא דו קוין מיט גחט פריר מוך ירושלים חול' המט דיא טשטט מין גיומין וויא רח טטיט מיט יאר תתמ' ·

דען מן פחג פון דעם מין קוין דו פחלק ביהם ·

צעחו מיט מין טטמרקיר העלר גיועזין חול' מין בעל אלחיה פון יוגנט מ"ק אח' בייא מין טייל וועלט גאנגן טעטשי ער מיט רמט גיומרדן מיבר דיא טלחבקן חול' קמרוחטן דיא מוי גאנגן חול' הער קוין ביין פון דעם פחלק וועגדן דיא חובן גיאעלט זיין מיט יאר ריא' ער מיט גאנגן מוך דיא אדינה פון פיהם איט גיומלט גרויסן פון פחלק חול' המבן חלי דיא מן וואהניר דו זאנ פחר טריבן חלי דיא חשבני' דיא פחר זאנגן לייטן דא גיומלט המבן וויא חובן טטיט מיט יאר תנה' פון דעם דריטן טויזינד חול' מיט ניקט מיבר בלבן פון דען מן וואויר דו זאנ קין מייגיר אעגט דען דיא טלחבקן המבן זיא חלי מוי דעם זאנ גיטריבן חול' זיא המבן זיך מן מיר טטמט גיזעלט ביא דען הייטיגן טאג · דער חוב גיאעלטר נעחי דו מיט דער ערשט חובט חדיר גיועזטיגר גיועזין מן דער אדינה פון פיהם · מוך ער מיט מוך גאנגן מן דער זעלבין לייט איט זיינם פחלק · דו מיט ניט נאך דער מייגן פון דעם טפנגי דען ער זול המבן דו דאז אעטה מיט גיועזין מן לייטן חולריך אלך פיהם דער חובן גיאעלט מיט מיט יאר רט' חביר נאך דער מיינוג מוך פון דעם פועלט ביטרייבר בחריק מן זיינם מפר דל' ג' דער רעכט חלי גיטיכיט חול' ביטרייבט חלי דיא דוכמי' פון פיהם חורדרלוך נאך מאדיר · חול' טרייבט ער דו דאז אעטה מיט גיועזין מיט יאר טנט' תרלט' ז' דען מלרים חול' דער גיאעלטיר נעחי דו מיט דער ערשטי דוכם חול' גיועלטיגר גיועזין דער מן דער אדינה מיט גיועזין ז' דער חואה מלחבקן חול' ער המט חיא מרוילט ז' מיינר ריידפנט טטמט חול' פון זייטם מוך גיבויטט דען פוטן בערג ריליפי' דו לוך הילגר לייט גיעגט וועדט יזרגן בערג מין המוב איל פון דער טטמט רויזין חול' המט מיט זאנ גיזעגין גידוהט חול' גירמטט ביכרוך חול' המט מיט קיינר ניקט חוכטיר וועג גילגט חול' המט גיטמן אטפט חול' לרקה מיט זאנ חול' נאך זיינם נאמין זיינן גיהייטן דיזי זאנדט לייט נעחי חודיך טטעחי ביז מוך דען הייטיגן טאג ·

לעבו מיט דער ברוד פון דעם נעחי דער מיט מוך מוך גאנגן מן דער זעלבין לייט איט זיינם פחלק פלחבקן חול' קור וומטן מוך דער אדינה פון טלוניה חול' פולן חול' מיט מיהני מוך ז' מיינם הערן גיועזט · חול' אן המט דיזי זאנ טמבט גיהייטן פולן וויל עי מיט פולן ליגט חול' מין יושט עבן זאנ טמבט מיט · חול' לר זעלבין לייט מיט פולן חול' טלניה מול' מיינם טטיט מוך מן דעם טפר פחריך דל' ד' חול' טרייבט הובריקוס רייטל מוך דעם דל' ג' דיר טלעבי המט מוך גיברמבט מן פולן זיבן טטעגדן חול' המט מיהנן מין גאנן געבן רומייבחרי דו דיזי חורדיניג נאך מיט גיבלבן ביז דען הייטיגן טאג · דיא פעלקיר וועגדן חול' דיא טלחבקן דיא דא זילן בייא דעם וואטר טטרוק עלב וואל המבן זיך מין גיבילדט זיא וואטן מיבר קוין דו זאנ טיריגן חול' וויא מיהרי קוירמטן פיהם ביקוין המבן דערי וועגן זיין זיא גאנגן איט הילן חול' בייא טטמוך מיהרי חבריך דיא מן פיהם גיזעטן המבן · מביר דיא זקלטן זיין מיהן זו הילן קוין חול' המבן זיא חוי דעם זאנ גיטריבן · דו מיט גיטעהן מיט יאר ת' תרט' זו דען מלרים שפנגי טו' מי' · דער קיסר היוקלי מיט גישטארבן מן חולי האיט ער מיט דר פאר קרענק גיועזין זיבן יאר מיט יאר פיר טויזינד תת' תראב' זו דען מלרים מיט דרייגיגטן יאר זו זיינם אלטות ·

קוסטנטינום דער דריטי דער זון דעם קיסר היוקלי דער דריייא חול' זיינם אלט' זעלבן קיסר מיט אלך זוהרדן זו נעהן יאר מיט פיר טויזינד תת' חול' זיינם ואטיר זיין וויב ארטינא

עלה השיון פירי מול מיט גיטמרבין מיט פֿירדן חורט ס׳ זייגט אוֹבות מול ויוד הרקליני המט דיט אוֹבה מן
זיין שטחט מן גיטרעטען :

הרקליני דער פֿיר מול זעגליגשטע קיסר דער המט מוך רמגירט מיט יחר פֿיר טוזיינד תא׳ תת׳ דורך
תחבוות מול ויטטן זיין אוטיר מול דיוך גיאעלטר הט ן מבוד המט ניט ומג גיועבט : דען
ווית עז קונטבמר מיט וומרדין דיזי ביזי דמטי דיט ער גיטמן המט דעמ קיסר קומטמטיגט מוז המבן ליט
פֿוטטטי פֿון קומטנטיני מלי דרייט גיפֿענקליכר ווייז גיומין : דען קיסר הרקליני המבן זיט ומזין דיט נמז חב
טניידן מול דער אוטיר המבן זיט דיט לוג ומזין חב טניידן מול מן המט זיט מן דז גיפֿענגמט גיזפֿלט ביז זיט
גיטמרבין זיין מיט גיפֿענקמט מול דען השיון פירי דען המט מן איט דעמ טוועדט גידיבט מיט יחר פֿיר
טוזיינד תג׳ מיט מנדרין יחר ס׳ זייגט אוֹבות :

קוסטנטיני דער מנדר דער פֿינל מול זעגליגשטר קיסר דז מיזט דז ענקלין גיוועזן פֿון דעמ קיסר
הירקליני מיזט אוך גיוועזן מן קומטנטיני מיט יחר פֿיר טוזיינד תג׳ דער מיזט מין
רשע גיוועזן מול מין מכור מול מין גמר מיפריגר מ׳ ביוך אעבט גיוועזן : דז פֿמוק טרייק דז זיין דיט
ישאעמליט דז פֿמוק פֿון דעמ אחאר דער מבן גיאעלטר זיין גמנגן מוך דיט המידרט מול המבן זיט דיזי
גיזייגטרט מול מל מיר גוט פרי זי גיאחבט מול מוענק גיומין : דער קיסר מיזט קיגן זיט גמנגן מ׳ אלחאה
איט זיט גיהולטן מביר דיט ישאעמליט המבן זיך אייגטר גישבעליט מול המבן דז פֿמוק פֿון דעמ קיסר
גישלגן מול ס׳ טרעט מ׳ המבן פֿיל מרינות דען רוייזיט מב גיומין : ווית דער קיסר וידריט איט שיאפֿ
ס׳ רוק נמך קונטנטינט מיזט קומין מוז המבן דז פֿמוק פֿון דעמ זמנר מיזן מוז גיהעלפֿן מול מוז גישפֿמט
מול המבן זיך מין גיומין מן מיהרן זין דיין קיסר מוק ס׳ ברענגן מוז המט דער קיסר דז גיאערקט מול מיזט
איט זיינט פֿמוק גמנגן מן מ׳ טוליט מול דמרטין המט ער אלחאה גיהולטן קיגן דעמ פֿמוק פֿון וואבמרדיט
מול דמרטין מיזט ער מוך מן קלקליכ גיוועזן : נמך דעמ מוז מיזט דער קיסר קומין נמך רוק מול מיזט המרטן
מטטפֿמנגן ווחרדין איט גרוטי עהר מול מיזט ס׳ רוק בוכן זמנר לייט מ׳ המט גישטאלן מול גירוכבט מוז
דעמ מוך פֿון רוק מול מוז מיהרן הוז ווחז זיט בעטען מול מוז זוטטען טטעט מן מיטוליט פֿיל גועלט מול גוט
מול מ׳ זיט דיוך מיזטוליט זיך מוך ביוך זמנר גירמכט מיהן מוק ס׳ ברענגן מוז מיזט ער
מוך מוועק פֿון מיהן מב גיוועזן איט מל זייגט נמך נילוליט : דער קיסר קומטנטיני ווית ער גיוועזן
מיזט מן לילוליט מול דמרטין המט ער מוך זייני ביז ווען ניט מוטיר זמנן מ׳ המט גישטאלן מול המט מוז
מיהרי שמל קמאר גיומין ומז זיט טטוזיט גיהמט המבן : מוך מוז מיהרי דיטטי הייגרן ווחט זיט דרינ
גיהמט המבן מול המט זיך גענלט מול גוט ס׳ מוחאן גיאחבט מול המט מב גישיקט נמך מלכסנדריט טל
מלריט מז המבן זיט מיהן דמרטין מחית גיוועזן מן דעמ בחד מיט יחר פֿיר טוזיינד תל׳ תלע׳ ס׳ דען מלריט
מיט זעקט מול גמנגליגשטען יחר ס׳ זייגט אוֹבות : ווית דז פֿמוק טרייק גיהערט המבן דז דער קיסר טוט
מיזט זיינ זיט גמנגן מ׳ ל׳ לילוליט מ׳ המבן זיט הויבט טטמט טרמקומט ביאעלטיגט ס׳ מין גיומין מול
זיט גמנגי מדוה מול המבן זיט מלי ביבוכרט מול פֿון המרטין זיין זיט הין גמנגן מוך מלכסנדריט טל מלריט
מול המבן זיט מן גיומין מול המבן מלי מיהרי מולחה גיומין ווחט דער קיסר דר מוברט מול מוז
גיומואט המט מן מיטוליט :

קיסטנטינוס דער פֿירט דער זעקט מול זעגליגשטר קיסר דער זון קיסר קומטנטיני דער מנדר
המט דיט אוֹבה מן גיטרעטען מיט יחר פֿיר טוזיינד תל׳ מול מיזט מין פֿרואר קיסר
גיוועזן מול גמר קליקליך מן דער אלחאה גיוועזן : דער קיסר המט דיט ישאעמליט דיט אלחאה מן גיאחבט
מול איט זיט אלחאה גיפֿיהרט ביבן יחר מול המט פֿיקטמריט גיהמט מול המט פֿון זיט מוק גיבראכט דרייסיג
טוזיינד מען דר נמך המבן זיט איט מיט טוזיק גיאחבט מול כורת ברית איט מנדר גיוועזן פֿוק טוזיק מן לייטן
דיוך קיסר המבן זיך מן מיזאחן גיאחבט דז פֿמוק בולגארן זיאחבט מיהרן טכניק דז פֿמוק מלבמקן מול זייט
גמנגן מוך הונגרן מול מוך מרינות מעהרין מול המבן גיומין מלי מיהרי זעגבר : זוכרלין זיט המבן מוז
מרואלט מן דעמ רוכט מן מעהרין מול המבן גיקריגט מול המבן מיהן ס׳ מיזט אלך מן גיומין מיבר זיך

אונ׳ נאך אים האבין נאך קינגן רעזינדירט אונ׳ זיינן פיל אדינות אונטיר איהרן שוץ גיוועזין · אונ׳ האט גיטוואחרט
איר אלכות אער אלז לוויא הונדרט יאר ביז אין דער לייט פון דעם קימר ארגולפי דער האט איר אלוכה אחכין
אויך היבן וויא ווייטר שטין ווערט אים יאר תראו׳ תתפו׳ לו דען נולרים · באריק : זיגוואחרט דער אלך אויז
ורמנקין איזט איין שטארקיר אלך גיוועזין אונ׳ אלי זייני פיינדן זיינן אים לו פוס גיפאלין אונ׳ איזט זער הוך אוטיג
גיוועזין אונ׳ קיינם קיין פריינדליך פנים גיוויזין · דערי וועגין איין אחל איזט ער אויז גאנגין יאגין איזט ער אים
וואלד אום זיים לעבין קואין ער אונ׳ זיין ווייב איט אים יאר תלט׳ תרעט׳ לום לאל דען נולרים : אין דער
זעלביגן לייט האט דז לאנד גיפיהרט ראט באט אין זאקמין אונ׳ האט זיא אעכטיג שארך גיהאלטין אונ׳ אין
גרושי ביטווערנוס גיזעלט · אליז אויז דיזר אורזאך זיינן זיא ראבעליש אן אים וואחרדין אונ׳ האבין בייא זיינם
לעבין ארוויליט לו איינם אלך דען הערין לודוויג דען אלך אויז ורמנקין דער דא ראגירט האט אין טירינגן :
קראקום דער אנדיר דוכם לו דער אדינה פון פיהם לו דער אואה פון דיא סלאבאקין אונ׳ דז איזט דער זון
גיוועזין פון דעם דוכם לירי אויז פולין האט דיא אלוכה גיפיהרט נאך זיינם אונקיל זיין טוט איט נאאין לעחו
אויך דיא אדינה פיהם נאהנט לום יאר פיר טויזינד תתרפ׳ לו דען נולרים · אין דער זעלביגן לייט האט דער
דוכם לירי אויז פולין לאזין בויאן דיא שטאט וואחרטין דיא אן דער וויימל ליגט אונ׳ האט איר איין נאאין געבין נאך
זיינם זון נאך גיהיישן אים לו עהרן קראקא ביז דען היינטיגן טאג באריק דך ד׳ : דער קימר קומטנטינום
דער פירט איז גישטארבין אים יאר פיר טויזינד תאז׳ תרפו׳ לו דען נולרים איר לאל אים טז׳ יאר לו זיינם אלכות :
יוסטינום דער אנדר דער זיבן אונ׳ זעכליגשט קימר דער זון פון דעם קומטנטינום איזט אלך גיוואחרדין וויא ער
פונפלעהן יאר איזט אלט גיוועזין אים יאר פיר טויזינד תאז׳ דער האט פאר פאלגיט אלי דיא דא גלויבן אן דען
נולרי אונ׳ האט זיא אב גיוויזין אונ׳ פאר איידט פון איהרן גלויבן אונ׳ האט שלום גיאחכט איט דיא ישאעאלים
אויך איט דעם פאלק טראליאה : אים יאר תנו׳ תרלו׳ לום לאל דיא נולרים איזט איין ליקוי פון דער זון גיוועזין
אלז דז אן אים פעלגין טאג האט דיא שטערין אים היאל גיזעהן שפנגי מי׳ ע׳ : דער קימר יוסטינום האט
דען עלטשטין איר איינונג ניט גיפאלגיט אונ׳ האט דען שלום גיבראכן דז זיין זון גיאחכט האט איט דען
ישאעאלים אונ׳ איזט גאנגין אויך טרליאה אונ׳ האט איהרי פעטטונג בולוואנגן אונ׳ איהרי שטעט פר ברענט
אביר דז פאלק דז לאנדש האבין זיך איין גיזאאלט אונ׳ איהרן לייב טעפנטירט אונ׳ זיין קיגן איהן גנגין אונ׳ האבן
איהן בילוואנגן אונ׳ לו איינן אם אן גילאגן · דער קימר יוסטינום איזט גאר אוטוויליג גיוועזט אונ׳ זער גיפיינד
גיוועזין אין אלי אענשין איר אויגן · אלזו איזט אויך איהן דער יעניראל ליאוטיניום אונ׳ האט דעם קימר דיא נאז
אב גישניטן אונ׳ האט איהן אין איין תפימה גיוואחרפין אונ׳ איזט אן זיין שטאט קימר וואחרדין דז איזט פאסירט
אים יאר פיר טויזינד תרלו׳ לו דען נולרים אים לעהנטן יאר לו זיינם אלכות : ליאונטינום דער אכט אונ׳
זעכליגשט קימר האט דיא אלוכה גיפיהרט אין קומטנטינא אים יאר תנו׳ :

טיבירוס

דער דריטי דער ניין אונ׳ זעכליגשט קימר איז אלך גיוועזין אין קומטנטינא אים יאר ד׳ אלפים
תמ׳ דיזר קימר איזט גאנגין אין אראי אויך דיא ישאעאלים אונ׳ האט זיך לוויטן זיא לו גיטראגן
גרושי שווערי אלחאות אונ׳ זיינן. אין וויג טאגין לוויטן איהנן אויך בידי זייטן אום קואין לווייא אאל הונדרט
טויזינד אאן : אים זיבנטן יאר לו זיינם אלכות טיברוס דז איזט דז יאר תמז׳ איזט דער קימר יוסטיניום אויז
דער תפימה גיבראכין אונ׳ איזט אוועק גילאפין אונ׳ האט זיך איין אראע לו אזאאין גיאחכט איט הילך זיינם
שווער טוניוט דער אלך אויז בייארן אונ׳ איזט גאנגין אויך קומטנטיניא איט איינר גרושי אענג פאלק אונ׳ האבין
דען קימר טיבירי גיפאנגין ביקואין אונ׳ דען קימר ליאונטיום האבין זיא אויז דער תפימה גינואין אונ׳ האבין
אענה גיוועזין · אונ׳ דער קימר יוסטינא ער זעלבשטין איזט גאנגין אונ׳ האט אויך איהן גיטרעטין איט זיינן
פימן אונ׳ האט ביפולין אן זוז איהן דיא גאם שלייפן לאזין אין אלי גאסין פון קומטנטינא נאך דעם האט אן איהן
דען קאפא אב גיהאקט אונ׳ דען קעפא פון דען אינכן דיא אים דיא קרון האבין אויך גיטאן האט ער בלינט
גיאחכט אן דען לווייא אויגן : דער קימר יוסטינום האט ניט נאך גילאזין אונ׳ אליז אים ביזן וועג גיבליבן אונ׳
פיל און שולדיג בלוט האט ער פאר גאסין אונ׳ פיל לייט דיא אים גיהאלפין אויז דער תפימה לו קואין דיא האט
ער איט ביזן בילאלט אן שטאט דז גוטט דז זיא אים גיטאן האבין · אויז דיזר אורזאך האבין לום קימר גיאחכט

בייא ווינט לעבן זיין הויבט אזן פֿילִיפּקום אז׳ דיזר פֿילִיפּוס האט דען קיסר יוסטינוס אזא זיין לעבן גיבראכט
איט דעם שווערט אזא יאר פֿיר טויזינד תשנ׳ז ן דען מוסיק איט ניבטן יאר פֿון זיינם אלטן ווייב אר פֿון
מגדרן אזן דז אלטה תן גיטרעטן האט׃

פֿיליפּיקוס דער ניבנלִיגשטר קיסר איז אלָך גיווען מין קוסטנטינא אזא יאר פֿיר טויזינד תשנ׳ז׃
אזא יאר תעה׳ תשטו׳ ן דען מוסיק האבן דיז ישראלים בייאבטיגט מפֿריקא ניבינה
אזן׳ גרמאני אזן מפֿרד אזן׳ אזן גרוס חוק אזן איז אין דיזן הענדן גיבליבן ניבן הונדרט אזן׳ פֿיר
אזן׳ ניבנליג יאר ביז דז דא קוינן איז ניז ירדינאנדוס דער אלָך מרגען אזן׳ האט אזועק גינאמן גירמאני פֿון האנד
דען ישראלים ווז שטן ווערט אזא פֿיר טויזינד אזן׳ נייז הונדרט אזן׳ פֿיר ניבנליגשטן יאר חבר אזא
אזן׳ ניבינה איז ניז דען הייליגשטן קיסר פֿילִיפּקום ניבליבן׃ דיזר פֿילִיפּקום איז אזא
דען גוטן אזא גלָך גמאכט׃ איז דיזר מורזאך האבן דיא עלטשטן פֿון קוסטנטינא אזא ווילן דען מגומטיט
פֿון קיסר ניא איינם לעבן אזן׳ ער האט דען קיסר פֿילִיפּקום בלויב גיאבט אן זייני איניגן אזן׳ האט אזן
אזן תשיטה לאזן לגן אזן׳ זיין לייב אן דען גיפֿענקנום אזוין אזן׳ ברענגן אזן זיין טאג׃ איז גישעהן
יאר פֿיר טויזינד תשה׳ תשטו׳ ן דען מוסיק אזא פֿון מגדרן יאר פֿון איינם אלטן׃

אגוסטוס דער אזן׳ אזן׳ ניבנליגשטר קיסר איז אלָך גיווען מין קוסטנטינא אזא יאר פֿיר טויזינד
תעה׳׃ דיזר קיסר האט זיין פֿאלק גיטיקט אזוי׳ן האלטן קיגן דיא ישראלים אזן׳
ער ער קיסר זעלבסטן איז ניט גאנגן זונדרן פֿאר פֿערטיגט איינן אינגן דער אזן׳ יעמיראן זיין דער האט
קריגט ווען ניט פֿאר שטאדטן האט אזן׳ דז האט דען מגדרי אזפֿילירן גאר בחנף גיטאן אזן׳ איבן דר ן גיזעהן
האבן אזן׳ גאר ברוך גיווען׃ אזן׳ אזז דיזר אורזאך האבן ניז איך אר ווילט זאן קיסר דען טירזאזיא אזן׳ ער
האט אזוי׳ן האלטן גיהאלטן איז איינם ערדן קיסר מגומטיט אזן׳ האט איהן בייאבטיגט אזן׳ האט איהן גיפֿנגן
גיווען אזן׳ האט איהן אין קולטיר גיטאן ביז ער גיטשטרבן איז׃ דיזיר איז פֿאמירט איז יאר תעז׳
תשיו׳ ן דען מוסיק אזא מגדרן יאר פֿון איינם אלטן׃

טיאורוסיוס דער דריטי דער זוייט ניבנליגשטר קיסר האט דיא אלטה אן קוסטנטינא גיהרט
דען ער איז אזא יאר פֿיר טויזינד תשיז׳ ן דען מוסיק איז ער גיטשטרבן׃ דיזיר איז פֿאמירט איז ער האט
דר יעמיראן פֿון קיסר מגומטי דער האבן גיווען איז דען קיסר טיאורוסיוס דז ער
ווען זיין ער איז אזא יאר פֿיר טויזינד תשיח׳ ן דען מוסיק איז דיזר קיסר גיווען גאר פֿרום אזן׳ האט
גיווען אזן׳ האט איהן קולטיר גיטאן ביז ער גיטשטרבן איז׃ דיזיר איז פֿאמירט איז יאר תשיט׳
דז ער האט איהן אזן׳ אזן׳ אזן׳ ן דען מוסיק אזא מגדרן יאר פֿון איינם אלטן׃

לואן דער דריטי דער דריטי אזן׳ ניבנליגשטר קיסר דיא אלטה גיהרט אזן קוסטנטינא איז אזא יאר
טויזינד תשנ׳ז׳ דיזר קיסר איז אזן איינר יונגי אזן׳ אזן׳ גיהיניר גיווען דער איז שווערייר אזן׳ בייא
זיין ברוך פֿאר דיזר האט אזן׳ איז אזן גרוסר הויבר אזא׳ גיווען אזן׳ אזן׳ טשטרקיר העלד אזן׳ איז אזן
בעלִ אלטה גיווען אזן׳ איז אזן׳ איז גישטיגן איינם פֿון אזא׳ דרשי פֿון מגדרן ביז פֿון אזא׳ אזן
איז קיסר גיווען׃ איז פֿרשטן יאר פֿון איינם אלטן איז ביי איינם אזן׳ אזן׳ אזן׳ אזן׳ אזן׳
דיא גיפֿונדן ווערן אזן׳ איינר גאנזי אדינה דיא זוי אן אב שחקן׃ אזן׳ דיזר ביי איז אזן׳ אזן׳ אזן׳
ביז פֿון אזקטטן יאר פֿון איינם אלטן׃ אזן׳ דריטן יאר פֿון איינם אזן׳ אזן׳ אזן׳ אזן׳ אזן׳
ת״ש ת״ך ן דען מוסיק איז דיא ישראלים דיא קוינן גילמגן איז אזן׳ אזן׳ אזן׳ אזן׳ אזן׳
איז קוינן אזן׳ קוסטנטינא איז דריטי טויזינד תשיג׳ אזן׳ האט איז בילמגרט ביז פֿון דריטן יאר׃ אזן׳
פֿון הט״ב״ה אר ווקט אזן גרושר שטארק ווינד אזן׳ איז פֿון מיהרי שיך ן ברחבן אזן׳ אזן׳ אזן׳

ליבושא

פראג

קיטר זיין מיט זעקסטין יאר פֿון זייַנע אלטע מיט יאר תפ"ד ביז תטל"ד זו דען מלוה שטאט ער גיטואן אלי פֿמילי־
חול׳ לואות דיא אן ביקומען החט חול׳ הוט זיא זו עט פֿאר בהעלט פֿאר מליאיט מונדיר אלטן מן דער גחט פֿון
קונסטנטינא חול׳ הוט ביפֿעלן געבן אן זול מן אלי זייני לעגדיר מז אחבֿן וואו ער זו ביפֿעלן החט חול׳ פֿיל
פֿלוריס דיא מיהרי לואות פֿאר בחרגן החבן גיהחט חול׳ זו רוק הבן גיהאלטן דיא החט ער פֿאר טילגט חול׳ הוט
זיא דר פֿון חב גיהאלטן · חול׳ זו החט פֿאר מרזחבֿט זו דער מפֿיסיר הוט זו וועגן גיבראבֿט דאו גחלן מיטוין
ער אלי דיא לואות פֿאר בהעלט החט :

ליבושא דיא דוכטר מן פֿיהסן מן חבן גיאעלט מיט יאר תל"ח תשו"ן דען מלוה שטאט דיא הוט
חול׳ זיין מיט אירן גישטאנדן מייני מיהרי קאיר יונגפֿרן איט נאמן מוסטח דיא הוט
זיבֿרן חול׳ פֿיל מיר קונסטי גיקענט הוט איט כישלך חול׳ ניחוש מז זיא זו מזאמן גיבראבֿט פֿיל יונגפֿרן פֿיל חול׳
פֿמוק פֿון מיר גיזאגט אלי זול דיא אלוכה פֿירן חול׳ זיבֿרן החבן מין גרוטי גיטיילט מן דעם
פֿמוק פֿריאמילי דער דוכט חול׳ ער החט קיין זונדר שטאנד קענן טון · חול׳ דיא זיבֿר החבן גירוינבט חול׳
גיבוגדרט אלי חוב ליגנטי מרטין בי חז זייט קומן מיט די דער דוכט פֿריאמילי מיט מן ליהן קומן איט
מיינם גרוטים פֿון פֿמוק חול׳ החט דיא ביאעלטיגט חול׳ דיא יונגפֿיר מוסטח הוט ער איט דעם שוועדר
גירידט : מין גרוטי ערד פֿאר וואגוק מיט גיוועזן מן דער גרוט שטאט קאסטנטינא חול׳ זיין פֿיל בחוי
מן גיפֿמלין חול׳ דיא ערד החט זיך ניט זו רוא גישטעלט מן מיינם גמלי יאר בחסטח דן קל"ח חול׳ מיט יאר
תק"מ תשמ"ח זו דען מלוה זיין גישטבן מיט דבר מן דיר שטאט קוסטנטינא דרייא אחל הונדרט טויזינד
נפטות : דער קיטר זיין דער דרטי מיט גישטבן מיט יאר טויזינד תק"ב תט"ב זו דען מלוה
מיט גיבגליגשטי פֿון זיינם אלטן דער קיסר קוסטנטינם דער פֿיפֿט דער פֿיר חול׳ זיבגליגשטר
קיסר דעם קיסר זיין זון מיט אלן גוועזט מן קוסטנטינא מיט יאר טויזינד תק"ב דיזר קיסר מיט מך
גיפֿמלגט זיינם פֿמוק חול׳ הוט גר קיין זון חודיר פֿסולגזין מן זיינר גמלי מדינה · חול׳ דען פֿמוק יארקי
דער מן קוסטנטינא חול׳ זוטשטין מיט מיהן מהני פֿיל מלוה שטאט ער דעם שוועדר דר שלחגן :

דען מן פֿמוק פֿון דען טירקן מן קיפֿט

דז פֿמוק טרטריים דיא זיינן מוק שטאטם דיא דז וואגן מוק דער לפון זייט פֿון דעם ישוב פֿון דעם
עולם דז דא גינעט וועדט זנד טשיק דז גיזאלי זנד · וואו דיא גרוט קעלט מיט חול׳ קיין וויין שטאק
דאדטן מיט חודיר זוטשטין פֿוק מפֿט · דיא זיינן מיט גחגן מיהרן זנד איט מין גרוטים פֿון מהני מהני
פֿמוק מן פֿמוק פֿון דעם קיסרט זייני לעגדיר חול׳ זיא זיינן גחגן מיהרי חול׳ וואנטי ישאעלים
דיא גינעט טריים דז מיט די פֿמוק פֿון דעם אחזר חול׳ חבן גישטאן חול׳ גירובט חול׳ החבן מיהרי
שטעט חרב גיאבֿט מיט זנד פֿרט ארבי פֿרט מראיה חול׳ מיט הייזן זנד דז מיט הונדרט חול׳ דרייסיג יאר
מך דעם מן פֿמוק דז דיא שרי׳ דיא אשטה החבן ביקומן החבן מיט יאר טעג׳ דיא גיאעלטי טרטריה דז מיט
דיא מנדיר גיהייטן מיט תוגרי׳ דז מיט זו גחגן טירקן · מך לגי לייט דיא זיא מן גרוטי אלחאת איט
פֿמוק דאו גיהייטן דר מך החבן דר מך שוס גיאבֿט איט מיהרן ברידן חול׳ החבן דען מן גישרעטן פֿון מוקרחן דיא
מאוה פֿון מיהרן ברידן דיא מאוט אחזר דעם פֿון מעגט חול׳ זיין שפֿעליאלי גטי גיוואלן איט מיטיר ביז
קמרוס אחגי דער זו פֿון פֿיפֿיטס אלי מיגלרפֿט דער חבן גיאעלט
מיט מיא זיין ברודר · ער מיט גיבמרן וואלדן מן דער שטאט מגלהיים דיא דז ליגט בייא דעם ריין לויטן
אפֿגלן חול׳ וויהאס מיט יאר תק"ג תט"ס זו דען מלוה :

אים יאר קי"ט תשא"ט זו דען מלוה הבין דיא מיר פֿבודה זהה חב גישטן פֿון דיא זיא זו פֿאר אחהט
גלהחט החבן דיא אן גיה זיטן המט דיא מחוה חול׳ הבן דיא מחוה פֿון דיא מלוה איט גישטעלטן חול׳

פיפינוס דער עלטער פון דער הילדעריקס זון קיניג פון לאנגבארדן איז אויך גערופן קארל דער גרויסער אדער קארל דער גרויסע ווי מען רופט אים אויך אין פראנקרייך ווייל ער האט אויך פיל לענדער אין פראנקרייך דערוואונגען ווי אין איטאליע ווי מען לייענט אין דעם פערטן בוך פון דברי הימים ב' פרק ב' ווי אויך אין דעם בוך פון מלכים ב' פרק כ"ה ווי אויך אין דעם בוך פון דברי הימים ב' פרק ל"ו ווי אויך אין דעם בוך פון עזרא פרק א' ווי אויך אין דעם בוך פון נחמיה פרק ב' ווי אויך אין דעם בוך פון אסתר פרק ב' ווי אויך אין דעם בוך פון דניאל פרק ה' ווי אויך אין דעם בוך פון עזרא פרק ד

דיא אוכה נאך מיט גיפיהרט מן פיהט פירליג דוכמים אוי ציינט טטטט ביז מן דען וועלט דער דיטי
דער זיבנט אלך מן פיהט אול׳ מיר אוכות החט גיוועדט תק״פ יאר ווית וויטר טשין וועדט מיט אקט אול׳
פירלגטטן יאר מיט אקטטן טוזיזיר אלך ט״ו ז׳ דען נוליק׳ ׃ מן דער זאבזיגן ליט נאך פריאיפוי זיין טוט
דער קיג מן פיהט החבן זיא מר וויל זיין זון דוכט גילי אימוי אול׳ מן זיינר ליט החבן זיא גיפונדן אלן
ברוגן אול׳ דאדוי׳ החבן זיא גיוחטן זאלן אול׳ החבן דאדטן מיין טטטט גיבויט אול׳ החבן זיא גיהייטן אולך
פיהאט מולן דז מיוט פיר אייל פון פרחג ׃ נאך דעם החבן יך אקנט מן זיא גיוועזין דיא מן וואהיר פון זאלן
אול׳ החט זיך מיין אולחאוה לוזשן זיא מר החבן ביז אז אז וויט קוזין מיוט אז זיא מיבר זיא קוזין זיינן אול׳
החבן אוי דיא מן זילר דיזי טטטט אגרט גיוועזין אול׳ החבן דיא ברוגן פאל טטיין גיפילט אול׳ ערד אול׳ החבן
זיא ז׳ גיטטטפפט דיא ברוגן אז דערי וועלגן דיא גיוואלני וואטר פאר זאהרן זיינן זואדרן אול׳ זיינן ביז דען
הייטיגן טאג אויזן בוכן ׃ טטיט מין בחריק דל טו׳ ׃ מיין טטטטיקיר ווינטר אול׳ גרוטי קטלט אוי גיוועזן
אוך יאר תטטג׳ ז׳ דען נולים דז דערי גליכן ניין אולט גיוועזין מיוט אול׳ זיינן פיל טויזיזר גיטטטרבן אטטין
אול׳ בהאוה וועלגן גרוטי קטלט אול׳ דיא וואטר פון דעם וט אוך לבון זייטן זיינן גיפרחרן גיוועזן פיל אייל וועלט
וויט אוך טרעטן הונדרט אייל וועלט ווית אול׳ דז מיוט אוך מיוט אוך טייל אוכרטן דיק גיוועזט דרייטיג אלן
דז טטטיפ מין טפלגי מי׳ עב׳ אול׳ מן קאטיוט מי׳ טט׳ ׃

קראלום אחגיני דעם אלך פיפיטום זיין זון דהט דיא אולחה מן זיין פחטרט טטטט מן גיטרעטן מן
פרחני אול׳ נרפת אוך יאר תקבט׳ תטטט׳ ז׳ דען נוליק אול׳ מיוט גיקיריגט וואדרן מן
וויראט אול׳ אן החט אירן גיהייטן אחגיני דז מיוט אז פיל ז׳ זחגן גרוט וועלגן זיינר גרוטי דאטוט דיא ער גיטטן
החט דז מיוט דער קרחוט דער הר נאך קיטר מיוט וואדרן וויא וויטר טטין וועדט ׃
ביטרייבוג פון דיא גרוטי אולחאוה מן זחקטן ׃

וועלט אוך וועלט אלי דיא אולחאוה אול׳ הרגוט דיא דער אלך קרחוט גיטטן החט אין וועטט פפחלן אול׳
זחקטן אין מיינר ליט זאך דרייטיג יאר אן אוכות טטיק ביטרייבן אז פחלט אירט פיל ז׳ טוזער אלי
אוי פילוך ז׳ טרייבן אול׳ וועדט איר דריבר אול׳ דער וועזיר העטט אוך קיין גיניגי דר פון ׃ פילך אול׳ זוואלגן
אולחאוה החט דער אלך קרחוט גיהחלטן אין וועטט פחלן אול׳ זחקטן אין דער ליט זאך דרייטיג יאר וויא
פיל זי ליט דער פון וועדט אין דיזן קואטי מפריק לירזחקט אול׳ טפחגן אול׳ ברוק פון טי׳ עב׳ אן ביז טי׳ פו׳
פוך מנדרי מפריק טרייבן פיל דא פון ׃ זוגדרליין וול עטלידי זחלן טרייבן גאנלן קחרן ׃ אין דער זאבזיגן ליט
אוי דיא אריזה פון זחקטן אול׳ וועטט פפחלן גיוועזין מוטטי דיא גיואחדי פון דען לרפתיט וויא זיא מבר
אול׳ דיא לרפתיט החבן זיך אייטר גיטפילט אול׳ החבן דז גאנלן זאך מר אוברט אול׳ אלי מיהרי הייגר וואו
זיין לאבעלט וואדרן אין דיא לרפתיט ׃ אוא זיינן אוך קואזן דהר אלך קחרוט פון ערטטן פוך אול׳ מיוט אין
גרוטי טחיטה לוזשן מיהן גיוועזין נאהטי בייא מויזין בריק אול׳ דיא זחקטן זיינן גיפחלן פאר דיא לרפתיט
אול׳ דיא לרפתיט החבן זיך אייטר גיטפילט אול׳ החבן דז גאנלן זאך מר אוברט אול׳ אלי מיהרי הייגר וואו
וויא מיהרי דיטטן אלי ליט פאר זעהן החבן אול׳ אלי מיהרי בילדר החבן זיא רחטרט אול׳ ז׳ ברחבן אול׳ אן
דעם פיימר פר ברענט אול׳ החבן זיא דר ז׳ גילוחקן דז זיא דען גלויבן פון דען מלרוק החבן אויזן אן נפאין
פחלן גילינט החבן מיוט גיוועזין אין זורה פון מיינר ליט אול׳ מבטר החבן זיא דא איט גיוויטן אין
ביזייטוג אוך דז אוז גרי אול׳ דיא אחגין דז זאהר החבן זיא גיהייטן מוראינט ׃ אול׳ שפגי טרייבט מיט מי׳
ריב׳ דז זיא זי גיוענט החבן יחרוטן אול׳ דיא גיאייני בעבין דז זאהרט אן וועטט פפחלן מיוט מיהן דז וואדרט
נאך גיוילך אן מיהרן אוך זוען זיא טן ניט וויטן זואז זיא זחגן ׃

קראלום דער אלך מוי לרפת אוך גחגן אוך מיטרא איט יאר טויזיזר תקלג׳ תשעג׳ ז׳ דען
מלניק אול׳ מיוט קואן מיהן ז׳ היול ז׳ מרפטן ׃ דען מפיפיר מדריטום מוי הענרן זיין
פחר זוקער דז פחלך פון זואדריה אול׳ החט בואפטיגט דיא טטטט בחביה אול׳ דען אלך זואבדריה
החט ער איט זיך גיפענגליכר וויז איט גיפיהרט אן דיא אירה אן פרחנקן ׃ אול׳ דא מיוט מוי גידפט

וואלדן די אלטות פון אברהם ביז דעם היינטיגן טאג. חול' וויא לאנג איז אלטות גיטוישרט האט מיוט לוייט
הונדרט חול' פיליך יאר פון דעם יאר שכח' ביז לוט יאר תקל"ג: דיא זאקסן האבן מיין פיירן גיברמכט חול'
זיינן האבעליט גיוואלדן מן דעם אלך קרמלום חול' האבן דיא דייזר פון דיא מלכים פאר שאהבט חול' האבן
מיין גרוסי הויגה גיטאלדן. מן דיא נביאים. מן דיא מלכים מן דעם פלום רוד מההנט ביא
דער שטאט דערט אונד: חול' וויא מן דער אלך קרמלום לוט מנדרן אחל איז דא היוט גיוכט האט חול' איז ו
קונטרבאלייט מן גילמגן האט מלוי טשרמק מלך ער דען קוקן פון איז גיוועגדיט האט זיינן איז וויידרוט
האבעליט מן מיט גיוואלדן חול' האבן וויידרוט גאר פיל מלכים חוט גיברמכט חול' זיינן גילמגן דוך העטען
ביז מן דען איינם חול' האבן מיין טשטט גיבויאט חול' האבן דיא מיין נאמען גשבן נאך מיהן נאך זאקסן
זיינן דען היינטיגן טאג דו מיוט דיא טשטט פאר פרנקפורט ליגט: חול מיוט דער וויידרוט חולך איז קוראן
פון דיליען אחל חול' האט דיא ניים גיבויאט טשטט מיין גינשען חול' האט מונטיר איז מיין גרוסי הייגי גיטאן
מלו מיוט מיט מנטקיגן גמגען דער רוכט ברון איט גרוסי העאוטקייט חול' האט איז חולך גימאן דער אלך חול'
איז פאר גוט וויידרוט מן גימאן חול' מיהן פאר ניין חול' פאר גשבן מלו וואט איז מיט גיטאן האבן חול'
מיוט וויידרוט מין זיין אמר מהייסן גילמגן: מביר דו פאלק זאקסן האבן מיר מקורט ניט גיהאלטן חול' האבן
מין אריבה נאך דער מנדר מן גיפאנגן: חול' דיוי מיוט נאך פיל דא פון לו שרייבן דערי וועגן אחל מיך
ניט אמריך דא פון זיין: דער קיסר קוסטנטינום מיוט לו נמקט חול' פונפציג יאר גישטארבן. מיין טייל וועלן
זאגן עד מיוט אמרט גיוואלדן חול' מיין טייל וועלן זאגן דו ער מן דעם קלוסט גישטארבן מיוט מיט יאר פיר
טוישנד תקל"ד טשטו"ן לו דען מלכים מיט פיליך חול' דרייסיגשטן יאר לו זיינם אלטות:

ליאן דער פירד דער פיליך חול' זיבלפגשטר קיסר דו מיוט דעם קיסר קוסטנטינום זיין זון גיוועזן מיוט
אלך גיוואלדן מין קוסטנטינוס וויא ער פיר חול' נומפציג יאר מיוט חלט גיוועזן מיט יאר פיר טוישנד
תקל"ו חלו ריא גיגלויבט האבן מן דיא מלכים דיא האט ער פאר טילגט חול' פון מיהרן גלויבן אב וועגדיג גימאכט
וויא זיין פאטר חול' הערלן חולך גימאכט האט: מן דער זעבלפן לייט מיוט חולך גמגען קרמלום חולך דיא
יטו עמוליט מן מפכר איט מין גרויסיט אעכטיג פאלק חול' דיא אלטאה האט זיך גיגריפט דו דיא מלכים
הויבן וויא גיפאלן זיינן פאר דיא ישאעמליט פיליג טוישנד אחן מן מיינט טאג מיוט ביוועלט לייט. חלו
האט דער קיסר קרמלום חלי זייני אחכט זו מוחאן גימאכט לוט מנדרן אחל חול' האט פון איז אב גימאן דיא
טשטט קרטובה. מביר דיא יטו עמוליט האבן זיך פאר וחאלט חול' האבן מין גרוסי הריגה גיטאן חונדט
זיינם פאלק דיא מהני נאל גיוועזן זיינן: דולנד פפאלץ גרמל מח ריין דער טוועלפטיר זון פון דעם אלך קרמלום
מיוט מין טשטרקיר העלד גיוועזן חול' מין גרוסר אעכט אלז וויא מיין ליין דיא חלי זיינן זיינן מיט חלי גמגען
מר ביז מן זיין לב חול' פון דעם הערן מן חול' וויידר מיוט מיבר חלי דו פאלק גמגען. חול' מיוט גישיקט אחדרין
טלוט זו אחכן מין פיל מורטן מין מורדיר דעם אלך קרמלום חול' וואו ער שלוס גיאחכט האט דען האט ער
מין כתב חירוה גבען מן נאמען מין קוסטנטינום האט ער זיין קונטרפייחי גישטעקט
מן דעם עק פון דעם אחרק איט דיא בריוף וואלן זיין קונטרפייחי מרונטיר טוען וולן זיא מיהרי חירוה קוויט
זיין: דערי וועגן נאך ביז דען היינטיגן טאג ניכט דיוי קונטרפייחי חול' מר ניימאן זיא חול' שטעלן זיא
מן דיא עקן פון דעם אחרק דער פאר חלי דעם פאלק. חול' מיך טרייבר דיוי סאה האט וועלבשטן גיוועהן מין
פורט הוין. חול' אן פינדט מיוך מן אחדרן בורג המבר שטט שטגרדן חול' וואשטן פיל שטעטן. חול' חלי
דיא חירוה דו דער רולר מוי גבען האט מן זאקסן זיינן חלי גוט גיהייטן וואדרן בייא חלי קסרים מין מידרק
דור ביז דען היינטיגן טאג. דער גיאעלט רולר האט מיוך זיין גבען אוין זאין בייא דען ישאעמליט מן מאהה
מן דער מובן גיאעלטי גרוסי אלחאה חול' דער אלך קרמלום האט מיהן אנר ביטרוידרט חול' מין גרוסי
טלוידיר מוך מיהן גיהאלטן:

וויטקונד דער רוכט מיגמרן די מיגט דיוי רוכט דו פון מיך זיינן קוראן דיא מנדרי רוכטם מן זאקסן
חול' האט גיוועלטיגט מיבר גמלן זאקסן זאגט חול' וועלט פפלוץ דו זיינן חלי דיא לאנד שאפטן
דיא דא לוישן דעם ריין חול' עלב לוגן חול' מן דיא גרוסי אחאה וויא דער גרפת דיא מובר הנט האט ביקוראן

מול' וויל ער זיין גלויבן ניט האט אומטיירן קענען מול' דיא מאזה סון דיא מלריק ניט האט זעלן מן נעמען חוץ
דיזר מורזיק האט ער זיין זאכר זאען מול' מיט זן זייגק שוועד גמנען סיא אלץ מן דעי דעניאמרק · מול' וויא
דער אלץ קרחלום מן ספרדאיט גיוועזען האט דער ווילקיר מיין וויל זן מוזאן גיאמבט מין גרוט חיל איט
פחלף מול' מיוט גמנען מולק דיא הויבט לייטן מן זמקמן מול' האט מיין גרוטי הריגה מוגטיר זיא גיטאן מן
זמקמן מול' וועטט פפחלן העמן טיריגן פולר ביא מן דעו ריין · ער האט קיין רחמאת גיהאט מולק קיין
אפנשן עז זיין יונג מודיר מלט יונפרן וויבר וועלכן מלי גיוועזן מוש מר דעו מאן האט גיהאט לרפתיק
מודיר מלריק האט ער קיין פחר שוט מול' האט מלי פחר טיגיט · מולק דז פחלק דז זמר זיין מלי דעם דוכט
וויליקיר ז גיפחלן מול' החבן גיוועטרט מיבר דיא מאזה סון דיא מלריק · מול' האט דיא לרפתיק מיבר
פחלן דיא מן דער מדינה גיוועזן החבן מול' האט זיא מלי מוק גיבראכט · וויא דז דער קרחלום גיוואר האט
וואהרן מז האט ער גישיקט מיבר זיא גאר מיין גרוטי אנגעי פחלק מול' דיא זמקמן החבן קיגן מיק גיטרייבן
מז זיין דיא לרפתיק גיפחלן פחר דיא זמקמן לזויא יעניראלט פחרטאנן דיא מראט גיפיהרט
החבן מול' פיר דוכטיק מול' לזואהלץ פרייא דיא לרפתיק סון דיא זיין מלי איט מזדיר מן מייגק טאג
גיבלויבן מולק דעם בערג וועטאל בייא איגדן · מלז האט דער אלץ קרחלום גישיקט גאר אפטיג פיל פחלק מול'
האט מיק וויהנט גיהאט זיא מלי מוי רחטן מול' פחר טילגן מז זיין דיא זמקמן גאר זער דר טרחקן פחר
מיהן · מלז החבן דיא זמקמן גאר איט היפליכי וואהרט דעם אלץ ביגינט מול' מיק פחר ליימוק מיהן גיבעטן
דז ער מיהן זאל אוחל זיין זואט זיא בי רחטי פעקטירט החבן מול' זיך מוטשולדיגט דז זיא דער רוכט וויליקיר
העט דר ז מן גירייכט · מלז החבן זיא מיבר ענטפרט דיא רחבעלה מן העגדן דעם אלץ · זיין מייסטן
שיטר טריק מול' פריייא העדרן דז זאלדש גיוועזן · מלז האט דער אלץ זאהן בי זיא מלי מוק ברעגן
מול' דא איט מיוט דעם אלץ זיין רוגן גישטילט גיוועזן · מלק דעם האט דער אלץ קרחלום גישיקט ז דעם רוכט
וויליקיר דורך גרוטי פחר ביא זאלף דוקטיק · מול' דער רוכט וויליקיר האט מאזה סון דיא מלריק מן
גיוואהן מלז האט מיק דער אלץ מלי זואהן גיוועזן מול' האט מיק וויליקיר ז רוק גבען ענגאהן מול' מלי זייני זאהר
מול' האט רחגירט מיבר גאלן זמקמן זיא קוק ערטטן · מלק גלייך זואהל החבן זמקמן מיר מקורט מול'
פרייהן שוט ניט גיהולטן · מן דער זבלבגן לייט האט דער אלץ מיין גיוואהן דיא גרוט טטאט האבוק ליפק
מול' דיא מוק ליגנטיגי מורטן מיק הלבריטטאט מול' דיא רחגיירי מרוק מול' האט הגאוני' דז הן גיוועלט דם
איט זי ער דיא מאזה סון דיא מלריק בי פעטטיגן זיל מול' זיא מלי מיק ז פחלן זאהן ·

דיא

זמקמיטן מן זואהניר מוק אערב זייטן דיא גיהייטן זוערדן אטטט בפחלן דיא החבן מוק ניט זועלן
קונטרבירן דעם אלק קרחלום מול' החבן מלק אער דעבעלדיירן גיטריבן גיקן דיא מלק קרחלום אן
מלז דיא זמקמן דיא מוק אזרח זייטן גיוועפן זיין מול' גאר זיק ניט דריין ביגבן החבן זועלן ז מיין
פרעאדיר אלק מיבר זיא שחפן זלן · מול' מוק מלק דעם ז דיא מדרי זמקמן החבן מוק גיואהן דז זיא
דיא מאזה סון דיא מלריק האלטן זועלן מבר דיי זמקמן מוק אערב זייטן החבן זועלן אוסר נפט זיין מוק
מיהן גלויבן דער גיוועטט חערט מראינסון · זיא מן דער אלק מין גרוטי אכא מוגטיר זיא מוגגיטיילט האט
מול' פיל דר מדר גיאחבט · בחלבמין אינן מוזן בריק בראטאן ועדרן בי דעם הייגטיגן טאג זיין נאך ועקט
הגאוני' מוק דיין גיאועטיבולטן אינטטר מול' מוזן בריק בחלבון אינן בראטאן מול' ועדרעגן דאך האט מלי
ניקט גיהולפן · דער קיסר ליאן דער האט זין קיסריוט מיבר געבן בייא זעבטיגק לייב זייגר גיואהן
הירגי מול' ז זייגק זון קוסטנטינוס מול' מיוט גיטטרבן מק קרחת מיוט ניין מול' מחלליג יאר מלט גיוואהרן
מיק יחרתקאב' דטשבב' ז דעם מלריק מיק פיפפטן יאר ז זייגק אלבות ·

קוסטנטינוס

דער זעקט מול' ויבולגיטטר קיסר מיי דער זון דעם קיסר ליאן גיוועזן האט דיא
אולבה גיפיהרט מן קוסטנטינא וויא ער בעהן יאר מיוט מלט גיוועזן מיק יאר פיר
טוויזיר דקאב' מול' דיא אוטיר זון דעם קיסר איט נאהן דיא הירגי האט דיא קיסריוט גיפיהרט בעהן יאר ויא
האט מן גיואהן דעו גלויבן זון דעם מפיביר מול' האט דיא בילדר זו דרוק הן גיטלן מן מיהרי הייגר וואו מן
איא גידינט האט · מול' מוק דעו קיסר קוסטאטינוס דער פיפפט מיר טוועלר פחטיר דער האט מלי דיא בילדר

פאר דארבין האט דען נולרים גיפאלגט אונ' האט איהן לאזין אויז דעם קבר ארויז טון אונ' האט איהן לו עש
פאר ברענט אונ' האבין זיין עש פאר שפרייאט אויך דען ים דא איט דז אן ווייטר זיין נאאין ניט זול גידענקין
דז אן זאגין אעכט דא ליגט דער קימר קומטנטינום ביגראבן · אין דער זעלביגן לייט איזט האריטנר גאנגין אויך
דיא מלאבאקין די דא זיכן אויך דער אדינה פון פיהם אונ' זיינן נאהנט לו דער קרעניץ פון לייטאריץ אונ' האבין
דארטין גרושי בייטן גיאאכט אונ' האבין זיא דיא בייטן גיפיהרט אין איר לאנד · היר נאך האט גיבויאט ויענום
דער דוכם פון פיהם איין פעשטונג דיא גינענט ווערט שרעקין שטיין בייא דעם פלום עלב דא איט זיא אויך
לו האלטין דז זיא איהרי בייטן ניט פארט זאלי קענין ברענגין לו וואשיר · דיזר גיאעלטיר האייטנר אביר דיזיז
פאלק האייטנר זיינן לום אנדרין אאל גאנגין אונ' האבין אלי בייא פאר דארבין אונ' דיא אין וואהניר דר נידר
גיאאכט אונ' דז שלאם האבין זיא פאר ברענט אונ' האבין נאך גירויבט אליז לום ערשטין ביז אזו ווייט קואין
איזט דז דער דוכם ויאנום איין שלאכט אן גיזאגט ווא אויך גישעהן איזט · אזו זיינן דיא האייטנר הויפן ווייז
גיפאלין פאר דיא פיהאן אין דער זעלביגן לייט · אונ' דז איזט דיא ערשטי אלחאה גיוועזט דיא אן אין דער
קראניקי פינד דז דיא דיזי פיהאן דיא נייאן גיהאלטין האבין · אין דער זעלביגן לייט האט גיבויאט קראני איין
שטאט אין פיהם אונ' האט איר איין נאאין געבין קארן ביז דען היינטיגן טאג שטיט אין באריק דל ך' :
דז אונגריש פאלק זיינן אויז איהרם לאנד גאנגין ביז רעגנשפורג אונ' האבין איין גרושי חורבן גיאאכט איט
שריפות אונ' הריגות אליר וועגין וואו זיא הין קואין זיינן · אזיז דיזר אורזאך דער קראלום דער אלך אויז לרפת
איזט איט גאנליר אאכט קיגן זיא גאנגין אונ' האט זיא אויז דעם לאנד גיטריבן אונ' האט איהן נאך גיאגט לו
וואשיר אויך דער טונא אין איר לאנד היניין ביז ראב אונ' האט דארטין איין גרושי הריגה אן זיא גיטאן אונ' האט
איהן איר שטעט חרב גיאאכט אונ' האבין איר פאלשי פאר ברענט אונ' האבין גרושי בייטי איט זיך אהיים
גינואין אונ' זיינן בשאחה ווידרום אין איר לאנד קואין · אביר האט ניט לאנג גיטויארט זיינן דיא אונגרין ווידר
קואין אזו האט זיך איין גרושי אלחאה אויך גיוואפין לוויטן איהנן אונ' לוויטן דיא אשכנזיים אין דער לייט לאנג
פון אכט יאר דז שטיט אין שפאנגי מי' פב' : קראלום דער אלך לרפת אונ' פראנלי האבין זיך בירחטין איט
אנדיר אונ' האבין לו זיך גינואין לו איהרי עלה דיא חכאים קומאו קראפיאי דז זיינן דיא אינשיניירר דז זיא אר
דיכטין וועלין אונ' לו פראטילירן איין וועג וואו אן קואין קאן אויז דעם ריין אין דיא טונא אניין דורך דיא באך
אלט אויל דיא אין שוואבין לויפט אלזו האבין דיא ארבייטש לייט גיארבייט לאנגי לייט אביר פון גאט ב"ה איזט
עז לו רוק גיהאלטין ווארדין וועגין גרושי רעגין אין דער זעלביגן לייט · דיזיז איזט גיוועזין אים יאר תקנב'
תשלא' לו דען נולרים שפנגי מי' פב' :

אים לעהנטן יאר לום קימר קומטנטינום דער זעקמטי וויא ער חשוב איזט ווארדין אזו איזט ער זער ברוגז
גיוועזט איבר זיין אוטיר ווייל זיא אזו איין שיאפל גיטאן האט זיינם פאטיר אונ' זיינם הערלין דער
קימר קומטנטינום אונ' האט זיא פון איהרם אלכות אפסאלפירט אונ' האט ווידרום אלי דיא בילדר אב גיטאן
דיא אין קומטנטינא גיוועזין זיין אונ' האט ביפעלך אויז געבן אן זולי אלי דיא נולרים אום ברענגין דיא זיך נאך לו
דען בילדרן האלטין אונ' ער האט דז אלכות גיפיהרט פינף יאר : אים יאר תקנד' תשט' לו דען נולרים האט דז
פאלק גיוועלט לו איינם אלך איבר זיך אאכין פארום זיינן פאטרש ברודר וויא דז איז קונטבאר ווארדין בייא דעם
קימר קומטנטינא אזו האט ער זיין אונקיל גיפאנגין גינואין אונ' האט איהן שעל גיאאכט אן איינם אויג אונ' האט
איהם דיא לונג אב גישניטן · אביר דיא עלטשטי פון קומטנטינא האט עז איבל גיפאלין אלזו האבין זיא דיא
אוטיר ווידרום אויך איהרי אלוכה גיזעלט אונ' זיא האט איהרם זון דיא אויגן אויז גישטאכין אונ' האט איהן אין
דיא תפימה גיוואפין אונ' האט אוזין דרינן פאר זיכן ביז ער גישטארבן איזט · נאך דעם האט אן דיא הירני
דיא קימרתה אויך אין איין תפימה גיוואפין אונ' איזט אויך דרינן זיכן בליבן ביז זיא גישטארבין איזט · אונ'
איין טייל וועלין זאגין אן האט זיא אויז דעם לאנד גיטריבן : פון דאטי אן אונ' ווייטר בישרייבן איר דיא
קמרים פון יונים ניט פיל אין דיא אין קומטנטינא רעזענטירט האבין וויא וואול דז נאך פינף אונ' דריימיג
דרינן גירעזינטירט האבין · ווייל אביר ניט פיל לו ריהאן פון איהנן איזט אונ' אויך לו דעם האבין זיא נור
אונטירר איר גיאאנדי גיהאט קונמטנטינא אלייניג דערי וועגין וועלין אירש איט דיזן גיאעלטין קמרים בישלימן
אונ'

מוֹ, מוֹנרי ביפרייבונג. ון פֿאנגען פֿון דיזן קיסריום מוז משכנה פֿון דעמ קיסר קראָוֹן ון ביז ון מוֹנאַרכֿן
גיענדיגשטן קייסר רודולפֿום זיין אלטֿעס זון זיך גרישון מוֹ מכפּרין מאן :

קראלום הגדול דער ערשט קיסר דער ון משכנה קיסר מיז גיוועזן מיז קיסר גיוואלדן מין לוק פֿון דעמ
מפיפיור זיען דער דריטי איז שטיפֿן דען עלטשטן פֿון לוק מוֹ, דיז עלטשטין קומטנטינ
מוֹ, איז גוט הייטשוג דיז אוֹבֿה הילי דיז גידמכֿט מיזט מיכ יחר פֿיר טויזינד תקמה ון דען מלריס מיכ זוויי
מוֹ, דריטיגשטן יחר פֿון זיינם אלטֿעס מן לרפת מוֹ, מיז דער ערשט קיסר גיוועזן דער דיז קרון מנטפֿמנגין
המט פֿון דעמ מפיפיור מוֹ, מיזט מז גיבליבן דער אנהג ביז דען היינטיגן טחג :

פֿאר הוֹלן אשפט :

דיא אוגוסט פֿון זיקסן מוך אערב זייטן דיז דיז גינעמט וועלט וועלט פֿפֿוליטי החבן איר שׂון מובן
גיוועלט דז איז פֿי אוֹ, רחבעליט זיין זוהדרן מן דעמ אלך קרחוֹמט גחר פֿיל אוֹ, מוֹ, החבן מלי
פֿרדן שׂוֹמ מוֹ, בונקטן מוֹ, טבועת מיבר טרעטן וויז וואוֹ, דז ון טויזינד מוֹ, ון לעהן טויזינד מוֹ, מיהן פֿון מוכ
דז לעבן זיין קוֹאן . אער מוֹ, דז החלבי פֿחלק פֿון דען מינוחהיר זיין פֿאר שיקט וואדרן מן מיין מנדיר לחר
זחאבט מירי קינדרן מוֹ, מיר גוט . מוֹ, וואוֹ, דז איז גרושי חשוביס החבן ון אשכון גענט איט זן מוֹ,
טעלטיר דחל וויז ער קיסר וואדרוס מהיינס מיזט גחנגן גיאחבט מוֹ, מחאון ון ון החבן דז פֿרעאט
פֿחלק מן גירייליט מוֹ, איז מוֹ, לחנג מיבר דעט ביז איז דיז מאוזה פֿון דיז מוֹקוֹאן מוֹ, חוכ דז לעבן גיבראכֿט דען
החבן וואדר שפענידט מן דיז רחשיש פֿון דיז לרפתיס מוֹ, זיין מיבר זיז מוֹקוֹאן מוֹ, חוכ דז לעבן גיבראכֿט דען
זיז החבן מוֹ גיוחגט עי מיזט בעטיר דז איר מוֹ, מוֹנר וויב מוֹ, קינדר שטערבן זולן מוֹ וועלן איר זולן מוֹנטיר
טעניג זיין מוֹנדי פֿיינדן . מוך פֿיל וויגר דז איר זולטן דיז מאוזה פֿון דיז מלריס מן נעמען . וויז וואוֹ, ער מיהן
גיוועלט : עקט הגאוזנק דמך החט עי מוֹ, ניקט גיהחלטן ביז דער קיסר זעלבסטין ניט גיוואוסט החט וואוֹ, ער
טון זו, איט דעמ החרט מקיטיגי פֿחלק מוֹ, החט זיך דחך פֿחר גחט גיפֿערכֿט דז ער זיז גחר פֿחר טיזלן זולטי
דערי וועגן מיכ מנדרן יחר פֿון זיינם אלטֿעס מיזט יחר פֿיר טויזינד תקכֿב' תרכ' ון דען
מלריס החט ער מיין תחבולה גיטרחכֿט מוֹ, החט בסוד דיינם גיועלט מוֹ, טפֿטיס פֿון לרפתיס גלויב
החבֿטיגי לייט מוֹ, זיז ווערדן גיועלט פֿרייז שטפֿן דז זיין רייכֿר מוֹ, הערן מוֹ, זיז זיין פֿחר שיקט
ווחדרן פֿחר ארגליס מן דיז לעבן מוֹ, חין דיז ברייט דז זחרט . מוֹ, וועלן זיז מן מרקוזדיג קוֹאן זיין דיז
רייכֿר דז מיין אחן מיין מחבעלדיין מן היבן וויל מוֹ, וויל עטוואס מן פֿחנגן קיגן דען לרפתיס דיז רחשיש
פֿון דעמ קיסר מודיר עטוואס וויזר דיז מיזט תבך ביפֿחלן וואדרן אן וז פֿוליס עחאן זיין
אחן מוֹ, חוך דען פֿחנגן מוך הער שטרחט מהיי פֿחר מיטוואכֿטוג מוֹ, מהיי טפֿרוך . מוֹ, פֿיואחל
החט זיך ון גיטרחכֿטן דז גרושי חשוביס זיין גיהענקט ווחדרן קיגן דיז ון מוֹ, אן החט ניט גיוואוסט וופר
דיז רייכֿר זיין מודר דיז . מוֹ, דיז מוריחך החבן זיז גרושי אורח ביקוֹאן דיז גיאייני בעביל דז
מוֹ, וויט קוֹאן מיזט דז זיך מז גיפֿחרכֿט החבן דז מיזר איט דעמ מנדרן ניט גערן מיין וואדרט גירעט החט
דז דען מלריס ון וודרן מיזט גוועזן מוֹ, דיז תחבולה החט בעטיר גיטחן איז מוֹ, פֿיל מוֹ, לוואליג אחאוט
דז ער קיסר החט איט זיז גיהחט . מוֹ, דיז טעפֿן החבן ניט מוך גיהערט מוֹ, עקטפֿרעטין גיועלט
ווחדרן מוך דיז זחך מליק וועד דז ניט דעמ קיסר במרירט מוֹ, וועד דז עטוואס קיגן דער חאוזה מלריס
טוט מוֹ, וועטטין החבן זיז ניקט ון פֿחר וואלטן גיהחט : נחך דעמ איז זיך גישטחרקט החט דיז גיוואלט
פֿון דעגן טעפֿן חוז החבן זיז זיך נחך אער ביאעבֿטיגט מוֹ, מיהן ביפֿוֹלן מיזט גיוועזן מוֹ, זיך מן גיגוחן וועלן
מיינר עטוואס גישטחלן מוֹר גירוכט החט גיהחט וועטטין עטוואס בעקסירט החט החבן זיז זיך מן
גימחן . מן וועלן זיך מיין קלוב פֿון דען מרחי זיינר קוֹאן מיז מוֹ, החט זיז ון כיד דריבר גישטעלט וואדרוס מוֹ, מיר
פֿרייהר מוֹ, טוֹרדיג מוֹ, זיין לעבן קוֹאן מיז זיך וויזר נוֹ, אשפט וואס הבן נחך ערזיט גישיקט
אחן זיז זיין מוֹרטין לעבֿט הבן גענט החט אן זיז מוך איט דעמ אשפט וחר גחלטין . וואו מביר מוֹ, חון לעבֿט
מיזט מרוז זיין קוֹאן מז זיז גין גיוחזין מוֹ, החט דען מרחי זיזר ון קבוכה גיטחן .

מיך יאר קלט מיך ועקטטין טויזינד מול תוט' נ' דען מלרים דיזר קיסר האט דאז אב גיברוכט מול האט עג
וידר מיך דען ערשטין טטאדט נאהן קומין איז אויטר טטין ווערט · מול' מיך טרייבר בין זעלבטטין
ועטטו פלוין נ' הוי מול' נאכי לייט דרין גיוואלט אין מן פונקלינ יאר מו קמן מיך זאגן באהוזה די נאך ביז דען
הייטיגן טגאזיוט נאך די הייאליך אטאבט מול' אן מיוט דן מפינט בערלך מוטיר דעם פריימן היאל מין אאל מיך
יאר מול' ניט אין · מאל מין דער זעלבין לייט מיוט אן ניט דן וועדיר טטרייט באהי זאכן די גלוט מן טרעפט
מוריר זונטטין אאכט מול' גיטטאלין מוריר גירוכט דיזי מיבן טעטיר וועלן ניט גירוכט זעלבין לייט ·
זונדרלין וועלן מיינר דעם מנדרין נ' גימוינ דער מול' מיך מין בינן נאהן אאכט · מול' נ' לייטן וועלן מיינר מין בינן
נאהן האט מול' אן מיך נאך זאגט די ער מין דיב מיוט מודיר טטרהטן רוכר מודיר זונטטין עטוואט מול' מיוט
קיין קלעגיר דו מול' מוך קין לייגן מוו מין מיהן דאך ליטירט מול' האט מיך פאר גיהאלטין וויו מיהן
קונטביר מול' וואוטנטלוך מיוט וואנדרן גאלן קלאר די דוו דיזי מול' דאז ביגאנגן האטט · מול' נאך זיינר פאר
מנטוואנטיג נאך האט אן מיך מין פטק גיאאבט · מול' מן דער זעלבין לייט האט אן ניט דן גיוואנין דיני
גפטוט זונדרלין וועלן מיינר באאטבט זיין זעבין ואר וועקט האט גיהאט מוו האט ער זיין זעבין אב קיפין אוזין
איט געלט מודיר אן האט מיהן גילידרט מן דעם מנדרן דייניק מיר העגרן · מיין גרוט חירט מיוט דיזי
פריים טעפין דוא חיבר די אטאבט העלפ זיין גיזעלט גיוואנין זיין מייטל העריט מול' גאר פאר טרוויאט לייט
מול' אן אאך מיהן מין סור פאר טרוויאן מול' פינר זוא ז' הונדרט מול' נ' טוזינד מן דערפרין מול' טטעטין מ'
פאר וואנדרט ·

דער קיסר קרעזום הוט פון דעם נ' פאלק גיוואן דוא דאטטין זיין גיוואנין מלי מיהרי עקרין מול' גיטרן
מול' בהאוט מול' מלי מיר גוט · מול' האט דא הין פיל טריין גיזעלט דוא גיענט וועריו זונקרין מול'
הוט מיהן דוא עקרין מול' גיטרן נעבן נ' מיין מ' טאבט מלי דוא פוויאוזין קנעבט ויין נ' דען זונקרין דען
מלי וואט דעם קנעבט מיוט די גיהערט מלי דעם הערין מול' דוא בוימר הבין מיר גיטר ניט דאר פין קיפין ואר
מודיר מוזט נ' שענקין מוזר דען קינדרן נ' ערב טאבט נעבן אנדרלין איט קונטענט מיהרן הערין זונטטין
הבין זוא קיין פפענינגט ווערט דאר פין מול' דיר אנהג מיוט מלי וויו נאך מין מלי דערפיר מול'
פעקין נאך ביז דען הייטיגן טג · מין לייטן דיוט קיסר מיך יאר תקטג' תתן' נ' דען מלרים ת תקסר'
מין טטט קומטנטינ גילפארים דער ברודר פון דעם קיסר ליאן דער גידאכטיר מיוט מוט ויין לעבין קומין
מן דער אלטאה פון דעם וואוברט פאלק מול' דער יעגירל פון דיוט פאלק מוו ויינר טאל מין טרייט
גישער נאהן אאכין דרוו מול' מיבר נאהן איט גאלד מול' ביזעלט איט מידן גישטין טטיט מן בוטטיט

דל כ"ב ·

דער קיסר קרעזום הוט זיין זון קרעזוס גישיקט מיבר דוא מ' פאפקין דוא מן פיהם גיזעמין האבין מול'
הוט מין גרוטי הריגה מן דוא גיטאלן מול' צאך אויטוג נאך דעם טפינגן מי' פו' מיוט מוקלוי דוכט פון
פיהם מוט ויין לעבין קומין מין דיוט אלטאה מול' דער אלך קרעזוס הוט דוא פיהאיטי פעלקי נ' קומר גיטרייבן
מול' האבין גיהולדיגט מיך מול' הבין מוין דעם קיסר פון רום יערליך אן גענבן · מיבר דר נ' האט ער דוא ניט
ברענגין קעניג דוא דוא מאוה פון דוא מלרי העטי מן גימוין מוך זעלבין לייט הוט ער גישיקט ויין זון
מיבר די פאלק טירב ווענדין דוא דוזין דעם וואטר טטרעם עלב וואל די מיוט די זלך טאבט דוא לייר נ'
לייט גיהייטן אטרדן אייטן מול' האט מין גרוטי הריגה מן דוא גיטאלן מוך זעלבי אלך אילוך מיוט מך מין ער
אלטאה גיבלבן · מול' פון וועגין דאזי פאלק די זלך האבין דוא מלרי ניט מן נעאין האבין
וואלן האבין דוא מיר האב מול' גוטטטין לאזן מול' ויין גאנגין מוך דוא מדיר ויין עלב מול' הבן זיך דאטטין
הין ביזעלט מוו ויין דוזי פאלק מירבוונדרן מיר זלך קוייט וואדרן מול' ער קיסר האט מן מיהרי טטאט מייטל
מטכטיק גיזעלט ביז דען הייטיגן טגאטפנג' פו' · מין לקוי דוא פון ביכטר מיוט גיוואנין מיך יאר תרט"ז
תתו' נ' דען מלרי' הריין אאל מיוט דזי לקוי גיוואנין מן ער זבה מול' מין אאל דוא פון דעם מיך יאר
תתי' נ' דען מלרי' הריין וואדרוט פיר לקוי גיוואנין מוויו נ' ער זן מול' מוויו נ' רמר זבה · מול' דוא

שטערין ועהר הבן עס מוז גיוועלט ווערן מוס קוין מין דער אלחאה מוז מיך מיין
בידייטונג מוך רבר ב"א מוז מיט מוך מוז גיוועזין ווען זיחמוז גילעבט הבן קממיום סי' עמ':

גופריט דער אלך מוז דעניאראל דער הוט מוך מן גיהחבן איט דעם קיסר קרחוס מוז החט זיין פחלק
גישיקט ז' יסן איט זוויש הונדרט טויל מוך ורייזה אפלה ז' זיין מוז הבן זיך דיא מין ווחויר פון
זרין ז' ועהר גישטעלט מוז אלחאה איט מיהן גיהחלטן מוז שלחפטין גילידרט מן מנדיר פיר אחל מוז מין מלי
פיר שלחפטין החבן ורין מין גיבישט · ביז דז זיא זיך מרבחטין החבן פילגעלד ז' גענבן נוס חב לוק מוז מיהן
יערליך אס פחר מיין יאר הונדרט טפוזנד גילבר מוז מוך דער אלך גופריט מן גירייכט זיא
מוז ז'ווערין דיא זילבר פון אלט ארק ברחנדי בורג מוז זיין גחנגין מוך האבורג מוז הבין עז ביאעבטיגט זחיבט
דעם שלחט מוז הבין עז רחמירט מוז פחר רחבין מוז דען גיוועלטיגר פון דעם קיסר החבן זיא דר שלחגן וזיא
דער קיסר דורך וועלט פחלין גגגין מיוט מוז מיבר מחבט גילעגין מין דער שטחט ליפא מיוט מיך דז בעטי ברוט
קוין דז דער אלך גואלדיד שטרייט החבטיג מיוט וואלדין איט זיינט זון מז מיוט דר זון גחנגין מוז החט זיין
פחטיר מוס זיין לעבין גיברחבט מוז הוט לוס אלך גיאחבט זיין פרייהד העניג מן זיין שטחט מוז דער הוט זיך
דעאוטיג מין גישטעלט בייא דעם קיסר מוז החט שלוס איט מיהם גיאחבט שפניו סי' ס"ט מיס יאר תק"עח
ט"ריא ז' דעם מלריס זיין דיא ראוי' מוך גישטחנדין מיבר דען מפיסיור ליחן מוז החבין מיך זיין מוין מוז
גישטחלן מוז החבין מיך דיא לוג מב גישיטין מוי דיזר מוזוך מיוט דער קיסר גחנגין מוך רוס מוז החט
רעפחטי גיוחבט ווענגן דעם מפיסיור מוז דרייא הונדרט פרשחטין דיא רחבעליריין הבין מן גיפחנגין מוז
החבין דיזי פחר ריכט איט דעם מפיסיור הוט עך לחזין קחפיטין דז שטיט מין גלוסוס דל עח':

דער קיסר קרחוס החט גיבוישט בייא דעם ריין מין ברוקין דריבר ז' אעלן מוז זיא החבין דריבר גיבוישט
מיבר דיזי ברוקין מיבר דען ריין נעהן יאר מוז מיך יאר תקער' מיוט דיזי ברוקין פחר ברעטט וואדין
מין זוויש שעות קחמיום סי' עג': דער קיסר קרחוס החט גיבוישט מין משכט זוויש פחלשין קיגלידי
פחלשין פון ניין מיגלהויפ מין שטחט מוז גיבוהרט זיין מוז דז מנדיר פחלט מין ניין אעלן · מביר
לוס איינשטין החט ער רעזיגנירט מוז פחר מין רעזידענט שטחט גיהחלטין דיא שטחט חוך מוז החט היטר
לחגן דז מוי זיינ מך קוחנטי קיסרליוס דיא אוין מיר קרוינוג הולן מן דער שטחט חוך · מביר דיא קרון דיא
דחרטין מיוט דיא מיוט פון מיין מוז אין לחנד מיוט זיא פון גילבר מוז מן רוס מוך מיוט זיא פון גחנד מוז
מינדרה קיסר מוז איט דיין דריין קרון גיקלינט ווערדן בי דען היינטיגן טחג מיוט דער מדר מך מוז · דיזר
קיסר מיוט גחר מיין פחר טשעכיר קלוגר העד גיוועזין מוז מן חכחות גיוועלטיגט גיוועזין מוז מין
ליב החביר דז פרידן גיוועזין מוז מין הער רעפחטי ז' ביהויבטן מוז החט דיא מרוי גוטש גיטחן מוז מין
עניו גיוועזין מוז מין חסיד מוז מיוט גישטחרבין ז' זוויש מוז זיבנציג יאר מן דער רעזידענט שטחט וואו ער
דעגרט מן מוך מיך יאר פיר פיר טויזינד פילד הונדרט מוז פילד מוז זיבנציג חכט הונדרט מוז פוסלעהן יאר ז'
דען מלריס נוס אלטות נרפת זעקט מוז פילדציג יאר ז' זיינ קיסריוס לעהן יאר:

לודויק דער פרוס קיסר דער מנדיר ז' מיוט דעם משכטיס דז דען מלריס קיסר קרחוס זיין זון גיוועזין החט
דיא אולכה גיפיהרט מיך יאר פיר טויזינד רקעה' מין זיינ לייט זיינן דיא רחבעליריין וואדין מן
דיא רוחיי' נחסת עגלחנד מוגגין זחקטן מוז' דער קיסר החט דיא אחכין קונטרבירן איט גרוסי אלחאה' דז
ער איט זיא גיהחלטן החט · מוך מיוט ער גחנגין מוך דיא ישאטחלין מן סברד חביר החרטין החבין זיא
קיניי הנלחה גיהחט : דז פחלק מוגגרן החבין זיך פיינטלין מרקערט קיגן דעם קיסר לודויק דערי ווענגן
החט ער חיבר זיא גישיקט דריין חראבי מוז' החט זיא אחכין מונטיר טעניג · מיך זעלבין יאר זיינן דיא
שריין דז מיוט דז פחלק פון דעם אחאר מוך דז לחנד יון מוז' החבין החרטין פיל טשעט בילוחוגין ·
זיינן פיל מן פעלטוג מוז' אלחאה גיוועזין מן דיר לייט מן מיטליא מוז' זחקטן דעניארק ענגלחנד מוז' מן
חנדרי מולטין זונדר דיזי גיאפלטי חרטין קחמיום סי' עה': גרוסי ערד לייטרום מוז' דונדיר מוז' בולן מוז
החגיל מיוט גיוועזין מן פיל חרטין מיך יאר תקבב' תתכב' ז' דען מלריס מוז' מן דיא לחנד טחפט דיא דז
גיענט וועלט פרילט מיוט מין פחיחר ז' דער ערד גחנגין מוז' זיינן בייא דעם העלן טחג פחר ברעטט דריא
מוז'

מאן לוואלניג דערפיר איז דען אעניטין מאן פיך · מאן דער לנר טאס פֿאר באראנט מיט גיפֿאלן פֿון בעסֿ
היאל האגיל טעטיין גרושי מאן טשוערי מאן מיין אחן מיטס מאן האבן מיר זי טשאגן ווחס מיך פֿאנר
מיט גיוועזין אעניטין מאן בהאוח מאן דיך פֿרייטן די לנר מוך דיך בוסֿ די זייט גלייכן ניט גיוועזין מיט איט
פֿרעה טשפֿגי מי' ל"ג :

פֿמפילי דער זון פֿאן פֿאפֿילן דער דוכס מן פּולן מיט מין רשע גיוועזין מיין מכזר מאן גרושר
אטחית מלוז האבן איך מוך מיהן מין גיזאמלט דיך אייט גר פֿיל מאן האבן מיהן בייט לעבעטיגפֿ
לייב גענטין מאן ער האט איך ניט דר ווערן קענין די מיט פֿאסירט מיט יאר תתקן תת"ן דען מלרים הירויקוס
רוטו דל ן"ו דער קיסר זורויק האט דיך הוכסת יהרית גימאלן פֿון טשוואבין ביעבעריין קאמלן מאן הוט מיין זון
ביקוילהוט מיהן גיהייטן קרמלנס קנפֿוס מאן דער קיסר הט מיהפֿגלעבלידיס אריגה פֿון טשוואבין מאן בורגונד
מלז האבן דיך טשוועזיר פֿעלטשליכי ריד נאן חוף גן מיבר דען קיסר מאן האבן מיך עלילות מ גיזאמפֿלט וועלער
וועלט זוס קיסר אאכֿן זיין זון קרמלוט בייט לעבעטיגן לייב דערי וועגין זייני דרייט זין דיך ער גיהאט האט איט
דער ערטטי פֿרוך די דער עלטטי גיהייטן הוט לוטריוס האבן פֿון בורג גיאומבט מאן האבן פֿלדיך דיך חן מכֿט
גיאומן פֿון דענין טשוועזיר מאן אלחאה מן פֿרעטיטירט מאן האבן מיהן גיפֿעגלייכֿר
וויי גיאומן מיהן מאן זיין קאמלן מיך יאר תקן תת"ב זו דען מלרים · נאך דעס מיין יאר מודיר לוויי
האבן זיך ד"ח הערין גרפֿפֿאן פֿרייט הערין חן לרפֿת דעי קיסר זורויק מן גיאומן מאן האבן מיהן אידרוק
חין גיוועלט זוס קיסר וויי זוס ערטטן :

אים יאר תקנ"ו תתל"ו זו דען מלרים מיט חין גרושי אלחאה גיוועזין לוויטן דעס קיסר זורויק מאן,
לוויטן זייט זון לוטריוס חן מטכט · וויי מן דיך ישאעמלים דיי פֿאר מאן האבן זייך זיי גאנגין
חן מיטלים מי וויי דיך הייט טרעקין מז פֿיל מאן זייך מוהן זו פֿאר זגין קוין מיך רוס מאן האבן חקביאעבעטיגט
מאן האבן דען פֿאטאס חרוב גיאומבט דער גיוועלט ווערט פיטרט מאן טוך טטעלו מאן פֿפֿערדט טטעל דרויי
גיאומבט מאן האבן גיבראכט מאן חן גרושי חאבן חורבן גיאומבט מיט חיטליס : מאן וויי דער קיסר די גיהערט
האט מאן הוט וועלן מיהן זו קיגן גן היוך דעס פֿאוק פֿון חיטליס · מז המבין זיך דיך ישאעמלים גי וועגט
לוט יס הגדול מאן האבן גרושי בייטן איט זיך גימאן מאן זייך חן טיפֿן זורדרוק מיהן וועג זו רוק גגגן · מאן די
מיט די ערטט אאן גיוועזין די דיך ישאעמלים חן חיטליס זייך קוטן · נאך דעס מיט טוק גיוועזרין לוויטן
דעס קיסר מאן לוויטן זייני קיסר מאן וויי דער לוטריוס חן גרושי העאוטיקייט גיבראכט הוט קיגן זייך
דעס קיסר מאן לוויטן מיהן מאן פֿאר לייאוק גיבעטין מז הוט דער פֿחטיר מיך זי פֿאר ליאן מאן פֿאר גענבן איט
פֿחטיר מאן הוט מיהן מאן פֿאר לייאוק גיבעטין מז הוט דער פֿחטיר מיך זי פֿאר ליאן מאן פֿאר גענבן איט
גמלגלין הערלין נאך דעס הוט מיהן דער קיסר בייט זייך לעבן זוס קיסר גיאומבט : מרט' א"חני דיך חן
זילר דעראאבק הבין ביאעבעטיגט זרויז מאן ברוכאמט מאן דיך טטאט מיטרלך החבין זיך פֿאר ברעטט מאן
הבין חיין גרושי חורבן גיאומבט חן לרפֿת מאן די מיוט מיך טרעטט גיוועזין מיך יאר תרנו תתלו זו דען מלרים
מיך יאר ת"ר תתס' זו דען מלרים זייך גרושי גלייכן גיהאלן זוחרדין מאן פֿמרגלוחי מאן
מיוט יאר פֿאר דוקליגי גיוועזין חן דער זון מאן זייך וויי גרלויכי גיטטאלטין דרין גיזעהן זוחרדין חן דעס
זוס · מלוז מיוט עי מרי גלויבט זוחרדין די עי ביבייט די דער קיסר טטערבין מאן בידייט מוך
גרושי בלוט פֿאר גימאכט מאן וויי מיוט עי מרי גלויבט החבין מאן מיוט עי מך גיטעהן · דער קיסר זורויק מיוט
מין מן פֿעלטיגר מאן דעבֿט טשפֿיר פֿעטרבֿטיגר גיוועזין מאן גאנט מאן פֿעטרבֿטיגר גיוועזין מאן מיוט גיטטאדבין
מאן לעבֿלי גיאר חן דער טטאט אעלן מיך יאר פֿיר טויזיוד ת"ר תתת זו דען מלרים מיך זעקס מאן לוואלניגטטי
יאר זו זייט אלכות :

לוטריוס דער דריט קיסר זו דען מטכטיט דעס קיסר זורויק זיין זון מיוט אלך גיוועזין מיך יאר פֿיר
טויזיוד ת"ר · מיך ערטטן יאר פֿון זייט אלכות החבין פֿיל אלחאה מר החבין גרושי
טשוערי מאן טטאדקי אלחאה לוויטן דעס קיסר לוטריוס מאן לוויי זיין בריידר קרמלוס קלבוס מאן
זורויק מאן זיין חן דיי אלחאה מוך קוין אער מיי לוויי אאל הנדרט טויזיוד אחן בי דיי לוויי בריידר
החבין דיי מובר הט ביקוין מיבר דען קיסר מאן דער האט אוזן דיי פֿליכט גבֿבן חין זיי רעזידענט טטאט

מוך מאן האיטין האט ער מוך קיין אנדאה גיהאט ביי היא רוכטיק מוך הגאוניק האבן פטרה גיאאבט זוישן
זיא די ערר קיטר זוטריוס ביהאלטין וואו זיין פאטיר ביפאלן האט דהיינו גאנץ אמת מיטליא
מוך, אלי וואט דר לו גיהערט פון דעם יי מוך לפון דייט מיט ביי מן דען ריין מוך, אאז ביי מן היא בערג
זואברדיא. אלא האט ערט מן גיהאבן זו ביימן מוך דער אדינה מיין מאין געבן זוטריגן אמך זיינ
מאין אמך ביי דען היינטיגן טאג אמך: מוך דער ברודר קהאוס האט גאנץ לידט ביקומן נור ירושה מוך דער
ברודר זודויק האט גאנץ מטכט ביקומן מוך דערי וועגן וועלט מין היא קרעיקום גיאעלט מטכט גרהאאלי
די מיט אוז זיין זו זאגן מטכט: אוז שטיט מין שפגי טי, לה, מוך ההברטום גלויום שרייבט אמך דעם די היא
ברידר אבפטיג זיין זודרין האבן זיא מיט קיין אכ קיין זאמך שפאט אין גלויבן מיליג מוך דער
גיאעלט אויא ברידר מיט מיינר מין לידט אלך גיוועזן מוך מיינר מין מטכט: וויא גיאעלט מוך האבן גיאאבט
זוך לייגן דא איט זו וויזן וויא מידרק זיין זאמך שפאט דען ריין פון דעם מוך שפרוגג די ריינט ביי זוך עדרן
מין די היזיי זאמך מוכטיר שיידן זוישן לידט מוך מטכט: היא יט אנאליק זיין גאנצן מוך מיטליא זוך מדרין
אמך מוך האבן גימוען הוויליאמי פון דעם קיטר מוך פון היא יוטע דער מין קומטטיטיא זוך מוך
האבן היא וואו ביאדרן איט גוט זיי פון מוך האבן חרוב גיאאבט מוך האבן פאר ביעגט מין מיטליא זיי טטטט
מוך האבן מיין גרוטי הריגה גיטאן מן היא מוריק מליי וואן איז דער וויט ניט פאר טפרייטט העט מוך העטין
זיא מלי היא מוריק מין מיטליא פאר פאגיט: זוייא הוכטי פון זיין זו אחרטירן קוין מוך היא פיהאן
איט מיין גרוטי ק אענגי ק פאלק מוך מיט גרוטי אוחאה זוישן זיא גיוועזן. מביר היא זיין הויפן
וויי גיבוין פאר היא פיהאן מוך הוכטיק האבן היא פאלק אוין גבען די זיא מיר זבען מרחטעט האבן מוך
זיין טיאפפאלק ווידרוק מהייט קוין די מיט פאטירט מוך יאר תרי, תתן, זו דען מוריק שפגי טי, קי,:
מוך יאר תרג, תתאג, זו דען מוריק האבן זיך זו מיאין גיאאבט מן מטכט: קאוליא היא האבן גאר קיין מביר
העבין וועלן העבן קיין פידטט אמך קיין ריכטר מוך זיין מיבח מהייקייט קוין מוך האבן זיא מוך די עבין
גיבחאבט מוך זיא האבן זיך זיי זו אמגיר יט אעדגיהרט מוך גיטטרקט מוך מיט מין גרוש פאלק מיא היהאן
גיוואדרן די זיך גיפערכט האבן מוך טריט מוך דר טרחקן פאר מיהן: מביר דער אלך זודויק מוי מטכט:
דער מי איט גיוואלט מהאן מט קיגן גמאכט מוך דיזי אאין דען מאאבט גיאאבט האבן זו דיזי דעבעליריא
היא האט ער זוך טוט פאר מורטליט שפגי טי, לט,:

אין לייטן דעם קיטר זוטריט מיך דרייא לעהטן יאר זיין מיט יאר תריג, תתגג, זו
דען מוריק מיט מין יונפפיר איט מאין מגזיהה האט זיך איט ליטטן איטט קויידר מן גיטאן מוך מיט
איט מיין יונג גיוועזן גמגן מיא אעלן מאך מגזיהה מוך דאטרן מיט דער יונג גיוועזן גישטארבן מוך זיא מיט
גידייט מאך רוב מוך דאטרן מיט זיא פאר שיקט זוארדן מן היא מוכפערטטט דיא קלוגי טטטט
מטוי אמך יאן מוך דאטרן מיט זיא מאך קלוגר זוארדן מלי זו פאר מוך האט מלי דעבטי זוזוך ביגריפן מוך
זוטטהייט מי זוייהייט פון יאן. מן מואזא זיא מיט מלי היבלי גיוארדן מוך מלי טולן קומטן מוך דאבר טטאדין
האט ביי זיא גאר דוך מיט זוארדן מוך עטטלין מרוזן זוארדן זו מיין מפיפיר מוך מי גיוענט זוארדן
יומיא דער מבט. אמך דעם האט זיא אזהגיוועזן מוך מיט טרחגן זוארדן מלי היא זו גיטרחגן די זיא
איט היא זואיל מיין מרוש גמגן מלי מיט זיא נידר גיפלן מוך האט אפיל גיוועזן. מוך פון דעם אטטה מן
מוך, וויטר מי דער אהג די אן דען מפיפיר פאר פרחבירט מוב ער מין זכר מיט מדר ניט. מוך, דיזי אטטה
מיט פאטירט מן דעם מב גיאאבטי יאר אמך דעם די זיא מפיפיר מיט גיוועזן זוייא יאר מוך, ביבן חדשים:
דער קיטר זוטריוס האט די קיטריוס בייא זיין דעבן מיבר גבען זו זיין זון מוך, ער מיט מין מין קוטטיר
קוין מוך, די קוטטיר האט גיהייטן פרוויא מוך, האט זיין לייט האטרן פאר ברחבט מוך, גישטארבן מיט יאר
פיר טויזינד תריו, תתמ, זו דען מוריק מיט פון גיפערהטן יאר פון זיין אלבת:

לודוויק דער מנדר דער פירד קיטר פון דען מטכט: דער זו: פון דעם קיטר זוטריוס מיט אלך גיוועזן
מיט יאר פיר טויזינד תריו, תתמ, זו דען מוריק מיט פון זיין אלבת מוך, חבם גיאאבט מוך, גיוועזן דמוי דרייט אמך מוך, האבן גיבערעט מוך, גיוועזן מוך, חבם גיאאבט מוך, אלי דיא טטטט וואו זיא הין

קוין זיין · מוז מן דוס החבין זיא ז׳ שטוטין מוז פֿאר ברענט אלי דיא ז׳לוחת מוז מירי דינשט הייזרן
ווחו זיא מיר גיבעט גיטלן החבין · פיטריס החבין זיא זוס שטחו גיאחבט פֿבערד דרין ז׳ שטעלן · אלז מיוט
דער קיטר מוז דער בוסטט מירן איר גיוואלט מכטקיגן גחנגן · דער פובשט החט גיהייטן בענדיקטוט מוז
החבין מין גרושי הריגה גיטלן מן דיא טירקן מוז החבין זיא מוז דעם אחד גיטרייבן זוי זעלבין לייט · מביר
עז החט ניט זאנ מן גישטאנדן זיינן זיא וודר קוין דיא ישראלים מן מיטוויא זוס פֿירטן אחז מוז החבין
דז זאנ פֿאר דאבן וויא זיא זוס ערשטן אחז גיטלן החבין · מביר זוס זעלבין אחז מיוט מירן דער קיסר
מכטקיגן גילחגן מוז החט זיין ברודר ז׳ שטייחר גינומן מוז החט זיא וודר מוז דעם זאנ חחד מוז גיחגט :
זורויך דער אלך מוז משכנו מיוט דער מוכקיל גיוועזן פֿון דעם קיטר זורויך מוז החט גישיקט זיין אחרשוק
זחאבט פֿאר גחנגן מיבר דיא מואה מערב וועגדן מוז זיין דאדטן גרושי אלחאות מוז שלחֿטן פֿאר גחנגן מיבר
דיא טערב וועגדן החבין דיא מוביר החנד ביקומן מוז דיר אחרשוק מיוט מוך מן דיר אלחאה גיבלבן ·
איא זיא דז גיהען החבין דיא מואה וועגדן דיא בייא דער עלב גיוועטן החבין דז זיא זוס פֿיקטחריס גיהחט
החבין החבין זיא ז׳ זיך גימומן מיהרי מחֿפֿרן דיא מגדרי וועגדן מוז דיא מובחקן דיא קומטי מין דיא מדינה
פֿון פֿיהט מוז זיינן מוך מיהרי מחֿפֿרן זו גחנגן דיא מוך זיא מרוך גיקרעגט החבין מוז נעמליך אייטן
עיריגן החלן זחקטן ורחקטן מוז החבין מין גרושי חוכבן גיאחבט מן דינן גיאעלטי זאנ טחפֿטן בי מוז
זוייט קוין מיוט דז דער אלך זורויך מיהן מכטקיגן גילחגן מיוט מוז החט מין גרושי הריגה מוכטיר זיא
גיטלן מוז החט זיא אחֿבן קונטרבירן :

דער חטוב דוכט ברון דוכט מן זחקטן החט מוך גיבויחט מין טטחט פֿון נייחט דיא טטחט זוך דיא
מן זחקטן מיט יחר תר״כח תת״כ ז׳ דיא מוקריט מוז החט מיר מין מחין גטבן מחך זיינ נחין
מל החט זיא גיהייטן ברונטזוך מוז החט זיין נחין ז׳ גיזעלט ז׳ דער טטחט נחין דז זיא פֿאר גיהחט החט
דען ז׳ פֿאר החט זיא גיהייטן זוך החט ער זיין נחין דר ז׳ גיזעלט חוז אחבט עז ברונטזוך ביז דען הייטיגן
טחג טפֿנגי מי׳ קב׳ : מיט טרענט פֿון דיר נייט מיוט אלך מן פֿיהט גיוועזן דוכט ניקלחן דז מיוט דער
זעהנט דוכט גיוועזן ז׳ דען טולחבחקן דיא מין קוייר מן דיא מדינה פֿון פֿיהט מוז מיוט מין מכֿפֿעלטיגר
אענט גיוועזן מוז זוינ פֿאר טטחנד גיהחט · חלז החט זיין ברודרט זון ורידטוחי וועלן אלך זיין חלז החט דער
דוכט זיך חלי גוטט מרבחטן דורך זייני חב גיזחנטן דיא ער ז׳ מיט גישיקט החט · מביר דער גיאעלטיר
ורידטוחי החט ביפֿוהלן דז אן דען חב גיזחנטן דיא חיגן זוז חוז טטעלן · וועלבט ניט אחניחר מיוט דז אן חב
גיזחנטן עטוחט מיבלט טון זחל · נחך דעם מיוט ער מוך גילחגן איט זייט ברודר מוז החט דר טולחגן אחנין
מוך זוייבר קחבן מוז גרוזן זוינגטיגי קינדר · מביר זחטיזט החט ער זעבן זחין דח איט דז ער החט
דען מנדרן לייטן זחגן קענן טחמירט מיוט דח איט חיין פֿחרבט ז׳ אחלן דען חין וחוניר דז זאנ · דער
דוכט החט אלחאה קיגן מיהן גיפֿיהרט מוז החט מיהן מוך זיין זעבן גיברחבט · בחריך דך נח׳ : דער
אלך זורויך החט וועלן זחייט זוייבר נעחין ז׳ דער מי מביר דער פֿוטט החט עז ניט ליידן וועלן דער מדריחט
מוז החט מיהן חין חרט גיטלן מיך יחר תרנ״ד תת״ו ז׳ דען מוכרים : הוח טולחבחקן דיח חין קוין זיין
חין זז זאנ פֿיהט זיינ רחבעלים גיוועדרן חן דעם אלך זורויך דער אלך חין מטכנו מוז מיוט גחנגן מוך
בייחרן חוז החבין גירוכבט מוז בייטן גיאחבט מוז החבין ז׳ זיך מהייך גיברחבט גרושי בייטן מוז גיפֿחנגי
גמר פֿיל מוז זז מיוט מיבן גיוועזן חין מוין נעחיך :

נאך דעם החט נעבן הומטיבי דער דוכט פֿון פֿיהט זיין טחבטיר מוטבטי בוי ז׳ דעם אלך אטהרין מוז
דיח בייחרן החבין זיך לחנג מוך דעם וועג גיזיאבט מוז החבין דיח כלה גימוין דעם דוכט זיין
אחבטיר מוז פֿיהט זחאבט פֿיל טיני פֿפֿערד גילירד גיוועזן איט מלי אונטירוגן גמר בערבטיג מוז החבין מלי
איט מהייך גימוין בטאחה · חלז החט דער זורויך גישיקט חין גרושי פֿיל פֿחלק חין אטהרין היזין מוז
החבין אלחאה איט זיח גיהחלטן מוז החבין זיח ביאבטיגט מוז החט דז גחלן זאנ טחפֿט פֿרייז גיאחבט
מוז חלז דר נידר זאנ חזין אחֿבן גיבוינדרט מוז פֿאר ברענט · דיזיז טטיט חן טטחט פֿון נייחט דיא זוחות ז׳ דען חבֿאי
דער ערבי איט נחאין מלבחטיני דער חן טולחיחוט דער החט חר דיבֿט מוז מר נייחרט דיח זוחות ז׳ דען חבֿאי

תבונה די נאך בייא מיהן מיזט נאך זער היליגר זייט די אן דריזי רעבינן קען היא תקופת דיא רעבטי · זיך מיך מיא מפר אחר עניא מול' די מיזט גיזונטיגן מיא יאר תרלה' תתעה' זו דען מוגליך : מיא עגר זיין לעבן מול' דעמ קיסר זודויק מיא יאר תרלו' תתעו' זו דען מוגליך המט גמט זאזן רעגנן דא פופ היאל דריייא טאג מול' דריייא נאכט · מול' מיך דעמ זעלביגן יאר היייא טרעק גמנגן מויך נרפת מול' זיא המבן גיהאט זעקס זיבן מול' זעקס פיא מול' זויייא מיך זו קרויט פון דעמ עלזר מול' מיז בויא פרייטן מול' דיא תבונה די ערטריך מול' זיין פמר המבן מול' דמרזי המט זיך פמר מרזיזי מול' דמרזי המט מגבה זיא מיך מיזט דריך קויאן דיא דמי דריייט פון דיא זומגיר די זמנד זיין גישטמרבן מיך דער מגבה · מול' פון דמי המט זיא גיוויסט זיך דיא מגבה גילמגן מיך מפרד מול' מיך מיטיזיא מויך מיך מסכה מיזט זור זעלביגן נייט די דר פמר די גלייכט גימאל גיזונטן מיזט · די שטיט מיך במריק דל גל' מול' מיך שפגי מי' קד' : דער קיסר זודויק דער מנדיר מיזט מב גמגן מהני ערבין דיא די זמנד ערבין מאזט פמרשמיכן מיך דער שטמט אייא זמנד מיך יאר פיר זיין מיזט זיין מיך מיזט מיך מיזט זיין מיך מיזט זיין מיך מיזט זיין

לודוויק בבום ערר זון פון קיסר קרחלום דער מגדר אוך נרפת מיט קיסר גיומרדין מיט יאר תרלו, ווי ווייטר שטין ווערט. אוך מיאר זיינן גרוסי אלחאות גיוזעטצין לודוויק דעם קיסר לודוויקום בבום אוך נוויטצין לודוויק קרחלמן דער זון פון לודוויק דער אלך מוי משכנ: דער חבין גיאעלט מיט. חביר דער אובה אוך דיא אלחאה מיט ניט גישטילט ווערדין אוך נאך אלך מיט גיוזעטצין. ווי מן מין דער זעלביגן נייט דיא ישאעטליק פאר מאין החבין ווי מז שטרייט במרי זאבין פאר גיפאלין זיינן לודוויק דיא מלוה זיינן דיא מיך מיטליא גמאגין בלייב פון פאר זעהן אוך אך החבין דמרטין פיל שטעט חרוב גיאאבט אוך החצין גרוסי הריג גיטען מן דעם אמר פאלק דז אין פון פיל וועגין ניט נ לייל זיין גיוזעטצין. ווי מן דיא מיטליאניר דער אוך היל גירופין החבין דען קיסר חביר החט מיהן ניט העלפין קעגין זיין דז פאלק גרטאוני מיט אוך גמאגין אוך נרפת נ אמר דערבין. אוך החבין דיא נ זיא זיך גירופין דען לודוויק דען אלך מוי משכנ: אוך דער החט גישיקט נ היל זיין זון קרחלום קרחבום אוך החט דיא ישאעטליק מוי דעם אמר גיאגט: דיא אלחאה מיז גיוזעטצין לודוויק דעם קיסר לודוויק בבום אוך. לודוויק זיינ קרבינק דיא פרייזר החבין זיך גישטארקט אוך אטבאטיג גיומרדין אוך. ווי דיא גיזעהן החבין קעגין החט אר זין קיסריום הינטר אוך דיא נרפת אוך אמר דערבין. אוך החבין דיא נ זיא זיך ניט העלפין קעגין החט אר זין קיסריום הינטר אוך. אוך מיט מין זיין אמר גיאלפין מן נרפת אוך. החט דמרטן דיא אובה מן גיטרעטן מן זיין פאטרט שטאט מיך יאר תרמ' תתפ' נ דען מלוה. אוך דיא לודוויק קיסריום דיא מבין פאר אזלדיט זיינ קרחלום בבום אוך, זיין זון לודוויק במבום ווייל זיא ניט מר ווילט זיינ ווערדין איט שטאיאן דיא עלטשטאט פון רוח אוך החבין חוך ניט נאך רחגירט. אוך ווייל זיא אך קיין רוהק דר פון גיהאט החבין אוך. קיין היל גיוזעטצין נ דען אובה פון אוך מיט דער קיסר מיבר אריא. מיך דער ישעגין זיינ זיא ניט קומין מן דען נאך פון דיא קיסריום:

קראלום דער דריטן דער פיפאט קיסר נ דען משכנזיק דער גיעטצ אוערט קרחלום קרוסיום דז מיט פיל נ זיאגן דער פעט אוך. ער מיט דער זון לודוויק דער אלך מוי משכנ: דער חבין גיאעלט אוך מיט אוך. וויל ער מיין גרוסי היל החט גיטען נ דען מיטוזיר פון מיטליא ווי מבין גיאעלט מיט אוך. נ דען ווערדיר דז יא דיא מהנט בייא מיך זיין גיוזעטצין. אוך מיט ער גיאבט ווערדין אוך. גיקריגט נ מיינ קיסר מן רוך מיך יאר פיר טויזינד תר"ק אוך. בוא קרון מיז ווירדוך נ דעם ערשטן שטאנד גיבראכט ווערדין אוך. מיט דז קיסריום אבגיטען ווערדין פון דיא נרפת אוך. מיט ווירדוך גאבן ווערדין נ דען משכנזיק, מיא נו פוך ערשטין גיוזעטצין מיט: מין דען זעלביגן-טאגן מיט דער קיסר לודוויק באבום אבגאגין מן נרפת אוך. זיינ קאמין מיט שוואגיר גיוזעטצין אוך. החט מין זון גיהאט נאך זיינ טוט. אוך. זיינ קיבט ווייבר מיר קינדר החבין וואלן דיא אלחאה איט גיוזעטצין נעאין אוך. דא דורך החבין זיך גרוסי אלחאות פאר מורגאבט ווא גיהערט החבין דיא גמרטיאאני דיא שטרייט במרי זאבין. אוך. זיינ זוייא ברידר מן נ זיהן קומין זיינ אבגיריד אוך. ניטבריד דיא קצנגי אוך דעניאמרק מיז מיהרק נאך דורך דען יא בי מן דען דיין איט מין גרוזיא פאלק גאר שטארק אוך. פיל אוך. החבין אלי אוך דיא שטעט ביא אבגאטיג דיא מא דיין ליגן אוך מן דעם איין שטעלי אוך. קאריך טורגייא מרטעטורבען יעטט זיבן אוך מוטליך קעלן בון אוך. פיל שטעט מהני דיז גיוזעטי אוך. החבין זיא אלי איט ברמדר מן גישטעקט אוך. דיא מלוה דיך דרינ ביפרדין החבין דיא החבן זיא אוך נ זעבין גיבראכט. אוך. דיא אינלן אוך. פאפאלן החבין זיא גרוסי פיין מן גיטען. הין קינן מיט דער קיסר קרחלום אוך גילאגן החבין זיא גרוס הריגיא אלחאה מיט שוס לודוין מיהן זיין זוערדין אוך. דער זיגפריד דער אלך מוי דעניאמרק מיט ווירדוך מיט זייא גילאגן אוך. זיין ברודר גאבפריד מיט מיבר דעט ווערדין פון דעם קיסר דיא ער מוזיא פון דען מלוה מן טרעטן זון מן דעם מיא דער קיסר גאבן דיא פיפאט ווי מ נקלוס טאבטיר נ מייר קיאוך אוך. דיא דער זעלביגן נייט דיא ער מיינ נ מיהן הערן גיאאבט אוך. פאקט מיבר אריא: מיך דער קיסר קרחלום החט אר זישראאט דז פאלק פון דיא נרפת מן העגדין פון גרט אוך. פון קיזיר דיא קיבט ווייבר פון דעם לודוויק קיסר בבום אוך. דער ווענגין מגדר דיא גיאבט החבין אוך. דער קיסר מיבר מיהן בי נ טון. דער ווענגין החבין אוך הערן גרחבן אוך. פירשטין פרייא הערין החבין אר ווילט דיין קיסר מיבר זיך נ מיינ אוך. אוך מיט דער קיסר מיבר זיא גיוזעטצין דיזר קרחלום מיבר משכנ: אוך נרפת אוך. מיטליא

אין דער לייט דעמ׳ זעלביגן קיסר קרחמום קרחמים מיט יחר תראו׳ תתפו׳ ל׳ דען מוזן מיר מיט גיבויט
דער גרחך ווייהרט מיין שטחט מוז׳ שוחט מן דעמ׳ ריין מוז׳ החט מיט מיין נחאין גענן נחך זיינ מיך זין
נחך געזעריום די נחך דיינ נחאין נחך דיינ אדינה גיענט וועדט גזוירן ביי דען היינטיגן טחג נחך׳ מוז׳ פחר
ווחהר דיינ אדינה החט ל׳ פחר גיהיישן פרנקי די פון דיינ זחנד שחפט דיינ פרחנקפורטחר קוין מיין מוז׳ חך דיינ
מין ווחהיר פון פרחנקי זחנד מוז׳ מיר׳ גיהיישן ווחרדן מוך מיר נחאין ווינ חובן פחר חעזידט מיט מיט
יחר תש׳ ל׳ דעמ׳ פירדן טויזיד מוז׳ מיט יחר רטו׳ מוז׳ תקט׳ מיט פיפצטן טויזיד חבד פון רחטי מן מוז׳ ווייטר
מיט חב גישיידן ווחרדן דיינ אדינה פון גזוך דעמ׳ זחנד נחאין מוז׳ דער נחאין פ פרנקי מיט מוך חב
מחנגין׃ דער קיסר קרחמום קרחמים מיט מרים מוז׳ מן ויך גיווחרדן מן יין מוטי טחגן מוז׳ החט גרושי
נחהייט מוז׳ טערליבי זחגן גיטחן׃ מוך דיינ טחצטיר פון דעמ׳ אלך שטיפ מיט מיין פרושה וויבט
פרטחנה גיווענין מוז׳ גחר ניט בישחלין דיינ החט ער ביפחלין די אן זיינ מן מין קלושטר טון זחלי ווייל ער זיינ
החט חושר גיווענין די זיינ העט אזינה גיווענין׃ מוז׳ דיינ מורוחך מיט מיט גיזעצט ווחרדן זיין אחרטשלק לוס
פחר אענדר איבי זיינ דען מרחפלוה זיין בחדרש זון די ער זחל רעגירן מוז׳ ער החט גרושי טול מוז׳ היל
גיוחטטט ל׳ דען לרפרעש קיגן מיהרי פיינדן דיינ מרטיחמי דיינ מיהרן פ׳ דיידן טויט מוז׳ בוטן מיבר טרעטן
החבן מוז׳ החט זיינ גחנץ פחר פחלזיט די גחר ניקש פון מיהן מיט מיבר בויבן׃ דיינ קיסר החט מיבר געבן
דיינ קרין בייט ועבעטיגי לייב ל׳ זיינ פעטרין מרמולי מוז׳ דער קיסר מיט מין מין קלושטיר היין גחנגין׃
חביר ש׳ שיגי שרייבט די דיינ גיאולטיר מרמולי החט אולה מן גיטרעטן פון זיינ מוקין איט גיווחלט
מוז׳ דער קיסר החט מיט ניט ווערן קענן דען מוי זיינ פחלק זיינ מוי מיט גיווחרן מוז׳ מיט פחר
זחין וחרדן פון מוי זיינ ליב החבן׃ מוז׳ דער מרמולי החט דען קיסר מין די קלושטר זחין בי ענגין מוז׳
ווייל ער מוז גרושי בי חטט מחר בוקט החט מיט ער ווענן גרושי נער גיטטחבן מיט יחר תראו׳
תתפו׳ ל׳ דען מוזין מין דעמ׳ יבטן יחר פון זיינ חלטות׃

ארנולפי דער ועקטר קיסר ל׳ דען חשכנזי מיט חלך גיווענין מיט יחר פיר טויזיד תרעש׳ דיינ קיסר
מיט חוך גילחגן מין דעמ׳ חן פחלק ל׳ זיינ חלטות חוך בוטן דער זון פון פיקטם דער קיגן
מיט חעהרן זיין חון גיהחרטחוקייט מוז׳ החט מיט זיין גחנץ חוחנק גימחן מוז׳ דער חלך בוטן
מיט חוענק גילחגן מוז׳ חבן קוין מין זיין ווחלד ל׳ מיינ מן גרויס חוחלט ווחיר מוז׳ מיט דחרטן בייט
מיט גיבויבן ווחנט ליט מוז׳ החט זיך ניט ל׳ חר קענן געבן די ער דער חלך מיט בי ער קרונק מיט ווחרדן החט
ער זיך ל׳ חר קענן געבן די ער דער חלך בוטן מיט מוז׳ מיט דחרטן גישטחרבן מוז׳ מיט בייט גישטעלט
ווחרדן בייט דיינ מחרי חלבין מן חוחלן מוז׳ מיט מיט זיינ טוט גרושי כבוד חן גישטחנדן מוז׳ די מיט דער
לעטשט חלך גיווענין דער חן חעהרן מיט גיווענין מוז׳ די חלטות החט גישטחנדן לויט הונדרט יחר׃
חבן חין חן׳ מוז׳ מיגדרט מיט די חלטת חר ניטר קוין מיט חעהרן׃ מוז׳ דער קיסר מרמולי החט
דחרטן מין פחר ווחלטיר הין גיוענט מוז׳ החט מיט מין מחין גבן חחרק גרחך פישר פחר ווחלטיר מיבר דיינ
קרעגין מוז׳ גיחטרקין מוז׳ מיט מיט נט חוך נחך חוך דעמ׳ היינטיגן טחג׃ מוז׳ חן דער זעלביגי לייט מיט
ווחרדן מוזר דער קיסר רודולפום ה׳׳ה ער מיט גיווענין חחרק גרחב חן חעהרן׃ חן דער זעלביגן לייט
החבן זיך חין גיחלטוט לואפן לייט ל׳ מחחין מוז׳ החבן גיגחלט מוז׳ שטרחסבורג גירעבט מוז׳ החבן ל׳ זיך ביקוין
פיל פחלק חוז׳ החבן מרוק גיט ועבט מיט גחנגין דחנד׃ מוז׳ ווח דער קיסר זיין ווידרוק קוין חין מיין קילי
מוז׳ ועלן אלחזה איט מיהן החוטין זיינ זיי מיט דעמ׳ דחנד מרוין גחנגן מוז׳ זיינ ווידרוק קוין חין מיין קילי
לייט איט ווחל די זיינ מוסט אחלט גרושי אכוה מיבר קוין החבן חוז׳ החבן זיינ מי חן גיטרייבן ווחנט לייט׃ מוז׳
ווח חן דער קיסר החט ביאעטיגט דיינ חעהרן פון חבוען ווינ החט ער זיינ ווידרוק מיט חן דער קיסר
מרבייט גילואט מוז׳ שוק איט זיינ גיאחבט מוז׳ החט מיהן די דחנד ווידרוק גבען די זיינ חון דר׳ חעהרן דרוין
מוז׳ דעמ׳ קיסר זיינ יערליך חט ל׳ גבען גילואט דל׳ נח׳׃ מחהט חוך טרעטן חוך יחר תתן תתל׳ ל׳
דען מוזיט חוך יערליך חט ל׳ ניהן קוין דחי פחלק פון דעני חחרק מוז׳ החבן זיך ל׳ חיהן
קיניגרט דיינ טוידן מרוענין מוז׳ גחט ווחנד איט מין גרויס פחלק מוז׳ זיינ גחנגין חוך
ברחבחנט מוז׳ מגדרי אדינה פון חטבנז מוז׳ החבן דחרטן מין גחר גרושי חובן גיחחבט׃ מוז׳ חוך

אין דער זעלביגן לייט ווען חובן גיאעלט מיזט די מן איטל דער לייט די מזו מיין שטרייט גיזעזין מיזט דא
מן ניט גימקרט חורר גיזעהט האט מיין לייט זאק. חויב מזו דיזר מורזיק זיך מיין הוגיר דר החבין
החט מן גחלן משכנ׳ די דאז גלייבט ניט אאן גיזעזין מיזט חול׳ די פחק החט די גרוא פון דעק פעלר גענטן
חול׳ נביזות חול׳ טריפות איזט פרעט חול׳ חלב החזט חון גיליבט חך אבי פחק פון דיזם טוטן פון מיהרי קינדר
החבין זיז גיקחבט חול׳ החבין ויז גענטן. די שטיט מין גלויבט דל שבד׳ חול׳ שבעני סי׳ קיב׳: חוריבט דער
הגאון פון וילנבוק מיזט מן מ׳ ניהן קוין חוק פיהס אלחאה מ׳ החלטין חביר ער זאבט זייט פחק מיזט
גישלחגן ווארדן חול׳ די מיזט גיזעזין חיק יאר תרנב׳ מ׳ דען מ׳לריק:

באריבודיום די מיזט דער זעזעבט דוכט גיזעזין מ׳ דען סלחבקן דיז מן פיהס קוין זיין דער
החט מן גישטאנטן דיז מאזה פון דען מ׳לריק. די חוי דיזר חורזיק זיין מיבר חיק
קוין דיז חאזין פון דעק זאר חול׳ החבין מיהן בעגין ביזער זיך זחפירט חול׳ מיזט חוי דעק
זאר הירוי גחלגין חיק יאר תרנד׳ תלגד׳ מ׳ דען מ׳לריק: חול׳ מיזט מן דער זעלביגן לייט גיזעזין מן פיהס
מיזר החט דען מ׳ורדין חול׳ דו זעבן גיבראבט חול׳ מיזר החט דעק מ׳ורדין די זייזיק גימוין חול׳ מיזרר החט
גישטן חוזו חיק זוחן גיפחלן החט. נאך דיזי גיאעלטי ריזן החבין חר חוזו דיז שריק חול׳ דיז עלטטין
פון דעק מ׳ורדר דען הבסי מטחאירט. חוז מן ער זיך גיבויטט החט מין קלין היזיל לוק דיזט זיין גחטט חוק
דעק טוחט ויזחרר מן ברוך. חוז החבין מיזר גחר ביבן גיפחלן דיז מן וזחניר די זאר חול׳ גחר ברוך דריבר
גיזעזין. חוז החבין זיך מיבר דעק דוכט גיאבט פיל לייטן ביז ער ניט גיזוחוטט החט זוחו ער חוז חודר מן
זחל חול׳ וזחו ער זיך פחר בחרגן זו ביז ער זעלבטטן החט לחזן חוק זיין גיזוחוטט חול׳ הערליקייט

במרים דל ג׳: דער קיסר מרגולפוס מיזט מב גיפֿמיגן פֿוֹיִיִיגן לייב מוֹ׳ החט כניפ מן זיך בקוֹאין מוקדיש
זוערין זייני אשט מיז מיק גיגרמבן מוֹ׳ מלי זייני טמקטמרים מוֹ׳ קוֹגן המבין מיהן ניט זמוֹפֿירן קעגן דם פֿון
מוֹ׳ המבן מיהן בייט זעבטיגי לייב גענמן בין ער זיין זעבן החט אוגן זמין מיק יאר פֿיר טויזינד תרעט
תתקט׳ ז׳ דען מלרים מיק זוועפֿטן יאר מן זייני אלפֿות מוֹ׳ מיזט בייט גישטעלט ווערדן מן מיטיגן דמז
מן זייני אלפֿות מיזט גיוועזן ז׳ בייהרן גיהערט החט: נאך דעם דו דער קיסר מורגיפֿולפֿוס גישטארבן
מיזט גיוועזן המבין זיט מיהרן בונד מוֹ׳ ניט בייט מיהרם מורזיהן גיבליבן זונדרליין מן מיטיגן
המבין זיט מיהרן שוֹן מוֹ׳ הולדיג מוֹיך געבן פֿון דעם קיסר אייט זאך ורונד רמפֿינה במוגיים רוס מיין
יערוועדרש מורט המבין זיך מיין מנדרי סר מן גימוזן. מוֹ׳ דיט טירקין זיין גמנגן מוֹיך פֿוליה מוֹ׳ המבין דו
זאך פֿאר דמרבן. דיט מוקדרן זיין גמנגן מוֹיך בייהרן מוֹ׳ המבין גישטמלין מוֹ׳ גירויבט מוֹ׳ המבין פֿיל
מטעט פֿאר ברענט מוֹ׳ זיין וודרוק מן מיהר זאך ז׳ רוק גמנגן איט גרושי בייטן:

לודוויק דער פֿירד דער זיבנט קיסר ז׳ דען מטכטויק דעם קיסר מרגולפֿי זיין זן מיט אלך גיוועזן מיק
יאר תרעט׳ תרמז׳ פֿון דעם חורבן מוֹ׳ טריפות מוֹ׳ הריגות דו דיט מוקדרן גיטמן המבין מן
מטכטן טטיט מן טפֿנגן מי קטו׳ דיט מוקדרן גמנגן מיט בייהרן מוֹיך דער קיסר לודוויק מיהן מנטקיגן
גמנגן איט מייק גרוט מהני זמוֹ׳ פֿמוֹק מוֹ׳ החט זיך מין גרושי אלחזה לוטין מיהן ז׳ גיטרמגן מוֹ׳ מין
גרושי שוֹחֵט גיוועזן מוֹ׳ החט גיוועדרט דרייט טיגן מוֹ׳ זיין מוֹך מלי בייהי זייטן גמר פֿיל פֿמוֹק גיבליבן
בין עטמליך דיט מוקדרן זיך איישטר גישטלט המבין מוֹ׳ דיט בייהרן מוֹיך דו הויבט גישמגן זיין זוהרדן מוֹ׳
מיזט גיבליבן דער דוכט ליפֿוט זאהבט ניילעהן הערין דיט פֿאר נעשטי מיז בייהרן מהני דיט מנדרן טריק
מיזט גיוועזן מיק יאר תרעד׳ תתקז׳ ז׳ דען מלרים: דער קיסר לודוויק החט זיין פֿמוֹק פֿוק מנדרן אמוֹ ז׳
מזאהן גיאהבט מוֹ׳ מיזט גמנגן קיגן דיט מוקדרן איט מין גרויזיק פֿמוֹק מביר דו זעבויג אמוֹ המבין דיט
מוקדרן דיט מביר החט ביקוֹאין מוֹ׳ דו איישטי קייטרליכי פֿמוֹק זיין גיבליבן מוֹ׳ דער קיסר החט אוזין דיט
פֿמוֹק געבן מוֹ׳ זיך זמוֹפֿירט מן דיט טטטט פֿפֿא מוֹ׳ דיט מוקדרן המבין מ׳ן גימוזן מיק׳ בילוזוגן דו גמנל
זאר בייהרן מוֹ׳ מלי דיט טטטט זוהו זיט הין קיזין זיין דו המבין זיט מלי פֿאר ברענט מוֹ׳ המבין גרושי הריגות
גיטמן מן דעם פֿמוֹק דו זמרבט מוֹ׳ דיט קוֹיטטר מוֹ׳ מיר גיבעט הייזרן המבין זיט פֿאר ברענט מוֹ׳ רמטירט
מוזי דעם פֿוטיאענט מוֹ׳ דיט אינֵן מוֹ׳ פֿפֿאבן המבין זיט גיפֿייגט מוֹ׳ מוֹק גיברמבט מיט גרושי פֿין מוֹ׳
המבין מלי פֿאר מוֹ׳ פֿאר כובט גיוועזן מוֹ׳ זיין קוֹאין בין מך דעגן טפֿוג מוֹ׳ המבין דיט טטטט מוֹיך
בייהעבטיגט מוֹ׳ מיט ברוזר מן גישטטקט מוֹ׳ פֿאר ברענט: מוֹ׳ פֿון דיטי המבין זיט זיך גיוועבט מוֹיך דען
עבר פֿאר מוֹ׳ זיין גיקוֹאין מן פֿרמנקן מוֹ׳ דיטי המט זיך דו פֿמוֹק דו זמרבט ז׳ זוהר גישטעלט
קיגן זיט מוֹ׳ מלחזה מיט זיט גיהמוטן. מביר דיט פֿרמנקן המבין טרעקליך מן גיבימט זמוֹבט מיהרי
דוכטין. דער דוכט געברט מיזט גיבליבן מן דער מלחזה בינעבן מוֹך פֿיל טריק מוֹ׳ דמרטן המבין זיט
מוֹך גרושי חרבונות גיאהבט מיט רוב מוֹ׳ טריפות מוֹ׳ הריגות:

דיר פֿמוֹגיט דיט מי לוֹגן פֿון דעם מכריזות פֿון דיט מוקדרן:

אים יאר פֿיר טויזינד תרעט׳ תתקט׳ ז׳ דען מלרים זיין דיט מוקדרן מוֹך ז׳ זיהן קוֹאין מוֹך דיט מדינה
טירינגן. מוֹ׳ מיזט בעהרט דער דוכט פֿון טירינגן החט ז׳ זיך גיברמבט מלי דוכטין מוֹ׳ טריק פֿון
מלקמין מיטטרייך בייהרן שוחבן פֿרמנקן. מביר מלי המבין מין גיביטט פֿאר מוקדרן מוֹ׳ זיט דו פֿעלר דל
החלטן פֿאר דער טטטט מייזמך. מוֹ׳ המבין דיט מוקדרן המרבגיאהבט דיט גמלי מדינה טירינגן מוֹ׳ זחקטן
מוֹ׳ מלי מוֹק ליגטי מורטן מוֹ׳ המבין מלי פֿטטטוקדרמירט בי מוֹך דען פֿוטיאענט פֿאר דמרבן מוֹ׳ פֿיל
טטטטן המבין זיט פֿאר ברענט. מלי דיט מין פֿינדי מן זוהייר דיט זיט בקוֹאין המבין זוייבר יוקפֿרן המבן
זיט מיט דיט המר ז׳ מיאהן גיקליפט מוֹ׳ המבין זיט גיפֿידרט מוֹ׳ זיט מן דיט טמך פֿיהרט: פֿון דיט זחקטטי
פֿעלקיר מוֹ׳ טירינגר פֿעלקיר דיט דם מוֹק קוֹאין זיין דרוי המבין זיט מיין קרייז גיאהבט מוֹ׳ המבין מלי מביר
מנדיר גליגט מוֹ׳ המבין זיך דרוך גיוועלט מוֹ׳ מן דער איט פֿון דעם קרייז המבן זיט מך טוטן אענטין מביר
מזאהן גליגט מוֹ׳ המבין מין טיט דרוי גיאהבט מוֹ׳ המבן מין לוֹזן דרביר גידאקט מוֹ׳ המבין גמטן

מוֹ׳

דער קיסר זוכט אויך הוט אין פֿאלק נאס דריטן אחלן מיטאמען גיאמאכט מיט מלי ווי ערב ועדרען דיא וויט
מול נאהנט זיך גיזעצין . גר מין גרויסיא איניגי פֿאלק מול הבין זיך מין גיבילדט דיא מוקגרן
לעבנטיג מין לו טשיגדן . מביר מיט מיהנין ניט זאך גאנצין זונדרלין זיא זיין הויפֿן ווי גיפֿאלין פֿאר דיא מוקגרן
מול הבן קיין ביטשטאנד קענן הבן מול מיט מין גרוטי פֿארכפֿט מול מוקגרן גיפֿאלין מול דיא לנדש
מין מוואה דיא מין וואהנר מלי ווי מעלך דיא מיקטין מול ווינקין מול טשוחבין מול פֿאר בריהאט זיך זיזנצין די
זיא גוטי זולדאטי זיין מול זיך פֿריש צו פֿעלר גיוואגט הבן זיר מיליגר לייט חביר מיט מיהנן מיהר הערן מנט
פֿאלין מול לו וואטר וואדרין זיא מן דער קיסר גיוועהנהוט די ער דען מוקגרן ניט בייא קענן קוין מוז הוט ער
זיך זובטטיקיניג זיזנצין קיגן דיא מוקגרן מול דורך גרוטי ביטן מול זיי גפֿולטן מול וויי גיהולפֿן די דיא מקטין
מיהר יערליכי קונטרבוליין מול ביטשטערמט מלי דען מוקגרן גבען נאך דייא מקורט זיין זיא וודרוק איט לוטש
מול פֿרייד וודרוק מהיים גילאגן די מיזט פֿטשיידט מיט יאר הערט הערט : נאך דעם הוט
מן פֿיל מורטן מול עגרין מין דעם זער דיא מקטין ביפֿטטיגט איט בחל וועדקין מול טאגלין וואטר גרעבין מול
מיהרן וועגין דיא פֿארכפֿט פֿון דען מוקגרן זיין גיוואלטיג פֿעטטוג גיאמאכט וואדרין דייני טטיט מלי מין שפֿגי

סי' קט"ן :

דיא מוקגרן זיין מוך מיטוויא מול דיא פֿארכפֿט מול מיזט מגטשט מיזט גיפֿאלין מוך דיא מין וואהנר מול וויל
זיא ניט גיטרוויזט הבן דיא דער קיסר טוגלין מוך דיא מיטאמיר זיך מוי מר וויט
לוט קיסר דען ברגגרד מול דיזר מיזט קיגן דיא מוקגרן גילאגן איט הונדרט מול פֿופֿציג טויזינד אחן מביר זיין
פֿאלק זיין הויפֿן ווי גיוואלין פֿאר דיא מוקגרן הבן דיא זער פֿאר ראבין בייאן זיא מר ווי פֿט החט
איט פֿיל גפֿולק מול גוט מוי זיין זיא וודרוק מהיים גילאגן איט פֿריזין : נאך דעם מיזט דער קיסר לודוויק לו
ליהן קוין מוך דען קיסר מוקגרוס דער קיסר מין מיטלי מול הוט מיט מלי זיין פֿאלק דר נידר גיאמאכט מול
דער קיסר לודוויק הוט וועלין וודרוק מהיים גלן מול מיזט מין לייטלוק גיבליבן מן וודרוק . מוי מיזט מוך מיהן
ליהן קוין דער קיסר ברגגרוס איט ליטטן דען אן הוט מיט דיא טאדין מוך גיאמאכט מוי הוט ער דען קיסר
גיפֿאגן ביקוין מול הוט מיט דיא מיגן מוי גיטטאכפֿן מול קיסריוס מיזט גיבליבן מין ברגגרוס זיין
הנט מן גלן מיטלי מול הוט גיטוויאדט מין מול פֿופֿציג יאר די מין ביוונדרה קיסר מיזט גיוועזין מן מיטלי
ביז דער קיסר מוטט מול טרעגט מיט יאר תשנ מול דער קיסר לודוויק וועגין גרוטי מול טשגין מי ער מן
דעם וועבין יאר גיטטאחבין מיט יאר פֿיר טויזינד תרעב תרעק מיט לוועפֿטין יאר פֿון זיינ
איכות גלויבט הל ני"ה : נאך דעם די דער קיסר לודוויק גיטטאחבין מיזט הבין דיא רוכטיס מן משכט מך
מוי לוט קיסר דען מוטט חביר דיזר מוטט הוט דיא קרין ניט מן נעזין מוי מוך דורך מן וופֿיג מול ביטוג הבן
זיא מן זיי טשטעל גיוואין מול מר מוי לוט קונרד מוי נרפת :

קונראדוס דער ערשטי דער מפֿט קיסר זו דען מטכטיס מיזט אלך גיוואהרין מיט יאר פֿיר טויזינד
תרעב ער מיזט רוכט גיוועזין מן נרפת . די עניקלין פֿון דעם קיסר מיגילפֿט מול מיזט
דער לעטטי קיסר גיוועזין פֿון דעם שטאם קארולוס הגדול מן זיי לייטן מיזט דער ערשט בורק גרול גיוועזין
מן ניר בערק : מרולפי רוכט מן בייחדן מול לוויי רוכטיס מוי טוחבין זיין רחבעלט גיוואהרין מן דעם
קיסר קונרד מיט טרעגט מיט יאר תלע"ה תרתקטוזו דען מולין מוי דיא מוכיח מיזט דער קיסר גגין
מיך בייחרן מול, הוט מין גיואין דיא הויבט שטאט רעגנשפֿורג מול דיא גלן לנד מן זיי גיוואלט מן גילאגן
ברודר עבר הרט געבן . מול פֿון דאדטן מיזט ער גגין מוך שוחבין מול די גלן לנד מן זיי גיוואלט מן גילאגן

מול

87

מול לויית רוסים מיט שוועבן מרבינגר מול בוטוש האט עלי מוק גיברמט׳ מז האט מן גירופן דער רוסט
מוז בייתרן זי היין? דיא מונגריש׳ פעלקיר מיז זיין קוינן מול האבן ביאמט׳ גמיין בייתרן מול׳ זיין גמינן
מוך? שוועבן פרמקין טיריגן ומקמין העטין עומס לוטריגן שוין מיז מיוט מיהן מיטקיגן גלמגן דער קיסר
איט ביאם שטאנד מי׳ דיא רוסים מוז משכט מול מיוט מין גרוט אלחאה דרוי מר שטאנדן מול׳ זיין מוך?
בייתי זייטן גיבויבן מין גרוסים פֿ׳ פֿמוק עניטליך זיין פֿמר טילגט וועדרן דיא מונגרין מוז העט לאנד׳ דיוי
שטיט מן שפנגי מי׳ קיף׳ דער קיסר קונרמרוט האט פֿמר געמין גיהאבט מלי דיא גוטי דאטי די מיהן דער
רוסט מוטא גיטאן האט מן ומקטין מול האט ניכט גיוועלט האבן דז זיין זון היגריקוס זו דיא ערב שאפֿט
האבן פֿון זיינם פֿמטיר מוטא מוז מוריאך דען דיוי היגריקוס ווערט דיא גיוואלט ביקוינן חיבר מיהן דערי
וועגן האט ער ניט זיידן ווילן דז דער היגריקוס זו ואך מול׳ זייט ערבן דערי וועגן זייי גרוטי אלחאה
לויטן זיא קוינן מול׳ דיא ומקמין האבן מן מיהרי שוואיט דיא לרפתיט מוק גיברמט׳ פֿמר דיא שטאט גרוט
מן ומקמין פֿון פֿמוק מהני נאל׃ דער קיסר קונרמרוט ווא זיין לייט מרביא קוינן מיוט זו שטערבן מז
האט ער מוך? זיינם קרמק בעט גישיקט דורך זיין ברודר עבערהארט דוכט מן ורמנקן זו דעט היגריקוס דוכט
מן ומקמין דיוי קרון מול׳ מין שוועדט מול׳ מין רוט מודר גיוואלט פֿון דעט אלטת מול׳ דז בייט ביפֿמלן דז
מיכ גיבהארט דיא אולטה׃ מול׳ דער קיסר קונרמרוט מיוט גישטארבן מן דער שטאט פֿוך מיכ יאר פֿיר
טויזינד תרעט׳ תתקיט׳ ז דען מלרים יאר פֿון זיינם אלטת מול׳ דז האט דער שטאט פֿון דעט
קיסריוט אוי גלמין פֿון דעט קרמוס הגדול מול׳ דיא לייט לאנד דז דאס קיסריוט מן דיזם שטאט גיבליבן מיוט
הז ער מול׳ זיני קינדר נאך מיכ האבן דיא אולטה גיפֿהרט האט בישטאנדן מן הונדרט מול׳ מבטלעהן יאר
דר נאך מיוט גינומן וואדרן דז קיסריוה פֿון דיא רוסים פֿון לרפת מ׳ מיוט געבן וואדרן ז דען רוכטים
ומקמין׃ היגריקוס דער נייטי קיסר ז דען משכטיט האט דיא אולטה מן גיטרעטן מיכ יאר
פֿיר טויזינד תרעט׳ ער מיוט דוכט מול׳ גיוועלטיגר גיוועזין מיבר ומקמין מול׳ וועטט פֿמולן טיריגן
מול העטין גרוס פעגמרן מול׳ ברונטוויג׃ דז פֿמוק פֿון מונגרין ווילן מיהן מיהר מודרליבי אט ניט
מנטריכט האט דז אן מיהן גענן האט מן לייטן דעט קיסר לודוויך מול׳ מן לייטן דעט קיסר קונרמרוט זיין
זיא מוז מיהרן לאנד גימגן מיכ יאר תרפב׳ תתכב׳ ז דען מלרים יאר זיין גמגן מוך? ביימרן טואבן
מול׳ פֿון ראטרטן האבן זיא זיך גיוועטט לוט ריין מול׳ זייי גימגן בי מן לוטריגן מול׳ האבן מיר רוך וועג
גימוין מוך? וויראט מול׳ זייי גמגן דורך ומקפורט מן פֿרמקין היזין מול׳ טיריגן מול׳ ומקמין מול׳ מוך?
וועגן וואז הן קוינן זיין מוי אוטט פֿראטמין האבן זיא דר נידר גיאמבט מול׳ דיא וויבן מול׳ יונפֿרין
האבן זיא גיפֿענקוך איט זיך גימוין מול׳ ריוט שטפֿטין האבן זיא ז עט גילוגט מול׳ מיר הייר וואז זיא מיהרי
דיוטט פֿמר זינהן האבן זיא פֿמר ברעטט זואבט מיהרי בילדר זיא האבן קין מיניגי מיבר גילוגן מול׳ זייי
גמגן בי נאך אמריבורג מול׳ האבן זי מוך? פֿמר ברעטט מול׳ האבן זי מוס שטיין היפֿן גיאמבט לאנגי לייט
די זי מהני גיבויאט פֿמרבין מיוט בי די זי גיבויאט מיוט וואדרן דורך דען קיסר מוטא׃ מול׳ פֿון ראטרטן
זייי זיא גלמגן מן די אוקוסטי זי לאנד מול׳ זייי קוינן בי נאך ברעטאין׃ מול׳ דער קיסר האט זיך גיפֿעדט
וויין עי גולפֿט פֿמר זיך גיזיהן האט מול׳ האט קיין וויבר שטאנד טון קענן בי זיא האבן אוין מקורטירן מול׳
פֿיל גלטט אוין גבען מול׳ יערליכי אסיף׃ מז האבן זיא מין מקודט גיטרמפֿן זוס שוס מוך? ניין יאר מול׳
ניין וויבוך איט פֿריידן מן מיר לאנד גמגן׃ מיכ יאר תרפג׳ תתקכז׳ ז דען מלרים מיוט דער קיסר גמגן
מוך? די פֿמוק פֿון וועגדן זיא נור זעלבין לוטן גיוועטן האבן מן דער אמרק מול׳ מן דען מוס ליגטיגי מורטן
מול׳ האט מול פֿעטטוטג בי ועפֿטיגט זיא הויבט שטאט ברמדיבוק מול׳ האט ואר מין רוט גיוועלט זיפֿריר
אריגמלהיים מול׳ האט מיכ מין נאין גבען אדק גרוך מול׳ די אמרט אמרק מיוט ז גמגן גירענין מול׳ גיאמרק
די מיוט מין פֿערשט דער גיוועלט מיוט מיבר דיא גרענין מול׳ דא קוואט דער דער דיטל פֿון דעט לאנד אמרק

גרמבן פֿון ברמדי בורג דיוי שטיט מן מיין בורג׃

דז פֿמוק פֿון וועגדן זיין ראבעליט גיומרדן מן דעט קיסר היגריקוס מול׳ האבן זיך מין גיוואלט זמלק מוז
פֿיל מוי דער היט טרעק מוז מיז דער קיסר מיהן מן מוטקיגן גמגן מול׳ מיז מין גרוטי אלחאה דרוי מר וועלקסן
מול׳ מוך? מיוט דער קיסר האט מיבר דיא גוט׳ דער פֿעזר לינבורג׃ מול׳ דער קיסר האט ביקוין מול׳ זייך

אויך דעם בלאן גיבליבן פון דעם פאלק וועלכן מען מיינט טאג הונדרט מול פונקליג פשיאה איהן • מול מען
מייניגי ביטרייבונג שטיט נאך אין מלוי דער מובן גיאעלטי נאל דיזיי מיט פאטערט מיט יאר תרך התקל זו דען
מלריק טטיט מן טפנגי מי' קכג' : מן דער זעלבינ לייט האט עד ניחרט מול ביפעטטיגט דיה טטאט
מול דיה פאלאה ליסטרט דיה ליגט מן דעם אושר פלום עלב דו זיה מיר ליטרחט מול טול האבן פלוך דיה
מוגרין מול פאר דיה וועלכן מול האט פאר אחלולט דען מאלן פון דיזר טטאט מול האט זיה גיהייטן
איינן דעם בעלכן דו פון דעם בערג הימטיר ליפט • מול נאך דיזר טטאט האט מן דיה גאנלי אדינה נאך
גיהייטן נאך דיזר טטאט דיה ליגט לוישן דעם פלום עלב וואהל האט מן איינן גיהייטן בי דען הייטיגן טאג
טפנגי מי' קכג' : דיה מוגרין זיין מן ו לייהן קוארן וויה דיי ניין יאר פאר בייה זיינן גיוועלן איט דעם טלוק
דו זיה גיאחבט האבן מול זיין קוארן מן מטכנ מאר זונן מיבליינג מו וואה דער מדליר טוועבט מו
גיטוויגן איט דריין אחל דורט טויגער אחן מול זיין קוארן בי זיה מן אדינה פון טויגן מול דורטן האבן
זיה מיהרי גיוועלבי מורדיניג נאך גיפאלגיט מו פון ואר דערבין מול האבן גיבראכט מול גיוועגט מול מיך
דיה ליטן מוך גיבראכט • דערי וועגן האבן מו דיה מן אחהיר מן מטכנ מיך בוט מיבר זיה גיאחבט מול
האבן פאר מוריחבט דו גרוטי אולחאות דרוי מר טטאנדין זיינן מול גרוטי טולבטן פאר ארך בורג זאגי לייט
בי דו מן מיינט טאג פון דיה מוגרין בלאן מיט הונדרט מול פירליג טויגער אימן מיך יאר תרלב' התקלב' זו
דען מלריק טפנגי מי' קכד' : דער קיטר הינדריקוס מיט מן פראוער הער גיוועלן מול מין רחמין מול מין
ענו מול זיין רייזדעט מיט גיוועלן מן גוטיגאן דו מן זחקטן ליגט מול מיט גיטטארבן מיך יעלינטטן
יאר מיך יאר פיר טויגער תרלג' התקלו' זו דען מלריק מיך מבלנהטי דוכט זו דען פיהאן ער האט גיוואן זו מייני
קיטר הינדריקוס מיט גיוואלדן ורטיטלוס דער פונבלנהטי דוכט זו דען פיהאן ער האט גיוואן זו מייני
קאחלן מין יונגפיר פון זחלן • דען זור זעלבינ לייט מיט האט מלריק מיך פיינר גיהאט מול נאך דעם דו דער דוכט
גיטטארבן מיט האט זיה פון מלריק פאר פאלגיט מול מיך דינטט הייזדן האט זיה פאר ברענט דו טטיט מן
במדיק הל מי' :

אוטא דער טטאטלוך דער לעהנטי קיטר זו דען מטכניט מיט אולך גיוועלן מיך יאר פיר טויגער תרלג'
דער וועלט גיענט מוטה אגנו דו מזו פיל זו זחגן דער גיוועלטיגר מול אעלטיגר קיטר דו זיינ
גליבלוט ניט גיוועלן מיט זינט קרחלוס הגדול מול ער מיט דער ברודר זן גיוועלן פון דעם קיטר הינדריקוס
דוכט מן זחקטן מול וועלט פפאלן טיריגן מול העטן • דיה מוגרין זיינן מן ו לייהן קוארן מיך דיה זחקטן
זיה פאר מאן האבן דו מיהרן איט קונטטאבדי מו מיבל גחגן האט מול דו זיה מיר גיבליבן זיינן מו מיט מיהן
מיך במק וואבדן מול זיינן איט טיאפך וועדרוק מהייט גילחגן • וועגלי מול בילומלו זיינן גוויה ברידר
גיוועלן מול זיינן דוכטיט גיוועלן מן פיהאן מיך טעלט מיך יאר תל' התקל' זו דען מלריק • דער וועגלי
האט גילובט דיה מלריק מול האט גיבויט דיה מיט דער טטאט פרלג מין הוי מיהרן דיוט דרינן זו פאר זהן
דו גיענט וועלט ו"טא דו דער הילגלייט מיט מן דעם טלוח מול פעטטוג מן פרלג מול דאבן
דיה מלריק מיר מאנה גיהולטן • מול דער ברודר במלומלו דער האט זיי אוטר נאך גיפאלגט וויה פעלניר זו
זעהן מיט מיך יאר תרלו' מול דער האט דיה מלריק פאיט מול דער גיהאט • דיזר האט מין טטאט
גיבויט מול מיר מין נאהן געבן במלומלו מול דייטט בומאן בי דען הייטיגן טאג וועלט זיה נאך גיענט
מול דער עלב טטרפק האט זיה מוטיר טיידן מול דער גיאחרק דר לוטן גיוועלן • דיה אוטיר פון דיזן לוויה
בריזרן דיה מאנה פון ורטיטלוס האט ביפאלן מן זחלי דיה עלטיר טויגר מול דו זעבן ברענגן ווייל זיה דיה
מלריק נאך העלפט מול דעם וועגלי האט עי במק גיטען • נאך דיזר לייט האט דער במלומלו זיינ בדודר
מול דער גילוידט דיזן ורטיטלוס מיט דער טטאט במלומלו איט מן טטאט בלומלו מול דער אוטיר וויל ער דיה האבן ביהט דען
מלריק מול האט מיהן מול זיין זעבן גיבראכט מן דיזר טטאט בלומלו מול דייטט בומאן מיך יאר תל'
התקלו' זו דען מלריק • וויה דיזי פאטערט מיט מו האט דער קיטר מוטה זיין יעגירט מיטיך גיטיקט איט
גרויטן

גרויסע פֿיל פֿאלק איבער דעם באלטישן ים, וואס פֿלעגט שוואכער נאך אנקומען איהר איבערהאנט איבער אלע
מאל פֿון דעמ קיסרטי גאר פֿיל פֿאלק גיבליבן מאל דערפֿיעלט מיטן מיטמאך דמרטין גיבליבן מאל, דיא מיבריגע
הבין דיא פֿולקס געבן מאל; זיינ זי דעמ קיסר קיומן בחרפה מוז הוט ער נוס דרינען אוא זיין פֿאלק זי מוזען
גיאמפֿט מאל, מיט גאנצן מוך דיא נר טאפֿט פיהמן ער זעלבסטן פאר שיליך איט גר פֿיל פֿאלק מאל, פֿיל
גיהאלטסטי נייט מאל, טטאדקי העלדן. מלוי הבן דיא פיהמן גיזעהן דיזי גרוסי אמפֿט מוז הבין זיא זיך
גיפֿערפֿט מאל דער קיסר הוט זיך גילויפֿט פֿאר דיא טטאט ביגען מאל דער קיסר הוט מיין טבועה גיטון דז ער
וויידרום רמפֿאלטי זוכן וול זעלבן פֿאלק זיינ פֿברודר וועלכי מאל, מיט מוך מוז ביגעגנן וויא ערט זיינ ברודר גיאמפֿט
הוט מביר מוז גרושן פֿאלק גיוואלט מאל, מונטרטעניקייט פון דעמ דוכט מאל, פֿר ביטוק דען מנדרין פֿירטטן מיט נר
הוט מיט דער קיסר גינאר מר נייגט מאל, פֿאר מוז ביהלטן דז ער פון דמרטי מן דיא מאוה פון דען מורין הלטן
וול מאל, דא בייא גישטרפֿט מיהן מוט פֿיל נעלר מוז מיט ער וויטר פון מיט חב גילאגן טטיט מן במריק דל א"ת
מאל, מן טפנגי מי' ר"ח:

דער קיסר מוטא מיט דרינן יאר לן זיינ מוכות מיט יאר ת"ט תתקק זו דען מורין הוט ער גיבויט מאל,
מר ניימרט דיא טטאט מאל הגאוניא איידנבורג זו עהר זייני קאמי מירינטא מוך מיט טרעגט מן דיר
נייט מוז גיפֿונדן ומרדין דז בערג וועלק מן דער אדינה איינן פֿאר דער טטאט גמשויר גיל וומרט דער
דוכט פון וטריגן הוט גילויפן דיא טוועטטר פון דעמ קיסר ועברוהט פֿפֿאלק גרמך ביא דעמ ריין זיין מלי בידי
גיוועזן פון דעמ טטאט קאדוט הגדול. דיא הבן אורד גיוועזן מן דען קיסר מוטא מאל, המבין מעלן דמג
קיסרוס מטוועדן מאל, מיט וויהמט גיהמט מיין נרפֿט זו אמכן. מיינ קיסר זו אמכן. מאל, המבין איט גוטן
וואלטן מיבר רעט דען הירניקוס דער יונג קיסר ביז ער זיך מוך דר זו דר זו גיניגיקט הוט וועגן זיין יונגט מאל,
בייא טטאט: הוט גיטון זייני שוומיקן מאל, הוט ביאמפֿטגט טטרמט בורג מל, דיא גמלן אדינה וטריגן מאל, מיין
גרוס טייל מוז נרפֿט מאל, הוט שוק איט מיט גיאמפֿט מאל, המט מיט זיין שוועטטר זו מייער קאמלי גבבן
מאל, הוף מיהמ זיינ נוד וודרום גבבן:

גראף הוגה פון טטאט וודיקינד דער דוכט מוז: זמקמין דער שוומגיר פון דעמ אלך מוז נרפֿט דער
גיוועלטיר מאל, פון מיט מב גיטאלן זיינ גמלן נד מאל, דער אלך וודוק מיט גילפֿן נוס קיסר מאל,
המט מיהן מן גירפֿון מוך היל מוז מיט דער קיסר איט מיט גילמן מן נרפֿט מאל, הוט ביאמפֿטגט מלי דיא
טטאט מיהן מאוזר המבין מן מיט גיוועזן זיינ גמלן נד מאל, דער אלך וודוק מיט גילפֿן נוס ערטטן מוך
דען הוגה דען גרמך פון פֿרייז דער הוט מוך דעמ קיסר זיינ טוועטטרגיהמט פון דעמ מוטא הוט ער גיאמפֿט
דז ער הוט אוזין קורטבירן זיינמ שוומגיר וודוק מאל, הוט מיט אוזין אמ גבבן וויא מלי נייט גיוועזן מיט מאל, דז
מיט פֿאמירט מיט יאר תטו, תתקק זו דען מורין: דיא אדינה יוף נוד מיט מיין מיינ גיוועזן מוך
דעמ יפ פון נפֿון זיינמ נמך וויינט פון המלטיין הוט שון נוד דער קיסר הירניק בימזוגן זו דער מאוה פון דיא
מורין. מאל, הוט זיא מין רמט גיוועלט מיין מרק גרמפֿן מין שלעוויק זמאבט פֿיל וואלמטן. נן דיא דעניארקי
זיינ מוך זיא גיקומן מאל, הבין דען מרק גרמפֿן מוק גיברמפֿט זמאבט דיא קיזרלוכי זוכרמטן. מוי דיר מורוך
מיט דער קיסר מוטא גגן מוך דעניארק מאל, הוט דמרטן. מיין גרוטי הריגה גיטון מאל, הוט זיא אמכן
קופֿטרבירן דז זיא הבן אוזין אמ גבבן טטיט מין טפנגי מי' קוה:

אים יאר תטו, ת"תקק זו דען מורין הוט ער מפיפיר גיטריטן מאל, דיא טריק פון מיטלוא מאל, דען קיסר
וויהלן גירפֿון קיזן דען ברגיר דער דז זעלבי אוא דיא אוכה גיפֿיהרט הוט מן זומדרוה מיט מיין מעבטיגי
דיא מוהייט דעמ אלך מוי ברגוך זיין טמבט פון וטר דער אלך מוי מיטלוא מיט מיין מעבטיגי
היפטי קלוגי וויבט דמרטן גיוועזן דז מיר גלייבט ניט גיוועזן מיט מן דעמ גלייבן זר דיא הוט מוך גימליכן
דיא אולך ברגוי דיא וויא גיפֿמגן ביקומן מן דמו גיפֿענמט מן במביאה. מוידיר מורוך מיט דער קיסר

גמחלין מוך מיטליט מול' דיא שין ומהניר די לאנד החבין דען קיסר איט פרייהן מכט ספחנגין מול' החבין דען ברקגרמט מוז דעם לאנד גיטריבן מול' מיט גמט מוך פאביהה מול' החט דיא אלכה מוז דער תפיסה גימוין מול' החט זיא גימוין לור פרויהן מול' דורך דיזיר פרויהן החבין דיא מיטלימיר מול' דיא טריפ מן מיטלימ מיהן מן גימוין פחר מין אלך מול' די החט זיינט מן ליפחלטפט מיבל גיפחלין ווירל ער דיזי אלכה גימוין החט מול' רמז החט פחר מוזהבט די ער אורה החט גימוין מן זיינט פחטיר ווה ווישר קוין ווערט :

לודאלף דעם קיסר מוטמ זיין מן מול' זיין מיידט רוכט קומרמר מוז פרחנקן החבין אוך גימוין מול' החבין מין בוך גיאחבט ווידר דען קיסר לו ווידרום לו גן מיט יחר תטיג' תתקנ' לו דען מלריט מול' החבין ביאעבטיגט דיא טטחט איעלן : מוך זיינ זיא גחנגן מוך דעם היריקוס זיין פחלק מוז בייחרן ווירל ער איט דעם קיסר לו גיהחלטן החט מול' החט ביאעבטיגט דיא טטחט רעגנטפורג ווענדי לור שבירגן ליט דיא רעזידענט טטחט מיט גימוין מן בייחרן לו דען דיזן רוכט מוז בייחרן : מוז החבין זיא מוז דער טטחט גיטיקט דיא קוחלין פון דיזם היריקוס החבן זיא זחחבט דיא פרינלעפין מוז דער טטחט מול' מלי דעם רוכט זיין גוט מול' מולרות החבין זיא מלי גימוין מול' פרוי גיאחבט : דער קיסר מיט מוך רעגנטפורג גחנגן מול' החט עז בילחגרט לחנגי לייט : מול' זיינ פחר דיר טטחט ווענדי טרעפין מול' פעלר טולחבטן ור גחנגן : מן דער שבירגן לייט החט לודחלך דעם קיסר זיין מן גירופן דען מולק דער מול' מוז מונגרן די ער זיינט פחטיר לו הילך קוין זול : ווה מולקי דיזי פחר מוין החט מז החט ער מלי זיין פחלק לו מזחין גיאחבט מול' מיט גחנגן מן מיינט אוך מוין מונגרן החבין דמרטין גרושי גרוזה גיטמן טריפות מן גיטטעלט מול' הריגה גיטמן מהני לחל מול' דיא מונגרן דיא טטחט החבין זיא חרוב גיאחבט מיהרי דיוטט הייזן החבין זיא פפחלן מול' אינלן החבין זיא גיפייניגט מול' מוק גיברחבט איט שווערי ביטרן יסורים . מול' הי גיאיין פחלקידיא אחט פחרטחנין החבן זיא מוק גיברחבט דיא וויבט פחרטחנין החבן זיא אענה גיוונין מול' גיפענקליכי וויי איט זיך גיפיהרט מול' החבין גרושי בייטן איט זיך גימוין מול' זיינ גחנגן מן לרפת מול' החבין מן לרפת מוך מז הטטירט ווה זיא מן מטכנ גיהחלטירט החבין מול' זיינ דחרטין גיווינין מיין גחלן יחר . מן דער וועבירן לייט החט זיך גיטטחרקט דיא אלחאה לוישן דעם קיסר מול' לוישן זיינט זן מול' מיידט מול' החבין זיך גרושי אלחאה לוישן זיא מר החבן מול' מיט מיין גרוש בלוט פחר גיסונג לוישן מיהן גיווינין בי ענטליך דער קיסר דיא מביר החט ביקוין החט מול' החט אנה גיווינין זיין זן דען רוכט זודחלך מול' דען רוכט קומרן . מול' דער קיסר החט מיט ווילנט גיהחט איט דעם טווערט ביכטן לו מחין . מביר דורך מיהרי גרושי מן דעבטיקייט מול' פחר ביטונג פון דיא רוכטיט מוז מטכנ החט זיך דער קיסר דר בחרחיט מיבר זיא מול' החט עז מיהן פחר ליהן מול' פחר גענבן . מול' פון דיזן זחכן מיט גמר פיל דר פון לו לייט הערי ווטן ווי מיכט היא איט ביטלימן איט דעם ווינן :

נולצקי דער אלך מוז מונגרן מול' זיין פחלק זיינ ווידרום לו רוק קוין מוז לרפת מן מטכנ מיט יחר תטטו' תתקנה' לו דען מולריט מול' החבין איט דעם קיסר מיט מוק זיין לעבן קוין פון מיז מונגרן מן דער אלחאה מול' די פחלק פון דעם קיסר החט זיך לו דער פולט ביגענן . מביר דער קיסר החט מיהן הערלחבטיג לו גירופן מול' גיטריהן איין פחלק טטעליט מיוך ווידרום מן בחדמלנט מול' עבטי לו ווי גמטט הילך זיין ווערט מול' אנן איר דיזי שלחבט גיווינן מז גול מיט לו מייטל מופיירר גיאחבט ווערדן . מוז החבין זיא דעם קיסר גיפחלגט מול' גמר ניקט פון מיהן מביר בליבן . מול' דער אלך מולקי מול' דרייה רוכטיט בי אלכיט החבין זיא גישלחגן מול' גמר ניקט פון מיהן מביר בליבן . מול' דער אלך מולקי מול' דרייה רוכטיט בי אלכיט החבין זיא

ענטגטיג גיפֿאנגן ביקומען וואו האט דער קיסר ביפֿעלך געבן דו אן זיין העגקן זול דו מיהראמן זיין זעהן זול מול
דיין מנדרי תפוסי' דיין זיין גיהאט האט החבן דיין החבן זיין מין גרוב גיזוחרפֿן מול החבן ערד מיבר זיין גיזוחרפֿן
מול זיין זו גירעקט וואו זיין זיין ענטגטיג מין דיין גרוב היינין קומען · מול פֿון דעם זעבינגן אחל מול' זוייטר זיין
דיין מוקדרן זיין אחל מין מטכנו מיין קומען ביו דען היינטיגן טאג · מין דער זעבינגן לייט החבן אורד גיזוחרן
דו פֿחלק פֿון ווערדן מן דעם קיסר דיין דו החבן גיזוחרט מין דער קרעמין פֿון אעקֿבורג מול החבן זיך מך
אין ווערדן זו מיהן קומיחגירט מול מיזט זוויטן מיהן מול זוויטן דעם קיסר מוטח גרוטי אלחאוה גיזוחרן
מיין זאגי לייט מול דער קיסר החט מוסט אחל גרוטי הריגות מונטיר זיין גיטחן מול פֿחלק מהני זחל מוסק
ברחבט ביו ער זיין זו קוהר גיטריבן החט דו זיין מיך קוטרבירן החבן אוין · דער פובטט החט דער דריין
לעהנט מול מנדרי מין זיין זאר מיטליך החבן דען קיסר מוטח מן גירופֿן זו היל' ווענן דעם ברענגיר דער
זון פֿון בערנגיל דער קיסר פֿון וואברדיח מו מיזט דער קיסר מין מיטליך גחנגן מול החט ביאעבטיגט פחזיחה
מול' דיח פֿעטטוג בוברדיחה מהני טוח מוד פֿפֿיל מוד טפיו דען זיח החבן זעבטטין זיבר גיהחט דען
קיסר זוס הערן מו דיין ברינגיר מו מיזט מיך ברינגיר מנטקיגן גחנגן מול דיח אלחאוה החט זיך מן גיהובין
זו טחתקין ביו דער קיסר החט דיח מביר הנט ביקומען מול ברינגיר החט אוין דיח פֿוזט געבן מול החט
זיך מן דיח פֿעטטוג אחטוליחן ביגעבן מול החט זיך דחרטין מוך גיהחלטן · דער קיסר מוטח מיזט נחך רוס
גריידיט מול מיזט דחרטין איט גרוטי עהר מנטפֿפֿחנגן ווחרדן מול מיזט גיקרייט ווחרדן פֿון דעם פובטט
יוניוט דער דריימעהנט מיך יחר תטכנב · תתקנב · זו דען מוריח דו מיזט מיך חֿבט מול זוחנגיגטטן יחר
גיוועזן זו זייך אוֿבט · פֿון דחרטין מיזט דער קיסר גחנגן מוך אחטוליחן מול דיח טטחט בילחגרט זוויין יחר
בי דיח טטחט מיבר ליפֿרט החבן דעם קיסר דעם ברינגיר זחאבט זיין זן מול · זיין גיטיקט ווחרדן נחך
במאבורג מול דחרטין החט זן זיח מין דיח תפיסה גיטחן חֿג' זיח החבן מיר זעבן מין דער תפיסה אוין פֿחר
טלייטן מול דו קיסריוט מיזט מוי גחנגן מול קיין קיסר אער דחרטין הין גיוועזט ווחרדן · דיזי מיזט פחמירט
מיך יחר תרעב' מין מיטוליח :

אין דער זעבינגן לייט החבן דיח מין ווחהניר פֿון דעם גישריבן פֿון קיסר מול החבן פֿחר קומען מיהרן
פובטט יהניט דער דריימעהנט ווענן זייני בינן ווערקין מול דחטי מוז מיז דער קיסר קומען פֿון רייכט
טחגגחנ רוס · מול החט דיין גיוועזטי מפיפיור מוזר פובטט קחמירט מול חב גיטחפֿט איט טטחין מול' גוט
הייטן מול דיח הגאוני' דיח דחרטין גיוועזן זיין מול החט מן זיין טטחט גיוועזט דען ליחן דער חבט מול' דער
קיסר מיזט ווירדוס זו רוס גוחנגן · דיזר קיסר מיזט נחך ניט ווייט גיוועזן פֿון דער טטחט רוס מר מין טחג רייז
מוזר זוויין טחג רייז החבן מן מיהם מוזר גיוועזן דיח רואיי' דען דער יהניט דער דריימעהנט החט זיך זו
מיזען גיוחהלט דיח מין ווחהניר דיזר טטחט רוס מול' דיח החבן זיך אייטטר גישפֿוליט מיבר דען פובטט ליחן
מול מיבר דיח הגאוני' מול קחרדינחל מול זייני מנדרי זיב החביר מול החבן מיין גרוטי הריג מונטיר זיח גיטחן
לוס טייל דח פֿון החבן זיח בוינד גיאחבט מן דיח מיזען פוס טייל החבן זיח דען הענד חב גיהחקט לוס טייל דח
פֿון החבן זיח דיח מה גיטינטיט מול זוגן מול דער פובטט ליחן החט פֿולט געבן · מוז החבן זיח מן זיין
טטחט גיוועלט ביאדיקטוט דער זעקטט מוז מיזט דער קיסר ווירדוס מוך ניהן קומען מוך לוס דריטן אחל
מול' החט דיח טטחט ביולחגרט מול' החט זיח ביאעבטיגט פֿיל פֿון דיח פֿחר נעאטטי מן דער טטחט דיח החט
ער מוס זוין ברענגן מול החט דען פובטט ליחן ווירדוס מוך זיין טטול זוין זעלין מול' הירדיקוט החט ער
גיפֿענקליכר ווייז איט גימוין מול' החט מיהן מן דיח תפיסה זוין זעלין מן מוגטפֿורג מול' מיז דריין גיטטחרבן
מן דער זעבינגן לייט מיזט מיין תקנה גיוועזן מן לוס לייכט טחג בובולירט ווחרדן איט גוט הייטוג מול
קוהר פֿירטין מול' קוהדינחלן זחאבט דיח עלטטין פֿון לוס דו קיין פובטט זול מר ווילן ווערדן זוהרלין איט
קונטענץ דעם קיסר מביר דיזי החט ניט לענגיר גיטולדט מול מיך טרעטן הונדערט יחר :

דער פובטט ליחן מיזט גישטחרבן מיך מנדרן יחר פֿון זייער רמגירונג מול' דער קיסר החט מן זייני טטעל
גיוועלט יהחניט מביר דיח רואחניר הבן מיהן הך פֿון גימגט דער קיסר מיז זער ברוג דריבר ווחרן לוס
פֿירדן זול מיבר דיח רואחני' מול מיז זו זיהן קומן איט מייני גרוטי זחלק מול' החט דיח הערן פֿון דער טטחט

גיפֿאנגען גיוואָרן אונ' דריימאָלהונדערט יאָר נאָך חורבן בית המקדש אונ' נאָך טייל הונדערט יאָר פֿון חתם הגאונים ער גיבוירן אונ' גיפֿאנגען גיפֿירט גיפֿיהרט מיט מכתב פֿון חתם דיין יהודה זוידרוק מיין גיזעלט נאָך בופֿטאָב אונ' הונדערט יאָר איז מיט גיפֿעמקייט גיפֿיהרט מיט מכתב פֿון חתם דיין יהודה זוידרוק מיין גיזעלט נאָך בופֿטאָב אונ' הונדערט יאָר איז מיט מיט דער קיסר זו פֿרידן גיזוגט : וטלמוד דער דאָרט אויף פֿולן דער הונדערט יאָר איז האָברוניקי דעמ בוכֿטאָבן דאָרט פֿון פֿיהם איין טאָכטיר ער זאָגט ביין חתם חתן מיין גיזעלט נאָך בופֿטאָב אונ' הונדערט יאָר פֿיר טויזינד תשמ' תתנ' זו דעם מלרים בחריק דך נמ' : וזוי פֿאר מאָן חתם דיזיר דער יהודי דער פֿירלעהנט חתם ער זייני שולחים גישיקט אונ' חתם מיהן פֿאר גיטטעלט נין הגאוני' טטיט מן דויטלך לה' :

דויטום מויז זאָקטן דז מיט דער ערטט הגאון גזוגט זו דער אדינה פֿון פֿיהם אונ' מיט זיפֿראָאיפֿרש זומרדין מן פֿרחג מן מיהרן דיטט הוז דז גיגעט וזערט ו"ט דז מילנדר מיט שוֹאָ מיט גיזומרדין דורך וזילהעלם הגאון פֿון אענלן איט קוסטענטין דער פֿירלעהנט אונ' דער קיסר מוטא מיט יאָר תשכ' תתכ' זו דעם מלרים בחריק דך נמ' : וזילהעלם דער ברודר פֿון דעם קיסר מוטא מיט הגאון פֿון אענלן גזוגט אונ' מיט גיטטרבן מיט יאָר תשכח' תתקמח' זו דעם מלרים . אונ' זיט החבן מיט מר וזילט נוֹ הגאון פֿון דעם מטא דעם פֿולדז . דהר מטא מיט מיין אכזר גזוגט אונ' מיין מיט אשתיה אונ' החט זיין פֿמלוֹק אענה גזוגט אונ' החט זיט אענטיג ביטוזערט איט גטלוֹט גחבן אונ' מי דאָז ערטט יאָר פֿון זייער רחגירוק הירוק מיט גזוגט זיין דיא אייט מיבר מיהן קוֹאָן מין אענלן פֿיל טויזינד אונ' פֿעהן טויזינד אונ' זיין מיט גמטלן בייא דעבטגי לייב אונ' החט מיהן קיינר מרעטן קעגן אונ' החבן מיהן ענטליך מוֹכֿ זיין דעבן גיברחבט מין דיין מב גיזעלטן יאָר . אונ' טרייבט טפֿגבי סי' קאָב' אונ' קאָטאוט סי' זב' מין נאָאן דער קאָטאו גרחפֿיט פֿון אונטטרים אונ' אז טטיט מין דער קרחיקי פוגפי :

דער קיסר מוטא החט חוֹך בייא גיברחבט אונ' גיזעלט דרייא הגאוניי אייגן ליל מרבורג מיט יאָר פֿיר טויזינד תשל' תתקע' זו דעם מלרים : דז פֿמלוֹק מוֹגרין החבן זיך ביגעבן זו דער אוֹאָה פֿון דעם מלרים : דער קיסר מוטא החט זיך אתחתן גזוגט אז דעם קיסר פֿון דיא יוגיג דער מין קוסטנטינא אונ' מיט גזוגט אונ' מיט גירעט וזערדן דז דער דוכט מוטא דעם קיסר מוטא זיין זון אז נאָאן דיא טיפֿגיא דיא דער קוסטנטינא החט זו מיינן וזייב . אז פֿחבטיר פֿון גילייפֿחרוט דער קיסר פֿון דעם יוגיג דער מין קוסטנטינא רעזיטירט החט זו מיינן וזייב . אז החט דער קיסר דיזיר פרינלעטן גחר פֿיל פֿאר נאָאן הערן מנטקיגן גישיקט איט זו מטפֿמגגן חביר דיא יוגיג החבן מיהן גילוֹאָרט אונ' זיין חביר איז גיקוֹאָן אונ' דיא איינטטי החבן זיא מוֹק דז דעבן גיברחבט אונ' דיא חביריגי החבן איז גיפֿעמקייך איט זיך גיזאָן : וזיין מן זולפֿ פֿחבטירט מיט החט דער קיסר מילפֿחרים דער מין קוסטנטינא זיין פֿמלוֹק אענטיג ביטוזערט ביז דז טרט זו בוט גיזחבט החט חז החבן זיא מיהן מין זייגן חדר חוֹק דז דעבן גיברחבט אונ' החבן מן זיין טטעלן גיזחבט זיין טחבטיר אזן נאָאן איט ואני ליאוסקי אונ' דיר החט כורת ברית גזוגט איט דעם קיסר מוטא אונ' החט מיהם דיא פרינלעטן טיזוֹפֿגיא דיא גיאעלטי זיין וזייבט טזוֹפֿטיר איט פֿיל חבגיזחבט אונ' איט פֿיל אתמת אונ' אחות גיטיקט מין מיטיזוֹ דז זיא זו זיין זו דעם קיסר מוטא זיין זון זו מיינן וזייב ער מיט מין הער גזוגט פֿון פֿוֹפֿלטהן יאָר מיט יאָר תשל' תתקע' זו דעם מלרים . טפֿגבי מי' קאָב' אונ' קאָטאוט דך נמ' : דער קיסר מוטא מיט יאָר פֿיר טויזינד תשל' תתקע' זו דעם מלרים מיט זיבן אונ' דרייפֿיגטטן יאָר זיין בורג מיט יאָר פֿיר טויזינד תשל' תתקע' זו דעם מלרים מיט זיבן אונ' דרייפֿיגטטן יאָר זיין חבֿק גזוגט אונ' מין עניו אונ' מיט מין ליב החביר גזוגט דז דעבטי אונ' מיט גיטטרבן מין אחדן מין אחות גיטיקט אונ' מיט מין זייגן חדר חוֹק דז דעבן גיברחבט אונ' החבן מיהן מין

מיטקיגן גאנגן מוֹ/ החט זייגט מוקיל מב גיזוומונן דיה גאנגי אדינה סֵן בייתרן. מוֹ/זויל ער זיך מביר מוּ גאר
מאטיר טעניק גישטעלט החט קיגן מיט מיה דער קיטר זיין לאנד ווידרום ז׳ רוק געבן. מביר נאך
דעם החט ער ווידר אורד מן מיט גיוועזן החט מיהן דער קיטר מן המֵבן גימוּאן מוֹ/ החט מיהן מוּה דעם
לאנד גימאבט מוֹ/ החט מן זייני שטעלגיבט ז׳ רעגירן זיין ברודרט זן הוכט מוטט מוּה: מקטן: דער בופשט
באוועמֵנוט דער זיבט החט גישטאלן מן הוֹס מוּה דעם מוֹלר גאר סֵין גוט מוֹ/ גאר סֵין יובעלי. מוּז דה דורך
זיך סֵאר מוֹר זאבט החט דז זיא מיט מוּרגן מוּה דיא גישטאנדן המבן. מוֹ/ דיזיי מיזט פאטירט מיט יאר השוֹ/
תתנו/ ז׳ דען מוֹלריט בושטוט דך רח׳:

בריסלוא דער דוכט מן פיהם החט דען פֵרידן שוֹם מיבר טרעטין דען ער גיהאט החט איט דעם
קיטר מוטט מוֹ/ החט מוּוענ גימוּאן דיה טטאט איימן מוֹ/ החט זיה ביפֵעטטיגט מוֹ/ ער
החט זיה ביהויבט פֵירלעהן יאר. דיזיי טטיט מין שפֵגי מי/ קוי׳: מיט יאר השוֹ/ תתקנח׳ ז׳ דען
מוֹלר מוטט מוֹ/ מיזט מוֹך מיהן קומן דער אלך לוטיר מוּז לאפֵת מוֹרבלייבן מוֹ/ החט דיה טטאט מוֹך
ביז גיוועטט מוּז מיזט מוֹך מיהן קומן דער אלך לוטיר מוּז לאפֵת מוֹרבלייבן מוֹ/ החט דיה טטאט מוֹך
ביאבֵטיגט זאבט מלי טירן מוֹ/ פאלטטן איט דעם טלאבט מוֹ/ בורק וואו דער קיטר גיזעטן מיזט. מוּז
מיזט דער קיטר זאבט זייני קימרתה פֵון דעם אלך לוטיר נאך גיזעלט דיה קיטר מוֹ/ וואו דיה איינטטי פֵון דעם קימרט
מיהרי לייבר ז׳ מרעטן מוֹז. דיה טטאט מיזט פרייז גיאבֵט וואדרן ז׳ בויידרן מן דער זעלבי׳גי לייט. דער
קיטר החט מלי זיך פֵחוֹק ז׳ מיחאן גיאבֵט מוֹ/ החט נאך גיזעלט דעם אלך מוּה לאפֵת מוֹ/ החט מיהרי מוּה
מין גרוטן חוֹרבן גיאבֵט מן לאפֵת מוֹ/ החט איט זיך גרוטי בייטן גיפֵיהרט מוֹ/ ווידרום זייך ווענ וועלן
נעמאן מן מטכט מוּז החט מיט דער אלך לוטיר נאך גיזעלט דיה קיטר מוֹ/ וואו דיה איינטטי פֵון דעם קימרט
פֵחוֹק מיבר דען וואטיר פֵוֹם מקטינא גיוועזן זייך החבן דיה לאפֵתיט דיה מיבריגי מן גיטרֵאבן חוֹך יעניר
זייט דז וואטיר פֵוֹם זאבט מלי בייטן מוֹ/ החבן זיא מלי מוֹך גיבי מבֵט מוֹ/ החבן מיהן מלי בייטן מב גימוּאן
זאבט דיה גיטר וואט דז קיטרט עט בייה זיך גיהאט החבן מוּז החבן דיה לוייט מרטטן קיגן מוּאן
גישטאנדן מוֹ/ דז וואטר החט זיה מוקטיר טיידן מוּז החבן זיה זיך ואר גלייבן מוֹ/ החבן כורת ברית גיוועזן
איט טבועות מוֹ/ זיה החבן מיהרן שוֹם גיהאלטן מלי מיהרי לעבן טאג זיה מוֹ/ מיהרי קינדר: מן לייטן
דעם קיטר מוטט דער מנדיר מיט יאר תטט׳ תתקצ׳ ז׳ דען מוֹלריט מיזט קיטר גיוואהרדן מן קומטטיגט
בטוֹוט דער מנדיר מוֹ/ ער החט אלחאה גיהאלטן איט דעם פֵחוֹק בילגארין מוֹ/ החט גרוטי הריגט גיטלן
מוֹ/ החט זיה אלח גיוועזט מוֹ/ פֵוֹנפֵענהן טויזינד אלן החט ער לעבנטיג גיפֵאנגן ביקוֹאן מוֹ/ החט זיה מלי
בליבן גיאבֵט מן מלי בייטי מוּרגן מר הונדרט דז פֵון החט ער מיינט מוּג בליבן גיאבֵט דה איט דז זיה דען
קוה׳: כטילוט מוֹ/ קומטטיגט דיה קיטרי׳ פֵון קומטטינא דיה החבן גידיגט מין טייל פֵון דיה
ישאטאלט מוֹ/ זיינן גמֵנגן דורך מיטנוֹ מוֹ/ זיה החבן מב גימוּאן מיהרן שוּוגר דער מיר שוועטיר גיהאט
דיה פֵון דעם קיטר מוטט הער גאר סֵין טטעט מין קלבריה מוֹ/ מן מפוליה מוֹ/ מיטלוֹ. דער קיטר מיזט
מיטקיגן גמֵנגן מיט מין מוֹ/ לוחלינגטטן יולי׳ מיט יאר תשאב׳ תתקפב׳ ז׳ דען מוֹלריט. מוּז מיזט גיפֵחלן
דז קייסרלי׳כי פֵחוֹק מאר דען ישאטאלט איט הויפֵן וויז זאבט הגוועלט מוֹ/ סֵין טריט מוֹ/ יעניר
פאדשאהן. דער הגוען פֵון מוּרגטבורג מבט פֵון פֵוֹר מוֹ/ זיינן גאר וויג אאטטבֵט מיבר גיבליבן פֵון מלי זיינ
ביקוֹאן מוֹ/ מיזט מוּז גיזיבט וואדרן פֵון דען מיוואהרן פֵון לילילוֹ איט וויג געלט דען זיה החבן מיט גיוואטטבֵט

אוטא דער דריט דער הוכם פון זעקסטי קימר זו דען משכנים מיט אוך זיוועזין מיט יחר תשיד' חול' ער מיט דער זן זיוועזין פון דעם קימר חוטח דער מנחד חול' לעהן יחר מיט ער חוטן זיוועזין זיח ער היח אוכה חן זיטרעטין החט : דיזר קימר החט חין טוחט זיבניחט חין זו זורדיט הויז חין דער הגאוניח אינטר זחהנט בייח חוטהנט דיחאהרטט שבאנגי מי' קיג' : הוגח קחביטח גרחב פון פרייז פון דעם טחטחן וזידיקיר הוכם פון זעקסטי מיט לוט חוך גיחאבט וזחרדין חין נרפת חיט יחר תשיו' תשקפ' זו דען מלריט חך זודויק דער חוך מיז נרפת זיין טוט דער מיט דער הינטרט חוך זיוועזין חין נרפת פון דעם טחטחן קרחוט הגדול חל' פון דחטי חן חול' וויטר מיט גימחין וזחרדין זי חוכח פון נרפת חול' מיט גיגעבן וזחרדין זו דען הוכסיט פון זעקסטי חול' דער חוך הוגח ער חול' וויי קימר חול' קימדט חך חיהס וויין חלי חן נרפת ביז דען הייטיגן טחג . חוז שרייבט שבנגי מי' קן' חול' בויסטיט דך זי' זהך שי' חוז מיט זחרחיז זי חרקוזיין זי פון חן פחנג זי חוכח נרפת ביז דען הייטיגן טחג החבן דריין טטעפ רחגירט חול' דיזי זיין חיר חערוויך כיפיטט חול' הוגח . זיך חובן חין יחר זי' חול' מיך יחר תשקיט' : חיזיך דעם חוך חרונטן זיין טחבטיר זי וויב פון דעם קימר חוטח דיח החט לוטט גיהחט זו מיינט פון דען יועליט פון דעם קימר חול' חיהן חן גילעט זי' ער זיין וויין חיט מיר פחר ברענגן חלי חול' וויח זיח חיהס טחג חוך זוחגט זוכס זו גיחוט החט חול' ער חיהר קיין גיהער גענבן החט זיח גיריפן חוך דען קימר חול' גיחגט וויח זיח קיין רוח העט פחר דיזס יועל זיח ער זי' חיהר חיבר ריידן וועלט זי' זיח חלי מיך ייני וויל טון חול' דער קימר החט מיך רוגי מיך זיין חורטיל גישפרחכן זי' חן חיהס זוכ דען קחבף פחר דיח פיס ליגן . חלז החבן זיך חלי ייני יועליט ער דריבר חר טרחקן חול' חיהני בחנג גיטחן חבור החט דחך קיינר קיין וחרט חחרפין ריידן . זו החט חבור ניט זחנג חן גיטטחנדין זי דער קימר חיבר חיין חשטבס גיעפחן החט חול' חיזט דיח פרויח קוחין חיזט פון דער וחין חול' חיזט חיין וחרטין גישפרחכן פון פחר דעם קימר חול' ער גישריבן חול' גיוויזט חול' החט חיזט דיין וחרטין גישפרחכן פון פחר גיטחן חיזט חיין קוחין חיזט פרויח פון דעם קימר חיין גינעדיגר הער קיימר חיח החבן זחיין חן רעבט בלוט פחר גיטן חהני חול' חיזט חיין חחן פון טוט פחר חוך חורטיט ועלכי זיזר חלי רעבט חיזט חול' דיין ריידן החט זיח בייח גיבחבט חיהרי זיטט קחבף חול' פחר דען קיימר חול' זייני רער הין גיוחרטין חוך דיח ערר . דער קימר חיזט זער דריבר דר שרחקן חול' גיהייליך נחך גיפחרטט חז חיזט ער חוך דיח גיוושי וחרהייט קוחין דז זיח זוכס נחך חין ביגחנגן העטי חיזט דיזר חיהר זיח ער חיזט דחין פחר ברענן זי ריין עט . דיזי חיזט פחמירט חיט יחר תשן תשקי' זו דען מלריט חיט זעקסטן יחר פון ייני חוכח אוכה :

דער קימר חוטח דער דריט החט גיחבט ייני פעטרין ברוח דען הוכם פון זעקסטן דען זחקטן דען פון דעם חוטח דער זן זעבטיגן חוטח פון פובטי חול' דער קימר חוטח חיט ייני נחין וחר וזחלט חול' החט חיהן גיהיין נירגרייט דער פינפט . חלז חיזט דער קימר חוטח החט חיט ייני נחין וחר וזחלט חול' החט חיהן גיהיין נירגרייט דער פינפט . חלז חיזט דער קימר חוטח חול' זיין פעטיר דער פובטי דער גיחאלטיר ברוח החבן החט רחטטחנק גיהחלטן חול' פחר נחטן וועדרין החבן דח חיט דען נחנק חול' טטרייט זו חיבר החבן זו זיין חול' קין חון טזודיג בלוט חל' פחר נחטן וועדרין החבן חול' זיין פעטיר דער פובטי דער גיחאלטיר ברוח החבן החט רחטטחנק גיהחלטן חול' פחר נחטן וועדרין החבן דח חיט דען נחנק חול' טטרייט זו חיבר החבן זו זיין חול' קין חון טזודיג בלוט חל' פחר נחטן וועדרין החבן

מיט פֿר נאָך קיין הוכט גיוועזן אוֹן נאָך דעם ווי דער הוכט פֿון אַנדערן אוֹן ברחמנדי בערג די פֿלעק מיטהאַלטן אוֹן גוט רוקן זאָלי מיט גישלאָגן אוֹן גריכישן אוֹן גרויסן וועלכע אין אַלע קייסר דער די אַלטות רום רחגירן זוי אוֹן גיקריגט וועלכן מען אויך איט מיינט מייגי קרון אוֹן איט זאָגר איט מיין זיי לברן קרון אוֹן מען רוט איט מיינר גאָלדני קרון · אוֹן אוֹן החבין זיך ביזוילגט מלי דיא רוֹמסיש אוֹן מען וואהניר מין משכנ: נאָך דעם החבין זיך זי מאַכען גיוואָלט דיא מין גילר פֿון מיטליא אוֹן רחרט טאָג גיהאַלטן אוֹן החבין גיוואָגט אַנגען דיזי ביאַלטי מורדיניג וועלט די קיסריוס גאָר אַב גיוועזט וועלכן דיא מין גילר פֿון מיטליא גאָלן אוֹן דערי וועגן החבין זיא זיך מיין מבחרט קיסר מרוילט איט נאָכען קרעטפֿעניטי אוֹן החבן דען בופֿטט ברוּמ קאָמירט אוֹן החבין מן זייני שטעל גיזעלט דען יהניט · אלזו מיזט דער קיסר אוֹך רום גאָגן אוֹן החט דיא שטאָט ביאַלטגט אוֹן החט ביפֿעלך גבען מן זו דען קרעפֿעניטי אוֹך מיין מיזו מן בינדן איט דעם פֿניק זו רוק אוֹן זו מיהן רוֹך דיא גאָלן שטאָט זאָגן פֿירן מן זלי גאָסן אוֹן דער נאָך החט מן מיהן דען גאָלגן גיהאַלטן זאָאבט נאָך זוועלך זייני איט קונטשאַפֿטן דיא מורגאָך דרען גיהאַלט החבין דיזר רעבעלוריין אוֹן דען זייען בופֿטט יהאַלט זו אן דיא נאָ אוֹן לוֹך מוֹ זיא שניידן אוֹן החבין מיהן בוינד גיואַלט מן זייני מוזן אוֹן החבין דען פֿאַרגן בופֿטט ברוּמ וידרוף אוֹך זייני שטעל גיועזט וויא זו פֿאַר מיט מיילפֿטן אאָניט די ער פֿאַר פֿריבן מיט וואָרדן מיט יאָר תשט תתקלז זו דען מלריס: מין טייל מן וואָניר פֿון פֿיהסט החבן זיך גישטעלט קיגן דיא מלריס אוֹן ביגערט דיא זו פֿאַר פֿאַגן אלזי וואָט זיך מן מיהרסט זאָגר פֿינדן זאָטט · אוֹן דער הגאון מוֹרבערטוס החט דיא פֿלוֹבט גימוּן נאָך רום דער בופֿטט החט זיא פֿאַרזויט מבר זיא זיין גאָר החרט מקנטי גיוועזן אוֹן נאָך אפֿר גיטאָן אלז זיא זוֹם ערשטן אוֹן החבן דען הגאון אוֹם גבראַכט איט מין איתה אשוה · אוֹך נאָך דער פֿאַר פֿלוֹאבי לייט די אן דען הגאון החט וויבר מין גיועלט גיהאַט זיין וועלכי גאָגן אוֹך בערג נאָהנט בייא פֿראָג אוֹן החבין החרטן מוֹועק גימוּן דיא מלריס · אוֹן דער רוכט בישוֹוֹ דער מנר החט זיא ניט שטייאַרן קעגן אוֹן דיא יהודים דיא לוֹר זעוֹבינן לייט מן פֿראָג זיין גיוועזן החבן עלוֹת דען מלריס אוֹן גרושי תחבוּלוֹת גיבראַכט קיגן דיזי גזלים בי: זיא מיין גרושי אאָה אוֹי גיטיילט החבן אוֹנטיר זיא אוֹן דיא פֿאַר נעאַטי זיין מיהן בייא גיפֿאַלן · אוֹן דיא יהודים החבן מיהן נאָך גיואַלט אוֹן אר זיא זיא וועלכר אוֹן שטיין קיסן החבן איא אוֹם גיבראַכט · אוֹן דיא יהודים החבן גרושי רוהס דא פֿון גיטראָגן בייא אלי דיא מן וואָהניר די זאָגט אוֹן החבן זיא אר לויבט מיין שוֹן זו בויאן מן דער קיין שטאָט מן פֿראָג דיא גיאַלדיט וועלט דיא קיין זייט · אוֹן דיזי זיוט פֿאַמירט אוֹם טרעגט מיט יאָר תשט תתקלז זו דען מלריס דל זי: נאָך דיזם אלי החבן זיך מיין גיאַלט דיא פֿיינדן פֿון דיא מלריס אוֹן גאָר החלן שטאַרקט גיוועזן אוֹן ניט מיהר אלטי טוגיט ניט הינטר זאָגן אוֹן אלי זיא מוישן גיוועזן דיא מלריס זו פֿאַר פֿאַגן בי: זיא מן וויט גיבראַכט החט די דער הגאון מדבּרטוס החט נאָם מדדרן אאָן אוֹזן דיא פֿלוֹבט גבען אוֹן החט זיך ביגבען מן פֿריזן אוֹן דורטן החט ער מיט וואָהנט גיהאַט דיא מאוה פֿון דיא מלריס זו אר נייאַרן · מביר אַרטן החבן זיא מיהן אוֹם גיבראַכט · מין דער זועבי: לייט מיזט אוֹך גאָגן בחוֹיסוֹאו דער רוכט אוֹי פֿוֹלן אוֹך זיין פֿעטיר בחוֹיסוֹאו זיין טוועסטרט גן דער רוכט פֿון פֿיהסט אוֹן דער רוכט פֿון פֿיהסט החט אוֹך זייני אאָבט אוֹי פֿאַלק זו מוזאַן גיואַבט · מין אויטל דער לייט מיזט אוֹך גאָגן גאָגן דער רוכט פֿון רייסן פֿאַר פֿרעאַסלי אוֹן החט זיא מין גימוּן ווי דו דער אלך אוֹי פֿוֹלן גיועזן החט אוֹן אוזן זוידרוף זו רוק גן אוֹן זיין זאָגר זו ביטילן זאָאבט זיינן פֿאַלק אוֹן החט זיך גישטעלט וויט פֿון קרמקא חב אלז מיזט דער בחוֹיסוֹאו רוכט פֿון פֿיהסט מהני פֿאַר זוגן תורבולוֹג אוֹך קרקא קוֹאין הוֹבט אאָן אוֹן דער החט עז ביהוֹבט אלי זייני לבען טג אוֹן דו מיזט דו ערשט אאָן גיוועזן דו פֿיהסט אוֹן פֿוֹלן אוֹנטיר אוֹי גיאַאבדי זיין גיוועזן · מביר ניט זאָגר נאָך מיזט רער רוכט אוֹן גיוועזן אאָן פֿיהסט אב גאָגן פֿאַגן אוֹז זיא מרינה דעם ערשטן היהסט קוֹאין בחריק דל זי: בחוֹיסוֹאו דער רוכט אוֹי פֿוֹלן אוֹך אלך גיאַאבדי זוֹם אוֹי זיא מוֹלריס · אוֹן דו מיזט דיא מורהאַלן גיוועזן וויל ער מין סוֹלן מוטו יאָר תשט' דו מיזט דו טויזיר יאָר פֿון דיא מלריס · אוֹן דו מיזט דיא מורהאַלן גיוועזן וויל ער מין קרון דעם קיסר קוֹאין מיזט דער קיסר אוֹן מיזט גרושי החבן מוטי אוֹן מיהן וער ליב גיהאַט

האט מיז האט דער קיסר מוטאיט גוט השישאג מלי דוכמיס מול טריפן דיז בייס מיס גיוועזין איינן בייז דעס בחלומו דער דוכס מוז פולן גיזאלבט מול גיקרייט זו מיינס אלך מין דער רעזידענט שטאט גיזין. מול פון דאס מיטר מן מיזט פולן גיבלובן נוס אלבוה. מול דער קיסר מול דיז דוכמיס פון משכני החבין כורת ברית גיוועזין איט דעס בחלומו דער אלך מוז פולן מיין דעבטי ברית מול דז האט זיך זו גיטרחגן מיס יאר תשס, מיס טוזינד יאר פיר טוזינד תשסב. מול ער שרייבט היגריקוס רייטן מוך דעס דל א, דז דער קיסר האט גענן זו דעס בחלומו פאר מין שענקאטי מול פריזאנט דען מאגן פון דעס פולי. מול שרייבט מוך דז דער קיסר האט גענן דיזס בחלומו דז זיז מלי נייט פריזיך איט מגדיר נענן וועלן דיז ארמאי ריקא זיין שוועסטר פאטער זו מיינ קאלן מודר מי פרויזן. מול שרייבט נאך אין דער אלך בחלומו האט גיקופט דען קירבל פון דעס מלברטוס דער מבין גיאלטיר דער דר שלאגן מיזט וועדרן פון דען פריינן מול האט מיהן בייז גישטעלט. מין זיין מולר מן דעס נזויז מיט מול קוואלגיסטי חפרי מול האט דען נעבינן טאג נוס פייער טאג גיאאכט דז מלי זייני גאנלי נאר אוין דיזן טאג פייערן מול דיז אעס מן גיזין מיזט מוך מוך דיין טאג גילוגט וואדרן בי מוך דען היינטיגן טאג נאך אער שרייבט דיזר ביאלטיר וועלט ביטרייבר דז נור זעבינ לייט מיזט דיז אדינה פולן גאר וועג ביזעלט גיוועזין מול מוך קייני גאנג במרי אינן גיוועזין מן פולן וועדיר פון זיבר מוך אלקגיוועזין פינך מול קוואלנג יאר מול דר נאך האט זיין אסליום דער מגדיר זיין גיאאנדי מול קעפטיר דער אלבה מיבר קוין וזיס פערניר גיאעלט מיס יאר טתפח, מוז וויט גין דיז מרלילוג פון דעס היגריקוס רייטן דל א, ורך אא:

אים יאר פיר טוזינד תשטא, טוזינד מול מין יאר זו דען מלרים האט דער קיסר מוטא געבן מוך דעס קאלבה דער דוכס מן מוגרן מוך דיז קרן מול מיז גיקרייט וואדרן מול גיזאלבט וואדרן זו מייס אלך. מול ער וועדט גירעכט מן דיז קרמיקוס נוס ערשטן אלך מן מוגרן דען דיז ערשטי האבן זיך דר גיזוואוגן איט גיזוואלט פון זיך זעברט. דיזס אלך מיז זיין נאאן פאר אאנדלט וואדרן מול אן האט מיהן זו גיזוואוגן איט גיזוואלט פון זיך זעברט: דער קיסר מוטא מיז מן מיטלוי גאנגן מול גיהייטן טשעפט וזיו וויטר טשטן וועדט מיס יאר תשטא:

מיז ער נאך רוס מיזט קוין מז האבן זיך דיזי רואאנייר מיין בונד מיבר מיהן גיאאכט מול האבן דז פאלק פון דעס קיסר איט דעס טוועדט מן שלאגן מול האבן מוס רינגלט דז זואיאעט פון דעס קיסר מול האבן וועלן האבן דז ער זאל פון זיך גישריבן נעבן דז דייר פוטטן איט דען קורפירשטן זולי מוך גיהובן זיין מול ניט אן גלטיג זיין זו. דען מיז דייר מרוזאך וועדרדיט דז קיסרי פון מיטלוי גאלן מול גאר חב גיזואלן. מול מוך זו אן מיהן מיהרי פרייאי זואהן נעבן דז זיז מיין פובטט מרזולן זולן נאך מיהרן וואול גיפאלן מול גוט דונקן מול, זו מיהן זואקפאלאיזן גיזוגטוס דז פאר טון. מול וונען ער דייזי ניט טון וול מז וועלטי זיז דען קיסר מוס ברענן מז האט דער קיסר מין מייני גרוטי לרה גישטאנדן בי ער זיך איט גרוטי פאדרטיל פרשטילירט האט מוז דער שטאט איט מיינס קליינן זונגן מול דיז פאלבט נעבן. מלזו האט דער קיסר זו מואאן גיאאכט מלי זייני פאלק מול וועלן רואפאנטי זוכן מול מין נקאה זו טון מן מיהן. מביר דוך ליטן דעס קיסר קרעטלינט זייני מלאה דיז פאר מין רעקיפענלן גישיקט האט מיין פאר העגטיך אעבטיג ראר מול זיין גיאאכט גיוועזין מיז זוינג איט טוס האוט מז מיזט דז פון דער קיסר קרונק גיוואדרן מול מיזט גישטארבן מיזט מבט מול זוואנליג יאר מלז גיוועזין מיס יאר פיר טוזינד תשסב, טוזינד מול זוויז יאר נוס נאל דיז מלרים מיס מבטליהטי יאר זו זיינס אלבוה מול מיזט בייז גישטעלט וואדרן מין זייני רעזידענט שטאט גיזין: מול מוך

היגריקוס דער מגדר דער דרייזלבהטי קיסר זו דען מבטפיס האט דיז אלבה מן גיטרעטן מיס יאר תשטב, טוזינד מול זוויז יאר. זו דען מלרים. ער מיזט גיוועזין דער דוכס פון בייאארן פון דעס טשטאט מול גיבוהרט פון דען דוכמיס פון אקסין מיזט דז עליקליין גיוועזין פון דעס ערשטן היגדריקוס:

היגדריקום. דיזר היגדריקום מיט דער פרשט קימר גיוועזן דער מויז אר ווילט מיזט עמרדין איט שטיאן מוכ
גוט הייטוג וויל הערין דיט רא זו סאר מרדיגרט זיין וומרדין. נמקגוייך וומוז זיין זו ווירד גיוועזן זיני פריינד
דער הגאון פון מוקשבורג וחאבט נאך פין הגאונים דיט הבין וועלן ווערדן אך קימר בחלומות דער אלך מות
פולן דער הוכם פון פיהסק ארק גרחם פון מימטרייך זיינן מוך רחבטוש וומרדין מוכ, וומזן קימר זיין הביר חלי
הבין זיט מיך ניט בייט קומין קעגן מוכ הבין מיך זו סוס. פאלן אוזן מוכ, זיין אלכות מיזט מיך ביטערט
גישוין מחבירט מוכ, הוט עז מין דיט עט גוליגט מוכ, הוט אחלן קונטרבירן. מוכ, זו קוהר גיטריבן מוי דיט
דער מין דער אדינה פון וועטט פלולן גיזוען מיזט: דער קימר מיזט מין מיטלוט גגגן מוכ, הוט מיין
גישטמרבן. מוך מין טוועריר דבר ב"א מיזט גיוועזן מין דער זעלביגן נייט דז סאחט מיך גלוי עוסק מוכ, מין
מלי אדינה מיזט דיט העלפט ניט מיבר בליבן פון דעם סאלק מוכ, פיל טטעט זיין וויטט גיטטמרדין דיט ניט
ביזעמין זיינן וומרדין דז: טטיט מין טפגגי מי קיט מוכ, מין קיסריום מי ל"ן: דער קימר הינדריקום הוט זיין
טוועטער גיולן געבן זו דעם גיוועלטי אלך מיז מוגגרן מוכ, דר אלך הוט דיט מאוזה פון דיט מלרי מן גיוון מוכ,
אלהוט מיך זיין נאוקפר ענדרט מוכ, הוט מיהן גיהייטן טטעפי מוכ, דיזיז מיזט גיוועזן מיך יאר תשטבו טוויזיך
מוכ, ניין נעהען זו דען מלרי, היירואירום דער רוכם פון פיהסק מיזט מיז גגגן יאגן זוחאבט לוויין טריפ דער גיפירט דורך דען
דיט יעלביגי אחלן גיהייטן וומרדין דא פירטטן הון סערשיבין מלז הבן דיט מיהן דורך גיט ערך גיפירט דורך דען
וחלר ווין דיט מן וויטט פון זיין סאלק מיז הבין מיהן מן גיבונדן מן מיין מיין בייט מוכ, הבין
קולמוויל איט מיך גיטריבן מוכ, הבין מלז מיהן סאר מין לין גיהולטן מוכ, הבין איט פיין מיין זאך גישחט
בין זיט גידכוט המבין. דז: ער מן טוט מיזט מבירט מין יעגיר מיזט גחטגן זיין הערן זו זוכן מוכ, ועלן יעהן וחו
ער בלייבט מז הוט ער דעם שבור מלז נאך גיסאלגיט ביז ער עטלוך זו מיך קומין מיזט. ווין ער דאז גיועהן
דאט הוט ער יעאלוך מן גיהובן זו טריין מוכ, הוט זיין לייב גיוומגט מוכ, זיך מוטטיר טטמנדין זו פעטטן
דיזוך יעגיר גרוטי טחנקטי גענבן מוכ, הוט מיך בייט דעם קימר זו וופגן גיבראכט דז: ער זחאבט זייני קינדר
זולריטר גיטלאגן זיין מוכ, לויטר פירטטי זו זיין מוכ, דיזיז פירטטי אטרדין גיאולרט אחטך ווילער דעם רוכם
פון מייטן מייך בוים זמפירט הוט מוכ, דיזיז אטפחה ווערט ביז מוך הען הייטיגן טג נאך מז גיועטט מוכ, דז
מיזט פאטירט מיט טרעטט מיט יאר תט"ע טויזיגט מוכ, נעהען זו דען מלרין: דז טטיט מין במריק
דל כ"ו:

אין דער יעלביגי נייט מיזט בחלומות מן זו זיהן קומין דער אראלך מוי פולן הזרחטירום דער רוכם פון
פיהסק איט מן טטחט מוכ, איין ריילוג דיט טריט וירטיבין מוכ, מיזט קומין זיכרלין ביז מן דיט טטחט
פרחג מוכ, הוט דיט טטחט בירעטט מוכ, הוט בחטרוט מוכ, טחגלן דר סאר מוך גיוומרסן מוכ, דיט טטחט זו
בישטן מוכ, מיזט זאגי נייט דז סאר ליגליביבן. ביז דער בודר מודליקום מיזט מוך פולן גחטגן מוך איט
מן טטחוטן דיין טריט וירטיבין דען זיט הבין זיט מלז דר קלערט מוכ, זיך זו פריינדגיועטט. מוכ, הוט דז
פולט מיזט דעם גאר גחטגן. זוין מן זולט גישחטן מיזט הוט זיך מודליקום מן גימוין דז סיך גיבוהרט
קומין מיזט דז דער מודליקום זיינט בודר היירואירום בלינט גיוחבט הוט מן מלי ביזי
מוגן

מוזן רש איט אי מלי דיש אלוכה ני מיט פֿאלן אוי דיש גמלי אריגה פֿון פיהם · איך ווייטר מן מיט יסר תשפט׳
בערגהמרט דער דוכס פֿון זאקסן מיט רחבעליש גיזוחרין מן דעם קיסר הינדריקוס מוֹ החט
איך ני מיהם קוניגרט די פֿאלק פֿון וועגדין דיש זר זעלבין נייט גיזעמין החבין לוישן דעם וחשר שטרחט
עלב מוֹ מודיר · מוֹ החט איך מיך ני מיהן ביגעבן איטטיבחין דער רוכס פֿון דיש וועגדין דיש רש זילן מן דער
קרעני פֿון אעקבורג מוֹ זיין מן די קיסרש אינה גמנגן איט גדש מין גרויזים מון מר וינטוך אעגי פֿאלק
מוֹ זיין איט מיהן ני ליהן קוזין די מון ברוהערליג פֿאלק פֿון דעם פֿאלק פֿון דעם אעקחבח מוֹ החבין מין גרוטי
חורבן גיוחבט מוֹ טרישות מן גילגט מין דער גמלי אריגה מון זאקסן ביז מן די יס ן מיך נם ן ליגט מוֹ מלי
די פֿאלק פון דיש וועגדין דיש לוישן דער עלב מוֹ מודר החבן מין זאקסן מון גלויבן דיש טשחט
גיטבריבן מיך די דת פון דיש מלריש מוֹ החבין מין גרטי הריגה גיטן מן דעם פֿאלק פֿון דיש מלריש · מוֹ דיש
פֿאלק מון מיינש מוֹ החט דער קיסר קוסטנטינוס דער אעפֿטרג גיבויטט החט מיך דעם קבר פֿון דעם פֿוני דיש חבין
גיואעלט מיט יסר ער׳ החט דער אלך קחליפֿא גמלן מוֹ טשטפן מוֹ ני אחהלן מוֹ רחטירט מוֹ דיש דעם
פֿונטיאעגט הירוש · נאך דעם זיין דיש תוגריש קוזין דיש גיואעלט וועדן טירקן דיש זיין קוזין פֿון זאנד טשיט
דיש חבין גיואעלט מיט יסר תקב׳ מוֹ החבין דיש טשחפֿט מין גימוזין מוֹ טריבן פֿאר טריבין מיהרי קרוביט דיש
שרייש מוֹ די מיט גיוועגדין מיט יסר תשעב׳ טויזינד מוֹ נעלף יסר ן ליהן מלריש ביטוג דל מס׳ : בוימולו
דער אלך חוז פֿולן מיט זיין זאנד גילאגן איט גאר מין גרטי אעגי פֿאלק מוֹ ני מיט מין ני ליהן
זוזין דיש מין זילר מן שלטוין מוֹ׳ דיש וועגדין מוֹ דיש דער אדינה לוֹן מוֹ החבין מן גימוזין
דיש אדינה פֿון איינש מוֹ׳ זיין אקוזש דיש דת גיוועגן החבין לוישן דער וועזיר מוֹ׳ עלב מוֹ החבין גרטי בייטן גיואבט
מוֹ׳ זיין וודרוס ני דוך גילאגן גמנגן מוֹ׳ זאקסן מוֹ׳ קאטרט מוֹ׳ קסג׳ מוֹ׳ די מיט גיוועגן מיט
יסר תשפֿג׳ מוֹ׳ וג׳ ני דעלריש : דער קיסר מיט ני ליהן זוזין דיש פֿאלק פֿון פֿולן מוֹ׳ החט וועגן
מין נקאה טון מוֹ׳ איט זיך גימוזין בייט שטאנד זיין שוזאגיר שטעגפֿן דער אלך מוז מוגרין מוֹ׳ החט
זיך מין גרטי אוחאה לוישן מיהם מר מין בייט שטאנד זיין מיך ביידי זיין גאר פֿון פֿאלק בויבן · מיך פֿון רוכטיש
שוזש לוישן דיש גיזוחרין מוֹ׳ מין דעפֿטי פֿרידן טרחקטאטי איט מנדיר מוֹ׳ גיריפֿט · נאך דעם החט דער
מיכוזיו מין אוחאה דנן רייטן מן גיזאגט · דער פֿיהעלקי דער קיסר מיט נור בייש שטאנד מוֹ׳ היל
גיטיקט לעהן טויזינד זאקסן מוֹ׳ דיש רייטן החבין דיש שוזפֿט גאר זחרן מוֹ׳ זיש החבין אוזין וועגן ביזי
מוריאך דיש רייטן מיהם קונטרבירן שפֿגי מי׳ קה׳ :

ברעטוסלום דעם מוריזקוס זיין זון דער רוכס מיהם מין פֿיהם מיט ארק גרחפֿ גיוזחרין
מין אעהרן מוֹ׳ החט דען פֿוילן דעלקרין נאך גיזעגט מין מיר זאנד מוֹ׳ החט פֿון
גיפֿאנגן שבוש גאר פֿון מוֹ׳ החט דיש זיין קיפֿט דען מוגרין זי הונדרט וויש מוֹ׳ מין אחל מוֹ׳ וחט
פֿאר שריש דרוטיר זיין גיוועגן דיש החט ער זיינש פֿאטיר זו גישיקט מין פֿיהם מוֹ׳ ער החט זיש פֿרייש גילאזין

מאל׳ דיא אלחאה האט זיך גישטעלט • נאך דעם האט דער דוכט ברעאימלוט זייני ריזז גיטאן נאך דער שטאט
רעגגשפורג מאל׳ דמרטי דורך פרחקטיקי מאל׳ לישטן גימאין מין אעלטיגי טיני יונגפר די מיר גלייבט ניט
גיפונדין מיזט וומרדין האט איט נאאין גיהייטן ירזום דעם קיסר מאטא זיין טאכטיר מאל׳ האט זיא פאר זיך
גיהאלטן זו מיינר קאאלן מודיך מי וויב • מיז דיזר מרימך האט זיך מיר מונקין דער קיסר הינדריך דער מנדר
מיך זו לייהן קואין מויל דיא אדינה פון אעהרין איט גאר פיל פאלק מאל׳ גרושר אאכט מיז האט דיזי יונגפר מין
פוס פאל גיטאן פאר דען קיסר מאל׳ האט מיך גאר היפליך זו גירעט מאל׳ דורך גרושי ביט האט זיא דיזן קיסר
מר וויבט די ער עטליך זו פריזן מיזט גיוועזט מאל׳ האט שלוק איט מיך גיאאכט מאל׳ מיזט וויזרוק פון מיך
חב גילאגן • מאל׳ דאז מיזט גיוועזן מוס טרעגט מין דער לייט רשפ׳ טויזינד מאל׳ לוואנליג לוס לאל דיא מלריס
במריק דל עג׳ :

גרושי היאולט לייכן זיין גיזעהן וומרדין מיך יאר רשפ׳ מיך טויזינד מאל׳ לוואנליגשטי יאר זו דען מלריס
מאל׳ מיזט מין שטייפר אינטר גיוועזן גרושי קעולט מאל׳ גרושר טויט די דערי גלייבן ניז אאלט
גיוועזן מיזט מין הונדרט יאר • ווי מן דער איינשטי טויט פאר שאולן מיזט גיוועזן זיין דיא וואטר מאל׳
בעלך גאר גרוש גיוומרדין די גאר פיל שטעט מאל׳ דעפרין מאל׳ בהאוה מאל׳ לייט מהני לאל מליז זו גרונר גאנגן
מאל׳ די וואטר מוועק גימאין האט • נאך דיזר מיזט רעב קואן זיין גאר פיל לייט הונגרט גישטארבן מאל׳ נאך
דעם רעב מיזט ב״א אגפה קואן מן חלי לפנדר מרופי מאל׳ די החלבי פאלק מיזט ניט חיבר בליבן מאל׳ דיא ב״א
דעם דבר גישטארבן זיין מיזט מיזט מיהרי לייב מרוי גאנגן מן גישטאלט מיין שלאנגן מאל׳ גרושי וועלט
זו זיך די פאלק גיפערלט האבן מאל׳ דר פון מוועק גילאגן • מאל׳ מוז דיזר מרוזאך פיל דא פון ניט ביגראבן זיין
וומרדין די שטיט מין שפנגי מי׳ קמו׳ :

דיא ישאעאלים זיין מויל מיטליז גאנגן מוס זו פאר הערבן מוז האבן זיא דען קיסר מוס היולן מן גירופן
מוז מיזט דער קיסר מן מיטליז גאנגן קיגן דיא ישאעאלים מאל׳ האט זיא מלי פאר פאלגט מאל׳ האט
מיין גרושי היולן דען מיטליאיר מן דער זעבריגן לייט • מאל׳ די מיזט גיוועזן מיך יאר תשפב׳ טויזינד
מאל׳ לוויא מאל׳ לוואנליג זו דען מלריס מיך לוויא מאל׳ לוואנליגשטן יאר זו זיינר אלטן : אימטבור דער דוכט
פון דעם פאלק וועלדין די מן דער קרעניץ פון אעלבורג גיוועזט האבן ער מאל׳ זיין פאלק האבן מיבר טרעטן
מירן גלויבן פון דען מלריס מאל׳ האבן מיר גישפעט דריז גיהאט מאל׳ זיין גאנגן מויל דיא אדינה פון בראנדי
בורג הולשטיין דעטוויר מאל׳ האבן דורפן גרושי הירגות גיטאן פאל׳ דיא פפאלן מאל׳ אייכן האבן זיא
גיפיינדט מאל׳ מוך גיבראכט איט אירות אשומת מאל׳ שווערי יסורים מאל׳ מלי מיהרי הייזרן וואו זיא מיהר
אביעט מאל׳ דיכטי זאך זוכן האבן האבן דיא האבן בדעט מאל׳ דאמירט מוז דעם פונטיאעט הירוש
מאל׳ זוכלייג אינליג האבן זיא לעבטיג גיפאנגן גינאין מאל׳ האבן זיא גיפיינדט איט שווערי ביטרן פיין •
זוס לעטטשטן האבן זיא מיהן פיר ריהאן מב גישוזדין פון דעם קאפט וויא מין זוס מויל מלי פיר זייטן האט
מין ריהאן פון דעם קאפט הירוטיר גיהאלטן מאל׳ האבן זיא פון מיינר שטאט זו דער מנדר גיפיהרט זוס
שיאפל בי זיא גישטארבן זיין • דיזי שטיט מין שפנגי מי׳ קמו׳ זיך דאלטן מין מויל דעם דל אג׳ מאל׳ דל
אר׳ דאלטן שטיט עז מוז פיליך מלילוט וואט זיא פאר וואנדרליכי זאכן גיטאן האבן : דער קיסר
הינדריך דער מנדר מיזט מין גאטט פערלטיגר אעטש גיוועזן מאל׳ מין חסיד מאל׳ דעטוטיג מאל׳ האט גיוועבט
מלי דיא וומרטן דיא זיך מיט קריג וומלגיהאלטן האבן דיא האט ער זער גליבט מאל׳ מיזט גישטארבן מן
מאבורג דיא הגאוניט דיא ער ערשט מר דאכט האט מיך יאר פיר טויזינד תשפר׳ טויזינד מאל׳ פיר מאל׳
לוואנליג זו דען מלריס מיך לוויא מאל׳ לוואנליגשטן יאר זו זיינר אלטן :

קונראדוס דער מנדר דער פיר לעהנטי קיסר זו דען מטכטיגן האט דיא אלבה מן גיטרעטן מיך יאר
פיר טויזינד תשפר׳ דער מיזט גיוועזן דוכט מין שוואבן מאל׳ מין ורמנקין • ער מיזט
גיוואנן פון דעם שטאט וחקמן די עניקליין פון קומרוט דער ברודר פון דעם אאכטיגן מוטא • דיזר קיסר
מיזט מר וועלט וומרדין דרך פאר ביט די דער הינדריקוס ביגנדט האט פון דען וואהל הערין די זיא מיהן בייא

ניסן לעבן זאלן זולן. חביב פֿיל רוכטים זיין מיט זו זוערן גיזונען זאמבט פֿיל מהרי חכמים מול' זיין קימריפֿ
החט ניט נאך גיזוערט זונדערליין לוויזט יאר החט ערט ביטטחט :

מיסליום מיזט דער מהר אלך גיזונען מן פֿונן החט דיט אוכה גיפֿיהרט נאך זיינפֿ ואחרט טוט דער
באלטיאו דער חבן גיאמען מיזט מיט יאר תשפֿח' טוזינד חול' מכֿם חול' לזוואנציג יאר זו נאך
דען מולריק. מן דער זעלביגן לייט זיין דיט פֿיהאן גמנגן חולך אנהרן דז גינומן החט דער באליטאו דער
אולך חוט פֿולן חב גיזומען פֿון דעם רוכט חוט פֿיהפֿ דיזי החבן דז זמד זוידרוק זו זיך גילמגן חול' דעם אולך
חוט פֿולן חב גינומן: דער קיסר מיזט מן מיטליא גילמגן חול' מיזט החרטן בכבוד גדול מטפֿגמנגן זוחרן
חול' איט גרושי חטיבה. חול' דיט מן זילר פֿון רוק החבן זיך אקנא גיזונען מן דיט מטכניפֿ ונעגן זיין זיט
נאהנטיר לוק אלבה זיין גיזונען אער חוז דיט רואמיר זיט חין בוט חיבר זיט גיאחבט
חול' החבן זיט חוק חיר זעבן גיברחבט. חוז החט דער קיסר חן חין גרושי לרה גישטחנדן בי חוז זויפֿ
קוען דז זיך דיט טטכניפֿ זו חמאן גיאחבט החבן חול' עטליך דיט חובר החט ביקוען דיט טטכניפֿ חול'
החבן חין גרושי הריגה חוטיר דיט רואיפֿ גיטען חול' החבן דיט טטחט בילוחוגן חול' חוז פֿריי גיאחבט
חין דער זעלביגן לייט זייי רחבעליט גיזוחרדן דיזי פֿערר ביאעלטי הערן דער רוכט וועלפֿ פֿון בייחרן חול'
דער רוכט ערטטט חן דעם קיסר הינדריך חול' חיזט דער רוכט וועלפֿ חולך זו ניהן קוען איט היולך דעם רוכט
ברונו פֿון זאקטן חול' דער הגאון פֿון חוגסבורג חול' החבן ביאפֿטיגט דיט טטחט חינטבורוק חול' החבן
חול' פֿריי גיאחבט. חביר זיט דער קיסר חוז חיטליא קוען חיזט החט ער חין זו חמאן קונפֿט חול' רייבט
טמץ חן גישטעלט חן דער טטחט חולך חול' חחרטן חיזט בייט חיהן גיבולבן דז דיזי חובן גיאלטי רוכטים
חוען חול' דיט טחדן חר טטחטן חול' גוט טון חוז חיהרט קחטח חול' זולן חוען חולך דז חייטרטט בילחלן. חן
טפֿגי חן דעם חי' קטח':

מיסליום דער אלך חוז פֿולן חיזט חולך גישטחנדן חיט יאר תשפֿט חיט טוזינד חול' ניין חול'
לחחנליגטטי יאר זו דען מולריק חול' החט זיינן ברודר חוטח חוז זייער אוכה גיחגט דח איט דז
חיט גחנלי אולבה זחלי חהייפֿ קוען. חול' חז החט חולריק דער גיענט חערט חולריקוס דער רוכט פֿון
חיט דיט גחנלי אולבה זחלי חהייפֿ קוען. חול' חז החט חולריק דער גיענט חערט חולריקוס דער רוכט פֿון
פֿיהפֿ חולך זחלר זעגטט גיטען החט דיט ער זיין ברודר בלונד החט גיחחבט יחריחירוט חול' ער חיזט חלייניג
חלך גיבלבן חן גחנלן פֿיהפֿ. חול' דיזי זוויל החבן חיין בוט חיט חנגדר גיחחבט דז זיט פֿון זיך חב טון זועלן
דיט גיחחנדי פֿון דעם קיסר חול' ניט חן חוטיר חיט זיין החבן זחלן. חול' דער חלך חיטלא חיזט גחנגן חולך
חיין גיחחנדי פֿון דעם קיסר חול' ניט חן חוטיר חיט זיין החבן זחלן. חול' דער חלך חיטלא חיזט גחנגן חולך
חיין חול' פֿיר חול' זבפֿגיג זחקטן חול' חיזט דר נאך זוידרוק חהייפֿ גחנגן. חלזו חיזט דער קיסר חיט גחנגיר חחבט
חולך פֿולן גחנגן חול' החט זיינפֿ חחלן ביפֿולן דז זיט דען חן זחנויר קיין שחדן ליט חן פֿיגן. חול' החט דען
רוכט חוטח זוידרפֿ חיין גיזעגט חול' לז זיינר גיחחנדי גיהחלפֿן חול' דער חלך חוטלי החט דיט פֿולפֿ חוזן זעבן
חול' חיזט לז דעם חולריקוס גילחפֿן לז דעם רוכט פֿון פֿיהפֿ. דער רוכט פֿון פֿיהפֿ החט זיך חיט גיביולבט דז
חר דען קיסר זוידרוק חיט גוטי זחרטן חיבר דירן חול' חרלה זיין חול' החט לז חיפֿ גישיקט דז ער פֿיהפֿ ליפֿן
זול זיין פֿיינר חיטלא. חוז חיזט פֿיהפֿ ביפֿולן זחרדין דז ער זיך ניט זלן טטייפֿרן חול' זיך לז פֿחר זחזן חולך חיין
לז בהחלפֿן טטנקין דרוך לז זיין דז חיזט גיחיזט הער רוכט פֿון פֿיהפֿ. חוז חיזט דער חיטלא חגנגן חול'
חיזט קוען פֿחר דען קיסר חול' החט פֿיהפֿ דיט קרון פֿון פֿולן דעם קיסר חיבר ליפֿרט חול' החט גיחגט דח
בין זיך חיט הבֿ דז זעבן חר טוט חיט חיר וחט דוט טטחט חז חיהן דער קיסר וזידרוק פֿחר גט
חן גינומן חול' החט עז חיפֿ חחלן גיזונען. טפֿגי חי' קטח' חול' הוברוט דך פֿ':

הינדריקוס דער חלך חוז בייחרן דעם קיסר קונרחדוס זיין זן חיזט גחנגן חולך חוקרן חול' החט
כורת בריח גיזונען חיט דעם טטעפֿן דער חלך חוז חוקרן. חול' פֿון רחטרטן חיזט
ער גחנגן חולך חלרוקס דער רוכט פֿון פֿיהפֿ חול' החט דיט גחנגי חדינה חין גינומן חול' חיהן החט ער
גיבולבן חול' גיזיילט גיפֿענקליפֿר זיין גיפֿיהרט נאך דעקפֿטפֿורג דז חיזט זעלביגן לייט דיט דיזידענט גיזונען

חן

מין בייאַרן מוז הוט דאַרטין לאַנגי לייט גיזעסין · ביז דיא טריקן מוז פֿרייא הערין פֿון דער אַרינה פֿון סיהס
הבין גר גרוסי פֿאַר ביט גיטון פֿאַר מיה דבין מיבר מיהן ווייבּראַיט הוט מוז מיהן זוז גילוזין מוז מיהן
זוידר מוך זיין שטול גיזעלט מוך ווייי אוֹבּה וויא פֿוס ערשטן טשגי מי קס"ע: מוך דעס הוט דר מדוריקוס
הרטה ביקומן וועגן ווייי ביזי דאַטי מוז ווערקן דיא עד ברודר דז מר מיהן בוינד האט גיאַבּט
זיא מובן גיאַלט מיך יאַר תשע"ב מז הוט ער זו מיך גישיקט פֿיל פֿאַר נעמן מב גיזאַגטי מוקלן ביטן: ער מיך
זאַל אוזאַל זיין מוז הוט זיך זעלבשטן פֿאַר מיהן נידר גילעגט מוכטיר ווייי פֿיסן מוז מיהן זער גיבעטן ער זאַל נז
מיך אוזאַל זיין וועלן ערט מיך ניט וויל אוזאַל זיין מז זאַל ער מיהמוק ברענגן דען ער העט דז לעבן זאַר ווערקט
מוז הוט זער גיווייזט מוז גישריבן בי ערט מיקהוט אוזאַל זיווענין איט זיינק גאַנזן הערלן מוז זיין דר נאַך דיא
בעשטי פֿרייא גיווארדן מוז מין גרוס מהבה זו מוזאַן ביהאט מלי מיר לעבן טג במריק דך ע':

קאזי מירוס דער דריט אלך מן פֿולן הוט דיא אלכה גיפֿיהרט נאַך זייק פֿאַטרט טוט מיטלאַט וויא
ער נאַך מין זוקער גיזעגט מיט גיווענין מוז דיא אלכה רימקא דוא מובן גיאַלט מיק יאַר
רשע הוט דז אלבּה מליינג גיפֿיהרט מין נאַך לייט בי ז זיך דא מבן מן מיר אקנה גיווענין פֿיל שריק מוז המבן
זיא וואַלן מק דז לעבן ברענגן · מביר דיא אלבּה הוט זיך זאַר גיזהן מוז מוט מיט מיר זן מוי דעס זאַנד
הירוט מוז הוט דיא קרן איט זיך גימאַן זאַבט פֿיל גלעלט מוז גוט מוז מיט גילאַפֿן זו דעס קיסר קורמדיט
דען מגדרן מק דז לעבן גיברַאַבט · מוז מירדאַן הוט גיטן וואַט מיק זעלברט גיגילפֿן הוט · מין נאַך לייש
דר נאַך זייק דיא שריק גאַנגן מוז המבן מירן אלך קמזאַירוס מוי דעס קושטער גיהוט מוז המבן מיהן מוך
זיא וועלן דעס בופֿטי גענן ואַר אס יערליך קאַפּט געלט פֿון מיהרס קמפֿט דז מן דעס גלי זוך מיט מין
בפֿעניג מוז דער אנהג האט גיטומרט מין נאַך לייט:

מאוא מיט מין אוסקוויטר גיווענין מין אבּטיגר שטמרקיר העלר מוז בעל אוֹאַה גיווענט פֿון יונגט
מוך זיא ער דיא שטרייט פֿאַר נוין האט דז לוויטן דעס זך פֿאַלק גיווענין מיט מן דער אדינה פֿון
איט פֿיל לייט רקיסר מוז גוניק מוז המבן בילוואַנגן מיין גרוס חלק פֿון פֿולן · מוז הוט דער אדינה מין
נאַאן גענן נאַך מיק נאַך מיט אַמיט בי דען הייטיגן טג דז פֿאַלק וועגדן דיא מילוואַנדן מן זיל המבן אוזר גיווענין
מן דעס קיסר קורמדוס מוז המבן בינעבּטיגט דיא שטט וועבמן מוז המבן דאַרטין מוק דז לעבן גיברַאַבט
דריא גרַאַבּן דיא זיין דעס יוניק מוז רשטיק דען קיסר גיווענין זאַבט מלי דז קייזלי
פֿאַלק דז זיא בייאַרן גיהאַבט הבן מוז מלי דיא מוליק דיא זיא מן גטרַאַבּן דיא
המבן זיא מוק גיברַאַבּט מוז מיט דער קיסר קורמדוס מיבר זיא קוין מוז איט מיהני גרוסי אוֹאַה
גיהוטן מוז ענטליך נאַך דיא גרוסי אוֹאַה הוט ער זיא ז קומר גיטריבן מוז זיא דר ז גיברַאַבט דז זיא
קוטרבידט הבן מוז דז מיט גיווענין מוק יאַר ת"ש פֿוזיגד מוז ז"ה יאַר ז דען מלי ריס שבּגי מי ק"ע: דער
קיסר קורמדוס מיט מוך מיטלי מוזן וויל דורטן הבין זיך זן מזאַן גיאַבּט דיא הגווניק מוז הוט דיא שטט
מוך גיווערפֿן וואַלן ז בילוואַנגן מיזאַלר וואַ דורטן הבין זיך זן מזאַן גיאַבּט מוז מלי זיי זאַבּטן קוק בעשטן לעבן מוז דיא הגווניק הוט
בילוואַנגן מוז הוט דיא שטט פֿרייא גיאַבּט מוז מלי זיי זאַבּטן קוק בעשטן לעבן מוז דיא הגווניק הוט
ער איט זיך גיפֿירט גיפֿעגלבּר וויי דא איט דז גמלן אַנד ז זיא אוין קונטרבירן מוז מיט וויררוס זיינט
וועגט גמגן מוז זיין מיק ביגעגניט דיא מונגרן מוז מובקן דיא זיין ז הילך קוין דען מיטלי מיר מוז דער
קיסר הוט מיין גרוסי אכה מוכטיר זיא מוי גיטלי מיק יאַר תשע"ב מיט שטט מין שבּגי מי ק"ע: דער קיסר
קורמדוס מיט מיין פֿרוער אלך גיווענין מוז מיט בלוזיק גישטמרבן מן דער שטט מיטריך מוז מיט בייא
גישטעלט וואַרדן ז שפֿיאַר מיק טוק דז ער גיבוי מט הוט מיק יאַר פֿיר טויזינד תשלט טויזינד מוז ניין מוז
דרייאַיג מיק פֿוסבּגהנטי יאַר ז זיינק אוֹכות:

הינריקוס דער דריט דער גינעט ווערט נירן קיסר דער פֿוסבּגהנטי ז דען משבּגיק דז מיט דער מן
גיווענין

גיווען פון דעם קיסר קונראדן מיט אלע זיינע מאנשאפט
טויזינד מאל פיר הונדערט טויזינד מענטשן אין דער זעלביגי צייט
מוזט גאנגן בראשות דער דוכט פון פיהם מיט דרי גרויסע
בין אימום גישטארבן
מיט גיווען פון דעם קיסר קונראדן מיט אלע זיינע מאנשאפט
טויזינד מאל פיר הונדערט טויזינד מענטשן אין דער זעלביגי צייט
מוזט גאנגן בראשות דער דוכט פון פיהם מיט דרי גרויסע
בין אימום גישטארבן

איבר דו זאלסט הערן דעם קיסר וועלכער איז אויך גיווען
מין פיהם פון אנדרן אמול איז מין גרויסיר פיהם מוזט גאנגן
מיט גרוס בלוט פאר גימונג זון איז גיווען. מיט דער קיסר הוט דיא מוביר הט ביקומן מיט דיא
זיין גיפאלן מין דיר שלאכט וויא דיא פוליק איז אוקן איז הויגן וויא מיט דער ברעמיטא הוט זיא דיא פולק אונן געבן
מיט איך זאלפן נאך • מיט דיא קייזרליכי פעלקיר הבן גיגוזט מיט גירוכט מיט לייטן מיט דו געבן
גירוכט מיט הבן גיבראנט מיט גיוענקט מין דער ארמיה מין דער ענג מיט מין דער בריט מיין לייט נאך
פירליג טג • נאך דעם מיוט דער קיסר מיט דער מרמג גמנגן מיט דיא טשטא פומרט • ביז דער דוכט
ברעמיטא הוא איך מונטיר טעניקליך דר געבן • מיט זיין זון שפיטיגיוסוט מיט הוט מוט גיוחר גיבעטן מיט
מוט מוט לייזוגן גיבעטן מיט זאר מיט פיר דער קיסר פון מיט גימאין הוט רחליזן הוא מיינט
גרוסין מוא גענט מיט מאר מקורטירט דו ער מורדליך יערליך אט וויל געבן דיזיו מיוט מאמירט מיט יאר ת"ת
טויזינד מיט פירליג זו נעמ דעם מלכים דו טשיט מין במריק דל ע"ה מיט מין שבעגי מי' קעמ' :

אים זעלביגן יאר החבן דיא פאלקן מיט אלך גיוואלט דעם קאמפיראיר דער זון פון אימום בייא זייגן
פאטרט לעבין מיוט שוס גיוואנדרן מיטן דיא פאלקן מיט. מיט זיין דיא פיהם מיט. וועגן דער
טשטט פרעמט מיוט דער פאר גלייך גיוואלט וואנדרן דער דוכט ברדעמי הוט דעם אלך קטאיראר ווידר געבן דיא
טשטט ברעמי איט זוכר קונטאליין דו ער יערליך וו דריו געבן אלי יאר דרייסיג טפוזנד גאלד פיין גאלד מיט
הונדרט טפוזנד פיין זילבר אכטיומט בחריק דל מ' : מיוך מין דער זעלביגי צייט מיט טרעט הלט הונדרט
טויזינד מיט פירליג זו דעם מלכים הבין דיא מוקגרן ניט אין פאריכן וועלן דעם אלך פיטרט וועגן זייני ביזן
וועלקן דו ער מן זיך גיהט מיט מיין מנדרן מיוט מיר ווילט איט נאיין חבא : מיט זיינן המבעליט וואנדרן מן
דעם קיסר הייריך מיט זיין גמנגן מיוך בייאן מיט דאטרט גירוכט מיט הבין דאטרט פון הבן מיוט גיפהרט
גרוסי בייטן מיו זייט גלייכש ניט אין דר הערט מיוט וואנדרן זיער בייאן גישטאנדן הוט : מיוו דיר מוזוך
מיוט דער קיסר גמנגן מיוך מוקגרן מיט הוט דיא טשטט הויבוך מיט זיא דאמירט בי מיוך דעם פון דאנדרי אעמ
חרוב גיאמכט • מיוך הוט ער ביאעכטיט דיא טשטט פרעטבורג מיט. ווייא אמל נאך מזנדיר הוט דער קיסר
מין גרוסי הריגה גיטאן מן דיא מוקגרן בי זיא ער זיא ן קוהר גיטריבן הוט • דאך נאך גלייך וואל הבין זיא דעם
פיטרי ניט פאריכן וועלן מיט. ניט וויר מן נעמן אלך מיין פאר קיסר גיזעלט פאר מיין
גיוועלטיגר מיט הערין דו נדש מוקגרן זיין ברוור זון דעם אלך טשטעפי מבר מיין לייט לנד דער נאך הוט דער
קיסר דיזן אלך פיטרי ווידרוך מיוך זייני גיאמנדי גיזעלט וויר אלך ן זיא וויא ן ווארן מן טשול וויין בארג
טשטיט מין שבעגי מי' קעמ' :

אין דער זעלביגי צייט הוט דער אלך פיטרי געבן ן מלברטומדער דוכט פון בייאן מיין חלק לנדשאפט גר
סיטט

ביישט חול׳ גוט פון דער ארינה פאמוניה די מיט חורגרין פון רעקי מיין בעגן חול׳ דער רוכט הוט׳ דיר ארינה
מיין נאמען גענבן מוטטרייך נאך ביז חוך דען היינטיגן טאג. דיזיי מיזט פאמירט מיט יאר פיר טויזינד מכט
הונדרט חול׳ פיר חול׳ פירציג די דען מלרים חול׳ נוס טייל שרייבן מיין מנדרי נייט חוז ווח דח שטיט : מיט
יאר מכט הונדרט חול׳ זעקס טויזינד חול׳ זעקס חול׳ פירציג די דען מלרים מן דער נייט פון דרייח נעהן יאר
זיינן דרייח בופשט גיוועזן מן רוס חול׳ דיזי ביאלטי ווח פאלגט בטיקטוט דער נייטי מלבעמטר דער
דרייטי יהניש דער נוחנליגשט. חול׳ חוי דיר מ רוזך החט זיך פיל נאנק חול׳ שטרייט מר המבן מן פיטויח
חז דערי וועגן מיזט דער קיסר גאנגן מן מיטויח חול׳ מיזט דחרטן מיזט עפאנגן וואדרן איט גרושר עהר חול׳
החט מיך גינאמן דיח שטחט רוס חול׳ דיח דרייח בופשט ווייל ווח ניט העכט חורהדויך מן חיינר פרייחן ווחהל
חר וויט זיינן וואדרן החט ווח דער קיסר חלי קאמירט חול׳ חב גיזעלט חול׳ מן חיהרי שטעלגיזעלט דען הגאון
פון באבוברג איט נאמען קליאיטי דער חנדר גלוסוס דך מ׳ :

אים זעלביגן יאר זיינן דיח טירקן גאנגן חויך מיטויח חביר דער קיסר מיזט חיהן מיטקיגן גילאנגן חול׳ ווח
חוי דעם נאנד גיטריבן : די פאלק חוגרן זיינן חב גיפאלן פון חיהרם גלויבן חול׳ המבן גילעגט שטרט
מן דער חאוה פון דיח מלרים חול׳ המבן זיך זיין זייחן אלך חר וויט ווחן איט נאמען ביולי איט זולכי קוטטאליון רי
ער פאר פאלגן זאל חול׳ חב זו טון דיח חאוה פון דיח מלרים. חלזו זיינן חויך גישטאנדין די פאלק די נאנדש
חול׳ המבן חלי דיח הגאוון חויך דינשט ברחבט חול׳ דיח אינבן חול׳ דיח בפאלן חול׳ חוגרן זיך פינדן המבן
חוזן חול׳ חלי חיהרי חלאר חול׳ דינשט הייזן המבן זיח חלי זו שטופן חול׳ זו במריק גיוחרפן. חויך דיח
משכנוש חול׳ דיח חיטליחיר דיח זיך דחרטן המבן פינדן חוזן המבן זיח חלי חוק גיבראבט חול׳ דען אלך
פיטרו המבן זיח זעבנטיג גיפאנגן גיוואן חול׳ המבן חיהם דיח חויגן גישטאנדן. חלזו חוי דיר חוריוך
חיזט דער קיסר קוען חביר דיח אלחאה זו המוטן חול׳ זיין וועג חיך דער טוגח גיוואן חביר החט זיח ניט
קענן בילשיגן חול׳ חיהן ניט אאבט גיוועזן חול׳ חיזט וידרוק זו רוק גאנגן חן זיין זאנד. דיזיי חיזט
גיוועזן חיט יאר תרח׳ טויזינד חול׳ זעקס חול׳ פירציג די דען מלרים. הוחברטוט גלויוס דך מ׳ : חיט יאר
תרחי׳ טויזינד חול׳ פופציג די דען מלרים המבן זיך דיח חוגרן גירישט חן דיח חלחאה זו ניהן חול׳ חיהרן
חאדרט חן משכנו נעאן וועלן. חביר דער קיסר חי חיהן חיטקיגן גאנגן חאבט דער הגאון פון דעגנטפורג
גיוועזן חיט יאר תרח׳ טויזינד חול׳ זעקס חול׳ פיר חול׳ פופציג. הוחברטוט גלויוס דך מ׳ : חיט יאר
תרחי׳ טויזינד חול׳ פופציג די דען מלרים המבן זיך דיח חוגרן גירישט חן דיח חלחאה זו ניהן חול׳ חיהרן
חאדרט חן משכנו נעאן וועלן. חביר דער קיסר חי חיהן חיטקיגן גאנגן חאבט דער הגאון פון דעגנטפורג
זיין חביר דער קיסר חיזט חיהם חיטקיגן גילאנגן חול׳ חן זיין נאנד חיין גיפאלן חול׳ המט חיהן חוי זיינן נאנד
פאר טריבן בי דר גישטארבן חיזט : נאך דיזר פאר פאלגט נייט חיזט דער בופשט קוען חיט פיר חול׳
נוחנליג הגאוון חויך דען רייבט טאג נאך חנען. חלזו זיינן חיט חיהם חויך גאנגן דער קיסר חול׳ דער בופשט
חאבט פיל הגאוון חול׳ שרין חול׳ פירייח הערן חאבט חיין גרויזן חנען פאלק חול׳ זיינן חורשידט חויך
חול׳ דעפאלט חול׳ רעבנין וועגן חיר חאוה. חביר דיח זיינן ניט חנפטיג גינוג חול׳ חן
גיהחט חול׳ זחזן נור דען נאנד חן דיין ביפעלך ברעכן חערח זו חן דיכטן חיט
דעם טוערט. במריק דך מ׳ :

דער קיסר הינדריקוס החט חן גישפיהרט זייני קרעפטן חוט גינן דערי וועגן החט ער חן
גיהחלטן זוייח יאר פאר נייט טוט חן דיח רוכטיגן חול׳ חיזט חוך חיט חורדינרט זיינן גיוועזן חיין קיסר זו
חוזן חול׳ זי חיט זיינן חוי דען מלרים חול׳ חיזט חוך ניט דרייח יאר גיוועזן. חול׳
עהיהלטן זוייח יאר פאר נייט טוט חן דיח רוכטיגן פאר חורדינרט דיח פאר חורדינרט זיינן גיוועזן חיין קיסר זו
חוזן חול׳ זי חיט זיינן חוי דען מלרים חול׳ חיזט חוך ניט דרייח יאר גיוועזן. חול׳
דער קיסר חיזט גישטארבן בורטי פעלז ליגט חן קוסטניץ חול׳ חיזט בייח גישטעלט
חיין זעפעהלטי חוי דען מלרים חול׳ חיזט חוך עלטרין חיט יאר פיר טויזינד תרחי׳ חלך מ׳ זו דען מלרים
חחדרין זו טפייאר בייח זייני חאלטן פאר יאר פיר טויזינד תרחי׳ חלך מ׳ זו דען מלרים
חיט זעפעהלטי יאר זו זיינן חלטן : נאך דעם דאז דער קיסר הינדריקוס נירו גישטארבן חיזט חוז זיינן

היא בפשטו אין רוח ניט אין גשאפט ווארדין איט קונטונעלן אז׳ גוט היישוק דעמ קיסר ווית גוס שרשטון
זונדרליין זיא החבון זיך מזייגיג אר ווילט נאך מיהרן גוט דאקון ווצלכיר מיהן אחול מן שטענדיג מיט גיוועון עז
אמ׳ דעמ קיסר דילוך זיין גיוושפין מוזר ניט ווית אוך נאך דער גיבריך מיזט ז׳ דיר לייט · בושטיום
דך רוח׳ :

היגריקום דער פירט דער פאפעהטי קיסר ז׳ דען משכניזיק החט דיא אלובה מן גיטרעטין מיט יאר
פיר טוזינד חוג׳ תיו׳ חול׳ ער מיזט דעמ קיסר היגריקום נירו זיין זון רוכט ווקון פון שטאמ
ווקסין חול׳ פיגך יאר מיזט ער חלט גיוועון ווית ער קיסר מיזט ווארדין · דיזר קיסר מיזט אר נאכין ווארדין
פאל׳ גיוועט ווארדין ז׳ חלי חכאוה מן חלי מיהרי ספריק חול׳ חוך גיוועט ווארדין חול׳ נאכין ערמן תכסיטו
אלחאה · חול׳ דער קיסר מגטח החט די אלובה גיפיהרט מין נאכי לייט איט לויטר חכאה : ארק גרחב
ווילהעלם פון טיריגן מיזט חוס זיין לעבן קוין פון דעמ פאלק ווענדרן חול׳ זיין ברודר חוטח החט יזרד גישעון
חן דעמ קיסר חול׳ חוך חלי דיא מן ווארנר ווקסין ווארדין דיא איינשטי החבון דיא חוטח בייא פאלקיטמן · חביר
דער ברון דער רוכט פון ווקסין מיזט איט ביקוין חוך דעמ ווענג חול׳ דיא החבון קרחקעל איט מנדר מן
גיהחבון חול׳ מין אלחאה לוישן זיא ביגעבן חול׳ זיין חלי בייזי מן מיינר טעה טוט גיבלובן : בלימלוו דער
מנדר דעמ פלק קוויאירוס זיין זון דער פירדי אלך מן פולן החט דיא אלובה גיפיהרט חיא יאר התיט׳
טוזינד חול׳ חכט חול׳ פונפציגשטי יאר פון נאל דיא מוריק · דער אלך החט זיך ניט ווחול מן גילוזין חול׳ זיך
שלעכטי הנהגות ואר גימוין · ער החט פייד גיהחט דיא חכאיט חול׳ חלי זיין טריכטן חול׳ טרחכטן מיזט
חוך לויטר גחה גיוועון חול׳ חוך מייטן המ׳ת חלי דעמ גוטט מן ז׳ טון איט עטין חול׳ טרינקן חול׳ זמ׳
חול׳ מיין גרושר רגון חול׳ חכזר גיוועון מיבר זיין פחלק : פטיפלוו דער הגאון ז׳ קרחקע דער החט דען
אלך גישטרחפט מיבר זייני ביזי דחטי חול׳ ווערקן דערי ווענגן החט דער אלך ביפעלך געבן די מן מיהן זון חול׳
זיין לעבן ברעגין מיזי דיזר מוריזך החט מיהן דער בופטט מין חרק גיטן · לוק לעטטטן חביר החבון מן
מיהם אורר גיוועון חלי זייני שריק חול׳ זיין פחלק ביי ער זיך ז׳חלירט החט חול׳ דיא פולט גענן מין חוגגרן
ווענדיר הירזוך גילחבן ביי מיהן חיות רעות חוך געטען החבון · חוו החט זיך מן פולן גיוועון מיר לייט זחג רפו׳
חר החבון חול׳ חיינר החט דען חנדרן חן גיברחכט חול׳ מיזט קין חלך מן פולן גיוועון מיר לייט זחג רפו׳
יחר ווחדרליין לויטר הוכטיט החבון רחגירט ביי די ער חלך פרויזיטי רחגירט החט חיט יחר נה׳ חיט
זעקטטן טוזיזר :

אין לייטן ורטיטלוו דער פיר חול׳ לוחלנגטט הוכט ז׳ דער חדינה פון פיהם החבון דיא לויבר חיבר החד
גימוין חול׳ ליאוך יחר חטהרט מן דיזר יחר טחפט פיהם חול׳ דער הוכט החט ביפעלך געבן די מן
זיא חוט רחטין זו׳ חול׳ חוי דעמ יחר ז׳ טרייבן חול׳ חיבר הונדרט זיין לוק טוט גרילט וחחדרן חול׳ פחר
ברעטט וחחדרן · דיזר הוכט החט מין חלחאה מן גיוחגט דעמ בלימלוו חלך חוי פולן חבר חיט מן דער
גוט פחר גילן וחחדרן חול׳ דער חלך חוי פולן החט זיין טוזעטטיר גענן ז׳ דעמ הוכט ורטימלוו ז׳ חייר
קחוין : חיין טיל הגאון חול׳ דוכטיט פון חטכניט החבון זיך חקוי גיוועון מן דער קיסרתה חול׳ החבון
גיוחגט עז גיביהרט קייסר וויבט פחרטן חול׳ זיין זיא זו׳ ז׳ קיסרוס פיהרן חו׳ זיין זיא נאך טפייער גחצין חול׳
החבון איט פרחקטיקו ז׳ וועגן גיברחכט די זיא דען קיסר דען יוגן חיין הער פון חיילך יחר ביקוין החבון
חול׳ החבון חיהן חין חיין זיך ביקוין ז׳ גילן חול׳ החבון גיפיהרט חוך דעמ ריין ביי נאך קעלן חול׳ פון
שטטטן חן שגגי חי׳ כה׳ : חין דער זעלבין לייט החט גיוחין פחטר חיט חול׳ דען הגאון פון קעלן חול׳ דען הגאון ז׳ קרחקע פרידיך פון ווקסין חיין לוק
חיין לייט וחג גיבלובן חול׳ חן החט חיט חטר חטעיר גיוועט דען חגאון ז׳ חלי בייזי חיין חלי חיין חלי
חיין חלי חיין חלי חיין חלי

טאָטיר פֿון פֿאַרק גרויס פֿון טאָטאַרן • דיזי פֿרוי֯ס האָט מיהרן אויך גיוואָרפֿן אין גיוועלב מיט האָנד זייַנע גרעטשן
פֿייַנד דעם גרויזאַם אַרק גרויס פֿון טירינגן מ' מיט העסען מויל האָט מיהן מוט זיין לעבן גיבראַכט וויא מיר מויל
גמאַכן יתגן מויל זייַנ פֿרוי֯ס מיהרן מיינען זיך גימאַכט מי חייב • די שטיט מיז שפּגי מיז דעם מי' כה' : עז
שרייבט קאָטוס מיט מי' קב' וקו' די מיט טרעט מיז דער לייַט פֿון תתכח' טוויזיד מויל פֿיל מויל זאָלן זיך
דען מלריס מיזט די אויל בתולה גמר מיז מיין שלעפּטי אטרכה גיזעזיץ די מיז דער זעלבין לייט זיין גרושי גרוש
גיוועזין מיז פֿיל מורטן מיז דעם גמיני טשך דעם מרופי • מיז מיטלוי מויל מיז רוס המבן זיך פֿאַר טשרייט מר
המבן מיבר דער וואָהן פֿון דעם בופּשט : מויל מיז מוגרן זיין מויך פֿיל אלחאות גיאטין מויל זיך פֿאַר חויזמבט
דורך דיא אלחאה די גמר מיין אטגי פֿאַק הוגר גישטארבן זיין : עז זיין גרושי אלחאות מויל מויך
וויקליין מיזט גיוועזין זויטן זאָטיר דער אלך מיז פֿולן מויל דעם פֿרעמיטן דער רוכט פֿון פֿיהם מלז
גמשלויר די דאָ גלייכט ניט גיוועזין מיזט זינט קראָנט גישטארבן גיהאט • מויל מיז דיזר מוריזך האט
פֿיקטאריע גיהאט מויל פֿון טייל זאָלן המבן דיא קיגן במרט פֿיקטאריע גיהאט • מויל מיז דיזר מוריזך האט
זיך מרהובן מיז טשרייט זויטן דעם קיסר מויל בופּשט מויל פֿיל זאָלן האט מלעבט גישטאנדן
מויל מוך רייגלט גיוועזין פֿיל זאָלן דער קיסר גמלן מויך מיך דעם רייכט טאָג גישריבן מויל גיוואָרט האט
טרוכט מורר המפֿטוג אער זו מר זומרטין העטי וויא ער מויך מיך דעם רייכט טאָג גישריבן מויל גיוואָרט האט
קיגן זיינ פֿאַק מויל קיגן דיא זאָקטי פֿעלקר מויל גיבעטן בין זיך גרושי במטאטטן דריין גלייגט המבן מיז
נעמליך דער הגאון פֿון אטגלן מויל קהלן מויל זוכטן מנדרי פֿאַר נעהאטי היבטר מויל המבן שלוס גיאָהבט
מויל מיזט גמר פֿיל דר פֿון זו שרייבן זוהרלין וויל עז איט דיזר בישליטן : מין בופּשט מיזט מין רוס גיוועזין
איט נאָהן היל דברמט מויל זיין נאָהן האט פֿאַר וואָרט מויל מיהן גיהייטן גרינדוריס דער זיבט מיזט מויך
גישטאנדן מיט יחר תתלו' טוויזיד מויל זיבן מלריס די דען מלריס דער האט ביפֿולן די דיא גישטוליבי
דוכט פֿיהם פֿון האט דיא קרן מיט פֿאַמיגן פֿון דעם קיסר הינריק דער פֿירדי מויל מיזט זאָר זעלבין לייט מ
מיינט אלך גיאָהבט וואָרדן מין דער טטאט אענלן מויל די מיזט דער ערשט אלך גיוועזין זו דעם אלטאָ פֿיהם
זו דעם פֿאַלק סאָלכאָקן דיא די אלמאָ דיא מוב גיאָהבט מיט יחר טלט' מויל דיזר אלך מיזט
גריקריט מיט יחר תתלו' זוערדן מיט אלך מיט מיט טוויזיד מויל זיבן מויל זיבנליג זוס דען מלריס מויל דער
סיין מיזט דרויך ואלך עז ואטול בס די מיזט מוז פֿיל זו זמגן מיט זיבן מויל זיבנליגטטן יחר מיזט זר זוס אלך
גיאָהבט וואָרדן • מין דער זעלבין לייט מיזט זו אענלן גיאָהבט וואָרדן ביין מיהרן מ מזאָהלן קומבט די דער
אלך ורטיטוט זוי מויל גין מויל זו ערבין דיא אריגה פֿון אטגלן מויל טלעזיין : עז

רודולפוס דוכט פֿון שוואבין מיזט רחבעליס גיוואָרדן מן דעם קיסר הינריקוס מויל זיך זוס קיסר זאָהן
אָהפֿן גמך דיא וויל דיזר גיאָהלטר קיסר ביין זעבן מיזט גיוועזין : מויל דער בופּשט
גריגוריוס דער זיבט האט מיהם קייסרליכי קרון מויך זייַנט הויבט גיוועלט איט קונטוענלן מויל גוט הייטוט
פֿיל רוכטיט מיזט מטכט מיך יחר תתלו' טוויזיד מויל זיבן מויל זיבנליג יחר זו דען מלריס : מויל מיזט דער קיסר
מויל מיין טוערי אלחאה מר המבן ביז מזו וויט קוען מיזט די דער קיסר האט חרוב גיאָהבט מויל האט
מויך זיך מיין טוערי אלחאה דרויס גישלוס אלחאה דרויס גישלוס מויל די קלויך מיזט הין מויל הער גמלן

מפט אחלט החבין דיה קיימרליכי פיקטאריע גיהחט חול' מפט אחלט החט עז קונטרא גחנגן גחנגן איט מיהנן
חול' דיה קיגן בחרט פיקטחריע גיהחבט: מיט יחר תחט הונדרט חול' פירליג טויזינד חול' מחליג זוס זחל דיה
טרין החט זיך חיין גרושי שטחרקי אלחאה חול' גרושי שלחטין חול' בלוט פחר גימונג זיך ון גיטרחגן זוישן
דעם קיסר חול' זוישן דעם רודולפום פחר דער שטחט אערז בורג חול' זיין חויך ביידי זייטן גיבליבן חיין גרושי
אנגני פחליק מהני זחל: ענטליך החט דער קיסר אייגשטער גיטפילט חול' רודולפום זיין פחליק זיין הויפן
זויי גיפחלן פחר דעם קיסר זיין פחליק: חול' דעם רודולפום חיזט החנד חב גיהחקט וחחרדן חול' דער
קיסר הינריקום חיזט דורך דיה גרושי טירעפנט חול' שחראולין פון זיינם פחליק זויי חב קוחן חול' חיזט קוחן
זוישן פון פרנים וחחו פיר טויזינד רכבי' חול' החט זיך החרטין וחר בחרגן דען עלר חב החט וחר אייגט זיין
פחליק העטי חין גיבימט חול' דיה שלחטן וחר זחרין: חול' זייני חוגינרר חול' הויבט לייטן החבין חין זויל זיין
זון פון קיסר חר וויל: נחך דעם החבין זיה גיוחלט נחך דעם קיסר חול' זיה החבין חיהן גיפונדן חונטיר דיה
דר שלחגי חול' החט נחך גילעבט חול' ניקט חן זיינם לייב פחר לעלט גיוועזן חזו דיה החבין דיה קיימרליכי חיין
גרושי פחרייך גיהחט דריבר דו ער פירדן טחג נחך פחליק חיזט גיוועזן: דייר רודולפום חיזט חיין גיבראכט
חחרדן דיה שטחט חערז בורג חול' החרטין וחר דייר החט ער דיינן גיהחט חול' ביקענט חויך זייני זיינ חול' החט
גיחגט עז חיזט איר דעלט גישעהן דו איר דיה החט חב גיהחקט חיזט וחרדן דעלן חיר דייר החנט חיך
דעם קיסר חיין חייר חול' פפליכט גיטן חחבן חיהרי חול' הולדיג לו זיין חול' דו החבי חיך גיברחכן דערי וועגן
חיזט איר זולט לו קוחן חול' חיזט חן דייר שטחט נחך עטליכי טחג גילעגן חול' חיזט החרטין גישטחרבן חול'
חיזט איט גרושר עהר ביגרחבן וחרדן חין דייר שטחט חערז בורג:

אים יחר תתחא' חול' חיין חול' חול' פחליק זוס זחל דען נולריס חיזט דער קיסר חויך חיטליט חחרשירט
חול' החט החרטין חיין גרושי תורבן גישחלט חן חול' שטחטן חיזט דיה החט חול' שטחט ביחעלטיגט חול' החט
וחחרדן חול' חיזט גחנגן חויך רוס חול' דיה החט זיה זחזן בויחרדן חול' החט חיהן חויחרן ניהר גילוגט חול' דען
חויחרן דיה חויחרן חיין חגדרין חיט נחחן קלויבי דער דריט חן זייני שטעלן גיועזן וחר טיקט חול' החט חיין
חול' חיזט חול' פחליק זוס זחל דיה נולריס חיזט חחרשירט חול' טויזינד חול' חחליג פירליג זוס זחל דען
חבגיחחן: ולריטוחו דער ערשט חיזט חיינם דרחכט גיחחלט חחרדן חיבר פוון נחך זיינם
פחטרט חלך בחליטוחו זיין טוט חיט יחר תתחא' טויזינד חול' חחליג זוס זחל דיה נולריס חול' חיזט חיין
קולגר חול' דחחוטיגר הער חול' ענחליך חן נחחליך חול' וחחו חן גיהחן גיוועזן בייה דעם חחנד זחל' גרושי
שטרייט גיהחבט חיט דיה רייחן חול' חיט דיה חוסקוויטר החט רחגירט זוחנליג יחר חול' דר נחך החט חר
זיין זעלחויך גענן: חיט יחר תתחא' טויזינד חול' דרייה חול' חחליג זוס זחל דען נולריס חיזט חיין חנטט
גישטחנדן חיט נחחיגיט חול' חיזט גחנגן חויך חקטן חול' דען חול' זעלט דער קיסר חיין חול' חיזט חיין עהר
החבן חקטן חול' חוה דייר חוריחך החט זיך חבגטרייט שטרייט חר הובן לוישן דעם קיסר
חול' לוישן דען חקטן חול' החט חן גישטחנדן קונטריבלייך פיר יחר: חלה החט חיין פרוים חיין גרושן חיין
דייר גיחעלטן הערחיגיט חויך חקטן גיחטן חול' חיזט גישטחרבן חול' דען קלויבי חיין עהר
גיהחט: דער קיסר החט פיל שטעט ביחעבטיגט חן חקטן זחל חבייר דו זחל זיך פחליק החבן זיך לו חוחאה
גיחחלט חול' לו זיך גיברחכט חיהרי נחבן חיט חבגטיגט חול' טיירגן חול' העטן חול' החבן דען קיסר
חול' החבן דיה קיימרליכי גישלחגן גיטלחגן דיה וועטט פעלטי חול' טיירגן חול' העטן חול' החבן דען קיסר
חול' דעם זחל גיחגט חול' זייני גחנגן חויך חדיה חון פון פרחנקן חול' החבן דיה הויבט שטחט זוירלבורג דר
חחבט חול' החבן דיה קיימרליכי גישלחגן חיט חיזט חיין יחר תתחא' חבייר החט ניט
גחנג דר נחך חן גישטחנדן דו דער קיסר וויהרוך דען חקטן זוישן דיה שטחט זוירלבורג חב גיחחן החט חול' וויהרוך
לו זיך גילחגן וויה לו וחר:

ורטיסלוס דער חוב גיחעלטי חלך פיהם חון פחליק דיה גחנגן חויך דיה פחליק דיה גיחעלדיט וועדין וועגן
דיה גיועטן החבן חן זיין חול' החט זיה חחבן קונטרבירן חול' החט זיין חחרשירט חויך חיין חול' דיה חחבן
זיין חקטן חול' דיה חחבן חיין גרושי חיט חיין גרויזיגן גיוחלטיג פיל וחלן חול' חיזט גחנגן ביי חן דיה חחבן

דיא מין וואהניר מיהם מטקיגן גאנגין מוז מיט מין גרושי אלחאה דרוי קוארן מוז מיט מוך ביידי זייטן גאר
פיל פאלק בליבן חביר דיא פיהאן החבין די פעלר דר החלטין חביר דיא פיהאן החבן גאר ווינג פאלק אין גיהחט
מוי דיר מרוחך החבין זיא ניט גיזוחרטיט בי זיך דיא ואקטין ווירדוך ז מוחאין גילוגין החבין מוז גלייך פאלט
אידרוק מין זיין וואנד גאנגין מוז בשלום מן קוארן • דיזיי מיט פעמירט מיט יאר תתתר' טויזינד מוז פג' ז
דעלן מלריס : דער קיסר הינריך מיט דריי מוז דריימיגטשטן יאר ז מיט אלבות די מיט גיוועזין מיט יאר
תתאט' טויזינד מוז ניין מוז מבליג ז דעלן מלריס החט ער מן גיהחלטין מן דיא חוכטיט דיא ווחהל הערין די
זיא זולן זיין זן איט נחאין הינריך דער פיפפט זון קיסר בייא זיינט זעבן אחבן :

אים יאר תת"ן טויזינד מוז נייניג ז דעלן מלריס החט דער קיסר הינריקוס דער פיפפט וואין ביפעלך מוי
גין די דיא חשכטיט זולן פרייא זיין מוז מוסטלוך מיר וועלקין ז ואר ברענגן מוז קיין גיהיימלוך
קייט דרוי ז אחבן גלויוט דך מח' : מיט טרעטט מיט יאר ת"תן טויזינד מוז נייניג ז דעלן מלריס מוז דיא
פחלניטיגי יאר הינר נאך זיינן היאוט לייבן גיוועהן וואלדין גאר גרויזיאי וואנדרליכי זאבן די דער כדור זון דעמ
היאל מיט גיוועזין מז רוט מוז ווא מין קלוק מוכן דער דא ברענט • מוז דיא זן מוז אאנט החבין ניט
גילייבטיט ווא זיא החבן פפלענגן ז לייבטן • מוך מיט מין ליקוי גיוועזין מן דער זן מוז אאנד גאר וואנדרליך
מוז מך מנדרי שטעדט זיינן ואר ערדרט גיוואלדין מוז רוט גיוועהן • זיינן מוך שטערן גיוועהן וואלדין גלייך מוז
וועלן זיא זון דעמ היאל ז דער ערד גיפחלין וועלדין • מוז מיט זופפט זון דעמ היאל זיינן גיוועהן וואלדין מוי זיא
ווא פיאלריגי ברחנד פיייאר מוז ווא מין רוט טוועלט מז ווא בוט מוך ווא בוטיגי פפיילן מוז רוט ווא
פיייאר מוז זיינ גרושי בוין מוז החגיל מוז וואנדרליכי זאבן זון פיייאר מוז ווינד גאר טטארקי די דער גלייבן
ניא גיוועהן מיט וואלדין • מוז דיא גילוועלטי דיא זיך מוך דעמ היאוט לוך פאר שטיין החבין דיא מוי ליגוג
געבן די עז בידייט גרושי גרוש מוז פיל בי קוארן וועלט דעלן מאך פחלניטיגי יאלן מוז ווא עז מוי גילייבט
החבין מוז מיט עז מוך גיפחלוגט • שפנגי מי'ר' מוז קחמיט מי' קח : מין דער זעלבין לייט מיט
גיוועזין מיט זאנד זאקטין גרושן דעט ווא חך מין טיזיגן מוז דער החי שרעק מיז גאנגין מן דעמ זאקטיטי
זאנד מוז ווא זיא גילאגן זיינן החבין זיא מין דער בדייט מיין גאלי אייל וועבט פאר גיטאלן מוז מן דער זעבן
דדייא אייל וועבט מוז החבין גיפחלגן מז טיבט די דיא זן ניט דר דורך גישיגהחט • מוז החבין מוי די קדויט
מוז תבוחה מוך בעטען מוז דיא היא שרעקין זיינן גישטארבן מוז החבין מין גרושי גישטאנק גיאאבט
די זולך גישטאנק פאר מורחבט החט די מין גרושי אפפה מיט ב"א דרוך קוארן מן דעמ גאלי שטך מן
חשכטי ב"א פחשטרחגידט החט פיך יאר • די שטיט מוך מן דעמ חבגיאעלטי מפרי :

דעסילום דער אלך מוי פיהם מיט מוי גאנגין ז יאגן מוז מיט זיינט זון בפפרד גיפחלן מוז מיט
גישטארבן מיט יאר תתנב' טויזינ מוז נייניג ז דעלן מלריס מוז די אלבות זון פיהם
מיט זעבניג יאר מהני אלך גיוועזין זונדרליין החבין חוכטיט רחגירט ווא לוט ערשטין בי דער אלך ורידיטוי
מיט אלך גיוואנדרין בארין : קונדיט דעמ קיסר הינריך זין זן מיט רחבבליט גיוואנדרין קיגן זיינט ואטיר
מוז מוי דיר מרוחך זיינ גרושי גרוש גיוועזין מן מיטליו דעלן ער החט בייא זיינט ואטרט זעבן וועלן אלך זיין
מוז החט דעלן בופטט חב גיוועלט מוז מיט פיל בלוט דריבר אר גאנטן וואנדרין מוז דער קומדוט מיז גישטארבן
מיט דריטן יאר זון דעמ אאנ מן ער דיא רעבעלריין מלפפחגן החט מיט יאר תתנה' : מן לייטן דעמ קיסר
הינריקוס דער פירד מיט פירלינגטשטן יאר זון זיינט אלבות ז מיט גיוועזין מיט יאר תתנ' טויזינד מוז זעקס
מוז נייניג ז דעלן מלריס החבן מיט זיך בירחד שלחקט דיא מלריס די זיא וועלן אלחאה המלטין מיז מרץ ישרחל
מוז מן ירושלים דיא הייליגי שטחט מוז זיא החבן זיך מיין רוט זלם מוך מיר קלייד גיענדהט זלם לייבן מוז מיט
מין גרושי לרה מוך יהודיק גיוועזין וזיא מיט ערשטין חלק שטיט מיט יאר טויזינד תשנ' מוז זיינן ז מוחאין
מוז חשכטי מוז מיט וועלן מוז לרמת מוז מגלוטירח מיט מיין וואלק ז מוחאין קוארן דיא מן ניט
החט לילן קענין וועבן גרושי ואעבן פחלק אין מוז זעקס אחל הונדרט טויזינד מיטל ביוועלטי לייט מוז בידר לייט
מוז המבן זיך זיבן שטרומין פאר גיוואלן דעלן זיא החבין מוך מיינר שטרוט ניט גין קענין דעלן די זאנד החט זיא
ניט טרחגן קענין וועבן גרושי ואעבן פחלק אין מוז זעקס אחל הונדרט טויזינד מיטל ביוועלטי לייט מוז בידר לייט
דעמ וועבן זיינן מיהן פיל בין ביגעבנס ז קוארן איט דבר מוז חרב מוז רעב :

אים דריטן יתר זו מיהרן מן ליהונג מודר אתרש מיט יחר תתנט' טויזינד חול' ניין חונ' נייליג זו דעם מולריט
זייך זיט קוקין נאך ירושלים מ"ג החבין דיט טטטט ביאעבטיגט זוחאבט גמלן מרן ישרחל חונ' לאנר
פולטיק חונ' דיט גרוש אעבטיג טטטט מטטיכי חונ' אונטטין פל טטטט מהני דיט גיאיעלטי טטטט חונ' זיט
החבין קוס אוך גיאחבט דיין גאטפריד מיבר ירושלים חונ' החבן הגאונים חונ' מבטין גיזעלט חונ' חוך פל
טריס חונ' רחטיס מן מטטיכי טריפחלי לחון חטקלון חונ' זונטטין מורטן חונ' טטטעטין מהני דיני גיאיעלטי
טטטעט מן מדר טטטט חונ' גרחב טחפט החבן זיט מוברקייט גיזעלט חונ' זיין חלי מונטיר זומרפין גיזונעין דעט
אוך מן ירושלים: ווען מן דיט מולריט זולפיט גיהערט החבן חז החבן זיט זיך קוס מנדרן חמל וירד מן
גיזחאלט חונ' החבן מיין וחק זוען נאנד דז חטר זו היל' דיוק אוך גאטפריד דט חיט זו מר וייטרן זיין אלטוס
חלז החט אח דער תיגר דר וויטט חונ' חיט חוך גאר טטטרק גיזונעין חיט פחלק חונ' דיט מולריס פון דיט יונט
דיט זו פחר אחלט זיין חוך חיט מיהרן גיזונעין מן מיהרן חורלימלן חונ' בונט: חילומרט חביר זיין זיט זו גיפחלן
זו מיהרן טשומיס חונ' החבן מיין גרוטי הריגה חונטיר מיהן גיטטן דז דער גלייבן זיין זעבן טאג ניט חז מין
חגבה גיזונעין חיט חונטיר דיט מולריס ביז דען היינטיגן טאג חונ' פל' חחל נעהן חחל נעהן חון טויזינד דיט דיט
פלוסט החבן נעבן חונ' דעם טשווערש חנטפחלן דיט זיין הונגרט גיטטחרבן: חונ' חז טרייבט בויטיג ברך
סב' ד: דט חיט חקוס וומרדין דיט נבוזה פון זכרי' מי' יג' טטיט חז חבקט להטאיך כל הגוים הבחים
על ירושלים: דחז חיט חז פל' זוען חיך זו זחגן פחר טילגן חונ' חיז רחטן מלי דיט פעוקרין דיט דח קוקין
חוך ירושלים: חונ' דער גחטפריד החט מין יחר רחגירט מן ירושלים חונ' חיט גיטטחרבן חונ' נחך חיט
חיט זיין ברודר בודרון אוך וחרדין: חונ' נחך חבט חלפין פון דיט מולריס החבן נחך מיהם רחגירט חונ'
חיט רחטן זועלן: זונדרליין ער החט זיט פחר טיקט מן מין פרעאר נחנד: חביר זיט החבן מיהם חוך
גילוחרט חונ' החט חיינר מין קוקין נחך חיט נחבט חונ' דער נחבט חונ' מיהן החט חוסן דז זעבן גיברחבט
חיט יחר תתסה' טויזינד חונ' תקח' נוס נחל דיט מולריס במריק דל קיח': במלולו דער דריט דער זן פון
פלדיטון חיט חיט מין רוכט גיזוחרדין חיבר דיט חדינה פון פולן דעם יחר תתסב' מן טויזינד חונ' קב' זו דען
מולריס ער חיט מין חטפטיגר טטחרקיר העלד גיזונעין חונ' זער מין פחר זוכטיר חונ' קליקליכר קריגט העלר
חיט חונ' פל' חחלטוס גיהחלטן חיט דיט חחטקוחיטר חונ' חוקן קיין חוך מין ביטרייבט חונ' חן ביטרייבט
מיהן דז זער זיבן חונ' דרייטיג טולחלטן חיבר טטחנדין החט חונ' חלי חחל דז פעלד דר החולטן חונ' פעריר וועלט
נחך חיט פון גיחעדיט וועלן:

הוינריך דער זן פון דעם קיסר חיט חז זחגן פחר רייכט חיט ער ענטליך וומרדין ביז ער חיט חונ'
חיט וומרדין מן זיינם פחטיר דז זיין זעבן טאג מיינם זן חז ביז גיטחן החט חיז וויר חיט חונ'
החט מיהם וומר גיטחן חין חלי חלי זיינר פיינדן: חונ' נו וומהר חיט דער קיסר חלי נחך גילוחזן החט חונ' החט
מיהם וועלן דז החלב קיסריס פעבן בויט זיינם נעבן חונ' דיט חנדיר העלפט נחך זיינם טוט: נחך גלייך וומן
חיט ער חלי החלן טטחרק דח בויט גיבליבן: וויר זן דער זן גיזעהן החט דז ער דעם וחטיר ניט בויט קען
קוקין חז החט ער דעם פחטיר וומרדם גוטי וומרט פעבן חונ' חוק פחר לייחוק גיבטטין דח חיט ער זיך ניט
חיטן וומר חיהם חונ' פחר זעהן: חביר וויר זיז נחך ביגלן חן דען ריין קוקין זיין חז החט דער זן דיט
חובר החט ביקוקין חונ' דז קיסריכי פחלק נר טטחט הימיי גיטריבן חונ' דען קיסר החט ער גיפחנגן
גימוקין חונ' דיט הגאונים החבן דען מולטן קיסר חב גיזעלט חונ' דען זן חן זיין טטחט גיקריגט חן דער טטחט
זיין דען חיינריך דער פינפטי חונ' דעם פינפטן קיסר החבן זיט חלי חוחק גימוקין חלי זיין זוט חונ' פעלט
חונ'

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0198
DFG

מון׳ תכושיטיט מון׳ קיין מאטן מין מוזא מלי איט מנדיר וואט מין זולבי אושן פֿלעגט זו האבן • דיזיז
טשטיט מין גלייב מון׳ מין שבגי מי׳ רט׳ : מיט זעלביגן יאר מיזט היינריך דעמ מלטן קיסר היינריך זיין זון
גילמגן מוך דיז ביריהאטי טשטיפ ניין בורג מון׳ האט באטריימן מוך גיוומרבן פֿאר דיז טשטאט זו פֿולקירן
מז האט ער זיא עטוליך מיבר קומן דיזי טשטאט מז האט ער זמזן דיז אויסרן מין ליגן קאטשוט מי׳ קאב׳ :
מין דער זעלביגן צייט מיזט דער דוכט אגנוס גישטארבן דער דוכט פֿון זמקסן מהני ערבליכי רמגירנג פרינצן
מז האט דער קיסר דיז גמלי מדינה געבן פֿאר מין שענקשטי דעמ דוכט פֿון לוטרינגן זו מיזט דער לוטרינג
דער דר נאך מיזט קיסר גיומרדן : דער קיסר היניריקוס דער פֿירד מיזט מין קלוגר מון׳ פֿאר שטענדיגר
הער גיוועזן מון׳ גמשט פֿערבֿטיג מון׳ מין קריגש אמן פֿון יוגט מוך • מון׳ זעלביג פֿעלד שלחבטן האט ער
מיז גישטאנדן מון׳ מלי אמל מוך איינשטר גישפילט קיגן זייני פֿיינדן מון׳ דיז איינשטי אלחאה דיז ער גיהמלטן
גיומרדן גיוועזן איז שוומרלי קליידר מון׳ מיזט מוך דיז קיין פֿאר מיהן גיפֿחלן דיז ערד מיין פֿוס פֿחז
מון׳ מוך גימאר מון׳ במרק הערלגקייט גיבעטן ער זולי מיהם אוחן זיין וויל ער זייני פֿחטיר עטליכי זחכן
ז׳ וידרן גישחן האט • מלז האט מיהם דער קיסר זייני ביז ביוועדט מון׳ מיהם אוחן גיוועזן וויז דוכטיג
אולב גיוועהן האבן דיז גרוטי חכאה מון׳ דעמולטיקייט דז דיזר לוטריוס דז גיברוכט האט דז האט פֿאר
מוריחבט דז נאך דיזן קיסר זיז טוט מיזט ער מר וילט וומרדן מן דיזן היניריקוס זיין טשטאט : קחלן דער
אלך מיז מוגרן האט זיין ברודר דעמ דוכט מליאוט מיז דעמ זמך גיטריבן פֿון זיינן אולב • מז מיזט דער
מליאוט פֿון קיסר גילמגן מון׳ האט מיהן מון מוך היל מן גיהולפן מז מיזט דער קיסר מוך מוגרן גילמגן איז
בייז טשטאנד מבטי פֿולי דער דוכט פֿון פֿיהם מון׳ האט פרעטשורג בילמגרט זיז דער קיסר ניזעהן האט דיז
גרוטי אחבט פֿון דעמ זולב מיזט ער פֿון דיזר טשטאט חב גיוועזן זיין וועג איז שיאל גיולבט מן
זיין זמך מיז יאר תתמח׳ טומיזד מון׳ הונדרט מון׳ מבט זוא נאך דיז מלריס : מן דער זעלביגן צייט וויז
דער דוכט פֿון פֿיהם מן מוגרן מיזט גיוועזן בחליאוט מן זו ליהן קומן מיז פֿולן מון׳ זיין אחרט גימאן
מוך דיז זמך שחבט פֿון פֿיהם מ׳ג׳ דיז אדינה מיזט מיז גיבוינדרט וומרדן פֿון דעמ פֿיינדן מון׳ דיז האט
פֿאר מוריחבט וויז דער קיסר זו רוק קומן מיזט מיז מוגרן מיז ער איז דיזר דוכט פֿון פֿיהם הילף זו זמטטן
קיגן דעמ דוכט בליסוט מיז פֿולן מ׳ג׳ האט וועדלוך בילמגרט דיז טשטאט בייטן מון׳ קלוגן חביר האבן עי
ניט דר מוברן קענן : מון׳ פֿון דחרטן זייני זיז גמלגן מוך דיז טשטאט ליבוב דיז לר יעליגר לייט גיאעלדיט
וועדט גיזין מ׳ג׳ דיז טשטאט מיזט פרייז גיאחבט וומרדן זו בליבדן איז מוך דיז שלעטיר וומ דיז הגוועזן
גיוועטן האבן מון׳ מיהן מלי מוועק גימאן : מן דער זעלביגי לייט מיך יאר תתסט׳ האט דער מלך מיז
פֿולן בילומהבט מין מענטשן איט מאן מיזט יוגט ליטש דער מיזט נאך פֿון דעמ אירטרילר מרט מיבר גיבליבן
וועלבי מלי לייט קונטרא גיוועזן זיינן איט דעמ דוכט פֿון פֿיהם דיזר מיזט גיהייאילבר וויז גמלגן לוישן דעמ
דוכט זיין פֿאלק מלי וועט ער מוך דר זו גיהערט בייז אחבט מון׳ מיזט קומן מהאבט בייז דעמ דוכט יוסבטי
פֿולי דער דוכט פֿון פֿיהם מון׳ האט מיהם מין לייב גישטאנדן מון׳ קיין אענשר מין זיין וועג זו מרקן מון׳ גלייך פֿאלק
ווער עי גישחן האט • וויז דער קיסר דיז לייטוגקייט מיזט וומרדן מיזט ער זיא דר מרקן מון׳ גלייך פֿאלק
זיין ווענג דורך דיז שלעזיז גימאן מון׳ מלי קומאניהן קומפֿלט גיאחבט מון׳ מיזט דעמ קיסר נאך גיפֿלבט מון׳ זיך
פֿולן זיין פֿאלק גימוטשירט מון׳ מלי קומאניהן קומפֿלט גיאחבט מון׳ מיזט דעמ קיסר נאך גיפֿלבט מון׳ זיך

מין

היניריקוס דער פֿינפֿט דער זעלבֿהנטיר קיסר זו דען מטכזיז דעמ קיסר היניריך דער פֿירד זיין זון
האט דיז אולבֿה גיפֿיהרט מיט יאר תתמ׳ מ׳ג׳ ער וועדט גילילט מוטיר דיז רטעיט
מין זייני חתנה שוג פֿון דעמ קיסר היניריקוס מיזט יאר תתמ׳ מ׳ג׳ ער וועדט גילילט מוטיר דיז רטעיט
גיוומרדן גיוועזן איט שוומרלי קליידר מון׳ מיזט מוך דיז קיין פֿאר מיהן גיפֿחלן דיז ערד מיין פֿוס פֿחז
מון׳ מוך גימאר מון׳ במרק הערלגקייט גיבעטן ער זולי מיהם אוחן זיין וויל ער זייני פֿחטיר עטליכי זחכן
ז׳ וידרן גישחן האט • מלז האט מיהם דער קיסר זייני ביז ביוועדט מון׳ מיהם אוחן גיוועזן וויז דוכטיג
אולב גיוועהן האבן דיז גרוטי חכאה מון׳ דעמולטיקייט דז דיזר לוטריוס דז גיברוכט האט דז האט פֿאר
מוריחבט דז נאך דיזן קיסר זיז טוט מיזט ער מר וילט וומרדן מן דיזן היניריקוס זיין טשטאט : קחלן דער
אלך מיז מוגרן האט זיין ברודר דעמ דוכט מליאוט מיז דעמ זמך גיטריבן פֿון זיינן אולב • מז מיזט דער
מליאוט פֿון קיסר גילמגן מון׳ האט מיהן מון מוך היל מן גיהולפן מז מיזט דער קיסר מוך מוגרן גילמגן איט
בייז טשטאנד מבטי פֿולי דער דוכט פֿון פֿיהם מון׳ האט פרעטשורג בילמגרט זיז דער קיסר ניזעהן האט דיז
גרוטי אחבט פֿון דעמ זולב מיזט ער פֿון דיזר טשטאט חב גיוועזן זיין וועג איז שיאל גיולבט מן
זיין זמך מיז יאר תתמח׳ טומיזד מון׳ הונדרט מון׳ מבט זוא נאך דיז מלריס : מן דער זעלביגן צייט וויז
דער דוכט פֿון פֿיהם מן מוגרן מיזט גיוועזן בחליאוט מן זו ליהן קומן מיז פֿולן מון׳ זיין אחרט גימאן
מוך דיז זמך שחבט פֿון פֿיהם מ׳ג׳ דיז אדינה מיזט מיז גיבוינדרט וומרדן פֿון דעמ פֿיינדן מון׳ דיז האט
פֿאר מוריחבט וויז דער קיסר זו רוק קומן מיזט מיז מוגרן מיז ער איז דיזר דוכט פֿון פֿיהם הילף זו זמטטן
קיגן דעמ דוכט בליסוט מיז פֿולן מ׳ג׳ האט וועדלוך בילמגרט דיז טשטאט בייטן מון׳ קלוגן חביר האבן עי
ניט דר מוברן קענן : מון׳ פֿון דחרטן זייני זיז גמלגן מוך דיז טשטאט ליבוב דיז לר יעליגר לייט גיאעלדיט
וועדט גיזין מ׳ג׳ דיז טשטאט מיזט פרייז גיאחבט וומרדן זו בליבדן איז מוך דיז שלעטיר וומ דיז הגוועזן
גיוועטן האבן מון׳ מיהן מלי מוועק גימאן : מן דער זעלביגי לייט מיך יאר תתסט׳ האט דער מלך מיז
פֿולן בילומהבט מין מענטשן איט מאן מיזט יוגט ליטש דער מיזט נאך פֿון דעמ אירטרילר מרט מיבר גיבליבן
וועלבי מלי לייט קונטרא גיוועזן זיינן איט דעמ דוכט פֿון פֿיהם דיזר מיזט גיהייאילבר וויז גמלגן לוישן דעמ
דוכט זיין פֿאלק מלי וועט ער מוך דר זו גיהערט בייז אחבט מון׳ מיזט קומן מהאבט בייז דעמ דוכט יוסבטי
פֿולי דער דוכט פֿון פֿיהם מון׳ האט מיהם מין לייב גישטאנדן מון׳ קיין אענשר מין זיין וועג זו מרקן מון׳ גלייך פֿאלק
ווער עי גישחן האט • וויז דער קיסר דיז לייטוגקייט מיזט וומרדן מיזט ער זיא דר מרקן מון׳ גלייך פֿאלק
זיין ווענג דורך דיז שלעזיז גימאן מון׳ מלי קומאניהן קומפֿלט גיאחבט מון׳ מיזט דעמ קיסר נאך גיפֿלבט מון׳ זיך
פֿולן זיין פֿאלק גימוטשירט מון׳ מלי קומאניהן קומפֿלט גיאחבט מון׳ מיזט דעמ קיסר נאך גיפֿלבט מון׳ זיך

מין

בליסלאו ער גיאלטיר רוכט מויז פולן ווען ער מין חוזן ריבלונג פון דעם רוכט בחוסלוי זיין זן ס מיינר קאחלין
גיוועזן מיזט מיך גלייך ווהן מיז גרושים מן העלנג מוך ריינלונג פון זיין ער מוך מיהסק
טאג מוך נחבט מן גילעגן החבן ביז זיא עז מז ווייט גיברחבט החבן דז ער זיין ברודר מיבינימוס ווענדר מן
מיהסק רחבעלוים מיזט ווחרדין ביפעלך גבען מיהן מוס דז זאבן ס ברענגן · מביר דער רוכט בחוסלוי החט
ריינין דרוין ביקואין מוך מוך ציי ביז דחט גרושי ריינין גיהחט מוך זיין ברודר זער ביטרוימרט מוך גיווייזט
מוך ביקומט מוך החט זיין ליב גיפיניגט איט פחטטין מוך ס"ל טאג מחר ניקט גענטן מוך מיזט מיך זחנר
הירוק גחנגן מוך מיזט במרפיסיג גחנגן מוז פולן מן נרפת מוך סון נרפת מן מוכדרן ווז ס"ל הונדרט איל
ווענט מוך החט שוומרלי קוידר מן גילחגן בוימרן קוידר מוך החט ס"ל מוחטטן פחר דיז מרחין מוז גיטיילט
מוך מיזט זיין זאבן טאג טרוימריג דריבר גיוועזן מוך קיין פרילין מוט מן גיהחט זיין זאבן טאג מוך מיזט
טרוימריג מן ד' גרחב היניין קואין מוך מיזט זעקט מוך דרייסיג יחר חלך גיוועזן מוך מיזט גיטחרבן מוך
מיזט מוט ווחרדן דרייז מוך פונקליג יחר מיך יחר תתלט טויזינד מוך הונדרט מוך ניין מוך דרייסיג יחר ז' דען
מולרין · הינריקוס רעטל דל ק' : מין דער זעלבין לייט זיינן גרושי טטריידט במרי זחלן מוך מוך ווילרייז
גיוועזן מין דער מדינה סון פיהסק בוי ד' דער רוכט בחוסלוי דיא חוביר החנד ביקואין החט מיט בייא טטחטט
דעם קיסר · מוך דיזר רוח מורטוליך גימחבן גיאלטן דער מיזט דעם מיזט דער רוכט מוך ניט גיוועזן גיוועזן
דען החט ער גיפענקליך גימחן מוך פיהן פחר מרטילט זון טוט מיט מין שוועי ביטרן אידה : נחך
דיזר לייט החט אגדן גיוועזן ווילוי דער רוכט סון פיהסק מיינן יהודי מיט נחמן יעקב מוך החט מיהן ז'
מיינסק פחר ווחלטיר גיאחבט מיבר דיא גחלי מדינה סון פיהסק · מוך דחריבר דיא מין גרושי רוך מוך גיאחרוין
גיוועזן בייא מלי דיא פירטטן דז לחנדט מוך ווא דיא טאג מלי מוט אלטינה מוך גישוועלריא מן דעבן החבן
בייא דעם רוכט מיבר דיין יהודי מוך ז' מיהסק גיזחגט מיט דיזר דז רוח דען יהודי מוז חטוב אחבטט דז מיזט
מוך מין גרושי חרפה דז מין יהודי זוך מוז מין נחמן זוך מין בייא דיר מין מלי דייני
טריק מוך רחטט הערין מוך רער · מוך דעם רוכט מיזט מלי ניקט דרחן גילעגן גיוועזן מיזט מלי טאג נחך
היכר ווחרדין בוי ער גחלן חטוב מיזט גיוועזן · מלז החבן דיא טריק סון דער מדינה מיך עלוה ז' בוחבט
מוך החבן מיהסק ערוה מוך דיא דח גיזחגט החבן דז דיזר יהודי הטט מיהרי הוילגן מוך מיט פימן דרוין גיטרעטן · מלז
החט

החט אן איהן גיפענקליכר ווייז גימאלן גישלאסן איט מייניי קעטען מוז׳ החבן איהן איהר דעז בוכט גיבראכט מוז׳ ווייל איהר דער בוכט גערערן העטי אלין גיוועזען החט ער ביפעלך געבן ה׳ אן איהן זול אין איין גיפענקנוס טון׳ מוז׳ וועגן דיא גרוסי אמלישטרייא ה׳ מוכטיר דיא שרים מיט גיוועזען החבן דיא יהודים אוזען מייני מוחא געלט שטראף געבן מוז׳ ער מיט פאר טיקט ווערדן אין מיין מגרר זאגן׳ ארטען בחריק דל קלר׳ :

דער קיסר הינריקוס מיט אויך רוק גמקגן מיט פיפסטן יאר ה׳ זיינע אלטהיט מיט יאר תתעמ׳ טויזינד מוז׳ קמ׳ יאר ה׳ נאז דעז מלריש מוז׳ דער בופסט פאשקאוויט החט איהן ניט קירינ גיוואלט ביז ער דיא מרטיקו אויך זיין ווייב נאמין דיא דער קיסר מוטא החט היטער זיך גילאזין מוז׳ אין זייני לייטן גיאחבט וואלדין מיט יאר תשנ׳ ה׳ אן אז אנגין אחבן אין בופסט אהני קוסטענצן דעם קיסר׳ אלי מוז׳ דיזר מוריאך זיך אין גרוסר שטרייט דריבר אר הובן גוישן דעם בופסט מוז׳ גוישן דעם קיסר ביז אז ה׳ דיא אן וואהיר החבן דעם בופסט אן גימאלן מוז׳ החבן דעז קיסר אוך זיין זעבן ברעגן׳ חביר דיא מטכניוס החבן זיך דעם בופסט אן גימאלן מוז׳ החבן דעז קיסר אוך זיין זעבן וועלן ברעגן׳ חביר דיא מטכניוס החבן זיך גיטטעלט וויא דיא העלדן מוז׳ החבן זיך טרייאלך אן גימאלן איהרם גינעדיגן הערן מוז׳ זיך גיטטעלט קיגן דיא רואזיר מוז׳ איט מיהן גיפאבטן מוז׳ עטליך דיא שלאבט דר החלטן ה׳ נ׳ דיא טטאט רוק אר מובר מוז׳ דער קיסר החט זיינ אוך פרייי געבן ה׳ החט דיא אויא אן דעז דער טטאט חב גילויבט מוז׳ זיך דיא טטאט לייט החט ער ריכטן זאזן מוז׳ דעז בופסט החט ער גיפענקליכר ווייז איט זיך גיפיהרט מוז׳ אז החט ניט זאגן אן גיטטאנדין מז החט ער איהן וודרוק אויך זייני הערלך קייט גיזעלט וויא ער ז׳ ואר אך גיזעטן החט׳ טפנגי סי׳ כד׳ :

דיא אין זילר פון זאקטן מוז׳ וועטט פולן זיין רחבעליט גיוואלדין אן דעם קיסר הייריך דער פיפסט דערי וועגן חיזט ער אן ז׳ איהן קוזין מיבר דיזי זאנד טאבט מוז׳ החט אין גרוס חורבן גיאחבט אן דעז קעלן מוז׳ דעם בריעף מוז׳ וועגן מיבר דיזי טאבט פון פיפסט אויך דעם הגאון פון דעם אריגה מיט דער טטאט גאר פיפסט אויך דעם בריעף מוז׳ דיזי זעדיר איט בריעף מוז׳ וועגן מוז׳ הח

אום יאר תתעח׳ טויזיד מול קיח׳ ז׳ דען מלריס זיין דיח ראשי׳ ראבעלויש גיוומרדין מן דעם קיסר
הייגריך מוז דיזר מורזאך מיזט ער מיל ז׳ ליהן קואין מול המט דיח שטמט רוס מין גימואין מול המט
דען בופשט מאנק גימגט איט נאשין גילויפ מול המט מן זיין שטעל גיוועלט קאליקוט שפגי מי׳ כר׳ • מין דער
אלביגן לייט מיזט דער קיסר גמגין מויך בורג מול המט דיח שטמט מר מוברט מול זיינם פאלק פריין געבן
ז׳ בויגרן וזיח מויך גישעהן מיזט מוז דיח גמלן שטמט מיז גיועהרט מול ניקט דרין גיוחזין מול דיח אויחרן
דן דיזר שטמט המט ער נידר זאין ליגן גוליפאב דך מא׳ : דער קיסר מיזט מן זאקמין גמגין מול דיח הכסיפ
מ׳ הגאוזיפ החבין ניט וועלין מן נעאין זיין קיסר דען זיח החבין דעם בופשט זיין חרס מן מבט גימואין •
מוז מיזט דער קיסר איט שיאפל וזידרוק ז׳ רוק מויך וזירוש גמגין • מויך מנדרי הגאוזיפ מול הוכסיפ החבין
זיך פון מיהס מב גישיידן מול דיזיז המט פאר מרוזאבט מול ז׳ וועגין גיברמבט דז׳ מן דעם ז׳ מ מאין קופבט
מול רייבט טאג המט זיך דער קיסר גמר דעאוטיג גישטעלט מול המט מיהן גוט וזילגר וזייז מלי גירעבטקייט
מול פרייח הייט גיגעדיגלויך מיהן מר טיילט מול דז׳ דיח וואהל פון דעם קיסר זלי דורך דען בופשט זיין גוט
הייטוק מול שטיק גיוומהלט וועדין • דיזיז מיזט פאמירט מיט יאר תתפב׳ טויזיד מול קנ׳ ז׳ דען מלריס :
גיין הונגיר מיזט גיוועזין מן גמלן אדמת מאכט מיט יאר תתמה׳ טויזיד מול קמה׳ ז׳ דען מלריס מול נאך
דעם הונגיר מיזט ב״א מין שטארקיר דבר קואין מול מן המט גישעלט בייח ווייבטוג דז׳ דאז דרייטי טייל פון
דעם פאלק מן גמלן מאכט מיזט מן דיזר בעטט גיבליבן : דער קיסר הייריך דער פיפבט מיזט מבגמגין
מהני אעניגלי׳ ערבין מן מיטריך מיט דריית מול מוזאליגשטן איית מול מיזט בייח גישטעלט וזוהרדן ז׳ טפייר
בייח דיח מנדרי קייסר מיט יאר פיר טויזיד תתפו׳ טויזיד מול קמ׳ ז׳ דען מלריס מיט לוזאליגשטן יאר ז׳
זיינם אלבה :

לוטרים דער מנדר דער מבטלהנט קיסר ז׳ דען מטכזיפ המט ער דיח אלבה מן גיטרעטין מיט
יאר פיר טויזיד תתפו׳ דער מיזט גיוועזין פון דעם שטמט פון דיח רוכסיפ פון זאקמין גרמב
אלבורג מרנבורג קוורבורט • דיח מן וזהניר פון שוחבין מול ורחקין מול מיר מוט ליגטיגי מורטין החבין
זיך ז׳ מזאין גיאחבט מול מיין ז׳ מזאין קופבט גיהחלטן קיגן דען קיסר מול זיך מרוזלט מיין מנדרן קיסר זיין
שוועמטרט מן קורפרוט היריקוס מול מיזט גיקריגט וזוהרדן מן אייח לאנד • חביר דער קיסר לוטריח מיזט
מיהן מן מיהר לאנד גיאחרטירט מול המט ביאבטיגט שפייחר מול נירג בורג מול מוסק מול מוקשפורג. חביר
קורפרוט המט זיך דר געבן איט מיהס מן פרידריטרקטמט ז׳ גין מול שוסק גיאחבט מיין מיבגן שוסק • דער
קיסר לוטריוס מיזט גיאחרטירט מול גמגין מויך מחביסלאו דער רוכסי פון פיהס מול מיזט ז׳ גיפחלין מול בייח
גישטאנדין דעם מוטר דער רוכסי ארק גרחב מן אחהרין וועגין דער אלבה • חביר דיח פיהאן החבין זיך
גיריישטיט מול זיין דעם קיסר מט קיגן גמגין מול מן פאר זגהן דז׳ קייטרליכי ומק מן גיגריפן מול החבין
גרוסי הריגת מוטר זיח גיטאן מול דער רוכסי מוטר מיזט גיפחגין ביקואין וזוהרדן זוחבט פיל טריח מול
פרייח הערן מול חדליסי פארטמין • מול וויל דער רוכסי מוטר גמר וזילגלויך מול דעאוטיג דר גאבן החט מול
מוך בחרטאן מן גיהחלטן מוז החט דער רוכסי מחביסלאו דען רוכסי מוטר זוחבט זייני איט קונטמרטין דיח
גיפחגגי מויך פריינם פום גישטעלט מול שוסק מיט מנדריר גיאחבט מיין מיבגן שוסק מול זיח החבין דען שוסק
גיה מלטן מלי מיהר לייט דז׳ לאבן • בחריק דך לה׳ מול שפגין מי׳ ריז׳ : מויך דיין קיסר החט מיינר גלילט
מיהן קורירט שפגי מי׳ ריח׳ :

אום יאר תתפח׳ טויזיד מול קכח׳ פון נאל דען מלריס החט זיך מין קדחנקייט מר ניימרט מין מטכזיפ דז׳
ז׳ ומר אחלט ניח אין דר הערט מיזט גיוזוהרדן מא׳ זיינן מן הענר מול פיר קרחנק וזוהרדן מול זיינן מזו
שוחרלן וזוהרדן מול דר הילט גיוועזין מול מן החט גיהייטן דיח קרחנקהייט וזולד פייחר מול זיינן מאר פיל דרחן
גישטארבן קחמפיוס מי׳ קטו׳ : דער קיסר לוטריוס מיזט מויך גיברחכין מול גמגין מויך מיטליזיח מול שטרייט מר הובן נושין דעם
זיין וועג גינאין מויך מוגשבורג מול החט זיך מין גרושי מויך וויקליזיח מול שטרייט מר הובן נושין דעם
קייסרליכן

קייסרלִיכן קאָלֶגִיום מוֹ, מוֹן דען מִן וואהניִיר דער טטאט מוֹ, החבן זיך עטוִילִי טשוֹאַפט מן מאַנדיר גיוִיכטִיגסטן
מוֹ, פִי בוט פאר גאַמען ווערדין מוֹטן דיזי זוויי במרטין ביז ענטליך דיזי קייסרלִיכי זיך איינשטאט החבן
גישאפט מוֹ, החבן דיזי טטאט איז סייאר גילוואקסן מוֹ, גאַנץ פאר ברענט · מוֹ, פון דיזר טטאט ער
זיין אמארט גימאַכט מן מיטליִיט מוֹ, החט פִי טטאט מיהן מב גימאַכט איז גישאַלט מוֹ, פון טיִיל החבן זיא מיט
גוט וויִיגר וויִי געבן מוֹ, מיט קוּמן ביז נאך רום מוֹ, במרטין מיט ער מוך גימאַכט ווערדין איט גרוטר עהר זו
איינש קייסר מוֹ, דיא קרייגיג גיהאלטן מוֹ, ער מוֹ, דיא קייסרין במרטין גיקרוינט ווערדין דורך דען בפשט
מיטגענטשט מיט יאר תתנב' קלב' פון נאך דען מלדרום · וויא דער קייסר ווידרום זו רוק מוא מיטליִיט קוּמן

טאג : גרושי טטרייט במרי יאהן מוֹ, מוך מוֹ, מוך וויקליִיא מוֹ, אוֹחאוּט זיין גיוועזן דיא מן וואהניר פון
דער אמארק מוֹ, דען מקסמן דען מוֹ, החבן זיך מאַנדיר נאך גיטטאַדין מוֹ, מוֹ דר ניבר גימאַכט וואט
גיפאמט מוך זיין פאטרין דער אוֹך מוא דעני אמארק החט מיהן מוֹק גיברמכט · מביר החט ניט וואָך מן
מוך גיהמבין דער רוכט אפגיט דער אוֹך ניקוּמט פון דען דער אמארק החט דיזן רוכט אפגיט מוֹ, מוך גיוומרט מוֹ, במרטן
גיטטאַדין דז זיין פאטיר ערך החט זיך גירעכט וועגן זיינר פאטרין מוֹ, החט דיזן רוכט אפגיט מן דער
אוֹחאוה מוֹק גיברמכט מוֹ, זיין פאטיר דער אוֹך ניקוּמט החט זיך מוֹ, פירט מן טטאט טוטוך מוֹ, במרטן
החבן מיהן דיא טטאט זייטט מוֹק גיברמכט · טפנגי מי' ריח' :

סובעסלא דער רוכט פון פיהסן פון מוך גיאַמכט מוֹ, מיט מן דיא טוטוך מוֹ, מיט זיך גיאַמכט מוֹ, מיט
אמוֹ נאך אוֹך מוא פוֹלן זו גיהערט החט מוֹ, זוֹ זעבן זייט מוֹ, החט דמרטין חרוב גיאַמכט
וואוֹ דרייא הונדרט טטאט מוֹ, פוֹנקן · מוֹ, דער אוֹך מוא פוֹלן החט מוך דערי גלייכן מוֹ, מוֹן חורבן גיאַמכט
מן דער אדינה אהרין מוֹ, פיהסן · מן דער זעבן זייט מיט מן עקסאי מודר זו מיאהן קוּמט גיהאלטן
ווערדין מן דער טטאט הלבר טטאט מן דייט טאג מוֹ, דמרטין זיין זו מיאהן קוּמן הלי הערן קינן מוֹ,
פירטטן ווען מוכטיר דיא גיאַמנדי פון רום גיהערט החט מוֹ, דא מיט דער פירן גישלאסן ווידרין ווען
דעני אמארק מוֹ, זו קוּמן · מוֹ, מיט ליִיטליִי גיווידרט מוֹ, מב גיפאדרט ווידרין פון דעט בולסלאו דער רוכט מוא
פוֹלן פאר פאַמען אט מוך מיין זאַגן ליִיט הער מוֹ, מיט מיהסן מן גיוואגט ווידרין דז ער זיך ניט ריין זו קינן
דען רוכטיק פון פיהסן מוֹ, מיט ער ניט במריין ווערט מוֹ, דיזר בישן נאך קוּמן מו וועלטי זיא הלי מוך מיהן
גיהן מוֹ, אוֹחאוה איט מיהן זו החלטן · מוֹ, ווי דער מוקוויטר מיהסן מוך דער הויר גיוועסן החט מוֹ, זיך
דער פוֹלט אוֹך ניט וואוֹ ריין החט קענין דערי וועגן החט אוזן אט גבען · מוֹ מיט דער
שוֹק מוך גישלאסן ווידרין דעט רוכט פון פיהסן מוֹ, נוֹלן מן דער זעבן גיט מיט יאר
תתנב' טוזיִיד מוֹ, קלו' פון נאך דען מלדרום · דער רוכט במוֹיסלאו החט מר נייטרט מוֹ, גיבוימט דיא ט טטאט
טאכי מוֹ, החט גיבוימט דיא טטאט איז מוֹ, החט מיין פוֹאטטיר גיאַמכט מן דער גמפן פון פרחג מוֹ, החט
מר נייטרט איט שיי קאטפרין גיבייא · במריך דך קאב' מוֹ, שפנגי מי' ריח' מוֹ, היטריקוס רויטל דך מה' :
מן דיזר גידכטן נייט זייי גרושי הילן מוֹ, זוין שיין גיוועזן מוֹ, גרושי טריקוס גיוועזן דז פיל בעך מוֹ,
ווייטרן זיין מיין גיטריקט מוֹ, זיין טריפות גיוועזן מן וועדיר מוֹ, זיין פאר דערט מוֹ, פאר וועלקוס
דיא תבואה מן דער ערד מוֹ, דז קרוט מן דער ערד · מוֹ, מוך דער זייטן מן דער ערד מוֹ, מיט זוין גיוועהן ווידרין מוֹ,
מיא זוויא זוך מוך בידי זייטן · מוך גרושי גיוויטר רודיר שוֹעק המגיל בלין וועטיר זייכטוג מוֹ, זוטטין
מוֹן טטטטיק וועטיר מן פיל טטטט אוֹעך שפייאר מוֹ, טטרומבורג מוֹ, מיהרי דיטט זיין גיוועזן מוֹ, מיט
פאר ברענט מן דיזי טטטט אוֹעך שפייאר מוֹ, טטרומבורג מוֹ, מיהרי דיטט זיין גיוועזן מוֹ, מיט זיא מיהר גיבעט
החבן בעזטן זו ואר זעהן זואבט זוטטין גרושי בחיי דיא הוך גיבוימט זיין גיוועזן מין דיין ביאעזטן מורטן
פאר ברענט · מוך מין גרוט תוך טון גחטיר מיט

פאר ברענט וואלדען אונ' וועלטען פיל שטעטען מהני דיזי ביאעלטי שטעט אונ' בולגין • אונ' אוי דיזי שריפט
זיין מין מיינר וואך גיוועזין נאך מגנדיר מיט יאר פיר טויזינד תתלה' טויזינד מונ' קלח' ו' דען מונריס •

שבעגי מי' ריט :

דער קיסר לוטריוס מיט פרויאר אוך גיאעזין פר האט אעלטעגי מרדיזינג מונ' מרטיקס מר האבט
מונ' מדר גיאאבט מין דעם אלבית פון דוס מיט גאר וויזיך מונ' פר שטעגריג גיוועזט מונ' קליקיך
מין אוי זיני זאבן מונ' אוי וואט פר מין גיזעבט האט מונ' זיך הין גיוועזט דיזי פיינד דיזי האט פר
אוי ו' קוהר גיטריבן די זיזי האבן הירוס האט פר בילוואגן דען דוכט פרידריך מונ' קורמר פון שוואבן
פרידריך מונ' קיסר מיטרייך דוכט פון טוסקאן מיט דעם פון דעם זאנד עלוט דיזי מין וואוניר
פון וואברדיזי מונ' נאך פיל שטעט אינשטר האט פר מין גימואן מונ' מין דיזי עט
גיזאגט • מונ' האבריבורג מין גימואן נירן בורג מונ' מיגדעפורג שפייר • דיזי שוואט וויזלבורג האט
פר אוימרן רמטירט מונ' דיזי וועדין האט פר מיט יאר פיר טויזינד מונ' תתלה' טויזינד מונ' קלח' ו' דען
דעם וועג גישטארבן מין דעם וואר מיט יאר פיר טויזינד מונ' תתלה' טויזינד מונ' קלח' ו' דען
מונריס מיט דריימאנט יאר יאר ביגראבן מונ' מיזט אלבות מונ' מיזט בינראבן וואדין מין זאקסן מין דעם קושטיר
די גיאעזידי וועלט קייזר ווילטן דען פר האט עז וואזין הייטן דיזי קושטיר מונ' זיין מאין וויל פרט
זעלבשטין האט בויזן וואזין :

קונראדוס דער דריטי דער נייגעהויט קיסר ו' דען משכניט מיזט אוך גיוואדין מיט יאר תתלח'
מיזט דער טאכטיראאן גיוועזין פון דעם קיסר היינריך דער פירד • מונ' דער קיסר
היינריך דער פיפט וויל פר קיין קינדר גיהאבט האט מז פר איינט שוואגיר קונראד דיזי לוויזי אריגת
שוואבן מונ' ורמזקין פאר מין שוקשטי גבען : העגריך וועלפין דער דוכט פון בייארן מונ' זאקסן זיינן
האבעליט גיוואדין דן מן דעם קיסר קונראדוס מיט פרשטין יאר פון פרשטין גיהייאילכר וויז מוזעק גילאפן
מונ' מיזט מאך וויזלבורג גיקוזין מונ' האט מיהן חרט גיטאן דען דוכט היינריך איז גוט הייזוג מוי דיזי דוכטי
מן מטכט מונ' האט מיהן יאר וואנ מוזעק גיוואזין מוי זיין וואנ זאקסן מונ' דיזי קוהר זאקסן מונ' האט עז
גבען לוט דעם מופריבט ארק גרמב פון ברמנדי בורג מונ' דיזי אדינה פון בייארן האט פר גבען לוט ארק גרמב
ליולוס פון מיטרייך • מונ' מוי דיזי מוריזאך האבן זיך גרוטי אלחאוט מר האבן מונ' טריבות מונ' גרוטי
חוראבות מין דער אדינה פון יאזקסן מוי וואנ דוכט היינריך גיועבט האט • מביר נאך זיינן טוט
מיזט דיזי אדינה וירדוק לו רוק גבען זאזדין לוזין זיינן זן היינריך המריך • מונ' פון וועגין אדינה בייארן
מין גרוטי אלחאוה גיוועזין לוזין דעם דוכט פון זאקסן מונ' ארק גרמב פון מיטרייך מין זאגי לייט שבעגי
מי' רכ' : ודיטולוה דער מנדר דער בוין פון במוימולוה דער דריט דער טוסטיר אוך דעם קיסר היינריקס
דער פיפט וועלכיר גיאעזידי מיזט מיט יאר תתלע' מונ' מיזט דוכט גיוואדין מיבר פוון מיט יאר תתלט'
טויזינד מונ' קלט' ו' דען מוריס • דיזר דוכט מיזט מין פרוואר אוגט גיוועזין מונ' גמטט פאדטיג מונ' מוי זיני
ברילפן מונ' דער זיין מדלידי פרשטילכי פאדטאן מוי גיזעבט גיוועזין דיזי משכט מונ' מוך גימואן זיין
דיזי האט פאר מונ' ואר ביטוגן זיינר קאולי קיסטינט • מביר דיזי פאולקין דיזי האבן מיאר פיינד גיהאט
וואדין איט רמט מונ' ואר ביטוגן זיינר קאולי קיסטינט • מביר דיזי פאולקין דיזי האבן מיאר פיינד גיהאט
דיזי משכטיק זיזי האבן האט מונ' נייט מוך זיזי גיטראגן מונ' זיינן רמבעלט גיוואדין דן דיזן יועליק מונ' מן
דעם דוכט זעלבשטין מונ' האט זיך מין גרוטי אלחאוה מר הובן לוזין דיזי ודיטולוה מונ' לוזין זיינר פיר
ברידר ביז זיינר ברידר האבן איינשטר גישפילט • מוז האט דער דוכט ודיטולוה זאקסירט מונ' ריטריט לוט
קיסר קונראדוס • מוך דיזי דוכטי קיסטינט דעם קיסר היינריך זין טאכטיר האבן מוי דיזי דעם זאנד גיאגט
זאאבט מין יוגן פרינץ מונ' דיזי פאולקין האבן לוט מוך גימואן דען באוימולוה דען ון פירדן דען ון פון
צאוימולוה דער דריט דער ברודר פון ודיטולוה דער דריט דער פון מיהן מר טריבן מיזט מדרין מיזט זיין ברודר
מן זיני שטעל ו' מיינט דוכט מוך גימואן ומדרין מיט יאר תתלט' טויזינד מונ' קלט' ו' דען מוריס :

אין דער זעלביגי צייט זוכען דער גרוסי ווער ביטרוגג פֿון דו הוכט הייניריך דער מובן גיאעלטיר איט בייא שטאדט דעם בופשט מדריאומ דער פֿירט. מול' מיזט דרוי מיין גרוסי אלחאוה מול' פֿיל פֿעלד שלאכטין גיוועזין ציוישן דצט קיסר קונרהדום מ"ג ציוישן דעם הוכט הייניריך פֿאר דיא שטאט ווינטן בורג דיא דו ליגט מן דעם נעקיר. מול' האדטין האבן דעם הוכט זייני ועלקרין מיין גיבימט מול' דיזי גיאעלטי שטאט מיזט ביוואגרט ווערדין דעם קיסר קיסר מול' דער האט דיא שטאט מר מוברט מול' האט גיפֿאנגין גיוואין מלי ואר אוחלט מול' שריק מול' מובריקייט דיא דריין מר פֿונדין האבן. מילונדרט מין מין מנדרי נאוין דיזי שטאט מול' האט זיא גירילט איט דעם שוועדט. חביר דיא ווייבדן האט אן מר ליבט דו זיא אעגין מוזי דער מול' מיזי טארגין קעגין. מלזו האבן זיא מיין ליטין מר דאכט דאו מידרי שטאט טארגין מול' איט נעגין ווחט זיא טארגין קעגין. מול' דיא ווייבדן האבן פֿרוי מיזן מיהרן אוף מול' דען בוקי נעגין דאו איט זיא פֿון דעם מרעדיט ווערן. מול' דיא ווייבדן האבן ביטוייבן ווייי מר זוכט דען קייסר דו ער זיין ווחרט דעפֿיטירן אעכט מול' זיין ביפֿעלך נאך קוין. מול' דער קיסר קיסר גילאכט דען ער האט זיך מוך ואר שטאנדין מוך מיהרי ליטין מול' מך גיוואוט מיר ווחט דיבר האט מיזט נאר מיין גיוועזין האט ערט ביוויגט מול' מיהן מיהר ביט מיזט. דאך אוייל ער מז גאר מיין פֿראוער קייזר מיזט ערט ביוויגט מול' מיהן מיהר ביט גיוועדט מול' האט זיא פֿרייט גילאכט דען ניקט מן מיהרק ווייב גיטאן. דיזי מיזט פֿאמירט מיט יאר תתק' טויזינד מול' תקא' ז' דען מלרין:

מרזוך גרמך פֿון האלשטיין מיט יאר תתק' טויזינד מול' תקא' ז' דען מלרין:

אים יאר תשקו' טויזינד מול' קוו' ז' דען מלרין האבן זיך ז' מזאין גיאאכט מול' מיין מורליאלן איט מיזדיר גיאאכט דיזי נאך קוואטי באטפֿנטאטין קיסר קונרהדום מול' דיא אלפֿיט פֿון לרפֿא ספרד פֿורטיגאל מול' מגליטירא מיטליא מול' דיא איינטי פֿון דיא הוכמיט פֿון מרוסי דו זיא זוען מוך דיא טירקין גין מול' דיא מלרין מיר אלפֿוס גרייטר ז' מאכן דיא מין ירושלים זיין האבן מיין רוט פֿוט מוך מיהרן קיזיר גיוועזט ז' מיזט דיא מלרין מיר זייט מר זוא דער דיא שרעק מול' טטיט ביטרייבן דו גיוועהנט פֿוט זוא מר נייכן מול' האבן ז' זיך גיזאוט פֿיל פֿאוק מז זוא דער עוסק מול' טטיט דו אן ניט גיפֿינד מיין זולי ז' מזאין קוסט פֿון מז פֿיל ומוק מן קייזר קרזניקי מול' דיא זויל דער עוסק טטיט דו מז מיין אעגי פֿאוק ז' מזאין מיזט. מול' מן דיזס יאר מיזט מיין גרוסי לרה מוך יהודים גיוועזין ביז זיא דיא יהודים האבן מזין מוועק ווילן. פֿוס טיל האבן זיך ביגעבן מן פֿעטטוג מיין טיל האבן זיך ואר במרגין מן פֿעזין מול' ציוישן דיא טטיין קוליפֿן. מול' פֿיל זיין מוק קוין עז קידוש השם. מול' דיזי גירה מול' דרה האט גיוועדט מיין גמלן יאר ביז דיא בעזי אלחאוה מוז דעם נאד גמנגין זיין. מול' דר נאך האט זיך גמט מיין ווידרוק מן מיהרי היזרן מהייס קוין. מול' דיא מלרין דיא מוך ירושלים זיין גמנגין זיין מיהן גרוסי לרה מיין מיהרי נאוין מול' דעם זוען ז' קוין מול' פֿון פֿיל פֿעטטוג גיהאט דען גמט האט מיהן זולט ז' גיפֿיגט. דער קיסר קוסטנטינא האט זייני בריף ניט גיהאלטין מול' מוך מיהרי שוואין ז' גיפֿאלן דו מין זולי גיטטאלט דו אאוי זיא מלרין פֿון מלי דיא מלרין מיט מיבר גיבויבן בייא זעבן מול' ניין חלקי זיין דר טאגין ווערדין מול' נידר גיאאבט ווערדין מול' פֿוס טיל זיין הוגיר גיטטארבן מול' דארטט: פֿיל טטארא מול' ערר ניטרוס מול' פֿילן מול' האגין מול' פֿאוקרטיגי פֿייאר האט זיך גיאעהרט מיט יאר תתקי' טויזינד מול' קל' פֿוס נאז מול' דען מלרין מול' מיבר זיא מיהרן הערן דער שר טריפֿולי מול' מיהן הין גירייט. מיברט יאר האבן מישיניי מיבר מיהרן הערן דער שר טריפֿולי מול' מיהן הין גירייט. מיברט יאר האבן דיא תוגריין ביוואגרט ירושלים מול' דיא מלרין מיר מיין מול' גרוסי אכא מונטיר דיא תוגריין זעהן מיבר זיא קוין מול' מיין מוז פֿאל גיטאן מוז גיטיולט:

אין דעם יאר תתקיפ, טויזיד מאל, קנמ, נאל דעם פלגים מיט דעם קעמר קונראדוס ווידר קומען פון ירושלים צו רוק מן משכנ מ"ל, די זעלביג אמל האט ער מאל די ניי מאל גיבויט דיא שטאט ניין בורג

מאל, מר וויטרט מאל, טעניר גיאבט איט פרראטען מאל, פאראאלימון מאל, איט דערין מאל, גאר קאטשפרי בחיי מאל, האט מלי וודרוק מאל גיבויט מאל וואט דער קיסר דינגט רחמטיפ האפ: מאל מן דער שטאט

מאל, מר וויטרט מאל, טעניר גיאבט איט פרראטען מאל, פאראאלימון מאל, איט דערין מאל, גאר קאטשפרי בחיי מאל, האט מלי וודרוק מאל גיבויט מאל וואט דער קיסר לוטריוס דער מזדר פאר דערבט האט: מאל

דער קיסר קונראדוס מיט גאר מיין פרויר הער גיוועזין מיין פאראהרליגר מאל דעאוטיגר אפעט מאל, מיז איט דעם טוט מב גאנגען מן דער רעזידענט שטאט באבערג מיט פיר יאר טויזיד תתקיפ טויזיד מאל, קנמ, ו דען

מלרים מיט פוסלאנהטין יאר ניינט אולפת:

פרידריקוס ברבורוסא די מיט מז פיל ו אנגן מל מלט די זיך דיא האר מדרשט גיפארבט האבן דער קוומלגשטט קיסר ו דען מטכניט דען האט דיא אולפה גיפירט מיט פיר יאר טויזיד

תתקיפ, פר מיט גיוועזין דוכט מין ראנקין מל, מן טוואבין מאל, מיט דער ברודר זן גיוועזין פון דעם קיסר קונראדוס: דער קיסר פרידריקוס מ"ל, ניין מוקין קיסר קונראדוס האבן פיל רייכט טאג מיז גיטריבן

מאל וויל ו ואר גליכן דען דוכט דען ארק גרמב פון מיטטרייך דער גיוועלט מיט מיט יאר מיט דען מלייכן דען ואלטן מיט דעם פרידריק וודרוק דיא שטאט גיפארבט ביז פון יאר תתקיד,

טויזיד מאל, קנמ, ו דען מלריס מן גיוועזין ברעגן קעניג דיא האט דער קיסר פרידריק וודרוק מין רייכט טאג מן גישטעלט פון זעקסטן אאל מאל האט דורך גרוסי איז מאל, מרביב דורך גישטיט איט דעם פרידן טרפקטפ מאל, האט וודרוק ו רוק

גענן דיא אדינה פון ביימרן ו דען היינריך פון מיטטרייך גיפירט דעם פרידן האט דער קיסר מרפאר גילמגן דען ליפולט אר גרמב פון מיטטרייך מאל, האט מיהן פון דוכט גיפארבט גלייך ווא דיא מדרי

דוכטים מן משכנ שפגי מי רכב: דער קיסר פרידריק מיט בטלוק מן מיטליא קומען מאל, נאך פון פון גילמגן מיט דיא מהניד דער שטאט האבן דער קיסר מביר ו דיא קיסרט

עם האבן זיך ריטלך גישטעלט מפרן גינעדיגן הערן ו ריפנזירן מאל, דיא שטאט ליין המרפאטיג מן גיבירגיג האבן מן דער ערשטי פורט מיין טויזיד רואמיר קאפנירט ווא מיך ווייט הונדרט אאן האבן

מאל ופבינטיג גיפאנגן ביקומן מאל, דיא שטאט מיט פריין ו גוועזין ו בלידרן: מיך דער קיסר מיט מיך מלי זייני רחמבעליר ו ו גאנגן מאל, האט מלי מיהן מלי מיהן מאל, פעטשטונגן מן גימומן מאל, האט מלי

מאל, פיל שריט האט ער הין ו מין רייטן מאל, האט דיא אפלן קונטרבירן: מיט פחטירט מיט יאר תתקיד, טויזיד מאל, קנמ ו דען מלריס: שפגי מי רכב, ומי רכב, מאל, גלויט דל מג: מן דער זעלביגן לייט זיין

דיא מן אחהניר פון פולן גאנגן מיך מאל, דיא שטאט ברמדיבורג מאל, דען טאר ווענטיר ביטשטאלן מז האט ער מיהן דו טאהר מופן גילמגן מאל, זיא מיהי פאר פון ווטל דיא שטאט מר מביב מאל, האבן מן דער אמרק גרוסי

מן דאטי מן גישטעלט מאל, פיל פאר מיהן מאל, דען באלומאו דער ווידר שפגיגן לייט שפגי מי רכח:

דער קיסר פרידריק מיט מן ו ניהן קומען מיך מאל, דען באלומאו דער ווידר דער הכט פון פולן איט ביים

שטאנד ווילומאו דער דוכט פיהט פון פיל פאלק פיל ווילן ער ווידר שפגיגן האט מן דעם קיסר מאל, האט מיט ניט איט גישיקט מיהן מיהרמרי יער ווילך אוין גענן פיל ווידרט אחרק זיך מאל, ווילן

ער זיין ברודר נאמל פאר טריבן האט מיט דעם אולפת: דער דוכט פון פולן מיהן מיט דיא מראט ער האט זיך ביי מיהן זיין ווידרט ווחל ווילן דער קיסר איט מיט ביים שטאנד ביי שכינק רייטן פריין בוהמן. מקלויך ווחל ווילן דער קיסר איט מז

מין גרוסיק פאלק מיך ו ניהן מיט דורך קומן מיט שלעזיז פיל גיהרניסטי לייט מיט קירמיר מיט ווילן ווידרט מיין מיהן מיט מגשט מן קומן מאל, דער דוכט מיט מוזק גילמגן זאבטן מי זיין פאלק מאל, דער קיסר האט

מיט מיהן מיין מגשט ביאפפטיגט קוגלן בייטש פאר ברעסלי מאל, מיט פאר ביים גאנגן מאל, האט ו גאנגן דיא פעטשטוג ביאפפטיגט קוגלן בייטש מאל, מיט פאר ברעסלי מאל, מיט פאר ביים גאנגן מאל, האט ו גאנגן

מיט דיא גימומן מיין גרוסי מן האט מאל, מיין גרוסי חורבן מיט זאנד גיאבט מאל, פיל ווידרט פאלק פיל זאנד מיין גימומן ביז קנן פוזט מאל, מיין גרוסי חורבן מיט זאנד גיאבט מאל, פיל ווידרט פאלק פיל זאנד

גיאבט: מיז האט דער דוכט פון פולן מיט גיזאנד מאל, מוק זאר בייטש מאל, זיך דר גאבן ו דיא ער יערליך דעם קיסר מיין גרוס מיט מיין גיהאלט גיהאלטן מאל, זיין ביז גיוועזט מאל, האט מיהן מיט מיין

גישיקט

משכנו. דען דוכט פֿון דער שטחט אר מאטיר דעמ טיט מרוק נאכן קריכן דער חט דיט בין מוזך
מין שטיין הויפֿן זוי בויבן זיין זעבן טאג מול מי דיט מאטשפֿט החט אר גיפֿחנגן גימואן מול גיפֿיהרט מן
החט מוזך דעמ אחרק פֿולן גימקרט מול החט זולן דרוך גיזעהט דען אר החט מוזך זין גיהחט דז אר גחר
מוזך זיין דעמ קיסר נו פֿום גיפֿחלן מול דען איר זיין דיט רחטט הערן דיט שטחט
דעמ פֿחר וועלקט מן טוט איט דיינ קנעכטן נחך דיינן בויבן דען איר זיין דיט רחטט הערן דיט שטחט
איר החבן מוי דיט טויר מבר דז גיאייני פֿחלק החט קיין שוך דרחן דרוק ביגינדיגט דז גיאייני פֿחלק. מול
וויל זיט מז גרושי מן רחכט גיהחט החבן מול מז גחר היפֿלך גירעט החבן מול מז גוט וחרט גבען החבן
החט זיך דער קיסר דר בחראיט מול החט גחר קיינט ניקט גיטמן זונדרלין דיט שטחט החט אר זיך גימואן
מול מוי מיהרן דיטט החט אר מרוי גימואן מין לייכטר דער לייכטר מיט גיזועזין פֿון שלוה הולך ע"ה
מול החבן מין אתנה גבען מ דעמ לידיטואו דאר אולך פֿון פֿיהסט מול מוך החט דער קיסר גבען מיהסט דז

בחניחר פֿון דער אדינה פֿון פֿיהסט מין וויטן וכן מוך החטן פֿעלך בוי דען הייטיגן טאג:

ולאדיסלאו דער אולך מוי פֿיהסט מיט וודרוק מ רוק קוואן מוי איין וחנד מן גין לחנד בטאחה
מול מיט מיהסט מין גרושי רוהסט גיזועזין מ מי דען פֿעלקרן. מול החט איט זיך
גיבראכט מוי מיטשט שטיין אעלן מול החט גיבויט פֿחר מין שוהייט מ ר' לחידעט מן דער בוי הייחאטי
דער לענג מול מיטשט פֿרחג מין בריק מיבר דיט אולט זער ברעכטיג מול שן דז קיין גלייכן החט מן זויט מול ברייט מן
שטחט פֿרחג מין בריק מיבר דיט דער ברייט מן דער הין מ' מן שוהייט מן גחנץ מטכט החט זיט קיין גלייכן.
דיט בריק דער לענג מול מן דער ברייט מן דער הין מ' מן שוהייט מן גחנץ מטכט החט זיט קיין גלייכן. דיט בריק
ס דעגנטפֿרג רייכט דיבר בריק דז וחטר ניט מול מיוט גחר ניט דר ז' וחר גלייכן מול מן החט זיט מן גיהחבן
ז' בויחן מיט יחר תתקכ' טויזיגד מול קא' ז' דען מוריק. מוך החט ער חוזן בויחן מין אינלן קוטטיר פֿחר
דער שטחט פֿרחג בחריק: מוך מן דעמ זעלביגן יחר מיט יחר תתקכ' טויזיגד מול קא' ז' דען מוריק
החט מן גיהחבן דיט חאוזה פֿון פֿיקרטן מין גרפֿת. דער אולך מוי גרפֿת החט־חרוב גיחאבט דריין הגדרט
הייזר וחו זיט מיר ז' חאחן קנעכט גיהחלטן החבן מול מוך מיהרי שטעט החט ער חרוב גיחאבט מוי דעמ
פֿונטיאנט מרוי: גלויזוך דך סג':

דיא מן וחהניר פֿון אייא וחנד החבן מידר בחרחל מול בוט ניט גיהחלטן מול זיין רחבעלוש גיוועדרן
מן דעמ קיסר נוס מנדרן אחל מיט יחר תתקכ' טויזיגד מול קא' ז' דען מוריק. מוי דיגר מוריחך
מיוט ער מוך זיט קוחן דער קיסר איט מיינט גרושי אנטי פֿעלקר מול החט זיט בילאגרט פֿיל יחר מול החט
זיט ענטליך מיבר קוחן מול ביאענטיגט. מול חלי מיהרי גיטר החט ער פֿריי גבען ז' דען זחלדטן מול דיט
שטחט החט ער פֿחר ברענט מול דיט טיין מול אויחרן מיהסט קחשטעלי החט ער חלי ז' שבראנגט מול
החט מוך דעמ אחרק פֿולן גימקרט מול החט זולן דרוך גיוועהט דען ער החט מיט זין גיהחט דז ער גחר
מוך דיט ער קיסר דר בחראיט מול החט גחר קיינט ניקט גיטמן זונדרלין דיט שטחט החט ער זיך גימואן
מול מוי מיהרן דיטט החט ער מרוי גימואן מין לייכטר דער לייכטר מיט גיזועזין פֿון שלוה הולך ע"ה
מול החבן מין אתנה גבען ז' דעמ לידיטואו דאר אולך פֿון פֿיהסט מול מוך החט דער קיסר גבען מיהסט דז

בחניחר פֿון דער אדינה פֿון פֿיהסט מין וויטן וכן מוך החטן פֿעלך בוי דען הייטיגן טאג:

ולאדיסלאו דער אולך מוי פֿיהסט מיט וודרוק מ רוק קוואן מוי איין וחנד מן גין לחנד בטאחה
מול מיט מיהסט מין גרושי רוהסט גיזועזין ז' מי דען פֿעלקרן. מול החט איט זיך
גיבראכט מוי מיטשט שטיין אעלן מול החט גיבויט פֿחר מין שוהייט מ ר' לחידעט מן דער בוי הייחאטי
דער לענג מול מיטשט פֿרחג מין בריק מיבר דיט אולט זער ברעכטיג מול שן דז קיין גלייכן החט מן זויט מול ברייט מן
שטחט פֿרחג מין בריק מיבר דיט דער ברייט מן דער הין מ' מן שוהייט מן גחנץ מטכט החט זיט קיין גלייכן.
דיט בריק דער לענג מול מן דער ברייט מן דער הין מ' מן שוהייט מן גחנץ מטכט החט זיט קיין גלייכן. דיט בריק
ס דעגנטפֿרג רייכט דיבר בריק דז וחטר ניט מול מיוט גחר ניט דר ז' וחר גלייכן מול מן החט זיט מן גיהחבן
ז' בויחן מיט יחר תתקכ' טויזיגד מול קא' ז' דען מוריק. מוך החט ער חוזן בויחן מין אינלן קוטטיר פֿחר
דער שטחט פֿרחג בחריק: מוך מן דעמ זעלביגן יחר מיט יחר תתקכ' טויזיגד מול קא' ז' דען מוריק
החט מן גיהחבן דיט חאוזה פֿון פֿיקרטן מין גרפֿת. דער אולך מוי גרפֿת החט־חרוב גיחאבט דריין הגדרט
הייזר וחו זיט מיר ז' חאחן קנעכט גיהחלטן החבן מול מוך מיהרי שטעט החט ער חרוב גיחאבט מוי דעמ
פֿונטיאנט מרוי: גלויזוך דך סג':

דיא מן וחהניר פֿון אייא וחנד החבן מידר בחרחל מול בוט ניט גיהחלטן מול זיין רחבעלוש גיוועדרן
מן דעמ קיסר נוס מנדרן אחל מיט יחר תתקכ' טויזיגד מול קא' ז' דען מוריק. מוי דיגר מוריחך
מיוט ער מוך זיט קוחן דער קיסר איט מיינט גרושי אנטי פֿעלקר מול החט זיט בילאגרט פֿיל יחר מול החט
זיט ענטליך מיבר קוחן מול ביאענטיגט. מול חלי מיהרי גיטר החט ער פֿריי גבען ז' דען זחלדטן מול דיט
שטחט החט ער פֿחר ברענט מול דיט טיין מול אויחרן מיהסט קחשטעלי החט ער חלי ז' שבראנגט מול

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0207
DFG

גילעזין · מוז׳ וועלטין אין מיטלויה החט ער חרוב גיאמבט מוז׳ מוז דעם אוטיאעלט אכלה גיזוגעזין :
מן דער אדינה פרוי׳ הולחנה מן דיין גיאעלטי קרעניקן מיזט די וועלטי גרוש וועלדין מוז׳ החט אין פלילט מוז׳
דר זוכט אין טוזיזיד אעלטין מוז׳ אין בהאוזת דיז קיין נאל המבן וועגן גאר אין מוז׳ וועלטין אין גיטרן מוז׳ גוט
מיזט מלי כליה גמגזן · מוז׳ מוך דערי גלייכן־ייגן מלי דיז וועלי ועלדין מוז׳ זער גיוומקפין מוז׳ נעאלך
דער ריין דיז עלב דיז וועזיר מוז׳ וועלטין גיוועמיר די מין וולכי טאדין גיטן מוז׳ לייט מוז׳ בהאי׳ מוז׳
גוט די ניט מוז׳ ז׳ טפרעכן מיזט · מוז׳ דיזי׳ מיזט גיוועזין מיט יאר התקכב׳ טוזיזיד מוז׳ קסב׳ נוט נאל דען
מלריס · דיז מן וומהניר מן דער טטט אעלן ויינן מוך גיטטאדין מוז׳ המבן דען הגאון מורגלוסם מוך
גיבראכט · מוז׳ דיזר מוהאך מיזט דער קיסר קוראן ז׳ אמרטירן זאאבט ויינט פלוך מוז׳ דיז טטט אעלן
ביואעלטיגט מוז׳ פלי אעלטין פון דענין מן וומהניר דער טטט החט ער מוט גיבראכט מוז׳ מיהן גרושי פיין
ז׳ ומר מן גיטמן אויטר החט טטט אויטר החט ער מן גילגט מוז׳ גלייך דער ערדין גיאמבט מוז׳ דיז טמלין החט
ער מן וומטר גרעבין גיוומרפין מוז׳ המבן בריפלהן מוז׳ החט מיהן מלי בריפלהן וומט דיז טריפלוך גיהחט
המבן הין וועק גינומין מוז׳ דיזי טטט החט מיזט מהני ביוומהנט גילעגין מן דער לייט מוך גיבן מוז׳ פלילג
יאר מוז׳ דער קיסר פרידריך החט דיז טטט רמטירט מוז׳ וויטט בלבן דיזי גיאעלטי לייט ביז דער קיסר מוטט
דער פלילד וודרוס גיבויחט החט · דיזי׳ מיזט פמטירט מיט יאר התכב׳ טוזיזיד מוז׳ קסב׳ ז׳ דען מלריס ·

שפנגי מי׳ רכו :

קונראדוס דער הגאון פון אעלן החט זיך וומט מוך גילייטט קיגן דעם קיסר פרידריך מוז׳ החט זייני
פיינדן בייח פחן גענבן דעם בובסטט מוכטדר דער דריטי מוז׳ דיזר מוזוך מיזט דער
קיסר מן ז׳ ליהן קוראן מן זיין זאר מוז׳ החט מיט זייני דעם־טוגט מיין גימוין · מוך דיח גרושי טטט ערפורט
החט ער מוך מיין גימוין מוז׳ החט אויטרן מיין זאר וומרפין · די מיזט פמטירט מיט יאר התקכב׳
טוזיזיד מוז׳ קסה׳ ז׳ דען מלריס : מוזיריקי דער אוך מיבר ירוטוים מיזט מיין גיוועזין מיזט גמגזן
מוך אלריס מיט יאר התקכד׳ טוזיזיד מוז׳ קסב׳ נוט נאל דען מלריס · מוז׳ דער מולטן החט מיהם פחן
טפרעכן ז׳ טפעטטירן וועלן פר מב ליהן דיזר טטט נוומליג אאל הונדרט טוזיזיד גולדן מוז מיזט פר
מב גילדן פון דער טטט מוז׳ מיזט וודרוס ז׳ רוק מין ירוטוים קוראן · מוטטיר דעזין מיזט טירקין קוראן ז׳
היל דיזן טומר דער מולטן מין אלריס מוז׳ דער החט קיין ויינד גיוועהן אין מוז מיזט פר קוראן מיבר דיזן
מולטן טומר מוז׳ החט מיהן מוך ז׳ עבין גיבראכט מוז׳ פר מיזט מולטן מן ויין טטט גיוומרדין מוז׳ מיזט
מין דיזן יאר גיטטמרבן · דר מך המבן זיח גיאחבט ז׳ מיינן מולטן טמלידי מוז׳ דער מיזט גיוועזין מיין
אעלטיגר טטמרקיר העלר מוז׳ מין חכן מוז׳ מיין פחן טטענדיגר הער וזח וויטר פון מיהן וועדט
גיטריבן וועדרין מוז׳ פר החט דען קוניגן מוך ז׳ עבין גיבראכט מוז׳ מלי ויינ טמלין ז׳ טיילט ז׳ ויינ זאולטין
דיזי׳ טטיט מין דעם דבר היאיק פון ר׳ יוסף כהן מוז׳ המרטן טטיט עז מוז׳ פירלך ביטריבן : מיט יאר
התקכ׳ טוזיזיד מוז׳ קכ׳ ז׳ דען מלריס ז׳ דיך מר וועקט גרושי אלחאות מין מיטלויה לוזין דעם קיסר
פרידריך מוז׳ לוזין דעם בובסטט מוכטדר · מוז׳ דער הגאון פון אעלן מוז׳ קעלן גמגזן מין מיטלויה מוז׳
המבן וועלן מין פחן גלייך לוזין טטן טרעגן מוז׳ דיח מן וומהניר דעם זאל המבן מיהן ניט גיטרויטט מוז׳
המבן וועלן מין פחן זאולן מר גמגזן · מבר דער קיסר מיזט מיהני ז׳ היל קוראן מוז זיינן מן דעם זעביגן טמג מוך
דעם בולן בליבן אער מן פוגלהן טוזיזיד ראאי׳ מוז׳ דער קיסר החט טטט הוס מין גינומין מוז׳ דער
בובסטט החט דיח פוגלהן גענבן מוז׳ גרמט מן ליחן מוז׳ דער קיסר החט מלי זיינ מן זיינ זה ז׳ קהר גיטריבן
דז זיח מיהם מלי המבן מזין קונטרבירן מוז׳ החט המרטן הין גיזעלט שריק מוז׳ הוכטיק מוז מטכט ז׳ רחגירן
דז זאנד · דח החט מן גיהמבן דיח בעטט ז׳ רחגירן מוזטיר דעם פחן מלי זח ען ענגיר יב אער מין
גילידן · מלי מוז מוז׳ מוהאך מיזט דער קיסר גיוויכן פון רוק מוז׳ זיך וודרוס נאך וילברט ביגבן מוז׳
קלקלך המרטן מן גילחגט איט ז׳רטי מוז׳ רעטטענט : מן דעם זעלבין יאר החט וילברט נאך וילברט ביגבן מוז׳
טטרייט אר הובן ז׳ווישן דעי דעלקן פרייסן מוז׳ ז׳ווישן פולן מוז׳ טלעזיח מוז׳ דיח פרייסן החבן זיך איינטטר
גיטפילט מוז׳ דיח פחלקן טלעזיאר ניין איט הויפן פחר זיח לור ערד גיפחלן ביים דיזי טלחבטן מוז׳ זיח

החבון איז גרוסי חורבן גיאתבט מן פולן חול׳ טועזיט מן דער זעלבגן ניט רוטו : מיט טרעטט מהיט
דר ביזה חוט דיזר נייט מיט יחר תתקל׳ טויזיר חול׳ קע׳ ז׳ דען מלרים מיזט מין גרוסי ערה ווידונג
גיוועזין חול׳ ניטרמט דער ערד די דערי גלייכן ניט אער גיוועזין מיזט חז טרעקליך חול׳ זיין חוט גיפחלן דיה
טטעט חוי דעט פוטטיאפעט חרוי חול׳ זיין ווינ חיבר בלבן דיה ביזעלט זיין בלבן חול׳ מיזט חוט גיפחלן
טרפוולח חנטיאוקימה חול׳ מיזט פחר דחרבן וחדרין זי גחנלי זחנד דען עי מיזט גחר פולוניג קוחין דיה פחר
טטעטרונג חי ווית דיה פחר קעהרונג פון טרוס חול׳ עחורה חול׳ זיין ניט פחר טטעטרט וחדרין דורך חעטטן
העזר : חול׳ דיה טטעט חין זחנד תוגריין זיין חוך וועגן דיזר ערד ווייזונג נידר גיפחלן : דיזי טטיט חין
דברי הימים פון ר׳ יוסף הכהן דל״ו : מיט יחר תתקל׳ טויזיר חול׳ קעח׳ ז׳ דען מלרים מיזט דער רוכט
פון איית זחנד חוי דעט גיפחלנקוט הירוי גיפחלן חול׳ חי קוחין חין חיטליח חול׳ חוך דער בופטט חלכחנדריה
מיזט חוך ווידרוק חין זיין זחנד חן גילחנגט חול׳ טר החט זחנן בוית דיה טטטחט חייה זחנד חול׳ החט דער
טטטחט חדי חחרן גחבן חלכחנדריה נחך זיינט נחחין נחך : חול׳ דער קייזר חיזט גחר חין גיעדיגר חול׳
בחראהרליגר הער גיוועזין חול׳ דורך חיהר גרוסי חן דחכט חול׳ דעחוטיקייט די ניט גיטחן החבן חול׳ ביטליכר
ווית דען קייזר חר חוכט חוט גינחר : חול׳ דער גינעדיגטער קייזר החט חיהן חיהרי ביט ביוועהרט חול׳ ווי
ווייטר זי רוח גילחזין :

אים יחר תתקל׳ טויזיר חול׳ קעח׳ ז׳ דען מלרים החבן חין חורליחן חול׳ בוט גיחתבט דער רוכט
חוי חייה זחנד חול׳ דער בופטט דער חובן גיחעלטיר זחיבט חלי די זחנדט פחלק חן חיטליח חול׳ ווייי
גחנגן חוך דיה בחיטטן חול׳ פירטטן דיה דער קייזר גיעלטן החט זיינן חיהן ז׳ ווידרן גחנגן חול׳ זיה חוט
חיהן זעבן גיבחכט חול׳ די יחר ח׳ טוק פון דעט קיטר חב פון דעט גילחנגט : ווית דער קיטר דיזי קוטטבחר
חיזט גיוחדרן חוך דיה בחיטטן חול׳ פירטטן דיה דער קייזר גיעלטן החט זיינן חיהן ז׳ ווידרן גחנגן חול׳ זיה חוט
לייט דער גיוועלטיגר חול׳ חעלטיגר רוכט דער רוכט הייגריך דער רוכט פון זחקטן חול׳ בייחרן חול׳ חיזט ניט
גחנץ גיוועזין חיט דעט קיטר חול׳ החט חיט חוליט גיהחט חוי ז׳ גין ווידרוק חהיזט חן זחקטן חול׳
דעט קיטר קין הילף חטטן ווי : דער קיטר חיזט זער די טרחקטן חיבר דיזי נייטי לייטונג חול׳ החט זער דען
רוכט גיבטטן חול׳ פחר חיהטן גיוויזט חול׳ חיהטן וחחלן ז׳ פוט פחלן חול׳ גחר יעחרליך גיטריחן חול׳ גרוטי
דעחוט חול׳ חן רחבט קיגן חיהטן חי וחין חול׳ פחר חויזט חיהן ז׳ חר וויזן : חביר החט חלי ניקט גיהחלפן
חול׳ זער חיזט ווידרוק חן זחקטן חיהן זיין זחנד גחנגן זחבט בטטטי זיין בטטטי זחלרחטן חן זחקטן : וויח די דיה חיטליניר חן
זיין וחדרין חן חיהטן חטטקיגן גחנגן חיט חיהן פחלק חול׳ דען קייזליכי פעלקיר חיין שלחבט גילפרט
חול׳ דיה קייטרליכי זיין הויפן גיפחלן וחי דיה חיטליחניר חול׳ דער קיטר חיזט חלייניג דר פון קוחין חול׳
דיה פלבט גיוחלן חול׳ זיין זון חוט חיזט גיפחנגן וחדרין פון דעט טטעטטיין דער רוכט חול׳ גחבריחטטר חן
דער טטחט וינליח חול׳ החט חיהן חיט זיך גיוחלן ז׳ דעט בופטט חלכחנדר חול׳ דער בופט החט
חיהן דעט קיטר ניט וועלן ז׳ זין געבן ניט חוט פיל גלט בי דער קיטר זעלבטטן נחך וינעדיגר קוחין חוערט
חול׳ חין פוט פחל טון חוז פחר דעט בופטט חן דעט הוי וחחי חיהרי דינטט חול׳ גלבטט פחר זיהן טוט
די גיוועלדיט חוערט חרקוט : חול׳ דחז החט ער דרוק החבן וועלן נר פוט טיחפל חול׳ טחנד דעט קייזר
חיח חוך גיטטהן חיזט חול׳ החט וחזין חין פוט פחל טון פחר דעט בופטט חן בייח זיין חלי
די פחלק : חול׳ דער בופטט החט חיט זיינט פוט גיטרעטטן חוך דען קיטר חול׳ החט דען פטוק גיחחגט
עלי טחל ובתן תדריך תראוט כפיר ותנין : חול׳ חוך דען יוגן קיטר החט ער חוך גיטרעטטן : חול׳
חוך דער בופטט חלכחנדריה נחך חיט זיינט פוט גיטרעטטן חוך דען קיטר חול׳ החט דען פטוק גיחחגט
דער פטוק חיזט חז ווחר טייטטן חוך דען יוגן זיב חול׳ חוך פיבר נחטיר חוערטטו טרעטטן רוח ווערטט
טרעטטן חין זעפחרט חול׳ חיין חונקן : ווית טן זחלבט ווחר ריבט חיזט גיוועזין החט ער חיהן פדידוך חהיינ
גיטיקט חול׳ בילידט חיט קונפחטי :

מיסלאוס דער זון פון דעט רוכט ורימולח דער חובן גיחעלטר די זין חין חוי דעט לר פר יחגט החט חיט
יחר תתלט׳ חיז ער פון רוכט פרחאיפידט וחחרן חיבר פולן חיט יחר תתקל׳ טויזיר חול׳ קעח׳

מנדריקוס

דער מובן גיאולטיר בערהרדום די מיט דער ערשט דוכט פון מהמלט גיזועזין די מיהם דער קיסר איט דיזם וויגען ביטליטן מול' וועיטר ניט אמריך זיין:

גענן המט דיא אדינה פון אקטין מול' קריבר מיט מיהם מוך דיא קוהר מהיים גיפאלין מול' דען פאטירט מיך יאר תתקא' טוידינד מול' קפ' ז' דען מלריט דיזיד וועד גאר לאנג ז' דר גלון דערי וועגן וויל מיכט איט גיטיילט מביר דאך לוס שטראלן המט עד אוזין דרייא יאר זיין לאנד איטן מול' דרוי וויכן אוזין. די מיזט דער קיסר קוען מיזט מז המט עד אוזין גיאנד מול' מוך גינאד גיבעטטן מז המט מיהם דער קייזר גינאד דיטל ביקוען קוהר פירשט מול' מוך דיזם בוכן ז' גאנצי שטאט היוי מהמלט ביי מוך פירלעהן גלוד מודר גיביהרט. מול' דיזיד מיזט פאטירט מיך יאר תתקא' קפ' ז' דען מלריט מול' המט גיטוידרט ביי לוס יאר קפב' מיך זעקטטן טוידינד וויא אן ז' זעהן המט מוך גיביהרטי שטעדטי מורט מול' פולן: פרידריך קוהר פירשט מיזט מוך ז' ניהן קוען מיבר זיין ברודר מאכיסמ' דען דוכט פון פיהם מול' המט מיהן ואר טריבן מול' עד המט זיין שטעל ביטרעטן. מול' דיזיד מיזט פאטירט מיך יאר תתקא' טוידינד מול' קפ' ז' דען מלריט. נאך דיזם מיזט מן ז' ניהן קוען דער דוכט קונרהדום מוך זיין פעטר פרידריך מול' המט איך מוך גיהאבן גרושי אלחאות לוזין מיהני בידי מול' זיא איט מיהרי מראט מן גיטרפאן מין אעהרן פאר דיא שטאט קוין מול' זיא מין שלאכט מן מגדיר גילפרט מל' גיבליבן מיזט מוך מי בידי זיין פילליג טוידינד אמן מייטל גאבירר מול' וואל ביוועדטי לייט. מול' עגטליך המט דער דוכט פרידריך איך איינשטר גישפילט מוז המט איך קורהדום ז' ריסני קלידר מן גיטמן מול' המט איך די פניא שוחרן מן גישטרלין די ער פאר אוזם המיזט גיוועזין די אן מיהם קוען מיזט מול' פאר די גילעזט פון דעמ דוכט פרידריך מול' המט מיין פום פאל פאר מיהם גיטמן מול' המט גיאחט איט איר אחט דיר גליבט מיזט. מול' המט איך מיהן גיוועזין די אן מיהם ניט גיקענט המט מול' מיזט קוען פאר די גילעזט פון דעמ דוכט פרידריך מול' המט מיזט מול' פאר מיהם פאל פאר מיהם גיטמן מול' המט גיאחט איט גמר מוכטיר טעניקליך איט גמר היפליכי וואהרטן מול' ליבליכי רעד ביי ער דיין מיהן מוך פאר לייאוך גיבעטטן גמר מוכטיר טעניקליך איט גמר היפליכי וואהרטן מול' ליבליכי רעד ביי ער דיין דוכט ביוולגט המט מול' מיהם פאר ליאן איט גאנזוך הערלין. מול' וויטר המבן דוכט פרידריך המט רחגירט לעהן גילעבט מול' איך מן מגדיר גאר ליב גיהאבט מלי מירי טאג די לעבט מול' דער דוכט פרידריך המט רחגירט לעהן יאר מול' מיזט דר נאך גישטארבן דר נאך מיזט קורהדום חין זייני שטעל קוען. במריך דל קאב':

אנדרוניקוס מיט קיסר מן קומנטינא איט גיוואלט וואלטן וואס זיך דר זון גישרונגן האט, מיט מיין רשע מיין טירמן מר, אשחיה גיוועזען האט גימיין דען קיסר מלעקא דער מיט נאך מיין יונגיר קאבי גיוועזט האט, האט מיהן מין דעם וואשיר דר זייט אפט מר פיל מן שוריג בלוט האט ער פמר גאסטן מהני דיא גיאלטי. מיט דיזר מורמך האבן דיא עלטי פין קומנטינא מיהן מין האפט גימיין מר, האבן מיהם דיא הענד מב גיהאקט מר האבן מיהם דיא מיגן מיט גישטאפן מר, האבן מיהן מיך מין קאמיל גיבונדן איט דעם פניא הינטר זיך מר, מרוא פיהרן מן מלי גאסטן מר, מיך מלי אמרקן מין קומנטינא. דר נאך האבן זיא מיהן לו שטיקרן גיהאקט מר, האבן מיהם מיין גליד פון מנדרין איט מייער לאמנג גירייטן איט מייער קלימנטיגי ביא ער מר קוין מיט מר, פין לעבין אוין מיך גענבן מר, זייני גוויא זין דיא האבן מך לו זייער בוהריים מר, מיבר דאט גיהאפן דיא האט אן דיא מיגן מיט גישטאפן בויסטוט דך רמה'. מין לרפת מיט מין גרוטר גירוט גיוועזען דורך דען אלך פילוסוס וויין ער אלטיות מן גימיין האט פון דען מן וואהניר די אנדר מר, האט מלי דיא יהודיק דיא מין זייא אנד גיוואלט האבן מן האפט גימיין מר, האט מיהן מיהר זילבר מר, גאלד מעלק גימיין מר, האט וועלן מיא רחטן מיט דעם אנד מר, פיל דען האבן זיך אויר גיוועזען. מר, דיזר מיט גיוועזען מיא יאר התקוו טויזינד מר, קפה', לו דען מלריק: באלדיני מולטן פון אלריק מיט מין טירק גיוועזען דער מבן גיאלט מיט מיא יאר התקוו, דער מיט גיוועזען מין שטמרקי העלר מר, מין גרוטר חכם גיוועזען מר, מיט גאנגן מיך ירושלים מר, האט דיא שטמט מב גימיין פון דען עלריק די זיא האבן טון דיזי שטמט מין בימיגן גיהאט פח' יאר גידר התנט, מיא גיאלט. מר, מר גיברמפט נאך דער מיינוג נאך פון בוטיגי דרייסיג טויזינד אחן מר, זיא האבן מלי מיהרי באות אטמא גיוועזען מר, זוהט לו מיהרי באות גיהערט האט דאו האבן זיא לו ברחפן מר, לו מוריק אקדש די חרוב מיט האבן דיא תוגריק מלי כבוד מן גיטלן מר, אקטיר גיוועזען דרויך מר, דער סולטן האט דרין מין גיבעט לו גאט גיטלן. מר, מיא דיא לייטוג מן מבני מיט קוין האבן זיא מין גרוטן מיך די עם ה' גיהאבט מר, מיט וועלן לעבוטיג מין שלינדן: מר, דער קיסר פרידריך האט מיהן איט גיוואלט דיא טטאנד גיהאלטן מר, האט זיא קין אנטש ניקט טון הרפפן הטש יתברך ב"ה מר, מיהן גידענקן לו גוטיק ווייל ער מיהן ניט לו גיוואלן האט דיא מן עטוואט טון ומר. מר, די מיט פמטירט מיט יאר התקוו, טויזינד מר, קפה' לו דען מלריק דיזי טטיט מלי מין דברי היאום פון ר' יוסף הכהן דך סר, מבר ער אלדיט מין מנדרי לייט מבר ער האט זיך טוטה גיוועזען זיא מיא זייני מייגי ריד מר ווין מיט מר, די זעלביג אמר מיט מיך גמגן די אלטות פון דיא מלריק מר, מיט מך ניט ווידר דר זו קוין די זיא דיא פעלצי אלטה פון ירושלים גיהאט האבן זו דען מלריק ביא דען הייטטיגן טאג:

דער קיסר פרידריך ברבוטא מיט מין ווהלהאפטיגר הער גיוועזען מר, מין לוב האבר די רעלטי גיוועזען מר, מין הכם מר, מין ענין מר, בראהלניגר הער מר, מוהב ישלמו גיוועזען. מין ויינר עלטיר מר, מיך ער זייני טאגן האבן מלי דיא מלריק פון דיא מיהרי עלה געבן די ער מיך ירושלים גן זו: מר, מיט דער קיסר פרידריך גמגן זאבט דעם קיסר מן קומנטינא מיך גמגן איט גאר מין גרוטר גיוואלטיגי אנגי פאוק ווא דיא היים שבעקן מר, זייני גמגן מן מטיא מר, האבן מלי פעטטוג מין גימיין מר, פון דיא ישמעלים מב גימיין מר, האבן גרוטי פיקטוריא גיהאט קיגן דיא ישמעלים די דער גלייכן ניא אמלש גיוועזען מיט די דיא מלריק מין זולפי פיקטוריא זולפי דר האלטן האבן קיגן דיא ישמעלים ביא גיא זיך מין גיבידט האבן זיא גמלן מר, רחטן. מבר פון דעם דער דא רוההט מיט היאל מיט מיהן מיהרי גידענקן לו רוק גישטעפט וואר דן. דען טר זעלביגן לייט האט ער איט זייני פפערד וועלן שוענאן דורך דען וואטר פלום מיפפר די מין מראניע מיט: מבר דער טטרמק פון דעם וואטר האט זיא מן די וואטר גישטופטן מר, זייך מלי הה טרונקן. בייז מיט פמטירט מיט יאר פיר טויזינד התקו, טויזינד מר, קפ' פון מר, דען מלריק זיבן מר, דרייטיג יאר לו זייך אלטות מר, דרייא הדשיט מר, עקא טמא מר, מיט בייא גישטעלט וואלדן מין דער טטמט מטטלי. מר, מין טיל שרייבן די מין מיינט מדרין אמיינר:

היגריקום דער וועקסט דער שווילשטט קיסר זו דען מטבניעס האט דיא אוכזה גיהיהרט אים יאר
פיך טויזינד תתקכ"ו דו מיזט דעם קיסר פרידריך ברבוסה זיין זון גיווען רוכט זין שוואבן
מוז' פרמנקן · ווירד דיין קיסר האבן אגרד גיוועזן דיא הוזוים זין קעלן מוז' ניטך מוז' דער הגאון זין ליך
מיזט מוס קוארן מוז' דער הגאון זון קעלן האט מוס גימיר גיבעטן מוז' מוס זאר ליזוגג מוז' דער קיסר האט
מיהם זיין ביט ביזוערט מוז' האט מיהם זאר ליהן מוז' זאר נעבן · דער קיסר האט גימאן זור מיז דיא
קומטני דיא טאכטיר זון מגידה דעם ווילך מוז דיא ליליוט דיא מיללגי טאכטיר זון עבליג יאר אלט גיוועזן
מוז' תכל מיזט דיר קיסר גמגזן מוך מבילט מוז' מוך ליליוט כובט זו זיין מוז' זו ויך זו ליהן · מביר זן האט
דיא קיסרדה ביקוארן מוז' זן האבן גיהאלטן מוז' זאר בופטט האט מיהן זן חרכ גיטהן מיז ער זיא
פרייא גיוואזן האט · נאך דיזם מביר מיזט דער קיסר זוירדוך מיך זיא זן ליהן ק אין מוז' מיהן מב גיוואזן
מוז' מיהרי פעטטוגן זון דיזר אדיזה מוז' האט זיא מוי דמטירט מוז' מוז דעם פוטטיאעט זאר דמרבן מוז'
האט זיא זן דיא משן גיוזגט מוז' דיא טריט האט ער מוס דו זעבן גיבראבט מוז' פיל האט ער ביפעלך געבן
דו זן מיהני ביטרי פיין זוי זן טון זאר מיהרן טוט :

אים יאר תתקמ' טויזינד מוז' קלמ' זו דען נאך דען מלריש מיזט מין פאר פיטטרוג גיוועזן זו דער זן
מוז' מן מטבני מיזט גיוועזן גרוטי שווערי גיוזפר זון פלין מוז' האגן מוז' דעגן מוז' פלאקרטיג
פייאר מוז' זיין גרוטי טטין מרמב גיפאלן מוס וויא דיא הער מיאר מוז' זיין פיל אעטטין מוך דעם פלוד
טוט גיבליבן מוך פיל בהאוט מוז' גרוטי היזקה מן דעם ווין טטמך גיטהן מוז' מן דער תביהה מוז' מן דען
ביאר מוך דעם פלוד · דען עי מיזט מין זוליך היזק גיטטעהן דורך דעם מב טייולכן וועטיר דו דער
היזק ניט זו עטטאירן מזדיר זו שלין גיוועזן · מוך פיל טריפות זיין מוי גמגזן מין דעם זעלבין יאר
מוז' אחן האט ניט מן דר פארוג קוארן קעלן ווער דער מרוזיכיר דר זון מיזט גיוועזן · מוז' פיל וואההאפטיגי
ליט האבן גיוואגט דו דיא גיזעהן העטען רמבן פלגן מן דער ליפטן דיא העטען מין מיהרי אייר קוימטיגי
קולן גיהאט · שפנגי טי' רלה' : מן דער זעלבין ליט מיזט מין גרוט מוך וויקלריא מוז' טטריט
גיוועזן מן זאקטן זוישן דעם קיסר היניריך דער זעקסט מוז' מן דעם דוכט היניריך האבי' מוז' דיא
טטאט ברוטשוויק מיזט ביולפרט גיוואהרן מוז' מן גיוואלן ווארדן זון דעם קיסר מוז' אוגטטין מאך פיל
טטעט הויבר פיין זוין בורג וואלפיבוטל מוז' אוגטט מגדרי טטעט מהני דיא ביואעלטי זיין מין דער זעלבין
ליט מין גימוין ווארדן טפנגי טי' רלה' :

איון יאר דר פאר מיך יאר תתקל' טויזינד מוז' קל' זו דעם נאך דען מלריש זיין מוך גיטטאנדן קאנאליט
פאלק דיא ניט פיל טויגן מוז' זיך מביר דיא יהודיק גיואהלט מין ליליוט גיוואגט האבן מוז'
מיט טרעטע דרייטיג אלן דר גירך גיואלטט · מיז האט דער אלך די גיטריוא מוז' כואר גיהערט מיז האט דער
פפערטניר מוך וועלטיר גירופן עי מיזט ניקש זו טון זוגדרוין דיא יוגן טפילן · מביר וויא דער אלך דיא יאר
דעלט גיווההר האט ווארדן מיז האט ער פאר מוך טוטטוט די אן דיין וועלטיר זוי מן קינפלן מן מיין טוויך
פון מיינם פפערד מוז' זוי מיהן טויפן נאך דורך מיז גאטטן ביז ער זיין זוין גיבט מוז' טטערבט וואו מוך
גישעהן מיזט · דיזי טטיט מן דברי היאט פון ר יוסף הכהן דל' אח' : מוניקאן דער ערטט אלך זו
דעם אלזה טרטריאה האט דיא אלזה מן גיטרטטן מיך יאר תקלט' זוך נאך דען ישאעטליך די מיזט זו
מוגרים נאך פיר טויזינד תתקכ' טויזינד מוז' הונדרט מוז' זוויי מוז' נייליג זו דען מוגרים · מביר האט ניט
זאגג רמגידט דען זיין קוארמט תאוחן האט מיהן מב גיטטופן פון דער אלזה מוז' ער מן זיני טטמט
רמגידט · מוז' ער האט די אלזה זו טייל זו פיר טייל מוז' זיני פיר זן מין ישראל מין חלק געבן · יך מין
מין יחסין דל' קי' :

דיא מוגרים האבן דיא מובר האנט ביקוארן מיבראדיט ישאעטליך מוז' האבן מין גימאן פון טטעט
מיך יאר תתקנ' טויזינד מוז' קלד' זו דען מגרים · מין דער זעלבין ליט האט ביפעלך געבן דער
דיקדו דער אלך פון מגלטטיר די אן זו טחטן פאלך טויזינד אתן פון דיא טבוים דיא ישאעטליך דיא ער גיפגגן
האט גיהאט דיא האט ער מין מיינם טאג הין גירידט וויל זיא מיהר ווארט ניט האבן גיהאלטן וואס זיא
מיהם

מיהם פֿאר שפּראכן האבן וועלכע ס׳ רוב זי טיקן מוז, ווייל זיא ניט פֿרייע האבן גיוואוון דיא מצוה פֿון דיא
מלכים פֿון דעם אלטן סאנהדרי ישראעלי׳ דער סלומון פֿון אלכים׃ דיזיי שטיט פֿון דברי הימים פֿון ר׳ יוסף
הכהן זצ״ל׃ מוך פֿון דעם יעבמות׃ יעבמן יאר פֿון זייער פֿון רוב קונפֿט דיזר אוך דיקרדכי דער אוך פֿון
מגלה׳ דיזי אחשוורוש דעם היילגן לאנד וועלכע פֿון זיין לאנד ביז קושׁ׳ דיא מדינה׃ זייט אחשוורוש
זיין פֿון גיוואקסן וויא בויט׃ נאך דעם מיזט דער אלך גיפֿאנגען ווערדן מוז׳ דעם קיסר מיבר ליפֿרט ווערדן
מוז׳ דיזם מיהם דער קיסר גיואלטפֿ דז׳ פֿאר פֿאר זייני רחמנות וון נעבן מוזיט אמל הונדרט טויזינד ארק זילבר
וויל פֿר דיא מלכים׃ דעם פֿון העכדן מיהר פֿייגד מוז׳ מיהן ניט גיהולפֿן האט׃ מוך פֿון דעם
יעבמן יאר פֿון יאר תקנה׳ טויזינד מוז׳ קלר׳ וו דען מלכים מיזט פֿון טרוקניר זואר גיוועזן מוז׳ האט ניט
גירטגעט פֿון מייער לייט וואס פֿון גאנץ יאר מוז׳ מיזט פֿאר ווערבן מוז׳ ווען ווערדן מלי דז׳ קרוט מוז׳ תבואה
מוז׳ מיזט מלי פֿאר ברעט מוז׳ פֿאר טריקט מלי דיא פֿרוכט פֿון דער ערד מוז׳ דז׳ בויס גיוועקט מוז׳ מלי
וואט עסן דיזיי מיזט גיוועזט דז מלי פֿאר ווערבן מוז׳ דיא גיוועטר זייך מלי מן גיטרוקט דז׳ מן קיין תבואה
האט אמלן קענן מז׳ האבן פֿון זיך לייט גישריפֿן מוך ברוט פֿון זיך מורטן מן משכט מיר לייט וואס גיהן
חדשים׃ שפּנגי טי׳רלי׳׃

דער קיסר היריקוס מיזט מוז׳ משכט דורך מוקדרן גאנצן מוז׳ דיזי דיזי וועלט נעמען מן ירושלים דיא
היילגי שטאט מוז׳ האט בייא זיך גיהאט עקט אמל הונדרט טויזינד אמן׃ מוז׳ ער מיזט גאנצן
וויא ער מוקדרן פֿאר בייא מיזט גיוועזן דורך לילילי זיין דיזי פֿאדט גיוועלט מוז׳ דעם קיסר זיזי קומען מיזט
מן גיפֿאקט ווערדן פון מייגם טר מוז׳ לילילי׃ מוז׳ זיא האט פֿאר וואגט דז׳ מן מיהרן אמן דען קיסר זלי הן
רידטן איט מיזם טם האוז׳ מוז׳ זיא דיר מוזיזך מיזט דער קיסר ווידרוק וו רוק גאנגן מן משכט׃ מביר
זיזי אולדשטן האט ער זאגן פֿאדט אפֿרט דען ישראעלן מוז׳ וו שטרייטן קיגן דען ישראעלן מוז׳ האבן גרוסי פֿיקטאריע
גיהאבט קיגן דען ישראעלן מן דער זעלביגן נייט מיך יאר תתנ״ו טויזינד מוז׳ קלר׳ וו דען מלכים׃ שפּנגי
טי׳רלי׳׃ מיך יאר פֿיר טויזינד תתקנה׳ מוז׳ קלר׳ וו דען מלכים מוז האט דער פֿיליפּוס דער אולד
מוז גרפֿט מר ווייבט דען יהודים מוז׳ ניט איט ווילן דען מן ווההיר ווערליין מיהן וו ווידרן דז׳ זיא אעגן
ווההין מן פֿאריג מביר האט ניט זאגן מן גישטאנדן דז׳ זיא פֿון מנדרן אמל האבן אוך זיא מוקדרט
ירושלים פֿון מנדרן אמל מוז׳ האט גרוסן הריגות גיטאן מן דיא תוגרי׳ מוז׳ ווען ער זיין רוק ווען גיוואון הוט
דרך לילילי מוז׳ מיזט מוז גירייטן יאגן מוז׳ זיך זער דר הילט האט דז׳ דער טוויז מיהם מרחב גירוגן מיזט
מוז האט ער זיך ווען קיהלן מוז׳ מן מין היל גאנגן מוז׳ זיך מארטן זער דר קעלט מוך דיא גרוסי היל׳ מוז׳
זיך וו גישווינד מב גיקיהלט מוז׳ מיהם דער שוויז מין גישלאגן מוז׳ מיזט מיזי קרמנק היזט דז דורך מן מיהן
קאמן מוז׳ מיזט מן מין גיוועזר גירטטן מוז׳ האט מן דעם גיוועזר זיין לעבן מין גיבויסט׃ מוז׳ מין טויל
ווען זאגן מז׳ זייני מז׳ קאמלן האט מיהם מין דעם האוז׳ זאגן וו טרינקן געבן׃ דיזיי מיזט פֿאטרט מיך יאר
תתקנה׳ טויזינד מוז׳ הונדרט מוז׳ מבט מוז׳ נייגליג וו דען מלכים׃ מוז׳ ו זייער רחגרוג מיזט עז גיוועזן מבט
יאר מוז׳ פֿיר אחניט׃

פֿיליפּוס דער מנדר דער זאיין מוז׳ זוומליגשט קיסר וו דען משכטיש האט היא אולבה מן גיטרעטן
מיך יאר פֿיר טויזינד תתקנה׳ ער מיזט דעם קיסר פֿרידריך ברבורוסא זיין זן גיוועזן מוז׳
ואטיר פֿון דעם קיסר היריקוס מוז׳ מיזט מין פֿרואר הער גיוועזן זער קלוג מוז׳ רעאוטיג׃ זוס טייל פֿון דען
וואהל קוהר פֿירטטן האבן איט קונסטענלן מוז׳ גוט היימוג דעם בופֿטט מין מנדרן מיזט ווילט בייא זיין
לעבן דען מוזט דען פֿירדן דער דוכט פֿון ברונשוויג מוז׳ מגלטירט דז מיזט ענגלאנד איט גיוויינט׃ דז מוז זיך
שוואבן טויזינד מוז׳ זקסן׃ ברוטשויג מיזט בילגרט ווערדן מוז׳ גמטליר ווההיזן מוז׳ מרטהיזן זיין

מיין גימואין ווערדין. העלאטטט ומ[ש]עלר זיינן ואר ברעמט ווערדין מוכ זוטטין נאך ש[ש]ין שטעטין מהני דיא גיאטלטי: מביר מין גיאיין מוכ[ש] אייניטטן החט דער קיסר ש[ש]יפוסם דיא מוכר החט גיהאבט עניטליך מיוט מיין טלוק לוויטן זיא גישלאסטן ווערדין מוכ דער קיסר ש[ש]יפוסם החט דעמ מוטט זיין טאבטיר ש[ש]מוקט לו מיינר קאמלין לוי מיא גענן מוכ החבין איט מנדיר כורת בריית גיוועזין: דאז שטיט מין טשנגי מי' רלט' מוכ' רא':

פרימיסלא דער גיאעלדיט ווערט מוטמקיר דער דוכט פון סיהם החט דיא קרון מנטשפאנגן פון דעמ קיסר ש[ש]יפוסם מוכ' מיוט אוך גיווארדין מיט יאר התקנט' טוזיזנד מוכ' קלט' זו דען מלריש מוכ' דז מיוט דער דריט אוך גיוועזין זו דען ש[ש]וקרין טלאבמקין דיא מין קוארן זיינן מין דיא מדינה פון סיהם: מוכ' פון רמטי מן מוכ' וויטר החבין קיין דוכטיש אין רחגירט מין סיהם זוגדרין מייטו אוכיש מוכר קייזרט ווא נאך גיבריי[ש]ליך מיוט זו דיר לייט: הינריקום במבחטום מיוט מין דוכט ווערדין מיבר פולן מוט טרענט מיט יאר התקנט' טוזיזנד מוכ' רב' זו דען מלריש: מין זייני לייטן זייני גרוטי מוך וויקלריין גענן זוטין מיהם מוכ' מנדרי דוכטיש מוכ' גרוטי אלחאוט זיך מי[ש]החבין: מביר ענטליך החט דער אוך דיא מיבר מאנר ביקוארן מוכ' ער מויניג דיא אוכה גי[ש]יהרט מוכ' דז גאנץ נאך רחגירט פיר מוכ' דריי[ש]יג יאר מוכ' מיוט דר נאך מם גאנגן: מיט יאר התקנט' טוזיזנד מוכ' רב' זו דען מלריש החבין דיא מלריש מין מרוא[ש]לם מוכ' בוטו גיאאבט דז זיא וועלן מוך ירוטוש גן מוכ' זיין מוכ[ש] גן נאך ויטליא מוכ' החט דיא פעטט מוכטיר מיט רחגירט מוכ' מיוט גאר פיל פאלק פון מיהם דרוך גאנגן מוכ' דיא מיבר בויבן זיינן החבן מיהרי וועג וועדרוק זו רוק גימואין: מוך מין דעמ יעלביגן יאר מיוט מין גרוטי לרה מוך ישרחל גיוועזין ווא גיאעלדיט מיוט מין דעמ מפר דברי הימים פון ר' יוסף כהן דלת עז' וזעז': מין דער יעלביגן לייט מוין בחריך ליטרטור גיוועזין מוכ' דיא ערד גילימרט מוכ' פאר מורחבט דז פיל שטעט מוכ[ש] זיין גיפאלן מיט דעמ פוטטיאעט מרוי מוכ' מיוט קייני ערד ליטרטור עוני' מוכ' נאך דעמ מיוט רעב קוארן מוכ' נאך דעמ מיוט דבר גיקוארן מוכ' החט עז נאך מנדיר גיפאלגט וואט מיבר בויבן מיוט פון דעמ טוועלפט דז החט דיא ערד ליטרטור מוך מוכ' החט עז נאך מנדיר גיפאלגט וואט מיבר בויבן החט דער רעב מוך גירייבן מוכ' וואט דער רעב החט מיבר גילאזין גירייבן מוכ' וואט דז פון מיבר מיוט דער רעב מוך גירייבן מוכ' וואט דער רעב החט מיבר גילאזין דז החט דיא פעטט מוזעק גימואין: מין מוואט דיא מלריש זיינן מוז גיאינדרט ווערדין מוכ' גישטיאלט ווערדין דז החט דיא פעטט מוזעק גימואין: מין מוואט דיא מלריש זיינן מוז גיאינדרט ווערדין מוכ' גישטיאלט ווערדין דז מוין מיהרן זו גיפלגט ווערדין דא איט דז מן זיא גאנלן מוכ' גאר פאר ש[ש]וטין זולט דעמ נאך מוז החט עז מיין מן זעהט גיהאבט שטיט מוכ[ש] מב גיאעלטין מפר דלת טא':

קונראדוס דער הגאון פון וויליבורג מיוט גאנגן מיוט זיינר בוזוחט מין זיין קאפעלן מוז החבין מוכ' מוך גילוי[ש]ט זוויין שריב מוכ' החבין מיהן מוכ[ש] גיברחבט מוכ' יאר התקנט' טוזיזנד מוכ' רו' זו דען מלריש שפנגי מי' רא': מין לייטן דעמ קיסר ש[ש]יפוסם מוכ' פיפטן יאר פון זיינר אלטה דז מיוט דז יאר התקנג' טוזיזנד מוכ' רג' זוא נאך פון דיא מלריש מיוט דז קיסריוס מב גאנגן פון דיא יוניס דיא מין קוטטנטינה זיינן גיוזוגן מוכ' מיוט געבן ווערדין זו דען נרפתים: מוכ' מיז קיסר גיווארדין מין קוטטנטינה בויבום גרמב אילדרן מיוט מין נרפת גיוועזין מוכ' מיוט מין טטמרקיר העלר מוכ' פרפיר קריגט אוך מוכ' זער קליקליך גיוועזין מין מלי זייני טטרייטן מוכ' מלי זייני פיינדן זוא בחריך ליטרוקט מוכ' זייני מוכטיר טחהניר טרעפליך בייא גישטאנדין מוכ' מיהני וזוא גיאאבט פון מלי מיהרן פיינדן מוכ' החט רחגירט זוקט יאר מוכ' מיוט גיבליבן מין דער אלחאה: נאך דעמ מיוט זיין ברודר היגריקום קיסר גיווארדין מוכ' החט רחגירט זוקט יאר מוכ' נאך נאך מיהם החט פיטר רחגירט פינף יאר: מוכ' נאך מיהם החט רחגירט רובערטום זוקט יאר: נאך מיהם החט רחגירט בויבום דער מנדר לוויין מוכ' דרייטיג יאר: מוכ' דר נאך מיוט וידרום דז קיסריוס פון דען מיהם החט רחגירט מב גאנגן מוכ' וידרום זו דען יוניס זו קוארן: מוכ' דז דיא גרפתים רחגירט החבין מין קוטטנטינה גרפתים מב גאנגן מוכ' וידרום זו דען יוניס זו קוארן: מוכ' דז דיא גרפתים רחגירט החבין מין קוטטנטינה החט רחגירט מיהן מוכ[ש] גוגליגיאר ביא מן דעמ נין מוכ' נייליקשטן יאר מיט זוקט יאר: טוזיזנד טוזיזנד: מוכ' רמט' זו דען מלריש בויטטיוט דך רמו': דער קיסר ש[ש]יפוסם החט זוא שרחבן זייני מנדרי טחבטיר מוקיטה זוט מוטט דער בפמלן גרחב פון וויטטפורג: מוכ' וויא פר מין מר פחהרוק קוארן מיוט דז פר ריין

בלוט

בלוש פֿאר גיטט האט ער רייטן אויך דיזי פֿאר היימוג ניהאבט אוי' דיזי ביאלטי טאכטיד זעבן דעם וועלט
דעם רוכט פרעאמלי דעם רוכט מויז פיהם זיין זן לו מיינר קאמלן · די האט דעם מוטה גאר בחג גיטטן
אוי' מיבל גיפֿאלן · נאך דעם חבר האט זיך לו גיטרחגן די דיזר מוטה מיזט גירוסן וואדרן לוס קימר לור אחל
לייט וויא ער מודיר גילאזן האט די מיזט דער מוטה גיוועזן די דער ואטיר פֿון דעם קימר דער קימר פֿרידריך
מיהן מזו האך מר פֿאר גילאזן האט אער מוי מלי זייני האך פֿירשטן אוי' הערן אוי' האט מיהם דיא אדינה
בייאהרן גישטוקט · מיזט דעם קימר נאך גחגן מין זיין ליאר וואו ער גישלאפֿן האט אוי' האט מיהן חזק זיין
לעבן גיברחבט מן בואבורג חם לוייא אוי' לוואנגישטן זוי חיא יאר תתקמח' טויזינד אוי' רח' לו דען מלריך
חיא לעהנטן יאר פֿון זיינם אלטה · דער אחרשלוק פֿון דעם קימר דעם האט דעם רוכט מוטה חויך גילויאדפ
אוי' געריך רחפֿאטי זוכן דעם דיך מן מיהם העלפֿן האט וועלן וועגן דעם קימר אוי' האט מיהן חזק
גישלאפֿן בייא דעם ריין אוי' האט מיהן מן דיזם ביאלטי יאר חזק זיין לעבן גיברחבט :

אוטא דער פֿירט דער דריא אוי' לוואנגישטן קימר לו דען משכניזם האט דיא אלזכה מן גישלעטן חיא
יאר תתקמח' דער מיזט דער רוכט גיוועזן פֿון חגלושירט די גיאלדיט וועלט עגלואנד דעם
העגריך חרי' דער חבן גיאלט מיזט זיין זן אוי' ד' עניקלין פֿון הייגריך וועלפֿן דער רוכט פֿון בייחרן דער
פֿאר טריבן מיזט וואדרן פֿון דעם קימר קונרחדוס · אוי' דער מוטה מיזט גרחב מן ברוינשוויק אוי' לינבורג
גיוואדרן אוי' מיזט דער טאכטיר אחן גיוועזן פֿון דעם מ בן גיאלטיר קימר פֿילוסוס : דער קימר מוטה
מיזט מן מיטוויא גחגן אוי' דיא קריטוג חבט פֿחגן מן רוב פֿון דעם בופֿטט חיולנטיוס אוי' דחרטן
החבן זיך גרושי אויך וויקלריים חר הובן אוי' טטרייט בחר וואדרן דיא רואחיר אוי' דיא קיימרלי פֿעלקרן
אוי' זיין פֿון דען קייזרלי בלבן אויך דער פֿרייחן גחטן פֿון רוב אער אוי טויזינד אחן דיא חוב קוחן זיין ·
אוי' וועגן דיר חרזיך מיזט דער קימר דעם בופֿטט חיבג לו וואדרן גיוועזט אוי' פֿיינדלי אלי חיהר טחגט די
לעבן חרקלערט קיגן חזחוין · טפֿנגי חי' ראה' : גגגיוקחן דער אלך חוי טחטריא דער גרוט חעבֿטיג
גיוועלטיגר זיין ערטטי חן פֿחגג זיין קיניגרייך מיזט גיוועזן חיא יחר תתיו' לור לאו דען ישאעמליט די מיזט לו
חוזגריט יחר תתקע' טויזינד אוי' רי' לוא לאו דען חלריט טטיט חיא טפֿר היוחטן דל קנא' אוי' וויא גחר פֿיל
בישרייבוג החבן גישלכטי טרייבר אויך דיין אלך גיטריבן אוי' דיהאן חיהן די ער חזו חיין גיוואלטיגר העלר
חיזט גיוועזן אוי' זער טטחרק אוי' חעבֿטיג גיוועזן :

דער קימר מוטה מיזט חין טירחניטר פחרטטן גיוועזן אוי' וואט הוך גיטרחגן אוי' האט ניט
רעטטעקטירט וועביר דען בופֿטט חודיר נאך פֿיל ווינגר דיא חבדרי הגאוניים וויא חויך חן דיא
דוכטיג חן חטכט · חזו דיר חרזיך החבן דיא קהר פֿירטטן דער וואהל וועלכיר דער חוברטטיר אוי' דער
ערטטיר גיוועזן חיזט דער פרעאמלי דער אלך חוי פיהם זחאבט זייני איט קונטחחרטי דיא חבדרי קהר
פֿירטטן החבן חיהם חויך קיינן עהר אוי' רעטטעקט לו גיטויליט אוי' החבן בייא זיינם לעבן חיין חבדרן
קימר חר וויט דען אלך חוי ליליוים חיא יחר תתקעב' טויזינד אוי' ריב' לו דען חלריט חיא פֿירדן יחר לו זיינם
אלטה · אוי' די האט וחר חרזחבט גרושי חויך וויקלריים אוי' טטרייט חן דער גחגלן טטח פֿון חטכט אוי'
חיזט פֿיל בויט פֿאר גחטן וואדרן אוי' דער קימר האט דח נאך רחגירט נאך פֿינף יחר חבזר חיאר דיא לוויא
קימריום חן טטרייט גיוועבט אוי' חיאר חקניחן חן חנדיר געבן · חבזר חן דיא חיינטטי טחכטן אוי' טרעפֿן
האט דער קימר פֿרידריך דער אלך חוי פֿעלר דר החלטן · אוי' דער קימר חוטה חיזט איט דעם
טחט חבגחנגן חן דעם פֿינפֿטן יחר לו זייני אלטה פֿון דעם קימר פֿרידריך אוי' די יחר תתקעו' טויזינד אוי'
ריי' לו דעם לאו דען חלריט אוי' חיזט ביגרחבן וואדרן חן דער גרושי טטחט ברעטוויק : חן דער זעלביגן
לייט האט דער אלך חוי לרפת כובט גיוועזן דען אלך חגלושירט אוי' חיהן חחבֿן די ער חיהם האט אוזין
קונטרביגן אוי' חא אוזין יערליך געבן דעם בופֿטט נאך רוב וויא נאך גיבריבֿליך חיזט לור חיגר לייט :
פֿרידריקוס דער חנדר רוכט חן טוחבן אלך חן לילויא דער פֿיר אוי' לאוזט נאך גיבריבֿליך חיזט לו דען חטכניזם
דיא אלטה חן גיטרעטן זיין זן גיוועזן דען אלך חגלושירט אוי' די עניקלין פֿון קימר פֿרידריך ברבושט · דיזר הער האט
קימר העגריך דער יעקטט זיין זן גיוועזן אוי' די עניקלין פֿון קימר פֿרידריך ברבושט · דיזר הער האט

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0216
DFG

איט דעם גענוי גיאומעטרישן מוא, איין גרוסי מוזאי גענוי זאך טאס מעשנטירט מוז, דעם חשבון נו זאגן דיא טעשנטירי
דיא ווערין קיין גענוי אומגענומען. חבין. מוז, מוז דיר מוריזאך חשט עך גייני מונטיר טאזיגיר ועך האדרט גיהולטין
מוז, זיא זער ביטוועדט מוז, ביולשטיגט איט גענוי גענבן מוז, נו זאר מוז דיא דיא יודן. בחריק דך רו, : מין דער
זעלביגי לייט זיינן וואונדרליכי מוז, גרויזיאי היאוש לייכן גיזעהן ווערדין. חוז, דרוך חר פאלגיט די מין דעם
זעלביגן יאר מיזט די יא חוך נאן זייטן מוז גילאכן מין דיר זאך חוז, מין דיר רעכטיר מין דיא בייט ליגנטי אדיגוס
חוז, חשט פיל שטעט חוז, דערפיר פאר דערבט חוז, זיינן איער חוז, הונדרט טויזינד אין חוק קוארן דיא די וואשר
חוק ברחבט חשט חוז, וונשטין גוט די ניט נו שפלין מיזט די דורך די גיוועשער נו שטנדין מיזט גאנגן. חוק מן
דעם זעלביגן יאר חבין דיא איין דען דוכט אימליך דער דוכט מן אזאט חוק גענמין חוז, אן האט מיהן ניט
מרעטן קענן פון דיא איין זיא מיהן חוק זיין נאבן גיברחבט חבין. בחריק דך רו, חוז, מן דעם טאר
הונדרוקוס רייטן דך עה, : חוק מן דער זעלביגן לייט מיזט מין ערר ליטרוס דער ערד חוק גיפחלן חוז, פיל פחוק חוק דעם בוזן
גיוועזין מיזט חוי גרוסי בייא זיינן דורך זולכי ליטרוס דער ערד חוק גיפחלן חוז, פיל פחוק חוק דעם בוזן
טוט בוכן. די שטיט חק מן דיזן ביאעלטי מאר :

דיא רואמיר חבין מיהרן בופטט גרינורוס חב גיזעלן פון זיינט טטוט חוז, דעגיאעגט חוז, זיא חבין
עי פיהרן זאזן דיא יושטיליב דורך דיא עלטטי זיא עי נו פאר אזוט גיוועזין מיזט זיא חובן גיאעלט
מיזט חוק יאר גח"לוח, חוז, דיזי זאט איר מן טרייבן מיזט גיוועזין חוק יאר תתקלב, טויזינד חוז, רלב, נו דען
מולריק חביר מיזט גאר בחלד זיערד חב גיטטעלט ווערדין דיזי חורדינק. גלויזיט דך מו, : מין דעם זעלביגן
יאר מיזט מן נו זיהן קוארן דער זאך גרחב פון העמען חוק דיא טטוט זוילבערג חוז, דאס זיא בילאגרט חוז,
בחבט בואבין היין גיוואקסן פון טוועבלי חוז, בעך חוז, דיא גאנצי טטאט חוז, דעם גרוב הירוט פאר
ברענט חוז, חלי אנטען דיא דרינן ביפונדין חבין זייי דיא איינטי דא פון טאט גיבוכן חוז, וועניג דר
גיקוארין זונדרליין זעך חוז, מ"ט ווייבר חוז, אאזין יונפרן חוז, קאמבן חבין דיא איינטין חיהר לעבן אוזין לאזין
דו זולכט ניט אין גיהערט חיזט ווערדין. טטעגי פו' רנב, : הונדרוקוס דעם קיסר פרידריך זיין חיזט
רחבעלט ווערדין חן זייער פאטיר חוז, דאס חטט וועלן בייא זיינט לעבן קיסר זיין. חוז, חוי דיזר חוריזך חבין
דיא הוכטיט דיא פאר חורדירט זיינן גיוועזין לר וואהל דיזי חבן חר חרטיל דו ער זיין לעבן טאג חין דעם
גיפענקנוס דיא פאר חורדירט זיין לייט אזו חר טרייבן חוז, חין יוחטין טטיט דו ער קיסר חטט בילגלוק
געבן דו אן חיהן זו אאזיא זיין איט חיינם טעם האוט חוז, קאן חלי בייזי איינוק וואהר זיין. דיזי חיזט פחטירט
גיוועזין חיבר גרוס פוון חבין ניט וואך רחגירט חיט דיזן זיינט אלטוס חיזט ער נהרג
ווערדין חין דער אלטאזה פון דיא טחטרי. וויא דא טטיט חיט יאר תתר,

אוטא דער דוכט פון זאקטן גרחב פון ברוינטוויק חוז, לינבורג חיזט חוק טטיטיג ווערדין איט דעם
קיסר פרידריך. חוי דיזר חוריזך חיזט דער קיסר חוק חיהן נו זיהן קוארן חוז, חטט חיהם דיז
גאלן וואר חוזעק גיוואן חוז, חיהן חטט ער זאזן חין גיפענקנוס ווערדין חוז, זאגי נייט חיהן גיפאנגן גיהולטן
וויא עי חין ליט נך חן גיטטאנדן האט חזו חטט חיהם דער קיסר גינאר חר נייגט חוז, חטט חיהם זיין וואר
חירדוס נו רוך געבן חוז, חטט חיהן זוס דוכט גיאחבט חוז, חטט חיהם דען פאלגי דיטל חוזעק גיוואן די ער
חוז, זייי קינדר זיך גיטרייבן חבין דוכט חיהן חין חער חטט חן חיהן דען דיטל גיעגרדט חוז, איא זיך
אוזין טרייבן דוכטיט חן ברוינטוויק חוז, לינבורג וויא איא זיך נאך טרייבן דען היינטיגן טאג חוז, דען דיטל פון
זאקטן חטט חיהן זייי קרובין חיבר געבן וויא עי נאך חזו חיזט ער היינטיגן נייט. חוז, דיזי חיזט גיוועזין חיט
יאר תתקלו, טויזינד חוז, רלו, נו דען מולריק. טטעגי פו' רנד, חוז, בוטטוט דך רנח, :

דער קיסר פרידריך חיט חבט חוז, נוחגיטטן יאר פון זייגט אלטוס די חיזט חיט יאר תתר, טויזינד
חוז, רא, נו דען מולריק חזו חטט ער חין גרוסי אלטוה גיהט חיט דעם בופטט בין דער קיסר חטט

מיהן

מלי שטעטין גרויבט אז, מלי שטעטין מוז דער־ערבן החבין זיא פאר ברענט מוז קיינר קיין ווידר שטאנ
מוקדין מוז, מלי ווחט זיא מן גיטרחפן החבין פון אנטשין החבין זיא דר ניבר גיאחבט מוז, מלי גיפלינדרט מוז,
מלי שטרחפן גרויבט אז, מלי שטעטין מוז דער־ערבן החבין זיא פאר ברענט מוז קיינר קיין ווידר שטאנ

דיא א

דער ערשטי מן קונבט פון דיא טחטרי :

טחטרי זיינן מן גילחגיט ערשטויק מן דיא אדינה הויכן מיא יחר פיוק טויזינד טויזינד מוז, פירלינ
פוק זחל דיא מלריין מוז, דער מיאן מיוט דרויך תת"ר דען עז מיוט גיוועזין מיא יחר פיר טויזינד מוז,
תתר, דז מיוט דז ווחרט פון דער מאות תתרי מוז, מיהר זחל פון דיוק פחוק דיוק בי־טטחנדרן מן פיוק אחל
הונדרט טויזינד אחן מוז, זיא החבין זיך ז טייט ז מוויט מראחן מוז, החבין גיבראכט מוז, גיזענקט מוז, חרוב
גיאחבט מלי דיא טטחט ווחו זיא הין קוחין זיינן. מוז, מלי אחנט זיינן החבין זיא דר ניבר גיזחבלט מוז, מיהרי
פרטטן החבן זיא גרושי טחערי ביטרן פיין מן גיטחן מוז, מיהן בחראהרליג מוק דז זעבן גיברחכט. זיא החבן
דיא מלטי זיינ קיינ עהר איט גיטיילט מוז, דיא יונגי זיינן החבן קיינ גונטט בייא זיא גיהחט. מוז, פון דחר
זיינ זיא גחנגן מן פולן מוז, פון פולן זיינ זיא גחנגן מן זיינן החבן מוז, החבן גחר טחרך איט זיא מוק גחנגן
מן זיא גחנגן מן פולן מוז, פון פולן זיינ זיא גחנגן מן זיינן החבן מוז, החבן גחר טחרך איט זיא מוק גחנגן
פולן מוז ווחו מלי מן זיינן. דער בלומחו דער אלך מוז פולן החט דיא פולן פולכט זעבן זיאבט זיינ קאחלן מוז,
איך קרחקא גיאחבט מוזעק גיאחבט. מוז, דיא טטחט זיינ החבן מיהר הוז מוז, החבט הינטר זחן זיאבט מיהר
החב מוז, גוט מוז, החבן מיהר זיינ מחבט. מוז, דיא טחטרי זיינן מהני טחרן מוז, מהני גחר טטח מן דיא
טטחט הינין גילחגיט מוז, החבן דיא טטחט גיבלינדרט מוז, דר נחך החבן דיא טטחט מן גילינדן מוז, מן דיא
מטן גילינט. דיא נחך החבן זיא זיך וועדרט לוויא החבן טטרחפן לוויא מוז, החבן גיואן דחר דיא החט גיואן
מוקדין מוז, מלי ווחט זיא מן גיטרחפן החבן אנטשין החבן פון דערבן מוז, מלי גיפלינדרט מוז,
מלי שטרחפן גרויבט אז, מלי שטעטין מוז דער־ערבן החבן זיא פאר ברענט מוז קיינר קיין ווידר שטאנ

איהנן קענין טון אונ' איזט איין גרושי אנגשט אונ' פארכט אויך זיא גיפאלין אלי דיא אזן ליגנטיגי לאנד שאפט ·
נאך פאלגטיגי דיזיז האבין זיך לו אזאאין קוניאנגירט דיא אונגרין אונ' דיא שלעזיאר אונ' דיא אטהרינשי פעלקיר
אונ' דיא פעהראין אונ' האבין איין גרושי סואא פאלק לו אזאאין גיבראכט אזו פיל פאלק וזיא דער הייא שרעק
אונ' זיינן אויך דיא טאטרין לזו גאנגין אונ' איז איין גרושי אלחאה פעלד שלאכט לוזישן זיא פאר גאנגין פאר דער
שטאט לינץ אביר דיא טאטרין האבין דז פעלד דר האלטין אונ' האבין דיא נוצרים אויך דז הויבט גישלאגין אונ'
דיא שטאט לינץ האבין זיא פאר ברענט · דיזן לאל וואש בליבן איזט אין דיזר שלאכט קאן איך אייגנטליך ניט
וזישן אביר דיא טאטרי האבין דיא נוצרים אלי איט אנגדיר דיא אורין אב גישנישן אונ' האבין זיא אין זעק היניין
גיטאן אזו האבין זיא ניין גרושי זעק איט דיא אוהרין גיפילט אונ' אן יעדרוס זאק האט איין אאן לו היבן דראן
גיהאט · אונ' פון דארטין האבין זיא איהרן אארש גינואין אין אונגרין אונ' בילא דער אלך אויז אונגרין האט דיא
פלוכט געבן אונ' אויז דעם לאנד גילאפין · נאך דעם אביר זיינן גאר פיל נוצרים איבר זיא קואין אונ' האבין איין
גרושי הריגה אונטיר זיא גיטאן · דאך האט אן קיין רוא גיהאט אונ' זיך ניט דר האלטין האבין קענין פאר דיא
טאטרין ביז דיא טאטרין אלי פאר פאלגיט זיינן גיוועזין אויז דעם לאנד · אונ' דז האט גיטויארט זעקס יאר
קונטרבירליך · באריק דך ריב' אונ' אין הונריקוס רייטל דך עח' :

היר פאלגיט דער אן פאנג פון דהם זעקסטין טויזינד :

איין גרוש ערד וואגלונג איזט גיוועזין אין בורגונדא אונ' דיא ערד האט זיך גישאקלט אונ' פון דעם אורט
גירוקט אונ' דער ימוד פון דער ערד איזט אאש לו גאנגין אונ' גירוקט פון זיינם אורט · אונ' לוויא
גרושי הוכין דיקן בערג אין דיזם ערד וואגלונג זיינן זיא פאר שאעדרט וואדרין אונ' פון איהרם אורט קואין אונ'
זיינן אין איין טאל גיפאלין דז לוזישן דיא בערג גיוועזין איזט אונ' אלי דיא הייזרן לו שאעדרט אונ' דיא אענטין
זיינן אין איהרן אייגני הייזרן לו קבורה קואין · דיזיז איזט פאסירט אים ערשטין יאר לוס אן פאנג דז זעקסטין
טויזינד · טויזינד אונ' ראא' לוס לאל דען נוצרים · קאמיזם מי' קנד' : דער קיסר פרידריך איזט אויך רוס
גאנגין אים לוזייטן יאר אים זעקסטין טויזינד טויזינד אונ' ראב' לו דען נוצרים אונ' האט זיא ביאעכטיגט דיא
שטאט אונ' האט גרושי הריגות גיטאן אן דען בעפשטליכן פעלקרין אונ' האט זיא אום גיבראכט איט גרושי
שוועריי ביטרי איתות אשונות אינר לייט לאנג דרייא טאג אונ' דרייא נאכט אונ' האט זייני וואדרט אונ' ברית
גיהאלטין איט דעם בלד אבינוס דער אנדר דער קיסר אין קוסטנטיא אונ' איזט איהם לו הילך קואן אין איטליא
אונ' האט דארטין פיל שטעט ביאעכטיגט אונ' דיא אינכן האט ער גיפייניגט אין דעם גאנגן לאנד איטליא
אהני באראהרליג איט זיא אום גאנגין · גלליום דך סג' : דיזי וואהל קוהר פירשטן האבין אר וזילט דען
הינריקוס לאנד גראב אין טיריגן דז ער זולי קיסר זיין · אלזו איזט לו אארשירן קואין אויך איהן קונראדוס דעם
קיסר פרידריך זיין זון אונ' האט איהן גישלאגן אים יאר ד' אים זעקסטין טויזינד טויזינד אונ' ראד' לוס לאל דען
נוצרים : אים פינפטן יאר אים זעקסטין טויזינד טויזינד אונ' ראח' לוס לאל דען נוצרים אין לייטן דעם
וועגליל דער אלך אין פיהם דער גיאעלטיר אים פירלעהנטן יאר לו זיינם אלכות האט איין שר פון זיינם טרים
איין יודן אאדליין איט גיוואלט בילוואנגן אונ' בישלאפין אין דער שטאט פראג וזיא ער נון זיין וזילן האט וועלין
איט איהר ואר ברענגן וזיא אויך גישעהן איזט אזו האט זיא יעארליך גישריאן אזו ער דען דעגין אויז גילאגין
אונ' זיא אום דז לעבן גיבראכט אונ' אן האט ניט גיוואושט ווער זולכט גיטאן האט · אביר וזיא אן וזאול אויז
גיקונטשאפט האט אונ' נאך גיפראגט האט איזט אן אויך דיא רעכטי שפוהר קואין איזט · אזו האט דער
פאטיר פון דיזר יונגפר איינן זאלדאטין ביקואן פון דיזם שאר אונ' האט איהם וואקיר לו גיטרונקין דז ער ענדליך
בלינד פאל איזט וואדרין אונ' האט איהם פיל געלט לו לוהן געבן דז ער דיזן איבל טעטיר דען שר אום זיין לעבן
האט גיבראכט אלזו האבן דעם שר זייני פריינד איין אשפט אן גיהאבן איט דעם פאטיר פון דיזר יונגפר אונ'
האבין איר אשפט אן הענקש גיאאכט בייא דעם אלך וועגליל · אונ' דער אלך האט דען יהודי דז אשפט
גיוואונין געבן · אונ' דיזיז האט ואר אורזאכט דז זיך לו אזאאין גיאאכט האבין פיר אונ' לוואנליג הויבט לייט אונ'
דיא פאר נעאבשטי אין דער אדינה אונ' האבין אלי לו גישטיאט דז אן איין אנדרין אלך זול אויז אר וזילן אביר דער
אלך איזט איהרי אלי איינשר וואדרין אונ' זיא לוס טוט פאר אורטיילט וזיא אויך גישעהן איזט אונ' זיא אלי אום

לאנין ברענגין היר נאך איזט דעם אלך זיין לארין גישטילט גיוועזין דיזיז שטיט אין באריך דף קיב׳ : קמאניר
דער אלך פון דיא טאטרין האט ירושלים ביאעכטיגט אונ׳ האט איין גרושי הריגה גיטאן אן דיא נולרים אונ׳
דער בנין דער גיבויאט איזט גיוועזין אויך איינס קבר וואו דיא נולרים גאר פיל אויך גיהאלטין דאז האט ער
דאמירט אונ׳ אויז דעם פונטיאענט הירויז פאר דארבין אים זעקמטין יאר אים זעקמטין טויזינד · טויזינד
אונ׳ ראו׳ לו דען נולרים · בוטינג דף מח׳ : דיא וואהל קוהר פירשטן האבין אר ווילט דען ווילהעלם גראב אויז
הולאנד לום קיסר אונ׳ אים ניינטין יאר לום זעקמטין טויזינד · טויזינד אונ׳ ראט׳ לום לאל דען נולרים · אונ׳
אויז דיזר אורזאך האט עז גרושי אויך וויקליריים געבן אין אשכנז אונ׳ גרושי אלחאות אונ׳ בלוט ואר גימונג :
דער קיסר פרידריך דער אנדר איזט גאר איין פרואר קלוגיר טעאוטיגר אונ׳ איין וואהל אן גיזעהניר הער גיוועזין
אונ׳ זער גיליבט גיוועזין אין אלי אענטין אויגן איין גילעהרטיר הער גיוועזין אין אלי איהרי מפרים אונ׳ פיל
לשונות גיקענט · לשון יון איטליא לרפת אשכנז טירקיש אונ׳ איזט און פעמליך ווארדין אין דער שטאט
נאפוליא אונ׳ האט דז קדחת אן זיך ביקואין אונ׳ וואו זיך דער קיסר לו בעט האט ביגעבן איזט זיין זון גאנגין
דען ער גיהאט האט איט זיינס קיבט ווייב איט נאאין אאנפריד אונ׳ דען קיסר גיווערקט אין זיינס בעט אין
זיינס ליאר דען ער האט פאר איינט דז דיא אלוכה איהם אהיים קואין ווערט אונ׳ גלייך פאלט האט ער
ביאעכטיגט אונ׳ איין גינואין דיא קאנלי אדינה פון נאפלוא אונ׳ האט איבר גיוואלט דיא אלוכה גפיהרט · דיזיז
איזט פאטירט אים יאר פינף טויזינד אונ׳ לעהן לו אר שאפונג דיא וועלט · טויזינד אונ׳ רנ׳ לו דען נולרים אכט
אונ׳ דריימיג יאר לו זיינס אלכות אונ׳ איזט אלט ווארדין זעקס אונ׳ פונפליג יאר אונ׳ איזט בייא גישטעלט
ווארדין אין לילילוא :

קונראדוס דער פירד דוכט אויז שוואבין דעם קיסרש זון דער פינף אונ׳ לוואנליגשטי קיסר לו דען
אשכנזים האט דיא אלוכה אן גיטרעטין אים לעהנטין יאר אים זעקמטן טויזינד אונ׳ ער
איזט דעם קיסר פרידריך זיין זון גיוועזין דען ער גיהאט האט איט דער יוליא דעם אלך אויז ירושלים זיין
טאכטיר אונ׳ אלי שטעטין דיא דער אאנפריד דז פלוט דער פון זי נס פאטרט קיבט ווייב הער קואין איזט דיזי
שטעט האט ער איהם ווידרום אלי אב גינואין אונ׳ לו זיינס קיסרים גילאגין : אלפונטי דער אלך אויז פורטיגאל
האט זיך דר האבין אים יאר איין טויזינד רנא׳ לו דען נולרים אונ׳ האט אר נייארט אונ׳ אסדר גיוועזין איין
רעכנונג אין זייני קולענדיר אהני ווישן אונ׳ ווילן אונ׳ גוט האמונג דעם חכם פון דעם ערביי׳ דער גיאעלט איזט
אלבאטיני דער איזט היר נאך קואין נאך באטולאוס זיבן הונדרט אונ׳ דרייא אונ׳ פירליג יאר וויא אובין פאר
אעלדיט איזט אים יאר תרלא׳ דער האט איין ריכטיגר חשבון אר דאכט וועלכין חשבון דיזר אלפונטי ניט
גיוואושט האט דען ער האט איהן ניט פאר זיך גיזעהן · אונ׳ דיא נאך קואנטי חשבת דיזי וואו איר פון
שרייבן דיא קואין לו גראדין איט דער רעכנונג פון אונזרי תקופות אין אונזרי לוחות אז שרייבט דער בעל
אאור עני׳ אין דער פירליגשטן פרק אונ׳ איזט זער אאריך אונ׳ אים ערשטין חלק ווערשטו פינדן דז דער ר׳ ילחק
אבן מיר האט דיזי לוחות פון דעם אלך אלפונטי גישריבן : דעם קיסר קונראדוס איזט איין מס האות לו
גישיקט ווארדין פון דיזם אאניפריד דער זון פון דער פלגשה דער גיאעלט אונ׳ איזט אין נאפולום גישטארבין דא
פון אים יאר פינף טויזינד אונ׳ פירלעהן · טויזינד אונ׳ רנב׳ לו דען נולרים אים פירדן יאר לו זיינס אלכות

ווילהעלם דער זעקס אונ׳ לוואנליגשטר קיסר האט דיא אלוכה גיפיהרט אים פירלעהנטן יאר לום
זעקמטין טויזינד ער איזט גיוועזין איין גראב אויז פריזלאנד אונ׳ איזט איין פרואר אלך
גיוועזין : דער קוהר פירשט פון אענן גראב ריטריך פון עברשטיין איזט אין גיפאלין אין דיא אדינה דיא
גינענט ווערט נויאטינן דיא אין זאקסין ליגט אונ׳ האט גיברענט אונ׳ גיזענגט אונ׳ גישטאלין אונ׳ גירויבט אליז
וואש זיא אן גיטראפין האבין אונ׳ האבין גרושי בייטן אר אוברט אונ׳ פיל בהאות אונ׳ וויא זיא בייא נאכט אין
דיא הארבערג גילאנגט זיין אונ׳ זיך לום שלאף ביגעבן האבין אונ׳ פאר איינט דז זיא גאר זיכרליך ליגן אלזו
זיינן זיא איבר פאלין ווארדין פון דיא זאקסין אונ׳ אהן פאר זעהן זיא אן גיגריפין אלזו האבן זיא אלי ביידן
גיפענקליכר ווייז גינואין אונ׳ זיא לו איהרם הערין אלברטוס דער דוכט אויז זאקסין גיבראכט דען הגאון האבן
זיא איין לאשיאענט געבן אין איין גיפענקנוס הייניין אין ברונשוויק אונ׳ ער איזט ענטליך אויז גיליזט ווארדין פון
דעם

דעם אלך אנגוטירט אום פֿיגל טויזיגר אמרק גולבר • אום׳ דען גרעסט דיטריך החט עד פֿאר אורדינירט מיהן צו
העגקין מן דיש פֿיס נאס מ׳ מיאכל אום׳ טאבירנאק פֿאר אלי דעם פֿאלק אום׳ החט דרייא פֿונט מן דעם גאלדין
גיהאקין מ׳ עד זיין לאבן החט חויל גאבן אום׳ מיט גיטטערבן מיט יאר טו׳ צו דעם יעקטטין טויזיגד אום׳
טויזיגד אום׳ רמ׳ פֿוס נאל דען מלכים :

דער קיסר ווילהעלם החט פֿריטאג מין גימאין אום׳ ווייב פֿיגר נאך גימאכט אום׳ פֿאר פֿאלוגט • נאך דיסר
ווא דער קיסר מיט גיזונדין מן בורגל אום׳ החט זיך חויל גיהאלטין חויל דעם מיט זיך החט זיך
עד ניאמד גיפֿערבט חלו זיין מיבר מיהן עטליכי אוי׳ גירישי אלדאטין קומין אום׳ החבן מיהן אוך זיין לאבן
גיבראכט מיט יאר פֿינל טויזיגד אום׳ טויזיגד אום׳ רמ׳ צו דען מלכים מיט אנדרן מיט צו זיין אלט אלבא׳ •
פֿאר דעם דו דער קיסר ווילהעלם איט דעם טאט חב גיפֿירן מיט חו החבן זיך דיש קוקין פֿירטין דיזר
אורדינירטי ווהו הערן חויל צו טייל אום׳ מיהרי טויזין עיבט מיבר מיזט קומין איט אנדיר זונדרלין דיזר
החט חו פֿאר גוט גיהאלטין אום׳ דער אנדיר החט עו אנדרטט החבן וופלן • מיזי במרטייא החבן זיך מר
ווילט דען מ׳ פֿאגאיט דער אוך פֿון קטטלויה מן מפֿרד אום׳ דיש אנדרי במרטייא החבן זיך מר ווילט דען ריינרט
דען אוך פֿון אנגוטירט • מבר קיינר פֿון זיש החט ווילן דיש ביטוועריט מיבר זיך נעמין דו נער זיך דר צו
ביגעבין ווי דאט קיסריוט צו פֿיהרן אום׳ מין זוכט אוכי׳ מוך מזו מיזט דו גאנץ גאר פֿרעבילג
גיוואלדין אום׳ אידרך חויל זיין זעלבט עדיר גאנצין אום׳ גיטאן ווהו מיהם ווהו גיגלויבן החט אום׳ מיין
גיטטרבין מיט דו החט מן גיטטאנדין זעפֿעהן אוך מיזט זו אוכי׳ פֿון רוק מהני מר ווילטן קיסר פֿון דיש
קוהרפֿירטטן דער ווהו מר ווילט ווהרדין ביו מר ווילט מיזט ווהרדין דער קיסר רודולפֿום : מיזט מין אום׳
גוואלטטן יאר טויזיגד אום׳ רמ׳ דען מלכים צו דיש דער קיסר בילויבין דער זעטטט מיזט חב גיטטוטן
ווהרדין פֿון זיין קיסריוט מין קומין אום׳ מיזט חב גיוואלדין ווהרדין דו קיסריוט פֿון דען נרפֿטין אום׳
ווידר דען זיין מהיין קומין אום׳ מיזט קיסר גיוואלדין איבן פֿאוט • מזו החבן דיש מורמלן
מוך בוט גיואכט איט דיש ויזיליאיר אום׳ זיין גאנצין מן דו זאר ין אום׳ החבן פֿיל טטטטן מן גיואלין אום׳
החבן גיבראכט אום׳ גירובט ביו מן דיש טטטטטטוטין • ווהו דיש ישואטלוש דיזי לייטוג ביקומין החבן
החבן זיש איט גרוטר אכט צו מזואלין גיואלין אום׳ זיין צו אורטיירן קומין פֿעלקיר דיש אנגי מלי ווהו דער
מן דיש טרעק צו פֿיהרן אום׳ דיזר גיואלטיר קיסר אכט פֿלי מן קוטטטוטין החט אבלבין לייט אוין
דעם ישואלוש קוטרבירן אום׳ אט אוין זעבן : בויטטיט דל רמח׳ :

אין דער זעלבין לייט החט דער בופֿטט אוך דען קרולום דען אלך מיז נרפֿט מיבר ניליליז
מוך ניליליז מיזט פֿאל זוט גיואלטיר אום׳ דיש החבן פֿרעאדין אום׳ מיבר גיטטרבין אום׳ זיין דיש מן
ווהרדין גיואלטיר מיט זיין דיש מיינליגי מיבר ניליליז • זו דיש ישואטלוש דיזי לייטוג ביקומין החבן
גיבראכט אום׳ החבן דיש מלי מוך גיבראכט מין מיזט פֿיהרן מיט אנדרן מיט זיין אנגי מלי ווהו
מוך זיין גרוטר בעל אוחוש פֿון גיוואלין • מין זייני לייטן החבן זיש פֿאר פֿאלוגט מין דער מדינה
מוך זיין גרוטר בעל אוחוש פֿון גיוואלין • מין זייני לייטן החבן זיש פֿאר פֿאלוגט מין דער מדינה
פֿון פֿריסלן אום׳ החבן רמטירט אום׳ חרב גיואכט אלי מיהרי דיטטט היזרן דערי ווהרן דיזר
אוך מוטטקיר מיזט צו אמרטירן אום׳ גרוטר איט גאר מין גרוזיין אנגי פֿאלק אום׳ החט
רחרטין גרוטי גיטטוג גיקטטריע אר החלטין אום׳ טער זיש מאנה מן גימאין החט פֿון דעם
מלרי דעם החט טר בידר במרטין מבן מבן אום׳ זיין אום׳ טער זיך גיוזידרט החט דר צו זיש החט טר בידר
גיטוקן צו טוט • מין מואה טר מיזט מזו ווייט קומין דיזר גאנלי אדינה דר צו גיבראכט החט דו זיש חלי
מיזט דו פֿאר בייט זיש דו פֿאר בייט • מין מואה טר מיזט מזו ווייט קומין דיזר גאנלי אדינה דר צו גיבראכט החט דו זיש חלי
זאמבטלוך החבן אוין דען גלויבן מן נעמין חלי זיש דיזר אדינה החבן פֿינדן זיזן : זיש דו פֿאר בייט
מין מואה טר מיזט מזו ווייט קומין דיזר מוטטקיר מן גיהובין צו בויטן מן דער זאר טטטטט היישט אלך מזו מוך דען הייטיגן טאג • נאך פֿאר
גרוטי ס ס

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0221
DFG

גרושי אענגי פֿאָלק מוֹל האט מיין שוואָגער גיהאלטן איז דען מוגערין מוֹל מיין גרושי אכה מונטיר זיא מוֹיז
גיטיילט אער מוֹיז הונדרט טויזינד מאָן מוגערין דעמ פֿאָלק בולן גיבליבן מוֹל פֿונפֿציג טויזינד האט ער אחֵן דר
זויפֿן מין דיא גיוועטיר אחרי מוֹל טיימס׃ מוֹל דיזי מיזט פחמירט מיט לוחמיגשטן יחר מין דעמ ענקמטן
טויזינד מוֹל רט׳ לו דען מלכים׃ דער אוֹלך מוטחקיר דער גיאלטיר מיזט אוֹלך מין פיהסם מוֹל
שלמיזו מוֹל אהרין מוֹל מיטטרייך שטיימר ארק מוֹל קערטין גיוועזין מוֹל מיזט זער קוֹיקוֹיך מין דער אלחאה
גיוועזין מוֹל מיזט גיריהאט מוֹל גיפרייזט ווחרדן פֿון מוֹי קיגן דיזי זחגדט די ערט דר לו גיבראכט האט דז
דיז טריק מוֹל פֿאר נעמין הערין המבן מיהסם פרעמחקטי פרעמחטירט מוֹל גענבן מוֹל מיהן מן גימוין
פֿאר מין שוֹן הערין דאט מיזט אויר איט זייגן בידעקט ווערדין׃ דער אוֹלך האט מוֹיך גיבויט מין
שטאט מוֹל קוֹשטיר מיהסם מין מיהן מיזט האט מוֹל נאמין גענבן קינגס גרעלן מוֹל נאך מוֹן גיענגט ווערט בי
זיר היינטיגן טאג׃ בחריק דל רכה׃ מוֹיך מין דער יעוֹבעי לייט זיין מן גילחגיט דיז גיימוֹרט מוֹי זחקטין
דיז זיין איט דעמ המבן לייב מחקטיג גחנגין מוֹל המבן זיך גיגייושט איט רוטן מוֹל דערויר מוֹל טישטין
בי דז בלוט הירוטיר גילחפֿן מיזט מוֹל איז המבן דיז אייגטי פֿון דער אדינה פֿון משכנ׃ המבן זיך שלחגין
זחין איט ווילר׃ מביר דער אוֹלך מוטחקיר האט זיז מוי גירחט מוֹל פֿאר טילגט מין טייל דז פֿון האט ער מוֹל
זחין ברענגן מין טייל דז פֿון האט ער זחין דר וויפֿן מוֹל דיז מיבריגן דיז בייו לעבן בליבן זיין דיז האט
ער מוי דעמ זחגד גיחגט׃ בחריק דל רכה׃

בליסלאו דער אוֹלך מוי פֿולן מיזט ווחרדן נאך זייגן ס׳ אטרט טוט דער היריקוס פיהסם דער מבן
גיאוֹלט מיזט מוֹל דיז פחמלקן המבן קוסטירט מוֹל מב גיזעלט ווחריבר זיך גרושי
קרחקעל מוֹל שטרייט מר המבן האט זחין דוכסיס דיז דחרטין זיך ביפֿונדן המבן מוֹל מיינר דעמ מ׳דרין
דר נידר גיזחבלט מוֹל האט מין זחגי לייט מן גישטחנדן דז מן לו גחנגן האט מן פֿולן מוֹל יעדרר גיטען
האט זחט מיהסם זעלבסטן ווחל גיבליבן המבן יושטיליג גיהחלטן ווחרדן׃ ווחי דיזי קונטחמר מיזט
ווחרדן בייט דעמ טחטרין דז מן מין שטרייט מוֹל מוֹך פחמלקן דיז זחין גיוועזין מן זיין זיט
מן ליהן קוֹיקוֹיך מוֹך פֿולן מוֹל המבן ביאעלטיגט
דז שטאט קרחקח דיז רעזידענט מוֹל המבן זיז מוֹי בל׳דרן מוֹל דיז מין ווחהניר דער שטאט זחאבט
דיז זחרטין המבן גיז גישפֿאנקילט ווייז איט זיך גיפֿהרט׃ מוֹיך מין מנדרי שטאט מ׳ל דרפֿרין ווחי זיז הין
קוֹיקוֹיך זיין המבן זיז מוֹיך מחניגיט דיזר אחניחר מוֹל מוֹק גחנגן איט זיז גחר מון בחרהרליג מוֹל דיז דר
שלחגין מוֹל גיבוֹידרט מוֹל פֿאר בדעמ מוֹל זיין ווירוֹק לו רוק מין מיהר זחר קוֹיקוֹיך זחאבט גרושי בייטין
מוֹל פֿון בהאוֹפֿט מוֹל דיז גיפחגי דיז המבן קיין זחל גיהחט מוז פֿיל זיין זיז גיוועזין׃ דז שטיט מין
היריקוס רייטל׃

רופֿריך גרחפֿ פון אטפֿאלד דער הגאון מין אייגן בורג האט דען יהודין גרושי לרוב מן גיטען דיז מין
אייגן בורג גיוואוינט המבן מוֹל מין חוֹל מין זחקטין מוֹל האט זיז מיטרחפֿט מוֹל מין גרושי
קוֹשטיטעט געלט מוֹל ווז ער נוך שחרפֿיר איט מיהן מוֹל האט זוֹלין זין מוֹל זיז גחר טוערי געלטיר מיהן
האט ווזלין מן זיגן מוֹל המבן דיך דיז שטאט לייט דען יהודין מן גימוין מוֹל ניט ליידן ווזלין׃ מוז מיזט דער
הגאון מוֹל קוֹיקוֹיך מוֹך פֿולן מוֹל המבן מיט גרושי אענגי פֿאלק מוֹך דיז שטאט האל מוֹל האט זחין במטרין מוֹך
שחרפֿין דיז שטאט לייט ביטשוֹס מוֹל זיז המבן קיין זחקטרט לו מר ווחרטן גיהאט
דיך רחגליר בורג מוֹל מין גרושי סוחאט געלט מוֹל דיז יהודין דיך ביפֿונדן המבן מין חוֹל מוֹל מין לוידי בורג
ריט האט ער לוֹס שטרחל גיוועלט הונדרט טויזינד ארק פֿין גיבראכט זיבר מהני מיהרי החבנטי זילבר מוֹל
גחנץ מוֹל קליינטחן דיז מן מיהן מוזעקגימוין האט׃ דער דוכס קורפרוס דעמ קיסר׃ שפגי מי רכמ׳׃
קורפרוס זיין זן דז מיזט דער עטשט דוכס גיוועזין הין שוחבן דער מיזט מין שטחרקיר העלר גיוועזין מוֹל
גחנץ מוֹל קליינטחן דיז מן מיהן מוזעקגימוין האט׃ דער דוכס קורפרוס דעמ קיסר
זחאבט

זאלבט זיין זון פרידריך דער חכם פון זיטטריך מוז דער אלך נרפת האט מורדיר נעבן זיא נו קאסיניין · מיט
מוז דיזר מרוזוך די נאנד שוואבן מהיו חכם נישוענין · נאפלוס מיט דעם אלך מוז זיא נרפת מהייס נישמלין מוז
נאך זיין מיזט בין דען היינטיגן טאג · שבנני מי' רסג' :

מרגריטא דעם קיסר פרידריך דער מגדר זיין שוכטיר האט מיהרן אמן גאר פיינד גיהאט דען רוכט
מלבריכט דער ארק גהאלן פון טירינגן ווייל ער דיא פרעמדי וייבר זער גילובט האט · מוז
פיל אמל האט זיא שון מן בירייט די זיא מיהס מין סם האות האט ווען נו טרינקן נעבן מביר האט זיך ניט
רעכט טיקן ווען · מוז מוסט אמוט האט ער זיא ביפעלך נעבן די אן מיהן ווערקיך איט דעם שוערט מוס
ברענגן זוי מביר דיא נייט דיא אן דר נ ואר מורדינירט האט דיא האבן איט ליידנט איט מיהס גיהאט מוז זיך
דר בראשט מיבר מיהן מוז האבן מיהס ניקט גיטאן מן זיינס לעבן · מוז מוז דיזר מורזאך האט זיא זיך זאבט
מיהרי ווייא טעכטיר נוס ועטטיר הירחב גילאזן מוז דיא האט זיא מיס טטיך גילאזן מוז מיזט פמרט
גילאזן בער פיסיג מוז מקנטיג איט ווייטר מכלן מוז קרמכלן מוז מהני נעלט מוזנק גילאזן מוז קוין איט
מיהרי ווייא טעכטיר ביז מן ורמנקפורט דעם איין מוז דיזר טטאט האט נו הילף גיזואנן נאך עטליכי דוכטיג
מוז האבן דיזר גיואלטי קייזרט טאכטיר טיפטאט גיאבט די זיא מיהרן פירטטליכן טטאט האט קענין
פירהרן מוז · זיא מוז גיהאלטן מז לאנ זיא גילעבט האט מוז · זיא מיזט גישטארבן מיס יאר נייז מוז לואנליג
מיס יעקטין טויזינד מיס טויזינד מוז רסט · נו דען נאל דען מוזריס · שבנני מי' רסג' : מיס טרענט מיס
יאר טויזינט מוז רע' נוס נאל דען מוזריס האט דער פירביסוס מיין דאלך גיהאט די גיהיישן האט מונקיך
בייא קרוקא דא ין האט ער איז זיינר ורוזא גיהאט יעקט מוז דרייסיג זין · טטיט מין מיין בורג מוז מוך
מין בוישטוס דל רגג' : מיס יעלבינן יאר מיזט מין טטארקיך ווינטר ווינטן מוז גרושי קעלטן גיוועזן
מוז גרושי טניא מוז · דיא וועלך האבן יער גיטאן מן דער אדינה פון פראנקפן מוז האבן לייט מוז בהאוט
מוך געפון · מוז מוס וויזלבורג מרוס האבן מן לייט לאנ דרייא טאגן זיא גיפערטמן דרייסיג אפנטין ·
טשבני מי' רסג' · : מין הונגר מיזט ניוועזן מן דעם גאנצן רמיך פון משכנו מוז · די פאלק האבן גענטן
אייז רמטן מוז טריפ מוז · נבילות מוז · פיל לייט זיין הונגרט גישטארבן · מוז · מן דער גרושי טטאט
ערפורט זיין מן הונגיר גישטארבן טויזינד מוז הונדרט מוז זעכציג אפנטין טשבני מי' רסג' :

רודולפום דער ערשט דער יעקב מוז זעכציגשט קיסר זו דען משכני' האט דיא אוכה מן גיטרעטן
מיס דרייא מוז · דרייסיגשטן יאר מיזט מוז · פיר מוז · פונפציג יאר מיזט ער מוס גיוועזן ווען ער
דיא אוכה מן גיטרעטן האט ער מיזט מין גראב גיוועזן מן האפשבורג זאבט גראב מן עזמה · מיזט
פרואיפרט מוז · מיז מר ווילט ווערדן זו מיינס קיסר מן דער טטאט מך מוז · מיז מרטן גיקרינט ווערדן איט
מיינר מייזי קרן ווא אמיר מוז · גיב · ויכ · ויך מיזט · דיזר קיסר מיזט מין יער קוגר הער מוז · ניט הוך גיטראכן
גיוועזן זונדרלין מייזט דעאוטיקייט בייא מיהס גיוועזן מוז · גילובט גיוועזן מן מלי לייט מוגן מוז · ווען מן
גיוועזן גיוועזן בייא דעם פאלק מוז · מיין קלוקלידר אעיט גיוועזן מן מלי אלחאות האט ער מלי גיוועזן דען גאט
האט מיהס גיאר געבן מוז · מיהן ביקלידן מן מלי אלחאות · נאך דעם ער קיסר מיזט ווערדן האט ער
גאר טיני מורדיניג גיאבט מוז · זו רעכט גישטעלט ווען בין רמטי מיבר טרעטן מיזט ווערדן מוז · מלי מביר
מוז · דריבר מיזט גאנגן מן דען ביבלגהן יאר די קיין קיסר רמגירט האט · מוך גרושי אלחאות האט ער
גיהאלטן מן בריסקו ברגונדי עלוועט בייאן מיטטרייך שוויין שוואבן מיהס טרינגן פראנקן מוז · האט
מיאר גרושי פיקטאריא דר האלטן מוז · מיזט גירהאט מוז · גיפרייזט ווערדן בייא מלי קינגן · מוך מן מיטוין
האט ער מלי מר האלטן ווען ער פאר נאנט האט מוז · זיך פאר גיוואנן האט מוז · מלי דורך זיני מבגיאטן
מר האלטן · מוז · ער האט פארטיניליך ניט קוין מן מיטוין דען ער האט גיגלידן מיטוין נו מייר לבן
גרוב · דען אן זיך דיא טרינן פון דיא חיות ווא זיא מיין גן מבר דען טריט מוז · שפוהר פון מיהרן מוז גן
זיבט אן ניט דען זיא אוזין המרטן מיהר לעבן מיין בינן · מוז מוך ווא פיל קיסרים דיא מן מיטוין גאנגן
זיין מוז · זיא המרטן הן גירידט זיין ווערדן מוז · מוס מיהר לעבן קוין מטטוערד איט דעם טוערט
מודר דורך מיין מם האות · דיזר קיסר ווען ער טון ניט פון מדיל מיזט גיוועזן דמך האבן מלי פאר נעמי קוהר

פֿירטטין חול׳ הטריין איט מיט אחתרן גיוועזט דען ער החט גיהחט ועקט טעפֿטיר זאר ש׳ין ד׳ז מיר גליבן מין
טוהייט ניט ז׳ו פֿינדן מיוט גיוועזען מין גאנץ מטכה׳ · דרייט טעפֿטיר דז פֿון החט ער ז׳ו דרייט קיהר פֿירטטן
דיז ואר חורדירט זיינן גיוועזען זו׳ר וואהן חול׳ דיז מיבריג דרייט טעפֿטיר החט ער אופֿיט מיך גיזאגט דען
אוך חוי׳ז חונגרין חול׳ דען אוך חוי׳ז פיהם חול׳ דען אוך חוי׳ז מאבום׃

דער קיסר הדולפֿום מיט פֿיפֿטין יאר ז׳ו ז׳יינר אופֿנה ד׳ז חיוט מיט חבֿט חול׳ דרייטיגטטן יאר טוזיינד
חול׳ רעח׳ זוט נאהן דען מלייט חיוט ער מן ז׳ו ניהן קוחין חול׳ זאז גאנצין חוך דען גיוועלטיגר אוך
חוי׳ז פיהם חוטחקיר איט נאחין דער מיסטרייך החט דען רוחיין פֿון חיהרן אופֿנה חב גיחוחין חול׳ ז׳ו ז׳יינר
אופֿנה גילאנגן חול׳ ד׳ז זאנד פֿאוק דר ניהר גיאחבט · חוז חוי׳ז דיזר קיסר קוחין חוך ז׳ו ניהן חול׳ זוירזוך גיוועלט
דיזי ארזינה חוטטיר זיינר גיאחנדי החבן זוית ז׳ו פֿחרן גיוועזען חיוט זוית חוך גישטהן חיוט ד׳ז דער אוך חוטחקר
חיוט חין דער אופֿחאה גיבוהן חן דעט זעקט חול׳ זוחיטקיגטטן חגוטטי חן דעט זעלבין טחג דער גיטעט זוערט
חרופי חול׳ דער קיסר הטח זוירזוך ד׳ז זאנד ז׳ו זיך גילאנגן חול׳ חוי׳ז דעט אוך זיינר זעגדר · חביר זיינר היטער
זאנד פֿרילן החט ער גיאחר דר לייגט חול׳ החט חיהן ד׳ז זאנד פֿוט טיל זוירזוך ז׳ו רוק גבבן מ׳ר׳ דר נאך החט
ער זיין טחפֿטיר גבבן דעט חוטחקיר זיין זון דער קינד חן פיהם חיוט גיוועזען · נאך דיזר החט
דיזר קיסר ביאעפֿטיגט ד׳ז זאנד חיסטרייך קערנטן חול׳ טטייחר חרק חול׳ החט ז׳ו גיטעזקט דעט חוברטוט
חול׳ ד׳חיוט דער חוברטוט דער ערטט רובט חלי׳ז נאך חיהם חלי׳ז חיבט חיסטרייך חיהרן דיזר חיהם
נאך טרייבן בי׳ז דען הויטיגן טחג גאנז חוזוחן דר הבן חיהרי הערטחפֿט חן חיבגקייט חוזן׃ חן דער

זעלבין לייט חיוט חיין גרטער רעב גיוועזען חן פיהם חיר לייט זאנד דרייט יאר ק׳טרב רלך חול׳ פֿיל ז׳יין חוי׳ז
דעט זאנד גילאפֿן וועגן ד׳ז ז׳יא ז׳יך ניט חז׳ן חן דר החוטן החבן קעגן וועגן גרוטי הוגיר חול׳ גאר פֿיל פֿחוק
גישטחרבן חן דעט זעלבין הוגיר · בחריק דל טט׳ ׃

עז טרייבט גליוחם חוך דעט דל ע׳ חול׳ טפֿגי טי׳ רמ׳ ד׳ז חיט פֿירליגטטן יאר טוזיינד חול׳ רפ׳ ז׳ו דען
חלייזן דעט קיסר רודולפֿום החט חן גיקויפֿט חיין זיאהן ווילן חבֿ חוי׳ז חול׳ זאמליג פֿפֿעניג
פֿירליהן חיין לייטן דעט קיסר רודולפֿום החט חן גיקויפֿט חיין זיאהן ווילן חבֿ חוי׳ז חול׳ זאמליג פֿפֿעניג · חוי׳ז ד׳ז
פֿירליהן חוי׳ז חוך חיין פֿפֿעניג חיין הון חוך חוי׳ז פֿפֿעניג חבֿט הערניג חוך חיין פֿפֿעניג · חוי׳ז ד׳ז
גענוג חול׳ חאת גישטעזט חוך טטרחטבורג׳ר גענוג חול׳ חאחזוג חול׳ חוך נאך ערפֿורטר חאת חול׳ חילן
ד׳ז חיט פֿיטר חיט יט החבן חיין פֿיט חן ד׳ז נאך בי׳ז החט גיזעהן חוי׳ז חיין ליב חטיירעך חול׳ ז׳ו החבן
דיין פֿיט גישיקט דעט קיסר חאר פֿרייחנט דיזר קיסר רודולפֿום · חול׳ דער קיסר החט חיהן זוייטר שֿחר ערהרט
דעט חיט בפֿטט פֿון רוק חחרטין דער פֿירט חיט יחר חיין חול׳ פֿירליג · טוזיינד חול׳ רפ׳ ז׳ו דען חלייזן ׃ גרוטי
טטחרקי חול׳ טוזינרי חלחאה זיינן גיוועזען חיין לילילי׳ז חוישן דעט חוך חין חוגרין חול׳ זוישן דעט חוך חבֿטום
חיט יחר זוייט חול׳ פֿירליג טוזיינד חול׳ רפ׳ז׳ו דען חלייזן ד׳ז זאנד חיוט ניט טטיל גיחענין פֿון חלחאה
זוגרוין חיוט חיחר טטרייט חיט זאנד גיוועזען חיר לייט זאנד גוחנליג יחר · קחטחיוט חי׳ר׳ קמ׳ ׃ חוענליל דער
זעקטטי חוך חין דער חדינה פֿון פיהם ד׳ז חיוט דעט חטחקיר זיין זון גיוועזען דער החט זוך חי׳ר גיהיחרט חול׳
גיפֿרייחט דיזר חטט דעט קיסר רודולפֿום זיין טחפֿטיר חול׳ בייח דער חאל לייט דז חיין חלי׳ז חין חוי׳ז הונדרט
טוזיינד חאן ז׳ו חזחאין קוחין זאנד החט דער קיסר פֿרייחט חוי׳ז גבבן חול׳ גרוטי גירעפֿטיקייט ז׳ו דעט חלטת
פֿון פיהם חול׳ חיך גיחאבט דען חוך חוי׳ז פיהם זוך חוער טטנק חייל חיבוג · חול׳ דיזי׳ז חיוט פחטירט חיט
יחר פֿינף חול׳ פֿירליג טוזיינד חול׳ רפה׳ זוט נאהן דיזר חיוט חגריט ׃

אוין טחלק החפֿטיגר חענט חול׳ חיין ערטט חול׳ חיין רטט חיוט נאחין טיל קוטחן זוענליך חיקרטחריוט
חיוט גיוועזען בייח דעט קיסר פֿרידריך דער חנדר דער טון פֿינף חול׳ דרייטיג יחר טוט חיוט גיוועזען
חול׳ פֿון בחטטוחר חול׳ גישטחוט החט ער דעט קיסר רודולפֿ טהלוך גיוהנדן דער חיוט קוחין חן טיריגן חיט
יחר פֿינף חול׳ פֿירליג · טוזיינד ח׳ר׳ רפה׳ ז׳ו דען מלייט חול׳ ער החט זיך גבבן ער וואר דער קיסר פֿרידריך
דער חנדר חיוט גיוחגט חיט ז׳ו חן פֿעלטיגי לייט חיינן דער קיסר פֿרידריך גיוועזט ער וואהדן פֿון זיינר
חיוט חול׳ החט גיוחגט חיט ז׳ו חן פֿעלטיגי לייט חיינן דער קיסר פֿרידריך גיוועזט ער וואהדן פֿון זיינר
חיוט חול׳ החט גיוחגט חיט ז׳ו חן פֿעלטיגי לייט חיינן דער קיסר פֿרידריך גיוועזט ער וואהדן פֿון זיינר
חיוט חול׳ החט גיוחגט חיט ז׳ו חן פֿעלטיגי לייט חיינן דער קיסר פֿרידריך גיוועזט ער וואהדן פֿון זיינר

חגריפֿ

מורוסאוו זיין מוך טשיטש איז מנדיר גיווארדן מוז מין מיין טשרייב גירמטן ביו מו וויט קוין ברודנשוויק זיין מוך דיא הויט איזא ביקוין: זוויט בירד העגריך מוז מזבריבט דיא רוכטיס פון פיהס מוז, זיין זון הויט דיא איזא ביקוין: זוויט בירד העגריך מוז מזבריבט דיא רוכטיס פון שם דעס אדק גרמך פון ברמנדיבורג. דען דיא הויט גידמלטן איט דעס וועגיל דער אלך מוז מיט מן פוגן גיוועזין וועדרלין החבן לויט רוכטיס רמגירט מוז, דער אלך מיט מהרג גיוואדרן אלך מיט מן פוגן מיין זון ברמנדיבורג. דען דיא הויט גידמלטן איט דעס וועגיל דער אלך מוז פיהס מוז, זיין זון הויט דיא איזא ביקוין: זוויט בירד העגריך מוז מזבריבט דיא רוכטיס פון

דיא

מיגוזהאיר פון מוגרן זיין קוין מיבר מיהרן אלך וועיסוהו מוז החבן מיהן מוך ברמבט מיך יאר פלין מוז דיא טוזיגד מוז, רל' זו זמל דען מלריס: במריך דל כב': דער קיסר רודולפוס מיט מין חבט מוז מל' דעס מיט מיין מיהן מיט בחלד מר לעדנע קעגין מוז, גאר בחלד וויד גוט וואדרן זמן מר שן למריך מיט גוועזין מוז, החט גרושי מורדניע גיאבטט מוך החט שוסט גיאבטט מן גחלן חטטט מוז, מיט איט גוטיד עלטיר מב גחגגן פון דער וועלט מן דער לוויט מוז, געוארט הויזן דיא ליגט בייט דעס ריין מוז, מיט דרייט מוז, יבגליג יאר מלט וואדרן מן דעס לוויט מוז, גוועזין דיא טוזיגד מוז רל' כב' זמל דען מלריס: מן לייטן דיא בוגלינגטן יאר טוזיגד מוז רל' כב' זמל דען מלריס: במריך דל כב': דער קיסר מיט דער מולטן פון אלריס גחגגן מוך דיא טחטט טריבולי מוז החט דיא בואבטיגט מוז, החט דיא קיסר מיט דער מולטן פון אלריס גחגגן מוך דיא טחטט טריבולי מוז החט דיא בואבטיגט מוז, החט דיא חרוב גיאבטט. מוז, מוז החט ערש גיאבטט זו דער טחטט זיידן מוז, זו ברחט מוז, דיא מלריס זיין הויגן זויד גיטחטט:

אדולף

דער חבט מוז, זוויטשן קיסר גרחב פון נחמוזיט החט דיא אולבה מן גיטרעטן מיט לוויט מוז, בוגלינגטן יאר מוז, מיט החט מוך-זיין געלט גיקויבט דיא אדינה פון אייטן מוז, החט מיין גינוחן דיא טחטט אייטן גיקרוינט מיט מוז, דיא פרייזיטט: פרייזיטט מיט גיקרוינט וואדרן אלך מיט מן פוגן מוז, זיין שן למריך בוגלינגטן יאר זו מיינ אלך מיט מן פוגן גיוועזין וואדרלין החבן לויט רוכטיס רמגירט מוז, דער אלך מיט מהרג גיוואדרן פון דער ארק גרחב פון ברמנדיבורג. דען דיא הויט גידמלטן איט דעס וועגיל דער אלך מוז פיהס מוז, זיין זון הויט דיא איזא ביקוין: זוויט בירד העגריך מוז מזבריבט דיא רוכטיס פון

מיזט די דער רוכט הייריך האט אויך דיא פֿלוכט גענן זאמבט זיין וויב מוֹ קינדרן מן דיא שטאט מין בעק
דיא ליגט מן זאקטן מוֹ ער האט גיבויט מין פֿעטשטוק מין איין וועגט פֿון דער שטאט מוֹ האט מיהר מיין
נאמין גענן גרמבן התגין מיט יאר פֿיהל מוֹ פֿונפֿציג · טויזינד מוֹ רלה׳ פֿוס נאל דען מלרים · נאך דיזט מורט
נאך חערין גינעמט מלי דיא רוכטים די נאמדט מוֹ מיהרן דיזט דא נאך החבן ביז דען היינטיגן טאג · שבוני
טי׳ רעה׳ : דער קיסר מהוֹפֿום האט גימאין פֿון דעם אלך מנגחלטירה שענקאטי טויזינד מארק גילבר
הין קיגן וועלט ער מיהם לו היל קואין קיגן דעם פֿילפֿום דער אלך מוי׳ נרפת מוֹ ער מהר די זעלביג אוֹ
גמלן טלוֹם גיוועזין מיזט לוויזן דיא מטכניזם מוֹ נוישן דיא נרפתים מוֹ קיינר פֿון קייני פֿיינד שפֿט ניקט
גיוועזט מוֹ די האט דען קרפֿירטן דיא פֿאר מורדירט זיינן גיוועזין זוֹר ומהל דען האט עז ניט וואל מן
גישטאנדן וויא מן דיא גרוטי אלחאה פֿאר בייא זיינן גיוועזין האט דער אלך מוי׳ נרפת גענן זיין טאפֿיר פֿוס
קיסר רודולפֿום לו מיינר קייזרן · דיזיז דיא פאטירט מיט יאר זעקס מוֹ פֿונפֿציג · טויזינד מוֹ רלה׳ לו דען מלרים :
דער קיסר מהוֹפֿום מיזט מין מכיר גיוועזין מיבר זיין פֿאלק מוֹ גרוטי ביש וועדמום מיהן מוֹך גילִיגט איט
אטיק · מוֹ האט דיא מן ניט מן מכט גימאין די ער מיהן מורדיניק גימאכט זולט החבן וויא זיא זיך מהר החלטן זולן
די דעם אלבוס פֿון רוס לו גוט זולט קואין מוֹ האט זיך גמהלטן מוֹ האט קיינם קיין עהר לו גיטייולט
מוֹדיר פֿרייהליכי וואלט זולטי נעבן החבן מוֹ דיזיז האט פֿאר מוריכט מכט די דיא וואהל קרפֿירטן החבן מלי
מיהרי טטיק נעבן די אן דען דער קיסר קאמירן זו מוֹ מב זעלן פֿון זיין קיסריש מוֹ החבן בייא זיינם עבין מיין
מנדרן קיסר מר וולט דען מלברטום דעם קיסר רודולפֿום זיין זון · מוי׳ דיזר מוריכך האט זיך דר החבן מיין
גרוטר טטרייט לוזין דיא לוויין קיסריש מוֹ מין פֿעלר טלמבט גיהמלטן מיזט וואנדרן בייא וויראש מוֹ
דאנטן דער קיסר מהוֹפֿום טוט גילבן מוֹ זיין מוך בייזי זייטן גילבן זעלביג הויפֿטר מייטן
פֿרהפֿאטט פֿאנטאנין פֿירטן מוֹ גרהפֿן מוֹ מידן לייטן · דיזיז מיזט פֿאמירט מיט מכט מוֹ פֿונפֿציגטן
יאר טויזינד מוֹ רלה׳ פֿוס נאל דיא מלרים מיט זעלביגטן יאר זו זיינם אלבוס :

אלברטוס דער נין מוֹ גוואלדיגטר קיסר זו דען מטכניזם דער הכט פֿון מימטרייך דעם קיסר
רודולפֿום זיין זון האט דיא אלבה מלגיטרעטן מיט מכט מוֹ פֿונפֿציגטן יאר מוֹ דיזר
מיזט מין פֿראר וואהר המפֿטיגר הער גיוועזין מוֹ האט פֿיל אלחאה גיהמלטן קיגן דען פפֿאלץ גרהפֿ מוֹ
קיגן הגאוניק פֿון קעלן מוֹ פֿון אענל מוֹ פֿון טריר מוֹ אלי האט ער זו בחרים גיטריקט מוֹטפֿיר זייני פֿיטן
דיזר קיסר האט דיא טוויבעט גימאין דיא דוכטי פֿון קערנטן זו מיינר קאמלן מוֹ האט איט מיהר גלייגט
מין מוֹ גוואלדיג יונגן פרינצן : ומנלי דער אלך מוי׳ פֿיהם האט דיא טוויבעט גימאין דעם אלך פֿרעאמלי
מוי׳ פֿולן זיין טמפֿטיר לר מיט · מוֹ מוי׳ דיזר מוריכך מיזט דער ומנלי גיקריגט וואהרין איט דער קרון די ער
אלך זו דיא מיבר פֿולן מיט זעלביגטן יאר טויזינד מוֹ שלג פֿוס נאל דען מלרים מוֹ ער וואהרמולה קטיטום
מיזט מוי׳ דעם לאנד גימאכט וואהרין ער האט זו זיך גימאין לוֹאפֿן לייט מוֹ מיזט גאנגן אלך מלי טטרהטן
מוֹ מלי דיא טטרהטן גיהיבט וואט דיא מן גיטרהפֿן פֿון דעם ומנלי זיין לייטן מוֹ פֿון דען לייטן מוי׳ דער
טלעזיר · נאך דעם האט מן ניט נאך מן גיטטנדן מיזט אלך ומנלי מיך מוֹך גימאין וואהרין זו זיין אלך מן
מוגרן מבור פֿר האט מן ניט וועלן מן נעמין זוהרלייגן האט מיהן גענן דען יונגן קינג ומנלי מין קאב פֿון
דרייפֿלטהן יאהר די ער זו אלך מבר וואי זיא מוי׳ מיזט ער גיקריגט וואהרין מן דער רעזידענט שפֿאט טטול וויין
בורג · נאך דיזר מבר האט ער זיין אלבוס מוֹך גענן מוֹ האט דיא אלבה זאמבט די גענן מן דעם אלך קרון זו דעם מוטה
דער דוכט פֿון בייאהרן מוֹ ער האט ניקט וואלן דר פֿאר נעמין עטוואט מנדרשט וועדיר גפֿלט מוֹרד גפֿלטט
מוערט · בחריק דך ראב׳ מוֹ מן הונריקום רייטל דך קו׳ : דער אלך ומנלי האט פֿיל גוט מוֹ אילן
גיפֿהרט מן פֿולן מוֹ האט מן מוֹ וויטר מיזט מוֹך קואין דיא אמיאר די מן קיפֿט מין מוֹ פֿאר וויל מוֹ מיהרי
מוֹך גפֿלט · דען פֿאר דיזר לייט מיזט קיין גימיינטי אטבט גיוועזין מן פֿולן מר גאר וויל מוֹ מלי מיהרי
החנדלוֹג זיינן לויטר טטיק הענדל גיוועזט דר אן מהורת קיגן עטוואט מנדרשט פֿאר טויטט האט מוֹ דיא
ערשטי אילן דיא מן פֿולן מיזט קואין זיין גילטן פיהאט גרהפֿן די מיזט דיא ערשטי אילן גיוועזין די אן מן
פֿולן האט מן גיהבין מיט זו האנדלן דיא פֿאלקן · רייטל דך קו׳ :

מוטאן

אוטמאן די מיט דער מן פֿאַמג גיוועזן פֿון דעם דיטל מול יחוס פֿון דיא ישׂראעליק מיהר קיסריום מן קומטנטינא דער האט דיא אלזה מן גיטרעטן מיט יאר פֿיהל טויזינד מול' ועבליג זו מר

שחבוג דער וועלט מול טויזינד מול' דריא הונדרט פֿון נאל דיא מלרים · מול' מיהר יחוס רייכט בין מן ישׂראעל מל' מוך מיינר בייטן בא יפת דער זון פֿון נח זיינן לויטר אלפֿיק מול' גבורים גיוועזן ווען דא טטיט מיט פֿפר היוחסין דל קנב' חביר דער דיטל פֿון מוטאחי די מיט מר בלוז מליניג פֿון מיהם מול' מוז האט איך זו גיטרחגן מול' נאך מנדיר גחגן דער פֿאר מיט מוז גחגן דער זאך פֿאר דערביר גנדיג קען דער גיאעדיט מיט תתקע' מול האט מוזט גיוועזן פֿון מוטאחי זיין פֿאר עלטרן דיא הער זיינן גיוועזן פֿון דער מרט ישׂראעליק ד מ פֿון טטיק זיינן מוך גחגן מיט יאר תתקע' תקב' מלי מיהרי זאך מן דער גרוט טטרימה מול' מלי וואט זיא מוך גיטרחגן החבן די החבן זיא איט גימאן מול' ניקט חיבר גילחזן · מול' זיין העלין החט מלי פֿון איך גישיקט מן פֿרעזידי לענדיר מול' זיא החבן קיין אוך גיהחט מול החבן איך מוך גיהחלטן מן דער מיבר איך החבן גענט זו זוהן גימאן מול החבן גיהחלפֿן מנדרי אלפֿיק מול' מז החבן זיא עז מן גיטריבן מהנט זו מלפֿיג מזדר נייגיג יאר · מלי זיין דיא טטרי מוך גיברחפֿן מיז מיהרח זאך מז פֿיל מלי דער היא טרעק מול' החבן מין גרוטי הריגה גיטען מן מלי דיא פֿעלקיר דיא דא הין קומן זיין מול' מלי וואט זיא מן גיטרחפֿן החבן דא פֿון החבן זיא ניקט חיבר גילחזן · מול' דיא אלפֿיק מול' דיא טריק די זאנדט דיא החבן זיא גיפֿייגט מול' החבן מיא מוך גיברחפֿט איט אחות אטות · מול' וויא זיא גחגן זיין מוך עלחדן דער אוך פֿון גיא וועלכן גרוטי פֿחרפֿט זיא גיהחט החבן מיוט דער עלחדן מוזט גילחפֿן מול זיין אלזה היטטר זאזן מול' מיז גוטיר ווילן החט עד זיין אלזה חיבר געבן דיוך מוטאחי מול' החט מיהן נוך אוך גיאחפֿט · מלי החט דער אוך מוטאחי זיך גיטטעלט וויא מין העלד מול' מיוט גחגן וודר דיא טטרין מ' החט מין גרוט הריגה מוטיר זיא גיטען מלי זיא זו טפרעכן מיוט וויא פֿיל זיא קומן זיין מול' החט זיך לפֿט גיאחפֿט די דער החט מן מיין דער אלזה קעגן זיך בויבן · מול' מלי וואט עד מן גיפֿחגן החט החט עד מייטן קוק דר זו גיהחט דעך גחט דער מואפֿטיג החט מיהן מוז גיטגיט מול' עד החט מן גיהחבן אלחזה זו החלטן מיט דיא מלרים מיוט מלי וויא זיא לעגיר עד אלחזה גיהחלטן החט יט אטר חטיבות מיז עד ביקומן החט מול' מן וויטן פֿון מול' מיוט מלי וויא זיא לעגיר עד אלחזה גיהחלטן החט יט אטר חטיבות מיז עד ביקומן החט מול' מן וויטן פֿון מיהם זו זחגן מיט גחגן עולם מול' החט דיא אלזה גיהחרט חבט מול' גזוחלגיג יחר · מול' נאך זיינט נחאן מערן גיהייטן מלי זייט נאך קיאלגיג מלי דיא קיסריום פֿון דיא ישׂראעליק זוערן גיהייטט מוטאחי מול' זיין מייגטטי פֿון דיא טריק פֿון לרפֿת · קחטיום טר' קנ"א · מיין זוחנדרליכר נייחר טטערן מיוט גיוועלן זוחדרן מיהר לייט דריא טחגן מיט יאר פֿיהל מול' זעבליג טויזינד מול'שה' זו דען מלרים די מין דעם זעבליגן יחר מיוט גרוטי רעט גיוועזן מן גחלן חשכנו די לוויא טליטים פֿון דעם אוך זוחט מין חשכנו מיוט גיוועזן זיין דריך גחגן · מוך מין פֿיהם זיין זוחנדרליכי לייכן גיוועהן זוחדרן מין דעם היאל מוז החבן עז דיא טטערן זעהר מיוט גילוגט די דער אוך טטערבן וועלט וויא מוך גיטעהן מיוט · מוך מין דעך טטחט פֿיטק מין פֿיהאר זאך מיוט מין גרוט אחרקין גיוועהן זוחדרן די דחז פֿלוטטיג וואטר די דחרטין לויפֿט החט דריא טעות גחלן טטיל גיטטחנדרן מול' גחר ניט פֿילפֿן וויא זוטטין די וואטיר גיזוחנהייט מיוט · במדיק דל רט' : וועגליי דער דריט דער כבדי דער מבין גיאעלט מיוט מיט יאר דעב' נוך פֿיגפֿטן טויזינד מול' החבן דיא אלזה

גיפֿיהרט ער אַז׳ זייני קינדר אוז׳ קינדס קינדר מן פֿיהם פֿילֿיג דוכטיג אוי פֿון מיהם הער קומן אוז׳ ריי
דוכטיג החבן רחגירט פֿיר הונדרט אוז׳ פֿונֿך אוז׳ מכֿליג יאר׃ אוז׳ פֿון מיהן וייטר החט מן אוך גיהערט
אוז׳ החבן וייטר אוֹלֿכֿה ריח אוֹלֿכֿה גיפֿיהרט אוז׳ פֿרעמדן טוטאן׃ במריק דך רפ״ו׃ רודולפֿוס הער
דוכטיג מוז שוחבן פֿעמ קיסר רודולפֿוסום זיין זון אוז׳ הער ברודר פֿון דעמ מלברטוס החט ריח אוֹלֿכֿה מן פֿיהם
מן גיטרעטן נאך וועגלי זיין טוט אוז׳ מיז הער מכֿטי אוך גיוועזן מן פֿיהם אוז׳ ריזר רודולפֿוסום החט מין
יאר רחגירט אוז׳ מיז גישטארבן׃ אוז׳ נאך מיהם מיז אוך וואהרן היריקוס פֿון קערנטן אוז׳ פֿרידריקוס
דוכטי פֿון מישטרייך אוז׳ החבן ניט לאנג גילעבט דרום זיינן ריח אוך ניט גירעכנט מונטיר ריח אוֹלֿכֿה פֿון פֿיהם
במריק׃ הער בופֿטט קליזיום הער פֿיפֿטי החט דען בעפֿטילי רעגיאמנט פֿון רום מוזעק גיוואן אוז׳
זייני רחגירונג נאך מכֿטן גישטעלט זי מן נרפֿת ליגט מיך יאר זבן אוז׳ יעכֿליג׃ טוזיזד אוז׳ טו׳ נוֹך נאל דען
גולריך׃ אוז׳ מיז מן מכֿזיהן זייני רעזידענט גיבליבן פֿון דאטי מן זיבנליגשטן יאר׃

והאניש הער זון פֿון דעמ רודולפֿוסום מיז דרייהלעהן יאר אוט גיוועזן זי ערליין גיוועזן פֿון דעמ
מוטאקיר הער אוך מן פֿיהם הער מוֹך קומן מיז׃ דיר מיז עטוואס מוהן גיהערשט
אומדרן קיגן דעמ קיסר מלברטוס אוז׳ החבן וועלן החבן זי זייני פֿאר אעניר ריח פֿאר מורדירט זיין גיוועזן
אוך זי אוֹלֿכֿה שוחבן ריח זאלן מב טפֿלן אוז׳ ער זעלבטן וועל זי אוֹלֿכֿה פֿיהרן׃ אוז׳ הער קיסר החט
מיהם ניט לעבֿט גענבן אוז׳ גיהאבט דרום אוז׳ מיהם מיט ב גיוועזן עז ווער מיהם ניקט מיט ביזוהן אוז׳ זי
וועלי מר מיטן פֿחבן אוז׳ טטרך ריר׃ אוז׳ החבן וייטר זיזן זעגן הערן אוך גיהעלט אוז׳ גיזהגט זי ער זיך זו
מוקט זיין וייטר וועגן אוז׳ זיין הערליט וועגן׃ אוז׳ וועז מיר זי וואטשיר גיפֿאהרן זיינן זי הייטט רום זי מן
הער טטאט וויגרט ליפֿט נהנט בייט דען ריין אוז׳ מיז הער קיסר זהבט וזיני טריק פֿון ערטטן מיבר
גיפֿאהרן אוז׳ מיז זי פֿאוֹך מיבר גיפֿאהרן זו דעמ קיסר החבן זיז דען קיסר אוז׳ זי זעבן גיברחפֿט זהבט
פֿיל טריק אוז׳ פֿאר נעאין הערן מיט׃ דיזי מיז פֿאטירט מיך יאר זעקס טוזיזד אוז׳ מפֿט אוז׳ זעבֿליג אוז׳
שה׳ זו דען מלריך מיך נעהנטן יאר פֿון זיינם אוֹלֿכֿה אוז׳ מיז בייט גיטטעלט זומדרן מן שפֿייאר׃ הער
דוכטי יהניט הער רוֹלף החט אוך פֿאר לייהוקן גיבטן בייט דעמ בופֿטט זי ערט מיהם אר גענבן זו ריח זיך
אוז׳ מיז אייך זומדרן אוז׳ זיין זעבן אוז פֿאר טוֹלטן׃ אוז׳ דעמ קיסר זייני היטער זהזי ערבן ריח החבן
אוז׳ מיז אייך זייט ביקומן׃ אוז׳ זיז זייט ריח מ רומך דרען גיהחבט החבן אוז׳ ריח מיהם מן אחטוטג גענבן
זיין זהנר אוז׳ לייט ריח מ רומך דרען גיהחבט החבן אוז׳ ואז ריח רליחה גיטטהן זי: מיז מין קלטטר
החבן ריח החט אן אוך גיברחפֿט איט טוערי איזטות אוז׳ ואז ריח רליחה גיטטהן זי: מיז מין קלטטר
דרוך גיבוימט זומדרן אוז׳ אן החט אוך מין זהזן פֿעזר בי דען היינטיגן טחג׃

היגריקוס הער זיבנט הער דרייפֿיגטט קיסר הער דוכטי פֿון לוֹלנבורג מיזט אוך זומדרן זו זעקס אוז׳
פֿילֿיג יאר אוך יאר מפֿט אוז׳ זעבֿליג׃ מין לייטן ריזך קיסר החבן ריח פֿוֹך הערן כֿובט
גיוועזן ריח החירמדיין׃ אוז׳ זי מיז פֿאטירט מיך יאר טח׳ טוזיזד אוז׳ טח׳ זו דען מלריך׃ יהאיט
דעמ קיסר היגריקוס זיין זון מיז מר וולט זומדרן פֿוֹך אוך מיבר אוך הער מיז הער לייט אוך גיוועזן
נאך הער אייגוק נאך ריח רח רודולפֿוסום אוך מן דען נאל טטעלן אוז׳ מיז גיקריגט זומדרן זו פרחג זו פֿוֹלפֿלגן
יאר מיך זיבנליגטן יאר טוזיזד אוז׳ טו׳ זו דען מלריך׃ אוז׳ זיין מיהם זו עהר קומן אוז׳ עהר זייט פֿאטרט
הער קיסר פֿיל פֿחפֿוך נאך במריק אייגוק נאך אין זו דרייט אאל הונדרט טוזיזד אאן אוז׳ פֿון מיהם ריך
ריח אוֹלֿכֿה גיטפֿילט מן העדין ריח רוכטיג פֿון לוֹלנבורג הונדרט אוז׳ זעקס אוז׳ זומליג יאר בי הער קיסר
זיגמונד חב מיז גחגן׃

איון גרוטר טטערן זחבט מין טוזיך מיז גיזההן זומדרן מן דעמ לוזיח אוז׳ זיבנליגטן יאר טוזיזד
אוז׳ טיב׳ זו דען מלריך׃ מן דעמ זעלבן יאר מיז אפֿפֿה גיוועזן מן הער גחגן אדינה מטכֿנ
אוז׳ מיך טרעט די דריטן פֿון דעמ פֿחפֿוך זיין מן דעמ דב״ו גישטארבן אוז׳ נאך דעמ דבר מיז הוגיר
קומן מיך מן גחלן מטכֿנ׃ שפֿנגי מי׳ רעט׃ מיך מן הער זעלבן גייט זיני גרוטי מיך ויקרייט אוז׳
שטרייט גיוועזן לוזיח דעמ קיסר היריקוס אוז׳ לוזיח דעמ בופֿטט קליזיום אוז׳ רח זיין זירדוך מר פֿאר
אוז׳ מיך טרעט די דריטן פֿון דעמ פֿחפֿוך זיין מן דעמ דב״ו גישטארבן אוז׳ נאך דעמ דבר מיז הוגיר

גיוועט ווערדן קלוגי מוז מערמי מוז. דז פֿאריגי שטרייט מיוט גיוועזן מיט יאר תתד' מוז' דיזי־האבן
איך מיכ־ן מן מנדיר גיטען מוז מיהר פֿאר עלטרן. מוז' איר האבן דאך מוכן גיאולט דז זיין לעבן טאג מיהן
קיין ערב פֿיינד מוז ווען גיטען האט מוז איך דיזי לוויים במרטיימן מן מכדיר גיטען האבן. איך דארפֿען מיין
מין דער זעלבין לייט מיוט דער קיסר מוז' גיהאבט קון רוב גאנצן מוז' דיזי מין ווהיניר פֿון רוב האבן איך דעם קיסר מנט
קיגן גיטטאנדין מוז' דיזי האט קיגן מיהן גיהאבן מוז' האבן מיהן ווילן מוכן ברענגן מוב ווי ווזן
האט דיזי מוביר האנד ביקוארן מוז' דער קיסר האט דיזי שטאט פֿרייז גיאפֿבט לז בלייבן. טפֿנגי טו' כד':
דער קיסר הירויקוס מיוט מין פֿרוער דעאוטיגר מוז' מין גמטע פֿאר־בֿטיגר הער גיוועזן מוז' מיוט מיבר
געבן ווערדן מוז' דורך מין איך מיינט מם האוט הין גירייבט ווערדן מין דער גרושי שטאט פֿלורענץ
פֿון דיזי מנדרי דרייט קויהר פֿירטען פֿון מרשקפֿורט מיט יאר טנ'. פֿרידריך דער דוכט
מוז' מיוט גיקרייט ווערדן מין פֿרשקפֿורט מיט יאר טנ'. פֿרידריך דער דוכט

לודוויק

דער פֿינפֿט דער מין מוז' דרייטיגסט קיסר דער מיוט מרוילט ווערדן דורך פֿיר וואהן קויהר
פֿירטען מוז' מיוט גיקרייט ווערדן מין פֿרשקפֿורט מיט יאר טנ'.

בייז איט גרושר עהר:

דער פֿינפֿט דער מין מוז' דרייטיגסט קיסר דער מיוט מרוילט ווערדן דורך פֿיר וואהן קויהר
פֿון דיזי מנדרי דרייט קויהר פֿירטען פֿון מרשקפֿורט מיט יאר טנ'. מוז' דיזי זוויים קיסריק האבן פֿיינד זעלבי מיט
מנדיר גילעבט מבט יאר קונטבירליך מוז' האבן איך גרושי אולחאוט מר האבן לוישן מיט מן מטבנט גרושי
וואונדרליכי זאבן מיט זיין: גרושי וואונדרליכי זאבן־זיין גיוואהן ווערדן מיט היאל מוז' גרושי
טטערק מיט יאר פֿיר־ליך מוז' גיבענליך. טוישנד מוז' פֿונפֿהנדרט יאר פֿון זעלן דען מולריק מוז' מין דעם זעלבין יאר
זיין גרושי טאלבטן גיוועזן לוישן דיזי זוויים קיסריק מוז' מיוט מיוך בידי זיוטן גיבליבן מין גרושי
אענגי פוואה פֿאלק מוז' זיין מין מיינט טאג גיבליבן מאך דער איינוג מאך פֿון דעם באריק לוועלך גרהבן מוז'
הונדרט מוז' פֿיר־ליג רייטר זיין גיפֿאנגן ווערדן: מוז' מין טוישנד מוז' מן מנדרי לעבדיר האט מן מיט גיתקרט
מוביר גיזעהן דז פֿאלק דען מן האט מוז' מוועק גימאכן מוז' דיז פֿיינד האבן מוז' גיוואן. מן דער זעלבין
טרייבט דז דאז פֿאלק האט פֿיינד גיוואן פֿון פֿעגעבר דיז גיטטארבן זיין מוז' שן גיטטוקן האבן וויז מוך
קאלן מוז' הנד מוז', אייס. מוך האבן זיוו דיז מן דער תלי' גיהאנקן האבן הירונטר גיטטוהן מוז' זיו
גיקאלט מוז' גמען. מוז' זיין מן דיזי הונגיר גיטטארבן גאר מיין גרוייט אענגי פאלק. מוך מיוט לויטר
מוהן רעדליך לייט גיוועזן מוטטיר דעם פֿאלק דז זאלבט מוז' מן האט מוז מיינר דעם מנדרן מוועק גיוואן
מוז', מוז מין טטיק האלט ברוט האט מיינר דען מנדרן מוזו לעבן גיבראכט. מוז' נאך דעם רעב האט מן
גיהאבן הער דבר ב"א זו רענגירן מוז' דיזי האט רענגירט מן חלי לעגדיר מורמבי מוז' זיין אער מלי דז
דרייט פֿון דען לייטן גיטטארבן דיז מן דיזי אדיטה גיוועזן זיין מוז' זיו זיין ניט זאנק קראנק גיוועזן זיימרט
מיין טאג מוז' דר נאך גלייך גיטטארבן:

אוין

גרושי אולחאוה מיוט גיוועזן מן בייאהן לוישן דיז לוויים קיסריק מיט יאר דרייט מוז' מלין.
מוז' טכג' זו דען מלריק מוז' זיין מן מיינט טאג בלבן מוך מלי בידי זיטן פֿירלינג טוישנד זאהן מוז'
דער קיסר ז דואך האט זיך מיינטר גיטפֿלט איט בייט טטאנד דעם יהמיט דער אלך מוז פיהם מוז' דער
קיסר פֿרידריך מיוט גיפֿאנגן ווערדן מוז' דער תסיסה מין דער מוז' מיין מיהן פֿרייען פֿוס גיטטעלט מוז' האט
פֿולמאן זיין גיוועזן זיו האט דער קיסר לודוויק גינאר מר זיין מוז' האט מיהן פֿרייען פֿוס גיטטעלט מוז' האט
מיהן ווידרום לאנין קופֿפֿמגירן מין זיין מאנד. מוז' דער יהמיט דער אלך מוז פיהם גיפֿאנגן ביקוארן דען
היינריך דען דוכט מוז מיטטרייך מוז' מר האט מיהן איט זיך מהייט גיוואהן מן פיהם מוז' זיך אוין רמגירן
מוז' גמר פֿיל טאפֿגירן אוין גמבן ביעבין דרייטיג טוישנד גולדן:

דיא מין וואהניר מין פיהסק האבין זיך זו מוזאין גיאומבט מול המרט גירעטט איט דיוק יהמיט מול מיהן
איט גיוומלט דר זו גיבראכט דז ער זייני רעד מול בידינטן דיא עד וואנט לייט גיהאבט האט זיינ פאר
נעאפטי רשטט הערין דיא ביבטיג זיינן גיוועזין מוז משכנז דז ער זיא האט אוזין אב טאפין מול האבין אוזין
מין מיהר וואר לייהן מין משכנז מול ער האט אוזין מן מיהרי שטאט מייטל פיהאלטן רשטט הערין מול בידינטן
זיעלין האביר זיא האבין עז ניט מוז טרויש איט מיהרין הערין גיאויגט מלז וזיא דיא משכנזיט: במריק דך רעד:
דיא גרמפין פון גענלרין זיינן זו דוכטיג גיאומבט וואהרין פון דעט קיסר זורזוק מיט יהר זעקט מול מבלין
טוזיזיר מול טמו זו דעז נאל דיא מלריק: דער קיסר זורזוק מיזט מוך דוס גמנגן מול האט שטאט
ביאעבטיגט מיט יהר זיבן מול מבלין. טוזיזיר מול טכו זוס נאל דעז מלריק שפנגי מי כד: מרובמום
דעז גיוומלטיגי אלך מוטאמן זיין זון האט אולבה מן גיטרעטען מין תיגראה מיט יהר מבלין מבט. טוזיזיר
מול טכמ זוס נאל דיא מלריק מול האט דעט פאטיר נאך גיפאלגיט מין מיי זיינ זועג ער מיזט זער קלוג גיוועזין
מול טרייהערליג מול פיל טטעט מול פעטטוטג ביאעבטיגט: יזיא ער דעז יזמיט מב גימאין האט דיא מן
קומטנטינא רעזומטירט האבין מול זיין אולבה האט זיך דר היבט מול האט דיא אולבה גיפיהרט פיר מול
זוומליג יהר מול נאך דעט מפר יהמען איינוג נאך מיזט זולבה גיוועזין מיט יהר עב:

ולאדיסלאו לקטיקום דער אלך מיז פולן מיזט קומין מיזך מוך דיא אריגה פון ברמנדיבורג
מול האט דאטרין גיגוזט מול גירובט מול פאר ברעטט הונדרט מול דריייא טטעט מול
דערפיר מול פון דאר מיזט ער מין פרייען גמנגן. מול יהמיט דער אלך מיז פיהט מיזט דעט ברמנדיבורג
זו היל קומין מול האט גיטומגן דעז זומריטאו דעז אלך מיז פולן מול מיהן גמל מאט גיאבט מול מיזט מין
פולן גמנגן מול האט דאטרין מוך מז מין חורבן גיאבט מיט פאר ברענגן מול איט ברענין מול זענגן מיט
יהר מבט מול נייגליג. טוזיזיר מול שוח, זוס נאל דיא מלריק. נאך דעט האט זיך דער זומריטאו זידר דר
קויבט מול מיזט מין גרוטי אלטאה לזוישן מיהן גיוומרדין מול, גרוטי שלחבטין לזוישן זיא פאר גמנגן מין דער
אריגה פון פולן מול דיא מטכזיט זיין הויפן גיפאלין זויך פאר דיא פאלקין מיהן זיא זומרדט דז זאלדט החבין
מיהן מיין אלך מן גימאין. מול פון דאטי מן מיזט דיא טלזיזיא פון פולן מב גימאין זומרדין מול מיזט זו פיהסק קומין
גאר בבבוד מן גימאין מול, גר בבבוד מן גימאין מול, החבין דעט אלך מיז פולן מוך גיאמבט מול, מיהן פאר
קו: יהמיט דער אלך מיז פיהסק מיזט גמנגן מן דיא טלזיזיא מול דיא מן זומריר דז זאלדט החבין
שלום מיזט מוך דיז אאניזר גיוועזין דער אלך יהמיט דעט איט בבאכט פוסק יהמיט החט מיהסק מול, דער פרידן
גוט מול דעז נאל מלריק. דיזר אלך החט שלום גיאבאכט פוסק יהמיט דעט דער אלך מיז פיהסק מול, דער פרידן
דיא מר מין פולן מין גימאין מול דער קאזימירום מול החט דיא טלזיזיגן פולן נאל דעט אלך
פיהסק גיליאין מול החבין דעז פרידן ניט גיהאלטן מר מין קלייניי זאבן. דיזעל דך קיט: מלז דיא גיוועטזיר זיין גיוזקטן מין משכנז מול גרוט גיוומרדין
פון וועגן דיא טניא דיא זו גמנגן זיין מיא הונדרט מול, דרייא. טוזיזיר מול, טוש, זוס נאל דיא מלריק
מול זיין פיל פולק פון טטרעגי גיוועטזיר אעטין מול בהאוט מול, אונטטן פיל גוט מוטזיר
גמנגן מול דיא גרוטי ברוק מין רעגנטבורג מול וירצבורג מול, וראקפורט מאינבורג טרעזין אייטן מול, אונטטן
מנדרי אן זיין מלי רשטירט וואהרין מול זו ברמכן דיא פון גרוטן גיוועטזיר. מין אינדן דיא וועזיר מז
גרוט וואהרין מול, מיזט גיטטיגן ביז מן דעז נאל דער ליגט גמל הוך מין דער טטט מול, מיזט זיין לאבן טטך
ליט אין מז גיוועזין. שפגי דך פמ: דער בופטט האט דעז קיסר זורזוק מיט דעט בופטט קויאט דער זעקטט
מול, מיט יהר הונדרט מול, דרייא. טוזיזיר מול, טאג, זו דעז מלריק מיט דער בופטט דער זעקטט
ביפעלך געבן דעז קוהר פירטטן דיא פאר מרדיניטרייזיין מין קיסר זו וואהלן דז זיא דיזן קיסר קאטירט
מול, מין מנדרן נאך בייא זיין לאבן וועלן. מול, זיא האבין מר וועלט דעז קרמלום דעט יהמיט אלך מוז
פיהסק

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0230
DFG

פיהם זיין זון חביר מיט מיהן ניט פֿארט גמנגן ביז מך זעקס יאר מיין גמכן יאר מך דעם קיסר זודויק זיין
טוט האט דער יהאניט מר דאכט ז׳ זעלן מיין ערן ביטיך מך פֿרמג מול׳ די מיט דרייא הונדרט מול׳ ועקס מול׳
זיבעלג יאר מך דער ליב גיוועזן די אן דען גיאייני הגאון גיזעלט האט מיט יאר פיר טויזינד שתכז׳ :
יהאניט דער אלך מיז פיהם דעם קיסר הייליך זיין זון מיט מיין גרוסר חכם גיוועזן מול׳ מיין גיוואלטיגר
בעל אלחאה די זיינט גלייכט ניט אמן גיאיזן מיט מיין זוכיר אלך מן פיהם מול׳ עד האט מיך זעגן אנלח
גיוועזן מן סוף ליטר פריהם מיטוליז אייהן מיטרייך מוגרן שלעזיה : מן זיינר לעטשטי לייט זיינט לעבן
האט ער מיין גרוסי אעכטיג שטארקי אלחאה גיהאט מן לרפת קיגן דען אלך מנגאלטירח מול׳ דאכטן האט
ער אוין זיין לעבן זאגן זאבט מיילך דוכטם מכלג במרחמט מול׳ פֿרייה הערן מול׳ דרייסיג טויזינד פֿום
געגיבר׳ . מיט יאר הונדרט מול׳ פֿילך טויזינד מול׳ שאה׳ לוף זאל דיה מלרים מיט פֿילך מול׳ דרייסיגשטן יאר זו
זייט אלבֿה מיט ועקס מול׳ לוזיגשטן מגומטן מן דעם זעלבֿיגן טג דען אן הייטט מרופיה מן דעם זעלבֿיגן
טאג מיט חוך מוס קוען דער מוטמקס אלך מן פיהם זוה מובן גיאעלט מיט מיט יאר דרייסיג מכט מול׳ זיין
זון קרמלום וואדרין מן זיין שטאט . מן דעם זעלבֿיגן יאר האט גאט זאזין רעגנן פֿון דעם היאל שלאגן מול׳
עגדימן מול׳ זייני מוז דעם זאנד פֿיל פֿאלק גישטארבן . בויטטום דל רכט׳ :

דער קיסר זודויק מיט מוס קוען מיינט מם האוס מיט הונדרט מול׳ ועקסטן יאר טויזינד מול׳
טאו׳ל זיינט אלבֿה מול׳ מיט בייא גישטעלט וואדרין מן זיינר אדינה מן בייאן מן דער שטאט
אזאגן : מיין גרוסר דבר מיט גיוועזן מוך אזרח זייטן בי וואו זיא מוגטיר גיט דיה זון מיט יאר הונדרט מול׳
מכט . טויזינד מול׳ שאה׳ ז׳ דען מלרים מז מיין שוועדי דבר ב״א זי ניט דר הערט מיט וואדרין דערי גלייכן
זינט הערא די גאט דיה וועלט האט ביטאבן דז לעהנטי טיל מיט ניט מיבר גיבליבן פֿון דעם פֿאלק פֿון ענדש
דען עולם בי זוך מנדרן ענר . מוך פֿיל שטעט זיינן גאנץ וויסט מול׳ חרוב גיוואדרין מול׳ גאר ניט ביזעלט
וואדרין וזנגן דערי אגפה די דערי גלייכן ניט אין דר הערט מיט וואדרין . מול׳ פֿון יהודיך זייני קייני
גישטארבן מר גאר וויג מול׳ מוז דיר מרוזוך החבן זיא זיך אקנח גיוועזן מן דיה יהודיך מול׳ שטרייט במר
וואדרין איט דען יהודיך מן מפרד מול׳ מן משכנ׳ החבן דען יהודיך גרוסי עלות׳ ז׳ גיאמרפֿן מול׳ החבן
גיזמגט זיא המטען טם מן דיה ברונן גיוואדרפֿן מול׳ מן דיה בעך מול׳ זיינן יהודיך ז׳ מלפיט מוס קוען פֿון
דען גיאייני בעבי׳ מול׳ דיה שרות החבן קייני זודר שטאנד קענן טון מול׳ זיא ניט שטיימרן קענן דען הש״י
ב״ה האט עז מז החבן וועלן . שפנגי מי רפ׳ מול׳ מן רויטל דל קו׳ זיך מיין מן דברי היאיש פֿון ר׳ יוסף
הכהן דל פב׳ . מיך מן דעם זעלבֿיגן יאר מיט יאר הונדרט מול׳ מבֿט מיזט מיין גרוס ערד ליטרטום גיוועזן מן
מיטוליז מול׳ מן משכנ׳ מול׳ דיה הלבי הייזר מול׳ הלבי הייזר זיינן מלי מיט גיפֿוזלן וועגן דיזי ערד ליטרטום מול׳
מיזט פֿון פֿאלק מיט מיהר לעבן קוען דז דורך : נאך דעם טוט פֿון דעם קיסר זודויק זיינן פֿון אלפיט מר
וועלט וואדרין נאך מנדיר דז זיא די קיסריזט זולן מן נעמען מול׳ החבן זיך מלי בידמקט דז פֿאר מול׳ ניט חעלן
מן נעמען מול׳ זיך קיין לאשט וועלן מוך לאדרן . מז מיז רוס מיין יאר מול׳ פֿיר חרשיט מהני קיסר גיבליבן .
נאך דעם מיזט מר וועלט וואדרין דער דוכט פֿרידריך פֿון אייהן קרמלום דער אלך מוז פיהם מול׳ מיהם די קיסריזט וועלן מיך לאדרן . מוז האט זיך מן גימוען קרמלום דער אלך מוז
החבן מיין פֿאר גלייך דרן גיאמבֿט די קרמלום זוז דעם דוכט פֿאר מב טרמג געבן דעם גרמבֿן פֿון טוומרלי בורג :
ארק זילבר׳ . מול׳ מז מיין סואה האט דיר קרמלום געבן דעם גרמבֿן פֿון טוומרלי בורג :

קראלום דער פֿירד דער זוויים מול׳ דרייסיגשט קיסר דער אלך מוז פיהם דעם אלך יהאניט זיין זון
מול׳ די עניקליין גיוועזן פֿון דעם קיסר זיעריך דער זיבנט מיזט מן דיה אלבֿה קוען מוז
ער דרייסיג יאר מיזט מוט גיוועזן מיט יאר הונדרט מול׳ ניין . מול׳ די מיזט דער לעהנט אלך מן פיהם גיוועזן
מול׳ דער ערשט קיסר דער מרוזוך מיזט וואדרין פֿון דיה אלבֿה מן פיהם : מממרום דער דריט אלך ז׳ דען
דעגרייס פֿון דעם שפֿוט מוטמקס הער האט דיה אלבֿה מן גיטערטען מיט האדרט מול׳ לעהנטן יאר . טויזינד
מול׳ של׳ ז׳ דען מלרים . ער האט מב גימוען דען מלרים דיזי שטעט בולגדיה מול׳ מנדרמפיל דיה הויבט שטאט
מן דעם זאך יין מאל זונשטען פֿיל שטעט מחני דיזי גיאפֿלטי . מול׳ ער האט זיין אלבֿה דר גרישט מול׳ זויטר

גיאמבט מול מלוי וואט מיהן גילוטט האט מול׳ זיך פאר גימאין האט הוט מיט ניט אמנגירט מודיר לו רוק
גאנגן מוך דיין אלך מסרחרוט הוט זיך מין גיפאנגיר דר וועגט מול׳ זי הערן גימאין מול׳ הוט דעמ אלך מין
טטחועט מן לייב גיטטחכן מיו פיינרטחבט וויל מיט דער אלך מוז החרט לו גיועלט הוט מול׳ לרוב מן
גיטון הוט דיוי מיוט פאטירט מיט דריית מול׳ לוואליגטטי יאר לו זיינט אלכות : דער קיסר קרחוס החט חר
דחבט מול׳ מוך׳ גיברחבט מיוי מוגפערטטעט מודר הודי טול מן דער פארמליון מול׳ גלייכמס וויו מן
פריו מן לרבת מול׳ הוט דען הוכמיט ביוחדיג געבן מול׳ גרוטי פריוחט איט גיטיילט מיט יאר הונדרט
מול׳ מיולך טוזיוד מול׳ שוי׳ לוט לאל דען מלריט :

מויניקו איולר דער מיוט איט ויינר באטטאר מול׳ גישטחוט גלייך גיועטין מוז וויו דער ארק גרחב
חלויאור פון ברנדיבורג וועלכיר טון לוג מן פרטאדין לנדין חב גגגן מיוט מהני אטניגליכי
ערבן דיר אויניקו איולר מיוט קוחין מן דיו ארק הגיין מול׳ לוחליג יאר מך דיוט וולדיאר ויין טוט · מול׳
הוט זיך מוי׳ גענבן ואר דיון ארק גרחב וולדיאר מול׳ הוט ויינט לגן מין קרחבט גענבן מוי׳ וועלן עו וואהר
וועד מול׳ גר וויילך מול׳ ואר טטעגדליך יין זיך ואר גיברחבט מוי׳ וואט מוליוך מר מו לוג ניט מוטטיר דיו
לויט קוחין מיוט · מול׳ דער קיסר קרחוס וויל לויט מלי לויט מין פייוט טחבט גיטרחגן החט מוך דיון ארק
גרחבן מוי׳ הוט ער ביוט פחל מול׳ מן וחטטוג גענבן מול׳ מיוט גיהחלפן איט גענדרמול׳ פעולקר די מרט מו וויט
גיברחבט הוט מול׳ לו זיך גילחגן מלי דיוט מין זוההיר דיוי ענדרדין מול׳ ניט מלין דיוט גיוויייני בעביל וועדרלין הוט
מך מן זיך ביקוחין פאר שריוט דיוי מיוט מוך ביוט פחל החבן גענבן מול׳ הוט דו זוי לו זיך גילחגן מול׳ מוטטיר וויני
קוחודי גיברחבט ביו מוך׳ וקפורט מול׳ טפחדי זוההר דו דר מך וויני זוך קוכבחר מיוט וועדרין מול׳ אין דיוי
קריגרלוי וועהרהויט מן טן קוחין מיוט חביר דחו יועלביג אחלוחיוט ער לו טפחט גיוועגין דען ער מיוט דו יועלביג
אחלוחן גר לו אטבטיג גיוועגין מול׳ גר טטחרק איט פעולקרין גיוועגין מול׳ טון לו ווויט מין גריוטן מול׳ גר וחול מן
גיועהן מול׳ מן גיועטפ גיוועגין ביוט דעמ זוך פחלק מול׳ מלי איט מנדיר החבן מיהן מנטפגגן מול׳ מן גימאין
ווויו לוט ערטטין מול׳ הוט זיך טג לו טג גיטטחרקט מול׳ אטבטיגר וועדרין איט הילך דעמ קיסר מול׳ הוט וט
מו וויט לו גיברחבט הי דר ארק גרחב זורוק דער דו ויוג גוטט ביוט דעמ קיסר גיהחט דער מיוט
קחמוט מול׳ לוך מול׳ ליוט לו רוק גילחגין זורביקוט ריאחני הוט זיך גר מוטיר טעניקליך מין גישטעלט מול׳
פחרט גגגן מול׳ לוך מול׳ ליוט לו רוק גילחגין זורביקוט ריאחני הוט גיהחט דען שוועדט פון קרחוט אגגוט
מוך׳ גיוומרט דעמ קיסר קרחוט · מול׳ דער זורביקוט ריאחני הוט גיהחט דען גיריוטן מול׳ גר וועלט
דער ערטט קיסר מול׳ דען שפיו דער גר פאר מלי טוי גיברוכט מיוט וועדרין מול׳ דען וועלכיט זחך וועלכיט
דעמ קיסר ביוומוטט מיוט גיוועגין מול׳ מוך׳ מוטיר הער קוחין מיוט · מלי דיוי גאוועלטי
מוי׳ טטוקגן דיוי הוט ער דעמקיסר פאר קיכבט מול׳ דו איט וול מלי מוך׳ גיהחבן מול׳ פאר לויכן יין וול דען
מוטין קרול זי דער קיסר מוך׳ מיהן גיהחט מול׳ דער פחבט מיוט מיוט מן דרינן גיוועגין מול׳ פאר
וליכן מול׳ דער קיסר הוט דען מייוקי אויולר ביוט דעמ קחבט ביקוחין מול׳ הוט מיהן מוי׳ דעמ זוך גיברחבט
מיט יאר הונדרט מול׳ טוזיוד מול׳ טחי׳ לו דען מלריט טפגגי מי׳ רפו׳ מול׳ במריך דך ע״ל :

אין דעמ יועלביג יאר מיוט דער קיסר מין מיט לוחגגן מול׳ מיוט גיקריוט וועדרין מן אויוי לוך איט מין
ויברן קרון מול׳ מן רוק איט מיין גמלרי גיברייליך מיוט הורך דיוי לוויוי קחדיוחלין דיוי חב
ביוחטי פון דעמ בופטט דיוי מבניחן · ווויו דער קיסר ווידרום לו רוק מיוט קוחין פון רוק מיוט ער מן דיוי
טטחט ביוטט קוחין מול׳ מין נחבט לעגיר וועלך דחרטין אחבן מול׳ הוט טטחט ליוט קיגן דען קיסר
גישטעלט מול׳ מיהן וועהלין דר ניוד לייכן מבין דעמ קיסר ויין ביוט זיך המבן החבן מול׳ דעועהרט מול׳ יין
מיהר אויטטר גיוועדרין מול׳ וקפורט דיוי מן פון דיוי רחבעלי ריוחן גיפאנגין המבן גיהחט דיוי המט ער לוין
קחפניין דיור קיסר מול׳ דער בענדיקטוט וויל ער זיך מו טרעפליך גיוועהרט הוט מול׳ ויין קינדט קינדר מול׳ נחך ביוי דען
מר הלטין החט דען הוט פר לו ריטן גישלוגן מול׳ לוט טר גיאחבט מיהן מול׳ ויין קינדט קינדר מול׳ נחך ביוי דען

הייטיגן טג :

דער קיסר קרחוס החט דיוי פירד קחחלין גיוחין איט נחאין עוויבעטט דיוי שוועטטיר טחבטיר פון דעמ
קחפניירוס דער קינג מוי׳ פוון · מיט יחר הונדרט מול׳ וקפורט מול׳ לוחלגליג טוויוד מול׳ טחי׳ לו דען
מלריט

מלריס היא זו מזמאין קוסלירן מול׳ אמל לייט מיט גיוועזין מן דער רעזידענט שטאט קרמקא מול׳ זיינן מיהס
זו גיפמלנט קוין זו עהבין פיל אלפיס מיט ווייטי ומנדין · מול׳ המרטן זיינן פיל קמוערזיס מול׳ שבילר גיאמבט
וואלדין מול׳ גרוסי פרייד מול׳ לוטשיקייט גיוועזין מונטיר זיינט פמלס מול׳ מונטיר מנדרי לייטן מול׳ המט זמגי
לייט גיוועהרט · מול׳ המרטן מן קרמקא מיט גיוועזין מיינר פון דמט טשאט לייט איט נמאין ועריקוס דער
המט זו גמשט גילמדין דען אלך קמיזירוס מול׳ דען קיסר מול׳ נמך דרייפלטהן אלפיס מול׳ הוכטיס מהני דיר
גיוועלטי מול׳ נמך דער אמל לייט המט פר פמר מייני שטעקשטי געבן זיינט אלך מיט פולן הונדרט טויזינד גולדן
דיזיי מיט פמסירט מיס יאר הונדרט מול׳ זיבן מול׳ טוזינד · טויזינד מול׳ טמט׳ לוס נמל דען מלריס במריק דך
קנד׳ מול׳ רויטל דך קל׳ : דער קיסר קרמוס המט גמר פיל מורדינינג מרדמבט מול׳ טריפלדיק זו פמפייר
גיוועלט דס איט זולב גיהמלטין זו וועדרן מול׳ דו מפר מיט נמך זו ביקומן מול׳ וועדרדיט גיוועלדיט לעקיס
קרמוינס מול׳ בילי דו גינעמט וועדט דיס גולדן בול · מול׳ וויל דער לייב טמג זו איכלן מיט גיהמלטין וועדרן
מיס יאר הונדרט מול׳ זעכצהן טויזינד מול׳ טמט׳ לוס נמל דען מלריס המבן דיס מורדינינג מול׳ דעכט פמר גוט
ביפולדן מול׳ אוך גימוקן דייט נמך זו עבין מל דיס קוהר פירסטן דעס דייך מול׳ נמך מר הילפן לייט וועדט
עזגיהמלטין : גרוסי שוועדי שטמרקי אלחאוס המבן זיך מר הזבן מול׳ זו גיטרמגן לוטין דיס מיוועהניר
מין עבני זמנד מול׳ גרפט מיס יאר הונדרט מול׳ נוועלטג · טויזינד מול׳ טמט׳ לוס נמל דען מלריס מול׳ דו מייטמטי
לוס דער אדימוס גרפט מיט מב גיבדענט וועדרן מול׳ מייטל גיולטי דריין גיוועזין : טמטי מן
קמסיום מי׳ קוה׳ ·

מאגונים דער רוכמ פון ברוינטשוויק מיט מן זיהן קוהן מוך גענדיט דער הגאון דער הילפמס איט
בייט טמטיגד דען המובר טמט מול׳ המבן מיט גיגולט מול׳ גירופבט מול׳ בייטן
גיוואלט מן זיינט זמנד · מביר דער הגאון מיט מיהן מנטקיגן גמנגן המט מיהרי פיעוקלין דר נידר
גיוואלגן מול׳ מיין גרוסי מכה מונטיר זיט מוך גיטיילט · מול׳ דען הכפ המט ער לעבנטיג גימנגן ב קוהן
זמבט זיינן איט קונטמרטין דען הגאון פון המובר טמטי מול׳ זיט המבן אוזין מין טמק מדיכה פמר קיפן
די זיט זיך המבן רמגירן קענן איט מייר גרוסי טוהט מול׳ דס פון המט דער הגאון מין טוהט גיבוהט
טמיין בורג מול׳ דיס פפטמטוג קולינגן מול׳ דען טורן בייט מיהרן דיטמ הוי מן הילפמס המט ער זמנן
איט גמלר דעקן לוס גידעפמס פמר דיס אוב ווילי לייטן לוס עקסעפיל · טפנגי מי׳ רכו׳ : דיס גיאייני
בעבין דיס מן דס · טמטי מרט הוין גיוואהנט המבן זיינן רמבעלי גיוואדרן מיבר מיהרי הערין דער טמטי
מול׳ עלטמטין מזו המט מן גיפמנגן גימוקן דיס רמבעלי מול׳ קמציירט · דיזי מיט קמסירט מיס יאר
הונדרט מול׳ ניין מול׳ זמנמנג · טויזינד מול׳ טמט׳ לוס נמל דען מלריס : דער קיסר קרמוס המט טענקטי געבן
דען קוהר פירסטן פון דער וואהל וויל זיט לוס קיסר גיוועלט המבן זיין מן וועגלי מול׳ לוזין קריק מין מול׳ קריק
מיט פוגלהן יאר מול׳ זמנמנג · מול׳ דיזי מיט פמר ריכט וואדרן זו רמקומרט מול׳ דעס רייכט טמג
המט יעדר קוהר פירסטן ביקומן הונדרט טויזינד גולדן · דיזי מיט פמסירט מיס יאר הונדרט מול׳ דרייסיג
טויזינד מול׳ דרייהי הונדרט מול׳ זיבנציג לוס נמל דען מלריס : מיס יעלביג יאר המט דער קיסר מב גיקויפט
פון דעס מרק גרמב מוטה דיס גמלגי מריכה מרק פון ברמנדי בורג זו ערבלין מול׳ המט עז גבען זיינט זין ויגוזר
מיט פינל יאר מלט גיוועזין פמר מין פריומנט מול׳ מיט קוהר פירסט גיוואדרן ווי דיס מנדרי הוכמיס פון מרק
מיינן בורקנט גלויוס דך עג׳ :

קאומירוס דער אלך מוי פולן המט גימוקן לוס קיבט וויב מין יודן יונגפיר גמר מין זויבר היפט
טילגמטי יונגפר די מיהר גלייכט ניט גיוועזן מיט גמלגן המט איט נמאין מסתר
גיהייטן מול׳ המט זיט פמר זין קמוין גיהמלטין מול׳ עהליך איט מיהר גילעבט המבן דיזר אלך המט
מלי גוטי רמטי מרלייגט דען יודן וועגן דיזר יונפר מול׳ זיט המט דען יודן גרוסי פרייה הייט מוי גיריכט מול׳
פיל גינמר פמר זיט מר נמנגיט · דער אלך קמיזירוס רייטל דך קול׳ : היגריקוס רייטל דך קל׳ :
מיט מיר מיט מיהרן דיטל מלי נמך דיזר ביאלטן אלך גיפיהרט דער ערשט אלך מין פולן מיט

גיזונטין חו' מן אער האט דער לודוויק אלך חוז מונגרן דיא ריגירונג מין פולן ביקאמן מן זייני שטאט :
בראזיט הילדוק דז חז פיל ז זמגן חז לויטר חו' קלאר איא דער החגן חיזט אלך גיזונטין מין תוגראה חיס
יאר הונדרט חו' דרייא חו' דרייסיג . טויזינד חו' טעג' פוס נאל דיא מלריס חו' דז חיזט דער פירד אלך גיזונטין
ז דען תוגריין פון דעס שטאט מוטאמן חו' דיר אלך האט חיזך זיין אלטוס גרישר חו' זוייטר גיאהבט חו'
האט דען מלריס חב גיזוחן חלי פעטטונג דיא עך מיט גיהאט מין בולגיריא חו' האט מיט גיזעלט נאך
מיהן חו' פיל חיס מיר לאבן גיבראהבט בייא דער טוזא עבין וואו דיא שלאבן חיזט גיזונטין איט דעס טיריאטט
קיסר חיס יאר דרייא טויזינד תתס' חולך דייזך בלאן חיזט טרעפן חולך פאר גמקן : דז גיאייני בעבין
דיא זיך גיפונדן החבן מין דער גרוסי שטאט ברוינשוויק דיזי זיין חולך חיבר מיהרי האט הערן קואן חו'
החבן מיהן דיא קעפל הירונטיר גיאהבט חו' חוא דיר חורזאך חיזט דיר שטאט פיל ביז ז קואן . חולך מן
דעס זעלביגן יאר זיין גרוסי פעטטונג חו' חולך ווילרייא גיזונטין מן דער שטאט מרטהוין פוס מנדרן
אמל חו' האט דיא רעבעליר ביקואן דיא דען מן פאנג גיאהבט החבן איט דיזל חולך ווילרייא חז האט מן
מיהן פוס טיל דא חויגן לאזין חוזן שטעלן חו' פוס טיל דא פון האט מן מיהן דיא קעפא פאר דיא פיס גילוגט
חו' מין טיל דא פון האט מן גירחר ברעבט חיס יאר הונדרט חו' פיר חו' דרייסיג . טויזינד חו' שער פוס
נאל דען מלריס שבעגי מי' רלה' :

אין דער וויט ביריהאטן שטאט קרחקא האט זיך מין גרוסר שטרייט חו' חולך ווילרייא חר החבן חו'
חיזט פיל בלוט פאר נאטן וואנדרן חו' זיין מרטין חולך מיהר לאבן קואן יעבלינג חוגריפי פירשטן
חיס יאר הונדרט חו' פיל דרייסיג . טויזינד חג' שעה פוס נאל דען מלריס . קחמחיטו מי' קיא' : דער
בופטש גריגוריוס דער נייט האט זוידרוס ווייי דיזידעט פון מבעיחן חולך גיהחבן חו' זוידרוס חולך דען
ערשטין בולן גיבראהבט נאך רוס וויא טון דיזיי זיבעליג יאר גיטויזרט האט דז זיא חין מבעיחן חין לרפת גיזונטין
חיזט חיס קו' טויזינד חו' שטו' פוס נאל דען מלריס בויסטוטו דל רו' חביר דער אלך חוא לרפת האט חולך
הין חין מנדרן בופטש גיזעלט חיזר נייט נאך זעקס חו' דרייסיג יאר . חין נייט דעס קיסר קרחלוס החבן
חיזט גילייבט חו' חוא דיאעטין דיא קלוגי חו' פאר שטעגדיגי קומוגרחפיטו דז חיזט חו' פיל ז זמגן חו'
חינשיזרר חו' זיא החבן דעס קיסר פאר גיטרחגן דז חן חין חריס פון דער טוא קעגטי ברעגן חן דז חורט
זוא דער חורשפרוג פון דער אוט חן פאנגיט חו' דער קיסר האט חיהן בייא פאל גענן חו' זיא החבן חין
נאנגי נייט טון דרחן גיחרבייטט חביר דיא חן וואהניר בייא דער טוא שטרחפ חו' פוס החבן עז דעס קיסר
דורך רעפטוס גיזועהרט . בחריך דל עג' :

דער קיסר קרלוס האט פוס אלטוס פון פיהס גילחגן דיא טלעזיא לוייא אדיגוס לויגין לואהר דז זיין
ואטיר יהחניש דער חובן גיאעלט חיזט דער האט זיא דר ז גילחגן . חביר ער האט עז גחר פון
פולן חב גיטיירן חו' חב גיטייליט רח פון דז דיא גאנלי אדיגה פון שלעזיא ז דעס אלטוס פון פיהס גיהערש
וויא עז נאך לור הילגן נייט חיזט . חביר חיאר חיזט חיטל האט חו' נייאט חו' פיגיר שטאבט גיזונטין לויטן דיא
חינוואהניר דער שלעזיא דער חו' לוישן דיא פאלישי חו' חיזט חייטל רוב גיזונטין לוישן זיא חו' דז האט נאנגי
נייט גיטוואהרט בז קואן חיזט חו' דז דיא אלטה ביקואן האט דער ולרכולוח חיבר פיהס דיר קיסר האט
דען היפטן טורין נאן אחבן חולך דעס בערג בריק פון פרחגה חו' האט חיבר נייאט דיא פעטטונג חו' שלאבן ערשט
חולך האט ער דיא אויער גיבוינט חולך דעס בערג דיא גיאעלדיט וועלט פיטרט בערג פאר דער שטאט ערשט
חו' נאזין אחבן פוס טיהר גחרטן חולך האט ער גיבוינט חין שלאבן חו' פעטטונג חן דער אדיגה פון פיהס
דז דרינן זולי חולך גיהחבן וועלדן דיא קרון חו' האט דייך חוזק חין נאזין געבן נאך זיינס נאזין נאך קחרל
שטיין בז נאך לור הילגן נייט . חו' דיר קיסר האט פיל פרייאט חו' גיטייליט חו' גרוסי גינער מר נייגט לו דען
חין זיין פון ערשג אין חלי דיא חן וואהניר דיא חונטיר זיינס טון גיעטען החבן חו' וויט חלי דעס זיירד
גיבראט פון ערשג חו' דיר קיסר חיזט גיטטאבן חיזט חר נאנגט חלי דיר שטאט ערשג חו' דער הונדרט חו'
וועלט חולך שו' חו' דיר קיסר חיזט גיטטאבן חן זייר דעזידעט שטאט ערשג חולך חיזט חיהן גילטיק חו'
חיזט חיהן גילטיק חו' וואנדרן בז זיא חן דעס קייזר עטווחט רחבעלט זיינן וואנדרן וויא וויטר שטין

מבלט מול דרייסיג • טויזינד מול טשח' נו דעם מלריט מיט מיט מיין מול' נוחטליגטשטן יח־ מ זייגט אלבות • מן ניך
וויטער מין דעם יחר טאט' וועלטשט אחט נייחט פירט :

וועגציל דער דרייח מול דרייסיגטש קיסר דו מיוט דעם קיסר קרחלום זיין זון גיזעצין דער אלך מיך
פיהסח מיוט גיזעצין מול' החט דיח אלבה גיפיהרט מיט יחר פיך טויזינד מול' הונדרט מול'
מבלט מול דרייסיג מול' דיוך מיוט דער מיילט החט ער גיזעצין • דיוך קיסר החט זיינט פחטיר ניט נחך
גיפחלגיט דעם ער החט דיח חבלט ניט גילויבט זונדרלין מיהען מלי זוידר וועדריקיט מן גיטחן ער החט זיח
פחר טריבן מוי זיינט אלבות לוח גיפיינדט לוח טיוך החט ער גיחחרטלט בי זיח גיטטחרבן
זיינ : דער קיסטליר מול' קלוגיר אנטט ברטולט שחחרלן מיוט מיין אינך גיזעצט דער מיוט בירהחט מול'
מחל נעלוך מר פחרן גיזעצין מן דער חבאה דיח אן נעטט מלקחייחה החט מר דבלט דיח גיזעהר חלי נעלוך
רחר מול' קרבינר מול' פיטטחלין מול' גישיך חלי דערי גלייבן דו איט בלבט גיטבריבן וועדט מול' דיח ויליחיגיר
החבן זיך לוח ערטטן מיט בידין לחנין מול' לוח ערטטן פרחבירט מיט יחר הונדרט מול' מין פירלינ • טויזינד
מול' טש' לוח נחל דען מלריט : דיח מלריט החבן ניט אן גילייט נחך דעם קיסר מגוטטי נחך
זונדרלין החבן מן גיהובן לן לילן גיבוהרט מול' דו מיוט גיזעצין מיט יחר הונדרט מול' מין מול' פירלינ
טויזינד מול' טשח' לוח נחל מלריט מול' מטט שלוטט מין דעם מפי־ יחסטן מבער קמן ניט קרינטלך זוטן וועלפי

זחנד טחבלט ער איט אלינ :

לודוויק דער אלך מוי מוקגרן מול' פולן דער מיוט מן מין וויך לוי עלטיר קוחין מול' וויח ער גיוחהן
החט דו גחר מין מוהן רחויחבליט פחלן מיוט דיח פחלקחן מוי החט ער בייח זיינט לחבין
דיח קרן מבר גחבין זיינט טחבלטיר אחן זיקטוחטוט דעם קיסר קרחלום זין זון • מול' דיח פחלקחן החבן
מיהען איט פרייהן מן גימחין מול' מיהסח גיט/חרן מיט טרייח מול' הונדרט מיל זין • מבער וויח דער לודוויק מב
גחנגן מיוט מוי דעם החט ער גיזעצין מול' מיהסח גיט/חרן מיט טרייח מול' הונדרט מיל זין • מבער וויח דער לודוויק מב
גחנגן מיוט מוי דעם החט ער גיזעצין מול' מיהסח גיט/חרן מיט טרייח מול' הונדרט מיל זין • מבער וויח דער לודוויק מב
מול' החבן אלחחה איט מיהסח גיהחלטן וויח ער דיוך גיוערקט החט מוי החט ער מב טייד פון מיהען גימחין
טחבלטיר פון לודוויק דער גיזעצין מיוט מן מוקגרן מול' פולן דיוך יוקפיר מיך קליני לוי גיקרינט איט דער קרן
דו זיח זול אלבה זיין מן פולן • מול' החבן זיח פחר היימט מול' גיטחוחיט איט דעם ווילהעלם קחר פירטט
פון מיסטרייך דו ער זול אלך מן פולן זיין מול' זין טוחגיר דען אלך זיקחוטם דער מבוהן גידחבלטיר דען החבן
זיח ביוחגן דר לן דו ער זיך דרייחערלינ מול' גוט ווילקיך דר לו ביקעבן החט מול' זיינט טחחגיר מבר לחנין
דו אלבות • מבער וויח דער דוכט דורך קרחקט גילחגן מיוט החבן זיח כייחן ביקחוין דו: וויח מיהן פחר מיינ
אלך מחך גיטחוין החבן מול' החבן מיהסח ביפולן דו צר זול מבליהן איט גוטיט מודיר וועטטן וועלן וויח מיהסח
מוטקיגן גן מול' אלחחה איט מיהסח לי החלט • מלט החט דער הוכט ווידרוק זיין קיך וועלג גימחין מן מיסטרייך
מן נרפת מלט החט ני גרושי מול' וויקלרייח מול' גרושי טטרייט גבבן מן פולן מן דער רייידענט טטחט פון
קרן פולן מול' פיך בלוט פחר גחטן וחרדן ניטין מיהען ביו דער אלך יוניגי רחגירט החט :

דער הוכט זיגאוגר דעם קיסר קרחלום זיין זון דער ברודר פון דעם קיסר וועלגיל טחבלטיר גיוועלט • וויח מן
פון דעם אלך לודוויק דער אלך מן מוקגרן מיוט מין מיילגיל טחבלטיר גיוועלט • וויח מן
דער טוופר מיוט חב גחנגן החט דיך מין גרוטר טטרייט מר הובן מן דער אדיה וועלגן דער אלבה מלט
החבן זיח חרטן מין אלך גיחבלט דען קרחלום דען אלך נחבלום דען ברודר פון דעם אלך לודוויק מול'
ער מיוט מוך גיקוין מיך טרטן מול' זיינר אלבה • מול' דיח אלבה זויל זיח טטחזחט מוריחבלר מיוט דרחן
גיוועלט מיוט קוין מן מוקגרן מיוט גיבחבלט דעם קיסר קרחלום זין זון • מול' זיינ קחחלן מיוט מיהסח לי גיטקי
זיגאוגר מיוט קוין מן מוקגרן מיוט ער בכבור מטטבחנגן וועדרן מול' מיוט גיקריגט וועדרן וחחבט זיינ קחחלן מן דער

רעזידענט שטאט שטול זיין בורג דיא הויבט שטאט מן מונגרן . מול דיזר זיגאונט מיזט זומנליג יאר מלט
גיוועזין ווא ער דיא אוסדה מן גיטרעטטן האט מלו האט ער דיא שריפט מיז מונגרן מן האבם זאגן נעאין
ווערדי מורזאבאר זיין גיוועזין מן זיין שוויגר אוטרט טוט מול האט זיא מלי זאגן הין ריבטן מיא יאר הונדרט
מול פיגל מול פירליג טויזינד מול שפה זוא זאל דען מלריא :

יונעלי דער דוכט מוז מיזט מיז דער ליטו מיזט מין גיוומלטיגר שטארקיר העלר גיוועזין מול מין קריגש מאן
דיז האבן מר ווילט דיא פאמקן זו מיינט מלך מיא יאר הונדרט מול זעקס מול פירליג שפה,
זוא זאל דען מלריא מביר איט דיזס קונטיליון דז ער זו דיא מאזה זון דעס מלרי מן נעאין . דען זו פאר מן
האבן זיא פוא פיאר גידינט דיא מן דער ליטו מול האבן זיך גישפרעכט ווען זיא זיך האבן טבו גיוועזין .
מול : זיין נעאין האבן זיא מיהם פאר עהדרט מול האבן מיהן גיהיישן וואריטוא מול האבן מיהם געבן
הירוויך דעס וודוויך דעס מלך מוז מונגרן זיין טאבטיר זו מיינר קומלן . מול האט זור זעלביגן ליט דיא
מרינה פון ליטו זו גיהערט זו דער איד פון פון ווא זו נאך זוא היינטיגן טאג מיזט . מול דער גיאעלטיר
יוגעלי דז זיין מלט פאטיר גיוועזין מיזט מין מוך וואדטיר בייא דעס מלך מן דער ליטו מול ווא זיין דוכט מוא
קומן מיזט האט ער דיא אוסדה גיוומלט איט גיוומלט גיאעזן מול ער מול זייב נאך קומנטן קינדר מול קינדר קינדר
האבן מלו פאדט דיא אוסדה גיפיהרט מן פוגן בוי דז קומן מיזט דער זיגאונט דער מנדר מוא יאר דרייא
הונדרט מול דרייא מול דרייסיג . היגריקומ רייטו דך קלק מול מן במריק : מוא זעלביגן יאר מוא יאר
הונדרט מול זעקס מול פירליג טויזינד דרייא הונדרט מול זעקס מול פיבליג זו דען מלריא זיין ניימן טטערן
גיזעהן וואדרן מול ואונדרליכי היאוש זייבן מול מוך מייני פאר טונקליג זו דען ליכטר מלו נעאלך דיא מן
מול אאיט גיוועזין . דז מן דעס זעלביגן יאר בוי פיל מן פיל מורטן מיזט גרוס
שטארבונג ב"א גיאעזין מול פאטט מן מלו זעדיר . מוך פיל מורטן זיין הרוב וואדרן מן דעס לאנד טאבט
ין דז דיא תוגריין האבן חרוב גיאאבט . ליבולר דער דוכט פון מיטטרייך מיזט מוא זיין זעבן קומן פון
דיזר שוויגר יאמבט נאך פיל שריפט מול פאר נעאי הערן . מוך גרוסי מלחאות האבן מיך דיזר זוישן
דיזי זוייא אוסדה דער אלך מוז קטטילן דעס אלך מוז פורטיגאל . מוך קרחלוס דער אלך מוז
נאפולס מיזט מוך דעס זעלביגן יאר מוא זיין זעבן קומן : קאסטיליא מי קטו

אין לייטן דעס קיסר וועלכיל דער אלך מוז פיהם האט מן קיין אורא פאר דעס אלך גיהאט וואדרן מין
יעדרר אפיא האט גיטן וואס מיהן גיוועזט האט . מוך מוז דיזר מוזיאך האבן איך זו מוזאן
גיזאאלט מן דער גרוסן שטאט פרעג ניט איט דעס קיסר זיין וולן וואדרן מיהם זו טרוס לויט קומליג
פאלק מול זיין מיין גיפאלן מול דיא יהודים מוך דער שטראס דר נידר גיטלאגן מול דז מיהרג מוזעק גיוואן
דיזי מיזט פאטירט מיא יאר הונדרט מול ניין מול פירליג טויזינד מול שבט זוא זאל דען מלריא מול איך מין
מיא ערשטן חלק : היזדרוס ביאטוס דער אלך ישראל דער גיאעלטיר דיזר האט טון זו פאר אאלט
מיין גרוסי הירגה גיטלן מן דיא מלריא מול האט מלי דיא שטאט מין גיוואן דיא מיא זאל ין זיין גיוועזין
מול זיין גאנגן מוך קומטנטינא מול האבן מלו דיא שטאט פאגירט מול ביולגרט נול דיא ביולגרוג האט
גיטוויארט לוויא יאר בוי זוא יאר קנד טויזינד מול שלה זוא זאל דען מלריא : מין דער זעלביגן לייט מיזט
מוך זו ניהן קומן דער ביאטוס מול מיזט גאנגן מוך מונגרן האט מלי זאל דיא זיין מלט מוז מיזט
דער גיאוזר דעס קיסר קרחלוס זיין זו דער אלך מן מונגרן מיזט מרא זו מזאן גיאאבט
מול גאר מין גרוסי לייבמלך מוא מונגרן מול מיטטרייך מול מהדרן מול פיהם מול שלעזיא מול בייא
מול שוואבן . מוך מיזט מיהם זו גיפאלן זוא בייא שטאנד דער דוכט יהאניס פון בורגונד איט פעלקי פון
דען לרפדיא . דיזי מיזט דער יהאניס דער דיא גודני בוז מרדאבט מול גיאאבט האט מול זיין זו מזאן
קומן מין גרוסי מעגי מוא פאלק מול מיזט דיזך מנטקיגן גאנגן מול דיא אלאזה דרוי גיוומדרן לוישן דיזי אלפיא מול זיין מוך דעס לאנד גיהולן
גאר זער גיגריפט מול גאר מין שטארקי אלאזה דרוי גיוומדרן לוישן דיזי אלפיא מול זיין מוך דעס לאנד גיהולן
מול דיא מדרי במרטייאן זיין הויפן וויי גיפאלן פאר דען תוגריין מול פיל שריפ מול דיא אייגטי זיין
מונגרישי

מוגריפי טריפ גיוועזין זייך גיפֿאנגען שרעדען מזו החט דער ישראל ביפֿוין דו אן מיהן דיך קעמפֿ פֿאר דיך
פֿיס ליגן זול · זונדערליין דען דופּ יהחיט פֿון בורגונג דען החט מין טר פֿון דען ישראליטיש ן זיין גענג מוט
דרייך אלע הונדרט טויזינד גולדין · מזו החט דער אלך ביפֿמטוט מיהן גיועלט מוך קונפֿטנטינע · מן וויל
דיר זיגאנג וויפֿרוט ן רוק מיט קוין מזו זייך מוגרין רחבעוים מן מיהפֿ גיוועדרין מול מיהפֿ ואר
גיהחלטן וויל ער דיר פֿיר מול זוואנציג הערין מרליבי הייפֿטר דיך ער מיט מן פֿאנג ן זיין אלבות החט לאזין
מוט ברענגן מול החבן גיוחגט שען דיר פֿיר מול זוואנציג טריפֿ מך גילעבט העטין מזו העטין איר גוטי
ביין טטאנד גיהחט קינן דעפֿ ישראל · מול זיא החבן החנד מן מיהפֿ מן גילגט דער מיין החט מיהפֿ
מן דעפֿ במרפֿ מן גיוואין מול מיין החט גישטומן מול דער דריט החט מיהן גילאגן בי מיהן גאר
גיפֿאנגין החבן מול מיהן פֿון זייער אלבה אב גיועלט מול מיין מדרין מך ביין זייפֿ לעבין אר ווילט איט
נאהן וואריסואו דער מן פֿון דעפֿ אלך קריפֿוט פֿון נאפֿוט דער דא נהרג מיט וואדרין ווא גיאועלט · דיין
החבן זיא לוט אלך גינואין :

תמורלאן מיט מיין אעבטיגר שטארקיר גיוואלטיגר העלר מול וואהל עקיטילירט גיוועזין מול מיין
גוטיר זואלדט גיוועזין פֿון יוגנט מוך · זונדרליין מיט גאר פֿון מיין ניהרינגן וועפֿחה
גיוועזין נאהן טלעבט פֿון טטאנד גיוועזין · מיט מיין מוך וואריר גיוועזין ביין דעפֿ תוגר ביפֿמטוט דיר
מיט אלך גיוואדרין מן טטאריפֿ מול החט אעבטיג קליק גיהחט מן זייני אלחאה מלי וווט ער מן גיפֿאנגין
החט מול גרושי פֿיקטאריפֿ מר החלטן מין דער נאה טאבט הודו מול מן פֿרפֿ ואדי מן אדין מן ערבי מן
מאמוניה מן דעפֿ הייגן נאה מן ירושלים מרפֿ נהרים בבל כשדי מול קליין מטיפֿ מול ער מיט מין גרושר
אטחיפֿ מול מין מכזר גיוועזין · ער החט פֿיל פֿאלק מול ברחבט החט די מז מין זולדיר טירמן נית אחן גיוועזין מיט
זאר גיואדרטט מול גיפֿייניגט מיט ער זיט מול ברחבט החט די מז מין זולדיר טירמן נית אחן גיוועזין מיט
וויט דיר תאורלאן · וויט מן דער אלך פֿיפֿטוט דיר טטאט ביולגרט החט קיסטטינע מז מיט דיר תאורלאן
מן ז ליהן קוין מיבר מיהן איט זעקט אחן הונדרט טויזינד אחן מול מן דברי הימים פֿון ר' יוסף הכהן טטיפֿ
די ער גיהחט החט מזופֿילירר מול רייטריין פֿיר אחן הונדרט טויזינד אחן מ' מיפֿאנטרין די ניין דיט פֿום
געגנגיר זעקט אחן הונדרט טויזינד אחן · מול מיט גאר מין טוועי אלחאה דרוי גיוואדרין מביר עטליך
החבן דיט תוגריפֿ ער מין גיבוטט מול מוך די הויבט גיטלאגן וואדרין פֿון דעפֿ תאורלאן מול מוך דעפֿ
פֿולן גיבליבן נאך דעפֿ גלויבט דרייך אחן הונדרט טויזינד אחן מול דען אלך החט ער לעבטיג
גיפֿאנגין ביקואין מול החט מיהן מן גילגט מן מין גאולרי קעט מול החט מיהן זאין טון מין מיזין קורב
מול ער החט אוין דיט בין מוך לעין מונטיר דעפֿ טיט פֿון תאורלאן · מול דיט אלבה פֿון דיפֿ ביפֿמטוט
דיט החט אוין דיר אלבה מוך וואדרין וויט מין קואיר אייד · מול דיזי מיזי פֿאמירט נאך אייגוג נאך דעפֿ
קאמפֿ מיט יאר קנד טויזינד מול שלוט נאה דען מוליין · מול מן יוחנן דל קנג' טרייבט די דיר תאורלאן
החט לוט ערטטין דיפֿ אלך ביפֿמטוט דער גיפֿאנגינר גרושי כבוד מן גיטלן מול איט דעפֿ אלך גישפייזט מיבר
זייר טאבל בי מין אחן החט דער תאורלאן גיפֿראגט דען הילדרוס ביפֿמטוט מול החט מיהן ביטוואדרין ביין
גחט דעפֿ מלעבטיגר מ' ער דיט וווהרהייט זאגן זו וווט ער מיהן פֿ־מגן וול · מזו החט ער וידר מיהן
גיוואגט וועו דוט איך מז ביקואין העטט וווט העטטו איט איר גיטלן · מזו החט ער גיוואגט מיך העט דיר
מין קיביכט פֿון מיין אחן החט מול העט דיך דריין גיועלט · מזו החט דער תאורלאן גיוואגט מן זו דיר
וידר פֿחין וווט זו אעבטטן פֿאר מורטיט החטט מיך איך מן זו דיר זולבט גיטעהן מול
החט מיהן גיועלט מן מיין מייזי קחרב מול דריך החט ער אוין ליין פֿאר טיטן מול ז ברענגן בי
ער גישטארבן מיט · מול הילדרוס ביפֿמטוט מיט גישטארבן מיך זוויטן יאר די אן מיהן גיפֿאנגין החט
מיך דיר מול זוואלגטין יאר ז ניין אלבות · מול נאך מיהפֿ החט רחגירט מואחמד דער טרקיין מיר טולטאן דער
פֿיגבט אלך ז דען ישראליט זיבן יאר · מול נאך מיהפֿ החט רחגירט מואחמד דער זעקטט אלך
דרייך יאר :

דער קיסר וועגען מיט מיין רשע מוז׳ מיין מכיר מוז׳ מיט אשחית גיוועזען מוז׳ מוז׳ דיר מרומך זיין
מיבר מיהן קוראן דיא הערען פון דער אדינה פון פיהם מוז׳ המבן מיהן מין דיא תפיסה גילעט
לאנגי לייט מוז׳ וויא אן מיהן וועדר מוך אלבה גיוועלט המט מיט ער נאך מרגיר גיוומרדיגן מוז׳ המט פיל
בלוט פאר גאסטן מוך פיל טריין המט ער לאנגן קאסטירן • מוז׳ מוז׳ דיר מוך׳יק המבן דיא מין וואהניר דו
לאנגד דיינן גיהאט דו זיא מיהן וועדר מן גימואן המבן מוז׳ וועדרוק מוך דו נייא מיין טוט גיאהבט איט
שטיאן מוז׳ איינוג זיין ברודר דער אלך יגאונד דו אן מיהן לוק מנדרין אמו מיין ליהן זו׳ וויא מוך גיטעהן מיט
דו אן מיהן מן המבן גימואן המט מין גיבענקוט מביר המט מוז׳ גיבראכטן מוז׳ וועדרוק זו זיינר אלבה
גילאנגט מביר המט איך מיקט גיבעמרט מין זיינר דאטי מוז׳ מוז׳ מרגיר גיוומרדין בי׳ מוז׳ וויט קואן מיט דו
דיא קויר פירטטן דער וואהנר המבן איך דיר זאך מן גימואן מוז׳ המבן מיין מנדרין מר וויל דער זיין שטעל
ביטרעטן זו׳ דען דוכט פרידריך דער דוכט פון ברוינשוויק • מוז׳ דיר מיט מוך זיין לעבן קואן מיא ער
גיקריגט מיט וומרדין • מוז׳ זיא המבן מר וויל דען רופרט מוז׳ דיין קיסר מוז׳ וועגען המבן זיא קאסטירט פון
זיינם קיסרים מיט יאר פינף טויזינד מוז׳ הונדרט מוז׳ זעכציג • טויזינד מוז׳ פיר הונדרט מוך מוז׳ דען מלרין
מיט גוויטן יאר זו זיינם אלבה • מביר מיט דאך מוך מיבר פיהם בליבן בי׳ גיינגעהנטי יאר בי׳ מיט יאר
קעטר׳ בי׳ ער גיטטארבן מיט •

רופרטוס דער פיר מוז׳ דריימיגטט קיסר מיט הוכט מין בייאהרן מוז׳ בפאלץ גרמב מן דעם דיין גיוועזען
דער המט דו קיפריוס ביטרעטן נאך דעם קיסר וועגען זיין טוט מיט יאר פינף טויזינד
הונדרט מוז׳ זעכציג • מוז׳ דיזר קיסר מיט פרוס מוז׳ גאטט פערכטיג מוז׳ דעמוטיגר הער גיוועזען •
דיזר קיסר וועגען המט בייא זיך גיהאלטן דען לעפטיר מוז׳ דיא קרון מוז׳ דו טוזערט • מוז׳ מוז׳ דיר מרזוך
המט דער קיסר רופרט ואר מורדיגירט לוויא דוכטיק דען דוכט פון אייטן מוז׳ דען דוכט פון טיריגן זאבט פיל
פאלק מוז׳ זיינן אמרשירט מין פיהם מוז׳ זיינן מן גילאנגט זו פראג מוז׳ המבן בחטריין מוך גיוומרפן דיר
שטאט זו מטיקוירן מביר דיר בילאגרונג המט יעקב אמניט גיוועזט מוז׳ חמבן דער שטאט ניקט חב גיוון
קעטן מוז׳ דיא בילאגרונג מוך גיהמבן מין מיהר לאנד גמגען • אחאוט דער פינפ טירקיש
אלך פון שטאט מוטאת המט דיא אלבה מן גיטרעטן מיט יאר קטח׳ טויזינד מוז׳ תח׳ נאך פון
דען מלריש מוז׳ ער המט זיך אנפטיג פאטט גיאהבט מוז׳ זיין אלבה מין מורדיגיג גיבראכט מוז׳ זיך מוך
גימואן מוז׳ המט וויזדוק מיא שטעטן זו זיך גילאגן מוז׳ מר מובערט וועלבי דער־תאולן דען טירקן מב גימואן
גיטען מוז׳ המט וויזדוק מיא שטעטן פאטט גיאהבט מוז׳ זיין אלבה מין מורדיגיג גיבראכט מוז׳ זיך מוך
דען מלריש מוז׳ ער המט זיך אנפטיג פאטט גיאהבט מוז׳ זיין אלבה מין מורדיגיג גיבראכט מוז׳ זיך מוך
גימואן מוז׳ המט וויזדוק מיא שטעטן זו זיך גילאגן מוז׳ מר מובערט וועלבי דער־תאולן דען טירקן מב גימואן
גיטען מוז׳ המט וויזדוק מיא שטעטן פאטט גיאהבט מוז׳ זיין אלבה מין מורדיגיג גיבראכט מוז׳ זיך מוך
דען מלריש מוז׳ ער המט זיך אנפטיג פאטט גיאהבט מוז׳ זיין אלבה מין מורדיגיג גיבראכט מוז׳ זיך מוך
גימואן מוז׳ המט וויזדוק מיא שטעטן פאטט גיאהבט מוז׳ זיין אלבה מין מורדיגיג גיבראכט מוז׳ זיך מוך
דיזר הוכט וויט ביריהאטי מוז׳ פאר נעאשטי שטאט מין דעם נאר יח מוז׳ המט דיא אלבה גיפהרט פיל נעהן
יאר מוז׳ מיט גיטטארבן • בויטטוס זיך דעג׳ •

אין דער וויט ביריהאטי שטאט פראג מן מיהן ביטטי אטי טאג זו מיהן זו מיהן קונפט מוז׳ עקטאיון
דו מן הייטט קעיזר דו מוך גיבראכט המט מוז׳ גיוועלט המט דער קיסר קרחוס וויא מובן גיאפלט
מיט יאר קיר׳ מוז׳ זיין זו מיהן דריימיג טויזינד שטודענטי מוז׳ זיין גרוטי שטריט מוז׳ מקליען
מוז׳ מוך וויקטוריא זוישן דיא פיהאטי שטודענטן מוז׳ דיא דייטטן שטודענטן מר המבן מוז׳ דיזיר מיט מיר
אייטטי מקליען גיוועזען דו דיא פיהאטן המבן דען טייטטן דיא שהר ניט וועלן זו טיין דו זיא דיא מובר המד
זוך המבן איא דער קיסר קרחוס פאר מורדיגירט המט דו מיאר זולן דיא טייטטן דען פאר לוק מוז׳ היבטן
מיט קמוע זיין • מן מביר וויל דיא פיהאטן שטודענטן שטרקיק איט אמטמבט גיוועזען זיין מוז׳ דיא
דייטטן מוז׳ המבן זיא דיא דייטטן מבגיוועלט מוז׳ זיא דיא שטעל ביטרעטן • מוז׳ זיין זיא פון פראג מב
גירייזט וועגען דיא מפרונט מוז׳ זו אאל מוז׳ פראג גיריזיט אנר מוז׳ גההן טויזינד דייטטי טטודיומוס מוז׳ דיא
אייטטי זיין מוך לייפציג גאנגן מוז׳ פון דאטי מוז׳ זו לייפציג מוך מן מנפערמיטעט מוך קואן מוז׳
נאך מוז׳ בי׳ דען הייטטן טאג • דיזיר מוז׳ פאטירט מיט יאר הונדרט אל מבט מוז׳ זעכציג טויזינד מוז׳ דא׳
נאך מוז׳ בי׳ דען מולדין • במריק • מן דער זעלבין לייט המבן זיך פאר זאולט גאר פיל אייט מן מטכט מוז׳
המבן דיא דבוה מוז׳ דער ערד גענטן • מוז׳ דיזיר המט פאר מרומבט דו מיך גרוטר רעב דר נאך קואן מוז׳

מן גאנץ משכנו׃ מוך מיין ערך ליטרעטור מיזט גיזוגען מן דעם רחמיר פון איידן בורג מן וואקסן מוך זעקס איין נאכ גאנ מאל בריית שפנגי סי׳ שנה׃ דער קיסר רופרטום מיזט מיין קלוגר פאר שטענדיגר מול דעאוטיגר מול גאטש פארבראכט הער גיזוגען דער האט גליבט דיא יושטיליע מול גרעבטיקייט מול דיא מראין מוטיר האלטן מול מיזט אב גמנגן מן מופנהיים מיט יאר פיהל טויזינד מול הונדרט מול יבנליג׳ טויזינד מול תי׳ נוס נאל דען מלריס מיט נעהנטן יאר פון דיזיא אולבית׃ מול מיזט מר וילט וומרדן ארק גרוב יושט פון אטהרין מן ויני שטאט מול מיז פון דיזר וועלט גישיידן מי ער גיקרינט מיזט וומרדן מול מיזט דר נאך גיקרינט וומרדן יגאונר׃

זיגמונדוס דער פיהל מול דרייפיגשטי קיסר אלך מוין מוגרן דעם קיסר קרולום דער פירט זיין זון מול דער ברודר פון דעם קיסר וונצלי אלך מן פיהם דיזר האט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יאר פיהל טויזינד קנ׳ ולריכוו יוגלי דער גיאולטיר אלך מוי פולן מיזט גמנגן מוך דיא אריכה פון פריטן איט בייא שטאנד דעם פאלק טאטרי מול רייסן פאלק מז פיל מול דיא היית טרעקן מול מיזט מיין גרושי אולאה לוישן זיא גיוזוגען מול גרושי שולבטן לוישן זיא פאר גמנגן מלז ענטלך זיינן מן מיינט טאג פון דיא מאכטיג גיבלבן מיין מול פירלינ טויזינד׃ מול פון דיא טאטרי מול פולן מול רייסן זיינן גיבלבן מוך דעם בולן הונדרט מול פיהל מול פירלינ טויזינד אמן׃ דאך האט זיך ענטלך דער אלך מוי פולן אויסטר גישפלט מול דער דוכט מוי פריין דער גינעט וועדט הוך אויסטר מיזט מן דער אולאה גיבלבן זאבט נאך פיל שריט מול פאר נעאין הערן׃ מול דער אלך מוי פולן האט לור זעלבגן לייט דיא מן וואהנר מן פריין לור קוהר גיטריבן דז זיא האבן אוין קונטרבירן׃ שפנגי סי׳ טה׳ מול קאמוט סי קנ׳׃ יהאניס הוס מיזט מיין גיוואלטגר גילערטיר אעגט גיוזוגען מול האט זיך מוך גישטעלט מן דער שטאט פרהג מול האט מיין פרעדוג גיטאן מן מיהר הוי וואו זיא מלי לייט מיהר גיבעט אב גילינגט האבן מול מיזט דיא פרעדוג ניט ז׳ גראר קוין איט דעם בופשט זונדרלין גאנץ קונטראריע מול ביפולן דז אן מלי בילר זלי פאר ברענן מודר זונשטען פאר דערבן דז ניט אין ז׳ לינט קוין מול דיא אינגן זולן וויבר נעאין מול דיא מנין זאלן אאין נעאין מול זונשטען פיל מר ניימרונג מול מין גרושי זוים שפאלט גיאאבט מן דעם גלויבן מול פיל האבן מיהם נאך גיפאלגים מול מיזט מין גרוש מוך רור גיוומרדן מן פרהג מיט יאר קעג׳ טויזינד מול תיג׳ זוס נאל דען מלריס מן לייטן דעם וועלט דער אלך מוי פיהם דעם דן אב גיזעלט האט פון איינם קיפרוום׃ דער זעלבגן לייט האבן פאר גוט גיהאלטן מול ז׳ רעבטן ביפולן מול מלי שטיאן ז׳ גלייך גיטראפן מול נעאלוך דער בופשט מול הגאוניס מול דיא מזדרן רייכט פירשטן מול האבן קאטליוק גיהאלטן מוך דעם רייכט טאג דער גיהאלטן מיזט וומרדן ז׳ קאטשטלן מן דער טויזינ מיט יאר מול פיר מול ביבלגי פירלינהן הונדרט מול פירלינהן זוס נאל דען מלריס׃ מול דאלרטן זיינן ז׳ מיאאן קוין מלי דיא אולפיס מול דאכטיס מול הגאוניס מול דיא פאר נעאשטי פון דעם אולבית פון דעם מול האבן מיהם זאלפי דוקטיס גישיקט דיזם גיאולטן יהאניס הוס דז ער פון פרהג זאל ז׳ מיהן קוין׃ אבר זיא ער ז׳ מיהן קוין מיזט האבן זיא מיהם עטוואס מן דען האלן גיוומרפן דא איט מלי זיא מן מיהן קוין וועלן מול פון דער וועלט ז׳ ברענגן מול האבן גימאכט דז זיך גיפאלגרן דעם איני מפריס מוך דרייסיג מורטן זאבן מול בונקטן דז דעם גלויבן ז׳ מידן לויבט מול ניט וואל ז׳ לירן מיזט׃ מלז האבן זיא פאר מורטלט דז מן מיהן פאר ברענן זול זיא מוך גישטהן מיזט מול דיא מאן מאל פון מיהם פון האבן זיא פאר שפרייט מול גיוומרפן וומרדן מן דען רין דא איט דז ניט דז גיאירן פאלק ז׳ מזאן זאל פאר מיין אב געטרייט המלטן אעטי׃ מול מוך ניין פאר נעאשטן שטודירט גיוזוגט׃ דיזיז מיזט פאכזרט מיט יאר קנר׃

גאר הוך גישטודירט גיוזוגט׃

וויא דז קונטבאר מיזט וומרדן בייא דען מיוואהניר מונטיר דעם אלך פון פיהם האט עז מיהן גאר מיבל גיפאלן מול דער ברינג׳ דריבר וומרדן׃ מול דז פאלק דז איט מיהם יהמלטן האט מול בייא פאל געבן האבן זיין גלויבן ז׳ מאנטיגרן דיא אן גיהייטן האט הוסטן זאך דיא האבן ז׳ זיך מיין גיוואלט מלר האגר פאלק יהלדמטן מול זונשטען אינפ׳ גענגר מול זיין גאר שטארק גיוומרדן מול זיין

רחבעליש גיוחרדין מן מיהרן אוך וועגליל דער אוך מן פיהסק דער מן דער זעליבוגן לייט נאך גיועבט האט
חול׳ זיא האבן גרושי הריגות גיטמן מן פרחג חול׳ מוץ דען טופט זאמבט דיא אייגטטן הערין די רחט חול׳
עלטטטן דיוד גיאועלטי טטחט האבן זיא חול׳ מיהר זעבן גיבראכט חול׳ דיא אוחאה האט זיך מן גיהאבן
זעך נו ואר טטערקין מן דער אדינה פון פיהסק חול׳ האט ניט נאך גילוזן מוץ גיוואלטיגט זיהר ׃ חול׳
דיוי גיאועלטי זיינן דיא דעדין פיר גיוועזין טישקי מיזוק מיזט מין טטחרקיר העלר חול׳ מין בעל אוחאה
גיוועזין פון יוגנט חיל חול׳ מין מיט אטחיה חול׳ מר מין חוג גיהאט ׃ דיזן פחרטטן האבן דיא
הומיטן חר ווילט דיא דא איט נו גיהאלטן האבן איט דעם יהאניט הוא נו ביקרעפטיגן זיינן גלויבן די ער זו
מיהר פיהרר זיין ׃ חול׳ ווייל מין אינק דיזק טישקי זיין טוועלטיר גיטוועגרט האט מוז מיזט ער דען אינן
זיין זעבענטג מיהר גיוחגטיר פייער גיבליבן חול׳ האט מיז קלישטר פון דען אינן חול׳ דיא מון קלישטר דיא
האט ער מיז חרוב גיאחבט דיא ער מן גיטרחפן האט מן דער גחנגן אדינה פון פיהסק דיא האט ער חוי דעם
פיוטטיאוגט הירוי גיהאבן חול׳ חרוב גיאחבט חול׳ דיא אויגטטי האט ער זאגן מן דיא עטען זיגן חול׳ דיא
אינן האט ער זאגן חוק ברעגין איט גרושי יסורים לוק טייל האט ער חוך די חיי גיטטעלט חול׳ האט מיז
קלוט וואטר מיבר זיא גישיט בינזיא חוק מיהר זעבן זיין קוין חוך פיל פון דעם מנדרט פחוק דיא דען
בעפטטילן גלויבן גיהאלטן האבן האט ער זאגן חוק ברעגין איט טוועלי ביטרי איתות אשות ׃ חול׳
מיהרי גיבעט הייזן חול׳ מיהר בילדן חול׳ חוך פיל טטעט חול׳ דערפיר מהני דיא גיועלטי קלישטרן דיא האט
ער פחר ברעגין זאגן חול׳ מיהר האב חול׳ גוט האט ער מיהן חוועק גיוואן ׃

דער קיסר ויגאוגר האט חיין רייכט טאג מן גישטעלט מן גיך בורג חיק הונדרט ח״ג׳ זעקס חול׳
מלייך טוייזיר חול׳ תנו׳ זוק זאל דען נוליזן נאך זיין ברודר וועגליל זיין טוט חול׳ מיז גילאגן מין פיהסק
חול׳ האט וועלן דיוי זאגר חול׳ לייט מרבין חול׳ זיין איט מיהסק גילאגן דער בופטט זאבעט חוי הגאוגיק חול׳
קוהר פירטטן דער וואהל איט חין גרויזיק אענגי פחוק ׃ מוז מיט חין גרושי טוחכט פחר גאגן פחר גאגן
חוריק חול׳ דעם טישקי זייני לייטן החבן זיך איינטטר גישפיליש חול׳ דיא משכניק זיין היבן זויי גיפחלן
פור דיא הומיטן מז גיט פחוק די אן ניט מוז שפרעכן קען חול׳ החבן בייטן גיאחבט חול׳ גיוואן חלי וואט
דיא משכניק החבן אוזן הינטר זאגן חלי נעאליך לוייא פוזיזר בילדי וועגן איט פרחפחט חול׳ וועטטן
אחביליגן חול׳ גענט חול׳ גוט ׃ וואי זיא טן דיא טוחכט החבן גיוואגן גיהאט דיא הומיטן חלן זיין זיא נאך
מרגיר גיאחרדין חלי זוק פרטטן חול׳ זיין גאגן חוך דיא אדינה פון אהרן חול׳ טוענזיא חול׳ מיטרייך
החבן גיגוזט חול׳ גוברעט חול׳ גיוענט וואו זיא הן קוין זיין חול׳ החבן גיפייגט דיא אינן חול׳
פפחפן חול׳ האט זיא חוק מיהר זעבן גיבראכט ׃ חלן מיט דער קיסר ויגאוגר וויזרוק חן זו ליהן קוין
איט בייא טטחנר חלי דיא פירטטן חיק רייך חול׳ החבן חיבר זיא גישיקט הונדרט טוייזיר אחן חייטל וואו
ביוערטי לייט ׃ חביר זיא החבן חוק קין קוק ניכט גיהאט זונדרלין חיא זיא חן פיהסק קוין זיין החבן
דיוי הומיטן חיהן גילוחרט חול׳ חוק גיפחטט חול׳ גאר פיל דא פון ניזר גיאחבט חול׳ דיא חיבריגי החבן
דיא פוזבן טטחנר חלי דיא פירטטן חיק ווידרוק קוין ׃ נאך דעם החבן זיך ווידרוק זו מזחאן גיאחבט
חייטל חוי חר זעגין פחוק אין חלי הונדרט טוייזיר אחן ׃ חלן מיט גיהערט וואדין חונטיר חיל די אן האט
גיוואגט דיא הומיטן זיין קוין חוי מיט חיהן חין חגגטט חול׳ פחרבן חן גאגן חול׳ החבן חיהר גילעלטיר
טטן זאל חול׳ זיין חוועק גילאגן דיא הומיטן החבן חלי בייטן חיבר קוין חול׳ וואט זיא ביקוין החבן
פון דיא משכניק האט ביטרחפן זועגן בילדן הונדרט וועגן בילדן איט חליר זיין גוט פיקטוואוזיג חול׳ דיא
פיהסי החבן זולי פיקטחריב גיהאט עטוזאט אין חלי גיאיין חול׳ מהני מחטירליך ׃ חן דער זעבן זייט
חלי גאגן פיהסק גיוועזין חז וויא חין אחרדיר גרוב ביא חז דעם פחוק די זאגט חיאוט חיט גיוועזין פחר
חיט גאגן פיהסק גיוועזין חז וויא חין אחרדיר גרוב ביא חז דעם פחוק די זאגט חיאוט חיט גיוועזין פחר
חיהרן זעבן חול׳ זיא האבן ניט גיחקרט חודר גיזהעט דען עי חיט דאך חלי זיז חן רחבוט גאגן חול׳ דעם
דעלטקרין חודר פון חהיין קוין חהרן זוגרדיזיין חיט חלי גירויבט זוגרדין חון פרחעאדי ענדיר פון פרחעאדין נט
האט די דיא הומיטן פיל פחוק חול׳ דעם זאגט חיט גישיקט החבן חול׳ טטרחפן נו רויבן חן פרחעאדי ענדיר

חן

פון אהרן מול׳ משפטרייך מול׳ האבן גישטאלן מול׳ גירויבט מול׳ פיל שטעטין האבן זיא מוז גיבלעדרט מול׳
חרוב גיואכט מול׳ האבן דיא בייטן נאך הויז גיבראכט · מול׳ מז זיין זיא פאר פאלן איט דער אריגה פון
איין ארק זיל שטויזא פיוקלר בייאן מול׳ הוט מיהן ניאמנט קעגן ביטשאפ מודר וויד האלטוג טון קעגן
מול׳ האבן פיל פעלקרן אוך גיבראכט טיל האבן זיא אונד מול׳ נאז אב גישיטן · מול׳ נוך טיל האבן
זיא דיא מוזן גישטאלן מול׳ נוך העדר אב גישיטן דא איט דעני מן ווארניר דז זיא נדש
פארליט זו אכן : מוז זוכט זו ווערן גיבראכט הוט גישלאגן זיין האבן זיא מוז מיהר האב מול׳
גוט זו רוק גילויפן מול׳ זיין מן דיא וועדיר גילאפן מול׳ לוטן שטיין קויפן · עדרין בורג בואבורג מול׳ מדרי
מורטן האבן זו מיהן גישיקט מול׳ איט זיא אב גיקויפט דא איט זיא מיהרי ועדיר זאלן ביפרייטן :
זיא מן זולכט מוז פאר בייא איוז גיוועזן איוז דער קיסרזיטוט נוך דריטן אלו מוך זו זיהן קוזין מן פיהם
זייני גאלי אכט דאז איוז מן אכטעהן יאר דר נאך גיוועזן דז דיא הוסיטן זיך מן טאג גישטן האבן מול׳
אלחאה גיהולטן האבן דיזי איוז גיוועזן איט יאר קלב טויזינד מול׳ חלב זו נאל דען מלריק מול׳ הוט דיא
קייסר איז גרושי אכא איוז גישטויט מונטיר דיא הוסיטן מול׳ דיא פיהאן זייני זער אאט גיוועזן וועגן גרושי
הוגיר מול׳ זיא קיין רוא גיהאט האבן וועגן גילות מול׳ שטרמי רויבר דז מיהן ניקט זיכר איוז גיוועזן
מול׳ ניקט פאר טיגנטוא רעכן קענן דערי וועגן זייני דיא מן וואהניר דז זוך פרוילוך גיוועזן דז זיא איוז
הערן מיבר זיך ביקומן אכטי מול׳ דיזן קיסר מן גיזומן נוא-זילך מן שטאט זייני ברוך
וועגיל מול׳ דיזיר זיגוט דז איוז דער נועפטי אלך מן פיהם מול׳ וויטר איוז שטיל
גיוועזן מן דער אריגה פון פיהם מול׳ קיין אלחאה וויטר גיוועזן מן דער זעלבגי נייט ·
דיזי איוז ביטריבן מיבר הויבט דיא אלחאה פון דיא הוסיטן מבר וועז אאן בונטן ואר ביטן זולטי
ביטריבן מז נעאט עז פיל ווייל ואר דערי וועגן האבי מיכט קיל ביגריפן מול׳ בייא דיזיר זאזן פאר
בוייבן :

אמראת דער מדיר איוז מיז אלך פון דיא טירקן דער מכטי אלך פון דעם שטאט מוטיאחן הוט דיא
אלוכה מן גישטעפטן מן טירקייא אים יאר קעט טויזינד מול׳ טיט׳ פוס נאל דען מלרין · מול׳
ער הוט זיין אלכות מן מורדינג גישטעלט מול׳ דער הוט דעם קיסר יהמיט מן קוסטנטינא זיין
טאכטיר גינומן נאך פאר מיז בייא מודיר קיבט וויב מול׳ הוט זיא גישוועגרט מול׳ אים מיז זן מיך
דיא וועלט גיבראכט מול׳ ער האט מיהן הייטן זאזן אחאוט וויא פערניר נאך זיין נאזן וועדט
גידכט וועלט · דער אלך מארוט הוט זיינם שוועד דער קיסר פון זיינם מן קוסטנטינא אלחאה
מן גינאגט מול׳ וועדרין · דער אלך מארוט הוט זיינם שטאט סולבאק מול׳ דיא גרוש מובירט מול׳ נוא אאט מן גילאגן
מול׳ נוט שרייבט ר׳ יוסף הכהן אין זיינם גישיכט בוך דז דיזר אלך מאארט הוט ער בכט מול׳ מיך גיבראכט
דיא היינטי שטרי דז אן נעאט קליני קומבן פון דיא דייטשן טויזינד וויא מול׳ אכט טירקן הרוג מול׳ זאזן
זיא מיז חכאוה וערניר מול׳ דיזי וועדרן גיאולט דעם קינג זייני קינדר מול׳ דיזי זייני פאר מורדינירט דעם קינג
מיך ן וואדרין מול׳ ער הוט זיא פאר טרויטי מול׳ גלויב האבטיגי לייטגיהולטן מול׳ דיזי מלי נאך דער
גיבראכט בייא מיז אלכיק מן טירקייא ביז דען הייטיגן טג נאך :

אלברטוס פון דעם שטאט מהולה קוהר פירטט מיז זאקמן נאך דעם דז דיא קוהר בייא מיכ מול׳ בייא
זייני ואר עלטיין טון גיוועזן מיז פיר לעהן חרוט מיז ער זיר עלטיר זוייא מול׳ פונקליג
יאר גאנגן · מהמי אטניגליכי ערבין מיכ יאר קבב טויזינד מול׳ תבא נוא נאל דען מלרין מול׳ דער קיסר
זיגאוך הוט דיזי קוהר מיבר געבן נוא דוכט פרידריך ארק גרוא פון טירקן · מול׳ ער מיז פון דמטי ין קוהר
פירטט מן זאקמן וואדרין ער מול׳ זיין קינדר נאך מיכ ביז דען הייטיגן טג נאך : מוך מן איטט דער
מדיני דעקא פעלן מודיר שאקאשי רויטו שרייבט דז דיזי פאארט מיז מיכ יאר קבב טויזינד מול׳ זוייא מול׳
גוואלג נוא נאל דען מלרין ·

אוין גרושר וואלקן בריך מיט גישעזין מן דער אדינה פון פיהם פיר אחל נאך מגדיר׳ מיט מיט מורזאך
דיין גרוס גיזעטשי פיל דערפיר פאר פלילט זיין וואדרין חול׳ פיל אעמטין חול׳ פיך דר טרונקין חול׳
חול׳ אונטשטין פיל גוט לו טשייטרן גמגין חול׳ דיא פריכטן חולך דעמ פעלר מיט חולך פאר דארבין׳ חול׳ וויא עז
דא מן דיזם זאנד שחפט פאמירט מיט מיט עז חולך מן מנדרי לעגדיר לו גמגין חול׳ דיזי החט פאר
מוריאכט גרוטן הוגיר׳ שפגי מי׳ שם׃ ולאדימלאו דער אלך חוי פוין החט רמגירט נאך זיינ ואטיר
ולאדימלאו זיין טוט מיט יאר קנ׳ טויזינד חול׳ תלד׳ לוך נאז דען מלריט חול׳ מיט זעקטען יאר פון זיינ אלטה
מיט ער אלך מן מוגרין גיוואדרין וזא וויטר שטין וועדט מיט יאר ר׳׃ דער קיסר זיגאוזר מיט מין פאר
שטעדיגר חול׳ קלוגר הער גיוזעין חול׳ ניט הוך גיטראגין זונדרלין חייטל דעאוטיקייט חול׳ גאטש פארכטי
קייט בייא מיהם גיוזעין חול׳ החט זיין זאנד מר וויטרט חול׳ גיגריש חול׳ החט דיא אדינה פון אנהרין לו דער
אדינה פון פיהם לו גילמגין וזא חולך נאך לו דיר לייט מיט׃ חולך מן זיינ עלטיר החט ער זיין טחכטיר געבן
לו דעמ פירשטן פון מיסטרייך איט נאמין וועגלי חול׳ החט מיהם מין גירואט חול׳ חבר געבן בייא זיינ
לעבן גמלן אלטה מוגרין חול׳ דז אלטה פון פיהם׃ חול׳ חוי דיר חולך זיינ דיר לוייא אלטה דען דוכטי
פון מיסטרייך לו קואין׃ חול׳ דיר קיסר חיט גישטארבן מיט יאר פיל טויזינד קלח׳ טויזינד חול׳ תלח׳ לאך נאז
דען מלריט מיט מכט חול׳ זוואנציגשטן יאר לו זיינ אלטה׃ חול׳ פון דאטי מן חיט דז אלטה פון פיהם חב
גמגין פון דיזם גישעכט לוילבורג וועכט חוכטיר חיהן גיוזעין חיט הונדרט חול׳ מכט חול׳ זוואנציג יאר׃
מן אער חיט דיר טטאמ גאר חוכטיר גמגין חול׳ דז אלטה לו קואין פון פיהם לו דען דוכטיר
פון מיסטרייך׃

אלברטום דער מנדר דער זעקט חול׳ דרייטיגסט קיסר דער דוכט חוי מיסטרייך דער אלך חוי פיהם
חול׳ חוגרין דער טאכטיר אין פון דעמ אלך זיגאוזר החט דיא אלטה מן גיטרעטין חיט
יאר פיל טויזינד קלח׳ דער קיסר אלברטום דיזם קיסר אלברטום זיין זן דערצן פון פרידריך דער זן פון דעמ
קיסר פרידריך דער מנדיר דער זן פון דעמ קיסר אלברטום דער עדסט דער זן פון דעמ קיסר רודולפיס דער
עדסט חול׳ דער קיסר אלברטום חיט דרייטגהנטי אלך גיוזעין מן פיהם׃ דיא מן וואהניר פון פיהם
דיא נאך וא פאמט זיינ גיוזעין מן דעמ גלויבן פון יהאניס הוס דיא החבן מיהרי טטיין ניט דר לו גמבן דז
דער אלך חוי פוין חול׳ חיט יזגיר הער קיסר אלברטום חיט דיא החבן מיהרי טטיין ניט דר לו גמבן דז
אלברטום חול אלך מן פיהם זיין דערי וועגן החבן דיא בייא זיינ לעבן מר וויט זיין ברודר פון דעמ וואדרימלאו
דער אלך חוי פוין חול׳ חיט מין יזגיר הער קיסר אלברטום חיט דרייטגהנטי פון דרייטגהנטי יאר חול׳ חיט חולך לו זיהן קואין
איט פירלגהן טויזינד אחן מייטל וואל בייוערטי לייט׃ חביר דער קיסר אלברטום חיט מיהם מנטקיגן גמגין
חול׳ דיא פאמקין החבן מין גרוטי אכה מין גימואין חול׳ דיא טלאכט פר טפילט חול׳ עגטלך אוין דיא פוכט
געבן חול׳ דיא אלטה חיט גיבליבן מן דיזם אלברטום זיין הענדין׃ ערנעמטום רוכט פון מיסטרייך דער
זן פון דעמ רוכט ליפולרוס דער זן פון דעמ קונגן אלברטום דער עדסט חיט מיהם פאר זיינ גיפחלן
דיא גמלן אדינה מיסטרייך חול׳ חיט מיהם דער דיטלגעבן וואדרין פון דעמ קיזר חול׳ פון דיא קוהר פירשטן
דז אן מיהן דיטלרין זו ערלהערליק פון מיסטרייך מיהם חול׳ זיינ נאך קואנטי קינדר חול׳ קינדש קינדר חול׳ נאך
ביז דען היינטיגן טאג׃

אין לייטן דעמ קיסר אלברטום חיט מנדרין יאר פון זיינ אלטה חיט יאר ר׳ טויזינד חול׳ תלד׳ לוך נאז
דען מלריט חיט דער מאחרט חן לו זיהן קואין חוי טידקייט חול׳ חיט מן חוגרין גמגין חיט
מיהם דער קיסר מנטקיגן גמגין חול׳ החט גרוטי פיקטארין תר החלטן קינדעמ אלך חוי טידקייט חול׳ החט
דיא טידקן חולך דז הויבט גישלחגן׃ דער קיסר אלברטום חיט מין גיוואלטיגר הער גיוזעין חול׳ גאר
קליקיפליג גיוזעין מלי וואט ער מן גיפאגן החט חיט מיהם פאר גמגין חבר החט ניט לאנג רמגירט חול׳
חיט מין חוגרין גישטארבן מן דער רחטי רור יאר פיל טויזינד חול׳ ר׳ טויזינד חול׳ תלד׳ לו דען נאז דען
מלריט מין יאר חול׳ זיין אחניט לו זיינ אלטה חול׳ חיט בייא גישטלטן וואדרין חיך דער רעזידענט שטאט
שטול וויטין בורג חול׳ חיט זער ביטרוארט וואדרין פון נאהנטי חול׳ וויטי פאדשטין חול׳ הלפי פחטעטאדי
מן דעמ גמלין קינגרייך פון רוס׃ חול׳ הער החבן דיא ליבהחביר לו זעהן וואט דיר קייזר פאר קליק חול׳

ואנדן גיהמט האט מין מין זולפי קורלי לייט מיזט ניט אחל לוויית שעליגי יאר זי שר רחגירט האט ערשטלינ האלט שר דעם קייזר ווייל מיליגי טאבטיר גיהיימרט. זון מנדרין האט שר גיערבט לוויית קינג רייך פיהם חול מונגרן. זון דרילטן מיזט שר מר ווילט ומרדין זון קייזר. זון פירטן האט שר גרושי פיקטאריע מר המלטן קינג דען טירקישן קייזר. חול דיזי מיזט מין גאייני רעגיל חול מין מלטט ווחט אן פפלוגט זו זחגן ווען די קלוק זו שטרעק קוט חול חול מוז מנדיר קוט מהני שטיל גיהמלטן מיזט זו ביזחרגן די זולפט ניט זחגן גיוורט זונדרלין שטעקט מין מהן קלוק דר הינטר ווית אן שמר מין שפריך ווחרט פפלוגט זו זחגן ווען די זייל מן דעם שטרעגשטן מיזט חז ברעפט זי בחוך. חז זול אן גחט דען חולאפטיגן ביטן די גחט מיהם קין מהן קלוק זו פיגן חלי:

נאך דיזם קייזר זין טוט האט זיין קחמלן מין יונגן קייזר ביקוחן חול זיז האט מיהם מין נחיין געבן זידמלן מיזט חולך דייטש זו זחגן זעמלן. חול ווית שר גיבחרן חיזט ומרדין המבן דיז חוגרן גיקריינט מיזט ומרדין זו דרייסיג טחג חול זיז המבן גירופן ופפ די חז פיל זו זחגן דער קינג זול זעבן. חול מין דער רעזידענט שטחט שטחט ווייטן בורג מיהם דיז קרון חולך גיטחן. חול זון טייל וועלן זחגן די שר מיט דער זעבינגן יחר מיזט שר מין פיהם גיקריגט ומרדין חול זעגריר וועלט גיאעלט וועלט ומרדין זיין נחיין: חולך מין דעם זעבינגן יחר מיזט דער וחרישולו דער אלך חוז פולן חן זו לייהן קוחין חול האט הרטין דיז אולפה גיהרט חול דיז חוז מיזט דער ומרישולו דער אלך חוז פולן חן זו לייהן קוחין חול האט הרטין דיז אולפה גיהרט חול דיז וועבט פון דעם קיסר זחבט מיהרן זין זעמלן המבן דיז פולפט גימחן חול זיך נחך זון ביגעבן זון קיסר פרידריך דער דוכט פון מיטרייך חול דרייסיג יחר ביז חן גילילט האט רוב. ווית וויטר שטין וועלט חולך ניינט וחהרוג גיהאט זיבן חול דרייסיג יחר ביז חן גילילט האט רוב. ווית וויטר שטין וועלט חולך ניינט גיבירטן מורט:

פרידריך דער דריט דער זיבן חול דרייסיגשט קיסר דער זון פון טרעטטוט ערל פירטט פון מיטרייך דער מבין גיאעלטיר חול חוז דז זעקטטן דור גיוועזן זיז פירטן קיסר פון דעם פון טטחט חולך חוז דז זעקטטן דור גיוועזן זיז פירטן קיסר פון דעם פון טטחט יחר חול פירטט טוזיגד חול לוויית הונדרט: דער טרון פון דיז שפריך חוז חוז קוחין זו חעלן דורך חיזן חעטלן חוז חול לוויית יחר חעטלן פון רודולפוס דער טרשט חול דער חוז קיסר גיוועזן נחך דעם קיסר חלברטוס זו פיר חול לוויית יחר חוז גרוט חולך גיבעניידיט חוז דער חעט דעם קיסר חוז חוז חוז

אין דער זעלביגי לייט זייני חשגן גיפֿחלן פֿון דעם היאל חז גרוש חז איז חין קגט חיין חול' זייני חיין
הלבפֿמוד טוער גיוועזן וויא ד' גיזאגט חין חומרים. לד חיבט חול' החבין דר שלחגן חלי וחט חוין
דעם פֿעלד חיבט גיוועזן אנטשן חול' פֿיך חול' חוין דען פֿריכטן חול' בעאיר חול' חלי ד' חומם פֿחר דחרבן
חין דער זעלביגי לייט הוט דער חאחרט דער טירקשי קיגג דען הויליגטן חב גיוועזן דיא טשחט טשלומיק:
חיין גרושי חלחאה חיבט גיוועזן חין דער חדינה פֿון חומקרן חול' דען טירקשן קיגג חחחרט חול' לוויטן
דעם ודיסלחו דער חלך חין חומקרן חול' חין פֿולן. חול' דער יעניגר פֿון דיא הוט גרושי דחטי ביוויזן
חול' חעבטיגי הילך גילייטשט דען חומקרן חול' הוט חוט גיבראכט חין חיינם טג נחך חייגנג פֿון דעם בחריק
לוויטיג טוויזיד טירקן חול' נחך פֿיר טויזיגד חשבט לוויין בחשי גיפֿחנגני. וויא דיא טשחבט גיהחלטן חיבט
גיוועזן הבן דיא שלום גיחבט: חול' זיינן חוין פֿרייען פֿום גישטעלט וחרדן חלי דיא גיפֿחנגני טירקן. חול'
הבן פֿריכן טרחקטחט חוין גיזעלט לד טן חיהנן חול' דער פֿחר וחהרט חיט חנדיד חיט גרושי שבועות:

ולדיסלא דער חלך חיז פֿולן חול' חומקרן החבין חיהר פֿריכן שלום ניט ביקרעפֿטיגט חול' הוט זיין
דיך גיבראכן חיט חר לויבונג דעם בופשט חיניגיזם דער פֿירד חול' חיבט חוין לויהנן קוין חוין דען
חחחרט דער חלך חין טירקיין חול' חיבט חיין גרושי חלחאה לוויטן חיהנן חיוועזן חול' חיין פֿעלד שלחבט גיחבען
חול' הוט דרייא טג חול' דרייא נחבט גיוועזט חול' דיא טירקן החבין זיך חייגט טר גשפֿיט חול' דיא הייגשיטחרי
הבן דורך גיזעלט חול' החבין זיך דורך גישלחגן חול' הבן דען חלך ודיסלחו ביקוחן חול' החבן חיהנן חוין זיין לעבן
גיבראכט חול' חין דער זעלביגי שלחבט זי נן טיטטן גיבלבן חבלייב טויזיגד חן חחבט פֿון פֿדשטן חול' הערן חול'
פֿון דיא טירקן זיין גיבלחיבן דרייסיג טויזיגד חן חול' דיא טירקן החבין דעם חלך זיין קחפֿט גיוואן חול' החבינהן
חוין חיין הולן שפיי גישטעקט חול' הבן חיהנן חרוס גיטרחגן חין דער חראבי חול' חיט זיך חיהנגיוואן חין
טירקייא דיא חיבט פֿחמירט חיט יחר ר"ד טויזיגד חול' תחוד לוח לחלדנן חולרים. קחויאירוס דער ברודר דעם
חלך ודיסלחו דער הוט גיערבט דיא גחלי חדינה פֿון פֿולן חול' חיבט גיזחלבט חול' גיקריגט חין דער
רעיזדעט שטעט קריקח חיט יחר ר"ד טויזיגד חול' תחוד לו דען חולרים. חול' חוין דער חדינה פֿון חומקרן
חיבט יעניגרל חול' גחבירחטיר וחרדן דער קחשפיר חול' קעטטוליכר פחרטשן חול' טטחרקיר העלד חול'
קריגט חן דער הוחפֿרוס:

חים יחר ר"ד טויזיגד חול' תחוד לוח לחלדנן הוט גחט לחוין רעגיניבלוט חין דיא טטחט רוס חול' חיבט
חיין קיגד גיבחרן. וחרדן חיבט חעקט זין חול' חיבט חיין גרושי פֿרד ליטרוס חיוועזן דחז דיא פֿרד
זיך פֿון חיהרפֿ חרוס גירוקט החט ח"ל פֿיל גרושי בייטי חוין חוך דיא פֿיפֿחן. חול' פֿיל פֿון דיא טטחט
לייטן זיינן חין דיא פֿרד פֿרד ליטרוס גישטחרבן חול' הוט זיך חוך חין זיינן חחבן זיהנן גר גרויזיג חול'
פֿורלוין חול' חן הוט עז חויז גילויגט דיא טטערין זיהר די עבידיטט חוך דיא יחידה פֿון דיא חולרים. חול' וחז
דיא פֿרחפֿליטחט החבין חז חיבט עז חוך גישטהן חול' דער חחויט הוט זיך טג לוטג גישטערקט חול' חלי דיא
חולרים דיא חיבט החבין חוך חיין זיידר טטחנד טון דיא זייגן הויפֿן זיידר חפֿ חיבט חיין לד עז:
גרושי חלחאה חיבט גיוועזן לוויטן דעם הויפֿיבוט דער גחבירחטור פֿון דיא חומקרן חול' לוויטן דעם חחחרט
דער חלך חין טירקיין. חול' זיינן חין חיינם טג חיבט דעם חומקרים פֿחן דעם פֿולן גיבלחיבן טויזיגד
חן. חול' פֿון דיא טירקן זיך חול' דרייסיג טויזיגד חן חול' דיא החבין רחטגיריט חול' חייגטטר
גישפֿיט חול' דיא החבין הויריט ביקוחן חול' הוט חן חיהנן חול' חיבט חיין גרויזיג גחלרפֿחר
חיהנן חוין גחבן חיבט פֿחמירט חיט יחר רח' טויזיגד חול' תחחי לוח לחלדנן חולרים: חיין גרושי
דבר ב"א חיבט גיוועזן חין דרייא חלקיק דער וועלט חיט יחר רי' טויזיגד חול' הן לוח לחלדנן חולרים חיין חלפֿין
דבר דיא דעריגלייכן ניט גיוועזן חיבט ניט דער חערח דיא חן גילויקט קיג וויא חבבן גיחאלט חיבט חול' חן הוט קיין
חחרט גיוועזט וויא חן חיט חיבט וויילכן זחל: חול' חן הוט גישטעלט דיא חין דעם דבר ב"א גיבלחיבן זיין דיא דריטי טייל
פֿון דעם עולם שפֿנגי טיטן של חול' קחסטיבט חי' קג':

חין דער זעלביגי לייט זייני פֿיל טטרייט חול' לחוך גיוועזן דען לוויטן ברידרן לוויטן פֿרידריך קהר
פֿירטט חול' וויהעולם קהר פֿירטט פֿון חקטן חול' וויל דער קהר פֿירטט פֿרידריך דיא חוביר החר
ביקוחן החט חבז חיז ברודר וויהעולם דיא חיבט פֿון דיא גיבראכט חין דיא לנד חייגן. חול'

ווא איז דאַרטין הין גילאַגיט זייַן החבן איז מין גרושיאר וויטטוג גיאַחבט מין דעם לאַנד איט ברענין מול׳
זעגין טטעלין מול׳ רויבן מול׳ מלי ווחש איז מן גיטרחבין החבן דאַז החבן איז איט גימוין עז אחג זו גיהערט
החבן ערייד מדיר ערייד מול׳ מיך מלי קלוטטר מול׳ דיעטט הייַרן החבן איז ביטטחלין מלי ווחש איז דרין
גיזוגרן החבן מול׳ דיא טטחט נירח החבן איז בילאַגרט ווייל די איינטטי פאַלק החבן מיהרי בעטטי ווחש
דח הין גיטחן דח איט ביפרייחן פאַר דעם ערייד מול׳ איז החבן דיא טטחט בילוחזגן מול׳ החבן דר נידר
גיאַחבט מלי ווחש דרין מיזט גיזוגין פון אעטטן מול׳ החט ביטטחנדין מן פיל טויזינד זילן מול׳ דיא טטחט
החבן איט פאַר ברענט · מול׳ דיא גרטי הירגוט מול׳ דיא טרייבן מיהאן גיטחן החבן מול׳ דיא בייטן
דיא איז גיאַחבט־החבן מול׳ איט גימוין החבן דז מיזט ניט זו ביטרייבן ווחש עז פאַר מין מוחח געלט מן
גיטרחבין החט · טבגי מי׳ט׳ל׳ :

דער בופטט ניקומט דער פיפט דער החט מין אינן מן מטכט: גישיקט איט נחוין יהחניט
קחפיטחט מול׳ דען יובל פחטט זו החלטן מן דעם יחר מיט פיפטן יחר מיט פינפטן טויזינד
דיא גיאַעלט עד מיזט קוין מן דיא טלעוויא חז מיזט ער גרושר עהר מן גימוין וחרדן מול׳ מטפחמגן
וחרדן מול׳ מלי ווחש עד ביפולן החט דעם זעלביגן זייַן איא נחך קוין מול׳ החבן מיהן פחטט פאַר מין חב
גחט גיהחלטן · מול׳ דיזר החט איט דיא יהרן מן גיהחבן מול׳ מיהניזולי זיחכן זו גיאַעטען ווחש זיא ניט מן
מיהרי גידחקין גיהחט החבן נחך פיל ווענגיר דז זיא עז מן דער דחט גיטחן זולטן החבן · מול׳ דז החט זו
ווענגין גיבראַכט דז דיא איינטטי פון דיא יהרן דיא מן דיזר יחר שחפט גיזוגין זיין דיא החט אן פאַר ברענט
חבער דיא מיזוחהיר מן פרעמט דיא החבן דעם איך ניט גיגלויבט זייַ וחרטן מול׳ החבן דיא יהרן מן חכט
גימוין מול׳ החבן זיא ביטילפט דז זיא מיהר זעבן מר החלטן החבן מול׳ החבן זיא מוז דעם יחר הירויג
גישיקט · מול׳ עז טרייבט הירויקוס רייטן חיך דעם דך קף׳ דז ווייזיא מז מן גרושי זיר גיטחן החבן מול׳
מז מוהן טולדיג בלוט פאַר גחטן דערי ווענגן החט גחט דער מלאַעבטיג ווייַ טטרחך הויפן ווייַ חיך זיא
גיבראַכט מול׳ מיהן פיל מהן קוק זו גיפיגט מלי ווען מן פלחג פון ווייַ חיך זיא מיט טחפט טלעזיא פאַר בייַ מיזט
גיזוגין מז מיזט גלייך דיא מנדרי דח גיזוגין :

מחטוט דער מנדר דער קינג מיבר דיא טירקן מול׳ דיזי מיזט דער ניטטי אלך גיאַעזין פון דעם טטחט
מול׳ גישוענפט מיהאן פאַל דריטן יחר פון ווייַ חיך מיט מלפת מול׳ ער מיז פינפט מול׳ זוחלניג יחר חלט
גיזוגין מיזט ער גחנגן גיטרחבין חיך דיא טטחט קומטטיזא מול׳ בילאַגרט מיך פינך מול׳
זוחלניגטען מפרל מול׳ החט איט זיך גיבראַכט לעהן אחל הונדרט טויזינד אחן דז מיזט מזולפן זו זחגן טויזינד
אחל טויזינד מיזט זיא בייַערטי זחלרחטן מול׳ דיא איינטטי ווייַ דייטטן גיזוגין מול׳ דער אחזוט זעלבטטן
מיזט פון ווייַ אויטרט טטחט הער פון טייטטן גיזוגין וויא חבען גיאַעלט מיזט · מול׳ דח מיזט דיא ווייַ אחגוק
דען ישני׳ וחהר וחרדן דז ער גיזחגט החט דייני פאַר ברעניר מול׳ ז׳ פיהרר זחלן מלי פון מיך זעלברט מיז
גין דח חך החבן דיא טייטטן איך זעלברט מן מנדיר פאַר הערבט מול׳ דיא טטחט מיזט מין גימוין וחרדן
מיך ניין מול׳ זוחלניגטטן אייא מך פיר מול׳ פונפציגטטן טחג פון ווייַ חבן מול׳ זיא החבן דיא טטחט
גיבילדרט דרייא טחג קומטנטיזרלוך · מול׳ הער זעלטט קיסר פון דיא יונק הער גיהייטן החט קומטנטינום
מיזט ז׳ קומטטט וחרדן מן דעם טחר · מול׳ דיזי מיזט פחמירט מיך יחר פיל טויזינד ריג׳ טויזינד מול׳
דג׳ זוק דען מלרים · מול׳ מיך טפר יוחנין גיבט הר מין מיזן דרויל מול׳ דיזי יחר עט טטיט טטי
ושאחנ״ת מדנ״ם דיא זוויא וועלט דער החבן מן מול׳ ת׳ג׳ג מול׳ פון דחטי מן מול׳ וויטר מיזט דז קימריום
פון יונק דיא וועלט מלי דיא מלרים גיהחט החבן מן אער מן דיא טירקן ז׳ קוין מול׳ מיזט נחך מז ביז דען
הייטיגן טג · מול׳ דיא לייט זוק דז דיא מלרים קומטנטינום חוכטר מירן גיאַחבי גיהחט החבן מיגדל
דז דער קיסר דיא טטחט החט זחגן בויחן מול׳ מיר מין מחין דעבן קומטנטינום נחך מיזט מחין יחר
פיר טויזינד ב׳ טוג׳ זוק דען מלרים ב׳ ז׳ דעם טירקן מהייסן קוין מיז פון דעם טרשטן קיסר קומטנטינום
אחזוט מיז דער ערשט קיסר גיאַעזין ז׳ דען טירקן מול׳ ער החט דיא מחמטין מין גימוין וחו דיא קימריום
מן ביז מן דען לעטטטן קיסר קומטנטינום ביטרעפיט טויזינד מול׳ הונדרט מול׳ מין מול׳ פונפציג יחר · דיזר

מיהרי הוך המלטוג מוך רמגירוג גיהמט החבן מין פמוחט מוך קייגרליכי וחהמוג מין קומטטטינח מך ריח
מנדיר הייטש טרפילינט מין דער אחד טחפט מראי · מוך החט טר ביאעכטיגט נוועלך אליבות מוך הונדרט
גרושי פעטטי טטטט מוך דער אחאוט החט רמגירט לוויח מוך דרייטיג יחר מוך מיוט דר מחך גיטטחרבין :
מין גרושי אלחאה מיוט גיוועגין לוויטין דיח נוך הערין ריח מין דער אדינה פריינין מוך לוויטן דעפ קחיאירוט
דער אוך מוז פוגין מיך יחר ריד׳ טוויזיר מוך תנר׳ נוך נחל דען מוליח ריח אדינה פון פריינין מיוט ניט
טטיל גיוועגין פון אלחאה מיוט לייט נחך דרייטיגהען יחר מוך ניין גרושי יחבן פחר גחנגין חביר אחך ניט פיל
דח פון טרייבן : דער בופטט החט מין מלי נחנר טחפטין גישיקט ד׳ אין ריח יובן פעטט מין חבט וך נעחין
ווח חבין גיוויעלט מיוט מיך פיגפטן יחר מיך פיגפטן טוויזיר מוך החבין זיך דחרטין פיל פחלק פחר וחאליט
מוח מלי נעגדיר מוז פיל פחלק ריח ניט ז׳ לילן ניין · חבר אחל מין טחג מיר פייחר טחג החבין ריח פיל פחלק מן
מנדיר ביגענגיט חוילך דער ברוך ריח חיבר דען טיבר גיט מוך ומגין פיל פחלק החבין ריח ניט מן מנדיר
מוז וויכן קענין בין ז׳ טרעטין ניין ומרדין מן רוק מין חייער טטונד חיער מוז פיר הונדרט וחין · טטגני מי׳
של׳ דיזיז מיוט פחמירט מיך יחר ריד׳ טוויזיר מוך תנר׳ נוך נחל דען מוליח :

פרידריך קוהר פירטט פון יחקטין החט מוועק גימוין פון דעפ קוין פון קפינגחן מלי ניוי ערב
טחפטין ווייל ער בעקומרט החט גיהחט חלז החט דער קוין פרחטילירט מוך גיוועהן ד׳
פר ביים נחבט הייאליכר וויי חין ד׳ טולחט מיוט קוחין ד׳ גיוועט ווערט חלבורג מוך דחרטין חריוי גימוין
לוויח יונגין קוהר פירטטן דוכט ערטטט מוך חלבריכט דעפ קוהר פירטט פרידריך ניוי קינדר · חביר ז׳
חחרגיט החט חן חוילך חלי נייטן נחך זעלין לחזין דיוך קוין מוך חין החט מיהן דר ווישט חגך חן גיטרחבטן חז
פרידריך קוהר פירטט פחר חורטילט ד׳ חן מיהן הפרביטירן זלי וחחבט ניוי ויט קוכטחרטין · דיזיז
החט מיהן דער קוהר פירטט פחר חורטילט ד׳ חן מיהן הפרביטירן זלי וחחבט ניוי ויט קוכטחרטין · דיזיז
מיוט פחמירט מיך יחר ריד׳ טוויזיר מוך תנר׳ נוך נחל דען מוליח · טטגני מי׳ שוג׳ : זעפוח דער קינג חוון
מוגרין דער פירלעהט חוך ז׳ דער חדינה פון פיהן דוכט פון חיחטרייך דעפ קיפר חלברטוט ניין חן דער נחך
ניוי טחט גיבחרן מיוט ומרדין ווח חבין גיחעלט מיוט · דיר מיוט גירייהחט מוך גיבריוט גיוועגט בייח
חלי קינגן מוך קוהר פירטטן מוך פחר נעחין הערין מוך קוחין חין ניוי דעיידעגט טטחט פרחג ויט
גרושי טהר מוך חחרטין דען בייח וחגיר ז׳ החטטן ויט ניוי קחטין חחדוינח דעפ קינג חוון פרחקרייך ניין
טחפטיר מוך ניוי ליבטטן חנטקיגן גישיקט חפט הונדרט רייטר ריח גחר טין מוך קחטפיר חוטירט ניין
גיוועגין מוך החבין גירטן חוילך קטטטלידיפפערד מוך חפט הונדרט רייטר החבין חייטן ווישן פפערד גיריטן
גחר ברעכטיג ד׳ דערי גלייכן ניט גיוועהן חיוט ומרדין חין חיך גחנלי וחר מוך פירטטלידי ח׳ ך קינגלידי קליידר
מוך קינן נחטין ד׳ קינן טחלן החט גיהחט · חוטטיר דעסין חיוט דער חלך זעטוח גלוזוג קרחנק ומרדין מוך
חיך חנדרין טחג ד׳ ער זיך גלוזוג החט חיוט ער גיטטחרבין חיוט ניינגהען יחר מלט ומרדין · מוך חין טייל
ווענין זחגין דיוי פיהיטיחיר חיוח נוך חיהרן גלזבן גיהחט החבין חן דעפ יהחניט הוט זיוי דעלחניין
ברשטלין פון דעפ קיפר פרידריך דער חלך חוי נרפת מוך פון דעפ קחטיחירוט דער חלך חוי פוגין מוך
וגטטין חנדרי קינגן מוך קוהר פירטטן · חביר ריח חיוחהיר מוך פירטטן ד׳ זחנדט החבין קין פרעחרן חלך
וועלין חן נעחין זגדרלין חיוין פון חיהן זלבטטין דער חוך חוי פיהן בירטיק חיוט · מוך ד׳ חיוט ריח
חוריוך גיוועגין ד׳ ויח גערין ביהחפט מוך ביפעטטיגט העטין ריח חחוטה פון פיהן הוט : גיחרג פון
ביפריד חיוי פון ריח פירטטן ד׳ זחנדט חיט קוטטעלן מוך דיר חיוט דער פוגפעהגט חלך גיוועגין ז׳ דען חלפיט חן
ויח ניין מוך דעפ נעחלי ניין טטעלן ביטרעטין מוך דיר חיוט דער פוגפעהגט חלך גיוועגין ז׳ דען חלפיט חן
פיהן ·

פיהם · מוז' ווייל ער ניט פֿון מדושי שטחם מיוט גיוועזן החבין דיס מן זאהניר דער שלעזיס מיהן ניט וועלן
פֿאר גוט מן נעמען מוז' מיהם ניט הולדיגן וועלן מוז' מיוט מין גרושר שטרייט לוישן מיהן פֿאר גילחפֿן מוז'
גרושי מוך ווילקוריים · מוז' די קומליט פֿאלק מוז דער שלעזיס החבין בין ריד גירעט מוך דען אלך יורג מז מוז
מיהרי ריד ז פֿאר שטין מיוט גיוועזן מוז וועלן ער מוז' זיין פֿאלק ז וועלן העפֿן גיבראכט די הער עמלי זיין
לעבין העט אוין לאזין מ' ער מוז'הפֿיר דרמן וועלן מוז' החבין גרושי מיהן מוז' החבין
מין ליד גיאחפֿט מוך מיהן מוז' מיך דיס פיהאשי מוז' די ליד החט מן גיוועזן מין גמלן מחכט מוז' למך מוך
דער היינטיגן לייט וועלן מן ניך ריילן וול איט דיס פיהאלן דיעזט מן מיהן די לידפֿן פֿאר · מביר די זוז מן איזין די
חלוי וואט מין דעם ליד שטיט מיוט מייטן ליגן מוז' טריגן מוז' לויטר מר דיכטי וואפֿן דען מן פֿימדט ניקט
ביטריבן דס פֿון מן קייזר קרחניקי מדר גישיבפֿט ביפֿר ניקט דס פֿון קדחפֿט · מוך זיין פֿעטיר קיסר פֿרידריך
דער מיהן מר נחפֿן החט פֿון דעם אחז מן די דער מוי אוטיר לייב מיוט קוין מוז' מוך פֿרידריך דער דוכט פֿון
זחקסן דער דעם אלך זיין שוועטיר גימוין החט מוז' דעם אלך זעמלי זיין שוואגיר גיוועזן דיוי מלי בירן החבן
דעם אלך יורג דיס שטחפֿט דר תחלטן מוז' זייני שפעליחז גוטי פֿרייגדן גיוועזן זיין פֿון מן פֿחנג ביי לוס ענדן
מלן די וואז דרוי ז טרחפֿטן מיוט די דיוי שוועליים מיוטן ליגן מוז' טריגן מיוט :

מאטיאוס דער יעניחז הוניחרוס דער חבין גיאועטיר מיוט מין שטחרקיר אוענט גיוועזן מוז' זער
קלוג מוז' מיין קריגש אחן גיוועזן · דיון פֿחרשחן החבין דיס חוגדן חר וויל ז מיינט אלך
מוך מין דעם זעלביגן יחר וויס וואז די פֿר מוך ניט פֿון מדושי פֿחרשחנין הער מיוט קוין נמך פֿיל וויגר פֿון
קינגליכן שטחט · זונדרליין ער החט חלי גוטי אין מן זיך גיהחט מוז' חלי וואט ער מן גיפֿחנגן החט די מיוט
מיהם נחר גחנגן חלז החבין דיס מן וואהניר דער שלעזיס מיהרי הולדיגן מוז' שול מוך גיוחגט פֿון דען פיהאן
מוז' החבין זיך חר וויל דיון אחטיחט ז מייטן אלך · מוז' מוך מוך דיס אדיגה פֿון אחזהרין העבין זיס מוך דען
אחטיחט מן גיוואן מוז' פֿר מוכטיר זיין שול גילחגן מוז' וויס וואז דער אלך יורג דעם אחטיחט זין טחפֿטיר
החט געבן נמך גלייך וואז החט פֿי חלי ניט שטרייט לוישן מיהן ז גיטרחגן מוז' מקליחן איט חגדיר גיהחט :
דיס מן וואהניר מן וון החבין דיס קייזרליכי בורק מוך ריגלט וואז דער קיסר פֿרידריך מין גיוועזן מיוט מוז'
החבין מיך וויהלוט גיהחבט דעם קיסר עטוואט מיבלט ז טון · מביר דיגר יורג אלך מוז' פֿיהם החט מיהן
מיקנטירט מוז' ז הילך קוין מוז' החט מיהן אלין גיוועזן מיך יחר רכב' טויזינד מוז' תטב' לוס נחז דען מלריך
מוז' מוי דיגר מ רוך החט מיהן דער קיסר ז מייטן דוכט גיאחפֿט דעם אלך יורג זיין מן אינטרבערג מוז'
פֿון מיהם זיין דיס מדרי דוכטים קוין מוז' מיהר שטחט מוז' דיטל דס פֿון החבין נמך ביי דען היינטיגן טחג
מין דעם זעלביגן יחר מיוט שטחט קרחקא פֿאר ברענט וואהרין מוי דעם פֿונטיאענט מרוי · קחפֿטיין מי' קינ'
גרושי אלחאות זיין גיוועזן לוישן דיס מזוי דוכטים פֿון ברוינטשוויק מוז' לוישן דיס שטחט לייט ברוינטשוויק
מוז' איידבורג החז גחשלזר החבר שטחט גוטיגן מרטין מיינבנק הילדסקם מוז' מגדרי שטעטן · מוז' דיוי
מיוט פחטירט מיך יחר רס' טויזינד מוז' תטו' לוס נחז דען מלריך · שפנגי מי שו' :
מוז' מוכנרן מיוט גחנגן חלוך דיס אדיגה פֿון אחזהרין מוז' פיהם מיך יחר רכט' טויזינד מוז' תאט' לוס נחז דען
מלריך מוז' החט מין גרושן חובן דמרטין גיאחפֿט חלי די גלייכן ניט גיוועזן מיוט זיט דער חב גיאועטיר
טישקי חז מין חובן גיאחפֿט החט מוז' דער אלך יורג מיוט מיהם מיט קיגן גחנגן מוז' מיהן גיבענטן מוז'
יעאריך פֿאר מיהם גיוויזיט דז ער זו חבליהן חז מיוט ער חב גילחגן :

דיא תוגריך זיין מן פֿון גחנגן מוז' החבין דמרטין גרושי בייטן גיאחפֿט מוז' שטרחסן גיחיבט מוז'
פֿיל ברחנד מן גישטעקט מוז' פֿון לייטן מוך די לעבין גיברחפֿט מוז' דר נחך זיין זיט מהייט גחנגן
מוז' החבין איט זיך גיוואן גיפֿחנגן לייטן אער חלי לעהן טויזינד אענטן מוז' מיהרן ז רוק וועג גיוואן דורך
דיס וואלפֿיש מוז' החבין דמרטין מוך גיטחן וואט זיט מן פֿולן גיטחן החבין · חלז החט דער רוכט מיבר דיס
וואלפֿיש איט נחיון שטעפֿן חלי זיין פֿאלק ז מוחאן גילחגן מוז' מיוט מוך זיט מן גחנגן מוז' החט מין גרושי
אכה מוכטיר זיט מוי גיטיילט מוז' דיס מיבר בויבן זיין החבין דיט פֿלוכט אוין געבן מוז' פֿיל פֿאר נעמי מחכט
דעם טחטרישן אלך זיין מן החבין זיט גיפֿחנגן ביקוין · חלז החט דער טחטרישי אלך גישיקט פֿאר נעמי מב

גיזאנטי מים טרענט הונדרט פארשאנין אונ׳ האט דעם דוכם ביפאלין ער זול זיין זון לוז לאזין אנדיר זולי איט
איהם איין פעלד שלאכט האלטין אונ׳ ער וויל קואין אן לו ליהן אונ׳ וויל איהם קיין אענשין לעבין לאזין אין
זיינם גאנלין לאנד · אונ׳ האט איהם נאך זונשטין שיאפפליכי ריד אונ׳ שאאך ריד ביפאלין וואוריבר דער דוכם
שטעפאני גאר לארניג איזט וואדרין אונ׳ האט ביפולין אן זול איהן אויז דעם גיפענקנוס ארויז טון אונ׳ האט
איהן פאר דיא אב גיזאנטי האט ער לאזין פירטלין אונ׳ דיא שלוחים האט ער אויך לאזין אום איהר לעבין ברענגין אונ׳
איינן פון דיזי אב גיזאנטי האט ער לאזין נאז אונ׳ אוהרין אב שניידן אונ׳ האט איהן ווידרום לו רוק אין זיין לאנד
גישיקט דז ער זיינם הערין דר ליל קאן וואז דא פאמירט איזט דז איזט גישעהן אים יאר רל׳ טויזינד אונ׳ תע׳
לוס לאל דען נולרים · הינריקוס רייטל דך רטו׳ :

ולדיסלא דעם קאזאירט דעם אלך אויז פולין זיין זון דען האבין זיך דיא הערין אונ׳ פירשטן אויז
פיהם אר וויל לו איינם אלך ביא דעם אלך יורג זיין לעבין אונ׳ ער איזט אויך איט לו פרידן
גיוועזין אונ׳ וועלין זעלבשטין האבין · אונ׳ דער ולדיסלא האט דעם אלך יורג זיין זון איין וועקמל ברייך גישריבן
דז ער איהם לאלין וויל דרייא אאל הונדרט טויזינד גולדין · דיזיז איזט פאמירט אים יאר רלא׳ תעא׳ לוס לאל
דען נולרים אונ׳ דער ולדיסלא איזט דער פונפלעהנטי אלך אין פיהם גיוועזין אונ׳ איזט דער אוטיר פאטיר
גיוועזין פון דעם קיסר אקסיאיליאן דער אנדיר · אונ׳ דיא העקילרייא אונ׳ שטרייט בארי זאכן דיא פאמירט
זיינן אונ׳ אלחאות אונ׳ לו זאאין קונפט דז גיוועזין איזט לוויש יורג דער אלך אויז פיהם אונ׳ לוויש אאטיס דער
אלך אויז אונגרין אונ׳ דער קיסר פרידריך אונ׳ דער בופשט אונ׳ קאזאירום דער אלך אויז פולין אונ׳ זיין זון
ולדיסלא דער אלך אויז פיהם אונ׳ דיא אינוואהניר פון שלעזיא אונ׳ פיהם דז זיין גאר וויט לויפטיגי זאכין אונ׳
גאר פיל דא פון לו שרייבן איזט דערי וועגין האבי איכט קורץ ביגריפן אונ׳ ניט פיל דא פון גישריבן · גאר איין
וואראי לייט אונ׳ גרושי הילן זיינן גיוועזין אים יאר רלג׳ טויזינד אונ׳ תעג׳ לוס לאל דען נולרים דז דערי גלייכן ניט
גיוועזין איזט אין הונדרט יאר אונ׳ איזט קיין רעגין ניט גיוועזין אין דעם גאנלין זואיר אונ׳ זיינן איין גיטירט אונ׳
איין גיטרוקנט אלי דיא בעך אונ׳ פלימנטיגי וואשר אונ׳ אן האט קיין אעל אאלין קענין דז אן באקין האט קענין
ברוט וועגין אאנגיל דז וואשיר אונ׳ אין פיל אורטין האט אן דז וואשיר קויפן אוזין דען אן האט עז גאר וויט
הער בראכט · אונ׳ וועגין גרושי הילן זיינן דיא וועלדיר אן גאנגין אונ׳ האבין גיברענט הארץ אונ׳ טירינגן אונ׳
זונשטין אין אנדרין וועלדיר אהני דיזי גיאעלטי · אונ׳ אין פיל אורטין האט אן עז גאר ניט לעשין קענין אונ׳ זיינן
פיל אייל וועגט אין איינם ראפיר פאר ברענט · אין דעם נאך פאלגנטיגי ווינטר האט עז גרושי שניא געבן אונ׳
גרושי קעלטין אז אויך דערי גלייכן ניט גיוועזין איזט אין הונדרט יאר איין זולכר שארפר ווינטר אונ׳ זיינן פיל
אענשין אונ׳ פיך דרויך גאנגין דיא דר פרארין זיין אונ׳ אויך גרושי שטארקי ווינט גאנגין אין דער זעלביגן לייט
אונ׳ דער ווינט האט פיל טרן אום גיוועהט דיא גאר הוך זיינן גיוועזין דיא זיינן לור ערד גיפאלין אונ׳ דער ווינט
האט גיוועהט דען שניא אויך דיא אענשין דיא אים פעלד זיינן גיוועזין אונ׳ האבין אוזין דר שטרואין אונטיר
דעם שניא · אויך אויך דיא הייזרן דיא אים טאל גישטאנדין זיינן דארויך האט דער שניא גיוועהט אונ׳ איהרי
הייזרן זיינן איהרי קברים גיוועזין · שקנגי טי׳ שלו׳ :

מאטיאוס דער אלך אויז אונגרין איזט גאנגין אויך דיא אדינה פון פולין אים יאר רלד׳ טויזינד אונ׳ תעד׳
לוס לאל דען נולרים אונ׳ האט דארטין גרושי גזילות גיטאן אונ׳ גירויבט אונ׳ גרושי הריגות
גיטאן אונ׳ אין אלי לוויא הונדרט שטעט אונ׳ דערפיר האט ער פאר ברענט אין דעם פייאר · נאך דעם האט
גישיקט דוכם האנט אויז דער שלעזיא אונ׳ ער האט אויך דערי גלייכן איין חורבן גיאאכט אין פולין דז דערי
גלייכן ניא אאלש גיוועזין איזט זינט הערי דז דיא טאטרי פולין חרוב האבין גיאאכט · אונ׳ דער קאמאירום
דער אלך אויז פולין וויל ער שטרייט אונ׳ לאנק גיהאט איט דיא הערין ביבארום דיא זיך אלי פיינדליך דר
קלערט האבין אזו האבין זיא איהם ניט לו הילן וועלין קואין · אויך דער אלך אאטיאוס האט לאזין אויז רופין
אונ׳ ביפעלין לאזין לו אלי זיינם פאלק דז אן קיין שאדין טון זאל אן דעם גוט אין דעם גאנלין לאנד ביבארים אונ׳
ניט פון איהנן לו נעאין קיין פפעניגש ווערט וואט איין שאנעשטיל ווערט איזט · נאך דעם האט דער אלך
קאזאירום אויך זייני אאכט לו אזאאין גיאאכט אונ׳ איזט גאנגין אויך דיא שלעזיא איט איין גרויזים פאלק גאר

שטארק

שטארק אוֿן דיזי לוויית מראטן החבן קיגן מנדיר גישטאנדן ווית דית גרושי בערג. דער אוֿך מוז פוֿין החט
מין האבן גיאחבט מן דער שלעזיט אוֿן; דער אוֿך מוז מוקגרן החט מין חובן גיאחבט מן פוֿין אוֿן; די זאך
פֿחוֹק החבן מן גיהאלטן דיזן אוֿן שוֹק אחבט. מן דער יעלבינן לייט זיין ווידרוק זו רוק קוֹאן מוז דער
אוֹחאה פֿון נידר זאך דיזי לוויית הערן דוכט ערנשט קוהר פֿירשט פֿון זחקמן אוֹן; דער דוכט יורג אוֹרק גרחב
אוֹן; החבן איט זיך גיברחבט פֿיל גיהחרישטי לייט אוֹן; אוֹרכלאוי לייט. אוֹן; דיזי זיין אוֹך איט מיהרן אחבט
גחנגן מן דית שלעזיט היזין מן פֿחר ביטוק אוֹן; ביגער דית פֿירשטן הערן אוֹן; גיוויין פֿחוֹק מן פוֹלן אוֹן;
מן שלעזיט. אוֹן; זית החבן גישיקט זו דיזן לוויית במרטיזן דו זית זוֹלן שוֹק אחבן איט אנדיר אוֹן; וועד
דען שוֹק זו רוק החלטן וועדט אוז וועדט מן דער קונטרט במרטיזן הילך לייטשן אוֹן; מוֹי מר פֿעדרוס אוֹן;
פֿחר זחן טון. אוֹז החט זיך שוֹק דרוך מר פֿחוֹגט: מן דיזר פֿחר פֿחוֹבחני לייט זית דער אוֹך קחוויכוס
גיזוענין מיט מן דער אדיזה פֿון פוֹלן זיין דית טחטרן גחנגן מן פוֹלן אוֹן; החבן גישטחלן אוֹן; גידויבט
רליחוֹת גישטחן זוית מיהרי גיברויך מיט אוֹן; החבן אוֹך הונדרט אוין וחנגט גיברענט אוֹן; גיזענגט אוֹן; החבן
איט זיך גיפֿיהרט מין גרויזיך טוחת וועדט אוֹן; געלט זוחט זית החבן ביחט גיאחבט אוֹן; פֿיל
גיפֿחמגן מהני נאֹן החבן זית איט זיך גיחאלטן אוֹן; זיין מן מיר לחדרן גילחנגט איט פֿרייהן. היריקוס רויטן
דל רוֹם, אוֹך איט באריק: מן דעם זעלבינן יחר מיט דער דית ט־עק גחנגן מן פוֹלן אוֹן; החבן אוֹך
געטין אוֹי קרויט אוֹן; גרחז אוֹן; פֿרידטן דו פֿעלר אוֹן; פֿון דחר החבן זית מיהרן אחט גיאחבט מן דית שלעזיט
אוֹן; פֿיהם אוֹן; אוֹשכוֹ: רויטן דל רוֹם:

מאטיאוס

דער אוֹך מוז אוֹגרן מיט גחנגן אוֹך דית אדיזה פֿון איטטריך אוֹרבויליגן מהני פֿחר
זוֹן איט יחר רוֹן טויזיד אוֹן; תעזי אוֹן; זען זחן דען טוֹלוֹת אוֹן; מיט פֿחר זון פֿחר ביית
גחנגן אוֹן; החט אן דעם טוח שטרחת אין גיאחן פֿיל שטעט די איינשטי זחר שחבט איטטריך בי; אן די
זחר שחבט בייחרן בי; די דער קיסר פֿרידריך גילוחנגן מיט גיוענין די ער זיך החט אוזין פֿחר גלייכן אוֹן;
מיהם אוֹי זיין זוֹן גיטחן אוֹן; מיהם וידרוק דית קרון דען דעם אוֹלטן אוֹגרן זו רוק געבן וועלכי דער קיסר
אן דען ערדין החט גהחט זוֹן דעם קיסר אוֹברטוט אן. אוֹיך החט ער אוזין פֿחר ליחן
קיין ערבין אן אעדין וון דית ווחן ער דער נעגשטי ערבין מיט גיוענין זוֹם קיסר אוֹברטוט אוֹן; זיינט אן
געוואן אוֹן; החט מיהם נאך דר זו גענן הונדרט אוֹן; אכצין טויזיד גולדין. קחסיוס טי; קחב; אוֹן; רייטן פֿי;
רוֹן: קרחוֹם דער אעכטוג דוכט דער רוכס בורגונד מיט גחנגן אין דית אדיזה פֿון נידר זחן אוֹן; החט
פֿיל שטעט אין גימחן אוֹן; פֿחט דית אויגשטי שטעט פֿון געלדן הולחנד פֿרחבחנט זוחדרן. אוֹז מיט
דער קיסר פֿרידריך מהני אוֹן; קיגן גחנגן אוֹחאה זו החלטן איט ביית שטחנד דית אויגשטי הגאוגט אוֹן;
דית דוכטין אין מחשכ: אוֹן; החטי זיך גרושי אוֹחאה לוויטן זית אר החבן זחגי לייט זחג. נחך דעם מיט
שוֹק לוויטן מיהרן וועדרן אין פֿוֹלי קונטחגין זו דער קרחוֹם זוֹי ביהחלטן דית אדיזה וחט ער איט דעם
שוועדט גיוענין החט. אוֹן; דער דוכט החט געבן זייני מיינידי טחבטיר אירם זו דעם אחקסאיליין זיין אן
זו מייר קחוֹלן דיר החט ביהייטן פֿרידריך דער אן פֿון אחקסאיליין. דיר מיט גיוענין דער אחקסאיליין
דער קיסר מיט וועדרן אין רק, אוֹן; פֿון דחר מיט דער קרחוֹם גחנגן דורך זחגיגן אוֹן; החט דחרטן
אוֹך גרושי פֿיקטחריי אר החלטן. נחך דעם החט ער פֿיל אוֹחאה גיפֿ הרט קיגן דית שוויילר אוֹן; קיגן דית
לרפֿדיט. די ער אין דער זעלבינן אוֹחאה גיבען מיט זחיבט פֿירעטן טויזיד אחן וחוֹן ביועדשי לייט.
אוֹז זיין דית דוכטיק גחנגן אוֹן; החבן וועלן אין נחאן גחלן בורגונד חביר די פֿחוֹק די זחגרט החבן זיך זון
דית לרפֿדיט גיוען אוֹן; החבן גישטעלט קיגן דית לרפֿדיט ביי קוחן מיט דער דוכט אקסאיליין פֿון חיסטרייך מיהן
דית העדין זו ווהר גישטעלט קיגן דית לרפֿדיט ביי קוחן מיט דער דוכט אקסאיליין פֿון חיסטרייך מיהן
זו הילך אוֹן; החבן אין אכה אוֹי גיטיילט אוֹנטיר דית לרפֿדיט. אוֹן; די החט מיהם אין רוהם געבן ביית אוֹי
קיגן די זחגדט אוֹן; דית דוכטין אוֹן; החט ביקוחן דית זחגן אדיזה געלדן אוֹן; הולחנד ברחבחנט אוֹן; אוֹי דית
אדיזה פֿון נידר זחג דעם אוֹלטן בורגונד. די אין גלייך דען דוכטין פֿון חיסטרייך בי;

דען היינטיגן טאג · אוך פון דאסי מן מאל / ווייטער זיינן דינסט ערען מאל פֿירשטן פון מיטטרייך מלוי היכֿר אחרדין
אוך מיהר גיאמרק גיוויטרט אוז מיין זאמר שתּבֿט דיא קיין עבר המט גיהמט :

וְהָאנִישׁ דער רוכט מיט דער אחמקי מיזט גאר פֿיל פחלק חויך דיא גרוס אוך / ווייט ביריהאשי
שטאט נאכֿי גרחר דיא דא ליגט ווא זיך דיא ליטה מוז זאמ מן דעם ענד דז דיא זעלביגי לייט
המבין מורדרלך אוזין אט גענבן ס דעם קוראטריום דער אלך מוז פולן אלי יאר ווא פֿיל טויזינד גולדן פוליש
אוך / המט דיזי שטאט בילאגט אוך / המט איא מיבר קוראן אוך / גיבלינדרט אוך / זייני זאלדאטן פֿרייי גיאתבֿט
אנדרליין המט פֿאר בילאדן דרוי דרייא הונדרט וועגן איט זילבר אל / גאלד אוך / מוזטן קאשטרי זאכֿן אוך / דיזי
מיזט מן אולר פֿון דעם הוכט גיברחבֿט ווארדן · דיזי מיזט פאמירט אוך יאר רלט / טויזינד אוך / תעט / פֿון
לאנד דען מלריק · קאטוט מי / קמב / אוך / רייטל דל רס / : מן דעם זעלבֿיגן יאר המט דער אחאוט דער קיסר
פֿון קוסטנטינא גישיקט פֿינל בחשי איט הונדרט טויזינד מאן מיטל ביוועהרטי לייט אוך / זיך / לאנד דיא שתּבֿט
זיבן בערגן אלו מיזט מיבר זיא קוראן לו שטרייטן דער אחטיאוט קיג אוי מוקגרן איט מין גרוסי אחבֿי אוך /
המט מין גרוסי אכא מונטיר זיא אוי גיטרייט אוך / אלי זאמ שר מן גיטרחבֿן המט דז המט ער אלי דר נידר
גיאתבֿט · אונדרליין פונפֿציג טירקן המט ער גיפֿענקליכֿר ווייז איט זיך גימאלן אוך / וידרוק איט לוסט אוך /
פֿרייד מן זיין לאנד גאנגן · רוימל דל ראה / : ביימאטיט דער אנדר קיסר לו דען פירקן אוך / דער לעהנט אלך
המט מין גרוסי אכא מונטיר זיא אוי גיטרייט אוך / אלי זאמ שר מן גיטרחבֿן המט דז המט ער אלי דר נידר
גיאתבֿט · אונדרליין פונפֿציג טירקן המט ער גיפֿענקליכֿר ווייז איט זיך גימאלן אוך / וידרוק איט לוסט אוך /
פֿרייד מן זיין לאנד גאנגן · רוימל דל ראה / : ביימאטיט דער אנדר קיסר לו דען פירקן אוך / דער לעהנט אלך
פון דעם שטאט מוטיאלן דער המט דיא אולבה מן גיטרעטן נאך דעם פֿאטרט טוט דער אחאוט מיט יאר
רוימ / טויזינד אוך / תמ / פֿון נאל דען מלריק אוך / ער אוך המט זיין אלטוי גרייטר אוך / וויטר גיאתבֿט · מבר ז
פֿאלק פון דעם קיסר פֿרידריך אוך / ז פֿאלק פון זיינם זן אמקטיאליין דער נאך מיהם רחגירט המט דיא
המבין מאר פֿרידריך אוך / ויבֿליך מיאר גילעבט :

אִים יאר ראג / טויזינד אוך / תפג / פֿון נאל דען מלריק המבין זיך לו מזאלן גיאתבֿט אולבֿט פֿאלק דיא נאך
מן גיזומרליט זיין גיוועזן אוך / פֿאטט גיגלויבט המבין מן דען גלויבן פון יהמיט הוט אוך / זיך
גיאתבֿט מיבר דיא עירויבט אוך / עלטשטן דער שטאט אוך / המבין איא אוך ז זעבן גיברחבֿט מין דעם רחט
הוז אוך / המבין ניט מין מיילינגן מיבר גילאזן אוך / דיא מינן המבין איא אוי / דער שטאט מרוי
גיאגט · ווא דער אלך ולריטולו זיא גישטרחבֿט המט אוך / איט גוטי ווארטן זיא וידרוק אוך / דען דעבֿטן וועג
המט וועלן ברענגן אוז המבין זיא איט שטין אוך / מיהן גיוואלפֿן אוך / אוך / מיהן גילימלט אוז מיוט דער
אלך וידרוק מין זין הדר גאנגן אוך / זייני וועלין המבין איא איט גוטי ווארט מב גירעט ז זיא דעם אלך ניקט
גיטטן המבין · אוז המט דער אלך ולריטולו זיך פֿאר היישן ז דו ער זיין זעבן טאג ניט אין קוראן זול מן דיא
שטאט פרמג · אוך / קיגן אובנט זוא עז גאנג דוקלו אוי וועלין אוי ער אוי זיינם טאמט אוך / קיגליפי
ואהניג מב גיוויכֿן אוך / מיוט מיבר דיא אולט גיפֿארן אוך / המט זיך ז שלאמ וועגלעמלוט ביגעבן ז ליגט
מיהרן קיגליכֿן שטאד גיפֿיהרט מן דיוט גיאפֿנטן טאמט ביז לר היישיגן לייט : מיט יאר ראה / טויזינד
אוך / תפה / פֿון נאל דען מלריק מיוט מין גרוסי אלי ראה וועלין זוישן דעם קיסר פֿרידריך אוך / לוישן אטיאוט
דער אלך אוי מוקרן אוך / דער אלך אוי מוקגרן המט זיך איינטר גישפֿילט אוך / מיוט גאנגן אוך / דיא שטאט
זון אוך / המט דיא שטאט בילאגרט אוך / לאנגי לייט דר פֿאר גילעגן אוך / גרוסי זאכֿן מורזאכט ביז מין
אוך / המט דיא שטאט בילאגרט אוך / דער אלך אטיאוט המט דיזי שטאט דעם קיסר מב גימאלן אוך /
אוט קאלן המט גאלטן הונדרט גולדן אוך / דער אלך אטיאוט המט דיזי שטאט דעם קיסר מב גימאלן אוך /
דער קיסר המט זיך זאפֿירט מן משכֿי אוך / דיא קוהר פֿירשטאוט / הערן אוך / גאוויזיך המבין מיט מני עהר
אוך / רעפיטאליין מן גיטטן :

וּרדִינגוֹרוֹם דז מיוט דער גיוואלטיגר אלך מן מערד המט ביאעבטיגט דיא גיוואלפֿיגי שטאט
גרמאטי פֿון דען יטאעמליך מב גימאלן נאך דעם דז דיא יטאעמליך טון מונטיר מיהרי
גיאאדי גיהמט המבין זיבן הונדרט אוך / פֿיר אוך / זיבנליג יאר ווא מבין גיאעלט מיט יאר רעה / טויזינד אוך / תשטו / זעט נאל דען מלריק : דער אלך
אטיאוט אוי מוקגרן מיוט גיוועזן מיט יאר ראר / טויזינד אוך / תשבֿ / זעט נאל דען מלריק · אוך / דיזי מיוט גיוועזן אוך / דיא חכאטן זער
גיליבט

גלויבט מול זיא מויז גיהאלטן מול, מיהען ביזאלדוג געבן מול, נאר קיקיליך מן דער אלחאה גיוועזין מול מן מלי
זייני גישעפטען מיוז ער קיקיליך גיוועזין: מיך קען דר ניין ווית ער מין קיקיליכר אעגט מיוז גיוועזין מיין
אמל מיוז ער ימגן גירטן מן מייגן גיוועזין החט ער ועלין זייני העגד וועטין מול, ז' ומרי החט ער מוז גיטחן
זייני קאטפרין מול, קיגשטוליכן ריגן דעז ער מן גיהחט החט דא איז מיהסן דער טטיין ניט זו נחט וועדדין מול,
החט מיהן הין גילגט מול מין טטיין מז מיוז מין גרושר רחב ז' קוגין קוזין מול, החט דען ריגן מין
גישוונדין מול, מיוז מוועק גיפוחגן מול, החט זיך גיוועלט מוזך מין בוים מן דעם וועלד: אלז במלך החט דער
אלך זיך קימיק גימוין מול, החט נאך דיר רחב גילילט מול, ניימר מוזך זיא געבן מז מיוז זיא רחב הירוטיר
גיפחגן מוז החט ער זיא רחב מוזך גישטיטן מול, זיין קיגרלין גימוין מוז דיר רחב מיהר ניב: מול, זיוגרחשי
אירחקין מול, ז' מיהסן גישעהן מיוז איז דיר רחב החט ער ביפחגן ז' אן מ זיך אלי זיא גמלד טטיקר זיא דא
גיבערטהט מוד גיאיגלט שוערדין מין זיין גמלי אדינה זו אן מין רחב דרוך אינלן מול, מין ריגן מן דעם אוגר
מיוז אן מוזך נאך גיאיגלט שוערדין מין זיין גמלי גיפינד מול, אן הייטט עז רחבן טוגטטן מוד גוד גודין: רויטו דך ראב'
דער אלך אמטימום מיוז מין קרמק וומרדין מול, זיין מיהסן ז' גישיקט וומרדין פיגן מוז
מיטלמן מול, דער אלך החט דר פון גענמן מול, וחט ער מיבר גילמן החט החבן זייני בריפטי גענמן מול, זיא
דער אלך גיפרחגט החט מך דען מיבריגן פיגן מול, זיין ניט דא גיוועזין מיוז ער זער למרינ דריבר וומרדין
מול, מיוז מיהסן מין פרחשט מן קוגין מול, מן מין קרמקהייט גילחטן מול, מיוז גישטארבן דא פון: דיוז
מיוז פמטרט מיך יאר רל' טויזינד מול, תל' פון נאז דען מלרין מיך גוויז מול, דרייסיגטן יאר ז' זיינ

אלפות:

נאך פעם דז דער אלך אמטימום גישטארבן מיוז החט זייני אלפה מר ווילט איט גוט הייטוג דיא
פירטטן דז ומרד מוגרן פון אלך דען ולדימלו דען אלך וווי פיהסן דז ער זו מוגרשר אלך זיין
רחב איט אלפין בידיג דז ער זיא נעמען זו פר מיא וווי ער מיהר מוך זי: שרחמן החט דיא מיא מול, דיר
מין מוגרן מן גיוועזין מיהסן מול, זיין ברודר ולדימלו דער אלך מוז מוגרן מול, פיהסן החט דיא אלפה מן גיטרעטן
גיוועזין מוך מיהסן מול, מיבר דיא טלעזיז מבר החט ניט זמך מן גישטמרדין החבן זיא טלפה גיאחבט איט מנגדיר
מול, דעאוטיגר מול, גחטט פורכטיגר הער גיוועזין מול, מיך מיהסן מיוז דער פסוק ז' זמגן גיוועזט וועד דא
מול, החבן כורה בריה גיוועזין איט מנגדיר: דער קיסר פרידריך מיוז מיין קוגר ומר טטענדיגר אעגט

מאקסימיליאן

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0252
DFG

מול ביים דיור רמזה מיט לייבט ניפאר ס ביאזרגן • מביר מיך האב מין פעטיר גיהאבט דער גיהייסן האט ר' שאוול דמקטיר דער האט אעלטיגי רפיזות דר ס גיזוגשט מיך מין מדרי אחזיחר דז ער זולפי פארשמינן קאריין האט קעגין מהני גיפאר • מביר זוגטען האבי מיך קיינט הערן זאגן דער זולפט מיך גיזען מין גיזעלן אלפות פון סיהם מול פולן מהני דיין איין גיאעלטן פעטרן •

אין אמן מיט גיזוגיזן מין גימבא איט קילואכי מיט מין אעלטיג פולטיפוס גיזוגיזן דז ס זאגן מיט פולמפי מול האך גיטשידילט גיזוגיזן דער האט אוכח-גיזוגיזן איט דעם אלך ורדיימט דער אלך מן מאלם מול מין מיין טימקורט גירמטן איט מגדיר זוגן דיא ווירן דיא טטעטיקליך גין אלך דעם יפ מוקיפוס פון אערב זייטן אלך אזרא אלן פאלגן דז פעריגיר אלך אערב זייטן נאך אחר טאפט מיט מול ס קיין יפ • אלז מיט ער אז קוריפוס גיזוגיזן מול האט אלך זיין קאטטן עטליכי פארטאגן ס יפ גישיקט מיט ס קונטטאפטן אלין דר נאך מייני אחר-טאפט ליגט • אלז ווא זיא ליין גירייט זיין אלז זיין מן גיעלעט מול מין מין אחר טאפט קוין מין מיין ווען דיא מן נעט נאכי אוגדא • דיזיי מיט פארטירט מיך יאר רנ' טויזינד מול תלר' פון נאל דען מלריס • אז טרייבט היניקוס רייטל דל רמ' מול זיך פערגיר מין מיך יאר רלג' טויזינד מול תקל' פון נאל דען מלריס • יהאן אלברטוס דער אלך מיט פון ס ליהן קוין מיט מיבר דען טטעפאנוס הכט פון וואליימיי מביר זיין פאלק האבן מין גיביטט מול העטוך ס גרישט וואלדין נאך דיזן יאר מיט דער טטעפאנוס מן ס ליהן קוין מין פון מול האט דאלטן מיין גרושי חורבן גיאאבט איט טטעטקט מול האט איט זיך מהיין גיבראבט מול ריבין מול ליגן מול די לעבן גיבראבט מול פיל בראנד מן גיטטקט מול האט איט זיך דיין גיפאנגי מיין גוטי אדיגה וואו פיל ווייאר מיט מול עז מיהן ערבלך געבן ס מיהר מיגנטוס מול האט מיהן נאך געלט דר ס גפבן די זיא בויאן זולן טטעט מול זיא האבן דאלטן גיעפען איט גוטיר רוא מול ויכרהייט מיל נאך ביי האט דאלטן זילן • הייריקוס רייטל דל רלט' •

דער תוגר ביאלטוס האט גאר פיל פאלק גישיקט מין דיא אדיגה פון וויליא מול האבן דאלטן פיל דיין גיפאנגי מיין גוטי אדיגה וואו פיל ווייאר מיט מול עז מיהן ערבלך געבן ס מיהר מיגנטוס מול האט מיהן נאך געלט דר ס גפבן די זיא בויאן זולן טטעט מול זיא האבן דאלטן גיעפען איט גוטיר רוא מול ויכרהייט מיל נאך ביי האט דאלטן זילן • הייריקוס רייטל דל רלט' •

דער תוגר ביאלטוס האט גאר פיל פאלק גישיקט מין דיא אדיגה פון וויליא מול האבן דאלטן פיל גיזולט מול מיט ער וואלדוף מן ס ליהן קוין איט הונדרט מול פונצלינג טויזינד מאן מול האט מין גימאן דיא גרושי טטעטי וואטבט נאך פיל טטעטין גיאעלטי • רייטל דל רפ' • קרמולם דער פיבט דעם פיליפוס זיין זון דער זון אקטאיליאן מיט גיבראן וואלדין מן דער גרושן טטעט יעגט דיא דא ליגט מן וואלדין מיט יאר רס' טויזינד מול תק' פון נאל דען מלריס • די מיט דער קרמולם דער דר נאך קיסר מיט וואלדין • מן דעם זעבינג יאר מיט גיבראן וואלדין דער גיוואלטיגר אלך מול דער פורבאזול מולטן מאליאן דער קיסר פון דען טירקן מן קיטטטינא • אלפאנדר האט דיא אלפה מן גיטרעטן מן פולן נאך זיינם פאלק טוט דער יהאליש אלברטוס מיט יאר רמח' טויזינד מול תקל' פון נאל דען מלריס מן דעם זעבינג יאר האבן דאלטן מין מול ברוך גיטען מול גילאגן מן פולן מול האבן דאלטן מיך מיהרי גיוועלכי זיאלן מול נאטור נאך גיפאלגט מול האבן גירייבט מול גיטטאלן מול גיברעכט מול גיוועגט מול זיין וורדוף מיהיין מן מיהר זאנד גאנגן זאבט פיל בייפן איט בהאוט מול געלט מול גוט •

רייטל דל קמא' •

ביאצטום דער טירקיש קיסר מן קומטטינא האט מין גימאן דיא טטאט היימאלן מודיר איטאן וועלכי דיא וויליימיר מן מיהרי גיוועלט מול קאאהדי גיהאט האבן • מול דער פון דעם דאכט פון איא נאד וועלכי מין גיריילט האט מיבר דיא וויליימיר דיא מיט גיפאנגן וואלדין דעם פון דעם אלך מיא נרפט • מול דער יטאעטו סבי דער אלך פון פארט האט דעם תוגר פיל טטעט מב גימאן מול דיא טאטרין האבן מין גרושי חורבן גיאאבט מין פון • מול דיא לפרטיס האבן ביאפלטיגט נאפלס מול מין גרושי טאבט מיט גיהאלטן וואלדין פאר ניך בורג • מול דיזיי מיט מיא פאטירט מיך יאר תסב' טויזינד מול תקב' פון נאל דען מלריס • קאסיוס סי קסר' •

גרושי טעריט זיינן גיוועזען מן בייחרן מיט יחר רמ"ז טויזינד מוז' תקנ"ז טון נאז דען נולדים מוז' גחר
מיין טרוקנער זואיר מוז' זער הייס גיוועזען מן דער זעלבינן לייט מוז' גחר קיין רעגן גיוועזען מן
דעם זעלבינן זואיר מוז' מיז דיא גיוועקט מוז' קרויט מוז' גרחז מיט מיז' חחר זוועקט מוז' די בוים גיוועקט
מיט מיז' חחר דחרבין • מוז' מן דער זעלבינן לייט זיינן דיא חזירים טטחרק גיפגרט מוז' דר נחך החט זיך
מר פחלגיט מיין גרוטי דבר ב"א • דיזיז טשיט מן טפגי מי' טאו' : פילופום דער זוכט דוכט פון מיטטרייך דעם
קיסר אחקטאיליחן זיין זן החט דער אטבטיג גיוועזטיגר אלך והדינדום גענבן זיין טחבטיר זיינ מיילגיג איט
נחזין יונחי ז דעם דוכט פילופום מיינר קחזלן החט מוז' מיזחן קרינן זון מיזחן פון אלך גיאחבט
מן מפרד בייח זיינ דעם זעבין • דיזיז מיט גיוועזען מיח יחר רמ"ה טויזינד מוז' תקנ"ז טון נאז דען נולדים :
זיגמאונדום מוטטי דעם קחזיאירום דער אלך מוז פולן זיין זן דער ברוגר פון דעם וליזלאו דער אלך מוז
פיהם החט דיזי מולבה מן גיטרעטען מן פולן מיח יחר רמ"ו טויזינד מוז' תקנ"ז טון נאז דען נולדים • מן דעם
זעלבינן יחר החט דער אלך זיגמאונדום מין גרוטי אלחאה גיפיהרט קיגן דעם בפילוס אחקטוס דער דוכט
מוז וחליפיין מוז' החט גרוטי פיקטאריז קיגן מיחם גיהחט מוז' דר נחך החבן זיא פריזן איט מנגדר גיאחבט
מוז' כורת ברית גיוועזען איט מנגדר • קחטאוס מי' קמ' : מן דעם זעלבינן יחר זיינן יחר טטחרן גחגן
מוך פולן מוז' ליטה חלז מיט מוז גחגן אינחז גינמקי דער אטבטיג פירטט מן דער ליטה מוז' פון יוגנט
מוך מין קריגט אחן גיוועזען מוז' מן גיפחלן מוז' איט גיוולט מן גיגריפן מוז' החט גרוטי הירגות מונטיר זיא
גיטחן מוז' דיא מיבריגי החבן דיא פולק גענבן מן מיהר זחנד וודרום • מוז' פון דיא פרחבחטטן דו דיר
גיאטוטיר גינמקי דא פחר ריכט החט מיט טר טרגר הוך אוטיג גיוומרדן מוז' חלי דיא פירטטן מוז' גרחבן
דו זחנדט וועלן מונטיר טרוקן מוז' חמריבר חלי זיינ פיינד גיוומרדן מוז' החבן פיל זחבן מן גענבן בייח דעם
אלך ביו מוז וויט קוחן מיט דו דער אלך החט מיהן וועלן מוז' זיין זעבן ברענגן • מוז' החט טר דיא פולק
גענבן דיר גינמקי מוז' זיין וועג גיוחן מוז' טול גיולבט בייח דעם וליזלאו דער אלך מוז פיהם דער ברוגר פון
דעם אלך ביגאונד מוז' גיבעטטן מוז' אטטפט מביר מן החט מיהם קיין גיהטער גענבן • מוז' מיט גינמקי וויטר
גחגן פון דוכט חחקטי מוז' החט גיאחבט דו טר מוך פולן גחגן מיט מוז' החט בולגן מן גיוחן מוז'
מוך טיאולינקי מוז' טר החט זו מן זייר קוחזחדי גיהחט אטר מוז' ביבליג יחר ביו דער אלך טטחרן בחטרי
מיהם וודרום חב גיוחן החט וזוח זו פירן פערזיר • טן זו החט ניט גחר זחק מן גיטטחנדן החט דער
אלך ביגאונד גינחר מר טיילט דיזם גינמקי מוז' החט מיהם זחזן פריינטליך מוז' פירליך זו ריידן מוז' החט מיהן
וודרום מוך זייני קוחזחדי זחזן זעלן מוז' החט מיהם מוז זייני גיטרן וודרום זחזן מין רוחן מוז' מיהם
וודרום גענבן • חביר דער דוכט מוז דער אטקטוס החט ברחטילירט דו טר מיהן זעבטיג גיפחנגן החט
ביקוחן דיזן גינמקי מוז' החט מיהן מין מין גיפענקום גיזעלט מוז' רחרינן החט טר זיין זעבן טחג חוזן זילן
רייטן דך רעח' :

פילופום דער אלך מוז מפרד דעם קיסר אחקטאיליחן זיין זן דער גיאטוטיגר מיט דער פחטיר
גיוועזען פון דעם קרחלום דער אטבטיג פיפגן מיט מין גחר פחר טטענטיגר מוז' דטאוטיגר
מוז' חחטט פחרטיגר אטנט גיוועזען מוז' זוי גוטי טוגנד מן זיך גיהחט וחט מין פרוחר הער מן החבן זיך
זחז דער מיט גיטטחרבן נחך פחר זיינ פחטיר דער קיסר מוז' פחר זיינ טחוער פחטיר דער אלך מוז מפרד
מיט נור מין מוז' זוחנליג יחר מוז' וודרום מוז' דערי וועגן מיט גרוטי טרויער גיוועזען מן מוי זיינ לענדר
מוז' טר החט הינטר זחזן זעלבינן לייט החט אקטאיליחן גענבן גחלן בורגונדה לו זיינ
ענקלן קרחלום מוז' מיפטרייך החט טר גענבן לו זיינ ענקלן וודרום דו ערבלך מיהן זיין זול ביו זו
היינטיגן טחג : מן דער גרושן טטחט טרפ מיט גרוט מוך וויקלריח מוז' אוולליגיגיוועזען מיבר
דיא הערן דיר טטחט מוז מורחך דו זיא טטליכי טויזינד גולדן מוך גינחן החבן מוז' מוז גילענט מהני
וויטן מוז' וויל דער גיאיין • מוז' דיזיז החט פחר מורחכט דו זיא דיא הערן גינחן החבן היירוך קעלנר מוז'
החבן זיא זחזן מוך קיפן מוך גחגן • מוך מיט זולכט פחר גחגן מן קעלן מוז' מן שטיחר בייח דעם
ריין דיא החבן זיך מוך זחאלט דו גיאייני בעבין מיבר דיא טטחט הערן מוז' מיבר דיא טלטטן מוז'
החבן זיא וועלן הין ריכטן : טטגי מי' טאו' : וודיפלו

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0254
DFG

ולדיסלאו דער אלקמוי מאגדרן מאל סיהם דער הוט אחין קריין זיין זון דוזיק זוין ער זוייט יאר מיט
גיוועזין מין דער שטאט שטול וייטן בורג דיא מין מוגדרן ליגט מיט יאר רטט טויזינד מאל
תקט' זוס נאל דען מלריס : מאל מין דעם זעלבין יאר מיט ער מזוך גיקריגט זומדרן מין סיהם סאר מיין
אלך . מין דער זעלבין גי לייט הוט זיך ז גיזרמגן דאל דיא סעדאלין המבן מיר העגר מן גיוגט מן דיא מוגדרן
מאל סון ייני בייא מיט המבטי מוגדרן דר נידר גיאאבט פירלעהן פארשמזין וויל זיא מידרן גלויבן סון יהמיט
הוס סאר מבטט המבן מאל מידרי גיהעגלויריין דרוין גיהאט המבן . מאל דיא טריט סון דיא מוגדרן המבן זיך
ריטרירט דז זיא זוס אלך מין דז שוהט קומין ויין מאל מיינר סון דען סיהאטי דער הוט דען המנין מוך גיזומן
מאל איט מיינר פימיג גישמעק מאל דיא קוגי מיוט דען דער וואנד שטעקן בליבן מיט ניאר סון דעם אלך יוטט
זוישן דעם אלך מאל זוישן דעם הגאון ארחבט . מזז מיוט סאר מארטט וומדרן דיא דען מן סחק גיאאבט
המבן סון דייר רחבעלריין דיא האט מן מין המבט גיזאמן מאל הוט זיא איט גרושי יסורוסן מאל ביטרי המרבי
איתות זיא מוס דז זעבן גיבראבט מזז מיוט דער לאדן סון דעם אלך חב גיקיהוש גיוועזין מאל וויטר זו פרירן
גיוועזט מן במריק מאל מן רייטי דל רטט טריפלימן חפריקא דז מיוט מין גרושי אעבטיגי שטאט גיוועזין זו
גאט דיא מיוט מין גזאמן וומדרן מיט יאר רע' טויזינד מאל תקי' זוס נאל דען מלריס מאל דיא יהודיסן וויא אתן
קוזן מאל מיט דריטן יאר זו מידרן מן חוטטר טג מיוט מין גרושי שוהבט סאר גאנגין סאר דער שטאט רחבינה דיא מן
דען מיילבט חפריל מן מידרן מן חוטטר טג מיוט מין גרושי שוהבט סאר גאנגין סאר דער שטאט רחבינה דיא מן
מיטוויא ליגט . מאל מן דער זעלבין לייט זיין חב גיפחלן סון דען ויילימיטי פעלקרין מאל דען לרפתיק זו
גילאבן נאך אייניג נאך דעם קאמיוא זעלבין טויזינד אתן . מאל דער קיסר האט מן דער זעלבין לייט מין
גזאמן דיא גרוש שטאט בדוש מאל וידא מאל זוטטן פיל שטעט מאל דער קיסר הוט קיין הנד מן גילויבט מן
דיזי שטאט זוגדרלין זיא המבן זיך גוט וויגר דר גאבן דעדיא מגבט גיוט מיוט פיפלן מוך דיא שטעט
מאל זיא המבן זיך גר שטאק גיפילבט דערי וועגן הבין זיא זיך דר גאבן . מאל דער קיסר מיוט מוך ויילים
גאנגין מאל המבן זאגי לייט דר סאר גילויבן דר נאך המבן זיא זיך איט גלויב חב גיקיפבט דז ער חב גיוועבן הוט
מוך מן דער זעלבין לייט מיוט מן גרושי אלחאה מאל בעלד שוהבט גיוועזין מן דער אדיכה סון שוין מאל
זיין דיר שטעט מיל סאר ברעט וומדרן מן מיינק טג וויי הובין והיבן המל . מוך מן דעם זעלבין יאר מיוט
גזאמן וומדרן מיין דיר גיין מיוט . מאל זעבלעהן טויזינד גיפאנגי טאטרן המבן אח איט זיך מהייט גזאמן רייטי
מוך דז גיט זו דר ליין מיוט : מוך מן דעם זעלבין יאר הוט דז פוליש פחוק מין גרוש אכה מיוט גיט יילן מן דיא טאטרי מוז פיל
מלריס : מוך מן דעם זעלבין יאר הוט דז פוליש פחוק מין גרוש אכה מיוט גיט יילן מן דיא טאטרי מוז פיל
דל רעה' :

איין גרושי קעלט מיוט גיוועזין מיוט קעלט מאל מיוט מיט יאר רעג' טויזינד מאל קיג' זוס נאל דען מלריס
מיין זוליבקעלט דז דערי גלייבן גיא גזאמן מאל מן קייני קרמאקי זוכי קעלט אין גיפינד
ביטרייבן מאל עז הוט זוס מרטטן גזאל מן גיהמבן זו שניען מין מיין גחנג סון דעם אחניט מוקטחביר דז מיוט
חשון מאל דיא פיסיטיגי וואשיר זיין זו גיפרארן מאל שטיל גישטאנדן מאל אן הוט ניט אחהלין קענין אנדרלין
מין זוג מרטטן דז אח אחהל הוט ער ויינטר ברחוליבן קענין . מאל זיין גר פיל לייט דר פרוסין מין דעם זעלבין
זוינטר מג' דער ויינטר הוט גר נאל מין גיהאולטן מז נאך מין מיהרי טאטרן מיוט אן נאך מיבר דען
ריין

ריין אוך עלבגיפֿאַרין איט גילאַרני וועגן מיבר דו מיין: אוך מיך טרייבר דיזו בוך מיך האָב גיהערט פֿון דעם
ווי נעמין אוך החק גילערטיר דער גיאַמפֿילירט מיזט גילוינין מן אוי חכאות איט נאַמין ר' ישראל הרוזין ז"ל
אוך מיך פֿון דעם זקן דער מיזט דער עלטסט מין דיזר קהלה גילוינין איט נאַמין ר' אברכי לאוי אוך אונטסטן
פֿון פֿיל אולטי לייט דיזו קיין שקריק זאָגן דו אין זו פֿרעג מיזש חק טביעי של פסח מיבר דיזו אולט אוך דעם מיין
גאָגין מן דעם זעלבין וועגן: ניט דו זיזו עס זעלבסט גיזעהן החבין זוכרלין מיהרי עלטרין החבין עס

קלייגר הייט דר ליוט דאָ פֿאַר מין וואָנדר:

דובס יזכר פֿון זאקזין אוך דיזיי הכמים פֿון ברוינטשוויג אוך דיזי זיין זיזו דיזו פֿערציך גיאַעלטי העריך
דער אוט אוך העריך דער יונג דיזו זיין גאָגין אוך פֿרי: זאָנד אוך החבין עס בי אַעפֿטיגט אוך
החבין פֿיל דערפֿרין פֿאַר ברעגט אוך פֿיל מדליטי הפֿ אוך זיין גידיקט בי מן דיזו פֿעטטוק זיהורט: אוך
דאָהטין החט חיין קינטאַבליר מרוי גיטטרין אוך החט דען אוטין העריך גיטרפֿין אוך חיזט אוך דעם
בולן טוט גיבוכן: אוך זיזו זיין וויטר גאָגין אוך דיזו טטוטט קריגין אוך אאַפ אוך זיזו החבין זיזו
בי אַעפֿטיגט אוך החבין אוי אאַנט לייט אוך גיבראַכט: דיזו חיזט פֿאַטירט אוך דער, טויזינד אוך תקיד,
פֿון זאָל דען מלרים: דער זיגאוזר אלך אוי פֿון החט חיין גרוטי הריגה גיטען מן דיזו אאַפקוויטר חין
דעם זעלבין אור אוך זיין אוך דעם בולן גיבלבן זעלבין טויזינד אזין דען אאַפקוויטרטן פֿאַוק אוך דיזו
פֿאַרזיטן החבין דו פֿעלר דו החטין אוך דיזי טוואַזן פֿאַוק חיזט אוי חין חיין טאַג גיבלבן: קאַטאַם סי, קסט,
אוך לייטו דך דער,: אוך אוך אור דער, תקיד, פֿון זאָל דען מלרים החט אַפ זאָגן דיזו רופֿין מן גאָלן
אוקגרן מן אאַין דעם בוסטו הי וועריך דר וועגט אוך קוגן דען תוגר דעם זעלבין אוי אלי זיין דיך
רוט פֿון פֿון לייכן אוך זיין קלייד: אזן החבין זיך זו אזאַין גיאַאַבט פֿירלינג טויזינד אזן חבין אין דער זעלבין
לייט החט דער וואַדיטואַן דער אוך אוי אוקגרן טוט גיאַאַבט איט דעם תוגר אוך אלי זיין לאבן טאַג: אזן
זיין דיזי גיאַעלטי פֿעלקרין דיזו זיך אוי זו אזאַין גיאַאַבט החבודים זיין קוען אזבר דיזו אוקגרטי פֿירטטן אוך
העריך אוך החבין גיזאַגט אן וועלין אירי פֿירטטן זיין אוך אוי אזרי קעלט אזט אזרי טטוטן גיטטרין אוך
גיטטרוטן אוך גירוכט אן דעם גאָלין זאָנד: אוך פֿון טריק החבין זיזו אוך גיבראַכט איט טוועדי ביטרי
יסורים פֿאַר נעמי גיזוואַזי פֿירטטן אוך דער קיג זעלבטטין החט פֿאַרלט פֿאַר זיזו גיהבט אוך זיך ניט
גיהערלט אוך פֿון זאָמין אזר זו פֿאַרן אזר זו רייטן בי אזיהם זו הילף זיין קוען אעהרן גלין אעהרן אוך טוועזן אוך פֿיהם
אוך החבין חין גרוטי הריגה אוכטיר זיזו גיטען אוך החבין זיזו בילוואַגן אוך דיזו דער פֿיהרר איט נאַין יורגן
לעדר דיזו החבין זיזו בייא דעם קאַטאַם ביקוען אוך החבין זיזו חין דיזו תעימה גיבראַכט אוך איט גרוטי
טוועדי ביטרי יסורים גיפֿיגט: אזך דיזו אזדרי אן דיזלר אוך רחבעזלירט דיזו החט אן אזך חין חין תעימה
דיניין גיוואַרפֿן אוך החט חיזן ניקט זו דעטטן אזזה טריקן דעבן חין פֿיל טאַג אוך דר זאָך החבין זיזו טטיקר
וויי: אזין עטין פֿון דען אזדרי אוך גערל בייא זעבטטיגן לייב בי זיזו גיטטאַבן זיין: באַריק

קאַטאַם אוך לייטו:

ולדים לאו דער אוך אוי אוקגרן אוך זיין בראַדר דיגאַזר דער אלך אוי פֿון אזין קוען זאָך אזן פֿון אוך
קיסר אקסיזן פֿון פֿוב אוך בריר טאַבט אוך יאָר דער, טויזינד אוך תקיד, פֿון זאָל
דען מלרים אוך החבין כוזת בייא אוי אוקגרן אוך זיין בראַדר דיגאַזר אוך דער קיסר גרוטי כבוד חן גיטען
חין אאַל אוי חין דר אאַל דער אלך ודיטואַן חן גיהבן עי וועלט דעם קיסר זיין טאַבטיר אוך
געבן פֿון אוך אוי חין טיר טיגאַטטיגרי: אוך דער קיסר אוי חן אלט גזוזין אוך החט אי חיין אוך
זיזיך אוך פֿר טטיגרי גיוועזט אוי דיין זאָנד דיר הילפֿ זיזו בוי פֿעטטן זען זו נעהר בתולה
אאַטה: דו אוי דיר אייגן אוך דיר אוך חין אוך אאַל בראַדר דיגאַזר זאָנד אוך החבין אוך דעם זעלבין
אוך פֿאַר טוך דעם זאָל חין אוך אוי אזרי קיסר גבן זו אייגר יונג פֿרוי אוך אי טון זיין דעם ביקוען
אוך החט ער זיזו אוך אי אזרי קיסר: דיזיי אוך דער ודרי אזדרי אוך דר זאָך אוך זיין דעם זעלבין
דר זאָך אוך זיזו אוך פֿאַרן זיך אוך דעם אזדרי אוך חין אוך אי טון זיין דעם ביקוען אוך החט ער זיזו
אוך

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0256
DFG

נעמען דעם וועריטל זיין זיא נאכדעם וועגן דיזי ווייז שרייבען מיט שרעקען צו רוק קומען דו
אלמה פון מוגדרן חול דו אלמה פון פיהם צו דען רוכסים פון מיטטרייך ווי ווייטר שטין ווערט : ורוזיק
ערר זון פון וודימלו ערר אלך מיו מוגדרן חול מיו פיהם החט דיו אלמה גיפיהרט נאך דעם חוי זיין פחטיר
גישטארבן מיט גיוועזין מיט יאר רעו טוזיזיר חול תקיו פוק נאל דען מפריט חול ניין יאר מיו ער מלט גיוועזין
ווי ער דיו אלמה מן גישרעטין החט חול ער מיט דער יבעלפהנטי אלך גיוועזין זו דער אדינה פון פיהם
מיט יעלביגן יאר החבן דיו זוויי מלט שטעט דיו מלט שטחט חול דיו ניי שטחט איז מנדיר שוס גיאחפט דיזי
זוויי פרעגיר שטעט חול זיו החבן דיו וואטיר גרעבין חול שחגלן דיו זוטין דיו זוויי שטעט גיוועזין זיין
גלייך גיאחפט חול דיו שחגלן מן דיו גרעבין גיזחרפן רח איט דו עי גלייך מיט וואדען חול החבן כורת
ברית איז מנדיר גיוועזין חול ברידר שחפט זו מזחאן גישווארן חול זיין גוטי פרייגר גיבליבן נאך ביו דען
היינטיגן שחה :

גישטחלן חול גירויבט חול גיברעט חול גיענגט חול גיפאלן חול ניט חוק דו : לעבן גיברחפט

דער טירק מוק דו מיט דער דריט קימר גיוועזין זו דען ישראליש חול דער מיולפט אלך גיוועזין פון
דעם שטחט חוטאחן דייר החט מיין גיזוחרן דו זחר מרם חול דאשק חול דו הילגי זחנר חול מיט
מין ירושלים היין גיקומין חול מיט קומין חוק דו חורט וואו דו ביבל האקדש גישטחנדין החט חול מיט חרוב
גיאחפט וואדרין חול החט זיך דאדטין גיבוקט זו גחט : חול פון דאדטין מיט ער גחנגן מין אליין מיין חול
מיט גחנגן חוק דיו גרוטי שטחט אליין דיו גיענט ווערט מלקידאה חול החט דיו שטחט ביאלטיגט
חול דען אלך טוישכי החט ער איט גרוטי יסורים חוט ברחפט חול החט ביפולן דו אן מיהן העגקן זו דו
מירדאן זעהן זו מן דעם טחר פחר דער שטחט : דיזי מיט פחטירט מיט פיפטן יאר פון זיינע אלמה דו
מיט יאר רעו חול מין דעם טפר היוחסין גיבט ער מיין ו דיהן יאר : מיט פסוק שטיט ואלך עז ישאול
בס"ד החט מין דער נאל זיבן חול זיבליג דו מיט דער מיילג נאל חול דער גרוש נאל דו מיט גיאיינט דיו
הונדרטן מיט ביגריפן מן ישראל דו זייני דיו מחלות פון טוסק חול מיט תקיו פוק נאל דען מלרים : חול פון
דאטי מן חול ווייטר וועדרין חול דיו קימר וום פון דיו מן קוסטנטינו רעזידירן גינענט מולטן
אלריך נאך ביו דען היינטיגן טחג : חוק דער קימר פוק מיט שטעטליך גוט פרייד גיוועזין איט דעם
קימר אקסיואילין : חול מיט טפר היוחסין שטיט דו דיזר קימר טוק החט ואין חוק ברענגן חלי זייני ברידר
חול ברידרש קינדר חול קינדר קינדר זיבליג זיין : חול דער שלשלת הקבלה שרייבט דו דער רבי יוסף האון
מיט דער רוכס גיוועזין פון דעם קימר פוק חלי זייני טחג חול זיין זון ר' אשה האון מיט לייב טוקטיר גיוועזין
ביים דעם קימר פוק זיין זון איט נאכין סחוואן :

ורדינאנדום דער אלך מוי מפרד מיט גישטחרבן מהני אעליכי ערבין חול ער מיו דער היינטשט
אלך גיוועזין פון דעם שטחט פון דעם פחוק גחטין דיו גיאעלט זיין מיט יאר קטג
חול מיט יאר שנו פוק פיפטן טוזיזיר : חול דיו פירשטן מין מפרד החבין חר וולט דען קרחוט דער זון פון
פיליפוס פון דעם קימר אקטיואילין דו מיט דו עניקלין גיוועזין פון דעם ורדינאנדוס פון מייני טחפטיר הער
דער אלך מוי מפרד דו ער זו אלך מיבר זיו זיין : חול פון דעם אחו מן מיט דו אלמה פון מפרד חב גחנגן חול
מוי גישטחרבן פון דיזם שטחט גחטי חול מיט זו קומין זו דען הוכסים פון מיטטרייך ביו דען היינטיגן טחג
דער קימר אקטיואילין מיט זער קלוג חול פרוק חול דעאוטיק חול גחטט פערטיגר הער גיוועזין דער החט
דיו גילערטי זער גליבט חול החט זיו מוי גיהחלטן חול מיט מיין מוהב ישראל גיוועזין חול החט מיהן פיל
טובות גיטחן גחט זולי עז מיהם גידעקן זו גוטיק חול החט גחטי תקוות חול מרטיקן גיאחפט חול החט
אשפט חול לדקה גיטחן חול מיט גישטחרבן זו דרייה חול זעלביג יאר מיט יאר פיל טוזיזיר חול רעט תקיט
פוק נאל דען מלרים מיט מפט חול לוחלגיטחן יאר פון זיינע אלמה :

אין דער לייט דיזם קימר דורך זיין גרוש פרואקייט חול קוסטנייט חול דעאוטיקייט מיו ער דר היפט וואדרן
דורך גחטט גיאר זייני הערשאפט חול גיוואלטיקייט מן דער היך די זיו גיערבט החבן חול החבן דיזם
אלמה ביקומין מיבר די אלמה פון מפרד חול בורגונדו חול מוגדרן חול פיהם ביזדען היינטיגן טחג גחט דער

גלובן

מארטינוס וואיר מיט מיין חק גישט דירשר הער גיוועזן חול׳ מין מלי ביכר וואול ביקאמט מיט
גיוועזן מול׳ ער החט עטליכי ביכר גיאמבט חול׳ ציי זעהר דרינן מרווין כאך ציינר
איינוג כאך חול׳ מיט זי שידר גילחבן דעמ קחטחלישן גלובן חול׳ גרושי דיפחרעמט לוישן זיח ווח ואול
ביוואוסט מיט חול׳ מהן פון ניטן מיט פיל הר פון זי שרייבן׳ זונדרלינג דיח לייט וישן זי לאכן וווח אוך חוא דיר

קראלוס הער פיפט הער ניין חול׳ דרייסיגסט קיסר אוך מיט סבערד הער דוכט פון מיסטרייך חול׳
בארגונד הער מיט הער גן גיוועזן פון דעמ פילישוס הער גן פון דעמ קיסר מיקסימיליאן
מיט קיסר ואחרדן זי ניינצהן יחר מיט פיל טויזיד חול׳ רעט׳ : מולטחן מחלי מן הער גיוחלטיגר
אוך מיט קיסר גיוחרדן מן קוסטנטינח מיט מנדרן יחר נוח קיסר קרחלוס מיט יחר רך טויזיד חול׳ חקל׳ נוח
נחל דען מלריח חול׳ הער מיט הער פירד טירקסי קיסר גיוועזן חול׳ הער נוועפסטי אוך הער פון דעמ טטחט
חוטחחן קוחין מיט׳ חול׳ דיזר חיי מין גיוחלטיגר פורצוחר אוך גיוועזן חול׳ טטטיטי מיט טבט יהודח די הר
מיט אוך גיוועזן מיבר דיח גחנצי טירקייח חול׳ מיבר ערל חול׳ חדי חול׳ חיי חול׳ איסך חול׳ חירוח חול׳ עבר הנער
חול׳ חרוס חול׳ חוחב חול׳ כנען חול׳ פוטטיח חוך חלי דיח גלסיק פון ערבי דיח דחרטין הירוח וחוען חלריח
גוויח חול׳ כ טיק בין חן דיח קרענין פון זחר תיחן חול׳ הטח דיח חוכח גיפירט ענקט חול׳ פירלינג יחר
חול׳ ר׳ חטה הוען חיט דיסך פולטחן גיוועזן ציין וויב חנדריקוס גיוועזן חבין נוח נעטטטין חן ציין עלטר החבין ציך
טירקיסי טוקטחריס חן חיהם חקנח גיוועזן חול׳ זחגין חן גענבן ביים דעמ אוך חוך חיהן חול׳ דען אוך חיט
ציגן בירכט חול׳ הער אוך הטח חלי פחר דיח וווהרהרייט חן גימוען חול׳ הטח חיהן קחטירט פון ציסך דיסטט :
חן דעמ זעלביגן יחר הטח הער דוכט ורדינחנדוט הער חובן גיחלטיר גימוען דיח חנח דעמ חלריטוח ציך
טחבטיר חול׳ הער דוכט חיט די זעלביגי חיחל ניינצהן יחר חולן גיוועזן חול׳ הער ביים לחגיר חיט גיוועזן חן
ליכן׳ דיי חנח הטח חיט חיהם גלייגט פיר פרינצן חול׳ חיילך פרינצעסין חול׳ הער ערב פרינץ הטח
גיהיישן חחקטחיליחן הער הר נחך חיט קיסר גיוחרדן חסך יחר שכר׳ : הער מולטחן מחליחן הטח חיט
ליסטן חיבר קוחין דיח גרושי פעטטוג דיח רעזידענט שטחט קרון וויסן בורג דיח ביים הער טוגח ליגט וווח
דיח טוגח חול׳ דיח זוח זי חוחאין ליבן חול׳ חין וווהר דרוי וועלט׳ חין הער זעלבין פעטטוג ציין גוחלליג
פחטטייחן חלי גחר טטחרק חול׳ פעטט חול׳ דיזי הטח ציך עבין זי גיטרחגן חן דעמ ל׳חוך הער חלך חוי
חוקגרן ציך ביים לחגיר חוך דען חלריח חול׳ הער מולטחן הטח דיי טטחטח חיבר דעמ חחרדן חיך יחר רבח׳ טייזיד חול׳
תקכח׳ נוח נחל דען חלריח חול׳ הער מולטחן הטח דיי טטחטח נחך פעטטיר גיחחבט חלי זיח זי פחר גיוועזן
חיוט׳ טטיט חן בחריך :

אוין גרושי חלחחה חיוט גיוועזן ציהן דעמ הגחון פון הילדסוח חול׳ גוהן דיח דוכטים פון ברוינטוויק
חול׳ דיח ברוינטוויגר ציין דרייח טויזיד ברוינטוויגר חוך דעמ חלך פון גיבירט חן גיפחלן חול׳ חין גיבירט פון דעמ הגחון דיח החבין די פעלד
דר החלטן חול׳ ציין דרייח טויזיד ברוינטוויגר חוך דעמ בלחן טטו גיבלבן חול׳ לוויח ברוינטוויגר דוכטים
חחבט דרייח הונדרט טריק׳ . חול׳ דיח רייכן לייט חוח דיזך חנדר החבין ציך חוזין רחגליירן חול׳ פחר חיהרי
רחגליחן חוזין גענבן דרייסיג טויזיד גולדן׳ . חוח די פחר ביים חיט גיוועזן החט דער קיסר דען הגחון פון
הילדסוח חוזין חין הרסך טון חלח החט דער הגחון דרוי גילחבט חול׳ ניקט דרוך גענבן חוך דעמ קיסר ציי
ביפעל׳ . חלח החט ציך דרוי חר פחוגיט די ציך דיח דוכטים פון ברוינטוויק חלי זי חוחאין גיחחבט החבין חול׳
פיל פחוק חוך דיח בוין גיבראכט חול׳ החבין חיהר חבפערן פון פירטען חול׳ הערן זי הילך גיחחאין חול׳ ציין
קוחין חוך זי גילהן דיח חוריגה פון הגוועזן חול׳ החבין חיהם חוועק גיחחאין חין חול׳ דרייסיג טטחט חוח
חייטר גרעפליכי חול׳ פירטטליכי הוך החלטוק ציין גיוועזן חול׳ וועטטין כאך פיל טטחט חהני דיי חול׳ דיח
ברוינטוויקר החבין ציח ביהחבט חול׳ ביהחלטן חול׳ נאך ביי דען הייטיגן טאג החבין ציח דיי חרטין נאך
חוטיר חיהר קוחחנדי׳ . דיזיי טטיט חן טפנגי סי׳ טנה׳ :

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0258
DFG

גלויבן מיט מיט מוך קוימן מוך ווען ער וועלט גיט מיר מיר מוך זייני אייגנע מן מאך גיטען המט • מוז המט
ער גלייך בייט מאך מוך בייט מאמר ביקומן מן גרושי במאמטאמי מוך המרין מוך רייכט מטעטין מוך קהר
פירטען מוז נעמוליך קהר פירטט מן מקמן מלעזיט העמן אעקלבורג ברמרדיבורג בוארין במחן שוזיין
מוגשבורג מולק נירן בורג ומוקפורט בחזיל מטרומבורג מוך אוטטין מאך בייט מטמוך דערי גלייכן
מוך זייני מרקלרוג מוך מוליגן במרוק דז ער גיטען המט מיט גיזוטין מ מוריוש מיק יחר רבב טוזיזך מוך
תקבב מוך מאך דען מלריס • מוך דמריז המבין זיך מר וועקט מיך אולחאה מין מיך לעגיר מין מרוסף יחר מ
יחר דז מין גלייך גישטומט זיט הערה דז אמרטין מוטיר זייני לעהר מוך ברבוק גיטען המט ווייך אער מוך
טוזיזך אאך טוזיזך אעטין מוק דז לעבין קוימן מיבר דיזק גלויבן : מין דעק זעלביגן יחר המבין ריח
מפרדייק מיין גימוין ריח מטמט גימבה מוך המט ריח מטמט פריז גיאמבט מוך המבין גרושי בייטן דריק
גיאמבט • מוך מי מטיט מין דברי היאיק מן ר' יוסף הכהן מוך דעק דך קבק' דז דער מאך פנאטיר מין
דיזר מטמט מיזט מיק מור יהודים גיוועזין מוך ריח המט מן גיפאנגן גיזוין מין מין גיפענקנוס מוך מיזט מין
דעק גיפענקנוס גישטמרבן מוקנוס ה :

דער הוגר מולטען מאליאאן המט בילומוגן ריח מירדיק איט גיוומט וועלבי ווי מוטטין גיוועזין ווייך
מוז ווי מיין אויאר • נאך דעק ווייך פון יהודים דת הין גילאגן מוך המבין בטוק דמרטין גיוועמן
דעק מולטען מאליאאן מוך המט גיאמבט ער וועלט אוך ווייך מוך ריח גירעט מוך ריח יחר מוך גיאמבט מן
מוך נאך ביי דען הייטיגן טאג : מין דער זעלביגן נייט מיזט דער במטי פון אלריק ראבעליט גיוומרדין מן
זוך ווי מאך איידן מוך חב טייזן פון מן מלרי פעלקין • מוז המבין זיך מוך גירעט מוך ריח יחר מוך גיאמבט מן
וויי קוימן מיזט דז דער טירקט קייזר מידן לוט טוט פאר מרטייליט המט ווי מוך גישעהן מיזט מוך ריח
טמטט אלריק המבין מין גרושי פרייד מוך וטטיקייט דריבר גיהמבט ווי גלייכט גישעהן מיזט • ריזי טמטט
מין דעק גישיכט בוך פון ר' יוסף הכהן דך קמח' : דער קיסר קרלוס המט מין גרושי הריגה גיטען מן
ריח פרמנקפין מוך טוויילר דורך זיין גיוועלטיגר מ ריח יעניחוז יורג פון מר טעריך מוך מין ריח יחר רבב'
טוזיזך מוך תקבב' לוט יחר מלריס : ריח תי לייבטרוגט פון דעק הי ווייך ווחנדרלוך גיזעהן ווחרדין מיק
יחר רבב' טוזיזך מוך תקבב' לוט יחר מלריס : מוך מין דער יחר שמט ורחנקן מוך טיריגן מוך
וטטען מגדרי מורטין המבין זיך ריח פעגיגן מין גיזאלט מ מזאיין מידוערייר פמגיגן מ ווייר מרט מוז נעמוליך
ריח רחבן מ מזאיין מוך וטטען מידוערייר מרט פעגיגן מ מזאיין מ טוזיזך מוך מ לעהן טוזיזך מוך המבין זיך
מ טייל מ מוייך במרטיין מוך המבין איט מגדיר גיהמלטן אולחאה מין דער לוגט פון דעק ריאל מוך ריח
מיזט גיוועזין איטן מיט טאג מוך המבין ריח מוק דז לעבין גיבראכט ריח פעגיגן ריח קין יחר מוך גיהמט •
מוך דז המט מוז בידיטן מוך זיך מ מוטיר מגדיר גיהמלטן אולחאה מוך ריח מוליריק דז זיט מוטיר מיהק יעלבטטין מערדין
אולחאה המלטן מוך זיך מ מוטיר מגדיר מרפענגן מין ריזק יחר : טפגיגי מי טפב' :

דיא אולחאה פון ריח כפרייק ריח קין הער טאפט המבין ווילן מיבר זיך ליידן קין פירטט נאך קין
גיוומלטיגר מוריר הער זוי זיט מטמט מ ביפעלן המבין • מוך ריזי רעבעלריים המט מן גיפאנגן מין
מלגיח ריח מרגיה ריח מין דעק מירטן בורגיר יחר רגט מוך שוחבן מוך מוך דער מרגיה ורחנקן מוך טיריגן גילאגן בי
מן דען ריין טטרמק מין עלזוב מוך מ' מין דער הגאוגיח זחלבורג מוך מין דער מרגיה ורחנקן מוך טיריגן מוך
המט זיך מ מזאיין גיאמבט מוך ריזי גיאמבטי מרגיה מ מין ריזי לין נים ליין קמן ווייל זיט מוז גמר פיל
גיוועזין ליין • מוך נוק מן פאג גילאגן המבין ריח מוועלך מרטיקל פאר גילאגן ריח זיט המבין זועלן מוך
מייטן רעבעטי זחלבן המבין ריח פאר לחגט • מביר ווען זיט מוז גישטמרקט המבין מוך מיאר אעבטיגר
מוזרין המבין מוז המבין ריח גמר ניקט אין נאך מיהרי מוברייקייט גיפרעגט מוך זיך פאר מייגן הערין מרוזיגישטעלט
מוך ריח בוירן ליין גמגין ריח גוועזט המבין מן ורחנקן מוך המבין מלי ריח קלישטר פאר ווישט מוך דרייט
מוך לוזיגליג פון זיט המבין זיט מיט ליידר פאר ברעגט מוך ריח גרחבן מוך זיך יוקרין המבין זיט פאר יחגט פון
מיהרח גוט מוז דעק לאך מוך הוגרט מוך פונקליג יוקגרין ווחוזוג מוך שלעפיר המבין זיט פאר ברעגט • מוך

ווערטן מוז' מען טוזאבין מוז' ביימרן מוז' ווירטן בורג וושריגן מוז' ווער מיהן ניט ביוז גישטאנדין מיוז מוז' זיא
גיהאלטן האט איט געוט מוז' פאוק מוז' זאלבי ביומרן החבין זיא מוזעק גימוזן מוז' מוזט זיא גיהאט החבין · ווען
דאס מוז מיבל ון גמנגן מיוז מוז החבין דיא רוכסיוס מוי מיהר פעקיר ון מוזאין גיאמבט מוז' זיין מיבר דיא
פוזאין דר גמנגן מוז' דער וטרינגר־האט מיין מיינר לייט וואך מיין אמיט מוק גיברמבט זעקט מוז' וזוזנלינג
טוזיזיר · מוז' מוז האט נאך גיפאלגיט דער בייאר פירשטן מוז' דיא פירשטן פון טוזאבין מוז' טיריגן אך דער
פפאולן גראך מן דעם ריין מוז' דער וואר גראך פון העמן מוז' דיא רוכסיוס פון וואקסין מוז' ברויטוזויך דו דא
מוק קוזאין זיין פוזאין מיר לייט וואג ווייא אמיט אער אוך הונדרט טויזיר אזן · מוז' ווא עי איט דער אוואה
פון דען פוזאין מיוט ון גמנגן דו מיוט גאר פיל דא פון ון דרלין זונדרלין אמג ניט מוי פירלך טרייבן מוז'
דייוי מוי קירן ביגליכן :

אויך מן דער זעלבין לייט האט דער ארק גראך קמייאירום מיין גיזוזין דיא טטאט קיילגן מוז' ביבליג
פון דען מן וואהיר האט ער דען קמפט פאר דיא פיא מוזן ון מוז' עטליכי מכלג האט ער וואן
דיא מוזן טטעפן מוי דיוך מוזיזך ווייל ער ון ואר אוזלט פאר מין לייט וואג האט ער מיהן דיא בעטטי
וואר גבען מוז' זיך פאר מטוואר קיגן דיא פוזאין מוז' גיזוזט ועמ האב מיך דען עטוואט ון וידרן גיטטן
מ דיר ועמ האב מיך עטוואט איט גיוואלט וזוזן נעזאין · מוז' החבין מיהם דיא בוזאין גיאטוואר איט דיוך
ווואטטן איר ועלן מוזרין הערין ניט מן זעהן מיוט מוי פיא ון וזוזן איר מבטן מוזרין הערין ניקט איר ועלן
מיהן ניט מן זעהן מוז' קמלן קיין עהר מודיר רעטפעקט מרוזין · מוז' מיוט עי מיהן מוי בלמלט וואר דין מוז'
מוהרי וואר טן נמך קוזאין דו דיא ניט אין החבין זעהן קענין מוז' אן החט איא מוי בוינד גיאמבט מן ווויא מויגן ·
מוך מן דעם זעלבין זאר מיט זאך רפה' טויזיר מוז' קפה' נוס מוז' דען מלריס החט דער קיסר דורך זיינס
יעזירוזן בחרבן גרוטי הריגה וזוזן טון מן דיא לרפת מן דעם טיר גמרטן פאר דער טטאט פחייזה
מוז' החט דיא טטאט בייאבטיגט מוז' פרטגליטקו דען אוך מוי לרפת החט ער זעבטטיג גיפחגן גיזוזין ·
מוז' מן דען ד"ה טו"ר וסך כהן בדך קטע' טטיט מי דער דוכט בימן החט זיין מיוג טוזערט געבן דעם
אוך מוי לרפת מוז' החט זיך ניזר גיקניזט מוז' החט נוס אוך ון נוס גיפחלן מוז' גיבעטטן ער זו
מיהם דאך פאר ליימן וואט ער מיהם מיבוט גיטטן החט מוז' וועך ער מיהם ניט פאר ליימן וועלטי מוי זולטי
ער מיהן מוס ברעגן דעך ער העטי די זעבן ואר ווערקט וויל ער דיא האט העט מוך גיהאבן קיגן דעם
אוך · מוז' החט דער אוך מיהם ור מטוואר גבען דיא האטט ניקט מיבוט גיטטן דעך דוא החטט דייט
ההרן טרייזיך גידינט וויא מיינם גאבילרר גיביהרט · וויא עי מין לייט וואג מן גיטטנדין החט מוי החט
דער קיסר דיוט לרפת אוך מוי דער גיפחגן מיוט גיוועזן ציי טוועטטר מיהאי ון
מיינר קאזלן גבען מוז' החבין בורת ברית איט מגדיר גיוועזן מוז' החט דער אוך דעם קיסר ון אשכון גבען
ציי לוויא זין דא איט דו ער גיוויט רעך פרידן טוט החטן וון · נאך גלייך וואר החט ער דען טוקליט ניט וואג
גיהאלטן מר מין קלייני לייט וואג · ווען מיינר וון וויטן דיא אוזאות מלי מוי פירלך דיא טטמרקי מוז' דיא
גרטי דיא זיך מר ווקט החבין מוז' וזוזן גיוואלפן החבין מיך גאנגן ואר מיטוי מוז' מן דעם בחרטן פון דעם
יפ הגרוז מוך מן דיא מיגלן דו יפ לוזטן דעם קיסר קרטוס מוז' לוזטן דעם אוך מוי לרפת חוז' מוך לוזטן
דעם קיסר מוז' טירקן · מוז' זיך מין מן דעם גיטיכט בוך פון ר' יוסף דער גיבט גאר מין וואג ביטרייבונג
דא פון : מוך מן דער זעלבין לייט מוזט מוגרן גאר מוהן זיבר גיוועזן · מוז' אן החט זיך ניט דר החלטן
קענין פאר דיב מוז' טטרמטן רויבר מוז' דיא החבין מוזעך גימוזן פון דען פאר וואלטרן פון דען פוקרטן פון
מיגטפוק דיא עבין מן מוגרן זיין גיוועזן מלי מיהר בייא זיך גיהאבט קופיר וועלכיא עטטיאירט מיוט
וואר דין מוך פיר אמז הונדרט טויזיר גולדן · מוז' דער קיסר מוז' זיין ברודר ורדיגהוס החבין פיל מב גיזמטן
גישיקט מן מוגרן מביר אן החט ניקט פון מיהן וזוזרט מרוזי מוזר ון רוק קענין ביקומן · מוך פון דעם
קמלגלר פון קיקגרייך פיהם דער גיאלריט וועלט פון ניין החבין דיא וזוזן דעם החבין מוז' ציין החב מוז' גוט מוזעך
גימוזן מן דער רעזידענט טטאט מוזן ביין דעם העלן טאג מוז' דער אוך וזוזוך החט מיהן ניט מרעטן
קענין מוזר אלן קענין זיין · בחריק :

דער

דער טירק מולטען מ׳זאגן מיט זאך טאקט מוקדין איט לוויא אמל הונדרט טויזינד אמן מייסט ביזונדרט קריגט ליטן מוז׳ מולטי זולטאן׳ מלוי מיט דער אלך לודוויק מיהם מכטקיגן גילמן
איט זייט אימ פלוק מבין איט החבין ניט ביטטרט׳ קעגען החבין טאר דיט טירקן מוז׳ דער טירק מין גרושי אכה מונטיר זיט מיט גימאלט׳ מוז׳ דער אלך לודוויק החט אוין דיט פלוכט נעבן מוז׳ די בפערד מיט איט מיהם גילמן׳ מוזען מין קליין בעלי׳ זוחטר מוז׳ מיט מיהם קייזר זו היל קוין מוז׳ מיט דחרטן גישטחרבן מוז׳ מיט מר נייגלעהן יאר מט גיוועזן׳ מוז׳ מוז מוכן׳ זיין מלי דיט מין זוהנהיר מוזען גילמן׳ מוז׳ מלי מיהרי החב מוז׳ גט זו רוק גילמן מר די זיט מיהר לייב מוכן׳ החבין מוז׳ דער טירק מיט מין דיט טטטט הניין קוין אמן דיר פאר פר׳ טאר גוט מוז׳ טחדרן מוז׳ קיין אמן דיר פאר לחדן׳ מוז׳ מין דעם הבריי היאים פון ר׳ קעג׳ טרייבט ער די דיט יהודים זיין מין דער טטטט גיבליבן מוז׳ דיט החבין גט זו היל זו מין גיהן מוז׳ גמט דער מוהמבטטיג הט זיט מוך ביטלט מוז׳ בטירט מין זוליר גישטטוט די מיהן גמר ניקט׳ ישטהן מיט וועדיר מן מיהרן לייבר מדר גוט מוז׳ גועט מוז׳ מיהן קיין שוה ריין ומכרוקט מוריר גימאין ומחדרן׳ מוז׳ דיזי מיט מלי׳ טמטירט מיט יאר רפו׳ טויזינד מוז׳ תקנו׳ פון זמל דען מלריט׳ מוז׳ מלריט מן דעם זעקט מוז׳ לוחנליגטטן מגושטי מן דעם זעבליבן טאג דער גיאועלט וועדט מרופי די מן דעם זעקט מוז׳ זעבליבן טאג דער גיאועלט מלריט׳ זיין מוז קוין מוז׳ מוטקאר מיט מוז קוין יאר פיהאטי מלריט׳ טויזינד מוז׳ רעה׳ פון זמל דען מלריט׳ יהחניט מיט יאר קה׳ טויזינד מוז׳ טאה׳ פון זמל דען מלריט׳ מוז׳
יודוויק מיט יאר רפו׳ טויזינד מוז׳ תקנו׳ פון זמל דען מלריט׳

דיא במעטען מודיר רייט אמליר החבין מין רייט גיאמבט מוך דען אלך לודוויק מוז׳ מוך וטן הקודט רייטיך׳ מבין דער מין החט מיט די דער אלך מיט גיבמרן וחדרן ומר זיין ליט מוז׳ מיט גיקריגט וחדרן פאר זיין ליט מוז׳ החט גירעט פאר זיין ליט מוז׳ מיט גיוחקמן פאר זיך מר ומר מודרט פאר זיין ליט מוז׳ מיט קוק גיוחדרן פאר זיין ליט מוז׳ החט דיט אוכה מן גיטרעטן פאר זיין ליט מוז׳ דער במרט מיט מיהם גיוחקמן ומר זיין ליט מוז׳ מיט מן דיט אוהזה גמנגן פאר זיין ליט מוז׳ מיט גישטחרבן פאר זיין ליט׳ וירדיזמהדוט דען פלילפוט זיין זון דער גיוועזן מיט דעם קיזר
דען מלריט׳

אין דער זעבליבן ליט החבין עטליכי פירשטן׳ מר זון מוגרשי פירשטן׳ דיט זון מיהם זיין יהן דען זוידוט זון יהן קוין זוחמבט זיין מיט מוך פלוק מבין מיהן גיקריגט׳ מוז׳ מיט וירדיזמהדוט מן זו יהן קוין זוחמבט זיין מוגרן גילמן׳ מיט החט מוז׳ דער יהן זוידוט מיט טירקיין גילמן׳ מוז׳ דיר אחניחר זיין מוזיה אלך מיהם מוגרן׳ זו קוין דען מיטטרייך ווח זו זחדרן׳ מוז׳ מיט מיהם מוז׳ נמך מיט בי מט פון היינטיגן טאג׳
דען מלריט׳

דז פלוק דעם קיזר דעם מן מיטלוי זיין קוין בולין מוך דיט טטטט רוט מיט מן דער קיזר מוז׳ מיט מיהם זון יהן טטטט
זוקוקטיגן טאג מוז׳ נעבלי׳ מוז׳ החט דיט טטטט מיבר קוין מוז׳ החט זיט פריי׳ גיאמבט פר׳ מוז׳ מיט זוחדרן׳ מוז׳ מיט מיהם מוז׳ דער טטטט הירוי׳ גיבמקט מוז׳ דיט מון החט מר זון מוז׳ מיט גיוועזן

דער טירק טולטען סולימאן מיט מן זיין קיזען מיך מוקדרין איט גאר מין גרויסע פֿיל פֿאלק מול' החט
גאר פֿיל דר נידר גיאמאכט פֿון דעם פֿאלק די זאגדט מול' החט מלי דיא שטעט פֿאר ברענט וואו ער
הין קומען מיט מול' מלי פֿעלטונג מין גיאמען. מבדין פֿעשט בויטן קרבן פֿיליפּפּאבורג קומרין מלטין בורג
מול' מיט מיך וון גאנצן מול' החט מיך פֿיל מורטין במטרימן מיך גיומרפֿן מול' דיא שטאט וועלן מיך פֿיל
מורטין מן גרייפֿן. מול' וויא שטאדק מלי דיא טירקן גיוועזן זיין די קמן מן מייגנטליך ניט וויטן מבער נאך דעם
מוקן טיין די מן גישעלט החט וויא וויט מיהר נאגיר מב גישטאפֿן מיט גיוועזן מול' וויא וויט מיהרי
גיועלטיר גייייבֿן החבין מוז החט עי זיך ביטטרעקט מין זוייא טוזינד שטריט. מול' דער טירק החט עטליכי
שטאדטין נאך מנדיר מן גיועלט מן דיא שטאט מול' מלי אמן זו קוק גיט זאגן מורדין מול' פֿיל פֿאלק מין גיבישט
איט דיזי שטאדט. מול' וויא ער ניקט מוט קענין מיט ער מב גיוויכֿן מט דרייסיגטאנט טאג מול'
איט זיך גימען זעכֿניג טוזינד גיפֿאנגני מול' מיט וועדר זומדט מול' קוס מנדרן מן גיועלט מול' מין גיועלט
דעם יהן וועדר. מול' דיזי מיט אמטירט מיט יאר רפט' טוזינד מול' תקכט' קוס נאל דען מלרים: מן
מטכה: החט זיך מין ניימן קרזקהייט מן גיהבין זו רחגירן די זיין לעבן טאג ניקט מט דר הערט מיט וועדרן
מול' מן ניט ניקט גיוואלטאט פֿון דיזר קרזקהייט מול' מיט גיועלט וועדרן בייא דעם גיאייני בעבן דיא עקליכי
טוזינד דען פֿון דיזם נאך מיט טאפֿן מיט מן קומן מן מטכה: היניין מול' וועד ביהאפֿט מיט גיוועזן איט דיזר
קרזקהייט מיט מיהם מין שלוס מול' מול' טוזינד מן קומן מול' מיט מטטאמפֿן מול' פֿיל זיין ניט מוך גיוואלט
מול' מיט שלוס גיבויבן מול' די איינטאו פֿאלק זיין גיטטארבן דיא ניט מן גיועלטן החבין מלי פֿיר מול' קוואנציג
טאוזנד. מול' וועד מך גיועבט החט מך פֿיר מול' קוואנציג טאוזנד די ער זיך גילאגט החט זיין דיא איינטאן
דעם טאטט גיפֿאמר מיבר הובין גיוועזן. מול' זיין מן מטכה: גיטטארבן מן דיזר קרזקהייט וון דיא פֿיל טוזינד
מול' לעהן טוזינד. דיזי מיט אמטירט מיט יאר רפט' טוזינד מול' תקכט' קוס נאל דען מלרים:

אים יאר רל' טוזינד מול' תקו' קוס נאל דען מלרים החט ער גיזוואקסן מול' גרוס וועדרן
מן דער טטאט רוס די מלי זיי לעבנטאג נים אמלט מי גרוס גיוועזן מיט זיט הער דיא זועלט
מיט ביטאפֿן וועדרן ביי בחטי מול' די וואטר החט דר זיפֿט מול' איט זיך גימען מול' בלוט מול' מיין מול'
מול' פֿיל בהאוט מול' פֿיר הונדרט הייר החט די וואטר פֿאר פֿילט מול' איט זיך גימען מול' בלוט מול' מיין מול'
איל מול' מיל מול' מלר הנד סחורה וואט טמדן דרמן גישעהן מיט די מיט גאר ניט זו טעלן. מול' דיא
טטאט ליט פֿון רוס זיין זער מרים וועדרן מול' פֿון דען יהודים מיט ניקט מוט די לעבן קומן דרך דיזי וואטר
טטאט ליט פֿון רוס זיין זער מרים וועדרן מול' פֿון דען יהודים מיט ניקט מוט די לעבן קומן דרך דיזי וואטר
מיין מולטי פֿרוים: די טטיט מין דעם דברי הימים פֿון ר' יוסף הכהן דל' רח': מין דעם יעביגן יאר רל'
טוזינד מול' תקו' קוס נאל דען מלרים מיט מן בורגונדח דיא קיגן יומי דיא טאטטיר פֿון דעם
וירדינאנדוס דער אלך מיט מפרד דיא אוטיר פֿון דעם קיסר קרלוס מול' וירדינאנדוס. מול' דער קיסר החט
גיואלטיר מיבר מלי דיא לענדיר פֿון בורגונדח מול' זיא החטמגאר קוקוק די אלבות גיפֿיהרט איט וויטן טאפֿט

מול שמר טשבריקייט בין זיך גישטאנדן מיט מיר ימר טיט: מין דעם זעלביגן ימר הוט דער אלך מוין
מאנגרין גאבן איט נאחין ורדינגדום זיין טאכטיר עלזבעט נוס ביאנדום זוגוטיו דעם אלך מוין סולין זו מיינם
אייב. ורדינגדום דער גיאלטיר מיט מר ווילט אומרדין נוס אלך מין רוס מן דעם רייכ טג מין רנקזורט מול
מיט גיקרינט וומרדין מן מוך איט מין מיטרי קרון ווין גיבריכ נוך מיט מול דו מיט גיוועזין מיט ימר רנח
טוייזיד מול תקו נוס נמל דען מולרי:

דיא איינטי דוכמים מול מין וואהנין מן משכט החבן מין רייכ טג מן גישטאנט מין דער טטחט
טאמל קמלן מוך מיט ימר רנח טוייזיד מול תקו נוס נמל דען מולרים מול דמרטין החבן זיט זו
מיאחן גישוחרן מול מוך ויך גימוין דיט מאוזה פון דעם ארטיום זוטיר מול הבן מין בוך מיט מנדיר
גיאחבט מול זו מיאחן גישוחרן דיט מיט ווחקן מזר וייכן זוועלן פון דיזם גזוויבן מול יחלטי זו קאטטין מיר
לייב מול גוט. מוך מין דעם זעלבין ימר מיט מין גרושר טטחריט מול ערד ליטרוס גיוועזין מן דער גרושי
טטחט ליזבן דו מן דער אדינה פון פורטיגאל ליגט מול מלי דיט טערן מול דיט טטחרקי במי זיין מוך דיט
ערד גיפחלן וועגן דיזם ערד ליטרוס זאבטן הונדרט הייזרן מול מיט גישטחרבן מן דיזם ערד
ליטרוס פון פחלן מול דאס החט גטוויחרט מבט טג מן מיינם טטיק מול דיט ערד מיט גירוחט קחמיוט טי
קעה. מוך מין דעם זעלבין ימר מיט מין טולק גחטט גיוועזין מן גביבט מול הוט מין פיימר מן גילונדן
מול זיין בריעם מין מיינר מבט מלך טיל מול מן הוט ניט גיוחוטט וועד דו פיימר מן גילונדן החט גיהחט
טטיט מן דברי היאם פון דל יוסף הכהן:

דער טירק מחוחוחן מיט גחגזן מוך גוילן דו מן מוגזרן ליגט מול הוט דמרטין בחטריין מוך גיוומרפן
דיזי טטחט זו פומגרן מול זו ביומגרן מיט ימר רבב טויזיד מול תקוב נוס נמל דען מולרים. מול
מיט טטחרים גומפן מול זיין דריין מן נעהן טטחרים חב גישוחגן וומרדין. דם הוט ער גיזהן דו ער
דיזר טטחט ניקט טון קמן חזו ער חב גיוומן פון דיזר טטחט מול דיט טירקן החבן זיך זו טייט זו ווייט
מראהן מיין מראט מיט גחגזן מוך מיטט רייך מול דיט מ.דיר מיט גחגזן דורך טטיימר מוך מול החבן דמרטן
מין גרושי חורבן גיאחבט איט הרינות מול איט טריפות מול זיין דר נחך וועדרוס מהיינם גחגזן. מול בחרוק
טרייבט דו ער דיט טטחט גילן מיבר החט מול הוט דמרטן מין גרושי הריגה גיטון מול החט איט זיך גיההרט
דרייטיג טויזיד ליט מול מיט מין קמטיר גיוומרדן מול זיך מוך דו יט ביגאבן מול וועלן בייטן מחבן מול וועלן
ניקט וועדריגי ליט מול מיט מין קמטיר גיוומרדן מול זיך מוך דו יט ביגאבן מול וועלן בייטן מחבן מול וועלן
גזון מוך דו יט מול מיט מין טטורט וועד ניקוין מול דו יט גרושי וומלי מול מיגדן גיטומגן מול דער וועד הוט
מיהן מיי גיוומרפן מוך מין ישוב מול ער החט ניט גיוחוטט וומו ער מיט עזלם מיט ניט לנק דר נחך הוט ער
טרייבט דו דיזי מיט פחטירט מיט ימר רנב תקו"ג נוס נמל דען מולרי: מול דער הימריקום רייטט
הייטיגן טג מול דיזי מיט פחטירט מיט ימר רנב תקו"ג נוס נמל דען מולרים מול דיט אדינה הוט גזונדן מין מנדר
מחן איט נחאן קוואבי פון גענובט זיך מין מובן מיט ימר רנד:

נאך דעם הוט ער קיסר גישיקט גרושי טיל מן דו לנד מאריקא דיט גיאלטי מול הוט זיט מין גיוואן
דו איינטי פון דיזר אדינה מול הוט מיר מין נאחין גענבן הישפאניא מיט דו מיט חזו פיל זו זחגן
מפרד דו ניימן מול וועדט נחך חזו גיענט נור הייטיגי טג מול ער אלך מיט נרפת הוט מוך מין חוק פון דיזר
אדינה מין גיוואן מול הוט זיט הייטיגי טג מול ער אלך מיט נרפת. מול אן אוז וויטן דו דיט ניימ וועלט מיט נחך דיט ביטרייבר
דיט גיאלט וועדרט קחטוי קרחפיט דו דיזי ניימ וועלט גרישר מיט אער מלי חלי אדינה מן טייטט נור דיט
מין מולרי ניוועזין זיין אער מלי דו נחלן חוק מיאברבי מול נחך מיהרי איינוג נחך ליגט דיזי אדינה חונטיר
מיגזרי פיטן אחריך דיזי וועזן איך נחט ועבן נחט וויל מוך מין מיינם מנדרן מורט וויל מוך פערניר אער
דמרטן הן הוט טוחה האלך גישיקט ניזי טיל מלי דרייט יחר מין אחל וויט מן אלכיט מ' טטיט מי' ר' מול
מין דברי היאם מי' כה' מול ברענגט פון רחיות דרוך דו דעם מו מיט זיך דחרטי חין:

דער.

דער קיסר קרעמום האט דיא היבט שטאט ביאעלטיגט מול דו אלבות קרטינעם דיא מיל מרט גיאעלדיט
ווערט טוינט ואאבט דער פעטטונג מול גרמט שלאט גליטט מול האט עו דעם טירקן מוט העגדין
גישפיגלט מול דעו אול אולקאמי דער פון דעם טירק סאר טריבן מיט וואנדן דיון אלך האט דער קיסר ווידרום
מיין גיאעלט מוך זיין אלבות דאך איט זולכי קונטיליין דו ער דיא הולדיג אול אוגין נעאין פון דעם קייזר מול
מיהם אם זו גענבן • מול דיזיו מיט גיוועגין מין דעם יאר רלח' טוזיזר מול תקלח' לוק זאל דעו מלרים •
מין דברי היאים פון ר' יוסף הכהן דל רלג' שטיט דו דיא מאכטיגם האבן דיא בייטן מלי וואט זיא דא ביקומן
האבן מוטיר זיא במרטירט מול גיטיילט מול האבן דר נידר גיאאבט זעקס טוזיזר אעטיגן קינדר ווייבר אלן
האט קיינם קיין במרטען גענבן • מול דיא יהודים דיא מרטען גיוועגין זיין לוק טייל האבן זיא דיא פלוכט
גענבן מול מין טייל דא פון האבן אוך מיהר לעבן אוגין זאלן מול לוק טייל זיין גיפענקליכי ווייז איט גיפהרט
ווארדן מול זיין פא קיומט וואדן פיר עקן דער וועלט מול מין מיטליוש זיין הונדרט מול פונפציג גילויט
אחרדן : דיא גרוש שטאט אינשטר מול דיא פעטטונג מין וועטט פאלן דיא מן זיא לאגר דו זאגר האבן מין
גיין גלויבן אר דיכט מול האבן מיין אלך מיבר זיך גיאאבט איט נאאין קינפר הולינג • מול דער הגאון דער
מרטין מיט גיוועגין מיט מוך זו זיין קוגין מן ביפעל מיהרי קייזרליכי אייטטעט מול איט זיינם בייט
פטאנד מול הולך זאאבט מלי קוהר פירטטן דו בייכט מול האט דיזי טטאט פלאגירט מול בילאגרט זאגי לייט
ביז ער זיא עטלוך ביאעלטיגט האט מול האט מוך דו לעבן גיבראכט מלי אאכט טאר טאגן מול דעו אלך
האט ער לעבטיג גיפאנגן ביקומן מול האט מיהם מן מיין מייזי קאדב גיוועלט מול האט מיהן לאזן הונגר
טטערבן • מול דיזי מיט פאטירט מיט יאר רלח' טוזיזר מול תקלח' לוק זאל דעו מלרים : מבדק באטי
דער יו מיט מין לאדר היהודים גיוועגין האט זיך דוטטן זו זיין מיבר דעו אלך פאלאן מול האט זיך מין בונט
גיאאבט מול עטליכי בייא טטאנד זו זיך ביקומן מול וועלן אלך זיין • דיזי האט דער אלך גיוואר וואדן מול
מוך דיא טפוור קומן דו עז וואהר מיט מוז האט עד מיהן לאזן קאפטיגן מול דיא יהודים האבן מין גרוטי
טאוזה הריבר גיהאט • דיזי טטיט מין דברי היאים פון ר' יוסף הכהן :

דער ערד באדים האט זיך מוך גיטען מן באדלוני די בייא נאפליא לגט מול טטיינר זיין דעם היאל
גיפאלן מול זיין פיל לייט גאנגן זו זעהן אולפ האט אז דו פייאר פאר ברעט מול דיא
מיבריגי זיין מוזעק גילאפן וועגן די ביטרי טרייאן די דיא אעטען גיטהן האבן מי זיא פאר ברעט זיין וואדרן
גאנץ מול גאר • דיזי טטיט מוך דעם גיאעלטן דברי היאים דל ק' : ויהי אחרי מות דער גרוש בערג מן
מיפוליח פון דיזם בערג מיט מיין פייאר מוז גאנגן מן מייכט יאר דרייא אאז מיט יאר רלח' טוזיזר מול תקלח'
לוק זאל דעו מלרים קאמיט מי' קעט' מן דעם זעלבן יאר מיט גיאהן גיאהן וואדרן מן דער לופט פון דעם היאל
בהאוט אאזן גיוואפנטי מול גיהאלטטי ליט • מול האט זיך מין טטערן זעהן זאזן מן דעם טטערן
זיין מז רוט טטריאן גיוועגין גאנץ רוט ווא בלוט • דיזי טטיט מוך דיזם גיאעלטן מורט היריקום
דער אלך מגלוטירט דער האט מוך זיין הערן גיהאנגן נאך דעם גלויבן פון אלטן לוטר מול מלי דיא בילדר
מוועק זאזן בראכן מול מיהר מוזדר מול זוטטטן מנדרי זאכן זו טטוטטן מול פאר דורבן מול דעו אויגן האט
פר מן בייפלן ווייבר זו נעאין מול דיא הגן זאזן נאאין נעאין מול זולן זיך מן דיא מיא בראבן מול פר מיז
מלי זיני לעבן טאג דיא אויגן זו ווידרגיוש ן • דיזי מיט פאטירט מיט יאר רלח' טוזיזר מול קוט' לוק זאל
דעו מלרים • דיזי טטיט מן דעם דברי היאים פון ר' יוסף הכהן דל רמ' :

אויך מן דעם זעלבן יאר רלח' מיט ד' מגר גיוועגין מן פר גאנגן אריבה מיטוש מול דער קיסר
מן גילויליש קיין קאדן מוזיר בוש גילאגן זוזדלאן זין האט אוזן געבן דרייא אויגט פאר מז פיל
קאדן דו זן מין קאעאן מוזיר בוש גילאגן זוזדלאן זין האט אוזן געבן דרייא אויגט פאר מז פיל
זיין דעם תוגר מין גאלי אריבה געבן דא איט דו זיא זו עטן האבן ביקומן מז האט פר מיהן גישאפט קאדן
מול ברוש גיוגן מול האבן כורה ברית גיוועגין איט מגדיר מול דו האט דעם קיסר דער בוש גיטן מול דער
ברוש דריבר גיוועגין • דיזי טטיט מוך דל רמ' : מוך מן דעם זעלבן יאר מיט יאר רלט' טוזיזר מול
תקלט' לוק זאל מלרים מיט מין טטרמך גאטט קומן דיז האט טטאט מין בעק דיז מן דער אריבה פון
זמקין

אויקטין ליגט אוך איזט מין פייאר מוז גאנגן אוך החט פאר ברענט דיא גאלי טשטאפ מוז דעם פוטטיאעטט
מרוז מיזט קיין הויז מיבר ליבליבן אוך אין החט ניט גיזוחטשט ווער עז זיך גילידן החט : מיט יאר ט'
טוזיינד אוך תקא' נאך נאה דען טערין החט גאט הער מיאעבטיגר דעם תוגר סולטאן סולימאן מין זיין זין
מין גאבען דז ער בייאן זו דיא מאיסרן פון ירושלים דיא היליגי שטאט אוך דיא קוועלן ברונן החט ער לאזין
אויך רוזיזן אוך מן דיא שטאט היזין גיבראכט דא איז דיא שטאט לייט קיין המרשט לייבן וחלן . טטיט
אוך מין דברי הימים דך רסו' :

דיא ין החט גאר היזיג גישיינט מיט יאר ט' טוזיינד אוך תקא' נאך דען מערין מיזט מין ברוטי
גרוטן דיא דא ווא וועלכיר מן גאנגין דען מורטן אוך החט דז זעלביג יאר מין מעבטיג גוט פרובט במר
יאר גיוועזין איז פיל מין אוך גוט יאר גיוועזין דז דערי גלייכן נים אימאל גיוועזין מן הונדרט יאר מין זולכיר
גוטיר ווין . אוך ווייל אך חג ט אוך מיזט גיוואנדרין וועדריט ער גירייזיט אוך ביטשריבן פון אלי וועלט
ביטשרייבר וויא טיגאט אוך גוט דייר ווין גיוועזין מיזט . אוך דיא מוטי לייט דיא דייט מן דייט דור גיוועזין דיין
דיא גאבען לייגאוס דרוך דז דייט מז מיזט אוך ז' דז מן דייאן דא פון מיזט . אוך אוך שרייבר דייז בוך אוך ביליף
זעלברט דז מין גיוואלטיגר הילפר זואיר מיזט דז זעלביג אחו גיוועזין אוך גאר מין קחטשרייב ווין מיזט
גיוואקסן מן דאס זעלבין יאר . אוך דייז יאר מיזט מבגיוועלט גיוועזין פון מדרי יאר אוך אלי לייט החבן
גילילט פון דיזט יאר מן נוך מקטאאסיל דיא אלט פריהן החבן גיזאגט מילזרט מיזט עז מז פון יאר
דעם טרוקין זואיר דז מז מין גרוטי הילפר מיזט גיוועזין אוך יאר נאך דייט הייט זואיר נאך גילילט : מיט יאר
טאי טוזיינד אוך תקא' נוך דען מערין אוך דז מיזט זיין בי הרטט טאג גיוועזין החט דער אלך ורדינט רוט
גישיקט זיין יעניר אוך נאך מ בין אוך ער החט לאזין בחטריחן אוך טאגין אוך ווערקן זו בילגרין דיא טשטט
חביר ווא דער טירק מחומין מן דעם זאגיר מן גיוועלט החט אוך דא מן גיגרייפן מז זיין זיא הויבן ווא גיפאלין
פאר דען טירקין אוך מן דעם זעלבין טאג זיין אוך קוויין לויטאניג טויזיינד מלריט . דר נאך מיזט דער טירק
אוך מיבלין גאנגן אוך החט פאר ווישטי מיז מיהרי הישטי היזיין אוך מי מיהרי פסיליק החט ער לאזן זו טשטט
מלי אוך ער החט פאר יאגט אוך אי מאלין זו קוייני טשיקלאר אוך מן דז פייאר גיוואלפן זו אור ברענין . אוך ער החט פאר אוך דעם
טלילבן אוך דיא מלריט אוך החט טירקין מן מיהר טשטע גיוועלט אוך נאך אילן זיא הייטיגן לייט נאך במריק :
מן דעם זעלבין יאר מיזט מין גרוטי טריפה גיוועזין מן דעם פאלין פון דעם אלך דז מיזט אוך דעם זוחט
פון פראג אוך דיא יהודים מן פראג החבן דז זעלביג אחו גרוטי טרייא מר ווין אוך גרוטי וועהרונג גיטמן מן
דעם זעלבין יאר דז אן גילילט החט טח' טוזיינד אוך תקאח' נאך נאה דען מלריט אוך החבן מין מיאן אוך
דיזיז יאר גאבען אוך דען פסוק גישטעלט אוארוק טוח חט . אוך מן דעם זעלבין יאר ווינן גרוטי טריפות
גיוועזין מן דער גאנצן ארינה פון פיהסח ב' מן החט ניט גיוואוחשט ווער דיא טריפה מן גילילט החט . מן דער
זעלבין לייט החבן דיא יהודים מין גרוטי ביקוין מן דער גאנצן ארינה פון פיהסח ווא מיא ערטטן חוק מטיט
מוך מן דעם זעלבין יאר מיזט דער הייא טרעק זו ליהן ק אין מוז דער ליטי אוך אוך גילמגן מן פוין
אוך מן דער לענג אוך דער בריים אוך מן דער לענג אוך מן דער בריים מז מין איין מדר גוויא איין
אוך מן דיא שלוניא אוך החבן מין גימאין פולן מן דער לענג אוך מן דער בריים מז מין איין מדר גוויא איין
מין דער לענג אוך מן דער בריים אוך ווא זיא אוך דיא ערד גיטלט החבן זיין זיא מין החוב מיל דיק
גיוועזין אוך דיזיז יאר זיין ניט אוך מיא מן מטכט גיבליבן אורלויין דער ווינד החט זיא מוטק גיטרוגן מן מיטוין
אוך דמרטן החבן זיא מלי דז גרמו אוך קרוט פון דער ערדין מוטק גטמן ווא אוך ביליגט דרוך דער גיטיבטן
טרייבר ר' יוטל כהן מין זיינן מפר דך רסו' :

דער קיסר קרמוס מיזט אוך גמגאן איט בייא טשטנד דעם אלך מיז פורטיגאל אוך מלגירא דז ליגט מן
ברבריה איט פיר הונדרט קחפיטאל שיף אוך מן דעם יאר טח' טוזיינד אוך תקאח' נוך נאה דען
מלריט אוך זיא זיין קוויין בחטטן פון דעם יאר דז בייא מלגירא מיזט גישטרפלן אוך גיוואלפן אוך
ווינד פון אזרה לאזין ווענהן מין טשטרק ווינד אוך דז החט גרוטי מיזט גיגרייפן אוך טשרפלן אוך גיוואלפן אוך
עידר דיא שיף גיטלאגן דז פוטטיאל שיף אוך מן דעם יאר דז בייא מלגירא מיזט גישטרפלן אוך גיוואלפן אוך
מלריט אוך זיא זיין קוויין בחטטן פון דעם יאר טח' טוזיינד אוך תקאח' נוך נאה דען
ברבריה איט פיר הונדרט קחפיטאל שיף אוך מן דעם זעלבין יאר דז בייא מלגירא מיזט גישטרפלן אוך גיוואלפן אוך
עידר דיא שיף גיטלאגן דז פוטטיאל שיף אוך מן דעם יאר טח' טוזיינד אוך תקאח' נוך נאה דען

קיין נאל ניט גיהאט ווען פֿיל מז דרויך זיין גמגגן · מוז פֿיל שריפֿט מוז חשובים זיינן לעבנטיג מין מיהר
גרוב גיקוואן מוז מיהר גאלט מוז גילבר זיין מן דעמ יא פֿאר זונקן מוז מין טיל שיל זיין דיא רודיר מוז
אוסטו בעמ זו ברוכן מוז נוס טיל זיין זו דער יבשה מן גילחגט מוז זיין דעמ שוה מונטיר העגדן קוואן
מוז מן האט זיא ניט מרעטן קעגן מוז דיא טטערק מוז מיהרן שטרייפֿ החבין איט דיזק קיפֿר אלהאה
גיהאלטן מן דער זעלבין לייט מוז דער קיפֿר מיזט ווירדן זו רוק גמגגן מן מפֿרד · מיק יאר טב' טוזיזד
מוז קאב' נוס נאל דען מוליך מיזט מוז גרוש ערד ליטרום גיוועזן מן דעמ רפֿיאר פֿון פֿלחרעגליח מוז זיין
גרושן במי מוק גיפֿלין מוז מיזט פֿלוק מוואש זעבין קוואן · עז מיזט מוז קיין ערד ליטרום ניט גיוועזן מן
דעמ רפֿיאר פֿון פֿלחרעגליח זיערר דיא וועלט מיזט ביטאבן זוחרדן מלז וואס דיזי ערד וויפֿונג · מוק מן דעמ
זעלביגן יאר מיזט דיא טטאט טירו מין גיפֿלין מוז דיא פֿעלקרין דיא זיך דריגן החבין פֿינדן נאוז דז זעלביגי
אוא דיא זיין מלי דרויך גמגגן מוז ווינג רפֿ פֿון מיבר גיבליבן טטיט מן הברי הראיפֿ פֿון ר' יוסף הכהן

דל רמח' :

דער קיפֿר קראום האט מלי זייני אוטטאבט מוז פֿעלקרין גישיקט מן דיא טטאט דיימרן דיא מן ניזר
נאוב ליבן וויל זיא מן מיהם רחבעליט זיינן וואדרן מוז דען קיפֿר מוז גיהעגליט מוז גישפֿעט מוז
מיהם גיטריבן מוז מיהם טיאפֿליכי ריד גידעט מוז · דיזי טטאט מיזט מין גינואן וואדרן מוז החבין מוק
גיבראכט מלי אוטק פֿרטאנין מוז דיא טטאט החבין זיא פֿאר ברענט מיק יאר טג' טוזיזד מוז תקוף פֿון
יאר טג' טוזיזד מוז נאל דען מולכים : מולטען מולאטן דער קיפֿר מן קוטטנטינא האט טטול וויטן בורג מין גינואן וועלכי דיא
רעזידענט מוז הויבט טטאט מיזט זו דעמ קינגרייך מוגגרן מוז נאל מלי אוטק פֿרטאנין מוק גיבראכט ·
מוק דיזי מיזט פֿעטטוג גרען מן מוגגרן דיא האט עד מוק מן גינואן מן דיזק יאר · מוז דיזי מיזט פֿמזירט מיק
יאר טג' טוזיזד מוז תקוף פֿון נאל דען מולכים : פֿיליפוס דער אלף מוז מפֿרד דעמ קיפֿר קראום ניין זון
האט גיהיזארט דיא אריק דעמ אלף מוז פֿורטיגאל ניין טאבטיר זו מיינר קאולן מוז דער קיפֿר האט מיהן
זעלן קריק בייא ניזק לעבן מיק יאר טג' טוזיזד מוז תקוף פֿון נאל דען מולכים : פֿיר ליקוי פֿון דיא ליבטר
ניין גיוועזן דרייא זו דער זבנה מוז מיני זו דער זן ניין גיוועזן מיק יאר טר' טוזיזד מוז תקוף פֿון נאל
דען מולכים דז דערי גלייכן ניא אין גיוועזן זיגד הערא דז דער גיוואלטיג קראום רמגירט האט מיק יאר תקעו'
תתו' פֿון נאל דען מולכים : דער קיפֿר קראום האט ביאבטאט דען גיוואלטיגן קיזר פֿירטטן אוהעלפֿ
פֿון גלייך מוז נאל דען מולכים דיא גאנצי אדינה געלרין חב גינואן מוז מיהן האט מר לעבנטיג גיפֿמגגן גינואן
ווילן מר בייא טטאנד מוז זו פֿאל געבן האבן זיינן טוזנר ורחמליטקו דער אלף מוז גרפת · מוז דא איט דז מר
ניט זו וויזדן זו זיין דען מטכניזק החבין זיא מיין פֿאר גלייך איט מנגדיר גיאבט דז מר זייני קאולן טיזן זולי
איט מיינן טייד ברין · ווא מוק גישעהן מיזט מוז זיא מיהרפֿ פֿאטיר מן גרפת גיטיקט מוז מר האט מיהם
געבן זו מיינר קאולן זיין ברודרט טאבטיר ורדינאנדו מיהם זו מיינר מיא פֿרויאן · מוז דיזי
מיזט פֿמזירט מיק יאר טה' טוזיזד מוז תקוף פֿון נאל דען מולכים :

אין דעמ זעלביגן יאר מיק יאר טה' טוזיזד מוז תקוף פֿון נאל דען מולכים מיזט מן זו מיהן קוואן פֿיליפוס
דער זאנד גרמל פֿון העטטן מוק דען העגריך דער רוכט פֿון ברוישוויג מוז נאל דען האט מיהן גיפֿמגגן גינואן
פֿאר דער טטאט מרטוק ווייל מר דעמ קיפֿר בייא גישטאנדין האט דער דיא מאוה פֿון דעמ אתרטן זוטיר
זו וויזדן מיזט גיוועזן מוז נאל דען בוט ניט גיהאלטן וואס דיא פֿירטטן זו טאוקוטן גישלאמין החבין
וויא מוכן גיאעלפֿ מיזט מיק יאר רנ' טוזיזד מוז תקוף פֿון נאל דען מולכים : דער אלף ורדינאנדו האט
געבן זיין שוועטטר פֿון רוכט פֿון בייאדן מוז זיין טאבטיר אריק זו דעמ רוכט ווילהעלפֿ פֿון גלייך זו קוואן
מוק דעמ רייב טאג זו רעגנטבורג מיק יאר טו' טוזיזד מוז תקוף פֿון נאל דען מולכים : רוכט האנט

ברחמיבורג מוז ארק גרחב קיריסטאפיל פון ליטבורג: חביר דיזי לוויית דופסיק זיין מלי בייזן גיפאנגן ווחרדן
פאר דער שטאט רבוץ פון דעם דוכס המנט מוז' החט זיא גיפיהרט מן זיין שטאט וזוץ בורג אייל זיא דעם
דוכס אחריץ דיא המנד גיבמטן החבן המן מיהם בייא גיטטאנדרן. וגלט מיט פאמירט מיט יחר שו' טויזינד
מוז' תקאו' נוף נאז דען מלריף:

דיא גרוס טטאט פרחג מוז' מלי מן וואהניר דז' נאנדש פיהם דיא מן פעטטונן גיזעסן החבן דיזי זיין
רחבעליט גיוואלדן מן דעם אולך ודדינאנדום וחאבט מלי פירטטן מ"ג העלין דז' נאנדש החבן מוך
דר נו גיהולפן מוז' דעם אולך נו וודדרן גיוועלן מ"ג זיינן פייגר בייא גיטטאנדרן דעם החט קור פירטט מויז
זחקטן מיט יחר שו' טויזינד מוז' תקאו' נוף נאז דען מלריף: ווא חביר דער אולך זיך אייטטר גיטפילט החט
ער נאוז בייא דעם קחפח נעאן דיא פאר נעאטטי הערן פון דער טטאט פרחג מוך טטלידי פירטטן דז'
נאנדש מוז' החט זיא נאוז הן ריכטן מוז' מיין טייל דא פון זיין מוויטן בלבן מוז' מיהר נור מוז' לייט מיט טטיק גיוואלן
מוז' נאכו לייט גיפאנגן גיוועלן מוז' מיין טייל דא פון זיין מוויטן בלבן מוז' מיהר נור מוז' לייט מיט טטיק גיוואלן
מוז' נאך זיא מוז' מיהר גוט קואלן ביא נור היינטיגן טאג: מיט זעבניגן יחר מיט יחר שו' טויזינד מ"ג תקאו'
נוף נאז דען מלריף מיזט דער קיסר קרחלוס וחאבט זיינם בדודר דער אולך ודדינאנדום זעלבטטן פחרשיגליכר
ווייז חן נו לייהן קואלן נוף בייא טטאט פון העלפן דעם הוכס אחריץ מוז' זיין גחנצן גיפאנגן מוז' מיהרי אחפמוך
דעם קורפערטש החט דער קור פירטט פון וחקטן מוז' החבן גיפאנגן ביקואלן וחאבט זיין איט קונטחפטן
דעם פילוסוס נאך גרחף פון וחקטן מוז' זיין חלי בייזן מן מיינם גיפענקום גיזעסן פיף יחר קונטיביליק
דר נאך החט דער קיסר מיהם חב גיוואלן גחלן קור נאך ועלפט מן מיינן ליגט מוז' דיזם קור פירטט החט
גיוועלן מיזט מוז' החט זי זיינם פעטרן דוכס אחריץ חיבר גחבן: מוז' דער דוכס אחריץ מיז מיין קור פירטט
דז' רייכט גיוואלדן מן זיינם פעטרן זיין טטאטט מוז' מיהם גיבליבן מ"ג זיין נאך קואנטיגי ערבן בי מוך
דען היינטיגן טאג:

אנא דעם ודרימוז דעם קיג מוז פוון זיין טאבטיר דיא קאלן פון דעם אולך מוז פיהם איט נאוז
ודדינאנדום דיא מיזטגאר מין קעטטליכט נאטט פעדבטיגי וויבבט פחרשאן גיוועלן מוז' החט חב
טייר פון דיר ועלט גימאן מיט יחר שו' טויזינד מוז' תקאו' נוף נאז דען מלריף מוז' מיז זיא חב גישיידן מיזט
פון דיר ועלט החט זיא מן גיהולפן בייא דעם אולך ודדינאנדום מוז' ביפאלן דז' ער זו החלט החלטן מיבר
דיא יהודיט מוז' זיא מן מבחבט זו נעאן. גחט זחלי מיהרי זעלן גינדריג זיין: דער דוכס אקטאיליאן דעם
אולך ודדינאנדום זיין זן וזיא ער מיין מוז' כוא ליג יחר מיזט מוט גיוועלן מיזט ער מן מפרר גידרייבט איט
גרושן טטאחר מוז' דחרטן גיהיירט זיינם פעטרש טחבטיר איט נאוז אריץ דעם קיסר קרחלוס טחבטיר
מוז' מיזט מן גינאוז וודרדן מן מפרר פאר מיין גיוועלטיגר מן טטאט זיין הערן שווער פחטיר. מן דעם
זעלבזגן יחר מיזט דער אולך פילוסוס דעם קיסר קרחלוס פון מפרר זיין זן גרייזט מן מטכט מוז' זולפי עהר דז'
מיהם וודר פחרן מן נידר זחנד מוז' מן מיטליף דז' מיזט ניט אין דר הערט וחרדן מוז' זי טטיט מבחרטי
ביטריבן: מיט יחר שו' טויזינד מוז' תקאו' נוף נאז דען מלריף וזיא דער דוכס אקטאיליאן מן מפרר
מיזט גיוועלן מיזט מר מוז' גרייטן יחגן מוז' וזיא מידר גימגט החט מוז' גיוועלט מן מבט גינאוז זיינן זיא פון
מנדריך קואל דיר דוכס החט ניט גיוועטטט וודרוך מהיינם זו קואלן. מוגטיר דעטטן מיזט דיא מבט מר
בייא קואל מוז מיזט ער קואל מן מין הערטן הוז' מוז' החט דחרטן וזעלן מיבר זחבט בלייבן. זיא מן דיא
לייט קואל מיזט מר זיך זיא מוז' מיזט ער מיין מי ער זיך מיהל גילגט החט מיזט דיא אחט מיט הוז' זו דעם דוכס
קואל מוז' מיהן גיוועלטן מוז' גינאחט דער הער נעם זיך מן מבט דען מיז החבן אוט אחטוק זיך מוז' לוברעגן
זוא מן קואל מיזט מן דער אינר מבט זיא מן קואל זיין איט מיהרי שוועדטיר מוז' החלן מוז' מיהן
גלייך דען המלן מוך גינאחגן דער הער נעם זיך מן מבט דען מיז החבן אוט אחטוק גינאחט מוז'
וועלן הין לייבן מוז' החבן שון דיא טירן מוך גינאחגן מוז' מיהן טחטגיטחטן מוז' דען מוערן זיין קחאחרטן

דער קיסר קרוזוס האט דעם אחרין קיסר פֿון פּערסיע גיוואונדיט מיט דיזע שטאט אומרעכט מיט יאר טויזנט מול' תקכ' נאך דעם מלוכים האט דיזע שטאט פֿולגירט ביהמלטען ווען מול' זייט מיר אין גיוואלט פֿון פֿאלק גיבליבן. מיר האבן אים אומרעכט גיוואונדיט דעם קיסר קרוזוס מול' האט אים נישט פֿולגירט ווי ער האט אים פֿאר גיוואונדיט אבער ווען מיר האבן אים נישט גיוואונדיט וועט ער אונז אויך נישט פֿאר גיוואונדיט האבן. דער קיסר קרוזוס מול' האט זיך גיהאלטן אין דער שטאט אין גרויסן שרעק ווייל ער האט גיוואוסט אז ער האט אים אומרעכט גיוואונדיט מיר האבן אים אבער נישט פֿאר גיוואונדיט ווייל

ער מיהן ניקש גיטאן מוג' דיא סאר שוכט מוג' ניט מיין מייליגן מוק דו נעבין גיבראכט מוג' נוישן דיזי
בארטייאן מיין גרושר שטרייט גיוואנדין מין דער אידינה פון זאקסן נאהנט בייא הנביר מוג' זיין מיינט
שוג גיבליבן פינף טויזינד אאן מוג' האלטין אויך מן דעם זעלביגן טאג זיין מוק קוין פיר הוכטיט דיא קונטרא
בארטייא פון דעם ארק גראב וויא פאלגיט הוכט אאריל קוהר פירשט פיליפוס מוג' קראוט דיא נאייא ברידין
דעם הוכט היינריך פון ברוינשוויק זיינה זין הוכט פרידריך פון נוען בורג · נאך גלייך וואהן אוג דיא שר מין
גיביטט האבין נאך גלייך וואהן האבין זיא זיך נעטשטעלט אייגשטר גיש בילט מוג' דאס מויר האבין ביהאלטן
מוג' האבין דען ארק גראב גיוואיגשטרט ביזאה וויא ער דיא פלוקט האט אוגין גענין דו שר זיין
ליב זאלפירט האט · מוג' דיזי מיזט פאטירט מיט יאר טיג' דען נייטן יולים טויזינד מוג' תקנב' פון נאך
דען מלריש :

פיליפוס דער אלך מיז טפרד דעם קיסר קראוט זיין מיזט גאנגין מין דו נאך טאפט מגליטרא דו
נור יעליגר ליב גיואלדט ווערט עגלאנד מוג' האט גיהיימרט דיא אריק דיא טאכטיר פון
דיזן אלך מיז עגליאנד מין מיליגי פרינלעמין מוג' דיא פירשטן מוג' מין וואהניר דו נאנדט האבין מיהן
גיקריכט מוג' מן גימוין פאר מיין אלך מין דער זעלביגן ליט · מוג' דיזי מיזט פאטירט מיט יאר טיג' טויזינד
מוג' תרנד' פון נאך דען מלריש : מין דעם זעלביגן יאר מיזט דו אמרק גרעביש פאלק פון מנדרין אאך גיטאגן
אמרדין מין דעם נאנד ראנקין מוג' דיא היפט שטאט שוויינפורט מיזט פאר ברענט וואנדרין מוג' מיז מין גימוין
וואנדרין דו שלאט מוג' גיוואלטיגי פעטשטוג פלומבורג מוג' דיזי מיזט דעם ארק גראבן אב גימוין מין דיזר
ביטטיאטן ליט : מיוך מין דעם זעלביגן יאר מיזט מיין אויך מיך גיטשטאנדין איט נאהין קרילין מוג' האט
זיך גיטשטעלט פרעדיגן מן דער גאטין פון קיגן קיגן מיהרי גיזעלן מוג' קיגן מיהרן גלויבן · מוז האט מן מיהן
זעבטיג גיפאנגין גימוין מוג' האט מיהן פאר ברענט · מיוך מין דער שטאט גיבא מיזט שן פאר מיינר פאר
ברענט וואנדרין מין דער זעלביגן ליט דער וואהן גיטשטוריט הער מיבליטוט וויל ער מיהרן גלויבן זו וויזרן
גירעט האט מוג' דען גלויבן פון מוריאאר וויזרוק מר נייהרן וועלין מוג' מיוך ברענגן אעלפיר גיוועגין מיזט
מיט יאר פ' נוק פיפטן טויזינד · מיוך מין דעם זעלביגן יאר האבין זיך גרושי אלחאה מר האבין מין נרפת
מוג' מין מרלאנד דו מין זולפיר גיטשטלט דו נוי שטיל מיזט גיוועגין פון אלחאה מין דיזן גידמפטין לעדר נאך ביז
דען היינטיגן טאג · מיוך מין דער זעלביגן ליט מיזט ראבעוליט גיוואנדין דער טולטאן אטטאפאן מן זיינט
פאטיר מ. לוטאן טמלחאן מוג' דער אלך האט ביפעלך גענבן דו מן זיינט זון זו דען קאפאב פאר דיא פיפ ליגן ·
מוג' דיזי מיזט פאטירט מיט יאר טיג' טויזינד תג' תקנד' נוק נאך דען מלריש :

דיא ישאטאלים זיינן מין מוקרין גאנגין מיט יאר טשו' טויזינד מוג' תקנה' נוק נאך דען מלריש מוג' האבין
מין גרושן חורבן גיאפפט איט ברעכן מוג' אנגין מוג' פיל לייטן דר נידר גיהאבלט מוג' האבין זיך
גרושי בייטן דאמאלין גיאפפט מוג' מיהרן רוק אנג גימוין מין מיהר זאנד · מיוך מיזט מין העלריים מוג'
אלחאה גיוועגין גוטן דעם קיג מוי טויזין מ' לוטין דעם אפטקיוויטר מיוך מין דעם זעלביגן יאר · מיוך
מין עגלאנד מיזט מין גרושי הרגה גיטשהן מין דער זעלביגן ליט · מיוך מין דער זעלביגן ליט מיזט נייא
מיוך קוין איט דעני גלוזיק דיא מן אלד יעיוויטר · קאפיטא מי קנו' : פיל היאלט ליכן מוג'

אאנאטאלים גיוואלטיגי פון דער אידינה פון זאקס נאהנט בייא הנביר מוג' האבין זיך
מר האבין גרושי שוערי אלחאה מין דער אידינה פון זאקסן מוג' מגדרין מיטליח מוג' נרפת מוג' גרושר הוגיר
האט זיך דר נאך פאר פאלגיט מין דער גאנצן אידינה פון זאקסן מוג' גאר פיל פאלק מיזט הוגיר גיטטארבן
מיט יאר טיג' טויזינד מוג' תקנו' נוק נאך דען מלריש :

איז דער אידינה פון וועטט פאלק מין מיינר גיבוהרט זאנד פאר דער פעטשטוג באראנט לוויין איין ווגש
וויזט פון האאוט מיזט גיפונדן וואנדרין מין גיוואלטיגר גוטיר זיאר ברונן דו רחז זעלביג וואטיר
פיל פאלגיטן דיא מיהרי קוואל מוג' שטאנד מיבר קוין האבין המנהן מיזט גיהאלפן וואנדרין

דורך דיסן וואטשיר מוֹ, חיך זעלבשטען התבי דא פֿון גיטרונקען. חיסן יאר שיו, טויזינד מוֹ, תקמ"ו, נוסן נאוֹ רסן
מוֹנדיסן איין גיהיילט וואדרן פֿון דיסן וואטשר די דיין פּאליענטען זו גישוואנגן התט מוֹ, חיהן גיהאוֹפֿן וואדרן
פֿיל זייטן דיא ביהאפֿט זיינן גיוועזען איט קריגר חוין נאוֹן מ"ל הינקטיגן. מוֹ, זויל די וואטשר פֿון דיסן ברונן
גאר גוט חיזט זו דען לין וויטשטאנ חוין זו בין חוגן מוֹ, זו דעסן גיהער מוֹ, זו זועטען עטליכי קרענקהייט מוֹז
התט דיסר ברונן חין גרוסן בירוֹ מוֹ, נאוֹן ביקוֹמן בי חז זויט קוֹמן חיזט די חין דעסן ברונן נאך גילאגן חז
מוֹ, זו גיפֿאלן קוֹמן פֿון וויטי זעגדר מהער מוֹ, פֿון בלוֹנדן מוֹ, הינקטיגן מוֹ, זועטען פּאליענטען דיא זועטען
איט חנדרי זו טעטיגד ביהאפֿט זיינן גיוועזען די חז זויט קוֹמן חיזט די חיאר מוֹ, חיאר התבן זיך
דא חוין גיהאוֹטן מוֹ, זיך פֿינדן נאוֹן זו טויזינד מוֹ, זו זעהן טויזינד פּערזאנען: בי די דר זו קוֹמן חיזט דא נאך
עטליכי אידיט התט דיזי וואטשר זיין קראפֿט פֿאר נאוֹרן מוֹ, חיזט קיינר חין דא פֿון גיקוריר וואדרן.
וויא וא הין גילאגן זיין חז זיין וא וירדוֹס זו דוך קוֹמן מוֹ, התט וא ניקט גיהאלפֿן: חיין גלוטי אוֹחאה
חיזט גיוועזען לאוֹטן דעסן פֿיליפּוס דער אלך מ"ס פּערד מוֹ, זו דעסן הינרנקוס דער אלך חוז נרסת פֿאר
קוויטן מוֹ, דער אלך פֿיליפּוס התט דיא חוגר ביקוֹמן מוֹ, התט זיך אינטשטר גישפּילט מוֹ, דיא מערדי,
התבן דיא נרסתיק חוין די הויבט גישוואנגן מוֹ, התבן דיא פֿעטשטוג קוויטט חיבר קוֹמן מוֹ, התבן דיא
פֿעטשטוג גיבוינדן מוֹ, דיא שטחט התבן וא חן ברוגר גישטעקט חיט יאר שיו, טויזינד מוֹ, תקנ"ו, נוסן
נאוֹ דען נוֹדיס:

דיא זן מוֹ, אחניט זיין חוֹ, בירן רוט גיוועזען חלי וזת בלוט חין זוֹגי לייט חיט יאר שיח, טויזינד מוֹ,
תקנה, נוסן נאוֹ דען נוֹדיס מוֹ, חיזט חין זוֹקי פֿון דער נאה גיוועזען חן דיסן יאר מוֹ, דיא שטעדן
זעהר התבן דרוי קוֹנילדט מוֹ, חיזי גיוואוֹגט דו עז בריין דו חין גיוואוֹטיגר אוֹך שטערבן וועדט: דער
גיוואוֹטיגר הגאון אפֿליר זאבין דער חן דער שטחט וירלבורג חיזט גיוועזען דער התט וועלן חן זיין קאנליין
גן מוֹ, זיני טראבאנטן דיא זיין חוֹט חיהן חרוֹק גילאגן חז חיזט זו רייטן קוֹמן יושט פֿון ליבן זואבט נאך
עטליכי פּאליטשען זו פֿעדרד מוֹ, התבן פֿוֹליפּוס חוֹך חיהן הינין גיטרונגן מוֹ, דער יושט ליבן התט זוֹ
גיבראנט מוֹ, התט דען הגאון דר ניבר גוטמען מוֹ, דר נאך התט דער דיא זואבין חוז גילאגן מוֹ, זיני בייא
התבנטיגי רייטרט התבן חיהרי קאלבינר חן בירמי חין דער התנד גיהתט מוֹ, חוֹך זו פֿאוֹק הינוט
גישפּרעכט מוֹ, התבן דיא פֿוֹלפֿט גאבן מוֹ, חיהרט וועגט וירדוֹס וועלט גירינט מוֹ, התט חיהן קיין אנגט קיין
וויידט גיטען מוֹ, ניט חן גירידט. דיזי חיזט פּאסירט חיט יאר שיח, טויזינד מוֹ, תקנה, נוסן נאוֹ דען מוֹרים:
דער קיסר קרוֹנט חיזט חין גחטט פֿאר פֿאטיגר אנגט זיוועזען מוֹ, חין ליב התביר זו דעסטי התט דיא גיוערטי
ליב גיהבט מוֹ, התט זיא ביזוֹרוג מוֹ, חונטיר התוֹטוג גאבן. פּיטר מיזוֹן חיזט דער רבי זיוועזען פֿון ר'
ישראל תסום זוֹ, מוֹ, התט חוֹ, שבע חכאות גיקנעט מוֹ, חיזט קוֹגיר זיוועזען חן חוֹ, חוֹ, דיא חכאיט דיא
חין זיינט דור זיוועזען זיין מוֹ, דער קיסר התט חיהן היכר גיהאלטן חן חוֹ, חוֹ, זיני טריט מוֹ, הוכסיס מוֹ,
התט חיהם דיא פֿרייהייט גאבן זו נער מוֹך זין חוֹתק פֿיהרן אתֹ חין חוֹ, זויט קאפּף חוֹ, זיא זו
דער קיסר זאברט פֿיהרט. דיזר קיסר התט דיא חכאה פֿון התבנה וואוֹ גיקנעט מוֹ, חיין גחוטי אוֹפֿוֹג חן
דיזר חכאה גיוועזען מוֹ, חין חיגטיגר מוֹ, דיא זועלט קוגיל התט ער זיך בעטיר דרוך פֿאר טשטחדן חן חוֹ,
חוֹ, דיא אפּטשן חן זיינט דור. מוֹ, התט דען יהודים חוֹי גוטפֿ גיטען מוֹ, התט חיהן חוֹ, חיזטיפֿיגיט
גיטייליט חן חוֹ, חוֹ, דיא קיסריוט דיא פֿאר חיהם גיוועזען זיין גחט חוֹי חיהם גיוועדיג זיין. מוֹ, חיזטיפֿיגיט
גחגן פֿון דער וועלט מוֹ, חיא ער גישטארבן חיזט חין התוֹב יאר זו התט ער דיא קרון גאבן זיינט בהדר
וירדינאנדוס. מוֹ, חיזט חין סברר גישטארבן חן חיינט קוֹטטיר זו גיאלט וועדט יושט מוֹ, חיזט חכט מוֹ,
פֿונקליג יאר אלט וועדרין מוֹ, דרייהן חדרטיק מוֹ, פֿינף מוֹ, זוועלליג טאג חיט יאר שיח, טויזינד מוֹ, תקנה, נוסן
נאוֹ דען מוֹרים חיט נין מוֹ, דרייטיגסטן יאר זו זיינט מוֹלכות פֿון בורגונדא חוך חין דיסן גיוועלטין יאר:

וירדינאנדום דער פירליגשטי קיסר דער ברודר פון דעם קיסר קרלוס מיט קיסר גיוואלדין זו דריוה חוג' פוליגיג יאר זו זייער עלטער מיט יאר פיהל טויזינד טויזינד טיה': היריקוס דער מנדר דער אלך מוז נרפת דער החט זיין טחבטיר מיין בייה וחגיר החלטין לחזין מין פחריז איט דעם אלך פילוסום מוז מפרד חוג' דוקה די מלבה החט דען בייה לחגיר גיהחלטין מין דעם אלך זיין פון אחבט חוג' זיין טטעלן ביטרעטין ווה אחניחר מיט חוג' גיבריכליך מיט פון זולכי הולי פחטעטטחטין די זיה חב גיזחנטין זענדין חוג' ניט זעלבטטין פחרטיגליך קוין: חלז החט דער אלך מין קוחערין לחזין אחבין חוג' דער אלך היריקוס מיט זעלבטטין איט גיוועזין חוג' החט טוחיזירט קיגן מיין פון זייני טריק גרחלך פון אהנטי גוחירי חוג' מיט דער טפיז מן דעם אלך זיין פחיגיר זו ברחבין וואדרין חוג' דיה טפין דורך גחנגן מן די חוג היניין חוג' דה פון גישטחרבין: מן דעם זעלבין יאר מיט די אחטקוויטרט פחלק גחנגן חוך ליפוחר חוג' החבין דחרטין מין גרוטי חורבן גיאחבט איט זענגן חוג' ברענגן חוג' חוך דער רוכט פון החלטטין החט ביאחבטיגט חוג' חוכטיר גיטרוקט די פחלק דעני אחרק מן דער זעלבין לייט: גרוויאחי חוג' פורבלוחי אלחאות זיין גיוועזין מן לרפת ביי חז במלך די לחנד גחלן זו גרונד מיט גחנגן איט רניחות חוג' איט שריפות מיט יאר טכ' טויזינד חוג' תקמ' טוס לחל דען מלריס: אקטויליחן דער קיסר וירדינחדום זיין זו מיט גיקריגט וואדרין פון דען רייכ פירטטן קוהר פון אלך רוס מן דעם רייכ טחג מין דער טטחט פרחקפורט חוג' מיט גיקריגט וואדרין ניט וויה חורדינחרי דער גיבריך מיט דען דען ניה רעבטי קרוינג מיט מן חוך: חוג' די מיט גיוועזין חין דעם יאר טכב' טויזינד חוג' תקמב' טוס לחל דען מלריס די מין דעם זעלבין יאר החט דייר אקטויליחן דריין קרוין פון דעם קיגריך חטטפחנגן חוגרין חוג' פיהל רוס. חין דער זעלבין לייט החט דער טירק סולטחן זחלחן חורדיר גענן חיבר זיינן זו דער רחבעליט מיט וואדרין קיגן מיהל איט נחאין סולטחן ביחטטט מיהן חוס זיין זענן זו ברענגן: וויהעלפ פון קרואבחך החט דיה טטחט וירלבורג ביחעבטיגט מן דער נחבט איט פרחקטיקה חוג' איט ליטטן איט וויג פחלק מר איט פיהל הונדרט אחן חוג' ער מיט מן דער טטחט גיוועזין פיל טחגן חוג' החט גיבוירדט דיה טטחט חוג' דער הגיון חוך דעם טוחט החט זיך חוזין רחגליירן חוג' החט חוזין פיל גענטגענן דען זיה החבין חוג' דער הגיון חוך דעם טוחט החט זיך חוזין רחגליירן חוג' החט חוזין פיל גענטגענן דען זיה החבין גיאיינט ער הנט פיל טויזינד פחרטחנין פון זחלחטחן חוג' חפגילירד בייה זיך חוג' זולכין חקורט חיין גיטרעטין דה איט דיה טטחט ניט רחגירט זו וועדרין. חוג' דיזי מיט פחטירט מיך יאר טכג' טויזינד חוג' תקמג' טוס לחל דען מלריס. מן דער זעלבין לייט מיט חין אלחאה חוג' גרוטי הריג גיוועזין לוטטן דיה פחלקין חוג' אחטקוויטר. חוך גרוטי אלחאות זיין פחר גחנגן לוטטן טטוירן חוג' דעויאחרק החבין זיך חן גיהחבין חין דער זעלבין לייט חין דיזי בייחעטין יאר:

דער קיסר וירדינחנדום החט דעם תוגר חבגימחין טוקח לחקחר עדיטה דוך זיין יעגירחן וואריט פון טוועגרח: חוג' דיזי מיט פחטירט מיך יאר טכד' טויזינד חוג' תקמ' טוס לחל דען מלריס: דער קיסר וירדינחנדום מיט חיין פרואר חוג' גחטט פערכטיגר הער גיוועזין חין ליב החביר די רעכט חוג' חלי גוטי דחטי החט ער זייני חונטיר טחהליר חר לייגט. חוג' מיט פחר טיירן פון דיר וועלט חין דער רעגירדנט טטחט זון חן חיטטרייך חוג' מיט חין חוג' זעלבין יאר חלט גיוואדרין חוג' פיר חדטיט חוג' פירלנהן טחג חוג' וואלין שנות פיך יאר פיהל טויזינד טכד' חוג' תקמד' טוס לחל דען מלריס פיך דעקט חוג' דרייחיגטטן יאר פון זיינק אלטות די ער רחגירט החט חין פיהם חוג' חן חונגרין חוג' זיבנטן יאר די ער די קיסריוה ביקוחין החט. חוג' מיט בייה גישטעלט וואדרין חן דער טטחט פרחג חוג' החט דרייה זין גיוועזין דער עלטטט החט גיהייטין חקטיאליחן דער קיסר החט ביקוחין חונגרין פיהם חיטטרייך חעהרין טלעגוט: וירדינחנדום דער חנדיר זון החט ביקוחין טירחל פרימקוין עלוט. קרחלוס דער דריט זון החט חיבר קוחין ואר זיין בחרט טטייחר חרק קדחוחטין קערנטין וואה עז דער קיסר פחר זיינק טחט ביפחלין החט חז חיוט עז חוך גיטעהן חוג' זיינק טעטטטיאענט נחך גילעבט וואדרין:

מקסימיליאן דער חנדיר דער חין חוג' פירליגשטי קיסר דעם קיסר וירדינחנדום זיין זון החט דיה חלבה חן גיטרעטין וואה ער חלט חיוט גיוועזין זעקט חוג' דרריסיג יאר חיט פיהל

פאיזיך שכר, וואו ער זיצט אויף גיווענטן אין דעם אלטן פון פיהם: דער טירק מולטן
מחוייאן מיט וואך אחוטא גמגגן וואס זו פאר דערבין חביר דיו מפהריים זיינן מיהיגן זו הילך קוין וואו דער
תוגר החט אוין וויזיך אב ליהן מיך יאר טכה, טויזיגר וואו, תקסה, וסף נאל דען מוריס: יחפיס פון ניין
הויזין דעם קיסר זיין קאנזלר מיט חיבר דיו גרוס ברוקן אחרטירט דיו פאר פון מיט. וואו, פאר מיהם זיין
דריבר גמגגן וואו, נאך מיהם וואך נאטא ווענגן ביולאני ווענגן דיו גאר טוער גיפיהרט התבין חבר ווא דיר
קאנזלר גמגגן מיט דא מיט מין טוך ברוקן פון דער ברוקן זו ברחפן ווחדרן וואו, הינטיר גיפאלן מן דו ווחטר
וואו, מיט וויטר ניט גיזעהן ווחדרן מיט גיווענן וואו מון בליט מן דו ווחטר ווחרפט. דיוי מיו פחמירט

מיך יאר טכה, טויזיגר וואו, תקסה, וסף נאל דען מוריס:

אים יאר טכה, טויזיגר וואו, תקסו, וסף נאל דען מוריס החט דער קיסר אקסיאיליין ביאפטיגט וואל מין
גיווען דיו טטחט וואו, פטטטוק פטטפרין דיו דער טירק טון זוחלינ יאר גיהחבט החט מן וויטר
קוימאדי: דער טירק סולטן מחליחן החט מין גיווען יולי מן וואגרן וואו, פון דחרטין מיט דר וויטר
גמגגן וואך דיו גרוסי פטטטוק סיגעט וועלכי-פטטטוק מיט ביזחלינ פאר זעהן מיט גיווענן וואו, נאעך
הונדרט מיטל מולטי זחדחטין דרינן גילעגן זיין וואו, מיטל וואו ביוועהרטי ליט גיווענן. וויו כן דער תוגר
גיזעהן החט דו זיך מין דער פטטטוק ניט מו ליבט דר גיבט וזו החט פרט מיט גיווולט מן גיגריפן וואו,
החט מן גיזעלט מין וואו, זוחלינ טטחריך נאך מנגדיר וואו, החט פיל פחלק פון זיינ פחלק זו טחנדן גיאחפט
וואו, מין דעם חוזק זיינן מר מיבר בויבן הונדרט אחן. מזו החט ער נאך עטליכי טטחריך מן גיזעלט מו החט
זיך דו פחלק חלוי דרינן מן דער פטטטוק גיזינדרט וואו, זוינ זיוטטחפט דרינן גיבליבן וואו, דיו טטחט מיט
מין גיווען וואחדרן. וואו, דען קוינטטט דער מן דער פטטטוק גיווענן החט דען החט אן הערפיטירט
החט מיט נאחן גיהייטן ניקומט פון מחרן. וואו, דער תוגר מולטן זוחלינ מיט מן דעם וואגיר פאר דער
טטחט גיטחרבן דיו גיזעגנט וועלט טיגעט וואו, מיט דו זיבליגאחו מלט גיווענן זיבן וואו, זיבליג יאר מיך
מכפ וואו, פירליגטטן יאר פון זיינ פולפת. וואו, אן החט מן מין גיהייטן גיהחלטן דו דר גיטחרבן מיט
פירליג טחג. וואו, זיין זון פליך החט דו קיסריוס מן גיטרעטן וויו דר קוויוו וואו, פירליג יאר חלם מיט גיווענן
וואו, דו מיט דער פיפפט קיסר גיווענן זו דען ישאחמליך וואו, דר מיט דו דרייזעהן גילר גיווענן פון דעם
טטחט מוטיחאן. וואו, דיוי מיט פחמירט מיך יאר טכה, טויזיגר וואו, תקסו, וסף נאל דען מוריס: מין דעם
זעלבין יאר מיך יאר טכה, טויזיגר וואו, תקסו, וסף נאל דען מוריס החט זיך חוך גיווחרפן מן נידר נאך מיוי
גיאיין טחפט פון לייטן וואו, זיין גיזעגנט וחדרן גוי. וואו, דיוי זיין דען אויכן זו וחדרן גיווענן וואו, מיאר מיהר
פיינדן גיווענן וואו, זיוי החבן ביפטטיגט וואו, ביקרעפטיג דיו מחנה פון לוזיגליש וואו, קאלייש. וואו, דיוי
מוריחך החט דער אלך מוי מפרד מיט נאחן פילים גישיקט דען רוכט מלבח זו דעם אלטן בכנוה וואו, עה
החט מין נידר נאך דמגילט נאקי ליט מן טטחט מיינט אלך וואו, החט ביפעלך גענן וועד דח זו וידרן זעבט
דעם בופטטילן גלויבן דען זו אן אוך ברענגן. מיך יאר טכה, טויזיגר וואו, תקסו, וסף נאל דען מוריס החט
דער קיסר אקסיאיליין זוחין מין נאחן דורך זיין יעלחאל זוחרחוס פון שוועדי דיו פטטטוק נאטא
וואו, אינגטוק:

יהאניש דער רוכט מוי זוחקמין ער מיט דעם קיסר וואו, דעם גאנץ אלטן פון רוס זו וידרן גיווענן
וואו, החט זו גיהחלטן וואו, ביוו טטחט גענן חבן גיפעטטן וילהעלם דער מין גיווען החט
שיזבורג מיך יאר טכג, וואו, ווענן דיוי מוריחך החט קיסר ניט קט מגושטי קוהר פרטט פון זחקטן וואו,
מיט חוך דען גיווולטיגן חוזק נאח גאנץ גוטח דו דאליגיל מן טיריגן וואו, החט זוין בחטריין חוך ווערפן
פאר דער טטחט דיוי פטטטוק זו מטיקוילן וואו, מין זו נעמין. וואו, דיו טטחט ליטן זיין פחלט וואו, אחנדיג
וואדרן מן מיהרן הערין וואו, החבן מיבר גענן דיו טטחט מן הערדן דעם דוכט מגושטי: וואו, דען פאר
נעושטן פון דיו רעבעלט מיו נעוליך וילהעלם פון קרוחבחך החט דער דוכט מגושטי פאר מורטט דו אן
מיהן פטרטין זוי זו פיר טייל וואו, חוך זיוי איט קונטטחרטין פיל יונקרן החט ער זוין דיו קעפל פאר
דיו פיפ וגן. וואו, דו פטטטי טלחט דו דחרטין גיווענן מיט דו אן הייטט קריאן טטיין דו זולפי פטטטוק ניט

גיפונדן

גיבורים אערט מן פֿיל הערין זאגט: דיזי פֿעטטוגג האט ער זאגן שפּרעכען מאל מוז דעמ במדבר מאל, פֿאטיאעט פֿאר דמדבר מאל, חרוב גיאאבט מאל, נאך ביז דאטי חרוב מיזט: מאל דען יהאניש פֿון זאקמין דען פֿר דמרטין ביקומין האט דען האט ער נאך ניין שטאט גיפֿענקליכר ווייז גיזיקט מאל דמרטין מן מין תפיסה גיזעלט מן ניין שטאט ביין זון מאל האט גיזופֿעמ פֿיקל מאל לזוהניג יאר:

איון גרוטר שטרייט מאל, מוק ווילריין מיזט גיזועזין מן נידר זאגט וועגן דער מאוזה מאל בוקה די מלבה דער יענירמ פֿון דעמ אלך מיז ספּרר האט מין גרוטי גיטען הריגה גיטען מן דעמ זאגר פֿאלק דיז אורר האבן גיזועזין מן דעמ אלך איט דעמ דז זיז איך מר וויל האבן פֿון לזוהניג מאל קומפּיגט: מוק דמרין גרואבן גיזוהטיגי הערן פֿון מיזאוט מאל, פֿון החרין האט ער זאגן מוק ברענגן מין דער שטאט יענט דיז דז ליגט מין דער אריגה פֿון פֿלאנדרן: דיזי מיזט פּאמירט מיק יאר שכח טויזיר מאל תקפּט זוק זאל דען מלריק: מיזאן דער מכזר דער דוכם פֿון דען אחקוזה מיזט מין בוט ביגיריגר אעט גיזועזין מאל, פֿון שטאט מייטל אטחיתים מיזט מיבר זיין ברירט קינדר קוין מאל, האט זיז מק מיהר לעבן גיבראכט זאבט דיז וויבר מאל, זין מג, טעפּטרין מאל, מי מיהרי מוטיר טהניר פֿון זוק ביז מלט זוגנטיגי קינדר. מאל, מיהר פֿיל מאל, מי מ"ה גוט האט ער מוזעק גימאין מאל, האט קיין קוימ ניט מיבר גילאזין דיז גזוט האט ער ניט מיבר גילאזין מלי וואט זוה לעבט האט ער ניקט דז פֿון מיבר גילאזין דז ניט דר הערט מיזט וואדרין זיין לעבן טאג דז אן מז אימרחבוים מאל, טירמיט מוק זול גין איט דען לייטן: מאל, דיזי מיזט פּאמירט מיק יאר שכט, טויזיר מאל, תקפּט, זוק זאל דען מלריק: מאל, וואט דיז מוהאה מיזט גיזועזין דז מיזט זאג זו דר ליל מאל, מוק מיזט עז שון בטריבן מוי פֿילוק מן מייזק מפּר מלי אוג מיק ניט פֿיל דר פֿון טרייב. מוק מן דעמ זעלבין יאר מיק יאר שכט, טויזיר מאל, תקפּט, זוק זאל דען מלריק מיזט מין גרוטי טריפה גיזועזין מן דעמ אמקימין הזיז מן דער גרוטן ביהאטן טטאט וניזיג: מאל, וואט ער פֿאר היזק גיטען האט דז מיזט ניט זו טעגן מביר אן עטטיאירט עז דאק מיק, טויזיר אאל טויזיר גולדין מאל, אן האט ניט גיוואר קענין וועלן ער מרזאבין דקמן מיזט גיזועזין דער דיז טריפה גילוגט האט:

דער קיסר אקטאיליזן האט זיין פּאבטיר עליבעט פֿאר שפּרעכן זו דעמ קרחלוט דער נייטי דעמ אלך מוז נרפּת זו מייר קאחלן. מאל, זיין טאבטיר מנא האט ער זאר שפּרעכן זו זייט פֿעטרין זון איט נאזין פֿילוסוס דער אלך מוז ספּרר מיהפּ זו מייר קאחלן. דז מיזט פֿאר ריכט זוחרין מוק דעמ רייכ טאג זו שפּייזה מיק יאר טל, טויזיר מאל, תקפּט, זוק זאל דען מלריק. מוק מן דעמ זעלבין יאר מן דעמ יאר טל, טויזיר מאל, תקפּט, זוק זאל דען מלריק מיזט דז יק זון לבזן מיבר גילאזין מן נידר זאגר מאל, האט פֿאר פֿילוק פֿון שטאט מאל, פֿלוקן מן הזוהר אריה פֿון הזוהר אול, פּרחפּאט דיז זאגר זוחרין פּרי זאגר. מאל, מיזט פֿון דיזק גענוקן זוחטיר מוק קוין גאר פֿין פּחוק מוק זוה פֿאר פֿילוק מיזט זוחרין מן בהאות מאל, מחורות דז האט קיין ניט זוה פֿון זו מן גיטרחפּן האט:

איון גרוטי ערר מאל, בחרין ליטרטוס מיזט גיזועזין מן דער ביהאטן טטאט פּירזה דיז מן מיטלוי ליגט מאל, דיז ערר מיזט פֿון מיהרן מאלט גזוכן מאל, דיז טיקן זיין מין גיפּחלן מאל, דיז זועגט פֿון דען היזיר זיין זו שפּרעכן מאל, מאל, מיזי ערר טמקלוג האט זיק מוק עטליכי אחניר מר ליגט מוקט אחלט האט עט גישחקליט מאל, מן גיפּחנגן פֿון אחרח מוק אערב זייטן מאל, מוקט אחלט פֿון דרוק מוק דען מאל, האט מין זועהנט גיהאט מלי וועלן אן זיק דר זו ביפֿליכט דז אן געדן מלי זועלט אפּלה זיין מאל, דיז גחלי טטאט האט גישחקלט מז וועלן דיז מוק פֿחלן וועלט מז וועלן דער יסוד פֿון דעמ עולם פֿאר גחנגן אער מאל, מיזט מין גרוטר טרעקן מאל, גישרטוס גיזועזין מן דער טטאט ביז מז זוייט קוין פֿאר גחנגן דיז דיז מן מיהרי דז זאגרט מלי דז מיהרי החבין דז היטען גילאזין מאל, זיין מוי דער טטאט גילאזין דען זיז האבן פֿארכט גיהאט פֿיל לייכט אעפּטן דיז היזיר מוק דיז מלי זו מוק טין פּטליכי מוז גחנגן האט דז זיז ניט מז גישחזוירט החבין קענין מוי זוייכן מאל, דיז היזיר מיהר קבר גילאזין. זוק טייל דז פֿון זיין מוק פֿוסלעהן ביז זוחנגיג. אייל וועגט פֿון דעמ מורט מוטק מיזט גיזועזין. דיזי גרוטי ערר ליטרטוס מיזט ניט מזייגיג גיזועזין מן דער טטאט פּירזה וועדרלין מוק גילאזין.

לעהן אייל וועגט מרוס הער האט דיזי ערר ליטרונג גיזועזין מוז׳ זולן שחרין גיטען · מביר ערר ליטרמס
אהרני טחרין די מיט גיאפיקין פון דעמ ן פחוג פיטרח ביז אייה ואחר זוייה הזהרת מיט ליאנטי אייל וועגט ואחג
מוז׳ בריים · מוז׳ דיזי מיט פאסירט מיך יאר שוח׳ טויזינד מוז׳ תקעח׳ זוך זאלדען מוריס שטיט מיט ספר
אחור ענים מן דער הקדמה דז גיזעגעט וועלט קול מלהים זיך האלטן מין וועלטו ומוהדליכי זאלן דיזן
פירען פון דיזם ערר מוז׳ בחדיש ליטרמס :

איין גרוסי טוזערי שטארקי אלחאה מוז׳ פיל פעלר שוחלטן מוז׳ בוט פחר גימוג האט זיך ן גיטרחגין
זוישן דעמ תוגר טולטחן שיק מוז׳ זוישן דיזי וויליאניסי פעלקרין דורך יחון די מוסטריה מיט מין
בן פוגט גיזועזין מוז׳ אעלטיגי טרעפן פחר גחנגין חוך דעמ יס קרטיניטט פחר גיאפרי וועלכי זור יעליגר
ליט גיאעלדיט וועלט ליפרן מוז׳ דיזי דייטשן האבן פיקטחריע חר החלטן מוז׳ זיין מיר לייט לחג פיזך שטוב
פון דיזי תוגריין גיבליבן זעקס מוז׳ זוחנליג טויזינד מייטל ביוועהרטי לייט מוז׳ נעהן טויזינד האבן זיזי
לעבנטיג גיפחנגין ביקוחין מוז׳ האבן דעמ טירקן חב גימחין הונדרט מוז׳ וועלליג שיך · מוז׳ פון דיזי טייטשן
פעלקרין זיינן גיבליבן פירלעהן טויזינד אחן מוז׳ דען מטאירחו פון דען תוגריין האבן זיזי לעבנטיג גיפחנגין
ביקוחין מוז׳ האבן מיהם דען קחפטח פחר דיזי פיפ גיליגט מוז׳ דר נחך האבן זיזי דען קחפטח חוך חיין שטחנ
גימטעקט מוז׳ האבן מיהן איט זיך גימחין איט פרייזן נחך וויליזי · דיזי מיזט פחמירט מיט יאר שוח׳ טויזינד
מוז׳ תקעח׳ פון זחל דען מוריס · דיזי שטיט מין שפני מי׳ שלה : דער פרוט מוז׳ גוטיר קיסר אקטחיליחן
וויל ער חו גחר גינטטיג דיזי יהודים האט גיהחט מוז׳ גערין זיך גונשט מוז׳ ליב מיהן חר ליגן מוז׳ וויין וועלן
חלו מיזט ער ן פחרין קוחין ער זעלבשטין פחרשעלליך זחאבט ויינר קייזרין אריך דעמ קיסר קרחוט זיין
טחלטיר ביצבן זייני פירשטן מוז׳ בדינטן מוז׳ זייני דעט איטן מן דיזי יורן גחט ן פרחג · מוז׳ דיזי מיזט
פחמירט מיט יאר שוח׳ תקעח׳ ן דען מוריס : רודולפום דעמ קיסר אקטחיליחן זיין זון מיזט גיקרוינט
וחחרדין מן פרעטשפורג ן מיינק אלך מיבר מוגרין · מוז׳ דיזי מיזט פחמירט מיט יאר טוב׳ טויזינד מוז׳ תקעב׳
זוח נחל דען מוריס :

דער גרויזיאר מוז׳ פורלנאר קוחטח שטערין דער זוחל ביוחשטט מיזט איט מיינק לחנגין שוויך האט
זיך דר נייארט מוז׳ זעהן לחין מיט יאר שוב׳ טויזינד מוז׳ תקעב׳ זוח נחל דען מוריס · מוז׳ דער
שטערין מיזט שטין בוכן מיר ליט לחג פירלעהן חדשיט וויל איר מן קיינט ספר זכרונות פינדן די מין
נייאר שטערין מוז מין לחגי ליט מיזט שטין בוכן דערי וועגן שרייבן איר דיזי פחר חידוש חן · מוז׳ מלי דיזי
שטערין זעהר דיזי מין מחטנט מוז׳ מן מיטלוי מין לרפת מוז׳ ספרד דיזי ריהאן מוז׳ פריין מלי איט מנדיר
פון דיזי שטערין מוז׳ דיזי בדייטוג דז פון החבן זיזי פיל ביכר דריבר גישריבן נוחז דיזר שטערין פרחפיליחט
מוז׳ מלי החבן עז מיזי גיליגט דז עז מיזי וויזיט מיך פיל בין מוז׳ פיל רחמירוג · גחט זולי זיזי ן ליגר אחפין דז
ער מיהרי איינוג ניט נחך גן זולי מוז׳ מלי גוטט קוחין זחלי · חוך מן דער גרוטן שטחט מוגשבורג מוז׳ מן
דער טחט אינן מיזט מין גרוטר שטורק מוז׳ ערר ליטרמס גיזועזין מוז׳ זיין פיל בחי חוק גיפחלין מוז׳ זיין
מן דיזן דעמ פיל פחלק דרוך זחנגין מוז׳ החט גיליטרט מוז׳ גיזחקלט מוז׳ ניט שטיל גישטחנדין מיר ליט לחג
דרייט טחג קוטניבירליך · חוך מן קושטנטינה מיזט מין זולי ערר ליטרמס גיזועזין מוז׳ זיזי החלי טירן מין
גיפחלין מוז׳ וחוז דרייט טויזינד אנטשין גיבליבן וועגן שרעקוט · חוך מן דיזם יאר מיזט גישטחרבן דער
פרואיר מוז׳ גוטיר אלך זיגאונדט מגושטי דער מנדר דער אלך חוז פולין מהני ערביכי אחנט פחר שנין ערבין
תקלב״ה : מיט יאר שוב׳ טויזינד מוז׳ תקעב׳ זוח נחל דען מוריס מיזט מין גרוטי הריגה גיטחן חחרדין
מן לרפתיט מוז׳ דער דוכט מדאירחו מיזט גילחדין וחחרדין זור הוכלייט מוז׳ בייח לחגיר נחך פחריז מוז׳ דחרטין
מיזט ער דר שטחלין וחחרדין מן דעמ ניאר פון דעמ אלך זחאבט נחך פיל טריט מוז׳ פחר נעהי הערין · מוז׳
זיין גחנגין די קחן חן ניט דר לילן דען עז החט קיין נחל · חן דעמ זעבינגן יחר זיינן גרוטי אלחאה חוך דעמ
יס הגדול גיזועזין פחר טוטיט זוישן דיזי תוגריין מוז׳ לוזישן דיזי מפרדייט · מוז׳ דיזי מיזט פחמירט חוך
יאר שוג׳ טויזינד מוז׳ תקעב׳ זוח נחל דען מוריס : מחרוט הער דריט מיזט קיסר גיוחרדין מן קושטנטינ

מול די מיט דער זעקסט קיסר גיזעצין די דען יסראעליט אוך זונ עירלעהטי אוך זונ שטחם מוטיאמן.
מול בישטיטם שרייבט מוך רעמ דך רעמ' די ער מוך גיבראכט החט זייני פינך ביירדן. מול מיך ערטטין
יאר פון זייני אלטע החט ער ביאכטיגט דיך שטחט קרטיניט דיך גינעמט וועלט טוטים מול די שלאכ גליטט
מול החט דמרטין מיין גרוטי הירגה גיטען מול דען אוך פון טוטים דען החט ער לעבנטיג גיבראכט ביקומין
מול החט מיהן גיבונדין גיבראכט נוך קופטטיטיגט. מול די מיט פחמירט מיך יאר טוד' טוזיינד מול תקנד'
פון נמל דען מולריך:

הינריקים דער אוך מוז גרפת זיין זון מיט גיקרינט וומרדין מין קרמקם זו מיינך אוך מיר מלי לעגריר
מין פולן מביר החט ניט נמג גילעבט דען נוך דריין אחניט מול זעקס מול לוחנליג טאג
וויו גישטמרבין מיט גוועזין זיין ברודר קרמוס דער אוך גרפת החט ער דיך אוכה היטר נמין מול מיט
פון קרמקם מוועק גילאפין מין דעמ מיין מול לוחנליגטטין יונים מיך מר טוד' טוזיינד מול תקנד' פון נמל דען
מולריך מול מיט אוך גרפת וומרדין: בטולאיחוש שולטיטום פון גענרלין דער גרוטי גיוואלטיגר שטערין
זעהר דער קיין גלייכוס גיהחט החט מין זיינך דור מול ער החט מין זיינר לוח גישריבן מוך די יחר די דער
שטערין שבתמר מיט גיוועזין מין מיינר שלעכטי מערכה מול ער החט דרוי יחריגירט די עי בידייטי מוך
גרת מול הריסת פון דען יהודים. מול ווי ער גיחגט החט מז מיט עי מוך גחנגן מול מין פיל בולין זיין
גרוטי טרוימרן גיוועזין מונטיר דיך יהודים. מין אטהרין זיין בע"ה פיל חוק קוארן פון ישרחל מול זיך לחזין
קוארן דיך קלוג פחר דען פרוחן קיסר אקסמיליחן מול דיר קיסר החט נוך טפיקלירט מול נוך גיפחרטט
דען גרוב גיוומהר זו ווערדין מול מוך דען פונטיאנט זו קוארן מוז החט ער מר קונטיגט די מן דען יהודיך
גחר מוכעלפט גיטחן החט מול מהני מוכזוך מיהן איט וולכי ביין רחטוך פחר פחרין מול ביגיגט. מוז דיר
מוכזוך ווייל ער מז מיין גיגענדיגר מול בחראהערליגר הער מיט גיוועזין מול גיליבט די העלפט מוז החט ער
דיך מיבריגי יהודים דיך נוך בייט לעבין גיוועזין זיין זו זיך גימחן מוז ווען מן מיט מוזין לייבן מחלפירט מול
מול מרעטיט העט מול דיך מוכטיר זיינן טיל גימחן גחט ולי מיהן גיטעדיג זיין מול זו גוטיך מיהן זו גידענקן
מול דיזי מיט פחמירט מיך יאר טוד' טוזיינד מול תקנד' פון נמל דען מולריך: רודולפוס דעמ קיסר
אחקסמיליחן זיין זוועלכיר טון גיקרינט מיט וומרדין מיבר מוגרין מיך יאר טוב' מן מיך יאר טוה' טוזיינד
מול תקנה' פון נמל דען מולריך מיט ער מיך גיקרינט שמרדין מיבר פיהם מול מין דעמ זעלביגן יאר מיט ער
שטחם גיוועזין מול מין דער זעלביגן לייט מיז ער דעמ קיסר אחקסמיליחן זיין מוך וומרטיר
גיוועזין מול מיט מיין מעבשיגר שטחרקיר העלד גיוועזין מול זער קלוג דיר מיט גיקרינט וומרדין זו מיינך
אוך מיבר גמלן קרן פולן מול מיט גיוועזין מין קרמקם מיך יאר טוז' טוזיינד מול תקנו' פון נמל דען מולריך.
מין דעמ זעלביגן יאר החט דער טירקש קייזר מחכמט דען פרידן גיבראכט דען ער גישלמטן החט איט דעמ
קיסר אחקסמיליחן מוך מכט יחרין מול החט דמרטין ביאכטיגט זוויין פחמין מין מוגרין מול החט דמרטין
מיין גרוטי הירגה גיטחן מן דען מולריך מול פיל גיפחרטי החט ער איט זיך גיפחרט נוך קונטנטינה. מול
דיזי מיט פחמירט מיך יאר טוז' טוזיינד מול תקנו' פון נמל דען מולריך: דער קיסר אחקסמיליחן החט
מיט גרוטי מכט מיט ער דעמ קיסר אחקסמיליחן זיין מוך גיוועזין מול מיט זיך גיפחרט נוך קונטנטינה.
מול דיזי מיט פחמירט מיך יאר טוז' טוזיינד מול תקנו' פון נמל דען מולריך: דער קיסר אחקסמיליחן החט
מיט גרוטי מכט מיט ער דעמ קיסר אחקסמיליחן זיין מוך גיוועזין מול מיט זיך גיפחרט נוך קונטנטינה.
מול דיזי מיט פחמירט מיך יאר טוז' טוזיינד מול תקנו' פון נמל דען מולריך: דער קיסר אחקסמיליחן החט
מיט גרוטי מכט מיט ער דעמ קיסר אחקסמיליחן זיין מוך גיוועזין מול מיט זיך גיפחרט נוך קונטנטינה.
מול דיזי מיט פחמירט מיך יאר טוז' טוזיינד מול תקנו' פון נמל דען מולריך: דער קיסר אחקסמיליחן החט
מיט גרוטי מכט מיט ער דעמ קיסר אחקסמיליחן זיין מוך גיוועזין מול מיט זיך גיפחרט נוך קונטנטינה.
מול דיזי מיט פחמירט מיך יאר טוז' טוזיינד מול תקנו' פון נמל דען מולריך: דער קיסר אחקסמיליחן החט

קיסר רודולפוס דער ערשט דער האט דיא אויבה אן גיטערשטן נאך זיינם וחטרט טוט מן רופן לו רמזירן חוג' מוגרין חוג' פיהסק · חוג' דיזיר חיזט גיוועזין חיט יחר טש' טויזינד חוג' תקנט' נוק נחל דען מולרים חוג' דז חיזט דער נוומליגשטן אוק גיוועזין לו דער אדינה פין פיהסק גמט זוי חיהסק זייני אלטה שטחרקין חוג' חלוי היבר ש וועלין ער זחאבט זייני נאך קואנטי קינדר חוג' קינדש קינדר · חוג' היר נאך פחלץ דער שטחט חוג' גיבורט פון דען קיסרין חיט מגדיר וויו איז פערניר לו זיהן החבן פון דעם קיסר רודולפוס דער ערשט ביז מן מגדן גיועדיגשטן קייסר רודולפוס דער מגדיר :

קיסר רודולפוס דער ערשט גרחל חין הבט שוגרג זחגד גרחב חין עלוט גרחב חין קוברג ריין פעלד בחדין חוג' חיזט קיסר גיוחרדין חיט דריין חוג' דרייסיגשטן יחר חיט זעקסטן טויזינד וויו גיאעלט :

קיסר חלברטוס דער זון דעם ערשטן גרחל חיט מיטרייך האט די קיסרין חן גיטערשט חיט חפט חוג' פוגלינגשטן יחר וויו גיאעלט : חלברטוס דער מגדר קיסר חלברטוס ריין זון דער גיאעלדיט וועלט דער קונג חלברטוס הוכט פון מיטרייך וויו מן ריין דיטל חיזט גיוועזין חין זייני טחגן חיזט דער בדדר קיסר וחגדין : קיסר פרידריך דער מגדיר הוכט חין מיטרייך דער גיענט וועלט פולכר וויו חובן שטיט חיט יחר טג' : ליפולטוס דעם קיסר חלברטוס ריין זון הוכט חין מיטרייך : ערשט דעם קיסר ליפולטוס ריין זון דער הוכט חוג' דער חיזט דער ערשט גיוועזין חיזט וחגדין ערלהרליג · חין זייני לייטן חיזט חיזט מיטרייך גיוחרדין דער חלברטוס דער מגדיר דער הוכט פון מיטרייך וויו גיאעלט חיט יחר קלה' חוג' דער חיזט די פניקליין גיוועזין פון דעם קיסר פרידריך פולכר : דער קיסר פרידריך דער דריט דעם הוכט ערשט ריין חיזט קיסר גיוחרדין חיט יחר ר' טויזינד חוג' תיא' נוק נחל דען מולרים וויו גיאעלט : חקסחיליחן דער ערשט דעם קיסר ורידריך ריין זון חיזט קיסר גיוחרדין חיט יחר רנג' טויזינד חוג' תלג' נוק נחל דען מולרים : פיליפוס ריין זון דער אוק חוי מספר דער הוכט פון מיטרייך חוג' בורגונדח חיזט חב גחגין נאך בייח זייני קרחולוס דער ערשט פיליפוס דער זון דעם פיליפוס דער זון פון דעם קיסר פחטרט דעבען חיט יחר רכו' : חקסחיליחן חיזט קיסר גיוחרדין חיט יחר רעט' טויזינד חוג' תקיט' נוק נחל דען מולרים : קיסר פרדינחנדוס חקסחיליחן חיזט קיסר קרחולוס חיזט קיסר גיוחרדין חיט יחר שד' טויזינד חוג' תקנה' נוק נחל דען מולרים : דער ברודר פון דעם קיסר קרחולוס חיזט קיסר גיוחרדין חיט יחר שד' טויזינד חוג' תקנה' נוק נחל דען מולרים : דער קיסר חקסחיליחן דער קיסר פון דעם פרדינחנדוס ריין ברודר חפט די קיסרין חן גיטערשטן חיט יחר טכר' טויזינד חוג' תקמד' נוק נחל דען מולרים : רודולפוס דער זון פון דעם קיסר חקסחיליחן חיזט קיסר גיוחרדין חיט יחר שלו' טויזינד חוג' תקנט' נוק נחל דען מולרים · חוג' פיזיר ריך דז דער קיסר רודולפוס יר"ה חיזט דער חלט קיסר גיוועזין דז חיז נאך מגדיר רחגירט האט חוג' פחטר חוג' ן חוג' עיקליין חוג' חלי חז פחרט ביז חוין חלט גלויר חוג' וחיטר חיזט עז חן דער תשפחה גיבוין ביז חוין די גיהנטי גלויר :

אים יחר שלו' טויזינד חוג' תקנט' נוק נחל דען מולרים חבן גירופן ריח חינוחהגיר דער ביריהאטן שטחט חנטוערפן חיזט חוג' גוט הייסוק חלי ריח פירשטן פון ירדר זחגד די ריח וטלין נוחין חפטיחט ער ן דוכט פון חיטרייך דער ברודר פון דעם קיסר רודולפוס פחר חין גברינחטור חיבר די גחנצי זר חוג' ער חיזט רחטרין דרייח יחר גיזעטן חיט גרוטר עהר · וויו ריח חלי ן פירין ריין גיוועזין חוג' וועלין ברעבן חוג' ן וירדן גן קינן דעם חוק חיזט ספרד חוי חפט דער הוכט ריין שטיק ניט דר ן וועלן געבן חוג' ריין דינשט חוק געבן חוג' וירדוק ריין רוק וועג גינוחוג חוג' ן ריין חערגי חוג' ן וועלן געבן חוג' דער קייזר חיט חיהן גיזעלט נאך לוק חוג' חיהסק חלי ריח ן גיהערגי חוגרטן דר ן געבן חוג' חיהסק חוגטיר ריני גיחחדי געבן חוג' חן גרוטי חערלייקייט דח גיזעטן חוג' נאך ביז רחטי : טטעפני בחטורי דער חוק חיז חלין חיזט זחגין חוק ריח גיוחרטיגי טטחט רחגיק חוג' חפט ריח בוחגירט חיק חנדרן יחר פין ריינ חלטן חיק יחר טש' טויזינד חוג' תקנט' נוק נחל דען מולרים פחרטחגין חוג' חפט יעניחרחוש פחרטחגין חפט דער גיחחבט יוחן חוג' ברוסחקי חיבר ריני גחנצי חראט חוג' חפט חוז נחק בילחגרט חוג' חיהן חוז ווין גיטען ביז ריח חבן חוין קוטרבירן חוג' חט געבן · חן דער זעלבגן ריט חיזט דער גיוחרטיג הוכט חוק ו ניהן קוטן חיז דער חקסחק חוג' ריין חחרש גיוחרטן חן חבגיוחרן ריח גרוש טטחט דעם חוק חיזט פ ן חבגיוחרן חוג' חפט דער חלט דעם חוק חיזט חיזט חוג' חיהן גיטען חוג' ריין חחרש טש' טויזינד חוג' תקנט' נוק נחל דען מולרים חיזט חין

גרישי ערד ליטרמט גיוועזין מן דער שטאט מיטט • מול מיזט מין פייאר מול החגיג
פון דעם היאל הירזטיר גיפאלין מול החט מן גימורן דען טורין פון דעם פחליפ וואריען גיוועזין זיין אער מוז
הונדרט לעגטיר פולפיר מול מיזט מוז'ן טשרוגן מול' פאר ברענט מיי דיא טירן מול' פאלחטין זאלבט דיא
אחגיפין מול' פרפיימט הייזן גיהערט החבין דעם מולטן מארוט חוק פיל פון הייזן זאלבט דער שטאט
אויפר מיזט רחמירט גיוואדרן מול' פיל לייטן זיין גישטארבן מן דיזן שטורק • דרייא גיוחלטיגי גרושי
אופיק זיין חוק קוין מן דיזר אוחאה חוק דעם יק הגדול מן מיזן טאג פאר בחרבירמה • מול' מיין דא
פון החט גיהייטן שעפחשטיזן דער אולך חוי פורטיגמו מול' לוייה הגאוין מול' פיל פון דיא פירשטן מול' פאר
אפאי הערין חוי פורטיגמו מיי מיט מגדיר זיין דא טוט גיבוין • מול' דיזי מיזט פחטירט מיט יאר שוח'
טויזינד מול' תקעח' פון למול דען מולרים • שטעפן בחטרי דער אולך חוי פון החט ביאעלטיגט דען
אעפטיגן חוק פולקה מול' ועלקי לוקה מול' דיזי חב גימואן דעם אחקוויטר מול' דחרטין ביקוין מין גרושן
שחל פון גועט מול' גוט מול' מיזט אייטר גחגן חוק פועלקה מול' נחברי מול' החט דיזי שטעט פולגירט • מוז
החבין זיא שוק גיאחבט מול' חוז מיזט מיהר פרירן טרחקטחט גיוועזין דז דער אחקוויטר זול וידרום זו
רוק גענבן מיי דיא אקואה דיא ער מין גימואן החט מין ליפלחר • מול' דער אולך חוי פון החט דעם אחקוויטר
וידרום אוין זו רוק גענבן ועלקי לוקה חביר דען חוק פולקה החט ער מיהם ניט וידר גענבן מול' זו פון גילחגן
זויא עז חוק גאך מיזט מר הייטיגן לייט • מין דער שטאט רוק מיזט מין ערד ליטרמט גיוועזין גחר גרוייט
מול' פורפיר מול' וואנדרליך מול' החט ניטוואדרט דרייא טאג מול' דרייא נחבט מול' זיין מין גיפאלין לוויא אויבן
קוטשטיר מול' טירן מול' זונשטין פיל היירן מין גיפאלין מול' זיין פיל לייטן גישטארבן וועגן דיזר גרוטש
שרעקטם • דיזי מיזט פחטירט מיט יאר שיא' טויזינד מול' תקפ' פון למול דען מולרים • יאחן פרחקטן מיזט
גחר מין שטארקיר העלר גיוועזין מול' חין בעל אוחאה גיוועזין דז מן זייר לייט זייט גלייכט ניט גיפונדן
מיזט וואדרן מין זולכיר שטארקיר גחבוירר מול' החט גרושי החטוש חר וזין מול' גחר פריש מול' ההרלחפטיג
גיוועזין מול' זיך פאר קיינט אעטשן גיפערבט • מול' וועלן ער מיינר אחלייט גיזעטן החט איט פיל פירשטן
מול' הערין חויר וועלן ער זונשטין מן מיינט טיטקורט גיזעטמן החט מול' ער החט וועלן זייני שטארקייט
ביוויזן מז החט ער זיך למזן ברענגן מין נייט מיינן דהיימ מין נייט הוב מיין מול' מיוך רייזום הייטט מן עז
פיטקחבו מז החט ערט מן זייני הענדרן גימואן מול' החט עז איטן פון מענדיר גיברחבן מן בייט זיין מלי דיט
מול' זילנטי הערין מול' פירשטן מול' הערין דז זמנדט מול' וועך זולבין גיהערט החט דער החט דיט מוהרין
מיוך גישפארט מין זולבין חיזוט זו הערין • מול' פון וועלן דיזט גיאפלטן מיין דז ער זו ברחבן החט גיהחט
החט ער מחין ביקוין פחדקחבו • זו דיזט גיאפלטן בחטקחבו החביזיך גיחברת מייטורקין מול' איסק
געגיר מול' ניקט וועדיגי לייט פון דען פעלקרין קחזחקן מייטו בוט הילגי לייט מול' דיט מיהר זעבין ניקט
גיחבט החבין מול' דיט החבין מיהן פחר מיין יעניכמו מן גימואן מול' זיין גחגן מוך במרטייען מול' שטרחמין
גירויבט מול' זיין גיאחרטירט מא' מן גיוחגט מן דער טירקייט פון דעם מולטן מארחט מול' החבין מיהם
פיל שטעט חב גימואן פוק טייל דא דיט החבין זיט דיט שטעט מלי מוז גיהרגט מול' פוק טייל דא פון החט ער
זאין פחר ברענין מול' החבין מין גרושי קוחחטיטעט פון גוט מול' גועט מול' בהאוה מיבר קוין • מוז החט
דער קימר מארחט גישיקט חב גיזחטען זו דעם אולך מן פולקה מול' החט מיהם ביפולן דז ער זו דיין פחרקחבו
גיפענקיך נעמן זאין מול' מיהן פחר דיין חב גיזחטען פון דעם זעבין פוק טוט ריכטן זאין • וואן חביר ער
דיזט ביפעלן ניט נחך קוין וועדט מז אועלט ער אוחאה איט מיהם החולטן • מוז דיזר מוריחך החט ער מיהן
גיפחגן גימואן מול' החט מיהן זאן קחפטירן מול' דיט פחולקן זיין גחר טרויחרין דריבר גיוועזין מול' מיהן גחר
ניט גערן פחר זאין מול' זחגי לייט מיט מיהן גישרויחרט מול' דא איט החט זיך דער קימר ביניגן זאין מול' זיין
זאין מיזט וויטר גישחלט גיוועזין • דיזי מיזט פחטירט מיט יאר שיא' טויזינד מול' תקפ' פון למול דען מולרים מיזט דז וואטר
מולרים • נחהנט מרוט מול' דיזי לייט מיט יאר שיא' טויזינד מול' תקפ' פון למול דען מולרים מיזט דז וואטר
גחר גרוט וואדרן מין זייזומר מול' זין דען מול' ליגנטי זאר שפאט מול' החבין פיל אוזין מיהר זעבין מוך גענבן
אויבן דז דאס וואטר מז געהולינג קוין מיט מול' זיא דז וואטר פחר פולט החט מול' זיא זיך ניט מרעטין

הגבין קענען מדבר מוז ווייזן קענען מול דרויך גאנגען אענטשן מונ'פיך • מול מין פויער החט גיוועטען מול
גיוואהנט מוך מיינ מיוז נאהנט בייא דער טשטאט עאדען מן מיינ נאכט החט די וואטער מוועק גיטואן דיא
גאנצי מיוז וואכט די הוי מול שלאך טשטאל מול שיימרן מול פיך טשטאל וואכט דיא גערטן מול החט מלוי איא
מאנדיר גיבראכט דרייא איי וועגט פון דעמ ערשטען מורט • מול דאדטן וואו דיא דרייא איי מין ענד גיהאט
החבן דא מיוט עז זיין גיבליבן איוון מן דעמ יא • מלא מיוט טשטאנדט וואדרין לוישן דען הערשאפטן
מול פירשטן מונטיר וואט פאר מין גיואנדי דיוך פויער גיהערט • די החב מיך גיהערט פון יודן מול וואטשטן
פיל מנליאנין דיא מיך ואנד גיוואהנט החבן מייטל עהרליכי מול גלויב החבטיגי לייט דיא קיין ליגן זאגן דיוי
החבן חלי איא מנדיר גיזאגט די דיוי גאנץ גיוויס מול וואהר החבטיג מיוז מול איין פעטשיר וייבט עאדען מול
דער זאדן פייבלאן מרדין מול וואטשטן נאך פיל דיא החבן חלי לייגנט גענבן די דעמ מו מיוז : מול נאך מיין
אענטה מיוז גישעהן די דיוך בחלי גלייך קומט די מיך גיפונדן החב מין דער הקדאה פון דעמ מפר אחור
ענייא מול ער שרייבט עז בשמ ר' יצחק לטיך מול מו מיך לטון • מין מוגדיך דור החט איך ז
גיטראגן די מיין טורין פון מייוך אוך החט גישטאנדין וואדרין מהזיט ז דער שטאט מורדין מיין טוטיר פיוט
מיך דעמ במרטן פון דעמ יפ מיוז נאך גיוועזין פיר מול זעלביג שוה מול דיא היך מיוז גיוועזין פיר
מול לוואנג טוה מול זיבנציג וועגן בילדרן איט דעמ טרמן מול פעמ די אן פון מיוך ביקומ החט
מול מוך דיוי גענבן מוך לייגנט עהרליכי מול וואהר החבטיגי לייט די דעמ מו מיוז וויא גיאנט : מיך יאר
פאב טוייזנד מול תקבב לוך נאל דען מלריך מיוז ב"א מיין שוועריר דבר גיוועזין מן מידרי שטאט מול מידרי
גרחב שחבט מן דעמ גאנגן שטרייך מול רחביר פון גאנץ פיהם די פחטט קיין מורט ביפרייחט מיוז גיוועזין
מן גאנץ פיהם די אן גוטי לוטי העט שעפפין קענין די דערי גלייכן נוי גיוועזין מיוז מן מונדרי דורות •
מוך מונדרי פאר עלטרין החבן מוז ניט דר לילוט פון הונדרט יאר בי זיי לור הילגר לייט מול גאט החט מוז חסד
גיטאן מול מב גישיידן די דער אשחית קיין שליטה החט גיהאט מן מונדרי הייגרן ז קומן גילובט זיין
גאט דער גואל חסד מיוז איט מוז : גריגוריום דער דריימעהנטי בופטט מן רוס דער החט דען קומענדר
מר רחבט מול ז טאג גיבראכט מול החט מב גילוגט דיא דער דעמזמג די דער קיסר יולוס מוך בייגן גיבראכט החט
דער החט גיוועזן די יאר ז טשה' טאג מול מין פירטל וויא מובין גיאולט מיוז מיך יאר דריימ טוייזנד תשפו'
מיוז מורוכך וויל ער נאך גירעכנט החט מוז החט ער בילדרן מיוך לייט לאנג טוייזנד מול תרנח' פון מן פאנג
דעמ יולוס זיין דעמזמג נאך • מוז החט זיך לעהן טאג ז פון בילדרן אער מוז גיהערט החט ז זיין • דערי
וועגן מיוך יאר פיוך טוייזנד טשג' טוייזנד מול תקבב לוך נאל דען מלריך מיוך פונפלעהנטי מוקטאביר מוך ז
אחרגנטט החט זאלן לילן ועלעהן פיוך מול גילוט פיוך מול' לוואלוך גישטאלט דיא מיר טאבי טאמני
לעהן טאג דיא פאר פיוך לאמען זיין דיוך קומענטי יאר מול פון דאטי זוייטר מן החט ער
בחלר ז גיטראפין ז דעמ חשבון פון רב מרח בר מהבה • ועלן איר גאט ווערט דיא גיוואר הר טיילן ווא מיך
מיינ מנדרין מורט אער דא פון שרייבן • דען דא אמא מיך ניט אחריך זיין : דרוקטאט דער הגאון מול'
קור פירשט פון קעלן אם ריין דער החט מן גיטרעטען דיא מאזה פון אדטן לוטיר • מוז דיר מורוכך החט
דער בופטט זאבט דיא הגאונ'ק פון בייא זיינ' לעבן מין מנדרין הגאון הר ווילט דען ערשט דער
דוכא פון בייארן מיוט דער מוהב גיוועזין פון ר' ראובן פוזרח ז"ל דער החט מיהן ז זיינ' גדולה גיהאלטן מול'
החט מיהם געלט פאר גישמען • דיוך דוכא ערשטר דער נייא הגאון החט דיוך טרומאט מוז דעמ לאנד
גיטריבן • מול דיוי מיוט פאטירט מיך יאר טוייזנד מול תקבג לוך נאל דען מלריך : דט"ק מאוהל
דבורסקי מיין פאר נעאיר מול פאר נעאשטי פון דעמ פוליטן חדיל דער החט זיך יאר גינאן דעמ אוך טשטעני
ז וודרן ז גין מול אן החט מוך גיוועזן שריפטליך פון זיינר מיגלי החנד מול' זיין פיטשאפט דרויך גיפיטשירט

דער קיסר כורלאם יר"ה האט אין זו מאמאן קונסט מן גישטעלט מן דער בירהאטן שטאט פראג
מול' מיהן וחר גילויבט דען נייען קאלענדיר וזו החבין אלי פירשטן מול' הערין דיא זיך בישונדרן
החבין דיא החבין דיין קאלענדיר וחר גוט מן גימאכן מול' אוב זו פרידן גיוועזן מול' אוך זיך גימאכן דייזע נאך
זו פאלגן • דייזי מיזט פאמירט מיט יחר טואה' טויזינד מול' תקפה' נוסך נאל דען מלריש : אפקמיליין

ערן הערליק פון מיטטרייך דעם קיסרס בהוד מיזט מר וועלט וחרדן זו מיינט פירשטן מול' הערין מול'
גחברימטור חיבר דיא גחלי מדינה פון אטהרן מול' דייזי מיזט גישטהן מיט יחר טואה' טויזינד מול' תקפה' נוסך
נאל דען מ ריש • מול' דא דורך מיזט מין גרושי טובה דען יהודים דא דורך קומן מול' מין גרושי פרייד דא דורך
גיהחט : אריש דיא אלבה מן דער אדינה פון שטט נאך החט זו וועדרן גישטן מיהרי אילה דיא אלבה מן

מין

אין דעם וועלטיגן יחר מיזט מין פייחר פון דעם יאהר מרונטיר גיפאלן מן דער נאך שטפט מולט נאך
מול' מיזט חרטען מין ערד ניטרמס גיוועזן זו זיך דיא ערד גישחקולט החט דרייא טאג מול' דרייא נחכט
מן מיינט שטיק מול' פיל גיבויא זיינן מוק גיפאלן זו דער ערד מול' מין גרושר בערג דער גינעגט וועלט יוחדי
החט זיך פחר וחקלט מול' זיך מוי פירסן פון זיינט מורט מול' מן טחל גיפאלן מול' החט הונדרט מול' דרייא מול'
זיבעליג דייזר מוק גיוועזן מול' דיא נייט דיא מן דען דייזרן גיוואונט החבין דיא זיינן מן מיהרי מיגני דייזרן
ביגרחבן וחרדן מול' זו גידעקט וחרדן • דייזי מיזט פאמירט מיט יחר דשא' טויזינד מול' תקפה' נוסך נאל דען
מלריש • וויהעולק פריינ

דשא' טויזינד מול' תקקה' נוסך נאל דען מלריש :

דער קיסר כורלאם יר"ה האט מיין זו מאמאן קונסט מן גישטעלט מן דער בירהאטן שטאט פראג
מול' מיהן וחר גילויבט דען נייען קאלענדיר מיז החבין מיי פירשטן מול' הערין דיא זיך בישונדרן
החבין דיא החבין דיין קאלענדיר וחר גוט מן גימאכן מול' אוב זו פרידן גיוועזן מול' אוך זיך גימאכן דייזע נאך
זו פאלגן • דייזי מיזט פאמירט מיט יחר טואה' טויזינד מול' תקפה' נוסך נאל דען מלריש : אפקמיליין

מיין פריינ פון פונקטליכקייט יאר אוך מיהר זו דען קונסט פאר דיא פיא ליגן מיא יאר
טאג מיא פיינ אוך זוואלגשטאן מבטאברי טויזינד אוך תקפה' נוא דען מלריס: מין דעם זעלביגן יאר
מיט טעטפן בחטורי דער אלך מוז פולן גישטארבן מהני ויבלי עבדן: מיא יאר טאוח' טויזינד אוך
תקפה' נוא דען מלריס נאך דעם די דער טעטפן בחטורי מיט גישטארבן גיוועזען זיין גרושי אוך
ווילהריים אוך טטרייט גיוועזען מין פולן אוך: זיין מר וילט וואלדן זי אוא דען דוכט אקטאוליזיא
דעם קיסר יר"ה זיין ברודר אוך רפן דוכט וגאוב דעם יהמניט דעם אלך אוא מוז טוידן זיין זון: אוך דער דוכט
וגאוב מיט גיקרינט ואלדן מין קרחקא אוך דער דוכט אקטאוליזיא מיט מין החבן גימאן ואלדן: נאך
דעם החבן זיא טוק גיאחבט אוך: זיין קאון דיא פאר נעאשטי טריט אוך הערן פולן נאך פרחג זי דעם
קיסר ירחט איט גרושיא דעטפעקט אוך עהר אוך החבן מין מיבגן פריבן גיאחבט דיא פאלקן
מוגדין אוך פיהם אוך טוענזיא אוך איט מיין אוך: יוריאענטי ביקרעבטיגט זי זיא אוך מיהרי

קינדט קינדר דיין פריבן החטן ועלין אוך: נים מיבר טרעטן זולי ועלדן מיביקלין:

אויך מין דעם זעלביגן יאר מיט דיא רעזידענט שטאט פון דעם קהר פירשט פון קלין דיא דא הייטט
בין מין גימאן ואלדן דוך מיין שטוק החבן אוך נאחן איט ערטן דעק אוך דיא
שטאט מיט פרייז גיאחבט ואלדן זי בלייבן: אוך דיא יהודים דיא זיך דיין ביזונדן החבן החט אן מיהר
געלט אוך גוט גימאן אוך דיא פאר שאפן גימאן אוך דער ואר נעאשטי פון דען יודים מיט
גיוועלן אהורר"ה ראבן בולדא ז"ל מביר מן דעם זעבן מיט קיינם קיקן גישעהן זונדרלין זיין איט געלט אוך
גילויט ואלדן: אוך מין דעם זעלביגן יאר מיט מין גרושי אלחאה גיוועלן מין לרפת אוך החבן דיא לרפתי
מיהרן פאר טיל אוך גיזעהן אוך דיא משכניק מן גיולט אוך החבן פון מיהן אוך גיברחבט זעלליג
טויזינד אמן אוך פון דיא לרפתים זיילן נר ווינ אחטבפט גיבליבן: היריקוס דער דריט דער אלך אוך לרפת
דער פאר אלך מיט גיוועלן מיבר פולן דיא חבן גיאחבט מיט דעם החט דער קאפיטשר גוליבן מן
גישטאנדן דער גאלן קונטרא מיט איט דען פאפישטן: אוך נאך דיא גרושי אלחאה אוך בלוט פאר גיסוגן
החט דיא דער אלך מר בויא גיברחבט אוך איט גוטי ואלדן זי זיך גלייאט אוך זייני קונטרא במרטיין אוין זי
זי זיך קוין גוויא החבי דוכפוס פון קיקליכן פון קיקליכן שטאט אוך דריבר איט דעם אלך גיוועלן דען דוכט פון גוויט
אוך: זיין ברודר קורדינאל אוך זוטטין מנדרי דוכטים אוך גוויא הגאוטם מיינר פון ליין אוך מיינר פון מאיענט
אוך ווילה דיא מין דעם קיקליכן פאלט קוין זיין מן פתרי אוך זיין קוין עטליכי פארטאנן דיא ואר
מרדיגירט זיין גיוועלן פון דעם אלך אוך החבן דיא החבי הויפטר אוך מוך מיהר זעבן גיברחבט: דיזי איט
פאטירט מין דעם דריט אוך זוטאליגשטן זעפטאברי מיט יאר שאח' טויזינד אוך תקפה' נוא דען
מלריס: היריקוס דיא דא וואכן אוין אוך אוך טירקן דיא גיאלט ואלדן דיא
קינדר פון דעם קינג ווא אובן גיאלט מיט יאר קעט' דיזי החבן מיהר החט אוך גיהחבן קין דעם
איט דען מנדרן גחבירר אוך גולטן דיא בין גיברחבט הונדרט טויזינד אמן אוך זיין גחנגן
זי טוחט אוך פעטשוג ווא דער טירקטר קייזר זיין פאלח החט גיהחט אוך: זיא החבן דעם טירקשן קייזר
זען שוחגיר גיוועלן מיט אוך דיא חבן גיוועלן בחטי זי מייזר דרונטר מיט דיזן קיסר זיין
מיט אוך: ווא זיא מוסם גישיקט החבן לוס קיסר אוך דער קיסר זיא מלי איט גוטי ואלדן ואלין חב טוייגן
מיט החבן זיא מן גיהחבן זי שטחראין אוך טון זי מיימר לי טחר מר רוטר גיהחט: אוך החבן זיך דיא לוייט
במטי זעלבטטן מן גיבחטן אוך: גיחגט זיא ואלין גערן מיהר לעבן ביטן מר זי דעם טירקשן קייזר ניקט
מיבלט גישעהן זולי אוך: זיין גחנגן אוך מין פוס פאל גיטטן טוט ואר אורטילט אוך: אוין קלפיירן זיא
מביר אן החט זיא נים ואל בעטען אוין אוך גלייך פון טוט ואר אורטילט אוך: דאך החבן זיא
לואחר החבן זיא גישטאלן אוך גידרבט זי גוט אוך פון פיל טויזינד היירן פאר בראנט פון דיזר שטחט:
מיר

דיא היכסטי פּוחריק הי מיהרגי משעק גימוין • מוך דען יהודיק החבן זיא די מיהרגי מוזעק גימוין מוֹ׳ בּי הוֹנדרט הייגר פּן דען יהודיק החבן זיא מן דיא עט גילוגט מוך בּי זייג מן דיר אהואה מוֹ קוין • דיזי מיזט פּאסירט מיט יהר טאט טוזיגר מוֹ׳ תקבט׳ נוֹ נאוֹ דען מוֹדיק :

דער קיסר רודולפוס ר״ה החט מר נייחרט מלי מרקי וחו דיא אלטיק בייא גישטעלט זיין וחרדן דיא החט ער מלי נייא נאין אחבּן • מוֹ׳ חוי דיזר מוראך החט אן דיא אלטיק אוזין חוי דען קבּריק מרזי טון מוֹ׳ זיא מן נייחי קבּריק גיטחן • מוֹ׳ נוישן דיזי אלטיק חיזט דער קיסר קרחלוס דער בּירט גיוועזין דער שן גישטחרבן חיזט גיוועזין חיט יהר בּיקל טוזיגר קלה׳ טוזיגר מוֹ׳ שבּה׳ נוֹ נאוֹ דען מוֹדיק די בּן חוֹנדרט מוֹזוֹרי נייטן חן חיזט עי ריב׳ יהר • מוֹ׳ דער אלך עטמוֹ דער דא גישטחרבן חיזט חיט יהר ריח׳ טוזיגר מוֹ׳ תשח׳ נוֹ נאוֹ דען מוֹדיק די בּן חוֹנדרט מוֹזוֹרי נייט חן קיב׳ יהר חיזט • מוֹ׳ דיזי טוזיגר אלטיק חיזט חיהר לייב נחך גחלן גיוועזין מוֹ׳ ניקט חן חיהן גיאחקוט מוֹ׳ בּי פּירטחן החבן זיא חן גירדט מוֹ׳ חיהר החנד גיטחן חן דיין טוזיגר טחטחן אלטיק חיהר העלדן • מוֹ׳ הונדרט זוייג מוֹ׳ טוזיגר זוייג החבן זיא גיוועהן בּן זחמנהר וועגין • מוך דער גחן חוהר״ר חיהק כהן מוֹ׳ הקלין רחט הקהל כא׳ יהדח כן מוֹ׳ זיין ברודר זן כא׳ חברהק דער יהודיק טוֹבּט דיא החבן ניידגוסגעבן די זיא עי גיוועהן החבן איט חיהרן חוזגן חן דעק רחטוק ד׳ מוֹ׳ טאט טוזיגר מוֹ׳ תקבט׳ נוֹ נאוֹ דען מוֹדיק :

צו דעק הינריקוס דער דריט דעק חיזט בילחלט וחרדן זוייג פּרט יהר חיזט החט • דען דער רוכט בּן דיא ברודר בּן כא׳ חברהק חיזט חיהר חוהרחן חיט דיא חוֹנדרט חלטן יהר חלט חיט חיהר בּיקל טוזיגר מוֹ׳ תקבט׳ נוֹ נאוֹ דען מוֹדיק :

גרושו היזן מוֹ׳ זוגן שיין חיזט גיוועזין חיט יהר טב׳ טוזיגר מוֹ׳ תקבּ׳ נוֹ נאוֹ דען מוֹדיק מוֹ׳ החט דען גאנזין זואר ניבּט גירעגנט • חבּיזן דיא בּייבּטוג בּן דעק טוא חיזט חיך ניט

גיווען. אבל איינ מיין גיטרוקנט מיט בעק מ"ג: ד' אהרן ווערק מיט גאר קליינע גיווענען. אבל אן האט ניט אהרן קענען מיט אחקנגיל דעם וואטער זומדליין גאר מן ווירק מורטין ד' דאז אהרן ווערק גאנץ מיט. אבל מוך איך פיל חורטין האט אן אמין ד' וואטר קיין אבל געלט אבל ד' קרויט אבל תבואה מוך דעם פעלר מיט מיט ואר זועלקט אבל קוס פאר דערבין ס' גאנץ גרוסי הין. מוך דיא געשטין אבל שפעלץ מיט מיט ואר טרוקנט ווערט דיא בוים האבן מיהר פריכטן ניט געבן קענען. אבל מוט דיזר מוך: טייאר גיוואדרן אבל דיא שייאר ווערק האט ניט ביטטאנדין מיט ברוט מיין זומדליין מוך ווין אבל ביר פלייש אבל פוטיר אבל מוך האט עמין שפייז ד' דערי גלייכן מיט ניט גיווענין מין הונדרט יאר אבל ד' האט ס' ווענין גיבראכט מיטל מן טרייא אבל ווינטר גיבוה אבל גילות:

אין דעם הרש מוין מיט יאר פיר טויזינד טר' טויזינד אבל קוס נאל דען מלריק האט דיא ערד זיך פון מיהרם אבל גיוילכן אבל גירוקט אבל מיט דען מיטל פיהם אערהרן אבל מיטרייך דו מוך טרייבר זעלבסטן קען זאגן ד' איין בעט גישמקט האט אבל אין גאנץ הוי גיזינד האבן מיהרי בעט גישמקט. אבל מן דער פעטטין שטאט ווין דיא מן מישטרייך ליגט האט דיא ערד וויכטג זעלב מוס גיוואקסן אבל גיוואדרן אבל פיל פאלק דרין מוס קומין אבל מוך פיל בהמות אבל מוך פיל בחבין גישמקט מיט מין וואנדיר ס' זעהן גיוועזין. אוי דיא טעליר זיין מין גיפאלין אבל אלי פאלשטין זיין ס' ברמכן אבל ס' פאלשטין וואדרן אבל דער דוך היריט גאנץ אבל דיא אוימרן אבל ווענד פון דיא הייזר זיין מוך ס' פאלשטין גיוואדרן אבל דער הוך טורן דער גיאודיט ווערט שטעפן טורן זאמבט ווייט מדרי טירן דיא זיין דר פאלק אבל פאר שטוט וואדרן ווענין דיזר דעם ד' מן ס' גלייכ גישטוט ווייט דיזר דעם מוך גיהערט האט האבן דיא שטאט לייט גיפארבט ווירין דיא אז דר שטוט זיין אז אפשטין דיא מוס פאלן אז דיא האט מן דיא העפט דען מיהרי הין מב גיברכן אבל ווידרום מוך דיא ניימן גיבויט: מין דער ביריהוטן שטאט קרמקט האבן דיא מוך גיאמכט דיא דען בעבשטוליכן גלויבן המלטין אבל זיין גאנץ מוך דיא ווטרמיר אבל האבן מוך דיא שיאפליכי דערי גירעט אבל מיהרם גלויבן ס' ווידר גירפט אבל האבן ס' שטוטין אלי מיהרי דינשט הייזר ביז דיא דעם פאלקי דעט רמכירט אבל מיט מין גרוסי מוך ווילקרייט גיוועזין מין דער שטאט: אבל מין דער גרושן שטאט ווילמ דיא דא ליגט מן דער ליטו זיין דיא ווטרמיר קומין מיבר דיא פאבישטן אבל האבן מיהרי דינשט הייזר דר ווידר בירין אבל מיהרי בילדר האבן זיא ס' שטוטין אבל קיין מוך פייאר פאר ברענט. אבל דיזיי מיט פאטירט אבל האט אר מורזאכליט גרושי מוך ווילקרייט אבל פיל שטרייט מיט גאנלין זאנד. אבל דיזיי מיט פאטירט מיט יאר שנא' טויזינד אבל תקלמ' קוס נאל דען מלריק:

סיגמונדוס דער דריטי דער אלך אוי פולן האט גיטיקט ס' מונדיגסטן גלעדיגסטן הערן קייזר רודולפוס יר"ה פאר אעבטיגי פאר נעמי אבי גיזאכטי דריין הונדרט אחן הוי הער מין פרוג אבל פאר לאנגיט מייטל פריינדשאפט אבל פרידן דו מן זיך איט מיהרן ביאעגין זוי אונטיר מנדיר הייארמטן זוי אבל מן זולי מיהאי ס' קומין זאגן דיא פירשטליכי דאמי מנא זיינ פעטרין טאלטיר פון דעם דוכט קרמוס דער זון פון דעם קיסר וירדינאנדוס. אבל דער קיסר האט מיהם זיינ ביט ביזונדרט אבל האט מיהם ואר שפרכן דיזי יונגפיר ס' מיינר קומין. אבל דיא אב גיזונטן זיינ אב גיריזט זאבט דיזר ביאעלטן יונגפיר אבל האבן זיא מוס מיהרם פאטרט נאך גיפיהרט פון דער טאט גרעלן דו מן קערטן ליגט אבל האבן פיל פירשטן אבל הערן אבל פאר נעמי גאבדיר מיהר דו גלייכט זאבן. אבל ווא זיא הרך ון גאנגן מיט האט דיא דיא גיוועלטאבט אבל גלייטט ליט נאך פיל פער פאר טערקט אבל גירישט אבל נאך פער פירשטן אבל הערן איט מיהר גאנגן אבל זיא האבן מיהרי ריי גימוין אבל דיא ביריהוטי טאט קרמקט. אבל האט דער אולך זיינ קוטטן קאדטן ריזטן אבל מיהר מנטקיגן גיפאלין זאבט אבל פירשטן אבל הערן גאר ערלוך אבל ברעלטיג איט פיל רייטר אבל קוס גענגיר ס' טויזינד אבל זעהן טויזינד אבל אן האט גרושי קונטליכי אבל וואנדרליכי זאכן גיואבט איט פאיאר ווערק אבל וונטן זאלן מר קוס פרייד אבל וושטקייט דער דערי גלייכן מן הונדרט יאר ניט אז גיוועזין איט. אבל מיט גאר היפליך אבל ליבליך מנטפאנגן וואדרן דעם דעם אולך אבל אן האט זאזן מוך שפילן איט טרואפיטן אבל שאלאחין אבל הער ביקין אבל מוך האנד

דעם מיט זיין מורטן מחנה גמאכט ביי אלע מען זאל וויסן אז מען וועט אים אנקלאגן וואס דעם נאמען מיט מען אים גיט ווייסט אבער ווען מען אים אנקלאגט וועט ער זיך שוין וויסן צו שיקן אויף אלע זיין מענטשן וואס ער האט אים אנגעקלאגט ווען מען וועט אים אבער נישט אנקלאגן וועט ער אויך נישט וויסן וואס ער זאל טון ווייל ער וועט נישט וויסן ווער אים האט אנגעקלאגט ווען מען וועט אים אבער נישט אנקלאגן וועט ער אויך נישט וויסן וואס ער זאל טון ווייל ער וועט נישט וויסן ווער אים האט אנגעקלאגט

דאז סימן דאז תורגליים זיין גמגן מיך דיא מרינה פון דעם רוכש קרוזוס גיהערט דעם שלוס זעהן מען דיא וירדינמרוס איז מיינט גיווארטיג ס' זיין זו גמגן מיך גרוש אעבטיגי פעטטוג דיא מן דער קרעגין ליגט דא דיא בייטש ווייטש מ' המבן בחטריאן מיך גיווארפן מיך גיטיטיק פעטטוג מיך מן גיעלט מלוי מיין טשטריק נאך מגדיר מן גיעלט מלוי מיין טשטריק נאך דעם מגדרן מיך דו המט גיטוימרט נעהן קוטטביליך · וואס מן דיא דרין גיעהן המבן דו זיא דיא נאך דעם מגדרן מיך דו המט גיטוימרט נעהן קוטטביליך · וואס מן דיא דרין גיעהן המבן דו זיא דיא פעטטוג ניט ביהויבטן קעגן מיך דאך עטליך אוין מרגבן מלו זיין מיך מקורט היניין גמגן מיך דעם טירקן דיא פעטטוג מיבר גענבן מן דעם פוטפעהנטן טוג מיט דו מיט דען נייעהנטן יוניה מיט שבר טוויזיר מיך תקבר נוס נאך מיך דען מוליק · מיך נאך מיך דען היינטיגן טוג מיט דמרטן מייטן גיך מיך חאם מיך טריפות מיך גרושי הריגות · גמט דער מואעבטיג דער דא טוט אמבט מיט דעם היאן דער ווי טוט לוויזן זיא אמבן מיך מיך מיך ישראל מיין :

דעם נאך דו גיעהן המב דו דיר מויטהן פון דיזר ב"ק דו גיענט ווערט נאח דוד דער ביטרייבט מלוי ווען פמטירט מיט פון גמגן דער מענט ביזיך יאר פיזיך ט טויזיר שבר' דו מיהרן נאך מיט מיין שלויזיגר תק' מיך לוויין מיך נייגיג · מיט דיזר מוריזיך המבי מיך ליט מנטיר המלטן קעגן מיך פערניר ביטריבן ווען וייטער פמטירט מיט ביז דמטי :

הענריך יוליוס דער דוכט פון ברוינשוויק מיט מיין קוזין מיך דעבט מיך דער הער גיוועזן ווען הער דו הער זיין פמטיר נאך גיפמוגט המט מין דעם דו הער מיין גוטט גידענט המט מיך דיא יהודים מיך דיא הער מיך גיבייט זיין מיהם גיוועזן · נאך גלויך ווען המט הער דאך מין טייל פון זיין יעניק מיך גיפמוגט מיך דיא יהודים דיא מין דעם גמגן מקטין ווען מרמטן זו יערדי טשטר מן דפט גמגן מקטין ווען דו אן זו מיך דיא יהודים דיא מלי

שלי דיא מורזאגיר דרמן גיזעצין זיינן מוֹ מיט מיר גישעהן׃ דער קיסר האט דען חוק מיר גיזאגט
מיינט בוֹרג איט ווילגיג פֿאלק מבין דיא טירקן זיינן מין דעפֿט זעלביגן יאר קומען פֿאר דיזי פֿעסטע מבין
מיינן מב ווילן מוֹ גיבוֹרן דר פֿאר מוֹ הויפֿטן גיפֿאלן ווי גישלאגן ווערדן פֿון דיא קייזרלישי פֿעלקר
דעם אקוק גרמן׃

דער טירק מיט קומען פֿאר ראב מבין מיט מיהם מך זיינר איינונג ניט מך גמנגן דפֿן מין דיזר פֿעסטע
מיט מר מיהם מין רמבעליר גיוועזין מוֹ האט מיהם די אקוק רמבעליי איט מבין געבן זעלן וועלן׃ מבין
מיט דר מך קונטביר גיוואדן מוֹ מיט ברעכט פֿאר דען קיסר ר"ה מוֹ האט דער קיסר ר"ה מוֹ
גיהאלטן איט דיא פֿעלקר פֿון לינדן טטרין׃ מבין די פֿאלק פֿון דיזי טטרין זיינן דעם הגאון מ טטארק
גיוועזין מוֹ דער הגאון האט שוֹר געבן ווי מן דער זעלביגן לייט מיט דבר ב"א גיוועזין האט ער גיזאגט דיזר
פֿאלק ווערי דערי וועגן קומען ווי ער פֿי פֿאלק האט מין מ מוֹ זוכט מוֹ ברענגן׃ דער דוכט פֿון בייזרן
מיט מן פֿי יהן קומען פֿאר דיא טטארט הגיוועדט איט גוט הייטשוג דעם קיסר ר"ה ווי ווי איט ניט רעכט באזירט
האבן דעם קיסר ר"ה׃ דער פֿירשט רחגלי מיט מר ווי לט ווערדן לוֹ דוכט מין זיבן בערגן מוֹ נאך מיהם
מיט מר ווי לט ווערדן דער טר פעטרי לוֹ דוכט מין זיבן בערגן׃ דיא הייזוקן זיינן רחבעליש גיווארדן קיגן
דעם קיסר ר"ה מוֹ ווי לט ווערדן דער פֿירשטן מין אלך פֿי מר ווילן דען פֿירשטן הוזיינט׃ מבין דיזר גיאלטיר
שאר האט מן גיהאבן מיהר ואלט ווילן די איך מין מיין גיטטן האב דעם קיסר מוֹ מיהר אלט ניט
ראבעליש ווערדן דען דיזר קייזר זוֹי מיין הער מוֹ גיוועלטיגר בלייבן ביז פֿי מיבקייט מוֹ דיא איינשטן
פֿון אונדש דעם פֿאלק האבן מיהם בייא פֿון גיטטן מוֹ גיט ברחבן ער האט דעם גילט גירעט׃ ערן הערליג
מאטיאט הער ברודר פֿון דעם קיסר רודולפֿוש האט מן גיהאבן מין אלטה קינן זיין בר דר דער קיסר מוֹ
מיט אוֹך פֿי יהן קומען איט גאר גוט פֿאלק פֿי פֿאלק מר פרחג׃ מבין דער קיסר האט הער מיהם פֿי שווך
מיט מוֹ ניט ביטטאנד האלטן קען מוֹ האט הער די אקוק פרחג פֿי הילף גירופֿן מוֹ האבן דיא עירונים
פֿון פרחג מאר מוֹגיט דעם קיסר גרוֹס פֿרייהייט׃ מוֹ ווי הער מיהם ניט יהן מיהר זיזן האט ווען טון האט
הער גיט קיף פֿי ניין ברודר מב גיזאנטן מוֹ האט שוֹך איט מיהם גיזאנט מוֹ האט מיהם געבן די אלטן
דיזי אלטן זיזר קאטלן זיזר זאנדרלין ווידרלן פֿי רוֹק פֿאלק זאלן זוֹי זאנדרלין ווי לט הער איט
מין דיזי יאר טט׃ האט דיא קונטשאפֿט דער קיסר מוֹ מיהם גרוֹסי אלחיה דרייבר פֿאר מ דיא מבט מוֹ פֿי בוֹט פֿאר
גיווארדן ענטליך האבן זיא גרוֹסי אלחיה דרייבר פֿאר מ דיא מבט מוֹ פֿי בוֹט פֿאר גמטן
מיינט דיזי אדינה האבן׃ מוֹ האט זיך מין גרוֹסי אלחיה דרייבר פֿאר מ דיא מבט מוֹ פֿי בוֹט פֿאר גמטן
אדינה פֿון גייך דער מיט מב גמנגן מהני אעיגליכי ערבן מוֹ פֿי דוכט מיט משכנ מוֹ מיט לדבת
מיט דיזי יאר טט׃ מין דיזי יאר מין אלחיה חר האבן גמר גרוֹס מין דעם ריין ווענגן הערליג ווילהעלם מיט דער
בערטטוליכי במרטייט מוֹ ווטרמיר מוֹ דיא דוכט מין זיך בייזרי ווייטן גמר פֿי בוֹלן פֿון פֿעלקרן׃ ענטליך
אין דער טטארט מוֹך האט זיך מין אלחיה חר האבן ווייטן דיא ווייטן במרטייהן ווייטן דיא בישטליכי
בערטטוליכי מוֹ ווטרמיר מוֹ ווייטן דיא ווייטן במרטייהן ווייטן דיא בישטליכי פֿון פֿעלקרן׃ ענטליך
איין איז פֿאר דיא טטארט קומען איט מנדיר פֿאר דען קיסר ר"ה מוֹ האט דער קיסר ר"ה מוֹ דען שטרוך גבען דיא
בעפֿטטליכי במרטייט מוֹ דיא מובר האט דער האבן מוֹ מוֹלטרט מוֹך גיהאט מבין מוֹ קיין ווטרמיר
אלי מין דען רחט קומען מוֹ גמר קיין מאבט מ ביקומען מבין דוכט מוֹ בייזרן מיט גמנגן מין דיא
אדינה פֿון בוֹרג איט גמר מיין גרוֹסי אלחיה דרייבר פֿאר מ דיא מבט מוֹ האט גמר ניט זאנג מן גיטטאנדן
האט ער גמנגן מוֹ דער הגאון האט פֿליטה גיאחבט׃ מבין דוך דער קומען מוֹ מחבט מבר קומען מוֹ דער הגאון
גרוֹשי פֿאר שטרוך פֿון דעם בישטט מוֹ קיסר מיט מי פֿאר גילכן ווערדן לוֹשן דעם דוכט מוֹ הגאון מוֹ דער
הגאון ווידרוס מוֹך זיינן מרשטן טטאנד קומען׃ מין גרוֹשי ערד ווייטוג מיט גיזאנט מין דיא אדינה פֿון

שטייאר ארק אז׳ קיין אז׳ קערפּער זי דערי גלייכן מן מוזן׳ לייטן ניט אזוי גיוועזן מיט אז׳ חוץ זו שפּרן
ניט אזוי גיהערט מיט וואדרן מיט ועגן דיי טרעקט וויל עז דרייזעהן טאג קונטרביר לויך גיוועזט האט
פֿיל אנעטשן אז׳ פֿיך דרויך גאנגן מיך פֿעגיל אז׳ אן ניט דר לוין קען אזוי פֿיל זיינן דרויך גאנגן :
דיא פֿעטשטוק אטשטענדיג מיט בילאגרט וואדרן פֿון דעם אלך מיט טשאזיע אז׳ האט איך מר החבין מיך גרושי
אלזאזה לויטן דעם אלך מוז טשאזיע אז׳ לויטן דיא הערן פֿון שטאדי מוז הולאנד : חוץ דיזר ביאזוטיר
חוזק מיט פֿלאגירט גיוועזן דרייא יאר מן מיינע טשיק חוץ מיט אלך ביידי זיינן גאר מיך גרויזיג פֿאלק
גיבליבן : עגטליך האט דיא ביאזוג מיט אקוק גיועהן זי זיא עז ניט וויטר ביהויבטן החבין קענין דען דיא
זעבנט איטל זיינן מיהן מטשגאזן חוץ׳ קיין פֿרעמדזאט אן גיהאט חוץ׳ אלך קייני אונליזן קיין בוך פֿיר חוץ׳ האט
חוץ׳ ניט אן טיטן קענין חוץ׳ וואטשטן אאגיל מן זאכן גיהאט : חלזו החבין זיא מיך היגוים גיטיקט זי חקוק
טירן חוץ׳ דער חקורט האט חזו גיוועזט זיא זאלן מיך פֿרייהן חזוי פֿלוק החבין זיא זאאבט מיר האב חוץ׳ גוזט
פֿון גרוש ביז קיין : מן דיזר ביזאגרוג מיט אלך ביידי זייטן גיבליבן אער חזו הונדרט חוץ׳ פֿונפֿציג טויזינד אזן
מייטל וואל ביזוהרטי לייט מהני חזוט הוגרט גיטטרקן זיינן זיא עז מיט קריג זי גיט :
דער אלך פֿילפֿיש מן שאזיע האט ואר טרבן מלי דיא אזהרין דיא מן זיינע אלטן גיוואוזט החבין חוץ׳
טויזינד אזן : אלזא עזיבעטי מן עגליזאזי דיזי חזוט אלך גיוועזן פֿינף חוץ׳ פֿילציג יאר חוץ׳ מיך גרושי העלדן גיוועזן חוץ׳
דעם וועג הוגרט גיטטרבן חוץ׳ פֿיל חוק דז זעבן קוין : מן דעם זעבציג יאר האט רחגירט
דיא אזוי זיינן אלך חוץ׳ אזהרין מיהן פֿון בעפֿאלק החבין זיינן מיהן פֿון מיהן זיינן חוץ׳ אזן : חוץ׳ דיזר חקוגירט
טויזינד אזן : חוץ׳ דיזר בעפֿאלק החבין זיא נאך גיפֿאלגט חזבר דאק מיהן גיהערט פֿון שטאט אזן :

פּיראן דער פֿעזל אזרטשאלק חוץ׳ גלייך נאך דעם אלך העגריקוס דער פֿירד גיוועזן דיזר האט זיך מיך
גיוועזן איט דעם אלך חוץ׳ זיא שאזיע חוץ׳ דוכט מן מאזיטן חוץ׳ זי ער וזו זיין אלך חוץ׳ פֿון בערגן
חזדיר וועלט מיהן ליגן מיהן העגדן זעבנטיג חוץ׳ חזו האט ער מן חזטשלטוק גיאאבט וועלן זיך זיין אלך
וועדט רייטן זו יאגן חזו זיין זיא פֿאלק חוץ׳ מיהן פֿיל בחיי חוץ׳ אבזיר דיזי חזוט
גרושי העלדן גיוועזן חוץ׳ דיזר אזן טשטאבר גיוואזדין חוץ׳ מן האט ער חזטשלטוק גיאאבט וועלן זיך חוץ׳ אזן
חזדיר וועלט מיהן ליגן מיהן העגדן זעבנטיג חוץ׳ חזו ער זיך אלך חוץ׳ חזו דעם בערגן

דיא פֿישר החבין גיפֿאגן גיפֿאגן מיך פֿיל בייא דעם אקוק חזטוערבן דער חזוט לאג גיוועזן הונדרט
חוץ׳ בריין גיוועזן דרייטיג חוץ׳ האט חוץ׳ מר אעבטיג גרושי לין גיהאט חזו מיין אן חוץ׳ דם מיין
גיאאבט ער טשער גיוועזן חוץ׳ אזן : חוץ׳ דער אדינה זיבן בערגן חזוט חוץ׳ גרוש ערד ליטרזט
פֿון דער ואזר ער חזוט ער טשער גיוועזן חוץ׳ אזן : חוץ׳ דער אדינה זיבן בערגן חזוט חוץ׳ גרוש ערד ליטרזט
גיוועזן חוץ׳ פֿיל אעבטיג פֿיל בהויזט חוץ׳ קוין חוץ׳ חוץ׳ בחיי חוץ׳ פֿון גיוואדין חוץ׳ חוץ׳ פֿרוש
חוץ׳ חוץ׳ חוץ׳

פרנס מוך מוז מ׳ אומכן חבר מיהרי ביזן גירמנקן מיט מן טמג קוזן מוכ׳ אן החט פיר דר פון חן החפש
גימוין חו החבן יוז מ׳רה גיוועזן דז זיט פיל אקוזות מא׳ דערפרן ומר ברענט החבן • חוז מיז מיהר
פמר דינטן זמהן גילחט ומרדן מוכ׳ אן החט זיז חו פיר מן דעם פיימר פמר ברענט מוכ׳ אן החט זיז ז׳ ומר
מן גרושי שוזערי פיין מן גיטמן מי אן זיז פמר פמר ברענט החט וויז ביוק מיזט חיין גרושר קוזעט שטערן
מיזט גיזעהן ומרדן חין דער אדינה פון פמר עמרינג מיט עולק גיבט • חוך מיזט גיזעהן ומרדן וויז דז מיזט
חיין ביזן חן דייטוק ז׳ דעם עולק ומן עז חוז מיין פמר עגדרינג מיט עולק גיבט • חוכ׳ עז החט חוך ניט זמהן
דרוך חן גישטאנדן מיזט ב״א חיין דבר חן דען עולק קוזן חוכ׳ זיין גמר פיל ליט דרוך גמהגן ב״א החט
יתברך זלו חוט אלין זיין חן • חן דעם זעבינן יתר מיזט חיין גרושי רעבעלירייא פמר גמהגן קיגן דעם
אוך יקחבי חוכ׳ ז׳ פמרי״ט עז חוז עקגיוט • החבן זיז גיאייני בעבין ז׳ מיזחן גיאחבט חוכ׳ זיז החבן
ז׳ מיזחן גיטרחגן חין גיהיימ חין חיין קעניג חוכ׳ בעך ח׳ כ׳ בוליפיר חוכ׳ החבן זיך הדוך גירישט ווען
ז׳ פמרי״ט עז זיין חערט חז׳ חיל ז׳ רחד היז׳ ז׳ גן חוז ועגן זיז דיזי חן שטעקן • וויז חן דיז
ליט מרביין גרוקס מיז מיזט חיין פמר פמרי״ט עז בריל ז׳ גיט־בין ומרדן פון ייני גוטי פרייד חוכ׳
חיהן גיוחרנט וויז חיין פרייד ז׳ ער ניט זול ז׳ עלה • דיר חט״ב החט עז חוקן במרט דעם חוכ׳
דעם חוך החט עז זיין הערן גיוחקט זיז פמר זעהן פמר זיך רחבעלירט • חוז החט ער חוך זחגן
ביעלך חרוס גן חוכ׳ זחגן חוז רוקן חער דח וויי עטוזט ז׳ דעם חוך ז׳ ומרדן מיזט ער זול קוזן חוכ׳ ז׳
עז חוקבמהרן חוז זול ער ז׳ חר ומרטין החבן חין גרושי שענקחי פון דעם חוך חוכ׳ ער זול זיך גחר ניט
דעפין חן דיז רחבעלירט חוכ׳ חיהן פמר ליימן ח׳ כ׳ פמר געבן חוכ׳ זול דיז חעטין ער זוכ׳ קינטבחר
חחבט ז׳ חיינן פעדרטין חחבן חין ער חדינה • חוכ׳ חוז החט ער חין זייר גחלן חדינה זחין חיז רופן •
חבין זויין זיז זיך חוז גחר ער פמר בונדן החבן זיט חנדיר חוכ׳ ז׳ חזחי ין גיטוחרן החבן חוכ׳ זויל זיז חיהן
חוז גחר פיין החבן גיהחט דעם חוך קוזן חיט ניקט ין קט חן טמג קוזן חוכ׳ קיינר ניקט גיוחהר ומרדן ועדיר
קיין חדיר חוזיר פון גרוט • ער נחך החט חן הוז זיז׳ גיטאנ חוכ׳ חיר ווענן נחך גיוכט חן קעדרן חוז החט
חן חיינט קעדיר גיזונדן זיז חובן גיזעטין זחבן חוז נעזוך בעך חוכ׳ בוליפ חוכ׳ ז׳ החלן חוכ׳
פמר ז׳ חן החט ווענן חן שטעקן חוז חיזט חבחעלירט ומרדן חוכ׳ החט זיז רחבעלירט בייז דעם
קחבט ביקוזן גיזחגן חוכ׳ גיזחגן חוז חיזט החבן חיט ווילט גיהחט ז׳ טון חוכ׳ חין יעדרר החט
חוך חדה גיוועזן חוכ׳ החט עז גיגיוט דען מוך ז׳ ער החט זיך ווענן חוז רירן ז׳ ער קיין שוך
דרחן החט חוכ׳ דעם מנדרן ז׳ גיזחגט חבין חז׳ גיהחבן זונדרליין זיין חלי חוכ׳ ז׳ חיהר
חיהר זעבן קוזן חוכ׳ חיהני שוערי ביטרן חיהלט חן גיטחן פמר ברענט חוכ׳ ומרדן חיין טייל ז׳ חן
חיין טייל ז׳ חן גיזחגהקט ומרדן חוכ׳ חין החט חן טייל חיין חוכ׳ חבעלירייא דיז החט חן ובנטיג גיטוכ
פיהרר דיז ז׳ חיינטי גיטחן החבן חוכ׳ חן גיפחגן החבן חוכ׳ חבעלירייא דיז החט חן ובנטיג גיטוכ
חוכ׳ דען קירפן החט חן חר ברענט חוכ׳ דיז חיינטי חן דיז ז׳ חנד פמר זוין ז׳ חיהר

ובעבן טמג ז׳ זחנד ניט החבן חדרפן ביטרענטן :

אין דער חדינה חון הולמד חוכ׳ ברוטר טטחרקיר חוכ׳ גרושר טטחרקט זוינט גיקוזן חוכ׳ החט
חוך חקוזות חוכ׳ דערפיר חרוב גיוחבט חוכ׳ פיל בעהפ חוי דער ומרדן חוכ׳ גירישן חוי גירישן חוכ׳ החט
חוכ׳ דען קירפן החט חן חר ברענט חוכ׳ דיז חיינטי חן חוז ז׳ חנד פמר זוין ז׳ חיהר

742

חול׳

קיין מענטש נישט קען פֿאַרשטיין דעם סוד פֿון דעם אויבערשטן ווי ער איז אין זיך אַליין ווייל ער איז אַ סוד וואָס איז פֿאַרבאָרגן פֿון אַלע וועלטן ווי עס שטייט (ישעיה מה) אמת אַתה אל מסתתר אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ וועלט איז ער שוין נתגלה געוואָרן אין דער וועלט ווי עס שטייט (שמות יט) וירד ה׳ על הר סיני אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער שוין נתגלה געוואָרן אין דעם מענטש ווי עס שטייט (שמות לג) ונראיתי אל משה ואל אהרן ואל שבעים מזקני ישראל ווי אויך אין אַלע אַנדערע פּסוקים וואָס רעדן וועגן דעם ענין אַז ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נאָך אַלץ נישט נתגלה געוואָרן אין דעם מענטש ווייל ער איז אין זיך אַ סוד וואָס קען נישט פֿאַרשטאַנען ווערן פֿון קיין מענטש ווי עס שטייט (איוב יא) חקר אלוה תמצא אם עד שדי תמצא תכלית אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נתגלה געוואָרן אין דעם מענטש ווי עס שטייט (שמות לג) ונראיתי אל משה ואל אהרן ואל שבעים מזקני ישראל ווי אויך אין אַלע אַנדערע פּסוקים וואָס רעדן וועגן דעם ענין אַז ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש

אין דער אַדיקה פֿון נרפּשׁ זיינע גרויסע נייגן גיבעהן אומרדין אין דעם היאל אַז ווען מען טוישט אַזוי ווי עס שטייט אין דער תורה אַז ער האָט אַרויסגעלאָזט אַ שיעור פֿון אַ מענטש אַז ער איז נתגלה געוואָרן אין דעם מענטש אַבער ווען מען נעמט אַוועק דעם שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נישט נתגלה אין דעם מענטש ווי עס שטייט (שמות לג) לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נתגלה געוואָרן אין דעם מענטש ווי עס שטייט (בראשית יח) וה׳ נראה אליו אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נישט נתגלה אין דעם מענטש ווי עס שטייט (שמות לג) ופני לא יראו אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נתגלה אין דעם מענטש ווי עס שטייט (שמות לג) ונראיתי אל משה ואל אהרן ואל שבעים מזקני ישראל אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נישט נתגלה אין דעם מענטש ווי עס שטייט (שמות לג) לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי אַבער ווען ער האָט זיך אַרויסגעלאָזט אין אַ שיעור פֿון אַ מענטש איז ער נתגלה

מול המט דעמ אוך מיין אעמיר מין דען בוך גישטאנדן . מזו החבין זיך חלי דיא שרי האובה הריבר פמר
וואנדרט מול מן המט דען אוך גיבראכט מין זיין קיניגליכן פאמאט מול מן מיט מוט מיהן מרוק גיוואנדן מול
החבין מיהם ווען רבותיה טון מבין פו מיט מוק גוטש גיוועזין דען מן המט מיהם דו הערן פמר ועלט מול
מיהן מין זיינם הערן גישראנדן דען מן המט מיהן יושט גישטאנדן לויטן זיך פיפאטי מול זעקסטי ריפא מול
דו דר מיט מיהם פוק אוך מול נאז מרויז גיוואנדן מול מיט מין דעמ זעבינן טמא גישטארבן . מול דער
אערדיר דער המט גיהייטן דעפיחק דען המט מן גיפמגן ביקומן מז המט ער גלייך חלי גישטאנדן מול
גיוחגט דו ער שן וחגי לייט העט מיהם נאך גישטאנדן מול ער מר פריימט זיך זער וועז ער מר טוט מיט
מול ער העט גמר קיין ריימן דרויל מול ער ווישט וחול דו מן מיהם שוועריי ביטרי אירה וועדט מן טון רמך
וועד מיהם ניקט דרמן גיוועגן ער וועלט עז גוט וועלג מן נעמן . מול מן המט מיהם גמר מין שוועד מורטי
פוה גיוחגט מול מיהן איט מיינ שוועריי אירה מול ברעגן גיבירה דער זיין אוך מול מיינם גיבירה דער זיין אוך מול
ברעגט מול זיין גמגלי אשפאה המט מן מוז דער אדיה פון לרפת מרוז גימגט :

איין גרוסי אלחאה מיט גיוועזין לויטן דעמ אוך מוז שוידן מול לויטן דעמ אוך מוז דעי אמרק .
עמטוך המט דער אוך קרחום פון שוידן גישיקט פון אוך קריסטיאן פון דעי אמרק איט דיין ווחרטן
ווחט החבין איר מוז גדמכט דו איר מוז מין אלחאה גיהולטן החבין ת"ל מז פיל מוהן שולדיג בוט וחין ומר
גימן דו מוך בייד בייטי וייט מוז פמוק גיבוין מיט מול מוזיר אדיה מז דרוב מיט גימכט ומדרין מוק
אוגשט . מן דמ איט דו איר אולט מיבר החבין וועלן זיין קיין ריימ בוט אער ומר גמכטן אלי ווערדין
מזו וועלן אירט מז גידט מנדיר אמכן איר וועלן מין עמד שלעד מן מנדיר ליבן מול וועלכי במרשויה דיה
גיוועזן אערט זולי דער קונטר בחרטיית מיהן אוזן קונטרבירן מול אס גענבן . מביר דער אוך מוז דעניאמרק
מיט ניט דמ איט זו פרידן גיוועזין מזו זיין זיך מנדיר גמכטן המט דער אוך מוז שוידן דיה מוביר
החנד ביקומן מול דר נמך החבין זיה שוק מנדיר גיומכט גמר ניט ומג נמך דער זייט : מין דעמ
אוקוס פרמג מיט גיהאבן ומדרין מיט היאל לוויין חיולה קיקן מנדיר מי וחול אוטטירט ביוועזין מול קיקן
מיטאיין מן במטמויט גישטאנדן מול מין דיאמריגי קרן לויטן זיה : מיוך זו וון המט אן מיט היאל גיוועהן מז
ע"ז דרייה זוכן . מן מיטטרדק מיט גיבמרן ומדרין פון מיינר פרוט מין קינד ווה מין אענטן גישטמלט
מול נמך איטמג מיט מין ומוגדרלויך ביטעפניט גיבמרן ומדרין מוך מיינר לייטן מיט עי פמראירט גיוועזין

ווה מין חויר מול מוך דער מנדרן לייטן וה מין אענט :

דער פרוס קיסר רוה"פ מיט מב גמכטן מן דעמ יאר טעב' מול המט זיין פרואר ברודר אמטימוס די
קיסריוס מן גיטרעטן זיין מול מיט קיסר גיוומדרין מן דעמ זעבינן מן יאר מיט מול מיט
ביריהאטן שטמט ורמקפורט . דיער המט גרוסי חן גיהמט מן מוקן . מלי דיה שרים מול הוכטים מן משכנ
זיין מיהאי לו עהרן קוקן אין מלי זיבעניג פירשטן מול קהר פירשטן מול מיהם לו עהרן החבין זיה גיאמכט
מיין החנד פרייד מול העמוקיט איט מויר החנד קמואדיוס ווה גיוועזין מיט בייה זולי פירשטן מול הערן
מול המבין זיה מן גיטריבן לוויה אמטיט . ווה מן דער ווחל פמך בייה מיט גיוועזין מיט מין יעדרר
פירשט מול הער זיינ ומנמג מהיים גיריייט מול דער קיסר מיט מוך מין דעי דעידעמט שטמט ווין גיריייט
מול המט זיין חב רייי מול ומנמג גימואן מוך העמה מול מן דמר מיט מר מוך פרמג מוך מן גיריייט :
מין גרוסי מוך ווקרייה המט זיך דר החבין לויטן דעמ גיאויי בעביל לו ורמקפורט מן דעמ איין מול זיה
החבין וועלן החבין דיה עירוניט מיהר חיריות מול המגט ומר מיין אמהל אמרק זולי זיין מי ווחל
מול מוה דייר מוריחך החבין זיה מן דען קיסר אפליירט מן דיין ניימן קיסר אמטימוס יר"ה מול דער קיסר המט
מיהני מיין קיאמיין דריבר גיוועלט דיה דיני זיין דיה קוקיין מיין הערן גיוועזט מול דיני זיין דיה קוקיין

פאלן מוכ' גרושי היזקות טון מז החט ער פון דעם רייך מיין גרושי מוזא געלט ניפאדרט די ער פעלקיר זוערבין וויל מוכ' זייני ניט מיין ווידר שטאנד טון וויל מז החבין מיהם דיא משכניא ניקט דר ז' גאבן וועלן זוגרדיין ער זוי מוך ניא ניט ערייא היים מוי גאבן ווא גיבריינלוך מיזט מי ניימן קיסריוס :

דיא בורגיר מין מוך זיין המבעלוש גיוואדרן מן מיהרי הערן מוכ' החבין ניימן רחטש הערן גיאמבט מוכ' דיא מוטי רחטש הערן החבין דר קיגן ברחטעטשטירט מוכ' מיהרי רעבט גיוואבט בייא דעם קייזר אחטיזוס יר"ה מוכ' דער קיסר החט מיין אחטחט (מיין מרוי גן די דיא מוטי הערן זוין רחגירן מוכ' מיהרי זוס שטראך גיועלט הונדרט פפונד גמוט וואו זיא ניט פחריגן וועלן) מביר זיא החבין דחך ניקט דר נחך גיפרחגט מז החט דער קיסר גישיקט הירוי זיין יעגירחל דון שפילמי מוכ' מיזט מהגי פחר זוין קוין פחר די אקוס איט פיל פחלק · וויא מן דיא רחבעלירט גיועהן החבין די זיא זיך ניט אין העלפן קעגין מוכ' מיבר זיא זוערט מוי גן החבין זיא גוטי וזערט עבן מוכ' גיבעטין די ער זיך דר בחראין זולי מיבר זיא מוכ' מיבר קינדר דיא קיניי מרזיכיר דרחן זיין גיוועזין וזיא ער מוך גיטחן החט · מביר דיא רעדין פיהרר פון דיא רחבעלירט מיזט גיוועזין מוכ' דוכט דעם דוכט פון ברחנדיבורג מוכ' דעם הופט פון נייסבורג וועגן דער אדינה פון גילך מוכ' קלך · ענטזיך מיזט מיין חר גילך גיאמבט וואדרן לוזטן מיהן מן דעם אקוס זחטי די לוגט בייא דעם ריין דורך גרושי בחטעדחטי מ' הערן :

פיגל החטש זיין ליד :

דן החט החכם האופלג כאהורר חלחן בן חבי הס ז"ל העלין גיאמבט · די ליד וועלט מייך זחגן · וויא דיא אחרדיק זו פרחנקפורט דיא יהודיק החבן טון פר יחגן · מידר וועלט חבר וועהן גחטש קרחבט מוכ' אחבט · וויא דער שואר ישראל החט בייא מוזי גיוואבט · דרוסך פון איר ה"טי זובן · דער מוזי החט גיוידרע מוכ' איזדר דר הובן · אגילת רות זחלן זי: הייטן מיברחל · דעז זי החט מז פיל אגילת מנוטוכט מין דער זמל · דער ניגן מיזט דרוך גיטרחבט · מז ווא פון פחביא דיא שולבט :

איך וויל דר לילן גחטש שטערק · זייני וואנדר מוכ' ליכן דיא גרוטן · זיין קרחבט מוכ' מך זייני וועלק · וויא ער מוזי וויא דיא החט פר לוטן · מן מוי פחרט מוכ' מין מוי זמד · וויל מיך מיהן ביליגן · זיין נאמן זוין מיך ביקאנט · איט דער וואהריים מוכ' וויל ניט ליגן : ✿ דא מן ליט טע"ב מין דער אלביגן לייט מין שטחט פרחנקפורט דער וועלדן · דר וועקט זיך מין גרושר שטרייט · מז איר מי גיועהן החבן מיך ערדן · זולבט וואהן איר דר טרחקן זער · דא איר זולבט וואדרן מין · מחאלבטיגר גחט דיין שטרייט פחר שטער · הובן איר מן זו בגין : ✿ די גאיין פחלק החט זיך מין גישטעלט · מך מין טייל מוחריק מוכ' לוגפט · וויא זיא דער עלה בייא קוין וועלט · מן לי גרייפן איט פר מנפטן · מוכ' רעבטשחפט דא פון וועלט איר הערן · איר אחלן זיא ניט לענגר מיטטערן · מוכ' רעבטשחפט דא שיר לער · דיא טעטן זיא דריגן · מין רעיר טעטן זיא עירוניק מיבר מין הויפן שטוטן · זיא וואלטן זי ניט בלייבן לוטן · מין רעיר טעטן זיא דריגן · זיא טעטן דיא עירוניק מיבר מין הויפן טרייבן · די זעלביג החט מוכ' גיבראכט מין גרושי · מז איר וויטר וועלן שרייבן : ✿ מיין מן טוחק החטן זיא גיאמבט · די זיא מך וואלטן החבן מין פיהרר · מוך מיין החטן זיא מל גיטרחבט · מוך פיל הגוש דער מוך ריכר · מין גרושר שחלק מין ביר וחשט · זיינט גלייכן זיין גיוועזט גחר וויג · מוך מוכ' גיוועזט מין גרושר וחשט · החבן · זיא מוך גימוכ גן מיינק קיניג : ✿ לוזן זיינט גלייכן החט ער זו זיך גיוועלט · מוך מוכ' קחבט מוכ' זו טרעטן · איט נחאן זיין זיא ביידי גיאועלט · קוניגוט שחפט גערן גרוש מוכטר מנגדר גיקעטן · איט גרושן הרוטש זיין זיא קוין · מיבר מוכ' מן שחפט מוכ' זוגדר · די מוכטר החבן זיא מוכ' גימוין · מוך איט מוכ' גיטרייבן דען וחוגדר : ✿ טעגליך החבן זיא בייא מוכ' גיהולט · וחז מיהר הערן החט טון מוכ' גיבערן · זיא החבן מוכ' פחר גיאמבט · איר אוזן דעם פחלק חב וועהרן · מיהרן ריד החבן איר אוזן גלויבן גבען · החבן זיך וחולאוזן לחן טעלן · החבן מיאדחר גידרייטט מוך מוכר לבען · מודר איר טיקן מיבר מיך

דיא גיזעלן: ❁ איר האבן גיהאט מיין גרוסי עצה גירה. מי מי מיז גיזעצט מין מוזרן טאן. דען איר
גיהאט קין שׂרה. דז זין מיין דר פאר העט קין קוקן. דיא אורזיק האבן גיהאט דיא מיר הנט
דיא מוזהאבן וועלן פר טייטן. ניאט האט קיגן מיהן דז אוז מוזן גישפאנט. איר האבן מיז אזן לייד
ווהי מיר איקס יהודים האט דער ווישט. עז איז גרוסי מורד קלייני. האבן דיא זיך מוזן גיריסט
גישלאגן מורד גיוואלדן איט טטייני. מך נאך גיוואלדן לייט מוז קוט. מוז מן גילי וואלט מוז קוטש.
מרישט אזן האבן דיא וועלן גיניטן. איט טקריק האבן דיא בילגן. דז ניאט ניקט האט דאנט טן
ווישן. מך קיינ יהן קיין גענט זו גבאן. קיין שוך אזן קיינ קיינט זאל טן ברענגן. זו שפייאר וועלן דיא
אזן קוקבן. אזי אשפט דאלט וועלן דיא עז הענגן: ❁ דיא זאך האבן זו הערלן לאזן גאן.
איין גרוס ביטוערניס גיוועזט מוזן אזן. דען דער טטוקטורט מוז שרייבר מך קוק טייל. זיא
גיטריבן. עז גיט זאל מוז גאר זעלט. דיא טוקטורט מוז שרייבר מך קוק טייל. זיא
גיבראכט. להקיסיר ה"ה מוזרק לבן הערן. האט בריל איט גיטיילט זאל בדאכט. דיא זאכן
זאל מן טאן. דיא זאכן זו הויר מוז מורטל מוז שפרעכן. מיקויכן מאך זיינ פאר דיגט זו זון. מך זו
היילן מוזן גיבראכט. מוז דער זאכן גיט טון גרינדן: ❁ דיא זאכן האבן זיא פר קינדן.
קוואטריא דיא פרוטן דיא מרוזן. מיין מיין מורטל האבן גיט טון פר קינדן. מז וועלן עז פוק היאל מרוזן
ווער קוון. דעמכן האבן דיא אורזיק גיט וועלן הערן. מוז מן האבן גיטאן מיט מיהר מיט וועלן
דער דער מוז וועלן וועהרן. איר זיין גיטטאנדן מן מיין אחזן. זו אמרגט האבן דיא
גרוס. מוז זו טאעהן מוז זו שלאגן. דז מיט גיוועזט וועלט מוזטר לט. ניאט האבן אירט קענן קלאגן
זיא מיר גיוועזט איט דאר מוז מכט. מוז בייא מכט זו וועד אמרגן: ❁ טבעות טע"ד זיין איר דר טרוקן וועד.
גיוועזט זו וועד מכט. מוז בייא מכט זו וועד אמרגן. טבעות טע"ד זיין איר דר טרוקן וועד.
השבן גיהערשט מיר מוז מכט האט זיא גאלר אחזן. זו אמרגט האבן דיא איר
זאגן מוז מגט מוז מכט האט גיזאגט דיא אורזיק קוון הערן. דז ניאט האבן זיך עפיס מוזטר
מאכן. דיא פפארטן זועלן זיין טטוטן. מוז זועלן טטוטן מיין קהילה. ליבר גטוטטוט מוז ניט פר זוטן.
זו זיא גיוועזט מיאר דאר מוזר תפילה: ❁ השם יתברך האבן איר פר טרויט. דער האט זיא גיאכט
מב וועניג. דען דער מוזך זיין היילן נאמן בויט. דז זועבן מכט ביטטענדיג. איר האבן תשובה גיטאן
איט מרלייא פיין. איט פאטטן מוז פל מורה. איר האבן גיאייט אבטל ז זיין. דיא צירה מוז דיא נרה:
❁ קליינ קינדר מוז וויבר איר גאר בחל. האבן פר טיקט מוז פר טרייאן. דז אין מן מיהן זאל ברוכן
קיין גיוואלט. טאנד מוז זינד מן מיהן גידיין. מן מוי פפארטן מוזט ביהלט מוז גישפרוכן. דז איר
אזן ווהי מוזי פיהרן. מוזר הערן מי מוזי טיר ז ברכן. דא איר זולט האבן טן שוור: ❁ גאטט
גיוואלט קיין ענד. איט ניט קוון מוזי מיינ גדמנקן. זיין היל מיזט מין מיינ מוזיק בליק ביהענד.
קוון ער היל דיא קרענקן. דיא קוואטריא זאלט קוון וידר. הערטן איר מיזט מיינ מוזיק בליק ביהענד.
מלי מוזר גלידר. מלי מך גישאפ מן הדש טאג טן: ❁ דא יסד מ"ב מוזל טע"ד קאפ בייא דיא האנט.
גאטט זאל מוזי פיהרן. מוזר הערן מי מוזי טיר ז ברכן. דא איר זולט האבן טן שוור: ❁ גאטט
גיוואלט קיין ענד. איט ניט קוון מוזי מיינ גדמנקן. זיין היל מיזט מין מיינ מוזיק בליק ביהענד.
קוון ער היל דיא קרענקן. דיא קוואטריא זאלט קוון וידר. הערטן איר מיזט מיינ מוזיק בליק ביהענד.
דא איר זיך גיוואלט. טאנד מוז זינד מן מיהן גידיין. מן מוי פפארטן מוזט ביהלט מוז גישפרוכן.
דז איר קיין מיהן

מוז מיין אזא איז זאך דאריין טון שיטן . דאכטן גמאכט . דער הער מ' הין איז זיין דאריין . אזוי ווי ער איז גיגאנגן איז ער
החבן איז גיאמבט ניט מון גיפערד . אזוי ווילד ווי ניטן . שאפן מ' גיגאנגן איז ער ניט . מ' הין איז גיגאנגן
גישטאנדן . מ' הין איז גישטאנדן . גישטאנדן החבן איז מיין גישטאנדן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז
ביהמ"ק מיין מיהרן העגדן . טוישוש מ' הין איז החבן . ווען איז גיגן גיזעגן . מ' הין איז מיהרן . מ' הין
איז גישטוזבט . מ' הין מ' מורטן מ' הין עגדן . ווען . איז אוזא מוז דעם החבן איז גיקומבט . החבן עז
בעגן . מ' הין מ' מורטן . מ' הין מ' הין איז עגדן . ווען איז החבן מ' הין גיגירט . דז החט גיקומבט . החבן
איז גיזעגן . ווען ניט מוז מ' הין גיעגן מוז ווען . איז גיגאנגן . מ' הין איז דר נאך גישטיגן : איז גאנגן נאכט החבן
מיט קיגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז דר נאך גישטיגן . איז גאנגן נאכט החבן
מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן .
בעטן נאך מיהרן גיבעטן . איז הערן איז דאריבר החט ווען גיעגן גישריגן : מיהר שלייפר מוט גיזוכט .
טון יאגן : איז גיגאנגן איז גישטאנדן החבן איז גיזוכט נאכן בעטן . ווען איז מוגן איז מיהרן . מ' הין
הין איז מוגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן .
גישריבן . שטיט ניט ווען מיין קיגדר מיט שוט גילעגן גיבונדן מיין טערהרן דעם מגדרן החט
גיטרויגן . מ' הין איז מיין גישטאנדן איז גיזוכט נאכן בעטן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן .
גאנגן החבן : איז גישטאנדן איז גיזוכט נאכן בעטן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן .
עטליכי זיין וואנדן פר וואנד יאר . דז זיין איר זו וואנדן פר הרזון . מוגר קיגר . מ' הין איז גיגאנגן .
מיט איר גיזוגט פר החבן . דז החבן איז גישטאנדן איז גיזוכט נאכן בעטן . מ' הין איז גיגאנגן .
גיטרויבן . שטיט ניט ווען מיין קיגדר בעטן מיט שוט גילעגן גיבונדן מיין טערהרן דעם מגדרן החט
טון יאגן : איז גישטאנדן איז גיזוכט נאכן בעטן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן .
בעטן נאך מיהרן גיבעטן . איז הערן איז דאריבר החט ווען גיעגן גישריגן : מיהר שלייפר מוט גיזוכט .
דאכטן גמאכט . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן . מ' הין איז גיגאנגן .
מוז מיין אזא איז זאך דאריין טון שיטן . דאכטן גמאכט . דער הער מ' הין איז זיין דאריין . אזוי ווי ער איז גיגאנגן
החבן איז גיאמבט ניט מון גיפערד . מוט ווילד ווי ניטן . שאפן מ' גיגאנגן איז ער ניט . מ' הין איז גיגאנגן .
מיהרן

מיהרן־פֿיטן • דש אין זאל זעלבי־זיכן מן פֿאטגן • דש אין ניקט פֿון קן גיניטן : ❁ מוזל דען העלן טאג הבן
איר טון האפֿן • דז איר ערר ז׳ הבן זעלן מיטערין • דש מן דער טאג מרביים מיט גיזמפֿטן • זיין איר שיר קומן
פֿון זין • דיש פֿפֿארטן זאלטן ניט גין מוזל • דז זאמר מיר הויפט לייט ביפֿעלפֿי • איר זאלן מיר תופֿט איט
מאון מוֹ גלך • זעלר האט גיזעהן מיין עין הרה מיין זעלבי : ❁ דיש אורדיק דיש האטן מן גישטעלט •
דעם שטאט פֿאלק ז׳ אוערן • קיין יודמיין ז׳ נעמן מיך גיזעלט • בייש מיינק גרוטן פֿוס מוֹ׳ שזוערן • דש
היל ניט וועדר בעלט מורר גוט • מוזל דער גאטן אושטן איר בלייבן • מן דענקט זוש מוט זאמר ז׳ אוט • עט
מיז מאר ז׳ שרייבן • דער שרעקן דיש גענטט מך זער • דיזן גיפֿער דער זאמרן קומן • זיש
פֿפֿלן הין זיש זפֿלן דער • דש זיש דיזי וועלק האטן זאמר מין ז׳ העלפֿן ניכט • זיש זאמרן איט מוט •
מין דער גרה • זיש פֿפֿארכֿטן זיך בֿאר בין גישיכט • פֿאר דענק זיך בֿאר גרוש זיש אורא : ❁ דש עז
קאק מהכט מוֹ דיש איטן לייט • מין טיטש מן דער שטאט טעט דער שלן • דער יודן וועדרן איר וועדרן גר
בחלר קוויט • דז זוֹ מיז מוזל זיש גיפֿאלן • זיך הן זעלבר וועדר מוז גבט • מיך בין מיער האן מין דיזן לייטן •
פֿאר אירכֿי בין מיך מון פֿר זאגט • עזיזין ניט מוטער מיך זש פֿרואי זיטן : ❁ זאך דיזר לייט מיין קוייני
פֿרישט • זיך הן קאק זעלבר גיגגן • איט מיינק פֿלוק זאר וואל גיריטט • זאך מוז האט ער פֿר
זגן • טפֿיי מוֹ׳ ביקט מוֹ׳ לייש וועהר • טעט זי מל מ טרמן • מז זיש זיך קיגן דר טרמט הער • מוֹ׳
מכטיפֿפֿן מין דער זיטן טאג : ❁ מוֹ׳ זיך טעטן זיש מוזשפירן • וואו זיש זיש וואוטט זיגדן • מוֹ׳
טעט זיש מגדר פֿירן • זאגט איר אזן מיך עציט פֿאר קיזר • עז זאמלט מוז מיך זש ביש הקברות • מז
זיש דיש בהאוז זאר ער מוז טרייב • מוֹ׳ זעלט מיך מוז פֿיל טאירות • דש קייזר פֿו מוט זאלט מיטן
בלייב : ❁ מוזר הערן זאר זאר טטפֿפֿט מוֹ׳ טזוער • איר איינט עט זער קומן מוזר ענר • איר
יאארן מוֹ׳ טריטן זער • גאט זאלט דר בחרן מוזר מי זענר • זייב מוֹ׳ קיזר זגזוֹ׳ מוֹ׳ • איט מוז טעטן
איר נעמן • זז דיש ט זמיט מן מוז טעטן גיזמלט • דז מוזר טאזיש פֿה זו מזטן קעמן : ❁ דש
איר מן קומן מן דש ביש הקברות • מיין הכאזה טעטן איר אפֿן • דז איר מן אקזיש השט זאלטן זיין •
טעטן איר בשלטן פֿאר מוֹ׳ זפֿן • עטליכי לייט תכריכיש מן טעטן • איר האטן זיך דר זעגן מוזר זענן •
זידי מא הלור תאיש זאלן איר בעטן • מוֹ׳ פֿיל קוטשליכי תפֿילות דער נעבן : ❁ עטליכי האטן זיך
גיזאלן מין מיהרן זיזן • זייבר מוֹ׳ אייזלין מרפֿלין • דז זיש מיבר מיהרן זיזן ניט
זאלן מיהרן בימואזן • זיש זאלטן שפרינגן מין מיין ברזן • זז זיין ביידיט זוֹ׳ מיבינן זענן •
דאך האטן זאלן מיהרן בימואזן • זיש זאלטן שפרינגן מין מיין גיגענן •
זיזי זיך זידר ביזן • גאט האט מוט מז זידר מין גיגענן : ❁ דיש אורדיק טעטן מיז שפרענן • דיזי
שטאט דיש זאלט איר אייזן • דיש בוקר אפֿטן זיך מוֹ׳ דען דענן • זיש זעלן מיך ניט זענגר היש זיידן •
איר החבן ניט מן מוזיר מאכן • דאזוֹ׳ מיט מיך מוֹ׳ זשלן מוֹ׳ ז׳ בישיראן • מוֹ׳ ז׳ שלן מוֹ׳ זיך גיזמגט דיש זאלן •
זעלט זאזן זיש בירגר טזוירן : ❁ דש בטן איר זוֹ׳ זיבינן מוֹ׳ • עד זאלט מוז עפֿן דיש פֿפֿארטן
פֿיזי מיטזוארט זאר זאט דז מליין זאל • איר קעטן מך טעטן זאל • מוזל מוזיל זאטרן • דאט שטאט פֿאלק מיך זש דיש
שטזוער • מוֹ׳ מירי ביקטן זאטן גזלמדן • דער זאלפֿן קומטן איר ניט קיין גרוזה • דאט בתר אושטן איר
מן מערט מין נעמן איר זעלבי־זיכן • מן מערט ניט מז מערט זיין • דיש דערט גיפֿער דרויבן
דיש אורדיק האטן זו דען מורן מייזן • פֿאר גרוש קאט איר קיזר בליבן : ❁ דיש דיך זיך זפֿן מוט זו דען מורן מייזן • פֿאר גרוש קאט איר קיזר בליבן : ❁ דיש אורדיק האטן מיין
לאנק מיין גרוטן • מי מיינר וועדר דען מענדרן • מיינר זאגט אן זוֹ׳ ניט זעבן זוֹ׳ • דער מגדר זאגט אן
זאל זיש וועדרן • הש״ין דיש זוֹ׳ זאג שאל בליב • דז זיש זכוֹ׳ טעטן מיבר וועגן • דש אן מוט מוזר זעבן זיש •
מיין גירש זאלט איר החב דער קעגן : ❁ איר איינטן דיש פֿפֿארדז זאלט גן מיך • דער גזר טערר איר
מוזר זיש גיזעלן דיש פֿפֿארטן דיש זאלט מוזר גן מיך • דער גזר טערר איר
מוט זיש זאר וואל גיריטט • זאך מוז האט ער פֿר
זגן • טפֿיי מוֹ׳ ביקט מוֹ׳ לייש וועהר • טעט זי מל מ טרמן • מז זיש זיך קיגן דר טרמט הער • מוֹ׳
מכטיפֿפֿן מין דער זיטן טאג : ❁ מוֹ׳ זיך טעטן זיש מוזשפירן • וואו זיש זיש וואוטט זיגדן • מוֹ׳
טעט זיש מגדר פֿירן • זאגט איר אזן מיך עציט פֿאר קיזר • עז זאמלט מוז מיך זש ביש הקברות • מז
זיש דיש בהאוז זאר ער מוז טרייב • מוֹ׳ זעלט מיך מוז פֿיל טאירות • דש קייזר פֿו מוט זאלט מוזן
בלייב : ❁ מוזר הערן זאר זאר טטפֿפֿט מוֹ׳ טזוער • איר איינט עט זער קומן מוזר ענר • איר
יאארן מוֹ׳ טריטן זער • גאט זאלט דר בחרן מוזר מי זענר • זייב מוֹ׳ קיזר זגזוֹ׳ מוֹ׳ • איט מוז טעטן
איר נעמן • זז דיש ט זמיט מן מוז טעטן גיזמלט • דז מוזר טאזיש פֿה זו מזטן קעמן : ❁ דש
איר מן קומן מן דש ביש הקברות • מיין הכאזה טעטן איר אפֿן • דז איר מן אקזיש השט זאלטן זיין •
טעטן איר בשלטן פֿאר מוֹ׳ זפֿן • עטליכי לייט תכריכיש מן טעטן • איר האטן זיך דר זעגן מוזר זענן •
זידי מא הלור תאיש זאלן איר בעטן • מוֹ׳ פֿיל קוטשליכי תפֿילות דער נעבן : ❁ עטליכי האטן זיך
גיזאלן מין מיהרן זיזן • זייבר מוֹ׳ אייזלין מרפֿלין • דז זיש מיבר מיהרן זיזן ניט
זאלן מיהרן בימואזן • זיש זאלטן שפרינגן מין מיין ברזן • זז זיין ביידיט זוֹ׳ מיבינן זענן •
דאך האטן זאלן מיהרן בימואזן • זיש זאלטן שפרינגן מין מיין גיגענן •
זיזי זיך זידר ביזן • גאט האט מוט מז זידר מין גיגענן : ❁ דיש אורדיק טעטן מיז שפרענן • דיזי
שטאט דיש זאלט איר אייזן • דיש בוקר אפֿטן זיך מוֹ׳ דען דענן • זיש זעלן מיך ניט זענגר היש זיידן •
איר החבן ניט מן מוזיר מאכן • דאזוֹ׳ מיט מיך מוֹ׳ זשלן מוֹ׳ ז׳ בישיראן • מוֹ׳ ז׳ שלן מוֹ׳ זיך גיזמגט דיש זאלן •
זעלט זאזן זיש בירגר טזוירן : ❁ דש בטן איר זוֹ׳ זיבינן מוֹ׳ • עד זאלט מוז עפֿן דיש פֿפֿארטן
פֿיזי מיטזוארט זאר זאט דז מליין זאל • איר קעטן מך טעטן זאל • מוזל מוזיל זאטרן • דאט שטאט פֿאלק מיך זש דיש
שטזוער • מוֹ׳ מירי ביקטן זאטן גזלמדן • דער זאלפֿן קומטן איר ניט זיך גרוזה • דאט בתר אושטן איר
מן מערט מין נעמן איר זעלבי־זיכן • מן מערט ניט מז מערט זיין • דיש דערט גיפֿער דרויבן
דיש אורדיק האטן זו דען מורן מייזן • פֿאר גרוש קאט איר קיזר בליבן : ❁ דיש דיך זיך זפֿן מוט זו דען מורן מייזן • פֿאר גרוש קאט איר קיזר בליבן : ❁ דיש אורדיק האטן מיין
לאנק מיין גרוטן • מי מיינר וועדר דען מענדרן • מיינר זאגט אן זוֹ׳ ניט זעבן זוֹ׳ • דער מגדר זאגט אן
זאל זיש וועדרן • הש״ין דיש זוֹ׳ זאג שאל בליב • דז זיש זכוֹ׳ טעטן מיבר וועגן • דש אן מוט מוזר זעבן זיש •
מיין גירש זאלט איר החב דער קעגן : ❁ איר איינטן דיש פֿפֿארדז זאלט גן מיך • דער גזר טערר איר

איט טרויערן הר נעבן. ❁ דו טרויערן פון דער קהילה ס׳ שיידן. מ׳ זיט צוריק דו איר ביהמ׳לטן דו נעבן: ❁
נעמ׳לכי נוקן מוך דעמ וואטר ס׳ החנה. ס׳ היכטט וואהן זיא מן קומן. מיין טייל ס׳ פוס מיבר נאנד. מן מוז
מורטן החט מן מוס מן גיזונ. ❁ ליל טוידיגד ציך מוך דיא בריק החטן גטטטעלט. מוזנר מון גליק וואלטן שיזון
זיא איר זא מיל׳עדיג צוהן מוך דעמ פעלד. אמן מוז קינדר מוך פרוילן. ❁ עז וואר מוני נמך ניט גמר
אמול. איר פמרכטן ציך זער פמר טיפן. דען דער בריקן מרחב דו זעלביג אמל. דען דו ציך אויט דר דורך
פוסן. מי בייא מוכן בחך גישטהן מיט חלבריט. מ׳ ל דער זעלביג טרמל ציין גיזעלן. דער לריק וואדר
ביטיראט פון ניוד. מוז מן זייר שטחט הט״י מיין מנדרן טעט שטעלן: ❁ מון גוטן זיהן החט מן מוני
מר נייגט. וואו איר זיין הין קומן מן מון מורטן. איט מלן זחכן מיז מן גיוזוטט מוני גינייגט. איט עפן מוכ׳
טליינקן מוכ׳ גוטי וואדטן. יודן מוכ׳ גוזק מוני החבן מוי גוטט גיטון. מן מון מורטן דא איר זיין גיוזונדן. הט״י
זוז מיהן גענן גוטן לן. חבר מן מייסק מנדרן וועלן: ❁ דיא אורדיק החטן ציך ניידר גירישט. וויז
מיהר דר נמך וועדט הערן. איט טעטן מי וזוז גיוטט. עז דמרכט מיהן נישט וועהרן. זיא גיגן
דרוק דר החטן. זיין פלייט מיהם גרוטי נרוש. איט מיהרם שוועדט טעטן זיא מיהן שפמלטן. זיין
זיא מייסק וידט גחבן. דז טער זחלט דרמן גידענקן. וועלכר דער קעמ מוכ׳ וואלט ווין החבן. זחלט מן מיהם
מיין שטיק פלייט דר פון טענקן: ❁ דז קברות וואלטן זיא ניט ליידן מער. מיין קעגיג פלמן דעז גיגן
חוק זו בוימן שיין הוז הר הער. נמך דער שיבן דמ זו שימן. מוזנר הייר החטן זיא איט קרייד גישאילט.
מוכ׳ איט גוד וואלטן זיא חוז וועדרן גיגעבן. מוכ׳ דז שמלן הוז דו איר זמק החבן גיוילט. דמרחוק וואלטן זיא
לעבן מוכ׳ וואל נעבן: ❁ מין חוזנר בית הכנסת דיא הייליג מוכ׳ ליין. פיל הדיוטות החבן זיא בינן טן
טרייבן. בייא דעמ מרן הקדש בייא דעמ זעלביגן טטיין. שמרן זיא מזכ׳ דז אין ניט קונט בלייבן. בלעטר פון
מפרי קודש נמאן זיא הר הער זעלבן: מוכ׳ טעטן עז דמרוק טטרייטן. דז טעטן זיא מז וויט מז דז גיוועלבן
קמנס ניט מז שרייבן מודר ליידן: ❁ מלך מיינט החטן זיא ציך בידחלט. ז׳ דען שרוה מוס חוט מרוסן
טעטן זיא לידן. החטן ליגן גיטרחלט מוכ׳ פמר גיבדחלט. דז ציך קיין טרלה איט חוט זחלט באידן. דז חוט
קיין שרלה חין נעמן זחוט. דז זיא חוט וויט וואלטן החבן הט״י: חבר מוני וויט ניט החבן פר זיחן.
זעלקייט חין מיהרן חוק. מז וואו איר טעטן חן ביגעלן. חן דיא פירטטן מוכ׳ לך הערן. חוזנר
גיבעט טעטן זיא גיוועלן. מוכ׳ ניט לער וויזר קערן. איט חוי גרוטר דעזוטיקייט. החבן זיא חוט חז גוטט
פר גחלטן. ז׳ מיר ביגערוג זיין זיא חוט גיוועזט בירייט. איר טעטן וואלן וואו איר וואלטן: ❁ עז זחל
חוט קוטן ניט מוזרק זין. דז זיא מ׳ זחלן החבן טן גינעהן. איט פר ד זחלן זיא וואדרן חוי מוכ׳ חן.
קיין ליידר זחל מיהן גישטהן. וואו זיא ציך הין קערן זחלן זיא ביגלייקן. מוכ׳ מיהרי לעבן זחלן ציך חר לעגן.
פירי. פיידר זחלן ציך קיגן מיהן ביקן. מוכ׳ מיהרי לייט איט פריידן גוד ברענן: ❁ דיוי זחבן זיין חל פמר
קוטן. פמר דען קיסר יר״ה מוזרק הערן דע לבן. וויז זיא אורדיק דו מוזר החבן גימען. מוכ׳ איט
טען החבן חוז זוחט זיא החבן פר טריב. דער גרוס אוט וול מוכ׳ דער פר לוטט. מוכ׳ מלן זוחט זיא
שטיבן. מוכ׳ מלן וואו זיא החבן גיטון זגטט. מיזט נישט בלייב. שטין חן ליבן: ❁ מלי זחבן זיין
וואדרן חן גיהורט. לפני הקיסר יר״ה דער שטחרק מוכ׳ חעבטיג. דע חחת החט ער חוי דעמ שקר מר
קערט. מוכ׳ וויז החב גיהחדלט זז גמר ברעבטיג. ברייך איט גינחר מיבר ברעבטיג. דען
קיאסריה ס׳ חי גיוועזן הערן. זחל חוז וודר זעלן חי חוזנר גילעלט. מוכ׳ חין מורטן מיבר דיא אורדיק ערן:
❁ דיא קיאסריה החבן דיא זחלן זיא חוזנר פמר דיא המנד. מוכ׳ דען אורדיק טן ס׳ שיקן. זיא זחלן ציך היטן פמר
שפחט מוכ׳ שחנד. זחלן חב שטען פון מיהרן ביז שטיקן. לוס חוסטרן אוט מיהן וזו חן גילייגט. קיין טלוחות
החט זיא טן דוחרן: דיא אורדיק חבר מירי חוכ׳ טרטרקי אוימרן:
❁ דיא קיאסריה איט מיהרם דעזוטיגן אוט: החבן דיא זחלן שלייבן זוטן גיוועלבן. דיא העטן זי גערן
גיזעהן גוט. דז זיא חן דער גוטי העטן קעגן פר גלייבן. חבר דיא אורדיק דעז גלייבן החבן ניט גיטחן.

נאך

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn824435710/phys_0294
DFG

מאך פֿרנקפֿורט קערט. מו וועלן איז עפּעס וועלטן מן גרייפֿן: ❁ נוֹך ערשטען דעז קוהר פֿירשטן פֿחלק
איט גאנץ קלחפֿט. רייטר פֿוס קעגלט איט לחנגן שפּיטען. איז גרושר אחפֿט איט גרושר הער שחפֿט. מך
טוט ניט קיין וועג. איט גרושט שטורק טעטן איז. ז' גחנץ פֿפֿערט טעטן איז היינן דיקען. איט גרושט טעטן איז
דעטן: איז טרוען חול' פֿפֿייפֿן טעטן קליגן. מיהר פֿעלד לייכן טעט אן בחלד קעטן: ❁ מי דיזיז
גחר ביהענד. איז ערט מיז פֿחלק קריגט איטן. דורך דיז פֿוקהייזר פֿפֿערט שפּרענגטן זיא מיזן.
גחר הערליך חול' וועל גילירט. טרוען חול' פֿפֿייפֿן קלוגן מך דחריין. מיהר הויבט אחן חחט זיא חז גיפֿירט.
❁ זיא חחטן איט זיך גיבראכט דער רוכטיפֿ גיזינד. חין מייגרן קעטן חן גישוחן. חיז טייפֿן דען
דחפֿוסיפֿ דיא וועלדן קינד. דיא זיא חן מיהרפֿ זיך חחטן זעלן וועטן. זיא שפּרענגטן חן דיא גחטן חוריך דיא
חערק. חול' חוריך חלי דיא פֿעטטן. זיא נחטן זיא חיז איט גרושר טטחרק. חול' זעלטן דרוך טוחריפֿ דיא
בעטטן: ❁ חיר זחחלטן זיך ז' חנדר בוקוחר פֿפֿחרטן. חיז דער בוקוחר פֿפֿחרטן. חיז חייקליכר איט
זיינפֿ גלחן גיזינד. וועו חיר זיין גיוועזט פֿון חלי חורטן. חך וועטט חנדרי ב"פֿ חער. דיא דח וועלטן חוטיר
חנדרי טערות. ❁ חפֿן איט חוטט קען פֿרנקפֿורט קען הער זחגן פֿון דחרי דורות: דז זיא קענען זחגן זיא
וועך חי טט הובן חן ז' טחגן. דרייא פֿעלר גיטיל טעט חן פֿירן. חוך דעט רחר חרק חוך דרייא וועגן. דח
עט טחג וחר טעט חן זיא טפֿירן. חי דז פֿחלק קחפֿ ז' רייטן. וחרן דיזי זחלן חיז גישטעלט. דז
חוטט חלט גישטעהן בילייטן. דחז ניט חירחן דער פֿון וועלן זעלט: ❁ דיא חלטיפֿ זיועלן זיך חך ניט.
עט וועלן חירר זעקט חנדר זיבן. חיר כלי חשחיה ברחכטן זיא איט. חז וורדן זיא וועלרן ביטרייבן. חוך דז
גישטעלט טרחטן זיא איט חין. חול' דורטן טעטן זיא וועלטן. חירי טוועדטר חחטן חיז היפֿט חול' ריין. דז
זיא ניט חחטן שחלטן: ❁ פֿוס רחפֿ נחל וייפֿט חן חיקוליפֿ זיין ביטייד. חיקוליפֿ חורד ביזונדר איט
זיינפֿ נחען. עט וחר חיפֿ וב חודר וייד דער נחך דיא חלטיפֿ חן ביקוין. נוֹך ערשטן הפֿט חן דח הער
גיבראכט. (זיהן האז) פֿר פֿירר דר וייטן. זיין חורטן וועלרן. חז חיך חייך וייטר וועל
ביטייטן: ❁ דיא חלטיפֿ קחן איט חיפֿ גירעטט. חוך דז גישטעלט דח חוטט ער בליבן. דח חויפֿטן
זיא חיפֿ זוין פֿיגר פֿון דער רעלטי הנט. חול' דר וך זיין קחפֿט פֿון זייפֿ לייבן. זיין גידערען חוטיר דען גלזן
זיא טעטן ביגרחבן. דען לייב טעט חן נחך חין חלי חוט וועלדיגי קחבן. חז חי טעט חי חורטן וועלדן
חערטן איט גיוחלטי: ❁ זיין קירפֿר הפֿט חן גישלחן חוריך חין זייט. בי חי חורטן וועלדן
גיהחלטן. דער וך נחפֿ חן זיין גלייפֿ דח עט וועך לייט. ז' פֿיר טייל אחר חן חין שפּוטן. חול' העגט זיא חן
פֿיר טטרחטן. ז' חייר גידעפֿטיט דח־העגן בלייבן. דז זיך חין חדרר. חול' דרחיטטוטן. חול' חז ניט זי
גרושי חוטוריל טרייבן: ❁ זיין הויז טעטן זיא ז' דער ערדן פֿעלן. ז' חיבינר לייט חז ניט גיבויפֿט וועדרן
חין טטיין זיא חן דיא טטחט טחוחבן יורג גערן הט גרוש. חן היך חיהן חב פֿיגר דיא דען דען העגד. דר נחך
גיגעט. קומרפֿ טחפֿט טוחבן חן טטעלן. דחרוך ז' טרייבן חל זייני גיבערדן. דיא חנדרי דרייא איט נחען
חיין טטיין זיא חן דיא טטחט ז' טטעלן. דחרוך ז' טרייבן חל זייני גיבערדן. דיא חנדרי דרייא איט נחען
וועדרן. דיא חן גישטעקט. חיהר ביטהייט וועדרט ניט חוז גיאקט. חז חחגן חז חן
חלדוך. ❁ חן ברחכט חך חנדרי דרייא. חיהר נחען דיא זיז חך נענן. דיא הייפֿטר וועדרט שפּירן
קחנטור: הערן גיי: חחרן חך ניט פֿרייא. טטעפֿן וחלך טוט חן חך וחול קעטן. דיא הייפֿטר פֿוס לייב
טעט חן חב טיחן. דער זוֹלך פֿיגר ז' דער ערדן. דיא קירפֿר פֿיגר ז' דער ערדן. זוֹלט ביליך פֿרוס
וועדרן: ❁ עטליכי חבן גיהחלטן חך חנטפֿפֿחנגן. חיהרר נין הפֿט חן טון חוז פֿיגר. וויל זיא דיא
פֿטטפֿט זיין חוז הייפֿטר עכט. חבן ז' גיהחלטן חיט דען חן גיל. חן הפֿט דיא טטחט פֿר חיז חיהרר עכט.
גיוועזט גישטעהן. חיר חיט חיין קוין ז' רייטן פֿרחט. חיא חין הייבט חיחן הפֿט ער גיזעהן. ז' חז קוין

חוך

מול ווידר מוזן גיוייזט . די איר מול דיזן גאנץ יוריש הייטן . פֿאר דער גאנץ פֿפֿארט זול זיין בירייט . פֿון דעם
וועלן זיא מוזן זין דיא גאמן ביגלייטן : ❁ פֿאר דיזן גאנץ פֿפֿארט החבן איר זיך טולטוייפֿן . דער הויבט
אחן מיט וידר זו מוזן קומן . איט טרואן מול פֿויקן מול פֿפֿייפֿן . איר החבן זיא בחלוק הירן ברואן . פֿך פֿיל
פֿחלק איט גרושפֿ פֿרייז . רייטר מול פֿוט פֿחלק מיין גרושי טחרן . מיהר אחלט ניט גין זיא דער יהן וויז :
גייחרט זעקס מול זעקס זיא זיך פֿחרן : ❁ איט ערשטן מיין גרושר פֿחלק מייטל פֿוט קנעפֿט . דיא בויקפן
מיר דען מקשלן אחגן . דר נחך דיא רייטר וחול גיהיטט דעפֿט . ניט טיער גיוועהן וועדרן איט חגן . מיז דען
דיא חדלר מיינפ אחגן גיוועגן זינד . מול דר נחך דיא פֿפֿייפֿן מול טרואן . מיז דען איר חראי דר שרחקני
קינד . מיהן נחך גחגן מול איט קואן : ❁ מיין רייטר איט מיינר זיבן טרואיט נחך חוזי לוך . מול דער
נחך רייטר מול ריטר פֿוט זערי . מיז דען פֿוט פֿחלק לוג וידר נחך . וחול גירישט דיא מיז וועדרי . מן מיז גחגן
וחו איר מן קערטן . בוי אן דיא טרואן איט גחנצר גיוחלט . מיז דיא בירגר דיא די הערטפ דיא העטן
גיוועלט זיא העטן חוז פֿחר ביהחלט : ❁ בויא דעפֿ גישטפֿן לוג איר דא הער . דא אן דא לוך זיא מיז
דיא טון ריכטן . מיז גרוס פֿחלק פֿוט שטוגר דא מיז מיער וועהר . דיא דא החטן אוך זיין בויא דען גישיפֿטן :
איט מיינפ פֿלוגדן פֿחן וחול חיבר דיא ליין . פֿירט אן חוז זו חוגרי גחטן . דא קחטפ מיין שרייבר מן מיינר
מיין . חול טעט דיא חדלר זו זיך פֿחטן : ❁ דרייא חרלר טעט ער מן העפֿטן . מן חוגרי גחטן מן דרייא
טחרן . איט שטחרקי נעגל איט קרעפֿטן . מיין דרייחט זו זיין זו לחגר יחרן . מן דעפֿ קחטפ מיין חעפֿטיגר
שרייבר זו רייטן . חול דיא נייפ קיואיפ טעט ער לחגן . חוגר פרפיפ שטוגרן חיהפ מן דער זייטן . חוגר
קהל קחטפ דר זו חך גיגחגן : ❁ לחוז גחלגי שעוה החט ער זו טון . בי ער דיא גלייחט זו דעפֿ עגדן
חל די פֿחלק בויא חוז שטיל שטחן . קייער טעט זיך קעלן חודר וועגדן . דר נחך הורט קייער זיין חייגן חחרט .
חיין . דר נחך לוג ער וידר הייפֿ נחך זייני גישעפֿט . איר לוגן חיין איט גרושר פֿרייד . חן חוגרי הייזר וויא
איר זיא פֿחרן . השפֿ ית' זחן חוז וייטר ביהיטן פֿחר חלן לייד . בי אשיה לדקיהו וועדרט זיין פֿר החגדן :
❁ פֿיל חעפֿטיגי טכנות דיזר לייט זו פֿחר . דיא חוגר קהילה החבן חיבר לוגן . חוגר חפֿט חודר זיין יחר .
די איר איט רוא ניט החבן גישלוגן . חוגר גרושי זיבד די חוז חחבן : זיא זיין חופֿבוהרט חול חך פֿר בחרגן .
השי"ת החט חוז גיזוינן איר זחן וועלן . חול חיקליכר זיא שולדיג דר פֿחר זו חחגן : ❁ דחרוח זחל חיין
חיקליכר זחן זייני בינן וועדרק . דער נסיוח ופֿלוחת ניט זו פֿר געפֿן . חז וחול חז יליחת חלריט איט גרושר
טטערק . דח איר דיזן קנעפֿט זיין גיוועגן . איט פֿלייני זיא קואן די חוז גחט . די אן הופֿרט חול חוט וויל
חוז דען חיהר לעבן גיבחפֿט . דיא גיאייני בורגר חוז וחרחיט דיא החבן דיא לייטוג ביקואן וחז
פֿחטרוח חוז חיהר לעבן גיבחפֿט . חיז חל חיין טלוס גיאחפֿט די זיא וועלן דיא יהודיח חגרט זיין .
חביר פֿחטרוח חיוז זו פֿרחקפֿורט די זיא חיין חיהר לעלט חול גוחט גיואהן החבן . חול החבן חיין
וועלטן זי ניט חחפֿן גישטעלט זי חלי דיא החגדוערקט לייט זול זו חחפֿן קואן חול ועדרט החט וועדרק זחל זיך
חיין קופֿפֿ חן גישטעלט זי חלי דיא החגדוערקט לייט זול זו חחפֿן קואן חול ועדרט החט וועדרק זחל זיך

גיוויקט אונ וועלכער מיט דעם ווערט מיר טרעפטן מיר זיך אין דעם שולחן ווערן
מהמי דר במראיקייט : חביר מיין יעדוועדר אמר מיט זיך נעמען ווען עס המט מול ווחט ער ניט מיט זיך
נעמען קיין דו זולט ער מין גיוואלדיר מין ומר ווחרוג נעבן מול ווחל מוך היבן מול דו טיר לו טוליפן מול זולי
ווחרטען בי דיו ערשטי הילן פֿמר בייס מיט מול דער נמרין מיין ווינ פֿמר גמנגן מיט מו קענט מיהר מלי
מיינליג ווייט מודר זעלבשט מנדר דו מיימריגי פֿמלוגט מולפֿירן : מן ווחט החבין דיו מרמי יהודים זולן טון זיו
זיינן בשאחה גיוועזין דו זיו מיט דעם זעבן דר פֿון זיינן קוין החבין זיו מיהר געלט מול ילבר מול גמוד
גימוין מול זיינן מיו מיהרן גיבוהרט ומה גמנגן מר טרימריג מול זיינן מין דיו פֿמלן גמנגן דען דער רוכט
מיט גמר מיין מוהב ישרמול גיוועזין : חביר עו החט ניט ומה מן גישטמנדין זיינן דיו עירוטים פֿון ווירחש גמנגן
מול החבין בייס דעם רוכט ניקומגט חביר דיו מודרים מו החט מיהן דער רוכט ישיב גיוועזין : מיך ווי
מייך ווחל העלפֿין חביר מיט זולפֿיך בחינג דו מיהר דיו יהודים ומלט מין זעלן מוך מיהרן מלפֿן טטמחר מול
מיהרי פֿרייס הייט מ גיזיטן זון החבין ווי ומ מחלט מול מיט מוך מו גישטהן : מול דער רוכט החט
גישטקט דרייס טויזינד מולדטמן ומול בייועהרטי לייט מול החט דיו מודרים ומין בייס דעם קמפֿט עמין
מול החט דיו הין גירייכט ווי ערט זעלבשטן ומר ומנגט החט מול דיו יהודים זיין מוך ווידרום מין מיהרי

קהלה מול מין מיהרי הייזרן קוין בט חה וטטן :

אין דעם זעלבגן יחר מיט מייט מוך מין מול ומנדרן מין דער גמלי ומלט גיוועזין יגרוטי דוטער שלפֿק
מול רעבי גיוועזין מול גרושי ווחטר גיוועזין ובפרט מין הוזה מול מיטוים מיט מיין זולפֿיך גרוש גיוועטר
גיוועזין דו פֿון שטמט מול דער פֿיר פֿמר פֿון שלט הוט מול גמלי ומנדיר מוטר זיינן גמנגן מול זיין ווי פֿון טוייזיר
מיטען דרוך גמנגן מוך מול דער יט מול מוך דעם ביבשה מול הוט ווי פֿון פמוחטי מול הולי טירן חרוב גיאמפֿט
מול מעפֿטיגי פֿעשטי שטמט מול דערי גלייכן מיט ניט מין דר הערט ומדרין מין מוטרן לייטן גמט זולי מוט
ווייטר ביהיטן פֿיר מויבי : מוך זיינן מין דייט ימר פֿון שריפות גיוועזין מין פֿון מורטן מין מיינסברוק מין
מעשטפֿמלן זיינן פֿמר ברענט מחדרין הוזדרט הייזר מול מין מאגדי בורג זיינן פֿמר ברענט גיוומדרן דרייס
הוזדרט הייזר מול גענזיין דו פֿמר נישטי מקפֿט מין פֿוזן מיט גלן פֿיפֿרענט גיוומדרן מול מיט קיין הוי
מיבר גיבליבן פֿון דער גמלי שטמט מול טשטען פֿון שטמט דו מוהן פֿון ניט מיט דו מן עו פֿייער זעלן זולי
מין דעם ורקי זול מיט מיין קוישר ווינטר גיוועזין מול גיפֿרדרן גיוועזין מול מין גרושר שנית גיוועזין מול
עו הוט גישניט פֿיר ומלפֿן טוי מול נחפֿט מהני מוך מולי תבומה מוקטיר דער שנית הוט מולי תבומה מוקטיר דער
ערדין פֿמר דמרבן מול דו החט ומר מרמפֿליט מין גרושי טיירונג הט נעבן דען ומויר דר נמך הין קיקן מיט
קמהן פֿון דעם היזל עירוטיר מוך דיו ערד גיפֿמלן מול מיט ריטליפֿטיג גיוועזין מול מיט גרוט לו עטין
גיוועזין דיו מיט מפֿטירט מיט דער מדינה קערטטן מול טירמל : דיו פֿישר החבין מין מעפֿטיגן גרוטן
פֿיר פֿמרבנגן מול דיו ומנג דו פֿון מיט גיוועזין מעפֿליג מין מול דיך מיט ערגיוועזין פֿיל מול ומחליג מין
מול דו גירמב הוט גיוומגן ומיין מול ומחליג נעטטיר מול דו פֿלייט פֿון מיך מיט גר גוט לו עטין גיוועזין פֿמר

יפֿרין מעטטן :

אין ורקפֿורט מיט מין דעם היזל גיפֿעהן ומדרין ווי דרייס זוין מוך מיין גרושי לירקל רוני טטרייס
גר גרוש מיט גלרוט גיוועזין מיט היזל מול מיין גרושר ביגרין פֿמר גיומין : מול הוט זיך דרוך ומר
פֿמלגט פֿיל בו מין גלן מטכט מול מיט מוהן פֿון ניטן מוי פֿירלך לו טרייבן זומדרלין מין קלוגט מין דער
שלפֿיט מיט מיין גרושי טריפֿט גיוועזין זיינן אער מלי זעלוך הונדרט הייזר מב גיבראנט מול זיין מיט מקפֿט
גר קיין הייזר מיבר גיבליבן מדרין היזל מיין מול דיו יורן שנל מול פֿיר טטיין טירן מול דיו רמד
הוי טיר מול זיו הבן מיר גלזר מול גוט מיט מוענק בראנט קענן ומנגן דער גרושי פֿמלט דו מו גר
גמהוגט קוין מיט מול מיט גרושר טמרן גישטהן מרדין טהרות מול מן גלזר מול זיין מוך פֿיל נפטת
מוט קוין יהודים מול ערלוך קיין מול גרוט : מין דעם יעלביגיהר מיט דער היין טרעק פֿון דעם היזל
הרזוטיר גיפֿמלן מול מין יעדדר היין טרעק מיט מין מיל גיוועזין מול מין פֿירטל דיך : מוך הוט מו גר
פֿיל מיט גלבן היז החבין דיו תבומה פֿון דעם פֿלזר מוך גפֿטן ווען דער היין טרעק מיבר גילמין החט מן
דער מדינה פֿון נרפת השם יתברך זול מוט מיל זיין פֿמר מלי בו :

איון קוואטי טטערין מיט גיעהן ווחרדין חול׳ דער טויך גאנגן פון מיר עדש ז׳ דעם מדרין חול׳
דיח טטערן יהר הבן דרי טילרט ז׳ עז מוך ביים בייד ווח עז מוך דער נאך גיפלוגיט הוט
חול׳ דיח אלחאה הוט אן גיהייטדען דריטען קריג מן דער אדינה פון זמקטן מן דעם אקוב לייפטיק
מיט מיר גיוועזין דער מר מיין מיללגי אן גיהאט הוט חול׳ הוט מיהן ואר טיקט מן פרעאברן זך חול׳ מיט
גר מין לגי לייט חויטן בוים ווחל פונפציג יחר : דר נאך מיט פר מהיים קוין ז׳ זיינם פחטיר חול׳ הוט זיך
ניט ז׳ דר קענין גענן קיגן קיינם אנטטין די פר דער אן מיך היוי מיט זונדרליין דער טוועטטיר הוט ערש וגלה
גיוועזין : חול׳ פר הוט דעם פחטיר מוך ז׳ היבן גענן מן דער נחכט פון גענלט חול׳ גחט : דיזיר פחטיר הוט
דען אנעטין חוט זיין לעבן גיברחכט : דר נאך הוט חוט זיין טחכטיר גיוחנט ווח דיזר אנעט ווער זיין אן
גיוועזין חוט הוט פר חול׳ זיין פרויח מילענד גיטריבן חול׳ וועגן גרוטש מיענד זיינן ווח חוך בירן מן מין
ברוטן גיטפרונן חול׳ החבן זיך דר זיבט חול׳ ווח דידיח טחכטיר גיוחנן הוט ווח זיך חוך גיהענקט מן מיין
טטריק :

דער קיטר אחטחוט מיט חב גאנגן פון דיזר וועלט : חול׳ דיח פעהאין החבן דז חקוק פוליאיט גיוחוט ז׳
זיך גילחגן : מן דעם אלבינן יחר החט מן גיקריגט דען קיטר ורדינחדוט דער מנדיר מן דער
טטחט פרחנקפורט חול׳ מיט חוך פון פיהאטן פירטטן גיקריגט חומדרן זומיקט חוך מן פיהאן : חבער
דיח פיהאטן פעלקרין החבן ז׳ טרול מיין מנדרן חוך מר ווילט דען פפחלץ גרחב פון היידלבורג חול׳ מיט ז׳
פרחג גיקריגט חומדרן : חול׳ דיח פיהאטן פעלקיר איט בייח טטחנד פריין חטהרין חטטוניח החבן זון
ביולגרט חבער החבן בחלד חוזן חב ווייבן דען דער חוך מיט פולן מיט דעם קיטר ורדינחדוט דעם מנדרן ז׳
היול קוין : מין גרוטי אלחאה החט זיך דר החבן זוטן דען קייזרלבן פעלקרין חול׳ זוטן דיח פיהאין
חול׳ זיין חוך ביידי ביטן גיבלבן אין חל׳ זומליג טויזינד אחן חול׳ דיח קיזרלבי פעלקיר החבן דז פעלר דר
חחלטן : חול׳ חוי דיר מרזיחך החט דער נייח פיהאט חוך דער פפחלץ גרחב פון היידלבורג חוזן דיח פולטן
גבען חול׳ מיט חן הולחנר קוין חלז החט דער קיטר חל׳ מיבר קוין גחלן חטהרין חול׳ טטחנד
חול׳ גיהחלטן דען חוזר פילן החט טר ניט מיבר קוין : מן חוקרין מיט חין קינד גיבחהרין ומדרין איט
חול׳ גיהחלטן דען חוזר פילן החט דריח יחר דז לעבן דר החלטן : חוך מין גרוט חטרחקין חול׳ ומחנדר מיט גיוועזין מן
לוויח קעפח חול׳ החט דריח יחר דז לעבן דר החלטן : חוך מין מנדרי חרטן מיט הוניק הירונטיר
פולן דז איט דעם רעגן מיט בלוט פון דעם היול גיפחלן : חול׳ חוך מנדרי חרטן מיט הוניק הירונטיר
גירעגניט : דער מן פחנק פון דער טוועדטי אלחאה מיט גיוועזין דז טר דעם חלך חוז פולן חב גינומן החט
דיזר : חוך החט זיך מן גיהחבן מין דעלימן קריג מן גרפת : מן דעטטבלבן יחר מיט גיזעהן ומדרין חל׳
ווח דריח זונן : חול׳ חוז דען בוים מיט דר הירוז פחנגן מן טטחט דז ווחטיר חול׳ דז חקוב בחריט מיט
פחר ברענט ומדרין בז׳ חוך חפטענהן הייזר : חוך מן פחריז מן גרפת מיט מין גרטי טייפה גיוועזין
חול׳ זיין פיך הומדרט הייזר פחר ברענט :

דער הער חול׳ יעמירחן פון דיזן מיט גחנגן מן ביפעלך מיהרי קייזרלבי אייטטטעט וירדינחדוט חוך
דיח פפחלץ חוב החט חוועקגינומן דיזר נחך פחלגיטי טטעטן היידלבורג אחנהייט ווחרש טפייר
חוך זונטטן חורטן גחר פיל מהני נחהן : דער קוהר פירטט פון בייחן החט דיח מביר פפחלץ חיבר
קוין : חול׳ דיח ביבליטעט פון היידלבורג מיט נחך רוק גיברחכט ומדרין חול׳ דעם בופטט פחר מיני
טעניקחטי גענן ומדרין : מן רעגנטבורג מיט גיזעהן ומדרין מין לעבנדיגר מדוך : מין העטטר מן
עטטרייך החבן דיח פוילן גיוחרן חול׳ מן דער ערר דז גוט גיוועזין מיט ז׳ עטן חול׳ טן ז׳ זעהן :
מין נייח אלחאה החט זיך חר החבן מן דער פפחלץ לוזטן דעם גיוויני בעביל דיח החבן דעם קוהר פירטט
חוקטוויליזן ניט גיטטרן וועלן דז דער דעם קוהר פירטט פריהריך זיין טטעטן ביטרעטן זולי : וירדינחדוט
דער דריט מיט חוך מן מטכטן קוין חל׳ דער יעמירחן חוטטפעלר מיט חיהם מיטקיקן גחנגן גחר איט מין גרוטי
קיטר חול׳ מיט מן מטכטן קוין חל׳ דער יעמירחן חוטטפעלר מיט חיהם מיטקיקן גחנגן גחר איט מין גרוטי
חטנגי פחלק חול׳ זיין ז׳ בייד זיטן חוך דעם פחלץ גיבלבן בען טוויזינד אחן :

אין

אין דער אריגה פון עמעצם מיט מין ערד ליטרעס גיוועזן מוז מיוז מוז טשטרקיר גיוומרדן ביז דו
מוס גיפאלן זיין אדיגה מיר ליק הונדרט איין ווענגט ווייש מוז מיבר מנגדיר מ' ל' זיין גיבוכן מער
מוז זיעבלעהן טוישיר אעטשין טמט. מוז' היש טשטמט ענזיגם מיוז מונטיר גמנגן מוז' מן דעם מבגרוב מין
גישוכרן ווחרדן. דער טשטמ מיהר גלייכן מיוז ניט גיפוכרן ווחרדן ניוט הערש די דיש ועלט גישטענדן
החט מוז' ווערט ניט גיבויטט ווערדן מיהר גלייכט: מין גרוש שחוזדר לייכן מיוז גיוועזן מין נעמבוט
מין גרושי קוסק מיוז מרונטיר גיפמלן ווענגן דער ערד ליטרעס די עי: זעבן מר המולטן החט: דער
דעמ קיוד קיין טחדן גישטן אזדרלייז נמך גישגט פון דער ערד ליטרעס מוז' מיז גיפמלן מוך מין קלין קיוד מוז' החט
קיטר מיוז גמנגן מן דיש אדיגה פון דעי עיאדק מר מוברט מוז' מיוז קוקן ביז מן די
אקוק טשטרמונד. מוך זיין גרושי היאוש לייכן גיזין ווחרדן מוז וזען זויוש מראעמן קיגן מנגדיר טשטעדן
מן במטמלוב מוז' מין במטייש מן זעלט. מוז' מוך מין ערד ליטרעס מוז' דומיר מוז' החגיל מוז' רעגן די
דערי גלייכן ניש אמוש גיוועזן מיוט. מוך החבין זיך אפבטיגי גרושי פיש זעהן זויון מן דעמ יס. מין ריגח
מיוט מיין טולן פון דעמ היו גיפמלן מוז' החט פיר אעטשין זו טחט גיש זעגן ווענגן פמרכט מוך
מיהרס בעט גישטמרבן: גומטמפום מרחפום דער אוך מוי טשוידן מי מין מטכט קוקן. מין דער אריגה
פון מיין החט אן גרושי היאוש לייכן גיזעהן מוי וזען זויוש מראעמן טשטעדן קיגן מנגדיר מין במטמלוב מוז'
מוך מנגדיר גיגן מוז' מיני מראש דער קוסטרש מיוש גרוש אירמיקן גיוועזן מוז' פמר מין גרוש
נמטשידעז מוי זויוש מי מוך דער ערדין זו ניט. מוז' דיוי מיוט מין גרוש אירמיקן גיוועזן מוז' פמר מין גרוש
גיהחט מוז' זוס טייל חיוש קעבמ מ' מוז' בהאוש קעבמ. מוז' זוטשטן פון מן מרהילי נחלין דיש דש פחטש ניט
זו גלויבן זיין וועד מי ניט זעלבשטן גיזעהן החט:

דער אוך מוי טשוידן מיוט טחגן מעלבשיגר מוז' טשטרקיר גיוחרדן ביז מוז זוייט קוקן מיוט די מין
מיהס במוך קיין זוידר טשטמנ החט טון קעגן. דעז וחט ער מן גיפחגן החט מיוט מיהס מוי
זו קוק גישוחגן. מוך דער אוך מוי דעגיאמרק החט אוחזה גיהחלטן קיגן דעמ אקוק המובוק מביר
החט וחר ניקט גיוחגן: מין זוס החט מין פרוש זו גיבוהרט מוך דיש ועלט גיבחלט מין עבטיגר זוב
מוך החט זוגן מר המולטן זו זעבן מר החולטן מ' מיוט דר נמך גישטמרבן. מוך זוטשטן פון מוזגרלי מוז'
מיוט מין דער זעלבגלייט במטירט: מוך יחר דריוש הונדרט מוז' מין מוז' גייגלג מיוט מין גרוש רחעטש
גיוועזן מוך מין דער אריגה פון שטחבן מוז' ורחקן ביז נמך קיסר מוז' מיוט גחגן ביז נמך ורקפורט
אעלן מוזק מוך מין דער אריגה פון שטחבן מוז' ורחקן ביז נמך קיסר מוז' מיוט גחגן ביז נמך ורקפורט
בייטן מונטיר מנגדיר גישוידן מוז' זילבר מוז' גחלז גיוג ביקוקן מוז' די גמעלט החבן זיש מיט דיש היט גישוילט:
מין מישלוש מיוט מין בערג פמר בחעטש מוז' החט זיש מן גישטעקט מוז' החט פיוך שטעטש פמר ברעטש: מוך יחר טלב,
זוייטר מוך מנדרי שטעטש מוז' החט זיש מן גישטעקט זילן מוישפיג מין מקטן המרטן מיוט דער אוך
מיוט מיש גרושי היגה גיוועזן פמר דער שטמט זילן מוישפיג פון זייט זייט זיין זייט גיבוכן גמר
פון שוידן גישטמרבן מוז' מוך קוקן מחבט זייני טריש. מוז' מוך דעמ קיסר זיין זייט זיין זייט גמר
פיך פחוק מחבט חבט טריש מוז' רובסיש. מבר דער אוך מוי שוידן החט די פעלר דר המולטן מוז' דיש
קייזרלי החבן מוזן דיש פחוכט גבען. דער אוך פרידיך מוי מיהן גישטמרבן. דער אוך מוי גרפת
החט די מקוק טריד זו זיך גוזמגן:

אין דעמ גיאעלטן יחר החט מין פוחר גיפונדן מין גוטי גויחר ברעגן מחר מין גיוחרד ברעגן מין דעמ
העטן מחר מין דער שטמט וולגיגי מוז' החט מין גחסטן מחוך ביקוקן מין דער וועלט. מוז' מך
גור הילגר זייט קוקן גמר פון זייט זו טרינקן מוז' וועלן זיך קוריין מחוך מיט דיוש וחטשיר מוז' דער מיוט
מיך גמר ביבוך זו טרינקן פמר גיוחרי זייט מוך: דער יעגרמן וחולטיין מיוט דר שטחבן וחרדן מן דער
ביוחגרט מוז' מוך מר מוברט מבר החט די קוחוחרי ביקוקן דער פערדיגמכרוט דער דריט. דיוד החט דעגמטשוק
דעמ

דעם שוערט אום קוין אוֹ׳ זעקס טויזינד אתן ניין איט ביזן קרזנקהייט אוֹ׳ נ שטאנד גיטשרבן׃ אין
דעם זעלבען יאר החבן זיך דיא וטרזניר גישטעלט קיגן דעם קיסר אום אוֹחאה נ המלטן אוֹ׳ החט זיך מיין
גרוסי אוֹחאה דא פון מר החבן אוֹ׳ ניין פירלעהן פון קוין אתן׃ אוֹ׳ אוז דיר חורזוך
החט זיך מר וועקט מיין גרוסי אוֹחאה בייא דעם נעקיר אוֹ׳ ריין׃ דער אלך אוז נרפת החט דיא אדינה פון
ן טריקן גימאין׃ דער קיסר החט זיר בהרג גימאין אוֹ׳ טריר׃ אוֹיך אוז דער הוכט פון טריר גיפאנגן גימאין׃
אין דער אדינה פון זאקסן בייא טרעטן החבן דיא פישר גיפאנדן אין פיא אוז החלבי׳ שוהאירט גיוועזין
וואז אין פיא אוֹ׳ דיא מנדיר העלפט וואז אין הנדי׃ אוֹ׳ אין דער אדינה פון המלטין בייא קיגשטט אוז
אין גרוס גירוס גיוועזין איט וואשיר בי׳ אוז שטארק קוין אוז פאר טרונקין ניין נקט טויזינד אעמטן

אוֹ׳ פונפציג טויזינד בהאוֹת׃ אוֹיך ניין אתן אוֹ׳ נונקין וואז פיל הונדרט הייזר אין דיא וואשיר׃

עז איז שוס וואדרין אין פרחג אין יאר שנה׳ נושטן דעם קיסר אוֹ׳ דעם אלך אוז טויזינד׃ אוֹ׳ אוז דיר
אוֹרזוך ניין אלי דיא הוכטיא דעם טויזינד פייער גיוואדרין׃ אין דעם זעלביגן יאר איז אין גרוס
וואנדר גיוועזין אין פרייען אין דעם אקט קיגשבורג אין פויאר החט אעטיר אין גיטונדן אוֹ׳ אוז איז
גיפאנגן אין פוימר איז טרונקין גיוועזין אז החט פר זיך נערין חיבת נעבין נועלין אוֹ׳ החט ניט וואל
גיקענט אז החט פר דז אעטיר אין דען האלן אנין גישטעקט דא איט דז פר זיך לייכטליך ברעכן קאן אוֹ׳
החט אעטיר אין גידאנקן אנין גישונדן אוֹ׳ אין דען בוך קוין׃ אוז החט זיך אין ביריהאט טאקטיר אוז
גענבן דז פר דיין פאליענטן גינעדיגט גאט קוירין וול אהני לייבט גיפאהר אוֹ׳ דז אעטיר אדוז ז אן ברענגן׃
אוֹ׳ אוֹיך דיר אאיזר החט פר אין אין חלגיגרין אין החט דיין אענטן אין דז בעט זאין נוגן אוֹ׳ אן החט אין
אן גיבונדן אוֹ׳ החט אוזן אוֹיך דעם הקין נוגן בוך דען בוך מרזוך ז אוֹ׳ אן החט אין גישיט נוטרן
בריאן דז זיך דער בוך איט נוטר בריאן גיפליט החט אוֹ׳ גאנץ גישלאפט בוכן דא איט דז אן פיהלן קאן
וואן עטוואט האדטט דרין אוז אוֹ׳ החט דער טוקטיר אוֹ׳ אין גיגרייפן דען בוך דז׳ אין פיהלן פאנט זיך
אוז דיר אעטיר אין הענדן קוין אוז דז דער פאליענט גישריבן החט עז שטעלט אין עטוואט אוֹ׳
החט דיר אעדיקט גיאערקט דז דא׳ אעטיר זיך איט דער טפיל אין דיא היל גישען אוֹ׳ החט פר אוֹיך
דען בוך גישלאגן וואז עז אין גישטאלט החט אוֹ׳ אוז דז אעטיר אדוז גישפרונגן היר נאך החט אן דיא
אענשן וודרוק גיהעפט אוֹ׳ איט דעם זעבן דר פון קוין׃ אוֹ׳ נאך אוֹיך דיר לייט ליגט דז אעטיר נאך אין
דעם אלר פון דעם אלך אוז פולן דא איט ז וויין אוֹחט פאר פרחבי טטיק דיר טוקטיר ביוזין החט אוֹ׳
וויא גאטט אלאטט אוז גרוס אוז׃ אוֹיך אין דיא אורט אוז אין אענט גישטארבן אוֹ׳ אוז אלט וואדרין
הונדרט אוֹ׳ צוויא אוֹ׳ פונפציג יאר אוֹ׳ וויא ער אלט אוז גיוועזין הונדרט אוֹ׳ זיך יאר החט ער איט
אין הוחר ז טן גיהאט אוֹ׳ דז אענט גישוענדרט אוֹ׳ החט אין יונן קינבן איט היהר גליגיגט אין בובין נעבן׃
אוֹ׳ וויא ער אלט אוז גיוועזין הונדרט אוֹ׳ צוואנציג יאר החט ער אין פרוין גיהיראט אוֹ׳ החט אין אין
שטאנד איט היהר גלייט אין צוויק׃

דער אלך אוז טויזין אוז גאנצן פאר ערפורט איט דריטציג טויזינד וואל בייוועהרטי ניט׃ אוֹיך פאר
דז אקוק ניטפטיק חביר זיא אוז החבן אוזן חב שייכן׃ אוֹיך החבן זיך אין דיא יאר פיל קרענקין
ניט בייזנדרן אין חשטיק׃ אוֹיך ניין אוֹ׳ נושטן דיא ניט פיל גיפאהר אוז גישטאנדן החבן׃ דיא טויזין
אוֹיך אין קוין דז ניא קוין אין חשכט אוֹ׳ דער יענירמל פרחגין אוז קוין אן ניהן זאחבט נעהן טויזינד
ניין אוֹיך דז ניא קוין אין חשכט אוֹ׳ דער יענירמל פרחגין אוז קוין אן ניהן זאחבט נעהן טויזינד
אוז אוֹיך אוֹ׳ ניא ביוועהרטי ניט אוֹ׳ טטארקי פחרשאנין אוֹ׳ החבן אין בחטחליב גישטאנדן קיגן דיא
קייזרליכי אוֹ׳ אין פעלד טוֹאָט אין פרעטניטרט חביר החט אוז גאנגן אוֹ׳ גרושן פאר וושט
גילטן׃ הין קיגן ניין פיל קייזרליכי פעלקיר גישטארבן אין דיא אדינה פון מוקרין אין דעם
אקוק פרטפטפורג החט זיך אין גרושן זאחן איט אוז אוֹיך גרושן טטערין זהאן טויזינד׃ דער חוזק פרייזיך
איט עזוס אוז אין מייני ביולאגרוג גירחטן אוֹ׳ דער טוויר דיין חוזק פולגירט אוֹ׳ ביולאגרט אוֹ׳ החבן עז
אוֹיך אר חוברט אוֹ׳ אוז גיהוגרט דיר פעטטוג אוֹ׳ זיא גרושן הוגיר דרין גיהחט דז אין חיא גולטן
החט אין גולדן פפיניג פייס החט גולטן פיר גולדן׃ ניין אייז אוֹ׳ אין טחליר׃ אין לחב ברוט דער

שווער מיט גרויסען דריקע פאר דעם חתן גולטען פיר רייכע טאלער: דיא פאדער עלטערען פון מיינע הונד מיט מוטי פאר קויפט מיט זומרדין מוק זעקע גולדן: מוז דער הונגיר מיט מלז שטארקיר ווערדין מן דיזר פעלטשוק מוז מיט מיין גולדי פעלטשוק דריקן גרויסען דיז זיין לעבעטאג ניט דר הערט מיט זומרדין דז זיך מיין גולדי פעלטשוק מוז גיהאלטען החט מוז גולדי הונגרש קווהאלטמוז גישטאנדין החבן מוז דאך ניט מיבר גלעבן ביז זיא זיך גמר ניט אין החבן האלטן קענין מוז אוין מוז גרושר מוט מיבר גלעבן: מיט יאר טלט מיט דיא שטאט פרמג פולגרט ווערדט מוז בילאגרט בין דעם קיסר חביר החבן ניקט דא איט פרעשבורג איט זיזר בילאגרוג מוז אוין מוין היבן: מין דער וואהר שאפט מיט גולדי גרושר הונגיר גרושען דז זיך דיא איגנטין מן מנדיר גענטן החבן: מיין מין דעם זעלבען יאר החט זיך מין רעליען קריג מר החבן מוז מיבן גרושטן שטאדין שוין דיא לייט דרויך גאנצין: מין נאבוט מיט מיין ערד ליטרמט גרושען מוז גרושין שטאדין מוז מיין גולדי מוז דיא מרחבה: מין נרמת החט מין פרוים מיין גולדי קעפל מוז זוויא העלן מוז מין דעם נאבין מן ח' ווייטר הינטר זיין דיא מחאלין גרושקטין גרושען: מוז וועלן מין קאפט גישלאגן החט מיז החט דער מנדיר קאפט גיוואגט מוז מוט אוט החט מין קאפט גילאגט מוז דער מנדיר קאפט החט גישטארבין מוז דיא החבן מיין יאר דז נאך זיין זיא גישטארבין:

אים יאר ת' מיט ליבורג בילאגרט זומרדין מוז דיא שווין זיין מין פעהאין גאנגין: מין ענגילאנד מיט מין גרושי אהנוה גרושען מוז פעלטינג גיהאט פון דעם שטולעגרטי פעלקיר ביז מז זויט קוארן מיט דז דער אולד מז ענגילאנד זעלבסטין גישריבן החט מן דז פארליאנט פון שטולאגד מוז החבן מוז שטוק גיאגט: מין נידר לאנד מיז מין גרושי ערד ליטרמט גרושען מוז החט בלוט גירעגנט: מוין מיט פיימר פון דעם היזוג היהוטיר גיפאלין: מין חטרעבין מיט נאך מקטין החבן זיך דיא זויאר פאר זומרדין מוז זיך לו בלוט פאר קערט מיהר גישטאלט: מין דעם אקוק אעלרשטאט מין העטען החט מין פרוים גרושען זיבן קינדר מוין מין אוז פרוים מוז דעם אקוק החפטן מין דער אדינה נאפוים דער טורין פון מיהרן גיבעט הוז פוק גיפאלין מוז החט דר שלאגן פיהל הונדרט אעגטין מוז זיא זיין טחט מוין דעם פוק גיבובן מוז דריין הונדרט פרטשטינגיט: מין החובר שטאט החט זיך מין מדלר אנהן: מוז מין זמקטין מיט מין גרושי הונגרט טוט גרושען: מין פורטיגאל זיין דיא מינשהניר רחבעוים גרומרדין מן מיהרח קיג פיליפוס מוז החבן מיהן קמטירט מוז מין מנדרן מן זיין שטעל גרושלט דעלן יהחניט פוק שטאט ברחגעלח:

אים יאר תב' הבן דיא שווירן דז אקוק ליפסיק דר ט גיבראכט דז זיא הבן אוון קונטרבירן מוז ענטליך גמר בילאגרט מוז מר מוברט מוז מוין מיבר קוין דיא פעלטוג פוישבורג מן דעם אקוק. דער יענראל פון דיא שווירן איט נאהין באניער מיט דעם פיבר גישטארבין מן דער שטאט וויישפעלד דיא מן זמקטין ליגט: מין גרויסע וואהנדר מיט דיא היזוג גיזעהן וואהרדין מז זיא מין החנד דיא החט מין שווערט גיהאט פון מיין אענטן מוז מוין מיין דיטשטוג גיהאלטען מז ווען מיין פעלטן וועלטי: מין רעגנטשפורג מיט מין פיימר פון דעם היזוג היהוטיר גיפאלין. מוין החט מין קינד גיווינט מוז גיטריען מן דער אוטיר לייב מוז יעדרד אענט דער פאר בייא מיט גמנגן החט גיהערט דז קינד שריען. מן פרעג מוז קחלויר מיט עזוס החט מן גיזעהן מיט דער היזוג היהוטיר גיפאלין. מוין דעם ראיטן רייך זיין גרוש בעדיק ליטרמט גיווענין מוז מוין דעם ראיטן מיט דז זיא דריין מוין מן דעם גרושי גיפאר מוז גישטאנדין ווען דעם גרושן ווחטר: מיט יאר פיר הונדרט מוז דריין מיט זו שטוקרט מין דער אדינה פון ווערטן בורג מיט גיזעהן וואהרדין מיט היזוג מז ווען מרחטן קיגן מנדיר שטענדין מוז גרושי גיפאר מוז גישטאנדין ווען דעם גרושן ווחטר: מיט יאר פיר הונדרט מוז דריין מיט זו שטוקרט

דיא ווטרמיר:

אים יאר דר' החבן דיא פרחגלחטן פיליפסבורג מר מוברט מוז ווייטר מוז אענלן. מיט זמקטין לאנד מין דעם מרל קעאיזין החבן יעגיר מין דעם יעלביגן מוט ליפטין אחלר גיפאנגין מיין טיר דז מיט דיא העלפט מיין טיר גיאעין מוז מנדיר דיא מיט זו גיווענין מן פורטיגאל

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn824435710/phys_0302
DFG

זייטן פֿיל פֿאלק גיבליבן חביר אין האט ניקש מן גיועהן • חביר איט גיזאך חול' בחראהערניקייט חאריק
חואעבטיגן גחט האט דיין גיאועלטן פֿעלקרין מין גענבן דו זיח פֿרידן זון אחלן איט דעם קינג חיז פֿולן ווית
חויך גיטאהן חיזט • חיכ יחר ת"י חיזט חר ווילט וחרדן דער קחדל דער חנדיר חוז ענגילחנד מן דער טחטח
ערבוכג חין דער חדינה פֿון טחטוחנה זו חייכ חלך חול' האט פֿ"ל פֿאלק גיהחט חול' גענבן חוכטיר דען יעניריחל
חחטרעמח • חביר דער גיח עגליש חלך האט גיהיטן קרוחוטן חיזט קיגן חיהן גחנגן איט פֿיל פֿאלק חול'
האט חין גרוטי חכה חוכטיר זיח חוז גיטיילט חול' דער יעניריחל חכטרעח האט דיח פֿולט חוזן גענבן חול'
האט זיך זחר בחרגן חול' דער גרוס הונגיר האט חיהן חן גיגריפֿן חוז האט ער וועגן גרוטי הונגר זו פֿוייט פֿון
דעם לייב גענטן • ענטזיך האט חן חיהן גיפֿחנגן ביקוחין חול' האט חיהן גיבראכט חין דעם אקוק לונדן
חול' האט חיהן זיין ענבן גיבראכט איט גרוטי טוערי ביטרן פֿיין : וו האט זיך חין גרוטי אוחאה חר
החבן לוישן דעם פֿרינץ פֿון חורחנית זיח העלין פֿון טטחדי • חול' לוק קוק החבן זיך חנדרי
בחטנטחטי דריין גילזן חול' לוק חחר גלוק גיבראכט זו זיח פֿריין גיוואכט החבן : חין החוברטחט חיזט
חין גרוטי טריפה גיוונטין חול' חיזט פֿחטט זו גחנץ חקוק דרוך גחנגן חול' ווינ דר פֿון חיבר גיבליבן : חיכ
יחר ת"י חט האט דער קחוויחירח דער חלך חוז חולן דיח חוחה קוחקין גישלחגן חול' בחלד גחלן פֿחר פֿחלגיט
חול' קייני חיבר גילחזן חול' דר נידר גיאבט חער חן פֿירלינ טוייזיד חחן חול' חיהן חיהר האב חול' גוחט חך
גינחזן : חין דעניחחרק האט זיך חין גרוטי רחבעלוייזיח חוך גיהחבן קינן דען חלך פֿרידיך דער דריט חוז
חוראחך דריוח פֿחר גענהחי הערין פֿון החלך חול' החבן חין בוזר גיאבט דו זיח חוק דו : לבן וועלן ברענגן דען
חלך חול' דיח חלזה זחיבט דיח קינגליכי ערבין חיט חיינק טהינק חיבר גענבן החבן וועלן • חביר ענטזיך חיזט
דיזי קונטבחר גיוחרדין חול' חן האט נחך גיקונטטחבט חול' חוך דיח וחהרהייט קוחין חוז האט חייער דח
חון דיח פֿוטבט גענבן חול' דיח זוויח חנדרי חחט חן חוק דו : לבן גיבראכט • דער חלך קחדל פֿון ענגילחנד
האט פֿוטה גיאחבט חול' האט זיך זחר חין קענבט חן גענבן בייח חייער פֿרוח חול' האט זיך פֿחר
קוידט חין חנדרי קלידר חול' חיזט חיזר חיזר פֿרוח חין לרפת גחנגן : חין חפהרן האט חין פֿרוח חין
קינד גיהחבט חול' חוך דח בייח חין חיח גיבוהרט חין וווחנדרליך טיר חול' דיזי טיר האט דעם קינד זו פֿוייט
פֿוס לייב חוך גענטן חוך חייער זייט :

אים יחר ת"ב חין גרוטר קוחעט טטערן חיזט חן חרופט גיזההן וחנדרן פֿירלעהן טחג חן חייער טטיק
חוך חיזט חין ליקוי פֿון דער זון גיוועזן : חין גרוטי רעבעלייון חיזט זחר גחנגן חין פחריז חין
לרפת חול' האט חן גיטרחפֿן וועגן דען טטרייט זו גיוועזן חיזט לוישן דעם חלך חול' לוישן זייער ברודר חול'
פֿרייך : חין חטט חינדיג חיזט חין חקוק גיוועזן האט גיהייטן פחטחניח דחרטן האט דיח ערד חין
גיטלונדן גחר פֿולק חוהן גיפֿעהר אחנין חול' וויבר חול' בהאוט חול' חלי חיהר גוחט חול' חלי זו חיהרג חלז
וויח עז זו גחנגן האט חן חהוק פֿון עאוה : חין דער חדינה פֿון דער טטחט גחטי חיזט גיזעהן
וחנדרן וויח דרייח רעגן בוגן • חול' חיך לוויח זוין זייך זו : זעלבי אחל גיזעהן וחנדרן חול' גידונדרט חול'
גיבליבט חול' גיהחלט חול' זייך זולבי טטערי גיוויטר גיוועזן זו : זיין לבן טחג דער גלייכן ניט חין דר הערט חיזט
וחנדרן : חין דעם יחר תיג חיזט דער פֿירטט קרחאוועל דער חין יעניריחל פחרטחן גיוועזן מן חער חיז
ער חלך גיוחנדרן חין ענגילחנד : חין גרוטי טריפה חיזט גיוועזן חין חיזלבן חן חקטן חול' זייך פֿחר
ברענט זעקט הונדרט היזדי • חין קוחעטי טטערן וחבט חין טוויך חיזט גיזעהן וחנדרן חין פחריז חין
לרפת • חין דער טטחט פרחג חיזט חיט חין חול' וויח חין פֿייל בוגן חול' חין פֿייל • חויך
חין פֿייחריג רוט חיזט גיזעהן וחנדרן חין דער חדינה פֿון חקטן בורג • חין דעם רחפֿיר פֿון דעם חקוק
קייבלן האט חויך דיח פֿעהטן גיוחקטן וויל חול' גערטטי חול' לינן חול' חוטטין חוך הנד פֿייבלן
חהני זייני נחטירליכי פֿרייבן החבן דיח בעהחי ניט גיטרחגן :

אים יחר ת"ד חיזט דער פרחטטקטר קרחאוועל פֿון דער פֿוהר חדר קוטט הירוטיר גיפֿחלן חביר האט
זיך קין טחדן גיטחן • חין דער חדינה פֿון דעניחרק חול' חיטטרייך חול' חחטקוויח חיזט ב"א חין
רבר גיוועזן דו חין חיינר לייט נחך חין חחניט גיט טחרבין זיין חין דער חחטקוויח הונדרט חול' פֿירלינ טוייזיד
חעזטן :

אנטשן. דיא אלזה קריסטינא מוז שוידן האט גענבן דיר אלזה זו דעם אוך קרחוס גומטאבום דער שוועטטירט זין פֿון פֿאטר החבור גומטאבום מטוזאבום מוך זיא מיזט גחנגן אויבט מיהרי טריק מוך חשוביק מין מיטוך. מין דעם ועלבירן יאר מיזט פרחאפירט ווערדין נאם אוך מין נרפת זודוך יר' דער גיבאקן מיזט ווערדין מיט יאר טויזינד מוך תת"ה זו מיהרן נאך. מוך מיזט מר פֿונפֿצהנהן יאר מוך גיוועזן ווען עד דיא אלזה קריסטינא הֶחט. דייר האט חרוב גיוואכט פֿיל טטטעט ווען פֿעדרמיר טטין ווערטר: מין דעלבט מין גרושי מיין גרוש טריפה גיוועזן מוך מז ווייט דיא טריפה קוארן דז דאז אחגירן הוז מיזט הולאנד מין גחנגן ווחז דז פֿוליר גיועזן האט מוך ברענט פֿיל הונדרט הייר מוך לוועלך הונדרט אענטשן. מוך ווען מן דיא טריפה מיין עגד גיהאט האט מוך מין גיבאקן מרוארן דז גיבאקן מוזעק מוז האט מין גיפֿונדן מיין מולטן אחן האט מיט בעט גיועזן מיזט מכליג יאר מוך ג וועזן מוך מין קיזר האט מוך מיענט שטיקן גיועזן מוך מיזט קיזק קין טאדן גיטעהן ווערד דעם מולטן מוזר דעם יונגן: מיט יאר תטו' מיזט דער אלך קאדלום מוז שוידן מין פֿוליר גרויזיק פֿיל פֿאלק מוך מיר האלב לוויה אחניט האט ער דיא גחנגי אדיה כובט גיוועזן מוך דער אלך מג' דיא אלזה מוז פֿולבט גענבן. דיא אלזה קריסטינא מוז שוידן האט וועלין גן מוך רום. מוך ווז זיא קוארן מיזט מוך מינסבורג האט זיא דען קחטחולן גלויבן מן גיוואן מוך האט מיהרן ערשטן גלויבן מיר זייט גיועזט. מוך פֿון דאדטן מיט זיא גירייזט מוך זיא מרעטט מוך מיזט מין מיהר דיכט הוז גחנגן מוך האט מיהן גישענקט מוך מיחֶן זאחן מין גולדני ביל מוך מין גולדני קרון מוך מין גולדן בעט פֿון גידבלטטוס דיזיג וועגן מיהר גלויבט ווען מיהר זאך גיועזן מוך מיזט זיא מך רום קוארן מיזט מז מיזט זיא מך מיהר היפֿוך זו רוק גיועזן האט מוך מן פֿרענדין אחנד גרייזט. מוך ווז זיא מך רום קוארן מיזט מז מיזט זיא מך מיהר היפֿוך מוך קחטשיר מטטפֿחגן אחרדין איט גרושר עהר מוך זיא האט דעם בופטט דיא פֿיט גיקוטט: מין מטכט: מיזט מין גרוש גיפֿחהר גיוועזן וועגן דעם גרושן ווחטר מוך דז ווחטר האט דר טרענקט גחר פֿיל אחנטין זיא מוך זייט מוך ווייבט זייט מוך בהאוזת מוך פֿיל אקווחט מוך האט היזיגן האט דז ווחטיר איט זיך גיוואן מוך דעם פֿונטיאנט הירויז גיוואן מוך. אן האט ניט מן גיוועהן ווז דז גישטחנדין האט. מין האלץ מוז דעם פֿונטיאנט הירויז גיוואן מוך. אן האט ניט מן גיוועהן ווז דז גישטחנדין האט. מוך מיזט

מדרי ומדשבטטין :

אים יאר דיט' מיט מין גרושי אוחאה גיוועזין לויטן דעם אלך מיט פולן חל' לויטן דעם אלך מיט טוידן חל' דיא אוחאה מיט מיט גרישר גיוחרדן מלי טרג פ טמג · מיך זיין גרושי טריפות גיוועזן מין אנקלוגע פרעסלי ווין פרמג · מין ויגליא מיט מין ערד ניטרמס גיוועזין חל' גרושי שחרין גיטען מיט עטשטאירט ווחרדן מיך אער מיט נעבן אחל הונדרט טויזינד גולדן · דער דוכט פון אחרם החט מין טחן גיפונדן מין מיין שחרטשחבי חדר דו פון עלטרט חל' ומיגי לייט דח גילעגן החט חל' קיינר עז ניט גיפונדן החט מיט דיר דוכט חל' החט מן גיטרעפן זיבן אחל הונדרט טויזינד ד ביטרעפט ווען אן דיא טובלין מר פ פיר טחויר רעפט מכט חל' נוחגליג אחל הונדרט טויזינד טחויר · מיט החט ער ד אעטר דר פון חב גיטיידן חל' החט עי מיט גיטיילט חונטיר יהודים חל' ערליט מיט מ גלייך גענבן : מיך יאר תכ' החט דער דער אלך קחרוסט דער מ דיר דער החט מיבר קוין דריים קיגריך עגיגיאנד חל' שחטשחנד חל' ערשטר עהר חל' עז מיזט מין גרושי פרייר גיוועזין חוך דיא מנדי דוכטיט חל' ער החט גרושי נקשת גיטען מן ייני טוחיט חל' דיא בייא טטעהנדי הערן דיא בייא פחן החבן גענבן דעם קרושעטן דיא החבן מיט פוטה גחחכט חל' מן החט חוך גיגרחבן דיא טון חנק גיטחרבן זיין גיוועזין דיא זיני שוחיט זיין גיוועזין חל' החט זיא מ נטיר דען גחלגן ביגרחבן חל' מיהרי קעפא החט אן גיטטעקט חוך דען טורן וועטט איטטר מין זונדן סוך גידעפטזט מ ל עקטעאפיל חל' ער החט בכפוד רחגירט חל' החט זיני פייד מיט אפיל גיוועזין · דער קחרוסט דער אלך מיז טוידן החט זייא זון דיא אוכה מיבר געבן בייא זייא זעבן דעם מן דעם פיבר גיטשחרבן מן גחטבורג · מין קונטחטיזחפל מיזט מין גרושי טריפה גיוועזין חל' זיין פחר ברעט ווחרדן חל' דרייטיג טויזינד הייזר חל' הין חל' מוחליג טויזינד אעטין · מין קחניטש מיזט חוך מין שריפה גיוועזין · מיך דעם אקוס ווייזר החט מן דריים זוכן גיזיפהן חוכ היאל חל' מויא רוטן דעגן בוגן · מין דעם פוגקן קריסן בייא טטרחסבורג החט מין פחטיר זיין מיגן מן מיין דעם דו דעבן גיבחכט מין קחבן זון זיבן יחר חל' החט זיין פוייב גענמן חל' מז החט מר נחך איט נין אעטשן וחר פחהרן עזטליך מיזט עי מין גילחגן ווחרדן חל' מן החט מיהן וחר גיטטעלט פחר דו גירידט מז החט עי חל' דיא ביקעזט חל' דיא מבל טחט מן טחג גיטחן · מין חיטטרדט זיינן דריים גרושי מיהן מין גיפחלן · מין דעקסול זיינן מ נטיר נחגלן הונדרט מ ל פירליג קחפיטחל טיך :

אים יאר תכח' מיזט דער טירק קוין מן טרפוול פחניא דו מיזט זיבן בערגן חל' דער קיסר מיזט מיהן · דער דיפן דער אלך מיז גרפת זיין מן מיזט גיבחהרן ווחרדן חל' דריבר החט גרוש זיך מין גרושי פרייר מן פחריו חר החבן לויטן דעם גיאיניגן בעבין · מין דעם זעלבין יאר מיזט מין גרוש ווחנדר גיוועזין מיזט פחטט מן דעם זעלבין יאר גחר קיין ווינטר גיוועזין חל' מן דעם חוזט שבט החט דיא קרייטר גיפונדן חל' גרן גילייגט ווי אן וונטטין גחרטין ווערק ה זט מן תאוג חל' דו יאר דר נחך מיזט דעב דרוך גיוחרדן · מן פרעטבורג מן מיגרן החט מיין קיינר גילעט מן אוטיר נייב מביר אן החט עז ניט רחר טיטר קעגן ווחט עז פחר מין וט ן גירעט החט :

אים יאר תכב' מיזט מין גרטר הוגיר גיוועזין מן פחריו בי מז ווייט קוין מיזט דו מין פחטיר דין מייגיגן ווען דעם עלבורג החט מין פייחר גיפונדן דער הערליק פון ווטריגן החט זיין זחנד חל' מיין זיין אחן מין מייטיר איט מיין מלי גחנ פחר חל' ווייל דיא מז גחנ פחר רחטט זיינן חל' גיוועזין החט אן דען טחק ניט דר קעגן קעגן · מן קוס מיז מין גרוש ער דיטרמס גיוועזין חל' גרושי היזק גיטען מיט זוליר קונטימן דו

מלי זייני מאך קוואטי ערבין אלן פאר קינגליכי שטאמ גיעבט זיין · מביר דער ברודר זון קאזל דער מנדר דער
החש פרחטעטירט דר קינג מביר דר נאך החט ערט מיהם מוך ביזוילט מוז מיהם ערבוך מוז מיגנטוך
מיבר גענבן · מביר החט מלי ניקט גיהאלפן מוז מיט עז ז רוק גמנגן : די אקוק פאטוי בייא דער טונא
מיוט מוך דעמ גרוב פאר ברענט וומרדן זייך פון דעמ גמנגן אקוק ניט אין מיבר גיבוכן מוז זעגליג
הייזר : מיט יאר תכב' החט דער טירק מיבר קאין איט מקרט זיא פעטטוגג זייהייז · די אקוק ערפורט
אין זמקטין מיוט רחבעוש גיוומרדן מן מיהרן הערן דער קוהרפירש פון אעלן · מוז דער קיסר החט
עטוליכי אשולחים גישיקט מן דייזי אקוק · מביר זיא מן וומהניר דיוד שטאט זיין מוך מיהרי אייזוג גיבוכן
מוז החבן ניט פחריכן וועלן מיהרח הערן · מביר דער הגאון החט זיא ז קור גיטרבן מוז מוז די אקוק
מיזוט החט ער מייטן זומטאן גיוגט די ניקט ז דעמ אקוק החט קענן גיפהרט וועדן מוז החט זיך קיינ
מיוט דעמ אקוק דר וועגט מוז ז גן מוז דער אלך מוז נרפה החט מיהם היולך גיוייטט : מיט יאר תכה'
מיוט מן דעמ אקוק וונדח מוז מן מאשטרדם מין גרוטי הבר ב'א גיוועזן מוז זיין מיר קולן זייט גישטארבן
אין מוז הונדרט אחל הונדרט טויזינד אענטן · מן דעמ אקוק גרעלן מן טטייאר אמרק מיוט גיזעהן וומרדן
מיט היאל מין קואטרטטערן איט מייגן זמגן טוויין · מוז מיוט מוך גיזעהן וומרדן מין פיטיק מודיר
רחר וויא דיוד זומטאן פיהרן · גרוטי טריפה זיין גיוועזן מן דיוד אחר מן דער מדינה פון דעניאמרק · מן
דער מדינה קריין החט גחט זמין רעגירן פון דעמ היאל קחרן מ' ל' החט גחלן שווארץ גיזעהן · מביר נאך
דעמ זו אן עז גיאמהלן החט מיוט עז היפט מן ז זעהן גיוועזן מוז מין גוטן גישאמק גיהחט · מן בריזמניץ
מוך דיא הויבט · מן דער מדינה פון בייהרן מן דער טטאט אינגן מיוט גרוט היוט גיוועזן · מיין אחל החט
מן גיהערט זונדיר מוז בוי'ל זו אן זיין עבטאג ניט מן דער גלייכן גיהערט החט מודיר גיזעהן החט מוז מיוט
דמרטן מיין אלוזר גיוועזן מוז החט זו גיוויטר אשביע גיוועזן מוך ז זעהן זו עז נאטירליך מיוט מוז מיוט
מיין אבטאך הירונטר גיפחלן מוז דער החט ביקענט זו ער מוז זייני איט קונטטאטן זו שון מגני לייט החבן
מן גיטריבן מוז גיוזיטר גיאמבט מוז בהאוח מוך גיברחבט החט · מלו מיוט זיין מורטן גישפרחבן וומרדן זו אן מיהן פאר ברענן זו · מן פיל מורטן זיין גרוטי היולט לייכן גיזעהן וומרדן ·
מן זייט קמנדיג מיוט מיין ערד לייטרטט גיוועזן מוז זיין פיל הייזר מוך גיפחלן מוז מיין טטיין הוכן דרוז
וומרדן · מן דער מדינה פון טוויין נאהנט בייא דעמ אקוק, זומן מיוט מיין הוכיר בערג גיוועזן זו ריא היך
אער מן גיטרחבן החט מלו מיין החלבי אייל מיוט מן דיא ערד גישונדן זמאבט דיא בהאוזר מוז מיוט מיין
גרוט טאהו דרוז גיוומרדן · מן גחט מוך זחקייטן זמר זיין פיר הונדרט הייזר פאר ברענט וומרדן מיבר
מייזר פרוא דיוד החט זו ליכט מוך זו בעט גישטעלט · מוך מן פולן מוז מן דער מדינה פון ברמנדיבורג
מיוט מין גרוטי טריפה גיוועזן מיט פפערדט שטאל פון דעמ הוכט מוז זיין דיוד פפערד פאר ברענט זמאבט
דיוד עבדיק · מוך מן דער מדינה פון מוגגרן מיוט מין גרוטי טריפה גיוועזן מוז זיין דרוך גמנגן אער

מוז טויזינד אענטן :

אין דעמ יאר פיר הונדרט מוז דרייטיג מיוט מין גרוטי טטערן איט מיינק טוויך גיזעהן וומרדן ·
מן דער מדינה אמרחמיא מוז מן דער טוועזיא · דיוד טונא החט זער גיומקטן מוז מיוט זו מן זון
גמנגן חלוז החט זו וואטר מן גיטרחבן מין גרוב וואו קלוך דרין מיוט גיוועזן מון גילעטטר קמוך מוז החט
עז מין טריפה געבן מוז זיין פאר ברענט פונפציג קעטטלי מוז קחטערי הייזר מוז זונטטן גרוטי היוקט
גיטען · מיוט חרט מדר מן דיוך יאר מיוט מין גרוטי לרה גיוועזן דען דער קיסר יר"ה החט ביפחלן זו אן
זול אגרט זיין חלי דיוד יהודים מיוט וון גחט וחז עז בעטטרן מוז זי אין זיך וועדר ביזעלן קענן ·
פרידריק מוך דער דריט דער אלך מוז דעניאמרק מיוט גישטארבן · מן דער מדינה פון טוויין זיין וחר בריענט
וומרדן

752

אים

ער הער קוין מיט

יאר תלוי האט דער מאן אויף אים גיטומלט מאל נאך גיטומלט מאל / מיין מאן האט מיר אויך גיזאגט אז ער וויל מיך נישט מער האבן / איך האב אים אבער נישט גיגלויבט / ווייל ער האט מיר שוין אזוי פיל מאל גיזאגט / אז ער וויל מיך נישט מער האבן / אבער

מיין גרושן וואלר מן גילטרן מוז המט ואר ב״עטז מלו דיא בויאר גרושי מוז קליני מוז מיזט באלר מיין איקס
פאר ברענט וואהרדין דיא רם בייא גילטען המט מוז מהזיט מן דיזק וואלר גיוועזען מיזט.
מן הולמד מיזט מיין
וואלקן ברוך גיוועזען מוז אין ערזיא מוז אקאוזיט פאר פֿלוינט. מן פאר־בחדי מיזט מיין שטארק וויזד קוינ
מוז המט מבט שיך מיזן גיוועזען מיין יבטשה דז מיין יערש שיך המט וואדן קענען דרייא הונדרט ופֿטט
מוז יערוועזיר וואט מיזט פֿאפֿליג לעטטיר מוז דיר שטורק וויזד המט גרושי שחדרן גיטמן. מין דער שטאט
קלאג המט מין יהודית מר גיבוהדרט מיך דיא וועלט גיבראכט לוויזן מן מוז מיין איטגיבוהדרט מיזט גיוועזען
פֿורציירט וזא מיין מיך מבויר המבן נט מוג גיוועבט. מין דעם איקס דאנקיק מיזט מיין גרוש וואטשיר קוינ
מוז המט פֿל דייר פֿאר פֿלוינט מ׳ מק גיבראכט. מין גרושי טרייפה מיזט מן נירנבורג
גיוועזען מוז זיין פֿל דייר פֿאר ברענט מבויר מן פאר־שחזין המט עז קיין שחדרן גיטמן דען עז מיזט בייא
טאג גיוועזען:

איין גרושי טרייפה מיזט גיוועזען מן מאטטרדם מוז זיין פֿאר ברענט פֿל טויזיגד דייר מיזט דיא
טויזיט טרוקרייא פֿאר ברענט וואו מוז דיא מהזיות פֿון זילבר גיגאטן זיין גיוועזען מוז דער הייק
מיזט נעטטויזירט וואהרדין מיך הונדרט טויזיגד גולדן מר דז כלי מואזת מהני דז פאפֿיר מוז דיא מפֿרים
מיזט ברענט זיין דז המט קיין נאוז גיהמט. מן דער ציידה מרכי פעלאגיג מיך דאפֿיר פֿון דעם איקס
שטאט בא מיזט מין דיא ערד גיזוקען מין גאנצי אדינה מוז מיזט נאנץ מוז ברייט מוז טרענט זעפֿליג
אויז מוזרי אויז מוז בי דען הייטיגן טאג בידט מן נאך מין קליין טירכן מן דער ערד.
מין המאבורג מיזט
מין טריפה גיוועזען מן דיא פיקי הן מוז זיין יבנליג הייזר פֿאר ברענט חך פֿל מענטשן זיין דריך גאנגין
דיא זייבר זיין דאבענוט וואהרדין מן הולמד מוז דיא הערין מן מוז דאנד מוז דז זעבן גיבראכט.
המבן מוז גירוכן מן הולמד וואט זיא נר זעבריט ואר נאנגיט המבן. מוך דיא לויא ברידרן איט נאהין
יהזן מוז קרענזאם הויט מוז שיין דיא פֿאר ואר נעמי הערין גיוועזען זיין מ׳ מלי וואד גילט דז מיזט
מיהן פֿאר גאנגין. ענטליך המבן זיא מיהן זאלן זי גיזיטטן וואו זיא פאר קיין שילד מן גיהמט המבן דיא
הערין מוז המבן זיא בויא דען קעפֿן ביקוזאן מוז המבן זיא מ׳ק גיבראכט איט שוערי ביטרי איזיגד מוז
המבן מיהר פֿייב שטיקר ווייז זי שיטען מוז המבן זי פֿאר קיפֿט מ׳ק מיין גרושי טויזיג פֿל מעלט. מוך מיהר
מין גיוואהד המבן זיא מוך קיפֿט מוז פֿל גענלט ואר קיפֿט לוז מקטעטיפֿיג מ׳ גירדעטטומ. קאוזין בחרולקי
מיזט מין גיואהן וואדרין מוז דען טירקן מוז מיזט מיבי געבן וואדרין וועלן הונדרט מוז מוז אאנגיג פרחפֿיאט
מוז דיא נאהרטיזיון זיין דרינן גילעגן טויזיגד אאן מהני דיא טריק דיא זיין וואדרוק מן פֿוון אאהרטירט. דיזיז
מיזט פאטטירט מיק יאר תלב׳ וועלטהן הונדרט לוויא מוז׳ זיבניג פֿוק נאז דען מוליק:

אים יאר תלג׳ מיזט מין גרושי טרייפה גיוועזען מן זונדן מן עגיזאנד מוז׳ זיין הונדרט מוז׳ פֿוופֿניג הויבט
קענטטיבי דיא דייר פֿאר ברענט מוז׳ דיא טיך מיך דעם וואטר זיין ואר ברענט מוז׳ המט ניט נאך מן
גיטטונדן זיין נאך הונדרט דייר ואר ברענט. מין גרושי מיזוזה מיזט גיוועזען מין זיבני מי שאטין
דען זיא המבן דען חטובין מין עזיזה פֿן גיוואהרן דז זיא פֿון בני ישראל וועלן. מבויר וויין דיא פֿאפֿין
מוז׳ אינן דען הערין בייא גיטטונדן המבן דערי וועגין המבן זיא נאך גילואהן מוז׳ מיהן ניקט וויטרש גיטטן.
מין גרושן בערג המבן מיטטיבוד זיא מוז פֿוגר מין זיא פֿל טען פֿאפֿרענגט מוז פֿון גרושן דעם גרושן רוך
המט קיינר דען מנדרן יהזן קענין מין דרייא טאג מוך מ׳ך דרייא וויין ואגט המט מין ניט גין קענין וועגין דעם
טטוב המט מיין הוך גיוועגן מוז׳ מוך דעם יס המבן דיא טיך ניט־גין קענין וואט נאהרט מן דעם בערג
גיוועזען מיזט וועגין דעם טטוב דז דער וויזד מוך דז גימגט המט. מהזיט מיזט מין מטטטין
מיין ערד ליטרהויט גיוועזען דז דערי גוייפֿט ניט גיוועזען מיזט מן נאנגי לייט. דער קיסר דער חמיד עאתפֿולטוס
יר״ה המט פֿרייהויט געבן פֿן זועלך יהודיק דז זיא נאלן מין זיינר העזיהענט טטוטט זין וואהנין. גאט זול
מיהם נאהנין מוז׳ זיין דר וויטרן מוז׳ גרייטן זיין אלזות מאן. מין המאבורג מיזט מין טריפה גיוועזען מין
קאטרעפיל מוז׳ זיין דרייטיג הייזר פֿאר ברענט:

אים יאר תלה' מיטו מין וואנדר גיטעזין מין דעם אקום מיטספרוק מין טירחל זיין מיטל מון גילייבר אוג
נעמאלוטוס יר"ה מוז' גשטין דערי גלייכן שקלים פון דעם היאו הירונטיר גיפחלן חביר זיא החבין ניט
לאנג גיועבט וואנדלין מן מיינר טעה נאך מידרש הירונטיר פחלן זיין טוט גיוועזין · מן מחשכה זיין
גרושי היאוש לייגן גיועהן וואנדין · דיא פישר החבן מין פיש ניפחנגן בייא דעם אקום רחטרדט מיזו
דרייטי מון לאנג גיוועזין מוז' החט מין אוז גיהחט וזיא מין פחגיז אוז' גין החט עי גיהחט וזיא מין חיה
מוז' החט מוך אילך גיהחט וזיא מין חז הונדרט אחט אילך מלי טחג גענבן · מן בייפרן מין דער שטחט
איבן מיזו מין טריפה גיוועזין מין דעם שוחט די גיגענט מערט פחוחט מוז' די איינשטי פון דעם שוחט
מיזו פחר ברענט מוז' דיזו מיזו די שענשטי מוז' קחשברשט שוחט גיוועזין מן גמלן מחשכה מוז' דער שחדין
דא פון מיזו עטשטיאירט וואנדין מוך זענקט אחו הונדרט טויזינד רייבש טחויר מהני דיזא אענטין מוז' דיזא
פפערד דיזא דא פחר ברענט זיינן · דער פעלר הער יהחן ויפעטקי מיזו גיקריגט וואנדין נוש פוליטן אילך
מן וואנשוא :

אים יאר תלה' החבין דיזא קחפיר מוך דעם יש פון דעם אקום מלגינער גישיקט נוויא יהודים ואר אב
גיזאנטין מן הוחנדר די זיא נוין שוחט איט זיא אחבן · עי החט גמר שטחרק גירענגט מן דער אדינה
פון יעחפוס מוז' החט פר פילט אער מוך מוך נומענג איל ומענש וויט דיזא אדינה מוז' החט נוויא טויזינד
אענטין דר טרענקט מוך פיל בהאות מוז' חיות גמר פיל זיינן מן דיזא וואטר דר טרונקן : מיט יאר תלו'
החבין זיך דיזא שטודענטין נו מוחאין גיזחלט מן דעם אקום קעלן די מן דעם ריין ליגט מוז' זיינן קוחן מן
דיל די קינן קעלן מיבר ליגט מוז' החבין וועלן גוון מוז' גענבן מוז' יהודים וועלן בויערן וועגן מין קלייני
העקלריים די מין יהודה איט מיינט שטודענטין גיהחט החט מן מיינט טחג דר פחר · מיבר דיזא בורגיר מן
דיל החבין זיך מיהרי יהודים וועגן מן גינוחן מוז' החבין נוויא טט.דענטין מוז' ועבן ליברחבט מוז זיינן
דיזא מנדרי וואדרוך מב גיוועבן · מן דעם אקום אחבקוי מיזו מין גרושי שריפה גיוועזין מוז' זיינן ואר ברענט
וואנדין מיינר נייט נוויא טחג נועלך טויזינד הייבר מוז' ניך הונדרט אענטין מוז' טחורות מוז' גענטט וועדט
החט מוז מין מחא מן גישחרפן די ניט מוזי ן טפרעכן מיזו · דער קיסר החט דען חנק פילי פסבורג איט
גיוחלט מיין גיוחזין מן דיזא יאר : מיט יאר תלו' החבין זיך גרושי אלחות מר החבן נוויטן דעם קיסר
לעחפחלוטוס יר"ה מוז' נוויטן דעם אלך מוזי נרפת וורוזיך דער פילנעהנט · דער אלך מוזי נרפת החט פיל
אקוחות שטחרין מיזו מן דיזא יאר יאר גיוועהן וואנדין מון גמלן מחשכה מוז' מיחמת : דער קיסר לעחפחלוטוס
יר"ה החט מין רייבש טחג מוזי גישריבן מוז' מין ן מוחאין קומבט די זיא מיהם ן עהרין קוחן זוון ן זיינט
פרייזן טחג מוז' בייא לאנגר איט דעם דוכט פון היידלבורג זיין פרינצעסין דיא נייא בורגרשי מן פחטוי די
אקום נוגט מן דער טוט הער גוז החבין קינדר מוז' קינדש מוז' גמלן מוז' מיהם דר נעמן זיין נעבן מיא :
וויהעלפ דער פרינץ פון מורמינ החט, יהייחרט דעם רוכט אירק זיין טחבטר מן דעם אקום לונדן · דער
אלך מוזי דעני אחרק החט די אקום טשחדין ביאבטיוט איט שטחרוין החנד · דיזי קיסרחה פון דעם
לעחפחלוטוס יר"ה החט מין יגען קייזר מוך דיזא וועלט דורך מיהר גיבוהרט גיברחבט וועלפיט מין גרושי
פרייד החט נעבן מן גמלן מחשכה מוז' החט מיהם מין נמין גענבן יחטעפוס עי זוז נמן נעבן מוז' קיסר
נייגן חען :

אים יאר תלה' החט קחדו דער פיפבט דער הערלינ פון טוריגן זו מיינר קוחלן גיזוחן דיזא אלבה דיזא
מלוכה פון ווישטיקי דעם אלך מוזי פון שוישטיר פון דעם קיסר לעחפחלוטוס יר"ה · דיזא
גרוש שטחט גענט דיזא נמן מוז' ברייט מיזו דרייא אייל מוז' ליגט מן וואנדרן החט דער אלך מוזי נרפת
בילאנדט מוז' החט ניט נמן גישטחנדן החבין דיזא עי דעם אלך איט מקורט מיבר נעבן · דער אלך מוזי
נרפת וורוזיך דער פילנעהנטי החט שוים גיאחבט איט דיזא הערן פון שטחרי חין דעם אקום ניחוועגין.
דיזא גרוש אקום קוגט מן דער שוענזיא מיזו פחר ברענט בי מוך דרייטי הייבר · דער הוכט פון היידלבורג החט
גישיידט דעם קיסר לעחפחלוטוס יר"ה זיין שוועטר :

אים יאר תלט מיט די אקט קיעסאן ווערליט דיא רעזידענט מוז הויפט טטאט פון דיא אלכים גיוועזן
מיט מן מראמניע דיזי מיט מיין גיוונקן מין דער ערד זאמבט דרייסיג טויזינד אעטטין מוז די
גועלט מוז גומט וואט דרין מיט גיוועזן מוז מן טטאט דיזי אקט מיט מין פיליפוס וואטר קוין מוז ווערט מאך
לר הילגר לייט גיזעהן בייא דיא האדינה: דער טוק דער דא גיאמבט מיט זומדן דעם אלך קרמן
מין טוידן מוז לוטן דעם קריטטיאן מוי דעזיארק מיט מיך מין דיזק יאר גיוועזן מאזעפק פרמן פון
מיגלהיים מיט מר וולט וומדן זו מייסק הגאון פון אעלן דער אלך פיליפוס מיי טפאניע הוט גיהיימרט דעם
אלך מיי גרפת זיין טטאטר. מין גרוטר דבר ב"א מיי גיוועזן מין וון מוז וויא גומט דיא גינאר מר לייגט הוט די עי
מאך גולמן הוט. מזו הוט אן מאך גיטלומן בייא דיזי פאר מורדירטי הערין דיא וולט מכט נעאין מוז מוך
טרייבן מוז הוט זיך בי פאנדן די הונדרט מוז פירליג טויזינד אעטטין גרוט מוז קלין מן דיזק טטערבן לייט דרוך

זיין גיגנן ב"א:

דער דופן דעם אלך מוי גרפת זיין וון הוט זו מייער קומן גיטומן דעם דוכט זיין טאטר מוי בייאון.
דער אלך קרמוט מוי טוידן הוט דיא אלבה פון דעזיארק גיטומן זו מיא. די אקט במטו וועלט
מן דער טוטא ליגט מיט גלן פאר ברעטי וומדן בי מוך פיל הייזר. דער מוגרט הער איט נאמן דעלי
מיט חב גיפאלן דעם קיסר מוז רחבעוים גיוומדן קיגן דעם קיסר זעמפטוט מוז עי הוט איקוטת
חב גיברעטי מוז חרוב גיאמבט מן מוגרן איט בייא טטאנד דען טירקן מוז טטרקן מויא קהר פירטטן יהמן
זוק דער מנדר פון זמקטן: מוז קרמן זוהויק פון היידלבורג זיינן מיין מייער ווחוק גיטטארבן: מיא יאר
תאח הוט זיך דר גלבן דיא הויפט טטאט טטרמט בורגרמי דיא ומר נעאטי טטאט מיט עזוט זאמבט
מלי מיהרי ון גיהער דעם אלך זוהויק דער פירליגרי דיא מוי גרפת מוי זוליגר ווייי מן זולפן
גיטטאלט דער יעגירמן אונקלים מיט דר פאר גילמגן גמר איט מיינק גרטן חיל ווא מן דיא בורגר מן דיזק
אקט גיזעהן החבן דיזי ניט אער וועהרן קענן דען מיט מכט בייא מר בייא גירוקט איט מיינק גרוזן
פון פאלק מוז מונטיר דיא גיטטיק גיטטנט מוז דיא החבן קיין מיקורט זו מר וומדן גיהט מוז איט
מיקורט מיבר גלבן מוז פון מרטיקל מוי גימן זולפן מון גיטן מיט זו אמטייאר זו ועלן:
מין טטרמט בורג מיט מין וומנר זו זעהן וועגן דיא גרטי דיא דען מיט הוך דריין הונדרט מילן מוז אן
החט מיהן מן גיהבן זו בוין מיא יאר טויזינד מוז פיר נעכניג דו זו מיהרן נמן מיט פיל הונדרט
מוז פיר. מין דעם זועבינן טמן החט דער אלך גרפת מין גימאן אקט קמטן דו גרט דו פאר
נעאיטי אקט גיוועזן מן דעם נאר טאבט אמבמרט דו דער דוכט פון אמטטוט גיהט החט:
גיוועזן מוז יאר תאב מיט מין גרטי גרה מן מטכט גיוועזן ובפרט מן הולנד מוז מן פריטלאנד וועגן דעם גרט
מיא יאר תאב מוז אן החט אאט גיאיגט דו אבוי אערט קוין דען דו וואטר החט חרב יאמבט פיל מרינט מוז
החט פיל אעטטין מוא גיבראבט מוז וומקטן בהאוט דו קיין נמן ניט החבן. מין פרמן פורט מיט וואטר
מך גמר גרוט גיוומדן מוז גיטלומן דרייא טמן מנדיר פון דריימנהן טמן מין טבט ביי זועלנהן טמן
מין טבט מוז דו גמלן אקט מיט גיוועזן מוי מין פיליפוס וואטר מוז קייגר החט ניט זו דעם מנדרן קוין
קענן וועגן גיוועטר מוז החבן אוין איא נמלן זו זומדן פמלן: מוז דו גרוט וואטר מיט גמגן ביי מן דען
גרוטן טפרינג ברונן מוך דעם רעאיר בערג. מוז דו גרוט וואטר החט נאיט טוויטן ביגן איט גיוומן פון
דער טטרייק ברוק פון זקטמן הוין מוז טטרטן גרוט היקוט גיטט דהש"ב ה' גוי מוט פערניר אלי זיין פמר
מיק בייא: מין קוואטט טטערן מיט מרמסיא מוך פיל מורטן מוז ענדן. מין גרוטר
שוטרייבן החט זיך מר החבן דעם אקט מסמקוי לוטן דיא נוייט ברידר מין יעדרר החט וועלן דיא
מוך החבן מוז זיין פיל טויזינד פמרטמנין דרוך גמגן מוך בייזי זייטן:

איין גרוסי רעבעלריא האט זיך מר האבן לויטן דעם גיזיינן בעבול מוז׳ דיא ערזיצ מן דעם אקופ
קעלין מן דעם ריין מוז׳ דער ערדיל פֿיהרר פֿון דיזן ראבעליר האט זיין זוהן ביקומן איט נאמן גילק־
דער שרק מיט קומן איט מיינם גרושן חיל דיא אויט ניט ז׳ לייז זיין אין מוז׳ דרייא אחל הונדרט טויזינד אמן
פֿאר דיא עיר אולכא זוין. מבר דער יעניחל מוז׳ פֿעלר הער ערנשט ריכער פֿון שטראסבורג דער מיט מן דיא
שטאט היינין קומן איט דרייא־הונדרט טויזינד אמן פֿרישׂ דער האט זיך גישטעלט קיגן מיהם זוא מין
ליב מוז׳ דיא שטאט מר האלטן מיזן זוחולן בי מיהן מיקטירט האט דער אלך מוז פֿולן זאמיבט מנדי־
דוכטים פֿון משכט מוז׳ זיין דעם קייזר ז׳ ה ן קומן מוז׳ זיך דורך גישוחגן מוז׳ האבן דען טירקן מוזך די
הויבט גישוחגן מוז׳ דיא גאנץ מחיא ז׳ ן טרעט מוז׳ רחגירט די דער גרוס פֿילמר מוז׳ זיין היז האבן אזוין
פֿליטט אחבן מוז׳ דיא שטאט מיט זורדוס בי־פֿרייחט גיוועזט. מוז׳ זיין מיא אריא גחנגן מוז׳ האבן מן דעם
טירקן זאגר גיפֿיינטירט מוז׳ גיוואכט מיר האבן דריין גיפֿונדן מזר הנט קחטפרי זחבן פֿון גחנר מוז׳ זיבר
מוז׳ קולין נוזן: דער אלך מיא פֿרטיגחן מלחבחטי דער זוקטט מיא גישטחרבן מן דעם מקוק ליטחבחני. דיא
אולכא אריא דעם אלך מיא שפחניש זיין טחבטר די וויב פֿון דעם זורזיך דער אלך מוז׳ פֿרפת מיא גישטחרבן
מן דעם טוזט פֿון דעם אלך די גיועזט וועלט פֿערמחלט. דער קיסר האט גרוס קלק גיגן גיהאט דעם טירקן
מוז׳ מיזט גחנגן בי מן נייא היין. מוך האבן דיא קייזרלי־כי בי־אפֿטיגט די אקוק גרחן מוז׳ דיא מ גיהערטיגי
מורטן. דער טירק האט בי־פֿעלך מוז׳ גרחן דעם גרחן פֿילמר קעפֿטן אלי דען ווייל ער גיאחבט האט מוז׳
דען טירקטן קייזר מיבר דעם די ער קיגן דען קייזר זוי אולכא החלטן. מוז׳ מוז׳ דיזר מורזחך זיין מז פֿי
טויזינד טירקן דרויך גחנגן מוז׳ פֿיל חקוקוי דיא קיין נחהל החבן:

אין דעם יחר תאר׳ האט דער אלך מוז׳ מיא נרפֿת מיין גיזוחן דען גרושן חזק געזוחן מוז׳ מיך אולכי אחניזך
מיזט מי מן גיזוחן וחרדין. ער האט מי זוחן בואבמרטירן מוז׳ לוויין טחג מן מיזך טשיק בואבן
היניין גיוחרפֿן די דיא קרינגשט בוס האט פֿינך לעגטר גיוחגן מוז׳ האט פֿיל הייזר חרוב גיאחבט. דער אלך
מוז׳ נרפֿת האט מיין גיזוחן דען גרושן חזק לינגבורג דייבייא איל ליגט די ז׳ וחר גיהערט האט דעם טפחניחר
מוז׳ האט מי דער גחבריטור מן דער פֿעטטונג אלקיאט טיאחי מיבר געבן דיזי פֿעטטונג איט מקורט ווייל
ער גיוועהן האט די קיין ניקירט מרביין קוזן קען מוז׳ האט מר מקורטירט איט דעם קיריקע מן בי־פֿעל דעם
אלך ז׳ דוזך דער פֿילמר־הנט מוז׳ מן נרפֿת. מוך האט מר טריר בי־אפֿטיגט מוז׳ האט דיא אויחרן מין גילוגט.
דער קיסר האט מין גיזוחן די אקוק פֿילנגרחט מוז׳ דען חזק בלוטבורג מן מונגרן. מוך די אקוק ווייל
קרחן רחב קוחחרי בי־מן דען חזק מוזך האט מלי דער קיסר יר״ה מין גיזוחן. מין גרוסי טריפֿה מיט
גיוועזן מן טטרחסבורג. מוך מן דעם אקוק החיבורג מן דער גחט דיא גיועזט וועלט קערוועדר מוז׳ זיין
פֿחר ברעמט בי־ז אחרגנטט בי־ז מוריא טי־זיר וועזנג מוז׳ האט מין זוזן חחדרן גילטן די ניט ז׳ טעלן מיזט.
דיא רעבובליק פֿון וינדיג האבן גרוסי פֿיקטחריא גיהאט דעם טירקן מוז׳ האבן מיהם מין מיזלן מוך
דעם יא מוועק גיוחזן דיא גיועזט וועלט אחרע וועלט מיזרע נעגרח סחטטי דחרד חעלי קחרמן. דער
דוכט פֿרידריך פֿון בחדן־בורג האט גיהיימרט דעם הוכט פֿון הסבר זיין טחכטר. מוך מיזט ז׳ מן דעם
זעלבען יחר מוז׳ קונטרח גחנגן מן דעם זואר מיזט ז׳ גחר קחלט גיוועזן מוז׳ מיט וויטר מיזט ז׳ גחר

וחרזיך גיוועזן:

אום יחר תאר׳ מיזט דער אלך קרחלוס דער חנדיר מן עניגלחנד גישטחרבן מוז׳ מיזט איט גרוסר עהר
ביא גישטלט וחרדין. דער הוכט פֿון בייחרן אחקטחיליין טחזיעל האט דיא אריא דעם קיסר
זעחמחלטוס זיין טחכטר גיהיירטט מוז׳ לר מיא גחזוין. קחרלוס דער הוכט פֿון הייזלבורג מיזט חב גחנגן
מהני ערבן מוז׳ מוז׳ דיזר מורזחך האט זיך מין גרושר שטרייט מר האבן מן דער אדינה פֿון דער פֿחולץ. דער
קינג מוז׳ פֿרחנקרייך האט גיפֿחדרט דיא ערב שחפֿט ווערן זיינם הער ברודר הערלחג פֿון מורלחנד דער מיזט
דיזר הוכט זיין שוחגיר גיוועזן. מן ענגלחנד האט זיך מין גרושי אולכא מר האבן לויטן דיא הוכטים
היניין הוכט אירק דער ברודר דעם דעם אלך קחרל מוז׳ דער הוכט אחטטיאוט די מיזט דער טטיל זון
גיוועזן פֿון דעם אלך קחרל מוז׳ מין יערזוזדר האט זעלן אלך זיין מן ענגלחנד מוז׳ האט זיך מין גרושי

אולכא

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0312
DFG

רשט עהרן מיזט איט גרעטר עהר מן האבורג ווירדט מן גילגבט : מוֹ׳ דיא אורדיק הוט מן גיקעבט מוֹ׳
גיפערטיגט זו פיר טיילן מוֹ׳ דיא קעפא הוט אן גישטעקט מוֹ׳ מיינע שבייא דען קאפא פֿון אים טאפא הוט אן
מוֹ׳ דיא מוטטער טאר גישטעקט מוֹ׳ דען קאפא פֿון דעם שניטער הוט אן גישטעקט מוֹ׳ דיא שטיין טאר־דיא
קיסרדא עלאמאדי דיא מוֹאמא פֿון דעם קיסר וירדינגרוט דער פֿירט דיא מיזט גישטארבן :

אים יאר תא״ר הוט דער אלֶ מוזט פורטיגמן גיהיימרט דעם רוכט פֿון היידלבורג זיין טאכטיר מוֹ׳ בייא
זאגיר זאזין הלטין דאך זיין מבגיזאטי פילן איימר מן היידלבורג • יאסטעפֿוב דער ערשט מיזט
גיקריגט וואדרין זו מיינם אלֶ מן מוגרן מן פרעטשפארג מוֹ׳ פֿון דאטי מן מוֹ׳ וויטר מיזט די אלכות פֿון
מוגרן ערבלֶ פֿם היזט מיסטרייך וועלכט ביז דאטי נאך נים אאלט גיוועזין • מוֹ׳ וועלן דא וולטי גאט
פֿאר זיין מבגין מיין אלֶ מהני ערמין מז ביקואט דיזי אלכות דער שמניער ערבלֶ • דיא מב גיזאגטי פֿון
דעם קיסר יר״ה מוֹ׳ דיא דוכטיס זאקסין מוֹ׳ ברמדיבורג החבן מין קונטפֿרעלן גיהאלטן זו זיא מין פֿאר
גלֶ טרעפֿן וועלן זוישן דעם אלֶ מוזט דעמיארק מוֹ׳ לוישן דעם רוכט פֿון האלשטיין מן דעם אקוק גאט
דאלך • מיין גרוסי רעבעלידיזם הוט זיך מרוועקט מן דעם אקוק קונטשטדיזאטיקיגן דעם אלֶ דען דיא
גיאייני בעבין החבן וועלן מיין זיין אלֶ החבן • דהיזו דען ברורר פֿון דעם אלֶ טולט אהן מוֹ׳ דיא מוֹ
ביידן זייטן גיבוכן גר פֿיל פֿאלק • מוֹ׳ דער פאסי אאסיזם מיזט רעבלט גיוואדרין מן דיא לוזיא אלכיק מוֹ׳ הוט
לוואנליג טויזינד מן זו מזאהן גיאאכט מוֹ׳ הוט פֿיל וואלק מוֹ׳ גיבראכט מוֹ׳ הוט מלזי מיהן מוזט גזאהן מלזי
וזיא מיין טוזא :

אים יאר תא״ח מיזט דער יעניזמן פֿעלר הער זו מיינם אלֶ מן וינילזא גיאאכט וואדרין • דער קיסר
יר״ה הוט מיין גזאהן דען חוזק שטול וויזשן בורג דורך דען יעניזהן פֿעלר הערן ארק גרוכ זויא פֿון
בהרן • דער רוכט יהאן פֿרידריך פֿון ברמדיבורג מיזט גיטטרבן מן דעם אקוק פאלרוט מוֹ׳ מיזט מלט
וואדרין מכט מוֹ׳ זעכליג יאר מוֹ׳ זיבן וואכן • דער העריך אמקטיאליזן הגאון פֿון קעלן מיזט גיטטרבן
וזיא ער מלט מיזט וואדרין זעקס מוֹ׳ זעכליג יאר מוֹ׳ פֿינל חדשים • דיא נרפֿטיס זיין קואין איט מיינם גרושן
פֿיל וחלק מן דיא אריזה פֿון דער פֿפֿאלץ מוֹ׳ החבן דען מן פֿאנג גיאאכט מן קייזרט לוטרן מוֹ׳ הבן די אקוק
בילאגרט איט נאוולֶ טויזינד מן מוֹ׳ דער קואירמאט דריזן הוט זיך מין לייט נגגיוועהרט וזיא ער מביר גיזהן
הוט רזו מיך דער רוכט קיין סיקורט שיקט הוט ערש איט מקורט מיבר גענבן • מוֹ׳ פֿון דאר זיין זיא מוֹ
שפייאר גגן מוֹ׳ מוֹ׳ וירשט מוֹ׳ אההיים ורנקיטיין מוֹ׳ דען חוזק פֿילזבט בורג החבן זיא מוֹ׳ בילאגרט
דהיזו דער רופֿן זעלבטשטן מיזט דר פֿאר קואין איט מיינם גרושן חיל מוֹ׳ מויז דיזר מוריזך מיזט מין גרושי
אהואה גיוועזין מין גלמשכן מן דעם איין שטרעם מוֹ׳ מן דעם ריין שטרעם מוֹ׳ זו ואר מויז מן ורנקפֿורט וועלן
גאט מוז זיך זוערלֶ גיהאלפֿן העטי מן דעם די איר וזיא שטאנד מוֹ׳ היולֶ ביקואין החבן דיא רוכטיס
ברמדיבורג מוֹ׳ לינבורג זו קסין מוֹ׳ העסין מוֹ׳ דיזי הבן מוז גיעגנגט גאט מאפֿירט מוֹ׳ פֿון דעם
פֿיינר ביפֿרייאט זואבט מדרי מן וואהניר מן משכנו • אעלן הוט זיך דר גענבן מוֹ׳ הוט קואט שירט דער בופֿיר
דיא פֿעטטונג פֿפֿלזבורג מיזט איט מקורט מיבר גאנגן מוֹ׳ מיבר גענבן דעם רופֿיאם דעם יונגן אלֶ מוז פֿרפֿא
מוז אגן אויזיאן מוֹ׳ זעבט איט • וזיא העלפֿט פריל מוז מורמוט מיזט מן עגלזנד איט פֿיל הונדרט מוֹ׳ שיל מוֹ׳
הונדרט טויזינד זואלדטן איט בייא טטונד מוֹ׳ היולֶ דיא הערן פֿון טטונד מוֹ׳ מיזט גגן קיגן זיינם
טוועהר פֿאטיר דער אלֶ מוז עגלנד איט נאאן יקאפֿוט מוֹ׳ בייא מיך החבנטי יעניזהן פֿרטטן דער רוכט
עגלנד • דר קיסר יר״ה הוט ביאלפֿטגט דען חוזק פֿילגרמט טטול וויטבורג מין קואטדי דר רוכט פֿון בייאן
מוֹ׳ דער הערליג פֿן לוטרינגן מוֹ׳ הבין דריזן גיפֿונדן גיאאלטיגי טאל פֿון זילבר מוֹ׳ גאלד מוֹ׳ קליין נאטן סגולת
אלכיק • זו אקוק קובולענץ האט דער גרפֿט בילאגרט מוֹ׳ החבן דיזי טטאט פֿואפֿטירט מוֹ׳ החבן דריזן
גיואהרפֿן לעהן טויזינד בואן • חביר דער הער פֿון דער ליפֿא הוט מיך וידר טטאט גיטטן זיא מיין גחבוירך
איט זיינם פֿאלק מוֹ׳ זו רוק גיהאלטן פֿון דער טטאט זו ענטליך מוֹ׳ מיין אאל הוט דער־גרפֿט דען זאגיר מוֹ׳ זו גוזאט מיזט נט זו זאגן
גיהובן חביר מן דער טטאט זיינן זאר בראנט אן חלזי פֿיל הונדרט הייזרן מוֹ׳ זו גוזאט מיזט גיטעהט מן דיר שריפֿה זעגן דיזי בואר •

דיא רעשבליקי פון ווינטיג החבן גרושי פיקטאריה גיהאבט קיגן דעו טירקן מול' החבן ווא פֿיל הונדרט אויך
ז' ווא טר מול' ז' זאנד מר מברט מוך דעו ג'ווילטיגן חוק נעגרמפאטי ווא בט זיך ז' גיהערגי מורטין החבן
זיא איט ווע אוטשפֿבט מר מברט מול' מיוט מיך גימוין ווערדין דורך דעו יעניגן אוטרמיוי: דער פרינץ פֿון
מרמיע מיוט איט זיינפֿ פֿחוק קוין מן ענגלוזאד מול' מיוט ז' זאנד גיריוט מן ד' אקוק עקטעטן מול' מיוט
גיריוט מן ד' אקוק עקטעטר מז' החט זיך ד' פֿחוק ז' מיהפֿ ואר זוואלט טוג ז' טוג: ווא דיא חטוביק
מן ענגלוזאנד ואר מוין החבן דיא גיאלט זיין אילוברד ד' דער פרינץ קוין מיוט מז' זיינן ווא מוך ז' מיהפֿ
קוין ז' העלפֿן מל' נעאלך דער פרינץ יערג פון דעניאנרק דעפֿ אלך זיין טחפֿטיר אוז דיוט פרינץ פון מרמיע
דין הער שוואיר איט זוטטין נאך אער ואר נעהאי ההרין: ווא דער אלך ואר וואין החט ד' דיא איינטי
חטוביפ מול' זייני יועלין ז' דיוט פרינץ גינגן מול' ווא ער נהינט מן דעפֿ אקוק פון זונדן מיוט גמר פֿיל
פֿחוק מז מיוט דעפֿ אלך זער מוגטפֿ מול' בחוג ווערדין: מול' דער אשולח פון נרפת איט נחוין לילין מי גחוגן
ז' דיוך אלפֿה מול' החט מיהר מיוט מוסיטבחרט מול' מיהר רחט גענבן ד' זיא זיך ואל מיבר זייט אחפֿן
זאבט מיהרק זון פרינץ ווחלים ועלפֿיר ערשט לווייא אחניט מט מיוט גיוטיגן מול' זיא החט מיהפֿ גיהער
גענבן מול' החט זייני ווערטין נאך קוין מול' מיוט בייא נאפֿט מוך גיטטחנדין מול' מיוט מן גהוטר גיהייפֿ איט
דיוך אשולח מוועק איט בייא זיך החבטי יונגן פרינץ ווחלים מול' החבן פלוטה גיאחפֿט: ווא מן דער אלך ד'
גיזעהן החט ד' דיא אלפֿה זאבט מיהרן פרינץ החבן פלוטה גיאחפֿט מז החט ער מול' זיין טטיל זון מך פֿאך
גיפחלגיט דער דוכט פון בערוויק מול' זיין מוי דער אריגה גרייוט מן מיינפֿ קליין טיפֿלין: חביר ווייל זיא
קונטרא ווינר גיהאבט החבן זיין זיא קוין מן ד' דחרך מטטטוזוולק מול' דא החבן זיא דען אלך דרקענט
מול' החבן מיהן מן החפֿט גימוין מול' זוחלן ואר דער אקוק פעפרמהייפֿ דא מיוט דעפֿ אלך גמר
באנג גיוועט: מלו מיוט זיין זן פרינץ בערוויק מול' זיין מן ד' וווטר קוין מול' דיא וועפֿטיר החבן עו ואר זהן מז זיין זיא
גישליפֿן הינטר דעפֿ הוי הירוס מול' זיין מן ד' וווטר קוין מול' דיא וועפֿטיר החבן עו ואר זהן מז זיין
זיא ניפֿר קוין קיגן טוג מן ד' דחרך מאבלטטומי ד' ליגט מן דער אריגה פון נרפת: מול' פון דאר זיין זיא
גרייוט נאך פֿלוחגי מול' פֿערניר מוך פֿחריי: מול' ווא דער אלך מול' אלפֿה מן גילחגט זיין מן פחריי זיין זיא
גאר קחטפיר מול' היפֿלוך מטפֿפֿחגין ווערדין מול' דער פרינץ ווילהעלם מיוט איט גרושר עהר מטפֿפֿחגין
ווערדין מן זונדן:

אום יאר תאט' החבן דיא נרפתיט חרוב גיאחפֿט דען חוק מול' גמר טין טוחט פון היידלבורג מול' החבן
עטליפֿי הייזר מן דער טטחט מן גיטטעקט מול' פֿאר בראנט: חוק החבן זיא רויניירט דיא טטייגי
ברוק מיבר דען נעקיר: ווא חוק החבן זיא רויניירט דען חוק טריר מול' דיא ברוק מיבר דיא אוין דיא
גיטטחנדין החט גיהחט פיר מול' נוחלגיג הונדרט יאר: די אקוק אחהייפֿ מיוט פֿאר בראנט ווערדין זחאבט
דער פֿעטטונג פרידריפֿט בורג מול' מיוט ניט מין מיינגיג הוי מיבר גיבוען: ווילהעלם פרינץ פון חורמיע
מיוט גיקריגט ווערדין ז' מיינפֿ אלך מן ענגלוזאנד מול' טחטוזאנד: דיא אלפֿה קריטטינא מן טוידן מיוט ז' רוק
גיטטחרבין מול' מיוט איט גרושר עהר ביגרחבין ווערדין: דיוי טטענטין טפייחר ווירחט חופנהייפֿ זיינן מן
מיינפֿ טחג מן גיטטעקט ווערדין מול' פֿאר בראנט חוך דיוי חוקלחר החט דיוי חורדיר גענבן מן נחאין דעפֿ
קינג: מול' ווענן דיוך ברחנד זיינן חלי מיוחחניר דיוך טטענטין פון חלי מיינפֿין מן חראוט גרחטין ווייל זיא
חלי די מיהרג החבן אוזין דא הינטן לחזין: דיא הוכפוין ברחנדנבורג מול' לייבורג בייחרן העטין מול' זחקטין
החבן זיך מוך דיוי זייט גיליגט מוך דען קשוחבים בנרג: מול' דיא קייזרליפֿי פעלקיר דיא מן קוייחנדי דעפֿ
הערליג פון לוטרינגן זיינן גיוועזין דיא החבן זיך מוך דיא חנדיר זייטי גיליגט מול' החבן דיא טטחט אענלן
בילחגרט מוך בידן זייטן: די אקוק בינג מיוט פֿאר בראנט ווערדין: מיין גרושי טריפה מיוט גיוועזין מן דער
טטחט פרחג דיא אן נענט דיא חלט טטחט מול' דיא טריפה החט מן גיפחגין מיין טטוהר נאך איטצחג מול' זיינן
מן מייגר קורלן לייט חאט מיין מייגר טנה פֿאר בראנט ווערדין ווייא טוייגר הייגר מול' דיא מייגטטי הייגר פון
דער יודן טטחט זיינן דרוך גחגין מול' זיינן פֿאר בראנט ווערדין דרייא הונדרט אענטין דיא החט מן מיך ברחנד
גיפֿונדין זיינן פֿאר בראנט גיוועזין בי מוך דיא בייגר: מוך מן דער עייא טטחט זיינן גחלגי גחפֿין דרוין חגין.

ערב רוכס פון ברמגדיבורג האט אין גימאין דעם חוזק קייסרטווערט אן דעם ריין: די אקסק חול׳ טוחט
ערין בורג די אן טאטוחט ליגט מיט גוטר ווין מיבר געבן אלץ וואהעלפ׳ דער אלץ גאלד מון דעם
דעני אחרק האט שטרה גימאכט איט דעם רוכס פון הוטטיין די ער איהם זו זייני אדינה ווידר געבן איט
דיוק אקורט חול׳ פאר גלויב די דיני עפערר גיאטאטי מיט שפרעכן ווערדין: אלז דער אב גימאכט חול׳
קוימטריא פון דעם רוכס פון ברמגדיבורג חול׳ פון דעם קורהר פירסט פון זאקסין די: נור יעמיגר זייט דער
ברודר קיגמין פון אלן מיט: חול׳ דיני: זולי גוטשולמין ווערדין אן דעם האוב רג׳. אן דער טטאט ליגט
פון שוידן זיין ואר ברענט עמרדין אן אלן פיגלן הונדרט הייזר: די אקוק זונטוטריא אן בילחגרט
וואדרין פון דעם אלץ יאק אבכ אוך עגיגן גיוועזט איט בייאנדר גיוועזן הבען איט האבן זיך ריפליך
גיוועהרט קיגן מיהן חול׳ זיך חוזק גיבען בי׳ דער אלץ גאלד וויהעלפ׳ די אקוק
טיקטירט האט חול׳ איט אין גרוש מראחדי זו ליהן קוימן חול׳ האט זיך גישלאגן חול׳ דען אלץ יאקסבוס
זיין פאלק א׳ן די הויבט גישלאגן חול׳ האט אוזין דיא בילאגרונג חול׳ איט גאר ווינג פאלק זו רוק
קוימן: דער רוכס פון ברמגדיבורג האט דען חוזק בון בייאנדטיגט חול׳ האט זו ואדרן היגין גיוואדן דריין
טוידינד בויבן חול׳ די אקוק גאלן חול׳ גאר פאר ברענט: דער אלץ מ׳ן שפאנין האט דעם רוכס פון הייזלבורג
זיין טטאטיר גימאין זו מייר אלפה: אן דער אדינה פיאוטט האט זיך אן דען אלטאה דר האבן קיגן דעם אלץ
פון גרפת איין דעלאן קריג חול׳ זיין חולץ בייד זיין גיבויבן פיל פאלק: קאנל רוכס פון ווטריגן האט דען
חוזק אגלץ מיבר קוימן איט היולץ חול׳ בייט טטאנד דיא חבן גיאטוטי דוכסין. איט זולפין מקורט דהייט דיא
גרפתין האבן די אקוק פאר ואהן חול׳ דען מיהרגי איט זיך גימאין חול׳ זיין חוזק גילאגן איט פיר
הונדרט בילאדי וועגן חול׳ זיין אפרשירט חול׳ יעניר זייט דעם ריין: דער יעגירן וויין אפרק גרחב פון בחן
האט גרוטי פיקטאריא גיהאט קיגן דען טיקן חול׳ האט זיך חול׳ די הויבט גישלאגן חול׳ פאר ניקט פון מיהן
מיבר גילאהן חול׳ מיט מיין זולפי טטאט אן ואגי לייט ניט דר הערט וועדין: דער בופטט מינלאנטוט
דער אייפט מיט גיטטאנדן פ׳ן רוכ חול׳ מיט מבט חול׳ יבלגיאר חול׳ אן האט מיהן אך דעם
באוויאירט מז האט אן גיפוגרן מין זיני גידערן זוויין טטין מיינר האט גוואגן מין בפוגר חול׳ דער מנדר
האט גוואגן מנדר האוב בפוגר חול׳ אן האט מיהן בייט גיטטאטט איט גרוטר עהר: חול׳ זיני טטענל האט
ביטרעטין דער בופטט מטאבאני דער גיענט וועדט מיסמידר דער מבט: דיא חב גיזאנטי פון דעם קיסר
יר״ה חול׳ די קאויר גירידט דיא זו שפייאר גיזעטין האבן דיני האבן קאויר נאך ווענזיר גיפיהרט מין דער
אדינה וועדריא זאבט חול׳ דקטאריא: יטטענפוס דער אלץ חוזי מוגרין מיט גיקריגט וועדרין זוס אלץ מין
מיגטפורג דורך דיא זיבן רייכט קורהר פירסטן: מבר דיא זוויין דוכסין דער רוכס פון ברמגדיבורג חול׳ דער
דוכס פון זאקסין דיא זיין ניט זעבטטין פאר פירסטליך דא גיוועזין אנדהלין מיהרי מב גיזאנטין האבן דיא דאדט
הין גיזענט חול׳ דיר רייכט טאג מיט גאר קליקליך חול׳ פירליך מב גילאגן חול׳ גרוטר חול׳ לוטטיקייט
דאדט זאר טריבן וועדרין ווא עי בייט זולפי גרוטי בחטטטטפי חול׳ הלפי הייבטר זו גיט גאט זולי מיהם
זיין זעבין אר זעגיגן חול׳ עי זולי קידר ליגן חול׳ זולי מלי זייני פיינד חולטיר זיך טרוקן מאן:

אים יאר תל׳ האבן דיא נרפתין פאר ברענט די אקוק פרנקיטן זאבט מנדרי קליני טטטטלין מן
דער אדינה ווא מיך מן דער אדילה וורטבורג פרנקיטן חול׳ פרנקין: בי׳ מן דיני טטטטלין מוגטפורג חול׳
זיין זעבין אר זעגיגן חול׳ עי זולי קידר ליגן חול׳ זולי מלי זייני פיינד חולטיר זיך טרוקן מאן:

דז אקוק אנד הוין מן טיריגן מיוט מיך דעם גרונד אב גיברענט מוס גיעהר אלט האדלט הייזר • קרוז
דער הערליג פון וטריגן מיוט גישטארבן פין דעם אקוק אזוי דז מן דער טוט ליגט מיוט פונעלייג יאר מוט
זוארדן • מיין גרוס אלחאה הוט זיך דר האבן דוישן דעם אוך מיוז גרפת מוך לוישן דעם הערליג פון
טאגייט • מוך דער קיסר יר"ה הוט דיוס פחוק פון גישיקט דז ער דעם גרפת זוירד שטאנד טן
קען • דער הערליג פון טאגייט מיוט אוך גיוזארדן מן דער אדינה פון ליסרן • דער שר פון מוינגז מיוט
פון דוכט גיאאלט זוארדן • דער גרוס חזק קאניטש הוט דער קיסר ירה' מיבר קוין איט מקורט • דיוס
אלכה רופין דיוס שוועטר פון דעם דוכט פון בייארן מיוט גישטארבן • יחקאבוט דעם אוך מוז פולן זיין
אויזוט דער דוכט פון היידלבארג זיין שאבשיר גיהיזארט • עין דעם אקוק האז מיוט שאעבול מוך זאלן
פון דעם היאל הירודיר גיפחלן מאנטיר דעם רעגן וחר איטש • מן דער אדינה פון עגלונד החבן דיוס
פילחגרחט • מיין גרוסי שריפה מיוט גיוועזען מן דעם אקוק פחרעלן מוך זיין פחר ברענט זוארדן וויוס
פיל הונדרט היזיר וויוס מוך דז שלחט פון דעם דוכט מיוט פחר ברענט מוך דער שחדן מיוט בירעכנט זוארדן
מוך זוייב אחל הונדרט טויזינד שקוטי דז מיוט מוז פיל חלז מיין רייכט טויר • מוך מן זונשטין מנדרי מורטין
זיני גרוסי שריפות גיוועזען דיוס אן ניט מוי מן שרייבן קען • דער אוך וולהעלם מוך דיוס קוהר פירשטן דז
רייכט החבן קונפירענץ גיהאלטן מיט החמז • דער בופשט מוכסנדר דער מכט מיוט גישמרבן וויוס ער
מיין מוך מכליג יאר מוט מיוט גיוועזען • דער פיגמטעלי מיוט מרוילט זוארדן זונ בופשט דען אן הייטט
מיגמלנטיוט דער זועלפט מוך זיין שטאמ גיבוהרט היוז מוך גיוועזען מן נחפולם גחט זוי מיט
זיין זונ זעבן געבן מאן : דער רוכס פון פחרעלן הוט גימאן דעם רוכס פון בורג זיין טחכטיר זו מייר
קואחלין • דער אלך וולהעלם מיוז ענגלונד מוך דיוס הערן פון שטחדי מיוז הולר החבן חב גיזאנטן גישיקט
מן דעם טירקען קייזר זיין הולך מוך זייני גר בכבוד מנט פפנגן זוארדן • דיוס אחרן פון מוסט מינדיען החבן
חב גיזאנטן גישיקט זו דעם אלך מיוז שפחניע מוך פחר זאגיט מין מיבינן פרידן • דער
דוכט פון היידלבורג הוט גימאן דעם דוכט פון דחשקחני זיין טחכטיר זו מייר דוכטת • דער אלך מיז
גרפת הוט דיוי לוויוס הויבט פעטשוג ביאעלטיגט אומנט מן פרחבאנד מוך ניסט מן מחפיינן • דער
גיוועזיגר הולר הער דער טייטט איינשטר מיוט מר ווילט זוארדן זו מייכט קוואטיוטר מן אעלן מיט פחל
דער האוון חב זולט גן דז ער קוהר פירשט זיין זו מוך קייך זוילן דחרך מוי דעם קחביטחל • מן
דער שטחט שאירחנט מיוט מיין גרוסי שריפה גיוועזען מוך זייני פיר טויזינד הייזר פחר ברענט זוארדן • מן
דעם אקוק אעלן מיוט מיין אחר נעהאיר הער גיוועזען דער שאירחל גימאן הוט פון דעם פרפתיט מוך הוט
מיהן מיי גיהייאסט מופנטבחרט וועט דיוס קייזרליכי אחר החבן • מוך ניט דז מיייניג זוארדן ער הוט מיהם
דז אקוק מיבר ליפרן וועלן מיבר זיין זחך מיוט קונטבאר זוארדן מז הוט מן מיהן קחפיטירט :

אים יחר תנ"ב מיוט דער דוכט פון בייארן חר ווילט זוארדן נחך פילם קינג מן נידר לנד • מוך זיין טיפוטחט
מיוט זיבן זחקן דער דוכט פון בייארן נחך פילם קינג טויזינד רייכט טלר • דער חוזק ליאריך מן מידלנד מיוט מיין גימאן דעם
גישטארבן מן דעם אקוק ריבקן מן וועדטן בורג • דער חוזק ליאריך מן מידלנד מיוט מיין גימאן זוארדן דען גרוסן
פון דעם אלך וולהעלם מיוז ענגלונד דורך דען יענידחל קאטאגחט הוט מז מיין גימאן :

אום יאר טויזינד תקקלב, מיט דעם מלחמה וואס דער טערקישער קייסער האט אנגעהויבן קעגן דער רעפובליק פון ווענעדיג, איז דער הויפט־מלחמה־שויפלאץ אין איטאליע אריבער גיכט געווארן פון דער לאנד־גרענעץ צווישן ווענעדיג און דער טערקיי, אין דאלמאטיע, אין דעם לאנד וואס מען רופט היינט אויך נאך אלטן מנהג סקלאוניע, אבער אין דער נייער צייט אויך אלבאניע. דער ערשטער מלחמה־פלאץ איז געווען אין דעם לאנד וואס מען רופט היינט מאנטענעגרא, אבער אלטן מנהג נאך אויך סקלאוניע. דער ווענעדיגער הויפט־מלחמה־מאן איז געווען דער גראף פון מאנספעלט, וועלכער האט אויך אויפגעהאלטן דעם פעלד־צוג אין דעם לאנד סקלאוניע. דער טערקישער הויפט־מלחמה־מאן איז געווען דער באשא פון בוסניע, וועלכער האט אויך אויפגעהאלטן דעם פעלד־צוג אין דעם לאנד סקלאוניע. אין דעם פעלד־צוג האבן זיך אויך באוויזן פיל פרעמדע פעלקער, ווי אויך אין דער ווענעדיגער ארמיי, ווי אויך אין דער טערקישער ארמיי. אין דעם פעלד־צוג האבן זיך אויך באוויזן פיל פרעמדע פעלקער, ווי אויך אין דער ווענעדיגער ארמיי, ווי אויך אין דער טערקישער ארמיי. אין דעם פעלד־צוג האבן זיך אויך באוויזן פיל פרעמדע פעלקער, ווי אויך אין דער ווענעדיגער ארמיי, ווי אויך אין דער טערקישער ארמיי.

אום יאר טויזינד תקקלג, מיט דעם קיניגרייך פוילן אין זוכי גרויזאמי פרד ליטרעס גיוועזן דערי גלייכן פון בייסעפוג דער וועלט ניט גיהערט מיט וואנדרין. דען מען מיינט אמאריום דריין טשוך טשאר פירשר קוהר פירשטין חוה בייאן זייני קאוולן גישפרבן מין דיזק יאר איז מיט דעם קיסר ענאפאלטוס זייני טאכטיר גיוועזן: דעם פירשטין חוה בייאן זיינן קאוולן גיבוהרן וואנדרין וואס מען החט מיהן גיענט יומעפוס וירדינאנדוס. מיט דעם גיאפאלטן קוהר פירשטין חוה בייאן זיינן קאוולן גישפרבן מין דיזק יאר איז מיט דעם קיסר ענאפאלטוס זייני טאכטיר גיוועזן:

אין דיזק יאר האט די ס בייא דעם אקוק טרישט מין טיזט קרוט מיז גיזומרפן וועלכי אן נאך זון דעם קיסר מיבר טיקט מוכ זיא האט מן דעם גיוויכט גיהאט זעקט צענטנער · מין דער אדינה העניאמרק מין דעם פֿעלקין שטאבינדרך האט מין קוא מין קאוב גיזומרפן וועלכיש מין פֿוטשאי מיל דעם קאבא גיהאט פון מיינר פֿירטל מיל זאנג · מין דיזק יאר מיזט מן דער אדינה מוגרן בייא דער שטאט פעטש דער מיין שרעק מן ס ניהן קוראן מוכ זיינן מוז דיק פֿיגלגן די אן דיא זון מאן היאל ניט זעהן קענן מוכ זיין מיינן שוך דיק מוך דער ערד מיבר מנדיר גיוועזן מוכ האבן פֿיר פֿיגל גיהאט · מן דעם חדש יוניוס מיזט מין מוקן ברוך בייא דער שטאט קעלן מאן ריין הירונטר גיפֿאלן מוכ האט דיא שטאט אילהיים מוך דיא העלפֿט פֿר פֿילט מוכ זיינן אינטן מוכ דיא קאין · מן דער אדינה זאקסן מן דער שטאט איטזוידין מיזט מין טריפה גיוועזן מוכ זיינן הונדרט מוכ פֿופֿציג היזר פֿר ברענט זומרדן · מן דער אדינה הומנד מן דעם אקוק ריגשטאט זינט מוך דיא אייטטי היזר מב גיברענט :

אין דעם יאר טויזינד תקקלג' זינ מאל דעם מלריס מיזט דער היים טרעק ס ניהן קוראן מן דער אדינה פון דער קוראן מן מיינר אולפֿן אינגי דיזיא היא זון מן מיז זומלן ס גידעקט האבן מוכ' וואו ניזר פֿיפֿלן האבן זיא נידר גיפֿאלן מיז מיין אייל וועגט ברייט מוכ' מנדר האבן איין דער זעק מיין גינאמן מוכ' מיז גרוז העלפֿט דעם פֿעלד מב גיברענט · מן דער שטאט קוסטאנטינאפֿל מיזט מין טריפה גיוועזן דיא קרוט מוך דעם פֿעלד מב גיברענט · מן דער שטאט וועטצלר זומרדן זיינן פֿאר ברענט מוכ' זיינן מבט גיוועדט מוכ' זיין פֿירנעהן הונדרט קוראן טעג מוכ' מיינ מבט גיוועדט מוכ' זיינן פֿאר ברענט וומרדן זומלך טויזינד הייזר מוכ' פֿירנעהן הונדרט קראט זומרן מוכ' מיזט מין קריגי טיך זון מן דעם יא ניט וויזט דר פֿון גיטטאנדן איט פֿר ברענט · מן דער שטאט נעמפֿיס מן מיטלין זיינן מוך מיין טאג בייא פֿופֿציג פֿופֿנהן טויזינד אענטן מן מיהרס פֿאר נעהאטן דיזט וויט מוז זער דר שרעקן זיינן מוכ' מוזק מוכ' מיזט מין גרוז גידרענג זומרדן מוכ' בייא דרייטיג אענטן דר דריקט מוכ' בייא פֿירלין אענטן גיטרעטן זומרדן די זיא לאהס זומרדן זיינן : מן דער שטאט ליק האט מין קאב פֿופֿנהן פֿון פֿופֿנהן יאר זיינ אוטר מוכ' זיינ ברודר רחטן פֿולפֿר מוכטר די עסן פֿר איטט דא דורך זיא בידיר מוז מיהר זעבן קוראן מוכ' דער קאב מיזט טטרמנגידרט מוכ' מוך די רחר גיליגט זומרדן : מן דיזק יאר האט דער מרחירמ בערקלאי מוז טטאט דיפֿט זון מן דעם יא ליגט מן נרבת בואבמרדרט מוכ' מיין טויזינד בואבן היניין גישמסן דא פֿון דיא גאנצי טטאט ז מיינ טטין הופֿן זומרדן מיזט : מן דעם יאר טויזינד תקקלד' מיזט מוך מיינ קורן מקיר זון דעם בורגרמייטר פֿון לוביטטיין גיהערט מין האוֹס איט פֿיל ערן גיפֿונדן זומרדן מוכ' מן דעם זבֿבן מוז גירוסט מוכ' מן מיינן גאנצי טטאט זיינן מוכ' מיין מוך ערן האוֹס דיזק האוֹאן גיוועזן מוכ' מוז מיין ערן מיין קורן המוֹאן בייא זומרדן :

אין דעם יאר טויזינד תקקלה' האט דער קינג זיהעוֹס מוז עגיזומט מוכ' דער דוכט מוז בייאהרן דיא הויבט פֿעטטוג נאוֹאר בילאגרט דיזי ליגט מין דער אדינה ניהר זאך מן דעם וואטר פֿוס מוכ' מיינן גאלטן זיינן מוז דיזק יאר מיזט מן דעם פֿעלד מיט גרוזן שטיין מין זיא גיפֿאלן מוכ' דיא שטרן שטיין מין גיפֿאלן מוכ' זו דאך פון בויאה מוך איטטר מוך גיהובן :

אין

אוך דעמ יאר טויזנד תקקנ"ו איז שוייבר מיז דער מופערקע מיז פֿרא:קרייך מיין גרוסי רעבעלירייא
מן גיהובן ווירן מיין ניימיר נוֿ מויך די: זאלן גיזעלט ווערדין מוֹ' המבן זיך בייא זעקס טויזנד ווייבר
מיזן גיזאמען גיזאמלט איז שבימין העלפֿאנטין מוֹ' דעגן מוֹ' ווייסי טיכֿר מויך דיא שטאנגין גיזטעקט זי
מיהרן פֿאהנין מוֹ' המבן דיא טרומין גישלאגין מוֹ' דיא פֿאר נעאשטין פֿון דער שטאט איז גיזומלט דאר זי
גישלאגין די: זיא די: גיבוט פֿון דעמ זאלן ווידר מויך הינן מוזן: דיא ווייבר המבן זיך זיא מיהרט פֿיך
דעבעלירן זי שטילן: מין דיזר יאר המבן דיא פֿישר מיין פֿיש מין דעמ יא נאהטן בייא עקזלמד
גישלאגין מוֹ' דען זעלבן פֿאהרט גיבראכט פֿאר דען אלך דיזר פֿיש מיזט זיבן מוֹ' לוֹמנליג שוא לאנג מוֹ'
גיהאט הוֹנדרט מוֹ' לוֹמנליג לענטיר: מין דער אדיזה דעמיאמרק מויך דער מיזט בכרהולם המט מין
פֿוימר מויך זיינ דעמ יא מולט איל פֿון גיפֿוגלין רמרוטיר מויך עטליכי גיוועזין דיא דער קיסר מגוטטי מוֹ'
דער קיסר טיטוס ומספֿאסיאנוס המבן טוֹמגין לאזין וועלכי אן מין דעמ אלך אין קונסט קאמיר זי קופֿהמגין
מויך גיהובן המט: מין דיזמ יאר זיינ מין דער אדיזה דעמיאמרק בייא קופֿהמגין הוֹנדרט טיך קנעבֿ מויך
די מיין מין דעמ יא גאנצין מוֹ' פֿיש פֿאנגין וועלין וואו די יא נאך ניט זו פֿרימרין מיזט גיוועזין מוֹ' דא זיא
מא בעטטין פֿישין וועלין מיזט די מיין וואוריך זיא מלי גישטאנדין וא גיבראכט מוֹ' איז מיהרן מין דיזמ מיל דיא מין
גאנצין מוֹ' זיינ מזו מויך דיזמ גרושן שטיק מיין מויך דיא זעקס איין וועגט גיפֿאהרן בין מין דיא מיל דיא מין
אנדריאי שוין מוֹ' מיזט ניט דען מיינר מר טרונקין:

אויז גרויזאי מוֹ' שרעקליכי אורט טאט מיזט גישעהן זו אאנטוט מין דער אדיזה מיטוין נעמליך זוויין
בריזר המבן מיין יונגפֿר מויך דיזמ גראס מוזעק גימאן מוֹ' מין מיהר הוין גיפֿיהרט דאר נאך המבן
זיא זו דיזר יונגפֿר מיהרט פֿאטיר גישיקט מוֹ' מיהם זאגן לאזין וועלן ער זייני טאכֿטיר ווידר המבן וואלטי מזו
זאל ער מיהן פֿירליג דופֿוגין שיקין דער פֿאטיר חבר האט מיהן ניט אער דען פֿינף מוֹ' לוֹמנליג גישיקט מזו
המבן דיזי לוויין בי: וויכֿטר דיא יונגפֿר גישענדיט מוֹ' דר נאך מוֹ' זי המבן גיבראכֿט מוֹ' דען קירפֿל מין
לוויין טייל פֿר שניטן מוֹ' דען מיין המבן טייל המבן מיין דער יונגפֿר מיהרט פֿאטיר זו גישיקט מוֹ' מיין
ברוך דא בייא דאיין המבן גישריבן ווייל ער מיהן מר דיא העלפֿט פֿון דעמ זעלט גישיקט מזו טיקין זיא
מיהם מויך מר דען המבן טייל פֿון גיזאהר: זיא זיינ מבור מין גילוגין ווארדין מוֹ' דורך מיין שוועדרן
ביטרין טוט הין גיריבֿט ווארדין:

דער טירקיש קיסר מיזט מין דעמ יאר טויזנד תקקנ"ו נוֹס נאך דען נולריש איט מיינר אכֿטיגן מראש
מין דער אדיזה מונגרן בייא פֿיסקי מבר דיא טונא גאנגין מוֹ' דיא מראש מין לוויין טייל פֿאר טיילט
מוֹ' פֿיל קלייני טויל מויך דען גיפֿיהרט מ:' מייני שיך ברוך מבר דען וואסר פֿלוס טייי גישלאגין: דא
איט מבר דיא טירקין דען פֿאס ניט מ:בר מן בייא כֿטיגן גוֹן האט דער קיסר דעמאלטוס זער פֿיל פֿאלק
נאך דער ברוקין לוישן פֿיטר ווארדין מוֹ' טיטוס מב גישיקט דא איט זיא דען טירקין מב ברוך טן זאלן:
פֿינין גוטין מן שטאלטין דיא דער הוכט מוֹ' זאכֿט גיאנוֹן האט מיזט ער איט דער קייזרליכי רעגיראטר
בייא זיא גיהאט: מ:' ווייל דיא טירקין מיהר חב זיהן מויך טיטוס מוֹ' פֿיטר ווארדין גירוֹבט גיהאט זוֹלי
זו ביולגרן מוֹ' המט דער הוכט מוֹ' זאכֿטן איט נאמין ערינט עיגענטוס פֿיל פֿאלק מוֹ' גאנץ מוֹנגרין זו מזאמין
גישלאגין מוֹ' ביני מראש דא איט שר שטערקט: דער גרוס טולטן המט בחוֹד דאר מוֹ' וואטיר מוֹ' ואנד
דיא פֿאטוק טיטוס מן גרייפֿן לאזין דא דען דיא טירקין נוֹס דריטן אאל איט גרושן פֿאר לוסט זו רוק גיט לאזן
ווארדין ווייל חבר דיא זאכֿט דר לוישן קוין מיזט המבן זיך דיא קייזרליכי פֿעלקר מוֹ' דער פֿעסטוט גיאכֿט
זעבין

זאלבאגי מיגן דישטין חול׳ המרויך שטורא זאין׳ מלוו החט דער חכם פון וחפויחן מך אער פרית פאוק חויז
זיבן בערגן זו דער קייזרליכן מראש גיגנגן די ריח זעלבאגי מהנה פונפציג טויזינד אתן וויטר ביוועהרטי ויט
שטחרק וומרדין חול׳ החבין חויך ריח טירקין וו: גן וועלן חלוו החבין ריח טירקין פון דער גיאעלטן מיגן חב
וויכן אוגן חול׳ החבין חויך ניט פיל דר פאר חויז גריכט׳ חלוו ציין ריח פון המרטן מוזק אחרטירט חול׳ ציין
גחנגן חויך ריח שטחט זעגידין חול׳ החבין זעלבאגי וועלן חוזעק נעאון׳ דען חין דיר טחטט החבין ריח
קייזרליכי פעלקר פיל פרופיחנט ציהחט חול׳ פיל טחטיק גישיל חול׳ פיל חוכר חול׳ חנדרי זחכן וחז חן חין דעם
קריג ברויכט׳ וויז דער קייזרליכי יעגירחל דעי גרוס סולטחן ציין חן שוחק גיאערקט החט חיזט ער חיט דער
גחנגן קייזרליכן מראש וידר חויך ריח טירקין חן ו׳ ניהן קוחין חול׳ החט חויך נחך פיל פחוק חין ריח שטחט
זשגידין גישיקט חול׳ החט חכט הונדרט וחגן חיט וויטר פרחפיחנט דען קייזרליכן פעלקרין נחך פיהרן זחין׳
דר נחך החט דער קייזרליכי יעגירחל חיין פחרטייח הוטחרין חוז גישיקט חויך קוט שחכט ריח החבין חויך
חיין טירקישן בחשח גיפחנגן ביקוחין דען דער גרוס סולטחן חויך חוי גישיקט גיהחט חויך קוט שחכט
דען החט חן ו׳ דער קייזרליכן מראש גיברחכט חול׳ פחר דען יעגירחל גישטחלט׳ ריח החט דער יעגירחל ו׳
ריוח בחשח גיזחגט פר וועלטי מיהם דען קחפטן זחין חב החקן וועלן פר ניט חלוי ביקענין וועהרט חול׳ ריח
וחרהייט זחגן וועז פר פון דער גרוס סולטחנס פוך החבין וויזט׳ ריח החט פר חלוי גיזחגט וועז פר גיוויזט
נעאוך די ריח טירקישי מראש חיין טייל ריח פון חויך דער חיין זייטן דעם וועהר פוס שטינן דען חן ריח
טויש נעגט חול׳ חיין טייל ריח פון שטינן חויך דער חנדרן זייטן חול׳ החבין חיני ברוק חיבר ד: וועהיר גישוחגן
חול׳ העטין וויטי גרחבין ח ס חיהר זחגיר חרוס גיאחבט חול׳ שחלגין ריח בייח חויך גיזחרבין חול׳ החבין חויך
חיין וחגן בורג חוס חיהר זחגיר חרוס גיאחבט׳ וויז דער קייזרליכי יעגירחל דיזי קוט שחבט גיהערט החט
חיזט ער חיט גחר פיל רייטריין פחר חוי גחנגן חול׳ החט חויך חיט גינואן פיל קלייני טחק גישיל חול׳ ריח
חיין טירקישן בחשח גיזחגט חלוו ער פון דער חנדרן זייטן דעם וועהר פוס שטינן דען חן ריח
פוס דען חן ריח טויש נעגט ביז ו׳ דער חנדרן זייט חין חן דער פורחמליין וויז חיין חלבר חוט חול׳ החבין חיט
טחיקין חול׳ חוסקחטין גרויזיק מיוזיר גישפיזט׳ דער קייזרליכי יעגירחל החט בחלד וועג גיפונדין
דרך דען ער פיל פחוק חול׳ טחיק גישיל ברינגן קענן ריח נחך ריח טירקין פון חיהרי שיל ברוקין חב
גיטרעגט החבין חול׳ חיט דען טחיקין החט חן גרויזיק חויך ריח שיל ברוק גישטחן די: נחכט דריבר קוחין
קענן׳ דחרוך ציין ריח טירקין חין חיין גרוסי חון חרדינג קוחין חן חיהרח זחגיר חול׳ ריח קייזרליכי מראש
החט חיחר טחטרקיר חויך ריח ו׳ גיוועלט ביז ריח טירקישן שחנגין חול׳ חיהרי וחגן בורג חיבר טחיגן חול׳
חיין גימוחין החבין׳ חלוו דער קייזרליכי יעגירחל גיזחהן החט די חיהרח גחט דער חוחעבטיג חיין גרוסי
פיקטחריח נעבן וועהרט החט ער ציין חופגילירר חול׳ וחלרחטן פריטן חוט ו׳ גישפרחכן ריח ציין
קייזרליכי רייטר פון חיהרן פפערדן גישפרוגן חול׳ חיט דען פוס קעלטען חול׳ גלייך פיל שטערקיר חלי ו׳ פאר
חויך ריח טירקין וו: גחנגן חול׳ גחלן חין חיני חון חרדינג גיברחכט חול׳ החבין חוז פיל טירקין נידר גיאחבט
ד: חן חיט בלוט גחנגן חיוט ביז חיבר ריח טוש חול׳ ציין ריח קייזרליכי וחלרחטן חוז פר ביטרט גיוחרדין חויך
ריח טירקין ד: זיח וועהר חוך חורר נידר פר שוט החבין חול׳ וחגן ריח הוכי חופילירר חורר טירקישי בחשח
חיהרן שין געלט געבן וועלן החט ען חיהרן ניט גיהחפטן חונדרלין דר נידר גיאחבט וחרדין׳ דחרוך החבין
זיך ריח טירקין חוט גיוועגט חול׳ החבין חעלין חיבר חיהרי שיל ברוקין וויפין חול׳ החבין ניט גיקענט ריח ציין
חיז חין ד: וחשטיר גישפרוגן חוז חיין גרוסי חעגג די זיך דער שטרחכט ריח פון חויך חול׳ גיטרעגן חול׳ ציין חלי
מרטרונקין׳ חול׳ ציין פון דעם גרושן גירדעג פחר דער שיל ברוקין ריח טירקין וויין חתן חוך חויך מנדיר

גילענן

גילעגין אונ׳ טוט גיוועזין · אונ׳ ווייל דיא נאכט דר לווישין קואין אזו האט דער קייזרליכי יעניראל דען אנדרן
טאג דארויף דז טירקישי לאגיר פרייז גיאאכט דא דען דיא זאלדאטין גרושי בייטן גיאאכט אונ׳ פיל גאלד אונ׳
זילבר אונ׳ קאשפרי קליידר ביקואין · אונ׳ אן האט אויך ביקואין ניין אונ׳ ניילינג שטיק גישיץ דארונטיר לוועלף
גאר גרוש גיוועזין זיינן · אויך האט אן גיפונדין זער פיל בואבין אונ׳ גראנאטין אונ׳ פיל פולפר אונ׳ פראפיאנט
אן האט אויך ביקואין לווייא טויזינד ביפל אוקסין אונ׳ זער פיל קעאל אונ׳ פפערד אונ׳ שאף · פינף טויזינד
גרושי אונ׳ קלייני פאהנן האט אן ביקואין אונ׳ זיבן ראס שווייף · אויך האט אן גיפונדין גרויזיס פיל לעלטין
דארונטיר אויך דעם טירקישן קיסר זיין קאשפרש גילעלט גיוועזין אונ׳ זיינן לייב וואגין אונ׳ לעהן פון זיינן
קיבש וויברן · אויך האבין זיא ביקואין דעם גרוש ויליר זיין פיטשיר רינג וועלכין אן דעם קייזרליכן יעניראל
פרעסנטירט האט · דיא גיפאנגני טירקין האבין זעלבשטין גיזאגט דז דער טירקיש קיסר אויף דער אנדרן
זייט פון דעם וואשיר פלום טייס גישטאנדין איט זיינר רייטרייא אונ׳ זער גיוויינט אונ׳ זיך בייא זיינם בארט
גילוגין העטי דז ער דען יאניטשארן ניט העלפין קענין אונ׳ זיינן איהרר איין אונ׳ דריימיג טויזינד אין דיזם
לאגיר גישטאנדין אונ׳ דרייא טויזינד שפאהי אדר רייטר אונ׳ זיינן אלי דר נידר גיאאכט וואדרין · אונ׳ האבין
דיא גיפאנגני פערניר ביקענט דז דער טירקיש קיסר פור דער שלאכט אויז הוך אוט גיזאגט האט ער וואלטי
דיזן קליינן הויפן נולרים איין ווייל ארום פיהרן דר נאך אבר גאנץ אויז רוטין אונ׳ העט דערי וועגין פיל אייזני
קעטין איט זיך גיפיהרט דיא נולרים דא איט גיפאנגין אין טירקייא לו פיהרן · ער האט אויך ביפולין בייא גאר
הוכר לעבנט שטראף דז אן אלי נולרים זאל דר נידר אאכין וואו אן איינן אן טרעפט · דיא גיפאנגני טירקין
האבין אויך גיזאגט דז זיא דיא נאכט לו פאר אי דיא שלאכט איזט אן גאנגין פיר אונ׳ לוואנליג וויישי אעניר איט
גולדינין רייכש פאהנין אין איהרן הענדין איבר דעם גרוש טולטאנס גילעלט אונ׳ איבר דעם גרוש ויליר זיינם
גילעלט גיזעהן האבין דיא זיך אביר אין דער לופט נאך דער נולרים לאגר לו גיוועזנט העטין אונ׳ ווערין פר גאנגן ·
נאך דער שלאכט האבין דיא הוסארין דעם טירקישן קיסר נאך גיאגט אונ׳ זיינם איבריגן פאלק אונ׳ האבין
נאך זער פיל טירקין נידר גיאאכט אונ׳ נאך פיל בייטן ביקואין אונ׳ דער גרוש סולטאן איזט אויף גריכיש
וויישן בורג גאנגין דער גרוש ויליאר אביר איזט אין דער שלאכט אום דז לעבין קואין · דען דריטן טאג נאך דער
שלאכט האט דער קייזרליכי יעניראל אונטיר דעם טירקישן קיסר זיינם זער קאשפרן גילעלט גאט דעם
אלאעכטיגן איין דאנק ליד לאזין זינגן פאר דיזי גרושי פיקטאריע איט טרואפיטן אונ׳ פויקין אונ׳ אלי דיא שטיק
אין דעם גאנלין לאגיר דרייא אאל לאזין לוז ברענין · דר נאך איזט דיא גאנלי קייזרליכי אראע פון דיזם פלאץ
אוועק אארשירט ווייל דער גישטאנק אזו גרוש איזט גיוואדרין פון דען טאטין טירקין אונ׳ טאטין פפערדין
דז ניט אויז לו שפרעכין איזט · דיא פאהנין אונ׳ ראס שווייף דיא אן פון דען טירקין ביקואין האט אן נאך וזין
גישיקט אונ׳ דעם קיסר לעאפאלטוס איבר ליפרט · פון הוכין יעניראלש פארשאנין בייא דער קייזרליכן אראע
איזט נור איינר אום דז לעבין קואין דז איזט גיוועזין דעם קוהר פירשטן אויז זאקסין זיין יעניראל דער גינענט
איזט וואדרין גראף רייס · אונ׳ פון אנדרן אופיליר אונ׳ גיאייני זאלדאטין זיינן ניט אער אום קואין דען נור
דרייאלעהן הונדרט אאן אונ׳ פירלעהן הונדרט אונ׳ זעכליג בישעדיגט וואדרין ·

נאך דעם האט דער קייזרליכי יעניראל קריגט ראט גיהאלטין אונ׳ האט אן פאר גוט ביפונדין איט
עטליך טויזינד אאן נאך איינן איין פאל לו טון אין דיא אדינה פון בוזניא דז אויך גישעהן איזט אונ׳
האבין דארינן זער פיל שטעט אונ׳ שלעסר אונ׳ דערפיר פאר ברענט אונ׳ גאנץ חרוב גיאאכט אונ׳ האבין זער
פיל בייטן ביקואין אונ׳ האבין זער פיל פיך קליין אונ׳ גרוש איט לו רוק גינואין · אויך האבין דיא קייזרליכי
פעלקר נאך איינן שטרייף גיטאן אונ׳ זיינן אויף דיא שטאט דיא גינענט ווערט פיפאלאנקא אונ׳ האבין דיא
זעלביגי בילאגרט אונ׳ אוב שון דיא טירקין זיך גרויזיס דארינן גיוועהרט האבין איזט דאך דיא שטאט איט
איינם שטורם ביאעכטיגט וואדרין אונ׳ דיא גאנלי ביזאלונג נידר גיאאכט וואדרין דיא אכט הונדרט אאן שטארק
גיוועזין איזט · אונ׳ האט אן דארינן גיפונדין איילף שטיק גישיץ אונ׳ איין פייאר אירזל זאאבט פיל קוגל אונ׳
פולפר אונ׳ אנדרי זאכין דיא אן לום קריג ברויכט אונ׳ דיא זאלדאטין האבין דיא שטאט גיבלינדרט · אונ׳ ווייל
דיזי שטאט ווייט אב גילעגין איזט אזו האט דער קייזרליכי יעניראל ביפולין דז אן אליז זול הירויז פירהרן אונ׳

ריא שטאט אזא אין איט פייאר פר ברענן די מ׳ריך גישפענהיט איט . אזא׳ זיינן ריא קייזרליכי פעלקר ווירד זי רוק
גמגגן אזא׳ האבן פיט אין מין גיבישט בייא דיר ביזאגרונג דעך נעהן אחן אזא׳ אזא׳ מבט אזא׳ מבט׳ מבטיג זיינן דר בייא
ביישעריגט ווערדן :

אין דער אדינה שוידן זויבט מין פלימרינג ווחטר די ווערט גיטענט פריבוק נאהנט דא בייא איט מיט מין
גרושר שטיין אויך דעמ אזא׳ גילעגן דעך אן זיר דעך קיקיט שטיין גיהיישן אזא׳ זיינן פיל יאר לאזן
אזא׳ די חאפין פון דעמ קיג דאריך גישטאנדין אזא׳ האבן הונדרט שטארקי אזא׳ דעך גרושן שטיין ניט פון
דעמ בלאן ברענגן קענען די ווחטר איט מיט מיר אין ריא יאר מיט גרוש גיזאמקמן אזא׳ האט ריען זיין שטיין פון זיינר
שטענ פר פלינט די אן ניט וויין ווחי ער הין קוינן מיט : מין דער שטאט ליפענק האט אן אן דער וופט מין
גרושי רונדי קוגל פון ווייטר פיימר גיזעהן ריא מיט פאר שפרונגן אזא׳ האט מיין גרושן קענ׳ן פון איך גענן :
בייא דער שטאט שטראזונ מין דער אדינה פוארן האט אן מין דער וופט ריא מראענן קריגט
פעלקר ריא אויך מנגדר שטראזירט האבן אזא׳ זיינן ווידר פרגאנגן : מין דער גרושן שטאט ויניריג ריא
מין מיטליא ליגט מיט מין גרויזאר שטארק גיוועזין פון בלוי אזא׳ דונדיר אזא׳ האגל די אער דען פאר דרייפיג
פויזינר רייכש שטיר שדרן גיטאן האט אן דען היירן אזא׳ טיפן : מין דער שטאט האאבורג האט עי דען
נעהמן זעהטאאבר מין ריא יאר דען גאנצן טאג גאר זער גירעגנט דאריך מיט מין דער נאכט אזא׳ מין
אעכטיגר שטארק ווינד קוינן די דער ווחטר פלוט דען אן ריא עלב נעכט אזא׳ הוך אויך מיט גישוואלט ווערדן
די דא׳ ווחטר דריא פירטל מין הוך מיבר ריא בירט גמגגן ווחי ריא קוך ליט זי מאמין קוינן אזא׳ האט אן
פיל מורטן מין דער שטאט איט גרושן נאכן פאהרין קענען אזא׳ מיט פיל גוט פון דען קוך ליטן אויך דעמ
ווחטר מרוק גישוואגט אזא׳ פאר דאבין אזא׳ האט די דען פאק היירן אזא׳ קוך זאדן אזא׳ מן דען
קעלר מין זולן שדן גיטאן די ניפ אזא׳ זי שפרעכן מיט . די הוי פון דעמ קוינדעמט אזא׳ זיין שיר
גמרטן זיינ אזא׳ מיט זער ווחטר גישטאנדין די אן גמגן מבין אויך ווחהאן אוזין . פאר דער שטאט זיינן זער פיל
שיך פון מיהרן מקרן זי גירסן אזא׳ ריא ליט ריא דריך גיוועזין זיינן האבן גרויזיג אזא׳ הילך גירופן . אויך
מיט זער פיל פיך מין דעמ ווחטר מרוק גישוואגט אזא׳ מין פורכלואט גישריית גיאאבט ביא עי אזטיר גמגן
ריא אזא׳ ריא פרוכט אויך דעמ פעלט מיט וויט אזא׳ בריט פר פלינט ווחרדן . מין אזאט ריר שטארק
מין פייאר אזי קוינן מיט ריא קיניגליכן שלאט אזא׳ מין מייר קרלין ליט מין גרוש שטיק פון דעמ גיאעלטן
שלאט מין ריא אט גילוגט ווחרדן אזא׳ זיינ מיבר פאבליג אעטשין רא בייא אזא׳ די לעבן קוינ אזא׳ אן האט ניט
וויטן קענן ווי׳ ריא פייאר אזי קוינן מיט : מין ריזר יאר האט דער אלך מ׳ני נרפת בילאגרט ריא גיזאמלטיגי
פעלשטוג באהלוגן ריא רא ליגט מין דער אדינה פון קאטלוגיא אזא׳ האבן זיך ריא שפאניאר חבט ווחבן זאלן
דאפיר דאריין גיוועהרט אזא׳ זיינן פון דען נרפתין מין ריזר בילאגרונג גיבאכט קענן האט טרענט פירלעהן אזא׳ טרענט טויזינט
אאן ווי׳ חבר קיין סיקורט מין ריא פעלשטוג האט קענן גיבראכט ווערדן האבן ריא שפאניאר ריא שטאט
איט מקורט מן דען אלך אזא׳ נרפת חבר געבן . אויך האבן ריא נרפתין ריא פעלשטוג חטה בילאגרט ריא
מין דער אדינה ברחבאנט ליגט אזא׳ קיין סיקורט מן ריא שטאט האט קוינן קענן האבן ריא זיא זעביגי
אויך איט מקורט חבר קוינן . מין וועלט מינדרי האבן ריא נרפתין מין שטאט מין גזואין ריא רא היישט
קאהטאגנאן אזא׳ דעמ אלך אזא׳ פרד גיהערט האט דאריין האבן זיא אזא׳ פיל גאלד אזא׳ זילבר אזא׳ גלט אזא׳
מיליוין ריא דאלר גישטיין גישוידן די זיא עי זעלבטן אויך זעקט אאן הונדרט טויזינד גולדן גישעלט האבן אזא׳
די מיזי האבן זיא מוזען גזואין אזא׳ מין נרפת גיפהרט :

אין

אות ו דעמט יאר טויזיר תהלות האט זיך מיר גרויס־טשרייט מר המבין מיר דער אדינה פון פולן דען דיא
פולקין המבין מיין טאג ביטטיאט מן דעמ זיא וועלן מיין נייען אלך מר זולן וויל זיא ניט מיניג
זיין גיוועזן מיזט זי גישטאנן דז זיא המבין צוויא קינד צו גלייך מר וויטו . דער ערשטא דא פון המבין דער
קוהר פירשט מיזט זי אקסין מול הייסט פרידריך מגוסטוס . מול דער מנדיר מיזט דעמ אלך מיזי נרפת זיין
פעטיר מול זוערש גיוועזט פריצ קונטי . מיין יעדרר פון מיזט האט מיין גרטטן פון המבין מול מי
בירן המבין דיא אולדה המבין וועלן . דאדורך האט דער קוהר פירשט מיזי אקסין גמר פיל קריגש פאלק איט
זיך מין פולן גיפיהרט מול מיזט מזו וויזט איט מיזט קוארטיר גיקריגט וועדרין . ביזי חיר
קרוגוג מיזט מיזי גמר קאטשר זו זעהן גיוועזין מול האט דער נייא אלך מיין קוייר מן גיהאט פון וויטר גמלט
מול דיא קעפפל מן זייא רוק זיין מלי פון וויטר דיאטטן גיוועזין . מזיזי מ קטין האט אן מזו גמלן גיבראטן
פאלק דעמ פריין בוצ דיא טטאט מול וויא זיא זיין גיבראטן גיוועזין האט אן זיא מ מנטיר דז גיאיני פאלק
פרי גיבין מול דיא ברונן האט אן איט וויין וויפין זאלן דא בייא זיך דז פאלק זער מר פריישט מול גירופן
פיפטא זו לעב דער קינג . דער פרילן קונטי מיזט מיך פיל קריגש טיך מיזי נרפת גיפאהרין מיך דעמ
יא מול מיזט קוארטיר בי דיא מן טטאט דאנליק מול דיזי טטאט האט מיהן ניט וועלן מן אנאין פאר מיהרן אלך
מול מיהן ניט מן דיא טטאט זאלן וועלן . זוא דז דער נייא אלך מין פולן פאר נואן האט דז דער פרילן קונטי
בייא דער טטאט דאנליק מן גילאגט מיזט מול מר בייא זוייא טוייזיר אמן קריגש פעלקר בייא זיך האט מזו
האט דער אלך מיהם מכט קיגן גישיקט אקט טוייזיר אמן וזול ביוועהרטי לייט מול זיא בייא דער טטאט
דאנליק מן קוארטיר זיין האבין דעמ פרילן קונטי זייני לייט דיא פולכט גבען מול נאך מיהרן קריגש שיפין גילופין
מול האבין פיל קאטשרי זאלן בי רוק גילאזין מול דיא קינגליכי זאלדאטן מן רוק מן נרפת גיפאהרין מול האט עטליכי
נאך דאדורך מיזט דער פרילן איט זיין קריגש שיפין מיהרהוק זו רוק מן נרפת גיפאהרין מול האט עטליכי
גרוטי טיך איט גינואן דיא דער טטאט דאנליק זו גיהערין :

אות ז דיזט יאר מיזט דער אלך מוי טוידן גישטארבן דער האט גיהייטשן קארולוס דער מיילפט מול דאדורך
המבין דיא טוידן זיין מן זו מיהרן אלך גיקרוינט מן דער רעזידענץ טטאט טטוקהולם ער מיזט מר
זאלפהן יאר מלט מול האט דעמ גיאיניג זיין גמלדן גיבראטן מוקטן פריין גבען מול זער פיל מין
מיין גיטיילט מול פיל גלוט מוי גיוואלדן זוחרין : מול ווייל קיסר נעמפטוט מול דז דייך מן דיזט יאר
איט דעמ אלך מוי נרפת טוט גיאמפט האבין מוי דיא פרידנס פונטן מוק היא הער גיוועלט מול
מיזט דיזר פרידן טוט נרפת טוט גישהן מוק דעמ טומט זו רוטוויק מן דער אדינה האלמר . ערטטלך זול נוזטן
פון ביזן טיין פעטט גיהאלטן ווערדין מול אוי מלי נרפת מין מן גיאייגר מיבין שהרנטר מול מוק דיבטיגר פריר זיין מול
פעמ קיסר מול דייך מול דעמ אלך מוי נרפת מין מן גיאייגר מיבין שהרנטר מול מוק דיבטיגר פריר זיין מיזט .
פון ביזן טיין פעטט גיהאלטן ווערדין מול אוי מלי נרפת מין מן גיאייגר מיבין שהרנטר מול מוק דיבטיגר פריר זיין מיזט .
פערניר זול דער אלך מוי נרפת דיא טטאט טריר זיזר מב טרעטן מול מט וויטר פר דערבין . דיא גמלי
פמלן זול דעמ קוהר פירשטן פון היידלבורג זיזר מיין גיוויאט ווערדין . דעמ אלך מוי טוידן זול דער אלך מוי
נרפת זוך גבען דיא גמלי אדינה פון מזיין בריקין מול מלי גישלן ווא דאריין גיוועזין מיזט . דיא גמלי אדינה
פון פעלדעלן זול זיין דעמ הערן מוק זוזר גיגבען ווערדין . דעמ טויטט אייטר מול הגאון פון זוזר גיגבען
זאל מלי זוזר גיגבען ווערדין ווא מר מין נרפת פור מיין קיפטן גיהאט . דעמ הגאון פון זיך זול זוזר גיגבען
ווערדין דיא טטאט מול דז טלאפ פון דינאט . דעמ רוכט פון איאפלגמרט זול זיין גמלן למר זוזרוק מיין
גיוויאט ווערדין בי מוק מין דאדורך זועלט דיא נרפת יא בייא טלטן . דעמ גרמך פון הגנא מול דעמ גרמך
פון נמטי מול דעמ גרמך פון דייטשלאנד מיזט מיהרי למר טמ זוזר ביקוין מין דעמ עלוט . דיא טטאט
טטרמבורג פריישט מין דיזט טטאט מול מיזט נרפת מוק מ בינבליבן מול זאלי דער קיסר מול
דז דייך מיר אער קיגן מן טפרוך מן דיזי טטאט המבין דאך זאל דען מין זוהנירן פון דער גיאפלטן טטאט
טטאט ברג איט מלי נרפת מוק דעמ אלך מוי נרפת מוק מ בינבליבן מול זאלי דער קיסר מול
פון נמטי מול דעמ גרמך פון דייטשלאנד מיזט מיהרי למר טמ זוזר ביקוין מין דעמ עלוט . דיא טטאט
גרמך ווערדין בי מוק מין דאדורך זועלט דיא נרפת יא בייא טלטן . דעמ גרמך פון הגנא מול דעמ גרמך
פון דייטשלאנד מיזט מיהרי למר טמ זוזר ביקוין מין דעמ עלוט . דיא טטאט
ווערדין דיא טטאט מול דז טלאפ פון דינאט . דעמ רוכט פון איאפלגמרט זול זיין גמלן למר זוזרוק מיין
זוזר גיגבען ווערדין ווא מר מין נרפת פור מיין קיפטן גיהאט . דעמ הגאון פון זיך זול זוזר גיגבען
פון פעלדעלן זול זיין דעמ הערן מוק זוזר גיגבען ווערדין . דעמ טויטט אייטר מול הגאון פון זוזר גיגבען
נרפת זוך גבען דיא גמלי אדינה פון מזיין בריקין מול מלי גישלן ווא דאריין גיוועזין מיזט . דיא גמלי אדינה
פערניר זול דער אלך מוי נרפת דיא טטאט טריר זיזר מב טרעטן מול מט וויטר פר דערבין . דעמ אלך מוי טוידן זול דעמ
פון ביזן טיין פעטט גיהאלטן ווערדין מול אוי מלי נרפת מין מן גיאייגר מיבין שהרנטר מול מוק דיבטיגר פריר זיין מיזט .
פעמ קיסר מול דייך מול דעמ אלך מוי נרפת מין מן גיאייגר מיבין שהרנטר מול מוק דיבטיגר פריר זיין מיזט .
דיזט יאר מיזט דער אלך מוי טוידן גישטארבן דער האט גיהייטשן קארולוס דער מיילפט מול דאדורך המבין
דיא טוידן זיין מן זו מיהרן אלך גיקרוינט מן דער רעזידענץ טטאט טטוקהולם ער מיזט מר מיזט מר
זאלפהן יאר מלט מול האט דעמ גיאיניג זיין גמלדן גיבראטן מוקטן פריין גבען מול זער פיל מין
מיין גיטיילט מול פיל גלוט מוי גיוואלדן זוחרין : מול ווייל קיסר נעמפטוט מול דז דייך מן דיזט יאר
איט דעמ אלך מוי נרפת טוט גיאמפט האבין מוי דיא פרידנס פונטן מוק היא הער גיוועלט מול
מיזט דיזר פרידן טוט נרפת טוט גישהן מוק דעמ טומט זו רוטוויק מן דער אדינה האלמר . ערטטלך זול נוזטן
פון ביזן טיין פעטט גיהאלטן ווערדין מול אוי מלי נרפת מין מן גיאייגר מיבין שהרנטר מול מוק דיבטיגר פריר זיין מיזט .
פערניר זול דער אלך מוי נרפת דיא טטאט טריר זיזר מב טרעטן מול מט וויטר פר דערבין . דיא גמלי
פמלן זול דעמ קוהר פירשטן פון היידלבורג זיזר מיין גיוויאט ווערדין . דעמ אלך מוי טוידן זול דעמ
גרמך ווערדין בי מוק מין דאדורך זועלט דיא נרפת יא בייא טלטן . דעמ גרמך פון הגנא מול דעמ גרמך
פון נמטי מול דעמ גרמך פון דייטשלאנד מיזט מיהרי למר טמ זוזר ביקוין מין דעמ עלוט . דיא טטאט
טטרמבורג פריישט מין דיזט טטאט מול מיזט נרפת מוק מ בינבליבן מול זאלי דער קיסר מול
דז דייך מיר אער קיגן מן טפרוך מן דיזי טטאט המבין דאך זאל דען מין זוהנירן פון דער גיאפלטן טטאט
פון ביזן טיין פעטט גיהאלטן ווערדין מול אוי מלי נרפת מין מן גיאייגר מיבין שהרנטר מול מוק דיבטיגר פריר זיין מיזט .

מיט נאמען דעם הגאון מיינטער עפראימטי פרייהר הער פון פלעטנבורג :
מיט נאמען דעם הגאון פון איק יהען קונראד מורך :
מיט נאמען דעם הגאון פון היילבראנט קארל פאוול גיאראמען :
מיט נאמען דעם הגאון פון קיטטינג פרידריך פון דירהיים :
מיט נאמען דעם הגאון פון שפייאר יהען היינריך פון קייזערס פעלד :
מיט נאמען דעם הגאון פון וירצבורג קונראד טשטוגן :
מיט נאמען דעם גרוס טייטש אייזטר קארל פרייהר הער פון טראזבורג :
מיט נאמען דעם הויפט מיטרייך פראנץ רודאלף פון האדען פרייהר הער פון טראזבורג :
מיט נאמען דעם קוהר פירסט פון בחיין יגנאטיוס מנטוניוס פון פריזמיץ . יערג וילהעלם אחזן :
מיט נאמען דעם קוהר פירסט פון בחיין פרידריך פרייהר הער פון טיינבחרן :
דעם אלך מויז גרפת ניין חבן גיזאנטין :טין האדחי החבן גיהייטין די בוגעזיגין . פערויס די קלעריס :
פון טטראטאחן . יהען פרידריך פרייהר הער פון זיילרן :
דיז חבן גיזאנטין פון דעם קיסר נעחאמטוט החבן מז גיהייטין מנדרעחט גרחך פון קחונין . העגריך גרחך
דיז חבן גיזאנטין פון דעם נאחין דיז חבן גיזאנטין פון פרידרין מונטר טריבן החבין :
טפייאר חב גינאחין וחרדין דיז זולן־וידר גיגעבן וחרדין . חוג זייגן חיך מן דיזן פרידרין איט חיין גיטחאטן
דיז טחויילר חוג דיז טטחט יעגלך :

מן קוחין דיז טחטחט חבן גיזאנטין דיז חבן פון פרידרין מונטר טריבן החבין :
דעם אלך מויז גרפת ניין חבן גיזאנטין :טין האדחי החבן גיהייטין די בוגעזיגין . פערויס די קלעריס :
מיט נאמען דעם קוהר פירסט פון בחיין יגנאטיוס מנטוניוס פון פריזמיץ . יערג וילהעלם אחזן :
מיט נאמען דעם קוהר פירסט פון בחיין פרידריך פרייהר הער פון טיינבחרן :
מיט נאמען דעם הויפט מיטרייך פראנץ רודאלף פון האדען פרייהר הער פון טראזבורג :
מיט נאמען דעם גרוס טייטש אייזטר קארל פרייהר הער פון טראזבורג :
מיט נאמען דעם הגאון פון וירצבורג קונראד טשטוגן :
מיט נאמען דעם הגאון פון קיטטינג פרידריך פון דירהיים :
מיט נאמען דעם הגאון פון שפייאר יהען היינריך פון קייזערס פעלד :
מיט נאמען דעם הגאון פון היילבראנט קארל פאוול גיאראמען :
מיט נאמען דעם הגאון פון איק יהען קונראד מורך :
מיט נאמען דעם הגאון מיינטער עפראימטי פרייהר הער פון פלעטנבורג :

מיט נאמען דעם הוכט פון נייהבורג יהתן היינריך העטראהן :
מיט נאמען דעם הוכט פון וירטנבערג יהתן יערג פון קולמיט מוכ' אנטון פון העטמין :
מיט נאמען דעם פירטען פון בחדין קארל פרייההער פון פליטרסדארף :
מיט נאמען חלי דיא מבטין מין טוחבין פון החדין פרייהר הער פון חויטנריט :
מיט נאמען חלי דיא גרחפין מין דער וועטרויא קארל חוטח גרחך ו וחאם :
מיט נאמען דער טטחט קעלן חט ריין הערחהן יוסיום ביליגן :
מיט נאמען דער טטחט חוגטקורג יהתן קריטטחף פון דירהיים :
מיט נאמען דער טטחט פרחנקפורט חט איין יהתן יחקוב אילר חוכ' יהתן אעלפיר וליוט :

אים יחר טויזינד תקק"ו מיט די קחטפר חוכ' טיני קינגליכי טולט גחלן פר בריעט וי טטחק המלם מין
דער אדינה פון טוידן חוכ' דיא שיך לייט חוכ' וחדרחטין החבין דז פייחר וצטין זוין חוכ' החבין חיין
גרויזיחן טטרייט איט מנדיר מן גיהחבין חוכ' זיין חויך בידן זייטן גחר פיל דר נידר גיאחבט וחדרדין חוכ' וויל
דעם פייחר חלו ניט טטחרק גימג מיט גיוועהרט וחדרדין חו מיט חין וולכיר טחדרן גיטטהן דער ניט חויז ו
טטרעכן מיט : מין דער אדינה פון ליפולחר חוכ' פינולחר מיט חן דיזק יחר חין זוכי הונגרט טו גיחענין
ד דיא חן וחהניר חו טטחרק גיטטחרבן דז חן חויך נעהן חייל וועגט קיין אענטן מן
גיטרחפן חוכ' החבין דיא מרחן לייט דיא טחטן פפערד פון דעם טיגר חוגר חוטק גימוחק חוכ' גענטן :
חן דער טטחט חיטטרדק מיט גרוטי רעבעלויין גיוועגין חוכ' ווייל חן דיא ניט דא פון חב החלטן קעגן
החט חן פיל פון דעם גיחייגן בעבין גיפחגן גימוחן חוכ' חויך דען גחלגן גיהענקט דא פון חיט עו בחוך ווידר
טטיל וחדרדין : חן דער אדינה וויזיל חויך חיינק דחרך החט זיך ו גיטרחגן דז עטליכי פולקן קוחין זיין
חוכ' החבין לוויין בערן בייא זיך גיהחט חוכ' זיין חיא וירטט חיבר נחבן גיבובן חוכ' החבין דיא בערן
חן דען טטחל גיטחן חוכ' זיין חויך חן דעם טטחל גיטטחדן חין קוא חיינק חיט קחוב חוכ' דא פון החבין
לוויין וחדרטין גיוויטט חוכ' החבין חן דער נחבן דז קחוב וועלן טטעלן חוכ' ווייא דען טטחל החבין חויך
גיברחבן חוכ' החבין גיאיינט זיא קוחין ו דעם קחוב חו זיין זיא ו דען בערן קוחין חוכ' דיא בערן החבין
חיין דא פון פחר ריטין חוכ' דען חנדרן זער ביטעדיגט :

אים יחר טויזינד תקק"ן טוס נחל דען מלייק מיט חן דער אדינה פון וחנדרן בייא דער טטחט יענט
חיין וועטיר גיוועגין פון רוטיר חוכ' בוין חוכ' החגיל דז חיין קיסל טטיין חנדר החוב פפונד החט
גיוחגן חוכ' מיט חין רעגיאענט רייטר חויך דעם פעלד גיוועגין חוכ' זיין פיל דא פון גחר זער ביטעדיגט
וחדרדין חוכ' דען דען פפערדן גיפחגן חוכ' דיא פרובט חויך דעם פעלד מיט חויך וועקט וויל וועגט גחלן
פון חוכ' : בייא דער טטחט גיוך חן ידר נחנד מיט חן ביוועגט גיוועגין דער החט ברין גיטריבן
חוכ' חויך דען הערפרן חן דיא הייר גיטטעקט בייא דער נחבן חוכ' דחרין החט גיטטחדן וחן חן חיהם ניט
חו פיל פעלט חן חיין גיוויטן חורט חויך דעם פעלד זיגן וול חו וועלט ער דיא הייר חן ברחנד טטעקן
חלו החט חן פיל פוליר חויך דעם פעלד חן חיין זעלביגן חורט חן דיא ערדין חין גיגרחבן חוכ' חיין חויך
גיטפחנט טוחם פון חייר גיליגט חוכ' חיין טחחר חן דז טוחם גיבוגדן חוכ' חיין בייטל איט פעלט
חן דז חנדרטייל פון דער טחחר חן גיבוגדן חוכ' דז פוליר חוכ' טוחם החט חן וחוך איט ערד ו גירפקט דז חן
ניקט זעהן קעגן חוז דען בייטל . חלו דער ביוועגט ק חן חיזט חוכ' דען החט דען בייטל וועלן חויך היבן חוז
חיזט דז טוחם ווי גחלגן חוכ' החט חייר גיטחגן חוכ' דז פוליר חיזט חן גחלגן חוכ' החט דען ביוועגט זער
ביטעדיגט דז ער חויך דיא ערד גיפחגן חוכ' טטולפי חחדרטין החבין ניט זוייט דא פון חויך חיהן גילוחרט דיא
זיין קוחין חוכ' החבין חיהן טחט גיטחטן חוכ' דר נחך החט חן זיין קירפל חוועק גיפיהרט חוכ' החט חיהן
איט פחייר פחר בריעט :

הירינן

המבין זיא זו פירן חוב' ניא מר קונדיגן דען רעגיסטר פון מלי קינגן חוב' קינגן קיניגרן וזיא זיא מורדליך נאך מנדיר רחגירט המבין חוב' וחג זיא רעגיאמענט גזוהרט המט חוב' מיוט זער חין מגליכי זחך זו דען היירן קעמפא דיא אן פירדט חוב' וחרויך קיין יחר נחז מיוט זוגרלין דען נחמן דז אן גיך דרוי מר קולערן קחן וזיא וחג זיא רעגירט המבין חוב' וועלכי דיא מך רחרשטי ניין : דען דיא ניט וחג דז אולכה גיפיהרט המבין דיוי זיינן מך רחרשטן :

מ' יוליוס ליסר דער גיאעלדיט זוערט קיסר המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר ג"חלפים תתקכ"ד חוב' דיא אולכה מר המלטן חוב' דיא חרטיט דריית יחר פיר חרטיט חוב' מיוט טעגטליך מיט יין זעבן קוחן : ❁ ב' חוגוסטוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר ג"חלפים תתקכט' חל' המט עז גוט פיהרט זעקס חוב' פוקליג יחר : ❁ ג' טיבעריוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט זעכליעהנטן יחר פון מיהרט נחז חוב' פיהרט גיפיהרט גוויית חוב' חוגוליג יחר : ❁ ד' קליודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט פיר חוב' גיפילגטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט דריית יחר דיא אולכה מר המלטן : ❁ ה' קוידיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט דריית חוב' פירלגטן יחר המט רחגירט דריית לעהן יחר חוב' מכט אחניט : ❁ ו' גערח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יבלגטן יחר פון מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' מכט אחניט : ❁ ז' נחלבח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יבלגטן יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית לעהן יחר חוב' מכט אחניט : ❁ ח' מוטח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יבלגטן יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית לעהן יחר חוב' מכט אחניט : ❁ ט' אולכה מן גיטרעטן מיט יבלגטן יחר זו מיהרט יחר חוב' המט רחגירט דריית אחניט : ❁ י' פיטעליוס מיוט חוך חין דיא גיאעלטן יחר ליר אולכה קוחן חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ י"א פעמפחיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חוב' יבלגטן יחר חוב' המט לעהן יחר רחגירט לוויית יחר חוב' גיטרעטן מיט יחר חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ י"ב טחחיטיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר דריית לוויית יחר חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ י"ג גערמח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ י"ד טרחיחוס מיט יחר חוב' ניין חוב' נייגליג חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' פיר אחניט : ❁ טו' מטרחיחוס מיט יחר חוב' המט רחגירט נחז חוב' המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט הונדרטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט נייגליעהן יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ טז' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קי"ח זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוחנליג יחר חוב' חיילך אחגיט : ❁ יז' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ט זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ יח' מנדריחוס דער כילחטיפוס נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר קל"ב חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט זוערדן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' קמאחטוס מיוט חין דיא אולכה חין גיטרעטן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' מכט אחניט : ❁ יט' חלוים המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ד זו מיהרן נחז המט רחגירט לוויית יחר חוב' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ כ' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ כ"א זעפטימוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט פיר לעהן רחגירט : ❁ כ"ב קחרחלחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט זעקס חוב' מכט אחניט : ❁ כ"ג אחריחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רי"ג חוב' המט רחגירט זעקס חוב' לוויית אחניט : ❁ כ"ד העליגחבילוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' לוויית אחניט : ❁ כ"ה מיכטנדר המט דיא אולכה מן גיטרעטן דכ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר חוב' נין אחניט : ❁ כ"ו אקטיניוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט רכ"ה חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר : ❁ כ"ז קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ כ"ח פיליפי מרחביך מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' המט רחגירט זעקס יחר : ❁ כ"ט דעציוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ ל' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לא' חוגוסטוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לב' טיבעריוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לג' קליודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לד' נירו קלודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לה' גלבח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לו' אוטח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לז' פלביוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לח' אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ לט' פיטעליוס מיוט חוך חין דיא גיאעלטן יחר ליר אולכה קוחן חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ מ' פעמפחיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חוב' יבלגטן יחר חוב' המט לעהן יחר רחגירט לוויית יחר חוב' גיטרעטן מיט יחר חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ מא' טחחיטיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר דריית לוויית יחר חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ מב' גערמח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ מג' טרחיחוס מיט יחר חוב' ניין חוב' נייגליג חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' פיר אחניט : ❁ מד' מטרחיחוס מיט יחר חוב' המט רחגירט נחז חוב' המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט הונדרטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט נייגליעהן יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ מה' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קי"ח זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוחנליג יחר חוב' חיילך אחגיט : ❁ מו' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ט זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ מז' מנדריחוס דער כילחטיפוס נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר קל"ב חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט זוערדן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' קמאחטוס מיוט חין דיא אולכה חין גיטרעטן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' מכט אחניט : ❁ מח' חלוים המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ד זו מיהרן נחז המט רחגירט לוויית יחר חוב' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ מט' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ נ' זעפטימוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט פיר לעהן רחגירט : ❁ נא' קחרחלחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט זעקס חוב' מכט אחניט : ❁ נב' אחריחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רי"ג חוב' המט רחגירט זעקס חוב' לוויית אחניט : ❁ נג' העליגחבילוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' לוויית אחניט : ❁ נד' מיכטנדר המט דיא אולכה מן גיטרעטן דכ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר חוב' נין אחניט : ❁ נה' אקטיניוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט רכ"ה חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר : ❁ נו' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ נז' פיליפי מרחביך מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' המט רחגירט זעקס יחר : ❁ נח' דעציוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ נט' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ ס' חוגוסטוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סא' טיבעריוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סב' קליודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סג' נירו קלודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סד' גלבח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סה' אוטח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סו' פלביוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סז' אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ סח' פיטעליוס מיוט חוך חין דיא גיאעלטן יחר ליר אולכה קוחן חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ סט' פעמפחיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חוב' יבלגטן יחר חוב' המט לעהן יחר רחגירט לוויית יחר חוב' גיטרעטן מיט יחר חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ ע' טחחיטיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר דריית לוויית יחר חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ עא' גערמח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ עב' טרחיחוס מיט יחר חוב' ניין חוב' נייגליג חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' פיר אחניט : ❁ עג' מטרחיחוס מיט יחר חוב' המט רחגירט נחז חוב' המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט הונדרטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט נייגליעהן יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ עד' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קי"ח זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוחנליג יחר חוב' חיילך אחגיט : ❁ עה' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ט זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ עו' מנדריחוס דער כילחטיפוס נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר קל"ב חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט זוערדן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' קמאחטוס מיוט חין דיא אולכה חין גיטרעטן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' מכט אחניט : ❁ עז' חלוים המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ד זו מיהרן נחז המט רחגירט לוויית יחר חוב' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ עח' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ עט' זעפטימוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט פיר לעהן רחגירט : ❁ פ' קחרחלחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט זעקס חוב' מכט אחניט : ❁ פא' אחריחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רי"ג חוב' המט רחגירט זעקס חוב' לוויית אחניט : ❁ פב' העליגחבילוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' לוויית אחניט : ❁ פג' מיכטנדר המט דיא אולכה מן גיטרעטן דכ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר חוב' נין אחניט : ❁ פד' אקטיניוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט רכ"ה חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר : ❁ פה' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ פו' פיליפי מרחביך מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' המט רחגירט זעקס יחר : ❁ פז' דעציוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ פח' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ פט' חוגוסטוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צ' טיבעריוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צא' קליודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צב' נירו קלודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צג' גלבח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צד' אוטח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צה' פלביוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צו' אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ צז' פיטעליוס מיוט חוך חין דיא גיאעלטן יחר ליר אולכה קוחן חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ צח' פעמפחיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חוב' יבלגטן יחר חוב' המט לעהן יחר רחגירט לוויית יחר חוב' גיטרעטן מיט יחר חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ צט' טחחיטיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר דריית לוויית יחר חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ ק' גערמח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ קא' טרחיחוס מיט יחר חוב' ניין חוב' נייגליג חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' פיר אחניט : ❁ קב' מטרחיחוס מיט יחר חוב' המט רחגירט נחז חוב' המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט הונדרטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט נייגליעהן יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קג' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קי"ח זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוחנליג יחר חוב' חיילך אחגיט : ❁ קד' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ט זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קה' מנדריחוס דער כילחטיפוס נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר קל"ב חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט זוערדן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' קמאחטוס מיוט חין דיא אולכה חין גיטרעטן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' מכט אחניט : ❁ קו' חלוים המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ד זו מיהרן נחז המט רחגירט לוויית יחר חוב' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ קז' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ קח' זעפטימוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט פיר לעהן רחגירט : ❁ קט' קחרחלחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט זעקס חוב' מכט אחניט : ❁ קי' אחריחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רי"ג חוב' המט רחגירט זעקס חוב' לוויית אחניט : ❁ קיא' העליגחבילוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' לוויית אחניט : ❁ קיב' מיכטנדר המט דיא אולכה מן גיטרעטן דכ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר חוב' נין אחניט : ❁ קיג' אקטיניוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט רכ"ה חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר : ❁ קיד' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קטו' פיליפי מרחביך מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' המט רחגירט זעקס יחר : ❁ קטז' דעציוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קיח' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קיט' חוגוסטוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכ' טיבעריוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכא' קליודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכב' נירו קלודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכג' גלבח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכד' אוטח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכה' פלביוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכו' אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קכז' פיטעליוס מיוט חוך חין דיא גיאעלטן יחר ליר אולכה קוחן חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ קכח' פעמפחיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חוב' יבלגטן יחר חוב' המט לעהן יחר רחגירט לוויית יחר חוב' גיטרעטן מיט יחר חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ קל' טחחיטיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר דריית לוויית יחר חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ קלא' גערמח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ קלב' טרחיחוס מיט יחר חוב' ניין חוב' נייגליג חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' פיר אחניט : ❁ קלג' מטרחיחוס מיט יחר חוב' המט רחגירט נחז חוב' המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט הונדרטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט נייגליעהן יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קלד' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קי"ח זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוחנליג יחר חוב' חיילך אחגיט : ❁ קלה' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ט זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קלו' מנדריחוס דער כילחטיפוס נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר קל"ב חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט זוערדן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' קמאחטוס מיוט חין דיא אולכה חין גיטרעטן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' מכט אחניט : ❁ קלז' חלוים המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ד זו מיהרן נחז המט רחגירט לוויית יחר חוב' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ קלח' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ קלט' זעפטימוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט פיר לעהן רחגירט : ❁ קמ' קחרחלחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט זעקס חוב' מכט אחניט : ❁ קמא' אחריחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רי"ג חוב' המט רחגירט זעקס חוב' לוויית אחניט : ❁ קמב' העליגחבילוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' לוויית אחניט : ❁ קמג' מיכטנדר המט דיא אולכה מן גיטרעטן דכ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר חוב' נין אחניט : ❁ קמד' אקטיניוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט רכ"ה חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר : ❁ קמה' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קמו' פיליפי מרחביך מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' המט רחגירט זעקס יחר : ❁ קמז' דעציוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קמח' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קמט' חוגוסטוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנ' טיבעריוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנא' קליודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנב' נירו קלודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנג' גלבח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנד' אוטח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנה' פלביוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנו' אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קנז' פיטעליוס מיוט חוך חין דיא גיאעלטן יחר ליר אולכה קוחן חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ קנח' פעמפחיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חוב' יבלגטן יחר חוב' המט לעהן יחר רחגירט לוויית יחר חוב' גיטרעטן מיט יחר חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ קנט' טחחיטיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר דריית לוויית יחר חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ קס' גערמח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ קסא' טרחיחוס מיט יחר חוב' ניין חוב' נייגליג חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' פיר אחניט : ❁ קסב' מטרחיחוס מיט יחר חוב' המט רחגירט נחז חוב' המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט הונדרטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט נייגליעהן יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קסג' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קי"ח זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוחנליג יחר חוב' חיילך אחגיט : ❁ קסד' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ט זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קסה' מנדריחוס דער כילחטיפוס נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר קל"ב חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט זוערדן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' קמאחטוס מיוט חין דיא אולכה חין גיטרעטן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' מכט אחניט : ❁ קסו' חלוים המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ד זו מיהרן נחז המט רחגירט לוויית יחר חוב' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ קסז' טטטוס יולחנוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ד המט לוויית אחניט : ❁ קסח' זעפטימוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט פיר לעהן רחגירט : ❁ קסט' קחרחלחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ה חוב' המט רחגירט זעקס חוב' מכט אחניט : ❁ קע' אחריחוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רי"ג חוב' המט רחגירט זעקס חוב' לוויית אחניט : ❁ קעא' העליגחבילוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' לוויית אחניט : ❁ קעב' מיכטנדר המט דיא אולכה מן גיטרעטן דכ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר חוב' נין אחניט : ❁ קעג' אקטיניוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט רכ"ה חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר : ❁ קעד' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קעה' פיליפי מרחביך מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' המט רחגירט זעקס יחר : ❁ קעו' דעציוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קעז' קרחטיחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קעח' חוגוסטוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קעט' טיבעריוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קפ' קליודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קפא' נירו קלודיוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קפב' גלבח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קפג' אוטח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קפד' פלביוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קפה' אולכה מן גיטרעטן מיט יחר רמ"ח חוב' יחר רמ"ט חוב' המט רחגירט דריית יחר : ❁ קפו' פיטעליוס מיוט חוך חין דיא גיאעלטן יחר ליר אולכה קוחן חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ קפז' פעמפחיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חוב' יבלגטן יחר חוב' המט לעהן יחר רחגירט לוויית יחר חוב' גיטרעטן מיט יחר חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ קפח' טחחיטיוס המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר דריית לוויית יחר חוב' המט רחגירט מכט אחניט : ❁ קפט' גערמח המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט פוגלעהן יחר : ❁ קצ' טרחיחוס מיט יחר חוב' ניין חוב' נייגליג חוב' המט רחגירט חין יחר חוב' פיר אחניט : ❁ קצא' מטרחיחוס מיט יחר חוב' המט רחגירט נחז חוב' המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט הונדרטן יחר זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט נייגליעהן יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קצב' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קי"ח זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוחנליג יחר חוב' חיילך אחגיט : ❁ קצג' מנדריחוס מיוט גיקרינט וחרדן מיט יחר קל"ט זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר חוב' זעקס אחניט : ❁ קצד' מנדריחוס דער כילחטיפוס נחז חוב' המט רחגירט דריית חוב' לוחנליג יחר קל"ב חין מיהרט נחז חוב' המט רחגירט זוערדן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' קמאחטוס מיוט חין דיא אולכה חין גיטרעטן מיט יחר קל"ב זו מיהרט נחז חוב' המט רחגירט לוועלך יחר חוב' מכט אחניט : ❁ קצה' חלוים המט דיא אולכה מן גיטרעטן מיט יחר קל"ד זו מיהרן נחז המט רחגירט לוויית יחר חוב' טטטוס יולחנו

רעגירט פֿיהל יאר : ❁ כ"ט דעליקוענטען מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רל"ב דער האט רעגירט זוויי יאר : ❁ ל' דרעבאמטען מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רנ"ד האט רעגירט יהרן יאר מוט' זעקס אחניט : ❁ ל"א פֿאלעריאנום מיט גיקרינט ווערדען מיט רנ"ו מוט' האט רעגירט זעכצעהן יאר : ❁ ל"ב גיליאנום מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רס"ב מוט' האט רעגירט זיבן יאר : ❁ ל"ג פֿאוסטוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רע"ח מוט' האט רעגירט זעכצעהן יאר : ❁ ל"ד מארסעליאנום מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רע"ב האט פערזט גיוועזען דער זיך מיט הויפֿט קריגן האט אבער קיין גוטדי קריגן : ❁ ל"ה דאליטוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רע"ז האט רעגירט זעקס יאר מוט' פֿיר אחניט : ❁ ל"ו פראבוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רע"ו מוט' האט רעגירט זעקס יאר מוט' פֿיר אחניט : ❁ ל"ז קארוס מיט דיא אוגוסטא ביטרעטען מיט יאר רפ"ג מוט' האט רעגירט זוויי יאר רעגירט : ❁ ל"ח קארינוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רפ"ח האט מיין יאר מוט' האט מיין יאר רעגירט : ❁ ל"ט גואבריאנוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רפ"ח האט מיין יאר רעגירט : ❁ מ' דיאקלעטיאנוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רפ"ז האט זעכצעהן יאר רעגירט : ❁ מ"א קאנסטאנטינוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר ט"ז האט זוויי יאר רעגירט : ❁ מ"ב קאנסטאנטינוס דער גיוועלטיגר אוך מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר ט"ח האט רעגירט דריימעהל יאר זעהן קאנסטאנטינוס דער מעדיר האט דיא אוגוסטא מן גיטרעטען מיט יאר ט"ל מוט' האט רעגירט מיט יאר : ❁ מ"ג קאנסטאנטינוס דער גיטרעטען מיט יאר ט"ל מוט' האט רעגירט דריי מוט' זעקס אחניט : ❁ מ"ד יוליאנוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר טמ"ב מוט' האט רעגירט מיט מוט' זעקס אחניט : ❁ מ"ה יאבעיניאנוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר טמ"ג האט רעגירט זעקס אחניט : ❁ מ"ו פֿאלענטוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר טמ"ח האט מיין יאר רעגירט : ❁ מ"ז פֿאלענטוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר טמ"ה האט זעקס יאר מיין יאר רעגירט : ❁ מ"ח קרטסימוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר טמ"ט האט זעקס יאר רעגירט : ❁ מ"ט רעמפֿאניוס דער גיוועלטיג האט דיא אוגוסטא מן גיטרעטען מיט יאר טפ"ח מוט' האט רעגירט מיין יאר : ❁ נ' מרקאדיוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר טל"ד מוט' האט רעגירט דריימעהל יאר : ❁ נ"א האנאריוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר ת"ט מוט' האט פֿונפֿצעהן יאר רעגירט : ❁ נ"ב דעפֿאטאטיוס דער מדר האט דיא אוגוסטא מן גיטרעטען מיט יאר תכ"ה מוט' האט רעגירט זוויי מוט' פֿירצעהן יאר : ❁ נ"ג פֿאלענטיניאנוס דער מדר מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר ת"ג מוט' האט רעגירט פֿינף יאר מוט' ער מיט דער היסטארט אוך גיוועזען פֿון דיא מוטר זייטן מיהר אערב זייטן : ❁ גיהאט האבען ביז מן דען קיסר קארולום אנגעהט דא מיט זו וידרוק מן דען מוטן טשטאנד קומען : ❁ נ"ד אמברוסיוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר ת"ל מוט' האט רעגירט זעקס יאר מוט' זעקס אחניט : ❁ נ"ה זעהס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר ת"ם מוט' האט רעגירט זיבצעהן יאר : ❁ נ"ו זעהס האט דיא קריסטען מיט קומען מיט יאר ת"ם מוט' האט רעגירט זיבן מוט' זוויי יאר מוט' מגדבורגיסען דער עלטסט דיא מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר תל"ד מוט' האט רעגירט זיבן מוט' זוויי יאר מוט' : ❁ נ"ח יוסטיניוס דער עלטסט מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר תק"כ מיט זעקס יאר רעגירט מיין חויר הערט גיוועזען מוט' עטליך זו מיינט זולכן כאוך פֿלוס מוט' פֿלוס פֿלורט בכבוד מוט' זיבן יאר רעגירט : ❁ נ"ט יוסטיניוס דער גיוועלטיגר מיט זוי קריסטן קומען מיט יאר תקכ"ז מוט' האט מכט מוט' דרייסיג יאר מוט' דרייסיג מוט' דרייסיג יאר מוט' : ❁ ס' יוסטיניוס דער מדר מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר תקס"ה האט רעגירט מיט יאר : ❁ ס"א יר בר קוסטאדי דער מדר מיט גיקרינט ווערדען מיט האט רעגירט עטליכן יאר זעהן חדשים : ❁ ס"ב אוירדיוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר תקפ"ה מוט' האט רעגירט זעקס יאר מוט' זעקס אחניט : ❁ ס"ג פֿאקאטוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר תר"ב האט רעגירט זעקס יאר : ❁ ס"ד הערמקאוס מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר תקי"ח מוט' האט רעגירט פֿינף יאר מוט' זעקס אחניט : ❁ ס"ה קוסטאנטינוס דער דריט מיט גיקרינט ווערדען מיט יאר רעגירט דרייסיג יאר זעהן מוט' האט רעגירט זעקס אחניט : ❁ ס"ו הערמקאוס מיט גיקרינט ווערדען מיט

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0327
DFG

פֿיס יאר תת"כ מוז' האט רעגירט זעקס אחניט : ❁ פ"ז קונסטאנטינוס האט דיא אוֹבּה אן
גיטרעטען פיס יאר תא"ב מוז' האט רעגירט זעקס מוז' מאנאט יאר מוז' מאכט אחניט : ❁ פ"ח
קונסטאנטינוס דער גיאעלט ווערט דער מוט דער מוז' גיקרינט וועדרן פיס יאר תרפ"ט מוז'
האט רעגירט זיבענצעהן יאר זעקס אחניט : ❁ פ"ט יוסטיניוס דער עלטיר גיקרינט וועדרן פיס
יאר תרפ"ו זו מיהרס נאל מוז' האט נעהן רעגירט דריא יאר מביר מיז גאר מוהן קוקוק גיוועזין דען ער
גיקרינט וועדרן פיס יאר תרכ"ט מוז' האט רעגירט דריא יאר מביר מיז גאר מוהן קוקוק גיוועזין דען ער
מיז גיפֿאנגען וועדרן מוז' אן האט מיהס נאז מב גישיטן : ❁ ע"א טיבעריוס דער דריט מיז
גיקרינט וועדרן פיס יאר תרכ"ט זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט זעקס יאר : ❁ ע"ב יוסטיניוס דער
מנדר מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תט"ו זו מיהרס נאל האט רעגירט ניין יאר : ❁ ע"ג דעמטמסיוס
דער דריט דער האט אוֹבּה אן גיטרעטען פיס יאר תטי"ד זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט זוויא יאר :
❁ ע"ד מגוסטוס דער מנדר מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תטי"ג זו מיהרס נאל האט רעגירט אין
יאר מוז' דריא אחניט : ❁ דעמטמסיוס דער דריט מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תטי"ד מן מיהרס
נאל מוז' האט רעגירט זוויא יאר מוז' וויל ער דורך דעבעלירייא מיז מן גימאין וועדרן מז מיז ער מוך זיין
אוֹבּה קוויט וועדרן וידרוק דורך דעבעלירייא : ❁ זעמ דער מנדיר מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר
תטמ"ח מן מיהרס נאל מוז' האט רעגירט זוויא מוז' זוועלף יאר מוז' זוויא אחניט : ❁ ע"ז
קאטטאנטינוס דער ציפֿט דער מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תטע"ח זו מיהרס נאל האט רעגירט ציר מוז'
דריטיג יאר מוז' דריא אחניט : ❁ ע"ח זעמ דער דריט מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תטע"ה זו
מיהרס נאל מוז' האט רעגירט ציר יאר מוז' מיילר אחניט : ❁ ע"ט קונסטאנטינוס דער זעקסט מיז
גיקרינט וועדרן פיס יאר תט"ם זו מיהרס נאל האט רעגירט זיבענצעהן יאר מוז' נעהן אחניט : ❁ פ'
קארלוס אמגוסטוס מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תת"ן זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט דריימלעהן יאר מוז'
דריטיג טאג : ❁ פ"א לודוויקוס דער עלטיר מיז זור קרינונג גילאנגט פיס יאר תתי"ד מן מיהרס
נאל מוז' האט רעגירט זעקס מוז' מאנאט יאר : ❁ פ"ב לאטאריוס דער עלטיר מיז גיקרינט וועדרן
פיס יאר תת"ט מוז' האט רעגירט זיבענצעהן יאר : ❁ פ"ג לודוויקוס דער מנדיר
פיס יאר תתל"ה זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט זוועלף יאר : ❁ פ"ד קארלוס
מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תתנ"ה זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט זוויא יאר מוז' זויא
מנדיר מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תתנ"ה זו מיהרן נאל מוז' האט רעגירט זוויא יאר מוז' זויא
אחניט : ❁ פ"ה לודוויקוס דער דריט מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תתנ"ו האט רעגירט מין יאר
זעקס אחניט : ❁ פ"ו קארלוס דער דריט מיז זור קרינונג גילאנגט פיס יאר תת"עח זו מיהרן נאל
מוז' האט רעגירט זיבענצעהן יאר מוז' האט גרושי האט מר ווין מוז' מיז דאך עטליך דר זו קוין דז מן מיהן מוז
דעמ נאר גימאכט האט מוז' זייער אוֹבּה קוויט וועדרן : ❁ פ"ח ארנולפוס מיז גיקרינט וועדרן
פיס יאר תתפ"ח זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט זוועלף יאר מוז' מין אחניט : ❁ פ"ט קונרהדוס
דער עלטיר מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תתקי"ב זו מיהרן נאל האט רעגירט זיבן יאר דער מיז גיוועזין
דער הערלאג פון פֿרענקין מוז' ער האט דען פֿרידן מן מונקרן גיטומסן מוז' דר נאך האט ער זיך דעפֿטשירט
מן זיין פֿינדן היר נאך מיז ער מוך זיין בעטט גיטטארבן : ❁ ל' הענריקוס דער עלטיר האט דיא
אוֹבּה מן גיטרעטען פיס יאר תתקכ"ו זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט זיבענצעהן יאר מוז' מין שטארקיר
הענר גיוועזין מוז' האט ביוחלין גיבראכט זו דיא פעהאין מוז' מונקרן מוז' דיא דעהנין דען
מילין גוויבן מן גימאין האבן וועלכן זיא נאך בין דאט האבן : ❁ ל"א דער גיוועלטיגר מוטא דער
עלטיר מיז גיקרינט וועדרן פיס יאר תתקי"ז זו מיהרן נאל מוז' האט רעגירט זעקס מוז' דריטיג יאר מוז'
נעהן אחניט : ❁ ל"ב מוטא דער מנדיר האט דיא אוֹבּה מן גיטרעטען פיס יאר תתקט"ו מוז' רוק
מין התקפ"ד זו מיהרס נאל מוז' האט רעגירט נעהן יאר מוז' מין אחניט מוז' דיזר האט דיא שטאט רוק
גימאין מוז' האט ביפֿאסט מר ווילט מוז' מיז קוהר פֿירשטן מוז' זין וואלק האבן מיהס

דיא רעגירונג פון דיא קיסריא :

מאר גענבן איט איינם גיבט : ❁ ג"ר העגריקום דער מגדיר מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול מיינט מול הוט רחגירט דרייא חול זוחליגיג יאר : ❁ ג"ה קורחרום דער מגדיר דער גיזעצט ווערט פרחיק מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זוחליגיג החט רחגירט פיר זעהן יאר מול זעהן יאר מול דרייסיג זו מיהרן אחנהייט :

❁ ג"ו העגריקום דער דריט מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול ניין מול דרייסיג זו מיהרן זחל מול הוט רחגירט מבטזעהן יאר מול פיר אחנהייט : ❁ ג"ז העגריקום דער פיר מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זעקס מול פונפציגטן מול הוט רחגירט ניין מול פירלוגיג יאר מול הוט רוף ביזחגרף מול דער פובטט הוט אוין פונפציג ווערט זעקס מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול אכט הונדרט דריי אונד זעכציג יאר :

❁ ג"ח העגריקום דער פינף מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זיבן הונדרט אונד זעכציג יאר : ❁ ג"ט קורחרום דער פינף מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול קכה' מול הוט רחגירט זחטרייא דער דריט דער גינעצט ווערט זחקס מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול קכה' מול הוט רחגירט דרייא יאר :

❁ ק קורחרום דער דריט דער גינעצט ווערט טוזחב מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד קיב זו מיהרן זחל מול הוט רחגירט מבטזעהן יאר מול פיר אחנהייט : ❁ ק"א העגריקום דער פיר מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זיבן הונדרט זעקס אונד זעכציג יאר :

❁ ק"ב העגריקום דער פינף מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול קלח זו מיהרן זחהו מול הוט רחגירט מבטזעהן יאר מול ניין מול דרייסיג זו מיהרן אחנהייט : ❁ ק"ג קורחרום מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול קלט מול הוט רחגירט ניין יאר מול דרייא יאר :

❁ ק"ד מוטח דער פיר מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול ר"ח זו מיהרן זחהו מול הוט רחגירט פיר יאר מול ביזר מיט הוכט גיזעצין מיט זיבן הונדרט מול אלף מין גיליגיג מול עך מיט דעם פובטט הוט אוין פונפציג ווערט זעקס מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זיבן הונדרט אונד זעכציג יאר :

❁ ק"ה פרידריקום דער פינף מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול דרייסיג יאר מול ניין הונדרט אונד זעכציג יאר : ❁ ק"ו קורחרום דער זעקס מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זיבן הונדרט אונד זעכציג יאר :

❁ ק"ז מוברטום דער זיבן מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זיבן הונדרט אונד זעכציג יאר : ❁ ק"ח פרידריקום דער דריט מיט גיקריגט וואדרין מיט יאר טויזינד מול זיבן הונדרט אונד זעכציג יאר :

מיט יהר טויזיגר מאל ה"ג, ז מיהרן נאל מיט דרי הונדרט פינף מאל זעכציג יהר מאל פיר מאניט : ❁
ק"כ קהרזום רער פינפצע מיזט קיסר גיזומרדין מיט יהר טויזיגר תקי"ט ז מיהרן נאל המט רחגירט ניין מאל
דרייסיג יהר : ❁ קכ"ח פערדינאנדום רער ערשטע מיזט קיסר גיזומרדין מיט יהר טויזיגר מאל תקע"ח
מיהרן נאל המט רחגירט זעקס יהר מאל דרייא מאניט : ❁ קכ"ב אחקסאיאימום רער אנדיר המט
די קיסריזטין מן גיטרעטען מיט יהר טויזיגר מאל תקע"ד ז מיהרן נאל מאל המט רחגירט זעכציג יהר : ❁
קכ"ג רודאלפום רער אנדיר מיזט קיסר גיזומרדין מיט יהר טויזיגר מאל תקפ"ד ז מיהרן נאל מאל המט
רחגירט פינף מאל דרייסיג יהר מאניט : ❁ קכ"ד אחטיאום מיזט קיסר גיזומרדין מיט יהר טויזיגר
תרי"ח ז מיהרן נאהל המט רחגירט זיבן יהר : ❁ קכ"ה פערדינאנדום רער אנדיר מיזט קיסר
גיזומרדין מיט יהר טויזיגר מאל תרי"ט ז מיהרן נאל מאל המט רחגירט אכט מאל מיז מאניט : ❁
קכ"ו פערדינאנדום רער דריט מיזט קיסר גיזומרדין מיט יהר טויזיגר מאל תרנ"ז ז מיהרן נאל מאל המט
רחגירט זעכציג יהר דרייא מאניט . מין זייני לייטן מיזט פרינן גישוחמין וומרדין פון רעם דרייטיג
יערינן קריג הער : ❁ קכ"ז פערדינאנדום רער פירט מיזט קיסר גיזומרדין מיט יהר טויזיגר מאל
תרנ"ג מאל ניט נאנץ מיין פעניג יהר רחגירט מאל מיזט מין ליין גישטארבן : ❁ קכ"ח (עמפאלטום רער
ערשטע מיזט קיסר גיזומרדין מיט יהר טויזיגר מאל תרנ"ח מין פרענקפורט מם מיין מאל מיזט מין פרואר
בחרא הערלינגר קייזר גיזוזען :

רעגיסטר שוו מוי ז פינדן מיזט וואו מין דיזם בוך טטטהט :

אים ערשטין יהר פון מר טאפוג רער וזעלט ב'
ברך ב' מך מדם הרחשון מול' נח מול' בריית
בין הבתרים ששיט מוי מוין מול' רעם דך ב'
יטאעהל מול' וויא ישרחל מוין אלריק זיין גאנצין טטיט ברך ג'
דיא זיבן יהר מוז מרן ישרחל מין גיזוזין מיזט וומרדין
מול' מהוד בן גרח מול' דוד רער"זון יטישטיט ברך ר'
שאול מול' רחבעם טטיט ברך ה'
מלה רער זון פון בעשא מול' מחזיק רער זון פון יהורם
[illegible] ברך ו'
יהושע רער נביא מול' [illegible] רער זון עזני' מול' דו גלות
פון דיא קינדר ג"ד טטיט ברך ז'
השטע רער זון חלה מול' וויא יחזקי' מיט קראנק
ומרדין מול' נחזם המלקושי מול' מאזן רער זון פון
מנטה טטיט ברך ח'
יהוחחז רער זון פון רעם אלך יאטיהו מול' יהוקם
מול' יחזקיחל רער זון פון כוזי טטיט דך ט'
גרוך בן נרי' ברוך רער ערשט חגבי הנביא עורא
הסופר יוד
מטי כנסת גדולה מישט מלכמנדר חגי זכרי מול'
זה"י אלבי מלכמנדרום מוקדון דך י"א

דיא מלכמנדר פון מר טטאמט רער וזעלט
דיא יהר גילילט החבין פון ערשטן יטוע בן טירח י"ב
מלכמנדרום מוקדון מיטיגמום דך
יטי בן יוזוד דו ערר פון דיא אלטרט יונין מנטוכב
רער רשע אחתי' בן יוחנן כהן גדול יהודה בן
אחתי' כהן גדול דך י"ג
יהודית חן רעם וולק פון מוקדון מין נקאה גיטעהן
טאיטן בן אחתי' גדול דך י"ד
מלכמנדר רער זון פון רעם אלך החנן מלכמנדריה
דו אלך יחי זיין וויב מנטיפטר רער טטארקיר
העלר דיזיו פינדן דך ט"ו
הורקנום רער דריטי רער ברודר פון רעם אלך
מריחתובום יולים מנטיגמום מריטת זבולו מול'
מנטיגמום רער זון פון מריטת זבולו הורדום הלל
מול' טאחי דך ט"ז
יונתן בן עזיאל רער רכן תרגום גיאחלט האט יוסף
בן גוריון רער כהן עקיבא בן יוסף מרקיום ר'
טאעון רער זון פון הלל הזקן הורדום מנטיפטור
דך י"ז
חגריפום בן מריטת זבולו חגריפם רער מגדר ר'
טאעון רער מגדר וויא קלודיום גישטארבן וויא רער

דעגישטער וואו מען זיך פֿאַרן מיט דיזעם בוך שטיט :

פֿירן קיסר מיט ירושלים גישיקט גישטאט בתר׳ י״ח
יוסף הכהן מיט חשוב ואחרין בייא דעם קיסר
יוסף בן גוריון בתר׳
ר׳ יוחנן בן זכאי ר׳ יהושע בן חנניא ר׳ אליעזר הקליר
ר׳ עקיבא בן יוסף הגר תר׳ כ׳
ר׳ שמעון בן גמליאל הזקן דער נשיא מיט גיזונטע ווע
מיין הרגה מען מלכים מיט אלטים מיט גיזונטע
ר׳ שמעון דער דריטי דער זון ר׳ גמליאל דער
מגדיר בתר׳ כ״מ
ר׳ אליעזר בן שמוע מוז ר׳ אליעזר דער זון פֿון ר׳ יומי
הגלילי ר׳ יהודה הנשיא דער גיזעלט ווערט רבינו
הקדוש שלישי האברט מוז ניין מוז גיבוגשטי מיט
די אשטיות גיזעסט וואחרין ר׳ גמליאל דער דריט
מוז ר׳ שמעון תר׳ כ״ב
ר׳ משה׳ רב מוז שמואל ר׳ חנינא . שמואל ירחמאי רב
מרת בר מהבה ר׳ יהודה בר יחזקאל דייני שטיט
תר׳ כ״ג
רבה בר נחמיני מבני רב נחמן בר יצחק הזן הזקן
הבבלי רב תר׳ כ״ד
רב זביד אריאר רב טביומי רבה תומסחה רבן סבוראי
רבי יומי תר׳ כ״ה
רב חנן אומשקת רבי נטרונאי בר רב נחמי רב ארי
הכהן תר׳ כ״ו
ר׳ יוסף בר שיולי ר׳ יוסף בר אורדכי ר׳ מבמ רב מעדי
גמון ר׳ נחמי׳ בר רב כהן צדק תר׳ כ״ח
רב האי גמון מיך וואו מען זייט גישעהן מיוט ר׳
שמואל הכהן בר חפיני גמון יחזקי׳ בר דוד אכמי
ר׳ יהושע העגיר וואו פֿאטירט מיוט יאר מיט תתט״ו
רב מנסא ר׳ יהודה חבן תבן רב בן תאורוס רבי
עלעט רמ״ב בר אוי ישראל מען גי׳ גישטאקען החבן
בתר׳ ק״ט
רבי בעל תוספות ראבן רבינו אשה אקולי בתר׳
וואו יהודיים פֿאר גרוסי מוז גישטאדען החבן מען גרס׳
מוז דעו ויכוח דער גיוועזן מיט מוז יהודים
מוז דעו וישוב דעם אוור הדוקי כהן בתר׳ י״ח
פֿון שטאט פראג אהער ישראל אהרר בין ר׳ משׁ
טוב ר״ן נעמען בתר׳ ב״ן

דעם דעמ ערשטען מוז קומען דער טורק מוסטפֿא

מיבחנ קיגע מן מפֿריקא דיא טרימום אוך פֿון מיט
מיין נקוי האוה מגטוכט
בטאוואיאום דער פֿירד בטאוואיאום דער פֿיגפֿט מוקט
מלכמדרום אוקדון דער ערשטי . מוז דער
מלכמדרום מין פֿילוק גיוועזן מיוט בטאוואיאום
מלטינגום מיליקום בטאוואיאום מיטכאם
בטאוואיאום דער פֿירד בטאוואיאום דער פֿיגפֿט מוקט
מיין נקוי האוה מגטוכט
מיבחנ קיגע מן מפֿריקא דיא טרימום אוך פֿון מיט

טריפֿון אולך פֿון מרק יוליום אולך פֿון רום דל ח"ט
בטולומיום דער נעהנטע פּוחפּיום דער פֿעלד הער
פֿון רום · פֿרעמקי אולך מין משכנ · פּוחפּיום
דל
ונטן דיא אלטע פֿון רום החט מן גיפֿאנגען · מיט זיבנטן
יאר פֿון דעם אלטן הורדום · ארקי חגרי בני ל"ח
דר ליונג פֿון דיא רואיי' ישוע הראיום · טיבריום ·
גמראמיקי ל"ב
פֿון דיא מבגיומטן פֿון רום · וויא דער קיסר טיבריום
ניון בורג גיביומט החט · אולך פייבו · קלידיא ·
הולני דיא אלטה · נירון קיסר ג"ג
ביטרייבונג פֿון דיא בערג וייטן · גלוא · מוטו ·
פֿיטליום מקסימיום ל"ד
דמטרי · טיטום מקסימיום זיין זון קיסר דיאיטמיום
נארבא מארטיום קיסר וויא ער גיקרינט מיט
וואלדרן ל"ה
קיסר טריאנום · מדריאטום · בטולומיום מיטיליום
זונא ל"ו
פֿון דעם קיסר מיטיליום ארקום מיטיליום וואו
פֿאסירט מיט מין לייטן דיין זוייא קיסריום ·
בעסט וואלק אחר קיאמי · מאטיר בטולומיום ל"ז
מליום ברטקום · דידום מליום · מעסעלא
פֿאם ביבי וויא זיין נרוטי הויזה מיט גיטראגן ל"ח
פֿון דעם מטמרקן אלריא · קיסר ווריום · קיסר
מורליום · מרהמרקוס פּוליום הער
פֿינפֿט · קיסר אוקטאוויום ל"ט
סיפיום · יוליא סילפֿיא קיסר · מין הער לייט מרום
גיבוירט מיט וועלכן הירוט זו וואר נעמען · וויא
לוויא קיסריום מיהר מאנה פֿאר וועקמט החבן
קיסר קלויד טרויום מ'
קיסר קלויד · ופּוערטיום קיסר · מאדריט הער קיג
פֿון פרם קלוידיום הער מנדיר ם"ח
מורליום קיסר · טוליום קיסר · פּלויטיום קיסר
פּלויטיום קיסר · קיסר פרחבום וועט דיזר קיסר
וואר רחטי גיטטן החט קיסר קמרום מ"ב
קיסר דיוקלעטיום · קוסטנטין וועט ער פֿאר
רחטום גיטטן החט קיסר קוסטנטיום · פֿון
מין מנדרט פֿון דעם קיסר קלויום מ"ט
קלויום הגרוי · פֿון דען וואקסן · הער קיסר קרהום
גוסדיר אולך מוזי דעניאמין · קיסר קרהום החט מין
בריטי מיבר דען דיין וואון אוכן זו אנען · זורוק
הער פֿרום · פאפיני · וועט וואר אלחאוט זיין
פֿאר גמגגן לוויטן דעם קיסר זורוק חונ' לוויטן

קומיסיאום דער דריט אלך מן פּוּנט . אחרא פֿינדן ברלך ק"מ
דאנד . דיוט מיוט בייחלן . דיוט מיוט וו העגריקום אלך מוט דער אחרא דעמ
דער אפּוּנט זיין ברעדר מר יחגט האט מוט דעמ . דער מינדר אלך מוט פּוּנט . וואו
ישראעלים מוך מיטוט גמגרן זיין . קומרחדום . דער דריט דער דריט דעמ
ברעטרייב וואו דיוט וואו לייכן היוט לייכן וואו וואו דיוט . פּוּנט . ק'
מיטוט מן אלך מוט . אפּוּנט פֿון אלרים . ברעטרפּוּם דיכט מן פּיהם
אחרא פֿון גרוטי וואו דער בוט דעמ דיכט מוט דעמ פּיהם פֿון
וואו דער קייזר מוטה גיהמלטן גיקריגט האט דעמ פֿון פּאלץ מן מוגרן . קייזר העגריקום דער דריט ק"ט
ברוטה פֿון בוטטה פרחאיפֿירט . אלך מן מוגרן . קייזר העגריקום דער דריט ק"ח
מוטה דער דריט וואו דיוט מוטה זיין פֿעטרן
בוטטה דיכט מן פּיהם ואוקרן וואבחאלטן
מינדר ק"ז
דעמ קייזר מוטה זיין מוגרינגיק . מוטה דער
גוט דער ע"טה הגאון מן פּיהם . מיוט
החבן . דער בופּטה ניין . דיטוט מוט וואקסן
בופּטה מוט דער קייזר העגריקום פֿון דעם
מוטה אלך מוט מוגרן . קייזר גרחלך ק"ו
ב דער פּטה מן גרוטן פֿון מיוט מוטה פֿון
קייזר העגריקום דער דריט דער ס"ב מוטה דער קייזר
גמגרן . פֿון דיוט וואו דער מוטה . קומרחדום דער
מיוט מן מיטוט גמגרן זיין . ק"ב
ערטטי
דו וואלך וואנדרן זיין רחבעוויט וואנדרן . מוטה ק"ד
דער קומרחדום דער
מוגרן מן מיטוט גמגרן זיין . ק"ה
וואו דיוט . מוך זיך דער אחרא גרישטר היט .
וואט מיוט פֿון גוט מוגרן . קייזר
דורוך דער פֿירד דער קייזר . מר ניוט פֿון גוט מוגרן
גיוואלט וואו דיוט . אלך מן מיוט גוט דיוט פֿון
דורוך דער קייזר העגריקום גיבורגלט החבן
מוגרן . קייזר
מרמוט קייזר . אחרא מיוט גוטן גיוואלט מיוט ניט
גיוואלט וואנדרן ק"ג
דורוך דער פֿירד דער קייזר . מר ניוט פֿון גוט מוגרן
וואט פּאטרירט מיוט מן דיוט פֿעטרן פֿון
קומרחדום דער דריט . קומרחדום בוכום . ק"ב
דורוך בוכום . קומרחדום גיוועלט וואנדרן דער מינדר
זומקטן . הוסטיבי ק"א
מינדר דער קייזר . דיכט ברין דער מוג
דורוך דער קייזר העגריקום מן מיוט פּאטרירט
וואט פּאטרירט מיוט מן דיוט פֿעטרן פֿון
פּוּנט ברלך ק'
קייזר גרומכרן
אחרא דער דריט אלך מן פּוּנט . ואוקרן דער דריט דער מיוט
פֿינדן ברלך ק"ו
דאנד . דיוט מיוט בייחלן . דיוט מיוט וו העגריקום אלך מוט דער אחרא דעמ
דער אפּוּנט זיין ברעדר מר יחגט האט מוט דעמ . דער מינדר אלך מוט פּוּנט . וואו
ישראעלים מוך מיטוט גמגרן זיין . קומרחדום . דער דריט דער דריט דעמ
ברעטרייב וואו דיוט וואו לייכן היוט לייכן וואו וואו דיוט . פּוּנט . ק'
מיטוט מן אלך מוט . אפּוּנט פֿון אלרים . ברעטרפּוּם דיכט מן פּיהם
אחרא פֿון גרוטי וואו דער בוט דעמ דיכט מוט דעמ פּיהם פֿון
וואו דער קייזר מוטה גיהמלטן גיקריגט האט דעמ פֿון פּאלץ מן מוגרן . קייזר העגריקום דער דריט ק"ט
ברוטה פֿון בוטטה פרחאיפֿירט . אלך מן מוגרן . קייזר העגריקום דער דריט ק"ח
מוטה דער דריט וואו דיוט מוטה זיין פֿעטרן
בוטטה דיכט מן פּיהם ואוקרן וואבחאלטן
מינדר ק"ז
דעמ קייזר מוטה זיין מוגרינגיק . מוטה דער
גוט דער ע"טה הגאון מן פּיהם . מיוט
החבן . דער בופּטה ניין . דיטוט מוט וואקסן
בופּטה מוט דער קייזר העגריקום פֿון דעם
מוטה אלך מוט מוגרן . קייזר גרחלך ק"ו
ב דער פּטה מן גרוטן פֿון מיוט מוטה פֿון
קייזר העגריקום דער דריט דער ס"ב מוטה דער קייזר
גמגרן . פֿון דיוט וואו דער מוטה . קומרחדום דער
מיוט מן מיטוט גמגרן זיין . ק"ב
ערטטי
דו וואלך וואנדרן זיין רחבעוויט וואנדרן . מוטה ק"ד
דער קומרחדום דער
מוגרן מן מיטוט גמגרן זיין . ק"ה
וואו דיוט . מוך זיך דער אחרא גרישטר היט .
וואט מיוט פֿון גוט מוגרן . קייזר
דורוך דער פֿירד דער קייזר . מר ניוט פֿון גוט מוגרן
גיוואלט וואו דיוט . אלך מן מיוט גוט דיוט פֿון
דורוך דער קייזר העגריקום גיבורגלט החבן
מוגרן . קייזר
מרמוט קייזר . אחרא מיוט גוטן גיוואלט מיוט ניט
גיוואלט וואנדרן ק"ג
דורוך דער פֿירד דער קייזר . מר ניוט פֿון גוט מוגרן
וואט פּאטרירט מיוט מן דיוט פֿעטרן פֿון
קומרחדום דער דריט . קומרחדום בוכום . ק"ב
דורוך בוכום . קומרחדום גיוועלט וואנדרן דער מינדר
זומקטן . הוסטיבי ק"א
מינדר דער קייזר . דיכט ברין דער מוג
דורוך דער קייזר העגריקום מן מיוט פּאטרירט
וואט פּאטרירט מיוט מן דיוט פֿעטרן פֿון
פּוּנט ברלך ק'
קייזר גרומכרן
אחרא דער דריט אלך מן פּוּנט . ואוקרן דער דריט דער מיוט

אייבק׳ אויך האט ניט מוז גענוג זאמד וחר דען אמרק
זודיסוו׳ קאטיקוס מוז מוז פֿולן אויך מוז פֿולן קאמיאירוס ק״מ
פֿיהם ניט דייטשי האלט המלטוק אוזן חב שטאנדן
גיוועזען לוזיוס דיס וואו דער אויך מוז
זודוויק דער פֿיפֿטס . גרושי אלחאה מיט מן בייחרן
קוואטי שטערק מיט גיוועזען וואדרן ק״י
זודיסוו׳ בישטיבוק דיס רעכט אמעריקס . קייזר גרויס
פֿילוסוף דער מוזיק . פֿראנציסקוס הגיון
פֿון וויזלבורג ק״ג
מוטט דער פֿירד . קייזר מוטט הויבט שטאט
מין אלריך מיט גיוועזען וואדרן ק״ר
דיס רחמאיר האבן בישטט גריגוריוס חב
גיוועלט . מוטט דער רוכט פֿון מקסן דער קייזר
פֿרידריך . וואו איך דיס רוחמיר ז׳ לוויוס פחרטייען
ביגעבן האבן . דיס ערשטי מן קונפֿט פֿון
טחטרי ק״ה
בישטיבוק פֿון מייגר ערד וויכוק מין בורגונד .
קוזרמוס דער פֿירד רוכט מוז טוחבן . קייזר
זוליעלט ק״ו
קייזר זוליעלט האט פֿריד וחר מין גיוועזען . דער
בוכט פֿון מאלק מוז פֿולן . בוסוס דער מוז פֿולן
רוזפֿוס גרחב פֿון מחט פֿעלד ק״ז
מגדעבורג פֿון מחט פֿעלד . זודוויקוס דער קייזר וין טחבטיר .
ערשט . דער קייזר זודוויקוס וואו דיס
מוז וחפֿיגן גיוועזען מוז קוואטי ק״ח
קייזר זודוויקוס האט וחר מ׳ פֿינדן קוואטי
גרויס רוכט פֿון מחטחלט דך ק״ח
ערשט רוכט פֿון מחטחלט . בערהחרט דער
דשר וחר יחגט מוז וחר דין .

מדדיקוס קייזר מין קוטשטטינט . קייזר פֿרידריך
ברושש . העריקוס דער זעקסט . פֿון
פֿיליפֿוס דער זעקסט מוז מ׳ מכבט
גיוועזען מוז . מין מיבר וך גיוחבט החבן
מיבר יהודים פֿון אלחאיה פֿון דיס טירקן ק״ב
קייזר העריקוס מוז מוז מכבט דורך מוז גחגרן
מוז׳ מוז זוליעלט גיהחט . מין יהושט זו גן .
פֿיליפֿוס דער מגדיר . פֿרחנציסקוס הגיון
פֿון וויזלבורג ק״ג
מוטט דער פֿירד . קייזר מוטט הויבט שטאט
מין אלריך מוז גיוועזען וחרדן ק״ר
דיס רחמאיר האבן בישטט גריגוריוס חב
גיוועלט . מוטט דער רוכט פֿון מקסן דער קייזר
פֿרידריך . וואו איך דיס רוחמיר ז׳ לוויוס פחרטייען
ביגעבן האבן . דיס ערשטי מן קונפֿט פֿון
טחטרי ק״ה
בישטיבוק פֿון מייגר ערד וויכוק מין בורגונד .
קוזרמוס דער פֿירד רוכט מוז טוחבן . קייזר
זוליעלט ק״ו
קייזר זוליעלט האט פֿריד וחר מין גיוועזען . דער
בוכט פֿון מאלק מוז פֿולן . בוסוס דער מוז פֿולן
רוזפֿוס גרחב פֿון מחט פֿעלד ק״ז
מגדעבורג פֿון מחט פֿעלד . זודוויקוס דער קייזר וין טחבטיר .
ערשט . דער קייזר זודוויקוס וואו דיס
מוז וחפֿיגן גיוועזען מוז קוואטי ק״ח
קייזר זודוויקוס האט וחר מ׳ פֿינדן קוואטי
גרויס רוכט פֿון מחטחלט דך ק״ח
ערשט רוכט פֿון מחטחלט . בערהחרט דער
דשר וחר יחגט מוז וחר דין .

מדדיקוס קייזר מין קוטשטטינט . קייזר פֿרידריך
ברושש . העריקוס דער זעקסט . פֿון
פֿיליפֿוס דער זעקסט מוז מ׳ מכבט
גיוועזען מוז . מין מיבר וך גיוחבט החבן
מיבר יהודים פֿון אלחאיה פֿון דיס טירקן ק״ב
קייזר העריקוס מוז מוז מכבט דורך מוז גחגרן
מוז׳ מוז זוליעלט גיהחט . מין יהושט זו גן .
פֿיליפֿוס דער מגדיר . פֿרחנציסקוס הגיון
פֿון וויזלבורג ק״ג
מוטט דער פֿירד . קייזר מוטט הויבט שטאט
מין אלריך מוז גיוועזען וחרדן ק״ר
דיס רחמאיר האבן בישטט גריגוריוס חב
גיוועלט . מוטט דער רוכט פֿון מקסן דער קייזר
פֿרידריך . וואו איך דיס רוחמיר ז׳ לוויוס פחרטייען
ביגעבן האבן . דיס ערשטי מן קונפֿט פֿון
טחטרי ק״ה
בישטיבוק פֿון מייגר ערד וויכוק מין בורגונד .
קוזרמוס דער פֿירד רוכט מוז טוחבן . קייזר
זוליעלט ק״ו
קייזר זוליעלט האט פֿריד וחר מין גיוועזען . דער
בוכט פֿון מאלק מוז פֿולן . בוסוס דער מוז פֿולן
רוזפֿוס גרחב פֿון מחט פֿעלד ק״ז
מגדעבורג פֿון מחט פֿעלד . זודוויקוס דער קייזר וין טחבטיר .
ערשט . דער קייזר זודוויקוס וואו דיס
מוז וחפֿיגן גיוועזען מוז קוואטי ק״ח
קייזר זודוויקוס האט וחר מ׳ פֿינדן קוואטי
גרויס רוכט פֿון מחטחלט דך ק״ח
ערשט רוכט פֿון מחטחלט . בערהחרט דער
דשר וחר יחגט מוז וחר דין .

מדדיקוס קייזר מין קוטשטטינט . קייזר פֿרידריך
ברושש . העריקוס דער זעקסט . פֿון
פֿיליפֿוס דער זעקסט מוז מ׳ מכבט
גיוועזען מוז . מין מיבר וך גיוחבט החבן
מיבר יהודים פֿון אלחאיה פֿון דיס טירקן ק״ב
קייזר העריקוס מוז מוז מכבט דורך מוז גחגרן
מוז׳ מוז זוליעלט גיהחט . מין יהושט זו גן .
פֿיליפֿוס דער מגדיר . פֿרחנציסקוס הגיון
פֿון וויזלבורג ק״ג
מוטט דער פֿירד . קייזר מוטט הויבט שטאט
מין אלריך מוז גיוועזען וחרדן ק״ר
דיס רחמאיר האבן בישטט גריגוריוס חב
גיוועלט . מוטט דער רוכט פֿון מקסן דער קייזר
פֿרידריך . וואו איך דיס רוחמיר ז׳ לוויוס פחרטייען
ביגעבן האבן . דיס ערשטי מן קונפֿט פֿון
טחטרי ק״ה
בישטיבוק פֿון מייגר ערד וויכוק מין בורגונד .
קוזרמוס דער פֿירד רוכט מוז טוחבן . קייזר
זוליעלט ק״ו
קייזר זוליעלט האט פֿריד וחר מין גיוועזען . דער
בוכט פֿון מאלק מוז פֿולן . בוסוס דער מוז פֿולן
רוזפֿוס גרחב פֿון מחט פֿעלד ק״ז
מגדעבורג פֿון מחט פֿעלד . זודוויקוס דער קייזר וין טחבטיר .
ערשט . דער קייזר זודוויקוס וואו דיס
מוז וחפֿיגן גיוועזען מוז קוואטי ק״ח
קייזר זודוויקוס האט וחר מ׳ פֿינדן קוואטי
גרויס רוכט פֿון מחטחלט דך ק״ח
ערשט רוכט פֿון מחטחלט . בערהחרט דער
דשר וחר יחגט מוז וחר דין .

מדדיקוס קייזר מין קוטשטטינט . קייזר פֿרידריך
ברושש . העריקוס דער זעקסט . פֿון
פֿיליפֿוס דער זעקסט מוז מ׳ מכבט
גיוועזען מוז . מין מיבר וך גיוחבט החבן
מיבר יהודים פֿון אלחאיה פֿון דיס טירקן ק״ב
קייזר העריקוס מוז מוז מכבט דורך מוז גחגרן
מוז׳ מוז זוליעלט גיהחט . מין יהושט זו גן .
פֿיליפֿוס דער מגדיר . פֿרחנציסקוס הגיון
פֿון וויזלבורג ק״ג
מוטט דער פֿירד . קייזר מוטט הויבט שטאט
מין אלריך מוז גיוועזען וחרדן ק״ר
דיס רחמאיר האבן בישטט גריגוריוס חב
גיוועלט . מוטט דער רוכט פֿון מקסן דער קייזר
פֿרידריך . וואו איך דיס רוחמיר ז׳ לוויוס פחרטייען
ביגעבן האבן . דיס ערשטי מן קונפֿט פֿון
טחטרי ק״ה
בישטיבוק פֿון מייגר ערד וויכוק מין בורגונד .
קוזרמוס דער פֿירד רוכט מוז טוחבן . קייזר
זוליעלט ק״ו
קייזר זוליעלט האט פֿריד וחר מין גיוועזען . דער
בוכט פֿון מאלק מוז פֿולן . בוסוס דער מוז פֿולן
רוזפֿוס גרחב פֿון מחט פֿעלד ק״ז
מגדעבורג פֿון מחט פֿעלד . זודוויקוס דער קייזר וין טחבטיר .
ערשט . דער קייזר זודוויקוס וואו דיס
מוז וחפֿיגן גיוועזען מוז קוואטי ק״ח
קייזר זודוויקוס האט וחר מ׳ פֿינדן קוואטי
גרויס רוכט פֿון מחטחלט דך ק״ח
ערשט רוכט פֿון מחטחלט . בערהחרט דער
דשר וחר יחגט מוז וחר דין .

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0334
DFG

וועלכע דוכטיגע פֿון ברוינשוויג
חוגרין בדל קכ"ד
דער טירק מעלט ירדימאדום אלך מוז טפֿרד וועז
דער קייזר דר היבט מיוז וועדרין קחלוס דער
פֿיגיס אוחאה לוישן דעם הגאון פֿון הילדעסהיים
מיט לוישן דיוס דוכטיגע פֿון ברוינשוויג ארטיקוס
וועטיר קכ"ה
דער טירק סולטאן סולימאן דער פֿירזן קיזיג דער
אטרק גרחב קסוימאוס המט מין גימוין דיוס
שטאט קיליגן קכ"ו
דער טירק סולטאן סולימאן מיוז מין מוקגרן גחגרן .
דיוס במעטען החבן מין רייכן גימוין דעם
אלך מוז טבֿחט גיוואָרן . מעלזדוך אלך
דעז מיוז מרד מיט דעם החבן מר וועלט
יהמן וויד מיט דעם פֿון בערגן ויבן פֿון
דיוס קיזיקיוס גחגרן . דער טירק סולטאן סולימאן מיוז מין מוקגרן
פֿינף . דער טירק סוקט מיט גרוס וועדרין קכ"ז
מין . דער קייזר המט גרוס וועדרין מיט ביטרבין גיוועזן מין דער שטאט
שטוק מיוז רייכן שטאט פֿון גרוס . שוויקוסטן מיוז גחגרן מוק גיוק .
דער קייזר המט גרוסי שיל מן מארקיס גיוסיקט .
דער קייזר המט מין קרטינאל מין ברלינוס
גימוין . דיוס ערד המט זיך מוק גיטאן מיט
מוק הוכט מיט גרוסן גיוועזן מין דער גחגלן אדינה קכ"ח
גחר המט מיוז מיוער וואו מיוז מין היליגר
מוק קחלוס . דער קייזר המט דיוס מוקגרן
מיוז גחגרן מוקגירט . דער קחלוס דעם
העמען המט אלזאוה גיהאלטן איז דעם
דוכט פֿון ברוינשוויק קכ"ט
דיוס גרוס שטאט פֿרגג . מען דעם אלך זיין טעכטיר
דער קייזר קחלוס המט דען שיפֿר פֿון
זחקסן גישיקט נאך אחדיבורג . קייזר רודולפֿוס
בדל ק"ל
פֿילוסוס אלך מוז מפֿרד . דיוס טירקן זיין מין מוקגרן
גחגרן . דיוס זון מוק אחט' מיל ביזין רוט
גיוועזן קכ"ח
קייזר רודולפֿוס דיוס קיסר המט דעם תוגר טוקי
ביאעזטיגט דיוס פֿעטטוג פֿעטטפֿרין . יהאט
דוכט מוז זחקסן מר גימוין . מקסימיליאן דער
עלטיר דעם קייזר מאטטיאוס דעם זון דיוס
קיזיקיוס פֿרדינאנדוס קכ"ב
דער קייזר דר היבט מיוז וועדרין . קחלוס
פֿיגיס אוחאה לוישן דעם הגאון פֿון הילדעסהיים
מיט לוישן דיוס דוכטיגע פֿון ברוינשוויק ארטיקוס
וועטיר קכ"ה
דער טירק סולטאן סולימאן דער פֿירזן קיזיג . דער
אטרק גרחב קסוימאוס המט מין גימוין דיוס
שטאט קיליגן קכ"ו
דער טירק סולטאן סולימאן מיוז מין מוקגרן גחגרן .
דיוס במעטען החבן מין רייכן גימוין דעם
אלך מוז טבֿחט גיוואָרן . מעלזדוך אלך
דעז מיוז מרד מיט דעם החבן מר וועלט
יהמן וויד מיט דעם פֿון בערגן ויבן פֿון
דיוס קיזיקיוס גחגרן . דער טירק סולטאן סולימאן מיוז מין מוקגרן
פֿינף . דער טירק סוקט מיט גרוס וועדרין קכ"ז
מין .

רעגישטר וואו אליז לו פינדן איזט וואז אין דיזם בוך לו פינדן איזט :

ווים דער אלך אויז שווידן פאר ערפורט איזט גאנגן
ברך קא"ו

ווים ליניבורג בילאגרט איזט וואדרין · דיא שווידן
לייפסיק איין גינואן האבין · ווים דער אלך אויז
לרפת פיליפסבורג איין גינואין האט · ווים דיא
שווידן אונ' פראנלאסין אין דעם קייזרליכי לאגיר
קואין זיינן · ווים דער אלך אויז ענגילאנד נאך לונדא
גיבראכט איזט וואדרין קא"ז

איין גרושר קואעטי שטערן זיך האט זעהן לאזין ·
ווים דער אלך וירדינאנדוס דער דריט גישטארבין
איזט קא"ח

איין גרושי אלחאה איזט גיוועזין לוישן דעם אלך
אויז שווידן אונ' לוישן דעם אלך אויז פולין · ווים
דער טירק אין זיבן בערגן קואין איזט · איין גרושר
הונגיר גיוועזין איזט אין פאריז · ווים דער אלך
אויז שפאניא גישטארבין איזט · איין שטערן
זאאבט איין שוויך גיזעהן איזט וואדרין קא"ט

וואש דיא פפאפין איין קואנט האבין גיהאט אין
לרפת · איין שריפה איזט גיוועזין אין אזישטרדם
איין שריפה אין לונדין ק"נ

דז וואונדר לייכן אין אינשפרוק · ווים לוויא יהודים
פאר אב גיזאנטין גישיקט זיינן וואדרין · וואז דער
לוטרינגר פאר אייני קי אלין ביקואין האט · דז
אקום קרעפאן איזט איין גיזונקין · וואז דער טופין
פאר אייני קאאלין ביקואין האט קנ"א

וואש פאר איין רעבעלדייא אין קעלין איזט פאד גאנגין
דער אלך אויז לרפת האט איין גינואין דז אקום
גענוואן · דער אלך קארלוס אין ענגילאנד איזט
גישטארבין · דער קייזר האט אבין אין גינואין
ברך קנ"ג

ווען דער אלך אויז פורטיגאל גיהייארט האט · ווים
דער יעניראל פאר איין אלך אין ויניליא אין גינואין
איזט וואדרין · ווים דיא לרפתים היידלבורג אונ'
דז שלאס האבין חרוב גיאאכט קנ"ג

ווים דיא לרפתים פראנקי טאל פאר ברענט האבין ·
דער נייא בורגר לו ווין גישטארבין איזט · דער
דוכס פון בייארן איזט פילא קינג וואדרין אין נידר
לאנד קנ"ד

פון פלייש האקיר אויז האאבורג · ווים אין ליליליא איין
ערד ליטרנוס גיוועזין · איין אארד טאט אן איינם
ווייבט פארשאן · ווים איין שילט קראט איזט אויז
גיוואר פין וואדרין אויז דעם יאם · ווים דער הייא
שרעק אן לו ליהן קואין איזט אין פיהם · ווים
נאאואר בילאגרט איזט וואדרין קנ"ה

ווים דיא ווייבר אין פראנקרייך ראבעליט זיינן וואדרין
ווידר פון איינם אארד טאט · ווים דער טירק אין
אונגרין גאנגין איזט · ווים דיא קייזרליכי ארא
אין באטאליע גישטאנדין אונ' דען טירקישן לאגיר
אום רינגלט קנ"ו

ווים דיא קייזרליכי קריגש ראט גיהאלטין האבין · וואז
אין דער אדינה פון שווידן גישעהן איזט · ווים
דער דונדיר איין גישלאגין האט קנ"ז

וואש אין פולין פאר איין לו אזאאין קונפט איזט גיוועזין
דער אלך אויז שווידן גישטארבין איזט · ווים דיא
נאאין פון דיא אב גיזאנטין גיהיישן האבין · ווים
לו שטאק האלם דז שלאס פר ברענט איזט · ווים
אין דער שטאט יענט אזו איין גיוויטר גיוועזין איזט
שלום שלום ברך קנ"ט

רעגישטר פון דיא קיסריוס פאלגיט היר נאך קנ"ט

נשלם ונגאר המפר לאח דוד אשר הועתק אאיש אות באות אמפר העברי ללשון אשכנז לאין יבינו בית ישראל
אלו הנשים ויעדו כל האחורעות והדורות אבריאות העולם ועד עתה האי שהא דקייאא ביה בחאשה יאים
לירח תשרי בשנת ת"ו פיע תלאי"ח קר"ן ישרא"ל לפק :

Bibliotheca Academiae Rostochiensis

CIc - 5943

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0339
DFG

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0340
DFG

דיא רעגירונג פון דיא קיסרים :

ג"ר ❁ העכריקום דער מנדיר מיט גיקרינט וחרדין מיא יחר טוייזנד מול
ג"ה ❁ קונרחדום דער מנדיר דער גיזעצט ווערט
יחר :
ג"ו ❁ העכריקום
יחר מול קוחנליג יחר :
מיא יחר טוייזנד מול קוחנליג החט רחגירט פיר נעהן יחר מול נעהן אחהייט :
ריט מיט גיקרינט וחרדין מיא יחר טוייזנד מול ניין מול דרייסיג מיהרט נחל
יחר מול פיר אחהייט :
ג"ז ❁ העכריקום דער פירד מיט גיקרינט
עקט מול פונפציגטען מול הוט רחגירט ניין חול דיא הוט רוף ביי חגרף
ליכטי שערין חביר עטליך הוט דער פובטט מנדרי לייטן חיבר זיא גישיקט מול
ג"ח ❁ העכריקום דער פינפט
ען מול מיט חראוט גיטטחרבין :
ג"ט ❁
יחר טוייזנד מול ק' נו מיהרן נחל מול הוט רחגירט נעהן יחר :
ווערט זחקט מיט גיקרינט וחרדין מיא יחר טוייזנד מול קכה מול הוט
ק ❁ קונרחדום דער דריט דער גינעצט ווערט טוחט מיט גיקרינט וחרדין
ן נחל מול הוט רחגירט נעהן יחר מול נעהן חחהייט מול דריר מיט גחנצן מן
נט גרויסין פחלק חביר הוט רוק ווען יחנין חיט גרופט פחר וטט מול
ק"ח ❁ פרידריק די ערשט דער מיט גיקרינט וחרדין מן דעם
ן : ק"ט ❁
ן דער הוט רגירט מבט מול דרייסיג יחר מול דרייא חחהייט מיט מין טחטרקיר
קירק גישטריטן חביר מיט מין דעם בחד דר טרונקן : ק"ב ❁ העכריקום
רדין מיא יחר טוייזנד מול קלק נו מיהרן נחהן מול הוט רחגירט מבט יחר מול נויין
פיליכום מיט גיקרינט וחרדין מיא יחר טוייזנד מול קלק מול הוט רחגירט ניין יחר
ק"ד ❁ מוטח דער פירד מיט גיקרינט וחרדין מיא יחר טוייזנד מול ר"ח נו
ירט פיר יחר מול ריר מיט דוכט גיוועזין מק"טחבן מול זיין נן חחבן דעדח החבן זיא דר
ן גיוועזין חון הוט עד מיהן בחנטפירט מול זיין נן חחבן דעדח החבן זיא דר
ק"ה ❁ פרידריקום
ן מן זיין חונד גישטטקט ביי עד דר טטרעיט מיט :
הרן נחן מול הוט רחגירט ניין מול דרייסיג
דרין מיא יחר טוייזנד מול ריב' נו מיהרן נחהן מול הוט רחגירט ניין מול דרייסיג
חדום דער פירד מיט גיקרינט וחרדין מיא יחר ט טוייזנד מול פיר נעהן נו מיהרן נחל
ק' ❁ וחהעוסם מיט גיקרינט וחרדין
ק"ח ❁ חדולפום דער ערשט דער
הרן נחן מול הוט רחגירט מוזיח יחר :
ן יחר טוייזנד מול רעגי' מול הוט רחגירט נעבענהן יחר מול פיר אחהייט
ט קיסר גיוחרדין מיא יחר טוייזנד מול רלב נו מיהרן נחהן מול הוט רחגירט זעקס
ק' ❁ מוברטום דער מיט גיקרינט וחרדין מיא יחר
ק"ח ❁ העכריקום דער
ן הטטיק :
הרן נחן מול הוט רחגירט פיר יחר מ[illegible] מול הוט רחגירט נוזח מול דרייסיג יחר מול מיל
דין מיא יחר טוייזנד מול ש"ד' מול הוט רחגירט נוזח מול דרייסיג יחר מול מיל
קרחדום דער דירד מיט קיסר גיוחרדין מיא יחר טוייזנד מול ש"א נו מיהרן נחל
מול דרייסיג יחר מול דיר הוט חר דמבט מול נו ניבט גיברחבט דיח גודרי בול :
ן מיט קיסר גיוחרדין מיא יחר טוייזנד מול שעה נו מיהרן נחל הוט רחגירט נוזח מול
ק"ה ❁ בופעבדום מיט קיסר גיוחרדין מיא יחר טוייזנד מול תת מול הוט רחגירט
ק"ו ❁ זיגיזנטום מיט קיסר גיוחרדין מיא יחר טוייזנד מול תי"ח מול
יחר מול פיר אחהייט :
מוברטום דער מנדיר מיט קיסר גיוחרדין מיא יחר טוייזנד מול תלה נו מיהרן נחל
ק"ח ❁ פרידריקום דער דריט מיט קיסר גיוחרדין
מיא

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No. 033
Patch Reference numbers on UTT
C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 20 18 17 16 11
10 09 03 02 01 C7 B7 A7 C8 B8 A8 C9 B9
the scale towards document
Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn824435710/phys_0341
DFG